Správa o strategickom pláne SPP na rok 2021

CCI	2023SK06AFSP001
Názov v anglickom jazyku	CAP Strategic Plan 2023-2027 - SLOVAKIA
Názov v úradnom jazyku alebo jazykoch členského štátu	SK
Verzia	1.2
Prvý rok	2023
Posledný rok	2027
Oprávnenie od	1. 1. 2023
Oprávnenie do	
Číslo rozhodnutia Komisie	C(2022)8337
Dátum rozhodnutia Komisie	24. 11. 2022
Príslušný fond alebo fondy	EPZF, EPFRV
Dátum vytvorenia správy	30/11/2022 16:07

Obsah

1. Strategické vyhlásenie 35
2 Posúdenie potrieb a intervenčnej stratégie vrátane plánu cieľových hodnôt a kontextových ukazovateľov 38
2.1. Posúdenia potrieb a intervenčnej stratégie 38
2.1.SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii 62
2.1.SO1.1 Zhrnutie analýzy SWOT 62
2.1.SO1.1.1 Silné stránky 62
2.1.SO1.1.2 Slabé stránky 62
2.1.SO1.1.3 Príležitosti 62
2.1.SO1.1.4 Hrozby 62
2.1.SO1.1.5 Iné poznámky 63
2.1.SO1.2 Identifikácia potrieb 64
2.1.SO1.4 Intervenčná logika 64
2.1.SO1.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 69
2.1.SO1.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 69
2.1.SO1.9 Odôvodnenie finančných alokácií 76
2.1.SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu 78
2.1.SO2.1 Zhrnutie analýzy SWOT 78
2.1.SO2.1.1 Silné stránky 78
2.1.SO2.1.2 Slabé stránky 78
2.1.SO2.1.3 Príležitosti 78
2.1.SO2.1.4 Hrozby 78
2.1.SO2.1.5 Iné poznámky 79
2.1.SO2.2 Identifikácia potrieb 79
2.1.SO2.4 Intervenčná logika 80
2.1.SO2.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 85
2.1.SO2.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 85
2.1.SO2.9 Odôvodnenie finančných alokácií 96
2.1.SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci 98
2.1.SO3.1 Zhrnutie analýzy SWOT 98
2.1.SO3.1.1 Silné stránky 98
2.1.SO3.1.2 Slabé stránky 98
2.1.SO3.1.3 Príležitosti 98
2.1.SO3.1.4 Hrozby 98
2.1.SO3.1.5 Iné poznámky 99
2.1.SO3.2 Identifikácia potrieb 100
2.1.SO3.4 Intervenčná logika 100
2.1.SO3.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 105
2.1.SO3.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 105
2.1.SO3.9 Odôvodnenie finančných alokácií 121
2.1.SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu 122
2.1.SO4.1 Zhrnutie analýzy SWOT 122
2.1.SO4.1.1 Silné stránky 122
2.1.SO4.1.2 Slabé stránky 122

2.1.SO4.1.3 Príležitosti 123
2.1.SO4.1.4 Hrozby 123
2.1.SO4.1.5 Iné poznámky 124
2.1.SO4.2 Identifikácia potrieb 125
2.1.SO4.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ 126
2.1.SO4.4 Intervenčná logika 129
2.1.SO4.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 135
2.1.SO4.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)? 135
2.1.SO4.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 135
2.1.SO4.9 Odôvodnenie finančných alokácií 149
2.1.SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií 151
2.1.SO5.1 Zhrnutie analýzy SWOT 151
2.1.SO5.1.1 Silné stránky 151
2.1.SO5.1.2 Slabé stránky 151
2.1.SO5.1.3 Príležitosti 151
2.1.SO5.1.4 Hrozby 151
2.1.SO5.1.5 Iné poznámky 152
2.1.SO5.2 Identifikácia potrieb 153
2.1.SO5.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ 153
2.1.SO5.4 Intervenčná logika 156
2.1.SO5.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 159
2.1.SO5.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)? 159
2.1.SO5.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 159
2.1.SO5.9 Odôvodnenie finančných alokácií 172
2.1.SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti 174
2.1.SO6.1 Zhrnutie analýzy SWOT 174
2.1.SO6.1.1 Silné stránky 174
2.1.SO6.1.2 Slabé stránky 174
2.1.SO6.1.3 Príležitosti 174
2.1.SO6.1.4 Hrozby 175
2.1.SO6.1.5 Iné poznámky 175
2.1.SO6.2 Identifikácia potrieb 177
2.1.SO6.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ 177
2.1.SO6.4 Intervenčná logika 179
2.1.SO6.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu 182
2.1.SO6.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)? 182
2.1.SO6.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 182
2.1.SO6.9 Odôvodnenie finančných alokácií 195
2.1.SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku 197
2.1.SO7.1 Zhrnutie analýzy SWOT 197
2.1.SO7.1.1 Silné stránky 197
2.1.SO7.1.2 Slabé stránky 197
2.1.SO7.1.3 Príležitosti 197

2.1.SO7.1.4 Hrozby 198
2.1.SO7.1.5 Iné poznámky 198
2.1.SO7.2 Identifikácia potrieb....199
2.1.SO7.4 Intervenčná logika 201
2.1.SO7.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu....202
2.1.SO7.6 Plánujete príspevok SPP do programu Erasmus?....202
2.1.SO7.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 202
2.1.SO7.9 Odôvodnenie finančných alokácií 204
2.1.SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva 205
2.1.SO8.1 Zhrnutie analýzy SWOT....205
2.1.SO8.1.1 Silné stránky 205
2.1.SO8.1.2 Slabé stránky 205
2.1.SO8.1.3 Príležitosti....206
2.1.SO8.1.4 Hrozby 207
2.1.SO8.1.5 Iné poznámky 208
2.1.SO8.2 Identifikácia potrieb....209
2.1.SO8.4 Intervenčná logika 210
2.1.SO8.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu....215
2.1.SO8.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 215
2.1.SO8.9 Odôvodnenie finančných alokácií 217
2.1.SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám. 218
2.1.SO9.1 Zhrnutie analýzy SWOT....218
2.1.SO9.1.1 Silné stránky 218
2.1.SO9.1.2 Slabé stránky 218
2.1.SO9.1.3 Príležitosti....218
2.1.SO9.1.4 Hrozby 219
2.1.SO9.1.5 Iné poznámky 220
2.1.SO9.2 Identifikácia potrieb....222
2.1.SO9.4 Intervenčná logika 223
2.1.SO9.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu....225
2.1.SO9.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 225
2.1.SO9.9 Odôvodnenie finančných alokácií 230
2.1.XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania 231
2.1.XCO.1 Zhrnutie analýzy SWOT 231
2.1.XCO.1.1 Silné stránky....231
2.1.XCO.1.2 Slabé stránky 231
2.1.XCO.1.3 Príležitosti 231
2.1.XCO.1.4 Hrozby....231
2.1.XCO.1.5 Iné poznámky 232
2.1.XCO.2 Identifikácia potrieb 232
2.1.XCO.4 Intervenčná logika....232
2.1.XCO.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu....235
2.1.XCO.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov 235
2.1.XCO.9 Odôvodnenie finančných alokácií....241

2.2 Kontextové ukazovatele a iné hodnoty používané na výpočet cieľových hodnôt....242
2.3 Plán cieľových hodnôt....243
2.3.1 Súhrnná tabuľka....243
2.3.2 Plánované intervencie a výstupy s priamou a významnou väzbou na ukazovatele výsledkov .254
2.3.3. Konzistentnosť s cieľmi Únie do roku 2030 stanovenými v stratégii Z farmy na stôl a v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity na rok 2030 a príspevok k nim 254
3. Konzistentnosť stratégie a komplementárnosť....262
3.1 Prehľad environmentálnej a klimatickej architektúry 262
3.1.1 Opis celkového príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom stanoveným v článku 6 ods. 1 písm. d), e) a f)....262
3.1.2 Prehľad komplementarity medzi príslušnými východiskovými podmienkami, ako sa uvádzajú v článku 31 ods. 5 a článku 70 ods. 3, kondicionalitou a rôznymi intervenciami zameranými na environmentálne a klimatické ciele 263
3.1.3 Vysvetlenie, ako dosiahnuť väčší celkový príspevok stanovený v článku 105....267
3.1.4 Vysvetlenie, ako má environmentálna a klimatická architektúra strategického plánu SPP prispieť k dosiahnutiu už existujúcich dlhodobých vnútroštátnych cieľových hodnôt, ktoré sú stanovené v legislatívnych aktoch uvedených v prílohe XI alebo z nich vychádzajú....274
3.1.5 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty LIFE....285
3.2 Prehľad stratégie generačnej obnovy....285
3.2.1 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty Erasmus 287
3.3. Vysvetlenie, ako sú intervencie v rámci viazanej podpory príjmu, ako sa uvádza v hlave III kapitole II oddiele 3 pododdiele 1, v súlade s rámcovou smernicou o vode – 2000/60/ES 287
3.4 Prehľad, pokiaľ ide o cieľ spravodlivejšieho rozdelenia a účinnejšieho a efektívnejšieho nasmerovania podpory príjmu 290
3.5 Prehľad intervencií, ktoré sa uplatňujú len na niektoré sektory 294
3.5.1 Ovocie a zelenina....294
3.5.2 Včelárske výrobky....295
3.5.3 Víno 297
3.5.4 Chmeľ....298
3.5.5 Olivový olej a stolové olivy....298
3.5.6. Hovädzie a teľacie mäso....299
3.5.7. Mlieko a mliečne výrobky....299
3.5.8. Ovce a kozy 300
3.5.9. Bielkovinové plodiny 301
3.5.10. Cukrová repa....302
3.5.11. Iné sektory 303
3.6 Prehľad intervencií, ktoré prispievajú k zabezpečeniu koherentného a integrovaného prístupu k riadeniu rizika, ak je to relevantné....303
3.7 Vzájomný pôsobenie medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami 309
3.7.1 Ak je to relevantné, opis vzájomného pôsobenia medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami vrátane rozdelenia finančných alokácií podľa intervencie a fondu;....309
3.7.2 Ak je to relevantné, ak sa prvky strategického plánu SPP vypracúvajú na regionálnej úrovni, ako sa v intervenčnej stratégii zabezpečí súdržnosť a súlad s prvkami strategického plánu SPP vypracovaného na vnútroštátnej úrovni....309
3.8 Prehľad toho, ako strategický plán SPP prispieva k cieľu zlepšiť životné podmienky zvierat a znížiť antimikrobiálnu rezistenciu stanovenému v článku 6 ods. 1 písm. i) vrátane východiskových podmienok a komplementarity 309
3.9 Zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže....310
3.10 Kondicionalita 315
3.10.1 Hlavná téma: Zmena klímy (jej zmierňovanie a adaptácia na ňu) 315
3.10.1.1 GAEC 1: udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche 315
3.10.1.1.1 Zhrnutie povinností poľnohospodárskych podnikov (napr. systém predchádzajúceho povolenia a povinnosť opätovnej premeny pôdy) 315

3.10.1.1.2. Územná pôsobnosť (vnútroštátna, regionálna, na úrovni poľnohospodárskeho podniku, skupiny podnikov) 315
3.10.1.1.3 Hodnota referenčného pomeru (vrátane metódy výpočtu) 315
3.10.1.1.4.Typ dotknutých poľnohospodárov (všetci poľnohospodári, ktorí majú trvalé trávne porasty) 316
3.10.1.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 316
3.10.1.2 GAEC 2: ochrana mokradí a rašelinísk 316
3.10.1.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 316
3.10.1.2.2 Rok uplatňovania GAEC 316
3.10.1.2.3 Územná pôsobnosť a určená oblasť 316
3.10.1.2.4 Typ dotknutých poľnohospodárov 316
3.10.1.2.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 316
3.10.1.3 GAEC 3: Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín 317
3.10.1.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 317
3.10.1.3.2 Územná pôsobnosť 317
3.10.1.3.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 317
3.10.1.3.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 317
3.10.2 Hlavná téma: voda 317
3.10.2.1 GAEC 4: vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov 317
3.10.2.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 317
3.10.2.1.2. Minimálna šírka nárazníkových zón (v m) 317
3.10.2.1.3 Územná pôsobnosť vrátane vymedzenia vodných tokov 317
3.10.2.1.4 Typ dotknutých poľnohospodárov 317
3.10.2.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 317
3.10.3 Hlavná téma: pôda (ochrana a kvalita) 318
3.10.3.1 GAEC 5: riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov 318
3.10.3.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 318
3.10.3.1.2 Územná pôsobnosť (vrátane oblastí s rizikom erózie a sklonu svahu) 318
3.10.3.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 318
3.10.3.1.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 318
3.10.3.2 GAEC 6: Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu 318
3.10.3.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku (vrátane príslušného obdobia) ..318
3.10.3.2.2 Územná pôsobnosť 319
3.10.3.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov 319
3.10.3.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC 319
3.10.3.3 GAEC 7: striedanie plodín na ornej pôde okrem plodín pestovaných pod vodou 319
3.10.3.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku pre striedanie plodín 319
3.10.3.3.2 Zhrnutie poľnohospodárskych postupov pre diverzifikáciu plodín 319
3.10.3.3.3 Územná pôsobnosť 319
3.10.3.3.4 Typ dotknutých poľnohospodárov 319
3.10.3.3.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC (najmä ak si členský štát vybral diverzifikáciu plodín) 320
3.10.4 Hlavná téma: Biodiverzita a krajina (ochrana a kvalita) 320
3.10.4.1 GAEC 8: Minimálny podiel ornej pôdy vyčlenenej pre neproduktívne plochy a prvky a na celej poľnohospodárskej ploche zachovanie krajinných prvkov a zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia 320
3.10.4.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku 320
3.10.4.1.2 Územná pôsobnosť (platí pre normu „minimálneho podielu“) 322
3.10.4.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov (platí pre normu „minimálneho podielu“) 322
3.10.4.1.4 Vysvetlenie prínosu k hlavnému cieľu postupov/normy 322
3.10.4.2 GAEC 9: Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000 322

3.10.4.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku....322
3.10.4.2.2 Územná pôsobnosť....322
3.10.4.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov....322
3.10.4.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC....322
3.10.5. Dodatočné normy GAEC (ak sa uplatňujú)....322
4. Prvky spoločné pre viaceré intervencie....323
4.1. Vymedzenie a minimálne požiadavky....323
4.1.1. Poľnohospodárska činnosť....323
4.1.1.1. Vymedzenie výroby....323
4.1.1.2. Vymedzenie zachovania poľnohospodárskej plochy....323
4.1.1.2.1 Orná pôda....323
4.1.1.2.2 Trvalé plodiny....323
4.1.1.2.3 Trvalý trávny porast....323
4.1.2. Poľnohospodárska plocha....323
4.1.2.1 Prvky agrolesníckych systémov, keď sú vytvorené a/alebo udržiavané na poľnohospodárskej ploche....323
4.1.2.1.1 Orná pôda....323
4.1.2.1.2 Trvalé plodiny....324
4.1.2.1.3 Trvalý trávny porast....324
4.1.2.2 Orná pôda....324
4.1.2.2.1 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia ornej pôdy....324
4.1.2.3 Trvalé plodiny....324
4.1.2.3.1 Vymedzenie škôlok....324
4.1.2.3.2 Vymedzenie rýchlorastúcich drevín....324
4.1.2.3.3 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalých plodín....325
4.1.2.4 Trvalý trávny porast....326
4.1.2.4.1 Vymedzenie tráv a iných bylinných krmovín....326
4.1.2.4.2 Rozhodnutie použiť kritérium „orby“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu....326
4.1.2.4.3 Rozhodnutie použiť kritérium „obrábania pôdy“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu....326
4.1.2.4.4 Rozhodnutie použiť kritérium „opätovného osiatia rôznymi typmi tráv“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalých trávnych porastov a jeho opis v prípade kladnej odpovede....326
4.1.2.4.5 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú stromy a/alebo kry, ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, pod podmienkou, že naďalej prevládajú trávy a iné bylinné krmoviny....326
4.1.2.4.6 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú kry a/alebo stromy, ktoré by sa mohli spásať a/alebo ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, kde trávy a iné bylinné krmoviny na spásaných plochách tradične neprevládajú alebo sa na nich nevyskytujú....326
4.1.2.4.7 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalého trávneho porastu....326
4.1.2.5 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia poľnohospodárskej plochy vo všeobecnosti....326
4.1.3. Hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu....326
4.1.3.1 Kritériá na stanovenie prevahy poľnohospodárskej činnosti v prípade, ak je pôda používaná aj na nepoľnohospodárske činnosti....326
4.1.3.2 Kritériá na zabezpečenie toho, aby mal poľnohospodár pôdu k dispozícii;....326
4.1.3.3 Obdobie, počas ktorého musí byť plocha v súlade s vymedzením pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“....327
4.1.3.4 Rozhodnutie zahrnúť plochy využívané na poľnohospodársku činnosť len každý druhý rok....327
4.1.3.5 Rozhodnutie o zahrnutí ďalších krajinných prvkov (ktoré nie sú chránené podľa GAEC) za predpokladu, že neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti z dôvodu plochy, ktorú zaberajú....327
4.1.3.6 Rozhodnutie v prípade trvalého trávneho porastu obsahujúceho roztrúsené prvky, na ktoré nemožno poskytnúť podporu, použiť na určenie plochy považovanej za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, fixné koeficienty zníženia....327

4.1.3.7 Rozhodnutie zachovať oprávnenosť predtým oprávnených plôch, keď už nespĺňajú vymedzenie „hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu“ podľa článku 4 ods. 4 nariadenia o strategických plánoch v dôsledku využívania vnútroštátnych systémov, ktorých podmienky sú v súlade s intervenciami, na ktoré sa vzťahuje integrovaný systém uvedený v článku 63 ods. 2 horizontálneho nariadenia (EÚ), ktorý umožňuje produkciu výrobkov neuvedených v prílohe 1 prostredníctvom paludikultúry a ktoré prispievajú k environmentálnym alebo klimatickým cieľom nariadenia o strategických plánoch....327
4.1.4 Aktívny poľnohospodár....328
4.1.4.1 Kritériá na identifikáciu tých s minimálnou úrovňou poľnohospodárskej činnosti....328
4.1.4.2 Rozhodnutie použiť negatívny zoznam nepoľnohospodárskych činností ako doplnkový nástroj....328
4.1.4.3 Rozhodnutie stanoviť sumu priamych platieb nie vyššiu ako 5 000 EUR, v rámci ktorej sa poľnohospodári v každom prípade považujú za „aktívnych poľnohospodárov“....328
4.1.5. Mladý poľnohospodár....328
4.1.5.1 Maximálna veková hranica....328
4.1.5.2 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“ 328
4.1.5.3 Primeraná odborná príprava a/alebo požadované zručnosti....329
4.1.5.4 Ďalšie poznámky týkajúce sa vymedzenia mladého poľnohospodára....329
4.1.6 Nový poľnohospodár....329
4.1.6.1 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“ po prvýkrát....329
4.1.6.2 Primeraná odborná príprava a požadované zručnosti....329
4.1.7 Minimálne požiadavky na prijímanie priamych platieb....329
4.1.7.1 Prahová hodnota....329
4.1.7.2 Vysvetlenie....329
4.1.8 Iné vymedzenia použité v pláne SPP....330
4.2. Prvok súvisiaci s priamymi platbami....332
4.2.2 Zníženie priamych platieb....332
4.2.2.1 Opis zníženia a/alebo stropovania priamych platieb....332
4.2.2.2 Odpočítanie nákladov práce....332
4.2.2.3. Odhadovaný výsledok zníženia priamych platieb a uplatnenia stropu na každý rok....334
4.2.3 Uplatňovanie na úrovni členov právnických osôb alebo skupín alebo na úrovni skupiny pridružených právnych subjektov (článok 110)....334
4.2.4 Príspevok na nástroje na riadenie rizika....335
4.3. Technická pomoc....335
4.3.1. Ciele....335
4.3.2. Rozsah pôsobnosti a orientačný plán činností....336
4.3.3. Prijímatelia....337
4.3.4 Miera....337
4.4. Sieť SPP....337
4.4.1. Súhrnný prehľad a ciele národnej siete SPP vrátane činností na podporu EIP a znalostných tokov v rámci AKIS....337
4.4.2 Štruktúra, riadenie a fungovanie národnej siete SPP....339
4.5 Prehľad koordinácie, rozlíšenia a komplementarity medzi EPFRV a inými fondmi Únie pôsobiacimi vo vidieckych oblastiach....340
4.6. Finančné nástroje....348
4.6.1. Opis finančného nástroja....348
4.7. Bežné prvky pre typy intervencií týkajúce sa rozvoja vidieka....353
4.7.1. Zoznam neoprávnených investícií....353
4.7.2. Vymedzenie vidieckej oblasti a uplatňovania....354
4.7.3 Ďalšie prvky spoločné pre sektorové intervencie a pre intervencie v záujme rozvoja vidieka alebo spoločné pre sektorové intervencie aj intervencie v záujme rozvoja vidieka....355
4.7.4 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na intervencie v záujme rozvoja vidieka359
5. Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii....361

5.1. Intervencie vo forme priamych platieb....368
BISS(21) - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti....368
21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti....368
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....368
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....368
3 Potreby riešené intervenciou....368
4 Ukazovatele výsledkov....368
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....368
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....369
7 Rozsah a sumy podpory....369
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....369
9 Súlad s WTO....369
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....370
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....370
CRISS(29) - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti....372
29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti....372
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....372
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....372
3 Potreby riešené intervenciou....372
4 Ukazovatele výsledkov....372
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....372
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....373
7 Rozsah a sumy podpory....373
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....374
9 Súlad s WTO....375
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....376
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....376
CIS-YF(30) - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov....378
30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov....378
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....378
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....378
3 Potreby riešené intervenciou....378
4 Ukazovatele výsledkov....378
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....378
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....379
7 Rozsah a sumy podpory....379
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....379
9 Súlad s WTO....380
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....381
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....381
Eco-scheme(31) - Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat....383
31.1 - Celofarmová eko-schéma....383
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....383
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....383
3 Potreby riešené intervenciou....383
4 Ukazovatele výsledkov....384
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....384
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....390
7 Rozsah a sumy podpory....393
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....394
9 Súlad s WTO....394
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....396
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....396
31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov....398

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 398
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 398
3 Potreby riešené intervenciou 398
4 Ukazovatele výsledkov 398
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 398
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 400
7 Rozsah a sumy podpory 400
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 401
9 Súlad s WTO 401
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 402
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 402
CIS(32) - Viazaná podpora príjmu 404
32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín 404
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 404
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 404
3 Potreby riešené intervenciou 404
4 Ukazovatele výsledkov 404
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 404
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 405
7 Rozsah a sumy podpory 405
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 405
9 Súlad s WTO 407
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 408
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 408
32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka 410
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 410
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 410
3 Potreby riešené intervenciou 410
4 Ukazovatele výsledkov 410
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 410
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 411
7 Rozsah a sumy podpory 411
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 411
9 Súlad s WTO 413
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 414
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 414
32.3 - Platba na ovce a kozy 416
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 416
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 416
3 Potreby riešené intervenciou 416
4 Ukazovatele výsledkov 416
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 416
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 417
7 Rozsah a sumy podpory 417
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 417
9 Súlad s WTO 419
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 420
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 420
32.4 - Platba na pestovanie chmeľu 422
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 422
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 422
3 Potreby riešené intervenciou 422
4 Ukazovatele výsledkov 422
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 422
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 423

7 Rozsah a sumy podpory....423
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....423
9 Súlad s WTO....425
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....426
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....426
32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy....428
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....428
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....428
3 Potreby riešené intervenciou....428
4 Ukazovatele výsledkov....428
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....428
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....429
7 Rozsah a sumy podpory....429
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....429
9 Súlad s WTO....430
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....432
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....432
32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia....434
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....434
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....434
3 Potreby riešené intervenciou....434
4 Ukazovatele výsledkov....434
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....434
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....435
7 Rozsah a sumy podpory....435
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....436
9 Súlad s WTO....437
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....438
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....438
32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny....440
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....440
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....440
3 Potreby riešené intervenciou....440
4 Ukazovatele výsledkov....440
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....440
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....441
7 Rozsah a sumy podpory....441
8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....442
9 Súlad s WTO....443
11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....444
12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....445
5.2. Sektorové intervencie....446
Ovocie a zelenina....446
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....447
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....447
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie....448
49.1 - Plánovanie a organizácia výroby....448
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....448
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....448
3 Potreby riešené intervenciou....448
4 Ukazovatele výsledkov....448
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....448
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....450
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....450

8 Súlad s WTO 451
49.2 - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity 452
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 452
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 452
3 Potreby riešené intervenciou 452
4 Ukazovatele výsledkov 452
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 452
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 453
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 453
8 Súlad s WTO 453
49.3 - Zlepšenie podmienok zamestnancov 454
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 454
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 454
3 Potreby riešené intervenciou 454
4 Ukazovatele výsledkov 454
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 454
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 454
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 455
8 Súlad s WTO 455
49.4 - Ostatné akcie 456
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 456
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 456
3 Potreby riešené intervenciou 456
4 Ukazovatele výsledkov 456
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 456
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 457
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 457
8 Súlad s WTO 457
ADVI1(47(1)(b)) - – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci 458
49.15 - Poradenstvo a technická pomoc 458
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 458
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 458
3 Potreby riešené intervenciou 458
4 Ukazovatele výsledkov 458
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 459
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 459
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 459
8 Súlad s WTO 459
TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu 460
49.5 - Tréning vrátrane koučingu a výmeny najlepších postupov 460
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 460
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 460
3 Potreby riešené intervenciou 460
4 Ukazovatele výsledkov 460
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 461
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 461
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 461
8 Súlad s WTO 461

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov 462
49.6 - Propagácia a marketing výrobkov 462
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 462
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 462
3 Potreby riešené intervenciou 462
4 Ukazovatele výsledkov 462
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 463
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 463
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 463
8 Súlad s WTO 463
QUAL(47(1)(g)) - – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality 464
49.7 - Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality 464
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 464
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 464
3 Potreby riešené intervenciou 464
4 Ukazovatele výsledkov 464
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 464
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 465
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 465
8 Súlad s WTO 465
TRACE(47(1)(h)) - – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom 466
49.8 - Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi 466
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 466
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 466
3 Potreby riešené intervenciou 466
4 Ukazovatele výsledkov 466
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 466
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 467
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 467
8 Súlad s WTO 467
SETUP(47(2)(a)) - – vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov zo strany organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo podľa článku 67 ods. 7 tohto nariadenia 468
49.13 - Vzájomné fondy 468
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 468
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 468
3 Potreby riešené intervenciou 468
4 Ukazovatele výsledkov 468
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 468
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 469
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 469
8 Súlad s WTO 469
ORCHA(47(2)(d)) - – opätovná výsadba sadov alebo olivových hájov, ak je to potrebné po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo rastlinolekárskych dôvodov na príkaz príslušného orgánu členského štátu, alebo v záujme adaptácie na zmenu klímy 470
49.16 - Opätovná výsadba 470
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 470
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 470
3 Potreby riešené intervenciou 470
4 Ukazovatele výsledkov 470
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 470

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 471
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 471
8 Súlad s WTO 471
WITHD(47(2)(f)) - – stiahnutie výrobkov z trhu na bezplatnú distribúciu alebo iné účely a v prípade potreby aj spracovanie s cieľom uľahčiť uvedené stiahnutie 472
49.10 - Stiahnutie z trhu 472
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 472
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 472
3 Potreby riešené intervenciou 472
4 Ukazovatele výsledkov 472
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 472
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 472
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 473
8 Súlad s WTO 473
GREEN(47(2)(g)) - – zelený zber, čiže zber všetkých nezrelých nepredajných produktov v určitej oblasti, ktoré neboli pred uskutočnením zeleného zberu poškodené, či už v dôsledku poveternostných udalostí, choroby alebo z iných dôvodov 474
49.11 - Zelený zber 474
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 474
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 474
3 Potreby riešené intervenciou 474
4 Ukazovatele výsledkov 474
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 474
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 475
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 475
8 Súlad s WTO 475
NOHAR(47(2)(h)) - – neuskutočnenie zberu, čiže ukončenie súčasného výrobného cyklu v dotknutej oblasti, keď je produkt dobre vyvinutý a má náležitú, primeranú a obchodovateľnú kvalitu, s výnimkou zničenia produktov v dôsledku poveternostnej udalosti alebo choroby 476
49.12 - Nepozbieranie úrody 476
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 476
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 476
3 Potreby riešené intervenciou 476
4 Ukazovatele výsledkov 476
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 476
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 476
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 477
8 Súlad s WTO 477
HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku 478
49.9 - Poistenie zberu a úrody 478
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 478
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 478
3 Potreby riešené intervenciou 478
4 Ukazovatele výsledkov 478
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 478
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 479
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 479
8 Súlad s WTO 479
3COUN(47(2)(k)) - – vykonávanie a riadenie sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek tretích krajín na území Únie s cieľom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách 480
49.17 - Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách 480
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 480

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 480
3 Potreby riešené intervenciou 480
4 Ukazovatele výsledkov.....480
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 480
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....480
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 480
8 Súlad s WTO 481
COMM(47(2)(l)) - – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov.....482
49.14 - Komunikácia 482
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....482
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 482
3 Potreby riešené intervenciou 482
4 Ukazovatele výsledkov.....482
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 482
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....482
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 483
8 Súlad s WTO 483
Včelárske výrobky.....484
ADVIBEES(55(1)(a)) - – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie.....484
55.1.1 - Technická asistencia.....484
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....484
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 484
3 Potreby riešené intervenciou 484
4 Ukazovatele výsledkov.....484
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 484
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....485
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 485
8 Súlad s WTO 485
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....487
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....487
INVAPI(55(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie 488
55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia 488
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....488
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 488
3 Potreby riešené intervenciou 488
4 Ukazovatele výsledkov.....488
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 488
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....489
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 489
8 Súlad s WTO 489
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....491
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....491
55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva.....492
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....492
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 492
3 Potreby riešené intervenciou 492
4 Ukazovatele výsledkov.....492
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 492
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....493
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 493
8 Súlad s WTO 493

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....494
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....494
55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev....495
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....495
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....495
3 Potreby riešené intervenciou....495
4 Ukazovatele výsledkov....495
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....495
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....496
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....496
8 Súlad s WTO....496
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....497
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....497
55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev....498
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....498
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....498
3 Potreby riešené intervenciou....498
4 Ukazovatele výsledkov....498
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....498
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....499
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....499
8 Súlad s WTO....499
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....500
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....500
ACTLAB(55(1)(c)) - – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické....501
55.1.3 - Podpora laboratórií....501
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....501
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....501
3 Potreby riešené intervenciou....501
4 Ukazovatele výsledkov....501
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....501
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....502
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....502
8 Súlad s WTO....502
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....503
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....503
COOPAPI(55(1)(e)) - – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov....504
55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu....504
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....504
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....504
3 Potreby riešené intervenciou....504
4 Ukazovatele výsledkov....504
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....504
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....505
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....505
8 Súlad s WTO....505
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....506
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....506
PROMOBEES(55(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov....507
55.1.5 - Marketing....507
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....507

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 507
3 Potreby riešené intervenciou 507
4 Ukazovatele výsledkov.....507
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 507
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....508
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 508
8 Súlad s WTO 508
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....509
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....509
Víno 510
RESTRVINEY(58(1)(a)) - – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov.....510
58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov 510
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....510
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 510
3 Potreby riešené intervenciou 510
4 Ukazovatele výsledkov.....510
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 510
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....512
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 512
8 Súlad s WTO 512
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....513
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....513
INVWINE(58(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov 514
58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva.....514
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....514
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 514
3 Potreby riešené intervenciou 514
4 Ukazovatele výsledkov.....514
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 514
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....515
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 515
8 Súlad s WTO 515
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....516
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....516
HARINWINE(58(1)(d)) - – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami 517
58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva.....517
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....517
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 517
3 Potreby riešené intervenciou 517
4 Ukazovatele výsledkov.....517
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 517
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....518
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 518
8 Súlad s WTO 518
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....519
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....519
INFOR(58(1)(h)) - – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia 520

58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu. 520
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 520
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 520
3 Potreby riešené intervenciou 520
4 Ukazovatele výsledkov 520
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 520
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 521
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 521
8 Súlad s WTO 521
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 522
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 522
ACTREPUT(58(1)(i)) - – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch 523
58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch 523
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 523
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 523
3 Potreby riešené intervenciou 523
4 Ukazovatele výsledkov 523
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 523
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 524
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 524
8 Súlad s WTO 524
9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 525
10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 525
Mlieko a mliečne výrobky 526
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 527
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom 527
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie 528
67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie 528
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 528
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 528
3 Potreby riešené intervenciou 529
4 Ukazovatele výsledkov 529
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 529
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 532
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 534
8 Súlad s WTO 534
ADVI1(47(1)(b)) - – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci 536
67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc 536
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 536
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 536
3 Potreby riešené intervenciou 536
4 Ukazovatele výsledkov 537
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 537
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 538

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 541
8 Súlad s WTO 541
TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu 542
67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov 542
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....542
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 542
3 Potreby riešené intervenciou 542
4 Ukazovatele výsledkov.....542
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 543
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....544
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 546
8 Súlad s WTO 546
TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov.....547
67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania.....547
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....547
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 547
3 Potreby riešené intervenciou 547
4 Ukazovatele výsledkov.....547
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 547
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....548
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 550
8 Súlad s WTO 551
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov.....552
67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing 552
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....552
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 552
3 Potreby riešené intervenciou 552
4 Ukazovatele výsledkov.....552
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 552
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....554
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 556
8 Súlad s WTO 556
COMM(47(2)(l)) - – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov.....557
67.4.6 - Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov.....557
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....557
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 557
3 Potreby riešené intervenciou 557
4 Ukazovatele výsledkov.....557
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 557
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....558
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 560
8 Súlad s WTO 560
Bravčové mäso 561
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....562
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....562

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie....563
67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie....563
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....563
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....563
3 Potreby riešené intervenciou....563
4 Ukazovatele výsledkov....564
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....564
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....567
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....568
8 Súlad s WTO....568
TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov....569
67.5.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania....569
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....569
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....569
3 Potreby riešené intervenciou....569
4 Ukazovatele výsledkov....569
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....569
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....570
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....572
8 Súlad s WTO....572
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov....573
67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing....573
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....573
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....573
3 Potreby riešené intervenciou....573
4 Ukazovatele výsledkov....573
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....573
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....575
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....576
8 Súlad s WTO....576
Ovčie a kozie mäso....577
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....578
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom....578
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie....579
67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie....579
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....579
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....579
3 Potreby riešené intervenciou....579
4 Ukazovatele výsledkov....579
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....580
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....581
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie....583
8 Súlad s WTO....583
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov....584
67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing....584
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....584

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 584
3 Potreby riešené intervenciou 584
4 Ukazovatele výsledkov.....584
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 584
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....585
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 587
8 Súlad s WTO 587
Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI.....588
Zemiaky.....588
Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....589
Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom.....589
INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie.....590
67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie.....590
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....590
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 590
3 Potreby riešené intervenciou 590
4 Ukazovatele výsledkov.....591
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 592
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....594
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 595
8 Súlad s WTO 595
ADVI1(47(1)(b)) - – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci 596
67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc.....596
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....596
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 596
3 Potreby riešené intervenciou 596
4 Ukazovatele výsledkov.....597
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 597
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....598
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 599
8 Súlad s WTO 599
PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov.....600
67.1.2 - Propagácia, komunikácia a marketing 600
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....600
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 600
3 Potreby riešené intervenciou 600
4 Ukazovatele výsledkov.....600
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 601
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....601
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 602
8 Súlad s WTO 602
QUAL(47(1)(g)) - – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality.....603
67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie.....603
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....603
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 603
3 Potreby riešené intervenciou 603
4 Ukazovatele výsledkov.....603
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 603

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 604
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 605
8 Súlad s WTO 605
HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku 606
67.1.5 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika 606
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 606
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 606
3 Potreby riešené intervenciou 606
4 Ukazovatele výsledkov 606
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 606
6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 607
7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie 608
8 Súlad s WTO 608
5.3. Intervencie v záujme rozvoja vidieka 609
ENVCLIM(70) - Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia 609
70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému 609
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 609
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 609
3 Potreby riešené intervenciou 609
4 Ukazovatele výsledkov 609
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 609
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 610
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 610
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 611
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 611
10 Súlad s WTO 611
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 611
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 612
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 612
70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku 614
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 614
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 614
3 Potreby riešené intervenciou 614
4 Ukazovatele výsledkov 614
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 614
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 615
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 615
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 616
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 616
10 Súlad s WTO 616
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 616
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 617
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 617
70.03 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy 619
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 619
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 619
3 Potreby riešené intervenciou 619
4 Ukazovatele výsledkov 619
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 619
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 620
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 620
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 621

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....621
10 Súlad s WTO 621
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 622
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....623
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....624
70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo....626
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....626
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 626
3 Potreby riešené intervenciou 626
4 Ukazovatele výsledkov....626
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 627
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....629
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....630
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 632
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....632
10 Súlad s WTO 632
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 633
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....634
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....638
70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov 641
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....641
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 641
3 Potreby riešené intervenciou 641
4 Ukazovatele výsledkov....641
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 641
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....643
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....645
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 646
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....646
10 Súlad s WTO 646
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 647
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....648
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....648
70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch....650
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....650
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 650
3 Potreby riešené intervenciou 650
4 Ukazovatele výsledkov....650
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 650
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....655
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....665
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 666
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....666
10 Súlad s WTO 666
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 667
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....668
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....670
70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity....673
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....673
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 673
3 Potreby riešené intervenciou 673
4 Ukazovatele výsledkov....673
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 674

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 678
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 686
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 687
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 687
10 Súlad s WTO 688
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 688
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 689
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 690
70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy ..692
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 692
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 692
3 Potreby riešené intervenciou 692
4 Ukazovatele výsledkov 692
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 693
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 694
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 696
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 697
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 697
10 Súlad s WTO 697
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 698
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 699
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 699
70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat 701
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 701
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 701
3 Potreby riešené intervenciou 701
4 Ukazovatele výsledkov 701
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 701
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 704
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 704
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 705
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 705
10 Súlad s WTO 705
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 706
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 707
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 708
70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov 710
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 710
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 710
3 Potreby riešené intervenciou 710
4 Ukazovatele výsledkov 710
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 710
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 714
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 724
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 725
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 725
10 Súlad s WTO 726
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 726
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 727
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 727
70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat 729
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 729
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 729
3 Potreby riešené intervenciou 729
4 Ukazovatele výsledkov 729

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 729
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 738
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....741
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 742
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....742
10 Súlad s WTO 743
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 743
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....744
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....746
ANC(71) - Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí.....749
71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC) 749
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....749
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 749
3 Potreby riešené intervenciou 749
4 Ukazovatele výsledkov.....749
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 749
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 751
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....751
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 752
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....752
10 Súlad s WTO 752
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 753
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....754
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....755
ASD(72) - Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek.....757
72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP).....757
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....757
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 757
3 Potreby riešené intervenciou 757
4 Ukazovatele výsledkov.....757
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 757
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 758
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....759
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 759
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....759
10 Súlad s WTO 759
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 759
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....760
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....760
72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch 763
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....763
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 763
3 Potreby riešené intervenciou 763
4 Ukazovatele výsledkov.....763
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 763
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 764
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....764
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 765
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....765
10 Súlad s WTO 765
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 765
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....766
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....766
INVEST(73-74) - Investície vrátane investícií do zavlažovania.....768

73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému 768
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 768
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 768
3 Potreby riešené intervenciou 768
4 Ukazovatele výsledkov 768
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 768
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 769
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 770
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 770
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 770
10 Súlad s WTO 770
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 771
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 772
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 772
73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov 774
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 774
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 774
3 Potreby riešené intervenciou 774
4 Ukazovatele výsledkov 774
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 774
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 776
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 776
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 776
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 776
10 Súlad s WTO 776
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 777
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 778
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 778
73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy 780
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 780
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 780
3 Potreby riešené intervenciou 780
4 Ukazovatele výsledkov 780
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 780
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 781
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 782
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 782
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 782
10 Súlad s WTO 782
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 783
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 784
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 784
73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch 785
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 785
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 785
3 Potreby riešené intervenciou 785
4 Ukazovatele výsledkov 785
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 786
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 788
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 788
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 789
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 789
10 Súlad s WTO 790
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 790
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 791

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....791
73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár....793
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....793
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....793
3 Potreby riešené intervenciou....793
4 Ukazovatele výsledkov....794
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....794
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....796
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....796
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....797
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....797
10 Súlad s WTO....797
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu....797
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....798
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....798
73.06 - Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov....800
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....800
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....800
3 Potreby riešené intervenciou....800
4 Ukazovatele výsledkov....800
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....800
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....802
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....802
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....803
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....803
10 Súlad s WTO....803
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu....804
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....805
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....805
73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch....806
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....806
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....806
3 Potreby riešené intervenciou....806
4 Ukazovatele výsledkov....806
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....806
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....808
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....808
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....809
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....809
10 Súlad s WTO....809
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu....810
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....811
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....811
73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku....813
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....813
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....813
3 Potreby riešené intervenciou....813
4 Ukazovatele výsledkov....813
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....813
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....815
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....815
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....816
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....816
10 Súlad s WTO....816

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 816
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....817
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....817
73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách.....818
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....818
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 818
3 Potreby riešené intervenciou 818
4 Ukazovatele výsledkov.....818
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 818
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....821
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....821
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 822
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....822
10 Súlad s WTO 822
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 822
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....823
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....823
73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem 825
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....825
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 825
3 Potreby riešené intervenciou 825
4 Ukazovatele výsledkov.....825
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 825
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....828
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....828
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 828
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....828
10 Súlad s WTO 829
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 829
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....830
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....830
73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah 831
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....831
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 831
3 Potreby riešené intervenciou 831
4 Ukazovatele výsledkov.....831
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 831
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....834
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....834
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 834
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....834
10 Súlad s WTO 835
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 835
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....836
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....836
73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem.....837
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....837
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 837
3 Potreby riešené intervenciou 837
4 Ukazovatele výsledkov.....837
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 837
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....839
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....839

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 839
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....839
10 Súlad s WTO 840
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 840
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....841
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....841
73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa.....842
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....842
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 842
3 Potreby riešené intervenciou 842
4 Ukazovatele výsledkov.....842
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 842
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....843
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....844
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 844
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....844
10 Súlad s WTO 844
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 845
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....846
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....846
73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) 848
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....848
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 848
3 Potreby riešené intervenciou 848
4 Ukazovatele výsledkov.....848
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 848
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....850
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....850
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 851
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....851
10 Súlad s WTO 851
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 851
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....852
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....852
73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície) 854
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....854
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 854
3 Potreby riešené intervenciou 854
4 Ukazovatele výsledkov.....854
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 854
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov.....856
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....856
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 856
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....856
10 Súlad s WTO 857
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 857
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....858
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....858
73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch 859
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....859
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 859
3 Potreby riešené intervenciou 859
4 Ukazovatele výsledkov.....859

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 859
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 861
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....861
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 862
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....862
10 Súlad s WTO 862
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 863
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....864
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....864
73.17 - Projekty pozemkových úprav.....866
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....866
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 866
3 Potreby riešené intervenciou 866
4 Ukazovatele výsledkov.....866
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 866
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 868
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....868
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 869
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....869
10 Súlad s WTO 869
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 869
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....871
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....871
73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry.....872
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....872
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 872
3 Potreby riešené intervenciou 872
4 Ukazovatele výsledkov.....872
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 872
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 874
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....874
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 874
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....874
10 Súlad s WTO 875
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 875
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....876
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....876
73.19 - Investície do biohospodárstva 878
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....878
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 878
3 Potreby riešené intervenciou 878
4 Ukazovatele výsledkov.....878
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 878
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 880
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu.....880
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 881
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie.....881
10 Súlad s WTO 881
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 882
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie.....883
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi.....883
73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície).....885
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer.....885
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 885

3 Potreby riešené intervenciou 885
4 Ukazovatele výsledkov 885
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 885
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 886
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 886
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 887
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 887
10 Súlad s WTO 887
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 887
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 888
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 888
73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície) 889
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 889
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 889
3 Potreby riešené intervenciou 889
4 Ukazovatele výsledkov 889
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 889
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 890
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 890
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 891
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 891
10 Súlad s WTO 892
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 892
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 893
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 893
INSTAL(75) - Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku 894
75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov 894
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 894
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 894
3 Potreby riešené intervenciou 894
4 Ukazovatele výsledkov 894
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 894
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 897
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 897
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 898
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 898
10 Súlad s WTO 898
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 898
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 899
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 899
RISK(76) - Nástroje na riadenie rizika 901
76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve 901
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer 901
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele 901
3 Potreby riešené intervenciou 901
4 Ukazovatele výsledkov 901
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie 901
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov 905
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu 905
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci 906
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 906
10 Súlad s WTO 908
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 908

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....909
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....909
COOP(77) - Spolupráca....911
77.1 - LEADER....911
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....911
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....911
3 Potreby riešené intervenciou....911
4 Ukazovatele výsledkov....911
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....911
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....923
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....923
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....925
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....925
10 Súlad s WTO....927
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu....927
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....928
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....928
77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva....930
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....930
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....930
3 Potreby riešené intervenciou....930
4 Ukazovatele výsledkov....930
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....930
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....932
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....933
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....933
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....933
10 Súlad s WTO....934
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu....934
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....935
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....935
KNOW(78) - Výmena vedomostí a šírenie informácií....936
78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania....936
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....936
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....936
3 Potreby riešené intervenciou....936
4 Ukazovatele výsledkov....936
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....936
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....939
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....939
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....940
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie....940
10 Súlad s WTO....940
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu....940
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie....941
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi....941
78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva....943
1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer....943
2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele....943
3 Potreby riešené intervenciou....943
4 Ukazovatele výsledkov....943
5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie....943
6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov....947
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu....947
8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci....947

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie 948
10 Súlad s WTO 948
11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu 948
12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie 949
13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi 949
6 Finančný plán 952
6.1 Prehľadná tabuľka 952
6.2 Podrobné finančné informácie a rozdelenie podľa intervencie a plánovania výstupu 955
6.2.1. Priame platby 955
6.2.2. Sektorové 959
6.2.3. Rozvoj vidieka 963
7. Riadiaci a koordinačný systém 1001
7.1. Identifikácia riadiacich a koordinačných orgánov + kontrolných orgánov 1001
7.2. Opis štruktúry monitorovania a podávania správ 1003
7.3. Informácie o systéme kontroly a sankciách 1004
7.3.1 IACS – integrovaný administratívny a kontrolný systém 1004
7.3.1.1 Všetky prvky IACS, ako sú uvedené v nariadení [horizontálne nariadenie], sú zriadené a fungujú od 1. januára 2023. 1004
7.3.1.1.1 Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS) 1004
7.3.1.1.2 Systém podávania geopriestorových žiadostí a žiadostí na zvieratá (GSA) 1004
7.3.1.1.3 Uplatňujete automatický systém žiadostí [v zmysle článku 65 ods. 4 písm. f)] horizontálneho nariadenia? 1004
7.3.1.1.4 Systém monitorovania plôch 1005
7.3.1.1.6 Prípadne systém na identifikáciu a registráciu platobných nárokov 1005
7.3.1.1.7 Systém na identifikáciu a registráciu zvierat v zmysle článku 65 ods. 4 písm. c) [článok 66 ods. 1 písm. g) horizontálneho nariadenia] 1005
7.3.2 Mimo IACS 1005
7.3.2.1 Stručný opis systému sankcií v súvislosti s intervenciami mimo IACS v súlade so zásadami účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku 1005
7.3.2.2. Stručný opis systému kontroly mimo IACS (metódy kontroly, krížové kontroly, trvalosť investícií a súvisiace kontroly ex post atď.) 1006
7.3.2.3 Pravidlá verejného obstarávania? 1010
7.4. Kondicionalita 1011
7.4.1 Systém kontroly v súvislosti s kondicionalitou 1011
7.4.1.1 Opis systému kontroly v súvislosti s kondicionalitou 1011
7.4.1.2 Typy kontrol 1012
7.4.2 Systém sankcií v súvislosti s kondicionalitou 1014
7.4.2.1 Opis systému sankcií v súvislosti s kondicionalitou 1014
7.4.2.2. Vymedzenie a uplatňovanie „opakovania“ (výpočet a pokrytý časový úsek): 1014
7.4.2.3. Vymedzenie a uplatňovanie „úmyselnosti“ 1014
7.4.3. Údaj o uplatnení zjednodušeného systému kontroly pre malých poľnohospodárov 1014
7.4.4. Príslušné kontrolné orgány zodpovedné za kontroly postupov kondicionality, povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia 1015
7.5 Sociálna kondicionalita 1017
7.5.1 Opis systému kontroly v súvislosti so sociálnou kondicionalitou 1017
7.5.2 Opis systému sankcií v súvislosti so sociálnou kondicionalitou 1017
8 Modernizácia: AKIS a digitalizácia 1018
8.1 AKIS 1018
8.1 Celkové predpokladané organizačné usporiadanie vylepšeného AKIS 1018
8.2 Opis toho, ako budú poradenské služby, výskum a siete SPP spolupracovať v rámci AKIS [článok 114 písm. a) bod ii)] 1026
8.3 Opis organizácie všetkých poľnohospodárskych poradcov podľa požiadaviek uvedených v článku 15 ods. 2, 3 a 4 1027
8.4 Opis spôsobu poskytovania podpory inovácií, ako je uvedené v článku 114 písm. a) bode ii) 1028
8.5 Stratégia digitalizácie [článok 114 písm. b)] 1029

Prílohy 1034
Príloha I o ex ante hodnotení a strategickom environmentálnom hodnotení (SEA) uvedenom v smernici 2001/42/ES 1034
1. Zhrnutie postupu a výsledkov ex ante hodnotenia 1034
2. Odporúčania ex ante hodnotenia a hodnotenia SEA a opis toho, ako sa zohľadnili 1036
3. Správa o ex ante hodnotení.....1101
4. Správa o strategickom environmentálnom hodnotení 1101
Príloha II o analýze SWOT 1102
Príloha III o konzultácii s partnermi.....1102
Príloha IV o osobitnej platbe na bavlnu (ak je to relevantné) 1102
Príloha V o dodatočnom národnom financovaní v rámci rozsahu pôsobnosti strategického plánu SPP 1103
Príloha VI o prechodnej vnútroštátnej pomoci (ak je to relevantné).....1104
a) ročné finančné krytie pre jednotlivé sektory za každý sektor, ktorému sa poskytla prechodná vnútroštátna pomoc.....1104
b) ak je to relevantné, maximálnu jednotkovú mieru podpory pre každý rok príslušného obdobia 1104
c) ak je to relevantné, informácie týkajúce sa referenčného obdobia upraveného v súlade s článkom 147 ods. 2 druhým pododsekom 1104
d) stručný opis komplementarity prechodnej vnútroštátnej pomoci s intervenciami v rámci strategického plánu SPP 1106
Ďalšia príloha: Súlad s cieľmi Únie na rok 2030 a prispievanie k ich plneniu 1107
Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 50 % zníženie strát živín bez toho, aby došlo k zhoršeniu úrodnosti pôdy.....1107
Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 10 % poľnohospodárskej plochy s krajinnými prvkami s vysokým stupňom diverzity.....1107
Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 25 % poľnohospodárskej pôdy EÚ obhospodarovanej v systéme ekologického poľnohospodárstva.....1107
Vnútroštátny príspevok k cieľom EÚ do roku 2030 – 50 % zníženie celkového používania chemických pesticídov a rizika predstavovaného týmito pesticídmi, ako aj používania nebezpečnejších pesticídov.....1107
Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 50 % zníženie predaja antimikrobiálnych látok určených pre hospodárske zvieratá a akvakultúru.....1107
Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2025 – zavedenie rýchleho širokopásmového internetu vo vidieckych oblastiach na dosiahnutie cieľa 100 % prístupu.....1107
DOKUMENTY 1108

1. Strategické vyhlásenie

Výzvy pre pôdohospodárstvo a vidiek

Hlavnou výzvou slovenského pôdohospodárstva je zabezpečenie zdravých a kvalitných potravín za primerané ceny. Je potrebné zvrátiť výrazný pokles produkcie ovocia a zeleniny a produktov živočíšnej výroby, a vytvoriť tak predpoklady pre udržateľné hospodárenie a zabezpečenie diverzifikovanej stravy pre spotrebiteľov.

Veľkou výzvou SP SPP je vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj životaschopných malých a stredných fariem na trhu s pôdou, v oblasti adresnosti podpôr ako aj v rámci prístupu k úverom.

Pri výrobe potravín má Slovensko v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody ambíciu primerane prispieť k zníženiu využívania pesticídov, umelých hnojív a antimikrobiálnych látok v EÚ ako celku. SP SPP kladie veľký dôraz na blahobyt zvierat a ochranu prírodných zdrojov. Pôdohospodárstvo čelí aj výzve znížiť emisie skleníkových plynov, prispôsobiť sa klimatickej zmene a zlepšiť biodiverzitu na ornej pôde.

Vyššie nároky na ochranu životného prostredia a na kvalitu a množstvo potravín si vyžadujú aplikovať najnovšie technológie a inovatívne prístupy na všetkých úrovniach potravinového reťazca a podstatne investovať do moderného kapitálu a ľudských zdrojov.

Vidiecke oblasti Slovenska sa musia vysporiadať s poklesom zamestnanosti v poľnohospodárstve, s negatívnym demografickým vývojom, zaostávajúcou infraštruktúrou a službami a prispôsobiť štrukturálnym zmenám v národnom hospodárstve a v spoločnosti.

Ciele Strategického plánu SPP

Priame platby budú na Slovensku naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní príjmových rozdielov medzi poľnohospodárstvom a ostatnými odvetviami ekonomiky. V novom období bude Slovensko aplikovať priame podpory adresnejšie. Vysoké dotácie fariem, ktoré majú nízku produkciu a zamestnanosť, budú znížené. Strategický plán uvažuje so stropovaním priamych platieb so zohľadnením osobných nákladov s cieľom zvýšenia spravodlivosti poľnohospodárskej politiky.

Strategický plán SPP zabezpečí vhodné podmienky na podnikanie aj pre malé a stredné farmy a pre farmy podnikajúce v oblastiach s prírodnými a inými obmedzeniami. Životaschopné malé a stredné podniky budú benefitovať z redistributívnej platby na prvých 150 hektárov a zo zvýšenej podpory na prvých 450 hektárov v oblastiach s prírodnými a inými obmedzeniami. Podpory v znevýhodnených oblastiach budú odzrkadľovať rozdielne príjmy rastlinných a živočíšnych fariem.

Strategický plán rieši rastúcu volatilitu príjmov a nedostatočné poistenie podnikov prostredníctvom podpory komerčného poistenia úrod a zvierat, ktoré bude doplnené opatreniami v rámci štátnej pomoci.

V novej SPP sa podporia investície nielen investičnými grantmi, ale aj modernými finančnými nástrojmi, ktoré zvýšia časovú flexibilitu, transparentnosť podpôr a znížia administratívu, čím prispejú k rastu konkurencieschopnosti slovenského pôdohospodárstva.

Strategický plán SPP má za cieľ rozvíjať hlavne tie sektory, ktoré prinášajú najvyššiu pridanú hodnotu pre slovenský vidiek, životné prostredie a spoločnosť. Ide hlavne o živočíšnu výrobu, ovocie a zeleninu, zemiaky, chmeľ a cukrovú repu. SP SPP uvažuje s investíciami do budovania modrej a zelenej infraštruktúry a zlepšenia fungovania trhu s pôdou.

Poľnohospodárske farmy sú rádovo menšie v porovnaní s dodávateľmi vstupov a odberateľmi, čo zhoršuje ich vyjednávaciu pozíciu a vytvára podmienky pre nekalé obchodné praktiky. Strategický plán SPP rieši tieto problémy podporou odbytových organizácií, vertikálnej integrácie, krátkych dodávateľských reťazcov a prispeje aj k riešeniu nedostatočne rozvinutého potravinárskeho priemyslu, ktorý brzdí rast primárnej produkcie.

Na adaptáciu poľnohospodárstva na zmenu klímy bude Slovensko investovať do závlah a vodozádržných zariadení. Celofarmová eko-schéma podporí zatrávňovanie medziradí sadov a viníc, budovanie ekologických prvkov v krajine a zlepšovanie štruktúry pôdy s cieľom mitigácie klimatickej zmeny. Strategický plán má za cieľ ozdravovať lesy a podporovať v nich prírode blízke hospodárenie. Investíciami sa podporí znižovanie emisií skleníkových plynov a využívanie obnoviteľných zdrojov energie na farmách. K ochrane prírody a klimatickej akcii prispeje rozvoj agrolesníckych systémov, zalesňovanie pôdy a budovanie líniových vegetačných prvkov.

Strategický plán SPP podporí rast ekologického poľnohospodárstva, precízne hnojenie, znižovanie rizika pochádzajúceho z používania pesticídov, rozvoj šetrného pestovania zeleniny, zemiakov, jahôd, ovocia a viniča, čo prispeje k ochrane prírodných zdrojov a výrobe kvalitnejších a zdravších potravín pre spotrebiteľov.

Cieľom SP SPP je zvýšenie biodiverzity budovaním neproduktívnych prvkov a delením veľkých pôdnych blokov na menšie. Taktiež sa podporí chov ohrozených plemien, zlepší sa ochrana vzácnych biotopov dropa veľkého, sysľa pasienkového, hlucháňa a ďalších ohrozených druhov zvierat.

Nová SPP podporí mladých poľnohospodárov prostredníctvom vyšších priamych platieb a paušálnych podpôr. Dodatočné zdroje získajú mladí farmári cez investičné granty, ako aj cez vzdelávanie a poradenstvo. Opatrenia v rámci SPP budú doplnené národnými opatreniami v oblasti efektívnej regulácie trhu s pôdou.

SP SPP podporí implementáciu stratégií miestneho rozvoja s dôrazom na malé inovatívne podniky, sociálnu inklúziu, diverzifikáciu poľnohospodárskych aktivít a na tvorbu pracovných miest. Vyvážený územný rozvoj sa zabezpečí investíciami do ekonomickej a sociálnej infraštruktúry. Program LEADER doplní podpora biohospodárstva a podpora obhospodarovania lesov malých výmer, ktoré prispejú k rozvoju zamestnanosti na vidieku a efektívnemu a udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov a biomasy.

Strategický plán SPP kladie dôraz na zlepšenie dobrých životných podmienok a zdravotného stavu zvierat, čo prispeje k znižovaniu používania antimikrobiálnych látok a zvýšeniu kvality a zdravotného stavu produktov.

Dôležitým aspektom strategického plánu SPP je zlepšenie spolupráce pôdohospodárov, potravinárov a lesníkov s odborníkmi z výskumných inštitúcií a univerzít, vzdelávanie a poradenstvo. Cieľom je zabezpečiť spoločné riešenie praktických problémov potravinovej vertikály, lesov a vidieka.

2 Posúdenie potrieb a intervenčnej stratégie vrátane plánu cieľových hodnôt a kontextových ukazovateľov

2.1. Posúdenia potrieb a intervenčnej stratégie

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno	X									
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno	X									
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno	X									
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne	X									
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno										X
10.2	Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému	Vysoká	Áno										X
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno										X
10.4	Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám	Vysoká	Áno										X
10.5	Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa	Vysoká	Áno										X
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno		X								
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno		X								
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno		X								
2.4	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav	Vysoká	Čiastočne		X								
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno			X							
3.2	Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja	Stredná	Áno			X							
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno			X							
4.1	Prispôsobenie	Veľmi vysoká	Áno				X						

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy												
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno				X						
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno				X						
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne				X						
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno				X						
4.6	Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev	Stredná	Áno				X						
4.7	Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine	Vysoká	Áno				X						
4.8	Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Čiastočne				X						
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno					X					
5.2	Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Áno					X					
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno					X					
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne					X					
5.5	Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Áno					X					
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno						X				
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno						X				
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno						X				
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Čiastočne						X				
6.5	Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Stredná	Áno						X				

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno							X			
7.2	Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde	Vysoká	Čiastočne							X			
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno							X			
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno							X			
8.1	Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov	Vysoká	Čiastočne								X		
8.2	Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia	Vysoká	Áno								X		
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno								X		
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno								X		
8.5	Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku	Veľmi vysoká	Čiastočne								X		
8.6	Podpora rozvoja miestnej verejnej infraštruktúry, miestnych základných služieb, spoločenského života	Vysoká	Čiastočne								X		
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno									X	
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno									X	
9.3	Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Čiastočne									X	
9.4	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne									X	

1.1 - Podpora príjmov poľnohospodárov

Na Slovensku je potrebné podporiť príjmy v poľnohospodárstve s cieľom udržať poľnohospodárov v odvetví, zabezpečiť poskytovanie environmentálnych verejných statkov, zvyšovať príjmy poľnohospodárov a mzdy poľnohospodárskych zamestnancov. Počty pracujúcich v poľnohospodárstve sa dlhodobo znižujú a slovenský vidiek sa vyľudňuje. Zvyšovanie environmentálnych obmedzení vytvára tlak na pokles príjmov z krátkodobého hľadiska a pri niektorých typoch fariem.

1.2 - Stabilizácia príjmov malých fariem

Malé farmy (najmä do 150 ha) majú nízke príjmy na pracovníka. Malým farmám chýbajú zdroje na investície do aktív aj do pracovného kapitálu. Pre rozvoj malých fariem je dôležité zlepšiť fungovanie trhu s pôdou a umožniť im nákup alebo prenájom dodatočnej pôdy pre ich rozvoj. Z dotazníkového prieskumu MPRV SR realizovaného v roku 2019 vyplýva, že malí poľnohospodári potrebujú aj prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a poradenstvu. Z 25 660 fariem na Slovensku je 20 400 menších ako 20 ha. Malé farmy sú dôležité pre rozvoj vidieka a pre poskytovanie lokálnych produktov a služieb.

1.3 - Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami

Oblasti s prírodnými a inými špecifickými obmedzeniami (ANC) a územia Natura 2000 potrebujú na udržanie poľnohospodárskej produkcie dodatočnú podporu na zmiernenie ekonomických rozdielov vo vzťahu k produkčným oblastiam. Taktiež je potrebné sprostredkovať dodatočnú podporu pre obhospodarovateľov lesov sústavy Natura 2000 - ÚEV v 5. stupni ochrany (+5% území v 5. stupni ochranu mimo ÚEV). Farmy v ANC majú nižšie príjmy na pracovníka ako ostatné farmy. V prepočte na hektár potrebujú väčšiu podporu menšie farmy v ANC ako väčšie farmy. Miera podpory v oblastiach s prírodnými a inými špecifickými obmedzeniami je vo väčšom rozsahu potrebná pre farmy špecializujúce sa na živočíšnu výrobu ako na rastlinnú výrobu.

1.4 - Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík

Cenové, produkčné a príjmové riziko sa na Slovensku zvyšuje v dôsledku zmeny klímy. V súčasnosti v poľnohospodárstve chýba systematická podpora riadenia rizika zo zdrojov SPP. Neexistuje ani verejný systém na podporu poľnohospodárov pri katastrofických škodách. Podpora riadenia rizika je od roku 2019 zabezpečená z národných zdrojov, a to formou podpory na zaplatené komerčné poistné, čo je však obmedzené každoročným rozpočtom SR. Kompenzácie strát sa tým pádom realizujú ad hoc platbami. Do ďalšieho obdobia je potrebné zaviesť nástroje na riadenie rizika v rámci SPP aj z národných zdrojov.

10.1 - Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve

Na Slovensku AKIS predstavuje decentralizovaný fragmentovaný systém s existujúcimi hlavnými piliermi a čiastkovými systémami. Je potrebné zlepšiť koordináciu jednotlivých zložiek platformy AKIS, ktorá by podporovala jednotlivých aktérov systému, uľahčovala prístup k informáciám, ich výmenu a vzájomnú spoluprácu.

10.2 - Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému

Je potrebné zlepšiť vzájomné prepojenie existujúcich pilierov AKIS a umožniť zaradenie nových zložiek do systému, pretože na Slovensku prepojenie čiastkových systémov chýba. Rovnako je potrebné posilniť spoluprácu a sfunkčniť niektoré prepojenia v rámci jednotlivých čiastkových systémov (napr. farmári - lesníci), ako aj zahrnúť nové elementy do systému (napr. odborné školstvo).

10.3 - Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia

Popri vertikálnej prepojenosti bude potrebné vytvoriť aj horizontálnu prepojenosť medzi jednotlivými aktérmi, ktorí sú zodpovední za poradenstvo, vzdelávanie a prenos poznatkov do praxe. Tým sa tento systém stane výkonnejším a ucelenejším. Významnou zložkou celého systému sa musí stať celoživotné vzdelávanie a odborné stredoškolské vzdelávanie. Zároveň bude potrebné zlepšiť systém riadenia celého poradenského a znalostného systému. Len vzájomná spolupráca jednotlivých prvkov, ich vzájomné fungovanie a výmena informácií umožní prenos poznatkov do praxe.

10.4 - Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám

Na Slovensku absentuje digitálna platforma, ktorá by ponúkala komplexný prístup k informáciám pre každého. Je potrebné vybudovať interaktívnu digitálnu platformu AKIS a prepojiť ju na národný systém AKIS pre komplexnejšie využívanie dostupných a nových dát. Zároveň je potrebné vytvoriť priestor pre systematickú podporu poradenstva v oblasti digitalizácie agrosektora, využitie pokročilých nástrojov ICT, operačné centrá digitalizácie.

10.5 - Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa

Je potrebné dbať na debyrokratizáciu procesu implmentácie prierezového cieľa, pretože nadmerná byrokracia a administratíva spojená s poskytovaním poradenstva s podporu PRV, administratívne prekážky a byrokracia pri implementácii iných opatrení (M1, M2, M16) odrádza farmárov, aj poskytovateľov a zhoršuje dostupnosť najmä pre menších farmárov a taktiež spôsobuje pomalé čerpanie finančných zdrojov.

2.1 - Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie

Tvorba hrubého fixného kapitálu je na Slovensku nízka. Slovensko zaostáva za vyspelejšími štátmi aj vo využívaní najnovších technológií. Je potrebné zvýšiť konkurencieschopnosť slovenských poľnohospodárskych podnikov na spoločnom trhu EÚ a na trhoch tretích krajín a zároveň posilniť spoločenskú udržateľnosť a environmentálnu ochranu prostredníctvom investícií, nových technológií, inovácií a digitalizácie. Je potrebné zvýšiť časovú flexibilitu investičnej podpory a znížiť jej administratívnu záťaž. Dôraz pri investičnej podpore je potrebné klásť na živočíšnu výrobu, špeciálnu rastlinnú výrobu a na investície do nových technológii a inovatívnych postupov. Je potrebné zvýšiť konkurencieschopnosť slovenských poľnohospodárskych podnikov posilnením investícii s cieľom budovať vodozádržné zariadenia, malé vodné nádrže a ich prepojenie na zavlažovacie systémy, budovať prvky zelenej infraštruktúry, zvýšiť retenčnú schopnosť krajiny, sústrediť sa na integráciu protipovodňovej ochrany s poľnohospodárstvom v nížinných oblastiach a na tlmenie odtoku v horských oblastiach.

2.2 - Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity

Je potrebné podporiť podniky, ktoré produkujú komodity s pozitívnymi ekonomickými, sociálnymi alebo environmentálnymi dopadmi na poľnohospodárstvo, životné prostredie a vidiek. Potreba podpory špeciálnej rastlinnej a živočíšnej výroby vychádza z pozitívneho vplyvu na zamestnanosť na vidieku a dlhodobého poklesu živočíšnej produkcie a ovocia a zeleniny na Slovensku. Potreba podpory cukrovej repy vychádza z pozitívneho vplyvu pestovania cukrovej repy na štruktúru produkcie na Slovensku a zachovania funkčnej vertikály cukrová repa – cukor. Na Slovensku nastal od vstupu do EÚ podstatný pokles produkcie cukrovej repy aj chmeľu, čo sú tradičné komodity na slovenskom území a hrozí úplná eliminácia týchto komodít na Slovensku. Vinárstvo a včelárstvo majú pozitívny vplyv na rozvoj vidieka a prinášajú produkty s vyššou pridanou hodnotou. Podpora špeciálnej rastlinnej produkcie prináša zvýšenú diverzitu krajinnej štruktúry a tým tiež prispieva k environmentálnym cieľom. Extenzívna živočíšna výroba vo forme voľnej pastvy taktiež prispieva k zlepšeniu krajinnej diverzity a zlepšeniu stavu travinno-bylinných biotopov.

2.3 - Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky

Na Slovensku je potrebné zvyšovať pridanú hodnotu na farmách prostredníctvom investovania do spracovania poľnohospodárskej produkcie. Zároveň je potrebné podporiť farmy, ktoré prinášajú vyššiu pridanú hodnotu na hektár pôdy alebo na zamestnanca. Je potrebné uspokojiť dopyt spotrebiteľov po kvalitných lokálnych potravinách s vyššou pridanou hodnotou. Rozvoj spracovania primárnych produktov na farme vedie k nárastu pridanej hodnoty, ziskov fariem, ako aj produktivity fariem, čo patrí k hlavným cieľom SPP a čím sa zabezpečuje rozvoj vidieka a konkurencieschopnosti.

2.4 - Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav

Realizácia pozemkových úprav je dôležitá vzhľadom na zamedzenie prebiehajúcich negatívnych procesov vo vidieckej a poľnohospodárskej krajine ako sú: nezrovnalosti v evidencii pozemkového vlastníctva, čo vedie k tomu, že súčasní obhospodarovatelia pozemkov nemajú možnosť uzatvoriť korektné nájomné zmluvy k reálnym pozemkom; nízka podpora rozvoja malých podnikov osobitne SHR; nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom tvoriacich existujúcu infraštruktúru (väčšina súčasných poľných a lesných ciest nie je majetkovoprávne usporiadaná).

3.1 - Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov

Je potrebné spájať prvovýrobcov za účelom posilnenia ich vyjednávacej sily, realizovania spoločných investícií, marketingu a distribúcie a v záujme využívania úspor z rozsahu. Spracovatelia a hlavne maloobchodné reťazce sú dominantné vo vzťahu k podnikom poľnohospodárskej prvovýroby. Dôsledkom výrazných rozdielov v koncentrácii a miery organizovanosti je značne nevyrovnaná vyjednávacia sila jednotlivých prvkov dodávateľsko-odberateľského reťazca. Jednotliví producenti na Slovensku nedokážu samostatne zabezpečiť dostatočné dodávky produktov, čo výrazne znižuje ich vyjednávaciu silu. Čiastočne tento stav môžu zmeniť organizácie výrobcov. Z pohľadu vertikálnych vzťahov môžu významnú úlohu zohrávať medziodvetvové organizácie. Tie združujú producentov rôznych sektorov s predstaviteľmi spracovania alebo obchodu. Efektívne spájanie v rámci medziodvetvových organizácií podporuje finalizáciu vlastnej produkcie v spoločných spracovateľských podnikoch.

3.2 - Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja

Je potrebné poľnohospodárom a potravinárom diverzifikovať odbytové kanály a zabezpečiť pre spotrebiteľov prístup ku kvalitným lokálnym potravinám. Slovensko potrebuje posilniť úlohu regionálnych miestnych trhov, tvorbu regionálnych „krátkych“ dodávateľských vertikál, posilniť trhovú pozíciu, priamy predaj spotrebiteľom a podobne. Podiel priameho predaja potravín je na Slovensku len okrajový podiel (v priemere na úrovni 5 %).

3.3 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

Slovensko je konkurencieschopné v primárnych poľnohospodárskych komoditách, ale ďalší rozvoj poľnohospodárstva naráža na problém nízkeho dopytu lokálnych spracovateľských podnikov. Je potrebné rozšíriť kapacity spracovateľských podnikov, ktoré zabezpečujú odbyt lokálnych poľnohospodárskych komodít s cieľom zvýšenia pridanej hodnoty celého potravinového reťazca. Slovensko má dostatočný potenciál produkovať poľnohospodárske komodity. Existuje však potreba zvyšovania pridanej hodnoty ich spracovaním. Podpora spracovania poľnohospodárskej produkcie by mala byť orientovaná na spracovanie s vysokou pridanou hodnotou, ekologickej produkcie, výroba produktov s označením kvality, robotizácia a digitalizácia výroby ako zvýšenie energetickej efektivity výroby.

4.1 - Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy

Adaptácia poľnohospodárstva na zmenu klímy si vyžaduje zavádzanie opatrení na zmierňovanie jej dopadov. K najvýznamnejším z nich patrí podporovať pôdoochranné technológie, chrániť pôdu pred eróziou realizáciou protieróznych opatrení, zlepšovať štruktúru pôdy a zvyšovať podiel drevín na poľnohospodárskej pôde, napr. zakladaním agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde, vytváraním líniových vegetačných krajinných prvkov a zalesňovaním poľnohospodárskej pôdy. Dôležité je zároveň sústrediť sa na zmiernenie dôsledkov extrémov počasia.

Slovensko potrebuje budovať vodozádržné zariadenia, malé vodné nádrže a ich prepojenie na zavlažovacie systémy, budovať prvky zelenej infraštruktúry, zvýšiť retenčnú schopnosť krajiny, sústrediť sa na integráciu protipovodňovej ochrany s poľnohospodárstvom v nížinných oblastiach a na tlmenie odtoku v horských oblastiach. Typy ekosystémov, ktoré nie sú priamo spojené s produkciou poľnohospodárskych plodín môžu na produkciu poľnohospodárskych plodín pozitívne vplývať. Ide najmä o vodné ekosystémy a mokrade, rozptýlenú vegetáciu v krajine a čiastočne aj lesné ekosystémy. Mokrade regulujú miestnu klímu, prietoky, znižujú riziko záplav, dopĺňajú zásoby podzemných vôd, čistia vodu, poskytujú materiál, potravu - ryby a tak ďalej – dnes tomu hovoríme ekosystémové služby. Mokrade sa tak dostávajú do popredia nielen z hľadiska ochrany prírody, ochrany biodiverzity, ale aj ako nástroj politík na zmierňovanie zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy.

4.2 - Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku

Pôdohospodárstvo na Slovensku prispieva k zmene klímy najmä produkciou emisií skleníkových plynov (metánu, oxidu dusného, oxidu uhličitého, halogenovaných uhľovodíkov) a má približne 7,5 % podiel emisiách GHG. Prostredníctvom investícií je potrebné zamerať sa najmä na ďalšie znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva (najmä zachytávanie amoniaku a CO2, zmeny v chovateľských postupoch), sústrediť sa na znižovanie emisií GHG NH3 a CH4 v živočíšnej produkcii a chove hospodárskych zvierat, na znižovanie enterickej fermentácie, správne skladovanie živočíšnych odpadov vrátane manažmentu spracovania hnoja, nízkoemisné systémy uskladnenia hnoja a aplikácie hnoja, vyššie zastúpenie extenzívnych chovov a pastvy, nízkoemisné systémy ustajnenia zvierat.

4.3 - Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka

V slovenských pôdach, najmä v oblastiach intenzívneho poľnohospodárstva chýba organický uhlík v pôdach. Organický uhlík sa zúčastňuje mnohých biologických, chemických i fyzikálnych procesov prebiehajúcich v pôde a z toho dôvodu významne ovplyvňuje produkčné aj mimoprodukčné funkcie pôdy. Je potrebné ochraňovať infiltračné vlastností pôdy, uplatňovať postupy pre zachovanie priaznivého vlhkostného stavu pôdy, obnovovať a zvyšovať retenčnú schopnosť pôdy a optimalizovať uhlíkovú bilanciu. Je potrebné podporiť pestovanie medziplodín a viacročných krmovín, aplikáciu organických hnojív a ich zapracovanie do pôdy, znižovať intenzitu obrábania pôdy a hnojenia anorganickými hnojivami. Sekvestráciu uhlíka je potrebné podporiť aj prostredníctvom zakladania agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôde a zalesňovaním poľnohospodárskej pôdy. Súčasťou mokradí sú organozeme (t.j. rašeliny, slatiny) viažúce uhlík ktoré sú veľmi významné z hľadiska sekvestrácie uhlíka.

4.4 - Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve

Slovensko má vysoký nevyužitý potenciál existujúceho zdroja obnoviteľnej energie cez anaeróbnu digesciu bioodpadov (výroba biometánu/bioplynu), zhodnotenie odpadovej biomasy v agro – sfére. Produkcia obnoviteľných zdrojov energie z poľnohospodárstva, t. j. energií z biopalív vyrobených z obilnín a iných plodín bohatých na škrob, cukornatých plodín a olejnín, bioplynu z poľnohospodárstva (maštaľný hnoj a energetické plodiny, odpad a zvyšky z poľnohospodárskej činnosti) a druhej generácie biopalív (nepotravinových celulózových materiálov), vykazuje rastúci trend, avšak podiel využívania OZE v poľnohospodárstve na celkovej produkcii obnoviteľných zdrojov energie je stále nízky, vrátane nízkoemisnej prepravy z obnoviteľných zdrojov.

4.5 - Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy

Lesné ekosystémy sú čoraz viac ovplyvňované závažnými zmenou klimatických podmienok a extrémami počasia, čo sa negatívne prejavuje na ich zdravotnom stave a schopnosti odolávať pôsobeniu škodlivých činiteľov. Lesné dreviny a ich spoločenstvá s dlhým vývojovým cyklom nie sú schopné v krátkom časovom úseku reagovať na takéto zmeny prirodzenou migráciou, ani ďalšími adaptačnými mechanizmami. Adaptačné opatrenia sú preto nevyhnutné na zabránenie rozpadu lesov, udržanie ich integrity a schopnosti poskytovať požadované ekosystémové služby, vrátane produkcie drevnej hmoty.

4.6 - Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev

Dôsledky zmeny klímy spôsobujú prioritne rozvrat nepôvodných lesných ekosystémov. Ide o pokles vitality a prírastku drevín, a/alebo nárast miery poškodzovania drevín synergickým pôsobenými škodlivých činiteľov. Riešenie vniknutej situácie bude Slovensko realizovať formou integrovaných projektov ozdravných opatrení.

V rámci adaptácie na zmenu klímy je na Slovensku potrebné sa zamerať na smrekové porasty vyskytujúce sa od podhorského stupňa vyššie a borovicové porasty nížinného stupňa na nepôvodných a pôvodných stanovištiach.

4.7 - Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine

Je potrebné zabezpečiť pozitívny synergický efekt viacerých aktivít na zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa. Samotná podpora prírode blízkeho hospodárenia lesov zabezpečí vytváranie diferencovanej vekovej, druhovej a priestorovej štruktúry lesa, ktorá prispeje k znižovaniu intenzity odtoku vody. Následná podpora budovania, resp. rekonštrukcie technických prehrádzok na vodných tokoch (v ich horných častiach) môže prispieť k spomaľovaniu odtoku počas extrémnych klimatických udalostí. Ďalším vhodným opatrením, zameraným na zmiernenie povrchového odtoku z lesa, je pravidelná údržba a starostlivosť o lesnú cestnú sieť.

4.8 - Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku

Poľnohospodárstvo má vysoký potenciál k využívaniu obnoviteľných zdrojov energie. Využívanie obnoviteľných zdrojov energie prispieva k efektívnemu využívaniu zdrojov energie. Energetická efektívnosť synergicky prispieva k znižovaniu energetickej náročnosti poľnohospodárstva, prispieva k zvyšovaniu energetickej bezpečnosti a má vplyv aj na znižovanie prevádzkových nákladov podnikov. V neposlednom rade úspory energetických zdrojov prispievajú k zmierňovaniu dopadov na životné prostredie.

K spôsobom ako dosiahnuť úsporu spotreby energie v poľnohospodárskom podniku je využívaním doplnkových zdrojov energie. Širším využívaním obnoviteľných zdrojov energie ako je energia získaná z biomasy (výroba tepla z lesnej biomasy, odpadov z drevospracujúceho priemyslu; v poľnohospodárstve zo slamy, obilia, kukurice, repky a slnečnice, odpadov zo sadov a vinohradov a organický odpad z chovu dobytka), energetickým využívaním odpadov a biologických palív, veternej energie, slnečnej energie (termálnej energie zo solárnych panelov a elektriny získanej pomocou fotočlánkov), geotermálnej energie (lokálny zdroj tepla na vykurovanie skleníkov) a vodnej energie (malé vodné elektrárne na získanie elektrickej energie) a zavádzaním energeticky úsporných technológií a zariadení je možné dosiahnuť úspory spotreby energie na farmách.

5.1 - Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín

Spotreba hnojív na poľnohospodárske účely sa v SR zvyšuje. Dusík, ktorý rastliny neodoberú, zostáva v pôde vo forme nitrátu. Dusičnany, vznikajúce rozkladom organických látok v živočíšnej výrobe, sú potenciálnou hrozbou znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Znečistenie spodných vôd môže vzniknúť z presakovania hnoja a hnojovice do pôdy z dôvodu konštrukčne nesprávne vybudovaných zásobníkov, z odtokov odpadovej vody pri chove hospodárskych zvierat alebo z aplikovania maštaľného hnoja na poliach. Táto skutočnosť si vyžaduje aplikáciu dusíka len v takom množstve, ktoré sa javí po rozbore pôdy potrebným.

5.2 - Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov

Na kvalitu podzemných vôd vplýva používanie prípravkov na ochranu rastlín. Je treba navrhnúť postupy a riešenia na znižovanie rizika prieniku pesticídov do vody, ktoré rešpektuje vyššiu ochranu vôd pri používaní pesticídov v poľnohospodárskej produkcii. Je potrebné vypracovať systém minimalizácie vstupov chemických prípravkov rizikových pre podzemné vody do poľnohospodárskej produkcie . SR potrebuje zvýšiť ochranu podzemných vôd v CHVO Žitný ostrov. Ide o významné územie akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Je najväčšou oblasťou zdrojov podzemných vôd v strednej Európe. Monitoring stavu podzemných vôd pomocou monitorovacej siete vykonáva SHMÚ a VÚVH.

5.3 - Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení

Pôda na Slovensku degraduje a je na mnohých miestach vymývaná, resp. vyplavovaná následkom snehu, vetra, vody - či už následkom vplyvov dažďov, miestnych tokov, vysokej spodnej vody, topenia sa snehu na svahoch a pod. Dodnes nemáme v SR uspokojivo vyriešený špeciálny manažment takýchto oblastí tak, aby bol motivačne nastavený pre poľnohospodárov. Zelená infraštruktúra v intenzívnej poľnohospodárskej krajine zabraňuje nielen degradácii pôdy ale zlepšuje kvalitu agro-eko systémov a rovnako prináša udržateľnú krajinnú štruktúru pre takéto územia. Územia využívané ako trvalé trávne porasty a pasienky odolávajú dlhodobým účinkom eróznych činiteľov lepšie ako orná pôda. Na exponovaných územiach SR potrebuje riešiť pôdnu eróziu prostredníctvom neproduktívnych investícií alebo rozčleniť veľké pôdne bloky na menšie celky.

5.4 - Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry

Na Slovensku z dôvodu fragmentácie vlastníctva pôdy chýbajú prvky zelenej a modrej infraštruktúry. Je potrebné realizovať pozemkové úpravy umožňujúce nadväzne realizovať ekostabilizačné opatrenia ako sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky v krajine a ostatnej ekostabilizačnej zelene v území (solitéry, aleje, iná skupinová zeleň), ktoré zároveň zabezpečia aj protieróznu ochranu pôdy a zadržiavanie vody v krajine.

5.5 - Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku

Poľnohospodárstvo patrí medzi najvýznamnejšie sektory z pohľadu boja s nedostatkom vody. Dôležitú úlohu zohráva znižovanie spotreby vody priamo v činnosti poľnohospodárskych subjektov v rastlinnej aj živočíšnej výrobe. S prebiehajúcou klimatickou zmenou je žiadúce maximálne využiť potenciál šetrenia s vodou a zvyšovať efektívnosť manažmentu lokálnych vodných zdrojov.

Na úrovni poľnohospodárskeho podniku je možné realizovať mnohé opatrenia na znižovanie spotreby vody od jednoduchých po riešenia využívajúce najmodernejšie technológie v oblastiach ako sú zavlažovacie technológie, tzv. kvapkové závlahy - efektívne zavlažovacie systémy zavedú vodu priamo ku koreňom rastlín a vodu tak efektívne vstrebe len rastlina, zvyšovanie podielu lokálnych závlah v súčasnej štruktúre spôsobov zavlažovania, vrátane fertigácie, budovanie rezervoárov vody v suchých oblastiach, rezervoárov na zber dažďovej vody, väčšie uplatňovanie hydroponického pestovania umožňujúceho veľmi efektívne využitie vody, manažment a splaškových odpadových vôd a využívanie recyklovanej odpadovej vody, zavádzanie tzv. smart technológií využívajúcich smart senzory, ktoré určia, kedy je treba závlahu automaticky pustiť, budovanie nových lokálnych závlahových systémov s efektívne riadenou spotrebou vody, obnova odvodňovacích kanálov a rozšírenie ich funkcie aj na zadržanie vody, uplatňovanie pôdu šetriacich systémov obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy zamerané hospodárenie s vodou.

6.1 - Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach

SR potrebuje zlepšiť stav biotopov kvôli klesajúcej početnosti druhov vtákov na územiach sústavy Natura 2000 a na územiach s vysokou prírodnou hodnotou. V lesných porastoch ide napríklad o hlucháňa hôrneho. Rovnako nepriaznivý je stav populácií viacerých kritériových druhov. Úbytok vtákov je spôsobený predovšetkým intenzifikáciou poľnohospodárstva (zmena TTP na ornú pôdu, pestovanie monokultúr, používanie pesticídov a hnojív, zmena agrotechnických postupov).

Potreba predstavuje príspevok SPP k dosiahnutiu cieľa 1 Stratégie EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020, príspevok k realizácii programov starostlivosti a programov záchrany pre vybrané druhy resp. akčné plány prijaté na úrovni EÚ. K septembru 2019 z celkového počtu 41 CHVÚ má 18 lokalít vládou schválený program starostlivosti.

6.2 - Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy

Trávne porasty vytvárajú vhodné podmienky pre život vzácnych druhov rastlín a živočíchov, tiež majú nemalý vplyv na odtokové pomery a sekvestráciu uhlíka, čím sa podieľajú na zmierňovaní zmeny klímy. Zdravé trávne ekosystémy sú zdrojom najväčšej diverzity druhov a biotopov v krajine. Optimálne priestorové usporiadanie, funkčné využívanie územia, skvalitnenie siete ekologických prvkov, poskytovanie ekosystémových služieb, tvorba podmienok pre udržanie a rozvoj biodiverzity a zelenej infraštruktúry v krajine zabezpečuje ekologickú stabilitu krajiny. Pre potreby Programu rozvoja vidieka a vzhľadom na rovnocenné alebo veľmi podobné spôsoby manažovania boli biotopy trávnych porastov zoradené do 7 kategórií.

6.3 - Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine

Veľkoplošné hospodárenie má negatívne vplyvy na biodiverzitu. SR potrebuje zlepšovať biodiverzitu podporou budovania krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde a podporou opeľovačov v krajine. V najúrodnejších rovinatých oblastiach SR, kde dominuje intenzívne poľnohospodárstvo, je nízka biodiverzita a zároveň v týchto oblastiach vyhynulo a ubudlo najviac vtáčích druhov na Slovensku. Krajinné prvky vrátane plôch vyňatých z produkcie plnia agroenvironmentálne funkcie, čím kvalitatívne rozširujú ponuku ekosystémových služieb a poľnohospodársku činnosť priestorovo dopĺňajú. Umožňujú v poľnohospodárskej krajine živočíchom nájsť si úkryt, potravovú bázu, miesto pre rozmnožovanie, čím podporujú druhovú diverzitu. Je potrebné ekologizačné prvky v poľnohospodárskej krajine zachovať, udržiavať a skvalitňovať ich stav a aj rozširovať ich plošné zastúpenie v území.

6.4 - Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov

Je potreba zvýšiť biodiverzitu lesov na Slovensku zmenou monokultúrnych lesov na zmiešané lesy. Po kalamitách je potrebné vytvárať lesy s vysokou hodnotou biodiverzity a ochraňovať biodiverzitu prostredníctvom ochrany genetických zdrojov lesných drevín. V lesníctve sú genetické zdroje (genofond) dôležitý výrobný faktor. Bohatosť genofondu umožňuje lesným drevinám prispôsobiť sa širokej škále klimatických a pôdnych podmienok. Opatrenia na zachovanie genetických zdrojov slúžia na ochranu biodiverzity lesných ekosystémov a ich adaptáciu na klimatickú zmenu. Ochudobnenie genofondu znižuje biodiverzitu a oslabuje schopnosť lesných drevín čeliť zmenám stanovištných podmienok, tlaku škodcov a chorôb.

6.5 - Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Je potreba zachovať chov ohrozených plemien hospodárskych zvierat. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti plemien a ochrane genetických zdrojov. Ich stratou by došlo k ochudobnenie genofondu a zníženiu biodiverzity.

7.1 - Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore

Je potrebné zvyšovať podiel mladých poľnohospodárov na Slovensku, aby sa zabezpečila generačná obnova a zvyšovala produktivita poľnohospodárstva udržateľným spôsobom. Potreba reflektuje na dlhodobo nízky záujem mladých ľudí o podnikanie v poľnohospodárstve nielen na Slovensku ale aj v ostatných ČŠ. Nízky záujem je výsledkom rizikovosti a náročnosti podnikania v tomto sektore a nižšieho príjmu v porovnaní s inými odvetviami hospodárstva.

7.2 - Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde

Na Slovensku je potrebné vytvoriť systém, ktorý umožní mladým životaschopným poľnohospodárom získať prístup k pôde. Súčasný systém je príliš obmedzujúci vzhľadom k vysokým transakčným nákladom na získanie pôdy nájmom alebo kúpou. Extrémna fragmentácia vlastníctva pôdy výrazne brzdí rozvoj mladých poľnohospodárov. Pre mladého poľnohospodára je náročné získať pôdu do prenájmu aj od Slovenského pozemkového fondu.

7.3 - Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery

Mladí životaschopní poľnohospodári potrebujú mať prístup k úverom a podporám, ktoré im umožnia investovať do rozvoja fariem. Mladí poľnohospodári na začiatku podnikania majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň nedostatočný prístup k úverom kvôli nízkym zárukám. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady, čo znižuje ich ziskovosť.

Investičná podpora má pozitívny vplyv na produktivitu fariem mladých poľnohospodárov.

7.4 - Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov

Mladí poľnohospodári sa potrebujú neustále vzdelávať a mať prístup ku kvalitným poradenským službám. Na Slovensku podiel manažérov s úplným poľnohospodárskym vzdelaním dosahuje len 9,2 %. Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve.

8.1 - Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov

Potreba vyplýva z dlhodobého vývoja faktografických údajov hlavných indikátorov charakterizujúcich vidieckosť krajiny, demografický vývoj, zamestnanosť, nezamestnanosť a ekonomickú úroveň na regionálnej úrovni. Chudoba alebo sociálna exklúzia ohrozuje najviac obyvateľov vo vidieckych regiónoch. Vidiecke oblasti, ktoré sú charakteristické väčšou dispozíciou poľnohospodárskej pôdy, predstavujú nevyužitý potenciál na aspoň čiastočné riešenie problému nezamestnanosti a rozvoj vidieckej sídelnej štruktúry aj zvyšovaním produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov prostredníctvom investícií, nových technológií, inovácií a digitalizácie, ako aj zvyšovaním kvality a bezpečnosti pracovného prostredia. Je potrebné podporiť zameranie na spojenie produkčnej funkcie poľnohospodárstva s pracovnou a sociálnou integráciou ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov neuplatnia v iných sektoroch – znevýhodnené a zraniteľné skupiny obyvateľov, a tým riešiť migráciu obyvateľstva vidieckych regiónov za prácou do miest a zahraničia, dlhodobú nezamestnanosť a regionálne rozdiely.

8.2 - Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia

Na Slovensku je potreba rozvíjať kapacity, spoluprácu na miestnej úrovni s cieľom spoločného riešenia miestnych problémov, efektívneho využívania miestnych zdrojov, zabezpečenia služieb a vytvárania pracovných miest. Spoločné prístupy k riešeniu nezamestnanosti a rozvoja služieb prostredníctvom iniciatívy LEADER dosahovali lepšie výsledky ako samostatné projekty obcí.

Rozvoj vidieckych komunít princípom zdola – nahor participatívnym prístupom mobilizuje obyvateľov a organizácie pôsobiace na vidieku. Uplatňovanie prístupu zdola - nahor zvyšuje úroveň sociálneho kapitálu v podobe aktivizácie obyvateľstva, budovania kapacít, podpory miestnych komunít a rozvoja spolupráce.

8.3 - Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb

SR potrebuje zlepšiť obhospodarovanie lesov malých výmer. Významným problémom obhospodarovania súkromných lesov je skutočnosť, že takéto majetky často nespĺňajú predpoklady k efektívnemu obhospodarovaniu lesov. A to v dôsledku malej výmery a rozdrobenosti, alebo z dôvodu nezáujmu vlastníkov o svoj les ako taký.

8.4 - Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve

Je potrebné zabezpečiť podporu trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a diverzifikácie výroby na majetkoch drobných vlastníkov lesov. Ďalším dôvodom je demografický vývoj spoločnosti - a teda aj vlastníkov lesov, kedy dochádza k starnutiu populácie na jednej strane a zmene preferencií u potenciálnych dedičov či kupcov na strane druhej.

8.5 - Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku

Diverzifikácia, podpora existujúcich a zakladanie nových malých a stredných miestnych podnikateľských aktivít na vidieku má najväčší potenciál pomôcť k jeho oživeniu. Malé a stredné podniky tvoria významný zdroj pracovných príležitostí a je predpoklad, že sú bližšie spojené s regiónom, v ktorom realizujú svoju činnosť. Prispievajú k lokálnej zamestnanosti a tvorbe pridanej hodnoty a podpora prispeje ku zníženiu migrácie obyvateľstva vidieckych regiónov za prácou do miest a zahraničia.

Podpora malých a stredných podnikateľských aktivít na vidieku prispeje k diverzifikácii poľnohospodárskych i nepoľnohospodárskych činností, lesníckych i nelesníckych aktivít, k výstavbe a modernizácii výrobných objektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, agroturistických a rekreačných zariadení a pod. Vidiecky cestovný ruch pomáha k rozvoju regiónov s vysokou nezamestnanosťou a s menšou hustotou obyvateľstva. Podpora môže zároveň ovplyvniť rozvoj miestnej infraštruktúry a služieb. Pozitívny sociálny vplyv je očakávaný prostredníctvom realizácie sociálneho podnikania. Podpora prispeje aj k ochrane životného prostredia a celkovej prosperite a udržateľnému rozvoju vidieka a celej krajiny.

8.6 - Podpora rozvoja miestnej verejnej infraštruktúry, miestnych základných služieb, spoločenského života

SR potrebuje podporiť rozvoj miestnej verejnej infraštruktúry a služieb (dopravná sieť, občianska a technická vybavenosť, služby v oblasti voľného času a kultúry, vzdelanostnej a ekonomickej úrovne obyvateľstva, počet zariadení pre voľný čas a kultúru, školských zariadení a zariadení sociálnych a zdravotných služieb na vidieku, smart riešenia v nadväznosti na prístup ku kvalitným verejným službám a kvalitnej infraštruktúre s cieľom rozvoja inteligentného vidieka a pod.).

Podpora technickej úrovne a sociálnych inovácií prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov, k zvýšeniu úrovne prezentácie regiónov, propagácie výroby regionálnych produktov a tradičných remesiel, ako aj turistickej infraštruktúry a k rozvoju spolupráce medzi vidiekom a mestami. Podpora využívania moderných komunikačných technológií prispeje k rozvoju podnikateľských činností a k tvorbe pracovných príležitostí pre vidiecke obyvateľstvo. Zvýšenie informovanosti prispeje k aktivizácii miestneho obyvateľstva, jeho zapájaniu do rozhodovacieho procesu, ku kvalifikácii vidieckeho obyvateľstva s pozitívnymi dopadmi na možnosti pracovného uplatnenia a integrácie do spoločnosti a pozitívneho vzťahu k vidieku a prírode.

SR potrebuje riešiť sociálne vylúčenie a nezamestnanosť, ako aj marginalizované komunity, začlenenie migrantov, sociálne skupiny žien, starších ľudí a mládež na vidieku podporou rozvoja spoločenského a komunitného života.

Relevantnosť potreby na zabezpečenie infraštruktúry na podporu verejných služieb je opodstatnená najmä z dôvodu infraštruktúrneho dlhu na vidieku, a to najmä v menších, odľahlejších a menej rozvinutých oblastiach.

9.1 - Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat

Slovensko má potrebu priblížiť chov hospodárskych zvierat čo najbližšie prirodzeným podmienkam a to vrátane ich priestoru pre život a životných potrieb. Lepšie životné podmienky zvierat môžu prispieť k zníženiu spotreby antimikrobiálnych látok. Bezpečnosť potravinového reťazca je nepriamo ovplyvnená aj dobrými životnými podmienkami zvierat, najmä tých, ktoré sa chovajú na výrobu potravín. Existuje úzka väzba medzi dobrými životnými podmienkami zvierat, zdravím zvierat a chorobami prenášanými potravinami. Stresové faktory a zlé životné podmienky môžu viesť k zvýšeniu náchylnosti na choroby u zvierat. To môže predstavovať riziko pre spotrebiteľov. Podpora chovov a kŕmnych režimov, ktoré podporujú zdravie a dobré životné podmienky zvierat prispejú k zníženiu antimikrobiálnej spotreby.

9.2 - Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov

Aj potraviny predávané na Slovensku majú problém s výskytom rezíduí pesticídov. Problémom pri pesticídoch je nielen koncentrácia ich rezíduí, ktorá sa analyzuje, ale aj kombinovaný a multiplikačný efekt viacerých rezíduí pesticídov.

Bezpečnosť potravinového reťazca je úzko spätá s udržateľným využívaním pesticídov. Cieľom smernice 2009/128 / ES je dosiahnuť trvalo udržateľné využívanie pesticídov v EÚ znížením rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podporou používania integrovanej ochrany proti škodcom (IPM) a alternatívnych prístupov alebo techník, ako sú nechemické alternatívy pesticídov. Slovensko v roku 2021 vypracovalo Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín (revízia 2) na implementáciu rozsahu opatrení stanovených v smernici.

9.3 - Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov

Kvalita stravy má veľký vplyv na výskyt civilizačných chorôb ako sú obezita, cukrovka, vysoký krvný tlak, cievne, srdcové a mozgové choroby. Z pohľadu dostupnosti potravín v SR ponuka potravín prevyšuje minimálne výživové a nutričné energetické požiadavky. Je žiadúce zamerať sa na prechod na zdravé udržateľné stravovanie, čo znamená preorientovanie sa viac na stravu rastlinného pôvodu, ktorá by obsahovala menej červeného mäsa, viac ovocia a zeleniny, celozrnných obilnín, strukovín, orechov a semien. Zároveň je nutné zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o doma produkovaných surovinách a potravinách a poukázať na to, ako sa preferencia kvalitných potravín môže prejaviť na zlepšení kvality života na Slovensku. Konzumácia lokálnych potravín má pozitívny environmentálny a ekonomický dopad a rozvoj vidieka.

9.4 - Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie

Poľnohospodársky odpad vznikajúci pri spracovaní poľnohospodárskej produkcie ako špecifický druh biologického odpadu sa podieľa na ekologickej záťaži, vzniku emisií a znečisťovaní pôdy, vody a vzduchu. Systematické zlepšovanie hospodárenia s odpadom zahŕňa viaceré úrovne od prevencie jeho vzniku už v prvovýrobe, znižovania jeho objemov zeefektívnením výrobných procesov a aplikovaním nových technológií, predchádzania tvorby biologicky rozložiteľného a potravinového odpadu, znižovania plytvania pri výrobe a zvýšenia stupňa zhodnotenia primárnych surovín, medziproduktov a finálnych výrobkov, používania menej ekologicky zaťažujúcich materiálov vo výrobnom procese, opätovného využitia odpadov v ďalšej poľnohospodárskej výrobe a spracovaní, recyklácie biologických odpadových produktov a obalových materiálov, efektívnejších spôsobov nakladania a spracovania odpadov, ekologické spracovanie odpadov, až po integrovanie odpadu z poľnohospodárstva, potravín a krmív do efektívneho systému obehového hospodárstva.

Druhotné využitie nachádza odpad z poľnohospodárskej výroby pri energetickej transformácii najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov - pri výrobe biometánu v kombinovanej výrobe elektriny a tepla.

Potrebné posúdenie špecifických zemepisných oblastí, ako sú napríklad najvzdialenejšie regióny, horské a ostrovné oblasti.

Irelevantné.

Metodika a kritériá používané na prioritizáciu

Postup stanovenia priorít

V rámci procesu vypracovania strategického plánu SPP bol vypracovaný postup stanovenia priorít. Vypracovaná koncepcia umožňuje rozdelenie potrieb do štyroch skupín, ktoré odrážajú dôležitosť príslušných potrieb a význam pre strategický plán SPP.

- Veľmi vysoká: potreby, ktorých relevantnosť je hodnotená ako „veľmi vysoká“, by mali byť riešené prioritne a ku každej by na základe Strategického plánu SPP mala byť priradená vhodná intervencia a mala by byť podľa toho primerane financovaná.
- Vysoká: Ak je priorita „vysoká“, mala by sa potreba riešiť prostredníctvom Strategického plánu SPP s primeraným financovaním.
- Stredná: Ak patrí potreba na základe priority do kategórie „stredná“, mali by byť ku každej potrebe priradené vhodné intervencie cez Strategický plán SPP. Ale potreba by nemala byť prioritná/uprednostnená, prípadne by sa nemala riešiť ucelená/úplná.
- Nízka: Potreby s nízkou prioritou nemusia byť riešené priamo cez samostatnú intervenciu. Postačuje, ak sa tejto potrebe bude venovať iná intervencia (určená pre inú potrebu prioritne) iba vo svojich sekundárnych cieľoch. Tieto potreby je možné riešiť aj prostredníctvom iných nástrojov mimo Strategického plánu SPP.

Zaradenie do jednej zo štyroch skupín závisí od vyhodnotenia individuálnych potrieb podľa daných kritérií. V rámci skupín neexistuje žiadne poradie.

Proces stanovovania priorít

Na posúdenie potrieb bola použitá SWOT analýza, nižšie uvedené kritériá pre hodnotenie a súčasná situácia (vrátane krízy Covid 19, Green Deal).

Rozdelenie do skupín vyplýva z vyhodnotenia individuálnych potrieb pomocou daných kritérií:

- Veľmi vysoká 40 až 48 bodov
- Vysoká 30 až 39 bodov
- Stredná 20 až 29 bodov
- Nízka 0 až 19 bodov

Kritérium	Podrobná otázka	Max počet b.
1. etapa		
Potreba konať		
Aká dôležitá je potreba?		4

Aká urgentná je potreba? 4
Aká veľká je relevantnosť potreby a dosiahnutie cieľového stavu pre celú spoločnosť(= cieľovú skupinu)? 4
Aká veľká je relevantnosť potreby a dosiahnutie cieľového stavu pre pôdu a lesníctvo(= cieľovú skupinu)? 4

Vhodnosť VSP dosiahnuť cieľový stav
Do akej miery môže strategický plán SPP (GSP) prispieť k dosiahnutiu cieľového stavu? 8
Existujú iné vhodné nástroje (napr. Iné nástroje financovania) na splnenie tejto potreby? 8
Aká dôležitá je potreba vo vzťahu k deviatim konkrétnym cieľom a v celkovom kontexte SPP? 4

2. etapa
Politická relevantnosť
S čím sa zhoduje potreba s Európskymi/medzinár. stratégiami (napr. Zelená Dohoda, SDG)? 4
S čím sa zhoduje potreba s nár. stratégiami (napr. Stratégia adaptácie na zmenu podnebia)? 4
S čím sa zhoduje potreba s vládnym programom? 4

Odôvodnenie rozhodnutia neriešiť identifikované potreby v strategickom pláne SPP alebo riešiť ich čiastočne

SO 1:
Potreba 1.4 je riešená aj z národných schém formou štátnej pomoci:

- **Schéma štátnej pomoci na nápravu škôd spôsobených chorobami zvierat**

Predmetom schémy je poskytovanie pomoci poľnohospodárskemu podniku pôsobiacemu v poľnohospodárskej prvovýrobe na úhradu škôd spôsobených chorobami zvierat v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení a na náklady spojené s vykonávaním niektorých eradikačných opatrení na zabránenie šírenia chorôb zvierat. Pomoc sa poskytuje ako dotácia formou finančnej platby, prípadne ako refundácia nákladov, ktoré príjemcovi skutočne vznikli. Pomoc možno poskytovať do 1 000 000 EUR na jeden podnik v príslušnom kalendárnom roku. Celkový predpokladaný rozpočet v rámci schémy je 15 000 000 EUR. Trvanie schémy: 02.08.2021 - 30.06.2023.

- **Schéma štátnej pomoci na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat**

Účelom poskytovania pomoci podľa tejto schémy je podporiť podnik pôsobiaci v poľnohospodárskej prvovýrobe pri odstraňovaní a likvidácii mŕtvych hospodárskych zvierat v príslušnom kalendárnom roku a to kompenzáciou oprávnených nákladov. Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy je nepriamou formou pomoci a poskytuje sa príjemcovi pomoci formou vecného plnenia prostredníctvom subvencovanej služby na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat. Pomoc možno poskytnúť do výšky 100 % oprávnených nákladov na odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat a 75 % oprávnených nákladov na likvidáciu týchto mŕtvych hospodárskych zvierat. Celkový predpokladaný rozpočet v rámci schémy na obdobie rokov 2019 – 2023 predstavuje 20 000 000 EUR. Trvanie schémy: 07.10.2019 – 31.06.2023.

- **Schéma štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe**

Účelom poskytovania pomoci podľa tejto schémy je podporiť podnik pôsobiaci v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby formou úhrady platby poistného, ktoré kryje straty spôsobené prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, výskytom chorôb zvierat alebo škodcov rastlín a vplyvom chránených zvierat. Pomoc sa poskytuje jednorazovo formou dotácie (do 65% oprávnených nákladov na poistné). Predpokladaný celkový rozpočet na poskytnutie pomoci predstavuje 33 000 000 EUR. Trvanie schémy: 01.06.2021 – 30.06.2023.

- **Schéma štátnej pomoci na náhradu škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe**

Predmetom schémy je náhrada škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno

prirovnať k prírodnej katastrofe fyzickým alebo právnickým osobám podnikajúcim v poľnohospodárskej prvovýrobe. Pomoc podľa tejto schémy sa bude poskytovať v prípade strát a škôd na produkcii poľnohospodárskych výrobkov a majetku poľnohospodárskych podnikov spôsobených napríklad mrazom, búrkami a ľadovcom, námrazou, silným dažďom a veľkým suchom. Za nepriaznivú poveternostnú udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe sa považuje taká poveternostná udalosť, ktorá zničí viac ako 30% priemernej ročnej produkcie poľnohospodárskych výrobkov. Pomoc sa poskytuje jednorazovo formou dotácie.

Trvanie schémy pre malé a stredné podniky: 20.05.2019 – 31.12.2023, predpokladaný rozpočet 85 000 000 EUR

Trvanie schémy pre všetky podniky: 15.02.2021 – 31.12.2026, predpokladaný rozpočet 300 000 000 EUR

- **Schéma štátnej pomoci na poskytovanie pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach**

Účelom pomoci je podporiť poľnohospodársku prvovýrobu formou vrátenia časti spotrebnej dane z minerálnych olejov, a to v súlade s čl. 44 nariadenia Komisie(EÚ). Konkrétne ide o uplatnenie dotácie vo výške časti spotrebnej dane z minerálnych olejov vyčíslenej na základe štandardizovanej spotreby pohonných hmôt na 1 ha konkrétnej poľnohospodárskej plodiny a 1 dobytčiu jednotku hospodárskych zvierat. Pomoc je poskytovaná vo forme platby pevne stanovenej sumy kompenzácie spotrebnej dane. Predpokladaný celkový rozpočet na poskytnutie pomoci na obdobie rokov 2019 – 2024 predstavuje 300 000 000 EUR. Trvanie schémy: 22.11.2018 – 30.06.2024.

Potreba 1.4 bude riešená aj prostredníctvom opatrení **Programu Slovensko 2021 – 2027,** konkrétne v rámci priority 2P1 (vplyv na volatilitu príjmov prostredníctvom zmiernenia produkčného a cenového rizika súvisiaceho s energetickou efektívnosťou a udržateľnosťou podnikov) a priority 2P2 (zmiernenie produkčného rizika v súvislosti so zmenou klímy, ktorá vedie k väčšej nepredvídateľnosti a čoraz častejším extrémnym javom počasia)

- ***Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia***

Špecifický cieľ RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov

Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na prechod ku klimatickej neutralite a znižovanie energetickej náročnosti podnikov. Opatrenia energetickej efektívnosti pre podniky budú podporené v prípade, ak sú odporučené v energetickom audite, kde sa hodnotí spotreba energie a navrhujú opatrenia pre tri základné časti, a to budovy, technologické zariadenia a dopravné prostriedky. Prijímateľmi opatrenia 2.1.1 sú aj podniky, najmä MSP.

Špecifický cieľ RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené

Opatrenie 2.2.1. Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energiu z OZE

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na zvýšenie využívania OZE prostredníctvom inštalácie zariadení využívajúcich OZE, najmä pre vlastné použitie (lokálne, decentralizované zdroje) vrátane zariadení na skladovanie elektriny. Predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu. Prijímateľmi opatrenia 2.2.1 sú aj podniky, najmä MSP.

- ***Priorita 2P2 Životné prostredie***

Špecifický cieľ RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

2.4.1.A. Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a/alebo ochranu pred povodňami

V rámci opatrenia 2.4.1.A. sú adaptačné opatrenia na zmenu klímy, ktorých funkciou bude zadržiavanie vody na zmiernenie prejavov sucha alebo ochrana pred povodňami, prípadne kombinácia oboch týchto funkcií. Súčasťou adaptačných opatrení v krajine budú opatrenia prírodného charakteru s využitím prvkov

zelenej infraštruktúry, vytváranie remízok, terasovanie svahov za účelom spomalenia odtoku zrážkových vôd. Prijímateľmi opatrenia 2.4.1.A sú najmä subjekty verejnej správy a subjekty súkromného sektora.

SO 2:

Potreba 2.4 Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav

Potreba je riešená aj financovaním projektov pozemkových úprav zo štátneho rozpočtu.

Tempo vykonávania pozemkových úprav v SR je neuspokojivé. V období rokov 1991 - 2019 sa pozemkové úpravy vykonali iba v 12% katastrálnych území SR. Ešte je nutné vykonať pozemkové úpravy v 3103 katastrálnych územiach. Z tohto dôvodu Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pripravilo v roku 2019 návrh opatrení na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR, ktorý predpokladá ich ukončenie v horizonte 30-rokov s vyčíslením dopadov na štátny rozpočet. Vyčíslenie finančnej potreby na zabezpečenie projektov pozemkových úprav bolo pre rok 2020 v objeme 10 709 520 EUR, pre rok 2021 v objeme 18 016 464 EUR, pre rok 2022 v objeme 25 815 637 EUR a pre rok 2023 v objeme 33 615 041 EUR.

SO 4:

Potreba: 4.4

Potreba bude riešená aj zo zdrojov OP Slovensko (2.2.1. Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energiu z OZE, 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou) a Plánu obnovy (Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra - Rámec na podporu investícií do nových obnoviteľných zdrojov, Nová kapacita OZE, Rekonštruovaná kapacita OZE), zo zdrojov štátneho rozpočtu, finančných nástrojov v programovom období 2021 – 2027 (pre oblasť energetickej účinnosti), z Environmentálneho fondu (podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov).

Potreba 4.8

Potreba bude riešená aj zo zdrojov OP Slovensko (2.1.1 Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch, 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov, 2.1.3 Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky), Plánu obnovy (výstavba nových zdrojov elektriny z OZE, modernizácia existujúcich zdrojov elektriny z OZE), zo zdrojov štátneho rozpočtu, finančných nástrojov v programovom období 2021 – 2027 (pre oblasť obnoviteľných zdrojov energie).

SO 5:

Pri vypracovávaní Potreby 5.4. boli zohľadnené aj možnosti čerpania prostriedkov z Programu Slovensko, kde môžu poľnohospodárske subjekty získať podporu v rámci Špecifického cieľa RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje. V rámci Opatrenia 2.7.3. Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie manažmentu inváznych nepôvodných druhov sú podporované aktivity na realizáciu prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na miestnej úrovni, najmä ako súčasti spoločných zariadení a opatrení v projektoch pozemkových úprav (MÚSES). Príkladom sú koridory prepájajúce ekologicky významné územia dôležité aj pre migráciu druhov. Podporované bude aj spracovanie dokumentov pre vybudovanie systému krajinného plánovania a udržania krajinných štruktúr a obnovy ekosystémov a hodnotenia ich služieb.

Ďalším možným zdrojom podpory je Plán obnovy, kde v rámci Reformy krajinného plánovania budú podporené aktivity pre ochranu krajinných štruktúr, ekologickej stability a biodiverzity v územnoplánovacej dokumentácií a následných schvaľovacích procesoch pre povoľovanie stavieb a činností. S nadväzujúcimi metodickými dokumentami a mapovými podkladmi bude zákon dôležitým odborným podkladom pre územnoplánovaciu dokumentáciu a následné schvaľovacie procesy pre povoľovanie stavieb a činnosti. To bude mať významný vplyv na udržanie krajinných štruktúr, ekologickú stabilitu a ochranu biodiverzity. Ich stratou by sa narušila schopnosť adaptácie na zmenu klímy.

SO 6:

Potreba 6.4

Naplnenie cieľov uvedenej potreby sa bude realizovať aj prostredníctvom finančných zdrojov z iných programov a projektov.

Pre obnovu a zachovanie kvality lesov, biodiverzitu a zlepšenie genetických zdrojov lesných porastov v SR sa prostredníctvom Programu starostlivosti o les realizujú nasledujúce opatrenia:

- inštalovanie lapákov a feromónových lapačov proti podkôrnemu hmyzu
- odkôrňovanie dreva napadnutého podkôrnym hmyzom
- vysádzanie druhovo zmiešaných lesných porastov
- posun produkčného optima drevín do vyšších nadmorských výšok
- prispôsobovanie rubnej doby porastov reálnej životnosti
- ochrana mladých porastov pred burinou a zverou
- realizácia vodozádržných investícií
- údržba drobných vodných tokov na lesných pozemkoch
- alternatívne využitie nelesných pozemkov porastených drevinovou vegetáciou (tzv. bielych plôch)

V rámci Programu rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2022 sa v oblasti lesného hospodárstva realizovali nasledujúce podporné opatrenia:

- Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôsobením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- Podpora na prevenciu a odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarmi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami
- Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarmi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami
- Podpora investícií do lesníckych technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh

V rámci poskytnutej štátnej a minimálnej pomoci boli pre lesné hospodárstvo uskutočnené nasledujúce opatrenia:

- Podpora v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov (pomoc de minimis)

V rámci Programu Slovensko 2021 – 2027 budú podporené projekty:

- adaptácie na zmenu klímy
- odstránenia najvážnejších environmentálnych záťaží

V rámci Plánu obnovy, Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy sa plánujú investície na projekty:

- Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na zadržiavanie vody, ochranu prírody a rozvoj biodiverzity
- Zalesňovanie lesných pozemkov po kalamitách pôvodnými druhmi drevín, vrátane odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín na plochách po kalamite

Z Environmentálneho fondu bude možné podporiť projekty zamerané na:

- Praktickú starostlivosť a manažment osobitne chránených častí prírody a krajiny
- Výchovu a informovanosť k ochrane prírody
- Ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov
- Realizáciu opatrení na dosiahnutie alebo udržiavanie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov

V rámci programu Interreg V-A Poľsko-Slovensko sa s cieľom obnovy a ochrany biodiverzity horských ekosystémov v cezhraničnom území Karpát realizoval projekt:

- Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity karpatských horských ekosystémov

V rámci programu Interreg V-A Slovensko-Česká republika sa realizoval projekt:

- Spoločne za predchádzanie zhoršovania stavu poškodených lesných ekosystémov

V rámci programu Interreg V-A Slovensko-Maďarsko sa implementoval projekt:

- Spoločné napomáhanie prirodzeným lesom

V rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia sa na pestovnú, ochrannú činnosť lesov realizoval projekt:

- Zlepšovanie stavu druhov a biotopov európskeho významu v lesných ekosystémoch vybraných chránených území

SO 7:

Potreba 7.2:

Slovenský pozemkový fond (SPF) prednostne vybavuje žiadosti mladých farmárov o prenájom na základe viacerých zákonov:

- zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády SR č. 238/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenájmu, predaja, zámeny a nadobúdania pozemkov Slovenským pozemkovým fondom v znení neskorších predpisov.

Mladí farmári majú prednostné právo na nové nájomné zmluvy na pôdu zo SPF. Po skončení nájomnej zmluvy s doterajším nájomcom z dôvodu uplynutia doby SPF postupuje podľa § 13 ods. 5 a nasl. Zákon č. 504/2003 Z.z. SPF uprednostňuje prenájom pôdy:

1. mladý farmár,
2. farmár, ktorý vykonáva špeciálnu rastlinnú výrobu aspoň na polovici obhospodarovanej plochy,
3. farmár, ktorý vyrába finálny produkt, ak preukáže, že už vlastní alebo má v prenájme poľnohospodársku pôdu od iných vlastníkov, najviac do výmery 50 ha.

SPF dá do prenájmu týmto poľnohospodárom pozemky vhodné na vykonávanie špeciálnej rastlinnej výroby alebo živočíšnej výroby v rozsahu podľa osobitného predpisu, najviac však do celkovej výmery 150 ha bez pôdy, ktorú už vlastní alebo má v prenájme.

SO 8:

Potreby 8.1 a 8.5 budú riešená aj prostredníctvom/zo zdrojov:

- V rámci *Plánu obnovy a odolnosti* sa očakáva, že jeho realizáciou sa výrazne prispeje k hospodárskemu rastu a vytváraniu pracovných miest na Slovensku. Verejné výdavky financované Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti by mali v krátkodobom až strednodobom horizonte zvýšiť súhrnný dopyt, zlepšiť cyklickú pozíciu slovenského hospodárstva. Investície spolu s plánovanými štrukturálnymi reformami by z dlhodobého hľadiska pomohli vyriešiť súčasné výzvy rastu a hrozbu pasce stredného príjmu, ktorým čelí Slovensko. Napomohlo by to transformácii krajiny a hospodársky model založený na vedomostiach, ktorý sa viac zameriava na činnosti s vysokou pridanou hodnotou a ktorý je uprostred automatizácie a digitálnych zmien stále

konkurencieschopný. Očakáva sa preto, že realizáciou plánu obnovy a odolnosti sa zvýši potenciálny produkt a trvalo ovplyvní hospodárska výkonnosť Slovenska. Riešením problémov v oblastiach neefektívnej verejnej správy a boja proti korupcii by plán obnovy a odolnosti mohol napomáhať aj priaznivejšiemu podnikateľskému prostrediu, ktoré je prospešné pre súkromné investície a inovácie. Reformami sa podporuje potenciálny rast prostredníctvom efektívnejšieho rozdeľovania verejných zdrojov, ako aj podporou rastu produktivity v súkromnom sektore.

- V rámci *Partnerskej dohody (Program Slovensko)* sa bude posilňovať udržateľný rast a konkurencieschopnosť MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami. Očakávané výsledky opatrení sú:
    - rast konkurencieschopnosti MSP zlepšením prístupu k financovaniu, vrátane na mieru šitých finančných nástrojov a kapitálového financovania zameraného na podporu start-upov;
    - zvýšenie inovačného potenciálu, vrátane stimulácie prechodu na obehové a nízkouhlíkové hospodárstvo, nárast inovatívnych riešení a efektívnejšie využívanie zdrojov;
    - udržanie a posilnenie pozície podnikateľských subjektov po prekonaní ekonomických krízových dopadov a štrukturálnych efektov spôsobených pandémiou COVID-19, ukrajinským konfliktom a inými nepredvídateľnými krízovými situáciami;
    - zlepšenie prieniku MSP na zahraničné trhy, zvýšenie účasti na domácich a zahraničných prezentačných akciách, obchodných a podnikateľských misiách, podujatiach a konferenciách;
    - zlepšenie domáceho klastrového ekosystému podporujúceho inovácie a zapájanie MSP do neho, zintenzívnenie sieťovania podnikov a ich zapájania do medzinárodných hodnotových reťazcov a sietí.
    - Kvantifikácia očakávaných výsledkov je zvýšenie produktivity MSP - hrubá pridaná hodnota na zamestnanca vyprodukovaná v domácom sektore MSP sa do roku 2030 zvýši na priemer krajín V4 bez SR.
    - V rámci *Finančných nástrojov*, ktoré sa majú implementovať v rámci OP Slovensko v programovom období 2021-2027 (navrhované sumy finančných prostriedkov sú len orientačné), uvedené FN sú uvedené ako príklad:

Kapitálový nástroj pre prípravnú/počiatočnú fázu pre konkurencieschopné podniky sa navrhuje na základe pozitívnych skúseností so súvisiacimi finančnými nástrojmi v predchádzajúcom programovom období, ako aj značných potrieb a takmer úplnej Ø absencie financovania zo súkromného sektora v tejto oblasti. Tento finančný nástroj je určený na poskytovanie kapitálových, kvázi kapitálových a alternatívnych dlhových produktov na financovanie MSP v prípravnej a počiatočnej fáze. Tento nástroj by sa mal primárne implementovať vo forme sprostredkovaného financovania, ale za určitých okolností by sa mohlo použiť aj priame financovanie. Súkromné spoluinvestovanie sa predpokladá tak na úrovni fondu, ako aj na úrovni konečných prijímateľov. Odporúča sa kombinácia finančného nástroja s grantmi v rámci jednej operácie.

Koneční prijímatelia: Všetky MSP v raných štádiách vývojového cyklu (vrátane prípravnej a počiatočnej fázy) vo všetkých hospodárskych sektoroch

Cieľové investície: Pokrytie širokej škály sektorov

Navrhovaná alokácia: 100 mil. EUR

Ø Rizikový a expanzný nástroj pre konkurencieschopné podniky sa navrhuje na základe pozitívnych skúseností s finančnými nástrojmi rizikového kapitálu v predchádzajúcom programovom období, ako aj značných potrieb a pretrvávajúcej nedostatočnej ponuky súkromného financovania pre podniky v rizikovej fáze na Slovensku. Tento finančný nástroj je určený na poskytovanie kapitálových, kvázi kapitálových a alternatívnych dlhových produktov predovšetkým na financovanie inovatívnych MSP a spoločností so strednou kapitalizáciou v štádiu ich rastu a expanzie. Tento nástroj by mohol byť implementovaný buď cez priamy kanál alebo cez sprostredkovaný kanál. Súkromné spoluinvestovanie sa predpokladá tak na úrovni fondu, ako aj na úrovni konečných prijímateľov. Grantové spolufinancovanie v rámci jednej operácie sa nepovažuje za potrebné na úspešnú implementáciu finančného nástroja, ale v prípade neočakávaných ťažkostí alebo potreby stimulovať lepšie plnenie cieľov politiky by sa mohlo uvažovať o grantovej podpore vo forme grantu podmieneného výsledkami.

Koneční prijímatelia: Všetky inovatívne MSP a spoločnosti so strednou kapitalizáciou v rizikovej a rastovej fáze vývojového cyklu vo všetkých hospodárskych sektoroch

Cieľové investície: Pokrytie širokej škály sektorov

Dôraz na podniky so silným rastovým potenciálom, ktoré vyvíjajú aktivity v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, expanzie a internacionalizácie

Navrhovaná alokácia: 100 mil. EUR

Potreba 8.6 bude riešená aj prostredníctvom/zo zdrojov:

- V rámci *Plánu obnovy a odolnosti* sa kladie silný dôraz na inkluzívne vzdelávanie, verejnú správu a investície na zvýšenie produktivity v oblasti zelenej a digitálnej transformácie, ako aj na znižovanie regionálnych rozdielov; sa rieši niekoľko sociálnych výziev a výziev súvisiacich s územím, ktoré sú relevantné pre Slovensko, a prispieva k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv. Plán je zameraný na oblasti, v ktorých Slovensko zaostáva, a to: výsledky vzdelávania vrátane digitálnych zručností, zápis do zariadení predprimárneho vzdelávania, zdravotná a dlhodobá starostlivosť, rovnosť a sociálne začlenenie, regionálne rozdiely v prístupe k sociálnym službám. Plán obnovy a odolnosti by mal prispieť aj k splneniu environmentálnych cieľov v oblasti odpadu, vody, kontroly znečisťovania, udržateľnej mobility, ochrany a obnovy biodiverzity, vodných zdrojov a podľa potreby k podpore prechodu na udržateľné potravinové systémy, ako aj na obehové hospodárstvo.
- V rámci *Partnerskej dohody (Program Slovensko)* sa bude v rámci zabezpečenia teritoriálnej, ekonomickej a sociálnej kohézie a pre elimináciu negatívneho trendu ekonomickej divergencie podporovať schopnosť slovenskej ekonomiky prejsť na intenzívny udržateľný inteligentný rast založený najmä na inováciách v intenciách zeleného a digitálneho rastu, koncepčne a efektívne riešiť dlhodobú stagnáciu a zaostávanie všetkých menej rozvinutých regiónov s koncentráciou na regionálne špecifiká a výzvy, ako je najmä rozvoj najmenej rozvinutých okresov, zvládnutie problematiky inklúzie marginalizovaných rómskych komunít, potenciál dobiehajúcich regiónov (CURI- Iniciatíva „Catching-up Regions“), eliminovať štrukturálne disparity v menej rozvinutých regiónoch a vytvoriť systémovo vyhovujúci ekosystém pre ekonomickú a sociálnu konvergenciu, využívať potenciál viac rozvinutého regiónu a zvyšovať jeho konkurencieschopnosť voči ostatným regiónom EÚ najmä pre spoluprácu rozvinutého a menej rozvinutých regiónov, interregionálnej spolupráce so zameraním na využitie existujúcich a optimalizovaných výskumno-vývojových kapacít. Investície do služieb a infraštruktúry budú reagovať na mapovanie potrieb na všetkých úrovniach, zohľadnia územné nerovnosti, vzdelávaciu a priestorovú segregáciu a demografické zmeny, pričom budú v súlade s Chartou základných práv EÚ a Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. V rámci Finančných nástrojov, ktoré sa majú implementovať v rámci OP Slovensko v programovom období 2021-2027 (navrhované sumy finančných prostriedkov sú len orientačné), uvedené FN sú uvedené ako príklad:

Kapitálový nástroj pre udržateľnú infraštruktúru je navrhnutý na základe pozitívnych skúseností so súvisiacimi finančnými nástrojmi v predchádzajúcom programovom období, chýbajúceho kapitálového a kvázi kapitálového financovania investícií do infraštruktúry na Slovensku a potreby flexibilnej investičnej stratégie na riešenie týchto typov projektov. Tento finančný nástroj je určený na poskytovanie kapitálových, kvázi kapitálových a alternatívnych dlhových produktov na financovanie projektov infraštruktúry stredného až veľkého rozsahu. Tento nástroj by mohol byť implementovaný buď cez priamy kanál, alebo cez sprostredkovaný kanál. Odporúča sa kombinácia finančného nástroja s grantmi v rámci jednej operácie.

Koneční prijímatelia:

1.
    - Súkromné podniky, a to aj v prípadoch, ak sú zmluvnými dodávateľmi ústrednej štátnej správy, krajských a miestnych samospráv a podnikov
    - Verejné inštitúcie a podniky
    - Účelovo vytvorené subjekty
    - Nemocnice

- Ostatné zainteresované subjekty podporujúce súvisiace projekty v rámci tohto FN

Cieľové investície:

1.
    - Dopravná infraštruktúra (cestná, železničná a vodná s dôrazom na nízkouhlíkovú dopravnú infraštruktúru vrátane nemobilných aj mobilných aktív)
    - Zdravotná Infraštruktúra (výstavba a rekonštrukcia nemocníc, univerzitných nemocníc, výskumnej zdravotnej infraštruktúry, infraštruktúry ambulantnej starostlivosti a pod.)
    - Infraštruktúra pre obnoviteľné energie (všetky technológie výroby a skladovania obnoviteľnej energie bez ohľadu na typ obnoviteľného zdroja energie)

Navrhovaná alokácia: 120 mil. EUR

Nástroj portfóliovej záruky prvej straty (FLPG) pre udržateľný verejný sektor sa odporúča na základe významných investičných medzier v tejto oblasti, ako aj na základe skutočnosti, že vzhľadom na dostatočnú likviditu na trhu komerčné banky uprednostňujú finančné nástroje záručného typu. Tento záručný nástroj je určený na čiastočné krytie úverového rizika finančných sprostredkovateľov s cieľom zvýšiť ich schopnosť znášať riziko a poskytovať financovanie pre projekty verejného sektora za zvýhodnených podmienok (t.j. najmä s nižšími požiadavkami na zabezpečenie, nižšími úrokovými sadzbami, dlhšími splatnosťami a s dlhšou dobou odkladu). Odporúča sa kombinácia finančného nástroja s grantmi v rámci jednej operácie.

Koneční prijímatelia:

1.
    - Subjekty verejného sektora
    - Krajské a miestne samosprávy vrátane komunálnych podnikov v ich zriaďovateľskej pôsobnosti
    - Súkromní zhotovitelia (energetické podniky, PPP a iní) realizujúci projekty verejného sektora

Cieľové investície:

1.
    - Projekty v oblasti klímy a energetickej udržateľnosti [t.j. projekty spojené s energetickou efektívnosťou verejných budov a verejného osvetlenia, výrobou/skladovaním obnoviteľnej energie vo verejnom sektore, trvalo udržateľnou verejnou dopravou (nabíjacie stanice a vozidlá na alternatívne palivá vrátane vozového parku autobusov a električiek), infraštruktúrou odpadového hospodárstva atď.]
    - Projekty inteligentných miest
    - Športová infraštruktúra
    - Obnova kultúrnych pamiatok
    - Sociálna ekonomika (materské školy, zariadenia pre seniorov, sociálne služby a pod.)
    - Dostupné bývanie a sociálne bývanie
    - Ďalšie relevantné projekty mestskej infraštruktúry, ktoré podporujú ciele politík EÚ

Navrhovaná alokácia: 430 mil. EUR

Širokospektrálne oblasti potrieb 8.1 Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov; 8.5 Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku a 8.6 Podpora rozvoja miestnej verejnej infraštruktúry, miestnych základných služieb, spoločenského života sú interaktívne a sú riešené v strategických dokumentoch a národných dokumentoch:

- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 - nové znenie (ďalej len „Slovensko 2030“) je základným implementačným dokumentom plnenia národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj Organizácie spojených národov v Slovenskej republike. Zároveň plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Jej

obsah je v plnom súlade s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky v oblasti udržateľného rozvoja v jeho ekonomickom, environmentálnom a sociálnom rozmere. Ide predovšetkým o tzv. Európsku zelenú dohodu, ktorá je kľúčovým dokumentom novej Európskej komisie a ktorá takisto vychádza z cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030, pričom reaguje na zmenu klímy. Slovensko 2030 zároveň reflektuje na aktuálne programové dokumenty EÚ, ktoré vznikajú v súvislosti so začiatkom nového programového obdobia EÚ 2021 – 2027. Rovnako zohľadňuje situáciu v spoločnosti ovplyvnenú dopadmi pandémie koronavírusu Covid 19. Úlohou dokumentu je nielen premietnuť a konkretizovať priority Agendy 2030 a Európskej zelenej dohody v špecifických podmienkach Slovenska, ale zároveň ako integrovaná rozvojová stratégia rámcovať verejné politiky štátu a rozvojové politiky územných samospráv s cieľom zabezpečiť ich koordináciu, synergiu, stabilitu a efektívnejšie využívanie verejných zdrojov. Slovensko 2030 definuje priority a ciele rozvoja Slovenska v troch integrovaných rozvojových programoch pokrývajúcich kľúčové oblasti rozvoja: ochrana a rozvoj zdrojov, ich udržateľné využívanie a rozvoj komunít. Tieto programy sú chápané ako prierezové, integrujúce problematiku rôznych rezortov a rôznych úrovní štátnej správy a územnej samosprávy. Reagujú na hlavné výzvy nielen na národnej úrovni, ale berú do úvahy špecifiká regiónov Slovenska. Priority a ciele dlhodobej stratégie udržateľného rozvoja sú ďalej rozpracovávané v Národnom investičnom pláne na roky 2018 – 2030, odvetvových stratégiách jednotlivých orgánov ústrednej štátnej správy, plánoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávnych krajov, miest a obcí a zároveň sú premietnuté do nového programového obdobia EÚ 2021 – 2027, predovšetkým do Partnerskej dohody a Operačného programu Slovensko.

- Plán obnovy cestovná mapa k lepšiemu Slovensku (Plán obnovy a odolnosti Slovenska). Očakáva sa, že realizácia plánu obnovy a odolnosti Slovenska významne prispeje k zotaveniu z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Zachovanie rastu produktivity, ktorý tvorí základ hospodárskej konvergencie Slovenska, si bude vyžadovať nepretržité štrukturálne reformy vzdelávania a inštitúcií a cielené investície do infraštruktúry, výskumu a inovácií. Okrem toho Slovensko ešte nie je dostatočne pripravené na zelenú a digitálnu transformáciu. Okrem toho dôchodkový systém a systém zdravotnej starostlivosti sú oblasti, s ktorými sa spája riziko ohrozenia dlhodobej udržateľnosti verejných financií a hospodárstva. Očakáva sa, že realizácia plánu obnovy a odolnosti významne prispeje k hospodárskemu rastu a vytváraniu pracovných miest na Slovensku.

- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2022 popisuje reformné snaženie vlády SR v kľúčových štrukturálnych oblastiach. Jeho cieľom je poskytnúť komplexný prehľad o realizovaných a plánovaných opatreniach, ktorými SR reaguje na špecifické odporúčania Rady Európskej únie pre Slovensko. Slúži aj ako nástroj na komunikáciu plnenia cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a Európskeho piliera sociálnych práv. Vyšší ekonomický rast a zrýchlenie konvergenčného procesu je cieľom hospodárskej politiky, no celospoločenským cieľom je zvyšovanie blahobytu obyvateľov. Z hľadiska ekonomického rastu sú tromi najväčšími výzvami Slovenska vzdelávanie, trh práce a alokačná efektívnosť daná efektívnosťou verejnej správy a inovačným potenciálom krajiny. Z pohľadu kvality života ide o bývanie, zdravie a opäť o vzdelávanie a zručnosti.

- Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030. Strategický dokument vytvára rámec pre dosahovanie prosperity celej spoločnosti, a to vytvorením podmienok pre zabezpečenie udržateľného hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a zamestnanosti. Stanovené dlhodobé priority a ciele budú orientované na podporu tvorby a kvalifikovanú štruktúru pracovných miest s dôrazom na odstraňovanie regionálnych rozdielov, vytvorenie optimálneho podnikateľského prostredia, aktívny prístup k zlepšovaniu dynamiky rozvoja výskumu a inovácií a udržateľnosť rozvoja ku vzťahu k životnému prostrediu.

- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 si kladie za cieľ nastaviť efektívny smer

rozvoja dopravného sektora a určuje spôsob realizácie jeho rozvojovej vízie. Identifikuje kľúčové úzke miesta na dopravnej infraštruktúre a v oblasti verejnej osobnej a nemotorovej dopravy, ako aj v oblasti prevádzky, údržby a organizácie dopravy. Na základe problémov a potenciálnych faktorov rozvoja identifikovaných v analytickej časti bola vo väzbe na európske strategické a rozvojové dokumenty definovaná cieľová rozvojová vízia s horizontom roku 2030, strategické globálne ciele, horizontálne a modálne špecifické ciele a opatrenia.

- Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 definuje politiku a konkrétne priority Slovenska v kontexte už prebiehajúcej digitálnej transformácie hospodárstva a spoločnosti pod vplyvom inovatívnych technológií a globálnych megatrendov digitálnej doby. Digitálna transformácia prináša primárne spoločenskú a nielen technologickú výzvu, ktorá sa dotýka všetkých občanov Slovenska. Cieľovou entitou je občan, ktorý by mal mať jednoduchší a kvalitnejší každodenný život na pracovisku a v súkromí, ako aj občan-podnikateľ, ktorému by mal štát maximálnou možnou mierou znížiť administratívne bremeno a podporiť ho primeranými stimulmi. Informačné a digitálne technológie musia byť preto rozvíjané a používané pre skvalitnenie života obyvateľov a na optimalizovanie ich prínosu pre hospodársky, sociálny a environmentálny rast krajiny s dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja

Zákon č. 336/2015 Z.z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

SO 9:

Potreba 9.3:

Posun smerom k zdravej a udržateľnej výžive je riešený na úrovni SR viacerými iniciatívami a programami. Gestorstvo tejto politiky spadá pod Ministerstvo zdravotníctva SR. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR spolupracuje pri realizácii tejto politiky a pravidelne odpočtuje aktivity vyplývajúce z nasledovných akčných plánov:

- Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025 – prostredníctvom Školského programu pre ovocie, zeleninu a mlieko (cieľom je trvalé zvyšovanie podielu týchto výrobkov v strave detí)
- Akčný plán pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025 – prostredníctvom Školského programu pre ovocie, zeleninu a mlieko
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR NEHAP V – aktivita Kontrola rezíduí pesticídov v potravinách a v detskej výžive v SR

MPRV SR je národným kontaktným bodom pre spoluprácu EFSA (Európsky úrad pre bezpečnosť potravín). Jedným z 10 vedeckých panelov je vedecký panel pre výživu, nové potraviny a potravinové alergény NDA EFSA (Nutrition, Novel Foods and Food Allergens).

Pri vypracovávaní Potreby 9.4. boli zohľadnené aj možnosti čerpania prostriedkov z Programu Slovensko, kde môžu poľnohospodárske subjekty získať podporu v rámci Špecifického cieľa RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje. V rámci Opatrenia 2.6.1. Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov sú podporované aktivity zamerané na používanie obalových technológií znižujúcich produkciu obalov (a následne odpadov z obalov), ku ktorým patria technológie produkujúce obaly opakovane použiteľné, s recyklovanou zložkou, recyklovateľné alebo biodegradovateľné a baliace technológie redukujúce používané obaly. Podporované bude aj predchádzanie vzniku odpadov vo vybraných sektoroch hospodárstva, ktoré budú vymedzené na základe priorít Cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo v SR. Opatrenie 2.6.3. Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov podporuje aktivity ako výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na prípravu odpadov na opätovné použitie; výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na recykláciu odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania

biologicky rozložiteľných odpadov. Podporované aktivity musia byť v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR.

2.1.SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

2.1.SO1.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO1.1.1 Silné stránky

- stabilizované príjmy väčšiny poľnohospodárskych podnikov (60 - 80 % podnikov ziskových), rastúce ukazovatele AFI (príjem poľnohospodárskych faktorov) a AEI (poľnohospodársky podnikateľský príjem),
- farmy obhospodarujúce viac ako 86 percent pôdy na Slovenskú sú veľké a majú diverzifikovaný príjem,
- veľkostná štruktúra poľnohospodárskych podnikov predstavuje konkurenčnú výhodu pre určité komodity, obilniny, olejniny dominujúce v rastlinnej výrobe na Slovensku.

2.1.SO1.1.2 Slabé stránky

- nižšie mzdy v poľnohospodárstve v porovnaní s ostatnými odvetviami národnej ekonomiky,
- vysoká závislosť príjmov poľnohospodárskych podnikov na podporách,
- nízke príjmy malých a stredných poľnohospodárskych podnikov,
- nižšie príjmy podnikov hospodáriacich v oblastiach s prírodnými obmedzeniami a v oblastiach Natura 2000 v porovnaní s produkčnými oblasťami vyplývajúce z rozdielnej štruktúry výroby zameriavajúcej sa na menej efektívnu živočíšnu výrobu,
- absencia mechanizmu na systémové riešenie katastrofických rizík,
- neefektívne fungujúci trh s pôdou brániaci malým a novým farmám získať prístup k pôde.

2.1.SO1.1.3 Príležitosti

- rast dopytu po lokálnych produktoch, zvlášť po ovocí, zelenine a produktoch živočíšnej výroby v dôsledku rastu príjmov,
- prispôsobovanie sa poistného trhu potrebám poľnohospodárov a zlepšujúce sa poistné produkty,
- vznikajúce možnosti prepojenia poľnohospodárskych fariem, ich spolupráca a napojenie sa na spotrebiteľov prostredníctvom vznikajúcich IT aplikácii, rast produktivity malých a stredných fariem,
- rastúci záujem spotrebiteľov o lokálne špeciality,
- rozvoj turizmu, ktorý podporuje rozvoj poľnohospodárskej produkcie, zamestnanosť a príjmy,
- rozvoj poradenstva a vzdelávania (prierezový cieľ),
- využívanie nových technológii (prierezový cieľ).

2.1.SO1.1.4 Hrozby

- volatilita cien produktov a vstupov do výroby,
- rastúce produkčné riziká, nákazové situácie v živočíšnej výrobe s nepriaznivým dopadom na príjmy poľnohospodárov,
- zmena klímy a jej nepriaznivý vplyv na poľnohospodársku produkciu a riziko,
- rastúce náklady na vstupy do výroby, prácu, energie, palivá,
- nedostatočný prístup k pôde, kapitálu, novým technológiám pre malé a stredné farmy,
- rastúce ceny poistného a nedostatočná úroveň poistenia fariem,
- nedostatočná ziskovosť malých a stredných fariem a opúšťanie fariem a vyľudňovanie vidieka,

- nedostatočný prístup fariem k súkromnému vzdelávaniu a poradenstvu.

2.1.SO1.1.5 Iné poznámky

Na Slovensku tvorí celková poľnohospodárska pôda (UAA) 1 915 730 ha (Eurostat, 2019). Na 1 836 697 ha sa poskytujú priame platby (PPA, 2021), ktoré slúžia na podporu príjmu a ako kompenzácia za poskytovanie environmentálnych verejných statkov. Podmienkou na získanie priamych platieb je dodržiavanie tzv. kondicionality, ktoré zabezpečuje, že poľnohospodári plnia základné normy v oblasti klímy a životného prostredia, verejného zdravia a zdravia rastlín, a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj požiadavky na udržiavanie pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave.

Na Slovensku je 25 660 fariem (Eurostat, 2016). 18 196 fariem (71% všetkých fariem) bolo registrovaných v Integrovanom administratívnom a kontrolnom systéme (IACS, 2021). Z 25 660 fariem, 20 400 je menších ako 20 ha, 2860 fariem ma veľkosť medzi 20 a 100 ha a 2 400 fariem je väčších ako 100 ha. 47,3% všetkých fariem je menších ako 5 ha. Farmy väčšie ako 100 ha obhospodarujú 88% UAA. Priemerná veľkosť farmy je 80,7 ha a priemerná veľkosť farmy podporenej z prostriedkov SPP je 101 ha (PPA, 2021), čo je 5 násobne viac ako priemer v EÚ.

Malé farmy majú menší príjem ako väčšie farmy, ale aj nižšie dotácie. Príjem na pracovníka je v menších farmách nižší ako vo väčších farmách (FADN, 2019). Malé farmy na Slovensku obhospodarujúce menej ako 100 ha pôdy boli vytvorené nedávno, a preto nemajú aktíva, záruky a tržby porovnateľné s veľkými farmami alebo malými farmami v EU-15, čo má negatívny vplyv na ich možnosti získavať úvery a investovať. Rozšíreniu malých fariem čiastočne bráni aj trh s pôdou, ktorý je veľmi fragmentovaný a vytvára vysoké transakčné náklady na nákup alebo prenájom pôdy (Revízia výdavkov MPRV SR, 2019).

Mzdy v poľnohospodárstve dosiahli v roku 2019 75,1% miezd v národnom hospodárstve. Mzdy v poľnohospodárstve sú trhové a odzrkadľujú ponuku a dopyt po poľnohospodárskej práci na vidieku. Príjmy poľnohospodárskych fariem merané ukazovateľom AFI (Agricultural Factor Income) na AWU (Annual Work Unit) dosahujú nadpriemernú úroveň v rámci EÚ. AFI v ostatných rokoch na Slovensku vykazovalo jedno z najvyšších temp rastu v EÚ.

Z hľadiska produkcie sa farmy na Slovensku zaoberajú najmä rastlinnou výrobou, ktorej produkcia rastie a živočíšna výroba klesá. V súčasnosti je podiel živočíšnej produkcie menej ako 38%.

Príjem na pracovníka je nadpriemerný u fariem produkujúcich zmiešané plodiny a živočíšnu produkciu, fariem špecializujúcich sa na obilniny, olejniny a bielkovinové plodiny. Podpriemerné príjmy na pracovníka dosahujú farmy špecializujúce sa na zmiešanú rastlinnú produkciu a na zmiešanú živočíšnu výrobu (FADN). Rozdiely v príjmoch na pracovníka medzi sektormi sú minimálne.

Príjmy fariem v oblastiach s prírodnými obmedzeniami (ANC) sú nižšie v porovnaní s farmami v produkčných oblastiach. Farmy v horských oblastiach dosahujú 74% príjmov fariem, ktoré nie sú v ANC oblastiach a ostatné ANC farmy (nie horské) dosahujú 88% príjmov fariem, ktoré nie sú v ANC. 62% poľnohospodárskej pôdy sa nachádza v oblastiach ANC (FADN). 25,4% poľnohospodárskej pôdy je v horských oblastiach. V programovom období 2014 – 2020 bolo na ANC vyčlenených na Slovensku 482,7 mil. EUR, čo predstavuje 23,2 % celkových prostriedkov PRV. Uvedenou sumou sa do roku 2020 podporovalo udržanie poľnohospodárskej činnosti na približne 1,24 mil. ha znevýhodnených oblastí. Sadzby pre ANC pokrývali 70% rozdielov medzi produkčnými oblasťami a ANC. Určenie výšky vyrovnávacích príspevkov za hospodárenie v znevýhodnených prírodných podmienkach vychádza z ekonomickej analýzy (NPPC 2019). Podľa analýzy NPPC majú živočíšne farmy v ANC nižšie príjmy na pracovníka ako rastlinné farmy v ANC. Výška kompenzácie sa stanovuje ako dodatočné náklady a strata príjmu vyplývajúca z obmedzenia poľnohospodárskej výroby v ANC v porovnaní s oblasťami bez obmedzení.

Extrémne prírodné javy, choroby rastlín a zvierat a zmena klímy majú často dopad na poľnohospodársku produkciu v EÚ aj na Slovensku. Vysoká rizikovosť ovplyvňuje príjmy a konkurencieschopnosť poľnohospodárov, čo vedie k zníženiu objemu investícií a sťaženiu plánovania (Revízia výdavkov MPRV SR, 2019).

Podiel poľnohospodárov s komerčným poistením je na Slovensku nízky. V roku 2019 poistné za zvieratá a plodiny predstavovalo 8,6 mil. EUR. Hlavnými prekážkami sú cena poistenia, vysoká spoluúčasť pri poistnej udalosti a nesúlad medzi ponukou a dopytom po poistných produktoch (Európska komisia, 2017). V roku 2018 bolo poistených v komerčných poisťovniach 1478 poľnohospodárskych podnikov a náhrady

škôd za poistné udalosti boli vyplatené 551 podnikom (VÚEPP, 2019). Z dlhodobého hľadiska klesá objem zaplateného poistného za zvieratá a úrodu ako aj vyplatené náhrady škôd, ktoré sú na úrovni 30 - 50 % zaplateného poistného. V prípade škôd nadmerného rozsahu situáciu rieši štát ad hoc platbami, ktoré nie sú systematickým riešením problémov s nízkym poistením a vytvárajú volatilitu výdavkov pre štátny rozpočet. V roku 2019 bola realizovaná štátna pomoc (schéma na poistiteľné riziká), vo forme dotácie na platby poistného, ktorej účelom bolo poskytovanie pomoci s cieľom podporiť podnik pôsobiaci v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby. Štátna pomoc bola poskytnutá 532 subjektom a vyčerpala sa celá alokovaná suma vo výške 4 mil. €. Skutočná refundácia nákladov bola vyplatená do výšky 56 % z uhradeného poistného (Pokrivčák, Tóth, 2020).

Poľnohospodári v súčasnosti využívajú podporu na poistenie podľa nariadenia vlády č. 83/2017 (SOT – operačné programy). Vinič je na Slovensku jedinou plodinou, na ktorú môžu pestovatelia žiadať kompenzáciu poistného. Kompenzácia časti ročného poistného bola uplatňovaná od roku 2000 aj pri iných plodinách. Podpora skončila v roku 2013 a odvtedy sú vinohradníci jedinými pestovateľmi, ktorí môžu žiadať o pomoc. V roku 2016 o kompenzáciu požiadalo 36 pestovateľov a v roku 2017 počet vzrástol na 48.

2.1.SO1.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

Iné poznámky týkajúce sa posúdenia potrieb.

Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík

Cenové, produkčné a príjmové riziko sa na Slovensku zvyšuje v dôsledku zmeny klímy. V súčasnosti v poľnohospodárstve chýba systematická podpora riadenia rizika zo zdrojov SPP. Neexistuje ani verejný systém na podporu poľnohospodárov pri katastrofických škodách. Podpora riadenia rizika je od roku 2019 zabezpečená z národných zdrojov, a to formou úhrady časti poistného na komerčné poistenie, čo je však obmedzené každoročným rozpočtom SR. Kompenzácie strát sa tým pádom realizujú ad hoc platbami. Do ďalšieho obdobia je potrebné zaviesť nástroje na riadenie rizika v rámci SPP aj z národných zdrojov.

2.1.SO1.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	BISS(21) – Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.4. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca základná podpora príjmu
DPdecoupled	CRISS(29) – Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.7. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca redistributívna podpora príjmu
DPdecoupled	CIS-YF(30) – Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	O.6. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat –	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré

	podmienok zvierat	Pastevný chov	sa vyplácajú pre ekoschémy
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.3 - Platba na ovce a kozy	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.4 - Platba na pestovanie chmeľu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
Sectoral - Ovocie a zelenina	SETUP(47(2)(a)) – vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov zo strany organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo podľa článku 67 ods. 7 tohto nariadenia	49.13 - Vzájomné fondy	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	ORCHA(47(2)(d)) – opätovná výsadba sadov alebo olivových hájov, ak je to potrebné po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo rastlinolekárskych dôvodov na príkaz príslušného orgánu členského štátu, alebo v záujme adaptácie na zmenu klímy	49.16 - Opätovná výsadba	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	GREEN(47(2)(g)) – zelený zber, čiže zber všetkých nezrelých nepredajných produktov v určitej oblasti, ktoré neboli pred uskutočnením zeleného zberu poškodené, či už v dôsledku poveternostných udalostí, choroby alebo z iných dôvodov	49.11 - Zelený zber	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	49.9 - Poistenie zberu a úrody	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Víno	HARINWINE(58(1)(d)) – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami	58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov	67.4.6 - Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie	O.35. Počet podporovaných operačných programov

		spotrebiteľov	
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	67.1.5 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	ANC(71) – Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí	71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)	O.12. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora na oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, vrátane rozčlenenia podľa typu oblastí
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	O.13. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora v rámci sústavy Natura 2000 alebo smernice 2000/60/ES
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	O.13. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora v rámci sústavy Natura 2000 alebo smernice 2000/60/ES
RD	RISK(76) – Nástroje na riadenie rizika	76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	O.9. Počet jednotiek zahrnutých v podporovaných nástrojoch SPP na riadenie rizika

Prehľad

Špecifický cieľ **podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii.**

Slovensko podporí príjmy všetkých poľnohospodárov prostredníctvom intervencie **Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)** v rámci ktorej sa bude vyplácať rovnaká hektárovú platbu na každý hektár poľnohospodárskej pôdy. Cieľom tejto intervencie je zabezpečenie udržateľnosti poľnohospodárstva a zvýšenie potravinovej bezpečnosti. Príjmy poľnohospodárov sú totiž dlhodobo nižšie ako priemerné príjmy v národnom hospodárstve Slovenska. Základná podpora príjmu bude stropovaná kvôli zabezpečeniu adresnosti príjmových podpôr. Prostredníctvom **Komplementárnej redistributívnej platby v záujme udržateľnosti (29.1)** sa podporí prvých 150 hektárov každej farmy s cieľom zvýšenie životaschopnosti malých a stredných fariem, zlepšenia poľnohospodárskej rozmanitosti a posilnenie rozvoja vidieka. Na podporu mladých poľnohospodárov do 40 rokov Slovensko využije intervenciu **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)**, ktorá podporí mladých poľnohospodárov sumou 100 EUR na prvých 100 ha. Príjem poľnohospodárov podporia aj dve eko-schémy: **Celofarmová eko-schéma (31.1)** a **Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)** a sedem intervencií **Viazanej podpory príjmu (32.1 – 32.7)**.

Na udržanie poľnohospodárskej produkcie na celom území Slovenska sa použije Intervencia **Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) (71.1)**, ktoré zvýšia príjmy poľnohospodárov pôsobiacich v oblastiach s horšími poľnohospodárskymi podmienkami. Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) (72.1)** slúži na kompenzáciu ušlého zisku fariem, ktoré pôsobiana územiach sústavy Natura 2000, kde sa uplatňujú v záujme ochrany prírody obmedzenia poľnohospodárskej produkcie zvyšujúce náklady alebo znižujúce príjmy poľnohospodárov. Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2)** bude kompenzovať ušlý zisk vyplývajúci s ochrany biodiverzity v lesníckych oblastiach.

Intervencia **Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1)** je určená pre poľnohospodárov na kompenzáciu zaplateného poistného a prispeje k odstráneniu zlyhania poistného trhu a stabilizácii príjmov poľnohospodárov v prípade škôd spôsobených poistiteľnými

rizikami. Zo Sektorových intervencií Slovensko využije na riadenie rizika v sektore ovocia a zeleniny intervenciu **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (49.14)**, v sektore vína **Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.3)**, v sektore mlieka a mliečnych výrobkov intervenciu **Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov (67.4.6)**. Stabilizovať príjem v sektore zemiakov napomôže intervencia **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (67.2)**.

Potreba podpory príjmov poľnohospodárov (1.1) bude zabezpečená najmä intervenciou **Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)**. Táto intervencia bude znižovať rozdiely medzi poľnohospodárskymi príjmami a príjmami v iných sektoroch ekonomiky na Slovensku a prispeje k zabezpečeniu udržateľnosti poľnohospodárstva, poskytovaniu environmentálnych verejných statkov a zabezpečeniu udržateľnosti príjmov v poľnohospodárstve v dlhodobom horizonte. Pôjde o plošnú hektárovú platbu v priemernej výške 101-104 EUR/ha. Takáto forma podpory príjmu prispeje aj k zníženiu volatility príjmov (potreba 1.4). Na **Základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)** Slovensko vyčlení na obdobie 5 rokov 943,3 mil. EUR, čo predstavuje 46% rozpočtu na prvý pilier SPP.

Na Slovensku je duálna štruktúra fariem. Na jednej strane existuje 14% všetkých fariem, ktoré majú výmeru nad 100 ha a obhospodarujú 88% podporovanej pôdy. Na druhej strane sú farmy s výmerou do 100 ha, ktoré obhospodarujú 12% podporovanej pôdy a majú 86% podiel na celkovom počte fariem s podporou. Malé farmy na Slovensku majú menší príjem a nižšie podpory ako väčšie farmy. Stropovanie a znižovanie **Základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti (21.1)** bude efektívne optimalizovať alokácie priamych platieb, keďže príjmy na pracovníka veľkých fariem sú vyššie ako príjmy na pracovníka malých a stredných fariem. 20 mil. EUR zastropovanej sumy Slovensko presunie do druhého piliera SPP. Zníženie platby bude na úrovni 85% čiastky presahujúcej 60 000 EUR a 100% čiastky(strop) presahujúcej 100 000 EUR. Slovensko uplatní článok 17 odsek 3 nariadenia a odpočíta od sumy podpory vyplatené mzdy, ekvivalent neplatenej práce a mzdovú časť zmluvných nákladov.

Potrebu 1.1 budú uspokojovať eko-schémy. Slovensko implementuje 2 ekoschémy:

Celofarmová eko-schéma (31.1) dobrovoľná pre farmárov a bude kompenzovať zvýšené náklady a stratu príjmu v dôsledku dodržiavania podmienok eko-schémy. Hektárová kompenzačná platba bude z hľadiska výšky rozdelená na platbu na ornú pôdu v chránených územiach (92 EUR/ha) a platbu mimo chránených území (59 EUR/ha). Platba v chránených územiach bude vyššia, lebo podmienky celofarmovej eko-schémy sú v týchto územiach prísnejšie.

Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2) bude dobrovoľnou výberovou eko-schémou, ktorá podporí príjem poľnohospodárov za realizáciu pastevného chovu (dojníc, oviec a kôz a mladého dobytka). Zachovanie pastevného chovu a pastierstva má zásadný význam pre udržanie poľnohospodárstva v niektorých lokalitách na Slovensku. Podpora pastevného chovu je kompenzáciou straty príjmu v dôsledku nižšej úžitkovosti a vyšších nákladov.

K naplneniu **potreby 1.1** prispejú aj prostriedky siedmych intervencií viazanej podpory príjmu:

32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín

32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka

32.3 - Platba na ovce a kozy

32.4 - Platba na pestovanie chmeľu

32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy

32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia

32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Celkovo na Viazanú podporu príjmu Slovensko alokuje 13+2% priamych platieb v celkovej výške 303,5 mil. EUR.

K naplneniu **potreby 1.1** ako aj potreby **1.2 stabilizovať príjmy malých fariem** prispeje intervencia **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)**. Na intervenciu je alokovaná čiastka 12,2 mil. EUR a bude použitá na plošnú hektárovú platbu pre každého mladého poľnohospodára na prvých 100 ha vo výške 100 EUR/ha. Táto podpora zvýši príjem mladých poľnohospodárov v prvých

rokoch podnikania.

Potrebu **stabilizácie príjmov malých fariem (1.2)** bude riešiť intervencia **Komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti (29.1)** a adresnosť príjmových podpôr sa bude riešiť stropovaním a znižovaním platieb v rámci intervencie **Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (21.1).**

Intervencia **Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (29.1)** podporí prvých 100 ha každého aktívneho poľnohospodára hektárovou sadzbou 80 EUR/ha a hektáre 101-150 hektárovou sadzbou 40 EUR/ha. Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (29.1.1) predstavuje 204,9 mil. EUR, čo je 10% priamych platieb. Malé a stredné farmy majú nižšie príjmy a nižšie príjmy na pracovníka ako veľké farmy. Taktiež majú malé farmy horší prístup k úverom, čo bráni realizovať potrebné investície na rozvoj. Finančná medzera pre malé farmy je odhadnutá na úrovni 60% celkovej finančnej medzery v poľnohospodárstve SR, ktorá je odhadovaná na 140 mil. EUR – 316 mil. EUR (fi-compass, 2020**). Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (29.1)** prispeje k podpore príjmov malých fariem a zabezpečí ich dlhodobú stabilitu, čím sa prispeje k rozvoju zamestnanosti na vidieku.

Príjmy fariem v oblastiach s prírodnými obmedzeniami (ANC) sú nižšie v porovnaní s farmami v produkčných oblastiach.

Zvyšovanie tvorby príjmov pôdohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami (potreba 1.3) budú riešiť intervencie:

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) (71.1),

Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) (72.1) a

Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2).

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) (71.1) sú dodatočné kompenzačné platby. Slovensko dlhodobo podporuje poľnohospodárov v týchto oblastiach, aby sa zabezpečila cielená kompenzácia príjmu a aby sa tým významne prispelo k zachovaniu celoplošného a miestu prispôsobeného obhospodarovania krajiny. Takáto kompenzácia straty príjmov a dodatočných nákladov umožňuje poľnohospodárom pokračovať vo využívaní poľnohospodárskej pôdy, udržiavaní krajiny, ako aj v zachovaní a realizácii udržateľných poľnohospodárskych systémov, v predchádzaním opúšťania pôdy a strate biodiverzity. Na podporu fariem podnikajúcich v oblastiach s prírodnými alebo inými prekážkami je vyhradených 369,7 mil. EUR. Touto sumou sa podporia za obdobie 5 rokov farmy podnikajúce na 1,128 mil. ha. Podpora v ANC bude diferencovaná podľa systému hospodárenia pre farmy živočíšnej výroby a farmy rastlinnej výroby podľa výpočtov NPPC (NPPC, 2019). Rozdelenie úrovne kompenzácie pre jednotlivé poľnohospodárske systémy je založené na porovnaní úrovne hospodárenia. Farmy rastlinnej výroby dosahujú vyššie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC. Živočíšne farmy dosahujú nižšie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC a 72% tržieb pochádza zo živočíšnej výroby. Výška ušlého príjmu bola určená na základe porovnania hospodárenia fariem v ANC a v produkčných oblastí. Slovensko využije princíp degresivity ANC platieb podľa veľkosti fariem. 100% kompenzácia ušlého príjmu sa využije na prvých 450 ha farmy. Menšie farmy majú v ANC nižší príjem na pracovníka ako väčšie farmy.

Intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) (72.1) predstavuje podporu príjmu poľnohospodárov na poľnohospodárskej pôde (TTP) a lesných pozemkoch. V lokalitách viažucich sa na smernice 92/43/ EHS a 2009/147/ES na poľnohospodárskej pôde bude príjem kompenzovaný na základe výpočtov nezávislej inštitúcie (NPPC – VÚPOP) vo výške 84 EUR/ha a plánovanej podporenej plochy 1 879 ha.

Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2) predstavuje podporu s cieľom kompenzácie zníženia príjmu z dôvodu nezasahovania do lesného porastu v 5. stupni ochrany (+5% mimo 5. stupňa ochrany) a nepoškodzovania vegetačného a pôdneho krytu. Na základe stanoveného výpočtu nezávislou inštitúciou (NLC) je plánovaná podpora vo výške 43,20 EUR/ha na ploche 26 447 ha.

Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík (potreba 1.4) bude z prostriedkov SPP riešené intervenciou Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve

(76.1). Zavedením intervencie sa zabezpečí stabilná podpora znižovania volatility príjmov poľnohospodárov. Na intervenciu Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1) sa použije 40 mil. EUR. Komplementárne k riešeniu potreby prispejú aj iné intervencie z prostriedkov SPP a to Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva, Intervencie v sektore ovocia a zeleniny a iných sektoroch, Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti a intervencia Investície. Z národných zdrojov bude k riešeniu potreby 1.4 prispievať notifikovaná štátna pomoc. Detailný prehľad intervencií zabezpečujúcich koherentný a integrovaný prístup k riadeniu rizika poskytuje kapitola 3.

Sekundárne k naplneniu **potreby 1.4** prispejú sektorové intervencie. Zo Sektorových intervencií Slovensko využije na riadenie rizika v sektore ovocia a zeleniny intervenciu **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (49.14)**, v sektore vína **Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.3)**, v sektore mlieka a mliečnych výrobkov intervenciu **Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov (67.4.6)**. Stabilizovať príjem v sektore zemiakov napomôže intervencia **Predchádzanie krízam a riadenie rizika (67.2)**.

2.1.SO1.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO1.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.4 - Prepojenie podpory príjmu s normami a osvedčenými postupmi Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite	95,92 %
R.5 - Riadenie rizík Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP	8,11 %
R.6 PR - Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)	125,51 %
R.7 PR - Zintenzívnenie podpory poľnohospodárskym podnikom v oblastiach s osobitnými potrebami Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)	169,37 %

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.4 - Prepojenie podpory príjmu s normami a osvedčenými postupmi: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

21.1 Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti

29.1 Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti

30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

31.1 Celofarmová eko-schéma

32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)

71.1 Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí

72.1 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde

Slovensko podporí až 95,92% poľnohospodársky využívanej pôdy prostredníctvom BISS. Pôjde o 95,92% z 1 915 730 ha poľnohospodárskej pôdy podľa Eurostatu (2019).

Pri ročnom prepočítaní R.4 tak menovateľ ukazovateľa predstavuje celkovú poľnohospodársku plocha

podľa zisťovania EUROSTATu v hektároch za rok 2019 a táto je od začiatku nového obdobia nemenná.
Podporovaná poľnohospodárska plocha v hektároch – čitateľ sa každoročne prepočítava a predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.4., O.7., O.6., O.8., O.10., O.16. a O.13., bez dvojitého započítavania pri výpočte ukazovateľa výsledku.

Nasledujúca tabuľka ukazuje jednotlivé intervencie, ktoré prispievajú k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku. Nepredpokladá sa, že by boli do hodnoty ukazovateľa výsledku započítané hektáre vyplatené mimo oprávnenej plochy BISS, preto sú ponechané bez hodnôt.

Tabuľka pre R.4							
Kód intervencie + názov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
21.1 Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti		1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	
29.1 Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti							
30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov							
31.1 Celofarmová eko-schéma							
32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)							
71.1 Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí							
72.1 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde							
Celková plocha bez dvojitého započítavania	0	1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						

Výsledná hodnota v %	0,00	95,92	95,92	95,92	95,92	95,92	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v % (v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.5 - Riadenie rizika: Slovensko podporí prostredníctvom nástrojov SPP na riadenie rizika 8,11% fariem z celkového počtu.

R.5 ukazovateľ je ročný ukazovateľ o počte jednotiek. Ukazovateľ R.5 udáva podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi riadenia rizika SPP. Pre stanovenie ročnej hodnoty ukazovateľa R.5 je relevantných viacero intervencií:

1. 76.1 Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve.
2. 67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky
3. 49.9 Poistenie úrody a zberu
4. 49.16 Opätovná výsadba
5. 67.1.5 Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov
6. 58.3 Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva

K ukazovateľu R.5 v rámci špecifického cieľa 1 prispieva intervencia na rozvoj vidieka:

- **49.9 Poistenie úrody a zberu**

Intervencia prispeje v rámci operačných programov k zvýšeniu poistených farmárov a členov organizácie výrobcov. V prípade nepriaznivých poveternostných podmienok alebo iných klimatických javov sa zaistí primeraná ochrana pred stratou príjmov farmárov.

Rieši sa potreba 1.4 a 3.1

- **49.16 Opätovná výsadba**

V prípade povinného vyklčovania, najmä z zdravotného a fytosanitárneho dôvod prispeje intervencia k udržaniu ekonomickej stability farmárov.

Rieši sa potreba 1.4 a 3.1

- **76.1 Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve**.

V prípade tejto intervencie sa očakáva, že sa ročne poskytne príspevok na poistné zmluvy pre 2 000 farmárov. Tento odhad vychádza zo skúseností zapojenia sa poľnohospodárskych podnikov do štátnej pomoci na podporu poistného pre mikro, malé a stredné podniky. Vzhľadom na medziročný nárast v počet beneficientov schémy štátnej pomoci a skutočnosť, že intervencia Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1) nebude limitovaná len pre mikro, malé a stredné podniky, očakávame zapojenie cca 2000 farmárov do podpory každý rok. Predpokladá sa, že ten istý beneficient (farmár) bude podporený viac rokov.

Rieši sa potreba 1.4

V rámci sektorových intervencií ukazovateľ výsledku R.5 udáva podiel fariem s podporovanými nástrojmi súvisiace s riadením rizika. K ukazovateľu R.5 v rámci špecifického cieľa 1 prispievajú tieto sektorové intervencie

- **67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky**

V sektore mlieka a mliečnych výrobkov budú organizácie výrobcov a ich členovia schopné v prípade potreby vykonávať jednotlivé zásahy na predchádzanie krízam a/alebo ich zvládanie. Započítané sú počty fariem (poľnohospodárskych podnikov) čo celkovo predstavuje 72 podnikov.

Rieši sa potreba 1.4

- **49.14. – Predchádzanie krízam a riadenie rizika**

Intervencia poskytuje účinné nástroje na predchádzanie krízam a riadenie rizika pre organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny. Nástroje riadenia rizika sú zamerané na poistenie úrody a na formu riadenia objemov produkcie. Za predchádzanie krízam a riadenie rizika sa považuje aj administrácia operačných fondov.

Rieši sa potreba 1.4 a 3.1 .

- **Intervencia 67.1.5 – Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov**

Intervencia poskytuje účinné nástroje na predchádzanie krízam a riadenie rizika pre organizácie výrobcov v sektore zemiakov. Nástroje riadenia rizika sú zamerané na poistenie úrody a na formu riadenia objemov produkcie. Za predchádzanie krízam a riadenie rizika sa považuje aj administrácia operačných fondov.

Rieši sa potreba 1.4.

- **Intervencia 58.3. – Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva**

V sektore vinohradníctva a vinárstva v rámci trhových opatrení SOT Slovensko poskytuje prostriedky na poistenie úrody vinohradov proti stratám príjmu zapríčinených nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami. Táto intervencia predstavuje nástroj na redukciu a diverzifikáciu rizika. Cieľom intervnecie je podporovať udržateľný príjem poľnohospodárskych podnikov a odolnosť poľnohospodárskeho sektora v celej Únii so zámerom posilni dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť ekonomickú udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii.

Rieši sa potreba 1.4

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako každá intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov. V tabuľke sú uvedené všetky intervencie strategického plánu, ktoré boli priradené k výsledkovému indikátoru. Poľnohospodárske podniky podporené v rámci sektorových intervencií v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a v sektore ovocia a zeleniny môžu byť podporené aj v rámci intervencie na rozvoj vidieka, tzn. ročné hodnoty ukazovateľa R.5 zohľadňujú (odstraňujú) túto duplicitu. Avšak medzi intervenciou Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.3) a intervenciou Finančné príspevky na komerčné poistenie pre poistné schémy v poľnohospodárstve (76.1) nebude dochádzať k duplicite (pôjde o rozdielnych prijímateľov).

Vzhľadom na to, že R.5 je ročný ukazovateľ, ako cieľová hodnota 2023-2029 sa uvádza najvyššia očakávaná hodnota, ktorá sa má dosiahnuť počas daného obdobia.

Tabuľka pre R.5 Riadenie rizika							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
76.1 Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	0
67.4.6 Komunikačné	0	24	40	58	67	72	0

činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky							
49.14.Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore ovocia a zeleniny	51	51	51	60	60	60	0
67.1.5 Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	0	10	20	20	20	20	0
58.3 Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva	0	0	0	0	80	0	0
Spolu - ročne	51	2 085	2 111	2 138	2 227	2 152	0
Spolu za sektor Mlieko a mliečne výroby po odstránení duplicitného započítania	0	43	65	86	86	86	0
Spolu po odstránení duplicitného započítania - ročne	0	2 000	2 000	2 000	2 080	2 000	0
Menovateľ ukazovateľa	25 660						
Podiel v % ročne	0,00%	7,79%	7,79%	7,79%	8,11%	7,79%	0,00%

Intervencia 58.3. – Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva

V sektore vinohradníctva a vinárstva v rámci trhových opatrení SOT Slovensko poskytuje prostriedky na poistenie úrody vinohradov proti stratám príjmu zapríčinených nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami. Táto intervencia predstavuje nástroj na redukciu a diverzifikáciu rizika. Cieľom intervencie je podporovať udržateľný príjem poľnohospodárskych podnikov a odolnosť poľnohospodárskeho sektora v celej Únii so zámerom posilni dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť ekonomickú udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii.

Rieši sa potreba 1.4 – Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík.

Intervencia 67.4.6: Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky: V čase krízových situácií na trhu je potrebné, aby organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov posilnili komunikačné opatrenia na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov napr. cez propagačné a informačné podujatia.

Rieši sa potreba 1.4 – Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík.

R.6 - Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov: percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

21.1 Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti
29.1 Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti
30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
31.1 Celofarmová eko-schéma
31.2 Eko-schéma pastevný chov
32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)
32.2, 32.3 Viazaná podpora príjmu (na zvieratá)

R.6 - Cieľová hodnota je najvyššia očakávaná hodnota, ktorá sa má dosiahnuť počas daného obdobia. Ukazovateľ vychádza z očakávaného rozdelenia pomoci na hektár pre farmy s podpriemernou veľkosťou v porovnaní s očakávanou pomocou na hektár pre všetky farmy: 125,51%

Priemerná veľkosť poľnohospodárskych podnikov v rámci príjemcov SPP na Slovensku je 101 ha a populácia príjemcov priamych platieb v danom roku s vyplatenou plochou nižšou ako priemerná veľkosť farmy predstavuje 15 383 subjektov.

Odhad prepočítania R.4 vychádza z intervencií všetkých priamych platieb a plánovaných výstupov, pričom hektáre a ostatné jednotky boli odhadnuté na základe skúseností s implementáciou priamych platieb v roku 2021.

Pri ročnom prepočítaní R.6 sa tak ukazovateľ vypočíta vydelením priemernej sumy priamych platieb na hektár pre príjemcov s podpriemernou veľkosťou farmy priemernou sumou priamych platieb na hektár pre celú populáciu príjemcov a potom vynásobením 100, aby sa získalo percento.

Ak je ukazovateľ výsledku vyšší ako 100 %, znamená to, že poľnohospodárske podniky pod priemernou veľkosťou farmy dostávajú v priemere nadpriemernú sumu na hektár.

Cieľová hodnota je relatívne konštantná hodnota počas tohto obdobia.

Nasledujúca tabuľka znázorňuje, ako sa skladá hodnota ukazovateľa. Základom je výpočet všetkých vyššie uvedených intervencií priamych platieb.

Tabuľka pre R.6							
	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Celková suma priamych platieb vyplatená poľnohospodárom (€)		399 265 446	399 265 446	399 265 446	399 265 446	399 265 446	
Priemerná suma vyplatená poľnohospodárom (€)		217	217	217	217	217	
Celková plocha poľnohospodárov pod priemernou veľkosťou		214 839	214 839	214 839	214 839	214 839	
Celková suma priamych platieb poľnohospodárov pod priemernou veľkosťou (€)		58 589 055	58 589 055	58 589 055	58 589 055	58 589 055	
Priemerná suma vyplatená		273	273	273	273	273	

poľnohospodárom pod priemernou veľkosťou (€)							
Výsledná hodnota v %		125,51%	125,51%	125,51%	125,51%	125,51%	
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.7 - Zintenzívnenie podpory poľnohospodárskym podnikom v oblastiach s osobitnými potrebami:

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

71.1 Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí

72.1 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde

72.2 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na lesnej pôde

21.1 Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti

29.1 Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti

30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

31.1 Celofarmová eko-schéma

32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)

32.2, 32.3 Viazaná podpora príjmu (na zvieratá)

Hodnota bola vypočítaná ako priemerná sadzba 368,2 eur/ha (započítavajú sa poberatelia podpôr I. piliera a II. piliera intervencií s osobitými obmedzeniami) / 217,4 eur/ha (priemerná sadzba poberateľov podpôr I. piliera) * 100 = 169,36%.

Tabuľka pre R.7							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
71.1 Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí		1 127 776	1 127 776	1 127 776	1 127 776	1 127 776	
72.1 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde		1 879	1 879	1 879	1 879	1 879	
72.1 Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na lesnej pôde		26 447	26 447	26 447	26 447	26 447	
21.1 Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti		1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	
29.1 Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti		575 000	575 000	575 000	575 000	575 000	
30.1 Komplementárna podpora príjmu pre		15 044	15 044	15 044	15 044	15 044	

mladých poľnohospodárov							
31.1 Celofarmová eko-schéma		1 657 100	1 657 100	1 657 100	1 657 100	1 657 100	
32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)		135 593	135 593	135 593	135 593	135 593	
32.2, 32.3 Viazaná podpora príjmu (na zvieratá)		399 903	399 903	399 903	399 903	399 903	
Celková plocha	0	1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	1 837 507	
Celková suma priamych platieb vyplatená poľnohospodárom (€)		399 479 637	399 479 637	399 479 637	399 479 637	399 479 637	
Priemerná suma vyplatená poľnohospodárom (€)		217	217	217	217	217	
Celková plocha poľnohospodárov s obmedzenín v rámci II. piliera, ktorý zároveň poberajú aj platby I. piliera		778 995	778 995	778 995	778 995	778 995	
Celková suma priamych platieb a platieb s obmedzeniami v rámci II. piliera		286 828 481	286 828 481	286 828 481	286 828 481	286 828 481	
Priemerná suma vyplatená poľnohospodárom poberajúcich platby I. piliera a zároveň platby za obmedzenie v II. piliery.		368	368	368	368	368	
Výsledná hodnota v %		169,36%	169,36%	169,36%	169,36%	169,36%	

2.1.SO1.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Na základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti Slovensko vyčlení na obdobie 5 rokov 943,3 mil. EUR, čo predstavuje 46% rozpočtu na prvý pilier SPP. Výška alokácie na základnú podporu príjmu vychádza z rozpočtu podľa prílohy IV nariadenia EÚ o strategických plánoch zníženého o 15% alokáciu na viazanú podporu príjmu, 10% alokáciu na komplementárnu redistributívnu podporu príjmu v záujme udržateľnosti, 27,6% alokáciu na eko-schémy, alokáciu 25 mil. EUR na sektorové typy intervencií a alokáciu 12,2 mil. EUR na komplementárnu podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov. Hektárová platba predstavuje 101-104 EUR. Stropovanie a znižovanie sa uplatňuje na efektívne optimalizovanie alokácie priamych platieb, keďže príjmy na pracovníka veľkých fariem sú vyššie ako príjmy na pracovníka malých a stredných fariem. Odhadovaný ročný produkt je v priemere 5 mil. EUR, ktorý Slovensko presunie do druhého piliera SPP v rokoch 2024-2028 (odhadovaný kvalifikovaný výsledok stropovania a znižovania platieb).

Komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti predstavuje **204,9 mil. EUR**, čo je 10% priamych platieb SR. Na Slovensku je duálna štruktúra fariem. Na jednej strane existuje 14%

všetkých fariem, ktoré majú výmeru nad 100 ha a obhospodarujú až 88% podporovanej pôdy. Na druhej strane sú farmy s výmerou do 100 ha, ktoré obhospodarujú 12% podporovanej pôdy a majú 86% podiel na celkovom počte fariem s podporou. Malé farmy majú nižšie príjmy a nižšie príjmy na pracovníka ako veľké farmy, čo im bráni v rozvoji. Taktiež majú malé farmy horší prístup k úverom, čo bráni realizovať potrebné investície na rozvoj. Finančná medzera pre malé farmy je odhadnutá na úrovni 60% celkovej finančnej medzery v poľnohospodárstve SR, ktorá je odhadovaná na 140 mil. EUR – 316 mil. EUR (fi-compass, 2020). Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti prispeje k podpore príjmov malých fariem a zabezpečí ich dlhodobú stabilitu, čím sa prispeje k rozvoju zamestnanosti na vidieku.

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) sú zamerané na odškodnenie poľnohospodárov za nevýhody, ktorým je ich poľnohospodárska výroba vystavená v dôsledku prírodných alebo iných špecifických obmedzení v porovnaní s oblasťami, ktoré takéto znevýhodnenie nemajú. Takáto kompenzácia straty príjmov a dodatočných nákladov umožňuje poľnohospodárom pokračovať vo využívaní poľnohospodárskej pôdy, udržiavaní krajiny, ako aj v zachovaní a realizácii udržateľných poľnohospodárskych systémov, v predchádzaním opúšťania pôdy a strate biodiverzity. Na podporu fariem podnikajúcich v oblastiach s prírodnými alebo inými prekážkami je vyhradených **369,7 mil. EUR**. Touto sumou sa podporia za obdobie 5 rokov farmy podnikajúce na 1,128 mil. ha. Podpora v ANC bude diferencovaná podľa systému hospodárenia pre farmy živočíšnej výroby a farmy rastlinnej výroby podľa výpočtov NPPC (NPPC, 2019). Rozdelenie úrovne kompenzácie pre jednotlivé poľnohospodárske systémy je založené na porovnaní úrovne hospodárenia. Farmy rastlinnej výroby dosahujú vyššie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC. Živočíšne farmy dosahujú preukazne nižšie príjmy na pracovníka v porovnaní s priemerom ANC a 72% tržieb pochádza zo živočíšnej výroby. NPPC určilo výšku ušlého príjmu na základe porovnania hospodárenia fariem v ANC a produkčných oblastí. Slovensko využije princíp degresivity platieb podľa veľkosti fariem. 100% kompenzácia ušlého príjmu sa využije len na prvých 450 ha farmy, lebo menšie farmy majú nižší príjem na pracovníka ako väčšie farmy.

Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) -** Podpora pre poľnohospodárov spojená so smernicami 92/43/ EHS a 2009/147/ES sa v rámci tohto opatrenia poskytuje iba v súvislosti so znevýhodnením v dôsledku požiadaviek, ktoré presahujú rámec dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Na základe stanoveného výpočtu NPPC – VÚPOP (84 EUR/ha) a plánovanej podporenej plochy 1 879 ha sa finančná alokácia tejto intervencie stanovila na úrovni 0,9 mil. EUR.

Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch -** Cieľom intervencie je chrániť a udržať oblasti Natura 2000 nezasahovaním do lesného porastu v 5. stupni ochrany (+5% mimo 5. stupňa ochrany) a nepoškodiť vegetačný a pôdny kryt. Na základe stanoveného výpočtu NLC (43,20 EUR/ha) a plánovanej podporenej plochy 26 447 ha sa finančná alokácia tejto intervencie stanovila na úrovni 5,7 mil. EUR.

Na finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve sa použije 40 mil. EUR. V roku 2019 predstavovalo poistné na komerčné poistenie zvierat a úrod 8,6 mil. EUR a komerčné poistenie malo 1478 fariem. Podpora poistenia hodnotou 8 mil. EUR ročne z rozpočtu EPFRV povedie k nárastu poistených fariem. Taktiež budú pokryté poistením aj nové riziká. Riadenie rizika sa navyše bude podporovať v rámci odbytových organizácií poľnohospodárov podporovaných v rámci sektorových opatrení. Z národných zdrojov sa bude financovať pripoistenie fariem využívajúcich komerčné poistenie proti katastrofickým rizikám. Slovenské farmy budú mať v novom programovom období prístup k viaczdrojovej podpore poistenia. Poistiteľné riziká budú mať farmy taktiež možnosť riešiť prostredníctvom opatrení na úrovní farmy ako je diverzifikácia výroby, ale aj prostredníctvom garantovaných priamych platieb.

2.1.SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

2.1.SO2.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO2.1.1 Silné stránky

- veľkosť poľnohospodárskych podnikov umožňuje využívať výhody z rozsahu vrátane efektívnejšieho využívania moderných technológií. Výhody z rozsahu sa prejavujú hlavne pri pestovaní obilnín a olejnín,
- rastúci trend celkovej produktivity faktorov, ktorú pozitívne ovplyvňuje hlavne naštartovaný technologický pokrok vo forme využívania nových technológií,
- rast produktivity práce v poľnohospodárstve, čo je ovplyvnené poklesom pracovných síl a zmenou štruktúry výroby v prospech rastlinnej produkcie, ktorá je menej náročná na ľudskú prácu,
- zapájanie poľnohospodárskych subjektov do medzinárodnej deľby práce - umiestnenie poľnohospodárskej produkcie na spoločnom trhu EÚ,
- existencia rezortných vysokých škôl a rezortných výskumných ústavov ako báza pre výskum, vývoj technológií a digitalizáciu.

2.1.SO2.1.2 Slabé stránky

- klesajúci podiel živočíšnej výroby a špeciálnej rastlinnej produkcie na celkovej produkcii,
- nízka pridaná hodnota na hektár, nízke investície na hektár a nízka zamestnanosť na hektár v dôsledku štruktúry produkcie orientovanej na plodiny s nízkou pridanou hodnotou,
- nedostatočné kapitálové vybavenie fariem, zvlášť malých a stredných fariem a fariem mladých poľnohospodárov,
- vysoká závislosť fariem na dotačnej podpore,
- nedostatočná ponuka finančných produktov pre malé, stredné farmy a mladých poľnohospodárov,
- neefektívne fungujúci trh s pôdou, vysoké transakčné náklady na trhu s pôdou v dôsledku vysokej fragmentácie vlastníctva pôdy,
- nedostatočné poradenstvo a vzdelávanie poľnohospodárov,
- nízky podiel ovocia a zeleniny na celkovej poľnohospodárskej produkcii,
- nízka úroveň pestovania tradičných komodít ako cukrová repa, chmeľ,
- nedostatočné pokrytie poľnohospodárskej pôdy modernými zavlažovacími systémami.

2.1.SO2.1.3 Príležitosti

- zvyšovanie úrody a produkcie na zviera aplikáciou technologických inovácií, kvalitnejších vstupov a zlepšovania kapitálového vybavenia fariem,
- možnosti získavania zdrojov na rozvoj prostredníctvom finančných nástrojov,
- zvýšenie kompetencií poľnohospodárov prostredníctvom vzdelávania v oblasti finančných nástrojov (prierezový cieľ),
- rast dopytu po lokálnych poľnohospodárskych produktoch a potravinách,
- riešenie pozemkových úprav.

2.1.SO2.1.4 Hrozby

- zmena klímy negatívne vplývajúca na produkciu a riziko,
- vysoká podpora poľnohospodárstva v rámci štátnej pomoci v iných členských štátoch EÚ,
- zvyšovanie cien vstupov, práce, energií a palív,

- zvyšovanie štandardov a environmentálnych požiadaviek,
- zvyšujúca sa medzinárodná konkurencia z tretích krajín,
- nedostatočný prístup ku kapitálu a novým technológiám pre hlavne malé a stredné farmy,
- stagnujúca, resp. klesajúca úroveň potravinárskeho odvetvia a tým aj znižovanie dopytu po lokálnych komoditách,
- nedostatočná úroveň transferu výsledkov vedy a techniky do poľnohospodárstva, nedostatočné poradenstvo a vzdelávanie v porovnaní s vyspelými krajinami.

2.1.SO2.1.5 Iné poznámky

Štruktúra poľnohospodárskej produkcie na Slovensku sa za ostatné obdobie mení. Z hľadiska poľnohospodárskej produkcie sa zvyšuje podiel rastlinnej výroby na úkor živočíšnej produkcie. V súčasnosti je podiel živočíšnej produkcie na poľnohospodárskej produkcii nižší ako 38%. Komodity živočíšnej výroby a rastlinnej výroby (chmeľ, cukrová repa, ovocie a zelenina) majú nízky podiel na celkovej produkcii. V ťažkostiach sú sektory živočíšnej výroby s najväčším potenciálom vytvárať, udržať pracovné miesta, resp. zmierniť pokles zamestnanosti na vidieku a zároveň sektory, ktoré prinášajú environmentálne benefity (predovšetkým sektor mlieka a mliečnych výrobkov, sektor ovčieho a kozieho mäsa). Najväčšie ťažkosti v živočíšnej výrobe majú dojnice, ovce a kozy. Menšie problémy má mäsový dobytok, ktorého ekonomické a sociálne benefity sú nižšie aj v dôsledku neexistujúcej vertikály, vývozu zvierat v živom stave s nízkou pridanou hodnotou. Viazané platby v období 2014 – 2020 boli špecificky orientované na podporu konkurencieschopnosti ovocia, zeleniny a živočíšnej produkcie, čím sa spomalil pokles týchto komodít. Pokles podielu živočíšnej výroby a špeciálnej rastlinnej výroby má negatívny vplyv na zamestnanosť na vidieku. Meniaca sa štruktúra poľnohospodárskej produkcie zároveň ovplyvňuje niektoré environmentálne aspekty: nízka úroveň organického uhlíka v pôde, erózia pôdy, zvyšovanie podielu monokultúr na pôde s negatívnym vplyvom na biodiverzitu. Oddelené priame platby viazané na pôdu znevýhodňujú živočíšnu výrobu a špeciálnu rastlinnú produkciu.

Tvorba hrubého fixného kapitálu (THFK) v poľnohospodárstve je na Slovensku veľmi nízka. V roku 2019 predstavovala THFK 133 mil. EUR, kým v Dánsku to bolo 1117 mil. EUR, v Slovinsku 294 mil. EUR, v Česku 914 mil. EUR a vo Fínsku 1151 mil. EUR. V ostatných rokoch THFK v poľnohospodárstve na Slovensku rastie priemerným ročným tempom 1,8%. Mnohé slovenské farmy sú podkapitalizované, resp. málo investujú. Ukazovateľ THFK na hrubú pridanú hodnotu (GVA) dosahuje priemernú úroveň (31,1% v roku 2018, priemer EÚ 27 bol 31%), ale dôvodom je nízka hodnota hrubej pridanej hodnoty na Slovensku.

Investície chýbajú hlavne v subsektoroch, ktoré majú najväčší potenciál vytvárania (udržať, respektíve zmierniť pokles) zamestnanosti, ako aj v subsektoroch, ktoré majú potenciál rásť. Taktiež je na Slovensku nedostatok neproduktívnych investícií, ktoré majú pozitívny vplyv na životné prostredie.

Ex post hodnotenia predchádzajúcich PRV zdôrazňujú, že malé projekty mali pozitívnejší vplyv na hrubú pridanú hodnotu, produktivitu, zamestnanosť a zisky podnikov ako veľké projekty (Ex-post hodnotenie PRV, Prounion, 2018).

Investičné granty majú nevýhodu, že sú administratívne náročné a málo časovo flexibilné. Finančné nástroje predstavujú efektívny spôsob využitia limitovaných finančných prostriedkov na podporu investícií v pôdohospodárstve a potravinárstve (Revízia, 2019). Slovensko však nemá skúsenosti s aplikáciou finančných nástrojov z EPFRV, čo si bude vyžadovať investovanie do vzdelávania a poradenstva na úrovni podnikov, aj na úrovni verejnej správy.

2.1.SO2.2 Identifikácia potrieb

Kód	**Názov**	**Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP**	**V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.**
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické,	Veľmi vysoká	Áno

	sociálne a environmentálne benefity		
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
2.4	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav	Vysoká	Čiastočne

2.1.SO2.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	**Typ intervencie**	**Intervenčný kód (členský štát) – názov**	**Spoločný ukazovateľ výstupu**
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.3 - Platba na ovce a kozy	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.4 - Platba na pestovanie chmeľu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
DPcoupled	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu	32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.1 - Plánovanie a organizácia výroby	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	49.6 - Propagácia a marketing výrobkov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	TRACE(47(1)(h)) – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom	49.8 - Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	49.9 - Poistenie zberu a úrody	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	COOPAPI(55(1)(e)) – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov	55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Víno	RESTRVINEY(58(1)(a)) – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Víno	INVWINE(58(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov	58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Víno	ACTREPUT(58(1)(i)) – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovčie a kozie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a	67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného	O.35. Počet podporovaných operačných programov

mäso	inovačné výrobné metódy a iné akcie	majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	
Sectoral - Ovčie a kozie mäso	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.1.2 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	QUAL(47(1)(g)) – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality	67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	O.22. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na investície do infraštruktúry
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.17 - Projekty pozemkových úprav	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície

			mimo poľnohospodárskeho podniku

Prehľad

Špecifický cieľ **posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu.**

Na posilnenie konkurencieschopnosti, modernizáciu a digitalizáciu v poľnohospodárstve použije Slovensko intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)** v rámci ktorých sa podporia produktívne investície prostredníctvom investičných grantov a finančnými nástrojmi. Intervencia **Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9), Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10) a Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12)** podporia investovanie do technológie s efektívnym a hospodárnym využitím vody a budovanie malých vodných zdrojov a investície do vodozádržných opatrení. Konkurencieschopnosť fariem podporí Intervencia **Projekty pozemkových úprav (73.17)**, ktorá pomôže k urýchleniu vysporiadania vlastníckych práv, čím sa zlepší fungovanie trhu s pôdou, zefektívni sa implementácia poľnohospodárskych politík a znížia sa náklady na investovanie do environmentálnych opatrení na úrovni fariem. Prostredníctvom intervencie **Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku** budú podporené investície do technológií a stavieb na farmách pre lepšie uskladnenie a nakladanie s hospodárskymi hnojivami a pre zavádzanie filtrácie vzduchu v chovoch hospodárskych zvierat. Pôjde o investície spĺňajúce požiadavky nad rámec základnej legislatívy, resp. zariadenia umožňujúce implementovať postupy nad rámec základnej legislatívy. Prostredníctvom intervencie **Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku** budú podporené investície do technológií a stavieb na farmách pre lepšie uskladnenie a nakladanie s hospodárskymi hnojivami a pre zavádzanie filtrácie vzduchu v chovoch hospodárskych zvierat. Pôjde o investície spĺňajúce požiadavky nad rámec základnej legislatívy, resp. zariadenia umožňujúce implementovať postupy nad rámec základnej legislatívy. Konkurencieschopnosť sektorov, ktoré sú pre Slovensko zvlášť dôležité z hľadiska ekonomického, environmentalného a sociálneho podporí intervencia **Viazaná podpora príjmu (32.1 – 32.7)**, ktorá slúži na financovanie pozitívnych externalít. **Sektorové intervencie** podporia konkurencieschopnosť v sektore ovocia a zeleniny, včelárskych výrobkov, vína, mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa, ovčieho a kozieho mäsa a zemiakov.

Potrebu zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie (2.1) bude riešiť najmä intervencia **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)**. Zo zdrojov SPP Slovensko použije celkovo 340 mil. EUR na 5 rokov na investície do poľnohospodárskych podnikov v oblasti prvovýroby. Dôraz bude kladený na investície do živočíšnej výroby, špeciálnej rastlinnej výroby, spracovania vlastných produktov prvovýroby, ako aj skladovanie, súvisiacu logistiku a spracovanie produkcie členov organizácií výrobcov (potreba 2.3). Pre malých poľnohospodárov (do 100 ha) sa vyčlení z investícií 10% zdrojov. V projektových podporách budú aj naďalej zvýhodnené najmenej rozvinuté okresy. Podpora bude motivačne a komplementárne nastavená na investície zamerané na:

- zvýšenie odolnosti sektora (komplementárna podpora s nástrojmi riadenia rizík),
- digitalizáciu (prierezový cieľ modernizácia),
- zvýšenie participácie producentov na systémoch kvality (národné a európske systémy kvality, výroba a spracovanie ekologickej produkcie),
- zabezpečenie udržateľného využívania prírodných zdrojov (vrátane energetickej efektívnosti),
- zlepšovanie životných podmienok zvierat,
- krátke dodávateľské reťazce, finalizáciu produkcie, miestne trhy, priamy odbyt.

Zo zdrojov vyčlenených na investície sa bude podstatná časť realizovať prostredníctvom finančných

nástrojov vo forme kombinácie záruk a grantov. Finančná alokácia na finančné nástroje predstavuje 278,7 mil. EUR. Z toho 128,7 mil. EUR budú predstavovať granty a 150 mil. EUR záruky. Granty alebo bonifikácia úrokov podporia malých (do 100 ha) a mladých poľnohospodárov v objeme 31 mil. EUR a ostatných poľnohospodárov sumou 97,7mil. EUR. Z hľadiska zamerania bude podporená touto formou podpory špeciálna rastlinná výroba (18 mil. EUR) a živočíšna výroba (70 mil. EUR). Zvyšná časť pôjde na modernizáciu poľnohospodárstva (prierezový cieľ) a na obnoviteľné zdroje energie (76,6 mil. EUR). Výhodou finančných nástrojov je ich multiplikačný efekt. Suma 150 mil. EUR záruk pri pákovom efekte 1:4 bude postačovať na úvery v odhadovanej výške 600 mil. EUR (mladí a malí 120 mil. EUR, ostatní 480 mil. EUR). Na klasické granty bude vyčlenených 61,3 mil. EUR, ktoré budú využité v záujme čo najlepšieho zacielenia podpory (napr. ochrana pred predátormi, ochrana pred mrazmi atď.). Z celkovej sumy 340 mil. EUR sa alokuje na podporu pre mladých poľnohospodárov suma 59,6 mil. EUR (z toho 16,3 mil. EUR na podporu na investície do obnoviteľných zdrojov energie), a to vo forme:

a) finančných nástrojov (záruk za úvery);

b) finančných nástrojov (záruk za úvery) v kombinácii s grantami alebo s bonifikáciou úrokov;

c) klasických investičných grantov s vyššou intenzitou pomoci (80%).

Okrem produktívnych investícií budú potrebu riešiť aj intervencie **Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9), Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem (73.10) a Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem(73.12)**, ktoré podporia budovanie nových lokálnych malých zdrojov vody pre potreby závlah, vodozádržných opatrení a taktiež **Projekty pozemkových úprav (73.17)**, ktoré vysporiadajú vlastnícke práva k pôde vo vybraných katastrálnych územiach.

Potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity (2.2) pomôžu uspokojiť primárne intervencie viazanej podpory príjmu (32.1 – 32.7) v objeme 303,5 mil. EUR. Slovensko využije v období 2023 – 2027 možnosť použiť na intervencie viazanej podpory príjmu alokáciu vo výške 13% svojho vnútroštátneho stropu určeného na priame platby, ktorá bude použitá na podporu rastlinnej výroby (chmeľ, cukrová repa, ovocie a zelenina) a živočíšnej výroby (mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso) a zároveň využije možnosť navýšiť stanovený podiel o 2 p. b. na podporu bielkovinových plodín. S cieľom podpory produkcie ovocia a zeleniny sa podstatná časť prostriedkov použije na špeciálnu rastlinnú výrobu. Sektor cukrovej repy a chmeľu sa podporí s cieľom zlepšenia štruktúry poľnohospodárskej produkcie, zachovania potravinovej vertikály a zvýšenia zamestnanosti na vidieku. Sektor bielkovinových plodín bude podporený s cieľom prispieť k zníženiu deficitu Únie v tejto oblasti. Na podporu v rámci živočíšnej výroby je vyčlenených 169,8 mil. EUR pričom budú podporené predovšetkým dojnice, ovce a kozy vzhľadom na ich významné ťažkostí. V období 2014 – 2020 bolo celkovo 5 045 fariem zameraných na pestovanie ovocia, zeleniny, cukrovej repy, chmeľu, bielkovinových plodín a na vybrané oblasti živočíšnej výroby (mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso, hovädzie a teľacie mäso).

Potrebu **posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky (2.3)** naplnia intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)**, **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05) a** taktiež vybrané **Sektorové intervencie**.

Sektorové intervencie prispejú k všetkým potrebám v rámci špecifického cieľa 2. Pôjde o nasledovné intervencie a potreby:

Ovocie a zelenina

49.1. - Plánovanie a organizácia výroby: potreba 2.1

49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov: potreba 2.2 a 2.3

49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi: potreba 2.1 a 2.2

Včelárske výrobky

55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia: potreba 2.2

55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám včelstiev: potreba 2.2

55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev: potreba 2.2

55.1.2.d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev: potreba 2.2

55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu: potreba 2.1 a 2.2

Víno

58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov: potreba 2.2

58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva: potreba 2.1

58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch: potreba 2.3

Mlieko a mliečne výrobky

67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: potreba 2.1

67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc: potreba 2.1

67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing: potreba 2.3

Bravčové mäso

67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: potreba 2.1

67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing: potreba 2.3

Ovčie a kozie mäso

67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: potreba 2.1

67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing: potreba 2.3

Zemiaky

67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov: potreba 2.2 a 2.3.

Potrebu Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav (2.4) bude riešiť intervencia **Projekty pozemkových úprav (73.17)**.

2.1.SO2.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO2.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.3 CU - Digitalizácia poľnohospodárstva Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie	3,36 %
R.8 - Cielená podpora poľnohospodárskym podnikom v špecifických sektoroch Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality	16,34 %
R.9 CU PR - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9,74 %
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP	0,82 %
R.11/Zemiaky - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií	132,48 %

výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	55,43 %
R.26 CU - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	2,26 %
R.35 CU - Zachovanie včelstiev Podiel včelstiev podporovaných z SPP	93,72 %
R.39 CU - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	430,00

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.3 - Digitalizácia poľnohospodárstva: Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov je uvedené v kapitole 2.1.XSO.8 (prierezový cieľ).

67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch

Ide o investovanie do inovačných postupov a technológií, ktoré využívajú aj prvky digitalizácie, ktoré dodávajú pridanú hodnotu v produkcii, kvalite alebo trhovej koncentrácii zemiakov a ich umiestnenia na trhu.

Riešia sa potreby 3.1 a 2.1.

49.1 Plánovanie a organizácia výroby: intervencia prispeje k zlepšeniu plánovania a kvality výrobkov pomocou využitia digitálnych technológií v jednotlivých operačných postupoch.

Riešia sa potreba 2.1 a 3.1

R.8 - Cielená podpora poľnohospodárskym podnikom v špecifických sektoroch,16,34% poľnohospodárskych podnikov využíva podporu v rámci viazanej podpory príjmu.

Ukazovateľ odráža rozsah podpory poskytovanej v sektoroch, ktoré majú ťažkosti, z hľadiska podielu poľnohospodárskych podnikov. Na území Slovenska sa viazaná podpora príjmu bude zameriavať na zlepšenie konkurencieschopnosti v sektoroch živočíšnej výroby (mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso) a špeciálnej rastlinnej výroby (bielkovinové plodiny, chmeľ, cukrová repa, ovocie a zelenina). Výsledná hodnota predstavuje, koľko percent poľnohospodárskych podnikov využíva podporu v rámci viazanej podpory príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti v sektoroch, ktoré majú určité ťažkosti. Ukazovateľ výsledku R.8 je súhrnným ukazovateľom a zahŕňa všetky sektory, na ktoré sa v rámci Slovenska vzťahuje viazaná podpora príjmu, pričom každý príjemca sa započítava len raz.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

32.2, 32.3 Viazaná podpora príjmu (na zvieratá)

32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná)

Vzhľadom na skúseností z programového obdobia 2014 – 2020 boli pri výpočte zohľadnené údaje o počte podporených poľnohospodárskych podnikov za rok podávania žiadostí 2020 (finančný rok 2021). Ukazovateľ bol vypočítaný ako pomer počtu poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu k celkovému počtu poľnohospodárskych podnikov.

Počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu: 4 193.

Celkový počet poľnohospodárskych podnikov: 25 660.

Výsledná hodnota ukazovateľa: 16,34 %.

Tabuľka pre R.8							

Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
32.1, 32.4, 32.5, 32.6, 32.7 Viazaná podpora príjmu (plošná) 32.2, 32.3 Viazaná podpora príjmu (na zvieratá)		4 193	4 193	4 193	4 193	4 193	
Celkový počet	0	4 193	4 193	4 193	4 193	4 193	0
Celkový počet bez dvojitého započítavania		4 193	4 193	4 193	4 193	4 193	
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.12)	25 660						
Výsledná hodnota v %	0,00	16,34	16,34	16,34	16,34	16,34	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v % (v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

1. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.4)
2. Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.5)
3. Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8)
4. Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách (73.9)
5. Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch (67.1.1)
6. Vykonávanie systémov kvality Únie (67.1.3)
7. Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky (67.4.1) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ.
8. Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso (67.5.1)
9. Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné

metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.1)

10. Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso (67.6.3) - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ
11. Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov (58.1)
12. Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva (58.2)
13. Zlepšenie kvality výrobkov (49.2)
14. Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov OZ (49.10)

Ukazovateľ R.9 popisuje relatívny podiel z celkového počtu poľnohospodárskych podnikov (Štruktúrny prieskum fariem plus včelári, ktorí tam nie sú zahrnutí), ktoré dostávajú aspoň jednu platbu v rámci podpory investícií. (vrátane investícií na zlepšenie efektívneho využívania zdrojov). Podniky, ktoré prijímajú viaceré platby alebo uskutočňujú viaceré financované investície, sa započítavajú iba raz. Pri účasti na spoločných investíciách sa počítajú všetky zúčastnené spoločnosti.

K cieľovej hodnote ukazovateľa R.9 v špecifickom cieli 2 prispievajú nasledovné intervencie na rozvoj vidieka:

Intervencia 73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a 73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár prispievajú k špecifickému cieľu 2 prostredníctvom stimulácie investícií na rozvoj podnikania. Odhad príspevku danej intervencie vychádza z predpokladu implementácie finančných nástrojov, ktoré uľahčia prístup farmám všetkých veľkostných kategórií k financovaniu. Avšak dopyt začínajúcich poľnohospodárov bude pokrytý tiež cez intervenciu 75.1 Získanie a udržanie mladých poľnohospodárov, ktorej cieľová hodnota sa zarátava do iného ukazovateľa.

Rieši sa potreba 2.1, 2.3, 3.1, 4.4, 7.3, 9.1, 9.2.

Intervencia 73.08 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku – podporené sú investície súvisiace s poľnohospodárskou prvovýrobou, pričom ide o investície nad rámec zákonných požiadaviek v súvislosti s emisiami z poľnohospodárstva.

Rieši sa potreba 4.2

I**ntervencia 73.09 Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách** prispieva k zvýšeniu konkurencieschopnosti prostredníctvom rozšírenia využitia závlah a tým zvýšeniu hektárových výnosov.

Rieši sa potreba 2.1.

K ukazovateľu R.9 v rámci špecifického cieľa 2 prispievajú tieto sektorové intervencie:

Intervencia 67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore zemiakov a posilnenie ich funkčnosti vplyvom vybraných opatrení a investícií do inovatívneho vybavenia a technológií.

Riešia sa potreby: 2.1;2.2; 4.1.

Intervencia 67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie: Úlohou intervencie je zlepšiť existujúci systém kvality v členských štátoch a EÚ, zabezpečiť jednotnú kvalitu výrobkov a zefektívniť vysledovateľnosť. Prispieva to aj k lepšej kvalite a bezpečnosti potravín v rámci Slovenska a EÚ.

Rieši sa potreba: 2.1

Intervencia 67.4.1 investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: Cieľom tejto intervencie je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť,

optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.
Rieši sa potreba 2.1.

Intervencia 67.5.1 Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore bravčového mäsa a vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.
Rieši s a potreba 2.1, 3.1, 4.2, 4.4, 9.4.
Intervencia 67.6.1 Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore ovčieho a kozieho mäsa a vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.
Rieši s a potreba 2.1, 3.1.
Intervencia 67.6.3 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso: Intervencia slúži ako motivácia zakladať organizácie výrobcov v sektore ovčieho a kozieho mäsa a posilniť ich funkčnosť vplyvom k vybraným intervenciám. Dôležitou súčasťou intervencie budú aj operácie zamerané na zlepšenie odbytu, poradenstvo a školenia ako aj manažment rizík. Propagáciou a marketingom poukázať na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na vysokokvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom.
Rieši sa potreba 2.3, 3.1.

Intervencia 58.1. – Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov
Táto intervencia zahŕňa podporu všetkých potrebných pracovných krokov na kompletnú novú výsadbu vinohradu. Týmto zásahom je teda možné vysádzať odrody, ktoré sú žiadanejšie a vo všeobecnosti zvýšiť zosúladenie výroby vína s trhom a zvýšenie konkurencieschopnosti. Podpora konverzie by preto mala priniesť zrýchlené a udržateľné prispôsobenie slovenskej výroby vína danej situácii dopytu a umožniť tak bezpečný a vyvážený odbytový potenciál domácej výroby vína.
Rieši sa potreba 2.2.

Intervencia 58.2. – Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva
Intervencia slúži predovšetkým k modernizácii sektor vinohradníctva a vinárstva pomocou investícií do vinohradníckych a vinárskych systémov. Zároveň pomocou investícií do technológií v sektore sa posilní udržateľnosť výroby vína, prispeje k lepšiemu manažmentu vody, podporí sa prechod na ekologickú alebo integrovanú výrobu. Investícia podporí modernizáciu sektora pomocou využitia digitalizácie a presného poľnohospodárstva.
Rieši sa potreba 2.1.

Intervencia 49.10. – Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov
Intervencia prispieva k zlepšeniu propagácie, komunikácie a marketingu výrobkov formou úhrady nákladov na rôzne formy reklamy, nákladov na zabezpečenie činnosti pri medziodvetvovej spolupráci, realizáciu rôznych spoločných projektov na podporu predaja, účasti na medzinárodných výstavách, náklady na vypracovanie marketingovej stratégie a ďalšie. Využitím tejto intervencie sa zvyšuje povedomie o výrobkoch členov organizácií výrobcov a tým sa zlepšuje podpora predaja.

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako každá intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov. V tabuľke sú uvedené všetky intervencie strategického plánu, ktoré boli priradené k výsledkovému indikátoru. Intervencie relevantné pre konkrétny cieľ sú zvýraznené. Celkové čiastky míľnikov a celková cieľová hodnota boli v prípade potreby upravené pre dvojité započítanie. Cieľová hodnota zohľadňuje skutočnosť, že jeden poľnohospodársky podnik môže mať podporených viac projektov v rámci viacerých intervencií. Cieľová hodnota (v čitateli ukazovateľa) je dostatočne ambiciózna v porovnaní s dopytom po investičných

podporách v období 2014-2022 a berúc do úvahy, že ukazovateľ R.9 neumožňuje dvojité započítanie.
Hodnoty míľnikov reflektujú predpoklad nábehu a priebehu implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku implementácie v prípade projektových intervencií.
Ukazovateľ R.9 však súvisí aj so špecifickým cieľom 3, 4 a 9, pričom jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.

Tabuľka pre R.9 Modernizácia fariem							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - granty	0	0	5	50	100	150	200
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - finančné nástroje	0	50	396	792	1 118	1 584	1 980
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár granty	0	0	0	10	20	30	40
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár- finančné nástroje	0	30	84	168	252	336	420
73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	0	0	0	10	40	80	120
73.9 Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	0	0	0	10	18	26	33
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	10	20	20	20	20	20
67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie	0	10	20	20	20	20	20
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	48	72	96	96	96	96
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a	0	5	10	10	15	15	15

iné akcie - sektor Bravčové mäso							
67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso	0	12	20	20	20	25	25
67.6.3 propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso	0	12	20	20	20	25	25
58.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	0	4	4	4	30	0	0
58.2 Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	0	0	0	0	50	0	0
49.2. Zlepšenie kvality výrobkov v sektore ovocia a zeleniny	51	51	51	60	60	60	60
49.10. Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov v sektore ovocia a zeleniny	51	51	51	60	60	60	60
Spolu - kumulatívne	102	283	753	1 350	1 939	2 527	3 114
Spolu po odstránení duplicitného započítania - kumulatívne	51	65	150	500	1 200	2 000	2 500
Menovateľ ukazovateľa	25 660						
Podiel v % - kumulatívne	0,20%	0,25%	0,58%	1,95%	4,68%	7,79%	9,74%

Dodatočne bol vybraný aj ukazovateľ **R.10 -** Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP.

Ukazovateľ R.10 súvisí aj so špecifickým cieľom 3, pričom jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov je uvedené v kapitole 2.1.SO3.8 (k špecifickému cieľu 3).

K cieľovej hodnote R.10 v rámci špecifického cieľa 2 prispievajú tieto sektorové intervencie:

49.1 Plánovanie a organizácia výroby Intervencia má podporiť zvýšený podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré sa stanú členmi organizácií výrobcov.

Riešia sa potreby 2.1 a 3.1

49.2 Ochrana a zvyšovanie biodiverzity Intervencia má za cieľ zvyšovať biodiverzitu pomocou investícií na výsadbu vetrolamov a živých plotov.

Riešia sa potreby 6.2 a 6.3

49.6 Propagácia a marketing výrobkov Intervencia podporuje propagáciu, komunikáciu a marketing organizácií výrobcov.

Riešia sa potreby 2.2, 2.3 a 3.1

49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi - Intervencia napomáha budovať a udržiavať systém vysledovateľnosti produktov, čím zabezpečuje bezpečné potraviny pre spotrebiteľov.
Riešia sa potreby 2. a 2.2

67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch.
Cieľom intervencie je zvyšovať pomocou investícií konkurencieschopnosť výrobcov a motivovať ich do združovania sa do organizácií výrobcov.
Rieši sa potreba 3.1
67.1.2 - Propagácia a marketing - Intervencia podporuje a zlepšuje uvádzanie výroby na trh vrátane akcií a činností zameraných na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov.
Rieši sa potreba 2.2 a 2.3 a 3.1
67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie: Cieľom intervencie je zlepšiť existujúci systém kvality v členských štátoch a EÚ, zefektívniť vysledovateľnosť a zvýšiť konkurencieschopnosť fariem v rámci Slovenska a EÚ.
Rieši sa potreba: 2.1.
67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc - Úlohou tejto intervencie je zvýšiť vedomosti zamestnancov organizácií výrobcov vo vybranej oblasti.

Potreba 2.1
67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky. Rieši sa potreba 2.1.
67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc – sektor Mlieko a mliečne výrobky. Rieši sa potreba 2.1
67.4.5 – Propagácia, komunikácia a marketing – sektor Mlieko a mliečne výrobky. Rieši sa potreba 2.3
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso
67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso
67.6.3 propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso

R.10PR Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP

Intervencia 67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie: Cieľom intervencie je zlepšiť existujúci systém kvality v členských štátoch a EÚ, zefektívniť vysledovateľnosť a zvýšiť konkurencieschopnosť fariem v rámci Slovenska a EÚ.
Rieši sa potreba: 2.1.

R.26 Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi: podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú produktívnu a neproduktívnu investičnú podporu v rámci SPP súvisiacu so starostlivosťou o prírodné zdroje.

49.1 Plánovanie a organizácia výroby Intervencia poskytuje možností investícií v rámci starostlivosti o

prírodné zdroje. Investície sú zamerané na šetrenie energiou, šetrenie vodou a využitie obnoviteľných zdrojov.
Riešia sa potreby 2.1 a 3.1

R.11 Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi - Intervencia napomáha budovať a udržiavať systém vysledovateľnosti produktov, čím zabezpečuje bezpečné potraviny pre spotrebiteľov.
Riešia sa potreby 2. a 2.2

67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie: Úlohou intervencie je zlepšiť existujúci systém kvality v členských štátoch a EÚ, zabezpečiť jednotnú kvalitu výrobkov a zefektívniť vysledovateľnosť. Prispieva to aj k lepšej kvalite a bezpečnosti potravín v rámci Slovenska a EÚ.
Rieši sa potreba: 2.1

R.35 - Podiel včelstiev podporených v SPP
Ukazovateľ R.35 slúži na vyhodnotenie účinnosti intervencií podporujúcich odvetvie včelárstva prostredníctvom SPP poskytnutých priamo včelárom.
Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené všetky intervencie spadajúce pod časť 55.1.2.
Bol vypočítaný ako pomer počtu včelstiev, ktoré patria príjemcom intervenčnej podpory vyplatenej na včelára, na akciu alebo na včelstvo a celkového počtu včelstiev oznámených komisii EÚ (priemer za posledné tri roky v čase zostavovania plánu).
Cieľová hodnota bola stanovená na 93,72%, čo predstavuje 295 000 podporených včelstiev.

Tabuľka pre R.35						
Kód intervencie + názov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
55.1.2 Investície do hmotného a nehmotného majetku a ďalšie akcie						
Celkom počet včelstiev, za ktoré bola vykonaná súvisiaca platba	270 000	280 000	285 000	290 000	295 000	295 000
Celkom po očistení o dvojité	0	10 000	5 000	5 000	5 000	0

započítanie						
Menovateľ: celkový počet včelstiev	314 765					
Podiel v % (ročný)	0	3,18	1,59	1,59	1,59	0
Podiel v % kumulatívny	85,78	88,96	90,54	92,13	93,72	93,72

R.39 Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 3, 8 a 9, ale jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.

Do výpočtu hodnoty cieľa a míľnikov sa zarátavajú nasledujúce intervencie:

73.06 Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov

73.07 Investície do rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch

73.10 Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem

73.12 Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem

73.17 Projekty pozemkových úprav

73.19 Investície do biohospodárstva

67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso

67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso

Vo vzťahu k špecifickému cieľu 2 sú relevantné tieto intervencie:

73.10 Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem, v rámci ktorej sa zvýši dostupnosť a využitie závlahovej infraštruktúry a zdrojov pre závlahy na vidieku pre potreby poľnohospodárov v súlade s cieľom dosiahnutia alebo udržania dobrého stavu vôd.

73.12 Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem, v rámci ktorej sa podporí adaptívna obnova hydromelioračných kanálov, čo spočíva v zmene ich funkcie na celoročné zadržiavanie vnútorných vôd v krajine.

73.17 Projekty pozemkových úprav, prostredníctvom ktorej sa zabezpečí majetkové vysporiadanie a nové usporiadanie pozemkov v katastroch obcí na podklade miestneho územného systému ekologickej stability, čím sa uľahčí prístup k nájmu pozemkov a vytvoria sa predpoklady na umiestnenie spoločných zariadení a opatrení v krajine, ktoré o.i. prispievajú k ekologickej stabilite, zlepšeniu biodiverzity a ochrane pred eróziou.

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: Cieľom tejto intervencie je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.

67.5.1 Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore bravčového mäsa a vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.

67.6.1 Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore bravčového mäsa a vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.

Tabuľka pre R.39 Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.06 Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov	0	0	0	10	30	50	70
73.07 Investície do rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch	0	0	0	30	80	150	210
73.10 Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	0	0	0	3	6	8	10
73.12 Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	0	0	0	1	1	1	1
73.17 Projekty pozemkových úprav	0	0	0	32	92	117	142
73.19 Investície do biohospodárstva	0	0	5	10	15	45	75
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	10	20	20	20	20	20
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	2	4	6	10	16	16
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso	0	2	4	6	10	16	16
67.5.1 Investície do	0	1	2	3	5	15	15

hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso							
Spolu	0	15	35	121	269	438	575
Spolu po odstránení duplicít	0	15	30	100	200	320	430

2.1.SO2.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Slovensko v plnom rozsahu využije možnosti, ktoré stanovuje nariadenie o strategických plánoch, na podporu prostredníctvom viazaných platieb. Celková **alokácia na viazané platby dosiahne 303,5 mil. EUR, ktoré tvoria 15% priamych platieb.** 2% sa použijú na bielkovinové plodiny a 13% na mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso, chmeľ, cukrovú repu, ovocie a zeleninu.

Finančná alokácia na sektorové intervencie v sektore včelárskych výrobkov a vinohradníctva a vinárstva je daná prílohou nariadenia EÚ o SPP. V sektore včelárskych výrobkov sa k alokácii **4 619 365** EUR na roky 2023-2027 pridá dodatočných 4 619 365 EUR zo ŠR.

V sektore vinohradníctva a vinárstva neráta rezort pôdohospodárstva so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu. Finančná alokácia v SP SPP pre sektor vinohradníctva a vinárstva bola určená tak, aby strop stanovený v prílohe VII nariadenia o SP SPP po vyčlenení odhadovanej sumy potrebnej na dobeh národného podporného programu v tomto sektore nebol prekročený.

Sektorové intervencie
Alokácia EÚ zdrojov 2023-2027
Včelárske výrobky
4 619 365
Vinohradníctvo a vinárstvo
5 223 000

Zdroj: vlastné prepočty

Finančná alokácia na investície sa opiera o reálne potreby sektora poľnohospodárstva. Slovensko predstavilo v decembri 2021 dokument *Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035* (ďalej len „vízia“). Tento dokument sa pripravoval paralelne so Strategickým plánom. Vízia identifikovala investičné potreby pre sektor poľnohospodárstva vo výške 2,22 mld. EUR na roky 2023-2027. Pri príprave ex-ante analýzy pre finančné nástroje bola úverová kapacita bánk v rokoch 2023-2027 odhadnutá na 1 mld. EUR. Pričom nie je možné predpokladať, že komerčné úvery dokážu financovať všetky investície zadefinované vo vízii. S využitím finančných nástrojov bude možné cez strategický plán podporiť investície vo výške približne 1 mld. EUR. Konečná výška závisí od intenzity pomoci grantov a konečného pákového efektu finančných nástrojov.

Vzhľadom na obmedzené prostriedky, podporí strategický plán **investície do poľnohospodárskej výroby sumou 340 mil. EUR**. Investičné granty budú tvoriť 66 mil. EUR. Aby sa maximalizovala možnosť podpory podnikov, 278,7 mil. EUR bude použitých na finančné nástroje. Pákovým efektom sa predpokladá celková kapacita úverov 600 mil. EUR pri využití 150 mil. EUR na záruky. Zvyšných 128,7 mil. EUR bude použitých na nenávratnú pomoc v rámci finančných nástrojov. Celkovo ide o podporu 728,7 mil. EUR.

Projekty pozemkových úprav

Na realizáciu projektov pozemkových úprav sa z II. piliera SPP alokuje spolu **50 mil. EUR.** Financie

budú stačiť na realizáciu 142 projektov pozemkových úprav. Jednotková suma 350 tis. EUR pre projekty pozemkových úprav bola určená na základe skúseností s ich vykonávaním (viď materiál schválený uznesením vlády SR č. 358/2019) a očakávaným rastom cien. Potreba realizácie projektov pozemkových úprav presahuje možnosti rozpočtu SP SPP 2023-27. Ostatné realizované projekty budú financované z iných zdrojov, prevažne zo štátneho rozpočtu.

Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách, Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem a Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem.

SR podporí investície do závlahových systémov - infraštruktúru, ako aj závlahové detaily hlavne pre špeciálnu rastlinnú výrobu (okrem „palivových plodín“) a živočíšnu výrobu. Celková alokácia do závlah bude nasmerovaná do 33 projektov na farmách za **8,25 mil. EUR** a do 10 projektov mimo fariem za **5 mil. EUR**. SR taktiež podporí investície do vodozádržných opatrení mimo fariem. Celoková alokácia budem nasmerovaná na 12 projektov v celkovej alokácii 6 mil. EUR.

Strategickým cieľom Slovenska v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska. V súčasnosti poľnohospodári využívajú 60 tisíc ha plochy na zavlažovanie a Návrh opatrení na zachovanie štátneho podniku Hydromeliorácie š. p. vo vzťahu ku zmene klímy (MPRV SR, 2020) predpokladá nárast plochy na zavlažovanie na 160 tis. ha do roku 2030. Je potrebné investovať do obnovy závlahových čerpacích staníc, čo zefektívni využívanie vody a zníži energetickú náročnosť.

2.1.SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

2.1.SO3.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO3.1.1 Silné stránky

- rastúci dopyt po lokálnej produkcii potravín,
- fungujúce organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, existujúce organizácie výrobcov v sektore mlieka a taktiež ovce a kozy,
- fungujúce vybrané krátke dodávateľské reťazce,
- fungujúce profesijné zväzy, združenia a komory, presadzujúce záujmy poľnohospodárov a zabezpečujúce vzdelávanie, poradenstvo a tok informácií,
- fungujúce potravinové vertikály (cukrová repa – cukor, sladovnícky jačmeň - pivo),
- legislatívny rámec na národnej a európskej úrovni upravujúci zmluvné vzťahy a eliminujúci nekalé obchodné praktiky v rámci dodávateľsko-odberateľského reťazca.

2.1.SO3.1.2 Slabé stránky

- z hľadiska horizontálnych vzťahov je úroveň spolupráce a organizovanosti prvovýrobcov nedostatočná, čo má za následok slabú vyjednávaciu silu vo vzťahu k spracovateľskému priemyslu a obchodu, predovšetkým u stredných a malých prvovýrobcov,
- z hľadiska vertikálnych vzťahov existujú veľmi výrazné disproporcie v ekonomickej sile medzi subjektami dodávateľsko-odberateľského reťazca (prvovýrobca-spracovateľ-obchod) vzhľadom na neporovnateľne nižšiu mieru koncentrácie poľnohospodárskej produkcie v porovnaní s ostatnými nadväzujúcimi sektormi,
- slabé zapojenie prvovýrobcov do budovania alternatívnych odbytových kanálov,
- nízka úroveň zapojenia poľnohospodárskych podnikov do spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby,
- limitovaný ponúkaný sortiment spracovaných výrobkov pre spotrebiteľa zo strany poľnohospodárskych podnikov,
- nízka pridaná hodnota na pracovníka v potravinárstve,
- produkčná výkonnosť spracovateľského priemyslu výrazne zaostáva za poľnohospodárskou prvovýrobou. Nízka výkonnosť sa prejavuje obmedzeným produkčným potenciálom, pomalým rastom produktivity práce a pridanej hodnoty.

2.1.SO3.1.3 Príležitosti

- rozširovanie odbytových organizácií výrobcov na EÚ úrovni v dôsledku zlepšujúcej sa legislatívy a technologického pokroku,
- rast dopytu po kvalitných produktoch si vyžiada lepšiu koordináciu vo vertikálach,
- rast dopytu po nakupovaní potravín prostredníctvom alternatívnych odbytových kanálov,
- zlepšovanie poradenstva, vzdelávania a transferu vedomostí v dôsledku technologického pokroku,
- rast dopytu po lokálnych produktoch,
- rozvoj agroturistiky a dopytu po tradičných regionálnych výrobkov,
- rozširovanie siete a sortimentu farmárskych trhov v mestských a prímestských aglomeráciách,
- vytváranie dlhodobých zmluvných vzťahov medzi prvovýrobcami a spracovateľským priemyslom, založených na dodávateľsko-odberateľských zmluvných vzťahoch s možnosťou predfinancovania produkcie,
- zlepšovanie legislatívy pre boj s nekalými obchodnými praktikami.

2.1.SO3.1.4 Hrozby

- chýbajúca vzájomná dôvera slovenských prvovýrobcov brzdiaca spoluprácu,
- rastúca dominancia maloobchodných reťazcov, prípadne nadnárodných spracovateľských podnikov,
- vysoké vstupné náklady poľnohospodárskych prvovýrobcov do spracovania, distribúcie a predaja vlastných výrobkov s vyššou pridanou hodnotou priamo spotrebiteľovi,
- výrazná odkázanosť poľnohospodárskej prvovýroby na finančných podporách z verejných zdrojov,
- zvyšovanie konkurencie pre spracovateľov lokálnych poľnohospodárskych produktov,
- konsolidácia medzinárodných spracovateľských podnikov a ich odchod z nášho trhu,
- stagnujúci lokálny potravinársky priemysel,
- nedostatočné poradenstvo, vzdelávanie a transfer vedomostí a najnovších technológií.

2.1.SO3.1.5 Iné poznámky

Poľnohospodárska prvovýroba na Slovensku je menej koncentrovaná ako potravinársky priemysel alebo maloobchod. V roku 2016 existovalo na Slovensku 25 660 fariem (EUROSTAT, štrukturálne zisťovanie fariem) a okolo 2 100 potravinárskych podnikov. Potravinársky priemysel je podstatne viac koncentrovaný ako poľnohospodárstvo. Existujú rôzne úrovne koncentrácie pododvetví potravinárskeho priemyslu. Hydina, pivo, cukor sú vysoko koncentrované, zatiaľ čo spracovanie mäsa, spracovanie mlieka alebo pekárenské a cukrárske výrobky sú výrazne menej koncentrované pododvetvia. V celkovom potravinárskom priemysle tvoria najväčšie tri spoločnosti 13% celkových tržieb, zatiaľ čo najväčších 10 podnikov predstavuje 32% celkových tržieb.[1]

V maloobchode na Slovensku dominuje 11 maloobchodných reťazcov, cez ktoré sa realizuje cca 85 % všetkých potravinárskych produktov. Najväčších 5 reťazcov na Slovensku malo v roku 2016 trhový podiel 73,1%.

Podiel prvovýrobcov na pridanej hodnote v potravinovom reťazci sa na Slovensku znižuje v prospech maloobchodu a distribúcie potravín a nápojov[2].

Na Slovensku je nevyrovnaná vyjednávacia sila. Spracovatelia a reťazce sú dominantné vo vzťahu k poľnohospodárovi. Výsledkom je, že pridaná hodnota aj príjmy rastú viac v spracovateľskom odvetví a maloobchode ako v primárnom poľnohospodárstve[2].

Slovensko má deficit v medzinárodnom obchode s potravinami. V roku 2019 dosiahol obchodný deficit s potravinárskymi výrobkami 1,68 mld. EUR. Slovensko je čistým dovozcom väčšiny potravín, najviac dováža mäsové výrobky, nealkoholické nápoje a mliečne výrobky. Slovensko je čistým vývozcom sladu, škrobových výrobkov alebo cukru[3].

Slovensko je čistým vývozcom poľnohospodárskych komodít a čistým dovozcom potravinárskych produktov. V porovnaní s krajinami EÚ máme jednu z najnižších úrovní hrubej pridanej hodnoty na zamestnanca v potravinárstve. V rokoch 2015-2017 dosahovalo Slovensko v rámci EÚ piatu najnižšiu úroveň pridanej hodnoty na zamestnanca v potravinárskom priemysle.

Z pohľadu predávaného sortimentu potravinárskych výrobkov tvoria potraviny globálnych značiek a potraviny predávané pod vlastnou privátnou značkou významný podiel na ponuke obchodných reťazcov. Z prieskumu Potravinárskej komory Slovenska vyplýva, že podiel privátnych značiek dosiahol v roku 2019 rekordný, 25,3 %-ný podiel, pričom medziročne vzrástol o 1,3 p. b. a v porovnaní s rokom 2015 narástol až o 5 p. b.[4] Na spotrebiteľskom trhu chýbajú lokálne poľnohospodárske komodity a potraviny.

Miera organizovanosti slovenských poľnohospodárov je na veľmi nízkej úrovni. Združovanie má význam hlavne pre malých a stredných poľnohospodárskych výrobcov, ktorí sú však organizovaní málo. Z pohľadu vertikálnych vzťahov medzi článkami dodávateľského potravinového reťazca môžu významnú úlohu zohrávať medziodvetvové organizácie, ktoré združujú zástupcov prvovýroby, spracovateľov a obchodu.

Brzdou rozvoja agrárneho sektora a zvyšovania jeho pridanej hodnoty je nízka úroveň zapojenia slovenských fariem do spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby, pričom ponúkaný sortiment pre spotrebiteľa je značne obmedzený.

Produkčná výkonnosť spracovateľského priemyslu výrazne zaostáva za poľnohospodárskou prvovýrobou.

Konkurencieschopnosť potravinárskych výrobkov je nízka, o čom svedčí nízky podiel slovenských potravín na domácom trhu a záporné saldo zahraničného obchodu. V potravinárskom priemysle nie je dostatočný objem finančných zdrojov na modernizáciu spracovateľských kapacít. Slovensko má v porovnaní s krajinami EÚ jednu z najnižších úrovní hrubej pridanej hodnoty na zamestnanca v potravinárskom priemysle.

Alternatívu k dominantnému postaveniu obchodných reťazcov v dodávateľskom potravinovom reťazci predstavuje posilnenie úlohy miestnych trhov, tvorba miestnych „krátkych“ dodávateľských vertikál, posilnenie trhovej pozície prvovýrobcov ich združovaním, priamy predaj spotrebiteľom a podobne. V súčasnosti dosahujú tieto formy predaja na celkovom predaji potravín len okrajový podiel.

Skúsenosti z minulosti nám ukázali, že podpora na zriadenie organizácií výrobcov v podobe degresívnej paušálnej platby vypočítanej na základe objemov odbytovanej produkcie nemá v rámci EPFRV želaný dlhodobý účinok.

Tiež na základe skúseností s PRV SR 2014 – 2022 môžeme konštatovať vysoký motivačný účinok investičných podpôr. Z uvedeného dôvodu sa v rámci SP SPP z EPFRV navrhuje podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce ako investičná a tiež pre zvýšenie jej efektívnosti je medzi prioritnými témami v rámci intervencie zameranej na vzdelávanie aj téma “zakladanie organizácií výrobcov v rámci podnikania v poľnohospodárstve”.

[1] Matošková, D. – Gálik, J. – Jamborová, M.: Perspektívy odbytu slovenských agropotravinárskych výrobkov s akcentom na komodity živočíšneho pôvodu. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2018. 121 s. ISBN 978-80-8058-627-0

[2] Kontextový ukazovateľ C11

Chrastinová, Z. a kol: Ekonomické aspekty poľnohospodárstva a potravinárstva vrátane bezpečnosti potravín na Slovensku. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2018. 208 s. ISBN 978-80-8058-622-5

Matošková, D. – Gálik, J. – Chrastinová, Z. – Krížová, S.: Ekonomická situácia v potravinárskom priemysle a maloobchode. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2020. 146 s. ISBN 978-80-8058-640-9

[3] Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v SR za rok 2019. MPRV SR 2020

Matošková, D. – Gálik, J. – Jamborová, M.: Vybrané aspekty konkurencieschopnosti v dodávateľsko-odberateľskom reťazci agropotravinárskych komodít. 1. vyd. Bratislava: NPPC-VÚEPP, 2018. 168 s. ISBN 978-80-8058-623-2

[4] http://www.potravinari.sk/page7281sk.html

2.1.SO3.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
3.2	Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja	Stredná	Áno
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno

2.1.SO3.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.1 - Plánovanie a organizácia výroby	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral -	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a	49.3 - Zlepšenie podmienok	O.35. Počet podporovaných

Ovocie a zelenina	nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	zamestnancov	operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.4 - Ostatné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	49.15 - Poradenstvo a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	49.5 - Tréning vrátrane koučingu a výmeny najlepších postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	49.6 - Propagácia a marketing výrobkov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	QUAL(47(1)(g)) – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality	49.7 - Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	SETUP(47(2)(a)) – vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov zo strany organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo podľa článku 67 ods. 7 tohto nariadenia	49.13 - Vzájomné fondy	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	ORCHA(47(2)(d)) – opätovná výsadba sadov alebo olivových hájov, ak je to potrebné po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo rastlinolekárskych dôvodov na príkaz príslušného orgánu členského štátu, alebo v záujme adaptácie na zmenu klímy	49.16 - Opätovná výsadba	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	WITHD(47(2)(f)) – stiahnutie výrobkov z trhu na bezplatnú distribúciu alebo iné účely a v prípade potreby aj spracovanie s cieľom uľahčiť uvedené stiahnutie	49.10 - Stiahnutie z trhu	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	GREEN(47(2)(g)) – zelený zber, čiže zber všetkých nezrelých nepredajných produktov v určitej oblasti, ktoré neboli pred uskutočnením zeleného zberu poškodené, či už v dôsledku poveternostných udalostí, choroby alebo z iných dôvodov	49.11 - Zelený zber	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	NOHAR(47(2)(h)) – neuskutočnenie zberu, čiže ukončenie súčasného výrobného cyklu v dotknutej oblasti, keď je produkt dobre vyvinutý a má náležitú, primeranú a obchodovateľnú kvalitu, s výnimkou zničenia produktov v dôsledku poveternostnej udalosti alebo choroby	49.12 - Nepozbieranie úrody	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral -	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie,	49.9 - Poistenie zberu a	O.35. Počet podporovaných

Ovocie a zelenina	ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	úrody	operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	3COUN(47(2)(k)) – vykonávanie a riadenie sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek tretích krajín na území Únie s cieľom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách	49.17 - Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov	49.14 - Komunikácia	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov	67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov	67.4.6 - Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov	67.5.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov	67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov

	o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov		
Sectoral - Ovčie a kozie mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovčie a kozie mäso	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov	67.1.2 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku	67.1.5 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.06 - Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Prehľad

Špecifický cieľ **zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci**.

Slovensko zlepší postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci prostredníctvom **Sektorových intervencií** v sektore ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa, ovčieho a kozieho mäsa a zemiakov. Sektorové intervencie podporia horizontálu spoluprácu fariem, koncentráciu produkcie, prispôsobenie produkcie dopytu, čím sa zvýší vyjednávaciu silu organizácii výrobcov. Sektorové intervencie zvýšia pridanú hodnotu na úrovni fariem, čím sa taktiež zlepší postavenie fariem v rámci hodnotového reťazca. Intervenciou **Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov (73.06)** sa podporí vertikálna spolupráca fariem so spracovateľmi alebo obchodom a skrátenie odbytových reťazcov s cieľom zvýšenia podielu poľnohospodárov na pridanej hodnote poľnohospodárskych produktov, a to povedie k zlepšeniu postavenia fariem v hodnotovom reťazci. Zvýšenie dopytu po lokálnej poľnohospodárskej produkcii a tým aj zlepšenie postavenia poľnohospodárov v hodnotovom reťazci sa podporí Intervenciou **Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07)**, ktorá rozšíri existujúce kapacity spracovania poľnohospodárskej produkcie v záujme potravinovej bezpečnosti a zvyšovania pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárstve. Postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci sa podporí aj **Intervenciou Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)**, ktoré formou grantov a finančných nástrojov podporia životaschopné investičné projekty poľnohospodárov s cieľom zvyšovania pridanej hodnoty v prvovýrobe.

Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov (potreba 3.1) zlepší postavenie slovenských poľnohospodárov v potravinovom reťazci. Slovensko na to primárne využije nasledovné Sektorové intervencie:

Ovocie a zelenina

49.1. - Plánovanie a organizácia výroby

49.6. - Propagácia a marketing výrobkov

49.9. - Poistenie zberu a úrody

Mlieko a mliečne výrobky

67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing

67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc

67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov

Bravčové mäso

67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

67.5.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing

Ovčie a kozie mäso

67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing

Zemiaky

67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov

67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov

67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov

Alokácia v sektore ovocia a zeleniny je v objeme 25 mil. EUR. Podporené budú organizácie výrobcov s uznanými operačnými programami. Podpora naviazaná na hodnotu predanej produkcie je efektívnym spôsobom podpory, ktorý sa na Slovensku osvedčil. Okrem intervencie v sektore ovocia a zeleniny Slovensko podporí intervenciou aj iné sektory: zemiaky, mlieko, bravčové mäso a ovčie a kozie mäso. V týchto sektoroch existujú organizácie výrobcov, ktoré však v roku 2021 zatiaľ nemajú uznané operačné programy (s výnimkou zemiakov), preto bude mať celková alokácia na intervencie vo výške 25,1 mil. EUR postupný nábeh. Odhad čerpania je v roku 2023 1 mil. EUR, 2024 3 mil. EUR, 2025 5 mil. EUR a v rokoch 2026 a 2027 8 mil. EUR. Sekundárne budú potrebu 3.1 napĺňať aj intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04), Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)** a **Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov (73.6).** Táto zároveň podporí **rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja** (potreba 3.2). **Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov (73.6)** (25 mil. EUR) podporí vertikálnu spoluprácu v regionálnom kontexte, spoluprácu odbytových organizácií prvovýrobcov a spracovateľov a obchodu a rozvoj alternatívnych odbytových kanálov založených na priamom predaji spotrebiteľovi, na miestnej forme predaja a skrátených miestnych odbytových reťazcoch. Skrátenie dodávateľského reťazca má multiplikačný efekt a vedie k zvýšenému miestnemu predaju, zvýšenému dopytu po miestnych službách a k podpore trhu práce. Podporia sa investície, nie prevádzka.

Potrebu **investícií do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch** (3.3) bude riešiť intervencia **Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.7)** sumou 75 mil. EUR. Slovensko podporí vertikálnu spoluprácu rozširovaním existujúcich kapacít na spracovanie poľnohospodárskej produkcie v záujme potravinovej bezpečnosti a zvyšovania pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárskom sektore (ako napr. spracovanie ekologickej produkcie, výroba produktov s označením kvality, robotizácia a digitalizácia výroby a zvýšenie energetickej efektivity výroby). Alokácia na intervenciu bude slúžiť na podporu investícií do rozšírenia kapacít podniku súvisiacich so spracovaním poľnohospodárskych produktov (ANNEX I spracovanie aj NON ANNEX I spracovanie); teda investície v rámci výrobného procesu a investície do odbytu.

2.1.SO3.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO3.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.5 - Riadenie rizík Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP	8,11 %
R.9 CU PR - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9,74 %
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP	0,82 %
R.11/Bravčové mäso - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	9,52 %
R.11/Mlieko a mliečne výrobky - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	17,94 %

R.11/Ovčie a kozie mäso - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	13,45 %
R.11/Zemiaky - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	132,48 %
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	55,43 %
R.19 PR - Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)	20,05 %
R.21 PR - Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	32,82 %
R.31 PR - Zachovanie biotopov a druhov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou	50,94 %
R.39 CU - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	430,00

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.10 - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhoch, krátkych dodávateľských reťazcoch a systémov kvality podporovaných z SPP

Ukazovateľ výsledku R.10 udáva percento poľnohospodárskych podnikov, ktoré sú členmi podporených organizácií výrobcov v rámci sektorových intervencií. Ukazovateľ je kvantifikovaný v percentách a kumulatívny za dané obdobie.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

49.1 Plánovanie a organizácia výroby

49.2 Ochrana a zvyšovanie biodiverzity

49.3 Zlepšenie podmienok zamestnancov

49.4 Ostatné akcie

49.5 Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov

49.6 Propagácia a marketing výrobkov

49.7 Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality

49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia, predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi

49.9 Poistenie zberu a úrody

49.10 Stiahnutie z trhu

49.11 Zelený zber

49.12 Nepozbieranie úrody

49.13 Vzájomné fondy

49.14 Komunikácia

49.15 Poradenstvo a technická pomoc

49.16 Opätovná výsadba

49.17 Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách

67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch:

67.1.2 Propagácia a marketing

67.1.3 Vykonávanie systémov kvality Únie

67.1.4 Poradenské služby a technická pomoc

67.1.5 Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.5 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso

67.5.6 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Bravčové mäso

67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.6.3 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso

49.1 Plánovanie a organizácia výroby - Intervencia zabezpečuje formou investícií zlepšenie kvality výroby a opatrení na úsporu energie a vody. Najmä investičná podpora je zaujímavým elementom pre rozširovanie organizácií výrobcov.

Riešia sa potreby 3.1 a 3.1

49.4 Ostatné akcie - Intervencia formou akcií zabezpečuje výdavky neinvestičného charakteru.

Riešia sa potreby 5.2 a 2.1

49.5 Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov - Intervencia je zameraná predovšetkým na aktívnu spoluprácu s výskumnými pracoviskami. Podporuje sa účasť na vzdelávacích aktivitách.

Riešia sa potreby 10.1 a 10.3

49.6 Propagácia a marketing výrobkov - Intervencia slúži najmä na reklamu, činnosti organizácie výrobcov a zároveň zabezpečuje vhodnú formu spolupráce s inými výrobcami.

Riešia sa potreby 2.2, 2.3 a 3.1

49.7 Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality - Intervencia slúži na zavádzanie schém kvality spolu s vykonávaním informačných kampaní. Spotrebiteľ dostáva množstvo informácií, ktoré sú spojené so schémami kvality EÚ.

Riešia sa potreby 3.1 a 9.3

49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia, predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi - Intervencia podporuje zavádzanie systémov vysledovateľnosti a ich udržiavanie. Taktiež pomáha pri poradenstve v certifikácii.

Riešia sa potreby 2.1 a 2.2

49.9 Poistenie zberu a úrody - Intervencia zabezpečuje - Intervencia pomáha zabezpečovať príjem

poľnohospodárom v prípade, keď utrpia straty.
Riešia sa potreby 1.4 a 3.1

49.10 Stiahnutie z trhu - Intervencia zabezpečuje rovnováhu na trhu v prípade extrémnych výkyvov.
Rieši sa potreba 3.1

49.11 Zelený zber - Intervencia je určená na udržiavanie rovnováhy medzi produkciou a požiadavkami trhu.
Rieši sa potreba 3.1

49.12 Nepozbieranie úrody - Intervencia je určená na udržiavanie rovnováhy medzi produkciou a požiadavkami trhu.
Rieši sa potreba 3.1

49.13 Vzájomné fondy - Intervencia formou vytvárania a napĺňania vzájomných fondov prispieva k udržaniu rovnováhy na trhu a pomáha organizáciám výrobcov zvládnuť krízové situácie.
Rieši sa potreba 1.3

49.14 Komunikácia - Intervencia napomáha zvýšiť informovanosť spotrebiteľov v prípade krízových situácií.
Rieši sa potreba - 3.1

49.15 Poradenstvo a technická pomoc - Intervencia je určená na podporu poradenských služieb a zavádzania nových vedomostí z oblastí nepriaznivých účinkov zmeny klímy.
Riešia sa potreby 10.1 a 10.3

49.16 Opätovná výsadba - Intervencia sprostredkuje investície na opätovnú výsadbu sadov, na nákup sadbového materiálu a vhodnej konštrukcie a inú infraštruktúru.
Riešia sa potreby 1.4 a 3.1

49.17 Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách - Intervencia je určená na implementáciu a riadenie sanitárnych a fytosanitárnych požiadaviek tretích krajín. Cieľom je uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách.
Rieši sa potreba 3.1

67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch - Investícia prispieva vo viacerých oblastiach, najmä čo sa týka investícií, predovšetkým na riadenie a zlepšenie kvality.
Riešia sa potreby 2.1, 2.3, 2.4, 3.1, 4.1, 4.8, 5.5, 5.2, 5.3, 9.4,

67.1.2 - Propagácia a marketing - intervencia je zameraná na opatrenia spojené s propagáciou a budovaním spoločných stratégií členov organizácie výrobcov. Cieľom je podporiť vznik organizácií výrobcov v sektore.
Riešia sa potreby 2.2, 2.3, 3.1,

67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie: Úlohou intervencie je zlepšiť existujúci systém kvality v členských štátoch a EÚ, zabezpečiť jednotnú kvalitu výrobkov a zefektívniť vysledovateľnosť. Prispieva to aj k lepšej kvalite a bezpečnosti potravín v rámci Slovenska a EÚ.
Rieši sa potreba: 2.1

67.1. 4 - Poradenské služby a technická pomoc - intervencia podporuje poradenstvo a technickú pomoc v oblastiach úspory energií, boja proti klimatickým zmenám a otázkam kvality produkcie a znižovania potravinového odpadu.
Riešia sa potreby 2.1,3.1, 4.1, 10.1.

67.1.5 - prevencia krízy a krízový manažment v sektore zemiakov - Intervencia pomáha zabezpečovať príjem poľnohospodárom v prípade, keď utrpia straty.
Riešia sa potreby 1.4 a 3.1

V sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa predpokladá zapojenie prvovýrobcov kravského, ovčieho a kozieho mlieka. Sektorové intervencie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov prispievajú k cieľovej hodnote ukazovateľa R.10 prostredníctvom (odhadovaného) počtu prvovýrobcov, ktorí sa z vlastnej iniciatívy rozhodnú založiť si organizáciu výrobcov alebo ktorí sú aktuálne členmi rôznych skupín spolupráce medzi prvovýrobcami a budú žiadať o uznanie za skupinu výrobcov.
K ukazovateľu R.10 v rámci špecifického cieľa 3 sú priradené tieto sektorové intervencie: 67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky, 67.4.4 – Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania, 67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov, 67.4.5 – Propagácia, komunikácia a marketing, 67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky a 67.4.2 – Poradenské služby a technická pomoc .

V sektore bravčového mäsa sa predpokladá zapojenie chovateľov ošípaných. Sektorové intervencie v sektore bravčového mäsa prispievajú k cieľovej hodnote ukazovateľa R.10 prostredníctvom (odhadovaného) počtu prvovýrobcov, ktorí sa z vlastnej iniciatívy rozhodnú založiť si organizáciu výrobcov alebo ktorí sú aktuálne členmi rôznych skupín spolupráce medzi prvovýrobcami a budú žiadať o uznanie za skupinu výrobcov.
K ukazovateľu R.10 v rámci špecifického cieľa 3 sú priradené tieto sektorové intervencie: 67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor bravčového mäsa, 67.5.4 – Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania, 67.5.6 – Propagácia, komunikácia a marketing

V sektore ovčieho a kozieho mäsa sa predpokladá zapojenie chovateľov oviec a kôz. Sektorové intervencie v sektore ovčieho a kozieho mäsa prispievajú k cieľovej hodnote ukazovateľa R.10 prostredníctvom (odhadovaného) počtu prvovýrobcov, ktorí sa z vlastnej iniciatívy rozhodnú založiť si organizáciu výrobcov alebo ktorí sú aktuálne členmi rôznych skupín spolupráce medzi prvovýrobcami a budú žiadať o uznanie za skupinu výrobcov.
K ukazovateľu R.10 v rámci špecifického cieľa 3 sú priradené tieto sektorové intervencie: 67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor bravčového mäsa, 67.6.3 – Propagácia, komunikácia a marketing

Tabuľka pre R.10						
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	10	20	20	20	20
67.1.2 – Propagácia a marketing - sektor zemiaky	0	10	20	20	20	20

67.1.3 – Vykonávanie systémov kvality Únie - sektor zemiaky	0	10	20	20	20	20
67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc -sektor zemiaky	0	10	20	20	20	20
67.1.5 - Predchádzanie krízam a riadenie rizík v sektore zemiakov	0	10	20	20	20	20
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	48	72	96	96	96
67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	29	43	58	58	58
67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	10	20	22	24	28
67.4.5 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	32	58	86	86	86
67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	10	20	22	24	28
67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	34	50	67	67	67
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso	0	5	10	10	15	15
67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso	0	5	10	10	15	15
67.5.6 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Bravčové mäso	0	5	10	10	15	15
67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného	0	12	20	20	20	25

majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso						
67.6.3 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso	0	12	20	20	20	25
49.1.Plánovanie a organizácia výroby	51	51	51	60	60	0
49.2. ochrana a zvyšovanie biodiverzity	51	51	51	60	60	0
49.3.Zlepšenie podmienok zamestnancov	51	51	51	60	60	0
49.4. Ostatné akcie	51	51	51	60	60	0
49.5. Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov	51	51	51	60	60	0
49.6. Propagácia a marketing výrobkov	51	51	51	60	60	0
49.7. Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality	51	51	51	60	60	0
49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi	51	51	51	60	60	0
49.9. Poistenie zberu a úrody	51	51	51	60	60	0
49.10. Stiahnutie z trhu	51	51	51	60	60	0
49.11. Zelený zber	51	51	51	60	60	0
49.12 Nepozbieranie úrody	51	51	51	60	60	0
49.13. Vzájomné fondy	51	51	51	60	60	0
49.14. komunikácia	51	51	51	60	60	0
49.15. Poradenstvo a technická pomoc	51	51	51	60	60	0
49.16 Opätovná výsadba	51	51	51	60	60	0
49.17 Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách	51	51	51	60	60	0
Celkom počet príjemcov získavajúcich podporu	867	1118	1300	1541	1560	558
Celkom po očistení o dvojité započítanie	51	126	173	206	211	211
Menovateľ: kontextový ukazovateľ C.12	25 660					
Podiel v % (ročný)	0,20%	0,49%	0,67%	0,80%	0,82%	0,82%
Podiel v % kumulatívny	0,20%	0,49%	0,67%	0,80%	0,82%	0,82%
Ukazovateľ je kumulatívny,						

dvojité započítanie nepovolené.						

R.11 - Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

Ukazovateľ výsledku R.11 kvantifikuje podiel hodnoty predávanej produkcie jednotlivých členov organizácií výrobcov v danom sektore a celkovej hodnoty produkcie príslušného sektora. Hodnoty výsledkového ukazovateľa sú vypočítané samostatne za každý jeden sektor. V SR nie sú schválené organizácie výrobcov podľa nariadenia EÚ 1308/2013 v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, bravčového mäsa a ovčieho a kozieho mäsa a v sektore zemiakov, preto sa pri výpočte tohto ukazovateľa brala do úvahy hodnota predávanej produkcie odbytových organizácií pôsobiacich v daných sektoroch a odhadovaný počet členov organizácie výrobcov.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

49.1 Plánovanie a organizácia výroby

49.2 Ochrana a zvyšovanie biodiverzity

49.3 Zlepšenie podmienok zamestnancov

49.4 Ostatné akcie

49.5 Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov

49.6 Propagácia a marketing výrobkov

49.7 Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality

49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia, predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi

49.9 Poistenie zberu a úrody

49.10 Stiahnutie z trhu

49.11 Zelený zber

49.12 Nepozbieranie úrody

49.13 Vzájomné fondy

49.14 Komunikácia

49.15 Poradenstvo a technická pomoc

49.16 Opätovná výsadba

49.17 Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách

67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch:

67.1.2 Propagácia a marketing

67.1.3 Vykonávanie systémov kvality Únie

67.1.4 Poradenské služby a technická pomoc

67.1.5 Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.5 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky - intervencia relevantná pre tento špecifický cieľ

67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso

67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso

67.5.6 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Bravčové mäso

67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso

67.6.3 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso

Cieľová hodnota bola v sektore bravčového mäsa stanovená na úrovni 9,52%, čo predstavuje celkovú hodnotu predávanej produkcie v sektore bravčového mäsa po odpočítaní dvojitého započítania vo výške 12 499 500 EUR.

Cieľová hodnota bola v sektore mlieka a mliečnych výrobkov stanovená na úrovni 17,94%, čo predstavuje celkovú hodnotu predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov po odpočítaní dvojitého započítania vo výške 52 000 000 EUR.

Cieľová hodnota bola v sektore ovčieho a kozieho mäsa stanovená na úrovni 13,45%, čo predstavuje celkovú hodnotu predávanej produkcie v sektore bravčového mäsa po odpočítaní dvojitého započítania vo výške 1 450 000 EUR.

49.1 Plánovanie a organizácia výroby - Intervencia zabezpečuje formou investícií zlepšenie kvality výroby a opatrení na úsporu energie a vody. Najmä investičná podpora je zaujímavým elementom pre rozširovanie organizácií výrobcov.

Riešia sa potreby 3.1 a 3.1

49.4 Ostatné akcie - Intervencia formou akcií zabezpečuje výdavky neinvestičného charakteru.

Riešia sa potreby 5.2 a 2.1

49.5 Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov - Intervencia je zameraná predovšetkým na aktívnu spoluprácu s výskumnými pracoviskami. Podporuje sa účasť na vzdelávacích aktivitách.

Riešia sa potreby 10.1 a 10.3

49.6 Propagácia a marketing výrobkov - Intervencia slúži najmä na reklamu, činnosti organizácie výrobcov a zároveň zabezpečuje vhodnú formu spolupráce s inými výrobcami.

Riešia sa potreby 2.2, 2.3 a 3.1

49.7 Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality - Intervencia slúži na zavádzanie schém kvality spolu s vykonávaním informačných kampaní. Spotrebiteľ dostáva množstvo informácií, ktoré sú spojené so schémami kvality EÚ.

Riešia sa potreby 3.1 a 9.3

49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia, predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi - Intervencia podporuje zavádzanie systémov vysledovateľnosti a ich udržiavanie. Taktiež pomáha pri poradenstve v certifikácii.

Riešia sa potreby 2.1 a 2.2

49.9 Poistenie zberu a úrody - Intervencia zabezpečuje - Intervencia pomáha zabezpečovať príjem poľnohospodárom v prípade, keď utrpia straty.

Riešia sa potreby 1.4 a 3.1

49.10 Stiahnutie z trhu - Intervencia zabezpečuje rovnováhu na trhu v prípade extrémnych výkyvov.

Rieši sa potreba 3.1

49.11 Zelený zber - Intervencia je určená na udržiavanie rovnováhy medzi produkciou a požiadavkami trhu.
Rieši sa potreba 3.1

49.12 Nepozbieranie úrody - Intervencia je určená na udržiavanie rovnováhy medzi produkciou a požiadavkami trhu.
Rieši sa potreba 3.1

49.13 Vzájomné fondy - Intervencia formou vytvárania a napĺňania vzájomných fondov prispieva k udržaniu rovnováhy na trhu a pomáha organizáciám výrobcov zvládnuť krízové situácie.
Rieši sa potreba 1.3

49.14 Komunikácia - Intervencia napomáha zvýšiť informovanosť spotrebiteľov v prípade krízových situácií.
Rieši sa potreba - 3.1

49.15 Poradenstvo a technická pomoc - Intervencia je určená na podporu poradenských služieb a zavádzania nových vedomostí z oblastí nepriaznivých účinkov zmeny klímy.
Riešia sa potreby 10.1 a 10.3

49.16 Opätovná výsadba - Intervencia sprostredkuje investície na opätovnú výsadbu sadov, na nákup sadbového materiálu a vhodnej konštrukcie a inú infraštruktúru.
Riešia sa potreby 1.4 a 3.1

49.17 Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách - Intervencia je určená na implementáciu a riadenie sanitárnych a fytosanitárnych požiadaviek tretích krajín. Cieľom je uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách.
Rieši sa potreba 3.1

Tabuľka pre R.11						
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028
67.1.1 Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.1.2 Propagácia a marketing - sektor zemiaky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.1.3 Vykonávanie systémov kvality Únie - sektor zemiaky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.1.4 Poradenské služby a technická pomoc -sektor zemiaky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000

67.1.5 Predchádzanie krízam a riadenie rizík v sektore zemiakov	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.4.5 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.4.6 Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso	0	4 000 000,00	7 000 000,00	8 000 000,00	10 000 000,00	12 499 500,00
67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti	0	2 000 000,00	3 300 000,00	4 000 000,00	5 300 250,00	6 149 000,00

prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso						
67.5.6 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Bravčové mäso	0	2 000 000,00	3 300 000,00	4 000 000,00	5 300 250,00	6 149 000,00
67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso	0	800 000	1 000 000	1 350 000	1 400 000	1 450 000
67.6.3 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso	0	400 000	500 000	600 000	700 000	800 000
58.4 Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.	0	30 000	22 500	18 000	18 000	0
58.5 Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	0	20 000	20 000	20 000	13 333,33	0
49.1.Plánovanie a organizácia výroby	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.2. ochrana a zvyšovanie biodiverzity	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.3.Zlepšenie podmienok zamestnancov	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.4. Ostatné akcie	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.5. Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.6. Propagácia a marketing výrobkov	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0

49.7. Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.8 Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia, predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.9. Poistenie zberu a úrody	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.10. Stiahnutie z trhu	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.11. Zelený zber	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.12 Nepozbieranie úrody	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.13. Vzájomné fondy	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.14. komunikácia	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.15. Poradenstvo a technická pomoc	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.16 Opätovná výsadba	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
49.17 Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
Celkom hodnota predávanej produkcie OV s OP v sektore mlieka a ml. výrobkov	0	156 000 000	234 000 000	312 000 000	312 000 000	312 000 000
Celkom po očistení o dvojité započítanie	0,00	26 000 000,00	39 000 000,00	52 000 000,00	52 000 000,00	52 000 000,00
Menovateľ: celková hodnota produkcie príslušného sektora https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=aact_eaa01&lang=en	289 910 000,00					
Podiel v %	0	8,97%	13,45%	17,94%	17,94%	17,94%
Ukazovateľ je ročný, dvojité započítanie nepovolené.						

Celkom hodnota predávanej produkcie OV s OP v každom sektore bravčového mäsa	0	8 000 000,00	13 600 000,00	16 000 000,00	20 600 500,00	24 797 500,00
Celkom po očistení o dvojité započítanie	0	4 000 000,00	7 000 000,00	8 000 000,00	10 000 000,00	12 499 500,00
Menovateľ: celková hodnota produkcie príslušného sektora https://appsso.eurostat.ec.europa .eu/nui/show.do?dataset=aact_ eaa01&lang=en	131 300 000,00					
Podiel v %	0	3,05%	5,33%	6,09%	7,62%	9,52%
Ukazovateľ je ročný, dvojité započítanie nepovolené.						
Celkom hodnota predávanej produkcie OV s OP v každom sektore ovčieho a kozieho mäsa	0	1 200 000	1 500 000	1 950 000	2 100 000	2 250 000
Celkom po očistení o dvojité započítanie	0	800 000	1 000 000	1 350 000	1 400 000	1 450 000
Menovateľ: celková hodnota produkcie príslušného sektora https://appsso.eurostat.ec.europa. eu/nui/show.do?dataset=aact_ eaa01&lang=en	10 780 000,00					
Podiel v %	0	7,42%	9,28%	12,52%	12,99%	13,45%
Ukazovateľ je ročný, dvojité započítanie nepovolené.						
Celkom hodnota predávanej produkcie OV s OP v každom roku započítanie	0	26 000 000	39 000 000	52 000 000	52 000 000	52 000 000
Menovateľ: celková hodnota produkcie príslušného sektora https://appsso.eurostat.ec.europa. eu/nui/show.do?dataset=aact_	39 250 000,00					

eaa01&lang=en						
Podiel v %	0	66,24%	99,36%	132,48%	132,48%	132,48%
Ukazovateľ je ročný, dvojité započítanie nepovolené.						
Celkom hodnota predávanej produkcie OV s OP v sektore OVOCIE-ZELENINA	877 513 937,64	962 513 990,00	1 064 513 990,00	1 149 513 990,00	1 234 513 990,00	0,00
Celkom po očistení o dvojité započítanie	51 618 466,92	56 618 470	62 618 470	67 618 470	72 618 470	0
Menovateľ: celková hodnota produkcie príslušného sektora https://appsso.eurostat.ec.europa. eu/nui/show.do?dataset=aact_eaa01&lang=en	131 000 000					
Podiel v %	39,40%	43,22%	47,80%	51,62%	55,43%	0,00%
Ukazovateľ je ročný, dvojité započítanie nepovolené.						

R.39 Rozvoj vidieckeho hospodárstva: Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 2, 8 a 9, ale jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov je v kapitole 2.1.SO2.8 (pre špecifický cieľ 2).

Vo vzťahu k špecifickému cieľu 3 sú relevantné tieto intervencie na rozvoj vidieka:

73.06 Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov

73.07 Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

73.19 Investície do biohospodárstva

Investície sú komplementárne nastavené k podpore poľnohospodárov v rámci I. a II. piliera a prispejú k posilneniu vertikál so zameraním na:

1. efektívnejšiu spoluprácu prvovýrobcov a spracovateľov
2. kvalitnejšie potraviny
3. potraviny vyrobené ekologickejšími postupmi, resp. s nižšou uhlíkovou stopou
4. posilnenie dodávok bio potravín a produktov z chovov s dobrými životnými podmienkami zvierat
5. krátke dodávateľské reťazce
6. zvýšenie dodávok lokálnych potravín

Podporené budú technologické aj stavebné investície s dôrazom na digitalizáciu a robotizáciu a zníženie záťaže na životné prostredie.

K špecifickému cieľu 3 prispejú aj sektorové intervencie:

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a to investíciami realizovanými v priestoroch samotných organizácií výrobcov (skupín výrobcov).

67.1.1 Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné

metódy a iné akcie - sektor Ovčie a kozie mäso

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Ukazovateľ je relevantný aj pre špecifický cieľ 2, 4 a 9. Jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov pre ukazovateľ R.9 je v kapitole 2.1.SO2.8 (kapitola špecifického cieľa 2).

K cieľovej hodnote ukazovateľa R.9 v špecifickom cieli 3 prispievajú nasledovné intervencie na rozvoj vidieka:

Intervencia 73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a 73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár prispievajú k špecifickému cieľu 3 prostredníctvom podpory investícií do vlastného spracovania na farmách a vlastného odbytu, resp. podpory investícií organizácií výrobcov. Cieľová hodnota zohľadňuje dopyt fariem po diverzifikácii smerom k finalizácii výroby vzhľadom na záujem verejnosti o kvalitné lokálne potraviny.

Rieši sa potreba 2.1, 2.3, 3.1, 4.4, 7.3, 9.1, 9.2.

K špecifickému cieľu 3 prispievajú nasledovné sektorové intervencie:

67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie, ktorých cieľom bude zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci. Rieši sa potreba 3.1.

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie, ktorých cieľom bude zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci.

67.6.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie, ktorých cieľom bude zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci.

67.6.3 Propagácia, komunikácia a marketing - sektor Ovčie a kozie mäso: Intervencia slúži ako motivácia zakladať organizácie výrobcov v sektore ovčieho a kozieho mäsa a posilniť ich funkčnosť vplyvom k vybraným intervenciám. Dôležitou súčasťou intervencie budú aj operácie zamerané na zlepšenie odbytu, poradenstvo a školenia ako aj manažment rizík. Propagáciou a marketingom poukázať na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na vysokokvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom.

Rieši sa potreba 2.3

49.2 Zlepšenie kvality výrobkov

Intervencia prispieva k zlepšovaniu kvality výrobkov formou investícií do zlepšenia infraštruktúry podnikov, najmä zabezpečením nákupu pozberových technológií, technológií na kontrolu kvality, systémov vysledovateľnosti produktov a výsadby nových porastov s použitím certifikovaného výsadbového materiálu. K zvyšovaniu kvality prispievajú aj investície na znižovanie výrobných nákladov.

Intervencia má zabezpečiť plynulé fungovanie existujúcich organizácií výrobcov, schválených podľa nar. (EU) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok činnosti organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov.

Rieši sa potreba 3.1.

49.10 Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov

Intervencia prispieva k zlepšeniu propagácie, komunikácie a marketingu výrobkov formou úhrady nákladov na rôzne formy reklamy, nákladov na zabezpečenie činnosti pri medziodvetvovej spolupráci, realizáciu rôznych spoločných projektov na podporu predaja, účasti na medzinárodných výstavách,

náklady na vypracovanie marketingovej stratégie a ďalšie. Využitím tejto intervencie sa zvyšuje povedomie o výrobkoch členov organizácií výrobcov, a tým sa zlepšuje podpora predaja.

2.1.SO3.9 Odôvodnenie finančných alokácií

V sektore ovocia a zeleniny bude podporených ročne 7 (2023-24), resp. 8 (2025-2027) organizácií výrobcov priemernou sumou 500 tis. EUR ročne. Jednotková suma je stanovená na základe doterajších podpôr v sektore, s prihliadnutím na očakávané výstupy a dopady podpory a očakávanú výšku tržieb, tak aby podpora neprekročila 4,1-5% tržieb. **Celkovo ide o podporu 25 mil. EUR.**

Ostatné sektory (sektor zemiakov, sektor mlieka a mliečnych výrobkov, sektor bravčového mäsa a sektor ovčieho a kozieho mäsa) budú spolu podporené sumou 25,1 mil. EUR.

V sektore zemiakov budú podporené investície na založenie organizácií výrobcov a ich rozvoj (9,058 mil. EUR z toho 1,510 mil. EUR na klimatické ciele), nástroje na predchádzanie krízam a riadenie rizika (1,38 mil. EUR) a projekty na vybudovanie účinných systémov vysledovateľnosti produkcie od spotrebiteľa až na úroveň pestovateľskej jednotky (1,78 mil. EUR). Pri nastavení finančného plánu sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií. V prvom roku podpory sa počíta s podporou 2 organizácií a následne s podporou 4 organizácií. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu sektora zemiakov vo výške 12,2 mil. EUR.**

V sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií a s podporou 4 organizácií v prvom roku podpory s podporou 6 organizácií v druhom roku a v treťom roku s podporou 8 organizácií. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu 8,3 mil. EUR.**

V sektore bravčového mäso sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií a s podporou 1 organizácie v prvom roku podpory s podporou 2 organizácií v druhom roku a od štvrtého roka s podporou 3 organizácií. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu 3 mil. EUR.**

V sektore ovčieho a kozieho mäsa sa počíta s postupným zapojením, resp. vznikom organizácií a s podporou 1 organizácie v prvom a druhom roku podpory a s podporou 2 organizácií od tretieho roku. Jednotkové podpory boli nastavené kvalifikovaným odhadom, na základe predpokladu objemu predaja cez organizácie výrobcov a skúseností s realizáciou projektov. Alokácia tak zaručí plnenie stanovených cieľov. **Celkovo ide o podporu 1,5 mil. EUR.**

SR podporí vertikálnu spoluprácu prvovýrobcov a spracovateľov 70 projektov celkovou sumou 25 mil. EUR. Očakávaná výška podpory je medzi 350-400 tis. EUR na projekt. Suma podporených projektov bude závisieť od konkrétne stanovených pravidiel vo výzve a konkrétneho projektu tak, aby boli naplnené ciele SP.

Slovensko podporí investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch vo výške 75 mil. EUR prostredníctvom 210 projektov. Výška podpory pre jednotlivé projekty bude závisieť od konkrétne stanovených pravidiel vo výzve a konkrétneho projektu. Očakávame podporu medzi 350-375 tis. EUR na projekt.

2.1.SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

2.1.SO4.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO4.1.1 Silné stránky

- podiel energie z obnoviteľných zdrojov v poľnohospodárstve na celkovej produkcii energie z obnoviteľných zdrojov stúpa a dosahuje v rámci EÚ nadpriemerné hodnoty,
- nízky podiel emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva na celkových emisiách,
- zvyšujúca sa spotreba energií z obnoviteľných zdrojov v sektore poľnohospodárstva,
- zvyšujúce sa výmery lesov, zvyšovania zásob dreva a viazania uhlíka v lesoch, ale aj v drevárskych a papierenských výrobkoch, pri recyklácii papiera a dreva a náhradou za neobnoviteľné suroviny a energiu,
- existencia legislatívnych predpisov zameraných na prírode blízke hospodárenie v lesoch (novela zákona o lesoch a zákona o ochrane prírody a krajiny),
- vypracované modely adaptácie lesov Slovenska na zmenu klímy a existujúca Koncepcia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenskej republiky,
- existujúci výskum a transfer poznatkov pre obhospodarovateľov lesa a širokú verejnosť v oblasti vplyvu klimatickej zmeny na lesy.

2.1.SO4.1.2 Slabé stránky

- málo krajinných prvkov a veľké parcely s monokultúrami (vrátane chránených území),
- nedostatočná ochrana mokradí,
- pôdy ohrozené vodnou a veternou eróziou,
- nízky obsah organického uhlíka v pôde,
- vysoké emisie skleníkových plynov na zviera,
- nedostatočné pokrytie ornej pôdy,
- nedostatočné zatrávnenie medziradí v sadoch a vinohradoch,
- nefunkčný trh s pôdou a vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy brzdiaca investície do krajinných prvkov a do modrej a zelenej infraštruktúry na adaptáciu na zmenu klímy a jej mitigáciu,
- nedostatočné zavlažovanie poľnohospodárskych pôd,
- nevhodný technický stav zavlažovacích zariadení,
- absencia celoslovenskej koncepcie obnovy starých zavlažovacích systémov a vybudovania nových zavlažovacích systémov,
- využívanie veľkovýrobných postupov nevhodných pre klímu a uvoľňovanie skleníkových plynov z pôdy do ovzdušia,
- nízka konkurencieschopnosť živočíšnej výroby spôsobuje nízke neproduktívne investície,
- agrolesnícke systémy brzdené legislatívnymi bariérami a problémami s vlastníctvom pôdy,
- zhoršovanie vodozádržnej funkcie lesa, chýbajúce investície do vodozádržných opatrení a do vodozádržných funkcií lesa,
- nedostatočná podpora aplikovaného výskumu,
- vysoký podiel náhodných ťažieb a zhoršujúca sa kvalitatívna štruktúra zásob dreva,
- nedostatočná úroveň technologickej infraštruktúry producentov a spracovateľov drevnej biomasy a slabá činnosť zásobovacích reťazcov lesnej biomasy,
- nedostatočná technologická infraštruktúra súvisiaca s realizáciou projektov ozdravných opatrení a prírode blízkeho hospodárenia v lesoch,

- prírode blízke hospodárenie v lesoch sa realizuje na nízkej výmere,
- nedostatočné vzdelávanie, poradenstvo a prenos informácií,
- chýbajúce vstupné údaje pre modelovanie emisií a projekcie ich záchytov z mokradí
- chýbajúci národný prístup "best practices" súvisiacich s manažmentom mokradí na poľnohospodárskej pôde.

2.1.SO4.1.3 Príležitosti

- potenciál využitia komunálneho a poľnohospodárskeho odpadu ako zdroja biomasy,
- dostatok využiteľnej pôdy, ornej aj TTP, na pestovanie plodín využiteľných ako obnoviteľné zdroje energií,
- dobudovanie a obnova existujúcich krajinných prvkov a stavieb na spomalenie odtoku vody z pozemkov a boj proti erózii,
- zvýšenie retenčnej schopnosti pôdy,
- využitie existujúcich možností na zlepšenie štruktúry pôdy a znižovanie emisii skleníkových plynov,
- modernizácia technológií pre efektívnejšie zavlažovanie, rekonštrukcia a sfunkčnenie existujúcich melioračných zariadení a vybudovanie nových závlahových systémov,
- zlepšenie vzdelávania, poradenstva a transferu vedomostí (prierezový cieľ),
- rast zatrávnenia vhodných parciel ornej pôdy,
- využitie techniky a nových technológii na ochranu pôdy pred eróziou, ochranu pred zhutňovaním a zvýšeným uvoľňovaním CO2 z pôdy do ovzdušia,
- zavádzanie nízkoemisných technológií pri manipulácii s organickými hnojivami,
- rozvoj využívania agrolesníckych systémov,
- optimalizácia chovu hovädzieho dobytka vo vzťahu k zníženiu emisií metánu,
- zlepšovanie štruktúry pôdy s využitím moderných technológii (prierezový cieľ)
- ochrana biotopov s dôrazom na lúčne a mokraďové ekosystémy,
- udržateľné využívanie energetických zdrojov, najmä biomasy,
- optimalizácia drevinovej štruktúry lesov s ohľadom na environmentálny, klimatický, ekonomický a sociálny aspekt,
- možnosti využitia PBHL ako aktívneho adaptačného opatrenia na predvídanie a prevenciu účinkov klimatickej zmeny, zvyšujúceho odolnosť a regeneračnú schopnosť lesa a súčasne aj ako mitigačného opatrenia, s potenciálom zvyšovania prírastku a kumulácie vyšších zásob dreva a viazania CO2,
- realizácia integrovaných projektov ozdravných opatrení so zameraním na zlepšenie zdravotného stavu lesa a vitality lesných ekosystémov, ako pasívnych adaptačných opatrení na dopady zmeny klímy,
- zlepšenie vodozádržnej funkcie lesa a znižovanie odtoku vody,
- výsadba vetrolamov a stromoradí,
- využitie potenciálu lesa na dlhodobo neobhospodarovaných poľnohospodárskych pozemkoch,
- zlepšenie vzdelávania, poradenstva a transferu vedomostí (prierezový cieľ).

2.1.SO4.1.4 Hrozby

- nevysporiadané vlastníctvo pôdy môže ohroziť budovanie krajinných prvkov, spoločných zariadení a opatrení,
- ubúdanie poľnohospodárskej pôdy v dôsledku záberov pre nepoľnohospodárske účely,
- dopady extrémnych vplyvov počasia,
- nezapojenie sa produktívnych poľnohospodárov do ekoschém a agroekologických a klimatických opatrení,

- znižovanie kvality pôdy a zvyšovanie emisií z nepoľnohospodárskych aktivít,
- zhoršenie regenerácie úrodnosti pôdy najmä z dôvodu pestovania energetických plodín,
- výraznejšie a rýchlejšie prejavy zmeny klímy oproti predpokladom,
- intenzifikácia a špecializácia v záujme zvyšovania ekonomickej efektívnosti môže vytvoriť negatívny tlak na životné prostredie, zmenu klímy a následne na odolnosť poľnohospodárskych podnikov voči jej dopadom,
- ohrozenie ekonomickej životaschopnosti obhospodarovateľov lesa z dôvodu klimatickej zmeny zvýšením nákladov na pestovanie a ochranu lesa a znížením príjmu z predaja drevnej suroviny,
- nedoriešená otázka vlastníckych vzťahov na lesných a nelesných pozemkoch,
- ohrozenie zavedenia PBHL z dôvodu vysokého stavu raticovej zveri,
- nezáujem lesníckej prvovýroby o environmentálne a klimatické opatrenia.

2.1.SO4.1.5 Iné poznámky

Podľa poslednej národnej inventúry skleníkových plynov sa emisie skleníkových plynov v SR v roku 2018 znížili o 13,4 % v porovnaní s rokom 2000, v porovnaní s rokom 1990 predstavovali zníženie o 42,5 %. Slovenské poľnohospodárstvo má jeden z najnižších podielov skleníkových plynov na emisiách skleníkových plynov v celom národnom hospodárstve spomedzi všetkých členských štátov EÚ. V súvislosti so zmenou hodnôt globálneho potenciálu otepľovania (GWP) podľa správy IPCC AR5 predstavoval v roku 2018 oxid dusný, emitovaný do ovzdušia hlavne z obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, väčšiu polovicu (1380,65 GgCO2e) a metán, emitovaný do ovzdušia hlavne ako priamy produkt látkovej výmeny u bylinožravcov (enterická fermentácia) a ako produkt odbúravania živočíšnych exkrementov, menšiu polovicu (1231,72 GgCO2e) emisií v poľnohospodárskom sektore. Podľa poslednej národnej inventúry skleníkových plynov odstraňovanie skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva (sektor LULUCF) v roku 2018 kleslo v porovnaní s rokom 1990 o 41,4 %.

Poľnohospodársky sektor tvorí približne 7,5% podiel na celkovom objeme emisií skleníkových plynov vyprodukovaných v Slovenskej republike. Podľa údajov z Nízkouhlíkovej stratégie pre Slovensko bol v roku 1990 tento podiel 8%. Dôležitým faktorom pri znižovaní emisií skleníkových plynov je zalesňovanie a zatrávňovanie. Na základe verejnej konzultácie k budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politike na Slovensku, 18% poľnohospodárov považuje boj proti zmenám klímy a environmentálnym rizikám (záplavy, požiare) za najdôležitejšiu environmentálnu výzvu.

Organický uhlík v pôde je dôležitý pre kvalitu pôdy a má taktiež vplyv na procesy vo vzťahu ku zmene klímy. Obsah organického uhlíka v pôde je na Slovensku stabilný, ale na nízkej úrovni. Priemerné hodnoty pôdneho organického uhlíka sa v jednotlivých pôdnych typov orných pôd Slovenska pohybujú v intervale 1 – 2 %. Straty uhlíka z pôdy spôsobuje vysoká intenzita obrábania, intenzívne hnojenie priemyselnými hnojivami, nedostatočné hnojenie organickými hnojivami, chyby v osevných postupoch, ale aj iné nevhodné spôsoby využívania pôdy. Celková zásoba pôdneho organického uhlíka v pôdach Slovenska sa pohybuje na úrovni 109,4 Mt. Priemerný obsah organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde Slovenska dosahuje 22,6 g/kg. Slovensko sa radí ku krajinám s nižším priemerným obsahom organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde podobne ako Poľsko, Česko alebo Maďarsko.

Priaznivý efekt zalesňovania a zatrávňovania predpokladá Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (NECP) prostredníctvom scenára WAM do roku 2040, ktorý vykazuje nárast záchytov CO2 v lesoch a v ornej pôde a v menšej miere aj v trávnatých porastoch pri súčasnom úbytku plôch a pasienkov. Projekcie emisií CH4 a N2O v sektore LULUCF z lesných požiarov (v Gg) podľa scenára WAM do roku 2040 vykazovali taktiež mierny pokles, t. j. nárast záchytov.

Podiel pôdy ohrozenej vodnou a veternou eróziou sa v sledovanom období od roku 2012 do roku 2017 znižoval (z 44,6 % na 37,5 %). Stále je ohrozená veľká rozloha poľnohospodárskej pôdy.

Na Slovensku poľnohospodárstvo produkuje 17,8% celkovej vyprodukovanej energie z obnoviteľných zdrojov, priemer za rok 2018 v EÚ dosiahol 12,1%. Medzi rokmi 2011 až 2016 dosiahlo Slovensko 10%-tný ročný rast produkcie energie z obnoviteľných zdrojov v poľnohospodárstve,

priemer za EÚ predstavoval 9,6%.

Ročne je na Slovensku vyprodukovaných asi 1,5 milióna ton komunálneho odpadu, z toho asi 400 000 ton tvorí organický odpad, ktorý je možné využiť na výrobu bioplynu.

V rámci Plánu obnovy bude Slovensko podporovať využívanie čistých technológií pre udržateľnú, dostupnú a smart energetiku, na čo využije komplex nástrojov vrátane, o. i. investičných podpôr na vybudovanie nových zariadení (103 mil. €) a na rekonštrukciu (63 mil. €) zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Zo štrukturálnych fondov (Partnerská dohoda) bude v programovom období 2021-2027 podporovaná oblasť zavádzania technológií na využitie obnoviteľných zdrojov na výrobu energie. Súbor podporných opatrení v sektore energetiky zahŕňa o.i. aj podporu vyžitia obnoviteľných zdrojov energie v domácnostiach a v podnikoch. Podpora na zavádzanie technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov bude pre MSP a v kombinácii s poskytnutím energetických auditov.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) **očakáva pozitívne** (nárast produkcie niektorých plodín, posun produkčných pestovateľských oblastí na sever SR, možnosť pestovať teplomilnejšie rastliny, predĺženie vegetačného obdobia, ...) **aj negatívne** (nárast počtu škodcov, zmeny v rozdelení a množstve zrážok počas roka a celkové zmeny agroklimatických podmienok, zmeny v pôdnej diverzite, nárast veternej erózie, zmena alebo úplná strata produkcie plodín v dôsledku sucha, ...) **dopady zmeny klímy na slovenské poľnohospodárstvo**. Stratégia predpokladá nárast potreby závlahovej vody. Na adaptáciu na zmenu klímy sú potrebné pôdoochranné a agrotechnické opatrenia ako aj zmena štruktúry plodín. Je nevyhnuté pristúpiť k systematickému obnovovaniu zastaraných a budovaniu nových závlahových systémov s podporou štátu, v spolupráci so súkromnými vlastníkmi a obhospodarovateľmi pôdy.

Podľa stratégie by bolo vhodné v spolupráci s orgánmi a organizáciou ochrany prírody prehodnotiť dotačnú politiku, ktorá sa týka nelesnej drevinovej vegetácie na trvalých trávnych porastoch. Nelesná drevinová vegetácia má významný vplyv na mikroklímu a na zadržiavanie vlahy na lokalitách, tiež vytvára priaznivé podmienky tieňa pre pasúce sa hospodárske zvieratá.

V rámci obhospodarovania lesov je taktiež žiadúce, ako adaptačné opatrenie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, zvyšovať vodozádržnú funkciu lesa, s dôrazom na akumuláciu vody v lese. Lesy majú veľký význam pre vodný režim v krajine a realizáciou vhodných opatrení v hospodárení v lesoch je možné do určitej miery ovplyvniť vodozádržnú funkciu lesa. V oblastiach s nedostatkom vody je potrebné znížiť výpar vody z lesnej pôdy. Pozornosť je potrebné venovať nielen na zadržiavaniu vody v lese, ale aj spomaľovaniu odtoku z lesa (úprava lesnej cestnej siete, rekonštrukcia a budovanie technických diel na malých vodných tokoch), nakoľko spomalenie odtoku vody prispieva aj k ochrane proti prívalovým dažďom, erózii lesnej pôdy a podpore zdravých lesov.

2.1.SO4.2 Identifikácia potrieb

Kód	**Názov**	**Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP**	**V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.**
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno
4.6	Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev	Stredná	Áno
4.7	Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine	Vysoká	Áno

4.8	Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Čiastočne

2.1.SO4.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ

Pri hodnotení potrieb v rámci ŠC 4 boli zohľadnené viaceré národné plány vo väzbe na legislatívne nástroje uvedené v prílohe XIII k nariadeniu o pláne SPP:

Potreba: 4.1 Prispôsobenie poľnohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy:

H_2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Zdôrazňuje potrebu rekonštrukcie zavlažovacích systémov, dopady zavlažovania na pôdu a podzemné vody vzhľadom na výskyt sucha, zadržanie vody v krajine, udržateľné a pôdu šetriace systémy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a hospodárenie s vodou, pôdnu eróziu a podporu retenčnej schopnosti pôdy, zhutňovanie pôdy a orbové systémy.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Je zameraná na podporu riešení vo forme opatrení v živočíšnej výrobe, využívanie závlah s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, spôsoby zavlažovania, viacúčelové využívanie rekonštruovaných alebo novobudovaných systémov závlah, rekonštrukcia závlahových systémov a hydromelioračných zariadení pri zohľadnení potreby ochrany biodiverzity, pestovania krmovín odolných proti suchu, programov šľachtenia na lepšiu adaptáciu rastlín a zvierat, druhovú skladbu osevných postupov, šetrné pestovateľské technológie.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MŽP SR) konštatuje potrebu zavádzania adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Plán je zameraný na zvyšovanie adaptačnej schopnosti obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby. Nástrojom retencia vody v pôde, minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy, opatrenia na ochranu pôdy, adaptáciu rastlinnej a živočíšnej výroby na zmenené klimatické podmienky, závlahy s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, protierózne opatrenia v rámci ekologizácie poľnohospodárstva a prepojenie opatrení s celkovou ochranou krajinných prvkov „zelenou infraštruktúrou“ v rámci SPP, nové a podpora zachovania a obnovy existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom a agrolesnícke systémy.

Návrh opatrení na zachovanie štátneho podniku Hydromeliorácie, š. p. vo vzťahu k prebiehajúcim klimatickým zmenám uvádza opatrenia na obnovu závlahových staníc. V súvislosti s požiadavkou udržateľnosti a efektivity poľnohospodárskej produkcie a využívania závlah na 160 tis. ha poľnohospodárskej pôdy do roku 2030 je navrhnutá modernizácia a obnova (cca 100 tis. ha pôdy), ktorá zahŕňa rekonštrukciu a modernizáciu 115 závlahových čerpacích staníc s plne automatizovanou prevádzkou (cca 100 tis. ha pôdy), s cieľom dosiahnutia úspory vody, maximálne efektívnej prevádzky, s nízkou energetickou náročnosťou a s plynulou reguláciou výkonu na základe najnovších poznatkov techniky a nahradenie a rekonštrukciu poškodených rozvodov závlahovej vody.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 konštatuje potrebu podpory udržateľného hospodárenia s pôdou, riešenie závlah, podporu určitých orbových techník, udržateľné používanie hnojív, ochranu a obnovu krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde. Taktiež konštatuje dôležitosť biokoridorov, vetrolamov, protieróznych opatrení, protideflačných pásov, zníženie vodnej a veternej erózie a vysychania pôdy. Cieľom stratégie je dosiahnutie zvýšenej vodnej retenčnej kapacity pôdy aplikáciou vhodných agrotechnických postupov, pestovaním vhodných druhov plodín, realizáciou vodozádržných a protipovodňových opatrení v krajine a ich revitalizácia obnovou remízok, rozčlenením veľkých pozemkov na menšie alebo vytváraním vsakovacích pásov.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku pokrývajú vo väzbe na ŠC 4 najmä zlepšenie využívania vody a hospodárenia s ňou vrátane úspory vody a odvodňovania.

Potreba: 4.2 Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 sa zameriava na znižovanie emisií v sektore poľnohospodárstve. Zdôrazňuje potrebu mitigačných ako aj adaptačných opatrení na zníženie emisií GHG, enterickej fermentácie, hodnotí zdroje emisií v poľnohospodárstve v oblasti hnojív a manažmentu spracovania hnoja. Dôležitá je projekcia projekcie emisií z poľnohospodárstva a záchytov podľa referenčného scenára WEM (identické aj pre scenár WAM) v sektore LULUCF, správna stratégia kŕmenia zvierat s cieľom znižovať emisie CH4, skladovanie živočíšnych odpadov a zatrávňovanie.

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030

(spracovaný podľa nariadenia (EÚ) č. 2018/1999) sa zameriava na trendy emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva, analýzu vývoja GHG, projekcie emisií z poľnohospodárstva, projekcie záchytov v sektore, zmeny vo využívaní krajiny (LULUCF).

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy pokrýva problematiku poľnohospodárstva ako zdroja emisií amoniaku, hlavne z exkrementov hospodárskych zvierat, hodnotí techniky a stratégie na znižovanie emisií amoniaku, nízkoemisné stratégie kŕmenia hospodárskych zvierat, nízkoemisné techniky uskladnenia, manipulácie a použitia hnoja, optimalizáciu hospodárenia s dusíkom a ustajnenie hospodárskych zvierat.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 pokrýva mitigačné a adaptačné opatrenia na regionálnej a lokálnej úrovni a opatrenia zamerané na obmedzovanie množstva vypúšťaných skleníkových plynov.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku riešia potrebu presného poľnohospodárstva v živočíšnej výrobe s dôrazom na znižovanie emisií zo živočíšnej výroby, nové riešenia v produkcii a spracovaní vedľajších produktov z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (hnoj, hnojovica, slama, atď.).

Potreba: 4.3 Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MŽP SR) zdôrazňuje podporu projektov zameraných na zvyšovanie retenčnej schopnosti pôdy a zadržiavanie vody v krajine, obnovu mokradí, zvýšenie obsahu organickej hmoty v pôde, obmedzenie ťažkej agromechanizácie, podporu zelenej infraštruktúry, zmenu veľkoplošných systémov hospodárenia na pôde na prírode bližšie maloplošné a kombinované systémy.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 identifikuje potrebu uplatňovať udržateľné riešenia prospievajúce pri ukladaní uhlíka.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku konštatujú potrebu ochrany pôdy a jej kvality vrátane podpory zásoby uhlíka v pôde a využívanie pôdoochranných a precíznych technológií spracovania pôdy.

Potreba: 4.4 Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie na celkovom objeme energií v poľnohospodárstve

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030

(spracovaný podľa nariadenia (EÚ) č. 2018/1999) podporuje výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na spotrebe energie v poľnohospodárstve, rozvoj využívania biopalív II. generácie, podporu výroby elektriny z OZE, výrobu biometánu, zhodnocovanie odpadov z rastlinnej a živočíšnej výroby na výrobu biometánu ako aj využívanie biomasy.

Strategické dokumenty pre biohospodárstvo na Slovensku konštatujú potrebu výroby biopalív, zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie (OZE) z poľnohospodárstva na celkovej produkcii OZE v SR, biohospodárenie v poľnohospodárstve, šetrenie energie a zvyšovanie energetickej efektívnosti. Podľa dokumentov je potrebné podporovať obnoviteľné zdroje energie (najmä lokálne) z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, využívanie energetických tráv a alternatívnych plodín na výrobu energie, využívanie inovatívnych technológií podporujúcich komplexné využitie biomasy, inovácie v oblasti výroby a využitia biopalív 2. a 3. generácie, technológie mechanického, chemického a energetického spracovania poľnohospodárskej a lesnej biomasy na produkty s vysokou pridanou hodnotou.

Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov (2010) presadzuje využívanie

poľnohospodárskej biomasy, pestovanie rýchlorastúcich drevín, biopalivá, podporu výroby energie z biomasy, biomasu z poľnohospodárstva a rybného hospodárstva, výrobu energie, fytomasu, bioplyn, poľnohospodárske bioplynové stanice, ktoré spracúvajú odpad z poľnohospodárskej prvovýroby, živočíšnej výroby a poľnohospodársky odpad, biometán v kombinovanej výrobe elektriny a tepla.

Návrh Energetickej politiky Slovenskej republiky (2014) konštatuje, že ciele politiky v oblasti klímy sú z veľkej časti dosahované prostredníctvom udržateľnej energetickej politiky, pričom zásadnú úlohu zohráva zvyšovanie energetickej efektívnosti a racionálna podpora využívania OZE a nízkouhlíkových technológií výroby energií, ako aj nárast využívania biomasy a biometánu.

Potreba: 4.5 Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy

Koncepcia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenskej republiky (2019) uvádza, že prírode blízke hospodárenie v lesoch je považované za robustné adaptačné opatrenie na zmenu klímy, ktoré vo všeobecnosti zvyšuje odolnosť lesa (rezistenciu) a schopnosť lesa zvládať záťažové situácie súvisiace s klimatickou zmenou (reziliencíu). Zároveň je PBHL mitigačným (zmenu klímy zmierňujúcim) opatrením, ktoré má potenciál zabezpečiť trvalejší a vyrovnanejší objemový prírastok, a v dlhodobom horizonte kumulovať v priemere vyššie zásoby dreva ako bežné hospodárenie, čo priaznivo ovplyvňuje bilanciu uhlíka. Podpora prispieva k naplneniu strategického cieľa koncepcie a to „ strategickým cieľom tejto koncepcie je dosiahnuť do roku 2030 rozsah uplatnenia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenska (vrátane porastov v prebudove) na 100% manažovanej výmery lesov národných parkov (cca 200 tis. ha), a najmenej 15% výmery lesov mimo národných parkov (cca 250 tis. ha).

H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (2018). Potreba v rámci ŠC 4 je v súlade s navrhovanými preventívnymi opatreniami (4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Prehodnotiť drevinové zloženie a vo vzťahu k adaptačným opatreniam na zmenu klímy pri obnove lesa upraviť aj smerom k zvyšovaniu odolnosti porastov voči suchu a znižovaniu zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi).

Zelenšie Slovensko. Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (2019) Potreba prispieva k napĺňaniu koncepcie a to uprednostňovaním prírode blízkeho obhospodarovania lesov (časť 4: Plnenie funkcií lesa).

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. MŽP 2021 Potreba vychádza zo špecifického cieľa 3 predmetnej koncepcie: Adaptované lesné hospodárstvo. Podpora je v súlade so špecifickým opatrením 3.1: Úprava drevinového zloženia lesných porastov s cieľom zvyšovania ich stability a odolnosti voči suchu a znižovania zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi.

V súlade so **Stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030** a **Novou stratégiou lesného hospodárstva EÚ do roku 2030** vo vzťahu k posilneniu rámca udržateľného obhospodarovania lesov s cieľom posilniť postupy zlepšujúce biodiverzitu a s cieľom zlepšenia zdravia a odolnosti lesov budú pre potreby implementácie intervencií Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch zohľadnené usmernenia EÚ pre prírode blízke hospodárenie v lesoch a usmernenia pre biodiverzitne blízke zalesňovanie a obnovu lesov.

Potreba: 4.6 Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy. MŽP 2021 Potreba vychádza zo špecifického cieľa 3 akčného plánu: *Adaptované lesné hospodárstvo* a je v súlade so špecifickým opatrením 3.2: *Integrácia adaptačných opatrení do koncepcie rekonštrukcie porastov a manažmentu kalamitných situácií v oblastiach so zhoršeným stavom lesa a pretrvávajúcimi kalamitami*.

H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody. MŽP 2018 - identifikovaná potreba je v súlade s navrhovanými preventívnymi opatreniami (4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Uplatniť princípy integrovanej ochrany lesov proti kalamitným a inváznym druhom škodcov).

Potreba: 4.7 Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej

***H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (*2018)** Potreba je v súlade s navrhovanými preventívnymi opatreniami (4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Na lesných cestách uplatňovať prvky na zmiernenie povrchového odtoku, vrátane odrážok).

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030. (2019) Potreba je v súlade s navrhovanými opatreniami v oblasti lesného hospodárstva a to zmierňovaním povrchové odtoku na lesných cestách a sanáciou nepoužívaných lesných ciest (časť 4.1: Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva).

Potreba 4.8 Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku

Stratégie pre biohospodárstvo na Slovensku - Biohospodárstvo využíva obnoviteľný prírodný kapitál a biologické zdroje, ktoré vznikajú primárne vo vidieckych oblastiach a vo veľkej miere tak závisí od prvovýrobcov poľnohospodárskych a lesných produktov. Spracovanie a distribúcia biologických výrobkov, od potravín a krmív až po palivá a rôzne materiály, vytvára nové príležitosti pre spracovateľov, maloobchod a samotných spotrebiteľov, a to vo vidieckych oblastiach, ale aj mimo nich. Podľa stratégie sa nedostatočne využíva potenciál biomasy z tzv. bielych plôch a neefektívne sa využíva biomasa (vrátane odpadu) ako suroviny na ďalšie spracovanie. Využívanie biomasy prispieva k cieľom biohospodárstva znižovaním emisií a závislosti na fosílnych zdrojoch, so zachovaním ekosystémov a posilnením biodiverzity. To prispieva k zmierňovaniu klimatických zmien a adaptácii na nich.

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030 – dokument sa zaoberá piatimi základnými dimenziami energetickej politiky SR - dekarbonizáciou, energetickou efektívnosťou, energetickou bezpečnosťou, vnútorným trhom s energiou a výskumom, inováciami a konkurencieschopnosťou. V rámci dekarbinozácie je jednou z hlavných oblastí záujmu aj Energia z obnoviteľných zdrojov. stanovuje národný cieľ zvýšiť využívanie OZE v pomere k hrubej konečnej energetickej spotrebe zo 14% v roku 2020 na 19,2% v roku 2030 v hospodárstve SR, na čom sa významne môže podieľať a sektor poľnohospodárstva a lesníctva. To by znamenalo pre poľnohospodárstvo vyššie využitie biomasy vrátane výroby bioplynu a biometánu (pochádzajúceho najmä z odpadov z rastlinnej a živočíšnej produkcie a z biologicky rozložiteľnej časti komunálneho odpadu). Sektor poľnohospodárstva a lesníctva prispeje k dosiahnutiu národného cieľa ako aj cieľa EÚ - podiel OZE má tvoriť 32 % hrubej konečnej spotreby energie v roku 2030 v rámci EÚ.

2.1.SO4.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy
Sectoral - Víno	RESTRVINEY(58(1)(a)) – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov	67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov

výrobky			
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov	67.5.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.03 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície

			v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	O.22. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na investície do infraštruktúry
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.19 - Investície do biohospodárstva	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Prehľad

Špecifický cieľ **prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu.**

Slovensko v rámci SP podporí boj proti klimatickej zmene prostredníctvom intervencie **Celofarmová eko-schéma (31.1),** ktorá zabezpečí zlepšenie štruktúry ornej pôdy, rozšíri neproduktívne plochy v poľnohospodárskej krajine a zatrávni medziradia v sadoch a vinohradoch. Intervenciou **Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.08)** sa podporia investície do znižovanie emisií skleníkových plynov a amoniaku na farmách. Intervencia **Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)** prispeje k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia. Pastevný chov je najšetrnejší spôsob chovu zvierat a zodpoveda prirodzeným potrebám zvierat s priaznivým dopadom na klímu v porovnaní s inými formami chovu. Intervenciou **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04)** a **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)** sa podporia investície do obnoviteľných a udržateľných zdrojov energie, čo má zníži využívanie fosílnych palív. Mitigáciu zmien klímy zabezpečia intervencie

Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01), Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.01), Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02), Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.02), Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03), Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.03) a Ekologické poľnohospodárstvo (70.04), ktoré zvýšia sekvestráciu uhlíka rovnako ako aj intervencia **Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) (73.14)**, intervencia **Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16),** intervencia **Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22)**, ktorá prispeje k zlepšeniu zdravotného stavu lesov a k adaptácii na zmenu klímy. Adaptáciu poľnohospodárstva na zmenu klímu pomôže realizovať aj Intervencia **Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13)**.

K zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu prispejú aj **Sektorové intervencie** v sektoroch ovocia a zeleniny, vína, mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa:

Ovocie a zelenina:

49.4. - Ochrana pôdy

49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania

49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu

49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

Víno:

58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Mlieko a mliečne výrobky:

67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc

67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Bravčové mäso:

67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií

67.5.4 - Zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Potreba **Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy** (4.1) bude riešená intervenciami:

- Celofarmová eko-schéma (31.1)
- Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01),
- Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.01),
- Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02),
- Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.02),
- Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03),
- Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.03)
- Zatrávňovanie ornej pôdy (70.8)
- Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a vína (49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania, 49.6. - Prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, 49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov, 58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov)

Intervencia Celofarmová eko-schéma (31.1) podmienkami vytvárania dodatočných neproduktívnych plôch a prvkov nad rámec GAEC 8, zatrávnením medziradí v sadoch a vinohradoch a zlepšením štruktúry pôdy reaguje na zmenu klímy. Intervencia bude dobrovoľná pre farmárov a bude kompenzovať zvýšené

náklady a stratu príjmu v dôsledku dodržiavania podmienok eko-schémy. Hektárová kompenzačná platba bude z hľadiska výšky rozdelená na platbu na ornú pôdu v chránených územiach (92 EUR/ha) a platbu mimo chránených území (59 EUR/ha). Platba v chránených územiach bude vyššia, lebo podmienky celofarmovej eko-schémy sú v týchto územiach prísnejšie.

Šesť intervencií zakladania a ochrany agrolesníckeho systému, líniových vegetačných prvkov a zalesňovania poľnohospodárskej pôdy priamo prispejú k prispôsobeniu poľnohospodárstva na zmenu klímy zmenou využitia poľnohospodárskej pôdy.

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a vína podporia prispôsobenie sa poľnohospodárstva zmene klímy lepším manažmentom vody a šetrením energií pri poľnohospodárskej výrobe a spracovaní produktov.

Na potrebu **Znižovania emisií skleníkových plynov a amoniaku** (4.2) reagujú intervencie:

- Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8)
- Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)
- Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03),
- Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.03),
- Ekologické poľnohospodárstvo (70.04)
- Sektorové intervencie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa (67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie)

Cieľom intervencie Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8) je redukcia emisií skleníkových plynov prostredníctvom investícií do zariadení a budov v poľnohospodárskych podnikoch. Podporované budú neproduktívne investície potrebné pre zavedenie opatrení v poľnohospodárskej výrobe podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy. Podporené budú investície za účelom:

- organizačných zmien vo výrobe a nových technických zariadení, ktoré zvýšia frekvenciu zhŕňania organických hnojív
- zlepšenia ventilačnej účinnosti ventilačných zariadení v zmysle aplikácie filtračných systémov na existujúci ventilačný systém v ustajnení hospodárskych zvierat
- zavedenia nových ventilačných zariadení spolu s filtračnými systémami v ustajnení hospodárskych zvierat
- výstavby nových a zmeny existujúcich technologických zariadení a stavieb pre uskladňovanie organických hnojív
- zavádzania techník zapracovania organických hnojív do pôdy s preferenciou najlepších dostupných techník
- lepšieho nakladania s organickými hnojivami

Intervencia Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2) prispeje k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia z dôvodu separácie výkalov a moču. Podpora na chov zvierat na pasienku bude kompenzovať straty príjmu z nižšej úžitkovosti zvierat na pasienku, často v ťažko dostupnom teréne spôsobenou zvýšenou spotrebou energie v dôsledku zvýšeného pohybu zvierat a zvýšených nákladov pri manipulácii so zvieratami.

Intervencie Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03) a Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.03) zmenia charakter využívania pôdy čím prispejú k znižovaniu emisií skleníkových plynov.

Sektorové intervencie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov podporou konceptov znižovanie emisií a investíciami do ustajňovacích priestorov.

Potreba **Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka** (potreba 4.3) bude riešená intervenciami

- Zakladanie agrolesníckeho systému (73.01),
- Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.01),
- Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.02),
- Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.02),
- Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.03),
- Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.03),
- Ekologické poľnohospodárstvo (70.04),
- Zatrávňovanie ornej pôdy (70.08),
- Celofarmová eko-schéma (31.1) a
- Sektorová intervencia Ochrana pôdy (49.4) v sektore ovocia a zeleniny.

Výsadba drevín (intervencie 73.1, 73.2, 73.3) prispeje k ochrane pôdy (ochrana pred eróziou), sekvestrácii uhlíka v pôde a zlepšovaniu mikroklimatických podmienok. Je vhodným adaptačným opatrením na zmierňovanie dopadov zmeny klímy s pozitívnym vplyvom na hydrologický režim (zadržiavanie vody a regulácia vzniku povodní), obnovu produkčného potenciálu degradovaných oblastí a je v súlade so stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy do roku 2030.

Ochrana a údržba drevín (intervencie 70.01, 70.02, 70.03) má za cieľ zabezpečiť potrebné udržanie (ošetrenie/údržba) vysadených drevín.

Ekologické poľnohospodárstvo (70.04) predstavuje systém trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia s minimalizáciou nepoľnohospodárskych vstupov podporí ukladanie uhlíka v pôdach a biomase.

Celofarmová eko-schéma (31.1) zvýši sekvestráciu uhlíka podporou organického a zeleného hnojenia.

Sektorová intervencia Ochrana pôdy (49.4) v sektore ovocia a zeleniny zvýši prostredníctvom zapracovania biomasy sekvestráciu uhlíka.

Potreba **zvyšovania podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve** (4.4) bude riešená intervenciou Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04) a intervenciou Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05). Budú podporené investície do technológií a súvisiacich stavebných investícií zameranými na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov. Investície do zariadení na výrobu energie z iných obnoviteľných zdrojov s cieľom využitia všetkej vyprodukovanej energie v poľnohospodárskom podniku alebo farme taktiež prispejú k zvýšeniu podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie. K naplneniu potreby prispejú aj sektorové intervencie v sektoroch ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov a bravčového mäsa. Intervencie podporia zníženie spotreby energie, emisií CO2 a freónu, podporí sa využitie alternatívnych zdrojov energie, udržateľných logistických systémov, a výstavba skladovacích priestorov šetrných ku klíme. Pôjde o intervencie 49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov, 67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcií a 67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania.

V rámci intervencií 73.04 Investície v poľnohospodárskych podnikoch; 73.05 Investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár; 73.07 Rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch; 73.19 Investície do biohospodárstva budú vyčlenené samostatné alokácie pre investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie. V prípade intervencií 73.04 a 73.05 bude podpora poskytnutá formou finančných nástrojov a vzhľadom na očakávaný pákový efekt predpokladáme investície vo výške 250 mil. €. V prípade spracovania, predpokladáme vyčlenenie spolu 45 mil. € na investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie, t.j. 70 mil.€ v investíciách. Spolu sa predpokladá, že SP SPP podporí investície do obnoviteľných zdrojov energie v hodnote 320 mil. €.

Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy (potreba 4.5)

bude zabezpečená intervenciou Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (73.14). Táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou a Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22). Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy a k adaptácii na klimatickú zmenu. Investície prispejú k prechodu na Prírode blízke hospodárenie v lesoch a k zavádzaniu postupov Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Taktiež intervencia a Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície, 73.22) prispeje k zvýšeniu miery adaptácie lesov na zmenu klímy tým, že bude podporená obnova lesov s cieľom dosiahnuť vhodnejšiu a rôznorodejšiu drevinovú skladbu vzhľadom na dané podmienky, čím sa zvýši ekologická stabilita lesa.

K zlepšeniu zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev (4.6) prispeje intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16).

Intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch (73.16) priamo reaguje na zdravotný stav lesov a rozsah škôd v lesoch spôsobený biotickými a abiotickými škodlivými činiteľmi. Podpora sa poskytne na komplex činností obnovy, ochrany a obrany lesných ekosystémov voči synergickému účinku pôsobenia škodlivých činiteľov a nežiadúcim dôsledkom zmeny klímy. Táto intervencia pôsobí synergicky s intervenciou PBHL v oblasti mitigácie a adaptácie lesných ekosystémov na zmenu klímy. Podporené projekty budú mať zároveň významný prínos k zvyšovaniu kapacity lesov pre sekvestráciu CO2, keďže zdravotný stav lesov a ich odolnosť a stabilita zohráva v tejto oblasti významnú úlohu. Podpora vo výške 20 mil. EUR bude cielená na zavádzanie inovatívnych postupov v obnove lesa realizáciu obnovných, ochranných a obranných opatrení v lesoch vrátane výchovy lesných porastov s dôrazom na zvýšenie ich odolnosti a adaptačnej schopnosti, najmä v najviac ohrozených smrekových a borovicových lesoch.

Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine (4.7) podporí intervencia Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13). Intervencie sú zamerané na zabezpečenie adaptácie lesov a krajiny na zmenu klímy a umožnia spomalenie odtoku ako aj zadržanie vody v lesných porastoch.

Potrebu Z**nižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku** (4.8) rieši intervencia 67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie a intervencia 67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky, 67.1.1-Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií.

2.1.SO4.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO4.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)?

: **Nie**

2.1.SO4.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.9 CU PR - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9,74 %
R.12 - Adaptácia na zmenu klímy Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy	15,40 %
R.13 PR - Zníženie emisií v sektore chovu hospodárskych zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky na zníženie emisií skleníkových plynov a/alebo amoniaku vrátane hospodárenia s maštaľným hnojom	8,43 %

R.14 PR - Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)	25,17 %
R.15 CU - Energia z obnoviteľných zdrojov z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a z iných obnoviteľných zdrojov Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)	90,04 MW
R.16 CU - Investície súvisiace s klímou Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov	3,45 %
R.17 CU PR - Zalesnená pôda Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia	5 497,00 ha
R.18 CU - Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	73 271 600,00 EUR
R.26 CU - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	2,26 %
R.27 CU - Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach	387,00
R.30 PR - Podpora udržateľného obhospodarovania lesov Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb	1,51 %
R.34 PR - Zachovanie krajinných prvkov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov	1,32 %

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Ukazovateľ R.9 však súvisí aj so špecifickým cieľom 2, 3 a 9, pričom jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov je uvedené v kapitole 2.1.SO2.8 (k špecifickému cieľu 2).

K cieľovej hodnote ukazovateľa R.9 v špecifickom cieli 4 prispieva nasledovná intervencia na rozvoj vidieka:

Intervencia 73.08 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku – podporené sú investície súvisiace s poľnohospodárskou prvovýrobou, pričom ide o investície nad rámec zákonných požiadaviek v súvislosti s emisiami z poľnohospodárstva.

Rieši sa potreba 4.2

K ukazovateľu R.9 v rámci špecifického cieľa 4 prispievajú tieto sektorové intervencie:

67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií - Intervencia má za cieľ optimalizovať technologický proces prostredníctvom investícií do inovatívneho vybavenia a prispieť k zmierňovaniu klímy.

Riešia sa potreby: 2.1;2.2; 4.1.

67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc - cieľom intervencie je prispieť k zlepšeniu postavenia poľnohospodárov za pomoci investícií, prispieť k zmierňovaniu zmeny klimatických ukazovateľov.
Riešia sa potreby: 2.1;3.1; 4.1 a 10.1.

Intervencia 67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie: Cieľom tejto intervencie je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.
Rieši sa potreba 4.2, 4.4 a 4.8.

Intervencia 67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso
Cieľom tejto intervencie je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.

Intervencia 58.1. – Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov
Táto intervencia zahŕňa podporu všetkých potrebných pracovných krokov na kompletnú novú výsadbu vinohradu. Týmto zásahom je teda možné vysádzať odrody, ktoré sú žiadanejšie a vo všeobecnosti zvýšiť zosúladenie výroby vína s trhom a zvýšenie konkurencieschopnosti. Podpora konverzie by preto mala priniesť zrýchlené a udržateľné prispôsobenie slovenskej výroby vína danej situácii dopytu a umožniť tak bezpečný a vyvážený odbytový potenciál domácej výroby vína.
Rieši sa potreba 4.1.

R.12* – Adaptačné opatrenia vo forme operácií – 15,40%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje relevantnú hodnotu ukazovateľa O.8.

V rámci intervencií I. piliera sa do ukazovateľa započítava intervencia 31.1 Celofarmová eko-schéma nasledovne. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy na úrovni 25 % spolu na úrovni 295 000 ha.
K ukazovateľu prispieva nasledovná intervencia:
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)

Tabuľka pre R.12							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)		295 000	295000	295000	295000	295000	
Celkvá plocha	0	295 000	295 000	295 000	295 000	295 000	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		295 000	295 000	295 000	295 000	295 000	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	15,40	15,40	15,40	15,40	15,40	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.13 - Zníženie emisií v sektore hospodárskych zvierat: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré plynie podpora na zníženie emisií skleníkových plynov/alebo amoniaku vrátane hospodárenia s maštaľným hnojom: 8,43%.

K ukazovateľu prispieva nasledovná intervencia:

31.2 Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat (započíta sa kompletná hodnota tak, ako je uvedená v oddiele 2.3.2)

R.14* - Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú podporené záväzky na zníženie emisií, udržiavať a/alebo zlepšiť ukladanie uhlíka: 25,17%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.8 a časti O.14 zahŕňajúcej plochy trvalých plodín a zatrávnenej ornej pôdy. Plochy trvalých trávnych porastov (TTP) v rámci O.14 a O.17 nie sú započítané (duplicita s TTP v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sú zahrnuté všetky TTP).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje možnosť zatrávniť plochy v chránených územiach (CHÚ), kde je predpoklad využitia alternatívy na 1/4 plôch ornej pôdy v CHÚ, výmera zatrávnených medziradí trvalých plodín (50 % plochy) a celá výmera TTP.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha;

2) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.2 sa berie do úvahy výmera ornej pôdy v chránených územiach, na ktorej sa realizuje zatrávnenie na úrovni 1 400 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva za započítava len plocha 176 700 ha nakoľko sa nachádza na trvalých trávnych porastoch.

V rámci intervencie 70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy sa započítava do ukazovateľa 100% z uvedenej hodnoty.

Šetrné hospodárenie na orných pôdach - hodnota 6 425 ha predstavuje operácie na ornej pôde pre vinohrady a ovocné sady na úrovni 50% (duplicita s hodnotami O.8). 70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity prispieva k ukazovatľu kompletnou hodnotou výstupu na úrovni 208 553 ha. 70.08 Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy prispieva k ukazovateľu hodnotou uvednou v tabuľke.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo – TTP

70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN, OS

70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)

Tabuľka pre R.14							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - TTP		168 163	176 700	176 700	176 700	176 700	8 417
70.06 Šetrné hospodárenie		6 425	6 425	6 425	6 425	6 425	

na ornej pôde, VIN,ZEL, OS							
70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)		460 500	460 500	460 500	460 500	460 500	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)		1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	
Celková plocha	0	854 941	867 501	867 501	867 501	867 501	12 440
Celková plocha bez dvojitého započítavania		478 225	482 248	482 248	482 266	482 248	12 440
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	24,96	25,17	25,17	25,17	25,17	0,65
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.15 - Obnoviteľná energia z poľnohospodárstva, lesníctva a iných obnoviteľných zdrojov: Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW).

K cieľovej hodnote ukazovateľa prispievajú nasledovné intervencie:

73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch

73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár

73.07 Intervencia - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

73.19 Intervencia - Investície do biohospodárstva

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor mlieka a mliečnych výrobkov

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso

Slovensko podporí celkovo investície do obnoviteľných zdrojov energie s celkovým výkonom 90,04 MW.

V rámci **produktívnych intervencií 73.04, 73.05, 73.07 a 73.19** bude osobitne vyčlenená alokácia na zníženie závislosti od fosílnych palív, konkrétne na projekty zavádzania technológií na využitie obnoviteľných zdrojov energie. Vzhľadom na doplnkový charakter k objemovo významným podporám z Plánu obnovy a Partnerskej dohody do tejto oblasti sa očakáva podpora najmä technológií s menším výkonom, pričom vyrobená energia bude predovšetkým na vlastnú spotrebu v rámci výrobného procesu. Rieši sa potreba 4.4.

V rámci intervencie 67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie, ktorej cieľom je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy sa rieši

potreba 4.2, 4.4 a 4.8.

V rámci intervencie 67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie, ktorej cieľom je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy sa rieši potreba 2.1, 3.1, 4.2, 4.4, 4.8 a 9.4.

Hodnoty míľnikov zohľadňujú postupnú realizáciu projektov

Tabuľka pre R.15 Obnoviteľná energia z poľnohospodárstva, lesníctva a iných obnoviteľných zdrojov							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - granty	0	0,00	0,00	0,50	1,00	2,00	3,00
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - finančné nástroje	0	0,00	5,00	15,00	25,00	40,00	40,00
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár granty	0	0,00	0,00	0,00	0,50	1,00	2,00
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár- finančné nástroje	0	0,00	1,00	2,00	4,00	7,00	10,00
73.07 Intervencia - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	0	0,00	0,00	2,00	5,00	15,00	22,00
73.19 Intervencia - Investície do biohospodárstva	0	0,00	0,00	2,00	5,00	7,00	13,00
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	0,003	0,005	0,010	0,012	0,014	0,020
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso	0	0,003	0,005	0,010	0,012	0,014	0,020

Spolu	0,00	0,01	6,01	21,52	40,52	72,03	90,04

R.16 - Investície súvisiace s klímou:

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov (320) ,

73.2 Zakladanie LVP (78)

73.3 Zalesnovanie (21)

73.4 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - len podniky s podporou investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie

73.5 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár -len podniky s podporou investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie

73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku

49.7. Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov

Predpokladá sa, že jeden poľnohospodársky podnik môže byť podporený viackrát v rámci rôznych intervencií. Cieľová hodnota zohľadňuje pravidlo zamedzenia dvojitého započítania toho istého subjektu. Celkovo sa odhaduje podporiť 884 podnikov na projekty/činnosti, ktoré prioritne prispejú k zmierneniu zmeny klímy, alebo adaptácii na ňu.

Hodnoty míľnikov zohľadňujú predpoklad nábehu a priebehu implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku implementácie projektových intervencií na rozvoj vidieka. V prípade intervencií na rozvoj vidieka sú míľniky nastavené s ohľadom na predpokladané výstupové ukazovatele.

Tabuľka pre R.16 Investície súvisiace s klímou							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov	0	60	60	320	320	320	320
73.2 Zakladanie LVP	0	23	23	78	78	78	78
73.3 Zalesnovanie	0	6	6	21	21	21	21
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - granty	0	0	0	1	2	4	10
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - finančné nástroje	0	0	10	50	100	200	200
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár granty	0	0	0	0	2	4	10
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár- finančné nástroje	0	0	4	10	20	50	65
73.8 Investície v poľnohospodárskych	0	0	0	10	40	80	120

podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku							
49.7. Zintentívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov OZ	51	51	51	60	60	60	60
Spolu - kumulatívne	51	140	154	550	643	817	884
Menovateľ ukazovateľa	25 660						
Podiel v % - kumulatívne	0,20%	0,55%	0,60%	2,14%	2,51%	3,18%	3,45%

R.17 - Zalesnená pôda: R.17 - Zalesnená pôda: 5 497 ha pôdy - K tomuto cieľu prispievajú i navrhované intervencie Zalesňovacie poľnohospodárskej pôdy, Zakladanie agrolesníckeho systému a Zakladanie líniového vegetačného prvku s predpokladanou výmerou 1481ha. Taktiež k tomuto ukazovateľu prispieva intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch s rozlohou 3500 ha, čo sa rovná 20 projektom a intervencia 73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry, prostredníctvom ktorej sa podporí 16. Hodnoty ukazovateľa O. 16 (70.01,70.02,70.03) sa nezapočítavajú kvôli duplicite s O.21 (73.01, 73.02, 73.03).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému
70.2 ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.3 ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy
73.01 Zakladanie agrolesníckych systémov
73.02 Zakladanie LVP
73.03 Zalesňovanie
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

Tabuľka pre R.17							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov		400	0	950	0	0	0
73.2 Zakladanie LVP		12	0	19	0	0	0
73.3 Zalesnovanie		30	0	70	0	0	0
70.1 ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému		400		950			
70.2 ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegeetačného prvku		12		19			
70.3 ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy		30		70			
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch				800	800	1 600	800

73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	0	0	0	0	5	5	6
Celková plocha	0	884	0	2 878	805	1 605	806
Celkom kumulatívny počet bez dvojitého započítavania	0	442	442	2 281	3 086	4 691	5 497
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa							
Výsledná hodnota v %							
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.18 - Investičná podpora pre lesnícky sektor: Slovensko alokuje pre lesnícky sektor investičnú podporu vo výške 73,3 mil. EUR.

Do hodnoty ukazovateľa R.18 sa zarátavajú nasledovné intervencie:

73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

73.15 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (produktívne investície)

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 8. K naplneniu špecifického cieľa 4 prispievajú neproduktívne a obnovné investície v lesnom hospodárstve s predpokladanou alokáciou 52 mil. € , tzn. nasledovné intervencie:

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Rieši sa potreby 4.1, 4.2, 4.34.7, 4.5, 4.6, 6.4, 8.3, 8.4.

Míľniky reflektujú na viacročný alebo infraštruktúrny charakter niektorých investícií.

Tabuľka pre R.18 Investičná podpora pre lesnícky sektor							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy		90 000	90000	271600	271600	271600	271600
73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	0	0	0	1 000 000	3 000 000	5 000 000	7 000 000
73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v	0	0	0	500 000	3 000 000	7 500 000	15 000 000

lesoch (časť – neproduktívne investície)							
73.15 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	0	0	0	500 000	3 000 000	7 500 000	10 000 000
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch	0	0	0	4 000 000	8 000 000	16 000 000	20 000 000
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	0	0	0	0	0	0	1 000 000
73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	0	0	0	0	2 000 000	6 000 000	10 000 000
73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	0	0	0	0	2 000 000	6 000 000	10 000 000
Spolu	0	90 000	90 000	6 271 600	21 271 600	48 271 600	73 271 600

R.26 - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi /Podiel fariem využívajúcich produktívnu a neproduktívnu investičnú podporu spojenú so starostlivosťou o prírodné zdroje SPP/ - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi /Podiel fariem využívajúcich produktívnu a neproduktívnu investičnú podporu spojenú so starostlivosťou o prírodné zdroje SPP/ - neproduktívne investície – intervencie - Zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôd a Zakladanie líniových vegetačných prvkov: 2,26%. Celková hodnota čitateľa sa skladá z intervencií 73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov, 73.2 Zakladanie LVP a 73.3 Zalesňovanie a intervencií 73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (120) a 58.1.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov (42).

V súvislosti so špecifickým cieľom 4 je relevantná **Intervencia 73.08 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku:** Táto intervencia zahŕňa investície, zavedením ktorých dôjde v poľnohospodárskych podnikoch k zníženiu emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárskej prvovýroby. Investície sú nad rámec povinných legislatívnych noriem, tzn. oprávnené sú investície zavádzajúce techniky, ktoré povedú k zníženiu emisií vo väčšej miere než je ustanovené Prílohou č. 7 k vyhláške č. 410/2012 Z.z.

Rieši sa potreba 4.2

Intervencia 58.1. – Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Táto intervencia zahŕňa podporu všetkých potrebných pracovných krokov na kompletnú novú výsadbu vinohradu. Týmto zásahom je teda možné vysádzať odrody, ktoré sú žiadanejšie a vo všeobecnosti zvýšiť zosúladenie výroby vína s trhom a zvýšenie konkurencieschopnosti. Podpora konverzie by preto mala priniesť zrýchlené a udržateľné prispôsobenie slovenskej výroby vína danej situácii dopytu a umožniť tak bezpečný a vyvážený odbytový potenciál domácej výroby vína.

Rieši sa potreba 2.2.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov
73.2 Zakladanie LVP
73.3 Zalesňovanie
73.08 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
58.1.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Tabuľka pre R.26							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
58.1.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	0	4	4	4	30		
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov	0	60	0	260			
73.2 Zakladanie LVP	0	23	0	55			
73.3 Zalesňovanie	0	6	0	15			
73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - ročne	0	0	0	10	30	40	40
Celkom počet príjemcov získavajúcich podporu	0	93	4	344	60	40	40
celkom kumulatívny počet bez dvojitého započítavania		93	97	441	501	541	581
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.12)	25 660						
Výsledná hodnota v %	0,00	0,36	0,38	1,72	1,95	2,11	2,26
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.27 Výkonnosť v oblasti životného prostredia/klímy prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí (počet operácií)

R.27 zároveň súvisí aj so špecifickým cieľom 5. Hodnota sa vykazuje rovnaká, spolu bude podporených 323 operácií. Zhŕňame sem všetky investície mimo fariem produktívne aj neproduktívne, ktoré prispievajú k environmentálnym a klimatickým cieľom. Zarátavajú sa operácie podporené v rámci intervencií na rozvoj vidieka, ako aj v rámci sektorových intervencií.

Do výpočtu ukazovateľa sa zarátavajú nasledovné intervencie:
73.11 Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry
73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch
73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície
73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha - neproduktívne investície

67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch:

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso

67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso

Vo vzťahu k špecifickému cieľu 4 sú relevantné:

Intervencia 73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa sa zameriava na vybudovanie vodozádržných prvkov v lesoch, čo je priamym adaptačným opatrením na zmeny klímy.

Rieši sa potreba 4.7.

Intervencia 73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch priamo prispeje k zvýšeniu sekvestrácie uhlíka prostredníctvom obnovy lesov po kalamitách.

Rieši sa potreba 4.6, 6.4.

Intervencie 73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície a 73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha - neproduktívne investície sú komplexné adaptačné opatrenia, ktoré prispejú k zvýšeniu ekologickej stability lesných ekosystémov, čím sa zároveň zvyšuje potenciál pre sekvestráciu uhlíka.

Rieši sa potreba 4.5, 6.4

Intervencia 67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií - Intervencia má za cieľ prostredníctvom investícií do inovatívneho vybavenia zlepšujúceho hospodárenie prispieť k zmierňovaniu klímy.

Riešia sa potreby: 4.1; 4.8,5,2;9,4

Intervencie 67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobkyvýrobky a 67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky, prispejú vybranými investíciami k zmierňovaniu zmeny klímy a k podpore udržateľnej energie. Rieši sa potreba 4.2, 4.4 a 4.8.

Intervencie 67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso a 67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso, prispejú vybranými investíciami k zmierňovaniu zmeny klímy a k podpore udržateľnej energie. Rieši sa potreba 4.2, 4.4 a 4.8.

Hodnoty míľnikov zohľadňujú predpoklad implementácie sektorových intervencií a nábehovú krivku projektových intervencií na rozvoj vidieka a kopírujú navrhované hodnoty výstupových ukazovateľov.

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako každá intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov. V tabuľke sú uvedené všetky intervencie strategického plánu, ktoré boli priradené k výsledkovému indikátoru.

Tabuľka pre R.27 Výkonnosť v oblasti životného prostredia/klímy prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí (počet operácií)							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.11 Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	0	0	0	13	23	33	36
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a	0	0	0	20	40	60	80

modrej infraštruktúry							
73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	0	0	0	5	15	25	35
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch	0	0	0	10	20	40	50
73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch - neproduktívne investície	0	0	0	2	12	30	60
73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha - neproduktívne investície	0	0	0	0	10	30	50
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	10	20	20	20	20	20
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	4	6	8	11	14	16
67.4.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	2	6	8	10	12	14
67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso	0	4	6	8	10	14	14
67.5.4 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania - sektor Bravčové mäso	0	2	4	6	8	12	12
Spolu - kumulatívne	0	22	42	100	179	290	387

R.30 Podpora trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov a intervencia Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy: 1,51%

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov prispieva v plnej miere 34 000

ha.

K ukazovateľu prispieva nasledovná intervencie:

70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho)

Tabuľka pre R.30							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho)		34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	
Celková plocha	0	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.05)	2 258 267						
Výsledná hodnota v %	0,00	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.34* – Zachovanie krajinných prvkov: Podiel využívanej poľnohospodárskej oblasti (UAA) v rámci podporovaných záväzkov na riadenie krajinných prvkov vrátane živých plotov a stromov

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.02 Zakladanie LVP

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

Tabuľka pre R.34							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.02 Zakladanie LVP		12	12	31	31	31	31
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha	0	16 212	17 812	19 531	21 431	25 231	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		16 212	17 812	19 531	21 431	25 231	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	0,85	0,93	1,02	1,12	1,32	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v % (v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

**Vzhľadom na špecifický dizajn celofarmovej eko-schémy, plánovaný výstup uvedený v tabuľke 2.3.2 pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 nereflektuje skutočný prínos jednotlivých postupov vyžadovaných v rámci celofarmovej eko-schémy k príslušným plánovaným cieľom výsledkových ukazovateľov. Podrobnejší údaj o hodnote plánovaného výstupu relevantnej pre príslušný výsledkový ukazovateľ je uvedený pri jednotlivých výsledkových ukazovateľoch, ku ktorým celofarmová eko-schéma prispieva.*

2.1.SO4.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Celofarmová eko-schéma (Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat)

Alokácia na celofarmovú ekoschému bola určená vo výške 513 mil. EUR, čo predstavuje 25% celkovej alokácie I. piliera. Dizajn požiadaviek, ktoré majú farmy plniť boli stanovené tak, aby boli za túto sumu realizovateľné na celom území SR a zároveň boli dostatočne ambiciózne v plnení cieľov v oblasti environmentálnych a klimatických ambícií SR a EÚ. SR pripravovala dizajn eko-schémy v spolupráci so zástupcami ochranárov, rezortom MŽP SR a združeniami farmárov. Požiadavky kladené na farmárov a očakávané výstupy eko-schémy predstavujú kompromis medzi požiadavkami zúčastnených strán, vrátane zúčastnených zástupcov ochranárov.

Z pohľadu farmárov je eko-schéma dobrovoľná. Zároveň však predstavuje náhradu za platbu GREENING. Ambíciou SR je pokryť ekoschémou všetky plochy, na ktoré bude poskytovaná základná platba BISS. Navrhnutá podpora je podľa vnútorných analýz nákladovosti dostatočne motivačná pre všetky farmy. Vyššie požiadavky sú kladené na relevantné oblasti CHÚ. Plnenie požiadaviek vytvoria vyššie náklady pre farmy. Preto bude na ornú pôdu v CHÚ poskytnutá vyššia hektárová platba.

Adaptačné opatrenia na zmenu klímy - Zakladanie agrolesníckeho systému, Zakladanie líniových vegetačných prvkov a Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy budú podporené vo forme platby na hektár. Platby boli pripravené inštitúciu NPPC-VÚEPP na základe výpočtu dodatočných nákladov na operáciu. Metóda výpočtu zabezpečuje dostatočnú motiváciu pre zapojenie sa schémy, preto je predpoklad, že cieľ podpory bude splnený. Sumou 3,3 mil. EUR bude podporené zakladanie agrolesníckych systémov, sumou 0,8 mil. EUR bude podporené zakladanie líniových vegetačných prvkov a sumou 0,3 mil. EUR bude podporené zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

Adaptačné opatrenia na zmenu klímy - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému, Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku a Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy budú podporené vo forme platby na hektár s 5 ročnou viazanosťou. Platby boli pripravené inštitúciu NPPC-VÚEPP na základe výpočtu dodatočných nákladov na operáciu. Metóda výpočtu zabezpečuje dostatočnú motiváciu pre zapojenie sa schémy, preto je predpoklad, že cieľ podpory bude splnený. Sumou 2,9 mil. EUR budú podporené nové agrolesnícke systémy, sumou 0,2 mil. EUR bude podporené zakladanie líniových vegetačných prvkov a sumou 0,7 mil. EUR bude podporené zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

Alokácia 30 mil. EUR na Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku bude využitá na podporu 100 projektov v priemernej výške 300 tis. EUR. Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície vo väčších chovoch hospodárskych zvierat. Priemerná jednotková suma je stanovená podľa obdobných investícií z predchádzajúceho obdobia s ohľadom na stanovené ciele v novom programovom období.

Intervencia **Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa** má alokáciu **7 mil. EUR**. Priemerná podpora je plánová na úrovni 200 tis. EUR na projekt a cieľ je podporiť 35 projektov tak, aby splnili očakávané ciele.

Alokácia pre integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť neproduktívne investície) vo výške **15 mil. EUR** podporí 60 projektov priemernou sumou 250 tis. EUR. Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť

projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií. Suma na jeden projekt je nastavená tak, aby bola dostatočne motivačná a zároveň bola maximalizovať plnenie očakávaných výstupov.

Alokácie pre Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (časť neproduktívne investície) vo výške **10 mil. EUR** podporení 50 projektov v sume 200 tis. EUR. Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií. Suma na jeden projekt je nastavená tak, aby bola dostatočne motivačná a zároveň bola maximalizoval plnenie očakávaných výstupov.

Projekty ozdravných opatrení v lesoch s alokáciou 20 mil. EUR podporia 50 projektov priemerne vo výške 400 tis. EUR. Výška podpory bola nastavená tak, aby zohľadňovala komplexnosť projektov a stanovené ciele.

Riešenie OZE

V rámci daného špecifického cieľa SP SPP sa nepredpokladá osobitná intervencia na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov z dôvodu, že podpora na využívanie obnoviteľných zdrojov energie bude riešená v období 2021-2027 najmä v rámci podpory do sektoru energetiky zo zdrojov Plánu obnovy a Partnerskej dohody. Plánovaná podpora v rámci Plánu obnovy je zameraná na investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (s inštalovaným výkonom 10 kW až 50 MW) a investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť a zvýšiť účinnosť výroby elektriny a tiež zabezpečenie technologickej obnovy existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z bioplynu, ktorým do roku 2026 skončí prevádzková podpora. V rámci Partnerskej dohody je tiež plánovaná podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti a to najmä na inštaláciu zariadení využívajúcich OZE vrátane zariadení na skladovanie elektriny a pilotný projekt „Zelená podnikom“ poskytovania poukážok na inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE v MSP – podpora decentralizovanej výroby energie z OZE v kombinácií s návrhom opatrení energetickej efektívnosti prostredníctvom energetických auditov pre MSP, vrátane poskytnutia energetických auditov pre MSP. Z uvedeného dôvodu bude podpora na využitie OZE v poľnohospodárstve komplementárne podporená v rámci ŠC 2 v intervencii Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a to na vlastnú spotrebu, teda ako investícia do zvýšenie efektivity využívania výrobných vstupov a zvýšenie celkovej udržateľnosti podniku. V prípade kombinovaných investícií budú podporené aj investície do energetickej efektívnosti aj v prípade zariadení na spracovanie vlastnej produkcie.

2.1.SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

2.1.SO5.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO5.1.1 Silné stránky

- nižšie množstvo amoniaku na hektár pôdy na Slovensku (14,6 kg/ha) v porovnaní s krajinami s podobnou štruktúrou a rozlohou,
- na celonárodnej úrovni súčasné vstupy dusíka do poľnohospodárskej pôdy vo väzbe na jeho odber úrodou plodín vytvárajú základné predpoklady pre zníženie jeho neproduktívnych strát do vôd,
- na väčšine územia je nízky obsah dusičnanov,
- rastúci podiel ekologického poľnohospodárstva na poľnohospodárskej pôde,
- kvalita povrchových a podzemných vôd, nízka intenzita aplikácie hnojív a pesticídov, nízka aplikácia priemyselných hnojív,
- fungujúci systém šetrných postupov v ovocí, zelenine a vinohradoch,
- postupný nárast podielu vodných útvarov v dobrom chemickom stave,
- dobrá bilancia odberu a využívania zdrojov podzemných vôd,
- výraznejšie využívanie povrchových vôd pred podzemnými vodami na poľnohospodárske účely.

2.1.SO5.1.2 Slabé stránky

- vysoká rozdrobenosť vlastníctva pôdy a nevysporiadané vlastnícke vzťahy bránia dôsledne realizovať ochranu pôdy, vody a vzduchu a vytvárať spoločné zariadenia a opatrenia,
- znižovanie úrodnosti pôdy vplyvom vodnej a veternej erózie,
- vysoká miera emisií amoniaku (92,8 %) z poľnohospodárstva v rámci EÚ, najvyššia intenzita emisií amoniaku je pozorovaná v chove hydiny, najmä nosníc,
- častejšie suchá majú nepriaznivý vplyv na poľnohospodársku výrobu a spotrebu vody,
- trvalý nedostatok fosforu v pôde,
- ohrozenie kvality podzemnej vody Žitného ostrova, ktorý je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe,
- pokles kvality povrchových vôd.

2.1.SO5.1.3 Príležitosti

- rast dopytu po využívaní ekologického poľnohospodárstva a šetrnej produkcie ovocia, zeleniny a vína,
- rast dopytu po využívaní precízneho hnojenia,
- možnosti rozširovať uplatňovanie protieróznych opatrení na poľnohospodárskej pôde,
- realizovať investície zamerané na zníženie úniku NH3 do ovzdušia,
- aplikácia moderných nízko emisných technológií pri skrmovaní a chove hospodárskych zvierat, rovnako ako pri uskladňovaní a aplikácii hospodárskych hnojív,
- možnosti rozširovania alternatívnych integrovaných/biologických spôsobov ochrany plodín, správna rotácia plodín, odolné druhy/variety plodín,
- uplatňovanie zvýšenej ochrany a racionálneho využívania vodných zdrojov,
- rozvoj vzdelávania, poradenstva a transferu vedomostí v oblasti ochrany vôd, pôdy a vzduchu (prierezový cieľ).

2.1.SO5.1.4 Hrozby

- limitované zapojenie sa poľnohospodárov do schém ochrany prírodných zdrojov,

- postupovanie procesov klimatickej zmeny,
- zhoršovanie finančnej situácie fariem a znižovanie dôrazu na ochranu prírodných zdrojov,
- zvýšený únik emisií amoniaku do ovzdušia z poľnohospodárstva pri skladovaní a aplikácii hospodárskych hnojív na pôdu a nadbytočnými dávkami proteínov v potrave,
- rast používania pesticídov v SR v dôsledku tlaku na zvyšovanie konkurencieschopnosti,
- zvýšené používanie pesticídov aj preventívnym spôsobom bez nutnosti ich použitia,
- pokračovanie záberov kvalitnej poľnohospodárskej (ornej) pôdy pre výstavbu priemyselnej, bytovej a dopravnej infraštruktúry,
- nízka dostupnosť vzdelávania a poradenstva pre poľnohospodárov.

2.1.SO5.1.5 Iné poznámky

Vodná erózia je najzávažnejším problémom degradácie poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Erózia pôdy spôsobuje odnos pôdnych častíc, degradáciu úrodných vlastností pôdy, úbytok organickej hmoty a živín a zhoršovanie pôdnej štruktúry. Z celkovej výmery poľnohospodárskych pôd je účinkami vodnej erózie vyššou intenzitou na Slovensku ohrozených 6,7% pôd.

Poľnohospodárstvo je najväčším producentom amoniaku zo všetkých odvetví, ale jeho produkcia v priebehu rokov postupne klesá. Na znižujúce sa množstvo emisií má vplyv aj dlhodobo klesajúci počet hospodárskych zvierat a s ním súvisiaci pokles produkcie a využívania organických hnojív. Celkové emisie amoniaku vyprodukované v rámci poľnohospodárstva zahŕňajú objem vyprodukovaného amoniaku zo živočíšnej výroby a používania priemyselných a organických hnojív v rámci rastlinnej výroby. Celkový podiel amoniaku vyprodukovaný zo živočíšnej výroby bol 31,6 %, pričom použitím anorganických a organických hnojív sa vyprodukovalo 68,4 %.

Kvalita povrchovej a podzemnej vody je na Slovensku vyššia ako priemer EÚ. Na základe meraní kvality podzemných bolo v roku 2017 vyhodnotených 5,4 % monitorovaných miest ako nevyhovujúcich z hľadiska limitu dusičnanov. V rovnakom období bola stredná kvalita povrchových vôd nameraná v 38% monitorovaných miest. V porovnaní s rokom 2015 sa koncentrácia dusičnanov v podzemných a aj povrchových vodách na Slovensku znižuje.

Posledné údaje o hrubej bilancii dusíka sú k dispozícii za rok 2017. V uvedenom roku prebytok dusíka v pôde na Slovensku dosiahol v priemere 27 kg/ha. V porovnaní s rokom 2012 sa znížil o 14 kg/ha (o 44,0 %) a v porovnaní s priemerom obdobia 2011-15 sa znížil o 18,2 kg/ha (o 53,2 %). Bilancia dusíka na národnej úrovni je v poslednom období výrazne ovplyvňovaná výskytom sucha, kedy v dôsledku nižších úrod plodín dochádza k vyššiemu bilančnému prebytku tejto živiny. Pre porovnanie s priemerom EÚ boli k dispozícii posledné údaje z roku 2015. Priemer prebytku dusíka v EÚ bol v množstve 51 kg/ha a prebytok dusíka na Slovensku predstavoval v tom istom roku 38 kg/ha.

Bilancia vývoja fosforu v poľnohospodárskej pôde v SR je negatívna. Nedostatok fosforu v roku 2016 dosiahol 7 kg/ha, v porovnaní s rokom 2011 sa zväčšil o 1 kg/ha (o 16,7 %) a oproti priemeru obdobia 2011-15 sa zvýšil o 1,8 kg/ha (o 34,6 %). Pre porovnanie s priemerom EÚ boli aj v prípade bilancie fosforu k dispozícii posledné údaje z roku 2015. Priemer deficitu fosforu EÚ bol 1 kg/ha a deficit fosforu na Slovensku predstavoval 5 kg/ha.

V jednotlivých skupinách pesticídov došlo v porovnaní rokov 2005 – 2019 k nárastu ich spotreby. V roku 2019 sa spolu v poľnohospodárstve aplikovalo 5 670,6 t prípravkov na ochranu rastlín, z toho približne 2 678,8 t herbicídov, 1 264,4 t fungicídov, 474,7 t insekticídov a 1 252,7 t ostatných prípravkov.

Odber povrchovej vody pre poľnohospodárstvo sa výrazne nemenil a zostáva nízky. V roku 2018 sa poľnohospodárstvo podieľalo na celkovej spotrebe povrchovej vody 5,1%. Podiel zavlažovania na celkovom odbere vody na Slovensku v roku 2018 predstavoval 2,8% a je výrazne pod priemerom EÚ 27 (19,1%)

Odber podzemnej vody sa v roku 2016 v porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 znížil o 2,2 %. V rámci poľnohospodárstva v rastlinnej výrobe sa objem odberov podzemnej vody znížil o 4,9 %, v živočíšnej výrobe klesol o 1,9 %. V potravinárskom priemysle bol zaznamenaný pokles odberov podzemnej vody o 0,2 %. V roku 2016 sa poľnohospodárstvo podieľalo na celkovej spotrebe podzemnej vody 3,1 %.

Slovensko má vysokú rozdrobenosť vlastníctva pôdy, čo má negatívne ekonomické ako aj environmentálne dopady. Bez odstránenia rozdrobenosti nie je možné flexibilne riešiť eróziu pôdy ako aj zvýšiť biodiverzitu. Rozdrobenosť vlastníctva zvyšuje transakčné náklady na trhu s pôdou a bráni reštrukturalizácii pôdohospodárskych podnikov. Fragmentácia vlastníctva pôdy spomaľuje rast pridanej hodnoty a produktivity podnikov. Vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívny vplyv hlavne na malých a mladých poľnohospodárov.

2.1.SO5.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno
5.2	Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Áno
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne
5.5	Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Áno

2.1.SO5.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ

Pri hodnotení potrieb v rámci ŠC 5 boli zohľadnené viaceré národné plány vo väzbe na legislatívne nástroje uvedené v prílohe XIII k nariadeniu o pláne SPP:

Potreba: 5.1 Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárskej činnosti - nadmernou aplikáciou živín

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (2021), ktorý konštatuje potrebu uplatňovať správne poľnohospodárske postupy, ako sú napr. obrábanie pôdy, hnojenie s dôrazom na efektívne využitie živín a eliminovanie nežiaducej acidifikácie pôdy. Taktiež akčný plán zdôrazňuje podporu celkového zvýšenia živočíšnej výroby a organického hnojenia v súlade s platnou legislatívou.

H_2Odnota je voda, akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody uvádza potrebné opatrenia ako obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy hnojením organickými hnojivami a aplikáciu maštaľného hnoja a zeleného hnojenia.

Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v SR zdôrazňuje potrebu opatrení ako vylúčiť hnojenie v blízkosti biotopu, obnovovať vegetáciu formou zamokrenia lokality blokovaním odvodňovacích kanálov, vytváraním násypov, hnojenie fosforom, zníženie alebo odstránenie používanie chemikálií na hnojenie, vápnenie a usmerniť ich pri kontrole škodcov v lesníctve. Najzávažnejším negatívnym vplyvom podľa dokumentu sú zásahy do vodného režimu, vysušovanie mokradí a nadmerné hnojenie.

Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov je v súlade s potrebou ŠC 5 v oblasti znižovania počtu ošetrení prípravkami na ochranu rastlín, optimalizovaním hnojenia. Podľa akčného plánu je prehnojenie dusíkom všeobecne nepriaznivé pre zdravý vývoj rastlín a hnojenie

organickými hnojivami je základom zachovania priaznivých fyzikálno-chemických vlastností pôdy. Dodávanie hnojív je vhodné regulovať na základe pôdnych rozborov a dosahovaných úrod.

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôd konštatuje potrebu aplikácie dusíkatého hnojiva vo viacerých častiach (delené hnojenie) s testovaním plodín. Podľa kódexu optimalizácia výživy znižuje množstvo vstupujúceho dusíka do kolobehu a ovplyvňuje emisie vo všetkých etapách hospodárenia s hnojom (uskladnenie, skladovanie a hnojenie). Kódex taktiež identifikuje potrebu správneho načasovania hnojenia a eliminácie rizika prehnojenia vypočítaním potreby živín.

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 preferuje hnojenie spracovaným a environmentálne nezávadným čistiarenským kalom a hnojenie s dôrazom na efektívne využitie živín.

Potreba: 5.2 Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, vypracovanie systému minimalizácie vstupov chemických prípravkov do poľnohospodárskej produkcie.

Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v SR uvádza opatrenia potrebné na zachovanie alebo obnovenie priaznivého stavu:

·zníženie difúzneho (plošného) znečistenia povrchových alebo podzemných vôd z poľnohospodárskych činností obmedzeným používaním pesticídov,

·ponechanie okrajových zón okolo polí a okolo vodných plôch, aby sa zamedzilo splavu hnojív a pesticídov, podpora piesčitých plôch ako kladísk korytnačky močiarnej – 8 lokalít,

·obmedzenie využívania pesticídov a insekticídov obzvlášť na poliach v blízkosti pasienkov, lúk a xerotermných biotopov, prioritne v CHVÚ,

·zamedzenie splavu pesticídov a hnojív z polí do vodných tokov – 10 lokalít.

Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov uvádza potrebu trvalo udržateľného využívania pesticídov vo väzbe na smernicu 2009/128/ES, ktorá sa vzťahuje na pesticídy ako prípravky na ochranu rastlín.

Zelenšie Slovensko, Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 konštatuje potrebu v rámci povrchových vôd začať sledovať novo sa objavujúce chemické látky, zvyšky liečiv a nové pesticídy.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy zdôrazňuje potrebu zakázať použitie pesticídov a chemických látok (mimo systémov integrovanej ochrany) v blízkosti vodných tokov, mokradí a významných zdrojov podzemnej vody.

Potreba: 5.3 Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia v rámci opatrení eliminácie pôdnej erózie identifikuje potreby ako:

- pestovanie medziplodín, ktoré znižujú vodnú a veternú eróziu,
- využívanie pôdoochranných technológií pre eróziou ohrozené pôdy,
- prispôsobiť produkčné systémy kapacite krajiny a vhodnosti pôdy,
- zachovanie a obnova líniových prvkov v krajine,
- podporovať ochranné systémy orby,
- konštrukcia nových krajinných prvkov,
- podpora zachovania a správneho hospodárenia na trvalých trávnych porastoch.

Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030) konštatuje potrebu zvýšenia vodnej retenčnej kapacity pôdy a zníženie vodnej erózie v poľnohospodárskej krajine opatreniami ako:

- využívanie vhodných agrotechnických postupov,
- pestovanie vhodných druhov plodín,
- obnova remízok,
- rozčlenením veľkých pozemkov na menšie alebo vytváraním vsakovacích pásov.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy na minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy navrhuje:

- uplatňovanie protieróznych opatrení v rámci ekologizácie poľnohospodárstva a prepojiť toto opatrenie s celkovou ochranou krajinných prvkov „zelenou infraštruktúrou" v rámci SPP,
- zvýšiť zastúpenie nových a podporovať zachovanie a obnovu existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom,
- vytvárať agrolesnícke systémy na poľnohospodárskej pôde, t.j. identifikovať legislatívne bariéry, navrhnúť úpravy a doplnenie súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov a pripraviť podporné schémy,
- dôslednejšie kontrolovať uplatňovanie protieróznych opatrení zahrnutých v zákone č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy pôdnou službou v praxi (aj spoločne s konkrétnymi protieróznymi opatreniami SPP).

Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu2021-2030 presadzuje výsadbu pôvodných druhov drevín v poľnohospodárskej krajine za účelom zmeny mikroklímy, znižovania erózie, zvýšenia biodiverzity a adaptačnej schopnosti krajiny voči zmenám klímy s využitím dotačných politík (napr. SPP) prednostne v oblastiach s nedostatkom zrážok a v rozsahu potrebnom na zmenu mikroklímy.

Potreba: 5.4 Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia

V dôsledku zmeny klímy dochádza k fragmentácii biotopov. Adaptácia založená na ekosystémoch a ich službách (ecosystem based adaptation) môže do značnej miery zvýšiť odolnosť ekosystémov a rastlinných a živočíšnych druhov voči dôsledkom zmeny klímy a prispieť k zlepšeniu zdravia ekosystémov a ich služieb. Nezanedbateľný je jej pozitívny vplyv na niekoľko oblastí a sektorov, ktoré sa potrebujú adaptovať na zmenené klimatické podmienky, ako napr. lesníctvo, poľnohospodárstvo, vodné hospodárstvo a ďalšie. Využitím stabilizujúcich krajinných štruktúr, zelenej infraštruktúry sa zvýši adaptačná schopnosť celej ľudskej spoločnosti.

Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)

Do roku 2030 nastane postupná obnova krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde. Vegetácia v poľnohospodárskej krajine plní dôležitú krajinno-ekologickú, protieróznu, biologickú a krajinotvornú funkciu. Má zásadný význam aj pri protipovodňovej ochrane a podpore trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov. Nelesná drevinová vegetácia sa podieľa na zvyšovaní ekologickej stability krajiny, biodiverzity, konektivite prírodných prvkov krajiny, je súčasťou biokoridorov, interakčných prvkov v krajine a zvyšuje priechodnosť krajiny pre zver. Veľmi významné je zachovávanie brehových a sprievodných porastov vodných tokov a pravidelná starostlivosť o dreviny, ako zakladanie krátkodobých ekologických plôch – pásov tvorených zmesou nedrevinových rastlín.

Potreba 5.5 Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku

H_2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve a konkretizuje opatrenia

podporujúce efektívne hospodárenie s vodou v poľnohospodárstve. Zdôrazňuje potrebu rekonštrukcie zavlažovacích systémov, spôsoby zavlažovania, zadržanie vody v pôde, udržateľné a pôdu šetriace systémy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a hospodárenie s vodou s presahom na pôdnu eróziu a podporu retenčnej schopnosti pôdy, zhutňovanie pôdy a orbové systémy.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Je zameraná na podporu riešení vo forme opatrení v živočíšnej výrobe, využívanie závlah s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, spôsoby zavlažovania, viacúčelové využívanie rekonštruovaných alebo novobudovaných systémov závlah, rekonštrukcia závlahových systémov a hydromelioračných zariadení pri zohľadnení potreby ochrany biodiverzity, pestovania krmovín odolných proti suchu, programov šľachtenia na lepšiu adaptáciu rastlín a zvierat, druhovú skladbu osevných postupov, šetrné pestovateľské technológie.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MŽP SR) konštatuje potrebu zavádzania adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve. Plán je zameraný na zvyšovanie adaptačnej schopnosti obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby. Nástrojom retencia vody v pôde, minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy, opatrenia na ochranu pôdy, adaptáciu rastlinnej a živočíšnej výroby na zmenené klimatické podmienky, závlahy s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, protierózne opatrenia v rámci ekologizácie poľnohospodárstva a prepojenie opatrení s celkovou ochranou krajinných prvkov „zelenou infraštruktúrou“ v rámci SPP, nové a podpora zachovania a obnovy existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom a agrolesnícke systémy.

2.1.SO5.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.2 - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.4 - Ostatné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické	70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných

	a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	O.22. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na investície do infraštruktúry

Prehľad

Špecifický cieľ **podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemických látok.**

Intervenciou **Ekologické poľnohospodárstvo (70.04)**, ktorá na výmere 270 tis. hektárov podporí úplné vzdanie sa používania chemických látok. Tým sa podporí udržateľný manažment prírodných zdrojov. Intervencia **Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (70.05)** prispeje k ochrane podzemnej a povrchovej vody pred vyplavovaním živín a intervencia **Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.06)** zabezpečí zníženie používania a závislosti od chemických látok v poľnohospodárstve. Intervencia **Celofarmová eko-schéma (31.1)** prispeje k zlepšeniu kvality a štruktúry ornej pôdy. Intervencia **Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11)** podporí hospodárne nakladanie s vodou ako aj zadržiavanie vody v krajine. Intervencia **Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry (73.18)** bude financovať prvky modrej a zelenej infraštruktúry. K ochrane prírodných zdrojov prispejú aj intervencie **Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.08)** a **sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov**.

Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva– nadmerná aplikácia živín (5.1) bude podporená intervenciou Precízne hnojenie orných pôd- ochrana vodných zdrojov (70.05) a Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.06).

Intervencia Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (70.05) bude optimalizovať dávky hnojenia na základe rozborov pôdy a znižovať vyplavovania živín do podzemných vôd (hlavne fosfor a dusík). Slovenská republika má, zákonom č.305/2015 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie ustanovené chránené vodohospodárske oblasti. Ide o významné územia prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Vyhlásených je 11 vodohospodársky chránených veľkoplošných oblastí podzemných vodných zdrojov. Jednou z týchto oblastí je aj Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Žitný ostrov. Oproti ostatným oblastiam je atypická tým, že je na jednej strane najväčšia oblasť zdrojov podzemných vôd v strednej Európe a na druhej strane, že táto oblasť patrí z hľadiska poľnohospodárskej výroby k najúrodnejším lokalitám SR. Uvedená lokalita je v zmysle dusičnanovej smernice ES č. 91/676/EEC tiež zaradená do zraniteľných oblastí SR. Slovensko plánuje hektárovou platbou kompenzujúcou vyššie náklady a nižšie výnosy podporiť 75 500 hektárov.

Intervencia Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.06) podporí postupy a riešenia na znižovanie rizika prieniku pesticídov do vodných zdrojov. Podporou environmentálne šetrných postupov v kombinácii s obmedzením vstupov hnojivých látok sa sleduje zníženie kontaminácie pôdy, ktorá predstavuje významný sekundárny zdroj kontaminácie podzemných a povrchových vôd. Rezíduá prípravkov na ochranu rastlín sa dostávajú vplyvom eróznej činnosti vetra, odtokom či splavovaním z pôdy do vodných zdrojov. Efektívnym nástrojom je zisťovanie obsahu dusíka v pôde, čím sa čiastočne eliminuje dávka dodávaných hnojív v súlade s potrebami pestovaných plodín. Intervencia bude rozdelená na operácie:

- Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov
- Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde
- Šetrné postupy v ovocných sadoch
- Šetrné postupy vo vinohradoch

Intervencia bude mať charakter hektárovej platby a podporí 34 050 hektárov.

Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov (potreba 5.2) bude podporené primárne intervenciou Ekologické poľnohospodárstvo (70.04) a intervenciou Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch (70.06). Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k zachovaniu a zvýšeniu množstva organického uhlíka v pôde, zvyšuje kvalitu pôdy a vody. Zákazom používania dusíkatých priemyselných hnojív je pôdna výživa dusíkom realizovaná prostredníctvom mineralizácie dusíka z organických hnojív. Organické hnojenie prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde a zlepšeniu bilancie uhlíka. Silnou redukciou chemickej ochrany rastlín a hnojenia dochádza k znižovaniu nežiadúcej kontaminácie vôd a zároveň aj k zníženiu exportu nežiaducich látok do povrchových a ostatných vôd. Okrem toho prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva sa zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu, čo je významným faktorom v súvislosti s klimatickou zmenou (otepľovanie) najmä v oblastiach chudobných na zrážky. Intervencia bude realizovaná na výmere 270 tis. hektárov a Slovensko na ňu alokuje až 179,8 mil. EUR. Podpora bude zameraná na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo a na udržanie ekologického poľnohospodárstva. Podpora bude mať charakter špecifickej platby na hektár.

K naplneniu potreby prispejú aj sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny. Intervencia Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania (49.5) a Zvyšovanie odolnosti proti škodcom a znižovanie rizík používania pesticídov vrátane zavedenia techník integrovanej ochrany proti škodcom (49.8) prispejú k ochrane vody a pôdy. Intervencie budú umožňovať používanie ekologických mazív a ekologických hydraulických olejov v produkcii a zberovej technológii, aplikáciu povrchovo aktívnych látok na zadržiavanie vody v pôde, využívanie kvapkovej závlahy a mikropostrekovačov a recykláciu vody pri pozberových operáciách. Ochranu pôdy podporia aplikáciou biologických postrekov a techniky vedúce k zníženiu environmentálnej záťaže.

Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení (potreba 5.3) bude podporené intervenciou Celofarmová eko-schéma (31.1), intervenciou Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.2) a intervenciou Ochrana pôdy (49.9) v sektore ovocia a zeleniny.

Intervencia Celofarmová eko-schéma zlepší štruktúru ornej pôdy každoročne na 25% výmery ornej pôdy farmy, ktorá sa do intervencie dobrovoľne zapojí. Farmy budú môcť na zlepšenie štruktúry pôdy využiť:

- aplikáciu maštaľného hnoja ako hospodárskeho hnojiva,
- pestovanie vybraných medziplodín,
- aplikáciu kompostu,
- zapravenie slamy.

Intervencia Ochrana pôdy (49.4) v sektore ovocia a zeleniny zníži zhutnenie pôdy, zníži pôdnu eróziu, nahradí minerálne substráty organickými a podporí využívanie biologicky odbúrateľných netkaných textílií.

Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry (potreba 5.4) podporí intervencia Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.2) a intervencia Budovanie spoločných

zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry (73.18) zameraná prvky zelenej a modrej infraštruktúry. Pôjde o:

- protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a prieľahy),
- opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň),
- vodohospodárske opatrenia, ktoré zabezpečujú krajinu pred prívalovými vodami a pod-máčaním a zabezpečujú zdroj vody na krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia).

K naplneniu špecifického cieľa taktiež prispeje intervencia Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (73.8) podporou investícií do mechanizácie a technológií pre zapracovanie organických hnojív do pôdy vrátane podpovrchového zapracovania.

K riešeniu potreby **Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku** prispejú Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah (73.11). Investície sa týkajú využitia gravitačných závlah a modernizáciu existujúcich závlahovej infraštruktúry, čím sa prispeje k efektívnejšiemu využívaniu vody v sektore a zredukovaniu potenciálnych strát. Slovensko plánuje finančne podporiť 36 projektov v tejto oblasti. Strategickým cieľom v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska. Hydromeliorácie predstavujú súbor opatrení, činností, stavieb a zariadení zaisťujúcich zlepšenie prírodných podmienok využívania pôdy úpravou vodného režimu. Hydro-zavlažovacie a zádržné zariadenia vrátane malých vodných nádrží ako regulačný prvok poľnohospodárskej sústavy predstavujú primárne stabilizačný faktor a sekundárne aj intenzifikačný faktor poľnohospodárskej produkcie.

Potrebu Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku (5.5) rieši intervencia 67.1.1-Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií.

2.1.SO5.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO5.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)?

: **Nie**

2.1.SO5.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP	0,82 %
R.14 PR - Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)	25,17 %
R.17 CU PR - Zalesnená pôda Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia	5 497,00 ha
R.18 CU - Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie	73 271 600,00 EUR

výkonnosti lesohospodárskeho sektora	
R.19 PR - Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)	20,05 %
R.21 PR - Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	32,82 %
R.22 PR - Udržateľné hospodárenie so živinami Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami	16,87 %
R.24 PR - Udržateľné a obmedzené používanie pesticídov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov	27,60 %
R.26 CU - Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	2,26 %
R.27 CU - Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach	387,00
R.29 PR - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej z SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň	14,09 %
R.31 PR - Zachovanie biotopov a druhov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou	50,94 %

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.10 Podiel fariem zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobco, miestnych trhov, krátkeho dodávateľského reťazca a schém kvality podporovaných SPP

49.2 Ochrana a zvyšovanie biodiverzity

Intervencia má za cieľ zvyšovanie biodiverzity formou investícií na výsadbu vetrolamov a živých plotov.

R.14* - Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú podporené záväzky na zníženie emisií, udržiavať a/alebo zlepšiť ukladanie uhlíka: 25,17%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.8 a časti O.14 zahŕňajúcej plochy trvalých plodín a zatrávnenej ornej pôdy. Plochy trvalých trávnych porastov (TTP) v rámci O.14 a O.17 nie sú započítané (duplicita s TTP v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sú zahrnuté všetky TTP).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje možnosť zatrávniť plochy v chránených územiach (CHÚ), kde je predpoklad využitia alternatívy na 1/4 plôch ornej pôdy v CHÚ, výmera zatrávnených medziradí trvalých plodín (50 % plochy) a celá výmera TTP.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha;

2) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.2 sa berie do úvahy výmera ornej pôdy v chránených územiach, na ktorej sa realizuje zatrávnenie na úrovni 1 400 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva za započítava len plocha 176 700 ha nakoľko sa nachádza na trvalých trávnych porastoch.

Šetrné hospodárenie na orných pôdach - hodnota 6 425 ha predstavuje operácie na ornej pôde pre vinohrady a ovocné sady na úrovni 50% (duplicita s hodnotami O.8).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo – TTP
70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN, OS
70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity
70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)

Tabuľka pre R.14							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - TTP		168 163	176 700	176 700	176 700	176 700	8 417
70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN,ZEL, OS		6 425	6 425	6 425	6 425	6 425	
70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)		460 500	460 500	460 500	460 500	460 500	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)		1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	
Celková plocha	0	854 941	867 501	867 501	867 501	867 501	12 440
Celková plocha bez dvojitého započítavania		478 225	482 248	482 248	482 266	482 248	12 440
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	24,96	25,17	25,17	25,17	25,17	0,65
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.17 - Zalesnená pôda: R.17 - Zalesnená pôda: 5 497 ha pôdy - K tomuto cieľu prispievajú i navrhované intervencie Zalesňovacie poľnohospodárskej pôdy, Zakladanie agrolesníckeho systému a Zakladanie líniového vegetačného prvku s predpokladanou výmerou 1481ha. Taktiež k tomuto ukazovateľu prispieva intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch s rozlohou 3500 ha, čo sa rovná 20 projektom a intervencia 73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry, prostredníctvom ktorej sa podporí 16. Hodnoty ukazovateľa O. 16 (70.01,70.02,70.03) sa nezapočítavajú kvôli duplicite s O.21 (73.01, 73.02, 73.03).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému
70.2 ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.3 ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy
73.01 Zakladanie agrolesníckych systémov
73.02 Zakladanie LVP
73.03 Zalesňovanie
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

Tabuľka pre R.17							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov		400	0	950	0	0	0
73.2 Zakladanie LVP		12	0	19	0	0	0
73.3 Zalesnovanie		30	0	70	0	0	0
70.1 ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému		400		950			
70.2 ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegeetačného prvku		12		19			
70.3 ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy		30		70			
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch				800	800	1 600	800
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	0	0	0	0	5	5	6
Celková plocha	0	884	0	2 878	805	1 605	806
Celkom kumulatívny počet bez dvojitého započítavania	0	442	442	2 281	3 086	4 691	5 497
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa							
Výsledná hodnota v %							
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.18 - Investičná podpora pre lesnícky sektor: Slovensko alokuje pre lesnícky sektor investičnú

podporu vo výške 73,3 mil. EUR.

Do hodnoty ukazovateľa R.18 sa zarátavajú nasledovné intervencie:

73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

73.15 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (produktívne investície)

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 8. K naplneniu špecifického cieľa 4 prispievajú neproduktívne a obnovné investície v lesnom hospodárstve s predpokladanou alokáciou 52 mil. € , tzn. nasledovné intervencie:

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Rieši sa potreby 4.1, 4.2, 4.34.7, 4.5, 4.6, 6.4, 8.3, 8.4.

Míľniky reflektujú na viacročný alebo infraštruktúrny charakter niektorých investícií.

Tabuľka pre R.18 Investičná podpora pre lesnícky sektor

Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy		90 000	90000	271600	271600	271600	2716
73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	0	0	0	1 000 000	3 000 000	5 000 000	7 000
73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	0	0	0	500 000	3 000 000	7 500 000	15 00
73.15 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	0	0	0	500 000	3 000 000	7 500 000	10 00
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch	0	0	0	4 000 000	8 000 000	16 000 000	20 00
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	0	0	0	0	0	0	1 000
73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	0	0	0	0	2 000 000	6 000 000	10 00
73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne	0	0	0	0	2 000 000	6 000 000	10 00

investície)							
Spolu	0	90 000	90 000	6 271 600	21 271 600	48 271 600	73 27

R.19* – Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia v prospech šetrného obhospodarovania pôdy: 20,05%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantnej hodnoty ukazovateľa O.8 a 75 % relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 (duplicita s hodnotami v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sa uplatňuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy na 25 % ornej pôdy).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy spolu na úrovni 295 000 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva sa počíta (ako je uvedené aj vyššie) len 75% z ornej pôdy podporovanej prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva. Výpočet 90 000 ha celkovej ornej pôdy * 0,75= 67 500 ha (výsledná hodnota).

70.06 Šetrné postupy na ornej pôde - počíta sa len 75% z ornej pôdy. Výpočet 10 000 ornej pôdy 0,75 = 7500ha (výsledná hodnota).

70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového) - Uvádza sa len súčet operácií ochrana dropa veľkého (3600 ha) a ochrana sysľa pasienkového (2000 ha) = 5 600 ha. 67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov prispieva k ukazovateľu celou plochou uvedenou v tabuľke.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo – orná pôda

70.06 Šetrné postupy na ornej pôde

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového)

67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

Tabuľka pre R.19							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo - OP		64 283	67 500	67 500	67 500	67 500	3 218
70.6 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN,ZEL, OS		7 500	7 500	7 500	7 500	7 500	
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového)		5 600	5 600	5 600	5 600	5 600	
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore	0	1 100	1 250	1 400	1 600	1 600	

zemiakov.							
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)		295 000	295 000	295 000	295 000	295 000	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
Celková plocha	0	380 383	383 750	383 900	384 100	384 100	3 218
Celková plocha bez dvojitého započítavania		380 383	383 750	383 900	384 100	384 100	3 218
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	19,86	20,03	20,04	20,05	20,05	0,17
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.21* - Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia týkajúce sa kvality vody: 32,82%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.21.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd

70.06 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.

Tabuľka pre R.21							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
70.5 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd		45 000	75 500	75 500	75 500	75 500	30 500
70.6 Šetrné hospodárenie na ornej pôde,		34 050	34 050	34 050	34 050	34 050	
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	

70.8 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	1 100	1 250	1 400	1 600	1 600	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha	0	571 933	621 076	622 926	625 026	628 826	47 393
Celková plocha bez dvojitého započítavania		571 933	621 076	622 926	625 026	628 826	47 393
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	29,85	32,42	32,52	32,63	32,82	2,47
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.22* – Udržateľné hospodárenie so živinami: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov týkajúcich sa lepšieho manažmentu živín: 16,87%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.22.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

Tabuľka pre R.22							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd		45 000	75 500	75 500	75 500	75 500	30 500
70.07 AEKO - Ochrana a		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	

zachovanie biodiverzity							
70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha		279 653	315 776	317 476	319 376	323 176	34 523
Celková plocha bez dvojitého započítavania		279 653	315 776	317 476	319 376	323 176	34 523
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %		14,60	16,48	16,57	16,67	16,87	1,80
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.24* - Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA), na ktorý sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré vedú k trvalo udržateľnému využívaniu pesticídov s cieľom znížiť riziká a vplyvy pesticídov, ako je únik pesticídov: 27,60%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14, O.17 a O.8.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.24.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.06 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde

70.07 AEKO - biodiverzita (ochrana prírodných a poloprírodných TTP, ochrana dropa veľkého, ochrana biotopu sysľa pasienkového)

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

Tabuľka pre R.24							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
70.06 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde		34 050	34 050	34 050	34 050	34 050	
70.07 AEKO - biodiverzita (ochrana		185 500	185 500	185 500	185 500	185 500	

prírodnýcha poloprírodných TTP, ochrana dropa veľkého, ochrana biotopu sysľa pasienkového							
70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha	0	502 780	521 273	522 973	524 873	528 673	16 893
Celková plocha bez dvojitého započítavania		502 780	521 273	522 973	524 873	528 673	16 893
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	26,24	27,21	27,30	27,40	27,60	0,88
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

Ukazovateľ R.26 Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi

- Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi /Podiel fariem využívajúcich produktívnu a neproduktívnu investičnú podporu spojenú so starostlivosťou o prírodné zdroje SPP/ - neproduktívne investície – intervencie -Zakladanie agrolesníckych systémov na poľnohospodárskej pôd a Zakladanie líniových vegetačných prvkov: 2,26%. Celková hodnota čitateľa sa skladá z intervencií 73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov (320) , 73.2 Zakladanie LVP (78) a 73.3 Zalesňovanie (21) = 419 podporených subjektov a intervencií 73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku (120) a 58.1.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov (42).

V súvislosti so špecifickým cieľom 4 je relevantná **Intervencia 73.08 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku:** Táto intervencia zahŕňa investície, zavedením ktorých dôjde v poľnohospodárskych podnikoch k zníženiu emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárskej prvovýroby. Investície sú nad rámec povinných legislatívnych noriem, tzn. oprávnené sú investície zavádzajúce techniky, ktoré povedú k zníženiu emisií vo väčšej miere než je ustanovené Prílohou č. 7 k vyhláške č. 410/2012 Z. z.

Rieši sa potreba 4.2

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

49.4 Ostatné akcie

73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov

73.2 Zakladanie LVP

73.3 Zalesňovanie

73.08 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku

58.1.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

49.4 Ostatné akcie Intervencia formou akcií zabezpečuje výdavky neinvestičného charakteru.
Riešia sa potreby 5.2 a 2.1

Tabuľka pre R.26							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
58.1.1 Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	0	4	4	4	30		
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov	0	60	0	260			
73.2 Zakladanie LVP	0	23	0	55			
73.3 Zalesnovanie	0	6	0	15			
73.8 Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - ročne	0	0	0	10	30	40	40
Celkom počet príjemcov získavajúcich podporu	0	93	4	344	60	40	40
celkom kumulatívny počet bez dvojitého započítavania		93	97	441	501	541	581
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.12)	25 660						
Výsledná hodnota v %	0,00	0,36	0,38	1,72	1,95	2,11	2,26
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.27 Výkonnosť v oblasti životného prostredia/klímy prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí (počet operácií)

R.27 zároveň súvisí aj so špecifickým cieľom 4. Hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov je v kapitole 2.1.SO4.8 (pre špecifický cieľ 4)

Intervencia **73.11 Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah** prispieva k špecifickému cieľu 5 prostredníctvom zvýšenia efektivity využitia vody, čím sa zvyšuje adaptácia poľnohospodárstva na negatívne dôsledky zmeny klímy v podobe sezónneho deficitu zrážok.
Rieši sa potreba 5.5.

67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií pri zemiakoch: Cieľom tejto intervencie je posilňovať opatrenia zamerané na predchádzanie klimatickým zmenám, pomocou investícií do využitia energie z obnoviteľných zdrojov. Dôležitým faktorom je využívanie systémov, ktoré zabezpečia efektívne využitie vody, ako sú budovanie šetrných závlahových systémov a využitie recyklácie pri pozberovej úprave produkcie.
Rieši sa potreba: 4.8, 5.5, 5.2

R.29 - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva /Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA)

podporovaný SPP pre ekologické poľnohospodárstvo, s rozdelením medzi údržbou a konverziou/: 14,09% Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k tomuto ukazovateľu plnou hodnotou 270 000 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

Tabuľka pre R.29 - 1. Podiel výmery poľnohospodárskej pôdy podporovanej v rámci SPP pre ekologické poľnohospodárstvo							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
Celková plocha	0	257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
Celková plocha bez dvojitého započítavania		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	13,42	14,09	14,09	14,09	14,09	0,67
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							
2. Podiel výmery poľnohospodárskej pôdy podporovanej SPP na údržbu v rámci ekologického poľnohospodárstva							
Tabuľka pre R.29							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		235 000	235 000	257 130	270 000	270 000	12 870
Celková plocha	0	235 000	235 000	257 130	270 000	270 000	12 870
Celková plocha bez dvojitého započítavania		235 000	235 000	257 130	270 000	270 000	12 870
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	12,27	12,27	13,42	14,09	14,09	0,67
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							
3. Podiel VPP podporovanej SPP na prechod na ekologické poľnohospodárstvo							
Tabuľka pre R.29							

Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		22 130	35 000	12 870	0	0	0
Celková plocha	0	22 130	35 000	12 870	0	0	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		22 130	35 000	12 870	0	0	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	1,16	1,83	0,67	0,00	0,00	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.31* – Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podpory na zachovanie alebo obnovenie vrátane poľnohospodárskej praxe s vysokou prírodnou hodnotou (50,94%).

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľa O.8, hodnoty 7 023 ha z ukazovateľa O.14 (zatrávňovanie ornej pôdy) a hodnoty 3 600 ha z ukazovateľa O.14 (ochrana biotopu dropa), v zvyšnej časti duplicita hodnoty 204 593 ha (trvalé trávne porasty (TTP)) s ukazovateľom O.8. O.17 - hodnota Ekologického poľnohospodárstva 270 000 ha je duplicitná s ostatnými uvedenými hodnotami celofarmovej eko-schémy.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy v rámci parciel presahujúcich maximálnu výmeru s výnimkou výmery zavlažovateľných plôch, výmera ornej pôdy, na ktorej by sa mal realizovať postup vyčlenenia neproduktívnych prvkov a plôch (1% + postupné navýšenie/ 3,5% nad rámec GAEC 8), celá výmera TTP a celá výmera rýchlorastúcich drevín.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy:

1) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha;

2) výmera rýchlorastúcich drevín, na ktoré sa vzťahuje vhodné obhospodarovanie rýchlorastúcich drevín na úrovni 1 900 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky;

2) výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zabezpečiť maximálnu výmeru parcely spolu na úrovni 477 600 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.31.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 Zatrávňovanie pomáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Rýchlorastúce dreviny)

Tabuľka pre R.31							

Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.08 Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)		460 500	460 500	460 500	460 500	460 500	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely)		477 600	477 600	477 600	477 600	477 600	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Rýchlorastúce dreviny)		1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	
Celková plocha	0	1 424 883	1 443 376	1 445 076	1 446 976	1 450 776	16 893
Celková plocha bez dvojitého započítavania		962 800	968 423	970 123	971 923	975 823	16 893
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	50,26	50,55	50,64	50,73	50,94	0,88
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

**Vzhľadom na špecifický dizajn celofarmovej eko-schémy, plánovaný výstup uvedený v tabuľke 2.3.2 pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 nereflektuje skutočný prínos jednotlivých postupov vyžadovaných v rámci celofarmovej eko-schémy k príslušným plánovaným cieľom výsledkových ukazovateľov. Podrobnejší údaj o hodnote plánovaného výstupu relevantnej pre príslušný výsledkový ukazovateľ je uvedený pri jednotlivých výsledkových ukazovateľoch, ku ktorým celofarmová eko-schéma prispieva.*

2.1.SO5.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Celofarmová eko-schéma (Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat)

Alokácia na celofarmovú ekoschému bola určená vo výške 513 mil. EUR, čo predstavuje 25% celkovej alokácie I. piliera. Dizajn požiadaviek, ktoré majú farmy plniť boli stanovené tak, aby boli za túto sumu realizovateľné na celom území SR a zároveň boli dostatočne ambiciózne v plnení cieľov v oblasti environmentálnych a klimatických ambícií SR a EÚ. SR pripravovala dizajn eko-schémy v spolupráci so zástupcami ochranárov, rezortom MŽP SR a združeniami farmárov. Požiadavky kladené na farmárov a očakávané výstupy eko-schémy predstavujú kompromis medzi požiadavkami zúčastnených strán, vrátane zúčastnených zástupcov ochranárov.

Z pohľadu farmárov je eko-schéma dobrovoľná. Zároveň však predstavuje náhradu za platbu GREENING. Ambíciou SR je pokryť ekoschémou všetky plochy, na ktoré bude poskytovaná základná platba BISS. Navrhnutá podpora je podľa vnútorných analýz nákladovosti dostatočne motivačná pre všetky farmy. Vyššie požiadavky sú kladené na relevantné oblasti CHÚ. Plnenie požiadaviek vytvoria

vyššie náklady pre farmy. Preto bude na ornú pôdu v CHÚ poskytnutá vyššia hektárová platba.

Ekologické poľnohospodárstvo

Alokácia 179,8 mil. EUR na ekologické poľnohospodárstvo podporí cca 270 000 ha pôdy na Slovensku. Podpora sa bude vyplácať ako hektárová platba. Sadzby sú diferencovaná v závislosti od pestovaných plodín. Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu, ktoré vznikajú voči konvenčnej produkcii. Alokácia zabezpečí zvýšenie záujmu o ekologické poľnohospodárstvo a zvýšenie plochy, na ktorom sa uplatňuje.

Zakladanie líniových vegetačných prvkov

Ide hlavne o adaptačné opatrenia na zmenu klímy však prispieva aj k napĺňaniu špecifického ciela 5. Táto intervencia bude podporená vo forme platby na hektár. Platby boli pripravené inštitúciu NPPC-VÚEPP na základe výpočtu dodatočných nákladov na operáciu. Metóda výpočtu zabezpečuje dostatočnú motiváciu pre zapojenie sa schémy, preto je predpoklad, že cieľ podpory bude splnený. Podpora intervencie je daná sumou 0,8 mil. EUR.

Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov

Alokácia na hektárovú platbu vo výške 25,2 mil. EUR podporí 75 500 ha. Podporená plocha reflektuje rozlohu zákonom ustanovených chránených vodohospodárskych oblastí a ciele Strategického plánu zosúladiť ochranu vodných zdrojov a poľnohospodársku činnosť pri optimálnom využívaní živín. Platba bude predstavovať kompenzáciu na realizáciu precízneho hnojenia za zvýšené dodatočné náklady. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Agroenvironmentálne-klimatické opatrenia - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch

Alokácia na AEKO opatrenia zamerané na šetrné hospodárenie na ornej pôde je rozdelená medzi 4 intervencie, ktoré spolu sumou 64 mil. EUR podporia 34 050 ha poľnohospodárskej pôdy. Podporená plocha reflektuje ciele SR v tejto oblasti, skúsenosti s aplikáciou obdobných opatrení v predchádzajúcom programovom období a možnosti rozpočtu II. piliera. Hektárové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Komplexné pozemkové úpravy a SZO

Na realizáciu komplexných pozemkových úprav (projekty PÚ a realizácia SZO) sa z II. Piliera SPP alokuje spolu **40 mil. EUR.** Financie budú stačiť na realizáciu 50 projektov spoločných zariadení a opatrení v katastrálnych územiach, kde už boli ukončené pozemkové úpravy. Na spoločné zariadenia a opatrenia sa predpokladá priemerná suma 0,5 mil. EUR na jedno katastrálne územie.

Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah

SR podporí rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah. Celková alokácia do závlah ako aj vodozádržných opatrení bude predstavovať spolu **18,75 mil. EUR** a podporených bude 36 projektov.

Strategickým cieľom Slovenska v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska. V súčasnosti poľnohospodári využívajú 60 tisíc ha plochy na zavlažovanie a Návrh opatrení na zachovanie štátneho podniku Hydromeliorácie š. p. vo vzťahu ku zmene klímy (MPRV SR, 2020) predpokladá nárast plochy na zavlažovanie na 160 tis. ha do roku 2030. Je potrebné investovať do obnovy závlahových čerpacích staníc, čo zefektívni využívanie vody a zníži energetickú náročnosť.

2.1.SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

2.1.SO6.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO6.1.1 Silné stránky

- vysoký podiel chránených území a území NATURA 2000 (CHVÚ a ÚEV), ktoré predstavujú základný predpoklad zachovania biodiverzity,
- vysoký podiel odumretého dreva v lesoch Slovenska,
- existencia rámca ochrany genetických zdrojov v lesoch - Národný program ochrany lesných genetických zdrojov na roky 2020 – 2026,
- dobrá ochrana biodiverzity na väčšine TTP,
- vysoký a rastúci podiel ekologickej produkcie,
- rastúci podiel šetrného pestovania ovocia a zeleniny,
- dobrá lesnatosť krajiny,
- prevládajúce zastúpenie listnatých drevín.

2.1.SO6.1.2 Slabé stránky

- nepriaznivý stav biotopov, najmä lesných biotopov,
- znižovanie početnosti vtáctva na poľnohospodárskej pôde, vysoký podiel ohrozených živočíchov,
- vysoká rozloha poľnohospodárskych parciel s negatívnym vplyvom na biodiverzitu,
- veľký rozsah monokultúr na poľnohospodárskej pôde,
- nízky podiel neproduktívnych a krajinotvorných prvkov,
- nízky plošný rozsah aplikácie agroenvironmentálno-klimatických opatrení,
- nepriaznivá štruktúra lesov,
- neprehľadný systém prekrývajúcich sa chránených území (národného významu, európskeho významu, iné) s komplikovaným a často nejasným systémom obmedzení a opatrení, bez jednoznačného vymedzenia chránených území v teréne,
- nedostatočná úroveň integrovaného manažmentu krajiny,
- intenzifikácia poľnohospodárstva,
- nízke stavy určitých ohrozených plemien zvierat,
- chýbajúci pravidelný a cielenejší monitoring a vyhodnocovanie aplikácie opatrení podľa programov starostlivosti o druhy a biotopy,
- iba 22,73 % trávnatých biotopov na Slovensku v priaznivom stave ochrany (Správa o stave prírody v EÚ, 2020),
- nízka výmera chránených území v nížinných oblastiach,
- nízka ochrana vzácnych druhov v dôsledku nízkej finančnej alokácie (drop, syseľ,..).,
- nepriaznivá veková štruktúra lesov.

2.1.SO6.1.3 Príležitosti

- rastúci dopyt spoločnosti po zvyšovaní biodiverzity,
- rastúci vplyv ochranárov a odvetvia životného prostredia na poľnohospodárstvo,
- záujem spoločnosti o poľnohospodárske produkty vyprodukované v súlade s ochranou prírody,
- využitie synergického efektu podpory adaptačných opatrení na zmenu klímy (PBHL, ozdravné opatrenia, obnova aluviálnych lúk, slatín a rašelinísk) na ochranu biodiverzity a zlepšenie plnenia ekosystémových služieb,

- rastúca podpora poľnohospodárskych príjmov súvisiace s ochranou prírody a biodiverzity,
- záujem vedeckej komunity o ochranu prírody a biodiverzity,
- možnosti presadiť sa na trhu s produktami vyprodukovanými v súlade s ochranou prírody a biodiverzity,
- záujem spoločnosti a odbornej praxe o posilňovanie biodiverzity prostredníctvom zmenšovania obhospodarovaných parciel a rozširovania neprodukčných prvkov,
- vyššia rozpočtová alokácia na ochranu biodiverzity a možností aplikovať celý rad opatrení na ochranu biodiverzity v rámci SPP,
- realizovať prírode blízke obhospodarovanie lesov,
- zachovanie a rozširovanie starších jedincov drevín a starších porastov,
- podporovať prirodzené štádiá rozpadu lesov,
- opätovné zalesňovanie a obnova lesa pôvodnými druhmi drevín.

2.1.SO6.1.4 Hrozby

- nedostatočný záujem poľnohospodárov zapojiť sa do ekoschém a iných opatrení na podporu biodiverzity,
- znižovanie stavov hospodárskych zvierat a v dôsledku toho zníženie dostupnosti pasenia s priaznivým vplyvom na biodiverzitu,
- zvýšená intenzita šírenia inváznych druhov s dopadom na pokles biodiverzity a na kvalitu poskytovania ekosystémových služieb,
- extrémne klimatické javy (vlny horúčav, absencia zrážok, extrémne zrážky, prívalové dažde, búrky a i.) a sekundárne negatívne prejavy (požiare, povodne, zosuvy pôdy, veterné kalamity) majú dopad na stav biodiverzity (zníženie druhovej rozmanitosti, zníženie početností v rámci druhov, zníženie počtu biotopov, šírenie chorôb a pod.) a na kvalitu ekosystémových služieb,
- nízky počet krajinných prvkov v poľnohospodárskej krajine (najmä v rámci veľkých blokov polí) zvyšuje riziko vysušovania a prehrievania pôdy; ich absencia v území je pre udržanie biodiverzity v zmenených podmienkach klímy zásadným ohrozením,
- rast ekonomických tlakov na úkor ochrany životného prostredia,
- nedostatočná úroveň vzdelávania, poradenstva a transferu vedomosti v oblasti ochrany biodiverzity,
- nízke environmentálne povedomie obyvateľstva o vzácnosti prírodného bohatstva, ktorým Slovensko zatiaľ disponuje; nízka vedomostná úroveň o udržateľnom spôsobe života,
- výsadba monokultúr a premena na poloprirodné lesy.

2.1.SO6.1.5 Iné poznámky

Podiel chránených vtáčích území a území európskeho významu spolu s národnou sústavou chránených území NATURA 2000, chránenými krajinnými oblasťami a národnými parkami tvorí 30 % rozlohy Slovenskej republiky. Podiel plôch NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde je 16%. (C.34).

V rámci území Natura 2000 bude potrebné podľa Prioritného akčného rámca pre sústavu Natura 2000 obnoviť znehodnotené ekosystémy mokradí, ochrániť prirodzené druhové zloženie ekosystémov, zachovať stav lesných biotopov, vhodne obhospodarovať nelesné biotopy (napr. trvalé trávne porasty), spriechodniť migračné bariéry na vodných tokoch, zavodniť vybrané suché ramená, zachovať hniezdiská, liahniská a útočiská pre živočíšne a rastlinné druhy, zachovať podmienky pre opeľovače, spravovať drenážnu a zavlažovaciu infraštruktúru v poľnohospodárstve, ponechať krajinné prvky, zachovať pôvodné odrody drevín, ovocné sady a vinohrady.

Klesajúci trend výmery vykazujú slaniská a slané lúky z dôvodu zmien vodného režimu, nevhodných poľnohospodárskych postupov (rozorávanie, nadmerné pasenie dobytka, neodstraňovanie náletov drevín). Porasty borievky obyčajnej sú ohrozené sukcesiou stromovej etáže, plošným čistením pasienkov od náletov drevín, absenciou pasenia. Biotopy prechodných rašelinísk a trasovísk sú ohrozené nepravidelným

kosením, neodstraňovaním náletových drevín a nesprávnym hydrologickým režimom. Suchomilné trávinnobylinné porasty, ktoré sú biotopom pre vzácne druhy motýľov, obojživelníkov a vtákov vykazujú klesajúci trend výmery kvôli nepravidelnému obhospodarovaniu (výrazná dominancia tráv, náletu drevín, chýbajúcej extenzívnej pastvy).

Z hľadiska lesných biotopov, na ktoré sú viazané rozmanité skupiny druhov rastlín a živočíchov, sa znižuje výmera dubovo-hrabových lesov, brezových, borovicových a smrekových lesov na rašeliniskách, lužných vŕbovo-topoľových a jelšových lesov, cerových a lišajníkových lesov. Príčinami sú neuplatňovanie postupov prírode blízkeho obhospodarovania lesov, neaplikovanie tradičných extenzívnych spôsobov využívania lesov (napr. rozširovanie starších jedincov drevín a porastov, zachovávanie prirodzeného štádia rozpadu lesov, vnášanie pôvodných druhov drevín, ponechávanie dutinových jedincov drevín a zdravých jedincov materského porastu, využívanie drevených oplôtkov pred poškodzovaním zverou, odstraňovanie inváznych drevín, zabezpečenie bezzásahového režimu na určitých územiach).

Klesajú populácie bežných druhov vtáctva. Od roku 2000 do roku 2018 klesol výskyt bežných druhov vtáctva viazaných na poľnohospodársku pôdu v priemere o 16,5% (C.35). Dôvodmi sú znižovanie ponuky potravy na poliach vplyvom monokultúr, nedostatočné zdroje potravy počas reprodukčného obdobia, pokles rozlohy vhodných biotopov na hniezdenie, úbytok pastvy hospodárskych zvierat v krajine a úmrtnosť spôsobená nárazovým kosením trávnych porastov počas krátkeho obdobia.

Ohrozenosť nižších a vyšších rastlín predstavuje 26,0 %, ohrozenosť vtáctva predstavuje 72,9 % a rastúci trend zachovania živočíšnych druhov na Slovensku je len u vážok, mäkkýšov, pavúkov, rýb a niektorých cicavcov. Stav ochrany poľnohospodárskych biotopov (trávnaté porasty) je na Slovensku priaznivý v prípade 22,7% výmery a nepriaznivý (neadekvátny) na 77,3%. (C.36).

Podľa výsledkov priebežného monitoringu druhov európskeho významu z Komplexného informačného a monitorovacieho systému sa v roku 2017 nachádzalo v nepriaznivom stave 75,1 % druhov biotopov. Z biotopov európskeho významu bolo v nepriaznivom stave 45,0 %. Stav biotopov dosahuje rôznu kvalitu. Z nelesných biotopov 7 % vnútrozemských slanísk, 28,5 % slaných stepí, 6,3 % vresovísk, 22,2 % hustých porastov krovín, 15,3 % pieskových dún, 8,1 % lúk a pasienkov sa nachádza v zlom stave, a preto ich neosídľujú živočíchy. Z lesných biotopov je ohrozených 15,4 % bukových lesov, 7,9 % jedľovo-bukových lesov, 53,3 % dubovo-hrabových lesov, 33,3 % brezovo-dubových lesov, 43,8 % lužných lesov, 29,2 % horských smrekových lesov. K nepriaznivému stavu biotopov prispieva aj vyhlasovanie chránených území (napr. CHVÚ, ÚEV) bez súvisiacich programov starostlivosti, spolu so súbežným vyhlásením územia bez zásahu podľa § 4 zák. č. 543/2002 Z. z.. Väčšina chránených území na lesných pozemkoch bola vyhlasovaná pri aktívnom manažmente týchto území a k uplatňovaniu bezzásahovosti došlo až následne z dôvodu uplatnenia obmedzení orgánov ochrany prírody, čo malo v množstve prípadov za následok zhoršenie stavu biotopu a predmetu ochrany. Významnú úlohu zohráva aj nezapájanie vlastníkov a obhospodarovateľov lesov do procesu vyhlasovania chránených území (vyhlasovanie CHÚ bez ich súhlasu a náhrady za obmedzenie obhospodarovania). K zvyšovaniu biodiverzity prispieva ekologické poľnohospodárstvo, t. j. nepoužívanie chemických prípravkov na ochranu rastlín, limitovanie používania povolených hnojív a dodržiavanie viacdruhových osevných postupov.

Ku koncu roku 2018 bolo v SR prostredníctvom agroenviromentálno-klimatických opatrení (AEKO) podporených približne 2 041,25 ha pozemkov s vysokou prírodnou hodnotou (HNV2). Najviac v Žilinskom (> 1 500 ha), Banskobystrickom (> 100 ha) a v Prešovskom kraji (> 400 ha), menej v Košickom, Nitrianskom a Trenčianskom kraji. Čo sa týka typov HNV2, plošne najviac sú zastúpené územia s rozptýleným osídlením a oráčinovo-lúčno-pasienkové HNV2. Keďže ide o územia druhovo bohatých lúk, tieto územia sa prekrývajú s poľnohospodárskymi územiami s vysokým podielom prírode blízkej vegetácie (HNV1). Agroenvironmentálno-klimatické opatrenia zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore udržateľného rozvoja vidieckych oblastí, pri riešení zvýšeného dopytu spoločnosti po environmentálnych službách (obnova biotopov, zachovanie biodiverzity, podpora stability krajiny, podpora kvality životného prostredia).

Ochrana opeľovačov by sa nemala obmedzovať len na chov zdomácnených včiel, ale aj na opatrenia na podporu voľne žijúcich druhov hmyzu, čo znamená udržiavanie a obnovu rôznych krajinných prvkov (napr. prirodzené trávne porasty, okraje polí) a diverzity krajiny.

2.1.SO6.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Čiastočne
6.5	Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Stredná	Áno

2.1.SO6.3 Identifikácia príslušných (prvkov) národných plánov vychádzajúcich z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI k nariadeniu o pláne SPP, ktoré sa zohľadnili pri posúdení potrieb plánov SPP pre tento špecifický cieľ

Pri hodnotení potrieb v rámci ŠC 6 boli zohľadnené viaceré národné plány vo väzbe na legislatívne nástroje uvedené v prílohe XIII k nariadeniu o pláne SPP:

Potreba: 6.1 Zlepšiť stav biotopov a druhov s dôrazom na územiach sústavy Natura 2000 a na územiach s vysokou prírodnou hodnotou

Zlepšiť kvalitu, rozmanitosť biotopov, stav populácie druhov európskeho významu chránených podľa Smernice o biotopoch žijúcich na poľnohospodárskej pôde je v súlade so **Stratégiou environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030**.

V programe opatrení dokumentu **H2odnota je voda – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody** je zaradená aj podpora realizácie obnovy biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry (napr. revitalizácia odvodnených území, revitalizácia hydrologického režimu biotopov, obnova priaznivého stavu mokradí, obnovu poškodených ekosystémov a pod.

Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín uvádza potrebu, aby sa prirodzené biotopy a druhy voľne žijúcej fauny a flóry európskeho významu zachovali v priaznivom stave alebo aby sa do takéhoto stavu obnovili, pričom sa zohľadnia hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky.

Potreba: 6.2 Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: Zachovať a udržiavať biotopy poloprírodných a prírodných trávnych porastov a podporiť biodiverzitu na plochách trvalých trávnych porastov a obnoviť prírodné ekosystémy

Ochrana travinno-bylinných porastov, starostlivosť o trvalé trávne porasty, zachovanie mokradí sú cieľmi **Koncepcie ochrany prírody a krajiny do roku 2030**.

V **Prioritnom akčnom rámci pre sústavu Natura 2000 v SR na roky 2021-2027** sú uvedené potreby zlepšenia stavu biotopov a druhov, usmernené obhospodarovanie pozemkov vzhľadom na biotopy, spriechodňovanie vodných tokov patriacich do sústavy Natura 2000, obnova pasenia s dôrazom na vplyv na biotopy, mozaikovité kosenie, ručné kosenie, kosenie ľahkou mechanizáciou, vylúčenie mulčovania, zabraňovanie premeny prirodzených a poloprirodzených biotopov na poľnohospodársku pôdu, minimalizovanie rozorávania trvalých trávnych porastov, výruby sukcesných náletových drevín, odstraňovanie krovín, konkurenčne silných druhov tráv.

Zastavenie straty biodiverzity, bezzásahové územia, ochrana lokalít pralesov, obnova mokradí, ochrana a obnova lúk a pasienkov, ochrana lesných ekosystémov sú obsahom **Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030** (Envirostratégia 2030).

Obnovu mokradí v rámci jestvujúcich slanísk, budovanie mokradí (jazierok, tôní, liahnisk a pod.),

zachovanie charakteru ramsarských lokalít rieši aktualizovaný **Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2024**.

Zadržiavanie vody v krajine prostredníctvom výsadby remízok, brehových porastov, zatrávňovaním svahov, vytváraním prielohov a zasakovacích rigolov sú ciele zahrnuté v **Akčnom pláne na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (Hodnota je voda)**.

Potreba: 6.3 Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine vytváraním a udržiavaním krajinných prvkov a ekologizačných plôch

Potreba je v súlade s potrebami dokumentu **Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030**. Medzi najväčšie výzvy, uvádzané v dokumente, patrí chrániť a postupne do roku 2030 obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde.

K prierezovým opatreniam dokumentu **H2odnota je voda – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody** patrí aj posilnenie medzirezortnej spolupráce v oblasti vodného hospodárstva, vedy a výskumu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ochrany prírody a biodiverzity a krajinného plánovania.

Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu 2021-2030 presadzuje efektívnu ochranu krajinných prvkov, vrátane drevín rastúcich mimo lesa, vrátane remízok a solitérnych drevín v pôvodnej kultúrnej krajine Slovenska.

Potreba: 6.4 Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov

Zvýšený podiel lesných porastov obhospodarovaných prírode blízkym spôsobom, plnenie relevantných ekosystémových služieb, zabránenie výrubu nelesnej drevinovej vegetácie, aby neboli ohrozené alebo degradované prírodné ekosystémy sú ciele stanovené v **Koncepcii ochrany prírody a krajiny do roku 2030**.

Zlepšenie vekovej štruktúry lesov, ponechávanie odumretého dreva v primeranom rozsahu navrhuje **Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030**.

Zlepšovanie stavu lesných biotopov a druhov zabezpečujú **Programy starostlivosti o lesy**.

Prioritný akčný rámec pre sústavu Natura 2000 v SR na roky 2021-2027 navrhuje ponechanie ochranných zón a okrajov (ekotónov) lesov, nerozširovanie lesných ciest, zabránenie vjazdu lesnej techniky, nevykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezd vtáctva, tradičné extenzívne spôsoby obhospodarovania a využívania lesov, obnova lesov pôvodnými druhmi drevín, zníženie používania chemikálií v lesníctve, zabránenie erózii pôdneho krytu vplyvom lesných mechanizmov, obnovenie hydrologického režimu odvodnených lesných oblastí, obmedzenie regulácie malých lesných potokov, eliminovanie šírenia invazívnych a expanzívnych druhov v lesných porastoch, obnovovanie lesných biotopov na odlesnených lokalitách, zachovanie lesných svetlín a rúbanísk.

Adaptácia na zmenu klímy pri obnove lesov, zvyšovanie odolnosti porastov voči suchu, znižovanie zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi, zalesňovanie plôch extrémne ohrozených vodnou a pôdnou eróziou sú súčasťou **Akčného plánu na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (Hodnota je voda)**.

Potreba: 6.5 Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Rozmanitosť druhov a plemien hospodárskych zvierat je jedným z kľúčov k adaptácii poľnohospodárstva v meniacich sa klimatických podmienkach, je základom rozmanitosti a kvality živočíšnych produktov, čím významne prispieva ku zvyšovaniu kvality života obyvateľstva. Týmito úlohami rozmanitosť hospodárskych zvierat prispieva nielen k plneniu Stratégie Biodiverzita 2030, ale rovnako k plneniu Stratégie Z farmy na stôl.

V meniacich sa klimatických a hospodárskych podmienkach je preto nevyhnutné podporovať chov ohrozených plemien hospodárskych zvierat. Tieto sa totiž v dôsledku nižšej konkurencieschopnosti dostávajú na okraj pozornosti chovateľov. Nerentabilnosť chovu týchto plemien vedie ku kríženiu, výmene zvierat za zvieratá iných špecializovaných plemien a v poslednom rade k ukončeniu chovu. No sú to práve lokálne plemená, ktoré majú dlhú tradíciu chovu na Slovensku, ktoré si vďaka nižšiemu selekčnému tlaku zachovali svoje pôvodné vlastnosti vrátane nenáročnosti, odolnosti a prispôsobivosti. V

minulosti sme boli svedkami rapídneho poklesu počtu zvierat týchto lokálnych plemien. Vďaka poskytovaniu finančných prostriedkov ako kompenzácie za nižšiu produktivitu sa však podarilo stavy týchto zvierat stabilizovať.

2.1.SO6.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	**Typ intervencie**	**Intervenčný kód (členský štát) – názov**	**Spoločný ukazovateľ výstupu**
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.2 - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Včelárske výrobky	ADVIBEES(55(1)(a)) – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie	55.1.1 - Technická asistencia	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie	55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	O.19. Počet operácií alebo jednotiek na podporu genetických zdrojov
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	O.15. Počet hektárov (využívaných na účely lesného hospodárstva) alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z	72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na	O.13. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora v rámci sústavy

	určitých povinných požiadaviek	poľnohospodárskej pôde (TTP)	Natura 2000 alebo smernice 2000/60/ES
RD	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek	72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	O.13. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora v rámci sústavy Natura 2000 alebo smernice 2000/60/ES
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Prehľad

Špecifický cieľ **prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti.**

Intervencia **Celofarmová eko-schéma (31.1)** podporí biodiverzitu prostredníctvom podpory delenia veľkých parciel biopásmi na menšie, ktoré sú priaznivejšie pre biodiverzitu, vyčlenením neproduktívnych prvkov v krajine nad povinný rámec, a podporou vhodného manažmentu trvalých trávnych porastov. **Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.07)** podporí ochranu biotopu dropa veľkého, sysľa pasienkového, poloprírodných a prírodných trávnych porastov aj v územiach európskeho významu. **Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy (70.08)** zvýši biodiverzitu na málo úrodných a podmáčaných častiach ornej pôdy. **Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (70.09)** dotuje chov tých plemien, ktorých stavy poklesli pod kritickú úroveň. **Intervenciou Platby v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1)** sa podporia územia v 4. a 5. stupni ochrany s cieľom zachovania biotopov a krajinných oblastí. Priaznivý vplyv na biodiverzitu má ekologické poľnohospodárstvo. Intervenciou **Ekologické poľnohospodárstvo (70.04)** sa zredukuje chemická ochrana rastlín a chemické hnojenie. Biodiverzitu v lesoch podporia **Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10),** ktorá zabezpečí ochranu v chránených vtáčích územiach, územiach európskeho významu a ochranu hlucháňa hôrneho s cieľom zachovania biotopov a krajinných oblastí. Intervencia **Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2)** podporí starostlivosť o lesné pozemky v územiach spadajúcich do 5. stupňa ochrany vrátane území Natura 2000. **Sektorové intervencie** v sektore ovocia a zeleniny (**49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity**) a včelárskych výrobkov (**55.1.1 - Poradenská činnosť, vzdelávanie včelárov a včelárskych organizácii v oblasti včelárstva , 55.1.2a – Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia, 55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám včelstiev, 55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev, 55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev**) podporia biodiverzitu a jej ochranu.

Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach (potreba 6.1) napomôžu intervencie:

- Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.07),
- Platby v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1),
- Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2),
- Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10) a
- Zatrávňovanie ornej pôdy (70.08).

Intervencia Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.07) bude motivačným spôsobom pokračovať v ochrane biotopov na TTP, v ochrane biotopu dropa veľkého, v ochrane druhov vtáctva na TTP ochranu druhov vtáctva na TTP s NDV, v ochrane hniezd na zemi hniezdiacich dravcov a ochranu lesných druhov vtákov a biotopov vrátane schémy na ochranu biotopov hlucháňa a iných ohrozených zvierat. Cieľom intervencie je zlepšiť stav prírodných a poloprírodných biotopov na TTP. Plánovaná podpora územia je 216 000 ha. Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na

poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia bude rozdelená na nasledovné operácie:

- Ochrana biotopu dropa veľkého
- Ochrana biotopu sysľa pasienkového
- Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie
- Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov

Výška podpory kompenzuje stratu príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. mechanické potláčanie burín, odklad kosenia, spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

Intervencia Platby v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP, 72.1) spadajúcej do 4. a 5. stupňa ochrany poskytne kompenzáciu v súvislosti so znevýhodnením v dôsledku požiadaviek presahujúcich rámec dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok. Úplným zákazom používania chemických prípravkov a dodatkových hnojív opatrenie významne prispieva k zlepšeniu stavu povrchových a podzemných vôd. Taktiež sa na plochách s trvalými trávnatými porastmi takmer úplne zamedzuje pôsobeniu vodnej erózie a je výrazne znížený odtok povrchovej vody.

Intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2) bude podporovať zachovanie biodiverzity v lesníckych oblastiach.

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10) bude zameraná na chránené vtáčie územia, územia európskeho významu a ochranu hlucháňa hôrneho. Intervencia spolu podporí 34 tis. ha. Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí a je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027. Intervencia zároveň prispeje k potrebe 6.4

Intervencia Zatrávňovanie ornej pôdy (70.08) reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia prispieva k zachovaniu biodiverzity na pôdach málo úrodných a podmáčaných.

Intervencia Ochrana a zachovanie biodiverzity (70.07) bude zároveň prispievať k uspokojeniu potreby **Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy** (6.2) a to najmä operáciou Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov, v rámci ktorej budú podporené osobitné metódy hospodárenia na trávnych porastoch mozaikovým kosením, so zameraním na vytváranie podmienok pre druhy živočíchov a rastlín európskeho významu. Do podpory budú spadať plochy trvalých trávnych porastov v územiach európskeho významu s 2. a 3. stupňom ochrany evidovaných v LPIS. Operácia bude motivačným spôsobom pokračovať v ochrane biotopov na TTP a prispeje k ochrane druhov vtáctva na TTP najmä hniezd na zemi hniezdiacich dravcov.

Potrebu Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy (6.2) bude riešiť aj intervencia Celofarmová eko-schéma (31.1) najmä podmienkou maximálnej veľkosti parcely, odloženého termínu kosenia a spásaním trvalých trávnych porastov, intervencia Zatrávňovanie ornej pôdy (70.08) a intervencia Ekologické poľnohospodárstvo (70.04). Táto intervencia podporí rozlohu 270 tis. hektárov. Ekologické poľnohospodárstvo má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity a to najmä redukciou chemickej ochrany rastlín a chemického hnojenia.

Potrebu **podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine** (6.3) bude uspokojovať intervencia:

- Celofarmová eko-schéma (31.1)
- Ekologické poľnohospodárstvo (70.04)
- Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10)
- Sektorové intervencie

Intervencia Celofarmová eko-schéma (31.1) podporí najmä ekologickú rozmanitosť na ornej pôde a to

vytvorením biopásov a rozdelením veľkých pôdnych blokov na menšie.

Intervencia Ekologické poľnohospodárstvo (70.04) má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity a to najmä redukciou chemickej ochrany rastlín a chemického hnojenia.

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10) bude zameraná na chránené vtáčie územia, územia európskeho významu a ochranu hlucháňa hôrneho. Intervencia spolu podporí 34 tis. ha. Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí a je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027. Intervencia zároveň prispeje k potrebe 6.4.

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny (49.13. - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity) a včelárskych výrobkov (55.1.1 - Poradenská činnosť, vzdelávanie včelárov a včelárskych organizácii v oblasti včelárstva , 55.1.2a – Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia, 55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám včelstiev, 55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev, 55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev) podporia biodiverzitu a jej ochranu zabezpečením včelstiev alebo iného užitočného hmyzu pre opeľovanie a výsadbou vetrolamov a živých plotov. Implementáciou opatrenia 55.1.2c sa podporí rozvoj biodiverzity širokej škály hmyzu vrátane opeľovačov.

Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov (potreba 6.4) zabezpečí intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (72.2), ktorá reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030 a je v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027. Podporená bude starostlivosť o lesné pozemky v územiach Natura 2000 (ÚEV) spadajúcich do 5. stupňa ochrany a lesné pozemky mimo území Natura 2000 spadajúcich do 5. stupňa ochrany podľa vopred definovaných podmienok na území o rozlohe 26 447 ha. K naplneniu potreby prispeje aj intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (70.10). K naplneniu potreby prispejú aj intervencie Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch – časť neproduktívne investície (73.14) a Ozdravné opatrenia v lesoch (73. 16) a to predovšetkým obnovou lesov smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny.

Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat (potreba 6.5) zabezpečí intervencia Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (70.09). Prispeje k naplneniu potreby podporou chovu a udržania ohrozených druhov zvierat, ktorých stavy klesli pod kritickú úroveň. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti plemien v rámci druhu často chovaných iba v príslušnom regióne. Identifikáciu ohrozených druhov v SR z databázy FAO, databázy EAAP, národných správ o živočíšnych genetických zdrojov spracovalo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav živočíšnej výroby. Pôvodné plemená hospodárskych zvierat chované na Slovensku majú nižšiu úžitkovosť a podpora ju bude kompenzovať.

2.1.SO6.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO6.7 Plánujete príspevok SPP do programu LIFE (len pre špecifické ciele 4, 5, 6)?

: **Nie**

2.1.SO6.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	55,43 %
R.14 PR - Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať	25,17 %

alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)	
R.17 CU PR - Zalesnená pôda Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia	5 497,00 ha
R.18 CU - Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	73 271 600,00 EUR
R.19 PR - Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)	20,05 %
R.21 PR - Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	32,82 %
R.22 PR - Udržateľné hospodárenie so živinami Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami	16,87 %
R.24 PR - Udržateľné a obmedzené používanie pesticídov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov	27,60 %
R.25 - Environmentálna výkonnosť v sektore chovu hospodárskych zvierat: Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť environmentálnu udržateľnosť	0,88 %
R.27 CU - Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach	387,00
R.30 PR - Podpora udržateľného obhospodarovania lesov Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb	1,51 %
R.31 PR - Zachovanie biotopov a druhov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou	50,94 %
R.33 - Zlepšenie riadenia sústavy Natura 2000 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky	10,67 %
R.34 PR - Zachovanie krajinných prvkov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov	1,32 %
R.35 CU - Zachovanie včelstiev Podiel včelstiev podporovaných z SPP	93,72 %

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.11 Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

49.2 Ochrana a zvyšovanie biodiverzity - Intervencia sa využíva na zvýšenie biodiverzity formou investícií na výsadbu vetrolamov a živých potov

Riešia sa potreby 6.2 a 6.3

R.14* - Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú podporené záväzky na zníženie emisií, udržiavať a/alebo zlepšiť ukladanie uhlíka: 25,17%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.8 a časti O.14 zahŕňajúcej plochy trvalých plodín a zatrávnenej ornej pôdy. Plochy trvalých trávnych porastov (TTP) v rámci O.14 a O.17 nie sú započítané (duplicita s TTP v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sú zahrnuté všetky TTP).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje možnosť zatrávniť plochy v chránených územiach (CHÚ), kde je predpoklad využitia alternatívy na 1/4 plôch ornej pôdy v CHÚ, výmera zatrávnených medziradí trvalých plodín (50 % plochy) a celá výmera TTP.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha;

2) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.2 sa berie do úvahy výmera ornej pôdy v chránených územiach, na ktorej sa realizuje zatrávnenie na úrovni 1 400 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva za započítava len plocha 176 700 ha nakoľko sa nachádza na trvalých trávnych porastoch.

V rámci intervencie 70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy sa započítava do ukazovateľa 100% z uvedenej hodnoty.

Šetrné hospodárenie na orných pôdach - hodnota 6 425 ha predstavuje operácie na ornej pôde pre vinohrady a ovocné sady na úrovni 50% (duplicita s hodnotami O.8). 70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity prispieva k ukazovatľu kompletnou hodnotou výstupu na úrovni 208 553 ha. 70.08 Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy prispieva k ukazovateľu hodnotou uvednou v tabuľke.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo – TTP

70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN, OS

70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)

Tabuľka pre R.14							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - TTP		168 163	176 700	176 700	176 700	176 700	8 417
70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN,ZEL, OS		6 425	6 425	6 425	6 425	6 425	
70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.08 Zatrávňovanie ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)		460 500	460 500	460 500	460 500	460 500	

31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely - zatrávnenie v CHÚ)		1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	
Celková plocha	0	854 941	867 501	867 501	867 501	867 501	12 440
Celková plocha bez dvojitého započítavania		478 225	482 248	482 248	482 266	482 248	12 440
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	24,96	25,17	25,17	25,17	25,17	0,65
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.17 - Zalesnená pôda: R.17 - Zalesnená pôda: 5 497 ha pôdy - K tomuto cieľu prispievajú i navrhované intervencie Zalesňovacie poľnohospodárskej pôdy, Zakladanie agrolesníckeho systému a Zakladanie líniového vegetačného prvku s predpokladanou výmerou 1481ha. Taktiež k tomuto ukazovateľu prispieva intervencia Projekty ozdravných opatrení v lesoch s rozlohou 3500 ha, čo sa rovná 20 projektom a intervencia 73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry, prostredníctvom ktorej sa podporí 16. Hodnoty ukazovateľa O. 16 (70.01,70.02,70.03) sa nezapočítavajú kvôli duplicite s O.21 (73.01, 73.02, 73.03).

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.1 ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému
70.2 ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.3 ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy
73.01 Zakladanie agrolesníckych systémov
73.02 Zakladanie LVP
73.03 Zalesňovanie
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

Tabuľka pre R.17							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.1 Zakladanie agrolesníckych systémov		400	0	950	0	0	0
73.2 Zakladanie LVP		12	0	19	0	0	0
73.3 Zalesnovanie		30	0	70	0	0	0
70.1 ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému		400		950			
70.2 ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegeetačného prvku		12		19			
70.3 ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy		30		70			

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch				800	800	1 600	800
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	0	0	0	0	5	5	6
Celková plocha	0	884	0	2 878	805	1 605	806
Celkom kumulatívny počet bez dvojitého započítavania	0	442	442	2 281	3 086	4 691	5 497
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa							
Výsledná hodnota v %							
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.18 - Investičná podpora pre lesnícky sektor: Slovensko alokuje pre lesnícky sektor investičnú podporu vo výške 73,3 mil. EUR.

Do hodnoty ukazovateľa R.18 sa zarátavajú nasledovné intervencie:

73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

73.15 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (produktívne investície)

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 8. K naplneniu špecifického cieľa 4 prispievajú neproduktívne a obnovné investície v lesnom hospodárstve s predpokladanou alokáciou 52 mil. € , tzn. nasledovné intervencie:

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch

73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Rieši sa potreby 4.1, 4.2, 4.34.7, 4.5, 4.6, 6.4, 8.3, 8.4.

Míľniky reflektujú na viacročný alebo infraštruktúrny charakter niektorých investícií.

Tabuľka pre R.18 Investičná podpora pre lesnícky sektor							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy		90000	90000	271600	271600	271600	2716
73.13 Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	0	0	0	1 000 000	3 000 000	5 000 000	7 00
73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	0	0	0	500 000	3 000 000	7 500 000	15 0

73.15 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	0	0	0	500 000	3 000 000	7 500 000	10 0
73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch	0	0	0	4 000 000	8 000 000	16 000 000	20 0
73.18 Budovanie spoločných opatrení a zariadení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	0	0	0	0	0	0	1 00
73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	0	0	0	0	2 000 000	6 000 000	10 0
73.21 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	0	0	0	0	2 000 000	6 000 000	10 0
Spolu	0	90 000	90 000	6 271 600	21 271 600	48 271 600	73 2

R.19* – Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia v prospech šetrného obhospodarovania pôdy: 20,05%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantnej hodnoty ukazovateľa O.8 a 75 % relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 (duplicita s hodnotami v ukazovateli O.8 - v rámci celofarmovej eko-schémy sa uplatňuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy na 25 % ornej pôdy).

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zlepšovať štruktúru pôdy spolu na úrovni 295 000 ha. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci Ekologického poľnohospodárstva sa počíta (ako je uvedené aj vyššie) len 75% z ornej pôdy podporovanej prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva. Výpočet 90 000 ha celkovej ornej pôdy * 0,75= 67 500 ha (výsledná hodnota).

70.06 Šetrné postupy na ornej pôde - počíta sa len 75% z ornej pôdy. Výpočet 10 000 ornej pôdy 0,75 = 7500ha (výsledná hodnota).

70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového) - Uvádza sa len súčet operácií ochrana dropa veľkého (3600 ha) a ochrana sysľa pasienkového (2000 ha) = 5 600 ha. 67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov prispieva k ukazovateľu celou plochou uvedenou v tabuľke.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo – orná pôda

70.06 Šetrné postupy na ornej pôde

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového)

67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

Tabuľka pre R.19							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo - OP		64 283	67 500	67 500	67 500	67 500	3 218
70.6 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, VIN,ZEL, OS		7 500	7 500	7 500	7 500	7 500	
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana Dropa veľkého, ochrana sysľa pasienkového)		5 600	5 600	5 600	5 600	5 600	
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	1 100	1 250	1 400	1 600	1 600	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zlepšenie štruktúry pôdy)		295 000	295 000	295 000	295 000	295 000	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
Celková plocha	0	380 383	383 750	383 900	384 100	384 100	3 218
Celková plocha bez dvojitého započítavania		380 383	383 750	383 900	384 100	384 100	3 218
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	19,86	20,03	20,04	20,05	20,05	0,17
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.21* - Podiel poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky riadenia týkajúce sa kvality vody: 32,82%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 sa berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.21.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd

70.06 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.

Tabuľka pre R.21							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.4 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
70.5 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd		45 000	75 500	75 500	75 500	75 500	30 500
70.6 Šetrné hospodárenie na ornej pôde,		34 050	34 050	34 050	34 050	34 050	
70.7 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.8 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	1 100	1 250	1 400	1 600	1 600	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha	0	571 933	621 076	622 926	625 026	628 826	47 393
Celková plocha bez dvojitého započítavania		571 933	621 076	622 926	625 026	628 826	47 393
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	29,85	32,42	32,52	32,63	32,82	2,47
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.22* – Udržateľné hospodárenie so živinami: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov týkajúcich sa lepšieho manažmentu živín: 16,87%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.14 a O.17 a O.8.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky. Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy výmera plochy trvalých plodín, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zatrávniť medziradie na úrovni 6 900 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie

tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.22.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd
70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity
70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

Tabuľka pre R.22							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd		45 000	75 500	75 500	75 500	75 500	30 50
70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)		6 900	6 900	6 900	6 900	6 900	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha		279 653	315 776	317 476	319 376	323 176	34 52
Celková plocha bez dvojitého započítavania		279 653	315 776	317 476	319 376	323 176	34 52
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %		14,60	16,48	16,57	16,67	16,87	1,80
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.25 - Environmentálny prínos v sektore živočíšnej výroby: Podiel dobytčích jednotiek (VDJ) na základe podporených záväzkov k zlepšeniu environmentálnej udržateľnosť: 0,88%
Započítava sa sem intervencia 70.09 Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat

Tabuľka pre R.25							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.09 Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat		5 450	5 450	5 450	5 450	5 450	
Celkový počet	0	5 450	5 450	5 450	5 450	5 450	0
Celkový počet bez dvojitého započítavania		5 450	5 450	5 450	5 450	5 450	
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.23)	621 590						
Výsledná hodnota v %	0,00	0,88	0,88	0,88	0,88	0,88	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota							

v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.27 Výkonnosť v oblasti životného prostredia/klímy prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí (počet operácií)

R.27 zároveň súvisí aj so špecifickým cieľom 4 a 5. Hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov je v kapitole 2.1.SO4.8 (pre špecifický cieľ 4)

Vo vzťahu k špecifickému cieľu 6 sú relevantné tieto intervencie:

73.14 Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lese (neproduktívne investície) a 73.16 Projekty ozdravných opatrení v lesoch, pretože podporené projekty povedú k postupnej zmene drevinového zloženia, ktorá vhodne reaguje na meniace sa klimatické podmienky, a k zvýšeniu druhovej a vekovej rôznorodosti lesov.

R.30 Podpora trvalo udržateľného obhospodarovania lesov, Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov a intervencia Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy: 1,52%

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov prispieva v plnej miere 34 000 ha.

K ukazovateľu prispieva nasledovná intervencia:

70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho)

Tabuľka pre R.30							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho)		34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	
Celková plocha	0	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.05)	2 258 267						
Výsledná hodnota v %	0,00	1,51	1,51	1,51	1,51	1,51	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.31* – Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podpory na zachovanie alebo obnovenie vrátane poľnohospodárskej praxe s vysokou prírodnou hodnotou (50,94%).

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľa O.8, hodnoty 7 023 ha z ukazovateľa O.14 (zatrávňovanie ornej pôdy) a hodnoty 3 600 ha z ukazovateľa O.14 (ochrana biotopu dropa), v zvyšnej časti duplicita hodnoty 204 593 ha (trvalé trávne porasty (TTP)) s ukazovateľom O.8. O.17 - hodnota Ekologického poľnohospodárstva 270 000 ha je duplicitná s ostatnými uvedenými hodnotami celofarmovej eko-schémy.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy v rámci parciel

presahujúcich maximálnu výmeru s výnimkou výmery zavlažovateľných plôch, výmera ornej pôdy, na ktorej by sa mal realizovať postup vyčlenenia neproduktívnych prvkov a plôch (1% + postupné navýšenie/ 3,5% nad rámec GAEC 8), celá výmera TTP a celá výmera rýchlorastúcich drevín.

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 berie do úvahy:

1) výmera plôch TTP, na ktoré sa vzťahujú postupy na TTP na úrovni 460 500 ha;

2) výmera rýchlorastúcich drevín, na ktoré sa vzťahuje vhodné obhospodarovanie rýchlorastúcich drevín na úrovni 1 900 ha.

Pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 sa berie do úvahy:

1) výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky;

2) výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zabezpečiť maximálnu výmeru parcely spolu na úrovni 477 600 ha.

V rámci intervencií II. piliera sa do ukazovateľa započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie tak, ako sú uvedené v oddiele 2.3.2 pri ukazovateli R.31.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 Zatrávňovanie pomáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Rýchlorastúce dreviny)

Tabuľka pre R.31							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity		208 553	208 553	208 553	208 553	208 553	
70.08 Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
31.1 Celofarmová eko-schéma (Postupy na TTP)		460 500	460 500	460 500	460 500	460 500	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Maximálna výmera parcely)		477 600	477 600	477 600	477 600	477 600	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
31.1 Celofarmová eko-schéma (Rýchlorastúce dreviny)		1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	
Celková plocha	0	1 424 883	1 443 376	1 445 076	1 446 976	1 450 776	16 893
Celková plocha bez dvojitého započítavania		962 800	968 423	970 123	971 923	975 823	16 893
Hodnota príslušného kontextového	1 915 730						

ukazovateľa (C.17)							
Výsledná hodnota v %	0,00	50,26	50,55	50,64	50,73	50,94	0,88
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.33 - Zlepšenie riadenia systému Natura 2000: celkový podiel plochy v rámci oblastí systému Natura 2000, na ktoré sa vzťahujú záväzky: 10,67 %.

Intervencia Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov prispieva v plnej miere 34 000 ha. Intervencia Ochrana a zachovanie biodiverzity prispieva hodnotou 71 363 ha. Hodnota 71 363 ha sa skladá z Operácie prírodné a poloprírodné trvalé trávne porasty (ktoré sa nachádzajú v sústave Natura 2000 – 48410 ha) a Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu 22 953 ha (Natura 2000). Intervencia 70.08 Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy prispieva k ukazovateľu maximálnou hodnotou 7 023 ha. Intervencia 70.04 Ekologické poľnohospodárstva prispieva k ochrane oblastí Natura 2000 na úrovni 34 000 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho) - lesné pozemky

Tabuľka pre R.33							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		33 000	34 000	34 000	34 000	34 000	
70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov (operácie CHVÚ, ÚEV, ochrana hlucháňa hôrneho) - lesné pozemky		34 000	34 000	34 000	34 000	34 000	
70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity		71 363	71 363	71 363	71 363	71 363	
70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy		3 000	7 023	7 023	7 023	7 023	4 023
Celková plocha	0	141 363	146 386	146 386	146 386	146 386	4 023
Celková plocha bez dvojitého započítavania		141 363	146 386	146 386	146 386	146 386	4 023
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.19)	1 372 005						
Výsledná hodnota v %	0,00	10,30	10,67	10,67	10,67	10,67	0,29
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.34* – Zachovanie krajinných prvkov: Podiel využívanej poľnohospodárskej oblasti (UAA) v rámci podporovaných záväzkov na riadenie krajinných prvkov vrátane živých plotov a stromov (1,32%)

V rámci celofarmovej eko-schémy sa pre jednotkovú sadzbu 31.1.1 a 31.1.2 berie do úvahy výmera plochy ornej pôdy, na ktorú sa vzťahuje povinnosť v súvislosti s neproduktívnymi prvkami a plochami spolu na úrovni podľa tabuľky. Intervencia 70.02 Zakladanie líniových vegetačných prvkov prispeje k ukazovateľu maximálnou ročnou hodnotu 31 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.02 Zakladanie LVP

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

Tabuľka pre R.34							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.02 Zakladanie LVP		12	12	31	31	31	31
31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)		16 200	17 800	19 500	21 400	25 200	
Celková plocha	0	16 212	17 812	19 531	21 431	25 231	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		16 212	17 812	19 531	21 431	25 231	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	0,85	0,93	1,02	1,12	1,32	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v % (v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.35 - Podiel včelstiev podporených v SPP

Ukazovateľ R.35 slúži na vyhodnotenie účinnosti intervencií podporujúcich odvetvie včelárstva prostredníctvom SPP poskytnutých priamo včelárom.

Pri výpočte ukazovateľa bola zohľadnená intervencia 55.1.2 - Investície. Bol vypočítaný ako pomer počtu včelstiev, ktoré patria príjemcom intervenčnej podpory vyplatenej na včelára, na akciu alebo na včelstvo a celkového počtu včelstiev oznámených komisii EÚ (priemer za posledné tri roky v čase zostavovania plánu).

Cieľová hodnota bola stanovená na 93,72%, čo predstavuje 295 000 podporených včelstiev.

Tabuľka pre R.35						
Kód intervencie + názov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
55.1.2 Investície						
Celkom počet včelstiev, za ktoré bola vykonaná	270 000	280 000	285 000	290 000	295 000	295 000

súvisiaca platba						
Menovateľ: celkový počet včelstiev	314 765					
Podiel v % kumulatívny	85,78	88,96	90,54	92,13	93,72	93,72

2.1.SO6.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Celofarmová eko-schéma (Režimy v záujme klímy a životného prostredia)

Alokácia na celofarmovú ekoschému bola určená vo výške 513 mil. EUR, čo predstavuje 25% celkovej alokácie I. piliera. Dizajn požiadaviek, ktoré majú farmy plniť boli stanovené tak, aby boli za túto sumu realizovateľné na celom území SR a zároveň boli dostatočne ambiciózne v plnení cieľov v oblasti environmentálnych a klimatických ambícií SR a EÚ. SR pripravovala dizajn eko-schémy v spolupráci so zástupcami ochranárov, rezortom MŽP SR a združeniami farmárov. Požiadavky kladené na farmárov a očakávané výstupy eko-schémy predstavujú kompromis medzi požiadavkami zúčastnených strán, vrátane zúčastnených zástupcov ochranárov.

Z pohľadu farmárov je eko-schéma dobrovoľná. Zároveň však predstavuje náhradu za platbu GREENING. Ambíciou SR je pokryť ekoschémou všetky plochy, na ktoré bude poskytovaná základná platba BISS. Navrhnutá podpora je podľa vnútorných analýz nákladovosti dostatočne motivačná pre všetky farmy. Vyššie požiadavky sú kladené na relevantné oblasti CHÚ. Plnenie požiadaviek vytvoria vyššie náklady pre farmy. Preto bude na ornú pôdu v CHÚ poskytnutá vyššia hektárová platba.

Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat

Na chov a udržanie ohrozených druhov zvierat SR vyčlení 6 mil. EUR, čo bude stačiť na podporu 5 450 kusov zvierat. Podporené budú ohrozené druhy zvierat, ktoré majú význam pre zachovanie biodiverzity, ale nie sú komerčne konkurencieschopné. Jednotková sadzba je stanovená samostatne podľa druhu zvieraťa. Očakávaný rozsah podpory bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020. Jednotkové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku prijatých záväzkov. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity (Ochrana biotopu dropa veľkého, Ochrana biotopu sysľa pasienkového, Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie, Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov)

Alokácia na AEKO opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie biodiverzity je rozdelená medzi 4 intervencie, ktoré spolu sumou 99,8 mil. EUR podporia 216 tis. ha poľnohospodárskej pôdy. Podporená plocha reflektuje ciele SR v tejto oblasti, skúsenosti s aplikáciou obdobných opatrení v predchádzajúcom programovom období a možnosti rozpočtu II. piliera. Hektárové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku prijatých záväzkov. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä trvalé trávne porasty a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Cieľom podpory je realizovať poľnohospodárske postupy tak, aby umožnili menej intenzívne využívanie častí pôdnych blokov (prioritne s menej úrodnými pôdami), ktoré sú hniezdiskami ľabtušky poľnej. Alokácia 10,5 mil. EUR pokryje predpokladanú výmeru 7 023 ha.

Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov Alokácia na LEKS opatrenia je rozdelená medzi 3 intervencie, ktoré spolu sumou 20,7 mil. EUR podporia 32 tis. ha poľnohospodárskej pôdy. Podporená plocha reflektuje ciele SR v tejto oblasti, rozlohy jednotlivých kategórií chránených území, skúsenosti s aplikáciou obdobných opatrení v predchádzajúcom programovom období a možnosti rozpočtu II. piliera. Hektárové platby predstavujú kompenzáciu za zvýšené dodatočné náklady a ušlý príjem v dôsledku prijatých záväzkov. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NLC.

2.1.SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

2.1.SO7.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO7.1.1 Silné stránky

- rastúci dopyt po lokálnych poľnohospodárskych produktoch,
- silnejúci záujem o ekologické poľnohospodárstvo s veľkým potenciálom pre rozvoj výroby produktov s vysokou pridanou hodnotou,
- mladí poľnohospodári prinášajú do odvetvia nové inovačné technológie a ich efektivita je nadpriemerná,
- mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve,
- v ostatných rokoch pozitívny trend generačnej obnovy manažérov fariem, ktorí majú záujem o podnikanie v poľnohospodárstve napriek nízkej atraktívnosti tohto odvetvia.

2.1.SO7.1.2 Slabé stránky

- nepriaznivý vývoj sociálno-demografickej štruktúry vidieckeho obyvateľstva, priestorová asymetria v rozdelení obyvateľstva podľa dosiahnutého stupňa vzdelania,
- nedostatočne vybudovaná infraštruktúra vo vidieckych oblastiach,
- nepriaznivo nastavené legislatívne podmienky voči mladým poľnohospodárom (zákon o nájme pôdy, prenájme pôdy od SPF),
- slabo rozvinutý trh s pôdou z dôvodu rozdrobenosti vlastníctva pozemkov, ťažký prístup mladých poľnohospodárov k prenájmu alebo nákupu novej pôdy,
- nedostatočné vzdelávania, poradenstvo a transfer vedomostí smerom k mladým poľnohospodárom,
- vysoká finančná medzera mladých poľnohospodárov a slabý prístup k úverom,
- finančne náročné zavádzanie a rozvoj nových hospodárskych činností v sektore poľnohospodárstva pre potenciálnych mladých poľnohospodárov,
- nedostatočný vstupný kapitál mladých poľnohospodárov na podnikanie v poľnohospodárstve,
- ťažký prístup k pôde mladých poľnohospodárov a potenciálnych mladých poľnohospodárov zo SPF z dôvodu dlhodobého prenájmu už existujúcimi veľkými poľnohospodárskymi podnikmi,
- zložité nastavenie podmienok pre získanie NFP z PRV na začatie podnikateľskej činnosti a zlepšenie konkurencieschopnosti pre mladých poľnohospodárov.

2.1.SO7.1.3 Príležitosti

- príležitosť k podnikaniu v ekologickom poľnohospodárstve z dôvodu rastúceho dopytu spotrebiteľov po ekologických potravinách,
- príležitosť pre mladých poľnohospodárov doplniť medzery na trhu domácou produkciou zeleniny, ovocia a živočíšnych výrobkov,
- špecifické pracovné prostredie na vidieku, bližší styk s prírodou môže lákať mladých ľudí k podnikaniu v poľnohospodárstve,
- rastúci záujem trhu o lokálnu poľnohospodársku produkciu a lokálne potraviny,
- pozemkové úpravy pomôžu zjednodušiť prístup mladých agropodnikateľov k poľnohospodárskej pôde,
- zavedenie finančných nástrojov pomôže mladým poľnohospodárom riešiť ich finančnú medzeru,
- prílev kapitálu na vidiek prostredníctvom zvýšenia návštevnosti vidieckych regiónov v súvislosti s vidieckym cestovným ruchom, agroturistikou, rozvojom tradičných remesiel a obnovou dediny,
- rozvoj podnikov mladých poľnohospodárov na základe aplikácie inovácií, digitalizácie a nových technológií (prierezový cieľ),

- rozvoj vertikálnej a horizontálnej kooperácie mladých poľnohospodárov.

2.1.SO7.1.4 Hrozby

- demotivácia mladých potenciálnych začínajúcich poľnohospodárov na začatie podnikania z dôvodu náročných podmienok pre prístup k pôde a úverom v praxi ako aj zložitého nastavenia podmienok pre získanie podpory,
- oslabovanie postavenia prvovýrobcov pri odbyte svojej produkcie,
- nedostatočná ponuka bankových a poistných produktov vhodných pre mladých poľnohospodárov,
- dlhodobé neriešenie pozemkových úprav,
- lepšia ponuka práce na nepoľnohospodárskych pracovných trhoch,
- zvyšovanie urbanizácie, odliv kvalifikovaných a potenciálnych personálnych kapacít z vidieckych oblastí,
- celkové vyľudňovanie vidieka a starnutie vidieckej populácie,
- znižovanie kúpyschopnosti vidieckeho obyvateľstva,
- variabilita dostupnosti širokého spektra profesií s vyššími príjmami a pretrvávajúca mzdová disparita medzi odvetvím poľnohospodárstva a ostatnými odvetviami NH (absolventi škôl poľnohospodárskeho zamerania sa nezamestnajú v agroodvetví),
- vplyv klimatických podmienok na úspešnosť podnikateľského plánu v poľnohospodárstve.

2.1.SO7.1.5 Iné poznámky

Poľnohospodárski manažéri starší ako 55 rokov tvorili v roku 2016 na Slovensku 46,7% všetkých poľnohospodárskych manažérov, kým priemer EÚ bol dokonca až 57,9%. 11,1% poľnohospodárskych manažérov bolo mladších ako 35 rokov. V EÚ bolo mladších ako 35 rokov 5,1% všetkých poľnohospodárskych manažérov. V porovnaní s hodnoteným rokom 2013 prebehla na Slovensku mierna generačná obnova manažérov fariem. Počet mladých manažérov do 35 rokov na 100 manažérov vo vekovej kategórii 55 rokov a viac v ostatnom hodnotenom roku v porovnaní s rokom 2013 vzrástol o 51 %. Percentuálny podiel mladých poľnohospodárok do roku 2016 rástol a dosiahol 23,4% v pomere k mužom.

Mladí poľnohospodári prinášajú do odvetvia nové a inovačné technológie a ich efektivita je nadpriemerná. V porovnaní so staršími poľnohospodármi sú zároveň aj lepšie odborne pripravení a častokrát aj majú menšiu averziu voči riziku. Generačná obnova pomáha riešiť vyľudňovanie vidieka a zvyšuje zamestnanosť (EK 2015).

Na Slovensku mladí poľnohospodári zväčša riadia malé, novovzniknuté rodinné farmy. Priemerná veľkosť farmy poberajúcej dotácie na Slovensku je 101 ha. Priemerná veľkosť farmy mladého poľnohospodára je 43 ha(2019). Až tretina mladých poľnohospodárov obhospodaruje menej ako 20 ha a približne polovica menej ako 40 ha. Mladí poľnohospodári na Slovensku sa nadpriemerne venujú pestovaniu ovocia a zeleniny. Zároveň mladí poľnohospodári majú približne polovičný podiel hovädzieho dobytka na hektár oproti priemeru Slovenska.

Na Slovensku je medzera na trhu finančných produktov pre sektor poľnohospodárstva medzi 139,8 mil. až 315,9 mil. EUR (fi compass, 2020). Mladí poľnohospodári tvoria 25,3 až 110,4 mil. EUR finančnej medzery. Malé farmy do 20 ha majú až 60% podiel na finančnej medzere.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň majú nedostatočný prístup k úverom. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady a ich výnosy sú nižšie. To znižuje v počiatkoch podnikania ich ziskovosť a zároveň znižuje ich prístup k úverom na investície. Investičná podpora má preto zrejmý pozitívny vplyv na produktivitu fariem mladých poľnohospodárov.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Táto skupina je jedna z hlavných pri cielení odborného vzdelávania. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality.

Extrémna fragmentácia a nevysporiadané vlastníctvo pôdy výrazne brzdí rozvoj mladých

poľnohospodárov. V roku 2017 priemerná poľnohospodárska parcela na Slovensku mala výmeru 0,5 ha, jednu parcelu vlastnilo v priemere až 12 osôb a celkovo existovalo takmer 99 miliónov vlastníckych vzťahov k pôde. Takáto vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. Kvôli rozdrobenosti vznikajú vysoké transakčné náklady na transfer pôdy prostredníctvom predaja alebo prenájmu od menej efektívnych k efektívnejším poľnohospodárom. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy (Záverečná správa revízie výdavkov MPRV SR, 2019).

2.1.SO7.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno
7.2	Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde	Vysoká	Čiastočne
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno

Iné poznámky týkajúce sa posúdenia potrieb.

Potreba 7.1.: Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore

Zdôvodnenie: Potreba reflektuje na dlhodobo nízky záujem mladých ľudí o podnikanie v poľnohospodárskom sektore pre jeho nízku atraktivitu, a to jednak z dôvodu rizikovosti a náročnosti podnikania v tomto sektore, a s tým spojeného nižšieho možného zisku a nižšej životnej úrovne pracujúcich v poľnohospodárstve, jednak z dôvodu nízkeho spoločenského statusu poľnohospodárov, resp. odvetvia ako takého v porovnaní s inými odvetviami hospodárstva.

Na Slovensku je podľa posledných údajov (r. 2016) 46,7% poľnohospodárskych manažérov starších ako 55 rokov. Napriek tomu, že v porovnaní s rokom 2013 prebehla na Slovensku mierna generačná obnova manažérov fariem, počet mladých manažérov do 40 rokov je stále nízky (19,0 %), aj keď vyšší ako priemer v EÚ (11%). Na 100 manažérov vo veku 55 a viac rokov pripadalo 41 mladých manažérov, ktorí ešte nedosiahli vek 40 rokov. Podiel mladých poľnohospodárov na Slovensku je potrebné zvyšovať alebo aspoň udržať berúc do úvahy zložitosť podnikania v agrosektore, aby sa zabezpečila generačná obnova a udržateľným spôsobom sa zvyšovala produktivita poľnohospodárstva, udržala zamestnanosť/podnikanie mladých ľudí na vidieku, a spomalilo sa tak aj vyľudňovanie vidieka.

Potreba 7.2.: Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde.

Zdôvodnenie: Extrémna fragmentácia vlastníctva pôdy výrazne brzdí rozvoj mladých poľnohospodárov. V roku 2017 priemerná poľnohospodárska parcela na Slovensku mala výmeru 0,5 ha, jednu parcelu vlastnilo v priemere až 12 osôb a celkovo existovalo takmer 99 miliónov vlastníckych vzťahov k pôde. Takáto vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. Kvôli rozdrobenosti vznikajú vysoké transakčné náklady na transfer pôdy prostredníctvom predaja alebo prenájmu od menej efektívnych k efektívnejším poľnohospodárom. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy. Pre mladého poľnohospodára je náročné aj získať pôdu do prenájmu zo Slovenského pozemkového fondu. Mladý poľnohospodár má pri zákonom stanovených podmienkach nárok iba na rovnakú výmeru, akú vlastní alebo má prenajatú, maximálne však do výmery 28 hektárov. Pre zabezpečenie generačnej obnovy poľnohospodárov je na Slovensku potrebné vytvoriť systém, ktorý umožní mladým životaschopným poľnohospodárom získať prístup k pôde. Súčasný systém je príliš obmedzujúci vzhľadom k vysokým transakčným nákladom na získanie pôdy nájmom alebo kúpou.

Potreba 7.3.: Zmiernenie vysokej finančnej medzery mladých poľnohospodárov, t.j. potreba zlepšiť prístup k financovaniu prevádzkového kapitálu a investícií pre životaschopné farmy mladých poľnohospodárov.

Zdôvodnenie: Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň majú nedostatočný prístup k úverom. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady a ich výnosy sú nižšie. To znižuje v počiatkoch podnikania ich ziskovosť a zároveň znižuje ich prístup k úverom na investície. Investičná podpora má preto zrejmý pozitívny vplyv na produktivitu fariem mladých poľnohospodárov. K zabezpečeniu generačnej obnovy poľnohospodárov je potrebné zlepšiť prístup mladých životaschopných poľnohospodárov k úverom a podporám, ktoré im umožnia investovať do rozvoja fariem.

Potreba 7.4.: Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov.

Zdôvodnenie: Na úroveň vedenia fariem a tým dosahovania väčšej prosperity má značný vplyv i odborná kvalifikácia vedúcich pracovníkov. Na Slovensku podiel manažérov s úplným poľnohospodárskym vzdelaním dosahuje len 9,2%. Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Táto skupina je jedna z hlavných pri cielení odborného vzdelávania. Toto vzdelávanie však často nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality. Pre mladých poľnohospodárov je dôležité neustále vzdelávanie sa a potrebujú mať prístup ku kvalitným poradenským službám. K získaniu a udržaniu si mladých poľnohospodárov v sektore, a tým zabezpečeniu generačnej obnovy je potrebné podporiť aj tvorbu databáz, informačných portálov a dobrý prístup k týmto službám, a taktiež vzdelávanie on-line, nevyhnutnosťou je aj environmentálne vzdelávanie.

Slovensko pri výbere katastrálnych území, v ktorých sa majú realizovať KPÚ, uprednostňuje katastrálne územia, v ktorých je vysoký počet mladých farmárov (Návrh opatrení na urýchlenú realizáciu pozemkových úprav v SR, str. 22).

Výhody realizácie projektov pozemkových úprav pre mladých farmárov:

1. Vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. V dôsledku fragmentácie vznikajú vysoké transakčné náklady na prevod pôdy predajom alebo prenájmom od menej efektívnych farmárov k efektívnejším. To znižuje výkonnosť slovenského poľnohospodárstva. Najmä vznikajúce farmy a mladí farmári čelia problému zhoršujúceho sa prístupu k pôde.
2. Veľké množstvo vlastníckych vzťahov spolu s nejednoznačnou evidenciou pozemkov znižuje transparentnosť vlastníckych práv. Evidencia vlastníctva pôdy nie je v súlade s katastrálnou mapou, navyše po vstupe do EÚ vznikla úplne iná evidencia pozemkov cez LPIS (systém identifikácie pozemkov a pozemkov) za účelom poberania dotácií na poľnohospodársku pôdu.
3. Fragmentácia a nejasné vlastnícke práva znižujú účinnosť poľnohospodárskej politiky pri dosahovaní cieľov SPP. Tento stav zároveň vytvára priestor pre konflikty vo využívaní pôdy, ako aj pri prijímaní priamych platieb a platieb z Programu rozvoja vidieka.

Prístup k pôde pre mladých farmárov bude umožnený aj prostredníctvom finančných nástrojov: Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - Mladý poľnohospodár. Podporení budú malí a mladí poľnohospodári, živočíšna a rastlinná výroba, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, resp. projekty zamerané na zníženie závislosti od fosílnych palív, nákup pôdy do vlastníctva a iné životaschopné investičné projekty smerujúce k zvyšovaniu pridanej hodnoty v prvovýrobe a v spracovaní vlastnej poľnohospodárskej produkcie.

Rovnosť pohlaví:

Strategický plán reflektuje na horizontálny princíp rodovej rovnosti v kontexte vytvárania nových podnikov a podpory sociálnych aktivít vidieckych komunít. Z našich skúseností vyplýva, že opatrenie na rozvoj vidieka pre mladých farmárov má silný vplyv na účasť žien v poľnohospodárstve. Približne 43%

nových mladých farmárov v rámci Programu rozvoja vidieka tvoria ženy.

2.1.SO7.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	CIS-YF(30) – Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	O.6. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.17 - Projekty pozemkových úprav	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INSTAL(75) – Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku	75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	O.25. Počet mladých poľnohospodárov s podporou na zriadenie
RD	KNOW(78) – Výmena vedomostí a šírenie informácií	78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
RD	KNOW(78) – Výmena vedomostí a šírenie informácií	78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia

Prehľad

Špecifický cieľ **získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku**.

Slovensko podporí mladých a nových poľnohospodárov intervenciou **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1**), ktorá bude formou hektárovej platby zvýhodňovať mladých poľnohospodárov, ktorí majú v začiatkoch podnikania vyššie náklady a nižšie výnosy. Podpora pomôže zabezpečiť generačnú obnovu v slovenskom poľnohospodárske a podporí rozvoj vidieka. Intervenciou **Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1)**, Slovensko podporí prostredníctvom grantov začínajúce podnikanie nových poľnohospodárov, ktorí majú zvýšené investičné potreby. Intervenciou **Projekty pozemkových úprav (73.17)**, ktorá spolu s národnou politikou na trhu s pôdou zlepší prístup mladých poľnohospodárov k pôde. Prístup mladých poľnohospodárov k pôde je komplikovaný v dôsledku vysokej fragmentácie vlastníctva pôdy a vysokým transakčným nákladom na trhu s pôdou. V intervencii **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05)**, je vyčlenená signifikantná čiastka na podporu investícií mladých poľnohospodárov formou grantov a finančných nástrojov. Takáto podpora životaschopných investícií zabezpečí udržateľný rozvoj podnikania mladých poľnohospodárov. Finančné nástroje podporia mladým poľnohospodárom aj nákup pôdy. Intervencie **Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1**) a **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)** zlepšia prístup mladých poľnohospodárov k poznatkom a inováciám, čo podporí dlhodobú udržateľnosť podnikania mladých. Mladí poľnohospodári majú zvlášť vysoký dopyt po kvalitnom poradenstve a vzdelávaní.

Potreba **generačnej obnovy a podpory získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore** (7.1) reflektuje na dlhodobo nízky záujem mladých ľudí o podnikanie v poľnohospodárskom sektore pre jeho nízku ziskovosť a vysokú rizikovosť. Slovensko na riešenie potreby primárne využije intervenciu **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)** a intervenciu **Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1).**

Na intervenciu **Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov (30.1)** je alokovaná čiastka 12,2 mil. EUR a bude použitá na plošnú hektárovú platbu pre každého mladého poľnohospodára na prvých 100 ha vo výške 101-103 EUR/ha. Táto podpora zvýši príjem mladých poľnohospodárov v prvých rokoch podnikania.

Na intervenciu **Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov (75.1)** je alokovaná čiastka 57 mil.

EUR. Slovensko podporí mladých poľnohospodárov (na báze projektu) paušálnou sumou v hodnote 50 000 EUR alebo 70 000 EUR v prípade, ak podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej produkcie mladého farmára. SR podporí 650 mladých sumou 50 tis. EUR a 350 mladých sumou 70 tis. EUR. Paušálna suma bude viazaná na investície na farme v minimálnej miere 50% z hodnoty paušálnej sumy.

Potreba **Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde** (7.2) vychádza z vysokej fragmentácie vlastníctva pôdy, ktorá má negatívne dopady na trh s pôdou, rozvoj fariem mladých poľnohospodárov a efektívnu implementáciu poľnohospodárskych politík. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka práve mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy. Slovensko zabezpečí lepší prístup mladých poľnohospodárov k pôde prostredníctvom intervencie v rámci II. piliera **Projekty pozemkových úprav (73.17)**. Prístup k pôde v rámci národných politík sa bude zlepšovať prostredníctvom sfunkčnenia inštitútu prednostného prenájmu pôdy v držbe Slovenského pozemkového fondu pre životaschopných mladých poľnohospodárov.

Potreba **Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery** (potreba 7.3) bude Slovensko riešiť intervenciou **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.5),** ktorá bude kombinovať granty a finančné nástroje. Na riešenie potrieb mladých farmárov bude alokovaná suma 59,6 mil. EUR. V rámci tejto intervencie budú mať aj možnosť mladí farmári nakupovať pôdu prostredníctvom finančných nástrojov.

Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov (potreba 7.4). Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality. K získaniu a udržaniu si mladých poľnohospodárov v sektore a generačnej obnove potrebné podporiť aj tvorbu databáz, informačných portálov a dobrý prístup k týmto službám. Prostriedky na vzdelávanie a poradenstvo pre mladých farmárov vo výške 2,8 mil. EUR, t.j. 20% z alokácie na vzdelávanie a poradenstvo, sú alokované v rámci intervencie **Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1)** a intervencie **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)**.

2.1.SO7.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO7.6 Plánujete príspevok SPP do programu Erasmus?

: **Nie**

2.1.SO7.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.36 CU PR - Generačná obnova Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia	1 000,00
R.37 CU - Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach Nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP	1 500,00

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.36 - Generačná obnova: Slovensko podporí 426 mladých poľnohospodárov prostredníctvom intervencie vo forme priamych platieb: Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov. Časť mladých poľnohospodárov bude podporených aj formou intervencie na rozvoj vidieka: Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov. Slovensko týmto spôsobom plánuje podporiť 1 000 mladých poľnohospodárov.

Ukazovateľ výsledku R.36 *"Generačná obnova: Počet mladých poľnohospodárov s podporou na začatie*

podnikania z SPP vrátane členenia podľa pohlavia" kvantifikuje nových mladých poľnohospodárov, ktorí začali podnikať s podporou z SPP.

Ukazovateľ sa týka nasledovných intervencií:

1. **intervencia vo forme priamych platieb: 30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov**
2. **projektová intervencia na rozvoj vidieka: 75.1 Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov**

Tabuľka pre výpočet ukazovateľa R.36

Intervencia/finančný rok	*2023*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*	*Celkový*
30.1 CIS YF	-	426	-	-	-	-	-	426
75.1 Získavanie a udržanie MP	-	-	300	500	200	-	-	1 000
Celkový počet podpôr vyplatených mladým poľnohospodárom	-	426	300	500	200	-	-	
Celkový počet podporených MP bez dvojitého započítania	-	426	191	191	192	-	-	1 000
R.36 - Celkový kumulatívny počet podporených MP bez dvojitého započítania	-	426	617	808	1 000	1 000	1 000	**1 000**

Pri výpočte tohto ukazovateľa a stanovení hodnoty jeho míľnikov, ktoré sú uvedené v kapitole 2.3.1, boli zohľadnené nasledovné skutočnosti:

1. ukazovateľ je počas obdobia implementácie **kumulatívny a bez dvojitého započítania,** t.j. ak poľnohospodár čerpal podporu z oboch vyššie uvedených intervencií, započítava sa iba raz;
2. dátum zberu údajov - vyplatenie prvej platby príjemcovi v príslušnom finančnom roku;
3. ročné vyplácanie podpory v rámci intervencie 30.1;
4. 2 splátky podpory v rámci intervencie 75.1 na realizáciu podnikateľského plánu, pričom prvá splátka sa vypláca po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP a podaní ŽoP;
5. vzhľadom na to, že alokácia na intervenciu 75.1 umožňuje celkovú podporu cca 1 000 mladých poľnohospodárov a alokácia na intervenciu 30.1 umožňuje každoročnú podporu 426 mladých poľnohospodárov, mladí poľnohospodári, podporení v rámci intervencie 30.1, sú podmnožinou skupiny mladých poľnohospodárov podporených v rámci intervencie 75.1, pričom príjemcovia podpory v rámci intervencie 30.1 môžu a zároveň nemusia byť príjemcami podpory v rámci intervencie 75.1 a naopak, príjemcovia podpory v rámci intervencie 75.1 môžu a zároveň nemusia byť príjemcami podpory v rámci intervencie 30.1.
6. Predpokladá sa, že v rámci intervencie 30.1 dostane vo finančnom roku 2024 prvú platbu 426 nových mladých poľnohospodárov, ktorí ju budú dostávať po dobu 5 rokov. Do R.36 sa započítavajú len noví mladí poľnohospodári (t.j. noví žiadatelia v porovnaní s predchádzajúcim finančným rokom) od prvej platby a len raz bez ohľadu na to, z akej intervencie je platba, a preto sú započítaní títo mladí poľnohospodári len v roku 2024 a v ostatných rokoch je uvedená 0.
7. Odhaduje sa, že prvú platbu v rámci intervencie 75.1 dostane vo finančnom roku 2025 300 mladých poľnohospodárov, vo finančnom roku 2026 500 a vo finančnom roku 2027 200 mladých poľnohospodárov.
8. Vzhľadom na to, že rozpočet na intervenciu 30.1 garantuje podporu 426 mladých poľnohospodárov na 5 rokov a rozpočet na intervenciu 75.1 garantuje podporu 1 000 mladých poľnohospodárov, je možné v kontexte vylúčenia dvojitého financovania konštatovať, že 574 mladých poľnohospodárov (1000-426) môže dostať platbu len z intervencie 75.1. Keďže je zložité odhadnúť, v ktorých rokoch a aký počet takýchto mladých poľnohospodárov dostane prvú splátku z intervencie 75.1, navrhuje sa rovnomerné rozdelenie tohto počtu mladých poľnohospodárov medzi 3 finančné roky 2025, 2026 a 2027, t.j. 574=191+191+192.
9. Ukazovateľ sa ďalej na účely monitorovania člení podľa pohlavia na nasledovné čiastočné

ukazovatele:

a. celkový počet mladých *poľnohospodárok* s podporou na začatie podnikania

b. celkový počet mladých *poľnohospodárov* s podporou na začatie podnikania

2.1.SO7.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

12,2 milióna EUR sa poskytne na komplementárnu podporu príjmu pre mladých poľnohospodárov na prvých 100 ha pôdy farmy pri sadzbe 101-103 EUR/ha. Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov tvorí 19,9% celkovej alokácie pre mladých poľnohospodárov podľa prílohy nariadenia vo výške 61,45 mil. EUR. Alokácia podporí ambíciu SR zvýšiť počet aktívnych mladých poľnohospodárov. Cieľom je podporiť mladých poľnohospodárov na ploche 24 tis. ha. Znamená to podporu 426 poľnohospodárov.

Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov

Alokácia 57 mil. EUR je určená pre podporu 1 000 fariem mladých poľnohospodárov. Podpora tvorí 35,9% celkovej alokácie pre mladých poľnohospodárov. Pre maximalizáciu cieľa podporiť zakladanie fariem bola suma diferencovaná do 2 výšok v závislosti od rozsahu podnikateľského plánu.

2.1.SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

2.1.SO8.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO8.1.1 Silné stránky

- potenciál vidieckej krajiny, podporujúci udržateľnosť a rozvoj sídelnej, produkčnej a mimoprodukčnej funkcie vidieka,
- produkčný pôdny potenciál schopný zabezpečiť dostatok základných kvalitných agropotravinárskych surovín pre výživu obyvateľstva a chov hospodárskych zvierat, vrátane ekologického poľnohospodárstva s predpokladom zachovania a rozvoja pracovných príležitostí pre obyvateľstvo na vidieku,
- zvýšený záujem o život na vidieku v mieste bydliska, uplatňovanie princípov LEADER, rozšírenie počtu a pôsobnosti MAS,
- pozitívny trend vo vývoji celkovej miery nezamestnanosti, pokles dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie vo všetkých krajoch SR,
- existujúce kapacity a dostatočná produkcia biomasy pre rozvoj biohospodárstva.
- vhodná vlastnícka štruktúra a podmienky na rozvoj obhospodarovania lesov malých rozmerov,
- skúsenosti a infraštruktúra na rozvoj regiónov systémom zdola nahor, dlhodobo existujúci systém podpory najmenej rozvinutých okresov na Slovensku,
- rozvíjajúci sa sektor biohospodárstva, rastúca spolupráca s výskumnými inštitúciami,
- zabezpečovanie starostlivosti o lesy prostredníctvom dlhodobo osvedčeného systému hospodársko-úpravníckeho plánovania a programov starostlivosti o lesy,
- odvetvie lesného hospodárstva je výrazne polyfunkčné. Poskytuje množstvo materiálov, produktov, energiu a zabezpečuje ďalšie ekologické a sociálne služby, čím plní aj environmentálny a sociálny aspekt,
- lesnícko-drevársky komplex na Slovensku je dôležitým faktorom pri udržiavaní zamestnanosti vo vidieckych oblastiach. V lesnom hospodárstve pôsobí zhruba 20 tisíc pracovníkov a ďalších 50 tisíc pracovníkov je zamestnaných v nadväzujúcom drevospracujúcom priemysle,
- lesy pozitívne prispievajú ku kvalite života a poskytujú spoločnosti široký rozsah rozmanitých nedrevných produktov a služieb,
- polyfunkčné lesné hospodárstvo má významnú úlohu v hospodárskom rozvoji, zamestnanosti a prosperite štátu, najmä však vidieckych oblastí a na rozdiel od iných krajín sú lesy prístupné verejnosti bez rozdielu vlastníctva.

2.1.SO8.1.2 Slabé stránky

- nepriaznivý vývoj sociálno-demografickej štruktúry vidieckeho obyvateľstva, trend poklesu trvale bývajúceho obyvateľstva na vidieku, starnutie obyvateľstva,
- nedostatok pracovných príležitostí na vidieku, klesajúci podiel obyvateľov vidieka v produktívnom veku,
- trend zvyšovania indexu ekonomickej závislosti starých ľudí (počet osôb v poproduktívnom veku na 100 osôb v produktívnom veku), nižšia mzdová úroveň na vidieku,
- klesajúci trend úrovne HDP na obyvateľa vo vidieckych oblastiach (SR dosahuje iba 76,6 % úrovne štátov EÚ- 28),
- nedostatočná diverzifikácia poľnohospodárskej prvovýroby a nepoľnohospodárskych aktivít, slabo odrážajúca potreby domáceho agropotravinárskeho trhu a s tým súvisiaci nedostatok pracovných príležitostí na vidieku,

- pokles pracujúcich v poľnohospodárstve, horšia veková štruktúra pracovníkov v poľnohospodárstve, pretrvávajúce problémy spojené so sezónnosťou prác v segmente ovocinárstva, zeleninárstva, vinohradníctva, (ohodnotenie sezónnych pracovníkov- odvodová zaťaženosť krátkodobých pracovných pomerov),
- výrazne nižšie ohodnotenie práce v poľnohospodárstve oproti zamestnancom v iných odvetviach hospodárstva,
- nízka miera zamestnanosti žien na Slovensku ako miera zamestnanosti mužov,
- nedostatočná technická a dopravná infraštruktúra obcí, zhoršujúca sa dostupnosť vidieckeho obyvateľstva k inštitúciám poskytujúcim vzdelanie, kultúru a služby všeobecného záujmu, voľného času,
- nízka úroveň napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu,
- nedostatočná úroveň vzdelávania a poradenstva na vidieku.
- základným zdrojom príjmov lesného hospodárstva sú hlavne tržby za surové drevo. Sortimenty surového dreva tvoria spolu až 85 % trhovej produkcie lesného hospodárstva,
- nedostatočné finančné mechanizmy, pravidlá a inštitúty pre platby za konkrétne ekosystémové služby, a nejednoznačné práva a povinnosti pri ich zabezpečovaní pre obyvateľstvo, chýbajúci trh s ekosystémovými službami (najmä tými, ktoré predstavujú nedrevné úžitky),
- značná časť strojov a technologického vybavenia je zastaraná a nezodpovedá potrebám moderných environmentálnych technológií a prírode blízkemu obhospodarovaniu lesa,
- obmedzené investície do rozvoja cestnej a inej infraštruktúry v lesných vidieckych a odľahlých oblastiach,
- existencia veľkého množstva vlastníkov lesa malej výmery. Lesy malých výmer spravidla nespĺňajú podmienky a predpoklady na ich efektívne obhospodarovanie, najmä z dôvodu ich veľkosti, rozdrobenosti, stavu lesa alebo malého záujmu vlastníkov o združovanie sa. Subjekty obhospodarujúce lesy malých výmer nie sú schopné vytvoriť dostatočné zdroje na reprodukciu kapitálu a investície.

2.1.SO8.1.3 Príležitosti

- rozvoj podnikateľských aktivít na vidieku,
- využívanie internetu, e-shopov, ako podpora podnikateľských aktivít a udržateľnosti sídelnej štruktúry na vidieku a poklesu rizika chudoby po prekonaní ekonomickej krízy vplyvom pandémie COVID-19,
- rozvoj cestovného ruchu na vidieku vrátane agroturizmu ako nástroja diverzifikácie podnikateľských činností podporujúcich oživenie vidieka a vznik nových pracovných príležitostí na vidieku,
- podpora zakladania nových a rozvoj existujúcich podnikov – mikropodnikov, malých a stredných podnikov aj nepoľnohospodárskeho charakteru,
- vyššie rozpočtové alokácie na rozvoj v rámci SPP, z národných zdrojov,
- rozvoj výskumu v oblasti vidieka a štúdií na rozvoj najmenej rozvinutých regiónov,
- zmeny poľnohospodárskej politiky s priaznivým dopadom na zamestnanosť na vidieku,
- mobilizácia a zvyšovanie zapojenia vidieckeho obyvateľstva vrátane podnikateľov do tvorby verejno-súkromných partnerstiev a miestnych rozvojových stratégií, stimulácia rozvoja ľudského kapitálu na vidieku, podpora vzdelanosti a kvalifikácie vidieckeho obyvateľstva, vytváranie miestnych pracovných príležitostí a vzdelávacích stredísk za účelom zníženia odchodu za prácou a vzdelaním,
- zvýšenie podielu domácej produkcie s vyššou pridanou hodnotou a s vyššou formou spracovania (polotovary, hotové výrobky), ako aj prostredníctvom vyššej kvality výrobkov, inovatívnych výrobkov, regionálnych a miestnych špecialít, produktov ekologického poľnohospodárstva, čo prinesie zvýšenie príjmov a zamestnanosti na vidieku,
- diverzifikácia aktivít poľnohospodárskych a lesníckych subjektov (napr. činnosti súvisiace so

získavaním a spracovaním biomasy, agroturistika, predaj z dvora, rozvoj rekreačných a relaxačných činností, odpadové hospodárstvo, spracovanie dreva),

- zvyšovanie produkcie biomasy ako dôsledok zvyšovania úrod z 1 ha a produkcie pri súčasnom zohľadnení environmentálnych kritérií a požiadaviek na ochranu životného prostredia,
- investície štátu do rozvoja miestnej vidieckej infraštruktúry a miestnych služieb vrátane obnovy obcí,
- rastúci dopyt po službách na vidieku,
- zlepšovanie spolupráce stakeholderov na miestnej úrovni,
- zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na energetickej spotrebe vrátane alokácie a relevantných intervencií do SPP 2021-2027,
- spolupráca na miestnej úrovni MAS, poľnohospodárstva, v potravinovom reťazci, sektore lesného hospodárstva a v sektore cestovného ruchu,
- podpora žien, mladých rodín a seniorov na vidieku zvyšovaním vedomostí a schopností, ktoré môžu byť uplatniteľné na trhu práce v rámci vidieckeho priestoru,
- podpora vzdelanosti a poradenstva pri využívaní moderných technológii, internetizácie a kvalifikácie vidieckeho obyvateľstva, pri spracovaní biomasy, pri rozvoji cezhraničnej spolupráce, aktivizácií miestneho obyvateľstva a ich zapájaní do rozhodovacieho procesu (MAS).
- potenciál vidieckej turistiky (lesná pedagogika, lesní sprievodcovia) a jej príspevok k rozvoju vidieka a zamestnanosti na vidieku,
- podporné opatrenia v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre udržanie zamestnaností na vidieku a diverzifikácií činností,
- zvyšovanie príspevku lesnícko-drevárskeho sektora do zelenej ekonomiky v rámci jeho potenciálu pri zvyšovaní zamestnanosti, efektívnosti využívania zdrojov, zmierňovaní klimatickej zmeny, produkcie obnoviteľnej energie, nízkouhlíkového hospodárstva,
- silná podpora využívania surového dreva na európskej úrovni ako ekologickej, obnoviteľnej a recyklovateľnej suroviny,
- podpora výstavby a rekonštrukcie lesnej dopravnej siete s cieľom optimalizácie jej hustoty, budovanie lesných ciest a približovacích liniek, ako základnej podmienky uplatňovania postupov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, za účelom skrátenia približovacej vzdialenosti a zníženia škôd na lesných porastoch,
- využitie náhrad za obmedzenie bežného hospodárenia pre rozvoj ekosystémových služieb lesov nedrevnej povahy (turizmus, cykloturizmus a pod.).

2.1.SO8.1.4 Hrozby

- starnutie obyvateľstva, zvyšovanie počtu nezamestnaných a iných znevýhodnených skupín na vidieku, odchod ekonomicky aktívnych ľudí z vidieka,
- starnutie obyvateľstva a nedostatočné služby na zdravotnú starostlivosť,
- negatívny vplyv pandémie vírusu COVID – 19 na terciárny sektor,
- nezáujem mladých ľudío prácu v poľnohospodárstve, pribúdanie opustených obydlí a zanedbaných prídomových hospodárstiev v neatraktívnych oblastiach,
- pokračujúca stagnácia a útlm ekonomiky na vidieku, sociálna izolovanosť odľahlých a malých vidieckych sídiel,
- nedostatočná občianska vybavenosť a spojenia malých a odľahlých obcí,
- útlm pestovania plodín náročných na prácu a s tým spojený negatívny dopad na nezamestnanosť, životné prostredie, spracovateľský priemysel, biotopy vtákov, a na zachovanie biodiverzity vidieckych oblastí,
- pokles produkcie v dôsledku nízkej úrovne využitia výrobných faktorov (pôda, technológie, kvalifikovaná a manuálna práca), pokles pridanej hodnoty, bez inovácií a investícií do vybavenia a pracovnej sily sa môže životaschopnosť podnikov zhoršovať,

- zvyšovanie podielu využívania poľnohospodárskej pôdy na pestovanie energetických plodín na úkor pestovania plodín pre kŕmenie zvierat a pre humánnu spotrebu ako dôsledok zvýšenia dopytu po obnoviteľných zdrojoch,
- vzhľadom na charakter práce vysoké riziko ohrozenia pri nedodržiavaní podmienok bezpečnosti práce,
- pokračovanie záberov kvalitnej poľnohospodárskej (ornej) pôdy pre výstavbu priemyselnej, bytovej a dopravnej infraštruktúry,
- nízky záujem obyvateľov vidieka o veci verejné, sociálna izolovanosť v koncových vidieckych obciach,
- lesy v súčasnosti čelia zmene klímy, strate biodiverzity a šíreniu inváznych druhov, z čoho vyplýva reálna hrozba poklesu poskytovania ekosystémových služieb,
- nevyváženosť presadzovania ekosystémových služieb lesov na úkor udržateľného hospodárskeho využívania lesa a tým ďalšie znižovanie zamestnanosti v lesnom hospodárstve a nadväzujúcom drevospracujúcom priemysle,
- znižovanie počtu pracovníkov v lesnom hospodárstve v dôsledku racionalizácie prác a sezónnosti prác v lesnom hospodárstve. Nízka priemerná mzda v lesnom hospodárstve taktiež významne znižuje atraktívnosť robotníckych pracovných miest v lesnom hospodárstve a postupne narastajú problémy s pracovnou silou v odvetví lesného hospodárstva,
- nízka kvalita vykonaných prác súvisiaca s ich nízkym ohodnotením, ktoré vyplýva z minimalizácie nákladov na realizáciu jednotlivých výkonov z titulu nutnosti využívania kritéria „najnižšej ceny“ v procese verejného obstarávania,
- preferovanie využívania lesov na ochranu biodiverzity môže viesť k zníženiu produkcie dreva, spotreby produktov a energie z dreva a/alebo k zvýšeniu ich importu,
- znižovanie počtu zamestnancov v lesnom hospodárstve pri nedostatočnom využívaní iných služieb lesov a znižovaní možnosti hospodárenia v lesoch v osobitne chránených územiach,
- vzhľadom ku charakteru práce vysoké riziko ohrozenia pri nedodržiavaní podmienok bezpečnosti práce,
- riziko zanechania hospodárenia vlastníkov malých výmer z dôvodu neschopnosti zabezpečenia reprodukcie kapitálu a investícií na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch, s potencionálnym nárastom nákladov štátu na zabezpečenie ich obhospodarovania podľa zákona.

2.1.SO8.1.5 Iné poznámky

V urbanizovaných, priemyselných oblastiach stráca poľnohospodárstvo svoj primárny produkčný význam. Na druhej strane, vidiecke oblasti, ktoré sú charakteristické väčšou dispozíciou poľnohospodárskej pôdy, predstavujú nevyužitý potenciál na aspoň čiastočné riešenie problému nezamestnanosti a rozvoj vidieckej sídelnej štruktúry. V SR je dlhodobo najnižšia úroveň HDP na obyvateľa vo vidieckych oblastiach.

Významným problémom na Slovensku sú regionálne rozdiely. Na základe zákona 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov bol vypracovaný zoznam týchto okresov. Sú to okresy v ktorých miera evidovanej nezamestnanosti, vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie bola podľa zákonom stanovených kritérií vyššia ako 1,6 násobok priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v SR za rovnaké obdobie. Aktuálne (2019) je do zoznamu zaradených 20 okresov: Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Kežmarok, Sabinov, Svidník, Vranov nad Topľou, Rožňava, Sobrance, Trebišov, Gelnica, Bardejov, Medzilaborce, Košice-okolie, Levoča, Snina, Stropkov, Michalovce.

Situáciu na vidieku v posledných rokoch významne ovplyvňuje odchod mladých obyvateľov za vzdelaním a prácou do väčších miest, resp. do zahraničia. Zvyšuje sa vek obyvateľov a veľká časť obytných domov zostáva prázdna.

Miera zamestnanosti v roku 2019 vo vekovej kategórii 15-64 rokov na Slovensku (68,4 %) sa približovala k priemeru EÚ a bola o 0,8%. Vo vidieckych oblastiach dosiahla úroveň 66,8 %, čo je pod úrovňou EÚ o 2,1%. Napriek zákonom, ktoré majú zabezpečovať zákaz diskriminácie a rovnaké

zaobchádzanie, analýzy a štatistiky ukazujú, že ženy sú naďalej znevýhodňované v prístupe k pracovným pozíciám a ku kariérnemu rastu.

V rokoch 2012-2018 dochádzalo v poľnohospodárstve každý rok okrem roku 2014 k úbytku pracujúcich osôb (ŠÚ SR-VZPS). V roku 2018 sa zaznamenal medziročne opäť pokles pracujúcich a to o 9,3 % (4,5 tis. osôb) na 44,0 tis. osôb. Podiel pracujúcich v poľnohospodárstve na celkovom počte pracujúcich v SR má v posledných rokoch tendenciu poklesu. V roku 2017 a 2018 dosiahol rovnakú úroveň (1,9 %).

Najvyšší počet obyvateľov ohrozených chudobou alebo exklúziou na Slovensku je vo vidieckych oblastiach a trend vývoja má oscilujúci charakter.

V správe DESI a v dokumente „Strategická priorita: Komunikačná infraštruktúra" sa uvádza, že za posledné roky **dosiahlo Slovensko pokrok v pokrytí pevným širokopásmovým internetom**. V súčasnosti je pokrytých 88 % domácností, ale v celkom poradí sa v rámci krajín Európskej Únie umiestňujeme až na 23 mieste. Pokiaľ ide o vysokorýchlostné širokopásmové pokrytie, Slovensko dosahuje vďaka 75 % -nému pokrytiu sieťami NGA (30Mbit/s a viac) priemer EÚ (76 %), čo predstavuje významné zlepšenie oproti predchádzajúcemu roku (67 % v roku 2015). Miera využívania pevného širokopásmového pripojenia (72 %) je mierne pod priemerom EÚ (74 %) a v roku 2016 nezaznamenala významný posun. V rámci pevného internetového pripojenia využíva vysokorýchlostný internet 32 % predplatiteľov, čo je nižší podiel než úroveň EÚ, t. j. 37 %. Nevyvíja sa ani miera využívania mobilného širokopásmového pripojenia (73 %), v dôsledku čoho Slovensko nedosahuje ani priemer EÚ (84 %). Pokrytie sieťami 4G (80 %) je mierne nižšie než priemer EÚ 84 %. V porovnaní s rokom 2015 (86 %) a celou EÚ (68 %) boli licencie vydané na 80 % zdrojov frekvenčného spektra. Dôvodom je prebiehajúci proces prideľovania frekvenčného spektra na Slovensku, ktorý sa začal v auguste 2016 a pokračoval v roku 2017.

Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia sa na Slovensku prvýkrát podporilo v programovom období 2007 – 2013 schválením 29 miestnych akčných skupín. Územie pôsobnosti MAS pokrývali celkovo 10 695 km^2, t. j. 21 % vidieckych oblastí Slovenska. **Zvyšovanie záujmu participovať na rozhodovaní o ďalšom rozvoji vlastného územia prostredníctvom uplatňovania princípov LEADER dokazuje aj zvýšený záujem verejno – súkromných partnerstiev v programovom období 2014 – 2020**. Podporou v rámci PRV SR 2014 - 2020 došlo k výraznému zvýšeniu kapacít v rámci podporených 109 miestnych akčných skupín. Rozloha pokrytia územia miestnymi akčnými skupinami vzrástla v programovom období 2014 – 2020 z 10 695 km^2 na 36 526 km^2 čo predstavuje nárast o 242%.

Podľa ex post hodnotenia PRV 2007 – 2013 dosiahol program LEADER signifikantne lepšie výsledky ako podpora obcí.

2.1.SO8.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
8.1	Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov	Vysoká	Čiastočne
8.2	Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia	Vysoká	Áno
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno
8.5	Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku	Veľmi vysoká	Čiastočne
8.6	Podpora rozvoja miestnej verejnej	Vysoká	Čiastočne

	infraštruktúry, miestnych základných služieb, spoločenského života		

2.1.SO8.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
Sectoral - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	49.3 - Zlepšenie podmienok zamestnancov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.06 - Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.19 - Investície do biohospodárstva	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
RD	COOP(77) – Spolupráca	77.1 - LEADER	O.31. Počet podporovaných stratégií miestneho rozvoja (LEADER) alebo prípravných akcií

Prehľad

Špecifický cieľ **podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva.**

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov ako aj v sektore bravčového mäsa zlepšia podmienky zamestnávania na vidieku. Intervenciou **Investície do biohospodárstva (73.19)** Slovensko podporí rozvoj inovatívneho obehového biohospodárstva založeného na nových technológiách, ktoré využíva existujúce obnoviteľné zdroje (biomasu) nahrádzajúce fosílne palivá a vytvára pracovné miesta na vidieku a zároveň má pozitívny vplyv na životné prostredie a na klímu. Zamestnanosť na vidieku Slovensko podporí intervenciou **Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov (73.06)**, ktorá posilní podnikateľské aktivity na vidieku, spoluprácu prvovýrobcov, spracovateľov a obchodu a vytvorí alternatívne odbytové kanály pre tvorbu pridanej hodnoty. **Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07)** podporia zamestnanosť na vidieku. **Intervencia LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja a projektov spolupráce, chod MAS a animácie (77.1)** podporí implementáciu stratégií miestneho rozvoja a projekty spolupráce na vidieku. Tým zlepší sociálnu inklúziu a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach. Priority v rámci Intervencie LEADER budú napomáhať pri postupnom zotavovaní sa z pandémie COVID-19 pričom kľúčovú úlohu budú zohrávať mikro, malé a stredné podniky (vrátane sociálnych podnikov) t.j. zvyšovanie počtu pracovných miest na vidieku, resp. udržanie existujúcich. Zároveň sa aktivity budú zameriavať aj na podporu mladých ľudí a seniorov. Vyľudňovanie vidieka a sociálne vylúčenie sa budú riešiť prostredníctvom zvyšovania povedomia verejnosti v území MAS, budovanie kapacít a občianskych iniciatív, komunitnej spolupráce prostredníctvom medziľudských vzťahov a aktívneho trávenia voľného času. Navrhované priority Intervencie LEADER sú zamerané na podporu investícií do nových odvetví

(nepoľnohospodárskeho charakteru), podporu tvorby nových pracovných miest, transformáciu výrobných procesov a vývoj nových inovatívnych produktov pre poľnohospodárov, čím sa môžu stať konkurencieschopnejšími a vytvárať podmienky pre zvýšenie zamestnanosti v území MAS. Podporou začínajúcich podnikov a rozvojom mikro, malých a stredných podnikov sa môžu nahradiť pracovné miesta, ktoré zanikli v iných priemyselných sektoroch, napr. v ťažobnom sektore. S cieľom zvýšiť ekonomickú stabilitu poľnohospodárov sa podpora bude zameriavať na diverzifikáciu ich činností. Vyvážený územný rozvoj sa zabezpečí prostredníctvom zvýšenia, resp. udržania zamestnanosti vidieckeho obyvateľstva, ktorá sa nevyhnutne spája s investíciami do ekonomickej infraštruktúry a rozvojom poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych činností na vidieku. **Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície, 73.15),** ktoré podporia udržateľné lesné hospodárstvo zameraním na pestovné opatrenia, výstavbu a rekonštrukciu lesnej dopravnej siete šetrnej k prírode a obstaraním novej lesnej techniky. **Intervenciou Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20)**, ktorá bude zameraná na udržateľné obhospodarovanie lesov, podpora spolupráce obhospodarovateľov lesov a nákup novej techniky.

Posilnenie podnikateľských aktivít, zamestnanosti, služieb a infraštruktúry na vidieku (potreba 8.1) bude realizované s využitím synergie niekoľkých intervencií:

- Sektorové intervencie
- Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07)
- Investície do biohospodárstva (73.19)
- Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov (73.06)

Sektorové intervencie v sektore ovocia a zeleniny (49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania), v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania) a v sektore bravčového mäsa (67.5.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania) prispejú k lepší podmienkam zamestnávania na vidieku nákupom ochranných odevov a pomôcok.

Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.07) zavádzaním nových technológií a inovácií v potravinárstve zvýšia kvalitu pracovných miest na vidieku.

Investície do biohospodárstva (73.19) podporia činnosti na vidieku zamerané na využitie a spracovanie najmä lokálnych produktov z poľnohospodárstva a lesníctva v záujme udržateľného rozvoja a s priamym pozitívnym vplyvom na životné prostredie alebo zmiernenie zmien klímy čiastkou 30 mil. EUR.

Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov (73.06) posilní podnikateľské aktivity na vidieku vo forme podpory spolupráce v regionálnom kontexte, spolupráce odbytových organizácií prvovýrobcov a spracovateľov a obchodu a rozvoja alternatívnych odbytových kanálov založených na priamom predaji spotrebiteľovi, na miestnej forme predaja a skrátených miestnych odbytových reťazcoch.

Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch (73.7) podporia vertikálnu spoluprácu rozširovaním existujúcich kapacít na spracovanie poľnohospodárskej produkcie v záujme potravinovej bezpečnosti a zvyšovania pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárskom sektore (ako napr. spracovanie ekologickej produkcie, výroba produktov s označením kvality, robotizácia a digitalizácia výroby a zvýšenie energetickej efektivity výroby).

<u>Aspekt zabezpečenia rovnosti mužov a žien</u>

Aspekt zabezpečenia rovnosti mužov a žien je v rámci SP SPP podchytený v rámci špecifického cieľa 7 a to prostredníctvom preferencie sociálnych aspektov v intervencii 75.1 Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov. Skúsenosti z obdobia 2014-2022 ukazujú, že pomoc na implementáciu podnikateľského plánu má potenciál motivovať ženy zapojiť sa do podnikateľských aktivít v poľnohospodárstve. Zároveň sa podporia aj vzdelávacie aktivity zamerané na témy vytvárania flexibilných foriem práce v sektore pôdohospodárstva, čím sa urýchli návrat žien do pracovného prostredia, resp. osobitné vzdelávacie aktivity špecificky zamerané na začatie a rozvíjanie podnikania žien v poľnohospodárstve. Intervencia LEADER zabezpečí súlad s horizontálnymi princípmi rovnosti mužov a

žien prostredníctvom aktivity: Sociálny, verejno-prospešný alebo komunitno - prospešný cieľ zameraný na riešenie sociálneho vylúčenia a nezamestnanosti, marginalizované komunity, začlenenie migrantov, podporu žien, mládeže a aktívne starnutie na vidieku. Aktivita prostredníctvom sociálnych inovácii zabezpečí podporu žien v oblasti vzdelávania a trávenia voľného času, ochotníckej, divadelníckej, folklórnej činnosti, zvyšovania vzdelanostnej úrovne v oblasti životného prostredia, budovania environmentálneho povedomia, ochrany prírody, ekologickej výchovy, krajinotvorby, zachovanie tradícií, podnikania a pod. Zároveň v rámci intervencie LEADER jedno z kritérií na výber stratégií miestneho rozvoja bude hodnotiť začlenenie mladých ľudí, žien a zástupcov iných znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov do rozhodovacích orgánov MAS tak aby boli naplnené ustanovenia nariadenia č. 2021/1060, článok 32.

Komplementárnym spôsobom princípy rovnosti mužov a žien budú podporené aktivitami v rámci cieľa politiky 4 Programu Slovensko, ktoré budú zamerané aj na ženy, teda aj na ženy pôsobiace v pôdohospodárstve a jeho odvetviach, je možné rozdeliť v zásade do troch oblastí. Prvou oblasťou je oblasť lepšieho prístupu k zamestnaniu; druhou je oblasť lepšieho prístupu k vzdelávaniu a treťou je uľahčenie prístupu k službám poskytujúcim starostlivosť o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie.

Pokiaľ ide o lepší prístup žien k zamestnaniu, Program Slovensko podporí aktivity ako profesijné poradenstvo pre uchádzačov o zamestnanie zamerané na udržateľné pracovné miesta; poskytovanie finančných príspevkov, či už za účelom zakladania a vykonávania SZČ alebo za účelom nadobudnutia nových zručností potrebných pre aktívnu účasť na trhu práce, napr. v oblasti pôdohospodárstva (nové technologické procesy, automatizácia a robotizácia). Mnohé aktivity Programu Slovensko budú orientované aj na mladé ženy v situácii NEET. Pre ženy v pokročilom veku, budú podporené aktivity zamerané na flexibilné formy práce pre seniorov s cieľom podporiť ich zotrvanie v platenom zamestnaní.

Lepší prístup žien k vzdelávaniu, aj v oblasti pôdohospodárstva, bude okrem iného zabezpečený prostredníctvom: rozvoja komplexných zručností a gramotností; podpory realizácie praktického vyučovania žiakov (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa); komplexnejších poradenských a pomocných služieb na vysokých školách, ale aj na stredných školách (patrí sem výchovné a kariérové poradenstvo); flexibilných vzdelávacích programov a programov vzdelávania druhej šance pre osoby v situácii NEET. Podpora prístup k zamestnaniu a k vzdelaniu znevýhodnených skupín, ako napríklad príslušníkov MRK alebo príslušníkov tretích krajín (vrátane migrantov), je v rámci Programu Slovensko samostatne zdôraznená. Pre štátnych príslušníkov tretích krajín (čiže aj žien) bude poskytnutá napr. individualizovaná podpora vzdelávania, vrátane jazykových kurzov s cieľom ich sociálnej a ekonomickej integrácie. Pokiaľ ide o Rómsku komunitu, aktivizácia a rozvoj pracovných zručností obyvateľov MRK je jedným z cieľov Programu Slovensko. Intervencie v tejto oblasti budú zahŕňať podporu pracovných zručností obyvateľov MRK, ale aj podporu na aktivizáciu rómskych dievčat a žien k ich vyššej účasti vo vzdelávaní, či na trhu práce.

S úmyslom podporiť rodovo vyváženú účasť na trhu práce, sa Program Slovensko zameria na vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe; na vytváranie flexibilných foriem starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie (detské skupiny); a na rozširovanie kapacít v oblasti formalizovanej starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie. Podporené bude aj dobudovanie/rekonštrukcia zariadení starostlivosti o tieto deti (aj zariadenia pre deti do 3 rokov veku).

Aktivity sú v súlade s Celoštátnou stratégiou rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021 – 2027.

Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby je riešená v rámci Programu Slovensko.

Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov (potreba 8.1), podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku (potreba 8.5) a podpora rozvoja miestnej verejnej infraštruktúry, miestnych základných služieb, spoločenského života (potreba 8.6) sa budú čiastočne napĺňať prostredníctvom Intervencie LEADER. Potreby vidieka v SR budú následne riešené prostredníctvom komplementárnosti medzi EPFRV a inými fondmi Únie, resp. nástrojmi EÚ.

V rámci Programu Slovensko v programovom období 2021 - 2027 budú mať regióny jednoduchší prístup k financovaniu časti svojich územných rozvojových potrieb prostredníctvom využitia integrovaného územného prístupu. Integrované územné stratégie budú určené pre rozvoj jasne zadefinovaného územia, bez obmedzenia administratívnych hraníc na lokálnej, sub-regionálnej a regionálnej úrovni vrátane vidieckych oblastí.

Na základe vyššie uvedeného vyplýva, že v rámci integrovaných územných stratégii sa budú kombinovať podpory z rôznych prioritných osí z jedného, alebo viacerých zdrojov financovania (ERDF,KF, ESF a ENFR), ktorých dopad sa odrazí aj na rozvoji vidieckych oblastí a pokrytí 41 % vidieckeho obyvateľstva.

V rámci PO2 Ekologickejšia Európa bude Program Slovensko využívané komplementárnym spôsobom v oblasti výstavby verejných vodovodov v obciach do 2 000 obyvateľov.

V rámci PO3 Prepojenejšia Európa sa zabezpečí komplementarita s Programom Slovensko, ktoré bude podporovať miestne komunikácie II. a III. triedy aj vo vidieckych oblastiach.

V rámci PO5 bude prostredníctvom Programu Slovensko zabezpečená komplementarita podporou investícií do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov, investícií do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku. Podpora komunitného rozvoja sa odrazí v komplementárnej podpore Programu Slovensko prostredníctvom investícii do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj. Program Slovensko bude realizovať aj investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov a udržateľného cestovného ruchu vo vidieckych oblastiach.

Podpora sociálno-ekonomickej integrácie občanov tretích krajín a marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia bude podporovaná synergicky prostredníctvom ESF na základe Národnej stratégie pre integráciu Rómov.

Mechanizmus uplatňovania synergií a komplementarít bude využívaný aj v prípade projektov, ktoré SR bude realizovať v rámci iných programov EÚ:

Horizont Európa bude komplementárne podporovať oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Zároveň je zabezpečený priestor aj pre spoluprácu na úrovni prihraničných území a to prostredníctvom programov cezhraničnej spolupráce Interreg. Priestor na podporu má celé územie SR, keďže na úrovni NUTS3 je každý zo samosprávnych krajov oprávneným územím pre niektorý z programov spolupráce INTERREG (či už bilaterálnych, ale tiež Interreg Central Europe, Interreg Danube a pod.) . Vďaka vzájomnej kultúrnej blízkosti a existujúcim spoločensko-ekonomickým väzbám ponúkajú oblasti česko-slovenského, slovensko-rakúskeho, maďarsko – slovenského, poľsko – slovenského, či slovensko – ukrajinského prihraničia veľký potenciál pre ďalšie prehlbovanie a zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce a užšiu integráciu pre dobre fungujúci európsky región. V rámci programového obdobia 2021 – 2027 je možné získať podporu predovšetkým v PO 2 , PO4 - Významná je podpora cestovného ruchu , ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva, zlepšenie spoločného manažmentu prírodných zdrojov, ekologické témy, ale taktiež podpora malých a stredných podnikov a v neposlednom rade podpora zamestnanosti a rovnosti príležitostí na miestnej úrovni.

V rámci Intervencie LEADER sa Priorita 1 Podpora horizontálnej a vertikálnej spoluprácu medzi poľnohospodárskymi a spracovateľskými subjektmi v miestnom kontexte zastropovala na 15%finančných prostriedkov rozpočtu stratégie miestneho rozvoja na implementáciu projektov. Uvedeným nastavením sa zabezpečí riešenie potrieb rozvoja vidieckych oblastí z SP SPP z hľadiska základných služieb, infraštruktúry, kvality života, chudoby a rozvoja nepoľnohospodárskych podnikov, sociálne služby atď., ako sú definované v SP SPP). Predmetom podpory je zvýšiť konkurencieschopnosť prostredníctvom investícií, nových technológií, inovácií a digitalizácie. Podpora sa zameriava na väčšie prínosy spolupráce v miestnom kontexte, prepojenie produkčnej funkcie poľnohospodárstva so sociálnou funkciou miestneho

územia. Partnerstvo by malo pozostávať z minimálne 2 partnerov v rámci projektu. Podpora bude zameraná aj na zabezpečenie sociálnej integrácie ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu uplatniť v iných odvetviach – znevýhodnené a zraniteľné skupiny obyvateľstva, napr. podpora sociálneho poľnohospodárstva.

Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia (potreba 8.2) bude podporené intervenciou LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja a projektov spolupráce, chod MAS a animácie (77.1), na ktorú Slovensko alokuje až 166,7 mil. EUR. Intervencia sa bude implementovať prostredníctvom:

- Implementácie stratégie miestneho rozvoja a projektov spolupráce
- Chod MAS a animácie

V rámci intervencie LEADER Implementácia stratégie miestneho rozvoja a projektov spolupráce, chod MAS a animácie bude pridelená jednotlivým miestnym akčným skupinám (MAS) suma na základe charakteristík územia MAS, ako napr.: počet obyvateľov, rozloha územia MAS, počet obcí a pod. Budú podporené aktivity, ktoré udržia a vytvoria nové pracovné miesta, posilnia podnikateľské aktivity na vidieku prostredníctvom podpory horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi poľnohospodárskymi a spracovateľskými subjektmi v miestnom kontexte. Zároveň diverzifikáciou ekonomických činností v poľnohospodárskych a lesníckych podnikoch a podporou zakladania nových a rozvoj existujúcich podnikov na vidieku sa posilnia príležitosti na udržania a tvorbu pracovných miest. Zlepšením podmienok pre hospodárske činnosti aj v iných sektoroch na vidieku sa podporí oživenie vidieka a zvýšenie príjmov a zamestnanosti na vidieku.

K zníženiu migrácie obyvateľstva z vidieckych oblastí za prácou do miest, k zvýšeniu záujmu o prácu a život na vidieku prispeje:

- rozvoj miestnej infraštruktúry, vzdelanostnej a ekonomickej úrovne obyvateľstva,
- rozvoj občianskej a technickej vybavenosti, poskytovaním kvalitnejších verejných služieb,
- zvýšením počtu zariadení pre voľný čas,
- obnovou a udržovaním spoločného a kultúrneho bohatstva a iných kultúrne a historicky významných zaujímavosti vidieka,
- rozvoj ľudských zdrojov,
- podpora prevádzky a administratívy schválených MAS,
- podpora projektov spolupráce MAS medzi územiami v rámci SR ako aj územiami medzi jednotlivými krajinami EÚ príp. mimo EÚ.

Potreba **Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb** (8.3) bude naplnená intervenciou **Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície, 73.15),** a intervenciou **Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20).**

Cieľom intervencie Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície, 73.15) je podpora postupov správnej praxe PBHL pomocou pestovných opatrení, výstavby a rekonštrukcie lesnej dopravnej siete šetrnej k prírode, obstarania novej lesnej techniky potrebnej pre šetrné obhospodarovanie lesov. Spolu je na intervenciu alokovaných 10 mil. EUR. Neproduktívne investície sú projektované komplementárne v špecifickom cieli 4.

Intervencia Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20) sumou 10 mil. EUR podporí investície obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha a poskytovateľov služieb v lesníctve, čím prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov. Podpora sa sústredí najmä na zlepšenie postupov obhospodarovania lesa, konkrétne:

- Podpora investícií na umožnenie udržateľného obhospodarovania lesov a podpora spolupráce obhospodarovateľov lesov, napr. podpora na výstavbu, prípadne rekonštrukciu lesnej cestnej siete

a obstaranie modernej, k prírode šetrnej lesnej techniky.

- Podpora obstarania modernej, k prírode šetrnej lesnej techniky pre poskytovateľov služieb v lesníctve. V lesom hospodárstve pôsobí vyše 9 tis. subjektov poskytujúcich služby a väčšina obhospodarovateľov lesov s výmerami do 500 ha lesnícke činnosti zabezpečuje dodávateľsky.

Uspokojenie potreby **Zvyšovania efektivity výrobných faktorov v lesnom hospodárstve** (8.4) bude v rokoch 2023-2027 Slovensko podporovať intervenciami Investície do biohospodárstva (73.19) a Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície, 73.20).

2.1.SO8.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO8.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.11/Ovocie a zelenina - Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	55,43 %
R.18 CU - Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	73 271 600,00 EUR
R.37 CU - Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach Nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP	1 500,00
R.38 CU - Rozsah iniciatívy LEADER Podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja	41,73 %
R.39 CU - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	430,00

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.11 Koncentrácia ponuky: podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

49.3 Zlepšenie podmienok zamestnancov - Intervencia má za cieľ zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov, investície sa využijú na nákup ochranných pracovných pomôcok a odevov.

Rieši sa potreba 8.1

R.37 – Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach: nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP. Ukazovateľ výsledku R.37 zohľadňuje:

- vytvorenie pracovných miest vo vidieckych oblastiach v rámci území schválených miestnych akčných skupín (MAS). Pracovné miesta sa budú vytvárať v rámci projektov MAS. Pri výpočte ukazovateľa:
    - bola zohľadnená *Intervencia 77.1 Spolupráca – LEADER* (výpočet bude stanovený až na základe aktivít, ktoré si miestne akčné skupiny stanovia v stratégiách miestneho rozvoja a keď budú schválené miestne akčné skupiny);
    - sa vychádzalo z ukazovateľov programového obdobia 2014 – 2022 berúc do úvahy COVID situáciu. Skutočná hodnota ukazovateľa bude vychádzať zo schválených stratégií miestneho rozvoja.
- hodnotu ukazovateľa výsledku R.36 *"Generačná obnova: Počet mladých poľnohospodárov s podporou na začatie podnikania z SPP vrátane členenia podľa pohlavia"* , ktorý kvantifikuje nových mladých poľnohospodárov, ktorí začali podnikať s podporou z SPP. **Ukazovateľ R.36 je**

podmnožinou ukazovateľa R.37. K hodnote ukazovateľa R.36 prispievajú nasledovné intervencie:

1. intervencia vo forme priamych platieb: *30.1 Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov*
2. projektová intervencia na rozvoj vidieka: *75.1 Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov*

Tabuľka pre výpočet ukazovateľa R.37:

Intervencia/finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Ce cie
77.1 LEADER (kumulatívne)	-	-	15	60	250	350	500	50
R.36 Generačná obnova: Počet mladých poľnohospodárov s podporou na začatie zo SPP (kumulatívne)	-	426	617	808	1 000	1 000	1 000	1 0
R.37 Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach: Nové pracovné miesta podporené v projektoch SPP (vrátane R.36) - kumulatívne	-	426	632	868	1 250	1 350	1 500	**1 5**

R.38 – Rozsah iniciatívy LEADER: Slovensko alokuje na intervenciu LEADER výrazne viac ako povinné minimum. Stratégiami miestneho rozvoja bude pokrytých 41% vidieckej populácie. Bude podporených 65 miestnych akčných skupín (MAS). (Pozn.: V SFC pri 2.3.1 systém doťahuje nesprávne kumulatívne číslo vidieckeho obyvateľstva do menovateľa (2 036 437), keďže podľa zdroja NPPC - Kontextové indikátory pre SPP 2021-2027 je podiel vidieckeho obyv. na vidieckom území spolu 4 792 964, t.j. prevažne vidiecke: 2 033 418 + prechodné: 2 759 546, a takto výsledné pokrytie je 41% vidieckej populácie a nie 98,21%, ako to vypočítava systém).

Po výbere stratégii miestneho rozvoja sa upraví SP SPP a to základe obsahu stratégií, ktoré identifikujú ďalšie ukazovatele výsledku do ktorých sa očakáva, že LEADER prispeje. Predpoklad je, že LEADER by mohol prispievať k nasledovným výsledkovým ukazovateľom:

R.37 Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach: nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP

R.41 Prepájanie európskeho vidieka: podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré využíva výhody zlepšeného prístupu k službám a infraštruktúre prostredníctvom podpory SPP

R.42 Podporovanie sociálneho začlenenia: počet osôb, na ktoré sa vzťahujú podporované projekty sociálneho začlenenia

R.39 Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 2,3, a 9, ale jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.

Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov ukazovateľa je v kapitole 2.1.SO2.8 (pre špecifický cieľ 2)

Vo vzťahu k špecifickému cieľu 8 sú relevantné tieto intervencie:

73.06 Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov

73.07 Investície do rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch

73.19 Investície do biohospodárstva

Prostredníctvom uvedených intervencií sa zvýšia kapacity spracovania poľnohospodárskych produktov na vidieku, zlepšia sa vzťahy v dodávateľskom reťazci, vytvoria sa nové cesty odbytovania lokálnych potravín a zvýši sa pridaná hodnota v spracovaní produktov poľnohospodárstva a lesníctva. všetky investície budú mať pozitívny vplyv na podnikateľský sektor na vidieku.

R.18 - Investičná podpora pre lesnícky sektor: Slovensko alokuje pre lesnícky sektor investičnú podporu vo výške 73,3 mil. EUR.

Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 4, jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. K naplneniu špecifického cieľa 8 prispievajú produktívne investície v lesnom hospodárstve predpokladanou alokáciou 20 mil. €, tzn. nasledovné intervencie:

73.15 Integrované projekty správnej praxe prírodne blízkeho hospodárenia v lesoch (časť - produktívne investície)

73.20 Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve.

Míľniky reflektujú na viacročný alebo infraštruktúrny charakter niektorých investícií.

2.1.SO8.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Investície do biohospodárstva

SR podporí 60 projektov zameraných na biohospodárstvo v celkovej sume 30 mil. EUR. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. Pri nastavení intervencie a výziev sa zohľadnia strategické dokumenty pre biohospodárstvo. Konkrétne zameranie podpôr sa stanoví systémom zdola nahor – prístup LEADER, čím sa v plnej miere zohľadnia špecifické lokálne potreby.

Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch

Slovensko podporí produktívne investície v lesoch do prírode blízkeho hospodárenia v celkovej sume 10 mil. EUR prostredníctvom 40 projektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu a cieľmi SR v tejto oblasti.

Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500 ha a podpora podnikania v lesníctve

Slovensko podporí investície v lesoch s výmerov do 500 ha ako aj poskytovateľov služieb v lesníctve v celkovej sume 10 mil. EUR prostredníctvom 50 projektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu a cieľmi SR v tejto oblasti.

LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie

V rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja Slovensko celkovo plánuje podporiť 65 MAS s celkovou alokáciou 166,7 mil. EUR. Výsledná alokácia vychádza z identifikovaných potrieb a veľkosti cieľovej skupiny a predstavuje kompromis medzi stanovenými cieľmi a možnosťami rozpočtu. Výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude vychádzať z charakteristík príslušného územia MAS.

2.1.SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

2.1.SO9.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.SO9.1.1 Silné stránky

- vysoká kvalita miestnych potravín,
- dobre nastavený systém regulácie veterinárnych liečiv, vrátane dozoru a vystopovateľnosti,
- účasť chovateľov v opatreniach na dobre životné podmienky zvierat v programovacom období 2014 – 2020,
- dostupnosť alternatívnych prostriedkov ochrany pre ekologické poľnohospodárstvo a možnosť ich využitia v integrovanej produkcii,
- nízke negatívne výsledky testov zdravotnej nezávadnosti potravín na rezíduá pesticídov a antibiotík,
- dostatok kvalifikovaných odborníkov manažmentu poľnohospodárskych fariem,
- vysoký podiel trvalých trávnych porastov v štruktúre poľnohospodárskej pôdy využiteľných pre pasienkové systémy chovu,
- vhodné klimatické podmienky pre chov zvierat,
- rastúci záujem chovateľov a zapojenie sa do schém podpôr dobrých životných podmienok zvierat,
- rastúci záujem o zdravú výživu a kvalitné potraviny.

2.1.SO9.1.2 Slabé stránky

- neexistujúca evidencia potravín vyrobených alebo predaných v rámci systému „Politiky kvality EÚ“ (na národnej úrovni, ani v rámci EÚ),
- nízke investície do inovácií v chove poľnohospodárskych zvierat, s následným negatívnym dosahom na chovateľské prostredie z hľadiska mikroklimatických, priestorových, hygienických a ekologických parametrov,
- veľké farmy spoliehajúce sa na interiérové ustajnenie množstva zvierat v nedostatočne priestorovo vybavených maštaliach, vysoká koncentrácia zvierat v stajniach,
- vznik a šírenie chorôb v ustajňovacích priestoroch,
- nízka ziskovosť a investície v chove zvierat,
- nedostatočná kontrola zdravia zvierat zo strany chovateľov,
- vysoké percento chovanej hydiny v klietkových chovoch,
- nevhodné stavebnotechnické riešenia ustajnenia, nedostatočne zabezpečené napájanie zvierat a zabezpečenie ochrany pred poveternostnými vplyvmi u voľne chovaných zvierat,
- nedostatočná kontrola zvierat zo strany chovateľov,
- nárast rezistencie škodlivých organizmov k pesticídom a nedostatočný sortiment účinných látok pesticídov povolených v rámci antirezistentných stratégií,
- deficit údajov zohľadňujúcich vplyv a vzájomné pôsobenie rezíduí pesticídov a iných chemických preparátov v pôde.

2.1.SO9.1.3 Príležitosti

- zvýšenie informovanosti o systéme kvality potravín v SR,
- nárast spotreby kvalitných a zdravých potravín,

- možnosť prieniku na nové trhy aj mimo krajín EÚ,
- vzdelávanie spotrebiteľov - zvýšenie záujmu o "zdravé stravovanie" záujem spotrebiteľov kvalitné, regionálne potraviny so špeciálnymi hodnotami súvisiacimi so zdravím,
- rast disponibilných príjmov obyvateľstva,
- lepšia informovanosť spotrebiteľa o problematike a rizikách AMR a o kvalite a bezpečnosti potravín v širšom zmysle,
- existencia nástrojov novej SPP zameraných na podporu znižovania AMR,
- zavedenie systémov referenčného porovnávania a prahových hodnôt pre maximálne využívanie antimikrobiálnych látok,
- zabezpečenie vhodnosti, spoľahlivosti a výkonnosti diagnostických testov a testov citlivosti používaných na prijímanie informovaných rozhodnutí o používaní antimikrobiálnych látok,
- výskum a vývoj metód integrovanej ochrany rastlín, zavádzanie integrovanej ochrany proti škodlivým organizmom,
- zavádzanie prvkov presného poľnohospodárstva, ktoré využíva nové technológie a ich uplatňovanie pri zlepšovaní životných podmienok zvierat,
- výskum a vývoj nových ekologicky optimálnych postupov pre sektor poľnohospodárstva v rozdielnych geografických a klimatických podmienkach Slovenskej republiky,
- využívanie alternatívnych techník a postupov ochrany rastlín bez použitia pesticídov,
- trvalé podporovanie sektora integrovanej produkcie a ekologického poľnohospodárstva a následné zvýšenie podielu bezreziduálneho a nízkoreziduálneho ovocia a zeleniny na trhu,
- vytvorenie harmonizovaných štatistických údajov za účelom vytvorenia presnejšie cielených opatrení na znižovanie rizík používania prípravkov na ochranu rastlín,
- zníženie potravinového odpadu,
- trvalé podporovanie dobrých životných podmienok zvierat,
- záujem médií a verejnosti o zdravé stravovanie a dobré životné podmienky hospodárskych zvierat,
- lepšia a vyváženejšia informovanosť verejnosti založená na vedeckých a odborných podkladoch o problematike dobrých životných podmienok zvierat,
- rozvoj nových spôsobov odbytu produktov vyrobených s vyšším štandardom napr. prostredníctvom krátkych dodávateľských reťazcov, predaja z dvora a pod.,
- vzdelávanie farmárov predovšetkým v oblasti udržateľného, nízko-uhlíkového a obehového biohospodárstva a pri uplatňovaní dobrých životných podmienok zvierat,
- podstatné investície do vedy, výskumu, poradenstva a vzdelávania v danej oblasti,
- zlepšovanie prostredia v budovách na ustajnenie zvierat (napr. lepšie vetranie a konštrukcia budovy) a podpora správnej hygienickej praxe vedúce k zníženiu zdravotných problémov zvierat,
- vyššie zhodnocovanie odpadov rastlinného a živočíšneho pôvodu v sektore poľnohospodárstva.

2.1.SO9.1.4 Hrozby

- významná časť spotrebiteľov stále uprednostňuje lacnejšie a menej kvalitné potraviny,
- falšovanie pôvodu potravín,
- dlhý a nákladný schvaľovací proces pri zaradení potravín do Politiky kvality EÚ,
- redukcia podpôr na dobré životné podmienky zvierat,
- zastavenie progresívneho vývoja integrovanej produkcie a produktov ekologického poľnohospodárstva v dôsledku redukovanej alebo nedostatočnej výšky dotačných titulov na túto produkciu,
- konkurencia lacných importovaných potravín,
- zvýšené riziko parazitárnych ochorení v ekologickom chove hospodárskych zvierat bez používania prostriedkov na ich ochranu,
- nedostatočné informácie týkajúce sa DŽPZ, nedostatok kvalifikovaných pracovných síl v

prvovýrobe,

- prioritou veľkých producentov a spracovateľov zostane hlavne objem výroby a nízke náklady bez dôrazu na pridanú hodnotu.

2.1.SO9.1.5 Iné poznámky

Situácia v oblasti potravinovej bezpečnosti na Slovensku sa v priemere zlepšuje. Ponuka potravín v SR prevyšuje minimálne výživové energetické požiadavky o približne 28 % a priemerné nutričné energetické požiadavky o 14 %.

Podiel výrobkov vyprodukovaných na Slovensku v rámci systému Politiky kvality EÚ predstavoval v hodnotenom období približne 4,6 – 6 % z celkovej potravinárskej produkcie, pričom najvyššie percento výrobkov s geografickým označením tvorilo víno (99,2 %). V sektore výroby syrov tvoril podiel výrobkov s geografickým označením menej ako 1 % z celkového objemu výroby.

Tabuľka 1 Zoznam potravinárskych výrobkov vyrábaných v SR v rámci systému Politiky kvality EÚ

Názov výrobku		
CHOP	**CHZO**	**Zaručená tradičná špecialita**
Žitavská paprika	Skalický trdelník	Ovčí hrudkový syr – salašnícky
Stupavské zelé	Slovenská bryndza	Ovčí salašnícky údený syr
	Slovenský oštiepok	Tradičná lovecká saláma
	Slovenská parenica	Liptovská saláma
	Oravský korbáčik	Tradičné špekačky
	Zázrivský korbáčik	Spišské párky
	Tekovský salámový syr	Bratislavský rožok
	Klenovecký syrec	
	Zázrivské vojky	
	Levický slad	

Zdroj: http://www.mpsr.sk/politikakvality/index.php?go=6

Tabuľka 2 Zoznam vín vyrábaných v SR v rámci systému Politiky kvality EÚ

Geografické označenie	
Víno s chránenym zemepisným označením (CHZO)	**Víno s chráneným označením pôvodu (CHOP)**
Slovenská,	Južnoslovenská,

Slovenský, Slovenské	Južnoslovenské, Južnoslovenský
	Karpatská perla
	Malokarpatská, Malokarpatské, Malokarpatský
	Nitrianska, Nitrianske, Nitriansky
	Skalický rubín
	Stredoslovenská, Stredoslovenské, Stredoslovenský
	Vinohradnícka oblasť Tokaj

Zdroj: http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/e-bacchus/index.cfm?event=resultsPEccgis&language=EN

Antimikrobiálna rezistencia (AMR) je vážnou hrozbou pre verejné zdravie a zodpovedá za 33 000 úmrtí ročne v EÚ a 700 000 úmrtí ročne na celom svete. Od roku 2011 do roku 2016 došlo v ČŠ s najvyšším objemom predaja antibiotík (Taliansko, Nemecko a Francúzsko) k výraznému zníženiu ich predaja na jednotku (mg/PCU – population correction unit). Na Slovensku bola hodnote tohto ukazovateľa roku 2018 na úrovni 49,3 mg/PCU, čo je výrazne menej ako priemer EÚ (118,3 mg/PCU). Jedným z dôvodov je však skutočnosť, že vysoký podiel mäsa a mäsových výrobkov Slovensko dováža.

Neexistujú žiadne dôkazy o závažných problémoch týkajúcich sa zdravia zvierat vyplývajúcich zo zníženia používania antimikrobiálnych látok. Nové nariadenia EÚ o veterinárnych liekoch a liekoch v krmivách prijaté koncom roka 2018 ustanovujú širokú škálu konkrétnych opatrení na boj proti antimikrobiálnej rezistencii a na podporu obozretného a zodpovedného používania antimikrobiálnych látok.

Dáta týkajúce sa predaja antimikrobiálnych liečiv (resp. ich účinných látok) len pre zvieratá produkujúce mäso na ľudský konzum nie sú k dispozícii, ani doteraz neboli predmetom zberu údajov Európskej liekovej agentúry. Tieto údaje v SR nie sú evidované. V SR sú evidované len množstvá účinných látok antimikrobiálnych liečiv predaných distribútormi liekov do lekární, veterinárnym lekárom a chovateľom. Ide o všetky druhy zvierat vrátane domácich. V SR nie sú aktuálne k dispozícii údaje, ktoré by mohli poukázať na hlavné hnacie sily spotremy antimikrobionálnych látok.

Národný akčný plán antimikrobiálnej rezistencie v Slovenskej republike na obdobie rokov 2022-2024 za oblasť veterinárnej medicíny rieši problematiku antimikrobionálnej rezistencie v chovoch hospodárskych zvierat.

Výsledky európskeho monitoringu poukazujú na značný výskyt antimikrobiálnej rezistencie a to najmä vyskytujúca sa rezistencia mikroorganizmov proti použitým antibiotikám už pri liečbe zvierat na farme, ako aj nedostatočná diagnostika citlivostí mikroorganizmov na antibiotiká pri liečbe. Jednou z možných príčin vzostupu antibiotickej rezistencie je často aj neuvážené a nesprávne používanie antibiotík vo veterinárnej medicíne. Najčastejšie a najzávažnejšie nedostatky sú hlavne v oblasti prevencie a kontroly infekcií na farmách.

Predaje veterinárnych liekov v pomere k Population Correction Unit (PCU), t. j. na počet zvierat chovaných a zabitých v SR v danom roku, opäť v roku 2020 vzrástli a taktiež sledovaná rezistencia v potravinovom reťazci pri kontrole na bitúnkoch, farmách a v obchodnej sieti je narastajúca. Výsledky európskeho monitoringu poukazujú na značný výskyt antimikrobiálnej rezistencie a to proti tetracyklínom, fluorovaným chinolónom, cefalosporínom 3. a 4. generácie.

V oblasti spotreby antimikrobiálnych látok na základe predajov vykazuje SR vysokú spotrebu vyššie uvedených účinných látok (chinolóny a chinoxalínové antibiotiká, tetracyklíny a cefalosporíny 3. a 4. generácie). Tak ako je uvedené v jednotlivých súhrnných charakteristických vlastnostiach lieku, je

vhodné, aby pred nasadením liečby antimikrobiálnych látok bol zo strany súkromných veterinárnych lekárov vykonaný antibiotikogram.

V boji s antimikrobiálnou rezistenciou je odporúčané nahrádzať veterinárne antimikrobiálne lieky inými účinnými látkami ako napr. herbálnymi liekmi, inovatívnymi liekmi, probiotikami, vakcináciou atď.

Opatrenia vedúce k racionalizácii spotreby antibiotík pri výkone veterinárnej starostlivosti:

·vykonávať antibiotikogramy v chovoch hospodárskych zvierat stanovených pre určité skupiny antibiotík v súlade so súhrnom charakteristických vlastností lieku, ale aj mimo nich,

·vyhodnocovať výsledky prípadnej rezistencie na najviac používané antibiotiká a skupiny používaných antibiotík,

·cielené zameranie liečby zvierat podľa výsledkov antibiotikogramov a ich správny výber v súlade s registráciou veterinárnych liekov,

·uplatňovanie princípu zahájenia liečby antibiotikami s obsahom jednej účinnej látky a nižších tried (napr. penicilíny),

·viackomponentné lieky použiť len v prípade zmiešaných a závažných infekcií zvierat.

Bezpečnosť potravinového reťazca je nepriamo ovplyvnená dobrými životnými podmienkami zvierat v dôsledku úzkeho prepojenia medzi dobrými životnými podmienkami zvierat, zdravím zvierat a chorobami prenášanými potravinami. Stresové faktory a zlé životné podmienky vedú k zvýšeniu náchylnosti na choroby. To môže predstavovať riziko pre spotrebiteľov, napríklad prostredníctvom bežných infekcií prenášaných potravinami, ako sú Salmonella, Campylobacter a E.Coli. Podpora dobrých chovov a kŕmnych režimov, ktoré podporujú zdravie a dobré životné podmienky zvierat, môžu prispieť k zníženiu antimikrobiálnej spotreby.

V rámci 2. piliera SPP - programového obdobia 2007 – 2013 sa vyplatilo 37,6 mil. EUR na podporu opatrenia dobrých životných podmienok zvierat. Predpokladaný rozpočet pre PRV SR 2014 - 2020 je 79,8 mil. EUR.

Bezpečnosť potravinového reťazca je úzko spätá i s udržateľným využívaním pesticídov, teda znižovaním rizík a vplyvov ich používania. Cieľom smernice 2009/128 / ES je dosiahnuť trvalo udržateľné využívanie pesticídov v EÚ znížením rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podporou používania integrovanej ochrany proti škodcom (IPM) a alternatívnych prístupov alebo techník, ako sú nechemické alternatívy pesticídov.

Krajiny EÚ vypracovali národné akčné plány na implementáciu rozsahu opatrení stanovených v smernici. Hlavné činnosti sa týkajú školenia užívateľov, poradcov a distribútorov pesticídov, kontroly zariadení na aplikáciu pesticídov, zákazu leteckého postreku, obmedzenia používania pesticídov v citlivých oblastiach a informovanie a zvyšovanie povedomia o rizikách pesticídov.

Harmonizované ukazovatele rizika by mali dopĺňať ukazovatele vypracované na vnútroštátnej úrovni, ktoré by mali byť opísané v národných akčných plánoch členských štátov. Komisia každoročne uverejní výsledky ukazovateľov na internetovej stránke pre zdravie a ochranu spotrebiteľa. Členské štáty by mali vypočítať ukazovatele harmonizovaného rizika na vnútroštátnej úrovni a použiť ich na identifikáciu trendov v používaní určitých účinných látok a určiť prioritné body, ktoré si vyžadujú pozornosť, aby sa znížili riziká vyplývajúce z používania takýchto látok. Členské štáty oznámia tieto informácie Komisii a ostatným členským štátom a zverejnia tieto informácie. Výpočet harmonizovaných ukazovateľov rizika by sa mal každoročne vykonávať a uverejňovať najneskôr 20 mesiacov po skončení príslušného referenčného roka. Vyžaduje sa, aby Komisia vypočítala ukazovatele rizika na úrovni Únie s použitím štatistických údajov zozbieraných v súlade s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa štatistiky prípravkov na ochranu rastlín a iných príslušných údajov s cieľom odhadnúť trendy rizík z používania pesticídov.

2.1.SO9.2 Identifikácia potrieb

Kód	Názov	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a	Vysoká	Áno

	zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov		
9.3	Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Čiastočne
9.4	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

2.1.SO9.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy
Sectoral - Včelárske výrobky	ACTLAB(55(1)(c)) – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické	55.1.3 - Podpora laboratórií	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Včelárske výrobky	PROMOBEES(55(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov	55.1.5 - Marketing	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva
Sectoral - Víno	INFOR(58(1)(h)) – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia	58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie	67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
RD	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia	70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat	O.18. Počet dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vypláca podpora na dobré životné podmienky zvierat, zdravie zvierat alebo posilnené opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku

RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
RD	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania	73.19 - Investície do biohospodárstva	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku

Prehľad

Špecifický cieľ **zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, znížiť plytvanie potravinami, ako aj zlepšiť dobré životné podmienky zvierat a bojovať proti antimikrobiálnej rezistencii**.

Intervenciou **Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2)**, ktorá bude dobrovoľnou eko-schémou, Slovensko zabezpečí produkciu kvalitného mäsa a mlieka prostredníctvom podpory chovu zvierat na pasienkoch so splnením prísnych chovateľských podmienok. Intervenciou **Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11)** a **Ekologické poľnohospodárstvo (70.04)** Slovensko prispeje k zlepšeniu životných podmienok zvierat, a zároveň napomôže znížiť antimikrobiálnu rezistenciu. Dopyt po takýchto produktoch rastie. Intervencie **Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04), Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05) a Ekologické poľnohospodárstvo (70.04)** podporia rozvoj produkcie ekologických a bio produktov a produktov s označením kvality. V prípade intervencií 73.04 a 73.05 je vyčlenená samostatná alokácia 10 mil. Eur určená na investície (na podporu formou finančných nástrojov) zamerané na zmenu spôsobu chovu z klietkového na voľný alebo podstielkový.

Sektorové intervencie podporia uspokojenie dopytu po zdravých lokálnych potravinách. Pôjde o sektory:

- Ovocie a zelenina 49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
- Včelárske výrobky 55.1.3 - Podpora laboratórií a 55.1.5 – Propagácia a marketing
- Víno 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.
- Bravčové mäso 67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

Potreba **Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat** (9.1) bude riešená intervenciou Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11) a intervenciou Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2).

Intervencia Podpora dobrých životných podmienok zvierat (70.11) zlepší životné podmienky a obmedzí využívanie antibiotík podporou vo výške 232 mil. EUR zameranou na:

- Zlepšenie podmienok ustajnenia zvierat (dojníc, oviec a kôz),
- Používanie natívneho mlieka pri výžive teliat,
- Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat.
- Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok,
- Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných,
- Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny.

Intervencia Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (31.2) bude dobrovoľnou výberovou eko-schémou, ktorá podporí udržiavanie dobrých životných podmienok zvierat realizáciu pastevného chovu (dojníc, oviec a kôz a mladého dobytka). Zachovanie pastevného chovu a pastierstva má zásadný význam pre udržanie poľnohospodárstva v niektorých lokalitách na Slovensku. Vplyvom intenzifikácie chovu

zvierat sa zvieratá chovajú počas celého roka v ustajňovacích priestoroch, v ktorých sú kŕmené spravidla konzervovanými krmivami. Najprirodzenejší extenzívny spôsob chovu na pasienku je v dôsledku viacerých ťažkostí, ako ohrozovanie stád veľkými predátormi a ekonomicky neefektívnou produkciou obmedzovaný. Podpora pastevného chovu je kompenzáciou straty príjmu v dôsledku nižšej úžitkovosti a vyšších nákladov.

Sekundárne potrebu 9.1 naplnia intervencie Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch (73.04) a Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár (73.05). Zlepšia chov zvierat s dobrými životnými podmienkami prostredníctvom investícií a zároveň prispejú k **zníženiu rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov (potreba 9.2)**

Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov (potreba 9.2) bude podporená aj intervenciou Ekologické poľnohospodárstvo (70.04). Táto intervencia na 270 tis. ha pôdy podporí uplatňovanie trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia s minimalizáciou priemyselných vstupov. Obmedzením vstupov prípravkov na ochranu rastlín intervencia prispeje k vyššej bezpečnosti potravín, krmív pre zvieratá a zlepšeniu kvality vody. Sektor včelárstva prispeje k naplneniu tejto potreby intervenciou 55.1.3 - Podpora laboratórií. Táto intervencia podporí preskúmanie 500 vzoriek medu ročne, čo prispeje k získaniu objektívnych informácii o kvalite včelárskych výrobkov ponúkaných konečným spotrebiteľom.

Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov (potreba 9.3) bude riešená prostredníctvom Sektorových intervencií. Pôjde o nasledovné sektory a intervencie:

- Ovocie a zelenina 49.11. - Vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
- Včelárske výrobky 55.1.3 - Podpora laboratórií a 55.1.5 – Propagácia a marketing
- Víno 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.
- Bravčové mäso 67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

Potrebu **Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie** (potreba 9.4) naplní intervencia 67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Podporí investície zamerané na redukciu a predchádzanie vzniku odpadu, recykláciu a likvidáciu odpadu ako aj preferovanie používania ekologických obalových materiálov. Potrebu 9.4 napĺňa aj intervencia Investície do biohospodárstva (73.19).

SP SPP zahŕňa investičné podpory, ktoré dopĺňajú a podporujú opatrenia navrhnuté v Programe predchádzania vzniku odpadov SR na roky 2019-2025. Najmä v rámci ŠC 8 a intervencie 73.19 Investície do biohospodárstva budú v spracovateľských podnikoch podporované investície vedúce k zníženiu potravinového odpadu; investície súvisiace so zavedením ekologickejších obalov na potraviny a iné spracovateľské produkty; ako aj investície do výroby energie z biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Podporené budú aj inovatívne riešenia na používanie obalov vyrobených z biologických materiálov namiesto plastov.

2.1.SO9.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.SO9.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu	Cieľová

zobrazené tučným písmom]	hodnota
R.9 CU PR - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	9,74 %
R.10 CU PR - Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP	0,82 %
R.39 CU - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	430,00
R.43 PR - Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)	27,51 %
R.44 PR - Zlepšenie životných podmienok zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat	64,00 %

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.9 - Modernizácia poľnohospodárskych podnikov: Slovensko podporí 9,74% fariem (2500 fariem) investičnou podporou na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov.

Ukazovateľ je relevantný aj pre špecifický cieľ 2, 3 a 4. Jeho hodnota sa vykazuje rovnaká. Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov pre ukazovateľ R.9 je v kapitole 2.1.SO2.8 (kapitola špecifického cieľa 2).

K cieľovej hodnote ukazovateľa R.9 v špecifickom cieli 9 prispievajú nasledovné intervencie na rozvoj vidieka:

Intervencia 73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a 73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár prispievajú k špecifickému cieľu 9 najmä prostredníctvom podpory investícií do zlepšenia životných podmienok zvierat, investícií vedúcich k udržateľnému používaniu pesticídov a investícií do spracovania vlastnej ekologickej produkcie.

Rieši sa potreba 2.1, 2.3, 3.1, 4.4, 7.3, 9.1, 9.2.

K špecifickému cieľu 9 prispievajú nasledovné sektorové intervencie:

67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky. Prostredníctvom vybraných investícií sa plánuje dosiahnuť zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom, tieto investície budú realizované v priestoroch poľnohospodárskych podnikov (členov organizácií výrobcov/skupín výrobcov). Rieši sa potreba 9.4.

67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Bravčové mäso investíciami cieľom, ktorých bude zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci.

R.29 - Rozvoj ekologického poľnohospodárstva /Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) podporovaný SPP pre ekologické poľnohospodárstvo, s rozdelením medzi údržbou a konverziou/: 14,09%

Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k tomuto ukazovateľu plnou hodnotou 270 000 ha.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

Tabuľka pre R.29 - 1. Podiel výmery							

poľnohospodárskej pôdy podporovanej v rámci SPP pre ekologické poľnohospodárstvo							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
Celková plocha	0	257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
Celková plocha bez dvojitého započítavania		257 130	270 000	270 000	270 000	270 000	12 870
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	13,42	14,09	14,09	14,09	14,09	0,67
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							
2. Podiel výmery poľnohospodárskej pôdy podporovanej SPP na údržbu v rámci ekologického poľnohospodárstva							
Tabuľka pre R.29							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		235 000	235 000	257 130	270 000	270 000	12 870
Celková plocha	0	235 000	235 000	257 130	270 000	270 000	12 870
Celková plocha bez dvojitého započítavania		235 000	235 000	257 130	270 000	270 000	12 870
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.17)	1 915 730						
Výsledná hodnota v %	0,00	12,27	12,27	13,42	14,09	14,09	0,67
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							
3. Podiel VPP podporovanej SPP na prechod na ekologické poľnohospodárstvo							
Tabuľka pre R.29							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo		22 130	35 000	12 870	0	0	0
Celková plocha	0	22 130	35 000	12 870	0	0	0
Celková plocha bez dvojitého započítavania		22 130	35 000	12 870	0	0	0
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa	1 915 730						

(C.17)							
Výsledná hodnota v %	0,00	1,16	1,83	0,67	0,00	0,00	0,00
Výsledná kumulatívna hodnota v %(v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

R.10PR Lepšia organizácia dodávateľského reťazca: podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP

49.7 Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality - Intervencia je zameraná na informácie pre verejnosť o schémach kvality a podporuje zavedenie a udržanie chránených označení.
Riešia sa potreby 9.3

R.39 Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj
Ukazovateľ súvisí aj so špecifickým cieľom 2, 3, 8, ale jeho hodnota sa vykazuje rovnaká.
Zdôvodnenie hodnoty cieľa a míľnikov ukazovateľa je v kapitole 2.1.SO2.8 (pre špecifický cieľ 2)
Vo vzťahu k špecifickému cieľu 39 sú relevantné intervencie:
73.19 Investície do biohospodárstva, prostredníctvom ktorej budú podporené investície do spracovania vedľajších produktov, zníženia potravinového odpadu v spracovaní poľnohospodárskych produktov a investície súvisiace s opätovným využívaním a recyklovaním produktov, ako aj investície do ekologickejších obalových materiálov v rámci výroby potravín.
67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie - sektor Mlieko a mliečne výrobky. Prostredníctvom vybraných investícií sa plánuje dosiahnuť zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom, tieto investície budú realizované priamo v priestoroch organizácií výrobcov/skupín výrobcov. Rieši sa potreba 9.4.
67.1.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskumu a experimentálnych a inovačných výrobných metód a iných akcií - Intervencia je zameraná na investičnú podporu do infraštruktúry, systémov riadenia kvality a tiež prispieť k lepšiemu hospodáreniu s odpadom. Riešia sa potreby 2.1, 2.3, 2.4, 3.1., 4.1, 4.8, 4.9, 5.2, 5.3, 9.4.

R.43 - Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré sa vzťahujú podporované opatrenia s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok: 27,51%.
Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľa O.18 a hodnoty dobytčích jednotiek v ekologickom poľnohospodársve. Pre operáciu Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny sa uvádza kumulatívny počet DJ za všetky realizované turnusy, nie iba stav k 31.12. roka. Koeficienty prepočtu zvierat na dobytčie jednotky sú uvedené v intervencii 70.11.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo
70.11 Zlepšenie životných podmienok zvierat (operácia Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny)

Tabuľka pre R.43								
Kód intervencie + názov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo	0	56 850	60 910	62 153	62 810	64 010	3 220	
70.11 Podpora	0	107 000	107 000	107 000	107 000	107 000		

dobrých životných podmienok zvierat								
Celkový počet	0	163 850	167 910	169 153	169 810	171 010	3 220	
Celkový počet bez dvojitého započítavania	0	163 850	167 910	169 153	169 810	171 010	3 220	
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.23)	621 590							
Výsledná hodnota v %	0							
Výsledná kumulatívna hodnota v % (v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)		26,36	27,01	27,21	27,32	27,51	0,52	

R.44 - Zlepšenie životných podmienok zvierat: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré sa vzťahujú podporované opatrenia zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat: 64,00%

Čitateľ ukazovateľa predstavuje súčet relevantných hodnôt ukazovateľov O.18 a O.8 a hodnoty dobytčích jednotiek v ekologickom poľnohospodársve, odpočíta sa hodnota za duplycitných DJ (duplicita O.18 a O.8 a ekologické poľnohospodársvo). Pre operáciu Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny sa uvádza kumulatívny počet DJ za všetky realizované turnusy, nie iba stav k 31.12. roka.

K ukazovateľu prispievajú nasledovné intervencie:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.11 Zlepšenie životných podmienok zvierat

31.2 Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat

73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár

Tabuľka pre R.44							
Kód intervencie + názov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
70.11 Zlepšenie životných podmienok zvierat	0	317 306	317 306	317 306	317 306	317 306	
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo	0	56 850	60 910	62 153	62 810	64 010	3 220
31.2 Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat	0	52 410	52 410	52 410	52 410	52 410	
73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych	0	0	1 000	5 000	10 000	17 000	18 000

podnikoch							
73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár	0	0	0	0	0	1 000	1 000
Celkový počet	0	426 566	431 626	436 869	442 526	451 726	22 220
Celkový počet bez dvojitého započítavania	0	378 834	380 334	384 834	389 834	397 834	22 220
Hodnota príslušného kontextového ukazovateľa (C.23)	621 590						
Výsledná hodnota v %	0,00	60,95	61,19	61,91	62,72	64,00	3,57
Výsledná kumulatívna hodnota v % (v prípade, ak je R.I kumulatívneho charakteru)							

2.1.SO9.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Finančná alokácie pre špecifický cieľ 9 predstavuje sumu 232 mil. EUR z II. piliera a 46,2 mil. EUR z I. piliera. Alokácia je určená na podporu dobrých životných podmienok zvierat a zohľadňuje počty podporovaných DJ a vypočítané sadzby. Vypočítané sadzby vychádzajú z dodatočných nákladov a ušlého príjmu, ktoré vznikajú prijatím a dodržiavaním podmienok záväzku.

2.1.XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

2.1.XCO.1 Zhrnutie analýzy SWOT

2.1.XCO.1.1 Silné stránky

- fungujúce univerzity a výskumné ústavy venujúce sa pôdohospodárstvu a rozvoju vidieka,
- existujúca sieť poradcov a firiem venujúcich sa vzdelávaniu,
- existujúci systém environmentálneho vzdelávania v sektore pôdohospodárstva – lesná pedagogika,
- záujem mnohých fariem a obhospodarovateľov lesa o aplikáciu najnovších poznatkov vedy a techniky v pôdohospodárskej praxi,
- existencia NSRV a regionálnych antén, ktorých prácu je možné rozvíjať,
- relatívne vysoká vzdelanostná úroveň pôdohospodárov na Slovensku.

2.1.XCO.1.2 Slabé stránky

- nedostatočná prepojenosť praxe s vedou a výskumom,
- slabé zapojenie univerzít a výskumných ústavov do aplikovaného výskumu pre pôdohospodárstvo,
- slabá implementácia vzdelávania, poradenstva a EIP zo strany PRV a PPA a zhodnotenie účasti subjektov a úspešnosti ich aktivít v programoch výskumu a inovácií,
- nízka podpora vedy a výskumu v oblasti pôdohospodárstva, ochrany prírody a rozvoja vidieka,
- neuspokojivý transfer poznatkov do praxe a úroveň investícií a stavu rizikového kapitálu do aktivít vedy a výskumu v sektore,
- nedostatočná platforma AKIS a absencia uceleného systému ďalšieho poradenstva a vzdelávania v pôdohospodárstve,
- nedostatočný monitoring klimatických vplyvov na poľnohospodársku produkciu, ako aj monitoring vplyvu na životné prostredie (voda, pôda, vzduch, biodiverzita ...).

2.1.XCO.1.3 Príležitosti

- vytvorenie motivačného systému pre výskumné inštitúcie, vzdelávacie inštitúcie a pôdohospodárov na začatie a rozvoj vzájomne prospešných vzťahov v oblasti poradenstva a vzdelávania,
- prebratie skúseností z popredných krajín EÚ v oblasti rozvoja EIP,
- lepšia spolupráca univerzít s pôdohospodármi,
- rozvoj poradenstva a vzdelávania pôdohospodárov na regionálnej úrovni,
- zlepšenie informovanosti o prístupu k informáciám v oblasti poradenstva, vzdelávania a transferu vedomostí,
- zlepšenie adresnosti poradenstva a vzdelávania pre mladých, malých a stredných poľnohospodárov.

2.1.XCO.1.4 Hrozby

- chýbajúci funkčný systém AKIS,
- nezáujem pôdohospodárov a aktérov rozvoja vidieka o poradenstvo a vzdelávania v dôsledku zlého nastavenie novej SPP,
- nízka angažovanosť univerzít a výskumných ústavov v aplikovanom výskume a vzdelávaní pôdohospodárov,
- nízka podpora aplikovanej vedy na Slovensku,

- odliv kvalitných výskumníkov do zahraničia,
- podpora transferu poznatkov v LH prostredníctvom schém štátnej pomoci/schéme de minimis.

2.1.XCO.1.5 Iné poznámky

Na Slovensku AKIS predstavuje decentralizovaný fragmentovaný systém s existujúcimi hlavnými piliermi a čiastkovými systémami. Hlavnou výzvou v napredovaní systému AKIS v nasledujúcom období preto bude vzájomné prepojenie čiastkových systémov a zároveň posilnenie spolupráce a sfunkčnenie niektorých prepojení v rámci jednotlivých čiastkových systémov (napr. farmári - lesníci), ako aj zahrnutie nových elementov do systému (napr. odborné školstvo, múzeá, environmentálne vzdelávanie a zvyšovanie povedomia).

V súčasnosti je systém vzdelávania poradcov rozdelený na dve hlavné zložky poľnohospodárstvo a lesníctvo a je zabezpečovaný primárne dvomi inštitúciami v gescii MPRV SR. Pôdohospodárski poradcovia väčšinou pôsobia v rámci materskej inštitúcie, ktorej vzťah k poradenskej činnosti svojich zamestnancov môže byť rôzny.

Výrazným problémom je chýbajúca platforma AKIS, ktorá by podporovala jednotlivých aktérov systému a uľahčovala výmenu informácií.

2.1.XCO.2 Identifikácia potrieb

Kód	**Názov**	**Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP**	**V rámci strategického plánu SPP sa potreba rieši.**
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
10.2	Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému	Vysoká	Áno
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno
10.4	Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám	Vysoká	Áno
10.5	Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa	Vysoká	Áno

2.1.XCO.4 Intervenčná logika

Forma intervencie	**Typ intervencie**	**Intervenčný kód (členský štát) – názov**	**Spoločný ukazovateľ výstupu**
Sectoral - Ovocie a zelenina	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	49.15 - Poradenstvo a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Ovocie a zelenina	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	49.5 - Tréning vrátrane koučingu a výmeny najlepších postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania,	67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov

	povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci		
Sectoral - Mlieko a mliečne výrobky	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu	67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov	O.35. Počet podporovaných operačných programov
Sectoral - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35. Počet podporovaných operačných programov
RD	COOP(77) – Spolupráca	77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	O.1. Počet projektov operačnej skupiny európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP)
RD	KNOW(78) – Výmena vedomostí a šírenie informácií	78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
RD	KNOW(78) – Výmena vedomostí a šírenie informácií	78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia

Prehľad

Špecifický cieľ **modernizovať poľnohospodárstvo a vidiek s podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania zo strany poľnohospodárov prostredníctvom lepšieho prístupu k výskumu, inovácii, výmene vedomostí a odbornej príprave** Slovensko podporí:

Intervenciou **Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva (EIP, 77.2)**, ktorá podporí modernizáciu sektora inováciami a spoluprácou výskumníkov inovatívne riešiacich aktuálne problémy poľnohospodárov a lesníkov.

Sektorovými intervenciami v sektoroch ovocia a zeleniny a mlieka a mliečnych výrobkov zameranými na výskum a vývoj, odbornú prípravu a poradenstvo.

Intervenciou **Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1)**, ktorá formou vzdelávacích aktivít prispeje k zvýšeniu vzdelania a poznatkov v environmentálnych a ekonomických oblastiach.

Intervenciou **Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2)**, ktorá podporí prenos špecifických poznatkov od poradcov k poľnohospodárom a lesníkom.

Vybudovaním novej štruktúry **AKIS**, ktorú bude zastrešovať Národné kompetenčné centrum zamerané na zefektívnenie výmeny vedomostí s cieľom modernizácie poľnohospodárstva a vidieka.

Digitálnou platformou AKIS, ktorá bude integrovať a flexibilne sprístupňovať najnovšie poznatky a inovácie.

Znížením administratívnej záťaže žiadateľov.

Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve (potreba 10.1) podporí intervencia Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva (EIP, 77.2). Slovensko podporí vznik

skupín EIP zameraných na oblasti prvovýroby a spracovania poľnohospodárskych produktov a lesníctva. Skupiny budú podporené sumou 250 tis. EUR a podporí sa rozvoj inovačných riešení v pôdohospodárstve. Inovácie sa týkajú vstupov, procesov, postupov, alebo výstupov z poľnohospodárskej činnosti, alebo vývoja, či spracovania poľnohospodárskych produktov alebo obhospodarovania lesov. Intervencia zlepší prístup poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesov k inováciám, ktoré sú základom pre udržateľný a konkurencieschopný rozvoj sektora. Projekty budú súbežne sledovať 3 ciele: zvyšovanie produktivity sektora pôdohospodárstva, zabezpečenie udržateľného využívania prírodných zdrojov a zároveň ochranu biodiverzity. Do každého projektu bude zapojený subjekt z pôdohospodárskej praxe a projekt bude prepojený na výsledky vedy alebo výskumu. Operačné skupiny EIP, kde dochádza k prepojeniu vedy, výskumu a praxe, sú dôležitým nástrojom pri hľadaní spôsobov, ako zvrátiť dramatický úbytok biodiverzity v poľnohospodárskej krajine. Výsledky a poznatky z EIP projektov budú sprístupnené verejnosti cez AKIS platformu.

K naplneniu potreby prispejú aj Sektorové intervencie v sektore ovocie (49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, ktorá zároveň prispeje aj k potrebe 10.3) a mlieka a mliečnych výrobkov (67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc a 67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov). Ich cieľom je dosiahnutie lepšej a efektívnejšej reakcie na situáciu na trhu, dosiahnutie konkurenčnej výhodu a optimalizácia výroby.

Prepojenie existujúcich pilierov AKIS a zaradenie nových zložiek do systému (potreba 10.2) zabezpečí nový systém AKIS, ktorý synergicky a koherentne prepojí národné a európske nástroje na podporu inovácií a výskumu a posilní budovanie funkčného systému holistického poradenstva. Nový systém AKIS odstráni slabé stránky súčasného systému a na horizontálnej a vertikálnej úrovne využije a zastreší existujúcich aktérov. Vznikne kompetenčné centrum AKIS, ktoré zabezpečí efektívny prenos poznatkov a inovácií.

Podporu ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia (potreba 10.3) zabezpečia intervencie Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1) a Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2).

Intervencia Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania (78.1) prispeje ku zvýšeniu kvality vzdelania sektore pôdohospodárstva prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích a demonštračných aktivít. Vzdelávanie bude zamerané na:

Environmentálne oblasti: zadržiavanie vody v krajine, hospodárenie s pôdou prospešné pre krajinu a klímu, ekologické poľnohospodárstvo, udržateľný manažment prírodných zdrojov, nízko-uhlíkové a obehové hospodárstvo, dobré životné podmienky zvierat, prírode blízke hospodárenie v lesoch a iné.

Ekonomické oblasti: vznik a prínosy odbytových organizácií výrobcov, zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov prostredníctvom zavádzania technologických a netechnologických inovácií a digitalizácie, sieťovanie a spolupráca v lokálnych produkčných reťazcoch, zlepšenie konkurencieschopnosti a obhospodarovania lesov.

Podporené budú dlhodobé vzdelávacie kurzy a krátkodobé demonštračné aktivity, pričom 20% alokovaných zdrojov bude vyčlenených na vzdelávanie mladých poľnohospodárov.

Intervencia Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva (78.2) bude založená na prenose poznatkov od poradcov smerom k poľnohospodárom a lesníkom. Účasť na aktivitách bude otvorená pre všetky subjekty a intervencia tak prispeje aj k podpore začatia podnikania nových subjektov v pôdohospodárstve. Oblasti poradenstva budú v súlade s článkom 15 nariadenia EÚ a poradcovia budú súčasťou platformy AKIS a jej digitálnej platformy.

Digitálna platforma AKIS pre zlepšenie prístupu stakeholderov k informáciám (potreba 10.4) vznikne ako efektívny a moderný nástroj na prenos poznatkov, inovácií a vedomosti. Bude súčasťou nového systému AKIS a digitalizácia zároveň vytvorí nástroje, ktoré znížia administratívnu záťaž pri implementácii SPP.

Zníženie administratívneho zaťaženia pre implementáciu prierezového cieľa (potreba 10.5) zabezpečí prioritne plná elektronická komunikácia so žiadateľom vo všetkých fázach od podania žiadosti až po vydanie rozhodnutia. Nové technológie a inovácie prispejú k zjednodušeniu podávania žiadostí, rýchlejšiemu a efektívnemu získavaniu údajov pre výkon potrebných kontrolných postupov a skráteniu rozhodovacieho procesu. Administratívne zaťaženie žiadateľov napomôžu znížiť:

- Využívanie služieb Ústredného portálu verejnej správy
- Uplatňovanie zásady jedenkrát a dosť
- Funkcionality IACS a aplikácie Geopriestorová žiadosť na plochu (GSA)
- Centrálny portál pre žiadateľov
- Využívanie elektronických nástrojov na prevenciu podvodov a boj s korupciou
- Nástroje na kontrolu a monitoring
- princípy zjednodušeného vykazovania výdavkov
- prenos značnej časti administratívnej záťaže prijímateľov na kompetenčné centrum

Národné kompetenčné centrum AKIS taktiež prispeje k potrebe zabezpečením administratívneho poradenstva pre záujemcov a beneficientov s cieľom lepšieho pochopenia cieľov intervencií a možností ako prispieť k naplneniu ich cieľov.

2.1.XCO.5 V relevantných prípadoch odôvodnenie použitia Programu InvestEU vrátane sumy a jeho očakávaný prínos k špecifickému/prierezovému cieľu

Nerelevantné.

2.1.XCO.8 Výber ukazovateľa (ukazovateľov) výsledkov

Výber ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ

Ukazovatele výsledkov [odporúčané ukazovatele výsledkov pre tento špecifický cieľ sú v plnom rozsahu zobrazené tučným písmom]	Cieľová hodnota
R.1 CU PR - Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom vedomostí a inovácie Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou	10 509,00
R.2 CU - Prepojenie poradenstva a vedomostných systémov Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)	492,00
R.3 CU - Digitalizácia poľnohospodárstva Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie	3,36 %
R.28 CU - Výkonnosť v súvislosti so životným prostredím/klímou prostredníctvom vedomostí a inovácií Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou	2 300,00

Odôvodnenie cieľových hodnôt a súvisiacich čiastkových cieľov

R.1 Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom znalostí a inovácií: Slovensko podporí 10 509 osôb benefitujúcich z poradenstva, odbornej prípravy, výmeny znalostí alebo účasti v operačných skupinách EIP podporených SPP v záujme zlepšenia udržateľnej hospodárskej, environmentálnej výkonnosti a výkonnosti v oblasti klímy a efektívneho využívania zdrojov.

Ukazovateľ je relevantný aj pre špecifický cieľ 3, vykazujú sa rovnaké hodnoty.

Zahŕňa nasledovné intervencie/aktivity:

1. 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
2. 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
3. 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva

4. Vzdelávacie a informačné aktivity Siete SPP
5. 49.9. – Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov
6. 67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky
7. 67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky
8. 49.5 Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov
9. 49.15 Poradenstvo a technická pomoc

Ukazovateľ R.1 Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom vedomostí a inovácie udáva počet osôb, ktoré využívajú poradenstvo, školenia, výmenu poznatkov alebo sa zúčastňujú na operačných skupinách Európskeho inovačného partnerstva (EIP) podporovaných SPP s cieľom zlepšiť udržateľnú hospodársku, sociálnu, environmentálnu, klimatickú a efektívnu výkonnosť zdrojov.

Ukazovateľ bol stanovený ako súčet:

1. počtu osôb zapojených do operačných skupín EIP (pričom do jedného projektu predpokladáme, že sa zapoja minimálne 2 subjekty, t.j. počet projektov operačných skupín EIP x 2)
2. počtu osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít (pričom v rámci jednej vzdelávacej aktivity predpokladáme 20 účastníkov, t.j. predpokladaný počet vzdelávacích aktivít x 20). Počas programového obdobia predpokladáme 4188 vyškolených osôb v rámci intervencie Prenos znalostí a poznatkov formou vzdelávania (78.1)
3. počtu osôb benefitujúcich z poradenstva (počet beneficientov z poradenstva sa rovná počtu vykonaných poradenských aktivít + počet vyškolených poradcov) Počas programového obdobia predpokladáme 2500 osôb, ktorým bude poskytnuté poradenstvo a 250 aktívnych poradcov, ktorým bude prostredníctvom seminárov, školení, kurzov, koučingu, e-learningu, konferencií, workshopov na farmách v SR i v zahraničí umožnené zvyšovať svoju odbornosť
4. počtu osôb benefitujúcich zo vzdelávacích a informačných aktivít Siete SPP (predpokladaných 1723 celkovo vyškolených osôb ročne - stanovených ako priemerný počet účastníkov vzdelávacích a informačných aktivít NSRV za roky 2016-2021)
5. počtu členov organizácií výrobcov osôb, ktorí absolvujú odbornú prípravu v rámci sektorovej intervencii 49.9. – Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov
6. počtu osôb, ktoré budú využívať podporné opatrenia na poradenstvo a ďalšie vzdelávanie zo sektorových intervencií: 67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky a 67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky.

K ukazovateľu R.1 v rámci prierezového cieľa prispievajú tieto sektorové intervencie:

Intervencia 49.9. – Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov

Intervencia poskytuje vhodné nástroje na podporu odbornej prípravy členov organizácií výrobcov, čím dosiahnu vyššiu úroveň vedomostí v oblasti udržateľných postupov v poľnohospodárstve vrátane klimatickej a environmentálnej oblasti.

Rieši sa potreba 10.1 a 10.3.

Intervencia 67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc a 67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky: Cieľom týchto intervencií je poradenstvom, odbornou prípravou, školeniami a ďalším vzdelávaním zvýšiť vedomosti zamestnancov/členov organizácií výrobcov vo vybranej oblasti. Rieši sa potreba 10.1.

49.5 Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov - Intervencia podporuje spoluprácu s výskumnými pracoviskami a zavádzaním nových výrobných postupov. Podporuje účasť na vzdelávacích aktivitách.

Riešia sa potreby 10.1 a 10.3

49.15 Poradenstvo a technická pomoc - Intervencia zavádza spoluprácu s výskumnými pracoviskami v zavádzaní nových zariadení proti nepriaznivým zmenám klímy. Taktiež podporuje konzultácie a poradenstvo v oblasti obchodnej hodnoty produkcie a znižovania výrobných nákladov.
Riešia sa potreby 10.1 a 10.3.

K cieľovej hodnote ukazovateľa R.1 v rámci prierezového cieľa prispievajú tieto intervencie na rozvoj vidieka:

Intervencia 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva: Intervencia priamo prispieva k prierezovému cieľu modernizácie a digitalizácie, pretože bude podporovať inovatívne projekty zamerané na zvýšenie produktivity a udržateľnosti pôdohospodárstva. Projekty prinesú inovatívne postupy, procesy, alebo výrobky, pričom výsledky projektu budú verejne prístupné a prezentované iným subjektom aktívnym v sektore pôdohospodárstva. Očakáva sa, že výsledky projektov budú môcť iné subjekty využiť a zvýšiť celkovú výkonnosť. Daná intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa z pohľadu počtu zapojených subejktov do projektov operačných skupín. Minimálny počet partnerov je 2 a predpokladá sa podporiť 56 projektov operačných skupín.
Rieši sa potreba 10.1.

Intervencia 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania: Intervencia priamo prispieva k prierezovému cieľu modernizácie pôdohospodárstva prostredníctvom rôznych vzdelávacích aktivít tematicky zameraných na jednotlivé špecifické ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky. Znalosti a nové vedomosti zvýšia záujem poľnohospodárov, obhospodarovateľov lesov a iných beneficientov o využívanie modernejších, nákladovo efektívnejších a ekologickejších postupov a technológií, ako aj zavedenie nových výrobkov. Daná intevencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa z pohľadu počtu osôb, ktoré sa zúčastnili vzdelávacích aktivít. Predpokladáme priemerný počet 20 účastníkov na jednu vzdelávaciu aktivitu, čo je vhodné z pohľadu aktívnej participácie účastníkov a potreby odborného zamerania takýchto vzdelávacích aktivít. Predpokladá sa podporiť 200 vzdelávacích aktivít.
Rieši sa potreba 10.3 a 7.4

Intervencia 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva: Intervencia priamo prispieva k prierezovému cieľu modernizácie pôdohospodárstva jednak prostredníctvom zlepšovania kvality poradcov a zároveň zvýšenia miery využitia odborných poradenských služieb v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a obhospodarovania lesov. Odborné poradenstvo prispeje k zavádzaniu nových postupov, procesov, technológií a produktov. Daná intervencia prispieva k cieľovej hodnote z pohľadu počtu subjektov, ktorým sa poskytnú poradenské služby a počtu poradcov, ktorí absolvujú aktivity na prehĺbenie svojich odborných znalostí a budú integrovaní do AKIS. Predpokladáme, že bude poskytnutých 2500 odborných poradenských služieb a aktívnych 250 poradcov v pôdohospodárstve, ktorým bude prostredníctvom seminárov, školení, kurzov, koučingu, e-learningu, konferencií, workshopov na farmách v SR i v zahraničí umožnené zvyšovať svoju odbornosť.
Rieši sa potreba 10.3 a 7.4

Vzdelávacie a informačné aktivity Siete SPP (predpokladaných 1723 vyškolených osôb ročne - stanovených ako priemerný počet účastníkov vzdelávacích a informačných aktivít NSRV za roky 2016-2021). Do ukazovateľa sa však predpokladá započítať počet osôb, ktoré sa zúčastnia aktivít s odborným zameraním, vzhľadom na súvis s prierezovým cieľom modernizácie.

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako každá intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov. V tabuľke sú uvedené všetky intervencie strategického plánu, ktoré boli priradené k výsledkovému indikátoru. Intervencie relevantné pre konkrétny cieľ sú zvýraznené.

Tabuľka pre R.1 Zvyšovanie výkonu							

prostredníctvom znalostí a inovácií							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	0	0	0	12	32	72	112
78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	0	0	200	800	1 600	2 800	4 000
78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	0	0	250	700	1 350	2 050	2 750
Technická pomoc Vzdelávacie a informačné aktivity Siete SPP	500	1 500	2 500	3 000	3 470	3 470	3 470
67.4.3 Odborná príprava a výmena postupov - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	22	34	40	50	60	75
67.4.2 Poradenské služby a technická pomoc - sektor Mlieko a mliečne výrobky	0	12	20	24	32	38	42
49.9 Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov sektor ovocia a zeleniny	51	51	51	60	60	60	60
49.14 Poradenstvo a technická pomoc a (sektorové intervencie)	51	51	51	60	60	60	60
Spolu počas rokov sa kumuluje	551	1585	3055	4636	6594	8550	10509

R.2 Prepojenie poradenstva a vedomostných systémov: Slovensko podporí zapojenie 250 poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS).

Zahŕňa nasledovnú intervenciu:

1. 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
2. 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva
3. 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva

Ukazovateľ vykazuje počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)

Ukazovateľ bol stanovený na základe predpokladaného počtu vyškolených poradcov. Všetky aktivity zamerané na zvýšenie odborných znalostí poradcov prispejú k integrácii poradcov do AKIS.

Predpokladáme, že počas programového obdobia bude vybraných a aktívnych 250 poradcov zaradených

do AKIS. Predpokladáme, že poradcovia sa zapoja aj do vzdelávacích aktivít podporených v rámci intervencie 78.1 a tiež sa predpokladá, že do každého projektu Operačnej skupiny EIP budú zapojení poradcovia.

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov.

Tabuľka pre R.2 Prepojenie poradenských a znalostných systémov							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	0	0	40	80	120	160	180
78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	0	0	50	100	150	200	250
77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	0	0	0	6	16	26	62
Spolu	0	0	90	186	286	386	492

Tabuľka obsahuje údaje o počte poradcov (možné dvojité financovanie, viacnásobné počítanie) už kumulované v rokoch za danú intervenciu.

R.3: Digitalizácia poľnohospodárstva: Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie.

Pri výpočte ukazovateľa boli zohľadnené nasledovné intervencie:

1. 73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch
2. 73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár
3. 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
4. 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
5. 67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov
6. 49.2 Zlepšenie kvality výrobkov

Intervencie 73.04 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a 73.05 Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár priamo prispievajú k prierezovému cieľu modernizácie pôdohospodárstva prostredníctvom podpory zavádzania digitálnych technológií do poľnohospodárskej výroby. Takéto investície sú priorizované v rámci grantovej pomoci. Daná intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa z pohľadu počtu poľnohospodárov, ktorí získajú podporu na obstaranie digitálnej technológie. Podporené budú investície zamerané na precízne poľnohospodárstvo, robotizáciu, digitalizáciou a využívanie inovatívnych technológií. Tieto investície budú zvýhodnené a taktiež budú mať zvýšenú intenzitu pomoci. Je predpoklad, že na podporu investícií do digitálnych technológií na farmách pripadne 59 mil. EUR.

Intervencia 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva priamo prispieva k prierezovému cieľu modernizácie pôdohospodárstva prostredníctvom inovatívnych projektov zameraných na zavádzanie nových postupov pri využití moderných digitálnych technológií. Daná intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa z pohľadu počtu poľnohospodárov, ktorí získajú podporu na obstaranie digitálnej technológie. 2 mil. EUR budú poskytnuté na podporu inovatívnych projektov operačných skupín EIP zameraných na digitalizáciu. Odhaduje sa, že 8 projektov operačných skupín bude zahŕňať investíciu do digitálnych technológií.

Intervencia 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania priamo prispieva k prierezovému cieľu modernizácie pôdohospodárstva prostredníctvom vzdelávacích aktivít pre poľnohospodárov zameraných na zavádzanie digitálnych technológií do výrobných procesov, resp. ich využitie pre zber a vyhodnotenie údajov pre potreby efektívneho riadenia poľnohospodárskeho podniku. Daná intervencia prispieva k

cieľovej hodnote ukazovateľa z pohľadu počtu poľnohospodárov, ktorí absolvujú vzdelávaciu aktivitu zameranú na témy využitia digitálnych technológií v poľnohospodárskej výrobe. Predpokladá sa, že 1 mil. EUR bude predstavovať verejnú podporu na prenos vedomostí a demonštračné aktivity, ktoré propagujú digitálne technológie v praxi.

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako každá intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov. V tabuľke sú uvedené všetky intervencie strategického plánu, ktoré boli priradené k výsledkovému indikátoru.

Tabuľka pre R.3 Digitalizácia poľnohospodárstva							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
67.1.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov.	0	10	20	20	20	20	20
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - granty	0	0	0	5	10	20	25
73.04 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - finančné nástroje	0	0	10	70	130	192	350
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár granty	0	0	0	0	2	3	7
73.05 Intervencia - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár-finančné nástroje	0	0	3	13	24	39	90
77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	0	0	0	2	4	6	8
78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	0	0	40	60	130	240	400
49.2 Zlepšenie kvality výrobkov	0	10	55	55	55	55	55
Spolu - kumulatívne	0	20	128	225	375	575	955
Spolu po odstránení duplicitného započítania - kumulatívne	0	20	40	150	300	500	863
Menovateľ ukazovateľa	25 660						
Podiel v % - kumulatívne	0,00%	0,08%	0,16%	0,58%	1,17%	1,95%	3,36%

Hodnota míľnikov reflektuje na nábehovú krivku implementácie projektových intervencií.
Tabuľka obsahuje údaje o počte osôb už kumulované v rokoch za jednotlivé intervencie.

R.28 Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí a inovácie: počet osôb benefitujúcich z poradenstva, odbornej prípravy, výmeny znalostí alebo účasti v operačných skupinách EIP podporených SPP v záujme zlepšenia, environmentálnej výkonnosti a výkonnosti v oblasti klímy: 2300 osôb

Zahŕňa nasledovné intervencie:

1. 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
2. 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
3. 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva

Metodika je rovnaká ako pri ukazovateli R.1. Ukazovateľ R.28 vykazuje počet osôb benefitujúcich zo vzdelávacích aktivít, poradenstva alebo participujúcich na operačných skupinách EIP na aktivitách, ktoré sa týkajú enviroklimatických cieľov.

Ukazovateľ bol stanovený na základe predpokladaného počtu osôb benefitujúcich z projektov zameraných na enviroklimatické témy, t.j. 2300 osôb. Predpokladá sa 15 projektov operačných skupín, 65 vzdelávacích aktivít a 970 poskytnutých poradenských služieb zameraných na environmentálno-klimatické témy.

Nasledujúca tabuľka kvantitatívne ukazuje, ako každá intervencia prispieva k cieľovej hodnote ukazovateľa výsledku na základe popisu intervencie a plánovaných výstupov. V tabuľke sú uvedené všetky intervencie strategického plánu, ktoré boli priradené k výsledkovému indikátoru.

Tabuľka pre R.28 Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí a inovácie							
Kód intervencie + názov	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	0	0	0	4	10	20	30
78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	0	0	20	120	500	900	1 300
78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	0	0	10	76	290	580	970
Spolu	0	0	30	200	800	1 500	2 300

2.1.XCO.9 Odôvodnenie finančných alokácií

Operačné skupiny EIP

Slovensko podporí implementáciu projektov operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva celkovou sumou 14 mil. EUR. Priemerná výška podporeného projektu bola určená na základe predchádzajúcich skúseností. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu SP a očakávanými výstupmi.

Projekty zameraná na prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania a prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva

Slovensko podporí výmenu vedomostí a informácií a poradenstvo poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych podnikoch a komunitách, ako aj výmenu poznatkov a vedomostí v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a klímy, vrátane akcií v oblasti environmentálneho vzdelávania a povedomia sumou 14 mil. EUR. Priemerná výška podporeného projektu bola určená na základe predchádzajúcich skúseností. Alokácia predstavuje kompromis medzi možnosťami rozpočtu SP a očakávanými výstupmi.

2.2 Kontextové ukazovatele a iné hodnoty používané na výpočet cieľových hodnôt

Kontextové ukazovatele (kód PMEF)	Východisková hodnota	Východiskový rok	Aktualizovaná hodnota	Aktualizovaný rok	Odôvodnenie/Poznámky	Zdroj údajov
C.01 Vidiecke obyvateľstvo spolu – pre iniciatívu LEADER (R.38) (Počet)	2 036 437,00	2020	4 792 964,00	2021	Podiel vidieckeho obyv. na vidieckom území spolu 4 792 964, t.j. prevažne vidiecke: 2 033 418 + prechodné: 2 759 546	NPPC - Kontextové indikátory pre SPP 2021-2027
C.01b Vidiecke obyvateľstvo spolu – pre služby a infraštruktúru (R.41) (Počet)	2 036 437,00	2020				
C.05 Celková lesnatá plocha (Hektáre)	2 258 267,00	2018				
C.12 Celkový počet poľnohospodárskych podnikov (Počet)	25 660,00	2016				
C.17 Celková využívaná poľnohospodárska plocha (Hektáre)	1 915 730,00	2019				
C.19 Celková poľnohospodárska a lesnatá plocha v územiach sústavy Natura 2000 (Hektáre)	367 357,00	2018	1 372 005,00	2021	aktualizácia správnej hodnoty	Ministerstvo životného prostredia/ Štátna ochrana prírody SR
C.23 Celkový počet dobytčích jednotiek (Počet)	621 590,00	2016				
D.35 Celkový počet včelích úľov oznámených Európskej komisii: priemer za posledné tri roky dostupný v čase vypracovania plánu. (Počet)	314 765,00	2020				

2.3 Plán cieľových hodnôt

2.3.1 Súhrnná tabuľka

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
R.1 CU PR Zlepšenie výkonnosti prostredníctvom vedomostí a inovácie Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou	XCO	551	1 585	3 055	4 636	6 594	8 550	10 509	10 509
R.2 CU Prepojenie poradenstva a vedomostných systémov Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)	XCO	0	0	90	186	286	386	492	492
R.3 CU Digitalizácia poľnohospodárstva Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie	SO2, XCO	0,00 %	0,08 %	0,16 %	0,58 %	1,17 %	1,95 %	3,36 %	3,36 %
R.3 Čitateľ: Počet prijímateľov príslušnej vyplatenej podpory		0	20	40	150	300	500	863	862
R.3 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.4 Prepojenie podpory príjmu s normami a osvedčenými postupmi Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite	SO1	%	95,92 %	95,92 %	95,92 %	95,92 %	95,92 %	%	95,92 %
R.4 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	1 837 507 ha	ha	1 837 507 ha
R.4 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.5 Riadenie rizík	SO1, SO3	%	8,03 %	8,09 %	8,11 %	8,11 %	7,79 %	%	8,11 %

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP									
R.5 Čitateľ: Počet poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie príslušná podpora			2 060	2 075	2 080	2 080	2 000		2 080
R.5 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.6 PR Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)	SO1	%	125,51 %	125,51 %	125,51 %	125,51 %	125,51 %	%	125,51 %
R.6 Čitateľ: Priemerná priama platba na hektár vyplatená prijímateľom, ktorí nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov		EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	273 EUR/ha	EUR/ha	273 EUR/ha
R.6 Menovateľ: Priemerná priama platba na hektár vyplatená všetkým prijímateľom		EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	EUR/ha	217 EUR/ha
R.7 PR Zintenzívnenie podpory poľnohospodárskym podnikom v oblastiach s osobitnými potrebami Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)	SO1	%	169,37 %	169,37 %	169,37 %	169,37 %	169,37 %	%	169,37 %
R.7 Čitateľ: Priemerná podpora príjmu na hektár pre prijímateľov v oblastiach s osobitnými potrebami		EUR/ha	368 EUR/ha	368 EUR/ha	368 EUR/ha	368 EUR/ha	368 EUR/ha	EUR/ha	368 EUR/ha
R.7 Menovateľ: Priemerná podpora príjmu na hektár vyplatená všetkým prijímateľom		EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	217 EUR/ha	EUR/ha	217 EUR/ha
R.8 Cielená podpora poľnohospodárskym podnikom v špecifických sektoroch Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality	SO2	%	16,34 %	16,34 %	16,34 %	16,34 %	16,34 %	%	16,34 %
R.8 Čitateľ: Počet prijímateľov viazanej podpory príjmu			4 193	4 193	4 193	4 193	4 193		4 193
R.8 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
R.9 CU PR Modernizácia poľnohospodárskych podnikov Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov	SO2, SO3, SO4, SO9	0,20 %	0,25 %	0,58 %	1,95 %	4,68 %	7,79 %	9,74 %	9,74 %
R.9 Čitateľ: Počet prijímateľov prijímajúcich príslušnú podporu		51	65	150	500	1 200	2 000	2 500	2 500
R.9 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.10 CU PR Lepšia organizácia dodávateľského reťazca Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP	SO2, SO3, SO5, SO9	0,20 %	0,49 %	0,67 %	0,80 %	0,82 %	0,82 %	0,00 %	0,82 %
R.10 Čitateľ: Počet prijímateľov príslušnej podpory		51	126	173	206	211	211	0	211
R.10 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.11 /Bravčové mäso Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	SO3	0,00 %	3,05 %	5,33 %	6,09 %	7,62 %	9,52 %	0,00 %	9,52 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	4 000 000 EUR	7 000 000 EUR	8 000 000 EUR	10 000 000 EUR	12 499 500 EUR	0 EUR	12 499 500 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	131 300 000 EUR	EUR	131 300 000 EUR
R.11 /Mlieko a mliečne výrobky Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	SO3	0,00 %	8,97 %	13,45 %	17,94 %	17,94 %	17,94 %	0,00 %	17,94 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	26 000 000 EUR	39 000 000 EUR	52 000 000 EUR	52 000 000 EUR	52 000 000 EUR	0 EUR	52 000 000 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	289 910 000 EUR	EUR	289 910 000 EUR

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
R.11 /Ovčie a kozie mäso Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	SO3	0,00 %	7,42 %	9,28 %	12,52 %	12,99 %	13,45 %	0,00 %	13,45 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	800 000 EUR	1 000 000 EUR	1 350 000 EUR	1 400 000 EUR	1 450 000 EUR	0 EUR	1 450 000 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	10 780 000 EUR	EUR	10 780 000 EUR
R.11 /Zemiaky Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	SO2, SO3	0,00 %	66,24 %	99,36 %	132,48 %	132,48 %	132,48 %	%	132,48 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		0 EUR	26 000 000 EUR	39 000 000 EUR	52 000 000 EUR	52 000 000 EUR	52 000 000 EUR	EUR	52 000 000 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		EUR	39 250 000 EUR	39 250 000 EUR	39 250 000 EUR	39 250 000 EUR	39 250 000 EUR	EUR	39 250 000 EUR
R.11 /Ovocie a zelenina Koncentrácia ponuky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch	SO2, SO3, SO6, SO8	39,40 %	43,22 %	47,80 %	51,62 %	55,43 %	0,00 %	0,00 %	55,43 %
R.11 Čitateľ: Celková hodnota predávanej produkcie organizácií výrobcov s operačnými programami		51 618 467 EUR	56 618 470 EUR	62 618 470 EUR	67 618 470 EUR	72 618 470 EUR	0 EUR	0 EUR	72 618 470 EUR
R.11 Menovateľ: Celková hodnota produkcie dotknutých sektorov		131 000 000 EUR	131 000 000 EUR	131 000 000 EUR	131 000 000 EUR	131 000 000 EUR	EUR	EUR	131 000 000 EUR
R.12 Adaptácia na zmenu klímy Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy	SO4	%	15,40 %	15,40 %	15,40 %	15,40 %	15,40 %	%	15,40 %
R.12 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	295 000 ha	295 000 ha	295 000 ha	295 000 ha	295 000 ha	ha	295 000 ha
R.12 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.13 [PR] Zníženie emisií v sektore chovu	SO4	%	8,43 %	8,43 %	8,43 %	8,43 %	8,43 %	%	8,43 %

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
hospodárskych zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky na zníženie emisií skleníkových plynov a/alebo amoniaku vrátane hospodárenia s maštaľným hnojom									
R.13 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			52 410	52 410	52 410	52 410	52 410		52 410
R.13 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590
R.14 PR Ukladanie uhlíka v pôdach a biomase: Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)	SO4, SO5, SO6	%	24,96 %	25,17 %	25,17 %	25,17 %	25,17 %	0,65 %	25,17 %
R.14 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	478 225 ha	482 248 ha	482 248 ha	482 266 ha	482 248 ha	12 440 ha	482 266 ha
R.14 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.15 CU Energia z obnoviteľných zdrojov z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a z iných obnoviteľných zdrojov Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)	SO4	0 MW	0 MW	6 MW	22 MW	41 MW	72 MW	90 MW	90 MW
R.16 CU Investície súvisiace s klímou Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov	SO4	0,20 %	0,55 %	0,60 %	2,14 %	2,51 %	3,18 %	3,45 %	3,45 %
R.16 Čitateľ: Počet poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu zo SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe		51	140	154	550	643	817	884	884

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov									
R.16 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.17 CU PR Zalesnená pôda Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia	SO4, SO5, SO6	ha	442 ha	442 ha	2 281 ha	3 086 ha	4 691 ha	5 497 ha	5 497 ha
R.18 CU Investičná podpora lesohospodárskeho sektora Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora	SO4, SO5, SO6, SO8	EUR	90 000 EUR	90 000 EUR	6 271 600 EUR	21 271 600 EUR	48 271 600 EUR	73 271 600 EUR	73 271 600 EUR
R.19 PR Zlepšenie a ochrana pôd Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)	SO3, SO5, SO6	%	19,86 %	20,03 %	20,04 %	20,05 %	20,05 %	0,16 %	20,05 %
R.19 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	380 383 ha	383 750 ha	383 900 ha	384 100 ha	384 100 ha	3 128 ha	384 100 ha
R.19 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.21 PR Ochrana kvality vody Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov	SO3, SO5, SO6	%	29,85 %	32,42 %	32,52 %	32,63 %	32,82 %	2,47 %	32,82 %
R.21 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	571 933 ha	621 076 ha	622 926 ha	625 026 ha	628 826 ha	47 393 ha	628 826 ha
R.21 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.22 PR Udržateľné hospodárenie so živinami Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami	SO5, SO6	%	14,60 %	16,48 %	16,57 %	16,67 %	16,87 %	1,80 %	16,87 %

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
R.22 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	279 653 ha	315 776 ha	317 476 ha	319 376 ha	323 176 ha	34 523 ha	323 176 ha
R.22 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.24 PR Udržateľné a obmedzené používanie pesticídov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov	SO5, SO6	%	26,24 %	27,21 %	27,30 %	27,40 %	27,60 %	0,88 %	27,60 %
R.24 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	502 780 ha	521 273 ha	522 973 ha	524 873 ha	528 673 ha	16 893 ha	528 673 ha
R.24 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.25 Environmentálna výkonnosť v sektore chovu hospodárskych zvierat: Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť environmentálnu udržateľnosť	SO6	%	0,88 %	0,88 %	0,88 %	0,88 %	0,88 %	%	0,88 %
R.25 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			5 450	5 450	5 450	5 450	5 450		5 450
R.25 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590
R.26 CU Investície súvisiace s prírodnými zdrojmi Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje	SO2, SO4, SO5	%	0,36 %	0,38 %	1,72 %	1,95 %	2,11 %	2,26 %	2,26 %
R.26 Čitateľ: Počet poľnohospodárskych podnikov prijímajúcich príslušnú podporu			93	97	441	501	541	581	581
R.26 Menovateľ: Celkový počet poľnohospodárskych podnikov		25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660	25 660
R.27 CU Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom investícií do vidieckych oblastí	SO4, SO5, SO6	0	22	42	100	179	290	387	387

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach									
R.28 CU Výkonnosť v súvislosti so životným prostredím/klímou prostredníctvom vedomostí a inovácií Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou	XCO			30	200	800	1 500	2 300	2 300
R.29 PR Rozvoj ekologického poľnohospodárstva Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej z SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň	SO5	%	13,42 %	14,09 %	14,09 %	14,09 %	14,09 %	0,67 %	14,09 %
R.29 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	257 130 ha	270 000 ha	270 000 ha	270 000 ha	270 000 ha	12 870 ha	270 000 ha
R.29 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.30 PR Podpora udržateľného obhospodarovania lesov Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb	SO4, SO6	%	1,51 %	1,51 %	1,51 %	1,51 %	1,51 %	0,00 %	1,51 %
R.30 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	34 000 ha	34 000 ha	34 000 ha	34 000 ha	34 000 ha	0 ha	34 000 ha
R.30 Menovateľ: Celková lesnatá plocha		2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha	2 258 267 ha
R.31 PR Zachovanie biotopov a druhov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na	SO3, SO5, SO6	%	50,26 %	50,55 %	50,64 %	50,73 %	50,94 %	0,88 %	50,94 %

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou									
R.31 Čitateľ: Počet hektárov, na ktoré sa poskytla platba		ha	962 800 ha	968 423 ha	970 123 ha	971 923 ha	975 823 ha	16 893 ha	975 823 ha
R.31 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.33 Zlepšenie riadenia sústavy Natura 2000 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky	SO6	%	10,30 %	10,67 %	10,67 %	10,67 %	10,67 %	0,29 %	10,67 %
R.33 Čitateľ: Hektáre s príslušnými záväzkami v lokalitách sústavy Natura 2000		ha	141 363 ha	146 386 ha	146 386 ha	146 386 ha	146 386 ha	4 023 ha	146 386 ha
R.33 Menovateľ: Celková poľnohospodárska a lesnatá plocha v územiach sústavy Natura 2000		1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha	1 372 005 ha
R.34 PR Zachovanie krajinných prvkov Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov	SO4, SO6	%	0,85 %	0,93 %	1,02 %	1,12 %	1,32 %	%	1,32 %
R.34 Čitateľ: Využívaná poľnohospodárska plocha (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov		ha	16 212 ha	17 812 ha	19 531 ha	21 431 ha	25 231 ha	ha	25 231 ha
R.34 Menovateľ: Celková využívaná poľnohospodárska plocha		1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha	1 915 730 ha
R.35 CU Zachovanie včelstiev Podiel včelstiev podporovaných z SPP	SO2, SO6	85,78 %	88,96 %	90,54 %	92,13 %	93,72 %	0,00 %	0,00 %	93,72 %
R.35 Čitateľ: Počet včelstiev, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba		270 000	280 000	285 000	290 000	295 000	0	0	295 000
R.35 Menovateľ: Celkový počet včelích úľov oznámených Európskej komisii: priemer za posledné tri roky dostupný v čase vypracovania plánu.		314 765	314 765	314 765	314 765	314 765	314 765	314 765	314 765
R.36 CU PR Generačná obnova Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju	SO7		426	617	808	1 000	1 000	1 000	1 000

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia									
R.37 CU Rast a pracovné miesta vo vidieckych oblastiach Nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP	SO7, SO8	0	426	632	868	1 250	1 350	1 500	1 500
R.38 CU Rozsah iniciatívy LEADER Podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja	SO8	41,73 %	41,73 %	41,73 %	41,73 %	41,73 %	41,73 %	41,73 %	41,73 %
R.38 Čitateľ: Vidiecke obyvateľstvo, na ktoré sa vzťahujú MAS financované prostredníctvom iniciatívy LEADER počas programového obdobia		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
R.38 Menovateľ: Vidiecke obyvateľstvo spolu – pre iniciatívu LEADER (R.38)		4 792 964	4 792 964	4 792 964	4 792 964	4 792 964	4 792 964	4 792 964	4 792 964
R.39 CU Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj	SO2, SO3, SO8, SO9	0	15	30	100	200	320	430	430
R.43 PR Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)	SO9	%	26,36 %	27,01 %	27,21 %	27,32 %	27,51 %	0,52 %	27,51 %
R.43 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			163 850	167 910	169 153	169 810	171 010	3 220	171 010
R.43 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590
R.44 PR Zlepšenie životných podmienok zvierat Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat	SO9	%	60,95 %	61,19 %	61,91 %	62,72 %	64,00 %	3,57 %	64,00 %
R.44 Čitateľ: Počet dobytčích jednotiek, na ktoré sa poskytla súvisiaca platba			378 834	380 334	384 834	389 834	397 834	22 220	397 834

Ukazovateľ výsledkov	Špecifický cieľ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celková cieľová hodnota
R.44 Menovateľ: Celkový počet dobytčích jednotiek		621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590	621 590

2.3.2 Plánované intervencie a výstupy s priamou a významnou väzbou na ukazovatele výsledkov

Pozri tabuľku v aplikácii SFC2021

2.3.3. Konzistentnosť s cieľmi Únie do roku 2030 stanovenými v stratégii Z farmy na stôl a v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity na rok 2030 a príspevok k nim

Strategický plán SPP prispeje k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody (EZD) stanovenými v stratégii „Z farmy na stôl“ a „Biodiverzita EÚ do roku 2030“. Slovensko na environmentálne výdavky vynaloží 27,4% rozpočtu priamych platieb a 47,4% rozpočtu II. piliera.

Ciele EÚ do roku 2030 v oblasti používania a rizika prípravkov na ochranu rastlín

Slovensko má v porovnaní s EÚ27 nízku mieru používania prípravkov na ochranu rastlín. V roku 2019 bolo na Slovensku uvedených na trh 1 228 kg prípravkov na ochranu rastlín vyjadrených v množstve účinných látok na hektár poľnohospodárskej pôdy. To predstavovalo 58% priemeru EÚ 27 (2 113 kg/ha). Medzi rokmi 2018 a 2019 prišlo k zníženiu predaja prípravkov na ochranu rastlín o 138 ton. Pri v súčasnosti už aj tak nízkej hodnote množstva uvedených prípravkov na ochranu rastlín na trh v Slovenskej republike by zníženie ich spotreby o 50% predstavovalo reálne riziko pre požadovanú ochranu rastlín (najmä plodín), pričom treba brat do úvahy aj nevyhnutný manažment rezistencie.

Riziko používania pesticídov (HRI1 indikátor) na Slovensku klesá a je na porovnateľnej úrovni (HRI 1=78) ako priemer EÚ 27 (HRI 1 =79). Medzi rokmi 2018 a 2019 Slovensko zaznamenalo pokles tohto ukazovateľa z úrovne 84 na 78. Slovensko sa bude aj naďalej snažiť znižovať používanie najrizikovejších pesticídnych látok.

	EÚ 27	SR	EZD cieľ	Indikátor
Používanie pesticídov (2019)	2113 kg/ha	1228 kg/ha	pokles o 50% na úrovni EÚ	C.48
Riziko používania pesticídov (HRI 1 indikátor, 2019 oproti priemeru 2011-2013)	79	78	pokles o 50% na úrovni EÚ	C.48

Opatrenia Strategického plánu SPP:

R.24 - Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA), na ktorý sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré vedú k trvalo udržateľnému využívaniu pesticídov s cieľom znížiť riziká a vplyvy pesticídov, ako je únik pesticídov:

R.24	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Výsledná hodnota v %	0.00	26.24	27.21	27.30	27.40	27.60	0.88

K trvalo udržateľnému využívaniu prípravkov na ochranu rastlín na Slovensku prispejú viaceré intervencie Strategického plánu:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo

70.06 AEKO - Šetrné hospodárenie na ornej pôde

70.07 AEKO - biodiverzita (ochrana prírodných a poloprírodných TTP, ochrana dropa veľkého, ochrana biotopu sysľa pasienkového

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

Opatrenia Národného akčného plánu predosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín na roky 2021 – 2025

Okrem príspevkov strategického plánu SPP prispeje k dosiahnutiu cieľa EZD aj Národný akčný plán predosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín na roky 2021 – 2025.

Národný akčný plán zvýši spektrum autorizovaných účinných látok najmä látok s nízkym rizikom, potenciálne nízkorizikových látok alebo bioagens (makroorganizmy, užitočné článkonožce). Cieľom je zvýšenie počtu o minimálne 5 účinných látok ročne a podpora používania základných látok hlavne v ekologickej poľnohospodárskej výrobe. Týmto sa poskytnú alternatívy k chemickým prípravkom na ochranu rastlín a ich možné využitie v rámci navrhovaných intervencií v rámci AEKO.

Cieľom Národného akčného plánu je zníženie používania (spotreby) najviac rizikových prípravkov na ochranu rastlín o 15% do roku 2025 v porovnaní s rokom 2020 a s perspektívou ďalšieho zníženia do roku 2030 o 10% v porovnaní s rokom 2025. Ide o látky kategórie E a F definované v smernici Komisie (EÚ) 2019/782, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES, pokiaľ ide o stanovenie harmonizovaných ukazovateľov rizika a ktoré pri zohľadnení hodnoty váhového faktora významne prispievajú k hodnote harmonizovaného indikátora rizika HRI 1.

Slovensko tak implementáciou Národného akčného plánu pre dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín zníži používanie najrizikovejších pesticídov a riziko používania pesticídov (HRI1) do roku 2030. To sa dosiahne znižovaním používania najrizikovejších pesticídnych látok o 15% do roku 2025 v porovnaní s rokom 2020, s perspektívou ďalšieho zníženia do roku 2030 o 10% v porovnaní s rokom 2025**.** Pri súčasne nastavenom výpočte indikátora HRI1 nepredpokladáme zníženie hodnoty pod limit 60 pri súčasnej hodnote 78, čo znamená pokles o 23%.

Vylučovanie najrizikovejších účinných pesticídnych látok môže zvyšovať spotrebu menej alebo nízkorizikových chemických účinných látok. Slovenská republika však patrí medzi členské štáty EÚ s pomerne nízkou celkovou spotrebou prípravkov na ochranu rastlín.

Ďalšími prvkami Národného plánu sú:

-uplatňovanie precízneho poľnohospodárstva pri aplikácii prípravkov na ochranu rastlín s dôrazom na súlad používaných aplikačných zariadení s platnou legislatívou EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/127/ES),

-vypracovanie a používanie plodinovo-špecifických metodík pre Integrovanú ochranu proti škodlivým organizmom založených na výbere prípravkov na ochranu rastlín s ohľadom na ich vplyv na necieľové článkonožce, vodné organizmy, vtáky a pôdne makroorganizmy (napr. dážďovky) taktiež prispeje k dosahovaniu cieľa EZD,

-zvyšovanie úrovne odborného vzdelávania, zvyšovanie povedomia, tvorba a previazanosť databáz s cieľom identifikácie problémových oblastí a cieleným riadením politík v oblasti regulácie prípravkov na ochranu rastlín.

Celkovo je v Národnom akčnom pláne pre na dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín, rev. 2 na roky 2021 – 2025 navrhnutých 60 opatrení, realizáciou ktorých sa dosiahne ďalšie zníženie potenciálneho rizika.

Ciele EÚ do roku 2030 v oblasti straty živín

Straty živín merané prebytkom dusíka (v kg/ha) sú na Slovensku nízke. V období 2014-2017 (posledné dostupné údaje) bol prebytok dusíka na Slovensku v priemere 26,52 kg/ha. V porovnaní s obdobím 2010-2013 pritom došlo k poklesu o 13,33 kg/ha. Priemer EÚ 27 bol 40 kg/ha (2010-2013, posledné zverejnené obdobie).

	EÚ 27	SR	EZD cieľ	Indikátor
Prebytok dusíka (v kg/ha, SR 2014-2017, EÚ 27 2010-2013)	46.90 kg/ha	26.52 kg/ha	Pokles o 50%	C.40

Nízky prebytok dusíka sa prejavuje aj na kvalite spodných vôd na Slovensku. Až 86,5% monitorovaných

miest na Slovensku vykazuje vysokú kvalitu spodnej vody (v EÚ 27: 70,7%). Len 5,4% monitorovaných miest na Slovensku vykazovalo nízku kvalitu spodnej vody s koncentráciou 50 a viac mg NO3 na liter (EÚ 27: 10%).

Kvalita povrchových vôd na Slovensku je mierne nadpriemerná. 62,5% monitorovaných miest na Slovensku vykazuje vysokú kvalitu povrchovej vody (v EÚ 27: 58,3%). Žiadne z monitorovaných miest pritom nevykazovalo koncentráciu 5,6 a viac mg NO3 na liter (EÚ 27: 10%).

Opatrenia Strategického plánu SPP:

R.22: Udržateľné hospodárenie so živinami: podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov týkajúcich sa lepšieho manažmentu živín:

R.22	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Výsledná hodnota v %		14.60	16.48	16.57	16.67	16.87	1.80

K udržateľnému hospodáreniu so živinami na Slovensku prispejú viaceré intervencie Strategického plánu:

70.05 AEKO - Precízne hnojenie orných pôd

70.07 AEKO - Ochrana a zachovanie biodiverzity

70.08 AEKO - zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

31.1 Celofarmová eko-schéma (Zatrávnenie medziradia)

31.1 Celofarmová eko-schéma (Neproduktívne prvky a plochy)

Napriek nízkym stratám živín tak Slovensko Strategickým plánom SPP na roky 2023-2027 podporí obmedzenie používania priemyselných hnojív a intervenciami zvýši plochu bez používania priemyselných hnojív na 313,6 tis. ha, čím zníži prebytok dusíka, ktorý sa následne vyplavoval do povrchových a podzemných pôd.

Ciele EÚ do roku 2030 v oblasti ekologického poľnohospodárstva

Podiel ekologického poľnohospodárstva na Slovensku rastie. V období 2014-2019 sa jeho podiel zvýšil z 9,4% na 10,3%, čo predstavuje nárast výmery ekologického poľnohospodárstva z 180 tis. ha na 198 tis. ha (C.19).

V porovnaní s priemerom EÚ 27 (8.5%) malo Slovensko v roku 2019 vyšší podiel ekologického poľnohospodárstva (10.3%) a bolo ČŠ s desiatou najvyššou výmerou ekologického poľnohospodárstva.

	EÚ 27	SR	EZD cieľ	Indikátor
Podiel ekologického poľnohospodárstva	8.50%	10.30%	25.00%	C.19 (2019)

Príspevok Strategického plánu SPP k cieľu EZD:

R.29: Rozvoj ekologického poľnohospodárstva /Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) podporovaný SPP pre ekologické poľnohospodárstvo, s rozdelením medzi údržbou a konverziou/:

R.29	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
ÚDRŽBA Výsledná hodnota v %	0.00	12.27	12.27	13.42	14.09	14.09	0.67
KONVERZIA Výsledná hodnota v %	0.00	1.16	1.83	0.67	0.00	0.00	0.00

Ekologické poľnohospodárstvo prispieva k tomuto ukazovateľu plnou hodnotou 270 000 ha.

SP SPP zvýši podiel ekologického poľnohospodárstva z 10,3% na 14,09%. V roku 2019 malo Slovensko

v ekologickom poľnohospodárstve 10,3% poľnohospodárskej pôdy, kým priemer EÚ bol na úrovni 8,5%.

VYSVETLENIE ODHADU:

Slovensko si stanovilo cieľ 14,09 %, ktorý je reálne dosiahnuteľný. Plocha obhospodarovaná ekologickým spôsobom hospodárenia v SR sa dlhodobo pohybovala na úrovni 8 až 10 %, preto nebude možné radikálne navýšiť plochu v krátkom čase.

Intervencia 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo podporí ekologické hospodárenie na 270 tis. ha pôdy čiastkou 179,8 mil. EUR, čo predstavuje nárast výmery pôdy v ekologickom poľnohospodárstve o 72% a nárast rozpočtovej alokácie o 63% oproti predchádzajúcemu programovaciemu obdobiu. Obmedzením vstupov prípravkov na ochranu rastlín prispieva intervencia k vyššej bezpečnosti potravín a zlepšeniu kvality vody.

Ekologické poľnohospodárstvo má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity, a tiež prispieva k zachovaniu a zvýšeniu množstva organického uhlíka v pôde, kvality pôdy a vody. Zákazom používania dusíkatých priemyselných hnojív je pôdna výživa dusíkom realizovaná prostredníctvom mineralizácie dusíka z organických hnojív. Organické hnojenie prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde a zlepšeniu bilancie uhlíka. Silnou redukciou chemickej ochrany rastlín a hnojenia dochádza k znižovaniu nežiadúcej kontaminácie vôd a zároveň aj k zníženiu prieniku nežiaducich látok do povrchových a ostatných vôd. Okrem toho sa prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu, čo je významným faktorom v súvislosti s klimatickou zmenou (otepľovanie) najmäv oblastiach chudobných na zrážky.

Okrem príspevkov strategického plánu SPP Slovensko v súčasnosti vypracúva národný akčný plán na podporu ekologickej poľnohospodárskej výroby (plánovaný termín jeho prijatia je do 31. 12. 2022), ktorého cieľom je zvyšovať záujem farmárov o ekologickú poľnohospodársku výrobu ako aj záujem spotrebiteľov o produkty ekologickej poľnohospodárskej výroby. Na základe realizácie opatrení, ktoré budú v akčnom pláne navrhnuté, je možné navýšenie plochy v ekologickej poľnohospodárskej výrobe, toto navýšenie však určite nepresiahne hodnotu 20% obhospodarovanej plochy ekologickým spôsobom hospodárenia. Je však potrebné zobrať do úvahy, že ambicióznejší cieľ 20% bude musieť byť finančne krytý zvýšeným objemom prostriedkov v nasledujúcom programovom období.

SR si uvedomuje možný zvýšený záujem o bioprodukciu a je pripravená na základe rozvoja intervencie upraviť Ekologické poľnohospodárstvo a v rokoch 2026-2028 umožniť ďalším farmárom vstup do konverzie ekologického poľnohospodárstva.

Ciele EÚ do roku 2030 v oblasti krajinných prvkov s vysokou prírodnou diverzitou

Slovensko má vzhľadom na svoj historický vývoj nízku diverzitu na ornej pôde, ktorá je výsledkom kolektivizácie v minulom storočí. V tomto období boli z polí odstránené najmä medze, stromy a iné prvky prírodnej rozmanitosti. Aj preto sa Slovensko bude sústrediť na podporu krajinných prvkov s vysokou prírodnou diverzitou najmä na ornej pôde.

Podiel prvkov s vysokou prírodnou diverzitou na poľnohospodárskej pôde reflektujú najmä:

·ukazovateľ R.31 – Podiel obhospodarovanej poľnohospodárskej plochy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podpory na zachovanie alebo obnovenie vrátane poľnohospodárskej praxe s vysokou prírodnou hodnotou a

·ukazovateľ R.34 – Zachovanie krajinných prvkov: Podiel využívanej poľnohospodárskej oblasti (UAA) v rámci podporovaných záväzkov na riadenie krajinných prvkov vrátane živých plotov a stromov

R.31	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Výsledná hodnota v %	0.00	50.26	50.55	50.64	50.73	50.94	0.88

R.34	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Výsledná hodnota v %	0.00	0.85	0.93	1.02	1.12	1.32	0.00

Slovensko bude cieľ Stratégie biodiverzity do roku 2030 dosiahnuť aspoň 10 percentný podiel krajinných prvkov s vysokou prírodnou diverzitou na poľnohospodárskej pôde riešiť viacerými intervenciami a reguláciami v rámci Strategického plánu. **V rámci I. piliera** pôjde najmä o reguláciu v rámci GAEC 8 a intervenciu celofarmová eko-schéma:

GAEC 8: V zmysle požiadaviek GAEC 8 prijímateľ na poľnohospodárskej ploche vyčlení minimálny podiel plochy, buď najmenej 4 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku venovanej neproduktívnym plochám a prvkom vrátane pôdy ležiacej úhorom s porastom, alebo najmenej 7 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ak zahŕňa aj medziplodiny alebo plodiny viažuce dusík, pestované bez použitia prípravkov na ochranu rastlín, z čoho 3 % tvorí pôda ležiaca úhorom s porastom alebo neproduktívne prvky. Zároveň sú prijímatelia povinní dodržiavať povinnosť zachovania chránených krajinných prvkov.

Celofarmová eko-schéma: V zmysle podmienok oprávnenosti na celofarmovú eko-schému dotknutý prijímateľ vyčlení nad rámec minimálneho podielu plochy 4 % podľa GAEC 8 dodatočné neproduktívne prvky a plochy nasledovným spôsobom:

-mimo chránených území 1 % v r. 2023, následne od r. 2024 postupné navýšenie o 0,2 %,

-v relevantných chránených územiach 3,5 %.

Vzhľadom na to, že požiadavky eko-schémy presahujú % stanovené v norme GAEC 8, výsledkom bude vyčlenenie minimálne 5,8 % alebo 7,5 % plochy zodpovedajúcej príslušným plochám ornej pôdy pre neproduktívne prvky a plochy.

Zvyšovanie podielu prvkov s vysokou prírodnou diverzitou bude podporené aj v rámci **intervencií z II. piliera.** Pôjde o intervencie zakladanie, ochrana a údržba prvkov líniovej vegetácie (70.02, 73.2), zakladanie agrolesníckych systémov (73.1), ochrana a údržba stromov v nich (70.01) a zatrávňovanie ornej pôdy (70.08). Okrem toho sa bude prostredníctvom investícií podporovať budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvkov zelenej a modrej infraštruktúry (73.18).

V rámci podpory líniových vegetačných prvkov sa predpokladá založenie a údržba približne 100 km stromoradí a 16 km vetrolamov. Vytvorené krajinné prvky sa po skončení záväzku automaticky stanú krajinnými prvkami GAEC 8. Ďalšia diverzifikácia pôdy sa predpokladá prostredníctvom podpory agrolesníckych systémov, ktoré zahŕňajú zakladanie stromov na ornej pôde aj trvalých trávnych porastoch na ploche cca. 1 350 ha. Cieľom zatrávnenia ornej pôdy je umožniť menej intenzívne využívanie pozemkov. Podpora je zameraná aj na ochranu plôch, ktoré v súčasnosti tvorí podmáčaná orná pôda, zamedzenie zásahov do mokradí v období rozmnožovania a zároveň zmenu v súčasnosti nevhodného intenzívneho hospodárenia obnovou trávnych porastov. Rozšírenie využívania pôdy a ochrana mokradí prispeje k ochrane neprodukčných plôch na úrovni približne 7 000 ha. V rámci investícií do budovania spoločných zariadení a opatrení - prvkov zelenej a modrej infraštruktúry budú okrem iného podporované protierózne opatrenia na ochranu pôdy pred veternou a vodnou eróziou (zatrávňovanie, zalesňovanie, vetrolamy, terasy a pod.) a opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú najmä vo vytváraní ekologickej stability krajiny (biokoridory, biocentrá, sprievodná zeleň a pod.). Tieto činnosti sa budú vykonávať podľa miestnych plánov ekologickej stability na pozemkoch, ktoré sú vo väčšinovom vlastníctve obcí. Predpokladaný rozsah je 80 katastrálnych území.

Ciele EÚ do roku 2030 v oblasti antimikrobiálnych látok

Slovensko má nízky podiel živočíšnej produkcie na celkovej poľnohospodárskej produkcii. Taktiež predaj veterinárnych antimikrobiálnych látok je na nízkej úrovni (49 mg/PCU) v porovnaní s priemerom EÚ 27 (118 mg/PCU). Slovensko je z hľadiska tohto ukazovateľa členský štát s deviatym najnižším predajom veterinárnych antimikrobiálnych látok spomedzi krajín EÚ 27. Napriek nízkej úrovni Slovensko zníži predaj najmä vybraných antimikrobiálnych látok jednak intervenciami Strategického plánu ako aj opatreniami na národnej úrovni.

	EÚ 27	SR	EZD cieľ	Indikátor

Predaj veterinárnych antimikrobiálnych látok (2018, mg/PCU)	118 mg	49 mg	zníženie	C.47

Predaje veterinárnych liekov v pomere k Population Correction Unit (PCU), t. j. na počet zvierat chovaných a zabitých v SR v danom roku, opäť v roku 2020 vzrástli a taktiež sledovaná rezistencia v potravinovom reťazci pri kontrole na bitúnkoch, farmách a v obchodnej sieti je narastajúca. Výsledky európskeho monitoringu poukazujú na značný výskyt antimikrobiálnej rezistencie a to proti tetracyklínom, fluorovaným chinolónom, cefalosporínom 3. a 4. generácie.

Doterajší nízky predaj antimikrobiálnych látok napomôžu udržať intervencie v oblasti životných podmienok zvierat. Na zníženie antimikrobionálnej rezistencie bude mať priamy pozitívny dopad intervencia 70.11 Podpora dobrých životných podmienok zvierat, operácia Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny a intervencia 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo. Zlepšenie životných podmienok má pozitívny dopad na zdravie zvierat, čo znižuje potrebu liečby antibiotikami. Intervencia dobré životné podmienky zvierat (70.11) podporuje vhodné podmienky ustajnenia a hygieny. Na intervenciu Slovensko alokuje až 232 mil. EUR.

Výsledkové ukazovatele:

R.43 - Obmedzenie používania antimikrobiálnych látok u zvierat: podiel jednotiek hospodárskych zvierat, na ktoré sa vzťahujú podporované opatrenia s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok: 27,51 %.

R.43	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Výsledná hodnota v %	0.00	26.36	27.01	27.21	27.32	27.51	0.52

Slovensko v rokoch 2023-2027 zníži používanie antimikrobiálnych látok:

1.Intervenciami v rámci Strategického plánu SPP na roky 2023-2027 a

2.Opatreniami na národnej úrovni.

1.Príspevok Strategického plánu SPP k cieľu EZD:

Strategický plán SPP prispeje k udržaniu nízkej úrovne predaja veterinárnych antimikrobiálnych látok na Slovensku. Strategický plán SPP zároveň prispeje k zastaveniu nárastu podávania vybraných antimikrobionálnych látok zo skupín chinolónov a chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie a tetracyklínov a splneniu národného cieľa na zníženie ich spotreby o 10 % v rozsahu 7 % (zvyšných 93 % zabezpečia opatrenia na národnej úrovni) .

Strategický plán SPP prispeje k zníženiu antimikrobiálnej rezistencie intervenciami:

70.04 Ekologické poľnohospodárstvo: Chov zvierat v ekologickom poľnohospodárstve ja riadený na princípoch prevencie založených na výbere plemena a línie, postupoch riadenia chovu, vysokokvalitnom krmive, pohybe, vhodnej hustote chovu a na primeranom a vhodnom ustajnení v hygienických podmienkach. Choroba sa lieči okamžite s cieľom zabrániť utrpeniu zvierat a prednostne použitím fytoterapeutických, homeopatických a podobných produktov, len v prípade potreby a za prísnych podmienok a na zodpovednosť veterinárneho lekára je možné použiť chemicky syntetizované alopatické veterinárne lieky vrátane antibiotík.

70.10 Zlepšenie životných podmienok zvierat: Vo výkrme hydiny intervencia zabezpečí predĺženie obdobia asanácie prostredia a prípravy na nový turnus čo zlepší zoohygienu a nepodávanie viackomponentných antibiotických liekov (s výnimkou odôvodnených prípadov). Ak to indikácia antimikrobiálnej liečby na základe antimikrobiogramu umožní, chovy hydiny sa vyhnú podaniu antimikrobiálnych látok zo skupín chinolónov a chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie a tetracyklínov. Pred samotnou indikáciou liečby sa vykoná mikrobiologické vyšetrenie aj so stanovením citlivosti na antibiotiká s cieľom vylúčiť podávanie antibiotík, na ktoré bola stanovená

rezistencia.

2.**Opatrenia na národnej úrovni.**

Okrem intervencií Strategického plánu k poklesu antimikrobiálnej rezistencie prispeje **Národný akčný plán antimikrobiálnej rezistencie v Slovenskej republike na obdobie rokov 2022-2024**. Jedným z jeho cieľov je znížiť spotrebu antimikrobiálnych látok zo skupín chinolónov a chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie a tetracyklínov za trojročné obdobie o 10% na úrovni predajov a distribúcie. Zníženie o 10% dôsledne vykonávanie a vyhodnocovanie antibiotikogramov v chovoch hospodárskych zvierat stanovených pre určité skupiny antibiotík, cielené zameranie liečby zvierat podľa výsledkov antibiotikogramov a ich správny výber v súlade s registráciou veterinárnych liekov a uplatňovanie princípu zahájenia liečby antibiotikami s obsahom jednej účinnej látky a nižších tried (napr. penicilíny).

Iné národné nástroje a stratégie taktiež prispejú k znižovaniu antimikrobiálnej rezistencie:

·**Aktivity na zvyšovanie povedomia verejnosti a pochopenie reakcie na riziká rezistencie na antibiotiká** (ŠVPS SR na svojej webovej stránke www.svps.sk zverejnila Národný akčný plán antimikrobiálnej rezistencie, ktorý je dostupný pre odbornú aj laickú verejnosť a vytvorí priestor pre informácie o AMR pre verejnosť, kde budú zverejňované základné informácie, letáky, infografiky a odkazy a tiež ÚŠKVBL Nitra na svojej webovej stránke www.uskvbl.sk zverejňuje všetky nové legislatívne akty EK týkajúce sa antimikrobiálnej rezistencie a racionálneho používania antimikrobík vo veterinárnej medicíne.)

·**Existencia odbornej prípravy a odborného vzdelávania o antimikrobiálnej rezistencii**

·**Národný surveillance systém pre antimikrobiálnu rezistenciu u zvierat a v potravinách živočíšneho pôvodu**

Ciele EÚ do roku 2030 v oblasti širokopásmového pripojenia

Systémová digitalizácia bude na Slovensku podporená z prostriedkov Programu Slovensko. Program Slovensko bude realizovať investície z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu a Fondu na spravodlivú transformáciu. V rámci cieľa politiky 1 „Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa“ budú investície z fondov EÚ zamerané najmä na podporu rozvoja a rozšírenia výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií, ďalej digitalizáciu pre občanov, podniky, výskumné organizácie a verejnú správu, posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, rozvoja zručností pre priemyselnú transformáciu a podnikanie, ako aj na zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti v slovenských regiónoch.

Intervencie na vybudovanie prístupovej komunikačnej infraštruktúry budú v Programe Slovensko realizované v súlade s EÚ stratégiou 2030 Digitálny kompas: Európska cesta pre digitálnu dekádu, Národným plánom širokopásmového pripojenia a na základe výsledkov aktualizovanej investičnej medzery (na základe mapovania, verejnej konzultácie a výsledkov štúdie uskutočniteľnosti). Cieľom je zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na gigabitové siete pre občanov, podnikateľov, ako aj inštitúcie verejnej správy.

Investície budú spolufinancovať náklady na pasívnu časť infraštruktúry v miestach zlyhania trhu s celkovou alokáciou 112 mi. EUR a cieľom dosiahnuť:

-do roku 2030 budú mať všetky domácnosti prístup ku gigabitovému pripojeniu;

-všetky významné subjekty sociálno-ekonomickej interakcie ako sú školy, dopravné uzly a hlavní poskytovatelia verejných služieb, ako aj podniky používajúce digitálne služby, budú mať do roku 2030 prístup ku gigabitovému pripojeniu.

Intervencie budú podporovať aj spolufinancovanie projektov z CEF, zameraných na zlepšenie konektivity. Predpokladá sa hlavne podpora projektov zameraných na zvyšovanie pokrytia hlavných dopravných koridorov mobilnými sieťami nových generácií, vrátane technológie 5G, v súlade s dokumentom „Podpora rozvoja sietí 5G na Slovensku na roky 2020 – 2025“.

Program Slovensko bol Vládou SR schválený uznesením 426/2022 dňa 28.06.2022.

SP SPP posilní záchyt uhlíka

V rámci eko-schémy sa na štvrtine ornej pôdy ročne podporí zlepšovanie štruktúry pôdy s pozitívnym vplyvom na záchyt uhlíka. Záchyt uhlíka podporia aj agrolesnícke systémy, líniové vegetačné prvky a zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

Intervencií s najväčším prínosom pre záchyt uhlíka:

1. Eko-schéma (31.1): hnojenie maštaľným hnojom, kompostom, zaorávanie slamy a medziplodiny
2. Zakladanie agrolesníckeho systému (73.1): 320 projektov
3. Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému (70.01): 1350 ha
4. Zakladanie líniových vegetačných prvkov (73.2): 31 projektov
5. Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku (70.02): 31 ha
6. Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (73.3): 21 projektov
7. Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy (70.03): 100 ha
8. Ekologické poľnohospodárstvo (70.04): 270 tis. ha

Pre stanovenie zmien zásob uhlíka v pôde pri zmene jej využívania sa využili databázy čiastkového monitorovacie systému pre lesy a pôdu. Na základe fixne definovanej prechodnej doby 20 rokov boli odvodené priemerné ročné hodnoty zmien zásob pôdneho uhlíka pri zmene využívania. Pre účel hodnotenia sekvestrácie uhlíka po prvom zalesnení je dôležitá najmä zmena z trvalých trávnych porastov na les. **Priemerné hodnoty sekvestrácie uhlíka v pôde pri zalesňovaní sú 0,70 t C/ha/rok (2,57 t CO2/ha/rok) v prípade trvalých trávnych porastov a 1,45 t C/ha/rok (5,32 t CO2/ha/rok) v prípade ornej pôdy.** Ide o priemernú hodnotu, v počiatočnej fáze je zmena nepatrná a postupne počas prírastku lesnej biomasy je aj dopad na zvyšovanie zásob uhlíka v pôde výraznejší.

Na obdobie 2023 – 2027 je plánovaná výsadba 530 650 stromov na 1231 ha ornej pôdy a 250 ha trvalých trávnych porastom .

Zalesňovanie a líniové vegetačné prvky - 131 ha – 91,7 t C/rok (336,67 t CO2/rok)
Agrolesnícke systémy – orná pôda - 1100 ha – 22 t C/rok (80,7 t CO2/rok);
trvalé trávne porasty – 250 ha – 10 t C/rok (38 t CO2/rok)

Hodnoty sekvestrácie uhlíka v pôde pri intervenciách Zalesňovanie, Agrolesníctvo a Líniové vegetačné prvky - Spolu – 123,7 t C/rok (455,37 t CO2/rok)
SP SPP posilní ochranu a funkcie lesov

SP SPP prispeje k monitoringu vysadených stromov

V nadväznosť na záväzok vyplývajúci zo Zelenej dohody, sa sa EÚ zaviazala vysadiť do roku 2030 3 mld. stromov, spravuje Národné lesnícke centrum databázu verejnej výsadby stromov na webovej adrese https://vysadbystromov.nlcsk.org/domov.
Táto databáza však v súčasnosti nie je prepojená s portálom Európskej environmentálnej agentúry MapMyTree (https://mapmytree.eea.europa.eu/#/). Národné lesnícke centrum plánuje prepojiť dve uvedené databázy. Databázu je však stále potrebné zefektívniť, pokiaľ ide o získavanie všetkých výsadieb okrem tých, ktoré sú súčasťou bežnej obnovy lesa.

3. Konzistentnosť stratégie a komplementárnosť

3.1 Prehľad environmentálnej a klimatickej architektúry

3.1.1 Opis celkového príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom stanoveným v článku 6 ods. 1 písm. d), e) a f)

Dosiahnutie príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom je zabezpečené charakterom kondicionality ako súboru požiadaviek, ktoré povinne plnia všetci žiadatelia o priame platby a vybrané platby z II. piliera SPP. Súlad vnútroštátnej podoby jednotlivých noriem kondicionality s požiadavkami špecifických cieľov čl. 6 ods. 1 písm. d), e) a f) je zabezpečený nasledovne:

Špecifický cieľ 4 (D) – Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu:

- GAEC 1: Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche

Obmedzením konverzie trvalého trávneho porastu na iné poľnohospodárske využitie bude zabezpečené zachovanie plôch pôd so zásobami uhlíka. V prípade, že dôjde k prekročeniu rozdielu referenčného pomeru a každoročného pomeru trvalého trávneho porastu k celkovej poľnohospodárskej ploche, žiadateľ spätne zatrávni poľnohospodársku plochu na základe rozhodnutia platobnej agentúry.

- GAEC 2: Ochrana mokradí a rašelinísk

Požiadavkou na nepoškodzovanie a neznižovanie plochy mokradí bude zabezpečená ochrana ekosystémov a pôd bohatých na uhlík. Žiadateľ nesmie poškodzovať a znižovať plochy mokradí bez súhlasu orgánu ochrany prírody. GAEC 2 sa bude v Slovenskej republike uplatňovať od roku 2025.

- GAEC 3: Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín

Zákazom spaľovania strnísk sa podporí zapracovanie strniska, čím sa prispeje k zvýšeniu hladiny pôdnych organických látok, čo zabráni priamemu uvoľňovaniu CO2 do atmosféry. Žiadateľ nesmie na ornej pôde vypaľovať strniská s výnimkou, ak bolo vypaľovanie strnísk nariadené z rastlinolekárskych dôvodov.

Špecifický cieľ 5 (E) – Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemických látok:

- GAEC 4: Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov

Vytvorením nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov bude zabezpečená ochrana riečnych tokov pred znečistením a odtokom. Žiadateľ pozdĺž útvarov vodných tokov nesmie používať prípravky na ochranu rastlín a hnojivá v stanovenej vzdialenosti od brehovej čiary alebo zátopovej čiary.

- GAEC 5: Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov

Stanovením spôsobov hospodárenia na silne a mierne ohrozených plochách sa minimalizuje strata a vyčerpanie pôdy v dôsledku erózie. Žiadateľ na plochách ornej pôdy a trvalých plodín podľa stanoveného stupňa eróznej ohrozenosti optimálnym spôsobom prispôsobí realizované spôsoby hospodárenia.

- GAEC 6: Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu

Požiadavkou pokrytia pôdy sa zabezpečí jej ochrana počas najcitlivejších období a na najcitlivejších plochách z hľadiska zníženia vyplavovania živín. Žiadateľ na plochách ornej pôdy a trvalých plodín zabezpečí v stanovenom období vegetačné pokrytie.

- GAEC 7: Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou

Dodržiavanie zákazu pestovania tej istej plodiny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov bude mať pozitívny vplyv na potenciál pôdy z hľadiska pôdnej štruktúry, úrodnosti pôdy, organických látok v pôde a mikroflóry, chemického obsahu pôdy vrátane znečisťujúcich látok (napr.

nadbytočné hnojivá alebo zvyšky pesticídov).

K špecifickému cieľu E bude zároveň prispievať aj dodržiavanie príslušných požiadaviek hospodárenia SMR 1 a SMR 2.

- SMR 1: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva
- SMR 2: Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov

Špecifický cieľ 6 (F) – Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti:

- GAEC 8: Minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej na neproduktívne plochy alebo prvky

Vyčlenením poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky a ich stanovením, ako aj stanovením chránených prvkov bude zabezpečená minimálna ochrana biodiverzity a ochrana krajinných prvkov, vrátane ochrany vtákov a opeľovačov.

- GAEC 9: Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

Zákazom konverzie alebo preorania trvalých trávnych porastov v lokalitách sústavy Natura 2000 sa prispeje k ochrane cenných biotopov a druhov rastlín a živočíchov vrátane miest hniezdenia a rozmnožovania vtákov.

K špecifickému cieľu F bude zároveň prispievať aj dodržiavanie príslušných požiadaviek hospodárenia SMR 3 a SMR 4.

- SMR 3: Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva
- SMR 4: Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

3.1.2 Prehľad komplementarity medzi príslušnými východiskovými podmienkami, ako sa uvádzajú v článku 31 ods. 5 a článku 70 ods. 3, kondicionalitou a rôznymi intervenciami zameranými na environmentálne a klimatické ciele

Zelená architektúra Strategického plánu SPP 2023-2027 je založená na nasledovných pilieroch:

a. Kondicionalita,

b. Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat (I. pilier),

c. Environmentálne intervencie II. piliera.

Tieto piliere prispievajú k viacerým špecifickým cieľom naraz. Komplementarita jednotlivých podmienok a intervencií v kontexte environmentálnych a klimatických cieľov je zabezpečená v rozdelení za jednotlivé ciele nasledovne:

Špecifický cieľ 4 (D) – Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu.

Komplementaritu k cieľu tvoria:

a. Normy kondicionality GAEC 1, GAEC 2 a GAEC 3

b. Celofarmová eko-schéma: S klimatickou zmenou je úzko spätá problematika sekvestrácie uhlíka a ochrany pôdy. Obsah pôdneho organického uhlíka je jedným z najdôležitejších vlastností pôdy. Organická hmota ovplyvňuje pôdne vlastnosti ako je stabilita pôdnej štruktúry, infiltrácia vody do pôd, retenčná schopnosť pôdy, vysušovanie pôdy, znižovanie vodnej erózie, mikrobiálna činnosť pôdy zadržiavanie vody v krajine, čím výrazne prispieva k adaptácii na zmenu klímy, je preto vhodné podporiť zlepšenie štruktúry ornej pôdy dodaním organickej zložky. Vďaka predmetnému postupu zároveň dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmeny klímy, dochádza tiež k ochrane pôdy ako

prírodného zdroja.

Na plochách trvalých plodín (vinice, sady, chmeľnice) je vhodné podporiť adaptáciu na a mitigáciu zmeny klímy formou zvýšenia podielu plochy pokrytej vegetáciou. Zabezpečením celoročného pokrytia minimálne každého druhého medziradia dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmeny klímy, zároveň dochádza k ochrane pôdy ako prírodného zdroja.

Postupy intervencie prekračujú rámec normy GAEC 3, ktorej cieľom je udržanie hladiny pôdnych organických látok, nakoľko sa vyžaduje aplikácia postupov zvyšujúcich organickú hmotu v pôde.

c. Environmentálne intervencie II. piliera

- Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému - vysadené dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.
- Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vysadené dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.
- Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy - vysadené dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.
- Ekologické poľnohospodárstvo - prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva sa zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu, čo je významným faktorom v súvislosti s klimatickou zmenou (otepľovanie) najmä v oblastiach chudobných na zrážky.
- Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy - dlhodobé umiestnenie trávnych porastov bez rozorania prispeje k plneniu klimatických cieľov prostredníctvom sekvestrácie uhlíka.
- Zakladanie agrolesníckeho systému - intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.
- Zakladanie líniových vegetačných prvkov - intervencia prispieva k sekvestrácii uhlíka, dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.
- Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy - intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.
- Podpora investícií do zlepšenia energetickej efektívnosti a minimalizácie emisií zo spracovateľských prevádzok.
- Podpora investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve na vlastnú spotrebu vyrobenej energie, čo prispeje aj k zvýšeniu efektivity výroby.
- Podpora investícií do lepšieho manažmentu organických hnojív (zapracovávanie organického materiálu do pôdy, uskladňovanie) a súvisiacimi podmienkami v chovoch hospodárskych zvierat (filtrácia vzduchu, zhŕňanie hnoja) prispeje k znižovaniu emisií zo živočíšnej výroby.
- Podpora investícií do efektívnych technológií zavlažovania a rekonštrukcie závlahovej a odvodňovacej infraštruktúry s cieľom doplnenia vodozádržnej funkcie sleduje aj cieľ adaptácie a prevencie pred negatívnymi dôsledkami klimatických zmien.
- Podpora investícií v lesoch do obnovy poškodených lesov a ochrany proti škodcom (zvýšenie záchytov uhlíka), do zadržiavania vody – najmä úpravy drobných vodných tokov, do zlepšenia ekologickej stability lesov (zmena drevinového zloženia s cieľom adaptácie na zmenu klímy) a do ďalších opatrení na podporu prírode blízkeho obhospodarovania lesov.

Špecifický cieľ 5 (E) – Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemických látok:

Komplementaritu k cieľu tvoria:

a. Normy kondicionality GAEC 4, GAEC 5, GAEC 6, GAEC 7, SMR 1 a SMR 2.

b. Celofarmová eko-schéma: Postupy v oblasti efektívneho manažmentu prírodných zdrojov zahŕňajú zabezpečenie celoročného pokrytia minimálne každého druhého medziradia v rámci plôch trvalých plodín, čím dochádza k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vzhľadom na pokrytie medziradia dochádza tiež k lepšej retencii vody. Zároveň je vylúčená aplikácia herbicídu v medziradí, čo komplementárne prispeje k cieľu znižovania závislosti od chemických látok.

Zabezpečením maximálnej výmery parcely ornej pôdy zároveň dochádza vzhľadom na riešenie problematiky erózie k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vyňatie častí pôdy z procesu obrábania vzhľadom na vytváranie predeľujúcich biopásov vegetácie tiež vo všeobecnosti zvýši diverzitu živej zložky pôdy, ktorá je následným zdrojom mikroorganizmov pre vytváranie štruktúry pôdy. Zároveň sa prostredníctvom vytvárania biopásov vegetácie bez chemického ošetrovania prispeje k cieľu znižovania závislosti od chemických látok.

Intervencia prekračuje rámec noriem:

- GAEC 5, v rámci ktorej sa vyžaduje zníženie rizika degradácie pôdy, nakoľko sa vyžaduje zabezpečenie dodržania maximálnej výmery parcely a jej rozdelenie pásom vegetácie,
- GAEC 6, v rámci ktorej sa vyžaduje pokrytie pôdnych blokov v najcitlivejších obdobiach, nakoľko sa pre vinice, sady a chmeľnice vyžaduje celoročné pokrytie najmenej každého druhého medziradia v sadoch, viniciach a chmeľniciach.

c. Environmentálne intervencie II. piliera:

- Ekologické poľnohospodárstvo s cieľom podporiť až 14 % poľnohospodárskej pôdy. Ekologické poľnohospodárstvo využíva výhradne organické hnojivá, čím prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde. Vylúčením používania dusíkatých hnojív a obmedzením používania pesticídov dochádza k znižovaniu rizika kontaminácie pôd a vôd. V ekologickom poľnohospodárstve je významne obmedzené požívanie pesticídov (len povolené prípravky na ochranu rastlín), čo takisto pozitívne prispieva k znižovaniu rizika kontaminácie pôd a následne vôd.
- Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov, na základe analytických rozborov pôdy sa prispeje k lepšej ochrane vodných zdrojov.
- Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch smerujú k zákazu používania pesticídov na ornej pôde a majú za cieľ motivovať a podporiť tých poľnohospodárov, ktorí majú snahu hospodáriť ekologickým spôsobom ale nespĺňajú všetky požiadavky ekologického výrobcov. Podpora zákazu aplikácie prostriedkov na ochranu rastlín na plochách ornej pôdy by mala byť uprednostnená na plochách nachádzajúcich sa v oblastiach ochranných pásmach vodných zdrojov na zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Podpora udržateľného spôsobu hospodárenia s obmedzením vstupov (najmä prípravkov na ochranu rastlín) a s využitím postupov šetrných k životnému prostrediu je zameraná najmä na špeciálnu rastlinnú výrobu. Obmedzením použitia prostriedkov na ochranu rastlín a ich čiastočnej náhrade ekologickými alebo biologickými látkami zároveň dochádza k sledovaniu dodržiavania limitných hodnôt ťažkých kovov a pesticídov plodoch ovocia, zeleniny a jahôd rovnako aj v plodoch hrozna. Podmienky Intervencií prekračujú rámec podmienok GAEC 4,6 ako aj SMR 1 a SMR2.
- Podpora pre realizáciu komplexných pozemkových úprav –vyriešenie rozdrobenosti majetkových vzťahov k pozemkom zlepší manažment pôdy najmä umožnením dlhodobej starostlivosti o konkrétne pozemky vo vlastníctve alebo dlhodobom prenájme. Súčasťou realizácie pozemkových úprav je riešenie ekologickej stability krajiny. Na to sú určené konkrétne pozemky, ktoré sú zapísané do katastra nehnuteľností a spravidla určené do vlastníctva obce alebo štátu.
- Podpora investícií do technológií na zníženie množstva používaných pesticídov – napr. technológie na mechanické ošetrenie porastov a technológie na cielenú aplikáciu pesticídov.
- V rámci podpory vertikálnej spolupráce a rozširovania kapacít spracovateľských podnikov sa synergicky podporí spracovanie produktov zo systémov zameraných na zníženie pesticídov

(ekologická produkcia).

- Podpora investícií do efektívnych technológií zavlažovania a rekonštrukcie závlahovej a odvodňovacej infraštruktúry zlepší podmienky využívania vody v poľnohospodárstve.
- Podpora investícií do budovania zelenej a modrej architektúry ako súčasť komplexných pozemkových úprav na zabránenie erózie a záplav.

Špecifický cieľ 6 (F) – Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti.

Komplementaritu k cieľu tvoria:

a. Normy kondicionality GAEC 8, GAEC 9, SMR 3 a SMR 4.

b. Celofarmová eko-schéma: Vzhľadom na potrebu zabezpečiť v rámci ornej pôdy optimálny podiel neproduktívnych plôch a prvkov sa stanovuje požiadavka na zabezpečenie prítomnosti takýchto plôch a prvkov na ornej pôde nad rámec podmienok kondicionality, čím sa prispeje k zlepšeniu stavu biodiverzity. Prostredníctvom vytvárania biopásov bez chemického ošetrovania sa vytvárajú podmienky a priestor pre hniezdenie vtákov, ochranu drobných živočíchov a zveri a podmienky pre vegetačnú činnosť opeľovačov v poľnohospodárskej krajine, zvyšuje sa tiež ponuka živočíšnej aj rastlinnej potravy pre voľne žijúce živočíchy. Vzhľadom na požiadavku zabezpečenia osiatia určitej časti biopásov, resp. neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače dochádza k ochrane biodiverzity, ako aj k zachovaniu biotopov a krajinných oblastí.

Pre trvalé trávne porasty sa stanovujú pravidlá diferencovaného kosenia tak, aby nedochádzalo k vysokej mortalite živočíchov zdržujúcich sa na lúkach v čase ich hniezdenia a rozmnožovania. Zároveň sa ako doplnkový postup stanovuje pasenie hospodárskych zvierat, nakoľko narušenie poľnohospodárskeho využívania trvalých trávnych porastov má negatívny vplyv na krajinotvornú funkciu, mení sa tiež botanické zloženie porastu, v ktorom dominujú menej hodnotné trávy, byliny a vyskytujú sa nálety drevín.

Na plochách rýchlorastúcich drevín sa vzhľadom na potrebu zachovania biodiverzity vyžaduje optimálne ošetrovanie medziradia aj samotných riadkov vo vegetačnom období za účelom prevencie výskytu expanzívnych druhov rastlín vrátane inváznych druhov bez použitia prípravkov na ochranu rastlín.

Intervencia prekračuje rámec noriem a požiadaviek:

- GAEC 8, v rámci ktorej sa vyžaduje o. i. vyčlenenie minimálneho podielu poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky alebo plochy, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde nad rámec požadovanej výmery,
- GAEC 9, v rámci ktorej sa zakazuje premena/rozoranie environmentálne citlivých trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú šetrné postupy obhospodarovania trvalého trávneho porastu,
- SMR 3, v rámci ktorej sa vyžaduje prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu, zachovanie a obnovu dostatočnej rôznorodosti a rozlohy biotopov pre druhy vtákov, nakoľko sa vyžaduje diferencovaný výkon kosenia na plochách trvalých trávnych porastov s prihliadnutím na hniezdenie vtákov,
- SMR 4, v rámci ktorej sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde v chránených územiach na vyššej úrovni ako na ostatnej ornej pôde, zabezpečenie nižšej maximálnej výmery parcely v chránených územiach a šetrné postupy obhospodarovania trvalého trávneho porastu.

c. Environmentálne intervencie II. piliera:

- Ekologické poľnohospodárstvo - nepoužívaním chemických prípravkov na ochranu rastlín, obmedzením používania povolených hnojív a dodržiavaním viacdruhových osevných postupov ekologické poľnohospodárstvo významne prispieva ku zvyšovaniu rozmanitosti v živočíšnej a rastlinnej oblasti.
- Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity - intervencia prispeje k ochrane a zachovaniu biodiverzity operáciami zameranými na ochranu chránených druhov živočíchov (syseľ pasienkový a drop veľký) biotopov trvalých trávnych porastov.

- Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy - intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä trvalé trávne porasty a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska.
- Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat - zachovanie ohrozených plemien zvierat prispieva k rôznorodosti plemien v rámci druhu často chovaných iba v príslušnom regióne.
- Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov - intervencia a jej operácie majú za cieľ podporovať biodiverzitu na vybraných plochách chránených vtáčích územiach a územiach európskeho významu, resp. podporovať tvorbu biotopov hlucháňa hôrneho.
- Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) - Cieľom podpory je obnovovať, chrániť a posilňovať ekosystémy závislé na poľnohospodárstve a zachovávať oblasti s vysokou prírodnou hodnotou.
- Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch - Cieľom podpory je obnovovať, chrániť a posilňovať ekosystémy závislé na lesnom hospodárstve a zachovávať oblasti s vysokou prírodnou hodnotou.
- Podpora investícií v lesoch do obnovy poškodených lesov a ochrany proti škodcom a zlepšenia ekologickej stability lesov (zmena drevinového zloženia a zmenšenie zastúpenia monokultúrnych porastov) a do ďalších opatrení na podporu prírode blízkeho obhospodarovania lesov.
- Podpora investícií do budovania zelenej a modrej architektúry ako súčasť komplexných pozemkových úprav zvýši biodiverzitu v poľnohospodárskej krajine (výsadba stromoradí, obnova malých vodných tokoch, budovanie remízok a iné zelené opatrenia).

K zelenej architektúre doplnkovo prispievajú aj sektorové intervencie, a to konkrétne **k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu** vybranými investíciami a akciami v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (67.4.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobne metódy a iné akcie, 67.4.3 Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov), bravčového mäsa (67.5.1 Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobne metódy a iné akcie, 67.5. Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov) a včelárskych výrobkov (55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva).

3.1.3 Vysvetlenie, ako dosiahnuť väčší celkový príspevok stanovený v článku 105

Ambície v oblasti životného prostredia a klímy sledované v SP na roky 2023 – 2027 sú v porovnaní so súčasným programovaním SPP posilnené. Preukázateľnosť týchto vyšších ambícií je možné rámcovo dokumentovať na jednotlivých druhoch intervencií.

I.pilier (EPZF)

V rámci I. piliera SPP bude celkové zvýšenie príspevku k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom oproti programovému obdobiu 2014-2020 zabezpečené novými schémami priamych platieb a zvýšením nárokov v rámci základných požiadaviek (vrátane kondicionality) oproti krížovému plneniu.

Vzhľadom na dôležitosť riešenia straty biodiverzity prispieva k riešeniu uvedených cieľov aj úprava základných požiadaviek. Vzhľadom na potenciál nepoľnohospodárskych činností prispievať k ochrane klímy a životného prostredia, sa niektoré plochy podniku, ktorá sa využívajú aj na nepoľnohospodárske činnosti, budú považovať za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, pod podmienkou, že neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti z dôvodu plochy, ktorú zaberajú na parcele. Dôležitým prvkom je tak rozšírenie konceptu “hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu”. V tomto rámci budú zahrnuté doteraz nepodporované druhy plochy a zachovanie pôdneho krytu a prvkov, ako sú bylinné políčka a priekopy vrátane takých, ktoré sú priľahlé k ploche podniku. Poľnohospodárska plocha je vymedzená takým spôsobom, aby zahŕňala ornú pôdu, trvalé plodiny a trvalý trávny porast, a to aj keď sa tvoria na tejto ploche agrolesnícke systémy. Plocha, na ktorej sa nachádzajú roztrúsené stromy,

sa rovnako považuje za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu bez toho, aby sa vyžadoval odpočet z oprávnenej plochy, za predpokladu, že neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti. Ide o významné zmeny oproti programovému obdobiu 2014-2020, kde boli poľnohospodári motivovaní odstrániť takéto ekologicky prospešné prvky, aby maximalizovali svoje "hektáre, na ktorý možno poskytnúť podporu". Vymedzenie pojmu „trvalý trávny porast" sa stanovilo v súlade s existujúcimi pravidlami pre programové obdobie 2014-2020.

Dosiahnutie zvýšeného príspevku kondicionality k špecifickým environmentálnym a klimatickým cieľom oproti pravidlám krížového plnenia v programovom období 2014 – 2020 je zabezpečené najmä rozšírením podmienok kondicionality o prvky, ktoré boli v predchádzajúcom programovom období súčasťou greeningu, resp. o úplne nové prvky.

Zvýšená environmentálna a klimatická ambícia rámca základných požiadaviek je zabezpečená doplnením:

- požiadaviek na ochranu mokradí a rašelinísk (GAEC 2),
- požiadaviek na všeobecnú a špecifickú ochranu trvalých trávnych porastov (GAEC 1 a GAEC 9),
- požiadaviek na vyššiu úroveň vegetačného pokrytia plôch v citlivých obdobiach na úrovni minimálne 80 % ornej pôdy a minimálne 50 % trvalých plodín (GAEC 6),
- požiadaviek na striedanie plodín (GAEC 7),
- požiadaviek na vyššiu prítomnosť neproduktívnych prvkov a plôch (GAEC 8).

Posilnená implementácia na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o pravidlá kondicionality, ktoré oproti pravidlám krížového plnenia v programovom období 2014 – 2020 nepredstavujú podstatnú zmenu, bude oproti predchádzajúcemu obdobiu zahŕňať najmä:

- presnejšiu špecifikáciu kategórií eróznej ohrozenosti (GAEC 5),
- rozšírený rozsah prvkov a plôch v rámci GAEC 8 (pôda ležiaca úhorom s porastom, živý plot, samostatne stojaci strom, stromy v rade, skupina stromov, húština v poli, terasa (vrátane okrajových svahov), malá mokraď, medza, nárazníkové zóny, potoky, malý rybník).

Zvýšené environmentálne a klimatické požiadavky sú tiež zahrnuté v celofarmovej eko-schéme.

Celofarmová eko-schéma zavádza nové požiadavky nad rámec základných požiadaviek a noriem kondicionality, pričom sa od nej očakáva vysoké zapojenie farmárov. Kvôli absencii platby za greening a zníženej alokácii na základnú platbu bude pre farmy eko-schéma predstavovať dôležitú časť príjmov z priamych platieb.

Platba sa bude poskytovať na celú farmu, pričom požiadavky budú farmy musieť plniť v závislosti od veľkosti farmy, pomeru tráv k ornej pôde a typu obhospodarovanej pôdy. Úplne novou požiadavkou je znižovanie maximálnej výmery ucelených polí obrábaných jedným žiadateľom. Farma zapojená do eko-schémy bude musieť rozdeliť prostredníctvom biopásov polia väčšie ako 50 ha, resp. väčšie ako 20 ha v relevantných chránených územiach. Zároveň sa berúc do úvahy aj odporúčania Komisie a ciele Zelenej dohody požaduje navýšenie výmery neproduktívnych prvkov a plôch nad rámec GAEC 8, podpora opeľovačov, zlepšenie štruktúry ornej pôdy najmä s ohľadom na vodozádržnú kapacitu pôdy, optimálne obhospodarovanie trvalých trávnych porastov a trvalých plodín.

Od aplikácie eko-schémy sa očakáva celkové zvýšenie biodiverzity fauny aj flóry v poľnohospodárskej krajine, lepšia adaptácia na zmenu klímy a zlepšenie stavu ornej pôdy aj TTP. Keďže zameranie eko-schémy je najmä na aspekty biodiverzity, kľúčovým indikátorom, ktorý by mal reflektovať zmeny v krajine je najmä index poľného vtáctva (Farmland Bird Index). Biodiverzita v EÚ meraná indexom poľného vtáctva vo väčšine členských krajín klesá. Za 10 rokov index klesol v 15 krajinách o 5-31 % (za sledované obdobie 2006-2016), na Slovensku sa jedná o pokles 14 %.

Pokiaľ ide o finančné aspekty a porovnanie s obdobím 2014 – 2020, dochádza k lepšiemu zacieleniu finančných prostriedkov I. piliera SPP na environmentálne ciele. Kým v roku 2020 bolo na platbu SAPS a greening vyplatených spolu cca. 377 mil. EUR, z čoho greening predstavoval cca. 132 mil. EUR,

v novom programovom období sa očakáva ročná alokácia na základnú platbu BISS a celofarmovú eko-schému cca. 288 mil. EUR, z čoho celofarmová eko-schéma predstavuje cca. 103 mil. EUR, dodatočných cca. 9 mil. EUR ročne je alokovaných na podporu pastevného chovu, ktorý má okrem samotného zlepšenia životných podmienok zvierat komplementárny vplyv na udržanie pasienkov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že podmienky greeningu sa presunuli do podmienok kondicionality a preto sú prostredníctvom zvýšenia úrovne baseline de facto zahrnuté v BISS (hoci sa za ne neposkytuje platba). Ročná alokácia cca. 112 mil. EUR na eko-schémy tak predstavuje oproti predchádzajúcemu obdobiu dodatočnú posilnenú environmentálnu zložku rozpočtu priamych platieb.

II. pilier (EPFRV)

Celkový vyšší príspevok k environmentálnym a klimatickým cieľom zabezpečia aj projektové a neprojektové intervencie v rámci II. piliera.

Neprojektové intervencie (IACS)

Kvantitatívne a kvalitatívne porovnanie opatrení v PRV 2014-2020 a intervencií podľa čl.70 v SP SPP 2023-2027

Názov opatrenia v PRV 2014-2020	**Realizácia 2020**	**Názov intervencie v SP 2023-2027**	**Plán 2027**	**Poznámka**
Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat	4 919 DJ	Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat	5 450 DJ	Rozšírenie počtu druhov
Integrovaná produkcia v ovocinárstve, zeleninárstve a vo vinohradníctve	14 219 ha	Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	34 050 ha	Precíznejší spôsob ochrany
Multifunkčné okraje polí - biopásy na ornej pôde	*255 ha*	-	-	*Intervencia prechádza do I. piliera - ekoschéma*
Ochrana biotopov poloprírodných a prírodných TTP	135 234 ha	Ochrana biotopov poloprírodných a prírodných TTP	180 000 ha	Intervencia rozšírená o ďalšie biotopy
Ochrana sysľa pasienkového	758 ha	Ochrana sysľa pasienkového	2 000 ha	
Ochrana dropa fúzatého	1 788 ha	Ochrana dropa fúzatého	3 600 ha	Upravená a rozšírená intervencia
		Obhospodarovanie biotopov trávnych porastov v ÚEV – mozaikové kosenie	22 953 ha	Nová intervencia
		Zatrávňovanie vymedzenej ornej pôdy	7 032 ha	Nová intervencia
Ochrana vodných zdrojov – CHVO Žitný ostrov	13 095 ha	Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	75 500 ha	Intervencia rozšírenia na všetkých 11 CHVO
		Agrolesnícke systémy	1 350 ha	Nová intervencia
		Líniové vegetačné prvky	31 ha	Nová intervencia
		Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	100 ha	Nová intervencia

Ekologické poľnohospodárstvo	158 256 ha	Ekologické poľnohospodárstvo	270 000 ha	Podpora zvýšená na 14% plochy
Dobré životné podmienky zvierat *(Dojnice, prasnice, výkrm ošípaných, hydina)*	181 250 DJ	Dobré životné podmienky zvierat *(Dojnice, prasnice, výkrm ošípaných, hydina, **ovce a kozy, teľatá**)*	387 331 DJ	Intervencia precizovaná a rozšírená o ďalšie druhy zvierat
Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov ·CHVÚ ·ÚEV	23 350 ha	Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov ·CHVÚ ·ÚEV ·**Ochrana hlucháňa**	34 000 ha	Intervencia rozšírená pre podporu ochrany lokalít hlucháňa
Spolu Poľnohospod. pôda Lesné pozemky Zvieratá	 **323 605 ha** **23 350 ha** **186 169 DJ**		 **596 616 ha** **34 000 ha** **393 781 DJ**	

Z uvedeného prehľadu je jednoznačné posilnenie environmentálnych a klimatických cieľov. Razantne sa zvyšuje podpora ekologického poľnohospodárstva, dobrých životných podmienok zvierat a agroenvironmentálno-klimatických opatrení. Do podpory vstupujú viaceré nové intervencie pre zvýšenú ochranu biodiverzity a zmiernenie klimatickej zmeny.

Prioritný akčný rámec financovania území Natura 2000 stanovil pre ochranu týchto území viaceré manažmentové postupy, ktoré sa v spolupráci s ochranou životného prostredia premietli do mnohých intervencií v rámci neprojektových opatrení SP.

Kvantitatívne zhodnotenie relevantných intervencií podľa článku 70 s dopadom na územia Natura 2000. Porovnávame realizované výmery v PRV 2014-2020 a plánované plochy v SP 2023-2027. Preukázateľnosť vyšších ambícií je jednoznačná.

Názov intervencie	**Realizovaná plocha v PRV 2014-2020**	**Z toho Natura 2000**	**Plánovaná plocha v SP 2023-2027**	**Z toho indikatívne Natura 2000**
Ochrana biotopov poloprírodných a prírodných TTP	135 234 ha	76 674 ha (CHVÚ: 55 579 ha ÚEV: 21 095 ha)	180 000 ha	93 000 ha (CHVÚ: 67 500 ha ÚEV: 25 500 ha)
Ochrana dropa fúzatého	1 788 ha	CHVÚ: 1 788 ha	3 600 ha	CHVÚ: 3 600 ha
Mozaikové kosenie TTP	-	-	22 953 ha	ÚEV: 22 953 ha
Zatrávňovanie ornej pôdy	-	-	7 023 ha	CHVÚ: 5 023 ha ÚEV: 2 000 ha
Ochrana sysľa pasienkového	758 ha	300 ha	2 000 ha	700 ha

Biopásy na ornej pôde	255 ha		*intervencia prechádza do celofaremnej ekoschémy (I.pilier)	
Ekologické poľnohospodárstvo	158 265 ha	33 973 ha (CHVÚ: 30 771 ha ÚEV:3 202 ha)	270 000 ha	58 000 ha (CHVÚ: 52 500 ha ÚEV: 5 500 ha)
Spolu	**296 300 ha**	112 735 ha	**485 576 ha**	185 276 ha

Porovnanie opatrení v PRV 2014-2020 a intervencií podľa čl.72 v SP SPP 2023-2027

Názov opatrenia v PRV 2014-2020	**Realizovaná plocha v PRV 2014-2020**	**Názov intervencie v SP 2023-2027**	**Plánovaná plocha v SP 2023-2027**
Kompenzačné platby v rámci sústavy Natura 2000 – trvalý trávny porast (TTP)	712,4 ha	Operácia zameraná na podporu oblastí NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	1 879 ha
Kompenzačné platby na lesné oblasti sústavy Natura 2000	17 999 ha	Operácia zameraná na podporu oblastí NATURA 2000 na lesných pozemkoch	26 447 ha

Z porovnania vyplýva preukázateľnosť vyšších ambícií. Z hľadiska výmery podporovateľnej podľa čl. 72 sa nejedná o veľké výmery, ale musíme prízvukovať, že sú tu všetky oprávnené plochy podliehajúce podpore podľa tohto článku (EK bola poskytnutá *Analýza možností poskytovania platieb zo Strategického plánu SR 2023-2027 prostredníctvom opatrenia Platby v rámci sústavy Natura 2000*).

Preukázanie vyšších ambícií prostredníctvom finančného čerpania a stanovených alokácií.

Názov opatrenia v PRV 2014-2020	**Čerpanie z PRV 2014-2020** (verejné zdroje v EUR)	**Názov intervencie v SP 2023-2027**	**Plán v SP 2023-2027** (verejné zdroje v EUR)
M10 Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	112 464 716	AEKI 70.01, 70.02, 70.03, 70.05, 70.06, 70.07, 70.08,70.09, 73.1,73.2, 73.3	213 606 407
M11 Ekologické poľnohospodárstvo	100 545 989	70.04.Ekologické poľnohospodárstvo	179 834 000
M12 Platby v rámci NATURA 2000	5 204 194	72.1. Natura na p.p. 72.2. Natura na l.p.	6 642 852
M14 Dobré životné podmienky zvierat	145 759 170	70.11. Dobré životné podmienky zvierat	232 050 000
M15 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	5 046 109	70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	20 658 500

		Spolu	**652 791 759**
Spolu	**369 020 178**	Z toho cieľ 4	8 184 154
z toho P4	223 261 008	cieľ 5	268 964 258
3A	145 759 170	cieľ 6	143 593 348
		cieľ 9	232 050 000

Finančné alokácie na neprojektové opatrenia SP 2023-2027 sú v rámci cieľov 4, 5 a 6 takmer dvojnásobné ako v rokoch 2014-2020.

Projektové intervencie (non IACS)

Prvky zelenej a modrej infraštruktúry

- V programovom období 2014-2020 boli podporené projekty budovania spoločných zariadení a opatrení v katastroch obcí, kde boli ukončené projekty pozemkových úprav. Do roku 2020 bolo podporených 55 projektov v sume 46,72 mil. €, avšak súčasťou projektov okrem prírodných krajinných prvkov boli aj investície do infraštruktúry pre zabezpečenie prístupu k pôde (ako poľné cesty, lávky, mosty, železničné priecestia).
- V programovom období 2023 – 2027 bude podporené vybudovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry, ktoré budú plne prispievať k zvýšeniu biodiverzity, ochrane pred eróziou, zvýšeniu ekologickej stability, zvýšeniu kapacity na zadržanie vnútornej vody v krajine a k ochrane pred prívalovými dažďami. Očakáva sa podpora 80 projektov výlučne zameraných na zelené a modré prvky v hodnote oprávnených výdavkov 40 mil. €. Oproti obdobiu 2014-2020 ide o kvalitatívny posun, keďže intervencia v období 2023-2027 bude viac koncentrovaná na environmentálne ciele. Vzhľadom na vylúčenie financovania cestných komunikácií, očakávame priemerne nižšie náklady na jeden projekt a tým pádom sa v období 2023-2027 podporia projekty vo viacerých katastroch obcí.

Znižovanie emisií

- V programovom období 2014 – 2020 boli v rámci produktívnych investícií podporené investície súvisiace so znížením záťaže na životné prostredie, predovšetkým súvisiace s uskladnením hnojív a s ich aplikáciou, príp. investície na zníženie emisií z maštalí. Investície mali v rámci výziev prioritu
- V programovom období 2023-2027 budú mať tieto typy investícií samostatnú alokáciu 30 mil. € na podporu investícií, ktorými sa znížia emisie skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva. Pôjde výlučne o investície prinášajúce vyššie % zníženia emisií než je národnou legislatívou požadované. Investície budú mať vyššiu intenzitu, čo je významný motivačný faktor.
- V programovom období 2023-2027 budú v rámci všeobecných produktívnych investícií aj naďalej preferované projekty skladovacích kapacít pre hospodárske hnojivá, projekty zamerané na lepšiu aplikáciu hnoja a splaškového kalu, ako aj budovanie kompostární

Lepší manažment s vodou v poľnohospodárstve:

- V programovom období 2014 – 2020 boli podporené investície do závlah. Na 62 projektov výlučne zameraných na závlahy bolo k 2020 vyčlenených 14 mil. €. Išlo o rôzne projekty zamerané buď výlučne len na závlahové detaily, alebo aj v kominácii s rekonštrukciami/modernizáciami existujúcej závlahovej infraštruktúry. Z toho 21 projektov obsahovalo okrem investícií do závlahových detailov aj investíciu do rekonštrukcie/modernizácie závlahovej infraštruktúry.

- V období 2023-2027 budú podporené osobitne investície do rekonštrukcie/modernizácie existujúcich závlahových zariadení, najmä rekonštrukcie rúrovej siete a čerpacích staníc. Na investície vedúce k úsporám vody je vyčlenených 18,75 mil. €, pričom prioritné budú investície ponúkajúce vyššie úspory. Očakávame implementáciu 36 projektov na rekonštrukcie závlahovej infraštruktúry.
- V rámci investície do nových závlahových detailov alebo rozšírenia závlah na farmách budú preferované projekty, ktoré preukážu vytvorenie opatrenia na zadržiavanie vody alebo šetrenie vody.

Lesné ekosystémy

V rámci sledovania environmentálnych a klimatických cieľov zohrávajú dôležitú úlohu lesy, ktoré tvoria 39% rozlohy Slovenska a predstavujú významný potenciál pri zmierňovaní a adaptácii na zmenu klímy.

- V období 2014-2020 sa podporovali činnosti obnovy lesov po kalamitách v rátane ozdravných opatrení a adaptácie smrečín. Do roku 2020 bolo v rámci podopatrenia celkovo podporených 67 prijímateľov v sume vyplatených verejných prostriedkov 28,62 mil. €.
- V období 2023-2027 bude pokračovať podpora na obnovu lesov po kalamitách. Vyčlenených je 20 mil. €. Podmienky obnovy lesov budú zohľadňovať potreby zvýšenia adaptačnej schopnosti lesných ekosystémov na zmeny klímy, podmienkou bude uplatniť minimálne 2 hlavné dreviny podľa modelov hospodárenia, pričom preferované budú projekty s využitím viacerých druhov drevín. Taktiež bude platiť aj podmienka pôvodného drevinového zloženia s ohľadom na prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny.
- Podpora zvýšenia ekologickej stability lesov bude zabezpečená synergicky aj prostredníctvom podpory integrovaných projektov zameraných na zavádzanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Na činnosti súvisiace s prirodzenou obnovou a umelou obnovou lesa so zohľadnením potrieb zvýšenia drevinovej rôznorodosti a využitia pôvodných drevín da vyčleňuje 25 mil. €.
- V období 2014-2020 sa podporovali preventívne činnosti v lesoch. Do 2020 bolo podporených 9 projektov zameraných na zlepšenie vodného hospodárstva v hodnote 6,9 mil. €.
- V období 2023-2027 budú podporené investície na zvýšenie vodozádržnej kapacity lesov, podporené budú prioritne prírodné prvky a prvky s kapacitou na akumuláciu vody na účely aj ochrany pred požiarmi. Podporená bude navyše aj revitalizácia nevyužívaných lesných ciest za účelom zvýšenia miery vsakovania vody. Vyčlenená je suma 7 mil. €, očakáva sa 35 projektov.
- V rámci produktívnych investícií bude podporené dobudovanie priečnych prvkov na odvedenie vody z lesnej cesty do pôdy.
- V období 2014 – 2020 bola programovaná podpora na investície do zvýšenia environmentálnej a spoločenskej hodnoty lesov. Do 2020 neboli projekty implementované s výnimkou vypracovania Programov starostlivosti o lesy.
- Investície do zvýšenia ekologickej stability a odolnosti voči klimatickým zmenám sú v období 2023-2027 komplexne podporené prostredníctvom integrovaných projektov na zavádzanie princípov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe a v prípade lesov menších výmer sa zavedú postupy trvaloudržateľného obhospodarovania lesov do praxe. Prostredníctvom investícií sa zlepší druhová a veková rôznorodosť lesov, umožnia sa prírode blízke postupy, budú preferované technológie šetrnejšie k životnému prostrediu.

Inovácie

- V programovom období 2014 – 2020 bola programovaná podpora na inovatívne projekty operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva, ktoré mali byť zamerané na priority súvisiace s environmentálno-klimatickými cieľmi. Do roku 2020 neboli implementované žiadne projekty zamerané na uvedené ciele, aj keď pre ne bol vyčlenený rozpočet vo výške 5 mil. €.
- V programovom období 2023-2027 sa programuje začiatok finančnej implementácie inovačných projektov skôr. Zároveň sa navrhuje priorizovať projekty zamerané na environmentálno-klimatické

témy. Celkovo je naprogramovaná alokácia 14 mil. € na inovatívne projekty.

Z hľadiska jednotlivých sektorov poľnohospodárstva budú mať sektorové intervencie priamy vplyv na dosiahnutie cieľov zelenej architektúry. Podpora investícií na nové technológie, šetriace energiu a spotrebu vody bude vhodným nástrojom na zavádzanie a zlepšenie agroenvironmentálnych postupov v poľnohospodárstve. Podporované budú aj technológie využitia obnoviteľných zdrojov a využívanie geotermálnych zdrojov energie v skleníkovom hospodárstve. Systém integrovanej produkcie je už uplatňovaný predovšetkým v ovocinárstve, zeleninárstve a vinohradníctve, cieľom je jeho rozširovanie, najmä zatrávňovania medziradí v ovocných sadoch a vinohradoch, znižovanie používania pesticídov a optimalizácia použitia hnojív.

Sektorové intervencie majú stanovené hodnoty minimálnych limitov pre environmentálne výdavky 15%, na úrovni operačných programov organizácií výrobcov, taktiež sú zavedené akcie na podporu voči klimatickým rizikám a riadeniu krízy.

3.1.4 Vysvetlenie, ako má environmentálna a klimatická architektúra strategického plánu SPP prispieť k dosiahnutiu už existujúcich dlhodobých vnútroštátnych cieľových hodnôt, ktoré sú stanovené v legislatívnych aktoch uvedených v prílohe XI alebo z nich vychádzajú

Environmentálna a klimatická architektúra Strategického plánu SR prispeje aj k dlhodobým cieľom vyplývajúcim z nasledujúcich strategických dokumentov:

1.Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva

2.Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)

Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo cez dôslednú ochranu zložiek životného prostredia a obmedzením využívaní neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok.

Jednotlivé prvky environmentálnej a klimatickej architektúry SP SR prispejú najmä k cieľom 2.1 Zastaviť stratu biodiverzity, 3.1 V poľnohospodárstve presadzovať šetrnejšie postupy k životnému prostrediu, 3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde.

Osobitne sa ekologické poľnohospodárstvo spomína vo vzťahu k šetrnému hospodáreniu na pôde, kde je zahrnuté medzi oblasti, ktoré sú potrebné pre zlepšenie životného prostredia. Envirostratégia 2030 vytyčuje cieľ do r. 2030 dosiahnuť v Slovenskej republike výmeru ekologického poľnohospodárstva na 13,5%. Cieľ SP SR je 14% do roku 2027.

Zavádzanie nových intervencií ako sú Agrolesníctvo a Líniové vegetačné prvky, ďalej pokračovanie s poľnohospodárskymi postupmi, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu ako i ekologické poľnohospodárstvo, prispieva k stanoveným cieľom napríklad, že do roku 2030 bude obnovených minimálne 15% degradovaných ekosystémov. Vo vzťahu k cieľu zastavenie straty biodiverzity prispievajú najmä navrhované intervencie/operácie „obhospodarovanie biotopov trávnych porastov v ÚEV, Natura 2000 na poľnohospodárskej a lesnej pôde.

Ďalej k naplneniu cieľov prispeje v značnej miere aj intervencia realizovaná na plochách cenných stanovíšť 7 typov poloprírodných a prírodných trávnych porastov, hlavne v územiach európskeho významu a územiach s vysokou prírodnou hodnotou. Operácie tiež prispievajú k zvyšovaniu biologickej rôznorodosti a ekologickej stabilite krajiny.

K napĺňaniu cieľa 3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky prispeje aj projektová intervencia „Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry“ a to priamo, pretože podporené budú okrem iného aj protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a prieľahy, atď.); a opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň atď.).

Lesnícke prvky zelenej architektúry podľa čl. 70 nariadenia (EÚ) 2021/2115 (nariadenie o SP) prispievajú v rámci uvedenej stratégie hlavne k cieľu 4.1 - Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva (presadzované šetrnejšie hospodárenie v lesoch a podpora zvýšenia biodiverzity a uprednostňovania pestovania a výsadby pôvodných druhov drevín).

K cieľu uvedenej stratégie 4.1 Zabezpečiť udržateľnú ťažbu dreva prispejú lesnícke projektové intervencie aj vzhľadom na to, že podmienka súladu s Programami starostlivosti o lesy sa vzťahuje na všetkých obhospodarovateľov lesov. Intervencia Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch – časť produktívne aj neproduktívne investície bude motivačná pre obhospodarovateľov lesa prejsť na prírode blízke obhospodarovanie lesov. Vzhľadom na to, že prírode blízke obhospodarovanie lesov je povinné v III. a IV. stupni ochrany prírody, budú priorizované projekty v lesoch I. a II. stupňa ochrany (aj vzhľadom na presun správy národných parkov pod inštitúciu Ministerstva životného prostredia v kontexte súvisiaceho cieľa rozšírenia bezzásahových oblastí). Implementáciou projektu sa dosiahne zmena/úprava Programu starostlivosti o les zavedením princípov prírode blízkeho hospodárenia. Podporené budú komplexné projekty, ktoré vytvoria podmienky uplatňovania týchto princípov v praxi, čím sa prispeje k udržateľnému hospodáreniu v lesoch. Okrem toho, budú preferované projekty zamerané na obnovu lesov pri zabezpečení väčšej druhovej diverzity (väčší počet hlavných druhov drevín podľa modelu hospodárenia), čím sa prispeje k vyššej ekologickej stabilite. Podmienky viažuce sa na projekty zahŕňajúce lesné cesty zabezpečia, že na lesných cestách budú uplatnené prvky na zmiernenie povrchového odtoku vrátane odrážok. Taktiež v rámci intervencie Zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov bude podporené aj líniové rozrušenie nepoužívaných lesných ciest na podporu vsakovania vody do lesného porastu.

Lesnícke prvky zelenej architektúry podľa čl. 72 nariadenia EÚ o SP prispievajú v rámci uvedenej stratégie k cieľu 4.2 - Dodržiavať zákaz ťažby dreva v najvyššom stupni ochrany a obmedziť ťažbu v blízkosti riek.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k nasledovným cieľom identifikovaným v Envirostratégii 2030:

2.1 Zastaviť stratu biodiverzity – najmä minimalizovaním negatívnych vplyvov antropogénnej činnosti vyňatím časti plôch z produkcie a zmenšením veľkosti parciel, ako aj minimalizovaním negatívnych dopadov klimatickej zmeny zlepšením retenčnej kapacity pôdy. Stanovením postupov pre obhospodarovanie trvalých trávnych porastov sa skvalitní ochrana a obnova lúk a pasienkov, ktoré predstavujú jedny z ekosystémov s najvyššou mierou biodiverzity.

3.1 V poľnohospodárstve presadzovať šetrnejšie postupy k životnému prostrediu – najmä zmenšením veľkosti parciel, vytvorením biopásov a vyňatím časti plôch z produkcie. Zvýši sa tiež ochrana opeľovačov a biotopov vhodných pre nárast ich populácie.

3.2 Chrániť a obnovovať krajinné prvky na poľnohospodárskej pôde – najmä vyčlenením vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch na ornej pôde.

8.1 Zásahy v krajine plánovať s ohľadom na ochranu pred nedostatkom vody – najmä zlepšením štruktúry pôdy a rozčlenením veľkých parciel.

Navrhované intervencie zamerané na rekonštrukciu a modernizáciu závlah a odvodňovacích kanálov budú kompatibilné s cieľom 1.3 Odstrániť nepriaznivé vplyvy na vodné toky, pretože tieto investície podliehajú schvaľovaciemu procesu, v rámci ktorého si uplatňujú záväzné požiadavky orgány ochrany prírody a krajiny a orgány vodnej správy.

Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 stanovila, aby 75 % z celkovej rozlohy chránených území kategórie II tvorili bezzásahové územia a obnovilo sa minimálne 15 % degradovaných ekosystémov (slanísk, mokradí, rašelinísk a lužných lesov).

Národná stratégia a akčný plán pre biodiverzitu 2021-2030

Koncepcia popisuje víziu a ciele starostlivosti o prírodu v prírodných, poloprírodných i urbánnych oblastiach a stanovuje rámec pre činnosti štátnych orgánov a inštitúcií, samospráv, súkromných vlastníkov pozemkov v chránených územiach a mimovládnych aktérov pri ochrane a manažmente prírody a krajiny.

Jednotlivé prvky zelenej architektúry prispejú najmä k dlhodobému cieľu 3 - vytvoriť právne, inštitucionálne a podmienky manažment ochrany krajiny, zabezpečenie stability a konektivity v krajine,

odolnosť prírodného prostredia na zmenu klímy a udržateľné využívanie prírodných zdrojov.

Vo vzťahu k zmienenému dlhodobému cieľu sa spomína aj potreba vysádzania stromov. K tomuto cieľu prispievame vo forme zavádzania intervencií „Zakladanie agrolesníckych systémov“, Zakladanie líniových vegetačných prvkov“ a „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“.

K operatívnemu cieľu 3.1 Uplatňovať integrovaný koncept ochrany krajiny prispieva intervencia „Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry“ a to priamo, pretože obce budú zapojené do budovania zelenej a modrej infraštruktúry. Okrem toho sa aj v rámci intervencie LEADER predpokladá podpora obcí do budovania prírodných prvkov najmä v zastavaných územiach.

Lesnícke prvky zelenej architektúry podľa čl. 72 nariadenia EÚ o SP prispievajú v rámci uvedenej koncepcie hlavne k cieľu 1.5 – Zabezpečiť ochranu prírodných lesov a pralesov tak, aby bol v týchto územiach umožnený prirodzený nerušený priebeh prírodných procesov.

K operatívnemu cieľu 1.5 „Zabezpečiť ochranu prírodných lesov a pralesov tak, aby bol v týchto územiach umožnený prirodzený a nerušený priebeh prírodných procesov“ ako aj operatívny cieľ 3.5„Zabezpečiť udržateľnosť ťažby dreva z lesných porastov spôsobom, ktorý reálne zabezpečí plnenie relevantných ekosystémových služieb a zabrániť výrubu nelesnej drevinovej vegetácie tak, aby neboli ohrozené alebo degradované prírodné ekosystémy a ich konektivita“ prispeje intervencia Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch – časť produktívne aj neproduktívne investície, pretože priamo prispeje k zavedeniu manažmentu na princípoch prírode blízkeho obhospodarovania lesov, prioritne v lesoch v I. a II. stupni ochrany. Komplementárne budú k operatívnemu cieľu 3.5 prispievať aj intervencie zamerané na vzdelávanie a poradenstvo, čím sa prispeje k zvyšovaniu kvalifikácie subjektov pôsobiacich v lesnom hospodárstve.

K operatívnemu cieľu 3.4 Zaviesť opatrenia poľnohospodárskej politiky zamerané na udržiavanie a obnovu biodiverzity a krajinných prvkov v poľnohospodárskej krajine v priaznivom pomere k intenzívne obhospodarovanej krajine v rámci hospodárskeho subjektu, prispievajú

Operácia Natura 2000 na trvalých trávnych porastoch (čl. 72 nariadenia EÚ o SP) v územiach ÚEV a jej špecifické podmienky záväzkov, Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP a intervencia Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch a to podporou technológií na mechanické ošetrovanie porastov, či technológiami na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín.

K operatívnemu cieľu 4.2 „Zefektívniť ochranu prírody, krajiny, biodiverzity a prírodných zdrojov prostredníctvom zlepšenia povedomia a znalostí o hodnotách a význame prírody, biodiverzity a krajiny ako aj prostredníctvom rozvíjania zručností pre praktickú ochranu prírody a krajiny a vhodnom manažmente prírody a krajiny“ tiež komplementárne prispeje intervencia zameraná na vzdelávanie, keďže v rámci neho bude možné podporiť realizáciu informačných aktivít pre verejnosť zameraných na šírenie povedomia u verejnosti o témach ochrany prírody, biodiverzity a krajiny.

Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia

Hlavným cieľom Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy je zlepšiť pripravenosť Slovenska čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy, priniesť čo najširšiu informáciu o súčasných adaptačných procesoch na Slovensku, a na základe ich analýzy ustanoviť inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach, ako aj zvýšiť celkovú informovanosť o tejto problematike.

Jednotlivé prvky environmentálnej a klimatickej architektúry prispejú k cieľom adaptácie

v nasledovných oblastiach 5.2 Pôdne prostredie, 5.3 Prírodné prostredie a biodiverzita, 5.4 Vodný režim v krajine a vodné hospodárstvo, 5.7 Poľnohospodárstvo.

K plneniu týchto národných cieľov uvedených v časti adaptačné opatrenia v pôdnom prostredí prispievajú aj intervencie II. piliera. Ide o intervencie „Zakladanie agrolesníckych systémov“, „Zakladanie líniových vegetačných prvkov“, „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“ a následná „ochrana a údržba vysadených drevín“, ďalej intervencia „Obhospodarovanie biotopov trávnych porastov v ÚEV“, 7 typov poloprírodných a prírodných trávnych porastov a ekologické poľnohospodárstvo s cieľom zachovania a zvýšenia množstva organického uhlíka v pôde, eliminácie erózie pôdy a zabezpečenie a zachovanie priaznivého vlhkostného stavu pôdy. Ciele stratégie budú napĺňané i v kontexte nepoužívania chemických prípravkov na ochranu rastlín, obmedzením používania hnojív a dodržiavaním viacdruhových osevných postupov.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k plneniu nasledovných opatrení identifikovaných v Stratégii adaptácie na zmenu klímy:

5.2 Pôdne prostredie - Adaptačné opatrenia v pôdnom prostredí - Využívanie opatrení na zlepšenie štruktúry pôdy (podrývaním a hĺbkovým kyprením a hnojením maštaľným hnojom alebo zeleným hnojením), aplikácia organických hnojív, konštrukcia nových krajinných prvkov, podpora zachovania a správneho hospodárenia na trvalých trávnych porastoch, zvyšovanie retenčnej schopnosti pôdy a zadržiavania vody v pôde aj v krajine – najmä prostredníctvom postupu zlepšenie štruktúry pôdy, vyčlenenie vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch a stanovením postupov pre plochy trvalých trávnych porastov.

5.3. Prírodné prostredie a biodiverzita - Diverzifikácia krajiny a krajinných štruktúr – zabezpečenie heterogenity ekosystémov, zvyšovanie rozmanitosti vegetácie, udržateľné obhospodarovanie trvalých trávnych porastov, odstraňovanie inváznych a expandujúcich nepôvodných druhov – najmä prostredníctvom zmenšenia parciel, vytváraním biopásov, vyčlenením vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch a stanovením postupov pre plochy trvalých trávnych porastov a rýchlorastúce dreviny.

5.7. Poľnohospodárstvo - Znižovanie potreby používania chemikálií v poľnohospodárstve, ochrana rastlín a krajinných prvkov v súvislosti s ochranou včiel a iných opeľovačov, podpora hniezdenia voľne žijúcich hmyzích opeľovačov – najmä prostredníctvom vybraných postupov zahŕňajúcich vylúčenie aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a požiadavky na osiatie určitého podielu biopásov/neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače.

Intervencia produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch prispeje komplementárne k cieľom adaptácie v oblasti 5.2 Pôdne prostredie zameraním podpory na živočíšnu výrobu v kontexte zachovania a zvýšenia množstva organického uhlíka v pôde,

Intervencia „Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry“ prispeje k cieľom adaptácie v oblasti 5.2 Pôdne prostredie ako aj v oblasti 5.4 Vodný režim v krajine a vodné hospodárstvo v kontexte budovania nových krajinných prvkov, ktoré o.i. tiež zvyšujú retenčnú schopnosť pôdy. Intervencia Projekty pozemkových úprav vytvára predpoklady implementácie týchto investícií.

Intervencia zameraná na rekonštrukcie a modernizácie odvodňovacích kanálov prispieva k cieľom adaptácie v oblasti 5.2 Pôdne prostredie v kontexte rozšírenia funkcií týchto kanálov na zadržanie vody (regulácia odtoku). Taktiež aj intervencie zamerané na rozširovanie závlah a obnovu existujúcich závlah pri rešpektovaní podmienok súvisiacich s dosiahnutím/zachovaním dobrého stavu vôd prispievajú k adaptačným cieľom zabezpečenia a zachovania vlhkostného stavu pôdy v rámci oblasti 5.2 Pôdne prostredie a oblasti 5.7 Poľnohospodárstvo.

Intervencie v lesnom hospodárstve nadväzujú na navrhované adaptačné opatrenie v rámci oblasti 5.1 Horninové prostredie a geológia tým, že podporujú obnovu lesov s dôrazom na zvýšenie druhovej a vekovej rôznorodosti lesov. Zároveň pri investíciách do lesnej infraštruktúry sa bude uplatňovať podmienka zaviesť prvky na zmiernenie povrchového odtoku vody, čo je v súlade s navrhnutým adaptačným opatrením v rámci oblasti 5.3 Prírodné prostredie a biodiverzita.

Podpora budovania/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete v rámci lesníckych intervencií je v súlade s adaptačným opatrením zabezpečiť primeranú dopravnú prístupnosť lesov v súlade s princípmi ich udržateľného obhospodarovania a adekvátne sfunkčnenie vodných objektov používaných lesných ciest na zlepšenie ich odtokovej funkcie v rámci oblasti 5.7 Lesníctvo

Lesnícke intervencie podporujúce obnovu lesov sú tiež v súlade s adaptačnými opatreniami zameranými na druhovú a vekovú rôznorodosť s cieľom zvýšenia ekologickej stability porastov a ich adaptačnej schopnosti na zmenu klímy v rámci oblasti 5.7 Lesníctvo.

Podpora budovania poznávacej infraštruktúry vrátane objektov slúžiacich pre demonštračné aktivity a aktivity lesnej pedagogicky nadväzujú na navrhnuté adaptačné opatrenie v oblasti 5.7 Lesníctvo.

Všetky Lesnícke projektové intervencie prierezovo prispievajú k cieľom adaptácie v oblasti 5.3 Prírodné prostredie a biodiverzita aj vzhľadom na to, že podmienka súladu projektu s Programami starostlivosti o lesy sa vzťahuje na všetkých obhospodarovateľov lesov.

Intervencia Zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov zase nadväzuje na adaptačné opatrenie zadržať povrchové vody technickými alebo prírode blízkymi opatreniami s účelom ich akumulácie a retencie v oblasti 5.4 Vodný režim v krajine a vodné hospodárstvo.

Intervencia zameraná na poradenstvo prispieva komplementárne k cieľom adaptácie v oblasti 5.7

Poľnohospodárstvo tým, že podporí využívanie nezávislých poradenských služieb

Intervencia Investície na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku nadväzuje na adaptačné opatrenie v oblasti 5.7 Poľnohospodárstvo.

Intervencie Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch ako aj Investície do biohospodárstva prispejú k adaptačnému opatreniu v oblasti 5.10 Energetika, priemysel a niektoré ďalšie oblasti podnikania v kontexte podpory výroby energie z obnoviteľných zdrojov na vlastnú spotrebu.

Intervencia zameraná na vzdelávanie súvisí s aktivitami šírenia povedomia o adaptačných opatreniach v oblasti pôdohospodárstva, čím sa prispeje k cieľom v oblasti 7.3 Informácia, komunikácia, vzdelávanie a zapojenie verejnosti.

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy

SP SR je v súlade s týmto akčným plánom v oblastiach: adaptačné opatrenia v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve, zvyšovanie adaptačnej schopnosti obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporu udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby, minimalizovanie vodnej a veternej erózie pôdy, opatrenia na ochranu pôdy, adaptáciu rastlinnej a živočíšnej výroby na zmenené klimatické podmienky, závlahy s dôrazom na efektívnosť zavlažovania, protierózne opatrenia v poľnohospodárstve, tvorba nových krajinných prvkov a podpora zachovania a obnovy existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom a agrolesnícke systémy.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k plneniu nasledovných opatrení identifikovaných v Akčnom pláne pre implementáciu Stratégie adaptácie na zmenu klímy: Prierezové opatrenie PO.14 - Upraviť dotačné schémy SP SPP, aby sa zvýšila podpora zelenej infraštruktúry (medze, pásy zelene) v krajine a znížila podpora veľkoblokového intenzívneho obhospodarovania – najmä prostredníctvom zmenšenia veľkosti parciel a požiadavky na vyčlenenie vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch.

Špecifické opatrenie 2.1.2 - Podpora projektov zameraných na zvyšovanie retenčnej schopnosti pôdy a zadržiavanie vody v krajine (napr. zasakovacie pásy, obnova mokradí, zvýšenie obsahu organickej hmoty v pôde, obmedziť ťažkú agromechanizáciu, podpora zelenej infraštruktúry, zmena veľkoplošných systémov hospodárenia na pôde na prírode bližšie maloplošné a kombinované systémy) – najmä prostredníctvom zlepšenia štruktúry pôdy dodaním organickej zložky a zmenšením veľkosti parciel.

Špecifické opatrenie 2.2.2 - Zvýšiť zastúpenie nových a podporovať zachovanie a obnovu existujúcich krajinných prvkov s protieróznym účinkom – najmä prostredníctvom požiadavky na vyčlenenie vyššieho podielu neproduktívnych prvkov a plôch.

Špecifické opatrenie 2.3.1 - Podporovať aktivity na zlepšenie kvalitatívnych vlastností pôdy, vrátane precízneho poľnohospodárstva, agrolesníctva a podpory živočíšnej výroby - najmä prostredníctvom zlepšenia štruktúry pôdy dodaním organickej zložky a postupov hospodárenia na plochách trvalých trávnych porastov a zatrávnenej ornej pôde v chránených územiach.

Špecifické opatrenie 2.5.1 V rámci SPP výraznejšie podporiť extenzívny chov hospodárskych zvierat a odstrániť plošné disproporcie, najmä cez podporu menších a stredne veľkých subjektov – najmä prostredníctvom stanovených postupov hospodárenia na plochách trvalých trávnych porastov a zatrávnenej ornej pôde v chránených územiach.

Špecifické opatrenie 2.6.3 - Podporiť podmienky pre vytváranie biotopov na hniezdenie voľne žijúcich hmyzích opeľovačov a diverzitu zdrojov ich potravy – najmä prostredníctvom požiadavky na osiatie určitého podielu biopásov/neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače.

Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov zároveň prispeje k plneniu špecifického opatrenia 2.5.1 V rámci SPP výraznejšie podporiť extenzívny chov hospodárskych zvierat a odstrániť plošné disproporcie, najmä cez podporu menších a stredne veľkých subjektov.

Projekty pozemkových úprav a Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry priamo prispievajú k prierezovému opatreniu 5 Budovanie zelenej infraštruktúry a ekologických sietí. Tieto intervencie sú prepojené aj na špecifické opatrenie 1.1 Zadržiavanie vody v krajine a sídlach, 2.1 Opatrenia na zvýšenie retencie vody v pôde, 2.3 Podpora opatrení na ochranu pôdy, 4.2 Zabezpečenie vody pre prírodu, biodiverzitu a krajinu.

Intervencia Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesov prispieva k špecifickému opatreniu 1.2 Protipovodňová ochrana na zvýšenie bezpečnosti obyvateľstva, kritickej infraštruktúry a krajiny v kontexte budovania technických vodozádržných opatrení na drobných vodných tokoch v lesoch.

Lesnícke intervencie sú prepojené na špecifické opatrenie 1.7 Hospodárenie v lesoch a v krajine a ochrana vodných zdrojov v kontexte motivácie obhospodarovateľov lesov implementovať postupy prírode blízkeho obhospodarovania lesov. Investície do budovania/rekonštrukcie lesnej dorpavnej siete pri zabezpečení prvkov na zmiernenie povrchového odtoku je tiež v sulade s týmto špecifickým opatrením. Taktiež sú v súlade so špecifickými opatreniami špecifického cieľa 3 Adaptované lesné hospodárstvo v kontexte uplatňovania Programov starostlivosti o les, ozdravných opatreniach a obnove lesov so zameraním na zvýšenie ekologickej stability porastov a ich adaptačnej schopnosti na zmenu klímy, motivovanie obhospodarovateľov lesov k prechodu na prírode blízke hospodárenie. Lesnícke intervencie tiež prispievajú k špecifickému opatreniu 4.3 Ochrana a adaptácia lesov v chránených územiach.

Intervencia zameraná na rekonštrukcie/modernizácie závlah nadväzuje na špecifické opatrenie 2.1 Opatrenia na zvýšenie retencie vody v pôde.

Intervencia Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch prispieva k špecifickému cieľu 2.3 Podpora opatrení na ochranu pôdy podporou poľnohospodárskej techniky používanej v presnom poľnohospodárstve, zameraním podpôr na živočíšnu výrobu a vyššou intenzitou pomoci v prípade projektov zameraných na ekologické poľnohospodárstvo.

Intervencia Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov prispieva k špecifickému cieľu 2.3 Podpora opatrení na ochranu pôdy v kontexte stimulácie lokálneho spracovania, lokálneho odbytu a spracovania produktov ekologickej výroby.

Program záchrany hlucháňa hôrneho na roky 2018 a 2022

Hlavným strategickým cieľom programu záchrany je zabezpečenie prežitia populácie hlucháňa hôrneho vo voľnej prírode na území Slovenska a postupné zvyšovanie jeho populácie na úroveň priaznivého stavu.

Operácia LEKS ochrana hlucháňa hôrneho a jej špecifické podmienky záväzkov budú mať priamy dopad na uvedený program. Konkrétne na prioritu č. 3 Zvýšiť kvalitu a rozlohu vhodných biotopov hlucháňa. V rámci uvedenej intervencie sa plánuje podporiť **2 000 ha.**

Národný lesnícky program Slovenskej republiky 2021-2030 – vstupná správa

Vstupná správa považuje PBHL za jedno z hlavných opatrení na zlepšenie stavu lesov v SR. SP SF obsahuje opatrenia zamerané na presadzovanie mitigačných a adaptačných opatrení na zmenu klímy uplatňovaním postupov PBHL. Projektové intervencie priamo prispievajú k zavádzaniu princípov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Ďalej podporené budú opatrenia na zvyšovania vodozádržnej funkcie, zlepšenie stavu biotopov, najmä v rámci území sústavy Natura 2000 a v územiach s vysokou prírodnou hodnotou.

Prioritný akčný rámec pre sústavu Natura 2000 v SR

Prioritný akčný rámec pre sústavu Natura 2000 má za cieľ zabezpečiť priaznivý stav druhov a biotopov európskeho záujmu. Lesnícke a poľnohospodárske opatrenia budú preto viesť k lepšej ochrane sústavy chránených území Natura 2000.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP vzhľadom na zvýšenú úroveň ambícií na stanovených plochách ornej pôdy, ktoré zasahujú do chránených vtáčích území a území európskeho významu taktiež prispeje k lepšej ochrane sústavy chránených území Natura 2000. Spôsob obhospodarovania plôch šetrnejším spôsobom k životnému prostrediu sa zabezpečí aj v ostatných oblastiach mimo Natura 2000 (v zmysle kapitoly E.2.5) najmä podporou vytvárania vhodných podmienok pre opeľovače, umiestňovania biopásov na ornej pôde, prispôsobením kosenia preferujúcim neskoršie termíny kosenia a ochranou krajinných prvkov.

V rámci intervencie 70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – operácia ochrana hlucháňa hôrneho, sa plánuje podporiť **2 000 ha**. Podpora spočíva vo vytvorení vhodných biotopov prostredníctvom vhodných manažmentových zásahov. V rámci PAF pre sústavu Natura 2000 na roky 2021-2027 (ďalej len PAF SR 2021-2027) sa prostredníctvom navrhovaného opatrenia ”*Zvýšenie kvality a rozlohy vhodných biotopov na lokalitách s výskytom hlucháňa (Tetrao urogallus) prostredníctvom aplikácie aktívnych manažmentových opatrení*” plánuje podporiť **1 200 ha**. Preto možno konštatovať, že uvedené opatrenie PAF SR 2021-2027 sa bude realizovať prostredníctvom uvedenej

intervencie SP SPP 2023-2027 na 160%.

V rámci tej istej intervencie sa budú implementovať aj 2 nasledovné operácie:

- Operácia LEKS – Územia európskeho významu (cieľ 10 000 ha),
- Operácia LEKS – Chránené vtáčie územie (cieľ 22 00ha).

Obe operácie budú prostredníctvom svojich záväzkov plniť nasledovné opatrenia stanovené v PAF SR 2021-2027:

- V okolí vybraných hniezd ohrozených najmä ťažbou obmedzovanie vyrušovania v čase hniezdenia, chrániť hniezdne stromy (cieľ 60 lokalít) – **cieľ LEKS CHVÚ – 28 CHVÚ**
- Ponechávanie hrubého mŕtveho dreva (stojace zlomy, štompy, pahýle, ležanina v rôznom stupni rozkladu) v počte minimálne 5 ks na 1 ha (cieľ 15 000 ha) – **cieľ LEKS CHVÚ a ÚEV – 32 000 ha**
- Pri obnove les. porastov ponechávanie výstavkou starých listnatých stromov s dutinami v počte minimálne 10 ks na 1 ha (cieľ 35 000 ha) **cieľ LEKS CHVÚ a ÚEV – 32 000 ha**

Okrem iného sa v PAF SR 2021-2027 stanovuje aj požiadavka "*Používať biologický odbúrateľný olej na mazanie rezných častí a environmentálne vhodnejšie palivá do motorových píl a krovinorezov*" ktorá je taktiež implementovaná prostredníctvom 2 uvedených operácií.

Intervencia 72.1 Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskych pozemkoch (TTP) má za cieľ podporovať zákaz aplikácie chemických látok a dodatkových hnojív na rozlohe **1 879 ha** ročne. V rámci PAF SR 2021-2027 sa prostredníctvom navrhovaného opatrenia "*Eliminácia resp. usmernenie agrochemických postupov a používania rodenticídov v poľnohospodárstve*" plánuje podporiť **1 800 ha** ročne.

Intervencia 72.2 Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch má za cieľ podporovať bezzásah v rámci 5. stupňa ochrany v územiach Natura 200 ÚEV + 5% 5. stupňa ochrany mimo území Natura 2000 ÚEV. V rámci uvedenej intervencie sa plánuje podporiť **26 447 ha**. V rámci PAF SR 2021-2027 sa prostredníctvom navrhovaného opatrenia *"Zabezpečiť bezzásahový režim v územiach vyžadujúcich si uplatnenie daného opatrenia z dôvodu udržania alebo zlepšenia stavu biotopu a predmetov ochrany a zabezpečiť finančnú náhradu za obmedzenie bežného hospodárenia v týchto lokalitách"* plánuje podporiť **25 000 ha**.

V PAF SR 2021-2027 je taktiež definovaná ochrana druhov ako drop veľký (*Otis tarda*), syseľ pasienkový (Spermophilus citellus) a ľabtuška poľná *(Anthus campestris)*. Prostredníctvo SP SPP 2023-2027 je ochrana uvedených druhov zabezpečená v rámci intervencie 70.07 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity, resp. prostredníctvom nasledovných operácií:

- Operácia Ochrana biotopu dropa veľkého (cieľ **3 600 ha**),
- Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového (cieľ **2 000 ha**),
- a intervencie 70.08 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy (cieľ **7 023 ha** - ľabtuška poľná).

Prostredníctvom intervencie 70.07 Agroenvironmentálno-klimatická intervencie – Ochrana a zachovanie biodiversity (operácia - Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu) sa bude taktiež podporovať mozaikové kosenie na plánovanej výmere **22 953 ha**. PAF SR 2021-2027 plánuje prostredníctvom opatrenia *"Mozaikovité, nepravidelné kosenie (s frekvenciou prispôsobenou jednotlivým biotopom) a dôsledné odstránenie biomasy z lokality"* podporiť **18 000 ha**.

MPRV SR uvažovalo o implementácii intervencie zameranej na ochranu oblastí s hniezdiacimi dravcami na zemi. Hlavným problémom je ale obťažnosť definovania oblastí s výskytom dravcom hniezdiacich na zemi. Operácie v rámci AEKO sú 5-ročné záväzky, pričom opakovateľnosť a dodržiavanie podmienok v rámci viacročných záväzkov sa musí kontrolovať na konkrétnom mieste. Už v minulých programových obdobiach bol problém s vyznačovaním týchto hniezd v teréne zo strany orgánu štátnej ochrany prírody, aby nedošlo k ich poškodeniu alebo krádeži hniezd. Existuje tu preto obava z možných problémov pri

realizácii takýchto opatrení.
MPRV SR do budúcnosti nevylučuje spoluprácu s MŽP SR ohľadom implementácie takejto intervencie, ktorá by mohla byť financovaná z EPFRV, resp. iných zdrojov.

Opatrenia dokumentu PAF SR 2021-2027 sa budú realizovať aj prostredníctvom intervencie 73.2 – Zakladanie líniových a vegetačných prvkov. Prostredníctvom uvedenej intervencie sa plánuje podporiť výsadba 100 km stromoradí a 16 km vetrolamov.

Pre MPRV SR je ochrana mokradí dôležitá nielen z dôvodu výraznej sekvestrácie uhlíka, ale aj z dôvodu posilňovania biodiverzity a tým aj zmierňovania dôsledkov klimatických zmien.
Čo sa týka ochrany a manažmentu mokradí a rašelinísk v rámci noriem dobého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (GAEC 2), bude stanovená požiadavka nepoškodzovať a nezmenšovať rozlohu mokradí, aby sa zabezpečila ochrana ekosystémov a pôd bohatých na uhlík (GAEC 2 sa bude v SR uplatňovať od roku 2025).
Ministerstvo životného prostredia SR využívalo a naďalej plánuje využívať na ochranu mokradí finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, Operačného programu Kvalita životného prostredia, LIFE, Nórskych grantov a iných zdrojov.

Koncepcia prírode blízkeho hospodárenie v lesoch určuje do roku 2030 uplatňovať tento systém na cca 200 tis. ha výmery lesov v národných parkoch a na približne 250 tis. ha lesov mimo národných parkov.

3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva
4. Smernica Rady č. 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov
H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody. MŽP 2018

Akčný plán je zameraný na udržanie kvality a kvantity vody a vodných zdrojov. SP SR pokrýva tieto ciele opatreniami v poľnohospodárstve aj lesnom hospodárstve nasmerovanými na zadržanie vody v krajine, udržateľné a pôdu šetriace systémy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a hospodárenie s vodou, adaptácie na zmenu klímy pri obnove lesov a zvyšovanie odolnosti lesných porastov voči suchu, zalesňovanie plôch extrémne ohrozených vodnou a pôdnou eróziou, zabránenie zhutňovaniu pôdy a znižovanie využívania chemických látok v poľnohospodárstve (chemické prípravky na ochranu rastlín a chemické hnojivá), ochranu trávnych porastov a opatrenia viažuce sa na integrovanú produkciu šetrné hospodárenie a ekologické poľnohospodárstvo. Podporou environmentálne šetrných postupov v kombinácii s obmedzením vstupov hnojivých látok sa prispieva tiež k zníženiu kontaminácie pôdy a vody. Ďalšie opatrenia súvisiace s dusičnanmi z poľnohospodárskej činnosti je zníženie úniku dosiahnuté predĺžením času pasenia počas roka, resp cielená aplikácia hnojív za účelom znižovania potreby hnojenia pre aktuálne pestované plodiny.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP prispeje k naplneniu opatrenia č. 4.1.1 i) Podporovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy spôsobom, ktorý minimalizuje pôdnu eróziu a podporuje retenčnú schopnosť pôd, najmä zlepšením štruktúry pôdy dodaním organickej zložky do pôdy.
Investičné intervencie nadväzujú na akčný plán, najmä čo sa týka obnovy existujúcich závlah, rekonštrukcie a modernizácie odvodňovacích kanálov s retenčnou funkciou, budovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v nadväznosti na ukončené projekty pozemkových úprav, obnovu lesov s dôrazom na zvýšenie drevinovej rôznorodosti a rekonštrukcie lesných ciest s podmienkou uplatnenia prvkov na zmiernenie povrchového odtoku vody. Intervencia zameraná na vzdelávanie tiež nadväzuje na akčný plán v kontexte zabezpečenia odborného vzdelávania v oblasti udržateľného využívania vôd v pôdohospodárstve.

5. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého

ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe

6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES

Národný program znižovania emisií

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy

Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (intervencia podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP) bude viesť k pobytu zvierat na pasienkoch. Pasenie v zmysle kódexu je technika na zníženie emisií amoniaku a strát dusíka zaradená do prvej kategórie (dobre preskúmané, overené, považujú sa za vhodné alebo potenciálne vhodné a o ich účinnosti existujú kvantitatívne údaje, minimálne na experimentálnej úrovni).

Ďalšie opatrenia súvisiace s možným únikom dusíka z poľnohospodárskej činnosti je pasenie. Zníženie emisií dosiahnuté predĺžením času pasenia počas roka bude závisieť okrem iného od referenčného základu (emisie nepasúcich sa zvierat), času, ktorý zvieratá strávia pasením a úrovne obsahu dusíka pasienku. Potenciál predĺženia času pasenia je niekedy obmedzený dostupnosťou pozemkov, typom pôdy, topografiou, veľkosťou a štruktúrou poľnohospodárskeho podniku, klimatickými podmienkami, ekonomickými hľadiskami, a pod. Táto techniku je zaradená do 1. kategórie.

V 1. časti kódexu sú uvedené stratégie a techniky na zníženie emisií amoniaku a strát dusíka zoskupené do troch kategórií: 1. Techniky a stratégie 1. kategórie: sú dobre preskúmané, overené, považujú sa za vhodné alebo potenciálne vhodné a o ich účinnosti existujú kvantitatívne údaje, minimálne na experimentálnej úrovni.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP čiastočne prispeje k plneniu prioritného opatrenia identifikovaného v časti 5 - Zavedenie požiadaviek na redukciu emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat zaradených ako stredné zdroje emisií a z aplikovania hnoja do pôdy - s ohľadom na požiadavku na zapracovanie maštaľného hnoja do pôdy do 12 hodín od aplikácie v rámci postupu zlepšenie štruktúry pôdy.

Eko-schéma Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov zároveň vo všeobecnosti prispeje k zníženiu emisií amoniaku, nakoľko pasenie je považované za techniku na zníženie emisií amoniaku.

Investičná intervencia Investície na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku priamo nadväzuje na opatrenie Národného programu znižovania emisií „Zavedenie požiadaviek na redukciu emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat zaradených ako stredné zdroje emisií a z aplikovania hnoja do pôdy (uplatnenie Kódexu najlepšej poľnohospodárskej praxe)“ tým, že podporuje investície vyplývajúce z Kódexu nad rámec povinných legislatívnych požiadaviek.

Intervencia Produktívne investície v poľnohospodárstve ako aj Rozširovanie kapacít v spracovateľských podnikoch a Investície do biohospodárstva prispievajú k cieľom zvýšenia energetickej efektívnosti a využitia obnoviteľných zdrojov na výrobu energie na vlastnú spotrebu.

7. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ

8. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013

Na ciele EÚ na znižovanie emisií a zvyšovania záchytov uhlíka, ktoré budú stanovené v revidovanom nariadení (EÚ) 2018/842 (nariadenie o spoločnom úsilí, ESR) a v nariadení (EÚ) 2018/841 (nariadenie o využívaní pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve, LULUCF) SR reaguje

prostredníctvom nasledovných intervencií:
70.01 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému
70.02 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
70.03 Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo – na trvalých trávnych porastoch
70.07 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Ochrana a zachovanie biodiverzity
• Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového
• Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu
• Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2)
70.08 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy
70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov
72.1 Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)
72.2 Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na lesných pozemkoch
73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému
73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov
73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy
73.08 – Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
73.14 – Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch – časť neproduktívne investície
73.16 – Projekty ozdravných opatrení v lesoch
73.18 – Budovanie spoločných opatrení a zariadení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry
73.19 - Investície do biohospodárstva
73.21 – Zlepšovanie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha
Opatrenia prispievajúce k zvýšeniu záchytov uhlíka v lesoch nadväzujú aj na strategické dokumenty SR v oblasti lesného hospodárstva. Ide o komplex opatrení, ktoré aj v dlhodobom horizonte prispejú k zvýšeniu záchytov, pretože významne zvyšujú ekologickú stabilitu lesov a ich adaptáciu na zmenu klímy. Zároveň aj niektoré produktívne investície vedú k zvýšeniu záchytov uhlíka na poľnohospodárskej pôde. V rámci strategického plánu sa budú podporovať aj investície v nadväzujúcich sektoroch, ktoré prispievajú k cieľom znižovania emisií a zvýšenia záchytov uhlíka, napr. investície súvisiace s opätovným využitím a recykláciou výrobkov z dreva.
Slovensko poskytne komplexný súbor dát Európskej komisii do konca roka 2023.

9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov

Integrovaný národný energetický plán Slovenska do roku 2030

Kvalita ovzdušia významnou mierou ovplyvňuje stav životného prostredia, ľudské zdravie ako aj jednotlivé ekosystémy. Jedným zo strategických cieľov environmentálnej politiky je udržať kvalitu ovzdušia v miestach, kde kvalita ovzdušia je dobrá a zlepšiť kvalitu ovzdušia tam, kde je zhoršená.
K dekarbonizácii v rámci oblasti 2.1.1. Emisie skleníkových plynov a odstraňovanie prispieva Intervencia Investície na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku podporou investícií do technológií na zníženie emisií skleníkových plynov z chovov hospodárskych zvierat.
K dekarbonizácii v rámci oblasti 2.1.2. Energia z obnoviteľných zdrojov prispievajú intervencie Produktívne investície v poľnohospodárstve, Rozširovanie kapacít v spracovateľských podnikoch a Investície do biohospodárstva podporou využitia obnovteľných zdrojov na výrobu energie na vlastnú spotrebu. Podpora je komplementárna k podporám z Plánu obnovy a Partnerskej dohody.
Podľa Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021-2030 sa očakáva zvýšenie inštalovaného výkonu v prípade technológie využívajúcej solárnu energiu na výrobu elektriny o 520 MW a v príapde technológie využitia biomasy (bioplynu a biometánu) o 70 MW.
V rámci intervencií 73.04 Investície v poľnohospodárskych podnikoch; 73.05 Investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár; 73.07 Rozšírenie kapacít v spracovateľských

podnikoch; 73.19 Investívie do biohospodárstva budú vyčlenené samostatné alokácie pre investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie.

V prípade intervencií 73.04 a 73.05 bude podpora poskytnutá formou finančných nástrojov a vzhľadom na očakávaný pákový efekt predpokladáme investície vo výške 250 mil. €.

V prípade spracovania, predpokladáme vyčlenenie spolu 45 mil. € na investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie, t.j. 70 mil.€ v investíciách.

Spolu sa predpokladá, že SP SPP podporí investície do obnoviteľných zdrojov energie v hodnote 320 mil. €. Zvýšenie ukazovateľa hodnoty inštalovanej kapacity zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov závisí od typu podporených technológií. Predpokladá sa, že sa podporou zo Strategického plánu SPP dosiahne cieľová hodnota 90 MW inštalovaného výkonu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

S plánovanými opatreniami Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021-2030, t. j. konverziou poľnohospodárskej pôdy (trávnych porastov) na lesnú o rozlohe 23 tis. ha, zatrávnením 50 tis. ha ornej pôdy a znížením výskytu lesných požiarov o 10 % dosiahnuť v roku 2025 záchyt oxidu uhličitého na lesných pozemkoch 3,49 mil. ton.

Podľa Štatistickej ročenky SR o pôdnom fonde pribudlo v priebehu rokov 2015 – 2020 do lesných pozemkov 9 994 ha (čo je v priemere cca 1665 ha ročne) a tento trend je trvalý. Plochy lesov sa zväčšujú a naopak klesá výmera poľnohospodárskej pôdy.

SP SPP 2023-207 umožňuje preferenciu investícií do technických vodozádržných opatrení na vodných tokoch v lesoch, ktoré budú mať potenciál využitia aj na protipožiarnu ochranu.

Zalesnenie je podporované aj v rámci intervencie 73.16 - Ozdravné opatrenia v lesoch. Zatrávňovanie bude podporované v rámci intervencie 73.18, prostredníctvom 73.3 Zalesnenie poľnohospodárskej pôdy (neproduktívna investícia) + údržba (70.03), zatrávnenie ornej pôdy (70.08) + celofarmová eko-schéma podporujúca zatrávňovanie medziradí sadov a viníc.

Z dôvodu väčšieho prepojenia Plánu a NECP (Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030) SP SPP 2023-2027 obsahuje aj nasledovné ustanovenie: "Priaznivý efekt zalesňovania a zatrávňovania predpokladá Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (NECP) prostredníctvom scenára WAM do roku 2040, ktorý vykazuje nárast záchytov CO2 v lesoch a v ornej pôde a v menšej miere aj v trávnatých porastoch. Projekcie emisií CH4 a N2O v sektore LULUCF z lesných požiarov (v Gg) podľa scenára WAM do roku 2040 vykazovali taktiež mierny pokles, t.j. nárast záchytov."

10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES

11. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a(EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050

Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 predpokladá, že v sektore využívania pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesníctve (LULUCF) celkové záchyty oxidu uhličitého dosiahnu 4,21 mil. ton v roku 2035, hlavne v kategóriách lesná pôda a pasienky.

Integrovaný národný energetický plán Slovenska do roku 2030

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP reflektuje na požiadavku stratégie, podľa ktorej realizácia podpory z I. a II. piliera Spoločnej poľnohospodárskej politiky má smerovať k zlepšeniu životného prostredia a klímy s odmeňovaním poľnohospodárov za dodatočné aktivity smerujúce k znižovaniu emisií resp. k zvyšovaniu záchytu uhlíka, najmä s ohľadom na požiadavku na zapracovanie maštaľného hnoja do pôdy do 12 hodín od aplikácie v rámci postupu zlepšenie štruktúry pôdy a požiadavku na zatrávnenie plôch medziradí v sadoch, vinohradoch a chmeľniciach, resp. zatrávnenie ornej

pôdy v chránených územiach, ako aj stanovenie vhodných postupov na obhospodarovanie plôch trvalých trávnych porastov.

K energetickej efektívnosti v priemysle prispievajú intervencie Produktívne investície v poľnohospodárstve, Rozširovanie kapacít v spracovateľských podnikoch a Investície do biohospodárstva podporu investícií do zavádzania energeticky efektívnejších technológií vo výrobe.

12. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov

Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov

V súlade so Zelenou dohodou, Stratégiou z farmy na stôl a Stratégiou o biodiverzite sú rámcové ciele národného akčného plánu dané aj zabezpečením kvalitnej a zdravej poľnohospodárskej produkcie, adaptácie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na zmenu klímy, alebo zvýšenie ochrany vodných zdrojov pitných vôd a zabezpečenie ich optimálneho stavu a podpora nechemických metód ochrany rastlín. Podpora šetrných postupov pri hospodárení a Ekologické poľnohospodárstvo významne prispievajú k plneniu cieľov pre dosiahnutie udržateľného používania pesticídov.

Celofarmová eko-schéma podľa čl. 31 nariadenia EÚ o SP má potenciál čiastočne prispieť k plneniu opatrenia 4.1.3 Zníženie rizika z používania prípravkov na ochranu rastlín v poľnohospodárskej oblasti vzhľadom na vybrané postupy zahŕňajúce vylúčenie aplikácie prípravkov na ochranu rastlín.

Intervencia Produktívne investície v poľnohospodárstve prispieva k cieľom národného akčného plánu podporou investícií do technológií presnej aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a tiež aj technológií na mechanické ošetrovanie porastov. Komplementárne prispievajú k jeho cieľom aj intervencie zamerané na vzdelávanie a poradenstvo, v rámci ktorých sa budú podporovať vzdelávacie aktivity pre poľnohospodárov zamerané na udržateľné používanie prípravkov na ochranu rastlín a taktiež aj individuálne nezávislé poradenstvo zamerané na ochranu rastlín.

3.1.5 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty LIFE

3.2 Prehľad stratégie generačnej obnovy

Súčasný stav

Priemerný vek poľnohospodárov na Slovensku aj v EÚ sa dlhodobo zvyšuje, čo vytvára problém pre dlhodobú udržateľnosť poľnohospodárstva a vidieka. Na Slovensku tvorí podiel zamestnancov do 40 rokov zo všetkých zamestnancov v poľnohospodárstve 28 % (rok 2017), kým v celej EÚ je tento podiel 31 %. Manažéri do 40 rokov predstavujú na Slovensku 19 % všetkých manažérov v poľnohospodárstve, čo je viac ako priemer EÚ, ktorý dosahuje úroveň 10,6 %. Zastúpenie zamestnancov a manažérov do 40 rokov v poľnohospodárstve výrazne zaostáva za celým národným hospodárstvom Slovenska, kde zamestnanci a manažéri do 40 rokov predstavujú 45 %, resp. 43 %.

Na Slovensku bolo v roku 2019 podporených 798 mladých poľnohospodárov, čo bolo 4,3 % všetkých poberateľov priamych platieb. Mladí poľnohospodári obhospodarovali 34 221 ha pôdy (1,86 % obhospodarovanej pôdy Slovenska) a získali 2 % vyplatených priamych platieb (PPA, 2019). Mladí poľnohospodári zväčša riadia malé, novovzniknuté rodinné farmy. Kým priemerná veľkosť farmy poberajúcej dotácie je na Slovensku je 100 ha, priemerná veľkosť farmy mladého poľnohospodára predstavuje 43 ha. Až tretina mladých poľnohospodárov obhospodaruje menej ako 20 ha a približne polovica menej ako 40 ha.

Podiel žien – manažérok fariem sa mierne zvyšuje. V roku 2016 bolo v SR medzi manažérmi fariem 19 % žien, čo bolo o 3 p.b. viac ako v roku 2013. Najväčšie zastúpenie medzi manažérmi fariem mali ženy vo veku 65 a viac rokov (23 %). Medzi manažérmi fariem vo veku menej ako 40 rokov mali ženy 19 % zastúpenie (Eurostat).

V projektovej podpore 6.1 (pomoc na začatie podnikania pre mladých poľnohospodárov) bolo úspešných 680 žiadateľov z celkového počtu 2 143 projektov, z toho bolo do projektovej podpory zapojených 242 mladých poľnohospodárok (PPA).

Mladí poľnohospodári na Slovensku sa nadpriemerne venujú pestovaniu ovocia a zeleniny. Zároveň mladí

poľnohospodári majú približne polovičný podiel hovädzieho dobytka s podporou na hektár oproti priemeru Slovenska (IPP 2019), čo môže súvisieť s minimálnym požadovaným počtom HD na zaradenie do podpory. Podľa Združenia mladých farmárov na Slovensku (ASYF) pôsobia mladí farmári prevažne v špecializovanej rastlinnej a živočíšnej výrobe. Mladí farmári sa venujú špecifickým a regionálnym potrebám a svoju produkciu predávajú prevažne konečnému spotrebiteľovi.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po kvalitnom vzdelávaní a poradenstve. Táto skupina je jedna z hlavných pri cielení odborného vzdelávania. Toto vzdelávanie však častokrát nie je dostatočne dostupné, prípadne nespĺňa požadované podmienky kvality (MPRV SR, 2019).

Extrémna fragmentácia vlastníctva pôdy výrazne brzdí rozširovanie fariem mladých poľnohospodárov. V roku 2017 priemerná poľnohospodárska parcela na Slovensku mala výmeru 0,5 ha, jednu parcelu vlastnilo v priemere až 12 osôb a celkovo existovalo takmer 99 miliónov vlastníckych vzťahov k pôde. Vysoká fragmentácia vlastníctva pôdy má negatívne dopady na trh s pôdou. Kvôli rozdrobenosti vznikajú vysoké transakčné náklady na transfer pôdy prostredníctvom predaja alebo prenájmu od menej efektívnych k efektívnejším poľnohospodárom. Trh s pôdou na Slovensku sa najviac negatívne dotýka mladých poľnohospodárov, ktorí majú najväčšiu potrebu rozširovať veľkosť farmy (Záverečná správa revízie výdavkov MPRV SR, 2019, IPP).

Na Slovensku je finančná medzera pre sektor poľnohospodárstva medzi 139,8 mil. až 315,9 mil. EUR (fi compass, 2020). Mladí poľnohospodári tvoria 25,3 až 110,4 mil. EUR finančnej medzery. Malé farmy do 20 ha majú až 60% podiel na finančnej medzere.

Mladí poľnohospodári majú vysoký dopyt po investíciách a zároveň majú nedostatočný prístup k úverom. Mladí poľnohospodári majú na začiatku podnikania zvýšené náklady a ich výnosy a zisky sú nižšie. To znižuje v počiatkoch podnikania ich ziskovosť a zároveň znižuje ich prístup k úverom na investície. Nízka miera prístupu k úverom je z dôvodu horšej bonity a nedostatku aktív na zábezpeku.

Mladí poľnohospodári prinášajú do odvetvia nové a inovačné technológie a ich efektivita je nadpriemerná. V porovnaní so staršími poľnohospodármi sú zároveň aj lepšie odborne pripravení a častokrát aj majú menšiu averziu voči riziku. Generačná obnova pomáha riešiť vyľudňovanie vidieka a zvyšuje zamestnanosť (EK, 2015).

Identifikované potreby:

1.Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore.

2.Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde.

3.Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery.

4.Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov.

Spôsob podpory generačnej obnovy:

Z prostriedkov SP SPP 2023-2027 Slovensko na podporu mladých poľnohospodárov vyčlení 67,2 mil. EUR (zdroje EÚ), čo zodpovedá 3,3% jeho celkovej alokácie na priame platby. Slovensko využije na podporu generačnej obnovy intervencie v rámci priamych platieb aj rozvoja vidieka. Podpora mladých poľnohospodárov bude zahŕňať:

1.Komplementárnu podporu príjmu pre mladých poľnohospodárov

2.Podporu na usadenie mladých poľnohospodárov

3.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom investícií

4.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom vzdelávania/poradenstva

5.Prístup mladých poľnohospodárov k pôde

1.Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

Slovensko v období 2023-2027 poskytne komplementárnu podporu príjmu pre mladých poľnohospodárov na prvých 100 ha na úrovni 100 EUR/ha každému skutočnému mladému poľnohospodárovi. Na platbu bude mať nárok mladý poľnohospodár, ktorý začal podnikať v poľnohospodárstve prvý krát alebo založil podnik počas dvoch rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o podporu. Podpora sa bude vyplácať maximálne 5 rokov. Na túto intervenciu Slovensko alokuje 12,2 mil. EUR.

2.Podpora na získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov

Slovensko podporí mladých poľnohospodárov prostredníctvom projektovej podpory paušálnou sumou v hodnote 50 000 EUR (70 000 EUR v prípade, ak podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej produkcie mladého farmára). Projektová podpora bude viazaná na investície na farme v minimálnej miere 50% z hodnoty paušálnej sumy. Na túto intervenciu Slovensko alokuje 57 mil. EUR.

3.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom investícií

Slovensko podporí konkurencieschopnosť mladých poľnohospodárov a zníži tým ich finančnú medzeru prostredníctvom grantov a finančných nástrojov. Na túto intervenciu Slovensko alokuje v rámci Strategického plánu 59,6 mil. EUR. Finančné nástroje odstránia podstatnú časť finančnej medzery mladých poľnohospodárov prostredníctvom poskytovania záruk, zvýhodnených úrokových sadzieb a aj vo forme odpustenia časti istiny. Finančné nástroje budú môcť mladí poľnohospodári použiť aj na nákup pôdy. Okrem finančných nástrojov budú investície mladých poľnohospodárov podporené investičnými grantami so zvýhodnenou intenzitou podpory.

4.Podpora mladých poľnohospodárov prostredníctvom vzdelávania/poradenstva

Slovensko podporí mladých farmárov a ich konkurencieschopnosť formou vzdelávania a poradenstva zameraného na potreby mladých farmárov. Prostriedky na vzdelávanie a poradenstvo pre mladých farmárov sú alokované v rámci prierezového cieľa „Modernizácia“.

5.Prístup mladých poľnohospodárov k pôde

Slovensko zabezpečí lepší prístup mladých poľnohospodárov k pôde prostredníctvom pozemkových úprav. Prístup k pôde v rámci národných politík sa bude zlepšovať prostredníctvom sfunkčnenia inštitútu prednostného prenájmu pôdy v držbe Slovenského pozemkového fondu (SPF) pre životaschopných mladých poľnohospodárov. Prístup mladých poľnohospodárov k pôde zlepšia aj finančné nástroje zamerané na podporu kúpy pôdy do vlastníctva mladých poľnohospodárov.

Generačnú obnovu reflektuje ukazovateľ výsledku R.36 - Generačná obnova: Slovensko podporí mladých poľnohospodárov prostredníctvom intervencie vo forme priamych platieb: Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov. Časť mladých poľnohospodárov bude podporených aj formou intervencie na rozvoj vidieka: 75.1 Získavanie mladých poľnohospodárov. Slovensko týmto spôsobom plánuje podporiť 1 000 mladých poľnohospodárov.

3.2.1 Ak je to relevantné, príspevok SPP na projekty Erasmus

3.3. Vysvetlenie, ako sú intervencie v rámci viazanej podpory príjmu, ako sa uvádza v hlave III kapitole II oddiele 3 pododdiele 1, v súlade s rámcovou smernicou o vode – 2000/60/ES

Slovensko zavedie sedem intervencií vo forme viazanej podpory príjmu v nasledovných sektoroch: bielkovinové plodiny, mlieko a mliečne výrobky, ovčie a kozie mäso, chmeľ, cukrová repa, ovocie a zelenina. V porovnaní s programovým obdobím 2015 – 2022 sa podpora neposkytne pre sektor hovädzieho a teľacieho mäsa pričom v tejto súvislosti sa zníži počet podporených zvierat o 30 – 40 %. Prostredníctvom viazanej podpory príjmu, sa tak podporí menší počet zvierat, ktoré produkujú vyššie emisie živín. V súvislosti s intervenciami založenými na zvieratách sa predpokladá nepriamy pozitívny vplyv na životné prostredie, najmä v súvislosti s vedľajšími produktami živočíšnej výroby, ktoré majú kľúčovú úlohu v kolobehu energií a živín. Kŕmne zmesi určené na výživu zvierat a striedanie plodín prispieva k dopĺňaniu živín do pôdy a hustý koreňový systém prispieva k znižovaniu erózie pôdy. V súvislosti s podporou sektora bielkovinových plodín sa predpokladá pozitívny vplyv na životné prostredie, najmä v súvislosti so zlepšením kvality a úrodnosti pôdy hlavne fixáciu dusíka a obsah organickej hmoty v pôde a zlepšenie jej hydrofyzikálnych vlastností. Okrem uvedeného vyžaduje pestovanie bielkovinových plodín menej hnojív, zanecháva menšiu vodnú stopu a nižšie využitie energie má vplyv na nižšie emisie skleníkových plynov.

Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je zabezpečený charakterom kondicionality ako súboru požiadaviek, ktoré povinne plnia všetci prijímatelia priamych platieb a stanovuje povinnosti s

ambicióznejšími a udržateľnejšími záväzkami v oblasti poľnohospodárstva prostredníctvom dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok (GAEC) a zákonných požiadaviek na hospodárenie (SMR). Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode bude zabezpečený aj ďalšími požiadavkami kondicionality, ktoré priamo alebo nepriamo smerujú k dodržiavaniu rámcovej smernice o vode, ako napríklad povinnosti obmedzujúce používanie hnojív. V tejto súvislosti sú relevantné predovšetkým nasledovné požiadavky a normy: SMR 1 – dodržiavanie rámcovej smernice o vode (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES), SMR 2 – ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (smernica Rady 91/676/EHS), a GAEC 4 – zriadenie nárazníkových pásiem pozdĺž vodných tokov.

Významné vodohospodárske problémy identifikované v rámci 2. plánovacieho cyklu (Organické znečistenie povrchových vôd, znečistenie povrchových vôd živinami, znečistenie povrchových vôd prioritnými látkami a chemickými látkami relevantnými pre SR, hydromorfologické zmeny, znečistenie podzemných, zhoršenie kvantitatívneho stavu podzemných vôd) ostávajú významnými i pre 3. PMP. Novým identifikovaným vodohospodárskym problémom v 3. PMP je „negatívne dopady zmeny klímy – sucho, nedostatok vody a iné dopady zmeny klímy“, ktorý bol v 2. plánovacom cykle zaradený medzi „iné významné aktivity a novovznikajúce problémy a riešený v rámci tém „Nedostatok vody a sucho“ a „Adaptácia na klimatickú zmenu“.

Pre jednotlivé významné vodohospodárske problémy je stanovený súbor základných a doplnkových opatrení, ktoré vedú k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu. Opatrenia pre vodné hospodárstvo sú prepojené s lesným hospodárstvom, poľnohospodárstvom a organizáciou urbanizovaných priestorov. Pre poľnohospodársku činnosť sú relevantné najmä nasledovné opatrenia:

- Pre redukciu vstupu živín do povrchových vôd sú relevantnými opatrenia vyplývajúce zo zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov (zákon o hnojivách) a zosúladenie nakladania so znečisťujúcimi látkami s podmienkami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov do roku 2027 – vrátane prehodnotenia vydaných povolení v súlade s § 38 ods. 3 zákona. Vplyv zavedených opatrení je možno hodnotiť ako priamy.
- Pre redukciu znečistenia podzemných vôd dusíkatými látkami sú relevantné opatrenia vyplývajúce z dodržiavania požiadaviek vyplývajúcich z implementácie smernice Rady 91/676/EHS o ochrane vôd pred znečistením spôsobeným dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov – Programu hospodárenia vo vyhlásených zraniteľných oblastiach (akčného programu) ustanoveného v zákone o hnojivách a dodržiavanie požiadaviek kondicionality. Doplnkovým opatrením je uplatňovanie kódexu správnej poľnohospodárskej praxe - Ochrana vodných zdrojov. Opatrenia majú pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd na vodné hospodárstvo a ľudské zdravie, zvlášť vo vybraných chránených územiach podľa vodného zákona.
- Pre redukciu znečistenia vôd pesticídnymi látkami sú relevantné základné opatrenia týkajúce sa plnenie požiadaviek smerníc na trvalo udržateľné používanie pesticídov, uvádzania prípravkov na ochranu rastlín na trh, požiadaviek kodncionality a ochrany pitnej vody. Doplnkovými opatreniami sú informačné aktivity poradenstvo, investície, obnova po katastrofách a agroenvironmentálne-klimatické opatrenia.

Orgán štátnej vodnej správy vydáva súhlas, o. i. na uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie stavieb a zariadení, alebo na činnosti, ktoré zo svojej povahy môžu ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd. Tento súhlas sa vydáva, o. i. aj v prípade stavby veľkokapacitných fariem (napr. aj v prípade chovov dojníc).

V súvislosti s činnosťou, ktorá by z hľadiska svojej povahy mohla ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd sa zároveň dopĺňa, že jednotlivé obce majú v kompetencií vydávať všeobecne záväzné nariadenia, ktoré slúžia na podrobnú úpravu zákonných ustanovení upravujúcich život v obci práve na konkrétne miestne podmienky. Zároveň obce nad 2000 obyvateľov sú povinné vypracovať Územný plán (v prípade obcí s menším počtom obyvateľov sa vypracuje Územný plán, pri splnení stanovených

podmienok), ktorý predstavuje komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecnej a časovej koordinácie jednotlivých činností aj v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. V uvedených dokumentoch môže obec upraviť, o. i. podmienky pre chov hospodárskych zvierat a vymedziť režimy chovu v intraviláne obce, extraviláne obce v súvislosti s ochranou vodných tokov. Vo všeobecnosti platí, že v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách je potrebné rešpektovať a zachovať 10 m obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov od brehovej čiary toku rieky (pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze a ak je to nevyhnutné, môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj väčšiu šírku pobrežného pozemku), pričom uvedené ochranné pásmo sa vzťahuje na celú dĺžku vodných tokov, t. j. ako v extraviláne, tak aj v intraviláne obce. Zároveň platí, že v ochrannom pásme vodných zdrojov je zakázané chovať veľké hospodárske zvieratá (hovädzí dobytok, ovce a kozy) a všetky stavebné aktivity v kontakte s vodnými tokmi, resp. vo vymedzenom pobrežnom pozemku je potrebné konzultovať so správcom vodného toku a povodia.

Okrem iného sa v súvislosti s ochranou vodárenských zdrojov stanovujú ochranné pásma, ktoré sa členia na ochranné pásmo I. stupňa, ktoré slúži na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia, a na ochranné pásmo II. stupňa, ktoré slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj ochranné pásmo III. stupňa. V súvislosti s vydávaním povolení v ochranných pásmach je oprávnený príslušný orgán štátnej vodnej správy.

V súvislosti s používaním povrchových alebo podzemných vôd na účely zavlažovania, musí prijímateľ, disponovať povolením príslušného orgánu štátnej správy (správca závlahových sústav), resp. mať uzatvorenú zmluvu o poskytovaní závlahovej vody medzi ním a správcom závlahových sústav v zmysle § 21 ods. 1 bod 4 písm. h zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Výška poplatku za odber vody na závlahy v poľnohospodárstve bola stanovená v NV SR č. 394/2016 Z. z., (ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 755/2004 Z. z.) a jeho výška je rovnaká bez ohľadu na to, či sa jedná o odber z povrchových alebo podzemných zdrojov vody. Výška poplatkov za odber podzemnej vody je určená na základe NV SR č. 755/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov za m3 a je diferencovaná pre jednotlivé skupiny odberateľov, t. j. odbery pre verejné vodovody, odbery na účely osobitného predpisu/zákona o ochrane zdravia ľudí a na napájanie a ošetrovanie hospodárskych zvierat, odbery geotermálnych a iných podzemných vôd, odbery na ostatné použitie.
Výšku poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd stanovuje NV SR č. 755/2004 Z. z. za m3, pričom poplatky platí ten, kto splní podmienku prekročenia stanoveného objemu vypúšťaných vôd a koncentračných a bilančných limitov jednotlivých znečisťujúcich látok.

Difúzne znečistenie z poľnohospodárstva živinami a pesticídmi v podmienkach Slovenska zatiaľ spoplatnené nie je, namiesto toho sa pristupuje k zmenám štandardov aplikácie živín a k úprave limitov záťaže prostredia živinami úpravou národnej legislatívy s príslušnými sankčnými postihmi, čo spadá do kategórie základných opatrení v rámci rámcovej smernice o vode. V podmienkach Slovenska je to najmä zákon o hnojivách, v ktorom sú zahrnuté aj opatrenia pre zraniteľné územia vymedzené v zmysle Dusičnanovej smernice EÚ.

Prostredníctvom zvyšovania znalostnej základne, hlavne prostredníctvom opatrení sektorových stratégií a akčných plánov môže dôjsť k zlepšeniu hydrologických a hydrogeologických pomerov a vodného hospodárstva, vrátane chránených území podľa vodného zákona.

Vzhľadom na povahu intervencií viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu.

3.4 Prehľad, pokiaľ ide o cieľ spravodlivejšieho rozdelenia a účinnejšieho a efektívnejšieho nasmerovania podpory príjmu

Spravodlivejšie rozdelenie a efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov bude Slovensko realizovať prostredníctvom intervencií:

- *Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS, pododdiel 2 nariadenia)*
- *Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS, článok 29 nariadenia)*
- *Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC, článok 71 nariadenia)*
- *Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek (článok 72 nariadenia),*
- *Investície (článok 73 nariadenia)*

Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS) tvorí 46,6% rozpočtu priamych platieb a predstavuje kľúčovú intervenciu na podporu príjmu fariem na Slovensku. Celková alokácia dosahuje úroveň 943,3 mil. EUR na obdobie 5 rokov. Predpokladaná priemerná výška podpory bude 101-103 EUR/ha ročne pri zapojení 1,85 mil. ha poľnohospodárskej pôdy. Za účelom spravodlivejšieho rozdelenia a účinnejšieho a efektívnejšieho zacielenia podpory Slovensko uplatní článok 17 nariadenia a zavedie stropovanie a znižovanie platieb.

Zníženie platby bude na úrovni 85% čiastky presahujúcej 60 000 EUR a 100% čiastky (strop) presahujúcej 100 000 EUR. Slovensko uplatní článok 17 odsek 3 nariadenia a odpočíta od sumy podpory vyplatené mzdy, ekvivalent neplatenej práce a mzdovú časť zmluvných nákladov.

Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti bude jedným z hlavných nástrojov účinnejšieho zacielenia príjmov. Slovensko uplatní redistributívnu platbu v súlade s článkom 29 nariadenia EÚ 2021/2115 na prvých 150 hektárov. Na prvých 100 ha sa bude uplatňovať sadzba 80 EUR/ha, kým v intervale 101-150 ha je plánovaná hektárová sadzba 40 EUR.

Hranica 100 ha pre redistributívnu platbu predstavuje priemernú veľkosť farmy na Slovensku (v roku 2021: 101,06 ha). Hranica 150 ha zohľadňuje národné špecifiká a duálnu veľkostnú štruktúru fariem na Slovensku. 150 ha je priemerná veľkosť farmy s podporou po vylúčení FO nepodnikateľov do 5 ha.

Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) podporujú príjem fariem formou kompenzácie za prírodné alebo iné prekážky a znevýhodnenia súvisiace s konkrétnou oblasťou vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek. Výška kompenzácie bola vypočítaná pre dva typy fariem (NPPC, 2019), a to farmy špecializujúce sa na živočíšnu výrobu (ŽV) a farmy špecializujúce sa na rastlinnú výrobu (RV). Spravodlivejšie rozdelenie, efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov bude nastavené tak, že na prvých 450 ha bude miera kompenzácie 100%. Nad výmeru 450 ha budú platby poskytované v čiastočnej výške.

Výška kompenzácie v ANC oblastiach podľa veľkosti farmy:

1-450 ha: 100%
nad 450 - 900 ha: 63,64%
nad 900 - 1800 ha: 47,80%
nad 1800 ha: 40,54%

Slovensko bude ANC oblasti aj naďalej kategorizovať na horské oblasti, na oblasti čeliace významným prírodným obmedzeniam a na oblasti postihnuté špecifickými obmedzeniami. Na túto intervenciu bude alokovaná suma 369,7 mil. EUR.

Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek – Intervencia Natura 2000 na TTP bude cielene kompenzovať stratu príjmu na územiach trvalých trávnych porastov sústavy Natura 2000 vo 4. a 5. stupni ochrany. Alokácia na intervenciu bude vo výške 0,93 mil.

EUR. Celková výmera oprávnená na túto intervenciu je 1 879 ha.

Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek - Natura na lesnej pôde bude cielene kompenzovať stratu príjmu v dôsledku nezasahovania do lesného porastu v 5. stupni ochrany (+5% mimo 5. stupňa ochrany). Plánovaná podpora územia je 26 447 ha a 5,7 mil. EUR.

Spravodlivejšie rozdelenie a efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov sa bude realizovať a **v rámci intervencie Investície.** Malé a stredné farmy a farmy mladých poľnohospodárov budú mať vyššiu intenzitu pomoci oproti veľkým farmám. Z alokácie na intervenciu Investície budú mať farmy do 100 ha vyčlenených 10% a farmy mladých poľnohospodárov, ktorých farmy sú prevažne taktiež do 100 ha 59,6 mil. EUR. Spravodlivejšie zacielenie podpory príjmov podporí aj zavedenie finančných nástrojov. Finančné nástroje umožnia prostredníctvo záruk aj podporu menej kapitálovo vybavených poľnohospodárov.

Efekt intervencií zameraných na spravodlivejšie a efektívnejšie a účinnejšie zacielenie podpory príjmov v prospech menších fariem meria aj výsledkový ukazovateľ R.6 - Prerozdelenie v prospech menších poľnohospodárskych podnikov.

Potreby

Slovensko redistribuívnu platbou reaguje na tieto potreby:

1.1 - Podpora príjmov poľnohospodárov

1.2 - Stabilizácia príjmov malých fariem

1.3 - Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami

1.4 - Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík

Slovensko prerozdelí priame platby v období 2023-2027 z veľkých fariem na malé a stredné farmy. Farma s podpriemernou veľkosťou dostane o 25,51 % (R.6) vyššiu podporu (273 EUR/ha), ako je priemerná podpora na ha (217 EUR/ha) všetkých fariem.

Štruktúra fariem

Priemerná veľkosť farmy s podporou je 101 ha. Priemerná veľkosť komerčnej farmy je 150 ha. Výber tranží pre prerozdeľovacie platby vychádzal z priemernej veľkosti všetkých poľnohospodárskych podnikov poberajúcich podporu a priemernej veľkosti komerčných fariem na Slovensku.

Farmy väčšie ako 500 ha obhospodarujú 69,2 % UAA a farmy od 250 do 500 ha obrábajú 11 % UAA. 8,6 % všetkých príjemcov, ktorí sú väčší ako 250 hektárov (1556 fariem), obhospodaruje 80,2 % pôdy (1 474 706 ha). Z hľadiska počtu podporených fariem dominujú malé farmy. Farmy menšie ako 10 ha tvoria 55,8 percenta všetkých fariem s podporou a obrábajú 2,2 % UAA (41 081 ha).

Štruktúra prijímateľov priamych platieb na Slovensku v roku 2021 podľa veľkosti farmy

	výmera [ha]							
	0 - 5	5 - 10	10 - 50	50 - 100	100 – 250	250 – 500	nad 500	**SP**
Počet príjemcov	6 833	3 305	4 551	1 011	940	564	992	**181**
podiel na príjemcoch (%)	37.6	18.2	25.0	5.6	5.2	3.1	5.5	**100**
SPOLU výmera v ha	17 376	23 705	101 672	71 600	149 912	202 306	1 272 400	**1 8**
podiel na celkovej ploche (%)	0,9	1.3	5.5	3.9	8.2	11.0	69,2	**100**

Zdroj: APA

Priame platby do roku 2022

Prerozdelenie príjmov sa výrazne zvýši v období 2023-2027 v porovnaní s obdobím 2014-2020. Podpora príjmu bude cielená spravodlivejším a efektívnejším spôsobom. V období 2014-2020 sa okrem povinných platieb nepoužívali prerozdeľovacie platby.

Redistributívna platba na Slovensku v roku 2021 dosiahla 50 eur/ha na prvých 28 hektárov farmy.

Sadzby priamych platieb (EUR/ha)

	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Jednotná platba na plochu (SAPS)	132,4	134,0	135,45	140,37	136,74	120,16
Greening	70,8	71,2	71,7	72,53	73,35	64,32
Platba pre mladých farmárov	60,4	60,4	60,41	63,75	118,41	112,66
Redistributívna platba						

Zdroj: Pôdohospodárska platobná agentúra SR, rôzne roky.

Priame platby na Slovensku v rokoch 2023-2027

Slovensko zníži BISS nad 60 000 EUR o 85 % a zastropuje BISS vo výške 100 000 EUR o 100 %. Tým sa zníži podpora príjmov pre veľmi veľké poľnohospodárske podniky a prispeje sa k lepšiemu zacieleniu priamych platieb.

Doplnková redistributívna podpora príjmu CRISS zvýši podporu príjmu pre malé a stredné farmy. Použijú sa dve sadzby. 80 EUR/ha na prvých 100 ha každej farmy a 40 EUR/ha na hektáre 101 – 150.

Doplnková podpora príjmu pre mladých farmárov CIS-YF poskytne dodatočnú podporu pre životaschopné farmy mladých farmárov. Farmy mladých farmárov sú väčšinou malé, pretože vznikli nedávno, po roku 1989, a preto podpora mladých farmárov končí pri malých farmách.

Priama pomoc a sadzby v rámci eko schémy EUR/ha

	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
BISS	101	102	102	103	103
CRISS	80/40	80/44	80/44	80/44	80/44
CIS-YF	101	102	102	103	103
Celofarmová eko-schéma	59/91,92	59/91,92	59/91,92	59/91,92	59/91,92

Vplyvy novej SPP na podporu príjmu

Ak berieme do úvahy 4 intervencie (BISS, CRISS, CIS-YF a celofarmárska eko-schéma), hektárová podpora pre malé farmy sa zvýši a hektárová podpora pre veľké farmy sa zníži. Farmám s veľkosťou menšou ako 100 hektárov sa v novom období zvýšia priame platby v porovnaní s rokom 2020 o 56 EUR/ha, farmám s veľkosťou 250 hektárov sa priama podpora zvýši o 16 EUR na ha, zatiaľ čo priama podpora na ha sa zníži. o 14 EUR pre farmy s rozlohou 1000 hektárov.

Zmena priamej podpory v EUR/ha pre rôzne veľkosti fariem v novom období oproti roku 2020

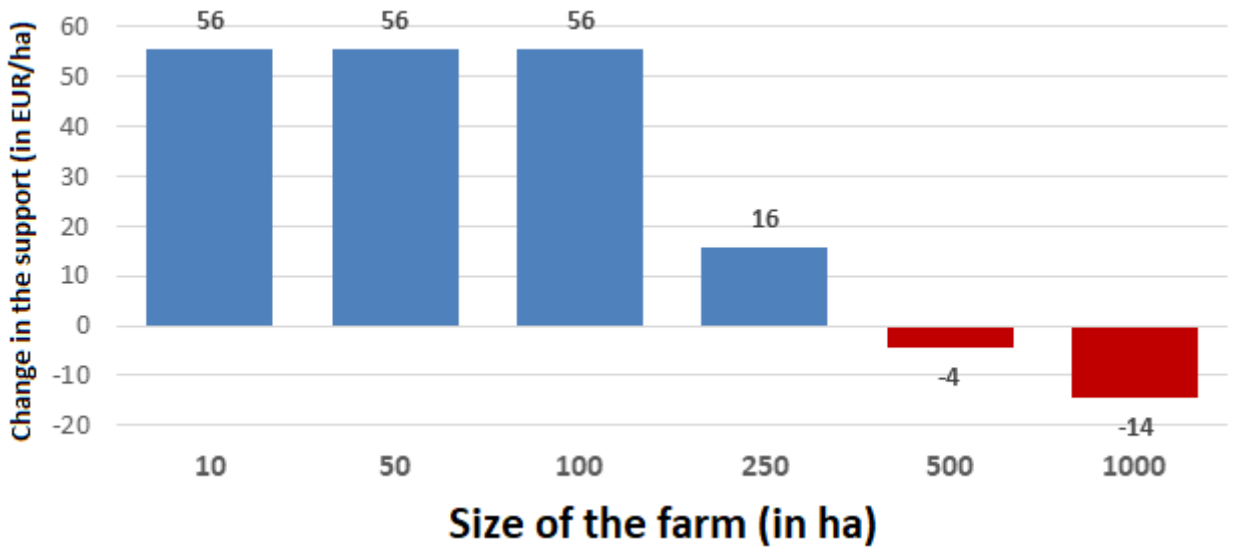

Analýza založená na údajoch FADN

Menšie farmy na Slovensku majú v porovnaní s väčšími farmami vyššie mzdové náklady, nižší čistý príjem, nižšiu čistú pridanú hodnotu na AWU a nižšiu produkciu na AWU. Na druhej strane, do roku 2020 mali menšie farmy rovnakú hektárovú podporu ako veľké farmy.

V novom období sa zníži rozdiel medzi čistou pridanou hodnotou na AWU malých a veľkých fariem. V dôsledku nových sadzieb priamych platieb sa čistá pridaná hodnota fariem v priemere zvýši o viac ako 15 % pre farmy menšie ako 100 ha a klesne o 1,9 % pre veľké farmy, na základe údajov FADN, ceteris paribus.

Zmena čistej pridanej hodnoty farmy na základe podpory príjmu v rokoch 2023-2027

	Ekonomická veľkosť	(SE025) Celková využitá poľnohospodárska plocha (ha)	(SE010) Celkový vstup práce (AWU)	(SE420) Čistý príjem farmy (€)	**2020 Čistá pridaná hodnota farmy (€/AWU)**	(SE131) Celková produkcia (€/farma)	Nová oddelená podpora 2023 – 2027 (v EUR/ha)
2020	(3) 25 000 – < 50 000 EUR	66,5	2	6 163	**12 176**	67 130	181
	(4) 50 000 – < 100 000 EUR	122,7	2.1	22 166	**20 245**	101 936	174
	(5) 100 000 – < 500 000 EUR	347,5	7.2	49 407	**26 287**	467 841	130
	(6) >= 500 000 EUR	1 312,70	29.4	148 993	**27 313**	2 285 165	109

Z redistribúcie budú viac benefitovať sektory ovocia a zeleniny, v rámci ktorých majú malé farmy komparatívnu výhodu. To zároveň zabezpečí napĺňanie cieľa zvýšenie produkcie ovocia a zeleniny a potreby zvýšenia produktov domácej výroby.

Odôvodnenie výnimky týkajúcej sa článku 29 ods. 1 druhého pododseku a článku 98

Neuplatňuje sa.

3.5 Prehľad intervencií, ktoré sa uplatňujú len na niektoré sektory

3.5.1 Ovocie a zelenina

Jednou z hlavných výziev slovenského poľnohospodárstva je zabezpečenie zdravých a kvalitných potravín za primerané ceny, pričom je potrebné zvrátiť výrazný pokles produkcie ovocia a zeleniny a vytvoriť tak predpoklady pre udržateľné hospodárenie a zabezpečenie diverzifikovanej stravy pre spotrebiteľov. Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti s ohľadom na zlepšenie environmentálnych dopadov.

Vertikála výroby a spracovania ovocia a zeleniny je vertikálou s významnou perspektívou. Uvedené hodnotenie vychádza prednostne z pôdneho, klimatického, produkčného potenciálu Slovenska s výhľadom na zvýšenie spotreby čerstvého ovocia a zeleniny a zvýšenie možností odbytu ovocia a zeleniny do spracovateľského priemyslu. Spracovanie ovocia a zeleniny v konzervárenskom a mraziarenskom priemysle má potenciál prispieť k podstatnému zvýšeniu jeho výroby a spotreby, čo by znamenalo lepšie zhodnocovanie pôdy, produkciu plodín s vyššou prácnosťou a pridanou hodnotou.

Pestovanie a produkcia ovocia a zeleniny má na Slovensku osobitný štrukturálny vývoj. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie v roku 2004 sa výmera ovocných sadov a zberových plôch zeleniny znížila. Znižovanie výmer bolo sprevádzané určitou stabilizáciou produkcie, pričom aj napriek uvedenému vývoju Slovensko nedosahuje podiel produkcie ovocia a zeleniny na úrovni priemeru Európskej únie. Kým v roku 2010 sa ovocie a zelenina pestovali na výmere 14 010 hektárov v roku 2021 dosahovala výmera 12 180 hektárov.

V nadväznosti na identifikované ťažkostí opísané v analýze SWOT a v súvislosti s Analýzou potrieb je možné po splnení stanovených podmienok oprávneností, podporiť sektor ovocia a zeleniny prostredníctvom nasledovných vzájomne dopĺňajúcich sa intervencií.

S cieľom prispieť k podpore prijateľného poľnohospodárskeho príjmu je možné sektor ovocia a zeleniny podporiť plošnými oddelenými priamymi platbami, ktorými sú základná podpora príjmu, komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti a komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov.

S cieľom podporiť tie sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity, ktoré sú vyjadrené pozitívnym vplyvom na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť, pridanú hodnotu a zabezpečovanie zdravej výživy obyvateľstva sa podporí sektor ovocia a zeleniny prostredníctvom viazanej podpory príjmu. Viazaná podpora príjmu prispeje k dodatočnému zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. V súvislosti s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti sektora ovocia a zeleniny súvisí aj zvyšovanie jeho produktivity. Vzhľadom na to je potrebné zabezpečiť aby pestovatelia dosahovali aspoň minimálnu úroveň efektivity pestovania vybraných druhov ovocia, resp. zeleniny, ktorá je vyjadrená minimálnym počtom vysiatych/vysadených kusov plodín na 1 ha výmery. Slovensko zároveň podporuje pestovanie vysoko prácnej zeleniny prostredníctvom vyššej jednotkovej sumy. Viazaná podpora príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora.

Jedným z dôležitých nástrojov na posilnenie konkurencieschopnosti sektora ovocia a zeleniny sú sektorové intervencie. Problémom Slovenska (aj niektorých iných členských štátov EÚ) je nízka organizovanosť producentov ovocia a zeleniny. To spôsobuje slabé postavenie pestovateľov ovocia a zeleniny v rámci potravinovej vertikály, nízku vyjednávaciu silu pestovateľov a má aj negatívny vplyv na pridanú hodnotu prvovýrobcov. Podpora fungovania odbytových organizácií dokáže zmierniť tieto nedostatky alebo ich úplne eliminovať.

Viazaná podpora príjmov a zefektívnenie fungovania prvovýrobcov v rámci ponukovej vertikály dokážu z dlhodobého hľadiska stabilizovať sektor ovocia a zeleniny na Slovensku.

Na dosiahnutie cieľa zvýšiť konkurencieschopnosť sektora a zlepšiť environmentálne dopady produkcie bude komplementárne prispievať podpora prostredníctvom investícií s využitím finančných nástrojov a investičných grantov, ktorá v porovnaní s inými sektormi podporí viac investície do sektora ovocia a zeleniny. V rámci intervencie financovanej zo zdrojov EPFRV Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch budú podporené technologické investície, ako aj investície do vlastného spracovania produkcie a odbyt (napr. sklady pre ovocie a zeleninu), pričom grantovou formou bude v rámci rastlinnej výroby podporená len špeciálna rastlinná výroba a pestovanie plodín náročných na prácu. Zároveň budú investične podporené aj organizácie výrobcov v tomto sektore. Investičná podpora pre spracovateľov v rámci intervencie Vertikálna spolupráca bude motivačne pôsobiť smerom k posilneniu obchodných vzťahov medzi organizáciami výrobcov v tomto sektore a spracovateľmi. Sektor ovocia a zeleniny sa podporí prostredníctvom intervencie Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov vzhľadom na jeho význam z pohľadu tvorby zamestnanosti a pridanej hodnoty. V súvislosti s enviroklimatickými cieľmi sú v rámci relevantných intervencií na rozvoj vidieka preferenčné kritériá zamerané, o. i. aj na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch.

V nadväznosti na environmentálne ciele, Slovensko podporí pestovanie ovocia a zeleniny, ktoré nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie a bude spotrebiteľom poskytovať kvalitnú, zdravú, a pestrú produkciu. Cieľom je, aby pestovanie ovocia a zeleniny neviedlo k znečisťovaniu podzemných vôd, znižovalo sa riziko prienikov pesticídov do vody, podporila sa klimatickú akcia a sektor ovocia a zeleniny sa vyvíjal v súlade so zvyšovaním ekologickej rozmanitosti poľnohospodárskej krajiny. Tieto potreby umožní dosiahnuť nastavenie intervencií v rámci šetrného hospodárenia na ornej pôde a v ovocných sadoch a ekologického poľnohospodárstva. Zvýšenie plôch, na ktorých sa pestuje ovocie a zelenina, zvyšuje biodiverzitu na poľnohospodárskej pôde, čo je v súlade s dlhodobými plánmi Slovenska. K plneniu environmentálnych cieľov komplementárne prispievajú, o. i. opatrenia v rámci celofarmovej eko-schémy.

Sektor ovocia a zeleniny bude podporený aj správnym nastavením vzdelávania, poradenstva a spolupráce sektora s výskumnými inštitúciami.

V období rokov 2023 - 2025 bude postupne ukončovať existujúce operačné programy podľa nar. 1308/2013 šesť organizácií výrobcov. Výška pomoci podľa jednotlivých finančných rokov:

2023: 5 072 191,43 EUR

2024: 4 535 786,42 EUR

2025: 4 347 985,56 EUR

2026: 2 155 395,94 EUR

3.5.2 Včelárske výrobky

Podľa údajov centrálnej evidencie hospodárskych zvierat bolo na Slovensku k 31.12. 2021 evidovaných spolu 21 924 včelárov, ktorí chovali 336 739 včelstiev. Z tohto počtu bolo evidovaných 510 komerčných včelárov, ktorí chovali 18 864 včelstiev. Z celkového počtu včelárov bolo organizovaných 19 230 včelárov v trinástich včelárskych organizáciách. V roku 2021 evidovala najväčšia včelárska organizácia 15 655 členov, čo predstavuje 71,4 % z celkového počru včelárov. Z pohľadu včelstiev bolo registrovaných pod najväčšou včelárskou organizáciou 250 827 včelstiev, čo predstavuje 74,49 % z celkového počtu včelstiev. V porovnaní s rokom 2020 sa počet včelárov zvýšil o 4,81 %, z pohľadu počtu včelstiev sa ich počet znížil o 184 včelstiev. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný u komerčných včelárov, kde sa ich počet od roku 2018 zvýšil o 71,71 %. Priemerný vek včelára na Slovensku dosahuje 58 rokov a na jedného včelára priemerne pripadá 17,4 včelstiev. Vzhľadom na štruktúru sektora včelárstva na Slovebnsku je väčšina produkcie medu a produktov včiel realizovaná predajom z dvora priamo konečnému spotrebiteľovi alebo výkupcom produktov včiel. Ročná produkcia medu je odhadovaná na

5 000 ton s odhadovanou priemernou produkciou medu na včelstvo na úrovni 15 kg.

Aj na Slovesnku sa sektor včelárstva stretáva s viacerými problémami, ktoré boli blkižšie rozpracované vo SWOT analýze. Do chovu včiel vstupujú rôzne riziká a hrozby spojené s používaním pesticídov pri ošetrovaní poľnohospodárskych plodín, s klimatickými zmenami, s rezistenciou voči liečivám používaným pri ošetrovaní včelstiev, s príchodom nových chorôb a škodcov. V prípade rizík spojených s používaním pesticídov pri ošetrovaní poľnohospodárskych plodín je sektor včelárstva ohrozovaný na rôznych úrovniach regulácie a kontroly ich používaní. Priamy a najvýraznejší vplyv na včelárstvo má správne používanie prípravkov na ochranu rastlín. Meniaca sa klíma prináša pre včelárov zvýšené riziko introdukcie, prípadne prirodzeného rozšírenia nových škodcov včelstiev. Ďalšími rizikami v spojitosti s prebiehajúcimi globálnymi zmenami klímy sú časté výkyvy teplôt, čo obmedzuje obdobie bez pastvy pre včely a ostatné opeľovače, dochádza pri nich ku znižovaniu hektárových medných výnosov a oslabuje sa vitalita včelstiev. Z veterinárneho pohľadu zostáva hlavným problémom varroóza. Komplexný manažment varroózy je pritom jedinou a kľúčovou možnosťou ako predchádzať vyššej incidencii vírusových ochorení včiel.

V súčasnosti pretrváva potreba zvýšiť mieru profesionalizácie, zlepšiť podmienky na celoplošne organizovaný boj proti varroáze, dosiahnuť čo najvyššiu kvalitu medov a ostatných včelích produktov a zatraktívniť včelársky sektor pre mladú generáciu. S tým súvisí modernizácia technológií získavania, spracovania, balenia a skladovania včelích produktov, zvýšenie početného stavu včelstiev na zabezpečenie dostatočného opelenia poľnohospodárskych kultúr a voľne sa vyskytujúcich rastlín, zvýšenie mobility včelstiev prostredníctvom efektívnych kočovných zariadení za účelom využitia sezónnych zdrojov znášky, zabezpečenia opelenia technických plodín a rovnomerného rozmiestnenia včelstiev v krajine a zvyšovanie rentability včelárskych prevádzok diverzifikáciou ich činností a zvyšovaním produktivity.

Podpory do sektora včelárstva vo forme sektorových intervencií by mali zaistiť udržateľný rozvoj včelárstva pre budúce obdobie. Jednou z kľúčových interervencii je práve podpora technického vybavenia včelárov, podpora zlepšovania zdravotného stavu včelstiev, podpora šlachtenia a zlepšovania genofondu včiel, zlepšovanie pastevných podmienok a v neposlednom rade vzdelávanie a propagácia v oblasti včelárstva. Podpora včelárstva reflektuje na celospoločenský význam včiel a množstvo pozitívnych externalít, ktoré rozvoj včelárstva prináša. Taktiež je potrebné poukázať na potrebu spolupráce s vedeckými inštitúciami a laboratórnych analýz pre zabezpečenie zdraviu nezávadných včelích produktov.

Podpora sektora včelárstvabude zabezpečená prostredníctvom sektorových intervencií ako sú: poradenská činnosť, vzdelávanie včelárov, včelárskych organizácii v oblasti včelárstva, technická asistencia (5.5.1.1), investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia (55.1.2a), boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva (55.1.2b), vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev (55.1.2c), obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev (55.1.2d), podpora laboratórií (55.1.3), spolupráca v oblasti výskumu (55.1.4) a propagácia a marketing (55.1.5). Tieto intervencie by mali zabezpečiť udržateľný rozvoj včelárstva v budúcom období. Jedna z kľúčových intervencií je podpora technického vybavenia včelárov zlepšujúceho zdravotný stav včelstiev, šľachtiteľskú prácu, pastevné podmienky včelstiev a tiež vzdelávanie včelárov a jeho propagácia. Podpora včelárstva odzrkadľuje dôležitosť včiel a množstva prospešných činností, ktoré so sebou včelárenie prináša. Dôležitá je aj spolupráca s vedeckými inštitúciami a podpora laboratórii pri posudzovaní zdravotnej nazávadnosti včelích produktov.

Na Slovensku je potrebné zvýšiť ekologickú rozmanitosť v krajine, čo SP SPP zabezpečuje v sektore včelárstva prostredníctvom podpory investícii, poradenstvom a technickou pomocou včelárom, financovaním vzdelávania a výmeny informácií. Podpora investícii a ďalších rozvojových aktivít a podpora spolupráce v oblasti výskumu umožní včelárom zvýšiť konkurencieschopnosť na trhu a tým stimulovať rozvoj včelárstva, ktorý má pozitívne ekonomické, sociálne a environmentálne vplyvy na poľnohospodárstvo aj na vidiek. Podpora laboratórií realizujúcich relevantné analýzy pre včelárov umožní naplniť potrebu zvyšovania zdravia včelstiev s pozitívnym vplyvom na zdravie spotrebiteľov, ktorí budú mať istotu kupovania zdravých a kvalitných produktov na lokálnych trhoch. Táto intervencia spolu s informačnou a marketingovou kampaňou naplní potrebu prispôsobovania produkcie dopytu spotrebiteľov po kvalitných, zdravých lokálnych produktoch a znižovania rizika spotreby týchto produktov. Podpora včelárstva je v súlade s cieľmi Slovenska zlepšovať biodiverzitu v poľnohospodárskej krajine a hlavne na ornej pôde.

Komplementarita a demarkácia

Podpora vytvárania lepších životných podmienok pre včely je vo väzbe s inými intervenciami strategického plánu ako je intervencia 31.1. Celofarmová ekoschéma podporuje vytváranie zelených pásov na veľkých poľnohospodárskych plochách, čo vytvára vhodné podmienky pre včely a iné opeľovače. Žiadatelia o podporu budú informovaní, že výdavky v rámci žiadosti o platbu v rámci itervenčnej stratégie nemôžu byť deklarované na preplatenie z inej itervencie , iného fondu EÚ alebo investície EÚ, alebo inej národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky. Komerční včelári môžu využiť podporu v rámci intervencie 55.1.2a na včelárske technické pomôcky do sumy 1 700 EUR. Investície pre komerčných včelárov nad 1 700 EUR sú oprávnené z intervencií na rozvoj vidieka (intervencie 73.04 a 73.05), Hobby včelári môžu získať prostriedky na investície prostredníctvom sektorových intervencií v sektore včelárstva. Komerční včelári môžu prostredníctvom sektorových intervencií využiť finančné prostriedky na technické vybavenie, ktoré podľa účtovníctva nie je dlhodobým majetkom.

Finančná alokácia počas finančného roka 2023 a narodná miera podpory

Alokácia finančných prostriedkov počas rozpočtového roka 2023 bola znížená o sumu 380 500 EUR zo zdrojov Únie z celkovej alokácie EÚ vo výške 999 973 EUR. Celková suma 761 000 EUR je na úhradu opatrení realizovaných počas prechodného obdobia súčasného Národného programu včelárstva. 2020 – 2022. Miera národného spolufinancovania je 50 % (380 500 EUR). Takéto zníženie vychádzalo z historických údajov o čerpaní prostriedkov z Národného programu stabilizácie a rozvoja včelárstva na Slovensku na roky 2021/2022. Miera spolufinancovania v aktuálnom Národnom programe stabilizácie a rozvoja včelárstva na Slovensku je 50 %.

Opis zavedenej spoľahlivej metódy na určenie počtu včelstiev na území členských štátov pripravených na prezimovanie v období od 1. septembra do 31. decembra každého roka

Presné stanovenie počtu včelstiev pripravených na zazimovanie medzi prvým septembrom a 31. decembrom každého roka je stanovené na základe národnej legislatívy - vyhlášky ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka č. 285/2017. Zisťovanie počtu včelstiev sa uskutočňuje za prítomnosti asistenta úradného veterinárneho lekára, ktorý potvrdzuje počet včelstiev pripravených na zazimovanie na určenom tlačive, ktoré je následne zaslané do centrálneho registra hospodárskych zvierat.

3.5.3 Víno

Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva podporia na Slovensku reštrukturalizácia a konverzia vinohradov, investície pestovateľov do hmotných a nehmotných aktív, poistenie úrody, informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie, zodpovedné pitie, chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu slovenských vín.

SP SPP Slovenska plánuje podporiť pestovanie hrozna, ktoré nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie a bude spotrebiteľom poskytovať kvalitnú, zdravú, a pestrú produkciu. Cieľom je, aby pestovanie hrozna neviedlo k znečisťovaniu podzemných vôd, znižovalo riziko prienikov pesticídov do vody, podporilo klimatickú akciu a bolo v súlade so zvyšovaním ekologickej rozmanitosti poľnohospodárskej krajiny. Tieto potreby umožní dosiahnuť nastavenie intervencií v rámci šetrného hospodárenia a ekologického pestovanie hrozna.

V rámci projektových intervencií na rozvoj vidieka (investičné a podpora pre mladých farmárov) je preferencia pestovania plodín špeciálnej rastlinnej výroby, tzn. vrátane pestovania viniča. Komplementárne je v rámci týchto intervencií nastavená preferencia projektov súvisiacich so šetrným hospodárením a ekologickou produkciou. Okrem toho sa uplatňuje preferencia v rámci investícií do výroby a spracovania produktov so zemepisnými označeniami.

Rozdelenie finančných prostriedkov potrebných na dobeh pod Národným podporným programom 2019-2023 (NPP) a na Strategický plán SPP 2023-2027 (SP SPP) pre sektor vinohradníctva a vinárstva:

	2023	2024	2025	2026	2027
NPP	4 887 000	4 775 000	4 775 000	4 775 000	0,00
SP SPP	0,00	112 000	112 000	112 000	4 887 000

3.5.4 Chmeľ

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti s ohľadom na zlepšenie environmentálnych dopadov produkcie. Zachovanie plôch chmeľníc má pozitívny vplyv na životné prostredie z pohľadu zmeny v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva diverzifikácie pestovaných plodín a obmedzenia monokultúrneho hospodárenia na pôde. Pestovanie chmeľu je náročné na manuálnu ľudskú prácu a mechanizáciu a má význam zo sociálno-ekonomického hľadiska, najmä v kontexte tvorby pracovných miest v prvovýrobe a následne v spracovateľskom priemysle.

V nadväznosti na identifikované ťažkostí opísané v analýze SWOT a v súvislosti s Analýzou potrieb je možné po splnení stanovených podmienok oprávneností, podporiť sektor chmeľu prostredníctvom nasledovných vzájomne dopĺňajúcich sa intervencií.

S cieľom prispieť k podpore prijateľného poľnohospodárskeho príjmu je možné sektor chmeľu podporiť plošnými oddelenými priamymi platbami, ktorými sú základná podpora príjmu, komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti a komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov.

Jedinou priamou podporou sektora chmeľu je podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu. Viazaná podpora príjmu prispeje k zachovaniu produkcie chmeľu na Slovensku a k dodatočnému zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. V programovom období 2023 – 2027 sa podporí v priemere 50 hektárov chmeľníc ročne s celkovou alokáciou 0,2 mil. EUR. Slovensko má za cieľ zachovať produkciu chmeľu aj napriek tomu, že tvorí nízky podiel na výmere poľnohospodárskej plochy, ako aj na celkovej poľnohospodárskej produkcii. Hlavným dôvodom je zachovanie diverzifikovanej poľnohospodárskej výroby na Slovensku.

V nadväznosti na environmentálne ciele je prostredníctvom celofarmovej eko-schémy možné podporiť mitigáciu zmeny klímy a adaptáciu na ňu, napr. prostredníctvom opatrenia týkajúceho sa zvýšenia podielu pokrytej plochy v rámci plôch trvalých plodín (vrátané chmeľníc).

V rámci produktívnych investičných intervencií bude grantovou formou v rámci rastlinnej výroby podporená len špeciálna rastlinná výroba, vrátane chmeľu, a pestovanie plodín náročných na prácu. Investičná podpora grantovou formou má motivačný účinok. Podporené budú investície súvisiace s pestovaním chmeľu, vrátane investícií do efektívnych závlahových detailov a závlahových zariadení. Aj pre investície súvisiace s pestovaním chmeľu sa uplatní vyššia intenzita pomoci napr. v prípade technológií presného poľnohospodárstva. Súčasne grantová forma pomoci do spracovania chmeľu podporí udržanie vertikály pivovarníckeho odvetvia a podporou miestnych trhov sa zabezpečí znižovanie uhlíkovej stopy v odvetví. Ďalej v rámci spracovania budú podporené investície do ekologizácie výroby. Podpora v pestovaní a spracovaní chmeľu povedie k zvýšeniu záujmu o rozširovanie chmeľníc a tým pádom k tvorbe pracovných miest a podpore zamestnanosti.

3.5.5 Olivový olej a stolové olivy

Nerelevantné

3.5.6. Hovädzie a teľacie mäso

Pre hovädzie a teľacie mäso sa sektorové intervencie nerealizujú.

3.5.7. Mlieko a mliečne výrobky

Jednou z hlavných výziev slovenského poľnohospodárstva je zabezpečenie zdravých a kvalitných potravín za primerané ceny, pričom je potrebné zvrátiť výrazný pokles produkcie živočíšnej výroby a vytvoriť tak predpoklady pre udržateľné hospodárenie a zabezpečenie diverzifikovanej stravy pre spotrebiteľov. Strategickým cieľom Slovenska je vytvoriť konkurencieschopnú ponukovú mliečnu vertikálu s efektívnymi farmami, ktoré dokážu účinne spolupracovať a spoločne nielen vyjednávať lepšie podmienky vo vzťahu k odberateľom a dodávateľom vstupov, ale aj zvyšovať kvalitu produkcie a pridanú hodnotu na úrovni prvovýroby. Konkurencieschopnosť fariem je jedným z cieľov SP SPP. Ďalším cieľom je zlepšovať dobré životné podmienky pre dojnice. SP SPP rozvíja štandardné chovy dojníc aj chovy dojníc s nadštandardnými podmienkami, čo prináša benefity pre spotrebiteľov aj spoločnosť. Tretím cieľom je podstatné zlepšovanie vplyvov produkcie na životné prostredie, hlavne znižovanie emisii, efektívnejšie využívanie energií a lepšie hospodárenie s odpadom. Tieto ciele sa dajú spoločne dosiahnuť zvýšenou investičnou podporou sektora prostredníctvom finančných nástrojov a investičných grantov v rámci produktívnych investícií v poľnohospodárskych podnikoch a cielenou aplikáciou poradenstva, vzdelávania a projektov EIP (Európske inovačné partnerstvo), v rámci ktorých bude preferencia pre projekty uhlíkového hospodárstva.

Sektor mlieka predstavuje 14,3 % slovenskej poľnohospodárskej produkcie. Na Slovensku existuje funkčná vertikála výroby a spracovania mlieka. Nízka, resp. negatívna rentabilita sa dlhodobo prejavuje na znižovaní počtu mliečnych fariem, poklese počtu dojníc a poklese produkcie mlieka, kým úžitkovosť mlieka na dojnicu rastie. Sektor mlieka a mliečnych výrobkov je dôležitý z hľadiska tvorby pracovných miest na vidieku. Vedľajšie produkty zo živočíšnej výroby, slúžia ako vstupy pre rastlinnú výrobu a naopak. Hospodárske zvieratá majú kľúčovú úlohu v kolobehu energie a živín. Pestovanie kŕmnych strukovín, určených na výživu zvierat a striedanie plodín prispieva k dopĺňaniu živín do pôdy a hustý koreňový systém prispieva k znižovaniu erózie pôdy.

V nadväznosti na identifikované ťažkostí opísané v analýze SWOT a v súvislosti s Analýzou potrieb je možné po splnení stanovených podmienok oprávneností, podporiť sektor mlieka a mliečnych výrobkov prostredníctvom nasledovných vzájomne dopĺňajúcich sa intervencií.

S cieľom podporiť tie sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity, ktoré sú vyjadrené pozitívnym vplyvom na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť, pridanú hodnotu a zabezpečovanie zdravej výživy obyvateľstva sa podporí sektor mlieka a mliečnych výrobkov prostredníctvom viazanej podpory príjmu, Viazaná podpora príjmu prispeje k dodatočnému zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Viazaná podpora príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora.

Jedným z dôležitých nástrojov na posilnenie konkurencieschopnosti sektora mlieka a mliečnych výrobkov sú sektorové intervencie. Rentabilita sektora je negatívne ovplyvňovaná nízkou organizovanosťou mliečnych fariem v odbytových organizáciách. Podpora spoločnej organizácie trhu prostredníctvom uznaných organizácií výrobcov umožní zlepšiť postavenia prvovýrobcov mlieka v mliečnej ponukovej vertikále a zvýšiť pridanú hodnotu mliečnych fariem. Organizácia výrobcov pomôže svojim členom spoločne riešiť odbyt produkcie, znižovať riziko podnikania, využívať nové marketingové kanály na predaj produkcie, spoločne uskutočňovať propagáciu a marketing svojich produktov a celkovo posilňovať postavenie prvovýroby v ponukových potravinových reťazcoch. Organizácie výrobcov podporujú spoločné investície do zvyšovania konkurencieschopnosti fariem, do znižovania negatívnych dopadov produkcie mlieka na životné prostredie, znižovanie emisií, ale aj do zlepšenia hospodárenia s odpadom, efektívneho využívania energií a obnoviteľných zdrojov energie. Členstvo v organizácii výrobcov umožní farmám zvyšovať pridanú hodnotu na úrovni prvovýroby spoločným spracovaním mlieka a zefektívniť

poradenstvo, vzdelávanie, marketing a spoluprácu s výskumom, čo povedie aj k zlepšovaniu kvality výrobkov mliečnych fariem a zlepšeniu podmienok zamestnanosti.

Investičné granty a finančné nástroje umožnia poľnohospodárom uchádzať sa o získanie dotovaných investícii do rozvoja konkurencieschopnosti a špeciálne do šetrenia energie, využívania obnoviteľných zdrojov energií na farme, do znižovania emisií, ochrany prírodných zdrojov a do zlepšovania hospodárenia s odpadom a jeho využívania v rámci obehového hospodárstva. Budú preferované investície do digitalizácie a robotizácie v chovoch hospodárskych zvierat. Taktiež budú podporené investície prispievajúce k znižovaniu emisií skleníkových plynov a amoniaku, ktoré zvýšia štandardy v chovoch nad legislatívne povinnosti. Podpora pre mladých poľnohospodárov je komplementárne zameraná na živočíšnu výrobu.

Ponuková vertikála mlieka bude mať možnosť benefitovať aj s podpory vertikálnej spolupráce a s investičnej podpory spracovateľských podnikov.

V súlade s Analýzou potrieb sa rozšíria investície na dobré životné podmienky zvierat čo umožní väčšiemu množstvu poľnohospodárov chovať zvieratá v nadštandardných podmienkach, čo v konečnom dôsledku povedie aj k zvyšovaniu kvality produkcie a väčšej spokojnosti spotrebiteľov s produkciou a spôsobom chovu dojníc. Časť zdrojov na dobré životné podmienky zvierat sa použije na podporu pastevného chovu podporovaného prostredníctvom eko-schémy. Pastevný chov prináša celý rad environmentálnych benefitov pre biodiverzitu a kvalitu pôdy.

3.5.8. Ovce a kozy

Jednou z hlavných výziev slovenského poľnohospodárstva je zabezpečenie zdravých a kvalitných potravín za primerané ceny, pričom je potrebné zvrátiť výrazný pokles produkcie živočíšnej výroby a vytvoriť tak predpoklady pre udržateľné hospodárenie a zabezpečenie diverzifikovanej stravy pre spotrebiteľov. Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti s ohľadom na zlepšenie environmentálnych dopadov. Sektor oviec a kôz je dôležitý z hľadiska tvorby pracovných miest na vidieku. Vedľajšie produkty zo živočíšnej výroby, slúžia ako vstupy pre rastlinnú výrobu a naopak. Hospodárske zvieratá majú kľúčovú úlohu v kolobehu energie a živín. Pestovanie kŕmnych strukovín, určených na výživu zvierat a striedanie plodín prispieva k dopĺňaniu živín do pôdy a hustý koreňový systém prispieva k znižovaniu erózie pôdy.

Slovensko disponuje vhodnými klimatickými podmienkami pre chov oviec a kôz, ktorý má na Slovensku dlhodobú tradíciu. V ostatnom období bol však zaznamenaný podstatný pokles počtu oviec a kôz ako aj chovateľov týchto zvierat.

V nadväznosti na identifikované ťažkostí opísané v analýze SWOT a v súvislosti s Analýzou potrieb je možné po splnení stanovených podmienok oprávneností, podporiť sektor oviec a kôz prostredníctvom nasledovných vzájomne dopĺňajúcich sa intervencií:

1. Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie
2. Propagácia, komunikácia a marketing

S cieľom podporiť tie sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity, sa podporí sektor oviec a kôz prostredníctvom viazanej podpory príjmu, ktorá prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k dodatočnému zlepšeniu rentability sektora oviec a kôz, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Viazaná podpora príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora

Na Slovensku je nedostatočná organizovanosť fariem v organizáciách výrobcov. Podpora organizovanosti

fariem a vznik uznanej organizácie výrobcov umožní členom zlepšiť postavenie prvovýroby v ponukovom potravinovom reťazci, zlepší ich vyjednávaciu schopnosť vo vzťahu k odberateľom aj dodávateľom vstupov, podporí nárast pridanej hodnoty v prvovýrobe, čím sa podporí aj rentabilita fariem chovajúcich ovce a kozy. Podpora organizácie výrobcov sa bude sústrediť hlavne na zlepšenie koncentrácie ponuky a na podporu existujúcich a nových marketingových kanálov predaja produktov, ale aj na zlepšenie propagácie a marketingu sektora. Organizácie výrobcov zlepšia ekonómiu z rozsahu a povedú k efektívnejšej spolupráci prvovýrobcov s výskumom, vývoju nových produktov, lepšiemu prístupu členov k poradenstvu a vzdelávaniu, ale taktiež zlepšia environmentálne dopady chovu oviec a kôz vo vzťahu k ochrane prírodných zdrojov, klimatickej akcii a biodiverzite.

V súlade s Analýzou potrieb sa rozšíria investície na dobré životné podmienky zvierat čo umožní väčšiemu množstvu fariem chovať zvieratá v nadštandardných podmienkach, čo v konečnom dôsledku povedie aj k zvyšovaniu kvality produkcie a väčšej spokojnosti spotrebiteľov s výrobkami, ktoré sektor ponúka ako aj so spôsobom chovu oviec a kôz, ktorá bude lepšie akceptovaná spotrebiteľmi a spoločnosťou. Časť zdrojov na dobré životné podmienky zvierat sa použije v rámci eko-schémy na podporu pastevného chovu, ktorý prináša celý rad environmentálnych benefitov.

V rámci produktívnych investícií v poľnohospodárskych podnikoch budú vyššou intenzitou pomoci podporené investície na ochranu pasúcich sa zvierat pred divými zvieratami. Zároveň okrem podpory v chovoch sa podporí aj spracovanie vlastných produktov prvovýroby. K zvýšeniu záujmu o chov oviec a kôz na vidieku prispeje aj podpora na získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov.

Ponuková vertikála v sektore oviec a kôz bude mať možnosť benefitovať aj z podpory vertikálnej spolupráce a z investičnej podpory prvovýrobcov aj spracovateľských podnikov. Zvyšovaniu organizovanosti chovateľov a efektívnosti podnikania pomôže aj poradenstvo, vzdelávanie a spolupráca s výskumnou základňou, ktoré sú dôležitým aspektom SP SPP na zladenie ekonomických a environmentálnych cieľov.

3.5.9. Bielkovinové plodiny

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite a rozvíjať tie sektory, ktoré prinášajú najvyššiu pridanú hodnotu pre slovenský vidiek, životné prostredie a spoločnosť. K týmto sektorom sa zaraďuje aj sektor bielkovinových plodín.

V nadväznosti na identifikované ťažkostí opísané v analýze SWOT a v súvislosti s Analýzou potrieb je možné po splnení stanovených podmienok oprávneností, podporiť sektor bielkovinových plodín prostredníctvom nasledovných vzájomne dopĺňajúcich sa intervencií.

Jedinou priamou podporou sektora bielkovinových plodín je podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu. Sektor bielkovinových plodín bude podporený, prostredníctvom viazanej podpory príjmu s cieľom prispieť k zníženiu deficitu Únie v tejto oblasti. Slovensko vyčlení 2 % obálky priamych platieb na podporu pestovania bielkovinových plodín. Viazaná podpora príjmu prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k dodatočnému zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. V súvislosti s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti sektora bielkovinových plodín súvisí aj zvyšovanie jeho produktivity. Vzhľadom na to je potrebné zabezpečiť aby pestovatelia dosahovali aspoň minimálnu úroveň efektivity pestovania vybraných druhov bielkovinových plodín, ktorá je vyjadrená minimálnym počtom vysiatych/vysadených kusov plodín na 1 ha výmery. Viazaná podpora príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora.

S cieľom prispieť k podpore prijateľného poľnohospodárskeho príjmu je možné sektor bielkovinových plodín podporiť plošnými oddelenými priamymi platbami, ktorými sú základná podpora príjmu,

komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti a komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov.

Vzhľadom na potrebu pokryť podstatnú časť poľnohospodárskej plochy záväzkami v oblasti klímy a životného prostredia je možné využiť opatrenia v rámci celofarmovej eko-schémy.

Na posilnenie konkurencieschopnosti, modernizácie a digitalizácie v sektore bielkovinových plodín je možné použiť investičné podpory. Investičná podpora pre spracovateľov v rámci intervencie Vertikálna spolupráca bude motivačne pôsobiť smerom k posilneniu obchodných vzťahov medzi výrobcami a spracovateľmi.

3.5.10. Cukrová repa

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite a rozvíjať tie sektory, ktoré prinášajú najvyššiu pridanú hodnotu pre slovenský vidiek, životné prostredie a spoločnosť. Cukrovú repu na Slovensku pestuje na výmere 21,5 tis. ha približne 200 pestovateľov. Spracovanie cukrovej repy a produkciu cukru zabezpečujú dva cukrovary. Pestovateľská plocha cukrovej repy, počty pestovateľov ako aj počty cukrovarov sa postupne znižujú kvôli nízkej rentabilite výroby cukrovej repy vo vzťahu k alternatívnym komoditám.

V nadväznosti na identifikované ťažkostí opísané v analýze SWOT a v súvislosti s Analýzou potrieb je možné po splnení stanovených podmienok oprávneností, podporiť sektor cukrovej repy prostredníctvom nasledovných vzájomne dopĺňajúcich sa intervencií.

Jedinou priamou podporou sektora cukrovej repy je podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu (platba na pestovanie cukrovej repy). Prostredníctvom viazanej podpory príjmu bude podporený sektor cukrovej repy s cieľom prispieť k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k dodatočnému zlepšeniu ziskovosti sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia prispeje k zachovaniu efektívnej vertikály. Stabilizácia sektora poskytne celý rad sociálnych, ekonomických a ekologickým benefitov, vrátane podpory zamestnanosti na vidieku a tvorby pridanej hodnoty v rámci celej vertikály. Zachovanie pestovania cukrovej repy má aj environmentálne benefity v oblasti diverzifikácie ako aj vplyvu zaradenia cukrovej repy do rotácie plodín a zlepšovanie kvality pôdy, keďže na Slovensku na ornej pôde signifikantne dominujú rozsiahle monokultúry obilnín a olejnín. Pestovanie cukrovej repy prináša pre spoločnosť ďalšie pozitívne efekty vo forme makroekonomického príjmu a nízko odpadového hospodárstva, kedy sa medziprodukty ďalej spracovávajú v energetickom priemysle a v živočíšnej výrobe. Viazaná podpora príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora.

S cieľom prispieť k podpore prijateľného poľnohospodárskeho príjmu je možné sektor cukrovej repy podporiť plošnými oddelenými priamymi platbami, ktorými sú základná podpora príjmu, komplementárna redistributívna platba v záujme udržateľnosti a komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov.

Vzhľadom na potrebu pokryť podstatnú časť poľnohospodárskej plochy záväzkami v oblasti klímy a životného prostredia je možné využiť opatrenia v rámci celofarmovej eko-schémy.

Komplementárne sa podporia investície súvisiace s pestovaním cukrovej repy a jej spracovaním. V rámci prvovýroby budú k dispozícii finančné nástroje ako aj granty. Podporia sa napr. technológie na zvýšenie efektívnosti v pestovaní cukrovej repy, vrátane efektívnejších závlahových zariadení a závlahových detailov. Súčasne v rámci spracovania sa podporia investície na využívanie a spracovanie vedľajších produktov a medziproduktov. Podpora investícií vo vertikále zlepší vzťahy medzi prvovýrobcami a

spracovateľmi. K zvýšeniu efektívnosti v sektore prispeje aj podpora inovatívnych projektov.

3.5.11. Iné sektory

Zemiaky

Produkcia zemiakov je na Slovensku nízka v absolútnom vyjadrení ako aj na obyvateľa. V súčasnosti Slovensko pestuje menej zemiakov ako v minulosti. Kým v roku 2010 sa zemiaky pestovali na Slovensku na 10 990 ha pôdy v roku 2021 to bolo už len 6 070 ha pôdy. Taktiež podiel produkcie zemiakov na celkovej poľnohospodárskej produkcii je na Slovensku podstatne nižší ako v priemernom členskom štáte EÚ.

Problémom pestovania zemiakov na Slovensku je nízka organizovanosť producentov. To spôsobuje slabé postavenie pestovateľov zemiakov v rámci potravinovej vertikály, nízku vyjednávaciu silu pestovateľov a má aj negatívny vplyv na pridanú hodnotu prvovýrobcov. Pre pestovateľov zemiakov je vyčlenených 12,2 mil. EUR na fungovanie odbytových organizácií, ktoré tieto nedostatky dokážu zmierniť, resp. eliminovať prostredníctvom investícii do hmotných a nehmotných aktív, znižovaním rizika, zvyšovaním obchodnej hodnoty a kvality zemiakov. Podpora pre organizácie výrobcov zvýši konkurencieschopnosť lokálnych producentov zemiakov.

SP SPP Slovenska plánuje podporiť pestovanie zemiakov, ktoré nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie a bude spotrebiteľom poskytovať kvalitné a zdravé produkty. Cieľom je, aby pestovanie zemiakov neviedlo k znečisťovaniu podzemných vôd, znižovalo riziko prienikov pesticídov do vody, podporilo klimatickú akciu a bolo v súlade so zvyšovaním ekologickej rozmanitosti poľnohospodárskej krajiny. Tieto potreby umožní dosiahnuť nastavenie intervencií v rámci šetrného hospodárenia v sektore a ekologického pestovanie zemiakov.

Súčasne aj v rámci Produktívnych investícií v poľnohospodárskych podnikoch bude grantovo aj prostredníctvom finančných nástrojov podporené pestovanie a odbytovanie zemiakov, v rátane podpory pre organizácie výrobcov, napr. do skladovania. Súčasná podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie prispeje k zvýšeniu energetickej sebestačnosti a udržateľnému zvyšovaniu pridanej hodnoty produkcie.

Bravčové mäso

Nakoľko miera organizovanosti v sektore bravčového mäsa nie je dostatočná, SP SPP podporí spájanie sa výrobcov v rámci organizácií výrobcov. Vyššia miera organizovanosti rovnako posilní kolektívnu vyjednávaciu silu poľnohospodárov vo vzťahu k spracovateľskému priemyslu a obchodu. Existujúce ale aj novovzniknuté organizácie výrobcov spracujú operačné programy. Podpora bude v súlade s článkom 47 nariadenia zameraná na intervencie:

1. Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie
2. Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania
3. Propagácia, komunikácia a marketing.

V rámci Produktívnych investícií v poľnohospodárskych podnikoch bude dôraz na zvýšenie biologickej ochrany v chovoch, ako aj na zlepšenie životných podmienok zvierat. Okrem toho, sa očakáva významná podpora investícií do využitia obnoviteľných zdrojov energie, konkrétne využitie biomasy najmä z vedľajších produktov živočíšnej výroby na výrobu elektriny, tepla, biometánu.

3.6 Prehľad intervencií, ktoré prispievajú k zabezpečeniu koherentného a integrovaného prístupu k riadeniu rizika, ak je to relevantné

V rokoch 2023-2027 Slovensko využije nasledujúce intervencie, ktoré prispejú k zaisteniu koherentného a

integrovaného prístupu k riadeniu rizík:

1. **Finančné príspevky na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76**
2. **Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva**
3. **Intervencie v sektore ovocia a zeleniny a iných sektoroch podľa článku 47 odsek 2 i) poistenie úrody a *produkcie*, ktorá prispeje k zabezpečeniu príjmov výrobcov**
4. **Štátnu pomoc na riadenie rizika**
5. **Iné formy znižovania rizikovosti poľnohospodárov.**

1. Finančné príspevky na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76 nariadenia

V období 2023-2027 Slovensko zavedie v rámci SPP podporu vo forme finančných príspevkov na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76. Na intervenciu Slovensko alokuje 40 mil. EUR, čo predstavuje 8 mil. EUR ročne.

Podmienky podpory vo forme finančných príspevkov na poistné v rámci systémov poistenia podľa odseku 3 a) článku 76 nariadenia v období 2023-2027:

Oprávnenými prijímateľmi budú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, a to všetky veľkostné kategórie. V rámci intervencie bude možné požiadať o podporu pri poistných produktoch pre poľnohospodárov na:

- poistenie poľných plodín,
- poistenie hospodárskych zvierat,
- poistenie špeciálnych plodín, ovocia, zeleniny.

Podpora sa poskytne na poistné zmluvy, ktorými sa poisťujú straty spôsobené:

- nepriaznivou poveternostnou udalosťou a inými živelnými rizikami (napr. požiar, explózia, víchrica, prudký vietor, vyzimovanie, jarný mráz, zimný mráz, jesenný mráz, ľadovec, sucho, zaplavenie, povodeň, záplava, zosuv pôdy, pád stožiarov a iných predmetov a pod.),
- chorobou zvierat alebo rastlín (napr. ochorenia a nákazy infekčného charakteru alebo spôsobené parazitom a pod.),
- zamorením škodcami, akútnou otravou hospodárskych zvierat,
- environmentálnou nehodou.

Podporené budú len poistné zmluvy uzatvorené s komerčnými poisťovňami pôsobiacimi v SR a ktoré spĺňajú všetky predpísané náležitosti v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy SR a súvisiacej legislatívy EÚ.

Prostredníctvom tejto intervencie sa podporia len riziká poľnohospodárskej produkcie (vrátane možnosti poistenia hospodárskych zvierat) a nie riziká poľnohospodárskych príjmov, napr. z dôvodu cenovej nestálosti danej kategórie poľnohospodárskeho produktu. Táto intervencia sa nevzťahuje na poistenie poľnohospodárskej infraštruktúry, ako napríklad poľnohospodárskych budov, skladov, strojov a podobne. Táto intervencia sa nevzťahuje na poistenie úrody viniča a produkcie viniča.

Podpora sa poskytuje pre všetky veľkostné kategórie podnikov na rozdiel od podpory podľa schém štátnej pomoci.

Prostredníctvom tejto intervencie sa podporia len riziká poľnohospodárskej produkcie (vrátane možnosti poistenia hospodárskych zvierat) a nie riziká poľnohospodárskych príjmov, napr. z dôvodu cenovej nestálosti danej kategórie poľnohospodárskeho produktu. Táto intervencia sa nevzťahuje na poistenie poľnohospodárskej infraštruktúry, ako napríklad poľnohospodárskych budov, skladov, strojov a podobne. Táto intervencia sa nevzťahuje na poistenie úrody viniča a produkcie viniča.

Podpora sa poskytuje pre všetky veľkostné kategórie podnikov na rozdiel od podpory podľa schém štátnej pomoci.

Poistná zmluva musí povinne obsahovať v zmysle legislatívy EÚ podmienku, že poisťovňa poskytne odškodnenie len na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20 % priemernej

ročnej produkcie poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja. Bližšia špecifikácia splnenia podmienky pre určenie výšky straty, ktorá prekračuje prahovú hodnotu v zmysle predchádzajúcej vety je uvedená v texte opisu intervencie.

Podpora môže byť v zmysle tejto intervencie poskytnutá len na podklade takých komerčných poistných zmlúv na poistenie poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat), ktoré okrem už vyššie uvedených podmienok obsahujú:

- identifikačné údaje poistenej fyzickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe alebo právnickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe a výšku dojedaného poistného,
- uvedenie miesta, na ktoré sa vzťahuje poistenie a to presnou identifikáciou parciel alebo chovu hospodárskych zvierat, alebo iným spôsobom, na základe ktorého je možné bez pochybností určiť miesto na ktoré sa vzťahuje poistenie,
- poistné udalosti, na ktoré sa vzťahuje poistenie a na ktoré je možné poskytnúť podporu v zmysle tejto intervencie,
- dojednaný rozsah rizík , za ktorý poistenému poisťovňa poskytne plnenie v prípade poistnej udalosti a ustanovenie, že výška poskytnutého poistného plnenia nemôže presiahnuť výšku škody, ktorá bola spôsobená poistnou udalosťou,
- druh poistenia (špecifikácia konkrétneho druhu poistených poľných plodín, hospodárskych zvierat alebo špeciálnych plodín), na ktorý je možné poskytnúť podporu v zmysle tejto intervencie a bližšej špecifikácie podľa vyhlásenej výzvy, overenú kópiu potvrdenia o výške zaplateného poistného.

Príspevok bude poskytnutý všetkým oprávneným prijímateľom, ktorý si podajú žiadosť o príspevok v príslušnom kalendárnom roku v termíne od 1.3. do 31.5. aktuálneho roku a spĺňajú podmienky pre poskytnutie príspevku. Výška príspevku bude určená na základe výšky zaplateného poistného. V prípade ak by mala v danom roku výška príspevku za všetky podané žiadosti presiahnuť výšku disponibilných finančných prostriedkov, nedochádza k zníženiu počtu podporených subjektov, ale k pomernému zníženiu intenzity poskytnutej podpory.

2. Intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva

Spoločná organizácia trhov taktiež obsahuje nástroje na redukciu a diverzifikáciu rizika. V sektore vinohradníctva a vinárstva v rámci trhových opatrení SOT Slovensko poskytuje prostriedky na poistenie úrody vinohradov. V roku 2020 Pôdohospodárska platobná agentúra prijala 63 žiadostí vo výške 266 789 EUR.

Vývoj podpory na poistenie úrody vinohradov

Rok	**Počet žiadostí**	**Celková výška podpory v EUR**
2017	48	298 489
2018	51	315 885
2019	52	331 603
2020	63	266 789

Zdroj: PPA, 2020

3. Intervencie v sektore ovocia a zeleniny a iných sektoroch podľa článku 47 odsek 2 i) poistenie úrody a produkcie, ktorá prispeje k zabezpečeniu príjmov výrobcov

Na ciele v sektore ovocia a zeleniny a v iných sektoroch uvedených v článku 42 písm. f) Slovensko vyčlení dostatok zdrojov v rámci strategického plánu novej SPP (27,5 mil. EUR pre sektor ovocia a zeleniny, 25,05 mil. EUR pre iné sektory). Podporenou bude aj intervencia podľa článku 47 odsek 2 i) poistenie úrody a ***produkcie***, ktorá prispeje k zabezpečeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty

v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku.

4. Štátna pomoc na riadenie rizika

Slovensko v období 2023-2027 zachová podporu riadenia rizika vo forme štátnej pomoci notifikovanej v súčasnosti. V oblasti riadenia rizík má Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR schválené schémy pomoci (ďalej len „schéma"), ktoré sú vypracované buď na základe:

- Usmernení Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020, alebo
- nariadenia Komisie (EÚ) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) (ďalej len „ABER").

Pôjde o nasledovné schémy štátnej pomoci:

a)podľa Usmernení Európskej únie o štátnej pomoci:

Schéma štátnej pomoci na náhradu škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe SA.54289(2019/XA) pre MSP a SA.60698 (2020/N) pre všetky podniky. Ide o pomoc formou náhrady škody vzniknutej na produkcii výrobkov poľnohospodárskej prvovýroby a majetku využívanom podnikmi pôsobiacimi v poľnohospodárskej prvovýrobe na produkciu výrobkov poľnohospodárskej prvovýroby, v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, podľa článku 2 ods. 16 nariadenia Komisie. Pomoc podľa tejto schémy sa bude poskytovať v prípade strát a škôd na produkcii poľnohospodárskych výrobkov a majetku poľnohospodárskych podnikov spôsobených napríklad:

- mrazom,
- búrkami a ľadovcom,
- námrazou,
- silným dažďom,
- suchom.

Za nepriaznivú poveternostnú udalosť, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe sa považuje taká poveternostná udalosť, ktorá zničí viac ako 30 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodárskych výrobkov vypočítanej za predchádzajúce obdobie troch rokov alebo trojročného priemeru za predchádzajúce obdobie piatich rokov okrem najvyššieho a najnižšieho údaja. Predmetom tejto schémy je náhrada škôd spôsobených priamo v dôsledku nepriaznivej poveternostnej udalosti, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, a to na základe posúdenia verejného orgánu, ktorým je Slovenský hydrometeorologický ústav. Oprávnenými nákladmi sú náhrady škôd, ktoré zahŕňajú stratu príjmu v dôsledku úplného alebo čiastočného zničenia poľnohospodárskej výroby a výrobných prostriedkov a materiálne škody. Strata príjmu sa musí vypočítať buď na úrovni ročnej produkcie poľnohospodárskeho podniku alebo na úrovni plodín a chovu hospodárskych zvierat.

Pomoc a všetky ďalšie platby prijaté na náhradu škody sa musia obmedziť na 80 % oprávnených nákladov. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť na 90 % v oblastiach s prírodnými obmedzeniami.

Pomoc poskytnutá na základe tejto schémy sa musí znížiť o 50 % pre tie subjekty, ktoré neuzavreli poistenie na najmenej 50 % priemernej ročnej výroby alebo príjmu súvisiaceho s výrobou, týkajúce sa náhodných udalostí vyplývajúcich z klimatických rizík v Slovenskej republike alebo príslušnom regióne. K výnimke z tejto podmienky možno pristúpiť len vtedy, ak sa dokáže presvedčivo preukázať, že napriek maximálnemu úsiliu nebolo v čase výskytu škody k dispozícii finančne dostupné poistenie pokrývajúce náhodné udalosti vyplývajúce z klimatických rizík v dotknutom členskom štáte.

b) podľa článku 26 ABER:

-*Schéma štátnej pomoci na úhradu trhovej hodnoty hospodárskych zvierat v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení v znení dodatku č. 2 SA. 55617(2019/XA) s platnosťou do 30.06.2021.*

-*Schéma štátnej pomoci na nápravu škôd spôsobených chorobami zvierat a na úhradu niektorých nákladov na eradikáciu chorôb zvierat formou dotácie SA.64083(2021/XA);*

Ide o pomoc poľnohospodárskemu podniku pôsobiacemu v poľnohospodárskej prvovýrobe na úhradu strát na hospodárskych zvieratách v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení súčasť verejného programu zameraného na prevenciu, kontrolu alebo eradikáciu príslušných chorôb zvierat alebo núdzových opatrení a obmedzenie výskytu škodcov rastlín vykonaných v súlade so smernicou Rady 2000/29/ES. Pomoc možno poskytovať do 100 % straty zníženej o poistné plnenie, ak bol podnik poistený alebo ak pre príslušnú udalosť neexistuje na trhu Európskej únie dostupné zodpovedajúce poistenie, do 50 % straty, ak nebol podnik poistený v príslušnom rozpočtovom roku a pre príslušnú udalosť existuje na trhu Európskej únie dostupné zodpovedajúce poistenie. Pomoc možno poskytovať do 1 000 000 EUR na jeden podnik v príslušnom kalendárnom roku.

-*Schéma štátnej pomoci na prevenciu, kontrolu a eradikáciu ochorení zvierat v znení Dodatku č. 3, SA: 100260*

c) podľa článku 27 ABER:

Schéma štátnej pomoci na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat v znení Dodatku č. 1 SA.63660(2021/XA).

Ide o pomoc s cieľom podporiť podnik pôsobiaci v poľnohospodárskej prvovýrobe pri odstraňovaní a likvidácii mŕtvych hospodárskych zvierat v príslušnom kalendárnom roku a to kompenzáciou oprávnených nákladov podľa článku 27 ods. 1 písm. c) a e) nariadenia Komisie. Oprávneným projektom je celkový zámer na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat v príslušnom kalendárnom roku. Oprávnenými nákladmi je hodnota služby (ďalej len „oprávnené náklady“), ktorú poskytuje poskytovateľ služby na odstránenie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat.

Odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat - je zber a preprava uhynutých zvierat do schváleného miesta spracovania. Likvidácia mŕtvych hospodárskych zvierat - je spracovanie uhynutých zvierat v schválenom závode tlakovou sterilizáciou. Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy je nepriamou formou pomoci a poskytuje sa príjemcovi pomoci formou vecného plnenia prostredníctvom subvencovanej služby na odstraňovanie a likvidáciu mŕtvych hospodárskych zvierat. Pomoc nezahŕňa priamu hotovostnú platbu príjemcovi pomoci. Pomoc sa môže vyplatiť hospodárskym prevádzkovateľom alebo subjektom, ktorí pôsobia v nadväznosti na podniky pôsobiace v sektore chovu hospodárskych zvierat; a poskytujú služby spojené s odstránením a likvidáciou mŕtvych hospodárskych zvierat. Pomoc možno poskytnúť do výšky 100 % oprávnených nákladov na odstránenie mŕtvych hospodárskych zvierat a 75 % oprávnených nákladov na likvidáciu týchto mŕtvych hospodárskych zvierat.

d) podľa článku 28 ABER

Schéma štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárstve Číslo schémy: SA.63100 (2021/XA)

Schéma štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárskej prvovýrobe v znení Dodatku č. 3 **poskytuje pomoc** podniku pôsobiacemu v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby na platby poistného. Oprávnenými nákladmi sú náklady alebo výdavky na platby poistného, ktoré kryje straty spôsobené:

1. prírodnými katastrofami, podľa článku 2 ods. 9 nariadenia Komisie;
2. nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, podľa článku 2 ods. 16 nariadenia Komisie, a inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, podľa článku 2 ods. 17 nariadenia Komisie;
3. výskytom chorôb zvierat alebo škodcov rastlín, podľa článku 2 ods. 18 nariadenia Komisie;
4. vplyvom chránených zvierat, podľa článku 2 ods. 49 nariadenia Komisie.

Oprávnený žiadateľ predkladá kópiu poistnej zmluvy o poistení zvierat, plodín alebo majetku využívanom na poľnohospodársku prvovýrobu, uzatvorenej medzi príjemcom pomoci a poisťovateľom.

Oprávnenými príjemcami pomoci podľa uvedených schém sú mikro, malé a stredné podniky (MSP), zadefinované v prílohe 1 k ABER.V súčasnosti je alokácia na schémy štátnej pomoci cca 57 mil. EUR. Slovensko predpokladá, že v rokoch 2023-2027 bude na schémy štátnej pomoci využitá rovnaká ročná alokácia.

5. Iné formy znižovania rizikovosti poľnohospodárov v rámci SP SPP 2023-2027

Slovensko je charakteristické duálnou štruktúrou fariem. Na jednej strane v roku 2021 hospodárilo na pôde 5% všetkých fariem s výmerou nad 500 ha a spolu obhospodarovali 70% pôdy v LPIS (PPA, 2021). Na druhej strane existuje 81% fariem s výmerou do 50 ha a spolu obhospodarujú 8% pôdy v LPIS. **Bežné riziko si najmä veľké slovenské farmy dokážu riešiť samostatne prostredníctvom nástrojov ako sú diverzifikácia, selekcia vhodných odrôd, vysoká hygiena, vhodná starostlivosť o zvieratá a pod.** Výhodou slovenských fariem z pohľadu riadenia rizík je ich veľkosť a nízka špecializácia, čo vytvára vhodné predpoklady na diverzifikáciu rizika. Slovenské farmy patria k najväčším a najmenej špecializovaným v EÚ.

Intervencie na podporu príjmu

Pri riadení rizika pomáhajú poľnohospodárom aj nástroje spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie. Podstatný prínos k znižovaniu rizika fariem majú priame platby, ktoré sú nezávislé od produkcie, a preto sú garantované aj v nepriaznivých rokoch v rovnakom rozsahu. Na Slovensku tvoria priame platby jeden z najväčších podielov na produkcii, pridanej hodnote alebo zisku. Podobný vplyv majú aj platby ANC v menej produktívnych oblastiach Slovenska. Degresivita a stropovanie priamych platieb a platieb ANC ako aj redistributívna platba pomôžu lepšie diverzifikovať a riadiť riziko malým, stredným a aktívnym veľkým farmám pri zohľadnení princípu hodnoty za peniaze.

Intervencie zamerané na investície

Produkčné a cenové riziko dokážu znižovať investičné podpory do prvovýroby ako aj do spracovania na farme. Vyššia pridaná hodnota chráni farmy od vysokej fluktuácie cien základných surovín. Investičné podpory by mali byť dôležitým aspektom zvyšovania pridanej hodnoty a podpory riadenia rizika na farmách.

Intervencie v rámci environmentálnych cieľov

Hlavným zdrojov rastúceho produkčného rizika je zmena klímy, ktorá vedie k väčšej nepredvídateľnosti a silnejším prejavom extrémnych javov súvisiacich s počasím. Strategický plán novej SPP vyčleňuje dostatočné zdroje na adaptáciu na zmenu klímy a na preventívne opatrenia. Ide hlavne o vodozádržné opatrenia, opatrenia proti vodnej a veternej erózii a budovania zavlažovacích systémov. Preventívne environmentálne a klimatické opatrenia budú zamerané na riešenie sucha formou podpory závlah a efektívnejších zavlažovacích systémov hlavne pre špeciálnu rastlinnú výrobu. Taktiež prostredníctvom investovania do vodozádržných prvkov sa na Slovensku podstatne zníži produkčné riziko spôsobované suchom. Vodná a veterná erózia dlhodobo vedú k degradácii poľnohospodárskej pôdy v SR. Erózia pôdy spôsobuje odnos pôdnych častíc, degradáciu úrodných vlastností pôdy, úbytok organickej hmoty a živín a zhoršovanie pôdnej štruktúry. To vedie k poklesu úrod. Slovensko v rámci špecifických cieľov 4, 5 a 6 alokuje prostriedky na intervencie, ktoré znížia pôdnu eróziu (remízky, vetrolamy, pásy pre opeľovače a pod.). Prechod na environmentálnu a integrovanú produkciu môže niektorým farmám pomôcť stať sa menej závislými od cenovej volatility, ale viac závislými na zmenách podpôr.

Intervencie v rámci prierezového cieľa

Poľnohospodári by mali byť o možnostiach riadenia rizika, jeho výhodách a nevýhodách dobre informovaní. Podľa dotazníkového prieskumu majú poľnohospodári málo informácií o podpore poistenia a možnostiach riadenia rizika. V rámci Strategického plánu SPP SR vyčlení prostriedky na podporu vzdelávania a poradenstva v oblasti riadenia rizík. Vzdelávanie a poradenstvo má výrazný vplyv na znižovanie rizika farmárov. Ide o komplexný proces, ktorý zahŕňa riadenie bežných rizík, poistiteľných rizík ako aj možnosti riadenia a znižovania ťažko poistiteľných, nepoistiteľných rizík a rizík katastrofického charakteru. Vzdelávanie a poradenstvo môže efektívnym spôsobom znížiť rizikovosť poľnohospodárstva na Slovensku.

3.7 Vzájomný pôsobenie medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami

3.7.1 Ak je to relevantné, opis vzájomného pôsobenia medzi vnútroštátnymi a regionálnymi intervenciami vrátane rozdelenia finančných alokácií podľa intervencie a fondu;

Nerelevantné

3.7.2 Ak je to relevantné, ak sa prvky strategického plánu SPP vypracúvajú na regionálnej úrovni, ako sa v intervenčnej stratégii zabezpečí súdržnosť a súlad s prvkami strategického plánu SPP vypracovaného na vnútroštátnej úrovni

Nie je relevantné pre SP SPP 2023-2027.

3.8 Prehľad toho, ako strategický plán SPP prispieva k cieľu zlepšiť životné podmienky zvierat a znížiť antimikrobiálnu rezistenciu stanovenému v článku 6 ods. 1 písm. i) vrátane východiskových podmienok a komplementarity

Navrhované intervencie v rámci špecifického cieľa 9 (I) riešia nedostatočné investície do inovácií v chove poľnohospodárskych zvierat a preferenciu veľkých fariem k interiérovému ustajneniu množstva zvierat v nedostatočne priestorovo vybavených maštaliach. Vysoká koncentrácia zvierat v stajniach je predpokladom na vznik a šírenie chorôb. Nastavené požiadavky na chov zvierat idú nad rámec národnej, resp. európskej legislatívy. Cieľom je zlepšiť životné podmienky zvierat a znížiť stresové faktory. Dobré životné podmienky zvierat znižujú ich náchylnosť na zdravotné problémy, čo znižuje potrebu používania antimikrobiálnych liečiv. Konečným výsledkom je vyššia bezpečnosť a kvalita potravín. Predaj veterinárnych antimikrobiálnych látok na Slovensku bol v roku 2018 na úrovni 49,3 mg/PCU výrazne nižší ako priemer EÚ (118,3 mg/PCU). Navrhované intervencie majú za cieľ minimálne udržať túto hodnotu. Intervencie sú v súlade s Národným akčným plánom na zníženie antimikrobiálnej rezistencie a stratégie EK "Z farmy na stôl". Intervencie kompenzujú vzniknuté dodatočné náklady a stratu príjmu. Dobré životné podmienky zvierat zvyšujú kvalitu produkcie mäsa, mlieka a iných živočíšnych produktov, čo prináša dodatočné príjmy pre farmárov. Kombinácia týchto faktorov bude motivovať farmárov zlepšiť podmienky zvierat a prispieť k naplneniu cieľa.

Komplementaritu k cieľu tvoria:

1. Požiadavky kondicionality SMR 9, SMR 10 a SMR 11.
2. Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat (I. pilier) – Pastevný chov: Intervencia je určená pre pasenie dojníc, mladého dobytka, oviec a kôz. Pasenie približuje chov bližšie k prirodzeným podmienkam a potrebám zvierat na pohyb vo vonkajšom prostredí, čerstvé krmivo, odpočinok a prirodzené sociálne správanie. Pasené jalovice majú pri prvom telení vyšší vek, čo prispeje k cieľu vychovať zdravé a dlhoveké zvieratá. Chov zvierat na pasienku prispieva aj zvýšeniu alebo zachovaniu biodiverzity na trvalých trávnych porastoch.
3. Environmentálne intervencie II. piliera:

Zlepšenie životných podmienok pre hovädzí dobytok

Plocha ustajnenia musí byť minimálne o 15% väčšia oproti legislatívnym požiadavkám. Väčší životný priestor zvierat znižuje pôsobenie stresu, agresivitu a nepokoj zvierat. Pre dojnice musí byť v zimnom období zabezpečená temperovaná voda, ktorá je prospešná pre fungovanie tráviaceho systému, zvyšuje príjem vody a znižuje riziko dehydratácie.

Pri výžive teliat budú vyžadované používanie natívneho mlieka po dobu minimálne 42 dní od veku 6 dní na kŕmenie teliat (jalovičiek a/alebo býčkov) namiesto kŕmenia mliečnymi kŕmnymi zmesami a napájanie cumľom. Tieto postupy zabezpečujú zvieratám zníženie stresu, plnohodnotnú výživu, dobrý zdravotný stav a menšiu chorobnosť.

Zlepšenie životných podmienok pre ovce a kozy

Plocha ustajnenia musí byť minimálne o 15% väčšia oproti legislatívnym požiadavkám. Väčší životný

priestor zvierat znižuje pôsobenie stresu, agresivitu a nepokoj zvierat.

Pravidelné koprologické vyšetrenie na parazity umožní cielenú aplikáciu antiparazitík.

Požiadavky na pravidelnú kontrolu a úpravu paznechtov a používanie dezinfekčných brodov cielia na zníženie ochorení končatín u zvierat.

Predĺžením odstavu jahniat a kozliat sa v chovoch zabezpečení prirodzená výživa počas prvých 40 dní života zvieraťa. Zviera si vybuduje prirodzený reflex cicania a kontakt s matkou. To zabezpečení zvýšenie pohody zvierat a elimináciou zdravotných problémov spojených s nesprávnym kŕmení mliečnou kŕmnou zmesou.

Zlepšenie životných podmienok pre ošípané

Plocha ustajnenia musí byť minimálne o 15% väčšia oproti legislatívnym požiadavkám a zároveň roštová podlaha nepresahuje 50 % plochy, alebo plocha ustajnenia musí byť minimálne o 20 % väčšia oproti legislatívnym požiadavkám. Tieto požiadavky prispejú k zníženiu agresívnych prejavov zvierat navzájom, zníženiu nepokojov v koterci a k lepšej pohode zvierat.

Odstav prasiatok od matky bude predĺžený o dva dni. Prasiatka lepšie zvládnu záťaž zo zmeny prostredia a stretu s cudzími prasiatkami.

Zlepšenie životných podmienok pre hydinu

Plocha vo výkrme brojlerov musí byť minimálne o 15% väčšia oproti legislatívnym požiadavkám a zároveň roštová podlaha nepresahuje 50 % plochy, alebo plocha ustajnenia musí byť minimálne o 20% väčšia oproti legislatívnym požiadavkám.

Doba výkrmu nemôže byť kratšia ako 38 dní. Oproti priemernej dĺžke kŕmenia 35 dní ide o predĺženie o 3 dni. Tým sa upraví regulácia výživy kurčiat tak, aby sa umožnil rovnomerný rast kostry a svalstva. V opačnom prípade dochádza poškodzovaniu behákov, skĺznutiu pätovej šľachy, posedávaniu kurčiat na podlahe a zvýšeniu výskytu prsných otlakov.

Predĺženie obdobia asanácie prostredia a prípravy na nový turnus na 14 dní umožní zlepšenie zoohygieny a zníženie infekčného tlaku na zvieratá.

Podávanie viackomponentných antibiotických liekov bude možné len v prípade vykonania mikrobiologického vyšetrenia ako krajná možnosť po posúdení citlivosti baktérií na antibiotiká.

3.9 Zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže

Na základe skúseností z programového obdobia 2014 – 2022, pri ktorých boli identifikované najväčšie problémy spojené so zvýšenou administratívnou záťažou na strane žiadateľa/prijímateľa/PPA v programovom období 2023 – 2027 pristúpi PPA k uplatňovaniu nástrojov, ktoré zvýšia efektívnosť poskytovania podpory a zjednodušia procesy primárne na úrovni žiadateľov/prijímateľov. Vo všeobecnosti PPA zavedie nástroje a systémy na spružnenie vybraných procesov s dôrazom na nasledovné oblasti:

- zavedenie jednotnej metodiky pre implementáciu podpory z EPFRV;
- automatizáciu procesov a rozšírenia elektronickej výmeny podkladov, dokumentov a informácií;
- posilnenie hodnotenia SP SPP;
- zavedenie priebežného monitorovania ako nástroja pre sledovanie využívania finančnej podpory z EPFRV prostredníctvom IT technológií;
- elektronické podávanie žiadostí o NFP;
- elektronické podávanie žiadosti o platbu;
- využívanie externých informačných systémov v rámci verejnej správy.

Pri administrovaní a riadení SPP prostredníctvom intervencií a prvkov spoločných pre viacero intervencií budú v maximálnej možnej miere využívané IT technológie na zjednodušenie prístupu k dátam, ich spracovanie a komunikáciu s prijímateľmi. Hlavným prvkom znižovania administratívnej záťaže je zavedenie plnej elektronickej komunikácie so žiadateľom vo všetkých fázach od podania žiadosti o NFP až po vydanie rozhodnutia.

IT technológie budú predstavovať jeden z kľúčových nástrojov, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnia

efektívnosť implementácie jednotlivých intervencií SPP. Jednotlivé IT technológie budú slúžiť všetkým žiadateľom a prijímateľom, a ďalším subjektom zapojeným do prípravy, administrácie, výberu, kontroly, analýzy, monitorovania a hodnotenia SP SPP.

V rámci využívania IT technológií sa zabezpečí:

- prístup k informáciám o aktuálne vyhlásených výzvach,
- získavanie informácií prijímateľa o stave spracovania predložených dokumentov, úprava a správa informácií o svojom projekte,
- efektívna komunikáciu prijímateľa s PPA v elektronickej podobe
- zachytávanie auditných stôp o vykonaných procesoch,
- možnosť procesov vykonávať automaticky,
- väčšia transparentnosť,
- používateľsky prijateľnejšie prostredie pre žiadateľa/prijímateľa,
- elektronická komunikácia so žiadateľmi, resp. prijímateľmi,
- zavedenie funkcionalít na prácu s elektronickými formulármi,
- elektronická komunikácia a obeh dokumentov v rámci PPA,
- identifikovanie, autentifikovanie a autorizácia používateľa PPA.

K znižovaniu administratívnej záťaže na úrovni PPA prispeje aj využívanie externých informačných systémov ako napr.:

- Ústredný portál verejnej správy,
- Základné číselníky a registre (napr. číselník právnych foriem, register fyzických osôb, register právnických osôb, register adries, a pod.),
- Elektronické služby verejného obstarávania,
- Elektronické služby sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní,
- Elektronické schránky,
- CEDIS,
- a ďalšie relevantné informačné systémy.

Využívaním IT technológií sa docieli redukcia a optimalizácia procesov implementácie intervencii a zároveň sa dosiahne zníženie počtu procesov a úkonov na strane žiadateľa/prijímateľa, ale aj poskytovateľa podpory. Nové technológie a inovácie prispejú k zjednodušeniu podávania žiadostí, rýchlejšiemu a efektívnemu získavaniu údajov pre výkon potrebných kontrolných postupov a skráteniu rozhodovacieho procesu. Budú využívané nasledovné inovácie:

1.Využívanie služieb Ústredného portálu verejnej správy. Tam, kde je to možné (EAGF non IACS intervencie, IACS intervencie) bude podávanie žiadostí rámci služby „Všeobecná agenda“ Ústredného portálu verejnej správy podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente (ďalej len „zákon o e-Governmente“) formou elektronickej služby. Celé konanie sa skráti aj tým, že aj predmetné dokumenty platobná agentúra vydáva elektronicky. Elektronický úradný dokument má náležitosti, ktoré pre konkrétny typ (rozhodnutie, uznesenie, výzvu) upravuje procesný predpis. Vyhotovuje sa elektronicky, podpisuje ho oprávnená osoba kvalifikovaným elektronickým podpisom s mandátnym certifikátom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým sa pripája kvalifikovaná elektronická časová pečiatka a doručuje sa účastníkovi konania do jeho elektronickej schránky, ak je aktivovaná na doručovanie.

2.Uplatňovanie zásady “jedenkrát a dosť”. V súlade so zákonom č. 177/2018 Z.z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) žiadatelia už nemusia predkladať potvrdenia s údajmi, ktoré sú evidované v informačných systémoch verejnej správy a zdravotných

poisťovní. (Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, Informačný systém katastra nehnuteľností, Register trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Informačný systém finančnej správy v časti týkajúcej sa evidencie daňových nedoplatkov a nedoplatkov colného dlhu, nedoplatkov pokút a iných platieb vymeraných alebo uložených podľa colných predpisov, nedoplatkov dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane pri dovoze, Informačný systém Sociálnej poisťovne v časti týkajúcej sa evidencie nedoplatkov na poistnom na sociálne poistenie, Informačný systém Sociálnej poisťovne v časti týkajúcej sa evidencie dôchodkových dávok a dávok nemocenského poistenia a pod.).Všetky povinné potvrdenia bude platobná agentúra získavať a overovať pomocou portálu OverSi.gov.sk.

3. IACS a aplikácia Geopriestorová žiadosť na plochu (GSA) obsahuje viacero funkcionalít s cieľom skorého varovania, zníženia chybovosti a skrátenia času administrovania. Ide o nasledovné funkcionality:

- údaje relevantné pre deklaráciu jednotlivých intervencií sú buď vypočítavané systémom, vyberané zo zoznamu, alebo riešené checkboxom (pre GSA),
- žiadateľ je pri vypĺňaní deklarácie upozorňovaný na potencionálne chyby na žiadosti umožnené (pre GSA),
- v aplikácii GSA sú umiestnené nástroje - tipy na optimálne vyplnenie žiadosti,
- dostupný technický helpdesk pre žiadateľov (pre GSA),
- v prípade nekompletných údajov je žiadateľ vyzvaný na doplnenie,
- v aplikácii GSA sú dostupné najnovšie ortofotosnímky, satelitné scény a relevantné snímky z Misie Sentinel 2,
- aplikácia GSA je priateľská pre užívateľa, ktorý využíva zjednodušené GIS nástroje, ku ktorým má k dispozícii podrobný návod, ako aj inštruktážne videá,
- preddefinovanie žiadostí v IACS, ktoré žiadateľ jednoduchým potvrdením/úpravou podá,
- evidovanie agrotechnických úkonov v aplikácii GSA.

4. Centrálny portál pre žiadateľov (nazývaný aj portál farmára) bude postupne budovaný a prepojený s jednotlivými agendovými systémami PPA, ktoré spracúvajú žiadosti s cieľom vytvorenia jednotného centrálneho portálu.

5. Využívanie elektronických nástrojov na prevenciu podvodov a boj s korupciou

V oblasti non IACS intervencií budú využívané nové kontrolné mechanizmy prostredníctvom aplikácie, ktorá na základe dátových zdrojov PPA a ďalších verejných informácií identifikuje potenciálny konflikt záujmov medzi žiadateľom a dodávateľom, verejné obstarávania s potenciálnym konfliktom záujmov a potenciálnu rotáciu dodávateľov.

Pre predchádzanie a kontrolu konfliktu záujmov medzi zamestnancami agentúry a žiadateľmi bude používaný analytický nástroj využívajúci údaje z registra právnických osôb, registra konečných užívateľov výhod a z registrov emailových a telefónnych kontaktov firiem. Nástroj využíva prostredie programu SAS Enterprise Guide, pričom prebieha preverovanie potenciálneho konfliktu záujmov v pravidelných mesačných intervaloch v rámci celej agentúry. Je plánovaná automatizácia procesu preverovania konfliktu záujmov.

Budú sa používať prevažne existujúce nástroje (nástroj Komisie Arachne, e-prepojenie) na hĺbkovú analýzu údajov na posúdenie rizík, ktoré predstavujú projekty, prijímatelia, dodávatelia a zmluvy v snahe zabezpečiť minimálne administratívne zaťaženie a účinnú ochranu finančných záujmov Únie. Uvedené nástroje na hĺbkovú analýzu údajov sa môžu použiť aj s cieľom zabrániť obchádzaniu pravidiel uvedených v príslušných nariadeniach.

6. Nástroje na kontrolu a monitoring

Zjednodušenie kontrolných postupov: Pri kontrolnej činnosti IACS intervencií bude využívaný systém monitorovania plôch, pričom v nejednoznačných prípadoch budú okrem kontrol na mieste využívané aj dostupné údaje od žiadateľov, ktoré budú žiadatelia poskytovať napr. cez GSA (informácie o

agrotechnických operáciách vykonaných žiadateľom) alebo cez mobilné aplikácie na zhotovovanie geograficky označených fotografií. Podľa typu kontrolovaných intervencií sú plánované aj iné spôsoby využívania technológií (napr. využívanie fotodokumentácie, zvukové záznamy a videozáznamy, drony a pod.).

7. Datasety INSPIRE

Platobná agentúra poskytne bezodplatne v prípade žiadosti Ministerstva životného prostredia ako správcu datasetov INSPIRE, datasetový súbor GSA v súlade s čl. 67 ods. 3 NEPR č. 2021/2116 za účelom ich spracovania v metaúdajoch programu INSPIRE na ďašie použitie či už pre orgány verejnej správy resp. tretie strany. Vzhľadom na to, že metúdaje INSPIRE sú poskytované aj tretím stranám, súbor bude očistený o údaje, ktoré môžu predstavovať riziko pre ohrozenie ochrany osobných údajov (napr. rodné číslo žiadateľa pri žiadateľoch nepodnikateľoch).

Jednoduchosť návrhu intervencií. Príklady intervencií, ktoré by mohli byť súčasťou programu zjednodušenia.

- kompetenčné centrum AKIS bude zabezpečovať administratívne poradenstvo pre záujemcov a beneficientov s cieľom lepšieho pochopenia cieľov intervencií a možností ako prispieť k ich napĺňaniu.
- V oblasti odborného vzdelávania a poradenstva implementáciu zjednoduší, ak nebude potrebné posudzovať príjemcov vzdelávania a poradenstva z pohľadu pravidiel o štátnej pomoci. Dlhodobejšie zmluvy o poskytovaní odborného vzdelávania a poradenstva zabezpečia kontinuitu týchto činností, zníženie administratívy na strane poskytovateľa odborného vzdelávania a poradenstva.
- Využívanie nových technológií pre zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže predpokladá nadobudnutie IT zručností u všetkých žiadateľov. Vzhľadom k vekovej štruktúre žiadateľov bude potrebné ďalšie vzdelávanie a poradenstvo. V oblasti IACS intervencií budú zavedené nové poradenské nástroje, ktoré budú zabezpečovať služby pre žiadateľov pred podaním žiadosti a v súvislosti s podaním žiadosti tak, aby nebolo ohrozené nestranné a dostatočné vyhodnotenie splnenia podmienok pre poskytnutie podpory.
- Integrované technológie na farme - Pre farmárov sa v súčasnosti zavádza n*ástroj udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku pre živiny FaS*T, ktorý bude implementovaný v druhej polovici roku 2022. Využívanie platformy umožní užívateľom prístup k rôznym typom dát:
    - Administratívne dáta : IACS/LPIS/NDIR (citlivé zóny na dusičnany)/Natura2000
    - Monitorovanie zemských plôch : dáta zo Sentinelu / Copernicusu
    - Plán Hnojenia (ďalej len „NMP“) : kedy, čo, ako a koľko hnojiť – Algoritmus odporúčania hnojenia.
    - Hydrometeorologické dáta.
    - Ďalšie rôzne typy dát, napr. právneho charakteru ako dusičnanová smernica (91/676/EC).

Riešenie je obojstranne výhodné pre poľnohospodárov aj pre životné prostredie. FaST poskytne jasné a včasné informácie, ktoré sú prospešné pre poľnohospodárov z ekonomického aj environmentálneho hľadiska. Konkurencieschopnosť a odolnosť poľnohospodárskych podnikov sa zvýši vďaka rozšírenej podpore rozhodovania pre poľnohospodárov, ktorí budú schopní optimalizovať svoje používanie hnojív tak, aby sa zlepšili ich príjmy, zatiaľ čo environmentálne a klimatické výhody sa dosiahnu lepším prístupom k príslušným údajom o farmách a zahrnutím úvah o environmentálnej udržateľnosti do celkového hodnotenia. Riešenie spĺňa právny rámec: GAEC 5

<u>Výhody pre poľnohospodárov:</u>

- Ekonomické (NMP).
- Súlad s predpismi (FaST nebude povoľovať NMP, ktoré nie sú v súlade s nariadením - životné

prostredie, udržateľné postupy atď.).

- Ochrana životného prostredia (Zlepšenie hospodárenia s hnojivom povedie k celkovým výhodám pre životné prostredie, napr. znížením rizika znečistenia dusíkom).
- Úspora času (Umožní farmárovi zjednodušiť úlohy a vyhnúť sa duplikovaniu údajov pri rôznych deklaráciách).
- Zlepšená spolupráca (Varovania týkajúce sa problémov s vyhlásením, ktoré pochádzajú od poľnohospodára alebo platobnej agentúry, budú zdieľané rýchlejšie a ľahšie. Bude tiež ľahšia komunikácia s poradcami, družstvami a potenciálne dokonca aj s inými poľnohospodármi.)
- Prístup k ďalším digitálnym aplikáciám (Vďaka svojej modularite bude platforma poskytovať ďalšie služby zamerané na schémy priamych platieb, napríklad environmentálne služby, ako aj riešenia zo súkromného sektora, ktoré nie sú pre malých poľnohospodárov často dostupné z dôvodu nákladov alebo sťaženého prístupu.)
- Zvýšená znalosť vlastných údajov (Digitálny nástroj bude viesť záznamy o minulých údajoch pre NMP, a tak zisťovať trendy na pôde farmára, a tým sa stane účinným nástrojom pre rozhodovanie.)
- Rovnaké podmienky pre poľnohospodárov (Pre malé farmy môže byť výzvou mať digitálne nástroje a personalizované NMP. FaST zabezpečí, že existuje riešenie pre všetkých poľnohospodárov.)

Výhody pre výkonne orgány / platobnú agentúru:

- Monitorovanie životného prostredia (FaST bude podporovať riadiace orgány pri monitorovaní určitých environmentálnych parametrov, napr. kvalita pôdy, znečistenie ovzdušia, miera dusíka, kvalita vody atď. Bude to užitočné najmä v chránených územiach, napr. zóny ohrozené dusičnanmi.)
- Zvýšená obojsmerná komunikácia (Obojsmerná komunikácia medzi poľnohospodárom a pôdohospodárskou platobnou agentúrou / riadiacim orgánom znamená, že varovania týkajúce sa problémov s vyhlásením alebo zmien politík atď. Je možné zdieľať rýchlo a ľahšie. Poľnohospodári môžu tiež informovať RO / PPA, ak sa vyskytnú chyby v ich osobných údajoch.)
- Geo-tagované fotky skombinované so systémom Farmhands (automatizovaný monitoring poľnohospodárskych činnosti) uľahčuje kontrolu a monitoring žiadostí.

Zníženie administratívnej záťaže žiadateľov a zrýchlenie administratívnych procesov pre non IACS intervencie

Pre zjednodušenie non IACS intervencií budú na úrovni platobnej agentúry zavedené nasledovné nástroje:

- zjednodušené a zjednotené formy a obsah vyhlasovaných výziev na predkladanie žiadostí o NFP;
- zavedenie aj možnosti otvorených výziev na predkladanie žiadostí o NFP;
- štandardizácia dokumentov týkajúcich sa podmienok poskytnutia podpory a ich koncipovania s dôrazom na ,“user-friendly“ formát;
- zabezpečenie výmeny relevantných informácií o žiadateľoch a projektoch, ktorými disponujú štátne orgány priamou vzájomnou komunikáciou, bez ich vyžadovania od žiadateľov a maximalizácia pozitívnych efektov spojených so zavedením efektívneho IT systému aj pri komunikácii vo väzbe poskytovateľ – prijímateľ;
- rozšírenie elektronického podávania a spracovávania žiadostí a využívanie interných dátových zdrojov a ďalších verejných informácií na identifikáciu potenciálnych konfliktov záujmov medzi žiadateľmi a dodávateľmi. Aplikačné riešenie bude obsahovať funkcionalitu na identifikáciu verejných obstaraní s potenciálnym konfliktom záujmov a identifikáciu potenciálnej rotácie dodávateľov. PPA bude získavať dostupné potvrdenia z databáz štátnej a verejnej správy ako aj registrov rezortu prostredníctvom IT nástrojov s cieľom zníženia administratívneho zaťaženia na stranách prijímateľov ako aj poskytovateľa,
- úprava existujúcich informačných systémov, ktoré umožnia výrazné zníženie administratívnej záťaže a prácnosti na strane žiadateľa, prijímateľa a PPA,

- Pre zjednodušenie posudzovania hospodárnosti oprávnených výdavkov bude zavedený nástroj vo forme cenníka typu konkrétnych produktov príp. služieb, ktorý stanoví hornú hranicu jednotkových cien obstarávaných položiek na jednotlivé investície,
- zavedenie používania elektronického systému pre podklady a proces obstarávania pri investíciách, ktoré nebudú uvedené v cenníku typu konkrétnych produktov príp. Služieb. Pre proces verejného obstarávania/obstarávania pre investície ktoré nebudú uvedené v cenníkoch bude využívaný elektronický systém v rámci ktorého bude zaznamenávaný celý proces ako aj predkladanie kompletnej dokumentácie z verejného obstarávania/obstarávania vrátane dokumentácie k spôsobu určenia predpokladanej hodnoty zákazky a projektovej dokumentácie vrátane rozpočtu (ak relevantné). Žiadateľ bude dokumentáciu predkladať výlučne prostredníctvom tohto systému.
- zjednodušenie procesu administrovania intervencie Leader bude nastavený pred vyhlásením výzvy na výber MAS. Zjednodušenie procesov bude zabezpečené, napríklad:
    - MAS budú využívať systém verejných informácií na identifikáciu potenciálnych konfliktov záujmov medzi žiadateľmi a dodávateľmi, a na overenie žiadateľov ako dlžníkov voči štátnemu rozpočtu,
    - zjednodušia sa formuláre žiadosti vzhľadom na výšku oprávnených výdavkov na projekt,
    - bude sa uplatňovať zjednodušené vykazovanie výdavkov pri určitých typoch projektov, resp. oblastí podpory,
    - zjednodušenie implementácie overenia splnenia podmienok oprávnenosti projektov vykoná platobná agentúra v konaní o žiadosti len raz, a to k momentu, kedy jej splnenie overuje,
    - zavedú sa vhodné a primerané systémy na zavedenie dodržiavania postupov zo strany MAS čím sa zjednoduší realizácia projektov v nadväznosti na urýchlenie vyhodnocovania žiadostí (výber vzoriek, náhodné kontroly a pod.),
- vypracovanie zoznamu neoprávnených investícií a kategórií výdavkov. Pri administrovaní a riadení SPP prostredníctvom intervencií a prvkov spoločných pre viacero intervencií budú v maximálnej možnej miere využívané IT technológie na zjednodušenie prístupu k dátam, ich spracovanie a komunikáciu s prijímateľmi. Hlavným prvkom znižovania administratívnej záťaže je zavedenie plnej elektronickej komunikácie so žiadateľom vo všetkých fázach od podania žiadosti až po vydanie rozhodnutia. Nové technológie a inovácie prispejú k zjednodušeniu podávania žiadostí, rýchlejšiemu a efektívnemu získavaniu údajov pre výkon potrebných kontrolných postupov a skráteniu rozhodovacieho procesu.

3.10 Kondicionalita

3.10.1 Hlavná téma: Zmena klímy (jej zmierňovanie a adaptácia na ňu)

3.10.1.1 GAEC 1: udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche

3.10.1.1.1 Zhrnutie povinností poľnohospodárskych podnikov (napr. systém predchádzajúceho povolenia a povinnosť opätovnej premeny pôdy)

V prípade, že dôjde k prekročeniu rozdielu referenčného pomeru a každoročného pomeru trvalého trávneho porastu k celkovej poľnohospodárskej ploche o viac ako 5% v porovnaní s rokom 2018, žiadateľ spätne zatrávni poľnohospodársku plochu na základe rozhodnutia platobnej agentúry.

3.10.1.1.2. Územná pôsobnosť (vnútroštátna, regionálna, na úrovni poľnohospodárskeho podniku, skupiny podnikov)

vnútroštátny

3.10.1.1.3 Hodnota referenčného pomeru (vrátane metódy výpočtu)

Pomer **27.74**

Vysvetlenie

Vzorec pre výpočet: celková výmera TTP/celková výmera poľnohospodárskej pôdy

Celková výmera TTP (2018): 541 374,76 ha
Celková výmera poľnohospodárskej pôdy (2018): 1 951 323,68 ha

V prípade, že dôjde k prekročeniu rozdielu referenčného pomeru a každoročného pomeru trvalého trávneho porastu k celkovej poľnohospodárskej ploche o viac ako 5% v porovnaní s rokom 2018, žiadateľ spätne zatrávni poľnohospodársku plochu na základe rozhodnutia platobnej agentúry.

3.10.1.1.4.Typ dotknutých poľnohospodárov (všetci poľnohospodári, ktorí majú trvalé trávne porasty)

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.1.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Obmedzením konverzie trvalého trávneho porastu na iné poľnohospodárske využitie bude zabezpečené zachovanie plôch pôd so zásobami uhlíka.

3.10.1.2 GAEC 2: ochrana mokradí a rašelinísk

3.10.1.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

GAEC 2 sa bude v Slovenskej republike uplatňovať od roku 2025.

3.10.1.2.2 Rok uplatňovania GAEC

Vyberte rok: **2025**

Odôvodnenie

Orgány Slovenskej republiky očakávajú predloženie technical gudience od JRC – ktorý má byť cca v 1-2 Q 2023, ktorý upresní technické a metodické definície, pričom by následne vytváraná vrstva už spĺňala kritériá stanovené EK.

Slovenská republika tiež pripravuje analýzu existujúcich národných mapových podkladov. Na základe výsledkov analýz týchto máp sa vypracuje osobitná kartografická vrstva na úrovni parciel LPIS. Následne, po sprístupnení výsledkov projektu JRC, budú vymedzené jednotlivé postupy hospodárenia, vrátane konečného posúdenia jednotlivých elementov a ich vplyv na vrstvu v LPIS. Konkrétne požiadavky normy GAEC 2 budú definované neskôr prostredníctvom úpravy Strategického plánu SPP.

V priebehu roku 2023 a roku 2024 sa od príslušných kompetentných organizácii rezortu MŽP SR očakáva identifikácia, monitoring mokradí, stanovenie a následne vyladenie dodanej vrstvy. Tento process je často spojený s obhliadkou terénu (jednotlivých mokradí). Tu bude prebiehať aktívna diskusia a medziinštitucionárna spolupráca (MŽP SR, ŠOP SR, PPA a MPRV SR) pri vytváraní a implementovaní digitálnej vrstvy do LPIS pre potreby kampane roku 2025. Všetko závisí od kvality a presnosti dodaných vstupných dát.

Priebežne bude taktiež potrebná spolupráca (medzi MŽP SR, MPRV SR a PPA) pri vytváraní metodických postupov na výkon kontrol predmetnej normy GAEC. S ohľadom na uvedené, sa tento GAEC bude v Slovenskej republike uplatňovať od roku 2025.

3.10.1.2.3 Územná pôsobnosť a určená oblasť

Národný

3.10.1.2.4 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.1.2.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Požiadavkou na nepoškodzovanie a neznižovanie plochy mokradí bude zabezpečená ochrana ekosystémov a pôd bohatých na uhlík.

3.10.1.3 GAEC 3: Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín

3.10.1.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ nesmie na diele pôdneho bloku s druhom poľnohospodárskej plochy orná pôda vypaľovať strniská s výnimkou, ak bolo vypaľovanie strnísk nariadené z rastlinolekárskych dôvodov.

3.10.1.3.2 Územná pôsobnosť

Národný

3.10.1.3.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.1.3.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Zákazom spaľovania strnísk sa podporí zapracovanie strniska, čím sa prispeje k zvýšeniu hladiny pôdnych organických látok, čo zabráni priamemu uvoľňovaniu CO2 do atmosféry.

3.10.2 Hlavná téma: voda

3.10.2.1 GAEC 4: vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov

3.10.2.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ na poľnohospodárskej ploche pozdĺž útvarov vodných tokov vytvorí nárazníkové zóny tým, že nesmie používať prípravky na ochranu rastlín a hnojivá vo vzdialenosti 3 metrov od brehovej čiary alebo zátopovej čiary. Uvedená vzdialenosť sa nevzťahuje na poľnohospodárske plochy pozdĺž útvarov vodných tokov vo vymedzených oblastiach podľa legislatívy Slovenskej republiky (zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách).

Vrstva brehových čiar bola vytváraná z dát Výskumného ústavu vodného hospodárstva (2011) na území SR. Je to vrstva útvarov povrchových vôd nachádzajúce sa v blízkosti poľnohospodársky využívaných pozemkov. Vodné útvary nachádzajúce sa vo vzdialenosti viac ako 10 metrov od poľnohospodársky využívaných pozemkov nie sú evidované v LPIS. Teda nejde o všetky vodné plochy/toky (celkovú hydrologickú mapu) v SR, ale len tie ktoré sú v blízkosti poľnohospodársky využívanej krajiny, interpretovateľné prostredníctvom ortofotomozaiky a cyklicky aktualizované práve pre účely tvorby nárazníkových zón a z nich následne NZ EFA. Vrstva nárazníkových zón v zmysle GAEC 4 bola vytváraná pozdĺž útvarov povrchových vôd(potoky rieky stojaté vody) ktoré sú celoročné. V uvedených nárazníkových zónach je v podmienkach SR zakázané aplikovať hnojivá a pesticídy.

3.10.2.1.2. Minimálna šírka nárazníkových zón (v m)

3

3.10.2.1.3 Územná pôsobnosť vrátane vymedzenia vodných tokov

Národný
- podľa zákona č. 364/2004 Z. z. z 13. mája 2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

3.10.2.1.4 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.2.1.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Vytvorením nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov bude zabezpečená ochrana riečnych tokov pred znečistením a odtokom.

3.10.3 Hlavná téma: pôda (ochrana a kvalita)

3.10.3.1 GAEC 5: riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov

3.10.3.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ na poľnohospodárskej ploche – orná pôda, trvalé plodiny zabezpečí že:

1. na vodnou eróziou silne ohrozených plochách:

a) nebude pestovať plodiny s nízkou protieróznou schopnosťou,

b) plodiny s vyššou protieróznou schopnosťou bude pestovať len s uplatňovaním protieróznych agrotechnických opatrení;

2. na vodnou eróziou mierne ohrozených plochách bude pestovať plodiny s nízkou protieróznou schopnosťou len s uplatňovaním protieróznych agrotechnických opatrení.

3. na veternou eróziou ohrozených plochách bude uplatňovať opatrenie na zabránenie, alebo minimalizáciu pôsobenia veternej erózie. Opatrenia na zabránenie veternej erózii (Pôdoochranná agrotechnika, mulčovanie pôdy a ponechanie strniska, úprava štruktúry pôdy, pásové pestovanie plodín, ochranné lesné pásy (vetrolamy).

Celá poľnohospodárskej plocha – orná pôda, trvalé plodiny, ktorá má svahovitosť viac ako 3° je pokrytá podmienkami normy GAEC 5.

3.10.3.1.2 Územná pôsobnosť (vrátane oblastí s rizikom erózie a sklonu svahu)

Národný

3.10.3.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia

- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.3.1.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Stanovením spôsobov hospodárenia na silne a mierne ohrozených plochách sa minimalizuje strata a vyčerpanie pôdy v dôsledku erózie.

3.10.3.2 GAEC 6: Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu

3.10.3.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku (vrátane príslušného obdobia)

Na poľnohospodárskej ploche orná pôda a trvalé plodiny v období od 1. júna do 31. októbra zabezpečiť min. 80 % vegetačné pokrytie ornej pôdy a min. 50 % vegetačné pokrytie medziradia a manipulačných plôch trvalých plodín. Na ornej pôde ležiacej úhorom zabezpečiť v období od 1. júna do 31. októbra vegetačné pokrytie. Obdobie sa nevzťahuje na žiadateľa, ktorý do 2 týždňov od odstránenia vegetačného pokrytia zabezpečí následnú plodinu.

Spôsoby pokrytia:

- založenie porastu ozimných plodín,
- ponechanie strniska po pozberanej plodine,
- úprava pôdy podmietkou strniska a jeho ponechaním bez orby, za predpokladu, že tam nezostane nepokrytá pôda,
- osiatie medziplodiny po zbere hlavnej plodiny.

Žiadateľ na poľnohospodárskej ploche so sklonom viac ako 7° je povinný v období od 1. novembra do 1. marca zabezpečiť min. 80 % vegetačné pokrytie ornej pôdy. Obdobie sa nevzťahuje na žiadateľa, ktorý do 2 týždňov od odstránenia vegetačného pokrytia zabezpečí následnú plodinu.

Možnosti pokrytia poľnohospodárskej plochy – orná pôda:
Na zabezpečenie minimálneho pokryvu ornej pôdy v rámci zadefinovaných území v uvedenom období má žiadateľ na svojich pozemkoch povinnosť zrealizovať výber a implementáciu minimálne jedného z odporúčaných systémov, ktoré využívajú pôdoochranný účinok:

- pestovaných plodín - ozimné plodiny - viacročné krmoviny - medziplodinové systémy (využívajú pôdoochranný účinok ozimných medziplodín, strniskových medziplodín a jednoročných podsevov v porastoch širokoriadkových plodín, niektoré strniskové medziplodiny a podsevové kultúry sú zaraďované aj do skupiny medziplodín na zelené hnojenie alebo mulčovacích medziplodín);
- zvyškov poľnohospodárskych plodín ponechaných na ploche až do založenia porastu jarnej plodiny - pozberové zvyšky - strnisko pozberanej plodiny alebo podmietnuté strnisko za predpokladu, že tam nezostane nepokrytá pôda,- rastlinný mulč;
- úhorov - úhorované plochy ornej pôdy musia byť pokryté strniskom alebo zeleným porastom (zelený úhor).

3.10.3.2.2 Územná pôsobnosť

Národný

3.10.3.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia
- priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo
- príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.3.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Požiadavkou pokrytia pôdy sa zabezpečí jej ochrana počas najcitlivejších období a na najcitlivejších plochách z hľadiska zníženia vyplavovania živín.

3.10.3.3 GAEC 7: striedanie plodín na ornej pôde okrem plodín pestovaných pod vodou

3.10.3.3.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku pre striedanie plodín

Žiadateľ je na diele pôdneho bloku s druhom poľnohospodárskej plochy orná pôda, okrem plôch viacročných plodín, tráv a iných bylinných krmovín a pôdy ležiacej úhorom, povinný dodržiavať zákaz pestovania tej istej plodiny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov.

Plodina je:
- kultúra niektorého z rôznych rodov definovaných v botanickej klasifikácii plodín,
- pôda ležiaca úhorom,
- trávy alebo iné bylinné krmoviny.

Slovenská republika uplatní pre rok 2023 výnimku z aplikovania GAEC 7.

3.10.3.3.2 Zhrnutie poľnohospodárskych postupov pre diverzifikáciu plodín

Neuplatňuje sa.

3.10.3.3.3 Územná pôsobnosť

Národný

3.10.3.3.4 Typ dotknutých poľnohospodárov

☐Všetci poľnohospodári, ktorí majú k dispozícii ornú pôdu (bez výnimky)
☑Platné výnimky
S rozlohou ornej pôdy do 10 hektárov [poznámka pod čiarou č. 5 prílohy III bod 1 písm. c)]
V ktorých viac ako 75 % poľnohospodárskej plochy, na ktorú možno poskytnúť podporu, predstavuje trvalý trávny porast [poznámka pod čiarou č. 7 prílohy III bod 1 písm. b)]
V ktorých sa viac ako 75 % ornej pôdy využíva na produkciu tráv alebo iných bylinných krmovín, ponecháva sa úhorom, používa sa na pestovanie strukovín, alebo sa na nej tieto spôsoby využitia kombinujú [poznámka pod čiarou č. 7 prílohy III bod 1 písm. a)].

3.10.3.3.5 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC (najmä ak si členský štát vybral diverzifikáciu plodín)

Dodržiavanie zákazu pestovania tej istej plodiny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov bude mať pozitívny vplyv na potenciál pôdy z hľadiska pôdnej štruktúry, úrodnosti pôdy, organických látok v pôde a mikroflóry, chemického obsahu pôdy vrátane znečisťujúcich látok (napr. nadbytočné hnojivá alebo zvyšky pesticídov). V podmienkach SR je obdobie pokrytia pôdy medziplodinami v rozmedzí 8 týždňov až 15 týždňov podľa oblastí a podľa druhu pestovanej medziplodiny. Keďže GAEC 7 predstavuje kondicionalitu, navrhovaný termín predstavuje minimálne obdobie.

3.10.4 Hlavná téma: Biodiverzita a krajina (ochrana a kvalita)

3.10.4.1 GAEC 8: Minimálny podiel ornej pôdy vyčlenenej pre neproduktívne plochy a prvky a na celej poľnohospodárskej ploche zachovanie krajinných prvkov a zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia

3.10.4.1.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Štandardný alebo minimálny podiel:

☑Aspoň 4 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom.

Podiel (v %) ornej pôdy vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky : **4.0%**

☐Aspoň 3 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom, ak sa poľnohospodár zaviaže vyčleniť aspoň 7 % ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom v rámci posilnenej ekoschémy v súlade s článkom 31 ods. 5a.

☑Aspoň 7 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom a medziplodiny alebo plodiny, ktoré viažu dusík, pestované bez použitia prípravkov na ochranu rastlín, z čoho 3 % predstavujú neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom. Pre medziplodiny by mali členské štáty použiť váhový koeficient 0,3.

Podiel (v %) ornej pôdy vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky a medziplodiny alebo plodiny, ktoré viažu dusík : **7.0%**

Zoznam prvkov (orientačný zoznam prvkov a neproduktívnych plôch oprávnených na výpočet minimálneho podielu)

☑Nárazníkové zóny

Vysvetlenie

Váhový faktor: 1,5

☐Kamenné mohyly

☐kultúrne prvky

☐Priekopy/priepusty

☑Medze, políčka alebo parcely

Vysvetlenie

Váhový faktor: 1,5

☐Živé ploty, jednotlivé stromy alebo skupiny stromov, stromoradia

☑Pôda ležiaca úhorom
Vysvetlenie

Váhový faktor: 1

☑Iné
Vysvetlenie

Zoznam neproduktívnych prvkov a plôch:

Prvky a plochy	**Váhový faktor**
Živé ploty	2
Samostatne stojaci strom	1,5
Stromy v rade	2
Skupina stromov | Húštiny v poli	1,5
Plochy s medziplodinami alebo zelenou pokrývkou	0,3
Plochy s plodinami, ktoré viažu dusík	1

S cieľom zjednodušiť administratívne postupy a zohľadniť charakteristiky neproduktívnych prvkov a plôch, ako aj uľahčiť ich meranie budú pri výpočte celkových hektárov použité váhové faktory stanovené v legislatíve Slovenskej republiky. Pre medziplodiny je váhový faktor 0,3. Pre plodiny viažuce dusík je váhový faktor 1,0.

☑Malé rybníky
Vysvetlenie

Váhový faktor: 1,5

☑Malé mokrade
Vysvetlenie

Váhový faktor: 1,5

☐Kamenné múry

☑Potoky
Vysvetlenie

Váhový faktor: 2

☑Terasy
Vysvetlenie

Váhový faktor: 1

Zoznam prvkov (na uchovanie)

- **Malé mokrade**
- **Terasy**
- **Medze, políčka alebo parcely**
- **Živé ploty, jednotlivé stromy alebo skupiny stromov, stromoradia**

Zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia (povinné)

Dodržiavať zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia; obdobím reprodukcie a hniezdenia je obdobie od 1. apríla do 30. septembra.

Opatrenia na zabránenie šíreniu inváznych rastlinných druhov

Neuplatňuje sa.

3.10.4.1.2 Územná pôsobnosť (platí pre normu „minimálneho podielu“)

Národný

3.10.4.1.3 Typ dotknutých poľnohospodárov (platí pre normu „minimálneho podielu“)

☐Všetci poľnohospodári, ktorí majú k dispozícii ornú pôdu (bez výnimky)

☑Platné výnimky

S rozlohou ornej pôdy do 10 hektárov [poznámka pod čiarou č. 5 prílohy III bod 1 písm. c)]

V ktorých ako 75 % poľnohospodárskej plochy, na ktorú možno poskytnúť podporu, predstavuje trvalý trávny porast [poznámka pod čiarou č. 5 prílohy III bod 1 písm. b)].

V ktorých sa viac ako 75 % ornej pôdy využíva na produkciu tráv alebo iných bylinných krmovín, ponecháva sa úhorom, používa sa na pestovanie strukovín, alebo sa na nej tieto spôsoby využitia kombinujú [poznámka pod čiarou č. 7 prílohy III bod 1 písm. a)].

3.10.4.1.4 Vysvetlenie prínosu k hlavnému cieľu postupov/normy

Vyčlenením poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky a ich stanovením, ako aj stanovením chránených prvkov bude zabezpečená minimálna ochrana biodiverzity a ochrana krajinných prvkov, vrátane ochrany vtákov a opeľovačov.

3.10.4.2 GAEC 9: Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

3.10.4.2.1 Zhrnutie postupov v poľnohospodárskom podniku

Žiadateľ nesmie zmeniť druh poľnohospodárskej plochy trvalý trávny porast, nachádzajúci sa vo vymedzenej oblasti, na iný druh poľnohospodárskej plochy ani ho nesmie orať.

3.10.4.2.2 Územná pôsobnosť

Celková orientačná plocha (v hektároch) trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahuje norma GAEC: **142252.0**

3.10.4.2.3 Typ dotknutých poľnohospodárov

Príjemcovia - priamych platieb podľa kapitoly II hlavy III nariadenia EÚ 2021/2115 alebo - príjemcovia ročných prémií podľa článkov 70, 71 a 72 nariadenia EÚ 2021/2115

3.10.4.2.4 Vysvetlenie prínosu k dosiahnutiu hlavného cieľa normy GAEC

Zákazom konverzie alebo preorania trvalých trávnych porastov v lokalitách sústavy Natura 2000 sa prispieva k ochrane cenných biotopov a druhov rastlín a živočíchov vrátane miest hniezdenia a rozmnožovania vtákov.

3.10.5. Dodatočné normy GAEC (ak sa uplatňujú)

Neuplatňujú sa ďalšie normy GAEC.

4. Prvky spoločné pre viaceré intervencie

4.1. Vymedzenie a minimálne požiadavky

4.1.1. Poľnohospodárska činnosť

4.1.1.1. Vymedzenie výroby

Výroba je:
chov alebo pestovanie poľnohospodárskych výrobkov* (*príloha I k ZFEÚ), a to aj prostredníctvom paludikultúry, vrátane zberu, dojenia a rozmnožovania zvierat, a chovu zvierat na poľnohospodárske účely, s výnimkou výroby produktov rybolovu, ako aj rýchlorastúce dreviny.

4.1.1.2. Vymedzenie zachovania poľnohospodárskej plochy

4.1.1.2.1 Orná pôda

Údržbou poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pestovanie, bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a praktík sa rozumie:
- v prípade plochy ornej pôdy vhodnej na pestovanie plodín, ale ležiacej úhorom má byť táto udržiavaná; udržiavaním sa rozumie najmä zabránenie rozširovaniu samonáletov drevín, odstraňovanie inváznych druhov rastlín a húževnatých burín s výnimkou, ak je určený odlišný spôsob údržby podľa legislatívy Slovenskej republiky.

4.1.1.2.2 Trvalé plodiny

Údržbou poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pestovanie, bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a praktík sa rozumie:
- v prípade plochy s trvalými plodinami má byť táto udržiavaná; udržiavaním sa rozumie najmä ošetrovanie výsadby a ošetrovanie medziradia v súlade s agrotechnickou praxou a výrobným zameraním poľnohospodára,
- v prípade radov výsadby sa udržiavaním rozumie ošetrovanie radov výsadby vhodnou agrotechnickou operáciou (napr. rezom) v čase vhodnom pre ošetrovanie, ochrana proti chorobám a škodcom v zmysle špecifík technológie pestovania.

4.1.1.2.3 Trvalý trávny porast

Údržbou poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná ako pasienok, bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a praktík sa rozumie:
- v prípade plochy s trvalým trávnym porastom má byť táto udržiavaná kosením, spásaním (doplnkovo mulčovaním) s prvou operáciou vykonanou v termíne do 31. júla s výnimkou, ak je určený odlišný spôsob údržby podľa legislatívy Slovenskej republiky. Najneskôr do 14 dní po vykonaní kosby musí byť pokosená hmota odstránená.

4.1.2. Poľnohospodárska plocha

4.1.2.1 Prvky agrolesníckych systémov, keď sú vytvorené a/alebo udržiavané na poľnohospodárskej ploche

4.1.2.1.1 Orná pôda

Pôda s agrolesníckym systémom, ktorý predstavuje poľnohospodárska plocha ornej pôdy so stromami vo forme stromoradia (línie stromov), s minimálnou vzdialenosťou línií 12 metrov, pričom minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená na 3 metre a za predpokladu, že sú splnené aj nasledovné podmienky:
i. poľnohospodársku činnosť možno vykonávať podobne ako na pozemkoch bez stromov na tej istej ploche;
ii. počet stromov, z ktorých sa nezberá úroda je v rozpätí 80 až 120 stromov na hektár; pestovanie rýchlorastúcich drevín nie je povolené.

Zoznam stromov pre agrolesnícke systémy vymedzí legislatíva Slovenskej republiky.

4.1.2.1.2 Trvalé plodiny

Plochy s agrolesníckym systémom, ktorý predstavuje poľnohospodárska plocha trvalého porastu s drevinami, ak počet stromov a/alebo krov, z ktorých sa nezberá úroda a nevykonáva ošetrovanie výsadby, nie je vyšší ako maximálna hustota 120 stromov na hektár; pestovanie rýchlorastúcich drevín nie je povolené kombinovať so stromami, ktoré opakovane poskytujú úrodu.

Zoznam stromov pre agrolesnícke systémy vymedzí legislatíva Slovenskej republiky.

4.1.2.1.3 Trvalý trávny porast

Pôda s agrolesníckym systémom, ktorý predstavuje poľnohospodárska plocha trvalého trávneho porastu udržiavaného spásaním s priemerným zaťažením v období od 1. júna do 30. septembra príslušného roka najmenej 0,3 dobytčej jednotky na hektár hospodárskymi zvieratami evidovanými v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat so stromami vo forme:

- stromoradia (línie stromov) s minimálnou vzdialenosťou línií 12 metrov, pričom minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená na 3 metre,
- roztrúsených stromov s minimálnou vzdialenosťou medzi stromami (spon stromov) 8 metrov,
- skupiny drevín, ktorá nepresiahne 20 ks drevín a súčasne tieto nepresiahnu 400 m2 súvislej plochy na hektár, pričom na každom započítanom hektáre je možné mať len jednu skupinu, a za predpokladu, že sú splnené aj podmienky:

i. trávy a iné bylinné krmoviny majú naďalej dominantný charakter;

ii. počet stromov, z ktorých sa nezberá úroda je v rozpätí 80 až 120 stromov na hektár; pestovanie rýchlorastúcich drevín nie je povolené.

4.1.2.2 Orná pôda

4.1.2.2.1 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia ornej pôdy

Definícia ornej pôdy je zachovaná bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, alebo pod trvalými alebo mobilnými krytmi.

Pestované rastliny majú priamu interakciu medzi ornou pôdou a rastlinou alebo koreňmi rastliny.

Súčasťou ornej pôdy je aj plocha nevyhnutne potrebná na obhospodarovanie pestovaných plodín (napr. manipulačné plochy, zberové priestory v poraste, závlahové plochy).

4.1.2.3 Trvalé plodiny

4.1.2.3.1 Vymedzenie škôlok

Škôlky sú:

nasledovné plochy s mladými drevnatými rastlinami, ktoré sa pestujú vonku a sú určené na presadenie:

- škôlky s viničom a vrúbľami,
- škôlky ovocných stromov a bobuľovín,
- škôlky okrasných rastlín,
- komerčné škôlky s lesnými stromami s výnimkou tých, ktoré podnik pestuje v rámci lesa pre vlastné využitie,
- škôlky so stromami a kríkmi na sadenie v záhradách, parkoch, popri cestách a na nábrežiach (napríklad rastliny na živé ploty, ružové kríky a iné okrasné kríky, okrasné ihličnany), vo všetkých prípadoch vrátane ich vrúbľov a mladých sadeníc.

4.1.2.3.2 Vymedzenie rýchlorastúcich drevín

Rýchlorastúca drevina:

predstavuje poľnohospodárske plochy vysadené druhmi drevín, ktoré môžu byť vysádzané v monokultúrach alebo v zmesiach drevín, pričom počet jedincov na hektár musí dodržať minimálnu stanovenú úroveň (1 600 ks/ha).

Druhy drevín a ich krížencov pestovaných v Slovenskej republike s uvedením maximálneho cyklu zberu:

Názov rýchlorastúcej dreviny		Maximálny cyklus zberu (v rokoch)
slovenský	vedecký	
Topoľ osikový	Populus tremula	8
Topoľ čierny	Populus nigra	10
Topoľ biely	Populus alba	8
Topoľ sivý	Populus x canescens	8
Topoľ robusta*	Populus x euroamericana ('Robusta')	8
Topoľ maximowiczov*	Populus maximowiczii	8
Topoľ chlpatoplodý*	Populus trichocarpa	8
Topoľ kanadský*	Populus x canadensis	8
Vŕba biela	Salix alba	8
Vŕba košikárska	Salix viminalis	5
Vŕba rakytová	Salix caprea	8
Vŕba lykovcovitá	Salix daphnoides	5
Jelša Lepkavá	Alnus glutinosa Gaertn.	8
Jelša Sivá	Alnus incana	8
Jelša zelená	Alnus viridis	8
Jaseň štíhly	Fraxinus excelsior	8
Jaseň úzkolistý	Fraxinus angustifolia	8
Breza previsnutá	Betula pendula	8
Gaštan jedlý	Castanea sativa	8
Hrab obyčajný	Carpinus betulus	8
Čerešňa vtáčia	Prunus avium	8

*vyžaduje sa súhlas orgánu ochrany prírody podľa legislatívy SR

4.1.2.3.3 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalých plodín

Osobitne sa v rámci trvalých plodín sleduje ovocný sad, chmeľnica a vinica.

Definícia trvalých plodín je zachovaná bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, alebo pod trvalými alebo mobilnými krytmi.

4.1.2.4 Trvalý trávny porast

4.1.2.4.1 Vymedzenie tráv a iných bylinných krmovín

Trávy alebo iné bylinné krmoviny:

sú všetky bylinné rastliny, ktoré zvyčajne rastú na prirodzených pasienkoch alebo sú bežne zahrnuté v zmesiach osiva pre pasienky alebo lúky, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú využívané na spásanie zvieratami.

4.1.2.4.2 Rozhodnutie použiť kritérium „orby“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu

: **Áno**

4.1.2.4.3 Rozhodnutie použiť kritérium „obrábania pôdy“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalého trávneho porastu

: **Nie**

4.1.2.4.4 Rozhodnutie použiť kritérium „opätovného osiatia rôznymi typmi tráv“ vo vzťahu ku klasifikácii trvalých trávnych porastov a jeho opis v prípade kladnej odpovede

: **Nie**

4.1.2.4.5 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú stromy a/alebo kry, ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, pod podmienkou, že naďalej prevládajú trávy a iné bylinné krmoviny

: **Nie**

4.1.2.4.6 Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú kry a/alebo stromy, ktoré by sa mohli spásať a/alebo ktoré sú vhodné na spásanie zvieratami, kde trávy a iné bylinné krmoviny na spásaných plochách tradične neprevládajú alebo sa na nich nevyskytujú

Rozhodnutie týkajúce sa začlenenia iných druhov, ako sú kry a/alebo stromy, ktoré by mohli slúžiť ako pasienky a/alebo z ktorých sa môže získavať krmivo pre zvieratá, kde trávy a iné rastlinné krmivá na spásaných plochách tradične neprevládajú alebo sa na nich nevyskytujú : **Nie**

a) V prípade kladnej odpovede uplatniteľné na celý členský štát/región? : **Nie**

b) v prípade zápornej odpovede na otázku a) uplatniteľné len na pôdu, ktorá je súčasťou zaužívaných miestnych postupov? : **Nie**

c) v prípade zápornej odpovede na otázku a) neobmedzené alebo neuplatniteľné na iné oblasti, ako sú oblasti, ktoré sú súčasťou zaužívaných miestnych postupov? : **Nie**

4.1.2.4.7 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia trvalého trávneho porastu

Definícia trvalého trávneho porastu je zachovaná bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, alebo pod trvalými alebo mobilnými krytmi.

Pestované rastliny majú priamu interakciu medzi trvalým trávnym porastom a rastlinou alebo koreňmi rastliny.

4.1.2.5 Iné poznámky týkajúce sa vymedzenia poľnohospodárskej plochy vo všeobecnosti

Neuplatňuje sa

4.1.3. Hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu

4.1.3.1 Kritériá na stanovenie prevahy poľnohospodárskej činnosti v prípade, ak je pôda používaná aj na nepoľnohospodárske činnosti

Ak sa poľnohospodárska plocha podniku využíva aj na nepoľnohospodársku činnosť, takáto plocha sa považuje za plochu využívanú prevažne na poľnohospodársku činnosť, ak jej využitie na poľnohospodársku činnosť nie je vzhľadom na intenzitu, povahu, trvanie a časové rozvrhnutie nepoľnohospodárskej činnosti obmedzené viac ako 28 dní v príslušnom roku, z toho v období od 15. mája do 15. septembra príslušného roka môže byť využitie tejto plochy na poľnohospodársku činnosť obmedzené najviac 14 dní. V procese administrácie žiadosti o podporu, bude mať poľnohospodár možnosť preukázať skutočnosť, že bol ešte schopný vykonávať poľnohospodársku činnosť v prípade, že nepoľnohospodárska činnosť trvala na pozemku dlhšie ako 28 dní.

4.1.3.2 Kritériá na zabezpečenie toho, aby mal poľnohospodár pôdu k dispozícii;

Poľnohospodárska plocha je poľnohospodárovi k dispozícii k 31. máju príslušného roka, pričom uvedie

druh právneho titulu v čase podania jednotnej žiadosti na základe evidencie podľa legislatívy SR (vyhláška MPRV SR č. 172/2018 Z. z.).

4.1.3.3 Obdobie, počas ktorého musí byť plocha v súlade s vymedzením pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“

Plochy sa považujú za hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, iba ak zodpovedajú vymedzeniu pojmu „hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu“ po celý kalendárny rok, s výnimkou prípadu vyššej moci alebo výnimočných okolností.

4.1.3.4 Rozhodnutie zahrnúť plochy využívané na poľnohospodársku činnosť len každý druhý rok

: **Nie**

4.1.3.5 Rozhodnutie o zahrnutí ďalších krajinných prvkov (ktoré nie sú chránené podľa GAEC) za predpokladu, že neprevládajú a významne nebránia výkonu poľnohospodárskej činnosti z dôvodu plochy, ktorú zaberajú

: **Áno**

Za krajinné prvky, ktoré nepodliehajú normám GAEC, ale sú súčasťou osvedčených postupov poľnohospodárskeho pestovania alebo využívania zdrojov na poľnohospodárskej ploche, alebo sú k nej priľahlé, pričom ich príslušná plocha považuje za súčasť plochy poľnohospodárskeho pozemku, na ktorú možno poskytnúť podporu, sa považujú:

Bylinné políčka - plocha pokrytá bylinami alebo krovinami, na ktorej sa nevykonáva poľnohospodárska činnosť, ktorej výmera nesmie byť väčšia ako 0,1 ha; súhrnná výmera bylinných políčok nesmie presahovať 10 % výmery poľnohospodárskeho pozemku.

Priekopy tvorené zasakávacími a zavodňovacími pásmi po vrstevnici, hradenými údolnicami a hradenými stržami, malými záchytnými priestormi, prielohmi, zasakávacími jamami a kalovými jamami, vodnými záchytmi na napájanie, otvorenými vodnými tokmi na účely zavlažovania alebo odvodňovania, pokiaľ vo všeobecnosti nepresahujú celkovú šírku 10 metrov. Kanály s betónovými stenami sa nepovažujú za oprávnené prvky.

V prípade prvkov zriadených alebo udržiavaných v dôsledku plnenia podmienok intervencií „Zakladanie agrolesníckeho systému“, „Zakladanie líniového vegetačného prvku“ v zmysle čl. 73 nariadenia EÚ 2021/2115 a intervencií „Ochrana a údržba drevín v rámci založeného agrolesníckeho systému a „Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku“, v zmysle čl. 70 nariadenia EÚ 2021/2115, a ktoré nepodliehajú normám GAEC, ale sú súčasťou osvedčených postupov poľnohospodárskeho pestovania alebo využívania zdrojov na poľnohospodárskej ploche, alebo sú k nej priľahlé, sa ich príslušná plocha považuje za súčasť plochy poľnohospodárskeho pozemku, na ktorú možno poskytnúť podporu.

Poľnohospodárska plocha, na ktorej sa nachádzajú roztrúsené stromy, sa považuje za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

a) poľnohospodárske činnosti možno vykonávať podobne ako na pozemkoch bez stromov na tej istej ploche; a

b) počet stromov na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, nepresahuje maximálnu hustotu 100 stromov na hektár; nevzťahuje sa na roztrúsené ovocné stromy, z ktorých sa opakovane zberá úroda.

4.1.3.6 Rozhodnutie v prípade trvalého trávneho porastu obsahujúceho roztrúsené prvky, na ktoré nemožno poskytnúť podporu, použiť na určenie plochy považovanej za plochu, na ktorú možno poskytnúť podporu, fixné koeficienty zníženia

: **Nie**

4.1.3.7 Rozhodnutie zachovať oprávnenosť predtým oprávnených plôch, keď už nespĺňajú vymedzenie „hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu“ podľa článku 4 ods. 4 nariadenia o strategických plánoch v dôsledku využívania vnútroštátnych systémov, ktorých podmienky sú v súlade s intervenciami, na ktoré sa vzťahuje integrovaný systém uvedený v článku 63 ods. 2 horizontálneho nariadenia (EÚ), ktorý

umožňuje produkciu výrobkov neuvedených v prílohe 1 prostredníctvom paludikultúry a ktoré prispievajú k environmentálnym alebo klimatickým cieľom nariadenia o strategických plánoch
: **Nie**

4.1.4 Aktívny poľnohospodár

4.1.4.1 Kritériá na identifikáciu tých s minimálnou úrovňou poľnohospodárskej činnosti

(1) Fyzická osoba nevykonávajúca podnikateľskú činnosť sa považuje za aktívneho poľnohospodára, ak poskytne overiteľný dôkaz, ktorým preukáže ktorúkoľvek z týchto skutočností:
a) ročná výška priamych platieb je aspoň 5 % celkových príjmov, ktoré získala z nepoľnohospodárskych činností za posledné účtovné obdobie, za ktoré je takýto dôkaz k dispozícii;
b) celkové príjmy z poľnohospodárskych činností v poslednom účtovnom období, za ktoré je k dispozícii príslušný dôkaz, predstavujú aspoň jednu tretinu celkových príjmov získaných v poslednom účtovnom období, za ktoré je k dispozícii príslušný dôkaz.

(2) Osoba podľa osobitného predpisu*) a právnická osoba bez ohľadu na právne postavenie sa považuje za aktívneho poľnohospodára, ak poskytne overiteľný dôkaz, ktorým preukáže, že jej hlavným obchodným alebo podnikateľským cieľom je výkon poľnohospodárskej činnosti.

(3) Osoba, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti odseku 2 sa považuje za aktívneho poľnohospodára, aj keď nie je registrovaná na svoj hlavný obchodný alebo podnikateľský cieľ, avšak poskytne overiteľný dôkaz ku ktorejkoľvek zo skutočností podľa odseku 1.

(4) Ak poľnohospodár nedostal priame platby presahujúce sumu 5 000 EUR za predchádzajúci rok, ustanovenia odsekov 1 a 2 sa na neho nevzťahujú.

*) Napr. zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov, zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).

4.1.4.2 Rozhodnutie použiť negatívny zoznam nepoľnohospodárskych činností ako doplnkový nástroj

: **Nie**

4.1.4.3 Rozhodnutie stanoviť sumu priamych platieb nie vyššiu ako 5 000 EUR, v rámci ktorej sa poľnohospodári v každom prípade považujú za „aktívnych poľnohospodárov“
: **Áno**

Suma bola určená na základe Nariadenia Európskej komisie a Parlamentu 2021/2115 s cieľom zníženia administratívnej záťaže a nevylúčenia z podpory malých poľnohospodárov, ktorí podľa národných predpisov nemusia viesť účtovníctvo. Suma 5 000 EUR zníži administratívne náklady pre 71% všetkých žiadateľov.
Ak príslušný poľnohospodár nepredložil žiadosť o priame platby v predchádzajúcom roku, výška priamych platieb sa určí na základe hektárov a/alebo zvierat deklarovaných poľnohospodárom v roku predloženia žiadosti o platbu.

4.1.5. Mladý poľnohospodár

4.1.5.1 Maximálna veková hranica

Horná veková hranica: **40**

4.1.5.2 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“

Mladý poľnohospodár je fyzická osoba, ktorá je vedúcim predstaviteľom poľnohospodárskeho podniku.
Ak je mladým poľnohospodárom právnická osoba bez ohľadu na jej právnu formu, kritériá sa vzťahujú na všetkých takýchto mladých poľnohospodárov, ktorí majú nad touto právnickou osobou účinnú a dlhodobú

kontrolu z hľadiska rozhodnutí týkajúcich sa riadenia, zisku a finančných rizík.

Mladý poľnohospodár má nad právnickou osobou účinnú kontrolu, ak je oprávnený konať za právnickú osobu sám alebo spoločne s ďalšími osobami v závislosti od právnej formy právnickej osoby a zároveň má sám alebo spoločne s ďalšími mladými poľnohospodármi, oprávnenými konať za právnickú osobu, právo na najmenej 50 % ziskov spoločnosti.

Mladý poľnohospodár má nad právnickou osobou dlhodobú kontrolu, ak spĺňa podmienky počas kalendárneho roka.

4.1.5.3 Primeraná odborná príprava a/alebo požadované zručnosti

Fyzická osoba má:

a) ukončené stredné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie v SR alebo obdobné vzdelanie v inom členskom štáte EÚ s poľnohospodárskym, potravinárskym, veterinárnym, lesníckym alebo environmentálnym zameraním

alebo

b) najmenej 18 mesiacov praxe v poľnohospodárskej prvovýrobe a absolvovaný akreditovaný vzdelávací kurz v SR alebo obdobný kurz v inom členskom štáte EÚ zameraný na poľnohospodárske podnikanie.

4.1.5.4 Ďalšie poznámky týkajúce sa vymedzenia mladého poľnohospodára

Neuplatňuje sa.

4.1.6 Nový poľnohospodár

4.1.6.1 Podmienky, ktoré treba splniť na to, aby mohol byť „vedúcim predstaviteľom podniku“ po prvýkrát

Neuplatňuje sa.

4.1.6.2 Primeraná odborná príprava a požadované zručnosti

Neuplatňuje sa.

4.1.7 Minimálne požiadavky na prijímanie priamych platieb

4.1.7.1 Prahová hodnota

Prahová hodnota v ha: **1**

Prahová hodnota v EUR: **100**

4.1.7.2 Vysvetlenie

Stanovená minimálna plocha 1,00 ha a minimálna suma 100 EUR, ktoré sa vzťahujú len na aktívnych poľnohospodárov spĺňajú požiadavku, že nespôsobujú nadmerné administratívne zaťaženie a zodpovedajúce sumy predstavujú efektívny príspevok k dosahovaniu špecifických cieľov stanovených v čl. 6 ods. 1, ku ktorým priame platby majú prispievať.

Administratívne zaťaženie spôsobujú predovšetkým priame náklady platobnej agentúry, do ktorých v peňažnom vyjadrení vstupujú predovšetkým mzdové a ostatné náklady, úhrady za služby spojené so zabezpečovaním servisnej podpory informačných systémov IACS a spotrebované nákupy za materiál a energie. V rámci uvedeného tvoria najväčšiu položku úhrady za služby spojené so zabezpečovaním servisnej podpory informačných systémov IACS, ktoré je potrebné zabezpečiť bez ohľadu na stanovené prahové hodnoty. Priame náklady žiadateľa pri predkladaní žiadosti o pomoc predstavujú 22,75 EUR (zdroj: kalkulačka vplyvov Ministerstva hospodárstva SR k 1.3.2021).

Stanovené prahové hodnoty tiež efektívne prispievajú k cieľom stanoveným v čl. 6 ods. 1 tým, že v rámci stanovených limitov minimálnej plochy a minimálnej sumy nie je počet žiadateľov resp. celková výmera poľnohospodárskej plochy nevýznamná. Stanovené prahové hodnoty zohrávajú dôležitú úlohu v štruktúre žiadateľov. Poľnohospodárska produkcia týchto žiadateľov síce nepredstavuje významnú úlohu pri produkcii, avšak je významným zdrojom samozásobovania. Stanovená minimálna suma 100 EUR tiež zodpovedá orientačnej minimálnej sume, ktorú možno získať na plochu v rámci BISS na 1 hektár.

4.1.8 Iné vymedzenia použité v pláne SPP

Názov	Opis
Ovocný sad	Ovocný sad je: poľnohospodárska plocha so súvislou výsadbou jedného alebo viacerých druhov ovocných stromov alebo krov s minimálnou hustotou 100 ks životaschopných ovocných stromov na 1 ha alebo 900 ks životaschopných ovocných krov na 1 ha; súčasťou ovocného sadu sú okrajové svahy terás na ktorých sa vykonáva poľnohospodárska činnosť, ako aj súvislý manipulačný priestor, ktorý nie je súčasťou cesty a nepresahuje hranicu oplotenia pozemku a ktorý prebieha so šírkou 1. najviac 12 m priečne na začiatku a konci vysadených radov ovocných stromov alebo krov a 2. najviac 8 m pozdĺž vysadených radov ovocných stromov alebo krov.
Pôda ležiaca úhorom	Pôda ležiaca úhorom je: orná pôda vhodná na pestovanie plodín, ale nevyužívaná na poľnohospodársku produkciu.
Rastlinná výroba	Rastlinnou výrobou je: pestovanie plodín pre produkciu potravín, pestovanie krmovín a surovín pre potravinársky priemysel, krmivársky priemysel a biohospodárstvo.
Vinohrad	Vinohrad je: obhospodarovaná vinohradnícka plocha vysadená viničom ako aj okrajové svahy terás na ktorých sa vykonáva poľnohospodárska činnosť, spolu s súvislým manipulačným priestorom, ktorý nepresahuje 8 metrov na začiatku a konci riadkov a 4 metre po stranách pozdĺžne vysadených radov krov viniča, ak tento priestor netvorí súčasť cesty alebo nepresiahne hranicu oplotenia pozemku.
Chmeľnica	Chmeľnica je: poľnohospodárska plocha so súvislou výsadbou chmeľových rastlín s vybudovanou konštrukciou; súčasťou chmeľnice je aj súvislý manipulačný priestor, ktorý nie je súčasťou cesty a nepresahuje hranicu oplotenia pozemku a ktorý prebieha so šírkou

	1. najviac 12 m priečne na začiatku a konci vysadených radov chmeľových rastlín a 2. najviac 8 m pozdĺž vysadených radov chmeľových rastlín.
Plodina	Plodina je: a) kultúra niektorého z rôznych rodov definovaných v botanickej klasifikácii plodín; b) pôda ležiaca úhorom; c) trávy alebo iné rastlinné krmoviny.

4.2. Prvok súvisiaci s priamymi platbami

4.2.2 Zníženie priamych platieb

4.2.2.1 Opis zníženia a/alebo stropovania priamych platieb

Uplatňujete zníženie platieb? : **Áno**

Zníženie	**Tranže**	
Znížená sadzba (v %)		
85.0	60000.0	10000.0

85.0 - 60000.0 - 10000.0

Stropovanie a znižovanie sa bude týkať Podpory základného príjmu pre udržateľnosť podľa Pododdielu 2 Oddielu 2 nariadenia EÚ o strategických plánoch. Zníženie platby bude na úrovni 85 % čiastky presahujúcej 60 000 EUR a 100 % čiastky (strop) presahujúcej 100 000 EUR. Dôvodom pre uplatnenie stropovania v tranžiach v súlade s nariadením je skutočnosť, že podpora príjmu v prípade veľkých fariem nie je hlavným problémom Slovenska. Kontextový indikátor 25 AGRICULTURAL FACTOR INCOME je nad priemerom EÚ a stropovanie príjmovej podpory odporúča aj Záverečná správa revízie výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka. Príjmovú podporu malých a stredných fariem bude riešiť intervencia Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti.

SR uplatní článok 17 nariadenia a zavedie stropovanie a znižovanie priamych platieb so započítaním mzdových nákladov.

Uplatňujete stropovanie (t. j. 100 % zníženie)? : **Áno**

Vysvetlenia

Suma základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti, ktorá sa má poskytnúť prijímateľovi na kalendárny rok, sa po zohľadnení nákladov na prácu zníži o 85 % v časti sumy nad 60 000 EUR a do 100 000 EUR vrátane, a o 100 % v časti sumy nad 100 000 EUR .

4.2.2.2 Odpočítanie nákladov práce

Uplatňujete odpočítanie nákladov práce? : **Áno**

Vysvetlenia

Pred uplatnením stropovania a znižovania platieb sa od sumy základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti, ktorá sa má poskytnúť poľnohospodárovi v danom kalendárnom roku, odpočítajú

a) všetky mzdy súvisiace s poľnohospodárskou činnosťou, ktoré poľnohospodár nahlásil, vrátane daní a sociálnych príspevkov súvisiacich so zamestnaním; použijú sa mzdové náklady, ktoré poľnohospodárovi skutočne vznikli. Odchylne od možnosti použiť mzdové náklady, ktoré poľnohospodárovi skutočne vznikli, môžu v riadne odôvodnených prípadoch poľnohospodári požiadať o použitie štandardných nákladov na základe priemerných štandardných miezd (suma bude každoročne aktualizovaná na základe priemerných štandardných miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou za predchádzajúci rok podľa databázy Štatistického úradu SR) súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou vynásobených počtom ročných pracovných jednotiek, ktoré dotknutý poľnohospodár nahlásil.

b) ekvivalent nákladov na pravidelnú a neplatenú prácu spojenú s poľnohospodárskou činnosťou vykonávanou osobami pracujúcimi v dotknutom poľnohospodárskom podniku, ktorým sa nevypláca mzda alebo ktorých odmena je nižšia než suma bežne uhrádzaná za poskytnuté služby, ale ktoré sú odmeňované prostredníctvom hospodárskych výsledkov poľnohospodárskeho podniku; použijú sa štandardné náklady na základe priemerných štandardných miezd (suma bude každoročne aktualizovaná na základe priemerných štandardných miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou za predchádzajúci rok podľa databázy Štatistického úradu SR) súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou vynásobených počtom ročných pracovných jednotiek, ktoré dotknutý poľnohospodár nahlásil.

c) zložku nákladov práce v rámci zmluvných nákladov spojených s poľnohospodárskou činnosťou, ktoré poľnohospodár nahlásil.

Spôsobom predkladania v prípadoch, ak sa poľnohospodár rozhodne odpočítať náklady podľa písm. a), b) a/alebo c), je príloha žiadosti vo forme osobitného formulára. Formulár bude obsahovať identifikačné údaje poľnohospodára, súhrnnú sumu miezd súvisiacich s poľnohospodárskou činnosťou, kalendárny rok, ku ktorému sa daná suma miezd viaže, vrátane podpornej dokumentácie preukazujúcej správnosť, pravdivosť a úplnosť údajov. Formulár bude obsahovať čitateľné meno a priezvisko osoby, ktorá toto potvrdenie vyhotovila, vzťah k subjektu (t. j. či ide o mzdového účtovníka v pracovnom pomere, zamestnanca externej účtovníckej spoločnosti, atď.) tak, aby bolo nepochybné, kto dané potvrdenie vyhotovuje. Formulár bude obsahovať súhrnnú sumu nákladov práce v rámci zmluvných nákladov spojených s poľnohospodárskou činnosťou, vrátane podpornej dokumentácie preukazujúcej správnosť, pravdivosť a úplnosť údajov. V prípade použitia alternatívnych možností uvedie poľnohospodár ročné pracovné jednotky, vrátane podpornej dokumentácie preukazujúcej správnosť, pravdivosť a úplnosť údajov.

V prípade mechanizmu stropovania a znižovania platieb sa prahové hodnoty neuplatňujú na úrovni členov právnických osôb alebo skupín.

4.2.2.3. Odhadovaný výsledok zníženia priamych platieb a uplatnenia stropu na každý rok

Rok podania žiadosti	2023	2024	2025	2026	2027	Vysvetlenia
Rozpočtový rok	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	
Celkový ročný odhadovaný produkt (v EUR)	5000000	5000000	5000000	5000000	0	
– použitie na redistributívnu platbu (v EUR)	0	0	0	0	0	
– použitie na iné intervencie vo forme priamych platieb (v EUR)	0	0	0	0	0	
– prevod do EPFRV (v EUR)	5000000	5000000	5000000	5000000	0	Slovensko odhaduje zastropovanú čiastku v intervale od 3,3 mil. EUR do 5,5 mil. EUR ročne. Odhad bol uskutočnený na individuálnych údajoch o podpore a zamestnanosti vo farmách a inter-val produktu znižovania platieb je výsledkom možných sadzieb BISS ako aj vývoja zamestnanosti a nákladov práce. Pre účely Strategického plánu SR uplatňuje odhad zastropovanej čiastky v prie-mere 5 mil. EUR ročne. Produkt znižovania platieb bude v súlade so Záverečnou správou revízie výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka presunutý do II. piliera. II. pilier je adresnejší a prostriedky je možné cieliť na konkrétne problémy a potreby Slovenska.

4.2.3 Uplatňovanie na úrovni členov právnických osôb alebo skupín alebo na úrovni skupiny pridružených právnych subjektov (článok 110)

– Uplatňovanie prahových hodnôt/limitov stanovených v [NSP] alebo [HN] na úrovni členov právnických osôb alebo skupín:

Článok 17 ods. 4 [nariadenie o strategických plánoch] Znižovanie platieb
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 29 ods. 6 prvý pododsek [NSP] Komplementárna redistributívna podpora príjmu
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 30 ods. 4 [nariadenie o strategických plánoch] Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 17 ods. 1 [nariadenie o strategických plánoch] Finančná disciplína
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

– V prípade prahových hodnôt/limitov stanovených členskými štátmi uplatňovanie týchto prahových hodnôt/limitov na úrovni členov právnických osôb/skupín:

Článok 28 [nariadenie o strategických plánoch] Platby pre malých poľnohospodárov
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 31 [nariadenie o strategických plánoch] Ekoschémy
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 32 až 34 [nariadenie o strategických plánoch] Komplementárna podpora príjmu
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 70 [nariadenie o strategických plánoch] Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 71 [nariadenie o strategických plánoch] Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 72 [nariadenie o strategických plánoch] Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 73 [nariadenie o strategických plánoch] Investície
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

Článok 75 [nariadenie o strategických plánoch] Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

– Uplatňovanie prahových hodnôt/limitov stanovených v [NSP] na úrovni skupiny združených právnych subjektov:
Článok 29 ods. 6 druhý pododsek [NSP] Komplementárna redistributívna podpora príjmu
Uplatniť prahovú hodnotu : **Nie**

4.2.4 Príspevok na nástroje na riadenie rizika

Uplatňujete možnosť podmieňovať až 3 % priamych platieb tým, že sa táto suma použije na príspevok na nástroj na riadenie rizika? : **Nie**
Aký je percentuálny podiel?
Hlavné prvky

4.3. Technická pomoc

4.3.1. Ciele

Technická pomoc je podľa článku 125 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 o strategickom pláne SPP určená na podporu akcií, ktoré sú potrebné na efektívnu správu a implementáciu podpory v súvislosti so strategickým plánom SPP, ako aj akcie na zriadenie a prevádzku národných sietí SPP uvedených v článku 126 ods. 1. Akcie uvedené v tomto odseku sa môžu týkať predchádzajúcich programových období a nasledujúcich období trvania strategického plánu SPP. V súlade s článkom 125 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 nebudú financované náklady certifikačných orgánov v zmysle článku 12 nariadenia (EÚ) 2021/2116 (horizontálne nariadenie).

V rámci technickej pomoci sú oprávnené akcie spojené s úlohami Riadiaceho orgánu a Platobnej agentúry. Technická pomoc je potrebná na podporu prípravy, riadenia, monitorovania, hodnotenia, informovanosti a kontroly vo vzťahu k Strategickému plánu SPP. Ide predovšetkým o práce spojené s vypracovaním postupov a materiálov potrebných pre proces administratívy od podania žiadosti až po vyhodnotenie jednotlivých operácií. Práce budú vykonané formou odborných štúdií, zberu a analýz dát, vypracovania informačných materiálov a ďalších akcií spojených s osvetou a šírením informácií o zavedených opatreniach. Akcie sa budú týkať tiež oblastí monitorovania a hodnotenia vrátane nadobudnutia informačných systémov.

Cieľom národnej Siete SPP SR bude prepájať organizácie a správne orgány, poradcov, výskumných pracovníkov a iných inovačných aktérov v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka na národnej úrovni. Konkrétne ciele a úlohy Siete SPP SR sú stanovené v čl. 126 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115. Medzi hlavné akcie bude patriť zhromažďovanie, analýza a šírenie informácií o akciách a osvedčených postupoch uplatňovaných alebo podporovaných v rámci strategického plánu SPP, ako aj analýza vývoja v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach. Podrobnejšie informácie o národnej Sieti SPP SR sú uvedené v kapitole 4.4.

O plánovaných akciách a výsledkoch ich realizácie bude pravidelne informovaný Monitorovací výbor SPP.

4.3.2. Rozsah pôsobnosti a orientačný plán činností

V rámci technickej pomoci je možné realizovať najmä nasledovné akcie:

- organizácia školení, seminárov, propagačných a informačných akcií, vrátane zabezpečenia podkladových materiálov,
- expertízy, poradenstvo, odborné štúdie,
- terénne šetrenie,
- zasadnutia Monitorovacieho výboru a pracovných skupín vrátane hodnotiteľských komisií,
- zabezpečenie spracovania metodických materiálov,
- spracovanie výročných a záverečných správ,
- hodnotenie a spracovanie hodnotiacich správ – realizácia evaluačného plánu,
- ex-ante a SEA hodnotenie programov na nasledujúce obdobie,
- preklady a tlmočenie,
- ex-post hodnotenie programov z predchádzajúceho programového obdobia,
- nákup technického, materiálneho a prevádzkového vybavenia a ich údržba a výdavky súvisiace s implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- zabezpečenie, zavedenie a zdokonaľovanie IKT a IT systémov vrátane softvérových a aplikačných produktov a ich údržby súvisiacich s implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- nákup ostatných služieb súvisiacich s implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- mzdové náklady (vrátane odmien a odvodov) zamestnávateľa určené najmä pre stabilizáciu a motiváciu pracovníkov podieľajúcich sa na administrácií Strategického plánu SPP (minimálne 50% pracovnej činnosti sa musí týkať EPFRV, resp. EPZF),
- výdavky na pracovné cesty súvisiace s riadením, implementáciou Strategického plánu SPP, systémami riadenia, auditom, kontrolou, monitorovaním a hodnotením,
- náklady na zaistenie činností inovatívnych brokerov/sprostredkovateľov súvisiacich so zriadením operačných skupín,
- realizácia informačnej a komunikačnej stratégie Strategického plánu SPP,
- akcie národnej Siete SPP SR.

Financovanie Technickej pomoci sa riadi čl. 94 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 o strategickom pláne SPP.

Technická pomoc sa prepláca formou financovania paušálnou sadzbou na základe čl. 125, ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1046/2018, a to v rámci priebežných platieb podľa čl. 30 nariadenia (EÚ) 2021/2116 (horizontálne nariadenie). Táto paušálna sadzba predstavuje percentuálny podiel z celkových deklarovaných výdavkov stanovený v Strategickom pláne SPP pre technickú pomoc.

Podrobnejšie podmienky oprávnenosti budú doplnené v riadiacej dokumentácii Strategického plánu SPP.

4.3.3. Prijímatelia

- riadiaci orgán (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR) a jeho organizácie podieľajúce sa na implementácii SPP v určenom rozsahu,
- platobná agentúra (Pôdohospodárska platobná agentúra),
- subjekt zabezpečujúci implementáciu národnej Siete SPP SR.

4.3.4 Miera

Uveďte percentuálny podiel celkového príspevku z EPFRV do strategického plánu SPP, ktorý sa má použiť na financovanie akcií technickej pomoci. Jeden percentuálny podiel na obdobie (do 4 %/do 6 % pre BE, DK, EE, CY, LV, LT, LU, MT, NL, SI, SE) **3.11432203064178**

4.4. Sieť SPP

4.4.1. Súhrnný prehľad a ciele národnej siete SPP vrátane činností na podporu EIP a znalostných tokov v rámci AKIS

V rámci Slovenska bude Sieť SPP SR (ďalej len „Sieť“) v programovom období 2023-2027 nadväzovať na štruktúry centrálnej jednotky, vybudované v predchádzajúcich programových obdobiach (Národná sieť rozvoja vidieka SR), čo umožní plynulé pokračovanie prechodu medzi programovými obdobiami.

Ciele a úlohy Siete a nástroje pre ich napĺňanie budú vychádzať z článku 126 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o strategickom pláne SPP.

Prepájanie prostredníctvom Siete má tieto ciele :

- *zvýšiť mieru zapojenia všetkých príslušných zainteresovaných strán do vykonávania strategického plánu SPP a prípadne do ich koncipovania;*
- *asistovať správnym orgánom pri vykonávaní strategického plánu SPP a prechode na model vykonávania založený na výkonnosti;*
- *prispievať k zlepšeniu kvality vykonávania strategického plánu SPP;*
- *prispievať k informovaniu verejnosti a potenciálnych prijímateľov o SPP a možnostiach financovania;*
- *podnecovať inováciu v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka a podporovať partnerské učenie a začlenenie všetkých zainteresovaných strán do procesu výmeny a rozvíjania vedomostí a vzájomnú interakciu medzi týmito stranami;*
- *prispievať ku kapacitám a činnostiam v oblasti monitorovania a hodnotenia;*
- *prispievať k šíreniu výsledkov strategického plánu SPP.*

Úlohy Siete v záujme dosiahnutia cieľov sú tieto:

- *zhromažďovanie, analýza a šírenie informácií o akciách a osvedčených postupoch uplatňovaných alebo podporovaných v rámci strategického plánu SPP, ako aj analýza vývoja v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach;*
- *prispievanie k budovaniu kapacít pre správne orgány členských štátov a iných aktérov zúčastnených na vykonávaní strategických plánov SPP, a to aj pokiaľ ide o monitorovacie a hodnotiace procesy;*
- *tvorba platforiem a fór a organizácia podujatí s cieľom uľahčovať výmenu skúseností medzi zainteresovanými stranami a podporovať partnerskú výmenu skúseností, a to v relevantných prípadoch i vrátane výmeny so sieťami v tretích krajinách;*

- *zhromažďovanie informácií a uľahčovanie ich šírenia, ako aj prepájanie financovaných štruktúr a projektov, ako sú napr. miestne akčné skupiny alebo operačné skupiny európskeho partnerstva v oblasti inovácii zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, či rovnocenné štruktúry a projekty;*
- *podpora projektov spolupráce medzi operačnými skupinami EIP, miestnymi akčnými skupinami alebo podobnými miestnymi štruktúrami rozvoja vrátane nadnárodnej spolupráce;*
- *tvorba prepojení s inými stratégiami alebo sieťami financovanými Úniou;*
- *prispievanie k ďalšiemu rozvoju SPP a príprave každého nasledujúceho obdobia trvania strategického plánu SPP;*
- *účasť na činnostiach európskej siete SPP a prispievanie k nim.*

Akcie Siete budú pri plnení úloh zabezpečovať prenos informácií a dobrej praxe aj pri aktivitách LEADER, ako aj pri zapojení nových účastníkov v rámci Strategického plánu SPP 2023-2027 (1. pilier), a to najmä prostredníctvom exkurzií za príkladmi dobrej praxe, tvorby a vydávania informačných materiálov týkajúcich sa tak podpory z EPFRV, ako aj EPZF, organizovania konferencií, seminárov, workshopov, či využitím ďalších nástrojov informovania a spolupráce.

Sieť sa, rovnako ako v predchádzajúcom programovom období, bude aktívne zapájať do činností Európskej siete SPP, najmä aktívnou účasťou na jej zasadnutiach, pri prezentovaní dobrej praxe a vzájomnej výmene informácií získaných v rámci svojej činnosti v podmienkach SR s ostatnými členskými štátmi, ako aj dôrazom na vyhodnocovanie a monitorovanie Strategického plánu SPP 2023-2027, a to aj na zasadnutiach Monitorovacieho výboru.

AKIS:
V rámci svojich akcií bude Sieť podporovať AKIS, pričom táto podpora bude zabezpečená prostredníctvom koexistencie kompetencií Siete a kompetencií súvisiacich s AKIS v rámci jedného spoločného subjektu, a to s regionálnym presahom priamo k možným beneficientom. Konkrétny popis nastavenia je uvedený v kapitole 8 Strategického plánu SPP.

Kompetenčné centrum bude mať na starosti:

- organizovanie poradcov pre sektor poľnohospodárstva a lesníctva v rozsahu poskytovania individuálneho poradenstva, ako aj výberu a zlepšovania kvality poskytovateľov poradenstva – prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a znalostí formou poradenstva;
- spracovanie informačných zdrojov pre potreby poradenstva v oblasti poľnohospodárstva a vedenie databázy poradcov, pravidelné školenia a školenia poradcov — prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva;
- rozšírenie pôsobnosti poradcov o oblasti a témy, ktoré sú v súčasnosti veľmi dôležité a pokrývajú len časť z nich, napr. adaptácia na zmenu klímy a dôsledky sucha – prostredníctvom zásahu zameraného na prenos inovácií a poznatkov;
- vývoj a prevádzka informačných nástrojov, internetových aplikácií, databáz, multimediálnych prezentácií – prostredníctvom technickej pomoci;
- zabezpečenie vzdelávacích potrieb tak prezenčnou formou, ako aj prostredníctvom dištančného vzdelávania prostredníctvom webinárov a online kurzov, ako aj prostredníctvom tvorby a implementácie e-learningových kurzov — prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a vedomostí formou vzdelávacích aktivít
- doplnenie vzdelávania pre mladých farmárov, ktorí sa uchádzajú o projektové aj neplánované projekty v rámci SPP, ktorí nemajú poľnohospodárske, potravinárske alebo veterinárne vzdelanie – prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a vedomostí prostredníctvom vzdelávacích aktivít;
- vytvorenie spoločnej digitálnej platformy na zdieľanie informácií pre všetkých aktérov pôsobiacich v sektore, vytvorenie úložiska pre vedecko-výskumné a iné projekty vo forme správ,

metodík, článkov, videí, fotodokumentácie, odkazov na užitočné linky a pod. — cez technická pomoc,

- organizovanie konferencií pre poľnohospodárov, lesných hospodárov a výrobcov potravín, ktorých cieľom je šíriť povedomie o výskumných aktivitách a práci poradcov, čím sa podporuje výmena nápadov, podnecuje sa záujem odborníkov z praxe o činnosť operačných skupín a podporuje sa neformálne vytváranie sietí – prostredníctvom technická pomoc;
- zabezpečovanie úloh národnou sieťou SPP v zmysle článku 126 nariadenia EÚ – prostredníctvom technickej pomoci
- šírenie informácií o možných schémach, ako sú misie a partnerstvá Horizontu (očakáva sa spolupráca s kontaktným bodom pre Horizont Európa) a iných fondoch;
- organizovanie špecifických školení/workshopov/seminárov s cieľom povzbudiť operačné skupiny k účasti na projektoch/programoch Horizont Europe
- Hľadanie možností zapojenia sa existujúcich operačných skupín do multiaktorových projektov Horizontu
- spolu s národným kontaktným bodom pre Horizon Europe, ktorý pomáha existujúcim operačným skupinám s administratívou pripojiť sa k potenciálnym alebo aktuálne prebiehajúcim projektom Horizont
- šírenie informácií o možnostiach financovania Spoločenstvom
- koordinácia aktivít s regionálnymi centrami (v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR)

Sieť bude podporovať prenos informácií a dobrej praxe súvisiacej s inovačnými projektami operačných skupín EIP, a to s využitím svojich nástrojov – napr. pri podpore zakladania operačných skupín EIP a prenose inovácií prostredníctvom organizovania tematických pracovných skupín, seminárov, workshopov, exkurzií za príkladmi dobrej praxe, tvorby a vydávania informačných materiálov, či ďalšej spolupráce a prenosu znalostí s Európskou EIP-AGRI. Sieť spolupracuje s operačnými skupinami EIP na šírení zhrnutia ich plánov a výsledkov ich projektov. Tieto akcie budú organizované pre všetky typy beneficientov podľa zamerania a potreby, najmä pre farmárov, lesnícke organizácie, operačné skupiny EIP, miestne akčné skupiny a ďalších možných beneficientov tak, aby sa zvýšili vedomostné toky v širokom spektre účastníkov SPP.

Sieť SPP/kompetenčné centrum pomôže integrovať výsledky operačných skupín EIP do školení a poradenstva (napr. prostredníctvom školenia poradcov alebo prostredníctvom sieťových aktivít pre poradcov). Sieť SPP bude výskumníkom a poradcom pravidelne poskytovať informácie z oddelenia znalostí a inovácií EÚ siete SPP, najmä výsledky operačných skupín členských štátov EÚ a multi-actor projektov Horizontu, ktoré sú relevantné pre uplatnenie na Slovensku, čo podporuje strategický prístup AKIS a článok 114 (a). Podľa tohto istého článku je sieť SPP ideálnym nástrojom na prepojenie operačných skupín EIP s multi-actor projektmi Horizontu prostredníctvom pravidelného kontaktu s národným kontaktným bodom Horizontu, aby sa operačné skupiny spojili s bežiacimi projektmi Horizontu a zapojili sa do budúcich projektov. Sieť môže ďalej organizovať podujatia pri príležitosti zverejnenia ročného pracovného programu Horizontu s cieľom prepojiť operačné skupiny a aktérov AKIS s výskumníkmi a inými aktérmi AKIS, ktorí hľadajú operačné skupiny na spoluprácu v ich multi-actor konzorciách Horizon 2020/Horizon Europe atď.

4.4.2 Štruktúra, riadenie a fungovanie národnej siete SPP

Pri nastavení organizačnej štruktúry Siete bude aplikovaný prístup rozdelenia pôsobnosti na centrálnu a regionálnu úroveň. Riadiacim orgánom Siete (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR) bude zabezpečená funkcia rozhodovacia a kontrolná, subjektom zabezpečujúcim implementáciu Siete (centrálna jednotka Siete a regionálne pracoviská Siete) funkcia výkonná. Úlohy centrálnej jednotky Siete (Network Support Unit) a regionálnych pracovísk Siete bude plniť Kompetenčné centrum a jeho regionálne pracoviská , ktorý bude mať formu príspevkovej organizácie Ministerstva pôdohospodárstva a

rozvoja vidieka SR. V rámci Siete budú zriadené ad hoc pracovné skupiny k určitej špecifickej téme, tak na regionálnej, ako aj na centrálnej úrovni.

Členstvo v Sieti je dobrovoľné, pričom základným partnerským orgánom na centrálnej úrovni bude Monitorovací výbor, ktorý združuje všetkých partnerov z radov vládnych a mimovládnych organizácii, hospodárskych a sociálnych partnerov. S ohľadom na rozšírenie akcií Siete sa dá predpokladať výrazne aktívnejšie zapojenie partnerov z radov poľnohospodárskych mimovládnych organizácií, ako aj poradcov, vedcov a partnerov operačných skupín najmä na regionálnej úrovni.

Prevádzka Siete a jej akcie budú financované v súlade s čl. 125 nariadenia (EÚ) 2021/2115 z Technickej pomoci. Celkové verejné výdavky na financovanie Siete počas programového obdobia sú stanovené vo výške 6 000 000,00 EUR.

Sieť bude zriadená do 12 mesiacov od schválenia Strategického plánu SPP.

4.5 Prehľad koordinácie, rozlíšenia a komplementarity medzi EPFRV a inými fondmi Únie pôsobiacimi vo vidieckych oblastiach

Komplementarita a synergie **v rámci intervencie LEADER**:

- doplnkovosť operácií realizovaných prostredníctvom intervencie LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie voči ostatným intervenciám SP SPP je zabezpečená najmä výškou investícií, keď cez intervenciu LEADER sa budú realizovať investície menšieho charakteru. Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená recipročnou kontrolou zo strany PPA a MIRRI na úrovni realizovaných projektov a konzultáciou pri príprave výziev s gestormi sektorových politík, ak sa oprávnenosť zo SP SPP bude týkať ich sektorových politík.
- doplnkovosť intervencie LEADER - Implementácia stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie voči Partnerskej dohode (Program Slovensko) je zabezpečená rozdielnymi typmi oprávnených oblastí, príp. oprávnených žiadateľov, nasledovne:
    - na úrovni oprávnenosti územia: oprávneným územím pre implementáciu intervencie LEADER je celé územie SR, avšak len územie konkrétnej MAS, ktorej bude udelený štatút MAS na programové obdobie 2023 – 2027
    - na úrovni žiadateľov a oprávnených odvetví/segmentov
    - na úrovni výšky oprávnených výdavkov (maximálna výška verejnej podpory na jeden projekt v rámci LEADER bude 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt)
    - na úrovni projektu, tzn. že žiadateľ sa rozhodne, z ktorého fondu bude žiadať finančné prostriedky na realizáciu projektu

Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená recipročnou kontrolou zo strany PPA a MIRRI na úrovni realizovaných projektov.

Komplementarita a synergie v oblasti podpory využívania **obnoviteľných zdrojov energie:**

- V rámci SP SPP sa podporuje využitie obnoviteľných zdrojov energie vo vzťahu k poľnohospodárskej výrobe a potravinárskej výrobe na vlastnú spotrebu, tzn. maximálna ročná kapacita podporeného zariadenia nepresiahne ročnú spotrebu všetkých druhov energie v podniku beneficienta. Táto podmienka sa posúdi ex ante na základe údajov o spotrebe za obdobie pred podaním projektu. Podporené sú technológie aj na využitie tepelnej energie, nielen elektrickej.

Plán obnovy:

- V rámci Plánu obnovy sa okrem reformy legislatívneho rámca podporujú aj investície do výstavby nových zdrojov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov s výkonom v rozsahu 10kW-50MW,

investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov ako aj do zvýšenia flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu obnoviteľných zdrojov energie.

- Koordinácia a demarkačné línie s Plánom obnovy budú riešené na úrovni zacielenia výziev (konzultáciou pri príprave výziev). Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu

Partnerská dohoda (Program Slovensko)**:**

- V rámci Partnerskej dohody sa budú podporovať investície do zariadení využívajúcich OZE vrátane zariadení na skladovanie elektriny, investície MSP do malých zariadení využívajúcich obnoviteľné zdroje energie v kombinácii s energetickým auditom pre MSP, investície do využitia obnoviteľných zdrojov energie v systémoch zásobovania energiou, investície na podporu využívania obnoviteľných zdrojov v domácnostiach a vyhľadávanie a prieskum zdrojov geotermálnej energie
- Koordinácia a demarkačné línie s Programom Slovensko budú riešené na úrovni zacielenia výziev (konzultáciou pri príprave výziev). Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu.

Program LIFE, podprogram Prechod na čistú energiu:

- Program LIFE sa zameriava na uľahčenie prechodu k energeticky účinnému hospodárstvu založenému na obnoviteľných zdrojoch energie, ktoré je klimaticky neutrálne a odolné.
- v rámci AKIS, bude kompetenčné centrum šíriť informácie o možnostiach zapojenia sa do projektov LIFE a bude spolupracovať s Ministerstvom životného prostredia v zabezpečovaní školení o postupoch zapájania sa do grantových schém.
- investičné podpory Strategického plánu týkajúce sa zvýšenia energetickej efektivity a využitia obnoviteľných zdrojov energie môžu nadväzovať na výsledky projektov LIFE, prostredníctvom ktorých podniky môžu získať odbornú podporu v implementácii odporúčaní energetických auditov
- Inovačno-transférové centrum (na ktorom bude participovať aj Národný kontaktný bod pre LIFE) prostredníctvom aktivít zabezpečovaných kompetenčným centrom poskytne informácie o výsledkoch projektov LIFE pre pôdohospodárskych poradcov, ktorí budú môcť využiť tieto poznatky pri poskytovaní odborného komplexného poradenstva pre subjekty v pôdohospodárstve

Komplementarita a synergie **v oblasti ochrany prírody a biodiverzity**

Plán obnovy:

- **V súvislosti s reformou ochrany prírody a investíciami:** Vzhľadom na zákon súvisiaci s presunom správy chránených území národných parkov pod inštitúciu Ministerstva životného prostredia SR (príslušná organizácia ochrany prírody) a súvisiaceho cieľa rozšírenia bezzásahových území na úroveň 50% výmery národných parkov do roku 2025 a 75% výmery národných parkov do roku 2030 a vzhľadom na skutočnosť, že zatiaľ nie sú vytipované oblasti, ktoré budú predmetom rozšírenia bezzásahových území sa bude podpora zo Strategického plánu SPP na rozširovanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch priorizovať do lesov I. a II. stupňa ochrany. Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 konštatuje, že vlastníci/obhospodarovatelia lesov budú motivovaní na prechod k prírode blízkemu hospodáreniu a bude presadzované šetrnejšie hospodárenie. Podpory vedúce k zavádzaniu princípov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ale aj na zlepšenie hospodárenia v lesoch menších výmer budú prioritizované projekty zamerané na dosiahnutie vyššej rôznorodosti druhov lesných drevín, čo je v súlade so Stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy. Aj v prípade obnovy poškodených lesov bude dôraz na zvýšenie ekologickej stability a adaptačné schopnosti na budúce klimatické podmienky.

Partnerská dohoda (Program Slovensko):

- predpokladá sa podpora opatrení zameraných na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov najmä mimo chránených území. Súčasťou sú realizačné opatrenia na zlepšenie stavu biotopov a druhov mimo vodných tokov (ako napr. odstraňovanie a spriechodňovanie bariér a vytváranie migračných koridorov, zachovanie a obnova priaznivého stavu mokradí). Podpora na poľnohospodárskej a lesnej pôde tam, kde táto činnosť nebude dostatočne pokrytá SP SPP, pri cestných a železničných koridoroch tam, kde to bude potrebné z pohľadu ochrany prírody a biodiverzity, ako aj v oblasti sídiel;
- Súčasťou aktivít je aj podpora realizácie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na miestnej úrovni, príkladom sú koridory prepájajúce ekologicky významné územia dôležité aj pre migráciu druhov.
- V prípade inváznych nepôvodných druhov je pozornosť venovaná preventívnym opatreniam a tiež realizácii eradikačných a potláčajúcich opatrení, vrátane ich mapovania a monitoringu, v súlade s platnou legislatívou o inváznych druhoch, vrátane budovania záchytných staníc pre invázne nepôvodné druhy.

Program Horizont:

- Pravidelná interakcia s projektmi Horizont s viacerými aktérmi, ktoré majú silné odporúčanie zapojiť operačné skupiny a musia priniesť praktické výsledky pre koncových používateľov, čo je ideálny materiál pre toky znalostí v rámci AKIS. Ich výsledky musia byť doručené do siete SPP. Takéto multihorizontálne konzorciá vždy hľadajú operačné skupiny vhodné pre ich tému. Bude preto potrebné napríklad uľahčiť podujatia na prepojenie operačných skupín s potenciálnymi projektmi Horizontu v čase zverejnenia ročného pracovného programu, ako aj pravidelnú interakciu s Národným kontaktným bodom SR pre Horizont pre prepojenie výskumníkov s operačnými skupinami. , a to nielen pre budúce konzorciá, ale aj počas prebiehajúcich projektov, kde sa operačné skupiny môžu zapojiť do aktivít organizovaných multiaktérskym projektom Horizont.
- Intervencia „Operačné skupiny EIP“ bude môcť podporovať projekty nadväzujúce na projekty Horizontu Európa alebo projekty, ktoré nezískajú financovanie, ale získajú vysoké ocenenie. Pôjde napríklad o projekty na prispôsobenie pôdy klimatickým zmenám alebo projekty, ktoré prispievajú k znižovaniu znečistenia vôd. Podmienkou, aby sa tak stalo, však je, že tieto projekty, aby sa stali operačnými skupinami, budú musieť spĺňať povinnosť používať interaktívny inovačný model pre tieto projekty, čo nie vždy bude prípad výskumných projektov (článok 127 (3)).
- Podporené budú aj demonštračné projekty a informačné aktivity súvisiace s výsledkami projektov Horizont Európa. Tu sa bude venovať osobitná pozornosť tomu, aby výsledky výskumu, ktoré sa majú šíriť, boli 1) pripravené pre prax a 2) prezentované ľahko zrozumiteľným spôsobom pre odborníkov z praxe.
- Pokiaľ ide o projekty s viacerými aktérmi v rámci Horizontu, kompetenčné centrum/sieť SPP zorganizuje špeciálne semináre s cieľom povzbudiť operačné skupiny EIP, aby sa pripojili k projektom a partnerstvám Horizontu. Kompetenčné centrum bude vyhľadávať projekty Horizontu s podobnou tematikou a spolu s Národným kontaktným bodom pre Horizont bude uľahčovať spoluprácu s partnermi projektu Horizont, pomáhať pri administratívnej činnosti a podieľať sa na aktivitách projektu Horizont. Partneri operačnej skupiny budú šíriť výstupy projektu prostredníctvom informačných aktivít/školení/workshopov organizovaných Kompetenčným centrom alebo prostredníctvom aktivít plánovaných v rámci projektov Operačnej skupiny EIP. Sieť SPP bude plne zapojená. Tým sa podporí povinnosť dobre fungujúceho AKIS s poradcami, výskumníkmi, sieťami SPP a ďalšími aktérmi AKIS užšie spolupracujúcimi (článok 114 písm. a))
- V rámci vedecko-inovačnej misie „Dohoda o pôde pre Európu“ sú výzvy synergicky zamerané na predchádzanie degradácii pôdy alebo udržateľné používanie hnojív. Projekty napr. zamerané na monitorovanie pôdy, zvyšovanie kvalifikácie poradcov v oblasti ochrany pôdy a používania hnojív bude tiež podporované v rámci intervencií prierezových cieľov SPP. Šírenie výsledkov projektov Horizont Európa bude podporované prostredníctvom intervencie SPP zameranej na vzdelávacie aktivity.
- V rámci skupiny Horizont 5 a 6 existuje Európske partnerstvo v oblasti výskumu a inovácií pre

zachovanie biodiverzity na ochranu života na Zemi. Kompetenčné centrum poskytne informácie o tom, ako sa zapojiť do výziev a aktivít EIP. Šírenie výsledkov z projektov podporených Horizontom v rámci daného partnerstva bude podporované aj prostredníctvom intervencie SPP SP so zameraním na vzdelávacie aktivity, ako aj v oprávnených aktivitách (po šírení výsledkov) tematicky podobných projektoch operačných skupín EIP.

- v rámci výskumnej a inovačnej misie Adaptácia na zmenu klímy sa výzvy zamerajú na informovanosť a pripravenosť občanov, komunít a regiónov na zmenu klímy alebo na odolnosť komunít a regiónov voči zmene klímy. Synergické zásahy SPP sa zameriavajú na adaptačné opatrenia alebo na zvýšenie odolnosti poľnohospodárskeho sektora voči zmene klímy.
- v rámci výskumnej a inovačnej misie v oblasti oceánov, morí a vôd sa výzvy súčinnosti zamerajú na tieto ciele: obnovenie biodiverzity sladkovodných ekosystémov a zastavenie kontaminácie/znečistenia vody. Zásahy SPP zamerané na obnovu poškodených lesov alebo trvalo udržateľné používanie prípravkov na ochranu rastlín v poľnohospodárstve budú dopĺňať dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody.
- Klastre 4 a 6 zahŕňajú Európske partnerstvo pre výskum a inovácie pre obehovú Európu založenú na prírodných zdrojoch. Intervencia SPP do vzdelávacích aktivít zabezpečí šírenie výsledkov projektov realizovaných v rámci výziev partnerstva. Inovačné a transferové centrum zabezpečí prenos poznatkov z projektov k poradcom, ktorí na oplátku poskytujú kontakt farmárom/poľnohospodárskym subjektom

Program LIFE, podprogram Príroda a biodiverzita:

- Prostredníctvom programu LIFE sa podporujú projekty ochrany prírody, najmä v oblastiach biodiverzity, biotopov a druhov. Synergicky budú pôsobiť s intervenciami Strategického plánu programovaných v rámci špecifických cieľov 5 a 6, konkrétne sa očakáva, že štandardné akčné projekty otestujú v praxi inovatívne techniky, metódy a prístupy k ochrane prírody a biodiverzity, resp. k vytvoreniu predpokladov k posilneniu biodiverzity. Výstupy týchto projektov budú šírené v rámci znalostnej databázy AKIS, tzn. v rámci informačných aktivít Siete SPP budú poskytované aj informácie o zrealizovaných projektoch LIFE. Tiež prostredníctvom Inovačno-transférového centra (v ktorom bude mať národný kontaktný bod pre LIFE zastúpenie) budú výstupy sprístupnené formou vzdelávacích aktivít pre pôdohospodárskych poradcov.
- výstupy strategických projektov LIFE, do ktorých sa zapájajú aj štátne odborné a výskumné inštitúcie sú využívané pri tvorbe národných strategických dokumentov, ktoré tvoria východiská pre implementáciu o.i. aj intervencií SP SPP. Výstupy projektov LIFE môžu využiť odborné rezortné inštitúcie pri tvorbe metodík pre implementáciu intervencií SP SPP.
- v rámci AKIS, bude kompetenčné centrum šíriť informácie o možnostiach zapojenia sa do projektov LIFE a bude spolupracovať s Ministerstvom životného prostredia v zabezpečovaní školení o postupoch zapájania sa do grantových schém.
- zároveň cez intervenciu EPFRV budú podporené aj vzdelávacie projekty, ktorých obsahová náplň môže zahŕňať aj informácie o prebiehajúcich a ukončených projektov LIFE

Komplementarita a synergie **v oblasti manažmentu vody a adaptácie na zmenu klímy:**

Plán obnovy (reforma hospodárenia s vodou v krajine)

- V rámci Plánu obnovy sa predpokladá podpora prvkov zadržiavania vody v krajine. Podpory zo Strategického plánu SPP do zelenej a modrej infraštruktúry v katastroch obcí, kde prebehli pozemkové úpravy budú synergické. Pôjde o prvky zlepšujúce ekologickú stabilitu krajiny a prispejú k zvýšeniu zadržiavania vody v krajine. V prípade podpory do vybudovania lesných ciest je základnou podmienkou prvky na zmiernenie povrchového odtoku vrátane odrážok, čo je v súlade so Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030. Investície do rekonštrukcie odvodňovacích kanálov zamerané na doplnenie novej funkcie umožňujúcej retenciu vody, rekonštrukcie závlah, príp. v menšej miere nových závlah ako aj lesných ciest sú podmienené schválením príslušnými úradmi. V rámci schvaľovacích procesov orgány ochrany prírody a krajiny a orgány štátnej vodnej správy uplatňujú záväzné požiadavky vo vzťahu k životnému

prostrediu a ochrany prírody a krajiny. Zo Strategického plánu SPP budú ďalej komplementárne podporené vodozádržné opatrenia na drobných vodných tokoch v lesoch vrátane činností rozrušenia nepoužívaných lesných ciest, čo je v súlade so Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030.

Partnerská dohoda (Program Slovensko):

- podpora zo Strategického plánu SPP do vodozádržných opatrení na drobných vodných tokoch v lesoch a do protieróznych opatrení v krajine bude komplementára k podpore adaptačných opatrení z Partnerskej dohody (Programu Slovensko), prostredníctvom ktorej budú podporené preventívne protipovodňové opatrenia na vodných tokoch, ako aj vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy alebo na ochranu pred povodňami v sídlach a krajine. Ich súčasťou bude aj realizácia spoločných zariadení v krajine, ktoré spĺňajú charakter adaptačných opatrení na zmenu klímy. Podpory zo Strategického plánu SPP do investícií podliehajú schváleniu (stavebné povolenie, vodoprávne povolenie, vyjadrenie orgánu ochrany prírody), čím sa zabezpečí eliminovanie negatívnych vplyvov na biotopy a na ciele dosiahnutia/zachovania dobrého stavu vôd. Podmienky oprávnenosti investícií do lesných ciest zabezpečia elimináciu rizika povrchového odtoku vody.
- Z intervencie SP SPP „Operačné skupiny EIP“ bude možné podporiť projekty nadväzujúce na projekty Horizont Európa, alebo projekty, ktoré sa nedostanú do financovania, ale získajú vysoké ohodnotenie. Pôjde o napr. o projekty adaptácie pôdohospodárstva na zmenu klímy, alebo projekty prispievajúce k zníženiu znečistenia vôd. Taktiež budú môcť byť podporené aj demonštračné projekty, či informačné aktivity nadväzujúce na výsledky projektov programu Horizont Európa.

Program LIFE, podprogram Zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy:

- Program LIFE poskytuje podporu pilotným, demonštračným a osvedčeným projektom, ktoré prispievajú k znižovaniu emisií skleníkových plynov, implementácii a rozvoju politiky a legislatívy EÚ, osvedčeným postupom a riešeniam
- Spolupráca výskumných a odborných inštitúcií napomôže implementácie podpôr v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Výstupy projektov ako modelové prístupy môžu byť použité ako východiská pre tvorbu metodík k implementácii intervencií.
- Šírenie výsledkov projektov je zabezpečené prostredníctvom kompetenčného centra a Inovačno-transferového centra v rámci AKIS

Komplementarita a synergie **v oblasti ochrany ovzdušia**

- V rámci SP SPP budú podporené investície do technológií i súvisiacich stavieb v poľnohospodárskych podnikoch zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku. Taktiež budú podporené technologické investície v potravinárskych podnikoch o. i. zamerané aj na zníženie emisií škodlivých látok do ovzdušia.

Partnerská dohoda:

- V rámci Partnerskej dohody sa predpokladá podpora technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, hlavne odlučovacích zariadení a iných koncových technológií, ako aj realizácia zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia. Z Partnerskej dohody sa nepredpokladá podpora investícií v poľnohospodárstve.

Plán obnovy:

- V rámci Plánu obnovy (Komponent 4) sa predpokladá podpora investícií potrebných na realizáciu opatrení prinášajúcich redukciu emisií skleníkových plynov v tých priemyselných sektoroch, ktoré sa na ich tvorbe podieľajú významným objemom, prípadne majú vysoký potenciál ich znižovania prostredníctvom zavádzania čistejších výrobných technológií. Z Plánu obnovy sa nepredpokladá

podpora investícií v poľnohospodárstve.

Program LIFE, podprogram Zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy:

- Program LIFE poskytuje podporu pilotným, demonštračným a osvedčeným projektom, ktoré prispievajú k znižovaniu emisií skleníkových plynov, implementácii a rozvoju politiky a legislatívy EÚ, osvedčeným postupom a riešeniam
- Výstupy projektov bude možné využiť pri tvorbe inovatívnych projektov operačných skupín ako aj v kombinácii s investičnou podporou na zavádzanie technológií v poľnohospodárskych podnikoch na znižovanie emisií skleníkových plynov
- Šírenie výsledkov projektov je zabezpečené prostredníctvom kompetenčného centra a Inovačno-transferového centra v rámci AKIS

Komplementarita a synergie **v oblasti obehového hospodárstva a biohospodárstva**

- V rámci SP SPP budú podporované technologické investície zamerané o. i. na znižovanie množstva obalov vo výrobe/odbyte potravín, na zavádzanie ekologických a biodegradovateľných obalov vo výrobe/odbyte potravín, na zvýšenie stupňa zhodnotenia primárnych surovín, medziproduktov a finálnych výrobkov a na ekologické spracovanie odpadov a znižovanie množstva odpadov so zameraním na poľnohospodárske podniky a prevádzky spracovania poľnohospodárskych produktov, resp. spracovania produktov z lesníctva. Podpora sa bude týkať výhradne výrobného procesu naviazaného na produkty z poľnohospodárstva a lesníctva.

Partnerská dohoda:

- V rámci Partnerskej dohody (Program Slovensko) je pomoc v rámci špecifického cieľa 2.6 „Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje“ zameraná na podporu vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov vo vybraných sektoroch hospodárstva, podporu zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov, podporu prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov, podporu zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve, podporu koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva a podporu elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva.
- Koordinácia a demarkačné línie budú riešené na úrovni zacielenia výziev. Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu.

Program LIFE, podprogram: Obehové hospodárstvo a kvalita života

- Program LIFE sa zameriava na uľahčenie prechodu k udržateľnému, obehovému, netoxickému, energeticky účinnému hospodárstvu odolnému voči zmene klímy a pri ochrane, obnove a zlepšovaní kvality životného prostredia.
- ·Prostredníctvom informačných/vzdelávacích aktivít bude kompetenčné centrum (sieť SPP) zabezpečovať šírenie povedomia o projektoch LIFE. Poradcovia získajú informácie o výsledkoch projektu prostredníctvom Inovačno – transférovho centra v rámci AKIS a využijú ich na odborné poradenstvo. Investičná podpora pre Strategický plán biohospodárstva bude fungovať synergicky.

Komplementarita a synergie **v oblasti digitalizácie, prenosu znalostí, inovácií**

- V rámci SP SPP budú podporené investície do využívania digitálnych technológií v poľnohospodárstve a spracovaní poľnohospodárskych produktov. Pôjde o zavádzanie inovácií na úrovni podnikov (úrovne TRL 9+). Taktiež sa predpokladá podpora projektov spolupráce s výskumnou a vedeckou sférou s cieľom vytvorenia predpokladov na prenos konkrétnych inovácií

do praxe (úrovne TRl 7-9). Podporené môžu byť projekty spolupráce, ktoré sa zapojili do výziev v rámci programu Horiziont, Horizont Európa a LIFE, pričom tie, ktoré získali excelentné hodnotenie, nebude potrebné v danom výberovom kole hodnotiť. V rámci projektov spolupráce v pôdohospodárstve budú mať prioritu témy zamerané na ciele Európskej zelenej dohody.

- AKIS: Podporená bude tiež organizácia aktivít celoživotného vzdelávania, demonštračných aktivít a poskytovanie odborného poradenstva v sektore pôdohospodárstva. Koordinácia poradcov a ich prepojenie s inovačnou platformou zabezpečí prístup ku komplexnejšiemu poradenstvu a zachytávanie podnetov z praxe, ktoré vyústia do inovačných projektov a šíreniu nových postupov napr. formou demonštračných aktivít. Zároveň bude podporené fungovanie AKIS digitálnej platformy pre uľahčenie bezprostredného prístupu odbornej verejnosti, resp. subjektom z praxe k poznatkom a inováciám v pôdohospodárstve, ktoré budú tak dostupné v spracovanej, ľahko zrozumiteľnej podobe.
- V rámci Partnerskej dohody sa bude podporovať medzisektorová spolupráca (medzi verejným akademickým a podnikateľským sektorom), zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch a budovanie ľudských zdrojov vo výskume, vývoji a inováciach Stimulácia medzinárodnej spolupráce bude zameraná na posilnenie účasti slovenských subjektov v európskych výskumných a inovačných programoch, partnerstvách a iniciatívach (ako napr. Horizont Európa) ako i podporu vysokohodnotených projektov, ktoré nezískali financovanie v rámci programu Horizont Európa. Taktiež bude zabezpečená podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry a podpora celoživotného vzdelávania, najmä k zvyšovaniu kvalifikácie a rekvalifikácie pre potreby pracovného trhu. V rámci podpory malého a stredného podnikania budú financované projekty zavádzania inovácií (aj procesných aj produktových) vrátane investícií do zelených a digitálnych technológií. Pôjde o zavádzanie inovácií do praxe (vyššie úrovne podľa TRL). Tiež budú financované projekty sieťovania MSP (aj s veľkými podnikmi v oblasti dodávateľských reťazcov) a projekty existujúcich a vytváranie nových klastrov na riešenie výskumno-vývojových a inovačných úloh.
- V rámci Partnerskej dohody sa bude podporovať zvýšovanie počtu adries/domácností s prístupom k širokopásmovému pripojeniu (min. 1 Gbps) a taktiež pokrytie hlavných dopravných koridorov mobilnými sieťami novej generácie vrátane technológie 5G.
- V rámci Plánu obnovy budú podporené projekty, ktoré získali vysoké hodnotenia v rámci európskych výskumných projektov. Taktiež sa podporí využívanie výskumných a inovačných služieb u MSP. Zároveň sa poskytne aj návratná pomoc na digitálnu a zelenú inováciu v podnikoch s vysokým technologickým potenciálom v priemysle.
- Z poľnohospodárskych fondov EÚ nebudú podporené čisto výskumné projekty. Zo zdrojov Partnerskej dohody sa nepredpokladá podpora podnikateľských aktivít v sektore poľnohospodárstva a lesníctva. Koordinácia a demarkačné línie pre sektor spracovania poľnohospodárskych produktov budú riešené na úrovni zacielenia výziev. Eliminácia duplicitného financovania bude zabezpečená následne kontrolou pred schválením projektu na úrovni žiadateľa a projektu.

- Stratégia digitalizácie bude rozdelená do 3 úrovní:

1. Elektronizácia celého procesu podpory — (elektronické podávanie žiadostí o pomoc, hodnotenie, komunikácia). V súčasnosti sa pripravuje nový systém, ktorý budú využívať PPA aj príjemcovia pri administrácii svojich projektov;

2. Digitalizácia v poľnohospodárstve - je mimoriadne dôležité zvýšenie akéhokoľvek technologického povedomia a možnosti testovania technologického pokroku a inovácií v každodennej praxi;

3. V 3Q 2022 (ešte zo zdrojov PRV) sa pripravuje výzva na podporu pilotných prác na nákup high-tech technológií v poľnohospodárstve. Prostredníctvom cielenej investičnej podpory môže farmár dostať inovatívne technológie. Tento trend bude pokračovať aj v rámci SPP;

4. Zvyšovanie povedomia o možnostiach uplatnenia digitalizácie naprieč sektorom — táto rovina bude realizovaná prostredníctvom ambasádorov digitalizácie spolu s výsledkami projektov EIP, ktoré zvýraznia možnosti uplatnenia nových technológií v sektore a dôležitosť spolupráce.

- Súčinnosť bude zabezpečená monitorovaním a hodnotením prínosov a aplikácií zo strany Kompetenčného centra , a teda tým, že bude „informačným bodom“. Pri poskytovaní podpory účasti v európskych schémach by sa mali vytvárať kontakty a prepojenia aj v oblasti digiplatforiem. Túto iniciatívu by mali systematicky podporovať aj Kompetenčné centrum.
- Tento typ fondov (Digitálna Európa a pod.) je medzi slovenskými žiadateľmi všeobecne málo využívaný. Kompetenčné centrum a jej aktivity by mali poskytovať informácie aj o týchto oblastiach možnej podpory, zabezpečovaní znalostnej konektivity, zdieľania know-how a pod.

Program Digitálna Európa:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR prostredníctvom pracovných skupín úzko spolupracuje s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR za cieľom spoločne nastaviť celú digitálnu stratégiu na slovenskej úrovni. Zároveň, jednou z hlavných úloh novovzniknutého kompetenčného centra bude o.i. aj aktívne skúmanie nových možností podpory (príprava projektov pre ďalšie európske schémy v rámci programu Digitálna Európa). Vďaka znalostiam a výstupom týchto európskych projektov v kombinácii so skúsenosťami skupín EIP a výmenou know-how z digitalizácie by sa malo pokročiť aj v informovanosti o možnostiach a ich dôsledkoch v sektore.

Komplementarita a synergie **v oblasti zamestnanosti**

- V rámci SP SPP sa predpokladá podpora na rozvoj podnikania mladých farmárov s cieľom generačnej obmeny v sektore, umožnenia vytvorenia pracovných/podnikateľských príležitostí na vidieku a zabránenia vysídľovaniu vidieka.
- V rámci SP SPP sa prostredníctvom intervencie LEADER budú poskytovať investičné podpory pre MSP na rozvoj podnikania na vidieku (aj poľnohospodárske aj nepoľnohospodárske aktivity), vrátane podpory už existujúcich sociálnych podnikov a investičnej podpory vedúcej k tvorbe pracovných miest vrátane sezónneho zamestnávania v poľnohospodárstve.
- V rámci Partnerskej dohody sa budú podporovať poradenské činnosti a asistencia k zabezpečeniu individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie alebo k neaktívnym osobám, rovnako ako individuálne poradenstvo založené na analýze pracovného potenciálu s cieľom nasmerovať uchádzačov o zamestnanie k udržateľnému pracovnému miestu, tzv. profesijné poradenstvo. Taktiež bude zabezpečená podpora znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, bude poskytovaná podpora sociálnym podnikom, ktoré umožňujú znevýhodneným a zraniteľným osobám dostať sa na lepšie platené pracovné miesta a zamestnávateľom, ktorí vytvoria časovo neobmedzované pracovné príležitosti pre osoby, ktoré majú dlhodobo problém nájsť uplatnenie na trhu práce

Podpory majú odlišné zameranie a koordinácia bude zabezpečená na úrovni výziev.

Komplementarita a synergie **v oblasti znevýhodnených skupín**

- V rámci SP SPP, Intervencia LEADER sa prostredníctvom aktivity: Sociálny, verejno-prospešný alebo komunitno-prospešný cieľ zameraný na riešenie sociálneho vylúčenia a nezamestnanosti, marginalizované komunity, začlenenie migrantov, podporu žien, mládeže a aktívne stárnutie podporia činnosti, ktorých cieľom bude vytvoriť adekvátne prostredie pre možnosť pracovného uplatnenia, napomáhania integrácii do spoločnosti prostredníctvom vzdelávania a voľnočasových aktivít.
- V rámci Programu Slovensko sa podpora prístupu k zamestnaniu a k vzdelaniu znevýhodnených skupín, ako napríklad príslušníkov MRK alebo príslušníkov tretích krajín (vrátane migrantov) bude zameriavať napríklad naindividualizovaná podporu vzdelávania, vrátane jazykových kurzov s cieľom ich sociálnej a ekonomickej integrácie. Pokiaľ ide o Rómsku komunitu, aktivizácia a rozvoj pracovných zručností obyvateľov MRK bude zahŕňať podporu pracovných zručností obyvateľov MRK, ale aj podporu na aktivizáciu rómskych dievčat a žien k ich vyššej účasti vo

vzdelávaní, či na trhu práce.

Podpory majú odlišné zameranie a koordinácia bude zabezpečená na úrovni výziev.

Komplementarita a synergie **v oblasti rovnosti mužov a žien**:

V kontexte špecifického cieľa 8 SP SPP je dôležitým aspektom aj rovnosť príležitostí.

- Na nerovnosti v odmeňovaní, nízkej participácii žien s malými deťmi, resp. žien vo veku 25-34 rokov na trhu práce, či slabom zastúpení žien v niektorých technických odboroch, reagujú intervencie v rámci Programu Slovensko. V rámci Programu Slovensko sa bude podporovať: vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe; vzdelávacie aktivity a iné odborné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri zabezpečovaní nediskriminačných a primeraných podmienok; rozširovanie personálnych kapacít v existujúcich zriadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov a vytváranie nových foriem starostlivosti o deti, ako aj ich cenovej dostupnosti. Ďalej sa budú podporovať osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní. V rámci digitálnych zručností bude podporená napr. výučba programovania špecificky s cieľom zvýšenia počtu žien v IKT. V kontexte riešenia marginalizovaných komunít sa podporí aktivizácia rómskych dievčat a žien k ich vyššej účasti vo vzdelávaní, na trhu práce, ako aj v programoch zameraných na lepšie podmienky ich bývania a zdravia. Taktiež sa bude podporovať lepšia dostupnosť terénnych a ambulantných foriem starostlivosti o odkázané osoby, keďže väčšinou ženy zabezpečeujú takúto starostlivosť o rodinných príslušníkov. Komplementárnym spôsobom princípy rovnosti mužov a žien budú podporené aktivitami v rámci cieľa politiky 4 Programu Slovensko, ktoré budú zamerané aj na ženy, teda aj na ženy pôsobiace v pôdohospodárstve a jeho odvetviach - oblasť lepšieho prístupu k zamestnaniu; oblasť lepšieho prístupu k vzdelávaniu a oblasť zameraná na uľahčenie prístupu k službám poskytujúcim starostlivosť o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie. Program Slovensko podporí aktivity ako profesijné poradenstvo pre uchádzačov o zamestnanie zamerané na udržateľné pracovné miesta; poskytovanie finančných príspevkov, či už za účelom zakladania a vykonávania SZČ alebo za účelom nadobudnutia nových zručností potrebných pre aktívnu účasť na trhu práce, napr. v oblasti pôdohospodárstva (nové technologické procesy, automatizácia a robotizácia). Mnohé aktivity Programu Slovensko budú orientované aj na mladé ženy v situácii NEET. Pre ženy v pokročilom veku, budú podporené aktivity zamerané na flexibilné formy práce pre seniorov s cieľom podporiť ich zotrvanie v platenom zamestnaní. Lepší prístup žien k vzdelávaniu, aj v oblasti pôdohospodárstva, bude okrem iného zabezpečený prostredníctvom: rozvoja komplexných zručností a gramotností; podpory realizácie praktického vyučovania žiakov (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa); komplexnejších poradenských a pomocných služieb na vysokých školách, ale aj na stredných školách (patrí sem výchovné a kariérové poradenstvo); flexibilných vzdelávacích programov a programov vzdelávania druhej šance pre osoby v situácii NEET.
- V rámci SP SPP budú synergicky podporené aktivity zamerané na posilnenie účasti žien v poľnohospodárstve. Podpora na usadenie sa mladých poľnohospodárov bude klásť dôraz aj na tento aspekt. Zároveň sa synergicky kladie dôraz v rámci vzdelávacích aktivít aj na témy vytvárania flexibilných foriem práce v pôdohospodárstve a možnosti začatia a rozvíjania podnikania žien v poľnohospodárstve.

4.6. Finančné nástroje

4.6.1. Opis finančného nástroja

Financovanie poľnohospodárstva zohrávalo v období od vstupu do EÚ dôležitú úlohu v rozvoji, udržateľnosti a podnikateľskej stabilite poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov v SR. Spoločná poľnohospodárska politika EÚ (ďalej len „SPP“) priniesla zvýšenie dôvery bánk odvetviam poľnohospodárstva, skladovaciemu priemyslu, predajcom poľnohospodárskej techniky a potravinárskemu priemyslu.

V období rokov 2007 - 2021 boli finančné potreby spojené s investíciami v poľnohospodárstve obstarávané predovšetkým z investičných dotácií, úverovými zdrojmi a leasingom. Poľnohospodárske podniky svoje investičné aktivity viazali na možnosť získať investičné dotácie. To viedlo k „vlnám“ investovania podľa výziev na poskytovanie investičných dotácií. Tým bolo determinované i podnikové plánovanie z hľadiska objemu i časovej realizácie. V období od roku 2004 sa zvýšilo financovanie prostredníctvom úverov a leasingov takmer na päťnásobok**.** Objem poskytnutých úverov v odvetví poľnohospodárstva koliduje okolo 900 mil. EUR a má tendenciu zvyšovania**.** Úvery a leasingy sú rozhodujúcim zdrojom financovania a stability podnikov (okrem vlastných príjmov podnikov a obchodných záväzkov).

Zvyšovanie objemu úverov významne korelovalo s realizáciou výziev z II. piliera SPP - Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. Banky hodnotili riziká aj z pohľadu objemu podpory na príslušný projekt. Investičné aktivity mali významne kolísavý charakter podľa časových výziev.

Časť úverov bola použitá na modernizáciu techniky a technológií a mechanizáciu. To umožnilo nahradiť pokles pracovníkov v sektore pri udržaní produkčnej schopnosti sektora. Významný rast krátkodobých úverov bol determinovaný nárastom nárokovateľných platieb z I. piliera SPP. Nárast leasingov bol nasmerovaný predovšetkým na jednoduchú reprodukciu a modernizáciu, a nie na rozšírenú reprodukciu. Rast úverov priniesol pozitívny vývoj v znižovaní obchodných záväzkov, ktoré však trvalo dosahujú najvyššie hodnoty v EÚ. Analýzy ukazujú, že tento proces priniesol rozvojové príležitosti iba malému počtu podnikov. Vytvorený model financovania podpory podnikov zo zdrojov EÚ v konečnom dôsledku nezabezpečuje plne investičný rozvoj vo všetkých oblastiach a regiónoch, inovácie, zvyšovanie efektívnosti. Celkový nedostatok finančných zdrojov a ich dostupnosť obmedzuje strednodobé a dlhodobé plánovanie. Väčšina úverov je revolvingového typu alebo z hľadiska investícií iba strednodobého typu na 5 rokov. Financovanie cudzími zdrojmi naráža i na skutočnosť, že podniky nemajú dostatočné likvidné aktíva ako zdroje zabezpečenia.

Rozmer poľnohospodárstva v SR vychádza z prírodných podmienok, ktoré sú významne heterogénne. V priebehu posledných 20 rokov sa významne zmenil pomer produkcie rastlinnej výroby a živočíšnej výroby v neprospech živočíšnej výroby. Tento vývoj je dôsledkom komplexných vplyvov, nedostatočnej konkurencieschopnosti živočíšnej výroby, nedostatočnej štruktúry spracovateľského priemyslu a iných vplyvov. Príjmy z poľnohospodárskej činnosti stagnujú s amplitúdami zvýšenia a zníženia ako dôsledky vplyvu cien a počasia. Napriek nárastu výrobných výnosov sa produkcia v sektore, a ani zisk a pridaná hodnota nijako zásadne nezvýšili. Významný vplyv má i neochota podnikateľov prijímať úvery z dôvodu obavy budúceho vývoja. Práve finančné nástroje ako nástroj poľnohospodárskej politiky zabezpečia flexibilný prístup k finančným zdrojom pre podniky, ktoré plánujú investície a modernizáciu.

Vyššie uvedené rámcové analýzy vedú k záverom, že zvýšenie prístupu k úverovým zdrojom je jedným z predpokladov ďalšieho rozvoja podnikov v poľnohospodárstve. Nové schémy, postavené na podpore rozvoja a súčasne na návratnosti a opakovanom použití, sú považované za efektívne a účinné.

Výhody zavedenia finančných nástrojov:

1. *Koneční prijímatelia sa dostanú k finančným prostriedkom na začiatku* (formou poskytnutia zaručeného úveru/kapitálu) pred realizáciou investície. Urýchľuje sa tým dobre projektovaná a uvážená investičná výstavba, ktorá zrýchli i rast pridanej hodnoty, zvýšenie produkcie a celkový rozvoj.
2. *Majú revolvingový charakter*: vrátené prostriedky v podobe splateného úveru alebo uvoľnenej záruky po splatení úveru alebo výnos z kapitálového financovania sa v rámci obdobia oprávnenosti použijú opäť na daný finančný nástroj alebo do 8 rokov po uplynutí obdobia oprávnenosti sa použijú v súlade s cieľmi programu v rámci finančných nástrojov alebo iných foriem podpory.
3. *Majú výrazný pákový efekt*: príspevok zo SP SPP na finančné nástroje je zameraný na mobilizáciu globálnej investície presahujúcej výšku daného príspevku podľa vopred stanovených ukazovateľov, a tým sa znásobuje využívanie finančných prostriedkov a následne sa zvyšujú dostupné zdroje pre konečných príjemcov. Verejné zdroje podnecujú súkromné zdroje (likvidné

prostriedky finančných sprostredkovateľov, napr. bánk) na investovanie do podnikov. Garančný nástroj má vyšší pákový efekt ako úverový nástroj

4. *Zlepšujú kvalitu investičných projektov* v dôsledku ekonomickej životaschopnosti, ktorá sa očakáva od konečných príjemcov zo strany finančných sprostredkovateľov.
5. *Sú navrhnuté podľa potrieb a dopytu trhu* - využívajú sa finančné, regulačné a implementačné odborné znalosti zo súkromného sektora a medzinárodných finančných inštitúcií.
6. *Zakladajú vyššiu zodpovednosť podnikov* investovať predovšetkým z dôvodu investičného rozvoja, a nie z dôvodu napojenia na investičné granty.

Územný rozsah

Výber NUTS: Krajina NUTS 1

Opis územnej pôsobnosti: Celá SR

Základná kvantifikácia alokovaných zdrojov

- 150,0 mil. EUR verejných zdrojov na poskytovanie záruk,
- 128,7 mil. EUR verejných zdrojov na granty a na bonifikáciu úrokov spojených so systémom poskytovania záruk.

Zložky produktu

1. **záručný systém poskytovania komerčných úverov finančnými sprostredkovateľmi so zárukou zo SP SPP** v prípade potreby podporený investičnými grantmi na stimuláciu investičných nákladov
2. investičné **granty priamo prepojené na poskytnuté úvery** najmä u podnikov vlastnených mladými poľnohospodármi a podnikov poľnohospodárov, kde je z pohľadu cieľov SPP prioritizovaná podpora z dôvodu rozvoja jednotlivých subsegmentov sektora. Tieto osobitné formy grantov budú vykonávané a poskytované spolu s finančným nástrojom.

Maximálna miera záruky nemôže presiahnuť 80 % sumy úveru.

Účel úverových/ záručných / produktov:

1. investičné úvery na založenie podnikania v poľnohospodárstve, nákup alebo prevzatie podniku, investičné projekty pre malých a mladých podnikateľov s poskytnutím grantu (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“.
2. investičné úvery na modernizácie technologických celkov bez grantov, (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“)
3. investičné úvery na inovácie z hľadiska excelentnosti postupov, techniky a technológií, finalizácie produktov a zlepšenia vlastností produktov a nadväzne vo finalizácii poľnohospodárskych produktov, na obstaranie mechanizácie, stavieb s poskytnutím grantu (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“)
4. dlhodobé úvery na obstaranie poľnohospodárskej pôdy pre mladých poľnohospodárov a len bez grantu / (v rámci intervencie „Produktívne investície v poľnohospodárstve“)

Všetky typy úverov musia nadväzovať na portfóliovú záruku pre konkrétneho finančného sprostredkovateľa (komerčnú banku) a na uzatvorenie rámcovej zmluvy o poskytnutí portfóliovej záruky so sprostredkovateľmi finančných nástrojov (komerčnými bankami).

Kombinácia finančného nástroja s grantmi

Finančné nástroje sa môžu kombinovať s programovou podporou vo forme grantov v jednej operácii finančného nástroja v rámci jednej zmluvy o financovaní, kde obe odlišné formy podpory poskytuje orgán implementujúci finančný nástroj. V takom prípade sa pravidlá vzťahujúce sa na finančné nástroje

uplatňujú na uvedenú jednu operáciu finančného nástroja.

Zavedenie finančných nástrojov v kombinácii s grantmi v jednej operácii v súlade s čl. 58 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/1060 nemôže začať, kým sa v strategickom pláne neobjasnia podrobnosti takejto kombinácie.

Programová podpora vo forme grantov musí byť priamo prepojená s finančným nástrojom a musí byť pre tento finančný nástroj potrebná, pričom nepresahuje hodnotu investícií podporovaných finančným produktom.

Súčet všetkých foriem kombinovanej podpory nesmie presiahnuť celkovú výšku príslušnej výdavkovej položky.

V prípade kombinácie grantov a finančných nástrojov, ak každú formu podpory poskytuje iný poskytovateľ (finančný nástroj poskytuje orgán implementujúci finančný nástroj a grant poskytuje poskytovateľ nenávratného finančného príspevku), platí, že granty sa nevyužívajú na refundovanie podpory získanej z finančných nástrojov. Finančné nástroje sa nevyužívajú na predbežné financovanie grantov.

Oprávnení koneční prijímatelia

1. všetky podnikateľské subjekty, ktoré podnikajú v poľnohospodárstve (pričom obhospodarujú poľnohospodársku pôdu alebo chovajú živé zvieratá alebo spracovávajú vlastnú rastlinnú alebo živočíšnu produkciu) vrátane subjektov založených na spoločné podnikanie, skladovanie, produkciu tovarov, odbyt tovarov,
2. všetky subjekty začínajúce v podnikaní v poľnohospodárstve, ktoré preukážu zakladateľské listiny, ohlásenia a sú schopné predložiť vstupné ekonomické výkazy, alebo prevzatie farmy mladými podnikateľmi,
3. organizácie výrobcov (uznané podľa legislatívy EÚ a SR).

Spoločná podmienka pre všetkých konečných prijímateľov: Subjekty vedú jednoduché alebo podvojné účtovníctvo.

Popis spôsobu riadenia/ výber vhodnej štruktúry riadenia

Zavedeniu implementácie finančných nástrojov riadenej Riadiacim orgánom, predchádza špecifikácia a výber vhodnej štruktúry riadenia finančných nástrojov. Boli analyzované možnosti správy a riadenia, ktoré sú uplatniteľné pre implementáciu finančných nástrojov s cieľom identifikovať najvhodnejšiu štruktúru riadenia. Popis spôsobu riadenia bude v súlade s legislatívou EÚ a národnou legislatívou upravujúcou poskytovanie príspevkov z EPFRV návratnými formami.

Poskytovateľ pomoci, ktorým je riadiaci orgán, poverí implementáciou finančných nástrojov prijímateľa (holdingový fond), na základe dohody o financovaní. Následne prijímateľ (holdingový fond) na základe výberového konania vyberie finančných sprostredkovateľov, ktorými budú komerčné banky. Prijímateľ (holdingový fond) uzatvorí dohody o financovaní s vybranými finančnými sprostredkovateľmi, ktoré vytvoria úverové portfólio a poskytnú úvery konečným prijímateľom.

Procesné schémy sú navrhované na základe poznatkov získaných zo základných dokumentov EÚ, FSS a rokovaní s MF SR, Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, a. s. a Slovak Investment Holding, a. s. (100% vlastnený SZRB, a. s.).

Poskytovateľ:

Poskytovateľom pomoci pri všetkých schémach použitia finančných nástrojov bude Riadiaci orgán. Všetky povinnosti poskytovateľa pomoci vyplývajúce z legislatívy EÚ bude vykonávať Riadiaci orgán predovšetkým z hľadiska určenia rozsahu finančných nástrojov, monitorovania, správy a uloženia dokumentov. Niektoré úlohy riadiaceho orgánu budú delegované na platobnú agentúru vzhľadom na

rozdelenie úloh pri implementácii SP SPP. Riadiaci orgán ako poskytovateľ pomoci uzavrie s prijímateľom dohodu o financovaní, v ktorej si upravia vzájomné práva a povinnosti v súvislosti s poskytovaním finančnej pomoci.

Orgán vykonávajúci finančné nástroje/prijímateľ príspevku na finančný nástroj:

S vybraným subjektom budú prebiehať rokovania o jeho pôsobení v rámci podpornej schémy - finančné nástroje. Prijímateľ bude vykonávať činnosti na základe dohody o financovaní s Riadiacim orgánom. Úlohou prijímateľa bude predovšetkým:

1.prijímanie príspevku na finančný produkt v súlade so zmluvou o financovaní a na základe žiadosti o platbu,

2.výber finančných sprostredkovateľov (t. j. komerčných bánk) prostredníctvom otvoreného a transparentného konania a s tým súvisiace uzatvorenie zmlúv na vytvorenie portfólií úverov,

3.sumarizácia informácií od finančných sprostredkovateľov (komerčných bánk) a ich reportovanie riadiacemu orgánu,

4.vykonávanie úloh ručiteľa,

5.v prípade realizácie finančného produktu v jednej operácii riadenie grantov, ktoré budú súčasťou finančných nástrojov,

6.vykonávanie ďalších úloh definovaných v zmluve o financovaní,

7.vykonávanie činností spojených s platbami voči finančným sprostredkovateľom na základe vopred určených podmienok.

Z hľadiska zamerania, skúseností a podnikateľskej povesti má **Slovak Investment Holding, a. s**. (100% vlastnený SZRB, a.s.) jedinečné postavenie na Slovenskom trhu a považuje sa za najvhodnejšieho kandidáta na zapojenie sa do štruktúry riadenia finančných nástrojov ako prijímateľa formou priameho zadania. Táto entita má skúsenosti s poskytovaním záruk na financovanie projektov, ktoré sú vopred prerokované vo vláde SR alebo na základe určených postupov ministerstvami. V priebehu rokov 2016 – 2021 realizovala okrem iných aj finančné nástroje prostredníctvom PRSL (Portfolio Risk Sharing Loan = Portfóliový úver so zdieľaným rizikom) a FLPG (First Loss Portfolio Guarantee = Portfóliová záruka prvej straty), ktoré sú relevantné pre posúdenie Slovak Investment Holdingu, a. s. ako potenciálneho prijímateľa a administrátora finančného nástroja. Cieľové portfóliá dosiahli objem 2,3 mld. EUR pre 11 rôznych operačných programov spolufinancovaných z EŠIF a podpísala 46 kontraktov s bankami.

Finanční sprostredkovatelia (komerčné banky):

Finančným sprostredkovateľom budú komerčné banky pôsobiace v SR podľa zákona č. 483/2001 Z. z., ktoré prejdú výberom a majú dostatočnú finančnú a obchodnú výkonnosť veriteľskej banky. Finanční sprostredkovatelia sú zodpovední za:

1. *zaradenie do svojich obchodných portfólií poskytovanie úverov a aktívne vyhľadávanie potenciálnych prijímateľov úverov so zárukou v rámci predmetného záručného mechanizmu,*
2. *posúdenie návrhov konečných prijímateľov vzhľadom na podmienky a kritériá stanovené pre finančný produkt, ako aj úverovú schopnosť žiadateľa a životaschopnosť projektu,*
3. *v prípade realizácie finančného produktu v jednej operácii posúdenie splnenia kritérií a podmienok stanovených pre získanie grantovej časti finančného produktu,*
4. *sledovanie úverových transakcií,*
5. *vymáhanie pohľadávok na základe vlastných postupov,*
6. *vykonávanie úloh podľa zmluvy s orgánom vykonávajúcim finančné nástroje.*

Koneční prijímatelia:

Konečnými prijímateľmi, ktorí dostanú finančnú podporu z finančného nástroja formou úveru z portfólia finančného sprostredkovateľa, ktorý bude do určitého % garantovaný zdrojmi EPFRV a štátneho rozpočtu

SR, resp. v kombinácii s grantom, budú:

- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe,
- právnické osoby združujúce poľnohospodárov (pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu a chovateľov hospodárskych zvierat), ktoré majú v predmete činnosti obchodné a/alebo logistické činnosti a tieto zabezpečujú pre svojich členov. Tieto subjekty sú schválené ako organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov PPA alebo MPRV SR podľa platnej legislatívy SR alebo EÚ,
- fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe – mladý poľnohospodár.

Kontrola a audit

Riadiaci orgán, Pôdohospodárska platobná agentúra, certifikačný orgán, inštitúcie EÚ (najmä EK a Európsky dvor audítorov) a prijímateľ sú kedykoľvek počas implementácie finančného nástroja oprávnení vykonať audit alebo kontrolu alebo poveriť výkonom auditu nezávislých audítorov alebo kontrolórov, ak to považujú za potrebné v súvislosti s implementáciou finančných nástrojov, až na úroveň finančného sprostredkovateľa, a ak nie je možné získať potrebné dokumenty alebo informácie na vyšších úrovniach, tak až na úroveň operačných dohôd.

Cieľom kontroly je overenie súladu implementácie finančných nástrojov so zmluvou o financovaní a so zmluvou s finančným sprostredkovateľom, overenie efektívnosti nastavenia vnútorného systému kontroly u prijímateľa a u finančného sprostredkovateľa a tiež overenie skutočností uvedených v monitorovacích správach, v žiadosti o platbu a výkaze deklarovaných výdavkov.

Monitorovanie

Monitorovanie je pravidelný proces zbierania a analýzy finančných a nefinančných informácií s cieľom posudzovať súlad implementácie finančných nástrojov s cieľmi intervencií, stratégiou programu, so zmluvou o financovaní a všeobecne záväznými právnymi predpismi EÚ a SR.

Účelom monitorovania je poskytnúť Riadiacemu orgánu a Pôdohospodárskej platobnej agentúre a v prípade implementácie finančných nástrojov prostredníctvom holdingového fondu aj dozornej rade holdingového fondu všetky relevantné informácie o aktuálnom stave implementácie finančných nástrojov. Prijímateľ je povinný poskytnúť všetku zodpovedajúcu súčinnosť vyžadovanú na vykonávanie monitorovania.

Prijímateľ je povinný vypracovať všetky potrebné podklady pre potreby Riadiaceho orgánu. V tejto súvislosti prijímateľ zodpovedá za zber a analýzu informácií poskytnutých finančnými sprostredkovateľmi a podfondami tak, aby si mohol plniť všetky povinnosti vyplývajúce z riadiacej dokumentácie týkajúcej sa finančných nástrojov, najmä zo zmluvy o financovaní.

Zmluva o financovaní môže stanoviť väčší rozsah a vyššiu periodicitu monitorovacích správ a poskytovania informácií v prípade, ak sa na tom Riadiaci orgán a orgán vykonávajúci finančné nástroje dohodnú.

V procese monitorovania a poskytovania informácií by sa na úrovni konečného prijímateľa nemali uplatňovať iné požiadavky ako tie, ktoré od nich štandardne požaduje finančná inštitúcia pri komerčných finančných produktoch rovnakého charakteru.

4.7. Bežné prvky pre typy intervencií týkajúce sa rozvoja vidieka

4.7.1. Zoznam neoprávnených investícií

- vratná DPH

Intervencia: Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov
• búracie práce
• nákladné autá za účelom poskytovania služieb v cestnej nákladnej doprave za úhradu alebo prenájom

Intervencia: Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch
• búracie práce
• investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Intervencia: Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch
• búracie práce
• investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Intervencia: Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
• búracie práce

Intervencia: Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (produktívne aj neproduktívne investície)
• nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese
• náhodná ťažba (§22 ods. 2 písm. c) zákona č. 326/2022 Z.z. o lesoch

Intervencia: Projekty ozdravných opatrení v lesoch
• nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese
• náhodná ťažba (§22 ods. 2 písm. c) zákona č. 326/2022 Z.z. o lesoch

Intervencia: Komplexné pozemkové úpravy
• nákup pôdy

Intervencia: Investície do biohospodárstva
• búracie práce
• investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Intervencia: Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne aj neproduktívne investície)
• búracie práce
• investícia zameraná na komerčné služby v cestovnom ruchu
• nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

4.7.2. Vymedzenie vidieckej oblasti a uplatňovania

Slovensko nemá konkrétnu definíciu vidieckych oblastí v legislatívnom, politickom a inštitucionálnom rámci. Strategický plán spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 definuje vidiecke oblasti v rámci podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, ktorý predstavuje jeden zo zdrojov podpory vidieka v podmienkach Slovenskej republiky.

Podľa Zoznamu mestských/vidieckych oblastí (klasifikácia NUTS 2016 platná od r. 2018) uverejnenom na webovom sídle EUROSTATu: https://ec.europa.eu/eurostat/web/rural-development/methodology - sú jednotlivé regióny SR na úrovni NUTS 3 (kraje) klasifikované nasledovne:

BA – prevažne mestský región

TN, NR, ZA, KE – prechodné regióny

TT, BB, PO – prevažne vidiecke regióny.

Z hľadiska počtu obyvateľov trvalo bývalo v SR v roku 2019:

- v prevažne mestskom regióne: 12,3% obyvateľstva;
- v prechodných regiónoch: 50,4% obyvateľstva;
- v prevažne vidieckych regiónoch: 37,3% obyvateľstva.

Z hľadiska rozlohy najväčší podiel 49,8% je pri prevažne vidieckych regiónoch, 46% podiel majú prechodné regióny a najnižší podiel 4,2% predstavuje prevažne mestský región. Spolu vidiecke regióny tak predstavujú 95,8% celkovej rozlohy SR zahŕňajúcej 87,7% obyvateľstva.
Zdroj: Eurostat, ŠÚ SR

V nadväznosti na vyššie uvedené sa bude **za vidiecke oblasti** považovať **celá SR s výnimkou hlavného mesta Bratislava, avšak mestské časti Bratislavy do 5 000 obyvateľov (vrátane) sa taktiež považujú za vidiecke oblasti**. Táto definícia vidieckych oblastí sa bude uplatňovať ako jedna z podmienok oprávnenosti v prípade nasledovných intervencií na rozvoj vidieka:

- Intervencia: Vertikálna spolupráca výrobcov a spracovateľov
- Intervencia: Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch
- Intervencia: Investície do závlah a vodozádržné opatrenia
- Intervencia: Komplexné pozemkové úpravy
- Intervencia: Investície do biohospodárstva
- Intervencia: Spolupráca – LEADER – definícia vidieckosti sa ďalej limituje v prípade obcí ako žiadateľov o podporu na obce do 20 000 obyvateľov.

4.7.3 Ďalšie prvky spoločné pre sektorové intervencie a pre intervencie v záujme rozvoja vidieka alebo spoločné pre sektorové intervencie aj intervencie v záujme rozvoja vidieka

Projektové intervencie na rozvoj vidieka - všeobecné podmienky:

1. Projekt musí prispievať k dosahovaniu jedného alebo viacerých špecifických cieľov stanovených v článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP.
2. Operácie, ktoré sú predmetom podpory, musia byť v súlade s príslušnými normami EÚ a príslušnými národnými normami platnými pre danú operáciu.
3. Predmet podpory je v prospech SR. Projekt je v zhode s územným rozsahom a opisom územnej pôsobnosti danej intervencie.
4. Výdavok financovaný z EPFRV nesmie byť predmetom žiadneho ďalšieho financovania zo zdrojov EÚ, pričom operácia v rámci EPFRV môže získať rôzne formy podpory zo Strategického plánu SPP a z iných fondov, uvedených v článku 1 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/1060, alebo z iných nástrojov EÚ, avšak len za podmienky, že celková kumulovaná výška pomoci, poskytnutá prostredníctvom rôznych foriem podpory, neprekročí maximálnu intenzitu pomoci alebo výšku pomoci uplatniteľnú na tento typ intervencie podľa hlavy III nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (zákaz dvojitého financovania – čl. 34 nariadenia EÚ 2021/2116 o financovaní, riadení a monitorovaní SPP) .
5. Ak sa uplatňuje, žiadateľ je povinný pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb postupovať v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní.
6. Podmienka vyplývajúca z čl. 136 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 2018/1046: Žiadateľ (prijímateľ) nesmie byť v likvidácii; nesmie voči nemu byť vedené konkurzné konanie; nesmie byť v konkurze, v reštrukturalizácii a tiež nebol voči nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku. Voči žiadateľovi (prijímateľovi) a na majetok, ktorý je predmetom projektu, nesmie byť vedený výkon rozhodnutia, čo neplatí, v prípadoch, ak je žiadateľom subjekt verejnej správy alebo ak je žiadateľom štátny podnik alebo ak je výkon rozhodnutia vedený na

podiel v spoločnej nehnuteľnosti alebo na pozemok v spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov

7. Podmienka vyplývajúca z čl. 136 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 2018/1046: Žiadateľ (prijímateľ) nesmie mať evidované v Slovenskej republike:
    1. nedoplatky voči daňovému úradu podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok);
    2. nedoplatky voči colnému úradu podľa zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon;
    3. nedoplatky na poistnom podľa zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a pohľadávky po splatnosti voči sociálnej poisťovni podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a voči zdravotnej poisťovni podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení;
8. Žiadateľ musí mať vysporiadané záväzky voči štátu a nesmie mať pohľadávky voči štátu po lehote splatnosti (podľa zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu).
9. Podmienka vyplývajúca z čl. 136 ods. 1 písm. c) a d) nariadenia (EÚ) č. 2018/1046: Žiadateľ (prijímateľ) nebol právoplatne odsúdený za trestný čin podľa § 138 písm. j), § 140b, § 179, §181, §187, § 201, §222, § 225, § 233, §250 ,§ 259, §260, § 261, § 266 a nasl., §276, §277, §277a, §278, §278a, §282, §283, § 296, § 297, § 313, § 314, § 328 a nasl., §332 a nasl., § 336, §336d, §367, § 419, §419b §419c, §419d Trestného zákona. Žiadateľ (prijímateľ) neporušil v predchádzajúcich 3 rokoch zákaz nelegálneho zamestnávania.
10. Podmienka udržateľnosti:
    1. *Poskytnuté platby a podpora na operáciu, zahŕňajúcu investície do infraštruktúry alebo investície do výroby, sa musí vrátiť, ak je operácia počas 5 rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi alebo počas obdobia stanovenom v pravidlách o štátnej pomoci predmetom niektorej zo skutočností:*
        1. *skončenia alebo premiestnenia výrobnej činnosti mimo územia SR*
        2. *zmeny vlastníctva položky infraštruktúry, ktorá poskytuje firme alebo orgánu verejnej moci neoprávnené zvýhodnenie*
        3. *podstatnej zmeny, ktorá ovplyvňuje jej povahu, ciele alebo podmienky realizácie, čo by spôsobilo narušenie jej pôvodných cieľov.*
    2. Poskytnuté platby a podpora na operáciu zahŕňajúcu investície do infraštruktúry alebo investície do výroby sa musí vrátiť, ak sa výrobná činnosť do 10 rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi presunula mimo EÚ, avšak okrem prípadu, ak je prijímateľom MSP.
    3. Príspevok sa v dôsledku nesúladu s touto podmienkou udržateľnosti vráti vo výške pomernej k obdobiu, počas ktorého nesúlad trval.
    4. Podmienka udržateľnosti sa nevzťahuje na príspevky z finančného nástroja ani na operáciu, v prípade ktorej sa skončila výrobná činnosť v dôsledku nepodvodného vyhlásenia konkurzu.
11. Výdavky sú oprávnené od predloženia Strategického plánu Európskej komisii, najskôr však od 1.1.2023. Výdavky na investície sú oprávnené po podaní žiadosti o podporu. Na podporu nie sú oprávnené operácie, ktoré sa plne fyzicky dokončili alebo plne vykonali ešte pred tým, ako žiadateľ podal žiadosť o podporu. Z uvedeného sa uplatňujú všetky výnimky a osobitné prípady pre skoršiu oprávnenosť podľa čl. 86 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115.
12. Operácia je oprávnená na podporu, ak je v súlade s požiadavkami uplatniteľnej národnej legislatívy (najmä: stavebný zákon, vodný zákon, zákon o ochrane prírody a krajiny, zákon o potravinách, zákon o veterinárnej starostlivosti, zákon o lesoch, zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia) – vyžaduje sa ako povinná príloha stanovisko/súhlas príslušného orgánu verejnej správy, ak sa na daný projekt uplatňuje.
13. V prípade investícií do dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, sú do max. 15% z celkovej ceny investície oprávnené aj všeobecné náklady súvisiace s obstaraním predmetného majetku, konkrétne:
    1. Poplatky architektom, inžinierom a konzultantom

2. Poplatky za poradenstvo v oblasti environmentálnej a ekonomickej udržateľnosti vrátane štúdií uskutočniteľnosti

14. Ak sa uplatňujú na danú operáciu pravidlá o štátnej pomoci/pomoci de minimis:
    1. v prípade, ak sa na operáciu uplatňuje schéma štátnej pomoci, podnik, ktorý je prijímateľom, nemôže byť v ťažkostiach. Podnikom v ťažkostiach sa rozumie podnik v zmysle článku 2, ods. 14 kapitoly I nariadenia Komisie (EÚ) č. 702/2014, resp. v zmysle článku 2, ods.18 kapitoly I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014
    2. pri posudzovaní pomoci poskytnutej podniku, ktorý je predmetom nevyriešeného príkazu na vymáhanie po predchádzajúcom rozhodnutí Komisie vyhlasujúcom pomoc za nezákonnú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, sa musí vziať do úvahy výška pomoci, ktorá sa má ešte vrátiť.
15. V prípade investícií do dlhodobého hnuteľného hmotného majetku, sú oprávnené investície do nových strojov a zariadení, vrátane ich lízingu; pričom investície do dlhodobého hmotného majetku nakúpeného z druhej ruky vrátane jeho lízingu sú oprávnené len v prípade, ak je prijímateľom mladý farmár spĺňajúci definíciu mladého farmára podľa kapitoly 4.1.5. a v čase podania žiadosti vek majetku neprevýši 3 roky.

Neprojektové intervencie na rozvoj vidieka:

1. *70.01 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému*
2. *70.02 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku*
3. *70.03 Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy*
4. *70.04 Ekologické poľnohospodárstvo*
5. *70.05 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd*
6. *70.06 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde*
7. *70.07 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Ochrana a zachovanie biodiverzity*
8. *70.08 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy*
9. *70.09 Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat*
10. *70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov*
11. *70.11 Zlepšenie životných podmienok zvierat*
12. *71.1 Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC)*
13. *72.1 Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)*
14. *72.2 Platba v rámci sústavy NATURA 2000 na lesných pozemkoch*

1. Podpora musia prispievať k dosahovaniu jedného alebo viacerých špecifických cieľov stanovených v článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP.
2. Dodržiavať pravidlá krížového plnenia v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP
3. Hospodáriť v celom podniku podľa ustanovených minimálnych činnosti v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (platí pre všetky vyššie uvedené intervencie okrem 70.10);
4. Prijať a plniť podmienky záväzku intervencie do ktorej dobrovoľne vstupuje počas stanovenej doby 5 rokov od vstupu do záväzku (platí pre intervencie: 70.01; 70,02; 70,03 ; 70.04; 70.05; 70.06; 70.07;70.08 70.10)
5. Po uplynutí počiatočného 5-ročného obdobia môže riadiaci orgán rozhodnúť o predĺžení záväzku podľa disponibilných finančných prostriedkov 70.04; 70.05; 70.06; 70.07; 70.08 70.10)
6. Prijímateľ podpory je aktívny poľnohospodár v zmysle čl. 4 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (platí pre opatrenie 70.04; 71.1);
7. Za prípad vyššej moci a mimoriadnej udalosti sa podľa ods. 1 čl. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2116 o financovaní, riadení a monitorovaní SPP sa môžu považovať najmä tieto prípady:
    1. závažná prírodná katastrofa alebo závažný meteorologický jav, ktoré vážne postihli podnik;
    2. náhodné zničenie budov podniku vyhradených pre hospodárske zvieratá;
    3. epizootická choroba, vypuknutie choroby rastlín alebo výskyt škodcu rastlín, ktoré postihli

všetky hospodárske zvieratá alebo plodiny prijímateľa alebo ich časť;

4. vyvlastnenie celého podniku alebo jeho veľkej časti, ak sa uvedené vyvlastnenie nedalo predpokladať v deň podania žiadosti;
5. úmrtie prijímateľa;
6. dlhodobá pracovná neschopnosť prijímateľa.

8. Za prípad vyššej moci sa považuje aj rozhodnutie o navrátení pozemku v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (neplatí pre intervenciu 70.10).
9. Zavedenie doložky o revízii v zmysle ods. 7 čl.70 nariadenia (EÚ) 2021/2115 o podpore SP SPP (platí pre všetky intervencie čl. 70).
10. Dodržiavať minimálne požiadavky používania prípravkov na ochranu rastlín (platí pre intervencie 70.04; 70.05; 70.06; 70.07; 70.08 70.10).
11. Dodržiavať minimálne požiadavky na používanie hnojív (platí pre intervencie 70.04; 70.05; 70.06; 70.07; 70.08; 70.10).
12. V intervenciách, v rámci ktorých sú aplikované operácie s čiastočnou percentuálnou platbou (70.04., 70.05., 70.06., 70.07.) sa v prípade nízkeho záujmu upraví výška platby smerom nahor.

4.7.4 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na intervencie v záujme rozvoja vidieka

Miera (miery) vnútroštátneho príspevku

Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
155(2)(c) - Predčasný odchod do dôchodku		20,00%	43,00%
91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
91(2)(b) - Najvzdialenejšie regióny a menšie ostrovy v Egejskom mori		20,00%	80,00%
91(2)(c) - Prechodné regióny v zmysle článku 108 ods. 2 prvého pododseku písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/1060		20,00%	60,00%
91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%
91(3)(a) - Platby na oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami podľa článku 71		20,00%	65,00%
91(3)(b) - Platby podľa článku 70, platby podľa článku 72, podpora neproduktívnych investícií uvedených v článku 73, na projekty operačných skupín EIP podľa článku 77 ods. 1 písm. a) a na iniciatívu LEADER podľa článku 77 ods. 1 písm. b)		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 70 - Platby podľa článku 70		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 72 - Platby podľa článku 72		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 73 - Podpora neproduktívnych investícií uvedených v článku 73		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(a) - Podpora európskeho partnerstva v oblasti inovácií podľa článku 77 ods. 1 písm. a)		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(b) - LEADER podľa článku 77 ods. 1 písm. b)		20,00%	80,00%
91(3)(c) - Operácie financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 70 - Operácie podľa článku 70 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 71 - Operácie podľa článku 71 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 72 - Operácie podľa článku 72 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 73-74 - Operácie podľa článkov 73 – 74 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 75 - Operácie podľa článku 75 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 76 - Operácie podľa článku 76 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 77 - Operácie podľa článku 77 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 78 - Operácie podľa článku 78 financované z finančných prostriedkov prevedených do EPFRV v súlade s článkami 17 a 103		20,00%	100,00%

Miera (miery) regionálneho príspevku

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba

5. Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii

Fond	Forma intervencie	Typ intervencie	Intervenčný kód (členský štát) – názov	Spoločný ukazovateľ výstupu	Gen. Renewal	Env.	Systém rabatov ekoschémy	Iniciatíva LEADER
EPZF	Oddelené priame platby	BISS(21)	21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.4				
EPZF	Oddelené priame platby	CRISS(29)	29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	O.7				
EPZF	Oddelené priame platby	CIS-YF(30)	30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	O.6				
EPZF	Oddelené priame platby	Eco-scheme(31) / Článok 31 ods. 7 písm. a) – doplňujúce platby k základnej podpore príjmu	31.1 - Celofarmová eko-schéma	O.8				
EPZF	Oddelené priame platby	Eco-scheme(31) / Článok 31 ods. 7 písm. b) – Kompenzačná platba	31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	O.8				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	O.11				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.3 - Platba na ovce a kozy	O.11				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.4 - Platba na pestovanie chmeľu	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	O.10				
EPZF	Viazané priame platby	CIS(32)	32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	O.10				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.1 - Plánovanie a organizácia výroby	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.2 - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.3 - Zlepšenie podmienok zamestnancov	O.35				

EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	INVRE(47(1)(a))	49.4 - Ostatné akcie	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	ADVI1(47(1)(b))	49.15 - Poradenstvo a technická pomoc	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	TRAINCO(47(1)(c))	49.5 - Tréning vrátrane koučingu a výmeny najlepších postupov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	PROMO(47(1)(f))	49.6 - Propagácia a marketing výrobkov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	QUAL(47(1)(g))	49.7 - Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	TRACE(47(1)(h))	49.8 - Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	SETUP(47(2)(a))	49.13 - Vzájomné fondy	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	ORCHA(47(2)(d))	49.16 - Opätovná výsadba	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	WITHD(47(2)(f))	49.10 - Stiahnutie z trhu	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	GREEN(47(2)(g))	49.11 - Zelený zber	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	NOHAR(47(2)(h))	49.12 - Nepozbieranie úrody	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	HARIN(47(2)(i))	49.9 - Poistenie zberu a úrody	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	3COUN(47(2)(k))	49.17 - Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovocie a zelenina	COMM(47(2)(l))	49.14 - Komunikácia	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	ADVIBEES(55(1)(a))	55.1.1 - Technická asistencia	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b))	55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b))	55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b))	55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev	O.37				

EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	INVAPI(55(1)(b))	55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	ACTLAB(55(1)(c))	55.1.3 - Podpora laboratórií	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	COOPAPI(55(1)(e))	55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Včelárske výrobky	PROMOBEES(55(1)(f))	55.1.5 - Marketing	O.37				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	RESTRVINEY(58(1)(a))	58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	INVWINE(58(1)(b))	58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	HARINWINE(58(1)(d))	58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	INFOR(58(1)(h))	58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Víno	ACTREPUT(58(1)(i))	58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	O.36				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	INVRE(47(1)(a))	67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	ADVI1(47(1)(b))	67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	TRAINCO(47(1)(c))	67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	TRANS(47(1)(e))	67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	PROMO(47(1)(f))	67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35				

EPZF	Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky	COMM(47(2)(l))	67.4.6 - Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	INVRE(47(1)(a))	67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	TRANS(47(1)(e))	67.5.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Bravčové mäso	PROMO(47(1)(f))	67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso	INVRE(47(1)(a))	67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso	PROMO(47(1)(f))	67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	INVRE(47(1)(a))	67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	ADVI1(47(1)(b))	67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	PROMO(47(1)(f))	67.1.2 - Propagácia, komunikácia a marketing	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	QUAL(47(1)(g))	67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie	O.35				
EPZF	Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / Zemiaky	HARIN(47(2)(i))	67.1.5 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	O.35				
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	O.16	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	O.16	Nie	Áno	Nie	Nie

EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.03 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy	O.16	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo	O.17	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy	O.14	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	O.19	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	O.15	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ENVCLIM(70)	70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat	O.18	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ANC(71)	71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)	O.12	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ASD(72)	72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	O.13	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	ASD(72)	72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	O.13	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému	O.21	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov	O.21	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	O.21	Nie	Áno	Nie	Nie

EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	O.20	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	O.20	Áno	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.06 - Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	O.20	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	O.20	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	O.24	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	O.22	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch	O.23	Nie	Áno	Nie	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.17 - Projekty pozemkových úprav	O.23	Nie	Nie		Nie

EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	O.22	Nie	Áno	Áno	Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.19 - Investície do biohospodárstva	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	O.24	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INVEST(73-74)	73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	O.23	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	INSTAL(75)	75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	O.25	Áno	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	RISK(76)	76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	O.9	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	COOP(77)	77.1 - LEADER	O.31	Nie	Nie		Áno
EPFRV	Rozvoj vidieka	COOP(77)	77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	O.1	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	KNOW(78)	78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	O.33	Nie	Nie		Nie
EPFRV	Rozvoj vidieka	KNOW(78)	78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	O.33	Nie	Nie		Nie

5.1. Intervencie vo forme priamych platieb

BISS(21) - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti

21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti

Kód intervencie (členský štát)	21.1
Názov intervencie	Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti
Typ intervencie	BISS(21) – Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.4. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca základná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Poľnohospodárska plocha na území Slovenskej republiky za predpokladu, že plní vymedzenie pojmu hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poskytnutím základnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti (BISS) vo forme ročnej oddelenej platby na hektár využívanej poľnohospodárskej pôdy sa cieli na základnú stabilizáciu príjmu všetkých aktívnych poľnohospodárov. Poskytnutím intervencie BISS sa prispieva k tomu, že odvetvie poľnohospodárstva môže vo všeobecnosti naďalej vytvárať podmienky na úrovni iných odvetví národného hospodárstva. Intervencia BISS tak reaguje na špecifický cieľ podporovať inteligentný, konkurencieschopný, odolný a diverzifikovaný poľnohospodársky sektor, ktorý zaručuje dlhodobú potravinovú bezpečnosť.

Intervenciu BISS možno kombinovať s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti, komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Intervenciu BISS možno v určitých prípadoch kombinovať aj s niektorými typmi intervencií v určitých sektoroch a s plošnými intervenciami v rámci II. piliera SPP.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Podmienky oprávnenosti - výmera najmenej 1 hektár, pričom výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu poľnohospodárskej plochy s výmerou najmenej 0,3 hektára - využívaná na pestovanie konope je osiata osivom odrôd uvedených v Spoločnom katalógu - plnenie podmienok kondicionality Platba bude poskytnutá iba poľnohospodárom spĺňajúcim podmienku aktívneho poľnohospodára.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba sa poskytuje ako jednotná suma podpory na ročnom základe pre každý hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý poľnohospodár nahlásil. Plánovaná jednotková suma BISS sa vypočíta tak, aby dostatočne riešila potreby prerozdeľovania podpory (znížením rozdielu v príjmoch vzhľadom na priemerný príjem poľnohospodárskeho podniku), pričom sa zohľadní dostupný rozpočet. Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Je táto intervencia vo forme základnej podpory príjmu platbou pre malých poľnohospodárov? (článok 28)

☐ Áno ☑ Nie

Akú formu podpory používate na platby pre malých poľnohospodárov? (článok 28)

☐ Paušálne sumy ☐ Platby na hektár

Aká je maximálna výška platieb pre malých poľnohospodárov? (článok 28)

Máte ďalšie poznámky alebo vysvetlenia k platbám pre malých poľnohospodárov?

Teritorializácia (článok 22 ods. 2)

☐ Áno ☑ Nie

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Článok 5 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Na všetky typy poľnohospodárskych plôch sa môže uplatniť intervencia BISS nezávisle od druhu poľnohospodárskej činnosti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
21.1.1 - BISS	Jednotná		R.4; R.6; R.7

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

21.1.1 - BISS

Platba sa poskytuje ako jednotná suma podpory na ročnom základe pre každý hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý poľnohospodár nahlásil.

Plánovaná jednotková suma BISS sa vypočíta tak, aby dostatočne riešila potreby prerozdeľovania podpory (znížením rozdielu v príjmoch vzhľadom na priemerný príjem poľnohospodárskeho podniku), pričom sa zohľadní dostupný rozpočet.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

Rozhodnutie o výške priamych platieb na hektár zohľadňuje ekonomickú teóriu, ako aj empirické údaje, pričom výška priamych platieb na hektár vychádza aj zo SWOT analýzy, analýzy potrieb a z diskusií so stakeholdermi.

Zvolená sadzba BISS prispeje k zníženiu rozdielov medzi príjmami zamestnancov v poľnohospodárstve oproti priemernej mzde v ekonomike.

Vzhľadom na rozpočtové obmedzenie bude priemerná podpora na zamestnanca tvoriť 27,5% priemernej mzdy v roku 2021. Tým podpora prispeje k vyrovnaniu rozdielov medzi príjmami v poľnohospodárstva a v ostatných odvetviach ekonomiky.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
21.1.1 - BISS	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	103,00	104,00	104,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	96,00	97,00	98,00	99,00	99,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	106,00	107,00	108,00	109,00	109,00	
	O.4 (jednotka: Hektáre)						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.4 (jednotka: Hektáre)	1 837 507,00	1 837 507,00	1 837 507,00	1 837 507,00	1 837 507,00	9 187 535,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	185 148 712,00	187 272 483,00	189 391 390,00	190 765 641,00	190 765 640,00	943 343 866,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

CRISS(29) - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti

29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti

Kód intervencie (členský štát)	29.1
Názov intervencie	Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti
Typ intervencie	CRISS(29) – Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.7. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca redistributívna podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Poľnohospodárska plocha na území Slovenskej republiky za predpokladu, že plní vymedzenie pojmu hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poskytnutím komplementárnej redistributívnej podpory príjmu v záujme udržateľnosti (CRISS) sa cieli na zabezpečenie spravodlivejšieho rozdelenia podpory príjmu. Vzhľadom na uznanú potrebu a s cieľom propagovať vyváženejšie rozdelenie podpory medzi malé a stredne veľké poľnohospodárske podniky, viditeľným a merateľným spôsobom, sa zavádza poskytovanie intervencie CRISS. Vykonávanie poľnohospodárskej činnosti si vo veľkej miere vyžaduje podobný stupeň vstupov, čo však vytvára neprimeranú záťaž pre malé a stredné poľnohospodárske podniky, ktoré nemôžu ťažiť z úspor z rozsahu, a tým ovplyvňuje ich životaschopnosť.

Intervenciu CRISS možno kombinovať s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (BISS, komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Intervenciu CRISS možno v určitých prípadoch kombinovať aj s niektorými typmi intervencií v určitých sektoroch a s plošnými intervenciami v rámci II. piliera SPP.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Podmienky oprávnenosti
- príjemca spĺňajúci podmienky oprávnenosti pre BISS
- maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca CRISS: 150 ha
Platba bude poskytnutá iba poľnohospodárom spĺňajúcim podmienku aktívneho poľnohospodára.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Rozsah a sumy podpory
Opis

Platba CRISS sa poskytuje na ročnom základe na dva rozsahy hektárov v rôznych sumách, ktoré sú odstupňované nasledovne:
- prvý interval do 100,99 ha vrátane;
- druhý interval medzi 101,00 ha a 150,99 ha vrátane.

Hranice pre CRISS odrážajú potrebu podporiť príjmy farmárov a poskytnúť zvýšenú podporu malým a stredným komerčným farmám na Slovensku. Sadzby aj prahové hodnoty pre podporené hektáre sa zvýšili, aby sa lepšie riešila potreba redistribúcie. Zvýšené podporené hektáre zohľadňujú jednak nárast priemernej veľkosti farmy ako aj nárast veľkosti priemernej komerčnej farmy.
Dôvodom pre zvýšenú podporu fariem do 150 ha je ich nižší príjem v porovnaní z priemerným príjmom (s výnimkou fariem do 5 ha). Zvýšená sadzba na prvých 100 ha a nižšia sadzba na hektáre 101-150 je v súlade s rozdielom medzi príjmom menších fariem a fariem nad 100 ha, ktorý sa s rastom výmery farmy znižuje.

Odôvodnenie hranice 100 ha:
Slovensko podporilo v roku 2021 priamymi platbami 18 196 fariem v celkovej výmere 1,84 mil. ha pôdy. Priemerná veľkosť farmy na Slovensku je 101 ha. Preto Slovensko so zvýšeným CRISS podporí farmy do 100 ha (podpriemerné farmy).
Priemerná farma na Slovensku v roku 2021

Počet príjemcov	18196
SPOLU výmera v ha	1 838 970
Priemerná plocha farmy v ha	101

Zdroj: PPA

Odôvodnenie prahu 101-150 ha:
Až 5 769 z 18 196 fariem (31,7 %) sú fyzické osoby, ktoré nie sú podnikateľmi s veľkosťou farmy 0-5 ha. Tieto farmy majú na celkovej ploche len veľmi malý podiel. Po vylúčení týchto fariem je priemerná veľkosť životaschopnej farmy na Slovensku 148 ha. Preto si Slovensko zvolilo druhý interval na 101-150 ha.
Podľa FADN údajov FNVA/AWU do 150 ha rastie.

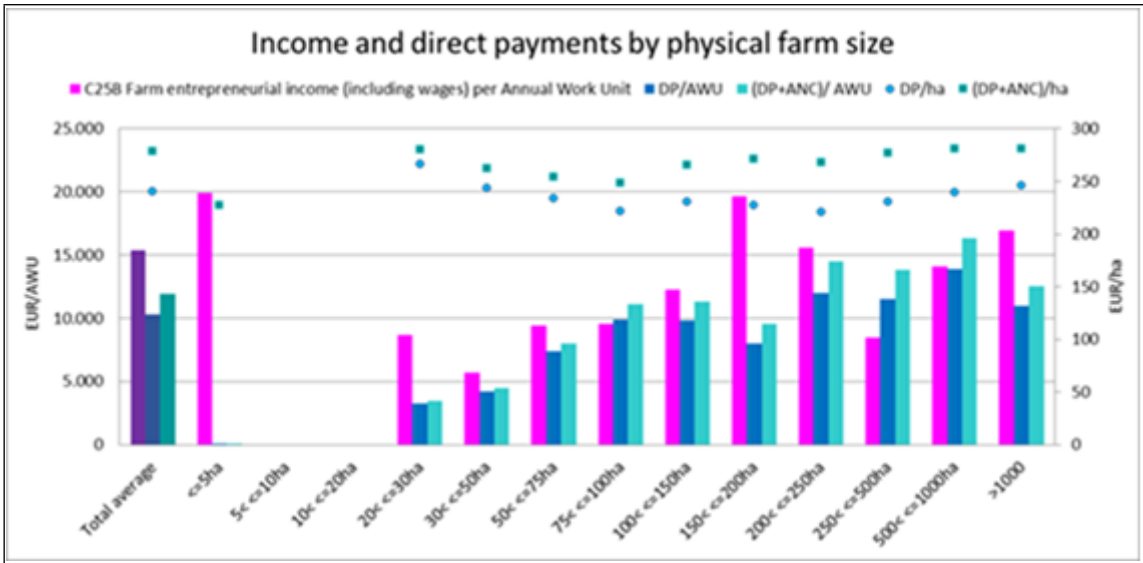

Zdroj: DG AGRI(FADN)

Poľnohospodári, ktorých výmera prekračuje maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca CRISS, nie sú vylúčení z intervencie.

Plánovaná jednotková suma CRISS sa vypočíta tak, aby sa dostatočne riešili potreby súvisiace s prerozdelením podpory (znížením rozdielu v príjmoch vzhľadom na priemerný príjem poľnohospodárskeho podniku), pričom sa zohľadní dostupný rozpočet (t. j. 10 % pridelených prostriedkov stanovených v prílohe IX k nariadeniu (EÚ) 2021/2115).

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Odchýlka plánovanej jednotkovej sumy tiež zabezpečuje, že suma na hektár plánovaná na daný rok podávania žiadostí nepresiahne vnútroštátnu priemernú sumu priamych platieb na hektár pre tento rok podávania žiadostí. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Uplatňujete teritorializáciu na komplementárnu redistributívnu podporu príjmu v záujme udržateľnosti?

☐ Áno ☑ Nie

Používate rôzne sumy na rôzne rozsahy hektárov? (článok 29 ods. 3)

☑ Áno ☐ Nie

Ak áno, aké sú rozsahy hektárov? (článok 29 ods. 3)

Sumy	
80,00	1,00 ha to 100,00 ha
40,00	101,00 ha to 150,00 ha

Aký je maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca komplementárna redistributívna podpora príjmu? (článok 29 ods. 3)

150,00

– Vylučujete z komplementárnej redistributívnej podpory príjmu poľnohospodárske podniky na základe ich fyzickej veľkosti?

☐ Áno ☑ Nie

– Dodatočné pravidlá a/alebo vysvetlenia súvisiace s komplementárnou redistributívnou podporou príjmu

Platba CRISS sa poskytuje na ročnom základe na dva rozsahy hektárov v rôznych sumách, ktoré sú odstupňované nasledovne:

- prvý interval do 100,99 ha vrátane;
- druhý interval medzi 101,00 ha a 150,99 ha vrátane.

Poľnohospodári, ktorých výmera prekračuje maximálny počet hektárov na poľnohospodára, na ktoré sa vypláca CRISS, nie sú vylúčený z intervencie.

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Článok 5 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Všetky typy poľnohospodárskych plôch sa môžu uplatniť intervenciu CRISS nezávisle od druhu poľnohospodárskej činnosti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
29.1.1 - CRISS 1	Jednotná		R.4; R.6; R.7
29.1.2 - CRISS 2	Jednotná		R.4; R.6; R.7

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

29.1.1 - CRISS 1

Plánovaná hodnota jednotkovej sumy 1 na rok 2023 v eurách: 80.

Plánovaná jednotková suma CRISS sa vypočíta tak, aby sa dostatočne riešili potreby súvisiace s prerozdelením podpory (znížením rozdielu v príjmoch vzhľadom na priemerný príjem poľnohospodárskeho podniku), pričom sa zohľadní dostupný rozpočet (t. j. 10 % pridelených prostriedkov stanovených v prílohe IX k nariadeniu (EÚ) 2021/2115).

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Odchýlka plánovanej jednotkovej sumy tiež zabezpečuje, že suma na hektár plánovaná na daný rok podávania žiadostí nepresiahne vnútroštátnu priemernú sumu priamych platieb na hektár pre tento rok podávania žiadostí. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

29.1.2 - CRISS 2

Plánovaná hodnota jednotkovej sumy 2 na rok 2023 v eurách: 40.

Plánovaná jednotková suma CRISS sa vypočíta tak, aby sa dostatočne riešili potreby súvisiace s prerozdelením podpory (znížením rozdielu v príjmoch vzhľadom na priemerný príjem poľnohospodárskeho podniku), pričom sa zohľadní dostupný rozpočet (t. j. 10 % pridelených prostriedkov stanovených v prílohe IX k nariadeniu (EÚ) 2021/2115).

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 5 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť. Rozdiely v počte hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu zohľadňujú vývoj v programovom období 2014 – 2020; zároveň však nemožno vylúčiť opačný trend v dôsledku zahrnutia nových prvkov do rozsahu vymedzenia hektáru, na ktorý možno poskytnúť podporu. Podobné dôsledky na odchýlky môžu vplývať aj na iné intervencie vo forme priamych platieb. Odchýlka plánovanej jednotkovej sumy tiež zabezpečuje, že suma na hektár plánovaná na daný rok podávania žiadostí nepresiahne vnútroštátnu priemernú sumu priamych platieb na hektár pre tento rok podávania žiadostí. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
29.1.1 - CRISS 1	Plánovaná jednotková suma	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	84,00	84,00	84,00	84,00	84,00	
	O.7 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
29.1.2 - CRISS 2	Plánovaná jednotková suma	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	38,00	38,00	38,00	38,00	38,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00	
	O.7 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.7 (jednotka: Hektáre)	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	2 790 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 509 076,00	40 798 771,00	41 087 800,00	41 275 301,00	41 275 301,00	204 946 249,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

CIS-YF(30) - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

Kód intervencie (členský štát)	30.1
Názov intervencie	Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
Typ intervencie	CIS-YF(30) – Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.6. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.2	Stabilizácia príjmov malých fariem	Vysoká	Áno
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.36 Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia
R.37 Nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Poskytnutím komplementárnej podpory príjmu pre mladých poľnohospodárov (CISYF) sa cieli na poskytovanie dodatočnej podpory príjmu po založení podniku. Keďže tato platba sa má vzťahovať len na počiatočné obdobie existencie podniku, poskytuje sa maximálne počas 5 rokov po podaní žiadosti o pomoc (avšak maximálne do roku 2027) a maximálne do 2 rokov po založení podniku. Intervencia CISYF tak reaguje na špecifický cieľ získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku;

Intervencia CISYF bude poskytovaná v podobe ročnej oddelenej platby na hektár poľnohospodárskej plochy nahlásenej aktívnym poľnohospodárom na 100 ha. Hranica 100 hektárov predstavuje priemernú vnútroštátnu výmeru príjemcov intervencií vo forme priamych platieb.

Intervenciu CISYF možno kombinovať s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (BISS, CRISS), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Intervenciu CISYF možno v určitých prípadoch kombinovať aj s niektorými typmi intervencií v určitých sektoroch a s plošnými intervenciami v rámci II. piliera SPP.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Podmienky oprávnenosti

- príjemca spĺňajúci podmienky oprávnenosti pre BISS
- maximálny počet hektárov, na ktoré sa vypláca CISYF: 100 ha
- prvé založenie poľnohospodárskeho podniku alebo založenie podniku počas dvoch rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o podporu
- poskytuje sa na maximálne 5 rokov (avšak maximálne do roku 2027, ak právny rámec SPP uplatniteľný na obdobie po roku 2027 nestanovuje inak)
- Platba bude poskytnutá iba poľnohospodárom spĺňajúcim podmienku aktívneho poľnohospodára. Poľnohospodárom, ktorí dostali podporu podľa článku 50 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, sa intervencia CISYF poskytuje po zvyšok obdobia stanoveného v článku 50 odsek 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba CISYF má formu ročnej oddelenej platby na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý poľnohospodár nahlásil.

Každoročne sa vypočíta vydelením prideleného ročného finančného krytia celkovým počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, a ktoré boli nahlásené poľnohospodármi.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 30 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť v dôsledku vstupu nových mladých poľnohospodárov do sektora. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Koľko rokov sa prostredníctvom intervencie poskytuje podpora mladým poľnohospodárom? **5**

Aké podmienky sa uplatňujú pri vymedzení nového zriadenia?

Prvé založenie poľnohospodárskeho podniku alebo založenie podniku počas dvoch rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o podporu BISS.

Akú formu má podpora: **ročná oddelená platba na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu**

Aká je výška pomoci na hektár/paušálna suma? **101**

Stanovujete maximum, pokiaľ ide o počet hektárov?Áno/Nie

☑ Áno ☐ Nie

Ak áno, aký je maximálny počet hektárov? **100**

Ďalšie poznámky k prahovej hodnote?

Intervencia CISYF bude poskytovaná v podobe ročnej oddelenej platby na hektár poľnohospodárskej plochy nahlásenej aktívnym poľnohospodárom na 100 ha. Hranica 100 hektárov predstavuje priemernú vnútroštátnu výmeru príjemcov intervencií vo forme priamych platieb.

Základná podpora mladých poľnohospodárov na hektár bude dvakrát vyššia ako podpora ostatných poľnohospodárov. Mladí poľnohospodári vznikli na Slovensku nedávno. Rodinné farmy nemajú na Slovensku tradíciu kvôli ére socializmu do roku 1989. Farmy mladých poľnohospodárov sú v porovnaní s priemernými farmami malé. Priemerná veľkosť fariem mladých farmárov je 38 ha, priemerná veľkosť farmy, ktorá žiada o podporu v rámci SPP je 101 ha, kým priemerná veľkosť životaschopnej farmy je 150 ha. Aby boli mladí poľnohospodári konkurencieschopní, musia zväčšiť veľkosť pôdy na priemernú veľkosť fariem na Slovensku. Slovensko preto zvýši prahovú hodnotu pre mladé farmy na 100 ha, t. j. priemernú veľkosť farmy v rámci podpory na Slovensku. Farmy mladých poľnohospodárov potrebujú investovať, majú vysokú finančnú medzeru a v prvých rokoch je vyššia podpora racionálna.

O sadzbe podpory 100 EUR/ha sa diskutovalo v rámci stretnutí fokusových skupín s mladými poľnohospodármi.

Uplatňujete kontinuitu s predchádzajúcou schémou (platba pre mladých poľnohospodárov)?

Poľnohospodárom, ktorí dostali podporu podľa článku 50 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013, sa intervencia CISYF poskytuje po zvyšok obdobia stanoveného v článku 50 odsek 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013.

Iné poznámky

Nerelevantné.

9 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Článok 5 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve. Všetky typy poľnohospodárskych plôch sa môžu uplatniť intervenciu CISYF nezávisle od druhu poľnohospodárskej činnosti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
30.1.1 - CISYF	Jednotná		R.36; R.37; R.4; R.6; R.7

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

30.1.1 - CISYF

Plánovaná hodnota jednotkovej sumy na rok 2023 v eurách: 101.

Predpokladá sa tiež odchýlka plánovanej jednotkovej sumy o maximálne 30 %, keďže celkový počet hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu, sa môže meniť v dôsledku vstupu nových mladých poľnohospodárov do sektora. Stanovením maximálnych a/alebo minimálnych plánovaných jednotkových súm sa tiež zabezpečuje potreba flexibility na realokáciu, aby sa zamedzilo nevyužitiu finančných prostriedkov. Maximálna plánovaná hodnota jednotkovej sumy na rok 2023 v hodnote 131 EUR / ha predstavuje 130 % plánovanej hodnoty jednotkovej sumy vzhľadom na prognózy podporovaných žiadateľov, ktorí dostávali podporu YFS podľa nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 a ktorým sa bude poskytovať podpora po zvyšok obdobia stanoveného uvedeným nariadením (predpokladá sa výrazne klesajúci trend, pokles žiadostí aj žiadateľov až o 52%). Minimálna plánovaná hodnota jednotkovej sumy na rok 2023 v hodnote 71 EUR/ha predstavuje 70 % plánovanej hodnoty jednotkovej sumy vzhľadom na absenciu údajov o potenciálnych nových žiadateľoch v rámci intervencie CISYF.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
30.1.1 - CISYF	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	102,00	103,00	103,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	71,00	72,00	72,00	73,00	73,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	131,00	132,00	132,00	133,00	133,00	
	O.6 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.6 (jednotka: Hektáre)	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	120 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
	Z toho potrebné prenesené výdavky						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	{platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

Eco-scheme(31) - Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat

31.1 - Celofarmová eko-schéma

Kód intervencie (členský štát)	31.1
Názov intervencie	Celofarmová eko-schéma
Typ intervencie	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat / Článok 31 ods. 7 písm. a) – doplňujúce platby k základnej podpore príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

Kód + opis OBLASTÍ OPATRENÍ SPP
AOA-A zmierňovanie zmeny klímy vrátane zníženia emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskych postupov, ako aj udržiavanie existujúcich úložísk uhlíka a zlepšenie sekvestrácie uhlíka
AOA-B adaptácia na zmenu klímy vrátane činností na zlepšenie odolnosti systémov výroby potravín a na zvýšenie rozmanitosti zvierat a rastlín v záujme väčšej odolnosti voči chorobám a zmene klímy
AOA-D predchádzanie degradácii pôdy, obnova pôdy, zlepšenie úrodnosti pôdy a hospodárenia so živinami [ako aj pôdnej bioty]
AOA-E ochrana biodiverzity, zachovanie alebo obnova biotopov alebo druhov vrátane udržiavania a vytvárania krajinných prvkov alebo neproduktívnych oblastí

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť	Vysoká	Áno

	biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy		
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.12 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy
R.14 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov
R.31 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou
R.34 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Dizajn eko-schémy

Vzhľadom na potrebu pokryť podstatnú časť poľnohospodárskej plochy záväzkami v oblasti klímy a životného prostredia a docieliť tak vyšší celkový dopad sa zavádza eko-schéma na celofarmovom princípe. Podpora smeruje k vykonávaniu činností, ktoré prispejú k plneniu environmentálnych cieľov v závislosti od typu poľnohospodárskej plochy, ktorú poľnohospodári obhospodarujú. Postupy zahrnuté do celofarmovej eko-schémy boli zvolené s ohľadom na ich prínos k jednotlivým environmentálnym a klimatickým cieľom, ako aj na ich jednoduchosť, realizovateľnosť a súvisiace odhadované zapojenie poľnohospodárov. Zahrnuté postupy by mali predstavovať vyvážený pomer medzi agrotechnickými, ekonomickými a environmentálnymi aspektmi hospodárenia v poľnohospodárskych podnikoch na Slovensku.

Žiadateľ o eko-schému je povinný nahlásiť na účely platby v princípe všetky oprávnené hektáre a plniť stanovené podmienky oprávnenosti v závislosti od typu poľnohospodárskej plochy, ktorú obhospodaruje[1]. Po ich splnení získa platbu na celú výmeru podniku ako doplatok k základnej platbe (princíp „greeningu“).

Okrem typu poľnohospodárskej plochy je pre stanovenie relevantných podmienok oprávnenosti rozhodujúci podiel trvalých trávnych porastov (TTP) a tráv pestovaných na ornej pôde na výmere podniku. Postupy v eko-schéme sa rozlišujú podľa toho, či prevažuje v poľnohospodárskom podniku výmera TTP a tráv na ornej pôde alebo naopak prevažuje orná pôda.

Uvedený prístup bol zvolený s ohľadom na to, že Slovensko je z pohľadu prírodných hodnôt a krajinnej

štruktúry heterogénna krajina. Geomorfologické členenie, rôzne klimatické podmienky sú však určujúce nielen pre výskyt biotopov a druhov, ale aj pre poľnohospodárske využívanie krajiny. Mnohé poľnohospodárske podniky sa v nížinných oblastiach zamerali len na rastlinnú výrobu a naopak v horských oblastiach na živočíšnu výrobu. Dôsledkom bol úbytok rozlohy trvalých trávnych porastov na Slovensku, kedy v niektorých nížinných oblastiach poklesla rozloha TTP od roku 1980 o 22 %.

Uvedené sa manifestuje vo veľkých rozdieloch v štruktúre biotopov medzi chránenými územiami. Kým napríklad v nížinnom chránenom vtáčom území (CHVÚ) Špačinsko-nižnianske polia tvoria podľa schváleného programu starostlivosti o CHVÚ TTP len 0,1 % z poľnohospodárskej pôdy, CHVÚ Sysľovské polia 0 %, CHVÚ Ostrovné lúky 0,69 %, CHVÚ Dolné Považie 7 %, CHVÚ Košická kotlina 12,9 %, CHVÚ Ondavská rovina 14,6 %, v horských CHVÚ je rozloha niekoľkonásobne vyššia. Rozličný spôsob využívania a krajinnej štruktúry je aj dôvodom, pre ktorý je výskyt niektorých vtáčích druhov na Slovensku viazaný len na niektoré regióny, resp. najväčšie populácie sú viazané len do časti Slovenska. Na druhej strane výskyt a najväčšia početnosť druhov ako napríklad chrapkáč poľný (*Crex crex*) či přhľaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*) sú viazané aj podľa aktuálneho stavu práve na regióny severného a severovýchodného Slovenska, teda na regióny s významným zastúpením TTP. V prípade obhospodarovania TTP je ako manažmentové opatrenie pre ochranu vtáčích druhov odporúčané posunutie termínu kosenia na hniezdiskách.

Na Slovensku je veľká priemerná rozloha lánov, pričom obzvlášť vysoké hodnoty dosahujú priemerné rozlohy lánov v Trnavskom a Nitrianskom kraji, teda v regiónoch s nízkym zastúpením TTP. Zabezpečenie primeranej rozlohy polí a vytvorenie neproduktívnych plôch a prvkov je jedným zo základných odporúčaní pre zvýšenie ochranu biodiverzity vtáctva alebo hmyzu. S cieľom zastabilizovať stav biodiverzity na Slovensku je potrebné klásť špecifický dôraz na realizáciu opatrení na type fariem s prevažujúcou ornou pôdou, obzvlášť zasahujúcou do chránených území. Väčšina ornej pôdy v chránených územiach sa nachádza v podnikoch s prevažujúcou ornou pôdou, v oblastiach s nízkym zastúpením TTP (92 % ornej pôdy v CHVÚ a územiach európskeho významu je pokrytých stanovenými vyššími environmentálnymi požiadavkami).

Práve v regiónoch s prevažujúcou ornou pôdou v dôsledku zmien jej využívania vyhynulo či vymizlo alebo sa dostalo na okraj vyhynutia na Slovensku v posledných desaťročiach najviac vtáčích druhov, pričom tento negatívny vývoj sa nevyhol ani chráneným územiam. Preto sú opatrenia na obnovu biodiverzity na farmách s prevládajúcim zastúpením ornej pôdy a zasahujúcich do chránených území zacielené viac na obnovu neproduktívnych prvkov a zvýšenie diverzity krajiny s vyššou ambíciou ako na ostatnom území Slovenska. Na ostatnom území Slovenska sú opatrenia eko-schémy zamerané všeobecnejšie na najvýznamnejšie faktory, ktoré prispievajú k poklesu biodiverzity. Diferenciáciu na základe pomeru tráv a ornej pôdy na individuálnej úrovni podniku je možné považovať za presnejší ukazovateľ pre zacielenie relevantných postupov, než striktné rozdelenie podľa geografických parametrov.

Jednotlivé prvky eko-schémy

Postupy reflektujú na vybrané časti odporúčaní EK.

-Zastaviť a zvrátiť stratu biodiverzity, najmä pokiaľ ide o trendy a stav ochrany všetkých chránených biotopov a druhov viazaných na poľnohospodárstvo a pokles stavov vtáctva žijúceho na poľnohospodárskej pôde a voľne žijúcich opeľovačov, podporou postupov udržateľného obhospodarovania poľnohospodárskej plochy a udržateľného obhospodarovania lesov, akcií na obnovu biotopov v súlade s prioritami vymedzenými v prioritnom akčnom rámci a prispením k naplneniu cieľa Európskej zelenej dohody týkajúceho sa krajinných prvkov s bohatou biodiverzitou na poľnohospodárskej ploche.

-Zvýšiť odolnosť proti zmene klímy efektívnejším využívaním vody prostredníctvom modernizácie vodnej infraštruktúry a zberom dažďovej vody, adaptáciou plodín a primeranými postupmi obhospodarovania na zlepšenie zadržiavania vody v pôde.

-Znížiť emisie skleníkových plynov z poľnohospodárstva, a to najmä znižovaním emisií z pôdy prostredníctvom postupov, ktoré vedú k efektívnejšiemu využitiu vstupov a zameraním sa na intenzitu enterických emisií prežúvavcov prijatím nízkoemisných stratégií kŕmenia v súlade so stratégiou pre metán.

-Prispieť k cieľom Európskej zelenej dohody týkajúcich sa pesticídov posilnením úsilia znížiť množstvo a riziká najnebezpečnejších používaných pesticídov a podporou udržateľného používania pesticídov, a to najmä zabezpečením zavedenia postupov integrovanej ochrany proti škodcom.

Jednotlivé prvky eko-schémy reflektujú na špecifické ciele 4, 5 a 6 a na vybrané súvisiace identifikované potreby.

-Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy

-Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka

-Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení

-Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: Zachovať a udržiavať biotopy poloprírodných a prírodných trávnych porastov, podporiť biodiverzitu na plochách trvalých trávnych porastov a obnoviť prírodné ekosystémy

-Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine vytváraním a udržiavaním krajinných prvkov a ekologizačných plôch

S klimatickou zmenou je úzko spätá problematika sekvestrácie uhlíka a ochrany pôdy. Jedným z najdôležitejších pôdnych parametrov je obsah pôdneho organického uhlíka, ktorý v podstatnej miere ovplyvňuje chemické, biologické a fyzikálne vlastnosti pôd. Organická hmota ovplyvňuje pôdne vlastnosti, ako je stabilita pôdnej štruktúry, infiltrácia vody do pôd, retenčná schopnosť pôdy, vysušovanie pôdy, znižovanie vodnej erózie, mikrobiálna činnosť pôdy, zadržiavanie vody v krajine, čím výrazne prispieva k adaptácii na zmenu klímy. Pôda s dostatkom organickej hmoty vykazuje vysokú schopnosť absorbovať a zadržať vodu a využiť ju pre potreby zachovania života v pôde vrátane rastu úrodnosti s cieľom dosiahnuť bohatú vegetáciu na jej povrchu. Obsah pôdneho organického uhlíka v orných pôdach je podstatne nižší ako na trvalých trávnych porastoch, preto je vhodné podporiť pokrytie zlepšenie štruktúry ornej pôdy dodaním organickej zložky. Vďaka predmetnému postupu zároveň dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmenu klímy, dochádza tiež k ochrane pôdy ako prírodného zdroja.

Dôležitým faktorom zvýšeného uvoľňovania uhlíka z poľnohospodárskych pôd je nízky prísun organických látok. Mnohé poľnohospodárske postupy ako napríklad aplikácia organických hnojív, využitie zeleného hnojenia a zaorávanie pozberových zvyškov však môžu podporiť udržanie, resp. zvýšenie zásoby pôdneho uhlíka aj v podmienkach intenzívneho využívania ornej pôdy. Z hospodárskych hnojív je maštaľný hnoj najvýznamnejším zdrojom organických látok. Okrem zdrojov ľahko prístupných živín je maštaľný hnoj dôležitý najmä z hľadiska jeho priaznivého vplyvu na pôdne vlastnosti, keďže svojím zložením pozitívne vplýva na tvorbu priaznivej pôdnej štruktúry, zvyšuje sorpčnú kapacitu, retenciu vody a podporuje mikrobiálny život v pôde. Pomerne vysoký obsah organického uhlíka má slama, bilanciu organickej hmoty v pôde zlepšujú tiež medziplodiny pestované na zelené hnojenie (ktoré o. i. výrazne znižujú pôdnu eróziu v porovnaní s pôdou bez rastlinného krytu). Alternatívou je tiež aplikácia kompostu ako organického hnojiva vznikajúceho kompostovaním biologického odpadu.

Na plochách trvalých plodín (vinice, sady, chmeľnice) je vhodné podporiť mitigáciu zmenu klímy a adaptáciu na ňu formou zvýšenia podielu pokrytej plochy. Zabezpečením celoročného pokrytia minimálne každého druhého medziradia v rámci plôch trvalých plodín dochádza k uchovávaniu uhlíka v pôde a tým k zmierňovaniu zmeny klímy, zároveň dochádza k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vzhľadom na pokrytie medziradia dochádza tiež k lepšej retencii vody. Zároveň je vylúčená aplikácia herbicídu v medziradí, čo komplementárne prispeje k cieľu ochrany biodiverzity a znižovania použitia prípravkov na ochranu rastlín.

Zabezpečenie maximálnej výmery parcely ornej pôdy je zásadné pre uchovanie biodiverzity, vzhľadom na

riešenie problematiky erózie dochádza tiež k ochrane pôdy ako prírodného zdroja. Vyňatie častí pôdy z procesu obrábania vzhľadom na vytváranie predeľujúcich biopásov vegetácie tiež vo všeobecnosti zvýši diverzitu živej zložky pôdy (edafón), ktorá je následným zdrojom mikroorganizmov pre vytváranie štruktúry pôdy. Zároveň sa prostredníctvom vytvárania biopásov vegetácie bez chemického ošetrovania vytvárajú podmienky a priestor pre hniezdenie relevantných druhov vtákov, priestor pre ochranu drobných živočíchov a zveri a podmienky pre vegetačnú činnosť opeľovačov v poľnohospodárskej krajine, zvyšuje sa tiež ponuka živočíšnej aj rastlinnej potravy pre voľne žijúce živočíchy. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť v rámci ornej pôdy optimálny podiel neproduktívnych plôch sa stanovuje tiež požiadavka na zabezpečenie prítomnosti takýchto plôch a prvkov na ornej pôde nad rámec podmienok kondicionality, čím sa prispeje k požiadavke na zlepšenie stavu biodiverzity. Alternatívne je možné prispieť k zvýšeniu biodiverzity v chránených územiach zatrávnením časti ornej pôdy a zabezpečením pasenia na týchto plochách, nakoľko likvidácia pasienkov je jedným zo zásadných problémov vo vzťahu k biodiverzite. Vzhľadom na požiadavku zabezpečenia osiatia určitej časti biopásov, resp. neproduktívnych plôch zmesami vhodnými pre opeľovače dochádza k ochrane biodiverzity, ako aj k zachovaniu biotopov a krajinných oblastí. Zoznam plodín je stanovený s ohľadom na širokospektrálne potreby opeľovačov, vrátane divo žijúcich opeľovačov. Dopad špecifických podmienok pre zavlažované plochy ornej pôdy v chránených územiach sa posúdi v priebehu implementácie a zváži sa potreba možných úprav podmienok oprávnenosti.

Postupy relevantné pre trvalé trávne porasty boli stanovené s ohľadom na potrebu ochrany biodiverzity fauny a flóry prítomnej na týchto plochách. Stanovujú sa pravidlá pre realizáciu kosenia časti plôch trvalých trávnych porastov spôsobom, ktorý zabezpečí diferencované vykonávanie tejto agrotechnickej operácie tak, aby nedochádzalo k vysokej mortalite živočíchov zdržujúcich sa na lúkach v čase ich hniezdenia a rozmnožovania. Uplatňovanie bežných agrotechnických postupov neumožňuje únik živočíchov pred poľnohospodárskymi strojmi a mechanizmami, z uvedeného dôvodu je potrebné podporiť realizáciu takých postupov, ktoré zabezpečia, že určitá časť plochy trvalého trávneho porastu bude v relevantnom čase ponechaná ako nepokosená (v závislosti od nadmorskej výšky). Zároveň vplyvom intenzifikácie chovu zvierat sa zvieratá chovajú počas celého roka v ustajňovacích priestoroch, v ktorých sú aj kŕmené; najprirodzenejší spôsob chovu na pasienku je tak v dôsledku požiadavky na zvýšenie úžitkovosti obmedzovaný. Udržanie a vhodné obhospodarovanie trvalých trávnych porastov má pritom zásadný význam z pohľadu biodiverzity. Narušenie poľnohospodárskeho využívania trvalých trávnych porastov má negatívny vplyv na krajinotvornú funkciu, mení sa tiež botanické zloženie porastu, v ktorom dominujú menej hodnotné trávy, byliny a vyskytujú sa nálety drevín. Vhodné udržiavanie týchto plôch je preto potrebné realizovať optimálnymi postupmi, ktoré zahŕňajú aj pravidelné pasenie hospodárskych zvierat.

Na plochách rýchlorastúcich drevín sa vzhľadom na potrebu zachovania biodiverzity vyžaduje optimálne ošetrovanie medziradia aj samotných riadkov vo vegetačnom období za účelom prevencie výskytu expanzívnych druhov rastlín vrátane inváznych druhov bez použitia prípravkov na ochranu rastlín.

V kontexte celofarmovej eko-schémy bude dôležitá aj úloha poradenských služieb. Kvalitné poradenské služby by mali poskytovať spoľahlivý informačný základ pre poľnohospodára pri plnení požiadaviek intervencie.

[1] Z celofarmovej eko-schémy sú vyňaté zalesnené plochy podporované v rámci II. piliera SPP; žiadateľ, ktorý vo svojom podniku obhospodaruje aj takúto plochu, môže požiadať o eko-schému, ale na zalesnenú plochu mu eko-schéma nebude vyplatená.

Opis záväzkov pre ekoschémy

	Výmera podniku	Podiel TTP + tráv pestovaných	Orná pôda	Trvalé trávne

		na OP				
			Zlepšenie štruktúry pôdy 1)	**Neproduktívne plochy nad rámec GAEC 8 2)**	**Maximálna výmera parcely 3)**	**Odložený termín kosenia 4)**
1.	**≤ 10 ha**	**x**	min. 25 %	x	x	min. 3 %
2.	**> 10 ha**	**< 50 %**	min. 25 %	1 % mimo CHÚ (+ postupné zvyšovanie) 3,5 % v CHÚ / alternatívne 4 % zatrávnená plocha	50 ha mimo CHÚ 20 ha v CHÚ / alternat. 50 ha + zatrávnená plocha a pasenie	min. 10 %
3.	**> 10 ha**	**≥ 50 %**	min. 25 %	1 % (+ postupné zvyšovanie)	50 ha	min. 15 %

Za chránené územie sa považuje chránené vtáčie územie podľa § 26 a územie európskeho významu podľa § 27 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Parcela sa považuje za plochu nachádzajúcu sa v chránenom území, ak sa najmenej 5 % výmery alebo 0,5 ha nachádza v chránenom území.

1) Zlepšenie štruktúry pôdy

–na stanovenej výmere:

1. aplikácia maštaľného hnoja ako hospodárskeho hnojiva (na úrovni minimálne 20 t/ha a maximálne 40 t/ha + do 12 hodín zapracovanie do pôdy)
2. pestovanie medziplodín zo zoznamu (osiatie do 30.9. + ponechanie na ploche min. 10 týždňov + zákaz hnojív a prípravkov na ochranu rastlín (POR) + po uplynutí obdobia ponechanie na ploche/zapravenie na účely zeleného hnojenia)
3. aplikácia povoleného alebo certifikovaného kompostu (na stanovenej úrovni + zapracovanie do pôdy)
4. zapravenie slamy

2) Neproduktívne plochy a prvky nad rámec GAEC 8

–vyčlenenie neproduktívnych plôch a prvkov nad rámec GAEC 8 na ploche ornej pôdy:

- mimo chránených území (CHÚ) na úrovni 1 % v r. 2023, od r. 2024 každoročné navýšenie o +0,2 %
- na ploche ornej pôdy v CHÚ na úrovni 3,5 %

–oprávnené sú neproduktívne plochy a prvky podliehajúce povinnosti vyčleniť na tento účel stanovené % ornej pôdy podľa GAEC 8 (povinnosť podľa písm. a) bod 1 GAEC 8)

–oprávnenou neproduktívnou plochou a prvkom je na účely plnenia postupu aj biopás (podľa bodu 3) a

ďalšie prvky, ktoré sú súčasťou hektára, na ktorý možno poskytnúť podporu (aj priľahlé k ornej pôde)

–minimálne 10 % neproduktívnych plôch musí byť súvisle osiatych zmesami pre opeľovače zo zoznamu (biopásy/pôda ležiaca úhorom s porastom/bylinné políčka)

–plochy osiate zmesami pre opeľovače sa zakladajú do 30.4. a ponechajú sa na ploche najmenej do 30.9.; viacročné plochy osiate zmesami pre opeľovače sa kosia a/alebo mulčujú v termíne od 30.9. príslušného roka do 31.3. nasledujúceho roka

–pri obhospodarovaní neproduktívnej plochy a prvku je zakázané používať hnojivá a POR, hnojivá je možné aplikovať na ploche pred založením neproduktívnej plochy

–pri obhospodarovaní pôdy ležiacej úhorom s porastom sú vylúčené akékoľvek agrotechnické zásahy v období od 1.4. do 31.7.

–pravidlá pre obhospodarovanie neproduktívnych plôch a prvkov stanovené na účely eko-schémy sa uplatňujú na celú výmeru neproduktívnych prvkov a plôch zahrnutých v rámci postupu (GAEC 8 + eko-schéma)

–je na rozhodnutí poľnohospodára, kde a v akej forme neproduktívne plochy a prvky v rámci podniku vyčlení (po splnení podmienok v bode 3)

–postup je povinný plniť aj žiadateľ, na ktorého sa vzťahuje výnimka z GAEC 8

3) Maximálna výmera parcely

–súvislá plocha ornej pôdy obhospodarovaná jedným žiadateľom v jednom diele pôdneho bloku (parcela jedného žiadateľa bez ohľadu na počet pestovaných plodín) presahujúca 50 ha mimo CHÚ/20 ha v CHÚ sa rozčlení biopásom v minimálnej šírke 12 m (so stanovenou toleranciou pri minimálnej šírke) tak, aby rozčlenené plochy ornej pôdy nepresahovali výmeru 50 ha mimo CHÚ/20 ha v CHÚ

–výmera biopásu musí dosahovať minimálne stanovené % z členenej ornej pôdy (so stanovenou toleranciou z výmery biopásu)

–biopás je založený do 30.4. a tvorený ďatelino-trávnymi alebo trávovito-bylinnými miešankami (alebo čiastočne zmesami pre opeľovače v zmysle bodu 2), resp. čiastočne úhorom s porastom v prvých dvoch rokoch implementácie

–biopás sa kosí maximálne 2 x ročne, pričom prvá kosba plochy biopásu za účelom údržby sa realizuje v termíne najskôr od 23.6., druhú kosbu je možné realizovať najskôr dva mesiace po prvej kosbe (s výnimkou plôch osiatych zmesami pre opeľovače – podmienky podľa bodu 2); povinnosť zabrániť rozširovaniu samonáletov drevín, odstraňovať invázne druhy rastlín a húževnatých burín

–na ploche biopásu zákaz použitia POR a hnojív

–biopás je možné ponechať na ploche aj viac rokov po sebe, plocha zostáva ornou pôdou

–biopás sa započíta na účely vytvárania neproduktívnych plôch (bod 2)

–alternatívne k podmienke zabezpečenia maximálnej výmery 20 ha v CHÚ je možné podmienku splniť zabezpečením maximálnej výmery parcely v CHÚ na úrovni 50 ha (v zmysle vyššie uvedených pravidiel) pri súčasnom zabezpečení, že 4 % ornej pôdy v CHÚ budú osiate ďatelino-trávnymi alebo trávovito-bylinnými miešankami:

1.
    - túto plochu je v stanovenom pastevnom období potrebné udržiavať pasením hovädzieho dobytka, oviec a kôz alebo koní na úrovni min. 0,5 DJ/ha (výnimka pre prvé 2 roky od osevu novo zatrávnených plôch)
    - splnenie podmienky pasenia je možné uznať len vo vzťahu k ploche, ktorá zodpovedá min. zaťaženiu
    - v tomto prípade nie je vo vzťahu k predmetnej ploche potrebné vyčleňovať nad rámec GAEC 8 ďalšie neproduktívne prvky a plochy v zmysle bodu 2 (výmera biopásu sa do požadovaných 4 % nezapočíta)
    - počas trvania zahrnutia predmetnej zatrávnenej plochy do eko-schémy neplynie počítanie obdobia relevantného pre premenu ornej pôdy na trvalý trávny porast (TTP)
    - alternatívu nie je možné uplatniť vo vzťahu k plochám zatrávneným na základe záväzkov prijatých v zmysle čl. 70

–na biopáse je vo vegetačnom období povolený nevyhnutný prejazd poľnohospodárskej techniky na obvyklých miestach

–výnimka z povinnosti zabezpečiť maximálnu výmeru parcely sa vzťahuje na zavlažovanú plochu ornej pôdy (prenajatá a funkčná závlaha); na zavlažovanú plochu v takom prípade vzťahuje iba povinnosť vyčleniť nad rámec GAEC 8 príslušné % ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky a zároveň povinnosť vyčleniť na dotknutej parcele dodatočné neproduktívne plochy a prvky na úrovni 1 % príslušnej parcely

–ďalšie výnimky z povinnosti zabezpečiť maximálnu výmeru parcely je možné ustanoviť pre plochy tráv a iných bylinných krmovín

–je možné ustanoviť osobitné pravidlá pre spôsob vytvárania biopásov na plochách ornej pôdy členených, resp. čiastočne členených krajinnými prvkami

–odporúča sa zakladať biopás po vrstevnici

4) Odložený termín kosenia

–v oblastiach v nadmorskej výške 94-600 m n. m. kosenie v riadnom termíne do 22.6.; kosenie v odloženom termíne od 23.6.

–v oblastiach v nadmorskej výške nad 601 m n. m. kosenie v riadnom termíne do 31.7.; kosenie v odloženom termíne od 1.8.

–medzi realizáciou kosenia v prvom termíne a kosenia v odloženom termíne je potrebné dodržať odstup minimálne 30 dní

–je na rozhodnutí poľnohospodára, kde v rámci podniku vyčlení plochy kosené v odloženom termíne

–pasenie hospodárskych zvierat je možné realizovať na plochách s odloženým termínom kosenia po realizácii kosenia

–odporúča sa používanie plašičov zveri a dodržiavanie maximálnej rýchlosti kosenia (15 km/h)

–možnosť stanovenia najneskorších termínov kosenia pre administratívne účely

5) Alternatíva odložený termín kosenia + pasenie

–obhospodarovanie plochy trvalého trávneho porastu pasením hovädzieho dobytka, oviec a kôz alebo koní ako hlavnou agrotechnickou operáciou na úrovni min. 0,3 DJ/ha (splnenie podmienky pasenia je možné uznať len vo vzťahu k ploche, ktorá zodpovedá min. zaťaženiu)

–žiadateľ kosí nedopasky v stanovenom termíne podľa nadmorskej výšky

–% výmery, na ktorej sa realizuje odložené kosenie (v zmysle bodu 4), sa vypočíta z plochy, na ktorej sa nerealizuje pasenie ako hlavná operácia

–vedenie evidencie pasenia

6) Zatrávnenie medziradia

–zabezpečenie celoročného zeleného krytu plochy minimálne každého druhého medziradia viníc, sadov, chmeľníc plodinami zo zoznamu alebo ich zmesami a ich obhospodarovanie kosením, pasením a/alebo mulčovaním ako hlavnou agrotechnickou operáciou

–v zatrávnených medziradiach zákaz použitia herbicídu

7) Vhodné obhospodarovanie plôch rýchlorastúcich drevín

–vo vegetačnom období vykonať najmenej 2 x ošetrenie medziradia a riadkov s cieľom prevencie výskytu expanzívnych druhov rastlín vrátane inváznych druhov bez použitia POR

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ je oprávnený na získanie priamych platieb a vykonáva stanovené činnosti prospešné pre klímu a životné prostredie.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
GAEC03	Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín
GAEC05	Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov
GAEC06	Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu
GAEC08	Minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej na neproduktívne plochy alebo prvky. Minimálny podiel aspoň 4 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom. Ak sa poľnohospodár zaviaže vyčleniť aspoň 7 % svojej ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom v rámci posilnenej ekoschémy v súlade s článkom 28 ods. 5a, je podiel, ktorý sa má určiť na dodržanie tejto normy GAEC, obmedzený na 3 %. Minimálny podiel najmenej 7 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ak zahŕňa aj medziplodiny alebo plodiny, ktoré viažu dusík, pestované bez použitia prípravkov na ochranu rastlín, z čoho 3 % predstavuje pôda ležiaca úhorom alebo neproduktívne prvky. Pre medziplodiny by členské štáty mali použiť váhový koeficient 0,3. Zachovanie krajinných prvkov. Zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia. Prípadné opatrenia na zabránenie šírenia inváznych rastlinných druhov
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000
SMR03	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva: článok 3 ods. 1, článok 3 ods. 2 písm. b), článok 4 ods. 1, 2 a 4
SMR04	Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín: článok 6 ods. 1 a 2

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 150/2015 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s ekoschémou (vysvetlite, ako ekoschéma presahuje východiskový rámec, najmä pre normy SMR a vnútroštátne normy)

1) Zlepšenie štruktúry pôdy

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu,

-všeobecných požiadaviek zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia,

-požiadaviek zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť zapracovať maštaľný hnoj do pôdy do 24 hodín od aplikácie a stanovenie minimálneho a maximálneho množstva aplikovaného hnojiva bez ohľadu na to, či sa plocha nachádza v zraniteľných oblastiach,

-GAEC 3, ktorého cieľom je udržanie hladiny pôdnych organických látok, nakoľko sa vyžaduje aplikácia postupov zvyšujúcich organickú hmotu v pôde.

2) Neproduktívne plochy nad rámec GAEC 8

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability, vrátane povinností vlastníka, správcu alebo nájomcu pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny zabezpečovať priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny,

-GAEC 8, v rámci ktorého sa vyžaduje o. i. vyčlenenie minimálneho podielu poľnohospodárskej plochy pre neproduktívne prvky alebo plochy, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde nad rámec % výmery požadovanej v GAEC 8 a osiatie časti neproduktívnych plôch plodinami priaznivými pre opeľovače,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžaduje vyčlenenie neproduktívnych plôch na ornej pôde v chránených územiach na vyššej úrovni ako na ostatnej ornej pôde.

3) Maximálna výmera parcely

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, najmä ochranu pred eróziou,

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability, vrátane povinností vlastníka, správcu alebo nájomcu pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny zabezpečovať priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny,

-GAEC 5, v rámci ktorého sa vyžaduje zníženie rizika degradácie pôdy, nakoľko sa vyžaduje zabezpečenie dodržania maximálnej výmery parcely a jej rozdelenie pásom vegetácie,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžaduje zabezpečenie nižšej maximálnej výmery parcely v chránených územiach.

4) Odložený termín kosenia

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability,

-GAEC 1, v rámci ktorého sa vyžaduje udržiavanie trvalých trávnych porastov (TTP), nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-GAEC 9, v rámci ktorého sa zakazuje premena/rozoranie environmentálne citlivých trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžadujú šetrné postupy obhospodarovania TTP.

5) Alternatíva odložený termín kosenia + pasenie

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability,

-GAEC 1, v rámci ktorého sa vyžaduje udržiavanie trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-GAEC 9, v rámci ktorého sa zakazuje premena/rozoranie environmentálne citlivých trvalých trávnych porastov, nakoľko sa stanovujú optimálne postupy obhospodarovania TTP,

-SMR 3, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu, zachovanie a obnovu dostatočnej rôznorodosti a rozlohy biotopov pre druhy vtákov, nakoľko sa vyžaduje diferencovaný výkon kosenia na plochách TTP s prihliadnutím na hniezdenie vtákov,

-SMR 4, v rámci ktorého sa vyžaduje prijatie opatrení pre chránené územia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov a druhov vyskytujúcich sa v týchto lokalitách, nakoľko sa vyžadujú šetrné postupy obhospodarovania TTP.

6) Zatrávnenie medziradia

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, najmä ochranu pred eróziou,

-GAEC 6, v rámci ktorého sa vyžaduje pokrytie pôdnych blokov v najcitlivejších obdobiach, nakoľko sa pre vinice, sady a chmeľnice vyžaduje celoročné pokrytie najmenej každého druhého medziradia.

7) Vhodné obhospodarovanie plôch rýchlorastúcich drevín

Postup presahuje rámec:

-všeobecných požiadaviek zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o povinnosť chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, zlepšovanie stavu životného prostredia a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability,

-všeobecných požiadaviek zákona č. 150/2015 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o opatrenia na zamedzenie introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov.

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Platba má podobu doplnkovej platby v zmysle čl. 31 ods. 7 písm. a). Platba sa vypláca na 1 ha výmery poľnohospodárskej plochy.

Eko-schémy sú novým prvkom v SPP EÚ. S cieľom maximalizácie zapojenia do dobrovoľnej intervencie zo strany poľnohospodárov ako aj s cieľom zvýšenia biodiverzity, ochrany prírodných zdrojov a reakcie na klimatickú zmenu sa Slovensko rozhodlo pre celofarmovú eko-schému s rozpočtom 513 mil. EUR. Celofarmová eko-schéma zvýši náklady poľnohospodárov, na čo reflektuje jednotná hektárová sadzba mimo chránených území (cca. 59 EUR/ha) a vzhľadom na prísnejšie podmienky vo vybraných oblastiach chránených území zvýšená sadzba (cca. 92 EUR/ha). Hektárová sadzba vychádza z podmienok

celofarmovej eko-schémy, zo štruktúry fariem na Slovensku a umožňuje zapojenie všetkých fariem.

Takto nastavená celofarmová eko-schéma je ambiciózna, nakoľko zabezpečí:
1. Zlepšenie štruktúry pôdy na štvrtine výmery ornej pôdy ročne
2. Navýšenie neproduktívnych prvkov a plôch nad rámec GAEC 8
3. Rozdelenie pôdnych blokov na maximálnu výmeru parcely 50 ha resp. 20 ha na výmere dotknutej ornej pôdy
4. Optimálny manažment na celej zapojenej výmere TTP
5. Nadštandardné pokrytie vo všetkých zapojených vinohradoch, ovocných sadoch a chmeľniciach
6. Optimálny manažment celej zapojenej výmery rýchlorastúcich drevín

Ide o ambiciózne postupy, ktoré výrazne prispejú k riešeniu hlavných environmentálnych problémov Slovenska opísaných vo SWOT analýze udržateľným spôsobom.

Slovensko uplatní dve sadzby celofarmovej eko-schémy: mimo chránených území a vo vybraných oblastiach chránených území. Sadzba je zvýšená z dôvodu vyššej úrovne povinností, čo v porovnaní s územím mimo predmetných častí chránených území spôsobí farmám vyššie reálne ako aj oportunitné náklady, nakoľko biopásy/neproduktívne prvky/zatrávnenie v týchto územiach zaberú vyššie percento ornej pôdy.

Predpokladá sa, že sa do celofarmovej eko-schémy zapojí vysoké percento fariem s pokrytím 90 % plochy, na ktorú sa vypláca základná platba. Vzhľadom na dobrovoľnosť zapojenia sa fariem budú všetky farmy individuálne posudzovať náklady zapojenia sa do celofarmovej eko-schémy a platby za intervenciu. V roku 2021 bola podporená výmera na úrovni 1,85 mil. ha pôdy. Slovensko má duálnu štruktúru fariem. Až 70 % pôdy obhospodarujú farmy s výmerou nad 500 ha, u ktorých je zapojenie do celofarmovej eko-schémy vysoko pravdepodobné, keďže po splnení podmienok získa farma podporu na všetky obhospodarované hektáre. 92 % pôdy obhospodarujú farmy s výmerou nad 50 ha a 8 % pôdy obhospodarujú farmy s výmerou menej ako 50 ha.

Berúc do úvahy stanovené postupy, ako aj podmienky čl. 102 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115, flexibilita sadzieb bola nastavená tak, ako je uvedené v tabuľke “Plánované jednotkové sumy – Finančná tabuľka s výstupmi”. Rozptyl sadzieb je s prihliadnutím na stanovené podmienky oprávnenosti ovplyvnený predpokladaným pokrytím poľnohospodárskej plochy eko-schémou v danom roku. Základný predpoklad je pokrytie 90 % plochy. V prvom roku sa s prihliadnutím na postupný nábeh uvažuje s možnosťou najnižšieho pokrytia, t. j. 70 % plochy. V nasledujúcich rokoch sa predpokladá najnižšie možné pokrytie na úrovni 80 %. Rozptyl obidvoch sadzieb je od 90 % do 129 % v prvom roku a do 90 % do 113 % základnej sadzby v nasledujúcich rokoch.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Neuvádza sa

9 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 5 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Eko-schéma založená na celofarmovom prístupe je v súlade s pravidlami zeleného koša WTO, konkrétne s ods. 5 prílohy II Dohody o poľnohospodárstve. Podľa ods. 5 podpora poskytovaná prostredníctvom priamych platieb musí spĺňať základné kritériá uvedené v odseku 1 a ďalej špecifické kritériá uplatňované na jednotlivé druhy priamych platieb tak, ako sú uvedené v odsekoch 6 až 13.

Eko-schéma spĺňa požiadavku, podľa ktorej nemá, alebo má len minimálne účinky poškodzujúce obchod alebo poškodzujúce výrobu. Platba nie je založená na druhu, ani na objeme výroby, ani na faktoroch

výroby, resp. podmienená uskutočnením výroby. Eko-schéma sa poskytuje na všetky typy poľnohospodárskej plochy. Jednotková sadzba je rovnaká pre všetky typy poľnohospodárskej plochy so zadefinovanou moduláciou v prípade ornej pôdy v chránených územiach vzhľadom na potrebu zabezpečiť napĺňanie vyššej úrovne environmentálnych ambícií pre tieto oblasti.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1	Jednotná		R.12; R.14; R.19; R.21; R.22; R.24; R.31; R.34; R.4; R.6; R.7
31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2	Jednotná		R.12; R.14; R.19; R.21; R.22; R.24; R.31; R.34; R.4; R.6; R.7

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1

Celofarmová eko-schéma zvýši náklady poľnohospodárov, na čo reflektuje jednotná hektárová sadzba na hektáre poľnohospodárskej plochy s výnimkou ornej pôdy v chránených územiach, na ktorú sa vzťahuje vyššia úroveň povinností (plánovaná jednotková suma č. 2). Hektárová sadzba vychádza z podmienok celofarmovej eko-schémy. Berúc do úvahy stanovené postupy, ako aj podmienky čl. 102 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115, flexibilita sadzby bola nastavená tak, ako je uvedené v tabuľke “Plánované jednotkové sumy – Finančná tabuľka s výstupmi”. Rozptyl je od 90 % do 129 % v prvom roku a do 90 % do 113 % základnej sadzby v nasledujúcich rokoch.

31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2

Celofarmová eko-schéma zvýši náklady poľnohospodárov, na čo reflektuje jednotná hektárová sadzba na hektáre ornej pôdy v chránených územiach, na ktoré sa vzťahuje vyššia úroveň povinností. Hektárová sadzba vychádza z podmienok celofarmovej eko-schémy. Berúc do úvahy stanovené postupy, ako aj podmienky čl. 102 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115, flexibilita sadzby bola nastavená tak, ako je uvedené v tabuľke “Plánované jednotkové sumy – Finančná tabuľka s výstupmi”. Rozptyl je od 90 % do 129 % v prvom roku a do 90 % do 113 % základnej sadzby v nasledujúcich rokoch.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1	Plánovaná jednotková suma	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	53,10	53,10	53,10	53,10	53,10	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	75,86	66,38	66,38	66,38	66,38	
	O.8 (jednotka: Hektáre)	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	445 538 500,00
31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2	Plánovaná jednotková suma	91,92	91,92	91,92	91,92	91,92	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	82,73	82,73	82,73	82,73	82,73	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	118,18	103,41	103,41	103,41	103,41	
	O.8 (jednotka: Hektáre)	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	67 469 280,00
SPOLU	O.8 (jednotka: Hektáre)	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	8 285 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	513 007 780,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov

Kód intervencie (členský štát)	31.2
Názov intervencie	Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov
Typ intervencie	Eco-scheme(31) – Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat / Článok 31 ods. 7 písm. b) – Kompenzačná platba
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.8. Počet hektárov alebo dobytčích jednotiek, na ktoré sa vyplácajú pre ekoschémy

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

Kód + opis OBLASTÍ OPATRENÍ SPP
AOA-G činnosti na zlepšenie dobrých životných podmienok zvierat alebo na boj proti antimikrobiálnej rezistencii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.13 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky na zníženie emisií skleníkových plynov a/alebo amoniaku vrátane hospodárenia s maštaľným hnojom
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Zachovanie pastierstva má zásadný význam pre udržanie poľnohospodárstva. Vplyvom intenzifikácie chovu zvierat sa zvieratá chovajú počas celého roka v ustajňovacích priestoroch, v ktorých sú aj kŕmené

spravidla konzervovanými krmivami. Najprirodzenejší extenzívny spôsob chovu na pasienku je v dôsledku viacerých ťažkostí, ako ohrozovanie stád veľkými predátormi a ekonomicky neefektívnou produkciou obmedzovaný. Z dôvodu intenzifikácie sú ohrozené chovy hovädzieho dobytka, oviec a kôz na pasienku, čo má dopad aj na zhoršenie životných podmienok týchto zvierat.

Chov zvierat na pasienku prispieva aj k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia vo vzťahu k emisiám amoniaku. Zníženie emisií amoniaku je možné dosiahnuť zvýšením podielu času, ktorý zvieratá strávia na pastve. Dôvodom je najmä to, že do pôdy presiakne veľké množstvo moču ešte predtým, ako močovina degraduje a unikne ako amoniak.

Podpora na chov zvierat na pasienku je koncipovaná ako kompenzácia straty príjmu z nižšej úžitkovosti zvierat na pasienku, často v ťažko dostupnom teréne spôsobenou zvýšenou spotrebou energie v dôsledku zvýšeného pohybu zvierat a zvýšených nákladov pri manipulácii so zvieratami (zníženie normy obsluhy). Počas pasenia je potrebné zabezpečovať aj ochranu zvierat pred predátormi. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Realizácia pastevného chovu hospodárskych zvierat je komplementárna s postupom v celofarmovej eko-schéme (31.1), v rámci ktorej sa pre plochy trvalých trávnych porastov ako alternatíva pre zlepšenie stavu biodiverzity umožňuje realizovať optimálny manažment formou pasenia hospodárskych zvierat (v kombinácii s diferencovaným termínom kosenia).

Postupy reflektujú na vybrané časti odporúčaní EK.

-*Zaviesť ambicióznejšie opatrenia na podporu poľnohospodárov s cieľom zlepšiť postupy riadenia chovu hospodárskych zvierat zamerané na lepšie životné podmienky zvierat, a to najmä v prípade ošípaných a nosníc, ako aj lepšiu biologickú bezpečnosť.*

Postupy reflektujú na špecifické ciele 4 a 9 a na vybrané súvisiace identifikované potreby.

-*Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku*

-*Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat*

Opis záväzkov pre ekoschémy

-Počas pastevnej sezóny, minimálne od 1.5. do 31.10. (s výnimkou dní s nepriaznivými poveternostnými podmienkami) zabezpečiť pasenie minimálne 120 dní pre ovce a kozy od 12 mesiacov veku, (všetky zvieratá za vybraný druh za chov – farmu, okrem povolených výnimiek napr. zvieratá krátko pred pôrodom a po pôrode, choré zvieratá a podobne).

-Počas pastevnej sezóny, minimálne od 1.5. do 31.10. (s výnimkou dní s nepriaznivými poveternostnými podmienkami) zabezpečiť pasenie minimálne 120 dní pre dojnice (všetky zvieratá za chov – farmu, okrem povolených výnimiek, napr. zvieratá krátko pred pôrodom a po pôrode, choré zvieratá a podobne).

-Počas pastevnej sezóny, minimálne od 1.5. do 31.10. (s výnimkou dní s nepriaznivými poveternostnými podmienkami) zabezpečiť pasenie počas minimálne 150 dní pre jalovice od veku 12 mesiacov (všetky zvieratá za vybraný druh a kategóriu za chov – farmu, okrem povolených výnimiek napr. zvieratá krátko pred pôrodom, choré zvieratá a podobne).

-Základná potreba krmiva musí byť pokrytá pastvou. Pasenie zvierat musí byť realizované podstatnú časť dňa (započítava sa aj čas presunu na pasienok).

-Viesť evidenciu o pasení, podrobnosti budú uvedené v národnej legislatíve.

-Realizovať podmienky záväzku so všetkými zvieratami za vybraný druh a kategóriu za farmu. Minimálny počet 1 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na:
počet zvierat k 1.5. roka podľa centrálnej evidencie hospodárskych zvierat (CEHZ).

Za potenciálne oprávnené zviera sa považuje:
–ovca a koza samičieho pohlavia od 12 mesiacov veku
–dojnica, samica hovädzieho dobytka, ktorá sa otelila a mala živo alebo mŕtvo narodené teľa, nemá 100 % podiel mäsových plemien, je v CEHZ označená ako dojnica (nie je chovaná bez dojného využitia, jej mlieko sa nepoužíva len na výživu teliat).
–jalovica, samica hovädzieho dobytka od 12 mesiacov veku, ktorá sa neotelila alebo nemala mŕtvo narodené teľa, alebo nemala abort evidovaný v CEHZ.

Platbu je možné poskytnúť, ak je dodržané obdobie pasenia od 1.5. do 31.10. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené, vzájomná obmena a náhrada oviec a kôz sú povolené).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ je oprávnený na získanie priamych platieb a vykonáva stanovené činnosti v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
SMR09	Smernica Rady 2008/119/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu teliat: články 3 a 4
SMR11	Smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely: článok 4

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

-Nariadenie vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s ekoschémou (vysvetlite, ako ekoschéma presahuje východiskový rámec, najmä pre normy SMR a vnútroštátne normy)

Relevantnými prvkami v rámci kondicionality je SMR 9 a SMR 11. Intervencia prekračuje rámec povinných požiadaviek SMR 9 a SMR 11, v rámci ktorých sa stanovujú požiadavky na minimálne normy na ochranu zvierat.

Nariadenie vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení neskorších predpisov neustanovuje podmienku chovu zvierat na pasienku, ale pasenie vysoko prekračuje požiadavky na voľný pohyb zvierat a umožňuje zvieratám prirodzené správanie.

7 Rozsah a sumy podpory
Opis

Platba má podobu kompenzačnej platby v zmysle čl. 31 ods. 7 písm. b). Poskytuje sa na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC - Výskumný ústav živočíšnej výroby. Platba sa vypláca na 1 dobytčiu jednotku.

Sadzba 31.2.1 (dojnice): max. 321 EUR/DJ Sadzba 31.2.2 (mladý dobytok – jalovice): max. 129 EUR/DJ Sadzba 31.2.3 (ovce a kozy): max. 128 EUR/DJ

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Neuvádza sa

9 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Eko-schéma na dobré životné podmienky zvierat je v súlade s pravidlami zeleného koša WTO, konkrétne s ods. 12 prílohy II Dohody o poľnohospodárstve

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
31.2.1 - Pastevný chov 1	Jednotná		R.13; R.44; R.6; R.7
31.2.2 - Pastevný chov 2	Jednotná		R.13; R.44; R.6; R.7
31.2.3 - Pastevný chov 3	Jednotná		R.13; R.44; R.6; R.7

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

31.2.1 - Pastevný chov 1

Kompenzácia je vypočítaná na základe stanovených podmienok oprávnenosti.

31.2.2 - Pastevný chov 2

Kompenzácia je vypočítaná na základe stanovených podmienok oprávnenosti.

31.2.3 - Pastevný chov 3

Kompenzácia je vypočítaná na základe stanovených podmienok oprávnenosti.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
31.2.1 - Pastevný chov 1	Plánovaná jednotková suma	321,00	321,00	321,00	321,00	321,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)						
	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	20 865 000,00
31.2.2 - Pastevný chov 2	Plánovaná jednotková suma	129,00	129,00	129,00	129,00	129,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)						
	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	8 320 500,00
31.2.3 - Pastevný chov 3	Plánovaná jednotková suma	128,00	128,00	128,00	128,00	128,00	

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)						
	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	16 966 585,60
SPOLU	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	52 410,29	52 410,29	52 410,29	52 410,29	52 410,29	262 051,45
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	9 230 417,12	9 230 417,12	9 230 417,12	9 230 417,12	9 230 417,12	46 152 085,60
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						

CIS(32) - Viazaná podpora príjmu

32.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín

Kód intervencie (členský štát)	32.1
Názov intervencie	Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín je zachovanie výmery bielkovinových plodín a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť spotrebiteľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Intervencia prispieva k zníženiu deficitu Únie v oblasti bielkovinových plodín. Pestovanie bielkovinových plodín má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy bielkovinových plodín. V zozname vybraných druhov bielkovinových plodín sú zohľadnené predovšetkým tie plodiny, ktoré sa obvykle pestujú na území Slovenska a o ktorých sú známe objektívne dáta o výmerách, produkcií, rentabilite a pod. Výber opravených druhov bielkovinových plodín bol realizovaný na základe požiadaviek relevantných stakholderov a potrieb sektora, pričom jednotlivé druhy boli podrobené analýze a do zoznamu boli zadrené tie druhy, ktoré vykazujú určité ťažkosti. Uvedené zoznamy vybraných druhov bielkovinových plodín predstavujú konsenzus návrhov relevantných stakholderov, potrieb sektora a analýz.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
2. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy bielkovinových plodín dosahuje výmeru najmenej 0,3 ha;
3. vybranými druhmi bielkovinových plodín sú: vika siata, vika huňatá, lupina biela (vlčí bôb biely), lupina žltá (vlčí bôb žltý), lupina úzkolistá, lucerna siata, ďatelina lúčna, ďatelina hybridná, ďatelina plazivá, ďatelina purpurová, ďatelina perzská, ďatelina egyptská, bôb obyčajný pravý, bôb obyčajný konský, sója fazuľová, šošovica jedlá, hrach, fazuľa, cícer baraní;
4. poľnohospodárska plocha spĺňa podmienku minimálneho počtu vysiatych/vysadených ks vybraných druhov bielkovinových plodín na 1 ha výmery.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Sektor bielkovinových plodín, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa a ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora bielkovinových plodín, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor bielkovinových plodín síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

V zmysle článku 32 ods. 2 nariadenia EÚ 2021/2115 sa od členských štátov nevyžaduje aby, v prípade

bielkovinových plodín preukazovali ťažkosti, ktorým čelia.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ zvyšovanie kvality

☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti pestovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Pre poľnohospodárov bude intervencia predstavovať motiváciu pokračovať v pestovaní bielkovinových plodín, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k zníženiu deficitu Únie v oblasti bielkovinových plodín.

V súvislosti s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti sektora bielkovinových plodín súvisí aj zvyšovanie jeho produktivity. Vzhľadom na to je potrebné zabezpečiť aby pestovatelia dosahovali aspoň minimálnu úroveň efektivity pestovania vybraných druhov bielkovinových plodín, ktorá je vyjadrená podmienkou oprávneností týkajúcej sa minimálneho počtu vysiatych/vysadených kusov vybraných druhov bielkovinových plodín na 1 ha výmery.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Bielkovinové plodiny

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Jedným z významných environmentálnych prínosov pestovania bielkovinových plodín je schopnosť viazať dusík v pôde a zabraňovať jeho prieniku do podzemných, resp. povrchových vôd. Hustý koreňový systém pozitívne ovplyvňuje fyzikálny stav pôdy, pórovitosť a prevzdušňovanie pôdy.

Bielkovinové plodiny majú preukázateľný význam pri striedaní plodín a pozberové zvyšky tvoria kvalitné zelené hnojivo. V období kvitnutia poskytujú výživu pre opeľovače. Bielkovinové plodiny sú dôležitým zdrojom bielkovín pre ľudskú spotrebu, ako aj pre výživu zvierat.

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Listina EÚ v rámci WTO pre limity produkcie olejnín (dohoda z Blair House): Je intervencia zameraná na plodiny, na ktoré sa vzťahuje dohoda (t. j. na sóju, repku olejnú, semená slnečnice)?

☑ Áno ☐ Nie

	Rok podania				

	žiadosti				
	2023	2024	2025	2026	2027
repka olejná/repka					
slnečnica (okrem slnečnicových semien na konzumáciu)					
sója	53 064	53 064	53 064	53 064	53 064

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☑ Áno ☐ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín

Sektor bielkovinových plodín, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa a ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora bielkovinových plodín, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor bielkovinových plodín síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	Plánovaná jednotková suma	72,71	73,23	73,75	74,08	74,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,44	65,90	66,37	66,67	66,67	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	79,98	80,55	81,12	81,49	81,49	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.10 (jednotka: Hektáre)	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	7 997 843,32	8 055 038,65	8 112 102,61	8 149 121,61	8 149 121,61	40 463 227,80
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka

Kód intervencie (členský štát)	32.2
Názov intervencie	Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka je zachovanie stavov dojníc a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability chovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť spotrebiteľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Zavedenie intervencie do strategického plánu má význam z pohľadu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín. Chov dojníc má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor komodít ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na dobytčie jednotky. V rámci intervencie sa využije automatický systém žiadostí. Denný stav sa berie maximálne do výšky k prvému dňu retenčného obdobia,

t. j. k 01. 06.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Oprávnené zvieratá:

1. dojnica, t. j. samica hovädzieho dobytka vhodná na produkciu mlieka na trhové účely, ktorá sa aspoň raz otelila;
2. registrované v centrálnej evidencií hospodárskych zvierat (CEHZ), žiadateľ má elektronický prístup do CEHZ;
3. prijímateľ je držiteľom dojníc v období od 01. 06. do 31. 07.;
4. spĺňajú požiadavku identifikácie a registrácie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429;
5. na platbu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka nie je oprávnený hovädzí dobytok s čistým podielom plemena mäsového typu.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Sektor mlieka a mliečnych výrobkov, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa a ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora mlieka a mliečnych výrobkov, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na zviera. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na zviera na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (krmivo, osobné náklady, odpisy, chovateľské a veterinárne služby, režijné náklady a pod.).

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Sektor mlieka a mliečnych výrobkov je významným spôsobom ovplyvnený situáciou na svetovom trhu. Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka bola v rokoch 2014 – 2019 ovplyvnená tzv. mliečnou krízou. Jednou z príčin mliečnej krízy bolo v roku 2015 zrušenie mliečnych kvót. Priemerná nákupná cena mlieka dosiahla približne 0,29 EUR/kg mlieka. Priemerné náklady na výrobu mlieka dosiahli úroveň približne 0,37 EUR/kg mlieka. Priemerná podpora pre sektor prvovýroby mlieka dosiahla úroveň približne 0,04 EUR/kg mlieka. Výroba mlieka bola v sledovanom období nerentabilná a po započítaní celkovej podpory zostala pod hranicou rentability. Po započítaní podpory sa dosiahla v prvovýrobe mlieka strata v priemere - 0,04 EUR/kg mlieka.

Dlhodobo nízke ceny surového kravského mlieka a nízka rentabilita výroby mlieka sú jednou z príčin znižovania stavov dojníc. Zatiaľ, čo v roku 2012 bolo v chovoch 150,3 tis. dobytčích jednotiek dojníc, v roku 2020 bolo v chovoch 114,2 tis. dobytčích jednotiek, čo predstavuje pokles počtu dobytčích jednotiek približne o 24 %. Priemerná spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na obyvateľa bola v priebehu rokov 2010 – 2019 na úrovni 171,12 kg/rok, pričom odporúčaná dávka je na úrovni 220 kg/rok.

Výroba mlieka bola v sledovanom období nerentabilná a po započítaní celkovej podpory zostala pod hranicou rentability. Úžitkovosť sa v hodnotených rokoch zvyšovala, napriek tomu neboli chovatelia rentabilní. Rýchlejší rast jednotkových nákladov ako realizačnej ceny nepriaznivo pôsobil na ich rentabilitu a podpora stratu iba zmiernila.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ zvyšovanie kvality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti chovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles stavov dojníc a prispieť k dlhodobej stabilizácií chovov, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

V rámci podmienok oprávnenosti sa cieli predovšetkým na chovateľov dojníc pričom vzhľadom na zníženie administratívnej náročnosti budú prijímatelia využívať na určenú evidenciu elektronický prístup do centrálneho registra hospodárskych zvierat.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Mlieko a mliečne výrobky

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Chov dojníc má nezastupiteľný multiprodukčný význam a postavenie nielen v rámci poľnohospodárskej výroby, ale aj v štruktúre celého národného hospodárstva. Pri relatívne stabilnom domácom dopyte zabezpečuje produkciu surovín pre výrobu polotovarov a finálnych potravín živočíšneho pôvodu určených na výživu ľudí.

Chov kráv v systéme s trhovou produkciou mlieka prispieva k udržania osídlenia aj v odľahlých oblastiach mimo urbanizačných centier. Sektor mlieka a mliečnych výrobkov má potenciál vytvárať pracovné miesta a udržať, resp. zmierniť pokles zamestnanosti na vidieku. Vzhľadom na nízku domácu spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky

potravín, má potenciál ďalšieho rozvoja.

Vedľajšie produkty zo živočíšnej výroby, slúžia ako vstupy pre rastlinnú výrobu a naopak. Hospodárske zvieratá majú kľúčovú úlohu v kolobehu energie a živín. Pestovanie kŕmnych strukovín, určených na výživu zvierat a striedanie plodín prispieva k dopĺňaniu živín do pôdy a hustý koreňový systém prispieva k znižovaniu erózie pôdy.

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☑ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka

Sektor mlieka a mliečnych výrobkov, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa a ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora mlieka a mliečnych výrobkov, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na zviera. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na zviera na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (krmivo, osobné náklady, odpisy, chovateľské a veterinárne služby, režijné náklady a pod.).

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	Plánovaná jednotková suma	252,23	255,61	258,98	261,17	261,17	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	227,01	230,05	233,08	235,05	235,05	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	277,45	281,17	284,88	287,29	287,29	
	O.11 (jednotka: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.11 (jednotka: Hlava)	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	27 745 157,00	28 116 961,00	28 487 897,00	28 728 878,00	28 728 878,00	141 807 771,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

32.3 - Platba na ovce a kozy

Kód intervencie (členský štát)	32.3
Názov intervencie	Platba na ovce a kozy
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.11. Počet zvierat, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na ovce a kozy je zachovanie stavov oviec a kôz a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability chovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť spotrebiteľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Chov oviec a kôz má nezastupiteľný význam v horských a podhorských oblastiach a má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor komodít, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na dobytčie jednotky. V rámci intervencie sa využije automatický systém žiadostí. Denný stav sa berie maximálne do výšky k prvému dňu retenčného obdobia, t. j. k 01. 06.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:
Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Oprávnené zvieratá:

1. ovce, nad 6 mesiacov;
2. kozy, nad 6 mesiacov;
3. registrované v centrálnej evidencií hospodárskych zvierat (CEHZ), žiadateľ má elektronický prístup do CEHZ;
4. žiadateľ je držiteľom oviec a kôz v období od 01. 06. do 31. 07.;
5. spĺňajú požiadavku identifikácie a registrácie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Rozsah a sumy podpory
Opis

Sektor oviec a kôz, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa a ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora oviec a kôz, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor oviec a kôz síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na zviera. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na zviera na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (krmivo, osobné náklady, odpisy, chovateľské a veterinárne služby, režijné náklady a pod.).

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Chov oviec a kôz má nezastupiteľné miesto v štruktúre poľnohospodárskej výroby na Slovensku najmä vzhľadom na multiprodukčný charakter a mimoprodukčné funkcie. Napriek tomu, dochádza v posledných 5 rokoch k významnému poklesu počtu chovaných zvierat.

Ťažkostí v chove oviec sú spôsobené najmä poklesom stavov zvierat. V sledovanom období 2012 – 2020 sa počet oviec znížil o 35 %, najviac v roku 2020. Dojné ovce s trhovou produkciou mlieka tvoria viac ako 67 % z celkového stavu chovaných oviec. Špecializované mliekové a mäsové plemená tvoria cca 5 – 10 %. Zvyšok tvoria nedojené plemená s kombinovanou úžitkovosťou.

Napriek relatívne stabilnej úrovni stavov kôz, v období rokov 2012 – 2019, vykazovali chovatelia zápornú rentabilitu aj po započítaní priamych platieb. Chov kôz zostáva okrajovým odvetvím živočíšnej výroby, aj

napriek preukázateľnému pozitívnemu vplyvu kozieho mlieka na imunitu človeka a nespochybniteľné výživné vlastnosti kozieho mäsa. Pri obmedzení doteraz poskytovanej podpory je možné predpokladať ďalšie ťažkosti, pričom v rámci sektora ktorý aj v súčasnosti vykazuje negatívnu rentabilitu, to môže negatívne ovplyvniť významné mimoprodukčné funkcie chovu pre krajinotvrobu horských a podhorských oblastiach.

Chovatelia oviec a kôz vykazovali v sledovanom období negatívnu rentabilitu, ktorá po započítaní celkovej podpory zostala pod hranicou rentability.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ zvyšovanie kvality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na ovce a kozy. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti pestovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na ovce a kozy sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles stavov oviec a kôz a prispieť k dlhodobej stabilizácií chovov, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

V rámci podmienok oprávneností sa cieli predovšetkým na chovateľov oviec a kôz pričom vzhľadom na zníženie administratívnej náročností budú prijímatelia využívať na určenú evidenciu elektronický prístup do centrálneho registra hospodárskych zvierat.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Mlieko a mliečne výrobky

Ovčie a kozie mäso

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Chov oviec a kôz má nezastupiteľný multiprodukčný význam a postavenie nielen v rámci poľnohospodárskej výroby, ale aj v štruktúre celého národného hospodárstva. Chov oviec sa sústreďuje v podhorských, resp. horských oblastiach a prináša mnohé environmentálne benefity. Výkaly pasúcich sa zvierat sa priamo aplikujú na pôdu, pričom sa rýchlejšie absorbujú do pôdy. Rýchlejšie rozptýlenie živín v pôde ma za následok zníženie bodového zaťaženie pôdy. Znižuje sa aj riziko vyplavovania a prenikania dusíka do blízkych vodných útvarov alebo podzemných vôd. Spásané pastviny sú bohatšie na dusík v porovnaní s pastvinami, ktoré spásané nie sú.

Chov oviec býva často dopĺňaný chovom kôz. Kozy dokážu zužitkovať aj rastliny, ktoré iné druhy hospodárske zvieratá nekonzumujú, alebo nedokážu efektívne využiť, čo je účinný spôsob ako sa dá zabrániť rozširovaniu burín.

V oblastiach s prírodnými ťažkosťami prispieva k zamestnanosti v regióne. Prostredníctvom chovu oviec a kôz sa prispieva k udržaniu osídlenia aj v odľahlých oblastiach mimo mestských centier. Okrem významného vplyvu na krajinotvorbu, má nezastupiteľné miesto v rozvoji turizmu a agroturizmu.

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☑ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.3.1 - Platba na ovce a kozy	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.3.1 - Platba na ovce a kozy

Sektor oviec a kôz, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa a ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora oviec a kôz, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor oviec a kôz síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na zviera. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na zviera na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (krmivo, osobné náklady, odpisy, chovateľské a veterinárne služby, režijné náklady a pod.).

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
32.3.1 - Platba na ovce a kozy	Plánovaná jednotková suma	23,08	23,08	23,08	23,08	23,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	20,77	20,77	20,77	20,77	20,77	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	25,38	25,38	25,38	25,38	25,38	
	O.11 (jednotka: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.11 (jednotka: Hlava)	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	1 213 335,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	28 000 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

32.4 - Platba na pestovanie chmeľu

Kód intervencie (členský štát)	32.4
Názov intervencie	Platba na pestovanie chmeľu
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie chmeľu je zamedzenie ďalšieho poklesu výmery chmeľníc a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť spotrebiteľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Pestovanie chmeľu má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje chmeľ.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia*:*

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje chmeľ je vedená v evidencií chmeľníc, ktorú vedie ÚKSÚP;
2. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
3. dodáva chmeľ spracovateľskému podniku na základe dohody/zmluvy, resp. chmeľ sám spracováva.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Sektor chmeľu dosahuje na Slovensku nízku rentabilitu. V roku 2007 bola rentabilita výroby chmeľu na úrovni -29 %. Novšie verejné údaje nie sú k dispozícii vzhľadom na veľkosť sektora, ktorý sa postupne zmenšoval a v súčasnosti zahŕňa len jedného výrobcu. Aktuálne údaje za rok 2021 o rentabilite boli zo strany slovenského pestovateľa chmeľu a Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory potvrdené, pričom rentabilita sektora chmeľu je porovnateľná, resp. horšia ako v roku 2007. Intervencia vo forme viazanej podpory príjmu prispeje k odstráneniu alebo zmenšeniu negatívnej rentability sektora. Vzhľadom na veľkosť sektora chmeľu nemá podpora významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu. Výška jednotkovej sadzby pre chmeľ je stanovená na takej úrovni, aby zabezpečila pokračovanie výroby chmeľu na Slovensku aj v budúcnosti, zároveň však nebude tento sektor nadmerne kompenzovať. Sadzba jednotkovej podpory reflektuje na identifikovanú potrebu podpory sektora, aby mohol naďalej fungovať a prinášať ekonomické, sociálne a environmentálne benefity pre rozvoj vidieka na území Slovenska.

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Pestovanie chmeľu je regionálne, pričom je takmer výlučne sústredné na západnom Slovensku. Chmeľ potrebuje špecifické prírodné podmienky, a to teplejšie oblasti s vápenatými pôdami s dobrou priepustnosťou, ktoré sú bohaté na humus. Úroda chmeľu je závislá na viacerých činiteľov, akými sú poveternostné podmienky, kvalita pôdy, kvalita sadby, termín výsadby.

Napriek tomu, že chmeľ patril v minulosti na území Slovenska k významným plodinám, výmera chmeľníc sa neustále zmenšuje. V roku 2012 predstavovala produkčná výmera chmeľu 214,9 ha. Od roku 2014 do roku 2018 sa produkčná výmera chmeľníc stabilizovala na úrovni približne 137 ha. Medzi rokmi 2018 – 2019 poklesla produkčná výmera chmeľníc na úroveň 133,6 ha, a následne v roku 2020 poklesla na 37 ha. Z 37 ha plochy, na ktorej sa pestuje chmeľ, je 32 ha chmeľníc na prenajatej pôde. Sektor chmeľu vykazuje ťažkosti spojené s vysokými nákladmi na založenie nových chmeľníc, resp. obstaranie alebo dlhodobý prenájmom poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska výnosov hodnotia pestovatelia úrodu za rok 2019 ako priemernú. Rok 2020 bol z hľadiska výnosov hlboko podpriemerný, čo bolo spôsobené hlavne nepriaznivými klimatickými podmienkami. Klimatické podmienky v čase zberu spôsobili poškodenie časti chmeľníc a úroda na tejto výmere bola znehodnotená.

Sektor chmeľu sa vyznačuje vysokou volatilitou realizačných cien, ktoré sú významne ovplyvnené situáciou na svetovom trhu.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ zvyšovanie kvality

☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na pestovanie chmeľu. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti pestovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie chmeľu sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles výmery chmeľníc a prispieť k dlhodobej stabilizácií sektora, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Chmeľ

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Udržanie plôch chmeľníc má pozitívny vplyv na životné prostredie z pohľadu zmeny v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, diverzifikácie pestovaných plodín a obmedzenia monokultúrneho hospodárenia na pôde. Napriek ťažkostiam, ktorými sektor chmeľu prechádza, majú pestovatelia záujem pokračovať v jeho pestovaní, o čom svedčia aj investície do výstavby novej chmeľnice, nákupu mechanizačnej techniky a novej česacej linky, ktoré boli realizované v uplynulých troch rokoch. Zníženie, resp. úplne zrušenie podpory by tak mohlo viesť k zániku sektora ako takého a k obmedzeniu ďalších investícií.

Pestovanie chmeľu je náročné na manuálnu ľudskú prácu a mechanizáciu a má význam zo sociálno-ekonomického hľadiska, najmä v kontexte tvorby pracovných miest v prvovýrobe a následne v spracovateľskom priemysle.

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☑ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu

Sektor chmeľu dosahuje na Slovensku nízku rentabilitu. V roku 2007 bola rentabilita výroby chmeľu na úrovni -29 %. Novšie verejné údaje nie sú k dispozícii vzhľadom na veľkosť sektora, ktorý sa postupne zmenšoval a v súčasnosti zahŕňa len jedného výrobcu. Aktuálne údaje za rok 2021 o rentabilite boli zo strany slovenského pestovateľa chmeľu a Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory potvrdené, pričom rentabilita sektora chmeľu je porovnateľná, resp. horšia ako v roku 2007. Intervencia vo forme viazanej podpory príjmu prispeje k odstráneniu alebo zmenšeniu negatívnej rentability sektora. Vzhľadom na veľkosť sektora chmeľu nemá podpora významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu. Výška jednotkovej sadzby pre chmeľ je stanovená na takej úrovni, aby zabezpečila pokračovanie výroby chmeľu na Slovensku aj v budúcnosti, zároveň však nebude tento sektor nadmerne kompenzovať. Sadzba jednotkovej podpory reflektuje na identifikovanú potrebu podpory sektora, aby mohol naďalej fungovať a prinášať ekonomické, sociálne a environmentálne benefity pre rozvoj vidieka na území Slovenska.

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu	Plánovaná jednotková suma	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	720,00	720,00	720,00	720,00	720,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	880,00	880,00	880,00	880,00	880,00	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.10 (jednotka: Hektáre)	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	200 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy

Kód intervencie (členský štát)	32.5
Názov intervencie	Platba na pestovanie cukrovej repy
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie cukrovej repy je zachovanie výmery cukrovej repy a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Intervencia prispeje k zachovaniu efektívnej vertikály. Pestovanie cukrovej repy má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje cukrovú repu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
2. žiadateľ pestuje na poľnohospodárskej ploche cukrovú repu;
3. žiadateľ dodáva cukrovú repu v príslušnom kalendárnom roku cukrovarníckemu podniku na základe dohody uzavretej podľa čl. 125 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Formálne náležitosti zmlúv o dodávke cukrovej repy uzavretých od 01. 10. 2017 sú upravené v prílohe X nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Sektor cukrovej repy, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami. Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora cukrovej repy, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor cukrovej repy síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Znížením kvóty pre Slovensko i iné krajiny sa znížila rozvojová príležitosť vertikály. Pokles plôch predstavoval takmer 30 % z pôvodnej plochy. Z pôvodných 10 cukrovarov zostali na území SR dva cukrovary. Aj napriek dramatickej zmene podmienok produkcie cukrovej repy a cukru sa vertikála cukru stabilizovala a rozmer pestovania a produkcie sa ustálil.

Pestovanie cukrovej repy bolo pre pestovateľov v sledovanom období (2018 a 2019) rentabilné až po započítaní celkovej podpory. V roku 2020 zostali pestovatelia pod hranicou rentability aj po započítaní podpory.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ zvyšovanie kvality

☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na pestovanie cukrovej repy. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti pestovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie cukrovej repy sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Intervencia má obmedziť ďalší pokles výmery cukrovej repy a prispieť k dlhodobej stabilizácií sektora, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Cukrová repa

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Prostredníctvom vertikály cukor – cukrová repa, ktorú tvoria pestovatelia cukrovej repy (približne 200 podnikov), spracovateľské podniky (dva cukrovary), zamestnanci v obchode a v logistike, sa zabezpečuje približne 3 000 pracovných miest a podporuje zamestnanosť v regióne.

Pestovanie cukrovej repy prináša pre spoločnosť ďalšie pozitívne efekty vo forme makroekonomického príjmu a nízko odpadového hospodárstva, kedy sa medziprodukty ďalej spracovávajú v energetickom priemysle a v živočíšnej výrobe. Významným aspektom sú agrotechnické prínosy v rámci diverzifikácie osevného postupu.

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☑ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy

Sektor cukrovej repy, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami. Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora cukrovej repy, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor cukrovej repy síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy	Plánovaná jednotková suma	513,64	513,64	513,64	513,64	513,64	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	462,27	462,27	462,27	462,27	462,27	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	565,00	565,00	565,00	565,00	565,00	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.10 (jednotka: Hektáre)	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	110 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	56 500 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia

Kód intervencie (členský štát)	32.6
Názov intervencie	Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie vybraných druhov ovocia je zachovanie výmery ovocných sadov a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť spotrebiteľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Zavedenie intervencie do strategického plánu má význam z pohľadu spotreby ovocia a orechov, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín. Pestovanie ovocia má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy ovocia. V zozname vybraných druhov ovocia sú zohľadnené predovšetkým tie

plodiny, ktoré sa obvykle pestujú na území Slovenska a o ktorých sú známe objektívne dáta o výmerách, produkcií, rentabilite a pod. Výber opravených druhov ovocia bol realizovaný na základe požiadaviek relevantných stakholderov a potrieb sektora, pričom jednotlivé druhy boli podrobené analýze a do zoznamu boli zadrené tie druhy, ktoré vykazujú určité ťažkosti. Uvedené zoznamy vybraných druhov ovocia predstavujú konsenzus návrhov relevantných stakholderov, potrieb sektora a analýz.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. výmera poľnohospodárskej plochy je vedená v registri ovocných sadov, ktorú vedie ÚKSÚP;
2. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
3. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy ovocia dosahuje výmeru najmenej 0,3 ha;
4. vybrané druhy ovocia:
    - kôstkoviny: ringloty, slivky, marhule, nektárinky, broskyne, čerešne, višne,
    - bobuľoviny: egreše, ríbezle, maliny (ostružina malinová), černice (ostružina černicová), čučoriedky, rakytník rešetliakový, arónia čiernoplodá, zemolez kamčatský, brusnica obyčajná,
    - ostatné ovocie: jahody, baza čierna, ruža jabĺčkatá,
    - orechy: orech kráľovský, gaštan jedlý, mandľa obyčajná, lieska obyčajná,
    - jablone,
    - hrušky;
5. žiadateľ dodáva, resp. priamo predáva ovocie z vlastnej produkcie, ako prvotný produkt a/alebo (vlastný) spracovaný produkt konečnému spotrebiteľovi, sprostredkovateľom, veľkoskladom, resp. prevádzkarňam. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu;
6. žiadateľ dodáva ovocie na priame spracovanie prvému spracovateľovi. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Sektor ovocia, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami. Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora ovocia, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor ovocia síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár

na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

Pestovanie a produkcia ovocia na Slovensku má osobitný štrukturálny vývoj. Od roku 2004 sa znížili výmery sadov takmer o 40 % a to z 11 345 na 6 772 ha v roku 2019. Znižovanie výmery prebiehalo pri rušení neproduktívnych sadov a pri súčasnej intenzifikácii, t. j. čiastočnej náhrade sadov s vysokou produkciou s modernými a trhovými odrodami. V uplynulých 10 rokoch sa postupne vytvorila skupina moderných podnikov s modernými postupmi zakladania, údržby sadov a skladovania. Tento vývoj bol sprevádzaný určitou stabilizáciou produkcie. V roku 2004 dosiahla produkcia ovocia 38 000 t, v roku 2019 sa produkcia zvýšila na 41 700 t.

Pestovanie ovocia nebolo v sledovanom období rentabilné, pričom po započítaní celkovej podpory sa dostalo nad hranicu rentability. V nadväznosti na uvedené je možné konštatovať, že podpora má významný vplyv na rentabilitu sektora.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť

☐ zvyšovanie kvality

☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na pestovanie vybraných druhov ovcia. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti pestovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie vybraných druhov ovocia sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Ku konkurencieschopnosti na trhu EÚ by okrem zvýšenia rentability ich výroby mohlo prispieť aj rozšírenie zoznamu oprávnených druhov ovocia. Intervenciou sa prispeje k udržaniu výmery ovocných sadov. Pre poľnohospodárov bude intervencia predstavovať motiváciu pokračovať v pestovaní ovocia, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu. Predpoklad motivácie pokračovať v pestovaní odrôd, ktoré sú na trhu konkurencieschopné vyplýva z analýzy produkcie ovocia mierneho pásma, v ktorej sa okrem iného konštatuje, že znižovanie výmery ovocných sadov prebiehalo pri rušení neproduktívnych sadov a pri súčasnej intenzifikácii, t. j. čiastočnej náhrade sadov s vysokou produkciou s modernými a trhovými odrodami. Podstatnú časť produkcie vyrába 45 veľkých a väčších producentov s modernými postupmi zakladania, údržby sadov a skladovania. Rovnaký vývoj je možné predpokladať aj v ďalších rokoch, najmä pri zachovaní cielenej podpory formou viazanej podpory príjmu.

V súvislosti s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti sektora ovocia súvisí aj zvyšovanie jeho produktivity. Vzhľadom na to je potrebné zabezpečiť aby pestovatelia dosahovali aspoň minimálnu

úroveň efektivity pestovania vybraných druhov ovocia, ktorá je vyjadrená podmienkou oprávneností aby bola výmera poľnohospodárskej plochy vedená v registri ovocných sadov, pričom pre splnenie registrácie je potrebné splniť minimálnu hustotu životaschopných ovocných stromov alebo ovocných krov na 1 ha.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Ovocie a zelenina

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Poľnohospodárstvo na Slovensku je podstatným prvkom, ktorý zaručuje stabilitu prírodného prostredia a krajiny. Okrem významu vyjadreného podielom jeho ekonomických ukazovateľov na slovenskej ekonomike spočíva jeho význam aj vo výrobe verejných statkov pre spoločnosť.

Na území Slovenska existuje tradícia pestovania ovocia. Slovensko disponuje vhodnými podmienkami na pestovanie kvalitného ovocia: priaznivá poloha, dostatok úrodnej pôdy, dostatok vody na zavlažovanie, primerane rozvinutá zavlažovacia sieť. Striedanie nočných a denných teplôt zaručuje, že ovocie má dobrú chuť a vzhľad.

Pestovanie ovocia vo všeobecnosti predstavuje jeden z najdôležitejších sektorov rastlinnej výroby z hľadiska pracovných síl, v čom spočíva jeho hlavný sociálny rozmer. Ovocie je dôležitou súčasťou stravovania ľudí, nakoľko je to zdroj vitamínov, živín a vlákniny.

V porovnaní s priemernou farmou vo vzorke FADN sú platy a odmeny na farmách s pestovaním ovocia podstatne nižšie ako na iných farmách. Dôvodom je tiež výrazne vyššia potreba ľudskej práce (2,5-krát vyšší počet pracovníkov na 100 ha poľnohospodárskej plochy, 1,3-krát vyšší počet odpracovaných hodín a iba 60 % platov a odmien na farmách zameraných na produkciu ovocia).

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☑ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia

Sektor ovocia, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami. Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora ovocia, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor ovocia síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	Plánovaná jednotková suma	558,14	558,14	558,14	558,14	558,14	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	502,33	502,33	502,33	502,33	502,33	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	613,95	613,95	613,95	613,95	613,95	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.10 (jednotka: Hektáre)	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	21 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	12 000 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

32.7 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Kód intervencie (členský štát)	32.7
Názov intervencie	Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny
Typ intervencie	CIS(32) – Viazaná podpora príjmu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.10. Počet hektárov, na ktoré plynie viazaná podpora príjmu

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Slovenská republika.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.6 Percentuálny podiel dodatočných priamych platieb na hektár pre oprávnené poľnohospodárske podniky, ktoré nedosahujú priemernú veľkosť poľnohospodárskych podnikov (v porovnaní s priemerom)
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)
R.8 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú viazanú podporu príjmu na zlepšenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti alebo kvality

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom platby na pestovanie vybraných druhov zeleniny je zachovanie výmery poľnohospodárskej plochy, na ktorej sa pestuje zelenina a zlepšenie konkurencieschopnosti. Prostredníctvom intervencie sa prispeje k prijateľnému a stabilnému príjmu pre poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability pestovateľov. Zároveň sa nepriamo podporí potravinový reťazec, ktorý je schopný zabezpečiť spotrebiteľom prístup k potravinám, ktoré sú k dispozícii v dostatočným množstve, kvalite a sú cenovo dostupné. Zavedenie intervencie do strategického plánu má význam z pohľadu spotreby zeleniny, ktorá v súčasnosti nedosahuje úroveň odporúčanej dávky potravín. Pestovanie zeleniny má potenciál prispieť k zmene v komoditnej štruktúre poľnohospodárstva, v ktorej prevláda produkcia trhovo a na vývoz orientovaných plodín, na úkor plodín, ktoré majú pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu pôdy a zamestnanosť.

Intervencia má podobu ročnej platby vyplácanej na hektár poľnohospodárskej plochy, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy zeleniny. Platba bude diferencovaná na dve sadzby, a to sadzba na vybrané druhy

prácnej zeleniny a sadzba na vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny. V zozname vybraných druhov zeleniny sú zohľadnené predovšetkým tie plodiny, ktoré sa obvykle pestujú na území Slovenska a o ktorých sú známe objektívne dáta o výmerách, produkcií, rentabilite a pod. Výber opravených druhov zeleniny bol realizovaný na základe požiadaviek relevantných stakholderov a potrieb sektora, pričom jednotlivé druhy boli podrobené analýze a do zoznamu boli zadrené tie druhy, ktoré vykazujú určité ťažkosti. Uvedené zoznamy vybraných druhov zeleniny predstavujú konsenzus návrhov relevantných stakholderov, potrieb sektora a analýz.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom, oblasťou a inými príslušnými povinnosťami.

Oprávnení prijímatelia:

Platba sa poskytne aktívnemu poľnohospodárovi, pokiaľ spĺňa stanovené podmienky oprávnenosti.

Podmienky oprávnenosti:

1. oprávnená plocha dosahuje výmeru najmenej 1 ha;
2. poľnohospodárska plocha, na ktorej žiadateľ pestuje vybrané druhy prácnej zeleniny, resp. vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny dosahuje výmeru najmenej 0,3 ha;
3. vybrané druhy prácnej zeleniny:
   - listová zelenina: šalát siaty, špenát siaty,
   - ostatná zelenina: kukurica cukrová;
4. vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny:
   - cibuľová zelenina: cibuľa, cesnak, pór,
   - hlúbová zelenina: karfiol, kaleráb, kel hlávkový, kel ružičkový, brokolica, kapusta hlávková,
   - koreňová zelenina: mrkva a karotka, petržlen, paštrnák, repa obyčajná cviklová (cvikla), reďkev siata reďkovka, reďkev siata čierna, zeler voňavý buľvový, zeler voňavý stonkový, špargľa,
   - plodová zelenina: rajčiak jedlý, uhorka nakladačka, uhorka šalátová, tekvica obyčajná pravá (pre produkciu na priamy konzum), tekvica obrovská (pre produkciu na priamy konzum, okrem tekvice určenej pre produkciu semien na konzum a na lisovanie), dyňa červená, melón cukrový, paprika zeleninová, paprika koreninová a ľuľok baklažánový (baklažán);
5. poľnohospodárska plocha spĺňa podmienku minimálneho počtu vysiatych/vysadených jedincov na 1 ha výmery;
6. žiadateľ dodáva, resp. priamo predáva zeleninu z vlastnej produkcie, ako prvotný produkt a/alebo (vlastný) spracovaný produkt konečnému spotrebiteľovi, sprostredkovateľom, veľkoskladom, resp. prevádzkarňam. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu;
7. žiadateľ dodáva zeleninu na priame spracovanie prvému spracovateľovi. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky najmä na základe zmluvy, resp. evidencie o dátume, druhu a množstve produktov rastlinného pôvodu.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Rozsah a sumy podpory

Opis

Sektor zeleniny, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa, ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické,

environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora zeleniny, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor zeleniny síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

8 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Odôvodnenie ťažkostí, ktorým čelí cieľový sektor alebo sektory/produkcia alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti.

V rámci Slovenska sa za posledných 16 rokov znížili osevné plochy a produkcia zeleniny. V roku 2019 bola zelenina vysiata na ploche 7,2 tis. ha, teda jej podiel na osevnej ploche v porovnaní s rokom 2004 (0,9 %) klesol o 0,4 p. b. na 0,5 %.

Pestovanie zeleniny nebolo v sledovanom období rentabilné, pričom po započítaní celkovej podpory zostalo pod hranicou rentability.

Čo je cieľom intervencie vzhľadom na cieľový sektor alebo cieľové sektory/produkciu alebo produkcie či súvisiaci typ alebo typy poľnohospodárskej činnosti?

☑ s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť
☐ zvyšovanie kvality
☐ s cieľom zlepšiť udržateľnosť

Ako sa budú v rámci tejto intervencie riešiť zistené ťažkosti tohto cieľa (t. j. vysvetlenie zacielenia)?

Cieľom Slovenska je podporiť konkurencieschopnosť sektora a s tým súvisiaci rast produktivity poľnohospodárstva a potravinárstva a dosiahnutie vyššej miery potravinovej bezpečnosti tak, aby sa zabezpečili pre spotrebiteľov zdravé potraviny v dostatočnej miere a kvalite. V tejto súvislosti je zároveň potrebné prijať opatrenia na zníženie investičného dlhu prostredníctvom efektívnych podpôr II. piliera a financovanie prostredníctvom úverov. V súvislosti so zlepšením konkurencieschopnosti sektora je dôležitá aj podpora prostredníctvom organizácií výrobcov. K stanovenému cieľu okrem uvedeného prispieva aj platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny. Podpora prostredníctvom viazanej podpory príjmu predstavuje sprevádzajúci systém pre zabezpečenie stability a následného rozvoja sektora. Súčasne má preukázateľný význam z pohľadu zvyšovania dôveryhodnosti pestovateľov pri poskytovaní cudzích zdrojov napr. prostredníctvom úverov.

Intervencia priamo reaguje na zistenú potrebu podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity. Prostredníctvom platby na pestovanie vybraných druhov zeleniny sa prispeje k stabilizácií príjmov poľnohospodárov a k zlepšeniu rentability sektora, čo je predpokladom na jeho ďalší rozvoj. Ku konkurencieschopnosti na trhu EÚ by okrem zvýšenia rentability ich výroby mohlo prispieť aj rozšírenie zoznamu oprávnených druhov zeleniny. Intervenciou sa prispeje k udržaniu výmery plôch zeleniny. Pre poľnohospodárov bude intervencia predstavovať motiváciu pokračovať v pestovaní odrôd, ktoré sú na trhu konkurencieschopné, čo bude mať pozitívny vplyv na diverzifikáciu produkcie, kvalitu a zhodnocovanie pôdy, životné prostredie, zamestnanosť a pridanú hodnotu. Rovnaký vývoj je možné predpokladať aj v ďalších rokoch, najmä pri zachovaní cielenej podpory formou viazanej podpory príjmu .

V súvislosti s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti sektora zeleniny súvisí aj zvyšovanie jeho produktivity. Vzhľadom na to je potrebné zabezpečiť aby pestovatelia dosahovali aspoň minimálnu

úroveň efektivity pestovania vybraných druhov zeleniny, ktorá je vyjadrená podmienkou oprávneností týkajúcej sa minimálneho počtu vysiatych/vysadených kusov vybraných druhov zeleniny na 1 ha výmery. V tejto súvislosti Slovensko motivuje k pestovaniu vysoko prácnej zeleniny aj prostredníctvom vyššej jednotkovej sumy.

Ktorý sektor alebo ktoré sektory sú dotknuté?

Ovocie a zelenina

Odôvodnenie významu cieľového sektora alebo sektorov/produkcie alebo produkcií súvisiaceho typu alebo typov poľnohospodárskej činnosti

Poľnohospodárstvo na Slovensku je podstatným prvkom, ktorý zaručuje stabilitu prírodného prostredia a krajiny. Okrem významu vyjadreného podielom jeho ekonomických ukazovateľov na slovenskej ekonomike spočíva jeho význam aj vo výrobe verejných statkov pre spoločnosť.

Pestovanie zeleniny vo všeobecnosti predstavuje jeden z najdôležitejších sektorov rastlinnej výroby z hľadiska pracovných síl, v čom spočíva jeho sociálny rozmer. Zelenina je dôležitou súčasťou stravovania ľudí, nakoľko je to zdroj vitamínov, živín a vlákniny.

V porovnaní s priemernou farmou vo vzorke FADN sú platy a odmeny na farmách s pestovaním zeleniny výrazne nižšie ako na iných farmách. Dôvodom je tiež výrazne vyššia potreba ľudskej práce (trikrát vyšší počet pracovníkov na 100 ha poľnohospodárskej plochy, 1,6-krát vyšší počet odpracovaných hodín a iba 50 % platov a odmien na farmách so zameraním na zeleninovú výrobu).

Vysvetlenie, ako je intervencia v súlade s rámcovou smernicou o vode (t. j. 2000/60/ES).

Vzhľadom na povahu intervencií vo forme viazanej podpory príjmu je možné konštatovať, že platné ustanovenia v rámci povoľovania využívania vodných zdrojov a požiadavky kondicionality zabezpečujú súlad medzi cieľmi rámcovej smernice o vode a intervenciami viazanej podpory príjmu. Súlad viazanej podpory príjmu s rámcovou smernicou o vode je bližšie opísaný v kapitole 3.3.

Je intervencia čiastočne alebo úplne financovaná z navýšenia prostriedkov na bielkovinové plodiny (spolu maximálne dvojpercentné) v súlade s článkom 96 ods. 3 nariadenia o strategických plánoch?

☐ Áno ☑ Nie

Ak je intervencia zameraná na zmes bôbovitých plodín a tráv: uveďte minimálny percentuálny podiel bôbovitých plodín v zmesi.

Neuvádza sa

Viazaná podpora príjmu udelená na húsenice priadky morušovej je podpora pre zvieratá, pri ktorej si použitie „kusu“ ako základnej jednotky podpory vyžaduje predchádzajúce objasnenie týchto prvkov:

Objasnite konverzný koeficient medzi touto jednotkou a „kusom“ (t. j. koľko tejto jednotky zodpovedá „jednému kusu“?), napríklad na účely ukazovateľov.

Neuvádza sa

Ďalšie vysvetlenie je možné poskytnúť v poznámke (napr. hmotnosť vajec, ktoré musí obsahovať jedno balenie).

9 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia článku 6 ods. 5 alebo prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (modrý kôš).

Nerelevantné.

11 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8
32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Jednotná		R.4; R.6; R.7; R.8

Vysvetlenie a odôvodnenie (vrátane flexibility)

32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (vybrané druhy prácnej zeleniny). Plánovaný výstup: 2 200 ha.

Sektor zeleniny, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa, ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora zeleniny, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor zeleniny síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov, režijných nákladov a pod.).

32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny

Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (vybrané druhy vysoko prácnej zeleniny). Plánovaný výstup: 5 100 ha.

Sektor zeleniny, ktorý bude v programovom období 2023 – 2027 podporený prostredníctvom viazanej podpory príjmu, vykazuje zápornú rentabilitu, resp. nízku rentabilitu v porovnaní s inými alternatívami alebo náhradami (cukrová repa, ovocie). Na druhej strane vykazuje pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity a viazaná podpora príjmu prispeje k jeho udržaniu v poľnohospodárskej výrobe tým, že zvýši len čiastočne rentabilitu sektora bez nadmernej kompenzácie. Prísne obmedzenia v rámci viazanej podpory príjmu neumožňujú Slovensku naplno vykompenzovať ťažkosti sektora zeleniny, tak aby sa dosiahla požadovaná úroveň rentability. Jednotková suma pre sektor zeleniny síce prináša zvýšenie rentability poľnohospodárskych podnikov, ale vzhľadom na veľkosť sektora a prísne rozpočtové obmedzenie pre viazanú podporu príjmu vplyvu nemá významný vplyv na riadne fungovanie vnútorného trhu.

Stanovenie jednotkovej sumy v rámci programového obdobia 2023 – 2027 vychádza z rozdielu rentability sektora na hektár. Na stanovenie jednotkovej sadzby boli použité údaje o nákladoch a výnosoch na hektár na základe prepočtov Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra za obdobie rokov 2015 – 2020. Do výpočtu sú zahrnuté predajné ceny a všetky relevantné náklady (cena osív/sadeníc, hnojív, pesticídov, odpisov, osobných nákladov,

režijných nákladov a pod.).

12 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu za 2024 – 2028**
	Kalendárny rok	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Plánovaná jednotková suma	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	550,00	550,00	550,00	550,00	550,00	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	Plánovaná jednotková suma	745,10	745,10	745,10	745,10	745,10	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	670,59	670,59	670,59	670,59	670,59	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	819,61	819,61	819,61	819,61	819,61	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
SPOLU	O.10 (jednotka: Hektáre)	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	36 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	24 500 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

5.2. Sektorové intervencie

Ovocie a zelenina

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
49 - Operačné programy v sektore ovocie a zeleniny	Priemerná		

Opis

49 - Operačné programy v sektore ovocie a zeleniny

V sektore ovocia a zeleniny je jednotková suma plánovaná na úrovni operačných programov.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
49 - Operačné programy v sektore ovocie a zeleniny	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	666 666,67	875 000,00	916 666,67	1 000 000,00	1 000 000,00	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	3,00	4,00	6,00	7,00	7,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	2 000 000,00	3 500 000,00	5 500 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	25 000 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

49.1 - Plánovanie a organizácia výroby

Kód intervencie (členský štát)	49.1
Názov intervencie	Plánovanie a organizácia výroby
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar. 1308/2013 a2021/2117.

Zvýšenie trhovej hodnoty produkcie organizácie výrobcov pomocou cielených zlepšení v pozberovej

úprave produkcie a výroby spracovaných produktov, zvýšenie skladovacej kapacity OV a zlepšenie skladovacích podmienok produkcie OV pomocou správneho načasovania ponuky produkcie z hľadiska ceny a objemu.

Zlepšovať kvalitu výrobkov formou modernizácie pestovateľských postupov a zlepšenia pozberových výrobných opatrení. Zabezpečiť zlepšením riadenia výroby lepšie riadenie kvality vo výrobe a lepšie postavenie na trhu pre členov organizácie výrobcov. Očakávaným výsledkom je zvýšenie spotrebiteľskej dôvery a zvýšenie hodnoty trhovej produkcie.

Oprávnené investície sú :
A : kvalita výrobkov
čl.47(1)a, xi
čl.11 nar.2022/126, čl.

1) Investície do strojov a zariadení na zlepšenie kvality výroby a do pozberových technológií
2) Investície do vonkajších a vnútorných strojov a zariadení spojených s udržaním vhodnej klímy v skleníkoch
3) Nákup technologických komponentov a spojených služieb na zabezpečenie optimálnyeho umiesnenia produkcie na trhu (napr. CO2, 1 MCP plyn), aby sa optimalizovali produkčné náklady
4) Investície na zabezpečenie, udržanie a zlepšenie jednotného systému vysledovateľnosti produktov na všetkých úrovniach formou vhodného SW riešenia
5) Investície na nákup technológií v poľnej produkcii (napr.. sejačky plečky, drtiče, zberače, špeciálne vlečky…)
6) investície na obstaranie technologickej linky na kontrolu kvality (monitorovacie a triediace zariadenia)
7) investície na obstaranie baliacej linky, automatických vážiacich zariadení, linky pri pozberovej úprave produktov
8) investície na obstaranie výrobnej linky pri výrobe spracovaných výrobkov
9) investície na znižovanie výrobných nákladov pomocou robotizácie, SW riešení a informatizácie výrobného systému
10) investície na výstavbu chladiarenského skladu;
11) investície na obstaranie zariadenia pre skladovanie ovocia/zeleniny s riadenou atmosférou alebo s chladením,
12) investície na zlepšujúce hodnotu skladovaných produktov na predĺženie ich skladovateľnosti a shelf – life pri predaji.
13) investície na výsadbu nových sadov použitím certifikovaného výsadbového materiálu
14) investície na zriadenie obchodu organizácie výrobcov, vybavenie SW a HW
-

<u>B manažment vody</u>
<u>čl.47(1) a, ii</u>
<u>čl. 11 (a), (4), (5), (6), (7), (8); čl.12 1, (d)</u>
1) investície do technologických zariadení pre aplikáciu kvapkovej závlahy / mikropostrekovačov, nákup tesniacich zariadení, výkonnejších čerpadiel, frekvenčných meničov, slúžiacich k znižovaniu spotreby vody
2) investície do technológií na recykláciu vody pri pozberových operáciách, slúžiacich k znižovaniu spotreby vody a udržiavaniu kvality vody
3) investície do zariadení na zadržiavanie vody , napríklad zariadenia na zadržiavanie dažďovej vody, vodné rezervoáre

C Energetická efektívnosť
Čl.47.1. a) iii)
Nar.2022/126, čl.12, ods. 1
Oprávnené náklady sú:
1) investície na obnovu skladovacích technológií, skleníkov a manipulačných priestorov, tak aby sa znížila spotreba energie a znížil sa podiel emisií CO2 a freónu, prispievajúcich na znižovanie dopadu klimatických zmien
2) investície na výstavbu oporných konštrukcií v sadoch pri protimrazovej závlahe, sieti proti ľadovcu, fólií proti dažďu
3) investície na ochranné zariadenia pri nadmernej teplote a nátery stien skleníkov, využitie závlahovej sústavy na chladenie
4) Investície do zariadení vybavených elektrickým pohonom pri výrobe a skladovaní produkcie.
5) investície do alternatívnych zdrojov energie, ako sú geotermálne vykurovanie skleníkov, tepelné čerpadlá, fotovoltaické články a biomasa
6) investície do svetelných zdrojov šetriacich energiu v hospodárskych priestoroch

D Manažment pôdy
čl.47, 1 (a) i

1) investície na výsadbu porastov na stabilizáciu pôdy, slúžiacich na zníženie pôdnej erózie a zvýšenie stabilizácie pôdy
2) investície na náhradu minerálnych substrátov organickými (v hydroponickom pestovaní) a ich ďalšie spracovanie vrátane agrotechnických analýz, ako je rozbor pôdy (výber pôdy s vhodným zastúpením živín, bez kontaminácie cudzorodými látkami)
3) investície na nákup biologicky odbúrateľných netkaných textílií na ochranu porastov
4) náklady na nákup strojov a zariadení určených na ochranu pôdy vrátane ich nosičov, napríklad mulčovač a drvička , rezače koreňov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov
Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.
Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vo forme bankových produktov: vrátane lízingových zmlúv a bankových úverov, okrem operatívneho lízingu, môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach za predpokladu, že boli prípadne schválené v operačnom programe.

.
V operačnom programe sa musí vzťahovať aspoň 15% na intervencie súvisiace s cieľmi podľa čl. 46 e) a f) a aspoň 3 alebo viac opatrením ktoré súvisia s cieľmi čl. 46 d) a e). Avšak ak sa aspoň na 80% členov oragnizácie výrobcov vzťahuje jeden alebo viac rovnakých agroenvironmentálno – klimatických záväzkov, alebo záväzkov, ktoré sa týkajú ekologického poľnohospodárstva, ktoré sú stanovené v rámci PRV, považuje sa každý z týchto záväzkovza jedno z opatrení v rámci stanovenýchminimálne 3 opatrení.
Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia musí byť v súlade s odsekmi 11, 2a, c), f) a g) prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve.

49.2 - Ochrana a zvyšovanie biodiverzity

Kód intervencie (členský štát)	49.2
Názov intervencie	Ochrana a zvyšovanie biodiverzity
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.31 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Čl. 47(1)(a)(x) a Príloha III Nar. 2021/2115–

Oprávnené investície sú: 1)investície na výsadbu vetrolamov a živých plotov na zvýšenie biodiverzity

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50% vzniknutých oprávnených nákladov. Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6% objemu predanej produkcie. Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vo forme bankových produktov: vrátane lízingových zmlúv a bankových úverov, okrem operatívneho lízingu, môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach za predpokladu, že boli prípadne schválené v operačnom programe. Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. programy. Intervencia musí stavať na existujúcich podmienkach prevádzky organizácii výrobcov a ich schválených operačných programoch.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 10 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.2 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

49.3 - Zlepšenie podmienok zamestnancov

Kód intervencie (členský štát)	49.3
Názov intervencie	Zlepšenie podmienok zamestnancov
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.1	Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Oprávnené náklady nad rámec požiadaviek smerníc 89/391/EEC, 2009/104/EC a 2019/1152 sú:

1) Investície na nákup ochranných odevov a pomôcok
2) Investície na zlepšenie pracovných podmienok, ako sú zariadenia proti hluku a prachu

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vo forme bankových produktov: vrátane lízingových zmlúv a bankových úverov, okrem operatívneho lízingu, môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach za predpokladu, že boli prípadne schválené v operačnom programe.

. Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. programy. Intervencia musí stavať na existujúcich podmienkach prevádzky organizácii výrobcov a ich schválených operačných programoch.

V Slovenskej republike je účinný zákon č. 126/2006 o ochrane zdravia pri práci, ktoý reflektuje smernice EÚ v tejto oblasti.

Smernica 89/391/EEC je transponovaná v národnej legislatíve:

Zákon 355/2007 - https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/355/

Zákon 315/2001 - https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/315/20220601

Zákon 125/2006 - https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/87/20220101

Zákon 87/2018 - https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/87/20220101

Smernica 2009/104/EC je transponovaná do:

Výnos 147/2013 - https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/147/20150601

Smernica 2019/1152 nie je ešte transponovaná, je však v legislatívnom procese.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.11,2(c) a (d) Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve.

49.4 - Ostatné akcie

Kód intervencie (členský štát)	49.4
Názov intervencie	Ostatné akcie
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.2	Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Čl. 47(a) ostatné akcie

Nar.2022/126, Čl-.12(1)(c)

Oprávnené náklady na ostatné akcie sú:

(1)Špecifické náklady na používanie ekologických mazív a ekologických hydraulických olejov vo výrobe a zberovej technológii na zníženie rizika znečistenia podzemnej a odpadovej vody

(2)náklady na aplikáciu biologických prostriedkov na ochranu, zlepšenie rastu a kondície rastlín aj v konvenčnom pestovaní, slúžiacich k znižovaniu environmentálnej záťaže (IPM)

3) náklady na nákup feromónových a iných lapačov hmyzu, slúžiacich k znižovaniu environmentálnej záťaže (IPM)

4) náklady na zaradenie medziplodín v poľnom pestovaní, ktoré potláčajú výskyt chorôb a škodcov v porastoch, prispievajúcich k zvýšeniu úrodnosti pôdy a biodiversity (IPM)

5) náklady na nákup vrúbľovaných rastlín, ktoré prispievajú k zlepšeniu zdravotného stavu rastlín (IPM)

6) náklady na opatrenia proti škodcom, pasce, predátori a ďalšie opatrenia

7) náklady na monitoring porastu vykonávaný za účelom zvyšovania odolnosti proti škodcom a znižovania používania pesticídov

8) náklady na aplikáciu surfaktantov na zadržiavanie vody v pôde, ktoré prispievajú k znižovaniu strát vody vyparovaním

9) náklady na nákup včelstiev a/alebo iného užitočného hmyzu na opeľovanie, vedúce k zvyšovaniu biodiversity

10) náklady na protiľadovcové, protimrazové opatrenia a opatrenia proti slnečnému úpalu (napr. Prelety helikoptér, pálenie protimrazových sviečok, náklady na naťahovanie a sťahovanie ochranných sietí)

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vo forme bankových produktov: vrátane lízingových zmlúv a bankových úverov, okrem operatívneho lízingu, môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach za predpokladu, že boli prípadne schválené v operačnom programe.

V operačnom programe sa musí vzťahovať aspoň 15% na intervencie súvisiace s cieľmi podľa čl. 46 e) a f) a aspoň 3 alebo viac opatrením ktoré súvisia s cieľmi čl. 46 d) a e). Avšak ak sa aspoň na 80% členov oragnizácie výrobcov vzťahuje jeden alebo viac rovnakých agroenvironmentálno – klimatických záväzkov, alebo záväzkov, ktoré sa týkajú ekologického poľnohospodárstva, ktoré sú stanovené v rámci PRV, považuje sa každý z týchto záväzkovza jedno z opatrení v rámci stanovenýchminimálne 3 opatrení.

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s Prílohou 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve.

ADVI1(47(1)(b)) - – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

49.15 - Poradenstvo a technická pomoc

Kód intervencie (členský štát)	49.15
Názov intervencie	Poradenstvo a technická pomoc
Typ intervencie	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CONS(46(i)) zvyšovanie konzumácie produktov sektora ovocia a zeleniny, či už v čerstvej, alebo spracovanej podobe
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych

dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017Nar.2021/2115,

47.1. (b) - poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľov a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;

Nar.2022/126, čl..13

Oprávnené náklady sú:

1. Spolupráca s výskumnými pracoviskami na zavádzaní nových zariadení proti nepriaznivým zmenám klímy

2. konzultácie napríklad na zvýšenie obchodnej hodnoty produkcie a znižovanie výrobných nákladov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

V operačnom programe sa musí vzťahovať aspoň 15% na intervencie súvisiace s cieľmi podľa čl. 46 e) a f) a aspoň 3 alebo viac opatrením ktoré súvisia s cieľmi čl. 46 d) a e). Avšak ak sa aspoň na 80% členov oragnizácie výrobcov vzťahuje jeden alebo viac rovnakých agroenvironmentálno – klimatických záväzkov, alebo záväzkov, ktoré sa týkajú ekologického poľnohospodárstva, ktoré sú stanovené v rámci PRV, považuje sa každý z týchto záväzkov za jedno z opatrení v rámci stanovených minimálne 3 opatrení.

Minimálne 2 % výdavkov tejto intervencie musí súvisieť s cieľom . 46d)

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 10 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade prílohou 2, čl.10 Dohody WTO o poľnohospodárstve.

TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu

49.5 - Tréning vrátrane koučingu a výmeny najlepších postupov

Kód intervencie (členský štát)	49.5
Názov intervencie	Tréning vrátrane koučingu a výmeny najlepších postupov
Typ intervencie	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP

R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Nar.2021/2115, 47.1.c) Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov

Nar.2022/126, Art.13

Oprávnené náklady sú:

(1) spolupráca s výskumnými pracoviskami v oblasti experimentálneho výskumu vo výrobe:

(a) náklady na výskum pestovania nových druhov a odrôd v našich klimatických podmienkach, predovšetkým odolných voči klíme

(b) zavádzanie nových výrobných postupov šetriacich energiu a vodné zdroje, postupov na zlepšovanie kvality alebo obchodnej hodnoty produktov

2)Spolupráca s výskumnými pracoviskami pri zavádzaní nových ochranných zariadení proti nepriaznivým klimatickým zmenám

3)Účasť na vzdelávacích aktivitách určených na zvyšovanie obchodnej hodnoty produkcie, súlad s požiadavkami kvality a zdravotnej neškodnosti produktov

4) Účasť na akciách určených na výmenu informácií o najlepších postupoch

5) Náklady na poradenstvo napríklad k zvyšovaniu obchodnej hodnoty produktov, zlepšovaniu kvality, znižovaniu výrobných nákladov;

6)Tréning a poradenstvo v oblasti krízového manažmentu, riadenia krízy a znižovania výrobných nákladov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

Minimálne 2 % výdavkov tejto intervencie musí súvisieť s cieľom . 46 d)

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.2 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

49.6 - Propagácia a marketing výrobkov

Kód intervencie (členský štát)	49.6
Názov intervencie	Propagácia a marketing výrobkov
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Čl. 47(f) propagácia, komunikácia a marketing, vrátane akcií a aktivít s cieľom zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o schémach kvality EÚ a dôležitosti zdravého stravovania a diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

Nar.2022/126, čl..14

Oprávnené náklady sú:

1) náklady na reklamu, propagačné video, propagačno-reklamných predmetov, propagačné akcie, reklamnú brožúru, grafické návrhy a opatrení slúžiacich na podporu zdravého stravovania, vrátane online podpory

2) náklady ohľadom hľadania si nových odberateľov, odbytových ciest

3) náklady na zabezpečenie činností pre nadviazanie medziodvetvovej spolupráce, vytvorenie informačnej siete s jednou alebo viacerými OV,

4) náklady na realizáciu projektov pre podporu predaja a odbytu,

5) náklady na účasť na veľtrhoch, výstavách s medzinárodným významom,

6) náklady na organizovanie ochutnávky ovocia a zeleniny a výrobkov

7) náklady na vypracovanie marketingovej stratégie a grafického dizajnu konzultačnou spoločnosťou

8) náklady ohľadom vytvorenia jednotnej ochrannej obchodnej známky a starostlivosť o ňu

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s ods.2 a 11 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

QUAL(47(1)(g)) - – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality

49.7 - Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality

Kód intervencie (členský štát)	49.7
Názov intervencie	Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality
Typ intervencie	QUAL(47(1)(g)) – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Nar.2022/126, čl..14

1)náklady na opatrenia zamerané na styk s verejnosťou, propagáciu alebo reklamu, ktoré poukazujú najmä na vysokú úroveň výrobkov z Únie, predovšetkým pokiaľ ide o kvalitu, bezpečnosť potravín alebo životné prostredie

2) vykonávanie informačných kampaní zameraných na systémy EÚ vzťahujúce sa na označenie pôvodu, zemepisné označenie a ekologickú výrobu, zamerané na zdôraznenie originality

3) náklady na zavedenie schém kvality, ako napríklad vypracovanie špecifikácie produktu, náklady

spojené s analýzami kvalitatívnych vlastností produktu
4) náklady spojené s udržiavaním chráneného označenia, ako napríklad kontrola kvalitatívnych parametrov produktu

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.
Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.. 2e), 2d) a 2 f) a čl. 11 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

TRACE(47(1)(h)) - – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom

49.8 - Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi

Kód intervencie (členský štát)	49.8
Názov intervencie	Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia , predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi
Typ intervencie	TRACE(47(1)(h)) – vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných konečným spotrebiteľom
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Nar.2022/126, čl..26

1) Oprávnené náklady sú: Náklady na získanie alebo obnovenie certifikátov systémov manažmentu

kvality;

2) Poradenstvo v certifikácii a náklady na audity spojené so systémom manažmentu kvality

3)3) monitoring kvality produktov, ako sú analytické rozbory na stanovenie obsahu reziduí pesticídov v produktoch

4)Zavádzanie systémov vysledovateľnosti, najmä SW a HW HW and SW

5)Udržiavanie systémov vysledovateľnosti, mzdové náklady

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.. 2e), 2d) a 2 f) a čl. 11 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

SETUP(47(2)(a)) - – vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov zo strany organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo podľa článku 67 ods. 7 tohto nariadenia

49.13 - Vzájomné fondy

Kód intervencie (členský štát)	49.13
Názov intervencie	Vzájomné fondy
Typ intervencie	SETUP(47(2)(a)) – vytvorenie, naplnenie a doplnenie vzájomných fondov zo strany organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo podľa článku 67 ods. 7 tohto nariadenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Nar..2022/126, čl..15

Oprávnené náklady sú: 1) Založenie, naplnenie a dopĺňanie vzájomných fondov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.7,8,4 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve Intervencia je v súlade s čl. 11,2 a,b,c, f a g Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

ORCHA(47(2)(d)) - – opätovná výsadba sadov alebo olivových hájov, ak je to potrebné po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo rastlinolekárskych dôvodov na príkaz príslušného orgánu členského štátu, alebo v záujme adaptácie na zmenu klímy

49.16 - Opätovná výsadba

Kód intervencie (členský štát)	49.16
Názov intervencie	Opätovná výsadba
Typ intervencie	ORCHA(47(2)(d)) – opätovná výsadba sadov alebo olivových hájov, ak je to potrebné po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo rastlinolekárskych dôvodov na príkaz príslušného orgánu členského štátu, alebo v záujme adaptácie na zmenu klímy
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017Čl.47 2) d

Oprávnené investície sú:

1) Investície na opätovnú výsadbu plantáží, najmä zničenie napadnutej úrody za účelom uvedenia pozemku do pôvodného stavu,
2) Investície na nákup sadbového materiálu a kompletné založenie sadu,
3) Investície na konštrukcie a inú infraštruktúru v prípade náhrady za nedostatočné, napr. na závlahové systémy

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov
Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.2 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

WITHD(47(2)(f)) - – stiahnutie výrobkov z trhu na bezplatnú distribúciu alebo iné účely a v prípade potreby aj spracovanie s cieľom uľahčiť uvedené stiahnutie

49.10 - Stiahnutie z trhu

Kód intervencie (členský štát)	49.10
Názov intervencie	Stiahnutie z trhu
Typ intervencie	WITHD(47(2)(f)) – stiahnutie výrobkov z trhu na bezplatnú distribúciu alebo iné účely a v prípade potreby aj spracovanie s cieľom uľahčiť uvedené stiahnutie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Čl.47 (2) f

2022/126 čl..19

1) Náklady na stiahnutie z trhu

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Ak sa uplatňujú stiahnutie z trhu, zelený zber a nepozbieranie úrody , nesmú presiahnuť 1/3 z celkových nákladov operačného programu (nar.2021/2115, čl. 50(7) d).

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 %

objemu predanej produkcie. Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.7,8,4 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve Intervencia je v súlade s čl. 11,2 a,b,c, f a g Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

GREEN(47(2)(g)) - – zelený zber, čiže zber všetkých nezrelých nepredajných produktov v určitej oblasti, ktoré neboli pred uskutočnením zeleného zberu poškodené, či už v dôsledku poveternostných udalostí, choroby alebo z iných dôvodov

49.11 - Zelený zber

Kód intervencie (členský štát)	49.11
Názov intervencie	Zelený zber
Typ intervencie	GREEN(47(2)(g)) – zelený zber, čiže zber všetkých nezrelých nepredajných produktov v určitej oblasti, ktoré neboli pred uskutočnením zeleného zberu poškodené, či už v dôsledku poveternostných udalostí, choroby alebo z iných dôvodov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Čl.47 (2) g
2022/126 čl..17

1) Náklady na zelený zber

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov Ak sa uplatňujú stiahnutie z trhu, zelený zber a nepozbieranie úrody , nesmú presiahnuť 1/3 z celkových nákladov operačného programu (nar.2021/2115, čl. 50(7) d). Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie. Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov.

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.7,8,4 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve Intervencia je v súlade s čl. 11,2 a,b,c, f a g Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

NOHAR(47(2)(h)) - – neuskutočnenie zberu, čiže ukončenie súčasného výrobného cyklu v dotknutej oblasti, keď je produkt dobre vyvinutý a má náležitú, primeranú a obchodovateľnú kvalitu, s výnimkou zničenia produktov v dôsledku poveternostnej udalosti alebo choroby

49.12 - Nepozbieranie úrody

Kód intervencie (členský štát)	49.12
Názov intervencie	Nepozbieranie úrody
Typ intervencie	NOHAR(47(2)(h)) – neuskutočnenie zberu, čiže ukončenie súčasného výrobného cyklu v dotknutej oblasti, keď je produkt dobre vyvinutý a má náležitú, primeranú a obchodovateľnú kvalitu, s výnimkou zničenia produktov v dôsledku poveternostnej udalosti alebo choroby
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Čl..47 (2) g

2022/126 čl.17

1) Náklady na nepozbieranie úrody

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Ak sa uplatňujú stiahnutie z trhu, zelený zber a nepozbieranie úrody , nesmú presiahnuť 1/3 z celkových nákladov operačného programu (nar.2021/2115, čl. 50(7) d).

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.7,8,4 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

Intervencia je v súlade s čl. 11,2 a,b,c, f a g Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku

49.9 - Poistenie zberu a úrody

Kód intervencie (členský štát)	49.9
Názov intervencie	Poistenie zberu a úrody
Typ intervencie	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.1	Podpora príjmov poľnohospodárov	Veľmi vysoká	Áno
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

1) Oprávnené náklady sú: Poistenie zberu a úrody

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie.

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.7,8,4 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

Intervencia je v súlade s čl. 11,2 a,b,c, f a g Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

3COUN(47(2)(k)) - – vykonávanie a riadenie sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek tretích krajín na území Únie s cieľom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách

49.17 - Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách

Kód intervencie (členský štát)	49.17
Názov intervencie	Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách
Typ intervencie	3COUN(47(2)(k)) – vykonávanie a riadenie sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek tretích krajín na území Únie s cieľom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017Čl.47 2) k

1)implementácia a riadenie sanitárnych a fytosanitárnych požiadaviek tretích krajín na území Únie, za účelom uľahčiť prístup na trhy v tretích krajinách

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov

Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie

Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 7 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s odsekmi 7, 8, 4 prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve.

Intervencia je v súlade s odsekmi 11, 2 a, b, c, fag prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve.

COMM(47(2)(l)) - – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov

49.14 - Komunikácia

Kód intervencie (členský štát)	49.14
Názov intervencie	Komunikácia
Typ intervencie	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny, národné a nadnárodné.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovocie a zelenina Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnení žiadatelia sú organizácie výrobcov a nadnárodné organizácie výrobcov uznané podľa Nar.1308/2013 a Nar..2021/2017.

Nar.2021/2115, čl.. 47 (47,(2) l;
Nar.2022/126, čl.. 14 e)

Oprávnené náklady sú:

1) Komunikačné akcie s cieľom zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o krízových situáciách (prevencia alebo riadenie)

2) Náklady na tréning a poradenstvo pri krízovom manažmente a znižovaní výrobných nákladov

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % vzniknutých oprávnených nákladov Podpora je realizovaná príspevkom do operačného fondu organizácie výrobcov vo výške od 4,1 do 6 % objemu predanej produkcie Administratívne náklady môžu byť maximálne 4% z oprávnených nákladov na realizáciu intervencie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Zámerom intervencie je zabezpečiť hladké fungovanie existujúcich organizácií výrobcov schválených podľa nariadenia (EÚ) 1308/2013 a podporiť vznik nových organizácií v sektore. Intervencia vychádza z existujúcich podmienok fungovania organizácií výrobcov a ich schválených operačných programov

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s čl.7,8,4 Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve Intervencia je v súlade s čl. 11,2 a,b,c, f a g Prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve

Včelárske výrobky

ADVIBEES(55(1)(a)) - – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie

55.1.1 - Technická asistencia

Kód intervencie (členský štát)	55.1.1
Názov intervencie	Technická asistencia
Typ intervencie	ADVIBEES(55(1)(a)) – poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Sektorová intervencia zahŕňa poradenské služby, technickú pomoc, odbornú prípravu, poskytovanie informácii prostredníctvom vytvárania sietí pre včelárov a včelárske organizácie. Vzdelávacie aktivity, semináre a kurzy sú zamerané hlavne na oblasť chovu včiel, boja proti chorobám a škodcom, šľachtenia a plemenitby včiel a okrem iného aj na oblasť spracovania včelích produktov. Cieľom tejto intervencie je poskytnúť včelárom dostatok teoretických i praktických znalostí v oblasti včelárstva. Vzdelávacie aktivity budú vykonávané včelárskymi vzdelávacími inštitúciami, formou odborných prednášok, kurzov a seminárov. Táto intervencia sa tiež zameriava na vzdelávacie aktivity pre deti a mládež v oblasti včelárstva. Všetky uvedené vzdelávacie aktivity budú zabezpečené odborne spôsobilými osobami v oblasti včelárstva. V rámci tejto intervencie si budú môcť oprávnený žiadatelia obstarať inštruktážne pomôcky, zariadenia a materiály určené výlučne na použitie v rámci vzdelávacích aktivít. Informovanie ako aj zvyšovanie odbornej úrovne včelárov bude tiež zabezpečené formou výstav a súťaží v oblasti včelárstva.

Bez podpory cieľov uvedených v rámci tejto intervencie nebude možné realizovať špecifický cieľ S06 z

dôvodu, že bez dostatočne vzdelaných včelárov nie je možné zaistiť zvrátenie a stratu biodiverzity a zlepšenie ekosystémových služieb v krajinnej oblasti. Odborná znalosť včelárov a verejnosti rovnako prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti slovenského včelárstva a vytvára podmienky pre produkciu kvalitných produktov včelárstva.

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov. Včelárska organizácia zozbiera všetky žiadosti od včelárov, administratívne ich skontroluje a v prípade chýb vyzve včelára na doplnenie. Po odstránení prípadných chýb zašle včelárska organizácia žiadosti platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu za všetkých včelárov včelárskej organizácii, ktorá zašle priznanú podporu priamo včelárovi. Žiadateľom o finančnú podporu môže byť aj samostatná včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka.

Predmet podpory:

- poskytovanie poradenstva, konzultácie,
- zabezpečenie prednášky, seminára, konferencie, kurzu, krúžku, exkurzie, vzdelávania,
- obstaranie inštruktážnych pomôcok, zariadení alebo materiálov určených na použitie v rámci včelárskeho krúžku,
- vydávanie odborných tlačovín, manuálov, letákov,
- realizácia včelárskej výstavy, včelárskej súťaže,
- spolufinancovanie medzinárodných sietí spolupráce,
- zriadenie a prevádzkovanie internetového portálu, mobilnej aplikácie,
- zabezpečenie poskytovania pomoci pre konečných prijímateľov pomoci (administratívne náklady včelárskej organizácie)

Oprávnený žiadateľ: včelár, včelárska organizácia, organizačná jednotka včelárskej organizácie

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 80 % oprávnených nákladov, ktoré súvisia so vzdelávacími aktivitami v oblasti včelárstva. Skutočné náklady na vykonávanie tej ktorej vzdelávacej aktivity sa môžu líšiť v závislosti od cien prenájmu vzdelávacích priestorov a oblasti, kde sa daná vzdelávacia aktivita realizuje. Konkrétna miera podpory pre oprávnené výdavky a sadzby pre jednotlivé vzdelávacie aktivity budú stanovené na základe historicky známych údajov o podporách, ktoré súvisia s touto intervenciou.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Podpora bude v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2022/126.

Hodnota jednotlivých súm bola stanovená na základe dostupných údajov o čerpaní prostriedkov z včelárskych programov na Slovensku za predchádzajúce roky a prispôsobená novým alokáciám pre jednotlivé intervencie v oblasti včelárstva v súlade s čl. 44 ods. 1 písm. a), b), c) a d) nariadenia (EÚ) 2021/2115.

Miera národnej podpory bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 3 163 330 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Výber príslušného odseku prílohy 2 WTO pre opatrenia „zelenej skupiny“

Intervencia je v súlade s § 1 prílohy 2 ods. 2 písm. c) a d) Dohody WTO o poľnohospodárstve. Cieľom intervencie je teoretické a praktické vzdelávanie, poradenstvo, školenia a kurzy ako aj výstavy a súťaže v oblasti včelárstva. Informácie včelárom, mládeži a deťom ako aj širokej verejnosti budú poskytované

formou prednášok, seminárov, kurzov a poradenských služieb.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť pre vzdelávanie, poradenstvo a informovanie	Priemerná		

Opis

55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť pre vzdelávanie, poradenstvo a informovanie

Priemerný počet žiadostí (units) bol vypočítaný na základe sumy na jedného príjemcu pomoci a na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených subjektov.

Jednotková suma bola vypočítaná na základe priemeru vyplatených finančných prostriedkov na jednu žiadosť (units) spojenú so vzdelávaním včelárov a včelárskych krúžkov za obdobie 2019 - 2021, t.j. za obdobie poskytovania finančných prostriedkov pre sektor včelárstva. Pri výpočte bola zohľadnená priemerná cena za vzdelávaciu aktivitu pre včelárov a priemerná cena za včelársky krúžok v danom včelárskom roku. K tejto jednotkovej sume bola prirátaná odhadovaná cena za náklady súvisiace s realizáciou výstav a súťaží. Jednotková suma charakterizuje priemernú sumu na jednu vzdelávaciu aktivitu a včelársky krúžok vrátane vzdelávania formou výstav.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť pre vzdelávanie, poradenstvo a informovanie	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	683,14	684,95	684,95	684,95	684,95	
	O.37 (jednotka:)	310,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	211 773,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00	1 581 665,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	423 546,00	684 946,00	684 946,00	684 946,00	684 946,00	3 163 330,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	211 773,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00	1 581 665,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

INVAPI(55(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie

55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia

Kód intervencie (členský štát)	55.1.2a
Názov intervencie	Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia
Typ intervencie	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Podpora v rámci intervencie sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.35 Podiel včelstiev podporovaných z SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom intervencie je posilniť sektor včelárstva na celom území Slovenskej republiky hlavne v oblasti technického vybavenia v chove včiel a spracovania včelích produktov. Moderné a kvalitné technické vybavenie určené pre sektor včelárstva poskytne z dlhodobého hľadiska rozvoj a stabilizáciu počtu včelstiev, zníženie budúcich nákladov na chov včiel a spracovanie včelích produktov a povedie k naplneniu cieľov S02. Moderné technické vybavenie prispeje k zlepšeniu konkurencieschopnosti a k zvýšeniu trhovej orientácie a taktiež prispeje k zachovaniu udržateľnej biodiverzity v krajine a zvýši opeľovaciu činnosť včelstiev. Výhodou vysokej organizovanosti včelárov na území Slovenska je znižovanie administratívnej záťaže pre samotných včelárov a efektívne a adresné rozdelenie finančných prostriedkov.

Táto sektorová intervencia zahŕňa investície do hmotného a nehmotného majetku a taktiež do iných činností ako sú nákup technického vybavenia a pomôcok pre včelárov, ktoré súvisia s obnovou staršieho technického vybavenia určeného na včelárenie a spracovanie včelích produktov. Patrí sem aj nákup

technického vybavenia súvisiaceho s včelárením a spracovaním včelích produktov pre včelárov, ktorí doposiaľ takýmto technickým vybavením nedisponujú.

Podmienky oprávnenosti:

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov (včelárov). Podmienkou poskytnutia finančných prostriedkov v rámci intervencie je registrácia včelára v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat. Ako oprávnené náklady budú uznané len zariadenia a pomôcky, ktoré priamo súvisia so včelárením. Podnikatelia v sektore včelárstva môžu byť žiadateľmi o finančný príspevok na investície do dlhodobého majetku v rámci intervencií na rozvoj vidieka (intervencie 73.04 a 73.05). Fyzické osoby nepodnikatelia môžu získať finančné prostriedky na investície prostredníctvom sektorových intervencií v sektore včelárstva. Podnikatelia v sektore včelárstva môžu čerpať finančné prostriedky prostredníctvom sektorových intervencií na technické vybavenie, ktoré nie je podľa účtovníctva dlhodobým majetkom.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Predmet podpory:

- obstaranie hmotného dlhodobého majetku v podobe technických pomôcok, zariadení a potrieb na získavanie, spracovanie, skladovanie a priamy predaj včelárskych výrobkov konečnému spotrebiteľovi ako napr. medomet, čerpadlo, plnička, vŕtačka rámikov a iné.
- ochrana včelstiev, úľov alebo včelárskych zariadení pred poškodením alebo odcudzením (napr. fotopasca, elektrický ohradník a iné)
- monitorovanie sezónneho stavu včelstiev (napr. úľová váha a iné)
- technické vybavenie včelnice strednej školy, vysokej školy, vzdelávacej inštitúcie alebo inej inštitúcie (napr. medomet, čerpadlo, plnička, vŕtačka rámikov a iné)
- technické vybavenie ukážkovej včelnice, ekologickej včelnice alebo pokusnej včelnice (napr. medomet, čerpadlo, plnička, vŕtačka rámikov a iné)
- investície do inovatívnych technológií, pri ktorých sa využívajú znalosti, zručnosti a techniky, ktoré reagujú na nové technologické, hospodárske, sociálne a environmentálne potreby v sektore včelárstva, (technické vybavenie určené k prenosu údajov z úľa k včelárovi)
- investície do zvyšovania úrovne digitalizácie prevádzky, pri ktorých sa využívajú prvky elektrotechniky (software potrebný k prenosu údajov z úľa k včelárovi),
- investície do opatrení na minimalizáciu environmentálnej záťaže a jej trvalej udržateľnosti pri výrobe, (napr. pri nahrádzaní plastov).

Oprávnený žiadateľ: organizácia v oblasti včelárstva

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 80 % oprávnených nákladov. Maximálna výška podpory vychádza z historických údajov o čerpaní finančných prostriedkov včelármi v rámci národného programu podpory včelárstva 2019 - 2022. Miera podpory môže byť obmedzená formou finančného limitu na včelára alebo na maximálnu výšku finančného príspevku.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa čl. 44 ods.1 písm. a), b), c) a d) nariadenia (EÚ) 2021/2115. Podpora bude v súlade s čl. 11 ods. 1, 2, 9 a 10 a čl. 22 a 23 ako aj časti 1 prílohy II a III nariadenia (EÚ) 2022/126.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 2 448 610,00 EUR.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Upozornenie! Pokiaľ ide o intervencie podľa článku 55 ods. 1 písm. b) bodov i) a ii) podľa článku 10 a prílohy II, je povinné spĺňať kritériá zeleného koša WTO. Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervenčné opatrenie je v súlade s odsekom 11 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve. Intervencia je zameraná na podporu hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.2a - Priemerná čiastka na jednu žiadost pre investície do hmotných a nehmotných aktív	Priemerná		R.35

Opis

55.1.2a - Priemerná čiastka na jednu žiadost pre investície do hmotných a nehmotných aktív

Priemerná čiastka na jednu žiadosť bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených žiadostí.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.2a - Priemerná čiastka na jednu žiadost pre investície do hmotných a nehmotných aktív	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	205,38	203,84	203,84	203,84	203,84	
	O.37 (jednotka:)	800,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	164 305,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00	1 224 305,00
SPOLU	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	164 305,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00	1 224 305,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	328 610,00	530 000,00	530 000,00	530 000,00	530 000,00	2 448 610,00

55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva

Kód intervencie (členský štát)	55.1.2b
Názov intervencie	Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva
Typ intervencie	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.35 Podiel včelstiev podporovaných z SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom intervencie je podporiť udržateľný chov včiel na území Slovenska obstaraním veterinárnych liekov, zariadení na aplikáciu veterinárnych liekov a na preventívne opatrenia a samotnú aplikáciu veterinárneho lieku. Vysoká miera organizovanosti včelárov vo včelárskych organizáciách umožňuje efektívnu distribúciu registrovaných a schválených liečiv naprieč celým územím Slovenska, čím vzniká predpoklad celkového zlepšenia zdravotného stavu včelstiev. K dosiahnutiu zlepšenia zdravotného stavu včelstiev významne prispeje odborná znalosť včelárov nadobudnutá prostredníctvom intervencie ADVIBEES(55(1)(a)), ktorá je okrem iného zameraná na odborné vzdelávanie včelárov aj v oblasti boja proti škodcom a chorobám včelstiev. Liečivá a prípravky na ochranu včelstiev sú vďaka podpore dostupnejšie pre včelárov a efektívne distribuované prostredníctvom včelárskych organizácii. Táto intervencia významne prispieva k dosiahnutiu cieľov S02 a S06.

Podmienky oprávnenosti:

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov. Včelárska organizácia zozbiera všetky žiadosti od včelárov, administratívne ich skontroluje a v prípade chýb vyzve včelára na doplnenie. Po odstránení prípadných chýb zašle včelárska organizácia žiadosti platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu za všetkých včelárov včelárskej organizácii, ktorá zašle priznanú

podporu priamo včelárovi. Žiadateľom o finančnú podporu môže byť aj samostatná včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka. Podmienkou poskytnutia finančných prostriedkov v rámci intervencie je registrácia včelára v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat. Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára a prípadné maximálne sumy budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Intervencia bude podporovať nákup liečiv určených na liečbu hlavne varoózy pre včelárov. V rámci tejto intervencie nie je podpora včelstiev obmedzená.

Predmet podpory:

Medzi oprávnené výdavky patrí:

- preventívne opatrenia proti škodcom a chorobám včelstiev,
- obstaranie veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku,
- aplikácia veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku,
- obstaranie veterinárnej technickej pomôcky na aplikáciu veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku, alebo iného ošetrenia včelstiev,
- prehliadka včelstiev odborne spôsobilou osobou s príslušným vzdelaním a pravidelným preškolením.

Oprávnený žiadateľ: včelár, včelárska združenie alebo organizačná jednotka včelárskeho združenia

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 80 % oprávnených nákladov na obstaranie veterinárnej technickej pomôcky na aplikáciu veterinárneho lieku. Maximálna výška podpory vychádza z historických údajov o čerpaní finančných prostriedkov včelármi v rámci národného programu podpory včelárstva 2019 - 2022. Miera podpory môže byť obmedzená formou paušálnej sumy na včelára alebo na maximálnu výšku finančného príspevku na obstaranie veterinárnej technickej pomôcky, na aplikáciu veterinárneho lieku, na obstaranie veterinárneho lieku alebo veterinárneho prípravku.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa čl. 44 ods.1 písm. a) a c) nariadenia (EÚ) 2021/2115.
Podpora bude v súlade s čl. 11 ods. 1 a 10 a čl. 22 a časti prílohy II nariadenia (EÚ) 2022/126.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 2 725 800 EUR.

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Upozornenie! Pokiaľ ide o intervencie podľa článku 55 ods. 1 písm. b) bodov i) a ii) podľa článku 10 a prílohy II, je povinné spĺňať kritériá zeleného koša WTO. Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s odsekom 2 písm. b) prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve.

Intervencia je zameraná na boj proti chorobám a škodcom v sektore včelárstva, podporu liečiv a prípravkou ako aj technických pomôcok na ich aplikáciu.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.2b - Priemerná čiastka na včelára bojujúceho proti chorobám včiel	Jednotná		R.35

Opis

55.1.2b - Priemerná čiastka na včelára bojujúceho proti chorobám včiel

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených subjektov.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.2b - Priemerná čiastka na včelára bojujúceho proti chorobám včiel	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	24,71	24,58	24,58	24,58	24,58	
	O.37 (jednotka: Včelári)	7 400,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	182 900,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00	1 362 900,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	365 800,00	590 000,00	590 000,00	590 000,00	590 000,00	2 725 800,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	182 900,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00	1 362 900,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev

Kód intervencie (členský štát)	55.1.2c
Názov intervencie	Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev
Typ intervencie	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.35 Podiel včelstiev podporovaných z SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom intervencie je rozvíjať udržateľný chov včiel na území Slovenska podporou nákupu vhodného technického vybavenia, ktoré umožňuje premiestňovanie včelstiev za účelom efektívneho využitia včelej pasty. Vyrovnaná včelia pastva priaznivo vplýva na celkový zdravotný stav včiel. Táto intervencia tiež pozitívne ovplyvňuje rozvoj biodiverzity opeľovačov. Podporou výsadby nektárodajných kríkov a stromov sa zabezpečí dlhodobá vyrovnaná včelia pastva v krajine a zároveň sa vytvoria nové biotopy, ktoré poskytnú životné podmienky napr. pre chrobáky, vtáctvo a iné druhy opeľovačov. Rovnako priaznivo vplýva na podporu ovocinárstva a poľnohospodárstva.

Podmienky oprávnenosti:

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov. Včelárska organizácia zozbiera všetky žiadosti od včelárov, administratívne ich skontroluje a v prípade chýb vyzve včelára na doplnenie. Po odstránení prípadných chýb zašle včelárska organizácia žiadosti platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu za všetkých včelárov včelárskej organizácii, ktorá zašle priznanú podporu priamo včelárovi. Žiadateľom o finančnú podporu môže byť aj samostatná včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka. Podmienkou poskytnutia finančných prostriedkov v rámci intervencie je registrácia včelára v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat. Intervencia bude podporovať nákup

nového technického zariadenia, ktoré umožňuje presúvanie včelstiev za včelou pastvou. Jednou z podmienok oprávnenosti pre obstaranie zariadenia na presun včelstiev bude stanovenie minimálneho početu včelstiev. Pri zakladaní nektarodajných porastov budú druhovo vymedzené kríky a stromy, ktoré budú predmetom podpory.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Predmet podpory:

Medzi oprávnené výdavky patrí:

- obstaranie zariadenia na sezónny presun včelstiev, (prívesný vozík, zariadenia na manipuláciu s úľmi)
- vypracovanie a realizácia projektu zabezpečenia efektívnych pastevných podmienok včelstiev (výsadba nektárodajných kríkov a stromov).

Oprávnený žiadateľ: včelár, včelárska združenie alebo organizačná jednotka včelárskeho združenia

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 50 % oprávnených nákladov na obstaranie zariadenia na sezónny presun včelstiev. Maximálna výška podpory vychádza z historických údajov o čerpaní finančných prostriedkov včelármi v rámci národného programu podpory včelárstva 2019 - 2022. Miera podpory môže byť obmedzená formou finančného limitu na včelára alebo včelársku organizáciu pri vypracovaní a realizácii projektu zabezpečenia efektívnych pastevných podmienok včelstiev.

Konkrétna miera spolufinancovania zo strany včelára ako aj výška finančných limitov na včelára bude podrobne ustanovená v národnej legislatíve.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa príslušných ustanovení nariadenia (EÚ) 2021/2115. Investičné opatrenia by mali byť v súlade s čl. 11 ods. 1, 2, 9 a 10 a čl. 22 a 23 ako aj časti 1 prílohy II a III nariadenia (EÚ) 2022/126.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 46 200 EUR

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Upozornenie! Pokiaľ ide o intervencie podľa článku 55 ods. 1 písm. b) bodov i) a ii) podľa článku 10 a prílohy II, je povinné spĺňať kritériá zeleného koša WTO. Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia nepatrí do zeleného boxu.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.2c - Priemerná výška podpory na jednu žiadosť pre zariadenie presunu včelstiev	Priemerná		R.35

Opis

55.1.2c - Priemerná výška podpory na jednu žiadosť pre zariadenie presunu včelstiev

Priemerná čiastka na jednu žiadosť bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako priemer podaných žiadostí v danom podpornom období.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.2c - Priemerná výška podpory na jednu žiadosť pre zariadenie presunu včelstiev	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	344,45	333,34	333,34	333,34	333,34	
	O.37 (jednotka:)	18,00	30,00	30,00	30,00	30,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	6 200,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	46 200,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	12 400,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	92 400,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	6 200,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	46 200,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev

Kód intervencie (členský štát)	55.1.2d
Názov intervencie	Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev
Typ intervencie	INVAPI(55(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.35 Podiel včelstiev podporovaných z SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom intervencie je rozvíjať plemenársku prácu v sektore včelárstva podporou šľachtenia a plemenitby významných línii včelích matiek na území Slovenska podporou ich nákupu zo schválených šľachtiteľských chovov včely kranskej (*Apis mellifera carnica*). Podpora šľachtenia včely kranskej prispeje k dlhodobému udržateľnému chovu včiel. Dlhodobým chovateľským cieľom je šľachtenie Slovenskej kranskej včely na zlepšovanie úžitkových a sprievodných vlastností chovaných včiel a na zvýšenie prirodzenej odolnosti proti chorobám. Kvalitný genetický materiál prispeje k zlepšeniu zdravotného stavu včelstiev a zvýšeniu produkcie včelích produktov, a tým aj k zlepšeniu konkurencieschopnosti slovenských včelárov. Silnou stránkou slovenského včelárstva je vybudovaná sieť aktívnych chovateľov včelích matiek, ktorí sú združení v organizácii Združenie chovateľov včelích matiek Slovenskej kranskej včely. Medzi najvýznamnejšie uznané línie včely kranskej, ktoré sa na území Slovenska chovajú patria Tatranka, Košičanka, Carnica Sokol, Šahanka, Vojničanka, Sitňanka a Júlia. Intervencia prispeje k naplneniu cieľov S02 a S06 zlepšením zdravotného stavu včelstiev.

Podmienky oprávnenosti:

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov. Včelárska organizácia zozbiera všetky žiadosti od včelárov, administratívne ich skontroluje a v prípade chýb vyzve včelára na doplnenie. Po odstránení prípadných

chýb zašle včelárska organizácia žiadosti platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu za všetkých včelárov včelárskej organizácii, ktorá zašle priznanú podporu priamo včelárovi. Žiadateľom o finančnú podporu môže byť aj samostatná včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka. Podmienkou poskytnutia finančných prostriedkov v rámci intervencie je registrácia včelára v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat. Intervencia bude podporovať nákup matky kranskej včely alebo jej larvy v materskej bunke, obstaranie včelstva s matkou kranskej včely, obstaranie zriadenia na prevádzku oplodňovacej stanice a obstaranie úľovej zostavy.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Predmet podpory:

Medzi oprávnené výdavky patrí:

-obstaranie matky kranskej včely alebo obstaranie jej larvy v materskej bunke,

-obstaranie včelstva s matkou kranskej včely a obstaranie úľovej zostavy,

-zriadenie a prevádzka oplodňovacej stanice.

Oprávnený žiadateľ: včelár, včelárska organizácia, organizačná jednotka včelárskej organizácie

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Maximálna výška podpory vychádza z historických údajov o čerpaní finančných prostriedkov včelármi v rámci národného programu podpory včelárstva 2019 - 2022. Miera podpory môže byť obmedzená formou finančného limitu na nákup matky, larvy v materskej bunke alebo včelstva s matkou kranskej včely alebo na maximálnu výšku finančného príspevku na zriadenie a prevádzku oplodňovacej stanice. Miera podpory na obstaranie úľovej zostavy pre začínajúcich včelárov bude rovnako stanovená finančným limitom. Paušálne sumy sa budú uplatňovať napríklad na nákup včelích matiek alebo uzavretých buniek včelích matiek.

Konkrétna miera spolufinancovania zo strany včelára ako aj výška finančných limitov na včelára bude podrobne ustanovená v národnej legislatíve.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa čl. 44 ods.1 písm. a) a c) nariadenia (EÚ) 2021/2115.
Podpora bude v súlade s čl. 11 ods. 1 a 10 a čl. 22 a časti prílohy II nariadenia (EÚ) 2022/126.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 69 290 EUR.

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Upozornenie! Pokiaľ ide o intervencie podľa článku 55 ods. 1 písm. b) bodov i) a ii) podľa článku 10 a prílohy II, je povinné spĺňať kritériá zeleného koša WTO. Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia nepatrí do zeleného boxu.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.2d - Priemerná čiastka na jedného včelára na nákup plemenného materiálu	Priemerná		R.35

Opis

55.1.2d - Priemerná čiastka na jedného včelára na nákup plemenného materiálu

Priemerná čiastka na jedného príjemcu pomoci bola stanovená na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022 ako pomer prostriedkov vynaložených na intervenciu a celkový počet podporených subjektov.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.2d - Priemerná čiastka na jedného včelára na nákup plemenného materiálu	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	185,80	187,50	187,50	187,50	187,50	
	O.37 (jednotka: Včelári)	25,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	4 645,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	34 645,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	9 290,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	69 290,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	4 645,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	34 645,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

ACTLAB(55(1)(c)) - – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické

55.1.3 - Podpora laboratórií

Kód intervencie (členský štát)	55.1.3
Názov intervencie	Podpora laboratórií
Typ intervencie	ACTLAB(55(1)(c)) – akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno
9.3	Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Podpora laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úhynu včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické môže zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci). Intervencia by pomohla získať informácie prostredníctvom laboratórnych analýz o kvalite medu v dodávateľskom reťazci a od samotných včelárov, čo podporí spotrebu a propagáciu medu. Slovensko má schválenú vyhlášku 41/2012 o mede, ktorá ustanovuje požiadavky na získavanie, výrobu a dovoz medu, na manipuláciu s ním a jeho uvádzanie na trh. Intervencia sa podieľa na naplnení cieľa S09, pretože laboratórnymi analýzami vieme zabezpečiť informácie pre spotrebiteľov o kvalite a zdravotnej nezávadnosti medu. Analýzy straty včelstiev rovnako prispejú včelárom získať informácie o objektívnych príčinách úhynu včiel. Následne vie včelár aplikovať primerané zootechnické alebo veterinárne opatrenia

na zamedzenie úhynu včiel.

Podmienky oprávnenosti:

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov. Včelárska organizácia zozbiera všetky žiadosti od včelárov, administratívne ich skontroluje a v prípade chýb vyzve včelára na doplnenie. Po odstránení prípadných chýb zašle včelárska organizácia žiadosti platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu za všetkých včelárov včelárskej organizácii, ktorá zašle priznanú podporu priamo včelárovi. Žiadateľom o finančnú podporu môže byť aj samostatná včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka.

Intervencia bude podporovať analýzy vzoriek včelích produktov vrátane medu, analýzy včiel za účelom zistenia ich úhynu. Medzi oprávnené výdavky budú patriť aj analýzy zamerané na zisťovanie toxických činiteľov alebo patogénov vo včelích produktoch, zisťovanie rezíduí chemických látok alebo ich zmesí, ktoré môžu spôsobovať otravu včiel a taktiež identifikácia kontaminácie včelárskeho produktu alebo identifikovanie falšovaného včelárskeho produktu. Analýzy budú vykonané v akreditovanom laboratóriu.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Predmet podpory:

- zabezpečenie analýzy včelárskych výrobkov,
- zabezpečenie analýzy za účelom zistenia úhynu včiel,
- zisťovanie toxických činiteľov alebo patogénov vo včelárskych produktoch,
- zisťovanie rezíduí chemických látok alebo ich zmesí, ktoré môžu spôsobovať otravu včiel
- identifikácia kontaminácie včelárskeho produktu alebo identifikovanie falšovaného včelárskeho produktu.

Oprávnený žiadateľ: včelár, včelárska združenie alebo organizačná jednotka včelárskeho združenia

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 100 % oprávnených nákladov.

Konkrétna miera spolufinancovania zo strany včelára ako aj výška finančných limitov na včelára bude podrobne ustanovená v národnej legislatíve.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa čl. 44 ods.1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/2115. Podpora bude v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2022/126.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 46 300 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s ods. 1 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve a zároveň s príslušnými kritériami ods. 2 písm. e). Cieľom intervencie je analýza kvality a zdravotnej nezávadnosti včelích produktov a príčin úhynu alebo otráv včiel.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.3.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu vzorku	Priemerná		

Opis

55.1.3.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu vzorku

Priemerná čiastka na jednu vzorku bola vypočítaná na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022. Údaj o počte vzoriek vychádza z historických údajov o počte vykonaných rozborov včelích produktov a včiel v priebehu rokov 2020 a 2021.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.3.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu vzorku	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	10,50	10,00	10,00	10,00	10,00	
	O.37 (jednotka: Vzorky)	300,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	3 150,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	23 150,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	6 300,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	46 300,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	3 150,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	23 150,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

COOPAPI(55(1)(e)) - – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov

55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu

Kód intervencie (členský štát)	55.1.4
Názov intervencie	Spolupráca v oblasti výskumu
Typ intervencie	COOPAPI(55(1)(e)) – spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov môže zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci). Cieľom intervencie je podporiť zavádzanie nových poznatkov výskumu do včelárskej praxe v oblastí zdravia a výživy včelstiev ako aj kvality alternatívneho využívania včelárskych výrobkov. Spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov môže prebiehať v oblasti šľachtenia alebo ochrany genetických zdrojov včely kranskej, v oblasti monitorovania zdravotného stavu alebo výskumu zdravia včiel, v oblasti monitorovania účinku prípravkov na ochranu rastlín na zdravie včiel, v oblasti alternatívnych postupov ochrany včely medonosnej proti *Varroa destructor* a iné. Intervencia má výrazný vplyv na plnenie cieľa S02.

Podmienky oprávnenosti:

Podmienkou čerpania finančných prostriedkov je spolupráca orgánu uskutočňujúceho výskum s

včelárskou organizáciou. Včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka zašle žiadosť o finančnú podporu platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu včelárskej organizácii alebo jej organizačnej jednotke. Podpora je poskytovaná prostredníctvom včelárskych organizácii, čím sa zaručí ekonomická efektivita administrácie. Intervencia bude podporovať špecializovaný výskum orgánom uskutočňujúcim aplikovaný výskum v oblasti šľachtenia, zdravia včiel, v oblasti analýz včelích produktov a v iných oblastiach spojených z včelárstvom.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Predmet podpory:

Realizácia projektu aplikovaného výskumu orgánom uskutočňujúcim aplikovaný výskum v oblasti zdravia a výživy včelstiev, kvality a alternatívneho využitia včelárskych výrobkov (výskumný projekt pre zistenie príčin úhynu včelstiev).

Oprávnený žiadateľ: včelárska združenie alebo organizačná jednotka včelárskeho združenia

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 80 % oprávnených nákladov.

Konkrétna miera spolufinancovania zo strany včelárskej organizácie ako aj výška finančných limitov na včelársku organizáciu budú podrobne ustanovené v národnej legislatíve.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa príslušných ustanovení čl. 44 nariadenia (EÚ) 2021/2115.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 46 200 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s ods. 1 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve a zároveň s príslušnými kritériami ods. 2 písm. a). Cieľom intervencie je spolupráca s inštitúciami špecializujúcimi sa na výskum v oblasti včelárstva ako sú analýza kvality a zdravotnej nezávadnosti včelích produktov a príčin úhynu alebo otráv včiel.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.4.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu žiadosť o realizáciu výskumného projektu	Priemerná		

Opis

55.1.4.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu žiadosť o realizáciu výskumného projektu

Priemerná čiastka na jednu žiadosť bola vypočítaná na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022. Údaj o žiadostí vychádza z historických údajov o počte vykonaných výskumných projektov v oblasti včelárstva v priebehu rokov 2020 a 2021.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.4.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu žiadosť o realizáciu výskumného projektu	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	O.37 (jednotka:)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	23 100,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	6 200,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	46 200,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	23 100,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

PROMOBEES(55(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov

55.1.5 - Marketing

Kód intervencie (členský štát)	55.1.5
Názov intervencie	Marketing
Typ intervencie	PROMOBEES(55(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.37. Počet akcií alebo jednotiek na ochranu alebo zlepšenie včelárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.3	Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov môžu zlepšiť postavenie včelárov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci). Cieľom intervencie je zvýšiť povedomie verejnosti o prospešnej práci včelárov na Slovensku ako aj informovať verejnosť o priaznivých účinkoch včelárskych produktov ale aj o výsledkoch jednotlivých analýz vykonaných v rámci intervencie 55.1.3 - Podpora laboratórií. Intervencia podporí publikačnú činnosť včelárskych organizácii formou vydávania včelárskych časopisov a iných propagačných tlačovín. Cieľom tejto intervencie je tiež priblížiť informácie pre mladé vekové skupiny formou organizovania medových raňajok v škôlkach a na prvom stupni základných škôl. Medzi ďalšie podporované aktivity patrí vytvorenie aplikácie s informáciami o lokálnych včelároch a ich ponúkaných včelích produktoch pre konečných spotrebiteľov a podpora a propagácia farmárskej praxe priateľskej ku včelám (bee friedly).

Podmienky oprávnenosti:

Včelár žiada o finančnú podporu prostredníctvom včelárskej organizácie, ktorá zabezpečuje poskytovanie pomoci pre konečných prijímateľov. Včelárska organizácia zozbiera všetky žiadosti od včelárov, administratívne ich skontroluje a v prípade chýb vyzve včelára na doplnenie. Po odstránení prípadných chýb zašle včelárska organizácia žiadosti platobnej agentúre, ktorá vykoná kontrolu. Platobná agentúra po kontrole žiadostí vypláca podporu za všetkých včelárov včelárskej organizácii, ktorá zašle priznanú podporu priamo včelárovi. Žiadateľom o finančnú podporu môže byť aj samostatná včelárska organizácie alebo jej organizačná jednotka. Podpora je poskytovaná prostredníctvom včelárskych organizácii, čím sa zaručí ekonomická efektivita administrácie. Medzi oprávnené výdavky v rámci intervencie patrí napr. vydávanie a tlač včelárskeho časopisu, tlačovín s včelárskou tematikou, včelie produkty v rámci medových raňajok na školách a v škôlkach. Oprávneným výdavkom pri vytváraní databáz budú náklady spojené s vytvorením a prevádzkou aplikácie alebo softwaru.

Podrobné podmienky oprávnenosti ako aj miera spolufinancovania zo strany včelára budú bližšie upravené v národnej legislatíve – nariadení vlády SR.

Predmet podpory:

- zabezpečenie publikačnej, osvetovej a propagačnej činnosti súvisiacej so včelárstvom,
- zabezpečenie medových raňajok na materských školách a základných školách,
- vytvorenie databázy regionálnych včelárov a dodávateľov včelárskych výrobkov,
- spracovanie a propagácia farmárskej praxe priateľskej ku včelám

Oprávnený žiadateľ: včelár, včelárska združenie alebo organizačná jednotka včelárskeho združenia

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Celková finančná pomoc nepresiahne výdavky, ktoré vznikli prijímateľovi. Miera podpory nepresiahne 80 % oprávnených nákladov. Maximálna výška podpory vychádza z historických údajov o čerpaní finančných prostriedkov včelármi v rámci národných programov podpory včelárstva. Miera podpory môže byť obmedzená formou finančného limitu na žiadosť.

Konkrétna miera spolufinancovania zo strany včelára ako aj výška finančných limitov na včelára bude podrobne ustanovená v národnej legislatíve.

Intervencia spĺňa podmienky podpory podľa čl. 44 ods.1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/2115. Podpora bude v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2022/126.

Miera podpory zo strany SR bude v rovnakej výške ako finančná podpora Únie.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Celkový rozpočet na obdobie 2023-2027 (EÚ a ŠR spolu, v pomere 1:1): 646 800 EUR

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencia je v súlade s ods. 1 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve a zároveň s príslušnými kritériami ods. 2 písm. f). Cieľom intervencie je propagácia včelárstva a marketing produktov včelárstva a samotného včelárenia.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť v oblasti propagácie a marketingu	Priemerná		

Opis

55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť v oblasti propagácie a marketingu

Priemerná čiastka na jednu žiadosť bola vypočítaná na základe podpôr poskytnutých z Národného programu stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na rok 2019/2020 až 2021/2022. Údaj o počte žiadostí vychádza z historických údajov o počte vykonaných výskumných projektov v oblasti propagácie včelárstva v priebehu rokov 2020 a 2021.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť v oblasti propagácie a marketingu	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	3 616,67	3 500,00	3 500,00	3 500,00	3 500,00	
	O.37 (jednotka:)	12,00	20,00	20,00	20,00	20,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	43 400,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	323 400,00
SPOLU	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	86 800,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00	646 800,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	43 400,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	323 400,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

Víno

RESTRVINEY(58(1)(a)) - – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov

Kód intervencie (členský štát)	58.1
Názov intervencie	Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov
Typ intervencie	RESTRVINEY(58(1)(a)) – reštrukturalizácia a konverzia vinohradov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
COMPWINE(57(a)) zlepšenie hospodárskej udržateľnosti a konkurencieschopnosti výrobcov vína v Únii
PERFWINE(57(d)) zlepšenie výkonnosti vinohradníckych a vinárskych podnikov Únie a ich prispôsobenie požiadavkám trhu a zároveň zvýšenie ich dlhodobej konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o výrobu a marketing vinárskych výrobkov vrátane úspor energie, celkovej energetickej efektívnosti a udržateľných postupov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávneným prijímateľom je vinohradník podľa článku 2 ods. 1 písm. a) delegovaného nariadenia (EÚ) 2018/273, ktorý vinohradníctvo prevádzkuje na vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Oprávnené náklady:

1) náklady spojené s konverziou na iné odrody a to aj prostredníctvom preštepenia, okrem iného s cieľom zlepšiť kvalitu alebo environmentálnu udržateľnosť

2) náklady na premiestnenie vinohradov, najmä náklady na vyklčovanie, príprava nových plôch a ich výsadba (agrotechnické operácie ako sú zapracovanie hnojív do pôdy, výsadba viničových sadeníc, operácie súvisiace s ďalšou agrotechnikou)

3) náklady spojené s opätovnou výsadbou vinohradov, v prípade nariadenej likvidácie z fytosanitárnych alebo sanitárnych dôvodov, náklady na prípravu pôdy na opätovnú výsadbu, súvisiace agrotechnické operácie (náklady na vyklčovanie ani náhrada za stratu príjmov v rámci tohto typu intervencie nepredstavujú oprávnené výdavky)

4) zlepšenie techník obhospodarovania vinohradov, najmä zavedenie pokročilých systémov udržateľnej výroby vrátane obmedzenia používania pesticídov (nepatrí sem bežná obnova vinohradov spočívajúca v opätovnej výsadbe tou istou odrodou viniča a podľa rovnakého systému pestovania, ak sa prirodzená životnosť viniča skončila)

Intervencia je zameraná:

- na zmenu odrôd za účelom výsadby vysoko kvalitných odrôd a odrôd tradičných pre daný región, pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu;
- zmenu sponu vinohradu za účelom vysadenia nového vinohradu so zmeneným sponom pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu;
- opatrenie možno kombinovať s opatrením zmena odrôd, presun vinohradu alebo vyklčovanie.

Prirodzený vývin viniča je determinovaný časovým obdobím, v ktorom sú výnosy a kvalita hrozna najlepšie. Vzhľadom k tomu, že výsadby viniča je potrebné obmieňať, vinohradníci majú možnosť zaradiť nové, rezistentné a perspektívne odrody, ako aj tradičné odrody, ktoré preferuje spotrebiteľ.

Realokácia vinohradov je spôsob, ako využiť vhodné oblasti na výsadbu viniča za predpokladu, že v pôvodných výsadbách sa nebude pokračovať v pestovaní. Zostávajú tak zachované výsadbové práva na stanovenej rozlohe. Zabezpečuje presun vinohradov na kvalitnejšie plochy, do kvalitnejších regiónov a do svahov pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu.

Opätovná výsadba viniča po povinnom vyklčovaní z fytosanitárnych dôvodov je formou obnovy plochy pestovania náhradou za vinič napadnutý karanténnymi škodcami a chorobami, ktorý bol nútene vyklčovaný.

Intervencia bude vo finančných rokoch 2024, 2025 a 2026 zameraná prioritne len na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradníckych terás, čo znamená reštrukturalizáciu a konverziu relatívne malých vinohradníckych plôch ohraničených horninami, tehlami alebo inými takýmito štruktúrami.

Terasa je človekom vybudované technické opatrenie s výškou terasového stupňa minimálne 40 cm, ktorým sa dosiahlo zmiernenie sklonu pôvodného svahu za účelom zníženia rýchlosti povrchového odtoku vody alebo zlepšenia mechanizačnej dostupnosti pre zabezpečovanie poľnohospodárskej produkcie a ktorým boli vytvorené terasové plošiny, terasové svahy, prístupové komunikácie a manipulačné plochy.

Reštrukturalizácia a konverzia vinohradníckych terás bude mať za cieľ prispievať k zníženiu vplyvu sektora vinohradníctva a vinárstva Únie na životné prostredie prostredníctvom vodozádržnej a protieróznej funkcie, čím by sa dosiahlo splnenie požiadavky vyčlenenia 5 % výdavkov na environmentálne ciele stanovenej v článku 60 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/2115. V skutočnosti by sa reštrukturalizáciou a konverziou vinohradníckych terás dosiahlo to, že 100 % oprávnených výdavkov na túto intervenciu by sa použilo na dosiahnutie environmentálneho cieľa.

V rámci tejto intervencie sa bude cielene podporovať skúšanie nových rezistentných odrôd, pri ktorých je znížená potreba používania pesticídov, zároveň sa tým prispeje k šetrnému a ekologickému hospodáreniu, čoho výsledkom bude environmentálna udržateľnosť. Prostredníctvom výskumných inštitúcii sa budú využívať konzultácie odborníkov podieľajúcich sa na výskume v sektore vinohradníctva a vinárstva, ktorí budú svoje výsledky interpretovať vinohradníkom. Vinohradníci na základe získaných vedomostí budú

vedieť vybrať vhodnú odrodu na výsadbu v rámci reštrukturalizácie a konverzie vinohradov. Cieľom konverzie na iné odrody, ako aj na rezistentné odrody (tzv. interšpecifické – PIWI odrody) je zlepšenie kvality a zvýšenie povedomia vinohradníkov, s čím ďalej súvisia agrotechnické operácie, zlepšenie techník obhospodarovania vinohradov, najmä zavedenie pokročilých systémov udržateľnej výroby vrátane obmedzenia používania pesticídov.

Vo finančnom roku 2027 bude intervencia reštrukturalizácia a konverzia vinohradov realizovaná v plnom rozsahu a nebude obmedzená len na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradníckych terás.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

V intervencii sa bude refundovať 50% skutočných nákladov alebo 75 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v menej rozvinutých regiónoch. Uvedená finančná pomoc však v prípade strmých svahov a terás v zónach, v ktorých je sklon väčší ako 40 %, môže dosiahnuť až 60 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov alebo až 80 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v menej rozvinutých regiónoch.

Ročné výdavky v súvislosti s opätovnou výsadbou vinohradov po povinnom vyklčovaní nesmú prevýšiť 15 % celkových ročných výdavkov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov, ktoré sa vyplácajú počas daného rozpočtového roka.

Odhad je stanovený na základe priemerného počtu podporených hektárov, výpočet vychádza z rokov 2017-2021. Priemerne bolo v tomto období podporených 237,77 ha ročne.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

nie je relevantné

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 8 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 8 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov	Priemerná		R.26; R.9

Opis

58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov

50% skutočných nákladov, 75% skutočných nákladov v menej rozvinutých regiónoch. V prípade strmých svahov a terás v zónach, v ktorých je sklon väčší ako 40 %, môže dosiahnuť až 60 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov alebo až 80 % skutočných nákladov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov v menej rozvinutých regiónoch.

Ročné výdavky v súvislosti s opätovnou výsadbou vinohradov po povinnom vyklčovaní nesmú prevýšiť 15 % celkových ročných výdavkov na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov, ktoré sa vyplácajú počas daného rozpočtového roka.

Pre sektor vinohradníctva a vinárstva je vo finančnom roku 2023 alokovaná výška finančných prostriedkov vo výške 0 EUR nakoľko finančný rok 2023 je financovaný pod Národným podporným programom na roky 2019 – 2023.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	14 000,00	14 000,00	14 000,00	20 225,00	
	O.36 (jednotka: Hektáre)	0,00	8,00	8,00	8,00	200,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	112 000,00	112 000,00	112 000,00	4 045 000,00	4 381 000,00

INVWINE(58(1)(b)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov

58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva

Kód intervencie (členský štát)	58.2
Názov intervencie	Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva
Typ intervencie	INVWINE(58(1)(b)) – investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
PERFWINE(57(d)) zlepšenie výkonnosti vinohradníckych a vinárskych podnikov Únie a ich prispôsobenie požiadavkám trhu a zároveň zvýšenie ich dlhodobej konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o výrobu a marketing vinárskych výrobkov vrátane úspor energie, celkovej energetickej efektívnosti a udržateľných postupov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Fyzické a právnické osoby.

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinohradníctvo na registrovanej vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Žiadateľ, ktorý je podnikateľom prevádzkujúcim vinársky podnik na území Slovenskej republiky.

Investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre intervenciu 58.1, do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj marketingových štruktúr a nástrojov.

Hmotné a nehmotné investície do inovácie, teda do vývoja inovačných výrobkov, ktoré sú výsledkom výroby vína, aj vedľajších produktov výroby vína, do vývoja inovačných postupov a technológií výroby vinárskych produktov a digitalizácia týchto postupov a technológií, ako aj iné investície, ktoré dodávajú pridanú hodnotu v ktorejkoľvek fáze dodávateľského reťazca, a to aj z hľadiska výmeny vedomostí a prispenia k adaptácii na zmenu klímy.

Investície do hmotných a nehmotných aktív zamerané na posilnenie udržateľnosti výroby vína prostredníctvom:

i) lepšieho využívania a manažmentu vody

ii) prechodu na ekologickú poľnohospodársku výrobu

iii) zavedenia integrovaných výrobných techník

iv) nákupu zariadení na presné alebo digitalizované výrobné metódy

v) prispenia k ochrane pôdy a zvýšenie sekvestrácie uhlíka do pôdy

vi) tvorby alebo zachovania biotopov priaznivých pre biodiverzitu alebo zachovania krajiny vrátane ochrany historických prvkov

vii) znižovania vzniku odpadu a zlepšenia nakladania s ním

Realizácia tejto intervencie sa predpokladá od finančného roku 2027.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50 % oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch

40 % oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch než menej rozvinutých.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia slúži predovšetkým k modernizácii sektora vinohradníctva a vinárstva pomocou investícií do vinohradníckych a vinárskych systémov. Zároveň pomocou investícií do vývoja inovačných výrobkov a technológií v sektore sa posilní udržateľnosť výroby vína, prispeje k lepšiemu manažmentu vody, podporí sa prechod na ekologickú alebo integrovanú výrobu. Investícia podporí modernizáciu sektora pomocou využitia digitalizácie a presného poľnohospodárstva.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	Priemerná		R.9

Opis

58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva

Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch.

Podpora hmotných a nehmotných investícií do inovácie,

Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív zameraných na posilnenie udržateľnosti výroby vína.

Pre sektor vinohradníctva a vinárstva je vo finančnom roku 2023 alokovaná výška finančných prostriedkov vo výške 0 EUR nakoľko finančný rok 2023 je financovaný pod Národným podporným programom na roky 2019 – 2023.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	7 040,00	
	O.36 (jednotka: Prijímatelia)	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	352 000,00	352 000,00

HARINWINE(58(1)(d)) - – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami

58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva

Kód intervencie (členský štát)	58.3
Názov intervencie	Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva
Typ intervencie	HARINWINE(58(1)(d)) – poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BALWINE(57(e)) prispievanie k obnoveniu rovnováhy medzi ponukou a dopytom na trhu s vínom v Únii s cieľom predchádzať krízam na trhu
RESWINE(57(k)) prispievanie k zvýšeniu odolnosti výrobcov voči výkyvom na trhu
SAFEWINE(57(f)) prispievanie k zaručeniu príjmov výrobcov vína v Únii, ktorí utrpeli straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, zvierat, chorôb alebo v dôsledku napadnutia škodcami

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávneným prijímateľom je vinohradník podľa článku 2 ods. 1 písm. a) delegovaného nariadenia (EÚ) 2018/273, ktorý vinohradníctvo prevádzkuje na vinohradníckej ploche, ktorá je súčasťou vinohradníckych oblastí Slovenského vinohradníckeho regiónu.

Oprávnené náklady:

a) 80 % nákladov na poistné, ktoré výrobcovia zaplatia za poistenie proti stratám zapríčineným

nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám,
b) 50 % nákladov na poistné, ktoré výrobcovia zaplatia za poistenie proti:
i) stratám uvedeným v písmene a) a stratám spôsobeným inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami,
ii) stratám spôsobeným zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami.

Podpora na poistenie úrody bude žiadateľovi vyplatená po predložení dokladu o úhrade.
Oprávnenými nákladmi sú náklady na úhradu poistného zaplatené v priebehu daného kalendárneho roka.

Realizácia tejto intervencie sa predpokladá od finančného roku 2027.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie na poistenie úrody uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. d) nesmie presiahnuť:
- 80% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, ods. 5. písm. a)
- 50% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, ods. 5. písm. b)

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Cieľom intervencie je zvýšenie ochrany vinohradníkov pred stratami spôsobenými klimatickými podmienkami, zvieratami a škodcami, keďže kompletná strata úrody môže ohroziť konkurencieschopnosť vinohradníkov a spôsobiť ich likvidáciu; zníženie rizika trvalého ukončenia vinohradníctva a zároveň zníženie požiadavky na štátnu pomoc v prípade katastrof.

8 Súlad s WTO
Jantárový kôš
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva	Priemerná		R.5

Opis

58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva

80% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, 5. a);
50% z celkových nákladov na poistné podľa článku 59, 5. b)

Pre sektor vinohradníctva a vinárstva je vo finančnom roku 2023 alokovaná výška finančných prostriedkov vo výške 0 EUR nakoľko finančný rok 2023 je financovaný pod Národným podporným programom na roky 2019 – 2023.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	4 500,00	
	O.36 (jednotka: Prijímatelia)	0,00	0,00	0,00	0,00	80,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	360 000,00	360 000,00

INFOR(58(1)(h)) - – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia

58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.

Kód intervencie (členský štát)	58.4
Názov intervencie	Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.
Typ intervencie	INFOR(58(1)(h)) – informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
MARKETWINE(57(g)) zvýšenie predajnosti a konkurencieschopnosti vinárskych výrobkov Únie, predovšetkým prostredníctvom vývoja inovačných výrobkov, postupov a technológií a dodávaním pridanej hodnoty v ktorejkoľvek fáze dodávateľského reťazca vrátane prvku prenosu vedomostí
QUALWINE(57(i)) prispievanie k zvýšeniu informovanosti spotrebiteľov o zodpovednej konzumácii vína a o systémoch kvality Únie týkajúcich sa vína

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.3	Propagácia zdravých, ako aj lokálnych potravín a prispôsobenie výroby dopytu spotrebiteľov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávneným žiadateľom môže byť organizácia výrobcov vinárskych výrobkov alebo združenie organizácií výrobcov vinárskych výrobkov, ktoré združujú podnikateľov v sektore vinárstva,

medziodvetvová organizácia v sektore vinárstva alebo združenie podnikateľov v sektore vinárstva.

Oprávnené náklady:

- informačné akcie zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenie pôvodu a zemepisné označenia

Intervencia je zameraná na podporu poskytovania informácií spotrebiteľom vzhľadom na systém Únie vzťahujúci sa na chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia, predovšetkým podmienky a účinky, v súvislosti s osobitnou kvalitou, povesťou alebo inými charakteristickými črtami vína vyplývajúcimi z konkrétneho zemepisného prostredia alebo pôvodu, podporu zodpovednej konzumácie vína a na riziká spojené s konzumáciou alkoholu.

Intervencia je zameraná na nadviazanie vzťahov s verejnosťou formou propagácie alebo reklamy a ďalšie rozvíjanie informovanosti cieľových skupín, podporu účasti na podujatiach, veľtrhoch alebo výstavách s medzinárodným významom, informačné kampane zamerané na systémy kvality Únie vzťahujúce sa na označenie pôvodu, zemepisné označenie a ekologickú výrobu, zamerané na zdôraznenie originality; prieskumy nových trhov potrebných pre rozšírenie odbytu.

Realizácia tejto intervencie sa predpokladá od finančného roku 2027.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50% z oprávnených výdavkov

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

nie je relevantné

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína	Priemerná		

Opis

58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína

Oprávnené náklady – 50%

Pre sektor vinohradníctva a vinárstva je vo finančnom roku 2023 alokovaná výška finančných prostriedkov vo výške 0 EUR nakoľko finančný rok 2023 je financovaný pod Národným podporným programom na roky 2019 – 2023.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	18 000,00	
	O.36 (jednotka: Akcie)	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	90 000,00	90 000,00

ACTREPUT(58(1)(i)) - – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch

58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch

Kód intervencie (členský štát)	58.5
Názov intervencie	Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch
Typ intervencie	ACTREPUT(58(1)(i)) – akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.36. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v sektore vinohradníctva a vinárstva

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
COMPWINE(57(a)) zlepšenie hospodárskej udržateľnosti a konkurencieschopnosti výrobcov vína v Únii
MARKETWINE(57(g)) zvýšenie predajnosti a konkurencieschopnosti vinárskych výrobkov Únie, predovšetkým prostredníctvom vývoja inovačných výrobkov, postupov a technológií a dodávaním pridanej hodnoty v ktorejkoľvek fáze dodávateľského reťazca vrátane prvku prenosu vedomostí
PERFWINE(57(d)) zlepšenie výkonnosti vinohradníckych a vinárskych podnikov Únie a ich prispôsobenie požiadavkám trhu a zároveň zvýšenie ich dlhodobej konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o výrobu a marketing vinárskych výrobkov vrátane úspor energie, celkovej energetickej efektívnosti a udržateľných postupov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnené náklady:

- akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané v súlade s nariadením (EU) 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc prostredníctvom vínnej turistiky vo výrobných regiónoch.

Cieľom intervencie bude podpora agroturizmu so zvyšovaním povedomia verejnosti o udržateľnom hospodárení, o využívaní nových rezistentných odrôd.

Podpora agroturizmu vo vinohradnícko-vinárskom sektore bude mať za následok vytvorenie nových pracovných miest, prínos ekonomických benefitov a rozvíjanie vínnej turistiky a gastronómie v rámci Slovenskej republiky.

Realizácia tejto intervencie sa predpokladá od finančného roku 2027.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

50% z oprávnených výdavkov.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Intervencia podporuje činnosť medziodvetvových organizácií, najmä čo sa týka zlepšenia reputácie viníc prostredníctvom vínnej turistiky a zlepšenia vedomostí o trhu.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Intervencie rešpektujú všetky príslušné ustanovenia prílohy 2 Dohody WTO.

9 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	Priemerná		

Opis

58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch

Oprávnené náklady – 50%

Pre sektor vinohradníctva a vinárstva je vo finančnom roku 2023 alokovaná výška finančných prostriedkov vo výške 0 EUR nakoľko finančný rok 2023 je financovaný pod Národným podporným programom na roky 2019 – 2023.

10 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu za 2023 – 2027
58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	13 333,33	
	O.36 (jednotka: Akcie)	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00	40 000,00

Mlieko a mliečne výrobky

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.4 - Mlieko a mliečne výrobky	Priemerná		R.1; R.10; R.11; R.5; R.9

Opis

67.4 - Mlieko a mliečne výrobky

V sektore mlieka a mliečnych výrobkov je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácie finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso). Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor mlieka a mliečnych výrobkov po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období. Do úvahy sa pri plánovaní preto brali údaje od odbytových organizácií pôsobiacich v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (primárne mlieko).

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
67.4 - Mlieko a mliečne výrobky	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	61 691,00	188 829,00	229 661,13	319 815,88	319 815,88	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	4,00	6,00	8,00	8,00	8,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	246 764,00	1 132 974,00	1 837 289,00	2 558 527,00	2 558 527,00	8 334 081,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.4.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

Kód intervencie (členský štát)	67.4.1
Názov intervencie	Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	**Opis**
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
4.8	Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Čiastočne
9.4	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je vybranými investíciami zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(a) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobenie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizáciu výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(b) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(d) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(c) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie; uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(e) podpora, vývoj a uplatňovanie:
·výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu;
·výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám;
·noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve;
·znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia;
·ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
Uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 9.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(f) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 4.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(g) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(k) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Predmet podpory:

Oprávnené sú výdavky uvedené v prílohe III delegovaného nariadenia Komisia (EÚ) 2022/126, ktoré sú vynakladané v súvislosti s touto intervenciou, a ktoré prispejú k dosiahnutiu cieľov operačného programu, ako aj nasledujúce výdavky:
·Investície do vývoja a zavádzania nových produktov alebo výrobných metód;
·Investície do zlepšenia existujúcej technológie skladovania a prepravy a to aj s ohľadom na ochranu klímy a znižovanie logistických nákladov,
·Investície do špecializovaných strojov a zariadení (vrátane príslušenstva);
·Investície do ustajňovacích priestorov za účelom zlepšenia a zachovania kvality výrobkov;
·Investície zamerané na zlepšenie chladiarenskej techniky;
·Investície do strojov/zariadení na čistenie priestorov výroby,
·Investície do zlepšenia existujúcej technológie skladovania a prepravy a to aj s ohľadom na ochranu klímy a znižovanie logistických nákladov;
·Investície vedúce k zlepšeniu hygieny pri dojení mlieka;
·Investície do spracovania mlieka;
·Investície na technické vybavenie pre výskumnú činnosť a vývoj v oblasti zlepšenia kvality výrobkov, zvyšovania odolnosti proti chorobám zvierat a obmedzenie používania veterinárnych liekov vrátane antibiotík a znižovania opadu,
·Investície zamerané na modernizáciu spoločných zariadení pre zamestnancov;
·Investície do nehmotného majetku konkrétne súvisiace so získavaním know-how so zameraním na

zvýšenie efektívnosti a udržateľnosti dopravy a skladovania, a to aj so zreteľom na zníženie emisií;
·Investície na obstaranie softvéru (nové informačné a komunikačné softvérové riešenia),

Za oblasť zmierňovania zmeny klímy, podpory výroby udržateľnej energie a zlepšenia hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom sú podporované:
·Investície zamerané na úsporu energie, ako sú napr.: investície do fotovoltaických panelov na výrobu elektrickej energie resp. iných obnoviteľných zdrojov energií; investície do strojov a zariadení s cieľom zníženia spotreby energie (resp. zvyšovanie energetickej účinnosti strojov a zariadení);
·Investície zamerané na ochranu klímy;
Týmito investíciami prispieva k sektorovému cieľu 46(f).
·Investície súvisiace s predchádzaním vzniku odpadu, redukciou odpadu napr. pri výrobe, balení a likvidácii obalových materiálov, recykláciou a ďalším zhodnocovaním odpadu a likvidáciou odpadu;
Týmito investíciami sa prispieva k sektorovému cieľu 46(e).

Nákup ochranných pomôcok a odevov pre zamestnancov s cieľom zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci nad rámec povinných pomôcok vymedzených platným legislatívnym rámcom Slovenska a EÚ.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.
Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.
Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté **náklady na zamestnancov** pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.
V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Táto intervencia zahŕňa aj dodatočne vzniknuté náklady a stratu príjmu vyplývajúce z realizovaných intervencií, ktoré súvisia s agroenvironementálno-klimatickými cieľmi a zo stanovených cieľov.
Táto intervencia zahŕňa napr. úver, lízing ako súčasť výdavkov spojených s investíciou.
Táto intervencia zahŕňa aj osobitné náklady na opatrenia na zlepšenie kvality a osobitné náklady na opatrenia na agroenvironmentálno-klimatické intervencie.

Investície do hmotných a nehmotných aktív sú oprávnené iba, ak:
·sú nadobudnuté a využívané podľa povahy, cieľov a zamýšľaného použitia, tj. v súlade s opisom tejto intervencie a v súlade so schváleným operačným programom,
·nadobudnuté hmotné a nehmotné aktíva zostanú vo vlastníctve alebo držbe prijímateľa od dátumu nadobudnutia aktív alebo od dátumu, keď boli tieto aktíva poskytnuté prijímateľovi do konca odpisovania alebo počas obdobia najmenej päť rokov alebo po dobu určenú vo vnútroštnátnom práve.
Ďalej platia ostatné ustanovenia uvedené v článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

V prípade agroenviromentálno-klimatických investícií ďalej platí, že:
·Operačné programy organizácií výrobcov, ich združení alebo skupín výrobcov, okrem sektorových cieľov 46(f) a cieľu 46(e), musia sledovať aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 12 (Intervencie

súvisiace s agroenviromntálno-klimatickými cieľmi) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

·Investície do hmotných aktív pozostávajúcich zo systémov na výrobu energie, sú oprávneným výdavkom iba v prípade, že množstvo vyrobenej energie nepresiahne množstvo energie, ktorú možno každoročne použiť na bežné činnosti prijímateľa prípadne člena výrobcu pokiaľ sa investícia vykonáva u člena výrobcu. Množstvo energie, ktorú možno každoročne použiť na bežné činnosti sa spravidla určuje ako spotreba za posledné tri roky.

·Prijímatelia musia v čase predloženia operačného programu predložiť dôkaz (špecifikácia projektov alebo iné technické dokumenty), ktorý preukáže očakávaný pozitívny prínos a dodatočný vplyv intervencie k dosiahnutiu jedného alebo viacerých environementálnych cieľov. Takto poskytnutý dôkaz musí obsahovať informácie o výsledkoch, ktoré by sa mohli vykonaním tejto intervencie dosiahnuť. Takýto dôkaz sa predkladá, ak je to relevantné, spolu s operačným programom aj v prípade zmien operačného programu.

·Investície, ktoré sledujú agroenvironmentálno-klimatické ciele sa môžu vykonávať v priestoroch prijímateľa alebo jeho členov-výrobcov alebo dcérskych spoločností podľa odseku 2 článku 12 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

·Operačný program musí obsahovať doložku o revízii v prípade zmien niektorej z príslušných povinných noriem, požiadaviek alebo povinností.

·Pozitívny vplyv intervencie na životné prostredie je potrebné preukázať expertízou vykonanou externým expertom.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Podpora na investície do hmotných a nehmotných aktív vrátane investícií na základe lízingových zmlúv, sa môže financovať jednorazovou sumou alebo v splátkach, tieto musia byť uvedené a schválené v operačnom programe.

V rámci tejto intervencie nie je povolená jednoduchá reprodukcia investícií rovnakými aktívami.

Finančná pomoc Únie poskytnutá prijímateľovi bude predmetom vymáhania v prípade, ak prijímateľ nedodrží podmienky stanovené v tejto intervencii a to podľa podmienok stanovených v odseku 9 článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Oprávnený žiadateľ (prijímateľ pomoci):

·Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

·Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementárnosť a vymedzenie sa:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe skutočne vzniknutých nákladov prijímateľa pomoci doložených faktúrami a inými dokladmi predloženými prijímateľom podpory v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do výšky:

- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií a to počas prvých piatich rokoch po roku uznania alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.
Zvyšnú časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 6 % hodnoty predávanej produkcie každej:
-organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov alebo
-skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organiáciami výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné fondy sa použíjú len na financovanie schválených operačných programov.
Operačný fond sa financuje:
-z finančných príspevkov členov organizácie výrobcov (skupiny výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupiny výrobcov); alebo oboch; alebo združenia ortganizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,
-z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) sa počíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov-prvovýrobcov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa v závislosti od činnosti a zamerania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov počíta nasledovne:

-**vo fáze čerstvosti alebo**
Pod fázou čerstvosti sa rozumie hodnota predaja surového mlieka ako takého.
To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh surové mlieko, ktoré dodávajú jej členovia – výrobcovia.

-**vo fáze prvého spracovania.**
Pod fázou prvého spracovania sa rozumie hodnota predaja plnotučného tekutého mlieka po prvom ošetrení pripraveného na predaj (voľne ložené) bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania pričom chladenie surového mlieka sa považuje za fázu prvého spracovania.
To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh tekuté mlieko vo fáze prvého spracovania, v ktorej sa mlieko bežne uvádza na trh bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov **bude uvádzať na trh** výrobky iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo vo fáze prvého spracovania, tj. **výrobky po ďalšom spracovaní**, hodnota predávanej producie sa bude rátať vždy **na úrovni prvého spracovania** pre ekvivalentný objem výrobku nasledovne**:**
-objem predávanej výroby mliečnych výrobkov spracovaných a predávaných OV vyjadrený v ekvivalente tekutého mlieka x trhová cena tekutého mlieka vo fáze„odoslania z organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov";
-hodnota sa vypočíta vo fáze prvého spracovania a nezahŕňa hodnotu akýchkoľvek nákladov na ďalšie

spracovanie alebo úpravu.

Do hodnoty predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa započítava **len produkcia** organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov-výrobcov, ktorú organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov, nadnárodné združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov **predáva**.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti, chorôb zvierat alebo zamorenia škodcami, akékoľvek odškodnenie získané na základe uvedených dôvodov, napr. poistenie produkcie a iné rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi-výrobcami možno zahrnúť do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého je poistné odškodnenie skutočne zaplatené.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nezahŕňa:

·hodnotu produkcie výrobkov, pre ktoré nebola organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov uznaná,

·náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie úpravy výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

·produkciu členov, ktorí vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácie výrobcov počas roka,

·hodnotu vedľajších výrobkov,

·produkciu členov-výrobcov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá sa predáva cez inú organizáciu alebo skupinu. Táto produkcia sa započítava do hodnoty predávanej produkcie tej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktoré produkciu umiestnili na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

·hodnotu priameho predaja členmi organizácie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané..

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

-a) DPH a

-b) nákladov na internú dopravu.

Na účely výpočtu hodnoty predávanej produkcie platia ustanovenia článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na získanie podpory na určité činnosti (akcie a investície) v prípade, že sa podpora bude požadovať na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada o podporu z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

ADVI1(47(1)(b)) - – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

67.4.2 - Poradenské služby a technická pomoc

Kód intervencie (členský štát)	67.4.2
Názov intervencie	Poradenské služby a technická pomoc
Typ intervencie	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych	Vysoká	Áno

	prvovýrobcov		
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
4.8	Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je zvýšiť vedomosti zamestnancov organizácií výrobcov vo vybranej oblasti.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46c) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie, uvedený cieľ priespieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(f) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 4.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(g) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46(k) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Poradenské služby a vzdelávanie sa môžu poskytovať v oblastiach ako sú:
-energetická účinnosť,
-zmierňovanie klimatickej zmeny,
-používanie veterinárnych liekov,
-znižovanie odpadu,
-podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľov a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
-plánovanie výroby a zavádzanie nových produktov,
-zvyšovanie obchodných zručností,
-manažment kvality.

<u>Predmet podpory:</u>
Náklady na externého konzultanta a materiálne náklady na vypracovanie štúdií v prílušnej oblasti, ktoré vznikli v súvislosti s touto intervenciou.

V rámci technickej asistencie sú oprávnené výdavky ako:

Výdavky súvisiace s vypracovaním plánov energetickej efektívnosti;

Výdavky súvisiace s vypracovaním plánov na zlepšenie nakladania s odpadom a znižovaním odpadu v rámci výrobného procesu;

Výdavky súvisiace s vypracovaním energetického auditu;

-

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.

Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté **náklady na zamestnancov** pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Poradenstvo musí prispieť k zvýšeniu spôsobilosti zamestnancov organizácie výrobcov, skupiny výrobcov a jej členov. Cieľom je celkové zlepšenie výkonnosti organizácie výrobcov, skupiny výrobcov a jej členov, optimalizácia výroby a prevádzky organizácie výrobcov, skupiny výrobcov a jej členov a zvýšenie kompetencií.

Poradenské služby môžu byť predmetom outsourcingu.

Podmienkou oprávnenosti je kvalifikované vzdelanie poskytovateľa poradenských služieb preukázané certifikátom, diplomom prípadne iným príbuzným dokladom.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Oprávnený žiadateľ (prijímateľ pomoci):

·Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

·Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementárnosť a vymedzenie sa:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe skutočne vzniknutých nákladov prijímateľa pomoci doložených faktúrami a inými dokladmi predloženými prijímateľom podpory v súvislosti s vykonávaním tejto

intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do výšky:
- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií a to počas prvých piatich rokoch po roku uznania alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.
Zvyšnú časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 6 % hodnoty predávanej produkcie každej:
-organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov alebo
-skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organizáciami výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné fondy sa použijú len na financovanie schválených operačných programov.
Operačný fond sa financuje:
-z finančných príspevkov členov organizácie výrobcov (skupiny výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupiny výrobcov); alebo oboch; alebo združenia organizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,
-z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) sa počíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov-prvovýrobcov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa v závislosti od činnosti a zamerania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov počíta nasledovne:
-**vo fáze čerstvosti alebo**
Pod fázou čerstvosti sa rozumie hodnota predaja surového mlieka ako takého.
To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh surové mlieko, ktoré dodávajú jej členovia – výrobcovia.

-**vo fáze prvého spracovania.**
Pod fázou prvého spracovania sa rozumie hodnota predaja plnotučného tekutého mlieka po prvom ošetrení pripraveného na predaj (voľne ložené) bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania pričom chladenie surového mlieka sa považuje za fázu prvého spracovania.
To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh tekuté mlieko vo fáze prvého spracovania, v ktorej sa mlieko bežne uvádza na trh bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov **bude uvádzať na trh** výrobky iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo vo fáze prvého spracovania, tj. **výrobky po ďalšom spracovaní**, hodnota predávanej produkcie sa bude rátať vždy **na úrovni prvého spracovania** pre ekvivalentný objem výrobku nasledovne**:**
-objem predávanej výroby mliečnych výrobkov spracovaných a predávaných OV vyjadrený v ekvivalente tekutého mlieka x trhová cena tekutého mlieka vo fáze „odoslania z organizácie výrobcov, nadnárodnej

organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov";

-hodnota sa vypočíta vo fáze prvého spracovania a nezahŕňa hodnotu akýchkoľvek nákladov na ďalšie spracovanie alebo úpravu.

Do hodnoty predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa započítava **len produkcia** organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov-výrobcov, ktorú organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov, nadnárodné združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov **predáva**.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti, chorôb zvierat alebo zamorenia škodcami, akékoľvek odškodnenie získané na základe uvedených dôvodov, napr. poistenie produkcie a iné rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi-výrobcami možno zahrnúť do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého je poistné odškodnenie skutočne zaplatené.

<u>Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nezahŕňa:</u>

·hodnotu produkcie výrobkov, pre ktoré nebola organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov uznaná,

·náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie úpravy výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

·produkciu členov, ktorí vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácie výrobcov počas roka,

·hodnotu vedľajších výrobkov,

·produkciu členov-výrobcov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá sa predáva cez inú organizáciu alebo skupinu. Táto produkcia sa započítava do hodnoty predávanej produkcie tej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktoré produkciu umiestnili na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

·hodnotu priameho predaja členmi organizácie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané..

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

-

-

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

-a) DPH a

-b) nákladov na internú dopravu.

Na účely výpočtu hodnoty predávanej produkcie platia ustanovenia článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na získanie podpory na určité činnosti (akcie a investície) v prípade, že sa podpora bude požadovať na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada o podporu z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s písm. d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

TRAINCO(47(1)(c)) - – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu

67.4.3 - Odborná príprava a výmena postupov

Kód intervencie (členský štát)	67.4.3
Názov intervencie	Odborná príprava a výmena postupov
Typ intervencie	TRAINCO(47(1)(c)) – odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov a adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj v otázkach používania organizovaných obchodných platforiem a komoditných búrz na spotovom a termínovanom trhu
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov

s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Odborná príprava a výmena osvedčených postupov prispejú k zlepšeniu postavenia organizácií výrobcov na trhu (ako aj v potravinovom reťazci). Odborná príprava bude zameraná na oblasti ako sú kvalita výrobkov, plánovanie výroby, propagácia a marketing, používanie veterinárnych liekov, zmena klímy a jej zmierňovanie a iné.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46c) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie, čím sa priespieva k špecifickému cieľu 3.

Predmet podpory:

·Odborná príprava, školenia, ďalšie vzdelávanie, napr. v oblasti:

- hodnotenie a optimalizácia obchodných stratégií,
- optimalizácia procesov a/alebo organizácie.

·Ďalšia odborná príprava, školenia a na zvýšenie kompetencie zamestnancov a členov producentov - vo vzťahu k napr.

- plánovanie výroby,
- zlepšovanie a udržiavanie kvality produktov vrátane minimalizácie,
- zvyšovanie úrovne komerčného vzdelávania,
- manažment kvality,

·Informačné dni (podujatia) pre členov výrobcov s cieľom posilniť členstvo v OV a informačné aktivity pre potenciálnych členov

Výdavky vynaložené v súvislosti s poskytovaním odbornej prípravy/školení/vzdelávania, ako napríklad (prenájom priestorov, náklady na stravu a dopravu, stravné), ktoré vznikli v súvislosti s odbornou prípravou,

Výdavky na obstarávanie publikácií (napr. brožúr, letákov, osvedčených postupov) a audiovizuálnych pomôcok, ktoré vznikli v súvislosti s odbornou prípravou;

Realizácia tohto zásahu bude formou napr. informačné dni, mentorský program, ďalšie vzdelávanie a školenia zamestnancov alebo členov výrobcov.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.

Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté **náklady na zamestnancov** pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Odborná príprava môže byť predmetom outsourcingu.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Oprávnený žiadateľ (prijímateľ pomoci):

·Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

·Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementárnosť a vymedzenie sa:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe skutočne vzniknutých nákladov prijímateľa pomoci doložených faktúrami a inými dokladmi predloženými prijímateľom podpory v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do výšky:

- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií a to počas prvých piatich rokoch po roku uznania alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Zvyšnú časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 6 % hodnoty predávanej produkcie každej:

-organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov alebo

-skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organiáciami výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné fondy sa použíjú len na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond sa financuje:

-z finančných príspevkov členov organizácie výrobcov (skupiny výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupiny výrobcov); alebo oboch; alebo združenia ortganizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,

-z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) sa počíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov-prvovýrobcov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa v závislosti od činnosti a zamerania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov počíta nasledovne:

-**vo fáze čerstvosti alebo**

Pod fázou čerstvosti sa rozumie hodnota predaja surového mlieka ako takého.

To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh surové mlieko, ktoré dodávajú jej členovia – výrobcovia.

-**vo fáze prvého spracovania.**

Pod fázou prvého spracovania sa rozumie hodnota predaja plnotučného tekutého mlieka po prvom ošetrení pripraveného na predaj (voľne ložené) bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania pričom chladenie surového mlieka sa považuje za fázu prvého spracovania.

To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh tekuté mlieko vo fáze prvého spracovania, v ktorej sa mlieko bežne uvádza na trh bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov **bude uvádzať na trh** výrobky iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo vo fáze prvého spracovania, tj. **výrobky po ďalšom spracovaní**, hodnota predávanej producie sa bude rátať vždy **na úrovni prvého spracovania** pre ekvivalentný objem výrobku nasledovne**:**

-objem predávanej výroby mliečnych výrobkov spracovaných a predávaných OV vyjadrený v ekvivalente tekutého mlieka x trhová cena tekutého mlieka vo fáze„odoslania z organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov";

-hodnota sa vypočíta vo fáze prvého spracovania a nezahŕňa hodnotu akýchkoľvek nákladov na ďalšie spracovanie alebo úpravu.

Do hodnoty predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa započítava **len produkcia** organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov-výrobcov, ktorú organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov, nadnárodné združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov **predáva**.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti, chorôb zvierat alebo zamorenia škodcami, akékoľvek odškodnenie získané na základe uvedených dôvodov, napr. poistenie produkcie a iné rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi-výrobcami možno zahrnúť do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého je poistné odškodnenie skutočne zaplatené.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nezahŕňa:

·hodnotu produkcie výrobkov, pre ktoré nebola organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov uznaná,

·náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie úpravy výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

·produkciu členov, ktorí vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácie výrobcov počas roka,

·hodnotu vedľajších výrobkov,

·produkciu členov-výrobcov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá sa predáva cez inú organizáciu alebo skupinu. Táto produkcia sa započítava do hodnoty predávanej produkcie tej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktoré produkciu umiestnili na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

·hodnotu priameho predaja členmi organizácie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov

alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh počas kalendárneho roka samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané..

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

-a) DPH a

-b) nákladov na internú dopravu.

Na účely výpočtu hodnoty predávanej produkcie platia ustanovenia článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na získanie podpory na určité činnosti (akcie a investície) v prípade, že sa podpora bude požadovať na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada o podporu z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s písm. f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov

67.4.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Kód intervencie (členský štát)	67.4.4
Názov intervencie	Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania
Typ intervencie	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
4.8	Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je posilnenie trvalej udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania, zlepšenie existujúcich skladovacích technológií a alternatívne logistické postupy. Táto intervenciamôže

viesť k zníženiu emisií.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46c) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie, uvedený cieľ priespieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46f) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, čím sa prispieva k dosiahnutiu špecifického cieľa 4.

Predmet podpory:

Výdavky súvisiace s tvorbou konceptov zameraných na zvýšenie efektívnosti a udržateľnosti prepravy a skladovania a to aj s ohľadom na zníženie emisií,

Výdavky zamerané na zlepšenie podnikovej logistiky (ako napr. plánovanie, optimalizácia postupov) ako sú napr. koncepty rozvoja a zlepšenia podnikovej logistiky.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.

Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté **náklady na zamestnancov** pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Oprávnený žiadateľ (prijímateľ pomoci):

·Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

·Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementárnosť a vymedzenie sa:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe skutočne vzniknutých nákladov prijímateľa pomoci doložených faktúrami a inými dokladmi predloženými prijímateľom podpory v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do výšky:

- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií a to počas prvých piatich rokoch po roku uznania alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.
Zvyšnú časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 6 % hodnoty predávanej produkcie každej:
-organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov alebo
-skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organiáciami výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné fondy sa použíjú len na financovanie schválených operačných programov.
Operačný fond sa financuje:
-z finančných príspevkov členov organizácie výrobcov (skupiny výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupiny výrobcov); alebo oboch; alebo združenia ortganizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,
-z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) sa počíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov-prvovýrobcov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa v závislosti od činnosti a zamerania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov počíta nasledovne:

-**vo fáze čerstvosti alebo**
Pod fázou čerstvosti sa rozumie hodnota predaja surového mlieka ako takého.
To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh surové mlieko, ktoré dodávajú jej členovia – výrobcovia.

-**vo fáze prvého spracovania.**
Pod fázou prvého spracovania sa rozumie hodnota predaja plnotučného tekutého mlieka po prvom ošetrení pripraveného na predaj (voľne ložené) bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania pričom chladenie surového mlieka sa považuje za fázu prvého spracovania.
To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh tekuté mlieko vo fáze prvého spracovania, v ktorej sa mlieko bežne uvádza na trh bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov **bude uvádzať na trh** výrobky iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo vo fáze prvého spracovania, tj. **výrobky po ďalšom spracovaní**, hodnota predávanej producie sa bude rátať vždy **na úrovni prvého spracovania** pre ekvivalentný objem výrobku nasledovne**:**
-objem predávanej výroby mliečnych výrobkov spracovaných a predávaných OV vyjadrený v ekvivalente tekutého mlieka x trhová cena tekutého mlieka vo fáze„odoslania z organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov";
-hodnota sa vypočíta vo fáze prvého spracovania a nezahŕňa hodnotu akýchkoľvek nákladov na ďalšie

spracovanie alebo úpravu.

Do hodnoty predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa započítava **len produkcia** organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov-výrobcov, ktorú organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov, nadnárodné združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov **predáva**.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti, chorôb zvierat alebo zamorenia škodcami, akékoľvek odškodnenie získané na základe uvedených dôvodov, napr. poistenie produkcie a iné rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi-výrobcami možno zahrnúť do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého je poistné odškodnenie skutočne zaplatené.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nezahŕňa:

·hodnotu produkcie výrobkov, pre ktoré nebola organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov uznaná,

·náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie úpravy výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

·produkciu členov, ktorí vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácie výrobcov počas roka,

·hodnotu vedľajších výrobkov,

·produkciu členov-výrobcov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá sa predáva cez inú organizáciu alebo skupinu. Táto produkcia sa započítava do hodnoty predávanej produkcie tej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktoré produkciu umiestnili na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

·hodnotu priameho predaja členmi organizácie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané..

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

-a) DPH a

-b) nákladov na internú dopravu.

Na účely výpočtu hodnoty predávanej produkcie platia ustanovenia článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na získanie podpory na určité činnosti (akcie a investície) v prípade, že sa podpora bude požadovať na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada o podporu z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s písm. g) Služby poskytované v oblasti infraštruktúry odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.4.5 - Propagácia, komunikácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.4.5
Názov intervencie	Propagácia, komunikácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Marketing výrobkov a jeho význam v súčasnosti rastie, pričom ho možno považovať za základnú funkciu organizácií výrobcov.

Organizácie výrobcov musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnou ponukou, novými

(kvalitnými) výrobkami a službami, vyhľadávať kupujúcich, skúmať ich zvyky, priania a potreby.
Kvalitný marketing by mal prebiehať kontinuálne, plánovane, v súlade s dlhodobou stratégiou a s využitím všetkých dostupných nástrojov.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46b) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu a 46h) propagácia a marketing výrobkov, čím sa sledujú špecifické ciele 2 a 3.

Predmet podpory:
Výdavky súvisiace s vypracovaním trhových analýz či prieskumu trhu a na reklamu a reklamné predmety
Náklady na ochutnávky v obchodoch,
Výdavky súvisiace s prezentáciou produkcie a zvýšenia stupňa rozpoznateľnosti organizácie výrobcov, ako napr. účasť na výstavách, ochutnávky v obchodoch, náklady na reklamu, výdavky na zriadenie a údržbu webových stránok organizácie výrobcov
Náklady na vytvorenie spoločnej marketingovej a komunikačnej stratégie organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou. Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené v rámci nákladov na zamestnancov.
Výdavky na administratívne náklady a **náklady na zamestnancov** nesmú presiahnuť 50 % z celkových nákladov na túto intervenciu.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Táto intervencia musí sledovať aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 14 (Propagácia, komunikácia a marketing) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Oprávnený žiadateľ (prijímateľ pomoci):
·Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a
·Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementárnosť a vymedzenie sa:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania

bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe skutočne vzniknutých nákladov prijímateľa pomoci doložených faktúrami a inými dokladmi predloženými prijímateľom podpory v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do výšky:
- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií a to počas prvých piatich rokoch po roku uznania alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Zvyšnú časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 6 % hodnoty predávanej produkcie každej:
-organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov alebo
-skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organiáciami výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné fondy sa použíjú len na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond sa financuje:
-z finančných príspevkov členov organizácie výrobcov (skupiny výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupiny výrobcov); alebo oboch; alebo združenia ortganizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,
-z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) sa počíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov-prvovýrobcov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa v závislosti od činnosti a zamerania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov počíta nasledovne:

-**vo fáze čerstvosti alebo**

Pod fázou čerstvosti sa rozumie hodnota predaja surového mlieka ako takého.

To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh surové mlieko, ktoré dodávajú jej členovia – výrobcovia.

-**vo fáze prvého spracovania.**

Pod fázou prvého spracovania sa rozumie hodnota predaja plnotučného tekutého mlieka po prvom ošetrení pripraveného na predaj (voľne ložené) bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania pričom chladenie surového mlieka sa považuje za fázu prvého spracovania.

To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh tekuté mlieko vo fáze prvého spracovania, v ktorej sa mlieko bežne uvádza na trh bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov **bude**

uvádzať na trh výrobky iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo vo fáze prvého spracovania, tj. **výrobky po ďalšom spracovaní**, hodnota predávanej producie sa bude rátať vždy **na úrovni prvého spracovania** pre ekvivalentný objem výrobku nasledovne**:**

-objem predávanej výroby mliečnych výrobkov spracovaných a predávaných OV vyjadrený v ekvivalente tekutého mlieka x trhová cena tekutého mlieka vo fáze„odoslania z organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov";

-hodnota sa vypočíta vo fáze prvého spracovania a nezahŕňa hodnotu akýchkoľvek nákladov na ďalšie spracovanie alebo úpravu.

Do hodnoty predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa započítava **len produkcia** organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov-výrobcov, ktorú organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov, nadnárodné združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov **predáva**.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti, chorôb zvierat alebo zamorenia škodcami, akékoľvek odškodnenie získané na základe uvedených dôvodov, napr. poistenie produkcie a iné rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi-výrobcami možno zahrnúť do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého je poistné odškodnenie skutočne zaplatené.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nezahŕňa:

·hodnotu produkcie výrobkov, pre ktoré nebola organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov uznaná,

·náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie úpravy výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

·produkciu členov, ktorí vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácie výrobcov počas roka,

·hodnotu vedľajších výrobkov,

·produkciu členov-výrobcov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá sa predáva cez inú organizáciu alebo skupinu. Táto produkcia sa započítava do hodnoty predávanej produkcie tej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktoré produkciu umiestnili na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

·hodnotu priameho predaja členmi organizácie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané..

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

-a) DPH a

-b) nákladov na internú dopravu.

Na účely výpočtu hodnoty predávanej produkcie platia ustanovenia článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na získanie podpory na určité činnosti (akcie a investície) v prípade, že sa podpora bude požadovať na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada o podporu z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s písm. f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

COMM(47(2)(l)) - – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov

67.4.6 - Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov

Kód intervencie (členský štát)	67.4.6
Názov intervencie	Komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov
Typ intervencie	COMM(47(2)(l)) – komunikačné činnosti zamerané na zvyšovanie povedomia a informovanie spotrebiteľov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Mlieko a mliečne výrobky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je predchádzať krízam alebo riešiť narušenie trhov v sektore mlieka posilnením komunikačných opatrení zameraných na zvyšovanie povedomia a informovanosti spotrebiteľov.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu podľa článku 46 písmeno j) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore, uvedený cieľ prispieva k špecifickému cieľu 1 a 3.

Predmet podpory:

Výdavky na obstaranie propagačných materiálov,

Výdavky na vypracovanie komunikačnej (propagačnej) kampane,
Výdavky na prieskum trhu a analýzu spotrebiteľského správania.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou. Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené v rámci nákladov na zamestnancov.
Výdavky na administratívne náklady a náklady na zamestnancov nesmú presiahnuť 50 % z celkových nákladov na túto intervenciu.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Oprávnený žiadateľ (prijímateľ pomoci):
·Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia EÚ č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a
·Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementárnosť a vymedzenie sa:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe skutočne vzniknutých nákladov prijímateľa pomoci doložených faktúrami a inými dokladmi predloženými prijímateľom podpory v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do výšky:
- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií a to počas prvých piatich rokoch po roku uznania alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.
Zvyšnú časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 6 % hodnoty predávanej produkcie každej:
-organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov alebo
-skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organiáciami výrobcov alebo ich

združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné fondy sa použíjú len na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond sa financuje:

-z finančných príspevkov členov organizácie výrobcov (skupiny výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupiny výrobcov); alebo oboch; alebo združenia ortganizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,

-z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) sa počíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov-prvovýrobcov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa v závislosti od činnosti a zamerania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov počíta nasledovne:

-**vo fáze čerstvosti alebo**

Pod fázou čerstvosti sa rozumie hodnota predaja surového mlieka ako takého.

To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh surové mlieko, ktoré dodávajú jej členovia – výrobcovia.

-**vo fáze prvého spracovania.**

Pod fázou prvého spracovania sa rozumie hodnota predaja plnotučného tekutého mlieka po prvom ošetrení pripraveného na predaj (voľne ložené) bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania pričom chladenie surového mlieka sa považuje za fázu prvého spracovania.

To platí v prípade, že činnosťou organizácie výrobcov je uvádzať na trh tekuté mlieko vo fáze prvého spracovania, v ktorej sa mlieko bežne uvádza na trh bez akéhokoľvek ďalšieho spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov **bude uvádzať na trh** výrobky iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo vo fáze prvého spracovania, tj. **výrobky po ďalšom spracovaní**, hodnota predávanej producie sa bude rátať vždy **na úrovni prvého spracovania** pre ekvivalentný objem výrobku nasledovne**:**

-objem predávanej výroby mliečnych výrobkov spracovaných a predávaných OV vyjadrený v ekvivalente tekutého mlieka x trhová cena tekutého mlieka vo fáze„odoslania z organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov”;

-hodnota sa vypočíta vo fáze prvého spracovania a nezahŕňa hodnotu akýchkoľvek nákladov na ďalšie spracovanie alebo úpravu.

Do hodnoty predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa započítava **len produkcia** organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov-výrobcov, ktorú organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov, nadnárodné združenie organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov **predáva**.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti, chorôb zvierat alebo zamorenia škodcami, akékoľvek odškodnenie získané na základe uvedených dôvodov, napr. poistenie produkcie a iné rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi-výrobcami možno zahrnúť do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého je poistné odškodnenie skutočne zaplatené.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nezahŕňa:

·hodnotu produkcie výrobkov, pre ktoré nebola organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov uznaná,

·náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie úpravy výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

·produkciu členov, ktorí vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácie výrobcov počas roka,

·hodnotu vedľajších výrobkov,

·produkciu členov-výrobcov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá sa predáva cez inú organizáciu alebo skupinu. Táto produkcia sa započítava do hodnoty predávanej produkcie tej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktoré produkciu umiestnili na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

·hodnotu priameho predaja členmi organizácie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (kravského, ovčieho alebo kozieho) **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané..

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

-a) DPH a

-b) nákladov na internú dopravu.

Na účely výpočtu hodnoty predávanej produkcie platia ustanovenia článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na získanie podpory na určité činnosti (akcie a investície) v prípade, že sa podpora bude požadovať na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada o podporu z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s písm. d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

Bravčové mäso

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.5 - Bravčové mäso	Priemerná		R.10; R.11; R.9

Opis

67.5 - Bravčové mäso

V sektore bravčového mäsa je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácie finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso). Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor bravčového mäsa po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
67.5 - Bravčové mäso	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	88 824,00	203 925,00	330 681,00	306 994,00	306 994,00	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	1,00	2,00	2,00	3,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	88 824,00	407 850,00	661 362,00	920 982,00	920 982,00	3 000 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.5.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

Kód intervencie (členský štát)	67.5.1
Názov intervencie	Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
9.4	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Bravčové mäso Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prostredníctvom vybraných investícií zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť, optimalizovať výrobné náklady a prispieť k zmierneniu klimatických zmien.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46 písm. a) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobenie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizáciu výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácii cien výrobcov. Tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46(b) koncentrácia ponuky a marketingu, a to aj prostredníctvom priameho marketingu, pričom tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto investícia prispeje k odvetvovému cieľu 46 písm. d) výskumu a vývoju udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti voči škodcom, chorobám zvierat, zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, inovačných postupov a výrobných techník zvyšujúcich hospodársku konkurencieschopnosť a stimuluje rozvoj trhu. Tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46(e), ktorý podporuje, rozvíja a uplatňuje:

• výrobné metódy a techniky, ktoré sú ohľaduplné k životnému prostrediu;

• výrobné postupy odolné voči škodcom a chorobám;

• normy zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú minimálne požiadavky stanovené v právnych predpisoch Únie a vnútroštátnych právnych predpisoch;

• znižovanie odpadu a environmentálne vhodné využívanie a nakladanie s vedľajšími produktmi, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia;

• ochrana a zvyšovanie biodiverzity a trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov, najmä ochrana

vody, pôdy a ovzdušia.

Tento cieľ prispieva k osobitnému cieľu 9.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46 písm. g) zvyšovaniu obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú uznávané systémy kvality Únie alebo vnútroštátne systémy kvality. Tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46(f), ktorý prispieva k zmierňovaniu zmeny klímy a prispôsobovaniu sa jej. Tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 4.

Tento zásah prispieva k odvetvovému cieľu 46(k) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152. Tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Predmet podpory:

Investície do hmotného a nehmotného majetku, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov operačného programu, ako sú:

• oprávnené výdavky podľa prílohy III k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2022/126 ako:

• odkúpenie nezastavaného pozemku;

• nákup alebo prenájom hmotného majetku

• prenájom hmotného majetku;

• investície do dopravných prostriedkov pre internú dopravu;

• investície do doplnkového vybavenia pre chladiarenskú alebo riadenú prepravu nákladných vozidiel;

• investície do akcií alebo majetkových účastí spoločností, ktoré priamo prispievajú k dosiahnutiu cieľov operačného programu;

• investície do vývoja a zavádzania nových produktov alebo výrobných metód;

• investície do špecializovaných strojov a zariadení (vrátane príslušenstva);

• investície do ustajňovacích priestorov na zlepšenie a udržanie kvality produktov;

• investície do strojov/zariadení na vyčistenie výrobných priestorov;

• investície do technického vybavenia pre výskumnú činnosť a vývoj na zlepšenie kvality produktov, zvýšenie odolnosti voči chorobám zvierat a zníženie používania veterinárnych liekov vrátane antibiotík a ich vyčerpania;

• modernizácia spoločných zariadení pre zamestnancov;

• Investície, konkrétne, výdavky súvisiace s obstaraním informačných a komunikačných nástrojov (nové informačné a komunikačné softvérové riešenia).

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.

Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté **náklady na zamestnancov** pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje **štandardná paušálna sadzba** pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Zmiernenie klimatických zmien, podpora trvalo udržateľnej výroby energie a zlepšenie nakladania s poľnohospodárskym odpadom sú podporované:

• investíciami na úsporu energie, ako sú: investície do fotovoltaických panelov na výrobu elektriny alebo iných obnoviteľných zdrojov energie; investície do strojov a zariadení na zníženie spotreby energie (alebo

zvýšenie energetickej účinnosti strojov a zariadení);

• investície zamerané na ochranu klímy;

• sú získavané a používané podľa charakteru, cieľov a zamýšľaného použitia, t. j. v súlade s popisom tohto zásahu a v súlade so schváleným operačným programom;

• nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok zostáva vo vlastníctve alebo držbe príjemcu odo dňa nadobudnutia majetku alebo odo dňa, keď bol tento majetok sprístupnený príjemcovi, do konca doby odpisovania alebo po dobu najmenej päť rokov.

Okrem toho sa uplatňujú ostatné ustanovenia uvedené v článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Okrem toho v prípade agro-environmentálnych-klimatických investícií:

• Operačné programy organizácií výrobcov, ich združení alebo skupín výrobcov okrem sektorových cieľov 46(f) a 46(e) sledujú aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 12 (Intervencie spojené s agro-environmentálnymi klimatickými cieľmi) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

• Investície do hmotného majetku pozostávajúceho zo systémov na výrobu energie budú oprávnenými výdavkami len vtedy, ak množstvo vyrobenej energie nepresiahne množstvo energie, ktoré je možné ročne použiť na bežné činnosti príjemcu. Bežnú ročnú potrebu energie preukazuje príjemca pomoci spravidla na základe priemernej spotreby za posledné tri roky pred rokom schválenia operačného programu.

• V čase predkladania operačného programu musia príjemcovia poskytnúť dôkazy (špecifikáciu projektov alebo iné technické dokumenty) preukazujúce očakávaný pozitívny prínos a dodatočný vplyv intervencie na dosiahnutie jedného alebo viacerých environmentálnych cieľov. Takto poskytnuté dôkazy zahŕňajú informácie o výsledkoch, ktoré by sa dali dosiahnuť vykonaním tejto intervencie. Takýto dôkaz sa v prípade potreby poskytne spolu s operačným programom aj v prípade zmien a doplnení operačného programu.

• Investície sledujúce agro-environmentálne-klimatické ciele sa môžu vykonávať v priestoroch príjemcu alebo jeho členov vyrábajúcich alebo dcérskych spoločností, ako je uvedené v odseku 2 článku 12 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

• Operačný program bude obsahovať revíznu doložku v prípade zmien niektorej z relevantných záväzných noriem, požiadaviek alebo povinností.

• Pozitívny vplyv intervencie na životné prostredie je potrebné preukázať expertízou vykonanou externým odborníkom.

• Proces schvaľovania operačného programu posúdi, či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

• Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vrátane investícií na základe lízingových zmlúv môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach, ktoré musia byť identifikované a schválené v operačnom programe.

• V rámci tejto intervencie nie je povolená jednoduchá reprodukcia investícií tým istým majetkom.

• Finančná pomoc Únie poskytnutá príjemcovi podlieha vymáhaniu, ak príjemca nedodržiava podmienky stanovené v tejto intervencii, s výhradou podmienok stanovených v článku 11 ods. 9 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Oprávnený žiadateľ (príjemca):

• Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

• Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementarita a vymedzenie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe nákladov skutočne vynaložených príjemcom pomoci, doložených faktúrami a inými podpornými dokumentmi predloženými príjemcom v súvislosti s realizáciou tejto investície.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do:

- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy zásahov počas prvých piatich rokov nasledujúcich po roku uznania; alebo
- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Zostávajúcu časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

Pre skupiny výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na druhy intervencií.

Finančná pomoc Únie je obmedzená na 6 % hodnoty predanej výroby každého z týchto výrobkov:

- organizáciami výrobcov alebo združením organizácií výrobcov, alebo
- skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených organizáciami výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné prostriedky sa použijú len na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond bude financovaný z:

- finančných príspevkov od členov organizácie výrobcov (skupina výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupina výrobcov); alebo oboch; alebo združenia organizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,
- z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predanej výroby v sektore bravčového mäsa sa vypočíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov, ktorú táto organizácia alebo skupina umiestnila na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predanej výroby v sektore bravčového mäsa sa v závislosti od činnosti a merania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov vypočíta takto:

- v štádiu čerstvosti, príp., štádium čerstvosti sa vzťahuje na hodnotu živých zvierat (napr. živé ošípané). Hodnota predaja živých zvierat v EUR sa zahrnie do hodnoty predanej produkcie.
- prvé spracovanie.

Prvá fáza spracovania sa vzťahuje na hodnotu výroby čerstvého mäsa predávaného vo forme jatočných tiel bez ďalšieho spracovania (napr. celé jatočné telá). Hodnota celých jatočných tiel sa zahrnie do hodnoty predanej produkcie, ktorá sa považuje za prvú fázu spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov budú uvádzať na trh iné výrobky ako výrobky v štádiu čerstvosti alebo prvého spracovania, t. j. výrobky po ďalšom spracovaní, hodnota predávaného procesu sa vždy vypočíta na úrovni prvého spracovania, t. j. objem predanej výroby mäsových výrobkov v ekvivalente hmotnosti jatočného tela x trhová cena čerstvých jatočných tiel v štádiu „odoslania od organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov“.

Hodnota predanej výroby môže zahŕňať hodnotu výroby, na ktorú sa vzťahujú zmluvy dohodnuté organizáciou výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov alebo skupinou výrobcov v mene svojich členov.

Iba produkcia organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov, predávaná organizáciou výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov, združením organizácií výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov združenia organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov sa započítajú do hodnoty predanej výroby v sektore bravčového mäsa.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku živelnej pohromy, klimatickej udalosti, choroby zvierat alebo zamorenia škodcami, akákoľvek kompenzácia získaná z týchto dôvodov, napr. poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej výrobnými členmi sa môžu zahrnúť do

hodnoty predanej výroby za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa poistná náhrada skutočne vypláca.

Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa nezahŕňa:

• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré nebola uznaná organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov alebo skupina výrobcov,

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie spracovanie výrobkov alebo hodnota dokončených spracovaných výrobkov;

• výroba členov, ktorí v priebehu roka odstúpili z organizácie výrobcov alebo producentov alebo združenia výrobcov,

• hodnota vedľajších produktov,

• výroba členov organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov sa predáva prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa spočítava s hodnotou predávanej výroby organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá umiestnila výrobu na trh. Dvojité započítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej produkcie v bravčového mäsa **združenia organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov** sa počíta na základe produkcie umiestňovanej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov, a ich členskými organizáciami výrobcov a zahŕňa len produkciu tých výrobkov, pre ktoré bolo združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov uznané.

Ak sa však pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a osobitne pre ich členské organizácie výrobcov schváli operačné programy, hodnota predávanej produkcie započítaná do operačných programov členov sa nezohľadní vo výpočte hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predajná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- a) DPH; a
- b) náklady na vnútornú dopravu.

a ako sa ďalej ustanovuje v článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité aktivity (akcie a investície) v prípade, že sa bude žiadať o podporu na tie isté aktivity, na ktoré sa požaduje podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc spĺňa definície v odseku 11 Pomoc na štrukturálne úpravy poskytnutá prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k dohode WTO. Pomoc bude poskytnutá vo forme investičnej pomoci.

TRANS(47(1)(e)) - – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov

67.5.4 - Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania

Kód intervencie (členský štát)	67.5.4
Názov intervencie	Akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania
Typ intervencie	TRANS(47(1)(e)) – akcie na zvýšenie udržateľnosti a efektívnosti prepravy a skladovania výrobkov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Bravčové mäso Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tohto zásahu je zvýšiť udržateľnosť a efektívnosť prepravy a skladovania, zlepšenie existujúcich skladovacích technológií a alternatívnych logistických postupov. Tento zásah môže viesť k zníženiu

emisií.
Tento zásah prispieva k odvetvovému cieľu 46c) zlepšením strednej a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä vďaka modernizácii, tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.
Tento zásah prispieva k sektorovému cieľu 46f) prispieva k zmierňovaniu a prispôsobeniu zmeny klímy, čím prispieva k dosiahnutiu špecifického cieľa 4.

Predmet podpory:
výdavky týkajúce sa zlepšovania existujúcich technológií skladovania a dopravy vrátane ochrany klímy a zníženia logistických nákladov, ktoré nie sú uvedené v prílohe 2 Komisie delegované nariadenie (EÚ) 2022/126,
výdavky týkajúce sa nadobudnutia alebo rozvoja konceptov alebo know-how zameraných na zvýšenie efektívnosti a udržateľnosti dopravy a skladovania, a to s cieľom znížiť emisie; a
výdavky zamerané na zlepšenie obchodnej logistiky (napríklad plánovanie, optimalizácia postupov), ako sú koncepty rozvoja a zlepšenie obchodnej logistiky

Oprávnené sú aj administratívne a náklady na zamestnancov (vrátane poradcov organizácií výrobcov) priamo spojené s prípravou, implementáciou alebo následným sledovaním tohto zásahu.
Schvaľovací proces prevádzkového programu posúdi, či plánovaný zásah prispieva k dosiahnutiu cieľov prevádzkového programu.

Oprávnený žiadateľ (príjemca):
• Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa regulácie (EÚ) č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a
• Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementarita a vymedzenie:
Podpora v rámci tohto zásahu je synergická pre iné zásahy strategického plánu. Uchádzači budú informovaní o tom, že položka výdavkov deklarovaná v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno vyhlásiť za podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástrojov Únie alebo akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívne šeky na odstránenie rizika dvojitého financovania vykoná Agentúra pre platbu v poľnohospodárstve na úrovni žiadateľa a na úrovni položky výdavkov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50% skutočných výdavkov a zvýši sa na 60% v prípade združení.
Výška podpory sa vypočíta na základe nákladov, ktoré skutočne vznikli príjemcovi pomoci, podporované faktúrami a inými podpornými dokumentmi predloženými príjemcom v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.
V prípade producentových organizácií a ich združení sa pomoc Únie udeľuje na:
- 60 % skutočných výdavkov, ktoré vznikli v prípade typov intervencií počas prvých piatich rokov po roku uznania; alebo
- 50 % skutočných výdavkov, ktoré vznikli v prípade typov intervencií.

Zostávajúcu časť skutočných výdavkov znáša výrobné organizácie a ich združenia.
V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie udeľuje až na 50 % skutočných výdavkov, ktoré vznikli v prípade typov zásahov.
Finančná pomoc únie je obmedzená na 6 % hodnoty predávanej výroby každého z nasledujúcich:
- výrobné organizácie alebo združenie producentových organizácií, alebo
- skupiny výrobcov.
Finančná pomoc únie sa vyplatí do prevádzkových fondov zriadených výrobcami alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Prevádzkové fondy sa používajú iba na financovanie schválených

prevádzkových programov.
Prevádzkový fond je financovaný:
- finančné príspevky členov organizácie výrobcov alebo samotnej organizácie producentov; alebo obaja; alebo asociácia organizácií producentov prostredníctvom členov tohto združenia,
- z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa sa vypočíta na základe výroby samotnej výrobnej organizácie, organizácie nadnárodných výrobcov alebo producentov a jej členov výrobcov, ktorí túto organizáciu alebo skupinu zaradili počas kalendárneho roka.
Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa sa vypočíta takto v závislosti od aktivity a merania organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov:
- vo fáze čerstvosti, alebo
Fáza čerstvosti sa vzťahuje na hodnotu živých zvierat (napr. Živé ošípané). Hodnota EUR predaja živých zvierat je zahrnutá do hodnoty predávanej výroby.
- Prvé spracovanie.
Prvá fáza spracovania sa vzťahuje na hodnotu výroby čerstvého mäsa predávaného vo forme jatočných tiel bez ďalšieho spracovania (napr. Celé jatočné telá). Hodnota celých jatočných tiel sa zahrnuje do hodnoty predávanej výroby, ktorá sa považuje za prvú fázu spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov alebo skupina výrobcov bude predávať produkty iné ako výrobky v fáze čerstvosti alebo prvého spracovania, t. j. výrobky po ďalšom spracovaní sa hodnota predávaného procesu vždy vypočíta na úrovni prvej spracovania, t. j. objem predávaného výroby mäsových výrobkov v ekvivalente hmotnosti jatočných vozidiel x trhová cena čerstvých jatočných tiel vo fáze „odoslania od organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov“.
Hodnota predávanej produkcie môže zahŕňať hodnotu výroby, na ktorú sa vzťahujú zmluvy, ktoré vyjednala organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov alebo skupina výrobcov v mene svojich členov.

Iba výroba organizácie výrobcov, Asociácie organizácií výrobcov, nadnárodné asociácie organizácií výrobcov, nadnárodnej asociácie výrobcov alebo skupiny alebo ich členov, ktorú predáva organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov, Asociácia výrobcov Združenie organizácií výrobcov alebo skupiny výrobcov sa započítava do hodnoty predávanej produkcie v sektore bravčového mäsa.
V prípade zníženia výroby v dôsledku prírodnej katastrofy, klimatickej udalosti, choroby zvierat alebo zamorenia škodcov, akákoľvek kompenzácia získaná z týchto dôvodov, napr. Výrobné poistenie a ďalšie rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi výrobcov môžu byť zahrnuté do hodnoty predávaného výroby za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa poistná náhrada skutočne zaplatí.

Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa nezahŕňa:
• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré nebola uznaná organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov alebo skupina výrobcov,
• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšie spracovanie výrobkov alebo hodnota dokončených spracovaných výrobkov;
• výroba členov, ktorí v priebehu roka odstúpili z organizácie výrobcov alebo producentov alebo združenia výrobcov,
• hodnota vedľajších produktov,
• výroba členov organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov sa predáva prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa spočítava s hodnotou predávanej výroby organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá umiestnila výrobu na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa združením organizácií výrobcov alebo nadnárodnej asociácie organizácií výrobcov sa vypočíta na základe výroby predávanej počas kalendárneho roka Asociáciou samotných výrobcov organizácií výrobcov a ich organizácií a členov a zahŕňajú iba výrobu tých výrobkov, pre ktoré bola uznaná asociácia organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre asociáciu organizácií výrobcov alebo pre nadnárodné združenie organizácií výrobcov a konkrétne pre ich organizácie alebo členov, hodnota predávanej výroby započítaná do operačných programov členov sa nezohľadňuje vo výpočte hodnoty predávanej výroby združenia.

Predávaná výroba organizácie alebo skupiny výrobcov sa fakturuje bez:

- a) DPH; a
- b) nákladov na vnútornú dopravu,

a ako sa ďalej ustanovuje v článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú mať nárok na podporu určitých činností (akcie a investície) v prípade, že podpora bude požiadaná o rovnaké činnosti, pre ktoré sa podpora požaduje od EAFRD.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora sa poskytuje v súlade s pododsekom (g) infraštruktúrne služby v odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k dohode WTO.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.5.6 - Propagácia, komunikácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.5.6
Názov intervencie	Propagácia, komunikácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Bravčové mäso Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Marketing výrobkov a jeho význam možno považovať za podstatnú pre organizácie výrobcov.

Organizácie výrobcov musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnými dodávkami, novými (kvalitnými) produktmi a službami, hľadať spotrebiteľov, preskúmať ich návyky, želania a potreby. Medzi hlavné marketingové aktivity patrí výskum, vývoj nových produktov, ich distribúcia, komunikácia so zákazníkom, tvorba ceny a poskytovanie služieb zákazníkovi. Kvalitný marketing by sa mal uskutočňovať nepretržite, plánovane, v súlade s dlhodobou stratégiou firmy a používaním všetkých dostupných nástrojov.

Táto intervencia prispieva k sektorovému cieľu 46b) koncentrácia dodávok a marketingu výrobkov vrátane priameho marketingu a 46h) propagácie a marketingu výrobkov, čím sa snaží o konkrétne ciele 2 a 3.

Predmet podpory:

Výdavky týkajúce sa vývoja analýz trhu alebo prieskumu trhu a reklamných a reklamných položiek

Náklady na ochutnávky v obchodoch;

Výdavky týkajúce sa prezentácie výroby a zvýšenia stupňa rozpoznávania organizácie výrobcov, ako je účasť na výstavách, ochutnávky obchodov, náklady na reklamu, výdavky na zriadenie a údržbu webovej stránky.

Oprávnené sú aj administratívne a náklady na zamestnancov priamo spojené s prípravou, implementáciou alebo následným sledovaním tejto intervencie, ale nepresahujúc 50 % z celkových nákladov na intervenciu.

Táto intervencia sa venuje aspoň jednému z cieľov stanovených v článku 14 (propagácia, komunikácia a marketing) delegovaného nariadenia komisie (EÚ) 2022/126.

Schvaľovací proces operačného programu posúdi, či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov stanovených v operačnom programe.

Oprávnený žiadateľ (príjemca):

• organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa regulácie (EÚ) č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

• skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov

Okrem toho sa uplatňujú ostatné ustanovenia uvedené v článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Okrem toho v prípade agro-environmentálnych-klimatických investícií:

Operačné programy organizácií výrobcov, ich združení alebo skupín výrobcov okrem sektorových cieľov 46(f) a 46(e) sledujú aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 12 (Intervencie spojené s agroenvironmentálnymi klimatickými cieľmi) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

• Investície do hmotného majetku pozostávajúceho zo systémov na výrobu energie budú oprávnenými výdavkami len vtedy, ak množstvo vyrobenej energie nepresiahne množstvo energie, ktoré je možné ročne použiť na bežné činnosti príjemcu. Bežnú ročnú potrebu energie preukazuje príjemca pomoci na základe priemernej spotreby za posledné tri roky pred rokom schválenia operačného programu.

• V čase predkladania operačného programu musia príjemcovia poskytnúť dôkazy (špecifikáciu projektov alebo iné technické dokumenty) preukazujúce očakávaný pozitívny prínos a dodatočný vplyv intervencie na dosiahnutie jedného alebo viacerých environmentálnych cieľov. Takto poskytnuté dôkazy zahŕňajú informácie o výsledkoch, ktoré by sa dali dosiahnuť vykonaním tejto intervencie. Takýto dôkaz sa v prípade potreby poskytne spolu s operačným programom aj v prípade zmien a doplnení operačného programu.

• Investície sledujúce agro-environmentálne-klimatické ciele sa môžu vykonávať v priestoroch príjemcu alebo jeho členov vyrábajúcich alebo dcérskych spoločností, ako je uvedené v odseku 2 článku 12 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

• Operačný program bude obsahovať revíznu doložku v prípade zmien niektorej z relevantných záväzných noriem, požiadaviek alebo povinností.

• Pozitívny vplyv zásahu na životné prostredie je potrebné preukázať expertízou vykonanou externým odborníkom.

V schvaľovacom procese operačného programu sa posúdi, či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vrátane investícií na základe lízingových zmlúv môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach, ktoré musia byť identifikované a schválené v operačnom programe.

V rámci tohto zásahu nie je povolená jednoduchá reprodukcia investícií tým istým majetkom.

Finančná pomoc Únie poskytnutá príjemcovi podlieha vymáhaniu, ak príjemca nedodržiava podmienky stanovené v tejto intervencii, s výhradou podmienok stanovených v odseku 9 článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Komplementarity a vymedzenie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická pre iné intervencie strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní o tom, že položka výdavkov deklarovaná v žiadosti o platbu z jednej intervencie strategického plánu nemožno vyhlásiť za podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástrojov Únie alebo akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívnu kontrolu na odstránenie rizika dvojitého financovania vykoná platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni položky výdavkov.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Výška podpory sa vypočíta na základe nákladov, ktoré skutočne vznikli príjemcovi pomoci, podporované faktúrami a inými podpornými dokumentmi predloženými príjemcom v súvislosti s vykonávaním tejto intervencie.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie udeľuje na:

- 60 % skutočných výdavkov, ktoré vznikli v prípade typov intervencií počas prvých piatich rokov po roku uznania; alebo
- 50 % skutočných výdavkov, ktoré vznikli v prípade typov intervencií.

Zostávajúcu časť skutočných výdavkov znáša organizácie výrobcov a ich združenia.

V prípade skupín výrobcov sa pomoc Únie udeľuje až na 50 % skutočných výdavkov, ktoré vznikli v prípade typov zásahov.

Finančná pomoc únie je obmedzená na 6 % hodnoty predávanej produkcie každého z nasledujúcich:

- organizácie výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov, alebo
- skupiny výrobcov.

Finančná pomoc únie sa vyplatí do prevádzkových fondov zriadených výrobcami alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Prevádzkové fondy sa používajú iba na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond je financovaný:

- z finančných príspevky členov organizácie výrobcov alebo samotnej organizácie producentov; alebo oboch; alebo asociácie organizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,
- z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa sa vypočíta na základe výroby samotnej organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo jej členov, výrobcov, ktorí túto organizáciu alebo skupinu zaradili na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predávanej výroby v sektore bravčového mäsa sa vypočíta takto v závislosti od aktivity a merania organizácie výrobcov, organizácie nadnárodných výrobcov alebo skupiny výrobcov:

- vo fáze čerstvosti, alebo

Fáza čerstvosti sa vzťahuje na hodnotu živých zvierat (napr. živé ošípané). Hodnota EUR predaja živých zvierat je zahrnutá do hodnoty predávanej výroby.

- prvé spracovanie.

Prvá fáza spracovania sa vzťahuje na hodnotu výroby čerstvého mäsa predávaného vo forme jatočných tiel bez ďalšieho spracovania (napr. celé jatočné telá). Hodnota celých jatočných tiel sa zahrňuje do hodnoty predávanej produkcie, ktorá sa považuje za prvú fázu spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov alebo skupina výrobcov bude predávať produkty iné ako výrobky vo fáze čerstvosti alebo prvého spracovania, t. j. výrobky po ďalšom spracovaní sa hodnota predávaného procesu vždy vypočíta na úrovni prvého spracovania, t. j. objem predávanej výroby mäsových výrobkov v ekvivalente hmotnosti jatočných vozidiel x trhová cena čerstvých jatočných tiel vo fáze „odoslania od organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov“.

Hodnota predávanej výroby môže zahŕňať hodnotu výroby, na ktorú sa vzťahujú zmluvy, ktoré vyjednala

organizácia výrobcov, organizácia nadnárodných výrobcov alebo skupina výrobcov v mene svojich členov.

V prípade zníženia výroby v dôsledku prírodnej katastrofy, klimatickej udalosti, choroby zvierat alebo zamorenia škodcov, akákoľvek kompenzácia získaná z týchto dôvodov, napr. výrobné poistenie a ďalšie rovnocenné akcie riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej členmi výrobcov môžu byť zahrnuté do hodnoty predávanej produkcie za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa poistná náhrada skutočne zaplatí.

Predávaná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- a) DPH; a
- b) nákladov na vnútornú dopravu.

a ako sa ďalej ustanovuje v článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú mať nárok na podporu určitých činností (akcie a investície) v prípade, že budú žiadať o podporu na rovnaké činnosti, pre ktoré sa podpora poskytuje od EAFRD.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude vykonávať v súlade s marketingovými a propagačnými službami bodu (f) v odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k dohode WTO.

Ovčie a kozie mäso

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.6 - Ovčie a kozie mäso	Priemerná		R.10; R.11; R.9

Opis

67.6 - Ovčie a kozie mäso

V sektore ovčieho a kozieho mäsa je plánované jednotkové množstvo stanovené na úrovni operačných programov. Stanovenie jednotkovej sumy vychádzalo zo záväzného rozdelenia prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne rozpočtové roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi ostatné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso a ovčie a kozie mäso).

Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie pre sektor ovčieho a kozieho mäsa po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi sektory a odhadovaného počtu organizácií výrobcov s operačným programom. Keďže ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov, nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o prevádzkových fondoch z predchádzajúcich období. Preto sa pri plánovaní zohľadnili údaje od trhových farmárov pôsobiacich v sektore ovčieho a kozieho mäsa.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
67.6 - Ovčie a kozie mäso	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	44 412,00	203 925,00	165 340,50	230 245,50	230 245,50	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	44 412,00	203 925,00	330 681,00	460 491,00	460 491,00	1 500 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.6.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

Kód intervencie (členský štát)	67.6.1
Názov intervencie	Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovčie a kozie mäso Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Cieľom tejto intervencie je prostredníctvom vybraných investícií zlepšiť postavenie poľnohospodárskych prvovýrobcov v hodnotovom reťazci, posilniť ich konkurencieschopnosť a optimalizovať výrobné náklady.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46 písm. a) plánovaniu a organizácii výroby, prispôsobeniu výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácii výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácii cien výrobcov. , tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46(b) koncentrácia ponuky a marketingu, a to aj prostredníctvom priameho marketingu, pričom tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Táto investícia prispeje k odvetvovému cieľu 46 písm. d) výskumu a vývoju udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti voči škodcom, chorobám zvierat, zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré zvyšujú hospodársku konkurencieschopnosť a stimulujú rozvoj trhu; tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46 písm. g) zvyšovaniu obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú uznávané systémy kvality Únie alebo vnútroštátne systémy kvality. členskými štátmi, tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 2.

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46(k) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152, pričom tento cieľ prispieva k špecifickému cieľu 3.

Predmet podpory:

Investície do hmotného a nehmotného majetku, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov operačného programu, ako sú:

• výdavky oprávnené podľa prílohy III k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2022/126, ako napr.

• odkúpenie nezastavaného pozemku;

• nákup alebo prenájom hmotného majetku

• prenájom hmotného majetku;

• investície do dopravných prostriedkov pre vnútroštátnu dopravu;

• investície do doplnkového vybavenia pre chladiarenskú alebo riadenú prepravu nákladných vozidiel;

• investície do akcií alebo majetkových účastí spoločností, ktoré priamo prispievajú k dosiahnutiu cieľov operačného programu;

• investície do vývoja a zavádzania nových produktov alebo výrobných metód;

• investície do špecializovaných strojov a zariadení (vrátane príslušenstva);

• investície do bývania na zlepšenie a udržanie kvality produktov;

• investície do strojov/zariadení na vyčistenie výrobných priestorov;

• investície do technického vybavenia pre výskumnú činnosť a vývoj na zlepšenie kvality produktov, zvýšenie odolnosti voči chorobám zvierat a zníženie používania veterinárnych liekov vrátane antibiotík a ich vyčerpania;

• investície do modernizácie spoločných zariadení pre zamestnancov

Táto investícia pokryje aj administratívne a personálne náklady priamo súvisiace s prípravou, realizáciou alebo následnými opatreniami po tomto zásahu.

Táto investícia zahŕňa aj dodatočné vzniknuté náklady a ušlý príjem v dôsledku vykonaných zásahov spojených s agroenvironmentálnymi a klimatickými cieľmi.

Táto investícia zahŕňa napr. úver, leasing ako súčasť výdavkov spojených s investíciou.

Táto investícia zahŕňa aj osobitné náklady na opatrenia na zlepšenie kvality a osobitné náklady na agroenvironmentálne a klimatické opatrenia.

Investície do hmotného a nehmotného majetku sú oprávnené, len ak:

• sú získavané a používané podľa povahy, cieľov a zamýšľaného použitia, t. j. v súlade s popisom tohto zásahu a v súlade so schváleným operačným programom;

• nadobudnutý hmotný a nehmotný majetok zostáva vo vlastníctve alebo držbe príjemcu odo dňa nadobudnutia majetku alebo odo dňa, keď bol tento majetok sprístupnený príjemcovi, do konca doby odpisovania alebo po dobu najmenej päť rokov.

Okrem toho sa uplatňujú ostatné ustanovenia uvedené v článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Okrem toho v prípade agro-environmentálnych-klimatických investícií:

• Operačné programy organizácií výrobcov, ich združení alebo skupín výrobcov okrem sektorových cieľov 46(f) a 46(e) sledujú aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 12 (Intervencie spojené s agroenvironmentálnymi klimatickými cieľmi) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

• Investície do hmotného majetku pozostávajúceho zo systémov na výrobu energie budú oprávnenými výdavkami len vtedy, ak množstvo vyrobenej energie nepresiahne množstvo energie, ktoré je možné ročne použiť na bežné činnosti príjemcu. Bežnú ročnú potrebu energie preukazuje príjemca pomoci na základe priemernej spotreby za posledné tri roky pred rokom schválenia operačného programu.

• V čase predkladania operačného programu musia príjemcovia poskytnúť dôkazy (špecifikáciu projektov alebo iné technické dokumenty) preukazujúce očakávaný pozitívny prínos a dodatočný vplyv intervencie na dosiahnutie jedného alebo viacerých environmentálnych cieľov. Takto poskytnuté dôkazy zahŕňajú informácie o výsledkoch, ktoré by sa dali dosiahnuť vykonaním tohto zásahu. Takýto dôkaz sa v prípade potreby poskytne spolu s operačným programom aj v prípade zmien a doplnení operačného programu.

• Investície sledujúce agro-environmentálne-klimatické ciele sa môžu vykonávať v priestoroch príjemcu alebo jeho členov vyrábajúcich alebo dcérskych spoločností, ako je uvedené v odseku 2 článku 12 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

• Operačný program bude obsahovať revíznu doložku v prípade zmien niektorej z relevantných záväzných noriem, požiadaviek alebo povinností.

• Pozitívny vplyv intervencie na životné prostredie je potrebné preukázať expertízou vykonanou externým odborníkom.

V schvaľovacom procese operačného programu sa posúdi, či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Podpora investícií do hmotného a nehmotného majetku vrátane investícií na základe lízingových zmlúv môže byť financovaná jednorazovo alebo v splátkach, ktoré musia byť identifikované a schválené v operačnom programe.

V rámci tohto zásahu nie je povolená jednoduchá reprodukcia investícií tým istým majetkom.

Finančná pomoc Únie poskytnutá príjemcovi podlieha vymáhaniu, ak príjemca nedodržiava podmienky stanovené v tomto zásahu, s výhradou podmienok stanovených v odseku 9 článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Oprávnený žiadateľ (príjemca):

• Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

• Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementarita a vymedzenie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie sa obmedzí na 50 % skutočných výdavkov a zvýši sa na 60 % v prípade organizácií

výrobcov a združení orgánov a výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Výška podpory sa vypočíta na základe nákladov, ktoré príjemca pomoci skutočne vynaložil, doložených faktúrami a inými podpornými dokumentmi predloženými príjemcom v súvislosti s realizáciou tohto zásahu.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do:

- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy zásahov počas prvých piatich rokov nasledujúcich po roku uznania; alebo

- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Zostávajúcu časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

Pre skupiny výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na druhy intervencií.

Finančná pomoc Únie je obmedzená na 6 % hodnoty predanej výroby každého z týchto výrobkov:

- organizáciami výrobcov alebo združením organizácií výrobcov, alebo

- skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených orgánmi výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné prostriedky sa použijú len na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond bude financovaný z:

- finančné príspevky od členov organizácie výrobcov (skupina výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupina výrobcov); alebo obaja; alebo združenia organizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,

- z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa sa vypočíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov výrobcov, ktorí sú touto organizáciou alebo skupinou uvedení na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa sa v závislosti od činnosti a merania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov vypočíta takto:

- v štádiu čerstvosti, príp

Fáza čerstvosti sa týka hodnoty živých zvierat (napr. jahniat, živých oviec/kôz). Hodnota predaja živých zvierat v EUR sa zahrnie do hodnoty predanej produkcie.

- prvé spracovanie.

Prvý stupeň spracovania sa vzťahuje na hodnotu výroby čerstvého mäsa predávaného vo forme jatočných tiel bez ďalšieho spracovania (napr. celé jatočné telá, jatočné polovičky, štvrtky). Hodnota jatočných tiel sa zahrnie do hodnoty predanej produkcie, ktorá sa považuje za prvú fázu spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov bude uvádzať na trh iné výrobky ako výrobky v štádiu čerstvosti alebo prvého spracovania, t. j. výrobky po ďalšom spracovaní, hodnota predávaného procesu sa vždy vypočíta na úrovni prvého spracovanie, t. j. objem predanej výroby mäsových výrobkov v ekvivalente hmotnosti jatočného tela x trhová cena čerstvých jatočných tiel v štádiu „odoslania od organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov“.

Hodnota predanej výroby môže zahŕňať hodnotu výroby, na ktorú sa vzťahujú zmluvy dohodnuté organizáciou výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov alebo skupinou výrobcov v mene svojich členov.

Iba produkcia organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov, predávaná organizáciou výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov, združením organizácií výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov združenia organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov sa započítajú do hodnoty predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku živelnej pohromy, klimatickej udalosti, choroby zvierat alebo zamorenia škodcami, akákoľvek kompenzácia získaná z týchto dôvodov, napr. poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej výrobnými členmi sa môžu zahrnúť do

hodnoty predanej výroby za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa poistná náhrada skutočne vypláca.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa nezahŕňa:

• hodnota výroby produktov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov neboli uznané,

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu produktov alebo hodnotu hotových spracovaných produktov;

• produkcia členov opúšťajúcich organizáciu výrobcov alebo skupinu výrobcov alebo združenie organizácie výrobcov

počas roka,

• hodnota vedľajších produktov,

• produkcia výrobcov, ktorí sú členmi organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, predávaná prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa započíta do hodnoty predanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členmi organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov sa vypočíta na základe výroby uvedenej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov a ich členských organizácií výrobcov a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a konkrétne pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby zahrnutá v operačných programoch členov sa neberie do úvahy. výpočet hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predajná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- a) DPH;
- b) náklady na vnútornú dopravu.

a ako sa ďalej ustanovuje v článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité aktivity (akcie a investície) v prípade, že sa bude žiadať o podporu na tie isté aktivity, na ktoré sa požaduje podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc spĺňa definície v odseku 11 Pomoc na štrukturálne úpravy poskytnutá prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k dohode WTO. Pomoc bude poskytnutá vo forme investičnej pomoci.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.6.3 - Propagácia, komunikácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.6.3
Názov intervencie	Propagácia, komunikácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa uplatňuje na celom území Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Ovčie a kozie mäso Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Marketing produktov a jeho význam v súčasnosti rastie a možno ho považovať za základnú funkciu organizácií výrobcov.

Výrobné organizácie musia aktívne pristupovať k maloobchodu s vlastnou ponukou, novými (kvalitnými) produktmi a službami, hľadať kupujúcich, skúmať ich zvyky, priania a potreby.

Medzi hlavné marketingové aktivity patrí výskum, vývoj nových produktov, ich distribúcia, komunikácia so zákazníkom, tvorba cenovej politiky a poskytovanie služieb zákazníkovi. Kvalitný marketing by sa mal vykonávať na nepretržite a plánovane v súlade s dlhodobou stratégiou firmy a používaním všetkých dostupných nástrojov.

1 Propagácia priameho marketingu (napr. marketing, obchody, predajné autá, predajné automaty)

2 Obstaranie softvéru a hardvéru

3 Náklady súvisiace s vývojom marketingovej stratégie za účelom zlepšenia úrovne predaja (materiál, personál)

4 Náklady na vytvorenie loga a spoločnej marketingovej stratégie organizácie výrobcov

5 Investície súvisiace so zabezpečením prípravy produktov podľa potrieb trhu

6 Investície pre vytvorenie potrebnej infraštruktúry a bezpečnosti, logistiky

Táto intervencia prispieva k odvetvovému cieľu 46b) koncentrácia ponuky a marketingu produktov, a to aj prostredníctvom priameho marketingu, a 46h) propagácia a marketing produktov, čím sa sledujú špecifické ciele 2 a 3.

Predmet podpory:

Výdavky súvisiace s vypracovaním analýz trhu alebo prieskumu trhu a na reklamu a reklamné predmety

Náklady na ochutnávky v obchodoch;

Výdavky súvisiace s prezentáciou výroby a zvyšovaním stupňa rozpoznateľnosti organizácie výrobcov, ako je účasť na výstavách, ochutnávky v obchodoch, náklady na reklamu, výdavky na zriadenie a udržiavanie webovej stránky organizácie výrobcov

Náklady na vytvorenie loga (s cieľom zvýšiť povedomie spotrebiteľov o existencii organizácie výrobcov a jej produktoch) a spoločnú marketingovú a komunikačnú stratégiu organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Oprávnené sú aj administratívne náklady a náklady na zamestnancov priamo spojené s prípravou, realizáciou alebo následnou kontrolou tohto zásahu, ktoré však nepresahujú 50 % celkových nákladov na zásah.

Tento zásah sleduje aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 14 (Propagácia, komunikácia a marketing) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

V schvaľovacom procese operačného programu sa posúdi, či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Oprávnený žiadateľ (príjemca):

• Organizácie výrobcov a ich združenia uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 (vrátane nadnárodných) a

• Skupiny výrobcov na prechodné obdobie štyroch rokov.

Komplementarity a vymedzenie

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jedného zo zásahov strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z iného zásahu, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie je obmedzená na 50 % skutočných výdavkov av prípade organizácií výrobcov alebo združení organizácií výrobcov uznaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa zvýši na 60 %.

Výška podpory sa vypočíta na základe nákladov, ktoré príjemca pomoci skutočne vynaložil, doložených faktúrami a inými podpornými dokumentmi predloženými príjemcom v súvislosti s realizáciou tohto zásahu.

V prípade organizácií výrobcov a ich združení sa pomoc Únie poskytuje do:

- 60 % skutočných výdavkov vynaložených na typy zásahov počas prvých piatich rokov nasledujúcich po roku uznania; alebo

- 50 % skutočných výdavkov vynaložených na typy intervencií.

Zostávajúcu časť skutočných výdavkov znášajú organizácie výrobcov a ich združenia.

- pre skupiny výrobcov sa pomoc Únie poskytuje do výšky 50 % skutočných výdavkov vynaložených na druhy intervencií.

Finančná pomoc Únie je obmedzená na 6 % hodnoty predanej výroby každého z týchto výrobkov:

- organizáciami výrobcov alebo združením organizácií výrobcov, alebo

- skupiny výrobcov.

Finančná pomoc Únie sa vypláca do operačných fondov zriadených orgánmi výrobcov alebo ich združeniami alebo skupinami výrobcov. Operačné prostriedky sa použijú len na financovanie schválených operačných programov.

Operačný fond bude financovaný z:

- finančné príspevky od členov organizácie výrobcov (skupina výrobcov) alebo samotnej organizácie výrobcov (skupina výrobcov); alebo obaja; alebo združenia organizácií výrobcov prostredníctvom členov tohto združenia,

- z finančnej pomoci Únie.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa sa vypočíta na základe produkcie samotnej organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov výrobcov, ktorí sú touto organizáciou alebo skupinou uvedení na trh počas kalendárneho roka.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa sa v závislosti od činnosti a merania organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov vypočíta takto:

- v štádiu čerstvosti, príp

Fáza čerstvosti sa týka hodnoty živých zvierat (napr. jahniat, živých oviec/kôz). Hodnota predaja živých zvierat v EUR sa zahrnie do hodnoty predanej produkcie.

- prvé spracovanie.

Prvý stupeň spracovania sa vzťahuje na hodnotu výroby čerstvého mäsa predávaného vo forme jatočných tiel bez ďalšieho spracovania (napr. celé jatočné telá, jatočné polovičky, štvrtky). Hodnota jatočných tiel sa zahrnie do hodnoty predanej produkcie, ktorá sa považuje za prvú fázu spracovania.

V prípade, že organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov bude uvádzať na trh iné výrobky ako výrobky v štádiu čerstvosti alebo prvého spracovania, t. j. výrobky po ďalšom spracovaní, hodnota predávaného procesu sa vždy vypočíta na úrovni prvého spracovanie, t. j. objem predanej výroby mäsových výrobkov v ekvivalente hmotnosti jatočného tela x trhová cena čerstvých jatočných tiel v štádiu „odoslania od organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov“.

Hodnota predanej výroby môže zahŕňať hodnotu výroby, na ktorú sa vzťahujú zmluvy dohodnuté organizáciou výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov alebo skupinou výrobcov v mene svojich členov.

Iba produkcia organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov, nadnárodného združenia organizácií výrobcov alebo skupiny alebo ich členov, predávaná organizáciou výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov, združením organizácií výrobcov, nadnárodnou organizáciou výrobcov združenia organizácií výrobcov alebo skupina výrobcov sa započítajú do hodnoty predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku živelnej pohromy, klimatickej udalosti, choroby zvierat alebo zamorenia škodcami, akákoľvek kompenzácia získaná z týchto dôvodov, napr. poistenie výroby a iné ekvivalentné činnosti organizácia alebo skupina alebo jej výrobcovia môžu byť zahrnutí do hodnoty predanej výroby za 12-mesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa skutočne vypláca poistná náhrada.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa nezahŕňa:

• hodnota výroby produktov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov neboli uznané,

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu produktov alebo hodnotu hotových spracovaných produktov;

• produkciu členov, ktorí počas roka vystúpia z organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov,

• hodnota vedľajších produktov,

• produkcia výrobcov, ktorí sú členmi organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, predávaná prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa započíta do hodnoty predanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členmi organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predanej výroby v sektore ovčieho a kozieho mäsa združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov sa vypočíta na základe výroby uvedenej na trh samotným združením organizácií výrobcov alebo nadnárodným združením organizácií výrobcov a ich členských organizácií výrobcov a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov a konkrétne pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby zahrnutá v operačných programoch členov sa neberie do úvahy. výpočet hodnoty predávanej produkcie združenia.

Predajná produkcia organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- a) DPH;

- b) náklady na vnútornú dopravu.

a ako sa ďalej ustanovuje v článku 30 a 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité aktivity (akcie a investície) v prípade, že sa bude žiadať o podporu na tie isté aktivity, na ktoré sa požaduje podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s bodom f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k dohode WTO.

Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI

Zemiaky

0701 - Zemiaky, čerstvé alebo chladené

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky	Priemerná		R.10; R.11; R.5; R.9

Opis

67.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky

Jednotková suma je stanovená odhadom. Objem predanej produkcie sa líši každý rok, nie je možné naplánovať jednotkovú sumu na 5 rokov. Tento sektor nemá doteraz vytvorenú štruktúru organizácií výrobcov.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
67.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	311 118,00	314 458,50	545 041,50	1 019 665,75	1 019 665,75	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	622 236,00	1 257 834,00	2 180 166,00	4 078 663,00	4 078 663,00	12 217 562,00

INVRE(47(1)(a)) - – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie

67.1.1 - Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie

Kód intervencie (členský štát)	67.1.1
Názov intervencie	Investície do hmotného a nehmotného majetku, výskum a experimentálne a inovatívne výrobné metódy a iné akcie
Typ intervencie	INVRE(47(1)(a)) – investície do hmotných a nehmotných aktív, výskum a experimentálne a inovačné výrobné metódy a iné akcie
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie Slovenskej republiky.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
PROMO(46(e)) podpora, vývoj a uplatňovanie: i) výrobných metód a techník šetrných k životnému prostrediu; ii) výrobných postupov odolných proti škodcom a chorobám; iii) noriem v oblasti zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve; iv) znižovania množstva odpadu a takého používania vedľajších produktov a nakladania s nimi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, vrátane ich opätovného použitia a zhodnotenia; v) ochrany a zvyšovania biodiverzity a udržateľného využívania prírodných zdrojov, najmä pokiaľ ide o ochranu vody, pôdy a vzduchu.
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP

2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
2.4	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.8	Znižovanie spotreby energie na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Čiastočne
5.2	Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Áno
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno
5.5	Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Áno
9.4	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Zemiaky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia 1308/2013.

Intervencia má za cieľ motivovať zakladanie organizácií výrobcov v sektore zemiakov a posilnenie ich funkčnosti vplyvom vybraných opatrení. Podpora v tejto intervencii je cielená na investície do hnuteľných a nehnuteľných aktív, najmä infraštruktúry a systémov na riadenie a zlepšovanie kvality výrobkov. Zároveň sa pomocou tejto intervencie budú posilňovať opatrenia zamerané na predchádzanie klimatickým zmenám, formou využitia energie z obnoviteľných zdrojov. Dôležitým faktorom je využívanie systémov, ktoré zabezpečia efektívne využitie vody, ako sú budovanie šetrných závlahových systémov a využitie recyklácie pri pozberovej úprave produkcie.

Oprávnené náklady:

Výdavky uvedené v prílohe III k delegovanému nariadeniu Komisie 2022/126, ktoré vznikli v súvislosti s touto intervenciou, vrátane týchto výdavkov:

Investície do zariadení a strojov na zlepšenie kvality a obchodnej hodnoty produkcie;

Investície do zlepšenia existujúcej technológie skladovania a prepravy a to aj s ohľadom na ochranu klímy a znižovanie logistických nákladov,

Investície na zberové a pozberové technológie;

Investície do výstavby chladiarenských skladov;

Investície do zariadení na skladovanie zemiakov s riadenou atmosférou;

Investície do zariadení zlepšujúcich hodnotu skladovaných výrobkov a predlžujúcu dobu ich skladovateľnosti;

Investície zamerané na modernizáciu spoločných zariadení pre zamestnancov;

Investície na technické vybavenie pre výskumnú činnosť a vývoj nových druhov a odrôd v našich klimatických podmienkach;

vrátane kvapkovej závlahy a údržby funkčných závlahových systémov, ktoré prispejú k úspore vody;

Investície zamerané na úsporu energie, ako sú napr.: investície do fotovoltaických panelov na výrobu elektrickej energie resp. iných obnoviteľných zdrojov energií; investície do strojov a zariadení s cieľom zníženia spotreby energie (resp. zvyšovanie energetickej účinnosti strojov a zariadení);

Investície zamerané na ochranu klímy;

Investície súvisiace s predchádzaním vzniku odpadu, redukciou odpadu napr. pri výrobe, balení a likvidácii obalových materiálov, recykláciou a ďalším zhodnocovaním odpadu a likvidáciou odpadu

Investície do udržateľných techník a systémov na kontrolu škodcov a chorôb a ochranu rastlín.

Investície do prostriedkov na ochranu, či zlepšenie rastu a podmienok rastlín, aj pri konvenčnom pestovaní, slúžiacich na zníženie environmentálnej záťaže (IPM).

Náklady na špecifické ekologické mazivá a ekologické hydraulické oleje používané v produkcii a zberových technológiách znižujúcich riziko znečistenia podzemnej vody;

Nákup ochranných pomôcok a odevov pre zamestnancov s cieľom zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci nad rámec povinných pomôcok vymedzených platným legislatívnym rámcom Slovenska a EÚ.

V intervencii sa zohľadňujú požiadavky stanovené v článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126 v bode 4, písm. b) a c).

b) systém na meranie vody umožňujúci meranie využívania vody na úrovni podniku alebo príslušnej výrobnej jednotky je zavedený alebo sa zavedie ako súčasť investície;

c) v prípade konkrétnych investícií do zavlažovania uvedených v odsekoch 5 až 8 sa musia dodržať podmienky stanovené v uvedených odsekoch.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.

Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady na zamestnancov pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje štandardná paušálna sadzba pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Táto intervencia zahŕňa aj dodatočne vzniknuté náklady a stratu príjmu vyplývajúce z realizovaných intervencií, ktoré súvisia s agroenvironementálno-klimatickými cieľmi a zo stanovených cieľov.

Táto intervencia zahŕňa napr. úver, lízing ako súčasť výdavkov spojených s investíciou.

Táto intervencia zahŕňa aj osobitné náklady na opatrenia na zlepšenie kvality a osobitné náklady na opatrenia na agroenvironmentálno-klimatické intervencie.

Investície do hmotných a nehmotných aktív sú oprávnené iba, ak:

- sú nadobudnuté a využívané podľa povahy, cieľov a zamýšľaného použitia, t.j. v súlade s opisom tejto intervencie a v súlade so schváleným operačným programom,
- nadobudnuté hmotné a nehmotné aktíva zostanú vo vlastníctve alebo držbe prijímateľa od dátumu nadobudnutia aktív alebo od dátumu, keď boli tieto aktíva poskytnuté prijímateľovi do konca odpisovania alebo počas obdobia najmenej päť rokov alebo po dobu určenú vo vnútroštátnom práve.

Ďalej platia ostatné ustanovenia uvedené v článku 11 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

V prípade agroenviromentálno-klimatických investícií ďalej platí, že:

- Operačné programy organizácií výrobcov, ich združení alebo skupín výrobcov, okrem sektorových cieľov 46(f) a cieľu 46(e), musia sledovať aspoň jeden z cieľov stanovených v článku 12 (Intervencie súvisiace s agroenviromntálno-klimatickými cieľmi) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.
- Investície do hmotných aktív pozostávajúcich zo systémov na výrobu energie, sú oprávneným výdavkom iba v prípade, že množstvo vyrobenej energie nepresiahne množstvo energie, ktorú možno každoročne použiť na bežné činnosti prijímateľa prípadne člena výrobcu pokiaľ sa investícia vykonáva u člena výrobcu. Množstvo energie, ktorú možno každoročne použiť na bežné činnosti sa spravidla určuje ako spotreba za posledné tri roky.
- Prijímatelia musia v čase predloženia operačného programu predložiť dôkaz (špecifikácia projektov alebo iné technické dokumenty), ktorý preukáže očakávaný pozitívny prínos a dodatočný vplyv intervencie k dosiahnutiu jedného alebo viacerých environementálnych cieľov. Takto poskytnutý dôkaz musí obsahovať informácie o výsledkoch, ktoré by sa mohli vykonaním tejto intervencie dosiahnuť. Takýto dôkaz sa predkladá, ak je to relevantné, spolu s operačným programom aj v prípade zmien operačného programu.
- Investície, ktoré sledujú agroenvironmentálno-klimatické ciele sa môžu vykonávať v priestoroch prijímateľa alebo jeho členov-výrobcov alebo dcérskych spoločností podľa odseku 2 článku 12 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.
- Operačný program musí obsahovať doložku o revízii v prípade zmien niektorej z príslušných povinných noriem, požiadaviek alebo povinností.
- Pozitívny vplyv intervencie na životné prostredie je potrebné preukázať expertízou vykonanou

externým expertom.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Jednoduchá reprodukcia investícií s rovnakým majetkom nie je v rámci tohto zásahu povolená.

Finančná pomoc Únie poskytnutá príjemcovi bude predmetom vymáhania, ak príjemca nespĺňa podmienky stanovené v tejto intervencii v súlade s podmienkami stanovenými v článku 11 ods. 9 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Komplementárnosť a vymedzenie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s inými intervenciami strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní o tom, že výdavkovú položku vykázanú v žiadosti o platbu z jedného z intervencií strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívne kontroly na odstránenie rizika dvojitého financovania vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie bude predstavovať 60 % skutočných výdavkov v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2117.

Hodnota predanej produkcie v sektore zemiakov sa vypočíta na základe produkcie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov – prvovýrobcov uvedenej na trh touto organizáciou alebo skupinou:

- zemiaky čerstvé
- zemiaky v prvej fáze spracovania, ktorá zahŕňa umyté a chladené zemiaky.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti alebo zamorenia škodcami môže byť akákoľvek kompenzácia získaná z uvedených dôvodov ako napríklad poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej producentskými členmi, zahrnutá do hodnoty predanej výroby za dvanásťmesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa náhrada za poistenie skutočne vypláca.

Do hodnoty predanej produkcie v sektore zemiakov sa nezahŕňa:

• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov nebola uznaná;

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

• výroba členov, ktorí opustia organizáciu výrobcov alebo skupinu výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov počas roka;

• výroba členov výrobcov v organizácii výrobcov, nadnárodnej organizácii výrobcov alebo skupine výrobcov, ktorá sa uvádza na trh prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa zahrnie do hodnoty predávanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané;

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov;

Hodnota predanej výroby v sektore zemiakov združenia organizácií výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov sa vypočíta na základe produkcie, ktorú uvádza na trh združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a zahŕňa len výrobu tých

výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a najmä pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby započítaná do operačných programov členov sa pri výpočte hodnoty predávanej produkcie skupiny nezohľadňuje.

Predávaná výroba organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:
- DPH
- nákladov na internú dopravu
a s výhradou iných ustanovení článku 30 - 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité činnosti (akcie a investície), ak sa požaduje podpora na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 11 Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci prílohy 2 k Dohode WTO. Pomoc sa bude poskytovať formou investičnej pomoci.

ADVI1(47(1)(b)) - – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

67.1.4 - Poradenské služby a technická pomoc

Kód intervencie (členský štát)	67.1.4
Názov intervencie	Poradenské služby a technická pomoc
Typ intervencie	ADVI1(47(1)(b)) – poradenské služby a technická pomoc, predovšetkým v otázkach udržateľných techník kontroly škodcov a chorôb, udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín a veterinárnych liekov, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania, podmienok zamestnávania, povinností zamestnávateľa a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie Slovenskej republiky

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
CLIMA(46(f)) prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
EMPL(46(k)) zlepšenie podmienok zamestnávania a presadzovanie povinností zamestnávateľa, ako aj požiadaviek bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade so smernicami 89/391/EHS, 2009/104/ES a (EÚ) 2019/1152
PROD(46(a)) plánovanie a organizácia výroby, prispôsobovanie výroby dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu, optimalizácia výrobných nákladov a návratnosti investícií, ako aj stabilizácia výrobných cien
REDE(46(d)) výskum a vývoj udržateľných výrobných metód vrátane odolnosti proti škodcom, proti chorobám zvierat, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, inovačných postupov a výrobných techník, ktoré posilňujú hospodársku konkurencieschopnosť a podnecujú vývoj na trhu

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v	Vysoká	Áno

	pôdohospodárstve		
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Zemiaky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia 1308/2013.
Úlohou tejto intervencie je zvýšiť vedomosti zamestnancov organizácií výrobcov vo vybranej oblasti.

Oprávnené náklady:
Poradenské služby a technická pomoc sa môžu poskytovať v oblastiach, ako sú:
-energetická účinnosť;
-zmierňovanie zmeny klímy;
-redukcia odpadu;
-podmienky zamestnania, povinnosti zamestnávateľov a bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci;
-plánovanie výroby a zavádzanie nových výrobkov;
-zvyšovanie kvalifikácie podnikateľských zručností;
-marketing;
-riadenie kvality;

Predmet podpory:
Náklady na externého konzultanta a materiálové náklady na vypracovanie štúdií v príslušnej oblasti, ktoré vznikli v súvislosti s touto intervenciou.

V rámci technickej pomoci oprávnené výdavky, ako napríklad:
Výdavky súvisiace s vypracovaním plánov energetickej efektívnosti;
Výdavky súvisiace s vypracovaním plánov na zlepšenie odpadového hospodárstva a na zníženie odpadu vo výrobnom procese;
Výdavky súvisiace s vypracovaním energetického auditu;

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.
Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady na zamestnancov pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje štandardná paušálna sadzba pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Odborná príprava môže byť predmetom outsourcingu.

Podmienkou oprávnenosti je kvalifikované vzdelanie poskytovateľa konzultačných služieb, osvedčené osvedčením, diplomom alebo iným súvisiacim dokumentom.

V procese schvaľovania operačného programu sa posúdi, či plánovaná intervencia prispieva k dosiahnutiu cieľov operačného programu.

Komplementárnosť a vymedzenie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s inými intervenciami strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní o tom, že výdavkovú položku vykázanú v žiadosti o platbu z jedného z intervencií strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívne kontroly na odstránenie rizika dvojitého financovania vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie bude predstavovať 60 % skutočných výdavkov v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2117.

Hodnota predanej produkcie v sektore zemiakov sa vypočíta na základe produkcie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov – prvovýrobcov uvedených na trh touto organizáciou alebo skupinou:

- zemiaky čerstvé
- zemiaky v prvej fáze spracovania, ktorá zahŕňa umyté a chladené zemiaky.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti alebo zamorenia škodcami môže byť akákoľvek kompenzácia získaná z uvedených dôvodov, napr. poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej producentskými členmi, zahrnutá do hodnoty predanej výroby za dvanásťmesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa náhrada za poistenie skutočne vypláca.

Do hodnoty predanej produkcie v sektore zemiakov sa nezahŕňa:

• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov nebola uznaná;

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

• výroba členov, ktorí opustia organizáciu výrobcov alebo skupinu výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov počas roka;

• výroba členov výrobcov v organizácii výrobcov, nadnárodnej organizácii výrobcov alebo skupine výrobcov, ktorá sa uvádza na trh prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa zahrnie do hodnoty predávanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo

skupiny výrobcov.

Hodnota predanej výroby v sektore zemiakov združenia organizácií výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov sa vypočíta na základe výroby, ktorú uvádza na trh združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a najmä pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby započítaná do operačných programov členov sa pri výpočte hodnoty predávanej produkcie skupiny nezohľadňuje.

Predávaná výroba organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:
- DPH
- nákladov na internú dopravu
a s výhradou iných ustanovení článku 30 - 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité činnosti (akcie a investície), ak sa požaduje podpora na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Podpora bude v súlade s písm. d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode WTO.

PROMO(47(1)(f)) - – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov

67.1.2 - Propagácia, komunikácia a marketing

Kód intervencie (členský štát)	67.1.2
Názov intervencie	Propagácia, komunikácia a marketing
Typ intervencie	PROMO(47(1)(f)) – propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie Slovenskej republiky

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi
COMP(46(c)) zlepšenie stredno- a dlhodobej konkurencieschopnosti, najmä prostredníctvom modernizácie
CONC(46(b)) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov na trh, a to aj prostredníctvom priameho marketingu
MARKET(46(h)) propagácia a marketing výrobkov

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.2	Podporiť sektory, ktoré poskytujú ekonomické, sociálne a environmentálne benefity	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Zemiaky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami

v určitých sektoroch

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia 1308/2013.

Intervencia podporuje a zlepšuje uvádzanie výroby na trh vrátane akcií a činností zameraných na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov o systémoch kvality Únie a o význame zdravého stravovania a na diverzifikáciu a konsolidáciu trhov.

Oprávnené náklady:

Výdavky súvisiace s vypracovaním trhových analýz, či prieskumu trhu, výdavky na reklamu a propagačné a reklamné predmety, propagačné akcie;

Výdavky na spoločnej marketingovej a komunikačnej stratégie organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov alebo skupiny výrobcov;

Náklady na poskytovanie činností na nadviazanie medzisektorovej spolupráce, zriadenie informačnej siete s jednou alebo viacerými organizáciami výrobcov;

Náklady na účasť na veľtrhoch, výstavách medzinárodného významu;

Intervencia musí sledovať jeden z cieľov uvedených v článku 14 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.

Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 50 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady na zamestnancov pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.

V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje štandardná paušálna sadzba pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Komplementárnosť a vymedzenie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s inými intervenciami strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní o tom, že výdavkovú položku vykázanú v žiadosti o platbu z jedného z intervencií strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívne kontroly na odstránenie rizika dvojitého financovania vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie bude predstavovať 60 % skutočných výdavkov v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2117.

Hodnota predanej produkcie v sektore zemiakov sa vypočíta na základe produkcie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov – prvovýrobcov uvedených na trh touto organizáciou alebo skupinou:

- zemiaky čerstvé

- zemiaky v prvej fáze spracovania, ktorá zahŕňa umyté a chladené zemiaky.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti alebo zamorenia škodcami môže byť akákoľvek kompenzácia získaná z uvedených dôvodov, napr. poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej producentskými členmi, zahrnutá do hodnoty predanej výroby za dvanásťmesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa náhrada za poistenie skutočne vypláca.

Do hodnoty predanej produkcie v sektore zemiakov sa nezahŕňa:

• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov nebola uznaná;

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

• výroba členov, ktorí opustia organizáciu výrobcov alebo skupinu výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov počas roka;

• výroba členov výrobcov v organizácii výrobcov, nadnárodnej organizácii výrobcov alebo skupine výrobcov, ktorá sa uvádza na trh prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa zahrnie do hodnoty predávanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predanej výroby v sektore zemiakov združenia organizácií výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov sa vypočíta na základe produkcie, ktorú uvádza na trh združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a najmä pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby započítaná do operačných programov členov sa pri výpočte hodnoty predávanej produkcie skupiny nezohľadňuje.

Predávaná výroba organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- DPH
- nákladov na internú dopravu

a s výhradou iných ustanovení článku 30 - 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité činnosti (akcie a investície), ak sa požaduje podpora na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc zodpovedá definíciám uvedeným v súlade s písmenom f) Marketingové a propagačné služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode o založení WTO.

QUAL(47(1)(g)) - – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality

67.1.3 - Vykonávanie systémov kvality Únie

Kód intervencie (členský štát)	67.1.3
Názov intervencie	Vykonávanie systémov kvality Únie
Typ intervencie	QUAL(47(1)(g)) – vykonávanie systémov kvality Únie a vnútroštátnych systémov kvality
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie Slovenskej republiky

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
BOOST(46(g)) zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov vrátane zlepšovania kvality výrobkov a vývoja výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo výrobkov, na ktoré sa vzťahujú únijné alebo vnútroštátne systémy kvality uznané členskými štátmi

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Zemiaky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov podľa nariadenia 1308/2013.

Úlohou intervencie je zlepšiť existujúci systém kvality v členských štátoch a EÚ, zabezpečiť jednotnú kvalitu výrobkov a zefektívniť vysledovateľnosť. Prispieva to aj k lepšej kvalite a bezpečnosti potravín v rámci Slovenska a EÚ.

Oprávnené náklady:

Náklady na zavedenie systémov kvality, ako je vypracovanie špecifikácie výrobku, náklady spojené s analýzou kvalitatívnych vlastností výrobku;

Náklady súvisiace s vytvorením a starostlivosťou o jednotnú ochrannú známku/značky;
Náklady spojené s rozšírením chráneného označenia, ako je kontrola kvalitatívnych parametrov výrobku.
Náklady na získanie alebo obnovenie certifikátu v systémoch riadenia kvality;
Náklady na kontrolu kvality výrobkov v jednotlivých fázach spracovania po zbere úrody
Náklady na zavedenie systémov vysledovateľnosti, ako sú HW a SW;
Náklady na udržiavanie systémov vysledovateľnosti.

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.
Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady na zamestnancov pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.
V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje štandardná paušálna sadzba pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu.

Podmienkou oprávnenosti je kvalifikované vzdelanie poskytovateľa konzultačných služieb, osvedčené osvedčením, diplomom alebo iným súvisiacim dokumentom.

Komplementárnosť a vymedzenie:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s inými intervenciami strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní o tom, že výdavkovú položku vykázanú v žiadosti o platbu z jedného z intervencií strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívne kontroly na odstránenie rizika dvojitého financovania vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie bude predstavovať 60 % skutočných výdavkov v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2117.
Hodnota predanej produkcie v sektore zemiakov sa vypočíta na základe produkcie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov – prvovýrobcov uvedených na trh touto organizáciou alebo skupinou:
- zemiaky čerstvé
- zemiaky v prvej fáze spracovania, ktorá zahŕňa umyté a chladené zemiaky.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti alebo zamorenia škodcami môže byť akákoľvek kompenzácia získaná z uvedených dôvodov, napr. poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej producentskými členmi, zahrnutá do hodnoty predanej výroby za dvanásťmesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa náhrada za poistenie skutočne vypláca.

Do hodnoty predanej produkcie v sektore zemiakov sa nezahŕňa:
• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo

skupina výrobcov nebola uznaná;

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

• výroba členov, ktorí opustia organizáciu výrobcov alebo skupinu výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov počas roka;

• výroba členov výrobcov v organizácii výrobcov, nadnárodnej organizácii výrobcov alebo skupine výrobcov, ktorá sa uvádza na trh prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa zahrnie do hodnoty predávanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predanej výroby v sektore zemiakov združenia organizácií výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov sa vypočíta na základe výroby, ktorú uvádza na trh združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a najmä pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby započítaná do operačných programov členov sa pri výpočte hodnoty predávanej produkcie skupiny nezohľadňuje.

Predávaná výroba organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- DPH
- nákladov na internú dopravu

a s výhradou iných ustanovení článku 30 - 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126.

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité činnosti (akcie a investície), ak sa požaduje podpora na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc zodpovedá definíciám uvedeným v súlade s písmenom d) Prednáškové a poradenské služby odseku 2 Všeobecné služby prílohy 2 k Dohode o založení WTO.

HARIN(47(2)(i)) - – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku

67.1.5 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika

Kód intervencie (členský štát)	67.1.5
Názov intervencie	Predchádzanie krízam a riadenie rizika
Typ intervencie	HARIN(47(2)(i)) – poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zaručeniu príjmov výrobcov, ak nastanú straty v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, chorôb alebo napadnutia škodcami, a súčasne sa ním zaručuje, že prijímatelia vykonajú potrebné opatrenia na predchádzanie riziku
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.35. Počet podporovaných operačných programov

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie Slovenskej republiky

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis SEKTOROVÉHO CIEĽA SPP
RISK(46(j)) predchádzanie krízam a riadenie rizika so zameraním na prevenciu a riešenie narušení trhov v relevantnom sektore

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.10 Podiel poľnohospodárskych podnikov zapojených do skupín výrobcov, organizácií výrobcov, miestnych trhov, krátkych dodávateľských reťazcov a systémov kvality podporovaných z SPP
R.11/Zemiaky Podiel z hodnoty predávanej produkcie organizácií výrobcov alebo skupín výrobcov s operačnými programami v určitých sektoroch
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opis

Oprávnenými žiadateľmi sú skupiny výrobcov a uznané organizácie výrobcov v sektore zemiakov podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Intervencia zabezpečuje vykonávanie opatrení na predchádzanie krízam a riadenie rizík.

Oprávnené náklady:
Poistenie úrody a produkcie, ktoré prispieva k zabezpečeniu príjmov výrobcov v prípade strát spôsobených prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, chorobami alebo zamorením škodcami, pričom sa zabezpečí, aby prijímatelia prijali potrebné opatrenia na predchádzanie rizikám;

Za oprávnené na podporu sa v súlade s článkom 23 odsek 1 a 2 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 považujú náklady na zamestnancov a administratívne náklady, ak vznikli v súvislosti s prípravou a vykonávaním tejto intervencie alebo v súvislosti s následnými opatreniami spojenými s touto intervenciou.
Administratívne náklady sa považujú za oprávnené, ak nepresiahnu 4 % z celkových oprávnených nákladov na vykonanie tejto intervencie.

Organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov musí predložiť podpornú dokumentáciu preukazujúcu vzniknuté náklady na zamestnancov pričom prevádzkové náklady a náklady na správu nie sú považované za oprávnené.
V súlade s článkom 23 odsek 3 delegovaného nariadenia Komisie 2022/126 sa stanovuje štandardná paušálna sadzba pre náklady na zamestnancov a administratívne náklady spojené s riadením operačného fondu alebo s prípravou a vykonávaním operačného programu a s následnými opatreniami v maximálnej sume 2 % schváleného operačného fondu, ktorá bude vyplatená do operačného fondu. NOVÉ

Podmienkou oprávnenosti je kvalifikované vzdelanie poskytovateľa konzultačných služieb, osvedčené osvedčením, diplomom alebo iným súvisiacim dokumentom.

Komplementárnosť a vymedzenie:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s inými intervenciami strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní o tom, že výdavkovú položku vykázanú v žiadosti o platbu z jedného z intervencií strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek vnútroštátnej podpory. Administratívne kontroly na odstránenie rizika dvojitého financovania vykonáva Pôdohospodárska platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

6 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Finančná pomoc Únie bude predstavovať 60 % skutočných výdavkov v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/2117.
Hodnota predanej produkcie v sektore zemiakov sa vypočíta na základe produkcie organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov a jej členov – prvovýrobcov uvedených na trh touto organizáciou alebo skupinou:
- zemiaky čerstvé
- zemiaky v prvej fáze spracovania, ktorá zahŕňa umyté a chladené zemiaky.

V prípade zníženia produkcie v dôsledku prírodnej katastrofy, poveternostnej udalosti alebo zamorenia škodcami môže byť akákoľvek kompenzácia získaná z uvedených dôvodov, napr. poistenie výroby a iné rovnocenné činnosti riadené organizáciou alebo skupinou alebo jej producentskými členmi, zahrnutá do hodnoty predanej výroby za dvanásťmesačné referenčné obdobie, počas ktorého sa náhrada za poistenie skutočne vypláca.

Do hodnoty predanej produkcie v sektore zemiakov sa nezahŕňa:
• hodnota výroby výrobkov, pre ktoré organizácia výrobcov, nadnárodná organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov nebola uznaná;

• náklady na ďalšie spracovanie alebo ďalšiu úpravu výrobkov alebo hodnotu konečných spracovaných výrobkov,

• výroba členov, ktorí opustia organizáciu výrobcov alebo skupinu výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov počas roka;

• výroba členov výrobcov v organizácii výrobcov, nadnárodnej organizácii výrobcov alebo skupine výrobcov, ktorá sa uvádza na trh prostredníctvom inej organizácie alebo skupiny. Táto výroba sa zahrnie do hodnoty predávanej výroby organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov, ktorá výrobu uviedla na trh. Dvojité počítanie je zakázané.

• hodnota priameho predaja členov organizácie výrobcov, nadnárodnej organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov.

Hodnota predanej výroby v sektore zemiakov združenia organizácií výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov sa vypočíta na základe výroby, ktorú uvádza na trh združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a zahŕňa len výrobu tých výrobkov, pre ktoré bolo uznané združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov.

Ak sú však operačné programy schválené pre združenie organizácií výrobcov alebo nadnárodné združenie organizácií výrobcov, a najmä pre ich členské organizácie výrobcov, hodnota predanej výroby započítaná do operačných programov členov sa pri výpočte hodnoty predávanej produkcie skupiny nezohľadňuje.

Predávaná výroba organizácie alebo skupiny sa fakturuje bez:

- DPH
- nákladov na internú dopravu

a s výhradou iných ustanovení článku 30 - 31 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/126

7 Ďalšie informácie špecifické pre typ intervencie

Oprávnení žiadatelia nebudú oprávnení na podporu na určité činnosti (akcie a investície), ak sa požaduje podpora na tie isté činnosti, na ktoré sa žiada podpora z EPFRV.

8 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, podľa článku 10 tohto nariadenia a prílohy II k tomuto nariadeniu (zelený kôš)

Pomoc spĺňa definície uvedené v odseku 8 o systémoch poistenia a pomoci pri prírodných katastrofách pomoci prílohy 2 k Dohode WTO.

5.3. Intervencie v záujme rozvoja vidieka

ENVCLIM(70) - Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia

70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému

Kód intervencie (členský štát)	70.01
Názov intervencie	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa bude podporovať ochrana a údržba vysadených stromov vo vzťahu k intervencii „Zakladanie agrolesníckeho systému“, a to počas 5 rokov záväzku po výsadbe. Dreviny na ornej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu, zlepšeniu štruktúry pôdy a významným spôsobom zvyšujú diverzitu druhov v krajine. Dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

·plocha oprávneného hektára, ktorá bola zaradená do intervencie „Zakladanie agrolesníckeho systému".

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku intervencie:

·zabezpečiť riadne ošetrovanie (ochranu a údržbu) vysadených drevín po dobu 5 rokov.

·počet životaschopných jedincov z vysadených drevín nesmie klesnúť pod úroveň 80%;

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b)

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Agrolesnícke systémy - orná pôda (603 EUR/ha stromy); trvalý trávny porast (611 EUR/ha stromy)

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe Strategického plánu SPP 2023-2027 a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Neprojektová intervencia v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☑ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☐ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.
Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie
70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			603,00	603,00	603,00	603,00	603,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			611,00	611,00	611,00	611,00	611,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Hektáre)			400,00	400,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	4 850,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			242 000,00	242 000,00	816 050,00	816 050,00	816 050,00	2 932 150,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			153 356,00	153 356,00	517 131,00	517 131,00	517 131,00	1 858 105,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku

Kód intervencie (členský štát)	70.02
Názov intervencie	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.34 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky obhospodarovať krajinné prvky vrátane živých plotov a stromov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa bude podporovať ochrana a údržba vysadených stromov vo vzťahu k intervencii „Zakladanie líniových vegetačných prvkov“, a to počas 5 rokov záväzku po výsadbe. Dreviny na ornej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu, zlepšeniu štruktúry pôdy a významným spôsobom zvyšujú diverzitu druhov v krajine. Dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému

financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

plocha oprávneného hektára, ktorá bola zaradená do intervencie „Zakladanie líniových vegetačných prvkov“ ((Platba bude poskytnutá len na plochu vytvoreného krajinného prvku).

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku intervencie:

·zabezpečiť riadne ošetrovanie (ochranu a údržbu) vysadených drevín po dobu 5 rokov;

·počet životaschopných jedincov z vysadených drevín nesmie klesnúť pod úroveň 90%.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

stromoradie (1 552 EUR/ha);

vetrolam (2 005 EUR/ha)

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe Strategického plánu SPP 2023-2027 a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Neprojektová intervencia v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☑ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☐ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.34	Nie
70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17; R.34	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			2 005,00	2 005,00	2 005,00	2 005,00	2 005,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Hektáre)			12,00	12,00	31,00	31,00	31,00	117,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			19 530,00	19 530,00	52 642,00	52 642,00	52 642,00	196 986,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			12 376,32	12 376,32	33 359,00	33 359,00	33 359,00	124 829,64
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.03 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy

Kód intervencie (členský štát)	70.03
Názov intervencie	Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.16. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú záväzky v oblasti údržby na účely zalesňovania a agrolesníctva
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa bude podporovať ochrana a údržba zalesnenej poľnohospodárskej pôdy vo vzťahu k intervencii „Zalesnenie poľnohospodárskej pôdy“, a to počas 5 rokov záväzku po výsadbe. Zároveň sa poskytne platba za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti po dobu 10 rokov. Dreviny na ornej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu, zlepšeniu štruktúry pôdy a významným spôsobom zvyšujú diverzitu druhov v krajine. Dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k sekvestrácii uhlíka, teda k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

Vo vzťahu k dobiehajúcim záväzkom z PRV 2004 – 2006 a PRV 2007 – 2013 sa budú vyplácať prémie za stratu príjmu z poľnohospodárskej činnosti. Ide o nasledovný prehľad vo vzťahu k zalesnenej ploche:

Zalesňovanie/PRV SR 2004 - 2006 a PRV SR 2007 - 2013/	2024	2025	2026	2027	2028	2029
PRV SR 2004 - 2006 /ha/	124,77	123,05	112,85	84,72	25,45	0
PRV SR 2007 - 2013 /ha/	105,70	105,70	88,43	54,6060	32,8615	6,96
Spolu ha	230,47	228,75	201,28	139,3260	58,3115	6,96

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

·plocha oprávneného hektára, ktorá bola zaradená do intervencie „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku intervencie:

·zabezpečiť riadne ošetrovanie (ochranu a údržbu) vysadených drevín po dobu 5 rokov;

·počet životaschopných jedincov z vysadených lesných drevín nesmie klesnúť pod 80%;

·na zalesnenej ploche je potrebné hospodáriť podľa platného hospodárskeho plánu v zmysle národnej legislatívy.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

SMR - táto požiadavka sa neuplatňuje pre danú intervenciu v zmysle čl. 70. ods. 3 b).

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Platba ochrana a údržba drevín (5 rokov) 1 152 EUR/ha Prémia (strata zo zisku/za ukončenie poľnohospodárskej činnosti) 10 rokov: 153 EUR/ha Dobiehajúce záväzky: PRV SR 2004 - 2006 Ročná prémia pre poľnohospodárov (20 rokov) 464,72 EUR/ha Ročná prémia pre ostatné osoby (20 rokov) 232,36 EUR/ha PRV SR 2007 – 2013 Ročná prémia pre poľnohospodárov (15 rokov) 464,72 EUR/ha Ročná prémia pre ostatné osoby 150 EUR/ha

Metóda výpočtu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a straty príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe Strategického plánu SPP 2023-2027 a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Neprojektová intervencia v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☑ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☐ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5. Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec príslušných prvkov GAEC a národnej legislatívy.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia + 10 rokov prémia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady a straty príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie
70.3.2 - Prémia	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie
70.3.3 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 (príjemca: ostatní)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie
70.3.4 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2007 – 2013 (príjemca: ostatní)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie
70.3.5 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 a 2007-2013 (príjemca: poľnohospodár)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.17	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a straty príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

70.3.2 - Prémia

Platby sa poskytujú na základe straty príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP SPP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

70.3.3 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 (príjemca: ostatní)

Platby sa poskytujú na základe straty príjmu. (Výpočet platby v súlade s jednotkovou sumou PRV 2004 – 2006).

70.3.4 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2007 – 2013 (príjemca: ostatní)

Platby sa poskytujú na základe straty príjmu. (Výpočet platby v súlade s jednotkovou sumou PRV 2007 – 2013**).**

70.3.5 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 a 2007-2013 (príjemca: poľnohospodár)

Platby sa poskytujú na základe straty príjmu. (Výpočet platby v súlade s jednotkovou sumou PRV 2004 – 2006 a PRV 2007 – 2013).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 152,00	1 152,00	1 152,00	1 152,00	1 152,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.3.2 - Prémia (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			153,00	153,00	153,00	153,00	153,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.3.3 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 (príjemca: ostatní) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.3.4 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2007 – 2013 (príjemca: ostatní) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		232,36	232,36	232,36	232,36	232,36	232,36	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Stromy)								
70.3.5 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 a 2007-2013 (príjemca: poľnohospodár) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		464,72	464,72	464,72	464,72	464,72	464,72	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Stromy)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)			30,00	30,00	100,00	100,00	100,00	360,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		63 030,00	101 922,00	87 448,00	162 357,00	139 836,00	131 039,00	685 632,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		39 942,10	64 588,00	55 415,80	102 885,60	88 614,10	83 039,40	434 485,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)		63 030,00	62 772,83	48 298,00	31 857,00	9 337,00	539,00	215 833,83
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo

Kód intervencie (členský štát)	70.04
Názov intervencie	Ekologické poľnohospodárstvo
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.17. Počet hektárov alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vypláca podpora na ekologické poľnohospodárstvo
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno
5.2	Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov
R.29 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP) podporovanej z SPP na účely ekologického poľnohospodárstva, s rozčlenením na účely zachovania ekologického poľnohospodárstva a na účely konverzie naň
R.31 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou
R.33 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky
R.43 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia je v súlade s cieľmi SPP ako i ostatnými prvkami zelenej dohody, predovšetkým so stratégiou F2F a stratégiou v oblasti biodiverzity na obdobie do roku 2030 a plánom cieľov v oblasti klímy do roku 2030.

Ekologické poľnohospodárstvo predstavuje systém trvalo udržateľného spôsobu hospodárenia s minimalizáciou nepoľnohospodárskych vstupov. Obmedzením vstupov prípravkov na ochranu rastlín prispieva intervencia k vyššej bezpečnosti potravín a zlepšeniu kvality vody.

Ekologické poľnohospodárstvo má jeden z najväčších vplyvov na podporu biodiverzity, a tiež prispieva k zachovaniu a zvýšeniu množstva organického uhlíka v pôde, kvality pôdy a vody. Ekologickým spôsobom obhospodarované poľnohospodárske pôdy majú vysokú náročnosť na organické látky a v tejto súvislosti tu hrá významnú úlohu hnojenie organickými hnojivami. Zákazom používania dusíkatých priemyselných hnojív je pôdna výživa dusíkom realizovaná prostredníctvom mineralizácie dusíka práve z organických hnojív. Organické hnojenie prispieva k zvyšovaniu obsahu humusu v pôde a zlepšeniu bilancie uhlíka. Silnou redukciou chemickej ochrany rastlín a hnojenia dochádza k znižovaniu nežiadúcej kontaminácie vôd a zároveň aj k zníženiu exportu nežiaducich látok do povrchových a ostatných vôd. Okrem toho prostredníctvom ekologického poľnohospodárstva sa zvyšuje schopnosť pôdy zadržiavať vodu, čo je významným faktorom v súvislosti s klimatickou zmenou (otepľovanie) najmäv oblastiach chudobných na zrážky.

Obdobie prechodu trvá pri poľnohospodárskej výrobe na ornej pôde alebo na trvalom trávnom poraste a pri pestovaní zeleniny, liečivých, koreninových a aromatických rastlín a jahôd dva roky, pri pestovaní ovocných druhov v ovocnom sade a pestovaní viniča vo vinohrade tri roky.

Výberové kritériá:

Pri pretlaku žiadostí budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy)žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Kombinovateľnosť:

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému

financovaniu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia: Príjemcami sú užívatelia pôdy evidovanej v LPIS, ktorí sa dobrovoľne zaviažu k realizácii podmienok v rámci záväzku a ktorí sú registrovaní v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby.

Podmienky oprávnenosti:

1. Minimálna vstupná výmera poľnohospodárskej pôdy ako oprávneného hektára do intervencie/záväzku je:

-pri ornej pôde a trvalých trávnych porastoch 1,0 ha,

-pri zelenine, liečivých, aromatických a koreninových rastlinách, zemiakoch, jahodách 0,5 ha,

-pri ovocnom sade a vinohrade 0,3 ha.

1. Žiadateľ musí byť registrovaný v registri prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej len „EPV“) v zmysle zákona č. 282/2020 Z. z. v znení zák. č. 350/2020 Z. z. o EPV vedenom Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym počas celej doby realizácie záväzku.
2. Trvalý trávny porast:

Pri vstupe do záväzku bude požadované minimálne zaťaženie zvieratami (druh zvierat registrovaný v registri prevádzkovateľov EPV) bude posudzované v roku podania žiadosti o platbu z údajov Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len "CEHZ") ako priemerná hodnota za retenčné obdobie od 1.6. do 30.9. Minimálne zaťaženie nesmie klesnúť pod 0,3 DJ/ha trvalý trávny porast.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku :

1. dodržiavať pravidlá nariadenia EÚ č. 848/2018 a jeho vykonávacích a delegovanýchpredpisov
2. dodržiavať podmienky zákona NR SR č. 282/2020 Z. z. v znení zák. č. 350/2020 Z. z. o EPV

Orná pôda:

1. z podpory sú vylúčené plochy ponechané úhorom,
2. z podpory sú vylúčené biopásy (založené za účelom plnenia celofarmovej ekoschémy)
3. podporené budú len plochy ornej pôdy s plodinami pestovanými na potravové a kŕmne účely a na produkciu bioosív.

Zelenina podporované budú všetky druhy zeleniny pestované na ornej pôde v SR.

Zemiaky:

1. Pestovať zemiaky na tej istej ploche môže žiadateľ najskôr po troch rokoch.

Jahody:

1. dodržiavať počet jedincov minimálne 20 000 ks/ha.

Liečivé, aromatické a koreninové rastliny:

1. pestovať odporúčané druhy uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady s vyšším počtom jedincov rodiace:

1. dodržiavať počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu uvedený vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady s vyšším počtom jedincov mladé**:**

1. dodržiavať počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu uvedený vo vnútroštátnom legislatívnom

predpise.

Ovocné sady ostatné rodiace:

1. dodržiavať počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu uvedený vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Ovocné sady zmiešané krajinotvorné:

1. V sade môžu byť vysadené rôzne druhy ovocných stromov a/alebo krov, ich celkový počet musí byť najmenej 150 ks stromov na 1 ha sadu alebo 900 ks ovocných krov na 1 ha sadu. Žiadateľ si vyberie druhy zo zoznamu uvedenom vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Vinohrady rodiace:

1. zabezpečiť minimálnu hustotu krov viniča vo vinohrade (min. 1800 ks/ha)

Vinohrady mladé:

1. zabezpečiť minimálnu hustotu krov viniča vo vinohrade (min. 1800 ks/ha)

Trvalý trávny porast základná platba:

1. zaťaženie zvieratami (druh zvierat registrovaný v registri prevádzkovateľov EPV) bude posudzované v roku podania žiadosti o platbu z údajov CEHZ ako priemerná hodnota za retenčné obdobie od 1.6. do 30.9. požadované zaťaženie min. 0,3 DJ/ha trvalý trávny porast.

Trvalý trávny porast s neredukovanou platbou:

1. zaťaženie zvieratami (druh zvierat registrovaný v registri prevádzkovateľov EPV) bude posudzované v roku podania žiadosti o platbu z údajov CEHZ ako priemerná hodnota za retenčné obdobie od 1.6. do 30.9. Požadované zaťaženie od 0,5 DJ/ha trvalý trávny porast.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
GAEC06	Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu
GAEC07	Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi;

minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Intervencia nadväzuje na základné podmienky GAEC 4, GAEC 5 a GAEC 8. Podmienky intervencie presahujú základné podmienky v GAEC 4 už v princípe ekologickej poľnohospodárskej výroby (ekologického poľnohospodárstva) významným obmedzením používania prípravkov na ochranu rastlín a minerálnych hnojív (môžu sa používať len povolené do ekologického poľnohospodárstva). V tomto systéme hospodárenia je možné používať len organické a hospodárske hnojivá čo prispieva k zvýšeniu protieróznej schopnosti pôdy a nadväzuje na GAEC 5. V ekologickom poľnohospodárstve je zakázané pestovanie monokultúr a realizuje sa pestovanie plodín podľa osevného postupu. Intervencia je nad podmienkami konvenčného hospodárenia. Podpora ekologického poľnohospodárstva so svojimi stanovenými podmienkami jednotlivých operácií a používaním preventívnych metód významne podporuje kvalitu a zlepšovanie životného prostredia a trvalo udržateľné systémy hospodárenia.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Výška podpory predstavuje % z vypočítanej platby uvedené pri jednotlivej platbe

Orná pôda 170 €/ha, 75,22% z vypočítanej platby

Zelenina 795 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Zemiaky 735 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Jahody 1 111 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Lieč., arom., korenin. rastliny 417 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Ovocné sady vyšší počet jedincov rodiace 904 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Ovocné sady vyšší počet jedincov mladé 554 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Ovocné sady ostatné rodiace 814 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Ovocné sady zmiešané krajinotvorné 497 €/ha, 50% z vypočítanej platby

Vinohrady rodiace 762 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Vinohrady mladé 468 €/ha, 100% z vypočítanej platby

Trvalý trávny porast základná platba96€/ha, 75,6% z vypočítanej platby

Trvalý trávny porast neredukovaná platba 127€/ha, 100% z vypočítanej platby

Znížené platby v prípade kombinácie s opatreniami podľa čl. 70

Ekologické poľnohospodárstvo OP v kombinácii s Ochranou dropa veľkého 52 €/ha

Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopov TTP 74 €/ha

Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového 33 €/ha

Metóda výpočtu

Výpočet realizovaný nezávislou inštitúciou NPPC-VÚPOP.

Všetky hektárové platby sú 100% z vyrátanej príslušnej platby, okrem ornej pôdy, kde je to 75,22% z vyrátanej platby a pri TTP, kde je to v dvoch kategóriách podľa zaťaženosti zvierat 75,6%, resp. 100% z vyrátanej platby. Pri ovocných sadoch zmiešaných krajinotvorných je platba na úrovni 50% vypočítanej platby.

Výšky platieb sú rovnaké pre obdobie prechodu na ekologické poľnohospodárstvo (obdobie konverzie) a v ekologickom poľnohospodárstve (udržanie ekologického poľnohospodárstva).

Podpora EPV na ornej pôde

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania ornej pôdy a pri

spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Strata príjmov vyplývajúca zo zníženia výnosov bola stanovená ako 5 ročný priemer za obdobie konverzie (2 roky) a obdobie po konverzii (3 roky). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

Zelenina

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie zeleniny vychádza zo zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky pri jej pestovaní.

Zemiaky

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie zemiakov vychádza zo zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky pri jej pestovaní. Pri výpočte boli zohľadnené vyššie náklady na obstaranie sadbového materiálu, na náročnejšie pracovné a organizačné operácie i zvýšenú potrebu aplikácie organických hnojív.

Jahody

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie jahôd vychádza zo zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky pri jej pestovaní. Pri výpočte boli zohľadnené vyššie náklady na obstaranie sadbového materiálu, na náročnejšie pracovné a organizačné operácie i zvýšenú potrebu aplikácie organických hnojív.

Liečivé, aromatické a koreninové rastliny

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie týchto rastlín vychádza zo zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky pri jej pestovaní. Objektívne nižšia produkcia oproti konvenčnému systému pestovania sa nevyhnutne odráža v znížení výnosov a príjmov. Kalkulácie vychádzali z poznatkov o ekonomike pestovania liečivých rastlín, ktoré v štruktúre pestovania liečivých, aromatických a koreninových rastlín zaberajú až 97 % výmery. Ekonomika pestovania vychádzala z pestovania rumančeka kamilkového, mäty piepornej a ľubovníka bodkovaného v časovej línii 5 rokov (1 a 2 rok – konverzia, 3-5 rok obdobie po konverzii).

Ovocné sady s vyšším počtom jedincov rodiace

Výpočet kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie ovocia v rodiacich sadoch s vyšším počtom jedincov vychádza z ocenenia zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky ovocných drevín. Výpočet zohľadňuje tiež ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšenie pracovných nákladov a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

Ovocné sady s vyšším počtom jedincov mladé

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre mladé sady s vyšším počtom jedincov vychádza z predpokladu zvýšenej starostlivosti v prvých rokoch po výsadbe, ako aj zvýšených nákladoch v súvislosti so vyššou agrotechnickou prácnosťou (mechanizačné práce).

Ovocné sady ostatné rodiace

Výpočet kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie ovocia v klasických rodiacich sadoch vychádza z ocenenia zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky ovocných drevín. Výpočet zohľadňuje tiež ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšenie pracovných nákladov.

Ovocné sadyzmiešané krajinotvorné

Výpočet kompenzačných platieb pre ekologické pestovanie ovocia v zmiešaných sadoch vychádza z ocenenia zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky ovocných drevín. Výpočet

zohľadňuje tiež ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšenie pracovných nákladov súvisiacich s potrebou diferencovanej starostlivosti o jednotlivé druhy ovocia.

Vinohrady rodiace

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe pestovania hrozna a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia organických hnojív, obmedzenie použitia pesticídov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o náklady podmienené väčšou prácnosťou pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie vinohradov.

Vinohrady mladé

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre mladé vinohrady vychádza z predpokladu zvýšenej starostlivosti v prvých rokoch po výsadbe a to najmä v aplikácii zeleného hnojenia, ako aj zvýšených nákladoch v súvislosti so vyššou agrotechnickou prácnosťou v medziriadkoch.

Trvalý trávny porast

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania trvalých trávnych porastov a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov (pesticídov) a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☑ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☐ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Žiadateľ sa zaväzuje plniť všetky záväzky v uvedených operáciách nad rámec opatrení stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch

Napr. pri ornej pôde je nepodporovaná plocha ponechaná žiadateľom ako úhor, nevzniká tu strata na príjme.

Pri operácii Ovocný sad je predpísaný určitý počet jedincov ovocných druhov na 1 ha sadu, toto legislatíva nepredpisuje.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu

životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.4.01 - Ekologické poľnohospodárstvo - orná pôda	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.02 - Ekologické poľnohospodárstvo zelenina	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.03 - Ekologické poľnohospodárstvo zemiaky	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.04 - Ekologické poľnohospodárstvo jahody	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.05 - Ekologické poľnohospodárstvo liečivé, aromatické a koreninové rasliny	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.06 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov rodiace	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.07 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov mladé	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.08 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady ostatné rodiace	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.09 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady krajinotvorné	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie

70.4.10 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady rodiace	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.11 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady mladé	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.12 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so základným prínosom	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.33; R.43; R.44	Nie
70.4.13 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so zvýšeným prínosom	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.33; R.43; R.44	Nie
70.4.14 - Ekologické poľnohospodárstvo OP v kombinácii s Ochranou dropa veľkého	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.15 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopov TTP	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie
70.4.16 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24; R.29; R.31; R.43; R.44	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.4.01 - Ekologické poľnohospodárstvo - orná pôda

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.02 - Ekologické poľnohospodárstvo zelenina

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú

aplikáciu organických hnojív.

70.4.03 - Ekologické poľnohospodárstvo zemiaky

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.04 - Ekologické poľnohospodárstvo jahody

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.05 - Ekologické poľnohospodárstvo liečivé, aromatické a koreninové rasliny

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.06 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov rodiace

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.07 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov mladé

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.08 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady ostatné rodiace

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.09 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady krajinotvorné

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia

hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.10 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady rodiace

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.11 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady mladé

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.12 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so základným prínosom

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.13 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so zvýšeným prínosom

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.14 - Ekologické poľnohospodárstvo OP v kombinácii s Ochranou dropa veľkého

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.15 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopov TTP

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

70.4.16 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
70.4.01 - Ekologické poľnohospodárstvo - orná pôda (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		170,00	170,00	170,00	170,00	170,00	170,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.02 - Ekologické poľnohospodárstvo zelenina (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		795,00	795,00	795,00	795,00	795,00	795,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.03 - Ekologické poľnohospodárstvo zemiaky (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		735,00	735,00	735,00	735,00	735,00	735,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.04 - Ekologické poľnohospodárstvo jahody (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		1 111,00	1 111,00	1 111,00	1 111,00	1 111,00	1 111,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.05 - Ekologické poľnohospodárstvo liečivé, aromatické a koreninové rasliny (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		417,00	417,00	417,00	417,00	417,00	417,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.06 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov rodiace (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		904,00	904,00	904,00	904,00	904,00	904,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								

	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.07 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov mladé (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		554,00	554,00	554,00	554,00	554,00	554,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.08 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady ostatné rodiace (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		814,00	814,00	814,00	814,00	814,00	814,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.09 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady krajinotvorné (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		497,00	497,00	497,00	497,00	497,00	497,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.10 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady rodiace (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		762,00	762,00	762,00	762,00	762,00	762,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.11 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady mladé (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		468,00	468,00	468,00	468,00	468,00	468,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.12 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so základným prínosom (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		96,00	96,00	96,00	96,00	96,00	96,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.13 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so zvýšeným prínosom (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		127,00	127,00	127,00	127,00	127,00	127,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								

70.4.14 - Ekologické poľnohospodárstvo OP v kombinácii s Ochranou dropa veľkého (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.15 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopov TTP (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		74,00	74,00	74,00	74,00	74,00	74,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.16 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.17 (jednotka: Hektáre)		257 130,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	12 870,00	1 350 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		34 016 600,00	35 799 300,00	35 992 000,00	36 093 800,00	36 279 800,00	1 652 500,00	179 834 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		21 556 319,42	22 686 016,41	22 808 130,40	22 872 641,06	22 990 509,26	1 047 189,25	113 960 805,80
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov

Kód intervencie (členský štát)	70.05
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia rieši potrebu optimalizovať dávky hnojenia na základe rozborov pôdy a znižovanie vyplavovania živín do podzemných vôd (hlavne fosfor a dusík). Slovenská republika má, zákonom č.305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovené chránené vodohospodárske oblasti, ktorý upravuje aj aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, ktorých použitie je v chránenej oblasti zakázané, zoznam je zverejnený vo Vestníku MPRVSR Ide o významné územie prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Vyhlásených je 11 vodohospodársky chránených veľkoplošných oblastí podzemných vodných zdrojov. Jednou z týchto oblastí je aj Chránená vodohospodárska oblasť (ďalej len "CHVO") Žitný ostrov. Oproti ostatným

oblastiam je atypická tým, že je to najväčšia oblasť zdrojov podzemných vôd v strednej Európe a na druhej strane, že táto oblasť patrí z hľadiska poľnohospodárskej výroby k najúrodnejším lokalitám SR. Uvedená lokalita je v zmysle dusičnanovej smernice ES č. 91/676/EEC tiež zaradená do zraniteľných oblastí SR. Keďže ochrana vodných zdrojov má širší záber, umožňuje sa zapojiť do podpory aj žiadateľom hospodáriacim aj mimo CHVO. Žitný ostrov to znamená, že sú zahrnuté všetky chráné oblasti prirodzenej akumulácie vôd .

Cieľom navrhovanej podpory je zosúladiť na jednej strane ochranu vodných zdrojov a na strane druhej stáročia realizovanú poľnohospodársku činnosť pri optimálnom využívaní živín.

Precízne hnojenie (alebo presné hnojenie poľnohospodárskych pôd) podložené relevantnými ročnými analytickými rozbormi obsahu minerálneho dusíka v pôde, na základe analytických rozborov pôdy a príslušného osevného postupu, prispeje k zabezpečeniu ochrany podzemných vodných zdrojov a na druhej strane k pokračovaniu poľnohospodárskej činnosti.

Z pohľadu výživy plodín je jedným z kľúčových parametrov obsah dusíka. Jeho stanovenie je veľmi dôležité pro optimalizáciu použitia dusíkatých hnojív a môže výrazne zvýšiť výnosy, znížiť náklady a zároveň obmedziť dopad poľnohospodárskej výroby na životné prostredie.

Pre zabezpečenie zásoby živín pre pestované plodiny na celej parcele na rovnakej úrovni (najčastejšie P, K, ale aj N a ďalších prvkov) podľa aktuálnej zásoby, resp. potreby na tej-ktorej časti parcely sa vytvoria pre vegetáciu rovnaké výživové podmienky. Vypracovanie plánu precízného hnojenia, v podrobnejšom členení, pre konkrétne poľnohospodárske plochy a pestované plodiny s ohľadom na limitné dávky dusíka pri jednotlivých plodinách, stanovené v zákone č. 136/2000 Z. z. o hnojivách je nad rámec baseline podmienok. V pláne hnojenia bude zohľadnená aj limitná dávka hnojenia pri jednotlivých plodinách s stanovenými maximálnymi dávkami dusíka. Tým sa dosiahne zníženie oproti súčasnemu stavu.

Realizácia týchto postupov bude každoročne monitorovaná príslušnými inštitúciami zodpovednými za monitoring obsahu dusičnanov v podzemných vodách (Výskumný ústav vodného hospodárstva/MŽP SR) a v drenážných vodách v ročnom intervale, ktorý vykonáva odborná organnizáciaVýskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy – NPPC. Výsledky analytických rozborov budú zasielané kontrolnej organizácii. Dodržiavať podmienky intervencie na výmere nahlásenej pri zaradení do záväzku, je žiadateľ povinný 5 rokov.

Podmienky inetervencie sú stanovené nad rámec podmienok hospodárenia pre zraniteľní oblasti vymedzené nariadením vlády č. 174/2017 Z.z. , nakoľko tieto neupravujú povinnosť aplikovať hnojivá na základe anlytického rozboru pôdy. Rovnako Akčný plán dusičnanovej smernice nevyžaduje vypracovanie mapy zásob na konkrétne poľnohopsodárske plochy. Plán hnojenia,ktorý vyžaduje dusičnanová smermnica bude upravený pre potreby precízného hnojenia. Ide o vypracovanie podrobnejšej evidencie, čo je prísnejšia podmienka ako základná, vyžadovaná Akčným plánom dusičnanovej smernice.

Oprávnené na podporu sú len plochy ornej pôdy, ktoré sa nachádzajú v chránených vodohospodárskych oblastiach vymedzených zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Pre aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín je platý zoznam , ktorých použitie je zakázané v chránenej vodohospodársdkej oblasti ustanovenom podľa zákona č. 405/2011 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

Výberové kritéria:

Výberové kritériá pre intervenciu Precízne hnojenie ornej pôdy budú uplatnené len vtedy, ak počet žiadostí presiahne finančnú alokáciu.

Výberové kritériá budú vychádzať z miery kontaminácie podzemných/povrchových vôd na základe údajov z monitoringu vôd a následne z výmery pôdy v záväzku.

Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Kombinovateľnosť

Intervencia je plne kombinovateľná s intervenciou 70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch s operáciou Šetrné hospodárenie na ornej pôde a s intervenciou 70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity s operáciou Ochrana dropa veľkého (platba sa poskytne v plnej výške ako súčet platieb za dve kombinovateľné operácie).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS a zaviažu sa plniť záväzok 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti

Do podpory môžu byť zaradené orné pôdy oprávneného hektára nachádzajúce sa v stanovených CHVO okrem plôch, na ktorých je podmienka v súlade s GAEC 4, kde je aplikácia dusíkatých hnojivých látok zakázaná (3m od brehovej čiary vodného toku).

Vstup do intervencie je povinný s minimálne 1 ha ornej pôdy.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky intervencie:

-v prvom roku realizácie záväzku (jar 20xx) najneskôr do 15. mája, zabezpečiť celkový rozbor ornej pôdy na obsah Nmin, P,K, pH a následne v tom istom roku (jeseň 20xx) odber a rozbor pôdy na obsah Nmin. (realizovaný systémom GPS)

-v následných 2 až 5 roku záväzku zabezpečiť jesenný rozbor ornej pôdy na obsah Nmin. (realizovaný systémom GPS); (1 priemerná vzorka z 10 ha p.p. aj zo začatých),

-každoročne na základe výsledkov jesenného rozboru obsahu Nmin vypracovať mapu zásob,

-na základe týchto podkladov stanoviťplán hnojenia (podľa osevného postupu) v podrobnejšom členení na diely pôdnych blokov za hospodársky rok s ohľadom na limitné dávky dusíka (príloha č. 3 a 7 zákona 136/2000 Z.z. o hnojivách) vrátane aplikácie hospodárskych hnojív.

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☑Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
SMR01	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva: článok 11 ods. 3 písm. e) a písm. h), pokiaľ ide o povinné požiadavky kontrolovať difúzne zdroje znečistenia fosforečnanmi
SMR02	Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov: články 4 a 5

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MPRV SR č. 215/2016 Z.z. , ktorou sa ust. podrobnosti o obhospodarovaní p.p. v zraniteľných oblastiach v § 6 ustanovené základné podmienky pre vypracovanie plánu hnojenia

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi;

Minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Podmienka**	**Kondicionalita (GAEC, SMR)**	**Ekoschéma**	**Národná legislatíva (Legislatíva EU)**	**Výsledok *****
v prvomroku záväzku jar, zabezpečiť celkový rozbor ornej pôdy na obsah Nmin, P, K, pH a následne v tom istom roku (jeseň 20xx) odber a rozbor pôdy na obsah Nmin. (realizovaný systémom GPS)	nestanovuje	nestanovuje	**Zákon č. 136/2000 Z.z. o hnojivách** stanovuje rozbor každých 6 rokov agrochemické skúšanie pôd **Zákon 305/2018 Z**.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Náklady na povinné rozbory
v druhom a nasledujúcom roku záväzku zabezpečiť jesenný rozbor ornej pôdy na obsah Nmin. (realizovaný systémom GPS)	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Náklady na povinné rozbory
každoročne na základe výsledkov jesenného rozboru obsahu Nmin vypracovať orientačnú mapu zásob	GAEC 4 vyžaduje sa vytvorenie nárazníkových zón v šírke 3m od brehovej čiary na ktorých sa nepoužívajú	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady na vypracovanie mapy zásob živín

	POR ani hnojivá SMR čl. 11 ods.3 písm. e) a h), pokiaľ ide o povinné požiadavky kontrolovať difúzne zdroje znečistenia fosforečnami			
plán precízneho hnojenia podľa osevného postupu a pest ovanej plodiny za hospodársky rok	SMR 2, f) požiadavka na vypracovanie a dodržiavanie plánu používania hnojív s obsahom dusíka	nestanovuje	**Zákon č. 136/2000 Z.z**. o hnojivách – plán hnojenia len v zraniteľných oblastiach Vyhláška MPRV SR **č. 215/2016 Z.z.** , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach v § 6 ustanovené základné podmienky pre vypracovanie plánu hnojenia	Dodatočné náklady pre obstaranie palubných počítačov a vypracovan ie programov

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

66,70 EUR/ha (99,56%)

Metóda výpočtu

Výška kompenzačných platieb na realizáciu precízneho hnojenia vyplýva zo zvýšených dodatočných nákladov na každoročný rozbor pôdnych vzoriek so systémom určenia cez GPS, vypracovanie máp zásob živín, vypracovanie programov aplikácie živín na základe rozborov pôdy – máp zásob živín - osevného postupu – povolených maximálnych dávok živín pre jednotlivé plodiny. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán. NPPC

Dodatočné vysvetlenie

Výpočet kompenzačných platieb pre precízne hnojenie orných pôd v súvislosti so zámerom ochrany vodných zdrojov vychádza z ocenenia reálneho zvýšenia nákladov v takomto systéme hospodárenia v dôsledku potreby vykonávania chemických analýz pôdnych vzoriek (odber, spracovanie, vyhodnotenie), vypracovania mapových elaborátov zásob živín v pôde a plánu hnojenia. Výpočet je kalkulovaný na 1 rok záväzku (plánovacie obdobie je 5 rokov).

Cieľom intervencie je dodať presné množstvo živín tak, aby neboli vyplavované do podzemných vôd a nimi znečisťované. Takéto manažovanievyžaduje rozbor obsahu (hlavne) dusíka v danej pôde, cieľový osevný postup a aplikačný plán presného hnojenia a vlastné hnojenie, to celé v systéme GPS. Nejedná sa o investičné náklady ale o dodatočné náklady pre zabezpečenie systému. Platba refunduje náklady naviac, ktoré ma prijímateľ oproti stavu ak by takéto opatrenie nerealizoval,

V mnohých prípadoch oproti klasickému hnojeniu k úspore ani nemusí dôjsť. Princípom nie je šetrenie hnojív, ale ich efektívne využitie na danej (živinami obsahovo diferencovanej) lokalite. Ak je na viacerých lokalitách parcely obsah živín nedostatočný tak sa spotreba hnojív môže aj navýšiť.Opatrenie smeruje k takému stavu obsahu živín v pôdach, ktoré rastliny potrebujú (využijú) a zároveň nedochádza k prehnojovaniu, resp. chemickému zaťaženiu prostredia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov, počas ktorých musí plniť stanovené podmienky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou /Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.21; R.22	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov

Výška kompenzačných platieb na realizáciu precízneho hnojenia vyplýva zo zvýšených dodatočných nákladov na každoročný rozbor pôdnych vzoriek so systémom určenia cez GPS, vypracovanie máp zásob živín, vypracovanie programov aplikácie živín na základe rozborov pôdy – máp zásob živín - osevného postupu – povolených maximálnych dávok živín pre jednotlivé plodiny. Výpočet platieb certifikuje nezávislý orgán NPPC.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		3 001 500,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	2 034 350,00	25 179 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		1 902 050,55	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	1 289 167,60	15 956 090,75
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch

Kód intervencie (členský štát)	70.06
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.1	Ochrana podzemných vôd pred negatívnymi vplyvmi poľnohospodárstva-nadmerná aplikácia živín	Veľmi vysoká	Áno
5.2	Zníženie rizika prieniku pesticídov do vody, minimalizácia použitia chemických prípravkov	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia reflektuje na potrebu identifikovanú SWOT analýzou, navrhnúť postupy a riešenia na znižovanie rizika prieniku pesticídov do vodných zdrojov, napr. riešiť podporu pre hospodárenie, ktoré rešpektuje ochranu vôd aj pri aplikácii pesticídov na poľnohospodársku produkciu. Šetrné postupy so všetkými operáciami prispievajú aj k ochrane kvality vôd, nakoľko minimalizácia vstupov a úplný zákaz najviac rizikových chemických prípravkov na ochranu rastlín do poľnohospodárskej produkcie môže prispieť k nadbytočnej aplikácií chemických prípravkov do pôdy a vody. Cieľom intervencie je aj zachovanie rozmanitosti živočíšnych a rastlinných druhov vylúčením syntetických chemických pesticídov a zníženie resp. vylúčenie minerálnych hnojív a tým prispieť aj k znižovaniu emisií skleníkových plynov a ukladaním uhlíka v pôde a biomase zatrávňovaním alebo ozeleňovaním medziradí pri operáciach realizovaných vo vinohradoch a ovocných sadoch. Podporou environmentálne šetrných postupov v kombinácii s obmedzením vstupov hnojivých látok sa sleduje tiež zníženie kontaminácie pôdy. Pôda predstavuje významný sekundárny zdroj kontaminácie podzemných a povrchových vôd, kam sa rezíduá prípravkov na ochranu rastlín dostávajú vplyvom eróznej činnosti vetra, odtokom či splavovaním z pôdy. Pôvodné účinné látky pesticídov sa taktiež postupne rozkladajú, niektoré ich metabolity sú v pôde mobilnejšie, a môžu tak ľahko kontaminovať podzemné vody. Efektívnym nástrojom je zisťovanie obsahu dusíka v pôde, čím sa čiastočne eliminuje dávka dodávaných hnojív v súlade s potrebami pestovaných plodín.

Intervencia Šetrné postupy ide navrhnutými podmienkami nad rámec podmienok kondicionality aj zákonných noriem. Spoločným znakom pre všetky opatrenia v rámci tejto intervencie je stanovenie účinných látok, ktoré nesmú byť používané. Spoločným prvkom je aj rôzna miera obmedzenia používania herbicídov a prípravkov na ochranu rastlín. Podmienky operácii sú stanovené aj nad rámec povinných prvkov Smernice č. 2009/128/ES (SUD), ktoré sú transponované do zákona č. 405/2011 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti najmä odborná príprava, kontrola zariadenia na aplikáciu pesticídov, manipuláciu s pesticídmi a ich skladovanie a nakladanice s obalmi a zvyškami, ktoré sú identifikované ako povinné prvky smernice.

Operácia Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov má za cieľ podnietiť poľnohospodárov postupne začať hospodáriť aj bez chemických vstupov prípravkov na ochranu rastlín a chemických hnojív, avšak za miernejších podmienok ako aj podmienok, ktoré sa vyžadujú pri ekologickom poľnohospodárstve. Povolené je použitie moreného osiva alebo hospodárského hnoja, ktoé nemusí pochádzať z ekologického chovu zvierat. Keďže cieľom operácie je obdobne ako v ekologickom poľnohospodárstve nepoužívať chemické hnojivá a chemické prípravky na ochranu rastlín je otázka striedania plodín veľmi dôležitá. Striedanie plodín zabezpečuje obnovu úrodnosti pôdy a pôsobí ako preventívne opatrenie v komplexe opatrení na ochranu rastlín. Pre tieto úlohy musí rotácia plodín nutne zahŕňať strukoviny ako hlavné, stredné alebo zmiešané plodiny, čím sa prispeje k zlepšeniu kvality a ochrane pôdy.

Hlavným prínosom Šetrného postupu pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd av ovocných sadoch je používanie prípravkov na ochranu rastlín určených pre ekologické poľnohospodárstvo, neaplikovať zakázané prípravky na ochranu rastlín, každoročne zabezpečiť rozbor plodov na vybrané pesticídne látky a rozbor pôdnych vzoriek na vybrané ťažké kovy. Pre stanovené rizikové prvky a látky sú stanovené limitné hodnoty, ktoré nie je možné prekročiť. Pre rizikové prvky (ťažké kovy)v zelenine, zemiakoch a jahodách ako aj v ovocí budú stanovené dve úrovne limitných hodnôt pre rizikové prvky olovo a cadmium, ktoré sú zisťované, a ktoré v prípade ich prekročenia budú mať za následok zníženie platby alebo neposkytnutie platby. Prísnejšie limitné hodnoty budú znížené o 10 % Konkrétne hodnoty budú stanovené v národnej legislative.

Na zamedzenie kumulácie dusičnanov v zelenine a zemiakoch v dôsledku nadmerného obsahu dusíka v pôde sa pri plánovaní hnojenia dusíkom musí započítať aj množstvo minerálneho dusíka v pôde (Nmin). Dôležité je tiež používať štandardné osivo zelenín a certifikované sadivo konzumných zemiakov. Ďalej je zavedená povinnosť, pri šetrných postupoch v ovocných sadoch, sledovať meteorologické prvky (teplota, vlhkosť ... atď.) a výskyt škodcov, čím intervencia nadväzuje na podmienky integrovanej ochrany rastlín (IOR) a následné vyhodnocovanie týchto údajov a vykonávanie agrotechnických operácií (postreky, preventívne opatrenia) na základe tohto hodnotenia, čím dochádza k optimalizácii používania ako preventívnych metód, tak aj aplikácií prípravkov na ochranu rastlín.

Pri šetrných postupoch vo vinohradoch je kladený dôraz na optimalizáciu používania prípravkov na

ochranu rastlín, a to formou obmedzenia aplikácií konvenčných prípravkov proti najčastejším chorobám a škodcom a povinnom používaním ekologických prípravkov na ochranu rastlín, zakázaná je aplikácia stanovených chemických prípravkov na ochranu rastlín.

Pre šetrné postupy hospodárenia pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, v ovocných sadoch a vinohradoch bude vypracovaný zoznam povolených prípravkov na ochranu rastlín (tzv. „pozitívny zoznam POR"), ktorý bude obsahovať najmenej škodlivé účinné látky z tzv. zoznam všetkých povolených a registrovaných POR v súlade so zákonom 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a bude zverejnený vo Vestníku MPRV SR. Zoznam bude obsahovať aj biologické POR dostupné pre jednotlivé plodiny, ako aj všetky POR povolené pre ekologické poľnohospodárstvo. Dostupnosť biologických POR pre jednotlivé plodiny ako ekvivalentu pre chemické POR bude monitorovaná odbornou inštitúciou a zohľadnená v zozname povolených POR pre zásah, ktorý bude každoročne aktualizovaný.

O všetkých činnostiach sa vedú záznamy. Trvanie záväzkov intervencie je 5 rokov na stanovenej výmere v záväzku.

Rozdelenie na Operácie:

Operácia Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov

Operácia Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde

Operácia Šetrné postupy v ovocných sadoch

Operácia Šetrné postupy vo vinohradoch

Výberové kritéria:

Pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri obhospodarovaní sadov a viníc sa nebudú uplatňovať výberové kritériá.

Operácia šetrné postupy pri hospodárení na ornej pôde budú realizovaná prednostne na územiach, kde je koncentrácia rizikových látok v rámci monitoringu vôd vyššia ako 50 mg dusičnanov/l.

Výberové kritériá pre túto operáciu budú aplikované s ohľadom na mieru kontaminácie podzemných/povrchových vôd.

Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Kombinovateľnosť:

Operácia šetrné hospodárenie na ornej pôde je kombinovateľná s intervenciou 70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity - operácioa Ochrana biotopu sysľa pasienkového a s intervenciou 70.08 Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy na jednom diele pôdneho bloku na ktorý bude poskytnutá vyššia sadzba.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS, pričom sa dobrovoľne zaviažu plniť záväzok na obdobie 5 rokov.

Podmienky oprávnenosti:

Operácia **Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov**

Vstúpiť do operácie so všetkými dielmi pôdnych blokov ornej pôdy v podniku, oprávneného hektára na

podporu; minimálne s 1 ha ornej pôdy.

Operácia **Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde**
Vstúpiť do operácie s výmerou minimálne 0,3 ha ornej pôdy/oprávneného hektára, na ktorej bude pestovaná zelenina, zemiaky alebo jahody.

Operácia **Šetrné postupy v ovocných sadoch**
Vstúpiť do operácie s výmerou minimálne 0,3 ha ovocného sadu ;minimálny počet jedincov na ha ovocného sadu bude stanovený (podporený bude produkčný sad minimálny počet jedincov /ostatný sad minimálny počet jedincov /mladý v 1 až 3 roku po výsadbe).

Operácia **Šetrné postupy vo vinohradoch**
Vstúpiť do operácie s výmerou minimálne 0,3 ha vinohradu. Podporený bude rodiaci vinohrad a mladý vinohrad (1. až 3. rok po výsadbe).

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Operácia **Hospodárenie na ornej pôde bez použitia chemických vstupov**

Podmienky operácie:
• úplné vzdanie sa používania chemických prípravkov na ochranu rastlín na všetkých plochách podniku povolené len zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo a biologické POR; používanie moreného osiva je povolené,
• úplné vzdanie sa používania minerálnych dusíkatých hnojív, použitie hospodárského hnoja z konvenčného chovu je povolené,
• viesť evidenciu na každý diel pôdneho bloku ako boli plochy ošetrované; hlásenie zasielať aj o nulovej spotrebe podľa národnej legislatívy(zákon č. 405/2011 Z. z.).

Operácia **Šetrné postupy pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd na ornej pôde**

Podmienky operácie :
-neaplikovať účinné látky (Diflufenican, Flufenacet, Imazamox, Malathion, Metaldehyd, Nicosulfuron, Terbuthylazine, Ziram);
-nahradiť každoročne najmenej 1 krátpríprávky na ochranu rastlín zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo [záznamy o aplikácii v evidencii], apoužívať autorizované prípravky na ochranu rastlín v rámci rozsahu ich registrovaného použitia s účinnými látkami, ktoré sú zverejňované podľa osobitného predpisu**;** zoznam prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd bude upravený v národnej legislatíve;
-zabezpečiť v prvom roku odber pôdnych vzoriek a stanovenie obsahu ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg, akreditovanou organizáciou, (odber priemerných vzoriek z každého dielu pôdneho bloku);
-zabezpečiť 2x za záväzok (1. a 4. rok) odbery vzorky jedného druhu zeleniny, zemiakov alebo jahôd a ich rozbor na obsah ťažkých kovov(Pb, Cd, Hg,) akreditovanou organizáciou (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté);
-zabezpečiť každoročne, pred zberom plodiny, odber vzorky z každého pestovaného druhu zeleniny a zemiakov a ich rozbor na obsah rezíduí pesticídov a dusičnanov akreditovanou inštitúciou (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté);
-zabezpečiť pred každým výsevom alebo výsadbou podporovaného druhu zeleniny odber a rozbor pôdy na obsah Nmin, P a pH a K; v prípade zakrytých plôch pod sklom, fóliou 1x za 5 rokov;
-používať herbicídy dva krát za vegetačné obdobie pestovanej plodiny, spôsob aplikácie bude doplnený;
-používať certifikované osivo/sadivo;
-viesť záznamy, najmä dátum výsevu, výsadby, zberu jednotlivých druhov pestovanej zeleniny zemiakov a jahôd;

-pri pestovaní zeleniny na ploche, ktorá je menšia ako 5 ha, vzorka sa odoberie z toho druhu zeleniny, ktorý sa pestuje na prevažnej výmere, na ktorú sa požaduje platba;

-žiadateľ o zaradenie do operácie nahlasuje do záväzku výmeru, na ktorej bude pestovať zeleninu, zemiaky alebo jahody a túto výmeru musí dodržať každoročne počas trvania záväzku.

Špecifické, doplnkové podmienky pre pestovanie jahôd:

-vysadiť jahody na ploche, na ktorej boli pred výsadbou pestované obilniny, bielkovinové plodiny, alebo po zelenom hnojení. Nepovolené predplodiny sú zemiaky, kukurica, cukrová repa,

- každoročne zabezpečiť do 30. septembra údržbu porastu jahôd(odstránenie starých listov) mulčovaním alebo kosením,

-sledovať a zaznamenávať každodenne od 1. marca do 30. októbra meteorologické prvky a výskyt škodcov a chorôb,

-zabezpečiť odber a analytický rozbor jednej priemernej vzorky jahôd zameraný na zistenie obsahu rezíduí pesticídov prítomných v plodoch akreditovanou inštitúciou.

Operácia **Šetrné postupy v ovocných sadoch**

Podmienky operácie :

• neaplikovať účinné látky (Cypermethrin Deltamethrin, Isopyrazam, Lambda-cyhalothrin (povolený pre hrušky a orechy) Metaldehyd, Propyzamide, Tau-fluvalinate (povolený pre orechy);

• nahradiť každoročne najmenej 1 krát prípravky na ochranu rastlín zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo [záznamy o aplikácii v evidencii,], a používať autorizované prípravky na ochranu rastlín v rámci rozsahu ich registrovaného použitia s účinnými látkami, ktoré sú zverejňované podľa osobitného predpisu; zoznam prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch bude upravený v národnej legislatíve;

• neaplikovať herbicídy v medziradí a v manipulačnom priestore;

• použiť najviac 2 aplikácie herbicídu v príkmennom páse za vegetačné obdobie, spôsob aplikácie bude doplnený;

• zabezpečiť celoročne zelený kryt v každom druhom medziradí ovocného sadu bylinným porastom, alebo porastom s medonosnými bylinami;

• zabezpečiť v prvom roku záväzku odber pôdnych vzoriek a stanovenie obsahu ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg,) akreditovanou organizáciou, z každého dielu pôdneho bloku, (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté);

• zabezpečiť 2x za záväzok (1. a 4. rok) odbery vzorky ovocia a ich rozbor na obsah ťažkých kovov (Cd, Pb, Hg,) akreditovanou inštitúciou (1reprezentatívna /priemerná vzorka na každých začatých 20 ha ovocného sadu), (limitné hodnoty nesmú byť presiahnuté);

• zabezpečiť každoročne odbery vzorky ovocia a ich rozbor na obsah rezíduí pesticídov akreditovanou organizáciou;

• zabezpečiť rozbor listových vzoriek akreditovanou inštitúciou na zisťovanie výživových parametrov minimálne raz za 4 roky;

• viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme; sledovať vývoj vlhkosti a teploty vzduchu počas vegetačného obdobia vyhodnocovať priebežne sledované údaje z meteorologických prvkov, škodcov a chorôb a agrotechnické zásahy vykonávať na základe tohoto vyhodnotenia.

Operácia **Šetrné postupy vo vinohradoch**

Podmienky operácie:

<u>rodiace vinohrady:</u>

• neaplikovať účinné látky (Cypermethrin, Deltamethrin, Dithianon (povolený v prípade klasifikácie prípravku na ochranu rastlín ako Vt5), Fluopicolid, Lambda-cyhalothrin, Metaldehyd, Metalaxyl,

Pirimicarb, Propyzamide, Tau-fluvalinate, Zeta-cypermethrin,

• neaplikovať herbicídy v medziradí a manipulačných plochách; na príkmenné pásy je možné použiť 2 aplikácie za rok (spôsob aplikácie bude doplnený),

• vykonať 1 krát za rok mechanickú kultiváciu príkmenného pásu,

• vykonať mechanickú údržbu medziradia a manipulačného priestoru najneskôr do 15.augusta,

• zabezpečiť ozelenenie každého druhého medziradia medzplodinami v stanovenom období, zo zoznamu medziplodín pre priame platby,

• každoročne aplikovať najviac 6 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, proti perenospóre,

• každoročne aplikovať najviac 6 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, , proti múčnatke,

• každoročne aplikovať najviac 2 aplikácie prípravkov na ochranu rastlín, proti plesni sivej po 1. auguste,

• používať proti obaľovačom len biologické prípravky na ochranu rastlín alebo pomocné prípravky,

• zabezpečiť každoročne odbery priemernej vzorky plodov a ich rozbor na obsah zakázaných rezíduí pesticídov; jedna priemerná vzorka sa odoberá z každých aj začatých 20 ha vinohradu,

• použiť najviac 50 kg/ha dusíka ročne vrátane maštaľného hnoja,

• viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme,

-používať autorizované prípravky na ochranu rastlín v rámci rozsahu ich registrovaného použitia s účinnými látkami, ktoré sú zverejňované podľa osobitného predpisu; zoznam prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú povolené pri šetrnom hospodárení vo vinohradoch bude upravený v národnej legislatíve.

<u>mladé vinohrady 1. až 3. rok:</u>

• zákaz použitia herbicídov v medziradí vinohradu,

• zákaz použitia akaricídov a insekticídov,

• použiť maximálne 3 aplikácie chemických prípravkov na ochranu rastlín za rok proti perenospóre,

• použiť maximálne 2 aplikácie chemických prípravkov na ochranu rastlín za rok proti múčnatke,

• v prípade potreby použiť najmenej dva postreky biologickými prípravkami na ochranu rastlín a pomocnými prípravkami proti peronospóre a najmenej 2 postreky proti múčnatke viniča za rok,

• aplikovať zelené hnojenie, minimálne jeden krát vysiatím a zapravením vikovitých rastlín do pôdy najmenej v množstve 80 kg/ha osiva.

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☑Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	**Opis**
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
GAEC06	Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu
SMR01	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva: článok 11 ods. 3 písm. e) a písm. h), pokiaľ ide o povinné požiadavky kontrolovať difúzne zdroje znečistenia fosforečnanmi
SMR02	Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov: články 4 a 5

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
Zákon č 405/2011 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti – všeobecné podmienky
Zákon č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe
NVSR č. 58/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh – všeobecné podmienky
Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi a požiadavky týkajúce sa znečisťovania fosforom;
minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Podmienky	**Kondicionalita (GAEC, SMR)**	**Ekoschéma**	**Národná legislatíva (Legislatíva EU)**	**Výsledok**
Šetrné hospodárenie na ornej pôde				
zákaz používania prípravkov na ochranu rastlín na všetkých poľnohospodárskych pozemkoch v podniku; *povolené len zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo* ; biologické POR a používanie moreného osiva je povolené,	nestanovuje	Zlepšenie štruktúry ornej pôdy - pestovanie medziplodín zo zoznamu (osiatie do 30.9. + ponechanie na ploche min. 8 týždňov **+ zákaz hnojív a prípravkov na ochranu rastlín (POR) + po** uplynutí obdobia ponechanie na ploche/zapravenie na účely zeleného hnojenia)	**Zákon č 405/2011 Z.z.** o rastlinolekárskej starostlivosti – všeobecné podmienky **Zákon č. 282/2020 Z. z.** o ekologickej poľnohospodárskej výrobe §4 písm. o) .... zoznam prípravkov na ochranu rastlín, základných látok a pomocných prípravkov v ochrane rastlín povolených v ekologickej poľnohospodárskej výrobe a zoznam prostriedkov na čistenie a dezinfekciu povolených v ekologickej poľnohospodárskej výrobe,	Dopad na ušlý príjem

úplné vzdanie sa používania minerálnych dusíkatých hnojív, okrem hnojív a povolených látok pre ekologické poľnohospodárstvo	SMR 2 Obmedzenie sa týka len vymedzených zraniteľných oblastí s použitím max.170kg N/ha) SMR 1 čl. 11 ods. 3 písm. e) a h), pokiaľ ide o povinné požiadavky kontrolovať difúzne zdroje znečistenia fosforečnanmi	Zlepšenie štruktúry ornej pôdy - pestovanie medziplodín zo zoznamu (osiatie do 30.9. + ponechanie na ploche min. 10 týždňov **+ zákaz hnojív a prípravkov na ochranu rastlín (POR) + po** uplynutí obdobia ponechanie na ploche/zapravenie na účely zeleného hnojenia)	Zákon č. 136/2000 Z.z. (10) všeobecné podmienky používania hnojív - bol dodržaný zákaz aplikácie N hnojivých látok v období od 15. novembra do 15. februára“ Zákon č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe §4 písm. o) zoznam hnojív a pôdnych pomocných látok povolených v ekologickej poľnohospodárskej výrobe.....	Dopad na ušlý príjem
viesť evidenciu na každý poľnohospodársky pozemok ako boli plochy ošetrované.	nestanovuje	nestanovuje	Podmienka vedenia evidencie o príjme a použití hnojivých látok podľa § 10 ods. 5 zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách	Dodatočné náklady na vedenie záznamov nad rámec nár. legislatívy
Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd	**Kondicionalita (GAEC, SMR)**	**Ekoschéma**	**Národná legislatíva (Legislatíva EU)**	**Výsledok**
neaplikovať POR so stanovanými účinnými látkami	GAEC 4 vyžaduje sa vytvorenie nárazníkových zón v šírke 3m od brehovej čiary na ktorých sa nepoužívajú POR ani hnojivá	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
nahradiť každoročne najmenej 1 krát POR zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo apoužívať len autorizované POR zo	SMR 7, d)Je dodržaná požiadavka použitia prípravkov na ochranu rastlín na plodinu a	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem

zoznamu zverejnenom vo Vestníku MPRVSR	proti škodlivým organizmom podľa platnej autorizácie podľa osobitného predpisu			
zabezpečiť v 1. roku na plochách na ktorých sa pestuje zelenina, zemiaky alebo jahody odber pôdnych vzoriek a stanovenie obsahu ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg), akreditovanou organizáciou, (odber vzoriek z každej p. plochy)	nestanovuje	nestanovuje	**Zákon č. 136/2000 Z.z. o hnojivách** stanovuje rozbor každých 6 rokov agrochemické skúšanie pôd	Dodatočné náklady
zabezpečiť každoročne odbery vzorky jedného druhu zeleniny, zemiakov alebo jahôd a ich rozbor na obsahťažkých kovov(Pb, Cd, Hg), akreditovanou organizáciou,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zabezpečiť každoročne, pred zberom plodiny, odber vzorky z každého pestovaného druhu zeleniny, zemiakov a ich rozbor na obsah rezíduí pesticídov a dusičnanov akreditovanou inštitúcia,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zabezpečiť každoročne odber a rozbor pôdy na obsah Nmin, P a pH a K pred založením úrody; v prípade trvalých plôch pod sklom alebo fóliou raz za 5 rokov	GAEC 4 vyžaduje sa vytvorenie nárazníkových zón v šírke 3m od brehovej čiary na ktorých sa nepoužívajú POR ani hnojivá	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
používať herbicídy	GAEC 4	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na

najviac dva krát za rok na ploche pestovanej zeleniny, zemiakov alebo jahôd	vyžaduje sa vytvorenie nárazníkových zón v šírke 3m od brehovej čiary na ktorých sa nepoužívajú POR ani hnojivá SMR 1 čl. 11 ods. 3 písm. e) a h), pokiaľ ide o povinné požiadavky kontrolovať difúzne zdroje znečistenia fosforečnanmi			ušlý príjem
používať certifikované osivo zeleniny alebo certifikované sadivo zemiakov;	nestanovuje	nestanovuje	**NVSR č. 58/2007 Z.z.,** ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh – všeobecné podmienky	Dopad na ušlý príjem
viesť záznamy na plochy, dátum výsevu, výsadby, zberu jednotlivých druhov zeleniny	nestanovuje	nestanovuje	**zákona č. 136/2000 Z.z. o** hnojivách Podmienka vedenia evidencie podľa § 10 ods. 5 zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách	Dodatočné náklady za vedenie záznamov podľa stanoveného formátu
Špecifické podmienky pre pestovanie jahôd	**Kondicionalita (GAEC, SMR)**	**Ekoschéma**	**Národná legislatíva (Legislatíva EU)**	**Výsledok**
vysadiť jahody na plochách, na ktorých boli pred výsadbou pestované obilniny, bielkovinové plodiny, alebo po zelenom hnojení; nepovolené predplodiny sú zemiaky, kukurica, cukrová repa,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
každoročne zabezpečiť do 30. septembra údržbu	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady

porastu jahôd odstránením starých listov mulčovaním alebo kosením,				
sledovať a zaznamenávať každodenne od 1. marca do 30. októbra meteorologické prvky a výskyt škodcov a chorôb	nestanovuje	nestanovuje	**vyhláška č. 487/2011** Z.z. o integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom a o jej uplatňovaní	Dodatočné náklady
zabezpečiť odber a analytický rozbor jednej vzorky jahôdzameraný na zistenie obsahu rezíduí pesticídov prítomných v plodoch	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch	**Kondicionalita (GAEC, SMR)**	**Ekoschéma**	**Národná legislatíva (Legislatíva EU)**	**Výsledok**
neaplikovať stanovené účinné látky	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
nahradiť každoročne najmenej 1 krát POR zo zoznamu pre EPV zo zoznamu pre ekologické poľnohospodárstvo apoužívať autorizované POR zo zoznamu zverejnenom vo Vestníku MPRVSR	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
nepoužívať herbicídyv medziradí a v manipulačnom priestore	nestanovuje	Zelený kryt medziradia – v každom druhom zatrávnenenom medziradí- zákaz použitia herbicídu	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem pri zelenom kryte každého druhého medziradia
použiť najviac 2 aplikácie herbicídu v príkmennom páse za rok,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
zabezpečiť celoročne zelený kryt v každom druhom medziradí bylinným porastom, alebo zmesou medonosných bylín,	GAEC6/ vyžaduje sa pokrytie pôdnych blokov v najcitlivejších obdobiach,	Zelený kryt medziradia- celoročný zelenený kryt plochy minimálne každého druhého	**zákon č. 220/2004 Z.** z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ	Dodatočné náklady

	nakoľko sa pre vinice, sady a chmeľnice vyžaduje celoročné pokrytie najmenej každého druhého medziradia.	medziradia viníc, sadov, chmeľníc plodinami zo zoznamu alebo ich zmesami	ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, najmä ochranu pred eróziou,	
zabezpečiť v 1. roku záväzku odber pôdnych vzoriek a stanovenie obsahu ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg,) akreditovanou organizáciou, z každého poľnohospodárskeho pozemku	nestanovuje	nestanovuje	**zákon č. 220/2004** Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o starostlivosť o poľnohospodársku pôdu **zákon č. 136/2000 Z.z. o hnojivách** stanovuje rozbor každých 6 rokov agrochemické skúšanie pôd	Dodatočné náklady
zabezpečiť každoročne odbery vzorky ovocia a ich rozbor na obsahťažkých kovov(Pb, Cd, Hg, akreditovanou inštitúciou,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zabezpečiť každoročne odbery vzorky ovocia a ich rozbor na obsahrezíduí pesticídov akreditovanou organizáciou	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zabezpečiť rozbor listových vzoriek akreditovanou inštitúciou na zisťovanie výživových parametro v minimálne raz za 4 roky	nestanovuje	nestanovuje	Nestanovuje	Dodatočné náklady
viesť záznamy v	nestanovuje	nestanovuje	**zákon č. 136/2000**	0

elektronickej alebo písomnej forme			**Z.**z. o hnojivách	
sledovať vývoj vlhkosti a teploty vzduchu počas vegetačného obdobiavyhodnocovať priebežnesledované údaje z meteorologických prvkov, škodcov a chorôb a agrotechnické zásahy vykonávať na základe tohto vyhodnotenia	nestanovuje	nestanovuje	**vyhláška č. 487/2011 Z.z.** o integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom a o jej uplatňovaní	0
Šetrné hospodárenie vo vinohradoch	**Kondicionalita (GAEC, SMR)**	**Ekoschéma**	**Národná legislatíva (Legislatíva EU)**	**Výsledok**
rodiace vinohrady				
neaplikovať stanovené účinné látky	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
neaplikovať herbicídy v medziradí a na manipulačných plochách; -	nestanovuje	Zelený kryt medziradia – v každom druhom zatrávnenenom medziradí- zákaz použitia herbicídu	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
vykonať mechanickú údržbu medziradia a manipulačného priestoru najneskôr do 15.8:	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zabezpečiť ozelenenie medziplodinami v každom druhom medziradí	GAEC 6/ vyžaduje sa pokrytie pôdnych blokov v najcitlivejších obdobiach, nakoľko sa pre vinice, sady a chmeľnice vyžaduje celoročné pokrytie najmenej každého druhého medziradia.	Zelený kryt medziradia- celoročný zelenený kryt plochy minimálne každého druhého medziradia viníc, sadov, chmeľníc plodinami zo zoznamu alebo ich zmesami		Dodatočné náklady pri zelenom kryte každého druhého medziradia
používať autorizované	SMR 7/d)Je	nestanovuje	**zákon č. 405/2011**	Dopad na

POR zo zoznamu zverejnenom vo Vestníku MPRVSR a každoročnenajviac 6 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, proti perenospóre,	dodržaná požiadavka použitia prípravkov na ochranu rastlín na plodinu a proti škodlivým organizmom podľa platnej autorizácie podľa osobitného predpisu		Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti§8 ods. 1 písm.c)	ušlý príjem
používať autorizované POR zo zoznamu zverejnenom vo Vestníku MPRVSR každoročne najviac 6 aplikácií prípravkov na ochranu rastlín, proti múčnatke,	SMR 7/d)Je dodržaná požiadavka použitia prípravkov na ochranu rastlín na plodinu a proti škodlivým organizmom podľa platnej autorizácie podľa osobitného predpisu	nestanovuje	**zákon č. 405/2011** Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti§8 ods. 1 písm.c)	Dopad na ušlý príjem
používať autorizované POR zo zoznamu zverejnenom vo Vestníku MPRVSR každoročne najviac 2 aplikácie prípravkov na ochranu rastlín, proti plesni sivej po 1. auguste	SMR 7/d)Je dodržaná požiadavka použitia prípravkov na ochranu rastlín na plodinu a proti škodlivým organizmom podľa platnej autorizácie podľa osobitného predpisu	nestanovuje	**zákon č. 405/2011 Z.z**. o rastlinolekárskej starostlivosti§8 ods. 1 písm.c)	Dopad na ušlý príjem
používať proti obaľovačom len biologické prípravky na ochranu rastlín alebo pomocné prípravky	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
zabezpečiť každoročne odbery vzorky plodov a ich rozbor na obsah rezíduí pesticídov; jedna vzorka sa odoberá z každých aj	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady

začatých 20 ha vinohradu				
mladé vinohrady 1. až 3. rok				
Nepoužívať herbicídy v medziradoch vinohradov	nestanovuje	Zelený kryt medziradia – v každom druhom zatrávnenom medziradí- zákaz použitia herbicídu	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
zákaz použitia akaricídov a insekticídov	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
používať chemické PORnajviac. 3 aplikácie za rok proti perenospóre,	SMR 7,c) použitie prípravkov na ochranu rastlín v autorizovanej alebo povolenej dávke podľa osobitného predpisu	nestanovuje	**zákon č. 405/2011 Z.z**. o rastlinolekárskej starostlivosti§8 ods. 1 písm. c)	Dopad na ušlý príjem
používať chemické PORnajviac 2 aplikácie za rok proti múčnatke	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
v prípade potreby použiť najmenej dva postreky biologickými POR a pomocnými prípravkami proti peronospóre a najmenej 2 postreky proti múčnatke viniča za rok	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
aplikovať zelené hnojenie, minimálne jeden krát vysiatím a zapravením vikovitých rastlín do pôdy najmenej v množstve 80 kg/ha osiva,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
V mladých aj v rodiacichvinohradoch				
vykonať 1 krát za rok mechanickú kultiváciu príkmenného pásu a len v rodiacich	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	N/A

vinohradoch na príkmenné pásy je možné použiť 2 aplikácie za rok				
použiť najviac 50 kg/ha dusíka ročne vrátane maštaľného hnoja	SMR 2 Obmedzenie sa týka len vymedzených zraniteľných oblastiach max. 170kg N/ha)	nestanovuje	**zákon č. 136/2000 Z.z.** o hnojivách používanie hnojív – podľa § 10	Dodatočné náklady
viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme,	nestanovuje	nestanovuje	Podmienka vedenia evidencie podľa § 10 ods. 5 zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách	N/A

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Hospodárenie na ornej pôde - 165 EUR/ha (98,80 %)

Šetrné postupy pri pestovaní: zelenina – 422 EUR/ha, zemiaky 310 EUR/ha a jahody 454 EUR/ha,

Šetrné postupy v ovocných sadoch rodiace- 530 EUR/ha, mladé – 245 EUR/ha, ostatné – 322 EUR/ha,

Šetrné postupy vo vinohradoch rodiace- 601 EUR/ha, mladé-354 EUR/ha.

Metóda výpočtu

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácií a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie. Výpočet realizovala nezávislá odborná organizácia Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy – Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum.

Dodatočné vysvetlenie

Šetrné hospodárenie na ornej pôde

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania ornej pôdy a pri spôsobe platnom pre túto schému (obmedzenie použitia hnojív, vylúčenie použitia chemických prípravkov) – ušlý výnos (príjem). Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady na použitie hnojív a chemických ochranných prostriedkov a zvýšený o potrebu dodatočných pracovných nákladov, nákladov na väčšie množstvo osív a sadív a nákladov na zvýšenú plošnú aplikáciu organických hnojív.

Šetrné hospodárenie pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre šetrné pestovanie zeleniny, zemiakov i jahôd vychádza zo zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky pri jej pestovaní.

Ako modelové boli zvolené druhy zeleniny, ktoré v štruktúre zberových plôch (roky 2017-2019) zaberali 73,8 % (kukurica cukrová 19,2 %, hrášok 17,2 %, cibuľa 13,7 %, rajčiaky 8,7 %, kapusta 6,4 %, mrkva a karotka 4,4 % paprika 4,2 %. Zastúpenie uvedených plodín bolo pomerne prepočítané na 100 %-ný základ. Výsledné kalkulácie boli napočítané ako priemerné hodnoty pre celé územie Slovenska.

Pri výpočte boli zohľadnené vyššie náklady na povinné rozbory pôdy a plodov, monitorovanie vlhkosti a teploty vzduchu i signalizáciu výskytu škodcov a v prípade zeleniny aj zvýšené náklady na kvalitné certifikované osivo a sadbu .

Šetrné hospodárenie v ovocných sadoch

Výpočet kompenzačných platieb pre šetrné postupy pri pestovaní ovocia vychádza z ocenenia zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky ovocných drevín.

Ako modelové boli zvolené ovocné druhy, ktoré v štruktúre ovocných drevín (roky 2017-2019) zaberali 93,0 % (jabloň 43,5 %, hruška 2,2 %, broskyňa 5,9 %, marhuľa 3,7 %, slivka 10,6 %, čerešňa 3,1 %, višňa 0,8 %, ríbezle 4,1 %, orech 19,1 %). Zastúpenie uvedených plodín bolo pomerne prepočítané na 100 %-ný základ podľa druhu ovocia. Výsledné kalkulácie boli napočítané ako priemerné hodnoty pre celé územie Slovenska. Pri výpočte boli zohľadnené vyššie náklady na povinné rozbory pôdy a plodov a zatrávnenie medziriadkov. Pri mladých sadoch sa nepočíta s nákladmi na rozbor plodov a stratou príjmov z produkcie. Kalkulované sú však zvýšené pracovné náklady na udržanie porastu v kultúrnom stave.

Šetrné hospodárenie vo vinohradoch

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre šetrné postupy pestovania hrozna vychádza z ocenenia potenciálneho (očakávaného) zníženia produkcie v takomto systéme hospodárenia v dôsledku minimalizácie, resp. ekologickej optimalizácie a regulácie výživy, ochrany a agrotechniky vo vinohradníctve. Pri výpočte boli zohľadnené vyššie náklady na zatrávnenie medziriadkov.

Výpočet podporných kompenzačných platieb pre mladé vinohrady vychádza z predpokladu zvýšenej starostlivosti v prvých rokoch po výsadbe a to najmä v aplikácii zeleného hnojenia, ako aj zvýšených nákladoch v súvislosti so vyššou agrotechnickou pracnosťou v medziriadkoch.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov, počas ktorých musí plniť stanovené podmienky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou /Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.2.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zeleniny	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.2.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zemiakov	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.2.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní jahôd	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.3.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch rodiacich	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.3.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch mladých	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.3.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch ostatných	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.4.1 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch rodiacich	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie
70.6.4.2 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch mladých	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.24	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.2.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zeleniny

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.2.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zemiakov

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.2.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní jahôd

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.3.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch rodiacich

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.3.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch mladých

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším

hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.3.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch ostatných

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.4.1 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch rodiacich

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

70.6.4.2 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch mladých

Intervencia je zložená z niekoľkých operácii, a bola zvolená jednotková výška platby na hektár. Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. na mechanickú kultiváciu, osev medziradí u trvalých kultúr, práce pri pestovaní zeleniny… atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		165,00	165,00	165,00	165,00	165,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.2.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zeleniny (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		422,00	422,00	422,00	422,00	422,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								

70.6.2.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zemiakov (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		310,00	310,00	310,00	310,00	310,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.2.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní jahôd (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		454,00	454,00	454,00	454,00	454,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.3.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch rodiacich (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		530,00	530,00	530,00	530,00	530,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.3.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch mladých (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		245,00	245,00	245,00	245,00	245,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.3.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch ostatných (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		322,00	322,00	322,00	322,00	322,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.4.1 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch rodiacich (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		601,00	601,00	601,00	601,00	601,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.4.2 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch mladých (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		354,00	354,00	354,00	354,00	354,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00		170 250,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51		63 951 007,55
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69		40 525 753,45
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity

Kód intervencie (členský štát)	70.07
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)
R.19 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky prospešné pre obhospodarovanie pôdy s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy a biotu (ako je zredukovanie obrábania pôdy, pokrytie pôdy plodinami, striedanie plodín okrem iného aj so strukovinami)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami
R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov
R.31 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania

alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou
R.33 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä TTP a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia je zameraná na podporu trvalých trávnych porastov, resp. obnovu trávnych porastov, čím prispeje k zníženiu emisií a ukladaniu uhlíka v pôde a biomase.

Operácie v rámci intervencie prispievajú k ochrane životného prostredia k zachovaniu biodiverzity ochrane pôdy a tým k eliminácií dopadov klimatickej zmeny. Podporné operácie zvyšujú obsah humusu v pôde, tým zvyšujú aj viazanie uhlíka v pôde, ako aj zvyšujú vodozádržnú schopnosť pôdy. Znížením alebo vylúčením aplikácie minerálnych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín sa znižuje tvorba skleníkových plynov. Uvedené typy operácií majú vplyv aj znižovanie uvoľňovania resp. sekvestráciu oxidu uhličitého. Zníženie vstupov prípravkov na ochranu rastlín alebo chemických hnojív prispeje aj k ochrane kvality vodných zdrojov.

Drop veľký (Otis tarda) je najohrozenejším druhom vtáka na Slovensku. Na Slovensku sú už len dve posledné lokality (CHVÚ Lehnice a CHVÚ Sysľovské polia), kde sa tieto stepné vtáky ojedinele vyskytujú. Výskyt dropa sa obmedzuje na územia s mozaikovitým usporiadaním poľnohospodárskych kultúr, pričom dôležitým prvkom sú nízke porasty viacročných krmovín, tráv na ornej pôde, ozimných obilnín, ozimnej repky a strukovinových plodín. Veľmi nevýhodnou plodinou je kukurica na zrno.

Cieľom podpory dropa veľkého v stanovených chránených vtáčích územiach je realizovať osevné postupy s mozaikovým usporiadaním poľnohospodárskych kultúr a stanoveným percentuálnym zastúpením príslušných plodín, ktoré vytvárajú vhodné životné podmienky pre dropa veľkého. Povoľuje sa aplikácia len určitých stanovených prípravkov na ochranu rastlín, ktoré nemajú vplyv na chránený druh. Povolené POR budú uvedené vo vnútroštátnom právnom predpise V prípade údržby a hospodárenia na vymedzených plochách je nevyhnutné zabezpečiť ochranu populácie tak, že sa kosba vykonáva od stredu parcely k jej okrajom a s použitím výstražných systémov na odplašenie dropov.

Syseľ pasienkový (Spermophilus citellus) je ohrozeným a chráneným druhom, ktorý sa okrem územia Európy nevyskytuje inde na svete. Jeho populácie sú roztrieštené a čelia dramatickým poklesom početnosti v celom areáli výskytu druhu. Je nepochybne významnou súčasťou stepných trávinných ekosystémov a zároveň dáždnikovým druhom.

Podpora na ochranu sysľa pasienkového má za cieľ realizovať poľnohospodárske aktivity na presne stanovených lokalitách trávnych porastov umožňujúce záchranu populácie sysľa pasienkového a zachovanie jeho biotopov na Slovensku. Stanovené manažovanie trávnych porastov predstavuje kosba lúk a spásanie pasienkov hospodárskymi zvieratami s cieľom vytvorenia optimálnych podmienok pre biotopy sysľa, vylúčenie chemických látok, obmedzenie hnojenia organickými hnojivami a vylúčenie nevhodných úprav terénu. Plnenie týchto nadštandardných podmienok je v súlade s ekologickými nárokmi sysľa pasienkového. Zoznam oprávnených lokalít bude obsiahnutý v prílohe a vo vnútroštátnom právnom predpise

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu podporí osobitné metódy hospodárenia na trávnych porastoch mozaikovým kosením, so zameraním na vytváranie podmienok pre druhy živočíchov a rastlín európskeho významu. Do podpory budú spadať plochy trvalých trávnych porastov v územiach európskeho významu s 2. a 3. stupňom ochrany evidovaných v LPIS.

Obhospodarovanie vybratých plôch 7 typov poloprírodných a prírodných trávnych porastov má za cieľ prispieť k zachovaniu biodiverzity, hlavne v územiach európskeho významu a územiach s vysokou prírodnou hodnotou. Operácia tiež prispieva k zvyšovaniu biologickej rôznorodosti a ekologickej stabilite krajiny. Trávne porasty sú rozdelené do siedmich kategórií podľa príslušných biotopov.

Kategórie biotopov trávnych porastov sú nasledovné:

A: Teplo a suchomilné trvalé trávne porasty (Tr1, Tr2, Tr3, Tr4, Tr5, Sl1 Sl3, Sl4, Pi1, Pi2, Pi5, Kr1 a Kr2)

B: Mezofilné trvalé trávne porasty (Lk1, Lk3, Tr8b)

C: Horské kosné lúky (Lk2)

D: Vlhkomilné porasty nižších plôch (Lk7, Lk9, Lk10, Lk11,)

E: Nížinné aluviálne lúky (Lk8)

F: Vlhkomilné porasty vyšších polôh, slatinné a bezkolencové lúky (Lk4, Lk5, Lk6, Ra3, Ra5, Ra6, Ra7, Sl2)

G: Vysokohorské trávne porasty (Tr8a, Al1, Al3, Al6, Al8)

Každá kategória má stanovený spôsob a podmienky obhospodarovania na ich ochranu a udržanie v oblasti obmedzenej aplikácie hnojív a neaplikovaním prípravkov na ochranu rastlín, v oblasti spôsobu kosenia podľa typu tráv a počtu kosieb, podmienok pasenia a prípustného zaťaženia zvieratami na trávnych porastoch, možnosti košarovania a oplôtkového pasenia. Na plochách biotopov je možné realizovať prísevy len rovnakým druhom tráv a zakázané je diskovanie alebo orba a odvodňovacie opatrenia. Stanovené podmienky pre operáciu sú nad rámec povinných podmienok a príjemcovia sú povinní ich dodržiavať počas celého 5 ročného záväzkového obdobia.

Rozdelenie na operáci*e*:

Operácia Ochranabiotopu dropa veľkého

Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie

Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2)

Výberové kritériá:

Na žiadnu operáciu intervencie sa nebudú uplatňovať výberové kritériá.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Kombinovateľnosť

Operácie sú kombinovateľné navzájom aj s ostatnými intervenciami s výnimkou prípadov nepovolenej kombinácie a čiastočnej kombinácie. V prípade čiastočnej kombinácie sa platba poskytuje v zníženej výške. Čiastočná kombinácia sa uplatňuje pri kombinácií operácií

-Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu a Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2),

-Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2) s intervenciou 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - operácia Ekologické poľnohospodárstvo na TTP a s intervenciou 72.1 Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP),

-Ochrana biotopu sysľa pasienkového s intervenciou 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - operácia Ekologické poľnohospodárstvo na TTP a s intervenciou 72.1 Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP),

Ochrana biotopu dropa veľkého s intervenciou 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - operácia Ekologické poľnohospodárstvo na ornej pôde.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku **činnosť a zaviažu sa plniť záväzok na obdobie 5 rokov na výmere záväzku.**

Podmienky oprávnenosti:

Operácia Ochrana biotopu dropa veľkého (*Otis tarda*)

• vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha ornej pôdy oprávneného hektára nachádzajúceho sa v CHVÚ Lehnice alebo CHVÚ Sysľovské polia.

Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus)*

• vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha trávnych porastov oprávneného hektára nachádzajúceho sa v stanovených lokalitách,

Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu

• vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha trávnych porastov nachádzajúcich sa v územiach európskeho významu s 2. a 3. stupňom ochrany oprávneného hektára na podporu (GIS referenčná vrstva).

Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2)

• vstúpiť do operácie s minimálne 1 ha biotopu trávneho porastu oprávneného hektára.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Rozdelenie operácie*:*

Operácia Ochrana biotopu dropa veľkého

Podmienky operácie:

• stanovený osevný postup v zastúpení:
- podiel lucerna min 10 %,
- podiel úhor min 5 %,
- ozimné obilniny minimálne 25 %,
- hrach min 5 %,
- podiel tráv na ornej pôde je minimálne 10% a polovica výmery tráv kosených po 1.7
- podiel repky minimálne 15 %,
- spolu kukurica, slnečnica nesmú presiahnuť 15%,

• úplné vylúčiť aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín v stanovených územiach, (Vt) ; zoznam bude vo vestníku MPRVSR,

• kosiť a vykonávať žatevné práce vždy od stredu smerom k okrajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku; pri kosbe a žatve používať výstražné zariadenia (reťazové závesy),

• trávne porasty na OP hniezdiskách dropa kosiť od 1. júla príslušného roka,

• po žatve obilnín a repky minimálne 30 % strnísk zaorať až v septembri a ponechať ich nepoorané v letných mesiacoch (júl a august), alebo ich osiať medziplodinami.

<u>Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového</u>

Podmienky operácie (podmienky aplikácie):

• neaplikovať žiadne hnojivá (povolené je len hnojenie pasúcimi sa zvieratami),

• neaplikovať žiadne prípravky na ochranu rastlín.

Podmienky kosenia:

- prvú kosbu trávnych porastov vykonať v termíne do 15.júna,
- druhú kosbu vykonať do 15. augusta; pokosenú biomasu odstrániť (v odôvodnených prípadoch),
- kosiť trávny porast na dieloch pôdnych blokov od stredu ku krajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku,
- druhá kosba trávnych porastov môže byť nahradená pasením podľa podmienok pasenia.

Podmienky pasenia:

- pastvu začať najneskôr do 30. apríla a pásť najmenej do 30. septembra,
- pasenie zabezpečiť tak, aby plochy trávnych porastov v období od 1. septembra do 30 novembra nepresahovali výšku 20 cm (oplôtkové pasenie je povolené).

Dodatočné podmienky:

- zakázané je mulčovanie, diskovanie a odvodňovanie trávnych porastov, odstraňovanie nedopaskov, obnova TTP orbou a senážovania.

<u>Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie</u>

Podmienky operácie:

- vykonať prvú kosbu trávnych porastov najneskôr do 15. júla príslušného roka, pričom sa pokosí 70% plochy dielu pôdneho bloku (tolerancia ± 10%) alebo jeho užívanej časti (Vytvára sa tak mozaika pokosených plôch s dočasne nepokosenými plochami),
- zvyšné nepokosené plochy trávneho porastu sa pokosia v období od 15. augusta do 30. septembra Individuálne alebo v rámci druhej kosby; nepokosený zvyšok ako aj mládza môžu byť po prvej kosbe dopásané,
- nepokosené časti trávneho porastu nesmú byť v dvoch po sebe nasledujúcich rokoch umiestnené v tej istej časti pôdneho bloku,
- ponechať pokosenú hmotu na pozemku po dobu 2 až 14 dní; pokosenú hmotu po vysušení z plochy odstrániť.

<u>Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2)</u>

Podmienky intervencie:

<u>aplikácia hnojív a prípravkov na ochranu rastlín:</u>

- zákaz použitia minerálnych hnojív a hnojovice na všetkých typoch trávnych biotopov,
- obmedzené použitie organických hnojív podľa typu tráv B,C; maximálna dávka organických hnojív je 50 kg N/ha biotopu raz za 2 roky (exkrementy pasúcich sa zvierat sa do limitu nezapočítavajú),
- na celej ploche biotopu vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín.

<u>spôsoby kosenia:</u>

- prvú kosbu trávnych porastov je potrebné vykonať najneskôr do 31. júla (v odôvodnených prípadoch posunutia kosieb dáva súhlas príslušná organizácia ochrany prírody),
- kosiť maximálne 2-krát ročne je možné typy B,C,D,E,F. 1-krát ročne je **možné** kosiť typy A a G; pre typ (A,C,F,G) sa vykoná kosba ručné alebo s pomocou ľahkých mechanizmov; trávne porasty je potrebné kosiť smerom od stredu k okrajom porastu alebo od jednej strany pozemku na druhú stranu.

<u>podmienky pasenia:</u>

• pasenie je vylúčené pre typ F; v odôvodnených prípadoch povolené so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody,

• pasenie pre porasty typu C a E je možné iba po prvej kosbe v rámci záväzkového obdobia na dopásanie mládzí; pri porastoch typu C, môže byť prvá kosba nahradená vypasením plochy hospodárskymi zvieratami (uvedené nahradenie kosenia pasením, je možné len so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody),

• dodržiavanie zásady šetrného košarovania (min. plocha na 1DJ – 10m2, pravidelné denné prekladanie košiarov); pri pasení mladého HD je možnosť využívania nočného košiara umiesteného stabilne (so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody),

• dodržanie zaťaženia zvieratami (polygastre a kone) maximálne 1,9 DJ/ha; oplôtkové pasenie je povolené, pričom musí byť dodržané povolené zaťaženie, ktoré sa prepočítava na celkovú plochu oploteného areálu.

Dodatočné záväzky:

• na plochách biotopov je povinné zaťaženie zvieratami (polygastre a kone) najmenej 0,3 DJ/ha stanové ako priemer za retenčné obdobie od 1.6. do 30. 9. každého roka záväzku,

• na plochách biotopov je zakázaný vykonať prísev; v prípadoch poškodenia biotopov je možné aplikovať postupy ekologickej obnovy (napr. nastielanie sena z okolitého biotopu, použitie lokálnej semennej zmesi vhodnej pre daný biotop, prenos mačiny z okolitého biotopu),

• zakázané je diskovanie alebo orba a odvodňovanie TP,

• mulčovanie je možné na rovnakej ploche 1 krát počas trvania záväzku ako doplnkové agrotechnické opatrenie zamerané proti šíreniu náletových drevín.

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☑Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
GAEC03	Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín
GAEC04	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny:

Zákon č. 136/2000 Z.z. o hnojivách používanie hnojív – podľa § 10

Zákon 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zakazuje aplikuciu stanovených prípravkov na ochranu rastlín,

Vyhláška MPRV SR č. 488/2011 Z.z. zásady a opatrenia na ochranu zdravia

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na

základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi a požiadavky týkajúce sa znečisťovania fosforom,

minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (typ 1 a typ 2) **Podmienka**	Kondicionalita (GAEC, SMR)	Ekoschéma	Národná legislatíva (Legislatíva EU)	**Výsledok**
úplné vylúčenie minerálnych hnojív a hnojovice na všetkých typoch trávnych biotopov,	GAEC4/Nepoužívať hnojivá v šírke 10 m od brehovej čiary/ SMR 2 Obmedzenie sa týka len vymedzených zraniteľných oblastí max.170kg N/ha)	nestanovuje	používanie hnojív – podľa § 10 zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách obdobie zákazu aplikácie N hnojivých látok – akčný program 91/676 EC	Dopad na ušlý príjem
obmedzené použitie organických hnojív podľa typu tráv B,C; maximálna dávka organických hnojív je 50 kg N/ha biotopu raz za 2 roky (exkrementy pasúcich sa zvierat sa do limitu nezapočítavajú),	SMR 2 Obmedzenie sa táka len vymedzených zraniteľných oblastí max.170kg N/ha)	nestanovuje	**zákon č. 136/2000 Z.z.**o hnojivác h používanie hnojív – podľa § 10	Dopad na ušlý príjem
na celej ploche biotopu vylúčiť používanie POR	SMR 8, f) požiadavka na obmedzenie používania PORv pásmach hygienickej ochrany GAEC 4 vyžaduje sa vytvorenie nárazníkových zón v šírke 3m od brehovej čiary na ktorých sa nepoužívajú POR ani hnojivá	nestanovuje	Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny: UEV - Zákaz aplikovať chemické látky a hnojivá (4.a5.st) Povolenie 2.a3.st §6 vyhláška	Dopad na ušlý príjem

			MPRVSRč. 405/2011 Z.z. **Zákon 305/2018 Z**.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	
prvú kosbu trávnych porastov vykonať najneskôr do **8. augusta** na posunutie kosieb dáva súhlas príslušná organizácia ochrany prírody;	nestanovuje	Obhospodarovanie trvalého trávneho porastu kosením podľa nadmorskej výšky a v stanovených riadn ych a odložených termínoch	nestanovuje	Dodatočné náklady
kosiť maximálne 2-krát ročne je možné typy B,C,D,E,; 1-krát ročne je možné kosiť typy A a G; ručné kosenie a kosenie s pomocou ľahkých mechanizmov pre typ A,C,F,G; trávne porasty je potrebné kosiť smerom od stredu k okrajom porastu alebo od jednej strany pozemku na druhú stranu,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
pasenie hospodárskymi zvieratami je vylúčené na plochách biotopu F, v odôvodnených prípadoch povolené so súhlasom Štátnej ochrany prírody SR,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
pasenie pre porasty typu C a E je možné iba po prvej kosbe počas záväzkového obdobia na dopásanie mládzí;	nestanovuje	odložený termín kosenia + pasenie - pasenie hospodárskych zvierat je možné	nestanovuje	Dodatočné náklady

pri porastoch typu C, môže byť prvá kosba nahradená vypasením plochy hospodárskymi zvieratami; nahradenie kosenia pasením, je možné len so súhlasom Štátnej ochrany prírody SR;		realizovať na plochách s odloženým termínom kosenia po realizácii kosenia		
Košarovať najviac1 DJ na 10m2, a denné košiare prekladať; pri pasení mladého HD je možnosť využívanie nočného košiara umiesteného stabilne len so súhlasom príslušnej organizácie ochrany prírody.	nestanovuje	nestanovuje	Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny: UEV – Zákaz košarovania 3-5 stupeň ochrany	Dodatočné náklady
dodržanie zaťaženia zvierata mi u polygastrov a koní **maximálne 1,9 DJ/ha**; oplôtkové pasenie je povolené, s povoleným zaťažením prepočítaným na celú oplotenú plochu	SMR 4/ b) Je dodržaný zákaz zasahovania do biotopov európskeho významu spôsobom, ktorým je možné biotop poškodiť a/alebo zničiť podľa osobitného predpisu?	obhospodarovanie plochy trvalého trávneho porastu pasením hovädzieho dobytka, oviec a kôz alebo koní ako hlavnou agrotechnickou operáciou na úrovni min. 0,3 DJ/ha (splnenie podmienky pasenia je možné uznať len vo vzťahu k ploche, ktorá zodpovedá min. zaťaženiu)	Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny:§15 pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, súhlasom príslušnej organizácie	Dodatočné náklady
Dodržať minimálnezaťaženie 0,3 DJ na 1hektár pre polygastre a kone	nestanovuje	obhospodarovanie plochy trvalého trávneho porastu pasením hovädzieho	Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a	Dodatočné náklady

stanové ako priemer za retenčné obdobie od 1.6. do 30. 9. každého roka záväzku;		dobytka, oviec a kôz alebo koní ako hlavnou agrotechnickou operáciou na úrovni min. 0,3 DJ/ha (splnenie podmienky pasenia je možné uznať len vo vzťahu k ploche, ktorá zodpovedá min. zaťaženiu)	krajiny:§15 pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek so súhlasom príslušnej organizácie	
na plochách biotopov je zakázaný vykonať prísev; v prípadoch poškodenia biotopov je možné aplikovať postupy ekologickej obnovy nastielanim sena z okolitého biotopu, použitie lokálnej semennej zmesi vhodnej pre daný biotop, prenos mačiny z okolitého biotopu,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zakázané je diskovanie alebo orba a odvodňovanie TP; mulčovanie je možné na rovnakej ploche 1krát počas trvania záväzku ako doplnkové agrotechnické opatrenie zamerané proti šíreniu náletových drevín,	GAEC 9 zákaz orby trávnych porastov a zmenu druhu poľnohospodárskej plochy citlivých z hľadiska životného prostredia	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
Ochrana biotopu dropa veľkého Podmienky	Kondicionalita (GAEC, SMR)	Ekoschéma	b2) Národná legislatíva	**Výsledok *****

			(Legislatíva EU)	
<u>stanovený osevný postup</u> podiel lucerna min 10 % podiel úhor min 5 % ozimné obilniny min. 25 % hrach min 5 % podiel tráv na ornej pôde. je min. 10% a min ½ kosenýchpo 1.7, podiel repky min. 15 %,spolu kukurica, slnečnica nesmú presiahnuť 15%		Plochy vysiate zmesami opeľovačovzo stanovenej zmesi plodín, tvorené ďatelino-trávnymi alebo trávovito-bylinnými miešankami	nestanovuje	Dodatočné náklady Podiely aj zmes je odlišná od zloženia po dmienky AEKI
úplné vylúčiť aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín Vt	nestanovuje	Pri údržbe **plôch súvisle s vysiatymi opeľovačm**i je zakázané použitie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín	**Zákon 305/2018 Z.z. o** chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zakazuje aplikuciu stanovených prípravkov na ochranu rastlín, **Vyhláška MPRV SR č. 488/2011** Z.z. zásady a opatrenia na ochranu zdravia	Dopad na ušlý príjem
kosiť a vykonávať žatevné práce vždy od stredu smerom k okrajom alebo od jednej strany pozemku k druhej	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady

strane pozemku; pri kosbe a žatve používať výstražné zariadenia ,reťazové závesy				
po žatve obilnín a repky minimálne 30 % strnísk zaorať až v septembri a ponechať ich nepoorané v letných mesiacoch (júl a august), alebo ich osiať medziplodinami.	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
Ochrana biotopu sysľa pasienkového Podmienky	Kondicionalita (GAEC, SMR)	EKOS	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	**Výsledok**
neaplikovať žiadne hnojivá (povolené je len hnojenie pasúcimi sa zvieratami),	GAEC4/Nepoužívať hnojivá v šírke 10 m od brehovej čiary ani POR	nestanovuje	nestanovuje	Dopad na ušlý príjem
neaplikovať žiadne prípravky na ochranu rastlín,	GAEC 4 vyžaduje sa vytvorenie nárazníkových zón v šírke 3m od brehovej čiary na ktorých sa nepoužívajú POR ani hnojivá	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
prvú kosbu trávnych porastov vykonať v termíne do 15.júna, druhú kosbu vykonať do 15. augusta; pokosenú biomasu odstrániť (v odôvodnených prípadoch posunutia termínu kosieb len so súhlasom Štátnej ochrany prírody SR);	nestanovuje	Obhospodarovanie trvalého trávneho porastu kosením podľa nadmorskej výšky a v stanovených riadn ych a odložených termínoch	nestanovuje	Dodatočné náklady
kosiť trávny porast na dieloch pôdnych blokov od stredu ku krajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku,	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady

druhá kosba trávnych porastov môže byť nahradená pasením podľa podmienok pasenia	nestanovuje	odložený termín kosenia + pasenie - pasenie hospodárskych zvierat je možné realizovať na plochách s odloženým termínom kosenia po realizácii kosenia	nestanovuje	Dodatočné náklady
pastvu začať najneskôr do 30. aprílaa pásť najmenej do 30. septembra;	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
pasenie zabezpečiť tak, aby plochy trávnych porastovv období od 1. septembra do 30 novembra nepresahovali výšku 20 cm (oplôtkové pasenie je povolené),	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
zakázané je mulčovanie, diskovanie a odvodňovanie trávnych porastov, odstraňovanie nedopaskov , obnova TTP orbou a senážovania.	GAEC 9 zákaz orby trávnych porastov a zmenu druhu poľnohospodárskej plochy citlivých z hľadiska životného prostredia	nestanovuje	nestanovuje	
Obhospodarovanie biotopov druhov TP v ÚEV - mozaikovitým kosením Podmienky	Kondicionalita (GAEC, SMR)	Ekoschéma	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	**Výsledok**
vykonať prvú kosbu trávnych porastov najneskôr do 15. júla príslušného roka, pričom sa pokosí 70% plochy (tolerancia ± 10%) alebo jeho užívanej časti	nestanovuje	<u>Obhospodarovanie trvalého trávneho porastu kosením</u> podľa nadmorskej výšky a v stanovených riadn ych a odložených termínoch	nestanovuje	Dodatočné náklady
pokosiť zvyšné	nestanovuje	medzi realizáciou	nestanovuje	Dodatočné

nepokosené plochy trávneho porastu v období od 15. augusta do 30. septembra individuálne v rámci druhej kosby; táto plocha ako aj mládza môžu byť po prvej kosbe dopásané.		kosenia v prvom termíne a kosenia v odloženom termíne je potrebné dodržať odstup minimálne 30 dní		náklady
nepokosené časti trávneho porastu nesmú byť v dvoch po sebe nasledujúcich rokoch umiestnené v tej istej časti pôdneho bloku	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady
ponechať pokosenú hmotu na pozemku po dobu 2 až 14 dní; pokosenú hmotu po vysušení z plochy odstrániť.	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	Dodatočné náklady

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Ochrana biotopu dropa veľkého:250 EUR/ha (72 % platby)

Ochrana biotopu sysľa pasienkového: 125 EUR/ha

Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastovv ÚEV (mozaikové kosenie) 62 EUR/ha

Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov -1. Typ 87 EUR/ha; 2. Typ: 202 EUR/ha

Platba za operáciu Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu je znížená na sumu 21 EUR/ha pri kombinácii s operáciou Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov (1. typ a 2. typ) a s intervenciou 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - operácia Ekologické poľnohospodárstvo na TTP (viď. Prílohu ”*Platby v prípade kombinácie operácii a intervencii*” k SP).

Metóda výpočtu

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu spôsobenou najmä vyššou prácnosťou operácii a nižším hektárovým výnosom pri tomto systéme hospodárenia a dodatočných nákladov napr. mechanické potláčanie burín, odklad kosenia , spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy skúseností v programovom období 2014-2020, ale aj po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie. Výpočet

realizovala nezávislá odborná organizácia Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy – Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum.

Dodatočné vysvetlenie

Ochrana prírodných a poloprírodných trávnych porastov

Zachovanie a využívanie prírodných a poloprírodných trávnych porastov vyžaduje špecifický prístup a realizáciu takých pestovateľských opatrení na trávnatých porastoch, ktoré zabezpečia ich dlhodobú udržateľnosť. Ochrana takýchto ekosystémov spočíva v diferencovanom prístupe podľa typu trávneho porastu.

Typy trávnych porastov B, D, E - v dôsledku podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov sa znižuje zisk z produkcie trávnych porastov, ktorý sa čiastočne kompenzuje úsporou z ušetrených nákladov za hnojivá a chemické ochranné prípravky. Zvýšené náklady vznikajú z dodržiavania stanovených podmienok kosby, pasenia a vo zvýšených nákladoch na pasenie.

Typy trávnych porastov A, C, F, G - výpočet vychádza z platieb pre trávne porasty typu B, D, E, pričom sa uvažuje s vyššou náročnosťou na potrebu ručných prác súvisiacich s kosbou v špecificky sťažených podmienkach.

Ochrana biotopu sysľa pasienkového

Pri realizácii tejto operácia dochádza v dôsledku podmienky vylúčenia aplikácie minerálnych hnojív, hnojovice i chemických prípravkov k zníženiu zisku z produkcie trávnych porastov, ktorý sa čiastočne kompenzuje úsporou z ušetrených nákladov za hnojivá a chemické ochranné prípravky.

Zvýšené náklady vznikajú aj z dodržiavania stanovených podmienok pasenia a vo zvýšených nákladoch na pasenie. Zvýšené náklady predstavuje aj kosenie, pri ktorom je podmienkou druhá kosba aj odstránenie biomasy z plochy bez možnosti senážovania zelenej hmoty.

Ochrana biotopu dropa veľkého

Kalkulácia kompenzačných platieb za ochranu dropa veľkého vychádza z podkladov a podmienok súčasného osevného postupu v dominantnej oblasti výskytu dropa veľkého s danou plodinovou skladbou. Zvýšené náklady vznikajú z dodržiavania stanovených podmienok kosby.

V dôsledku podmienky vylúčenia aplikácie všetkých hnojív i chemických prípravkov sa znižuje zisk z produkcie trávnych porastov, ktorý sa čiastočne kompenzuje úsporou z ušetrených nákladov za hnojivá a chemické ochranné prípravky. Zvýšené náklady vznikajú z dodržiavania stanovených podmienok kosby a vo zvýšených nákladoch a na pasenie.

Obhospodarovanie biotopov druhov TP v ÚEV - mozaikovitým kosením

Obnova trvalých trávnych porastov na ornej pôde vyžaduje zvýšené náklady na založenie trávneho porastu. Realizátor opatrenia zároveň prichádza o zisk z ornej pôdy, zo zníženej produkcie tráv, ktorý však čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv – najmä sena.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5.

Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, na rovnakej výmere plochy, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.7.1.1 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 1	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.24; R.31; R.33	Nie
70.7.1.2 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 2	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.24; R.31; R.33	Nie
70.7.2 - Operácia Ochranabiotopu dropa veľkého	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.24; R.31; R.33	Nie
70.7.3 - Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.24; R.31; R.33	Nie
70.7.4 - Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.19; R.21; R.22; R.31; R.33	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.7.1.1 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 1

Výška platieb bola zvolená ako jednotková platba na hektár, podľa typu biotopu a zohľadnení podmienok náročnosti pri ich obhospodarovaní. Pri kombinácii intervencie/operácie sa zohľadňovali strata príjmu, úspora nákladov a zvýšené náklady na hospodárenie tak, aby boli započítané len raz na tej istej ploche.

70.7.1.2 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 2

Výška platieb bola zvolená ako jednotková platba na hektár, podľa typu biotopu a zohľadnení podmienok náročnosti pri ich obhospodarovaní. Pri kombinácii intervencie/operácie sa zohľadňovali strata príjmu, úspora nákladov a zvýšené náklady na hospodárenie tak, aby boli započítané len raz na tej istej ploche.87

70.7.2 - Operácia Ochranabiotopu dropa veľkého

Výška platieb bola zvolená ako jednotková platba na hektár, podľa typu biotopu a zohľadnení podmienok náročnosti pri ich obhospodarovaní. Pri kombinácii intervencie/operácie sa zohľadňovali strata príjmu, úspora nákladov a zvýšené náklady na hospodárenie tak, aby boli započítané len raz na tej istej ploche.

70.7.3 - Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového

Výška platieb bola zvolená ako jednotková platba na hektár, podľa typu biotopu a zohľadnení podmienok náročnosti pri ich obhospodarovaní. Pri kombinácii intervencie/operácie sa zohľadňovali strata príjmu, úspora nákladov a zvýšené náklady na hospodárenie tak, aby boli započítané len raz na tej istej ploche.

70.7.4 - Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie

Výška platieb bola zvolená ako jednotková platba na hektár, podľa typu biotopu a zohľadnení podmienok náročnosti pri ich obhospodarovaní. Pri kombinácii intervencie/operácie sa zohľadňovali strata príjmu, úspora nákladov a zvýšené náklady na hospodárenie tak, aby boli započítané len raz na tej istej ploche.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
70.7.1.1 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 1 (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		87,00	87,00	87,00	87,00	87,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.1.2 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 2 (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		202,00	202,00	202,00	202,00	202,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.2 - Operácia Ochranabiotopu dropa veľkého (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		250,00	250,00	250,00	250,00	250,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.3 - Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		125,00	125,00	125,00	125,00	125,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.4 - Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		62,00	62,00	62,00	62,00	62,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00		1 042 765,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10		99 792 610,50
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45		63 238 577,25

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy

Kód intervencie (členský štát)	70.08
Názov intervencie	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.14. Počet hektárov (s výnimkou lesného hospodárstva) a počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno
6.2	Zachovať a udržiavať trvalé trávne porasty: podporiť biodiverzitu a obnoviť prírodné ekosystémy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.14 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky znižovať emisie, alebo udržať alebo zvýšiť ukladanie uhlíka (vrátane trvalého trávneho porastu, trvalých plodín s trvalou zelenou pokrývkou, poľnohospodárskej pôdy v mokradiach a rašeliniskách)
R.21 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky týkajúce sa kvality vodných útvarov
R.22 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky súvisiace so zlepšením hospodárenia so živinami

R.24 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované osobitné záväzky, ktoré majú za následok udržateľné používanie pesticídov s cieľom znížiť ich riziká a vplyvy, napr. únik pesticídov
R.31 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky na podporu zachovania alebo obnovy biodiverzity vrátane poľnohospodárskych postupov s vysokou prírodnou hodnotou
R.33 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia reaguje na značný pokles biodiverzity u niektorých skupín živočíchov viazaných na poľnohospodársku pôdu najmä trvalé trávne porasty a na stratu rôznych stanovíšť vzácnych biotopov na území Slovenska. Intervencia prispieva k zachovaniu biodiverzity na pôdach málo úrodných a podmáčaných a tým k zmierneniu na zmenu klímy. Zachovaním resp. zvýšením obsahu humusu v pôde, sa zvyšuje aj viazanie uhlíka v pôde a zvyšuje vodozádržnú schopnosť pôdy. Znížením alebo vylúčením aplikácie minerálnych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín sa znižuje tvorba skleníkových plynov. Uvedené postupy majú vplyv aj znižovanie uvoľňovania resp. sekvestráciu oxidu uhličitého.

Hnojenie vlhkých lúk sa všeobecne neodporúča vzhľadom na skutočnosť, že vo vlhkom prostredí sa dodatkové hnojivá dokážu veľmi rýchlo využiť a môžu na jednej strane veľmi výrazne podporiť rast niektorých dominantných druhov tráv a bylín ktoré následne potláčajú biodiverzitu prostredia,. Na druhej strane hrozí aj vyplavovanie hnojív najmä dusíka a fosforu do podzemných alebo povrchových vôd.

Rovnako tiež používanie pesticídov určitým spôsobom ovplyvňuje mnoho druhov, aj keď to zvyčajne nie je problém, ktorý sa vo väčšej miere týka trávnatých plôch. Rastliny sú ovplyvnené priamym vplyvom agrochemikálií, ale aj nepriamo, dôsledkom úbytku opeľovačov a/alebo druhov, ktoré regulujú výskyt škodcov.

Väčšina typov biotopov sústavy Natura 2000 je tiež mimoriadne citlivá na zmenu pH pôdy a rovnováhu živín v pôde čo dusík aj fosfor významne ovplyvňuje.

Menej úrodné pôdy dodnes ostali po scelení menších polí súčasťou veľkých pôdnych blokov. Táto prax sa týka všetkých nížin na Slovensku a biotopov , ktoré sa viažu na tieto lokality, napr. ľabtuška poľná *(Anthus campestris)* v CHVÚ Dolné Považie, CHVÚ Ostrovné lúky, CHVÚ Medzibodrožie a CHVÚ Ondavská rovina.

Cieľom podpory je realizovať poľnohospodárske postupy tak, aby umožnili menej intenzívne využívanie častí pôdnych blokov (prioritne s menej úrodnými pôdami), ktoré sú podmáčané a ktoré sú hniezdiskami ohrozeného druhu ľabtušky poľnej. Na časti ornej pôdy dôjde k obnove trávnych porastov, ktoré vzhľadom k umiestneniu na menej úrodných pôdach budú mať charakter riedkej vegetácie, ktorá je optimálnym biotopom ľabtušky. Dlhodobé umiestnenie trávnych porastov bez rozorania prispeje na podporu biodiverzity ako aj k plneniu klimatických cieľov prostredníctvom sekvestrácie uhlíka.

Podpora je tiež zameraná na plochy, ktoré sú dnes podmáčanou ornou pôdou, na zníženie aktivít na týchto plochách v hniezdnom období a zároveň zmeniť dnes nevyhovujúci intenzívny spôsob obhospodarovania obnovením trávnych porastov a následne pastvy hospodárskych zvierat.

Živočíchy obývajúce mokrade resp. podmáčané plochy patria medzi najohrozenejšie, kde vtáčie druhy, ktoré patria medzi najrýchlejšie ubúdajúce, sú viazané práve na mokrade. V rokoch s vyššou hladinou podzemných vôd sa hospodárenie na podmáčaných plochách nielenže neoplatí, ale zasiate osivo ani nevyklíči kvôli stojatej vode, alebo nie je možné pozbierať úrodu. Absencia nastavenia vhodných rámcov hospodárenia na týchto plochách vedie k tomu, že tieto podmáčané a zatápané lokality sú pravidelne rozorávané hneď po poklese hladiny.

Medzi ubúdajúce vtáčie druhy viažuce sa na tieto podmáčané plochy patria kalužiaky červenonohé *(Tringa totanus)*, šišily bocianovité (*Himantopus himantopus*), šabliarky modronohé (*Recurvirostra avosetta*), cíbiky chochlaté (*Vanellus vanellus*) breháre čiernochvosté (*Limosa limosa*). Pre prežívanie týchto druhov je nevyhnutné v rokoch s dostatkom vody vylúčiť rozoranie a odvodnenie týchto podmáčaných plôch a zásahy do ich bezprostredného okolia. Na rozsiahlejších plochách s rozlohou nad 5 ha, ktoré bývajú zaplavované pravidelne je optimálne v prípade záujmu poľnohospodárskych subjektov zmeniť doterajší nevhodný spôsob hospodárenia, ktorý vedie k opakovanému znehodnoteniu úrody a pôdu zatrávniť a zmeniť na extenzívne pasienky, teda na taký spôsob, ktorým boli takéto plochy nevhodné na

intenzívne poľnohospodárstvo využívané v minulosti.

Predpokladaná výmera: 7 023 ha.

Oprávnené na podporu budú len stanovené územia, prednostne s výskytom Ľabrušky poľnej (Anthus campestris), podmáčané plochy ornej pôdy a plochy alúvia, ktorých identifikáciu poskytne odborná organizácia ochrany prírody MŽP SR, a ktoré budú tvoriť referenčnú vrstvu v LPIS pre túto intervenciu.

Výberové kritériá:

Pri väčšom počte žiadostí nad finančnú alokáciu, budú uplatnené výberové kritériá založené na veľkosti (výmere pôdy) žiadateľa, umiestnenia jeho pôdy z hľadiska chránených území, a i. Podrobné kritériá budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Sankčný mechanizmus:

Pri zistení porušenia podmienok intervencie budú voči žiadateľovi uplatnené sankcie (podľa miery a závažnosti porušenia bude zníženie /krátenie platby, nepriznanie platby a i.). Podrobnosti budú uvedené vo vnútroštátnom legislatívnom predpise.

Kombinovateľnosť

Intervencia je kombinovateľná s intervenciou 70.06 Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch - operácia Šetrné hospodárenie na ornej pôde a s intervenciou 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo - operácia Ekologické poľnohospodárstvo na ornej pôde na jednom diele pôdneho bloku, na ktorý bude poskytnutá vyššia sadzba.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku **činnosť** a zaviažu sa plniť záväzok na obdobie 5 rokov na výmere záväzku.

Podmienky oprávnenosti:

vstúpiť do záväzku s minimálne s 5 ha ornej pôdy oprávneného hektára, nachádzajúcej sa v stanovených lokalitách.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky operácie*:*

•na ploche väčšej ako 5 ha založiť trávne porasty, pričom plochy so založenými trávnymi porastmi vysiať osivom v pomere tráv najviac 83 %, ďatelinovín minimálne 12 % a pomer iných kvitnúcich bylín minimálne 5 %,(zmes s hmotnosťou x kg/ha)

•výsev trávneho porastu sa uskutoční najneskôr do konca marca príslušného roku

•zákaz aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a hnojív (okrem exkrementov pasúcich sa zvierat)

•trávny porast sa po založení neobnovuje, nerozoráva, iba v prípade ak osiatie nebolo úspešné,

•mulčovanie je na založenom trávnom poraste vylúčené,

·prvá kosba trvalých trávnych porastov sa vykoná v riadnom termíne na ploche najviac 80% výmery trávneho porastu; minimálne 20 % z výmery trávneho porastu sa pokosí v termíne od 1. júla, do výpočtu podielov sa nezarátavajú časti na ktorých sa pasú hospodárske zvieratá,

O14 Ktorá oblasť je oprávnená?

☑Poľnohospodárska plocha vymedzená pre plán SPP

☐Poľnohospodárska pôda vrátane poľnohospodárskej plochy a mimo nej

☐Nepoľnohospodárska pôda

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných

povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	**Opis**
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.
GAEC09	Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000
SMR03	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva: článok 3 ods. 1, článok 3 ods. 2 písm. b), článok 4 ods. 1, 2 a 4
SMR04	Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín: článok 6 ods. 1 a 2

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny

Minimálne požiadavky na používanie hnojív musia zahŕňať, okrem iného, vybrané postupy zavedené na základe smernice 91/676/EHS pre poľnohospodárske podniky mimo pásem ohrozených dusičnanmi a požiadavky týkajúce sa znečisťovania fosforom,

minimálne požiadavky týkajúce sa používania prípravkov na ochranu rastlín musia zahŕňať, okrem iného, požiadavky mať povolenie na používanie prípravkov a spĺňať povinnosti spojené s odbornou prípravou, požiadavky na bezpečné skladovanie, kontrolu strojov na aplikáciu a pravidlá na používanie pesticídov v blízkosti vody a iných citlivých lokalitách, ako sa stanovuje vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Podmienka	Kondicionalita (GAEC, SMR)	Ekoschéma	Národná legislatíva (Legislatíva EU)	**Výsledok**
založiť trávne porasty, pričom plochy so založenými trávnymi porastmi vysiať osivom v pomere tráv najviac 83 %, ďatelinovín minimálne 12 % a pomer iných kvitnúcich bylínminimálne 5 % (zmes s hmotnosťou x kg/ha)	nestanovuje	Zatrávnenie ornej pôdy v chránenom území, kde prijímateľ je v roku podania žiadosti povinný zabezpečiť, že 4 % výmery ornej pôdy v chránenom území sú súvisle pokryté ďatelinovo-trávnou a/alebo trávovito-bylinnou zmesou	nestanovuje	Dodatočné náklady
zákaz aplikácie prípravkov na	nestanovuje	nestanovuje	Zákon č.543/2002 Z.z.	Dodatočné náklady

ochranu rastlín a hnojív (okrem exkrementov pasúcich sa zvierat)			o ochrane prírody a krajiny Územná ochrana §15(4 stupeň ochrany)	
Nepoužívať mulčovanie, nerozorávať ani neobnovovať zatrávnené plochy	GAEC 9 zákaz orby trávnych porastov a zmenu druhu poľnohospodárskej plochy citlivých z hľadiska životného prostredia	nestanovuje	Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny Územná ochrana §16(5 stupeň ochrany -meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravou, zasypávaním, odvodňovaním, ťažbou tŕstia, rašeliny..),	Dodatočné náklady
Prvá kosba trvalých trávnych porastov sa vykoná v riadnom termíne na ploche najviac 80% výmery trávneho porastu; minimálne 20 % z výmery trávneho porastu sa pokosí v termíne od 1. júla, do výpočtu podielov sa nezarátavajú časti na ktorých sa pasú hospodárske zvieratá	nestanovuje	Obhospodarovanie trvalého trávneho porastu kosením podľa nadmorskej výšky a v stanovených riadnych a odložených termínoch medzi realizáciou kosenia v prvom termíne a kosenia v odloženom termíne je potrebné dodržať odstup minimálne 30 dní	nestanovuje	Dodatočné náklady

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

299 €/ha

Metóda výpočtu

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu z ornej pôdy, z nákladov na založenie trávneho porastu, zo zníženej produkcie tráv a dodatočných nákladov na spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie. Výpočet platby realizovala nezvislá odborná organizácia Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.

Dodatočné vysvetlenie

Zatrávňovanie podmáčaných orných pôd vyžaduje zvýšené náklady na založenie trávneho porastu. Realizátor opatrenia zároveň prichádza o zisk z ornej pôdy, zo zníženej produkcie tráv, ktorý však čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv – najmä sena. Zatrávňovanie je jedným z účinných opatrení pre obnovu mokradí na podmáčaných orných pôdach, avšak vyžaduje zvýšené náklady na založenie trávneho porastu.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Povinnosti/možnosti pre žiadateľov vo vzťahu k záväzkom intervencie sú uvedené v kapitole 5. Záväzky intervencie sú stanovené nad rámec základných podmienok kondicionality (GAEC a SMR) a podmienok v národnej legislatíve; zákon 136/2000 Z. z. o hnojivách, Vodný plán SR.

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho

programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku na 5 rokov a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027, na rovnakej výmere plochy, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je vypočítaná nezávislou organizáciou. Výpočet vychádza z dodatočných nákladov a straty príjmu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.8.1 - Zatrávnenie podmáčanej ornej pôdy	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.14; R.21; R.22; R.24; R.31; R.33	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.8.1 - Zatrávnenie podmáčanej ornej pôdy

Výška podpory je stanovená na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu v dôsledku prijatých záväzkov. Výška podpory sa odvíja od straty príjmu z ornej pôdy, z nákladov na založenie trávneho porastu, zo zníženej produkcie tráv a dodatočných nákladov na spôsoby kosby, pasenia ako aj spôsoby hospodárenia atď. Očakávaný rozsah bol stanovený na základe analýzy po zohľadnení výmery v LPIS, ktorá je spôsobilá pre poskytnutie podpory danej operácie.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
70.8.1 - Zatrávnenie podmáčanej ornej pôdy (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		897 000,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	1 202 877,00	10 499 385,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		568 428,90	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	762 263,15	6 653 460,29
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Kód intervencie (členský štát)	70.09
Názov intervencie	Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.19. Počet operácií alebo jednotiek na podporu genetických zdrojov
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.5	Podporenie chovu ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.25 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované záväzky zlepšiť environmentálnu udržateľnosť

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Špecifický dizajn, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencii Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat má za cieľ podporiť také plemená zvierat, ktorých stavy klesli pod kritickú úroveň. Ich zachovanie prispieva k rôznorodosti plemien v rámci druhu často chovaných iba v príslušnom regióne. Identifikáciu ohrozených druhov v SR z národnej databázy živočíšnych genetických zdrojoch EFABIS, ktorá je prepojená na európsku a celosvetovú databázu živočíšnych genetických zdrojoch (ďalej len "DAD-IS") zbilancovala príslušná odborná autorita SR, ktorou je Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav živočíšnej výroby. Pôvodné plemená hospodárskych zvierat chované na Slovensku majú nižšiu úžitkovosť nie len oproti špecializovaným plemenám, ale aj oproti celej populácie chovaného druhu hospodárskych zvierat na Slovensku. Platba je vypočítaná na základe nižších výnosov z chovu týchto zvierat.

V tabuľke sú uvedené počty čistokrvných plemenníc registrovaných v plemenných knihách alebo registroch, tak ako boli uvedené v k 31.12.2020. Počty plemenníc v ostatných členských štátoch EÚ uvádzame tak, ako ich za posledné 3 roky uviedli celosvetovej databáze DAD-IS jednotlivé členské krajiny EÚ.

Porovnaním počtu registrovaných plemenníc k 31.12.2012 a k 31.12.2020 je v prípade 7 plemien (slovenský pinzgauský dobytok, pôvodná valaška, Askánske merino, zošľachtená valaška, Hucul, Nonius a Norik muránskeho typu) zaznamenaný nárast počtu registrovaných plemenníc. Naopak, v prípade

zvyšných plemien, aj napriek podpore došlo k poklesu počtu registrovaných plemenníc.

Tab. Zoznam a počty čistokrvných plemenníc ohrozených plemien hospodárskych zvierat

Druh/Plemeno	Počet čistokrvných plemenníc registrovaných v PK	Počet plemenníc v ČŠ EÚ	Stav ohrozenosti podľa efektívnej veľkosti populácie (čistokrvné)
HD / Slovenský pinzgauský dobytok	2 024	11 289 (AT, DE, IT)	Ohrozené
HD / Maďarský stepný dobytok	19	6 980 (HU)	Kriticky ohrozené
Ovce / Valaška, pôvodný typ	907	1 797 (CZ, DE)	Ohrozené
Ovce / Askánske merino	68	82 (BG)	Kriticky ohrozené
Ovce / Cigája	5 613	1 867 (CZ, HR)	Ohrozené
Ovce / Zošľachtená valaška	8 175	--	Ohrozené
Ovce / Slovenská dojná	3 982	--	Ohrozené
Kozy / Biela krátkosrstá	708	2 140 (CZ)	Ohrozené
Kozy / Hnedá krátkosrstá	81	820 (CZ)	Kriticky ohrozené
Ošípané / Mangalica lastovičia	41	907 (HU)	Kriticky ohrozené
Mangalica blond	15	3992 (HU)	Kriticky ohrozené
Mangalica red	18	1 616 (HU)	Kriticky ohrozené
Kone / Slovenský teplokrvník	857	2 900 (CZ)	Kriticky ohrozené
Kone / Hucul	133	2 002 (CZ, PL, DE, AT,HU)	Kriticky ohrozené
Kone / Lipican	165	2 606 (SI, AT, NL, IT, DE, CZ, HU, FR)	Kriticky ohrozené
Kone / Nonius	28	920 (HU)	Kriticky ohrozené
Kone / Furioso	161	585 (HU)	Kriticky ohrozené
Kone / Shagya-Arab	154	1 657 (FR, HU, CZ, AT, BG)	Kriticky ohrozené
Kone / Norik muránskeho typu	137	--	Kriticky ohrozené
Kone / Slovenský športový pony	84	--	Kriticky ohrozené

Podporené plemená zvierat:

-Hovädzí dobytok - slovenský pinzgauský dobytok, maďarský stepný dobytok

-Ovce - pôvodná valaška, Askánske merino, zošľachtená valaška, cigája

-Kozy - biela krátkosrstá koza, hnedá krátkosrstá koza

-Kone - slovenský teplokrvník, Hucul, Furioso, Nonius, slovenský športový pony, Lipican, Shagya-arab, Norik muránskeho typu

-Ošípané – mangalica

Kombinovateľnosť

Intervencia je vzájomne plne kombinovateľná s ostatnými intervenciami.

Na rovnaké zviera sa poskytne platba v plnej výške pri kombinácii intervencii 70.09 Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat s intervenciami:

31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov,

32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka,

32.3 - Platba na ovce a kozy,

70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Podmienky oprávnenosti:

Príjemcovia podpory v rámci operácie Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat sú počas trvania záväzku povinní udržať stav zvierat v minimálnom počte 1 DJ za oprávnené druhy a plemená zvierat. Meniť druhy a plemená hospodárskych zvierat nie je možné počas jedného roku záväzku.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

Podmienky pre hovädzí dobytok, ovce, kozy a kone:

-zvieratá sú chované na podniku v období od 1.5. do 31.12. roku (dočasné účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené). Obmeny, náhrady a stiahnutia sú hlásené PPA. Meniť druhy a plemená hospodárskych zvierat nie je možné počas jedného roku záväzku,

-platba sa poskytne na počet zvierat (DJ) v záväzku najviac na počet zvierat k 1.5. roka.

-zvieratá sú zapísané v plemennej knihe, alebo plemenárskej evidencii príslušnej chovateľskej organizácii v SR v súlade s národnou legislatívou. Potvrdenie o zápise sa predkladá platobnej agentúre pri podaní prvej žiadosti a priebežne k 15.1. nasledovného roka.

Podmienky pre ošípané:

-platba za ošípané sa poskytne na počet pripustených prasničiek, prasníc a kancov zapísaných v plemennej knihe na základe inventarizácie chovateľa za obdobie od 1.5. do 31.12. roku (dočasné účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú započítavané do evidencie bez prerušenia), Meniť druhy a plemená hospodárskych zvierat nie je možné počas jedného roku záväzku,

-platba sa poskytne na počet zvierat (DJ) v záväzku najviac na počet zvierat k 1.5. roka, náhrady zvierat nie je potrebné hlásiť platobnej agentúre, určia sa podľa inventarizácie chovateľa

-zvieratá sú zapísané v plemennej knihe, alebo plemenárskej evidencii príslušnej chovateľskej organizácii v SR v súlade s národnou legislatívou. Potvrdenie o zápise sa predkladá platobnej agentúre pri podaní prvej žiadosti a priebežne k 15.1. nasledovného roka.

Dodatočné záväzky:

-vedenie inventarizácie pre ošípané

Zoznam pripustených prasničiek, prasníc a kancov zapísaných v plemennej knihe (inventarizácia).

V zozname sa uvedie plemenárske označenie ošípanej (identifikačné údaje zvieraťa), dátum od kedy je zviera zaradené (prasnička pripustením, prasnica posledným oprasením pred prvým zápisom do inventarizácie, kanec zápisom do plemennej knihy). Ak uvedené udalosti nastali pred prísunom do chovu, tak sa uvádza dátum prísunu do chovu. Informácia o zápise zvieraťa do plemennej knihy a plemeno.

Dátum vyradenia z chovu (odsun z chovu, úhyn, kastrácia...)

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Predpisy o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat - Zákon č.194/1998 o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Baseline	Intervencia
Ako základná úroveň podmienok pre kalkuláciu boli použité moderné úžitkové plemená zvierat, ktoré sú bežne v SR chované a ktoré boli porovnané s ohrozenými plemenami s nižšou úžitkovosťou.	Intervencia podporí zachovanie ohrozených plemien a tým aj genetickej rozmanitosti, ktorá vysoko prevyšuje obvyklú prax v chove zvierat.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

-slovenský pinzgauský dobytok (v chove dojníc) 400 EUR/DJ, -slovenský pinzgauský dobytok (v chove dojčiacich kráv) 200 EUR/DJ -maďarský stepný dobytok 171 EUR/DJ, -pôvodná valaška 200 EUR/DJ, -Askánske merino, zošľachtená valaška, cigája, biela krátkosrstá koza, hnedá krátkosrstá koza 200 EUR/DJ,

-slovenský teplokrvník, Hucul, Furioso, Nonius, slovenský športový pony, Lipican, Shagya-arab, Norik muránskeho typu 200 EUR/DJ,
mangalica 340 EUR/DJ.

Metóda výpočtu

Platby poskytujú na základe ušlého príjmu z dôvodu nižších výnosov pri chove orozených plemien oproti chovu moderných úžitkových zvierat. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC- Výskumný ústav živočíšnej výroby. Platby sa nebudú realizovať v úplnej vypočítanej výške.

Dodatočné vysvetlenie

Platby sú prepočítané na DJ pomocou zjednodušených koeficientov prepočtupodľa bodu 12 b) prílohy vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2290.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)
☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)
☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Poberateľ podpory je povinný prijať podmienky oprávnenosti a podmienky záväzku tak, ako sú uvedené v bode Špecifický dizajn, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencii.

Aké je trvanie zmlúv?

Záväzky sa prijímajú na obdobie jedného roka s možnosťou opakovania počas programového obdobia. Obdobie záväzku sa určí v národnej legislatíve. Jednoročné záväzky môžu byť vhodnejšie z pohľadu prilákania nových chovateľov ohrozených druhov zvierat a prispieť ku zvýšeniu početnosti ohrozených druhov zvierat.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Znižovanie genetickej diverzity variet plodín a plemien hospodárskych zvierat, vedie k erózii genetickej základne, na ktorej je závislá výživa ľudí a zvierat. Preto je potrebné jej znižovanie zastaviť a zvrátiť a podporovať používanie tradičných poľnohospodárskych variet, špecifických pre určitý región, udržiavanie a rozvoj rozmanitosti genetických zdrojov, napr. lokálne prispôsobených rás a kultivarov, a tradičných plemien.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Pôvodné plemená hospodárskych zvierat chované na Slovensku majú nižšiu úžitkovosť nie len oproti špecializovaným plemenám, ale aj oproti celej populácie chovaného druhu hospodárskych zvierat na Slovensku. Platba je vypočítaná na základe nižších výnosov z chovu týchto zvierat.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.9.1 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojníc	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.25	Nie
70.9.2 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojčiacich kráv	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.25	Nie
70.9.3 - OD maďarský stepný dobytok	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.25	Nie
70.9.4 - OD ovce, kozy a kone	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.25	Nie
70.9.5 - OD mangalica	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.25	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.9.1 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojníc

Platba na chov dojného slovenského pinzgauského dobytka 400 EUR/DJ je stanovená zo zníženia výnosov z produkcie mlieka plemena pinzgauského oproti populácie dojníc na Slovensku.

70.9.2 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojčiacich kráv

Platba 200 EUR/DJ je stanovená zo zníženia výnosov z dôvodu zníženej ceny za 1 kg živej hmotnosti z predaja odstavených pinzgauských teliat oproti najpočetnejšiemu a najrýchlejšie sa rozširujúcemu plemenu charolais (31,89 % populácie).

70.9.3 - OD maďarský stepný dobytok

Platba 171 EUR/DJ je stanovená zo zníženia výnosov z dôvodu zníženej ceny z predaja odstavených teliat maďarského stepného dobytka oproti najpočetnejšiemu a najrýchlejšie sa rozširujúcemu plemenu charolais (31,89 % populácie).

70.9.4 - OD ovce, kozy a kone

Platba 200 EUR/DJ je stanovená pre ovce a kozy zo zníženia výnosov z nižšej produkcie mlieka ohrozených plemien oviec a kôz oproti výkonným

plemenám oviec a celej populácii kôz. Pre kone platba zahŕňa náklady naviac na špecifické ustajnenie i krmivá, veterinárnu starostlivosť, zvýšenú administratívu i náklady na reprodukciu daného druhu koní.

70.9.5 - OD mangalica

Platba 340 EUR/DJ je stanovená zo zníženia výnosov z produkcie odstavčiat na prasnicu plemena mangalica (počet odchovaných odstavčiat) oproti celej populácie prasníc na Slovensku.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
70.9.1 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojníc (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		400,00	400,00	400,00	400,00	400,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.2 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojčiacich kráv (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.3 - OD maďarský stepný dobytok (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		171,00	171,00	171,00	171,00	171,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.4 - OD ovce, kozy a kone (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.5 - OD mangalica (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		340,00	340,00	340,00	340,00	340,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
SPOLU	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)		5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00		27 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00		6 000 000,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00		3 802 200,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov

Kód intervencie (členský štát)	70.10
Názov intervencie	Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.15. Počet hektárov (využívaných na účely lesného hospodárstva) alebo počet iných jednotiek, na ktoré sa vzťahujú environmentálne alebo klimatické záväzky presahujúce rámec povinných požiadaviek
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno
6.3	Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine	Stredná	Áno
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.30 Podiel lesnej pôdy, na ktorú sa vzťahujú záväzky podporovať ochranu lesa a riadenie ekosystémových služieb
R.33 Podiel celkovej plochy sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú podporované záväzky

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov EÚ v SPP a nariadenia EÚ 2021/2115, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov. Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí. Intervencia je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027.

Operácie LESK CHVÚ a ÚEV

Cieľom opatrenia je poskytnutie podpory súkromným a verejným obhospodarovateľom lesov alebo združeniam súkromných alebo verejných obhospodarovateľov lesa za vykonávanie lesnícko-

environmentálnych a klimatických záväzkov. Poskytnuté platby presahujú príslušné povinné požiadavky stanovené zákonom o lesoch a zákonom o ochrane prírody a krajiny SR. Cielené manažovanie chránených lesných oblastí s nadštandardnými postupmi zabezpečuje zachovanie a zvýšenie biologickej diverzity v územiach Natura 2000 a tým aj v oblastiach s vysokou prírodnou hodnotou. Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

Operácia LEKS ochrana hlucháňa hôrneho *(Tetrao urogallus)*

Cieľom podpory v chránených vtáčích územiach je realizovať postupy, ktoré vhodnými výchovnými zásahmi do lesných porastov buď priamo vytvoria vhodný biotop pre hlucháňa hôrneho, alebo vytvoria predpoklad na obnovu biotopu hlucháňa v nadchádzajúcom programovom období. V prípade realizácie na dostatočnej rozlohe lesných porastov má toto opatrenie predpoklad zastaviť úbytok hlucháňa hôrneho a zastabilizovať jeho populáciu tak, aby jej prežívanie na Slovensku bolo dlhodobo udržateľné. Z tohto opatrenia budú následne benefitovať aj ďalšie druhy, ktoré obývajú rovnaké biotopy horských lesov.

Vybrané druhy vtákov pre operáciu LEKS CHVÚ:

Dravce a sovy: včelár lesný *(Pernis apivorus)*, haja tmavá *(Milvus migrans)*, haja červená *(Milvus milvus)*, orliak morský *(Haliaeetus albicilla)*, hadiar krátkoprstý *(Circaetus gallicus)*, orol krikľavý *(Clanga pomarina)*, orol kráľovský *(Aquila heliacal)*, orol skalný *(Aquila chrysaetos)*, sokol rároh *(Falco cherrug)*, sokol sťahovavý *(Falco peregrinus)*, výr skalný *(Bubo bubo)*, kuvik vrabčí *(Glaucidium passerinum)*, sova dlhochvostá *(Strix uralensis)*, kuvik kapcavý *(Aegolius funereus)*

Brodivce: bocian čierny *(Ciconia nigra)*

Dutinové hniezdiče: žlna sivá *(Picus canus)*, ďateľ čierny *(Dryocopus martius)*, ďateľ prostredný (*Leiopicus medius*), ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos)*, ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus)*, muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva)*, muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis)*

Lesné kury: hlucháň hôrny *(Tetrao urogallus),* tetrov hôľniak *(Lyrurus tetrix)*

Výberové kritériá:

Výberové kritériá pre operáciu LEKS CHVÚ:

Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:

1. súbeh plôch chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu (ak realizuje podmienky pre operáciu CHVU),
2. plocha lesného pozemku s väčším počtom chránených druhov vtákov v zostupnej tendencii (doklad poskytuje príslušná organizácia ochrany príordy),
3. plocha lesného pozemku v záväzku ochrany v zostupnej tendencii.

Výberové kritériá pre operáciu LEKS ÚEV:

Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:

1. súbeh plôch chráneného vtáčieho územia a územia európskeho významu (ak realizuje podmienky pre operáciu CHVÚ),
2. plocha lesného pozemku v 4. stupni územnej ochrany v zostupnej tendencii podľa veľkosti a aktuálneho stavu (búdú sa uprednostňovať biotopy v zlom a nevyhovujúcom stave).
3. plocha lesného pozemku v 3. stupni územnej ochrany v zostupnej tendencii podľa veľkosti a aktuálneho stavu (búdú sa uprednostňovať biotopy v zlom a nevyhovujúcom stave).

Výberové kritériá pre operáciu LEKS ochrana hlucháňa hôrneho:

Uprednostnené budú subjekty podľa nasledovných podmienok:

1. veľkosť plôch lesného pozemku, s ktorým žiadateľ vstupuje do záväzku (v zostupnom poradí).

Prepojenie na relevantnú národnú legislatívu

- zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ pre operácie:

Súkromní a verejní obhospodarovatelia lesa alebo združenia súkromných a verejných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou.

Podmienky oprávnenosti operácií:

Podmienky oprávnenosti pre operáciu LEKS CHVÚ:

1. vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu v stanovenom chránenom vtáčom území.
2. mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán).

Podmienky oprávnenosti pre operáciu LEKS ÚEV:

1. vstúpiť do opatrenia minimálne s 1 ha lesného porastu vo 4 . a/ alebo v 3.stupniochrany nachádzajúceho sa v ÚEV.
2. mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán).

Podmienky oprávnenosti pre operáciu LEKS ochranu hlucháňa hôrneho:

1. vstúpiť do operácie minimálne s 1 ha lesného porastu v stanovenej územnej pôsobnosti oblastí biotopov, do ktorých zasahujú biotopy hlucháňa hôrneho.
2. Operácia sa bude realizovať v porastoch mimo piateho stupňa ochrany, a podmienkou je mať schválený Program starostlivosti o lesy (lesný hospodársky plán), podľa ktorého musí byť vek porastu v čase vstupu do záväzku 20-50 rokov. V prípade viacetážových porastov ide o vek hornej etáže. Operáciu je možné vykonávať len v hospodárskych lesoch a lesoch osobitného určenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzkov operácií:

Príjemcovia podpory v rámci operácie LEKS CHVÚ sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1.pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Stromy ponechávať prioritne v bioskupinách. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť invázne dreviny.

2. na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi.

3. ponechať časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch.

4. na lesných pozemkoch, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín s výnimkou použitia feromónových odparníkov, netoxických prípravkov na ošetrenie kmeňov po ťažbe a aplikácii na drevnú hmotu (v prípade jej napadnutia hmyzom), uskladnenú na odvozných miestach, so súhlasom príslušnej organizácii ochrany príroddy.

5. pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.

6.pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené príslušnou organizácii ochrany prírody, pre vtáky, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ maximálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku.

7.ponechať minimálne 5 m^3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.

8. na hniezdnych lokalitách ohrozených druhov vtákov vylúčiť (spravidla na 5 mesiacov, v rozmedzí od 16. 2. do 31.8. podľa pokynov príslušnej organizácii ochrany prírody uvedených v doklade o výskyte druhu) lesohospodársku činnosť najmä ťažbu dreva, približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a pohyb mechanizmov, s výnimkou ich prejazdu. Za lokalitu je považované príslušné JPRL, ktorá je predmetom záväzku, v ktorom je príslušnou organizáciou ochrany prírody evidovaný výskyt ohrozených druhov vtákov.

Príjemcovia podpory v rámci operácie LEKS ÚEV sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1.pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac (prioritne v bioskupinách), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť invázne dreviny.

2. na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi.

3. ponechať časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch.

4.pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené príslušnou organizáciou ochrany prírody , pre druhy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV minimálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku.

5.ponechať minimálne 5 m3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.

6.Pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.

Príjemcovia podpory v rámci operácie LEKS ochranu hlucháňa hôrneho sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1. Vytvárať mozaikovité rozmiestnenie rozvoľnených a hustejších častí lesného porastu (pracovných polí) pri realizácii pestovných zásahov v jednotlivých lesných porastoch pri dodržaní zásad prebierky s nerovnomernou intenzitou. Prebierku v určených porastoch vykonávať s dostatočnou intenzitou tak, aby sa dosiahlo znížené zakmenenie porastu v skupinách mozaiky so silnejším zásahom, maximálne prípustné je však zníženie na úroveň 0,7. Celková plošná intenzita zásahu sa môže pohybovať od 30 do 70 % plochy porastu.
2. Pre podporu čučoriedkových zárastov vytvárať čistiny (porastové medzery) s výmerou 2 až 20 árov. Ich celková výmera však nesmie prekročiť 15% výmery porastu.
3. Udržiavať jarabinu a iné primiešané dreviny v podiely minimálne 10% z celkového výmery porastu (ak je ich menej, tak ponechať všetky).

4. Plochy so zníženým zakmenením prepojiť nerovnomernými prepojovacími koridormi. Pre tento účel je možné využiť aj približovacie linky a spojiť tak prepojenie takýchto plôch s rozčlenením porastu. Šírka približovacích liniek sa bude pohybovať na úrovni 3-5 m podľa zvolenej technológie ťažby. Linky je potrebné viesť nerovnomerne, prípadne meniť ich šírku v jednotlivých úsekoch.

5. Lesohospodársku činnosť realizovať len v období od 1. augusta do 31. januára budúceho roka a vylúčiť akúkoľvek rušivú činnosť mimo tohto obdobia.

6. Ponechávať odumreté vyschnuté stojace aj ležiace stromy s hrúbkou zodpovedajúcou strednej hrúbke

porastu a vyššou v počte najmenej o 10 ks na hektár viac (keď ich je menej, tak všetky), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy. Stromy nesmú zasahovať do trasy liniek.

7. Pri zásahoch ponechávať cieľové stromy, ktorými sú hlbokozavetvené smreky, jedle, jarabina a brezy.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Prepojenie na relevantnú národnú legislatívu

- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Intervencia zameraná na LEKS - chránené vtáčie územia,

Názov intervencie: Intervencia zameraná na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia **Oblasť podpory:** Podpora biodiverzity v lesných oblastiach **Podmienka záväzku:**	a)Kondicionalita (GAEC)	b1) Minimálne požiadavky na hnojivá, POR, AW	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	c)Podmienky údržby poľnoh. plôch	d)Platby podľa čl.28 - intervencia Podmienka	**Výsledok *****
pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac, ako sa stanovuje vo	Nestanovuje	Nestanovuje	V nasledovných CHVÚ je vyhláškam MŽP SR stanovená podmienka ponechania 3 ks živých stromov: CHVÚ Bukovské vrchy CHVÚ Košická	Nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

všeobecne záväzných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Stromy ponechávať prioritne v bioskupinách. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť invázne dreviny			kotlina, CHVÚ Medzibodrožie Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak bude plniť podmienky záväzku nad rámec všeobecných právnych prepisov resp. PSL.			
na ploche odkrytej obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi.	nestanovuje	nestanovuje	Zákon o lesoch: prirodzená obnova, pri ktorej vzniká lesný porast zo semena alebo výmladkov stromov. Obhospodarovateľ lesa obnovuje lesné porasty sústavne a včas stanovištne vhodnými lesnými drevinami s uprednostňovaní m prirodzenej obnovy tak, aby následný lesný porast splnil kritériá zabezpečeného lesného porastu.	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce
ponechať časť stanovištne prirodzených pio nierskych drevín na dožitie a neodstraňovať	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch.						
na lesných pozemkoch, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie prípravkov na ochranu rastlín s výnimkou použitia feromónových odparníkov, netoxických prípravkov na ošetrenie kmeňov po ťažbe a aplikácii na drevnú hmotu (v prípade jej napadnutia hmyzom), uskladnenú na odvozných miestach, so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody.	nestanovuje	nestanovuje	Niektoré Program starostlivosti CHVÚ premietnuté do programu starostlivosti o lesy stanovujú zákaz aplikácie chemických látok. Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak mu záväzok nevyplýva aj z PSL.	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce
pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce
pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené	Nestanovuje	Nestanovuje	V zmysle legislatívy SR (vyhlášok MŽP SR) **je v CHVÚ stanovené ponechať**	Nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

príslušnou organizácii ochrany prírody, pre vtáky, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ maximálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku.			**dutinové a hniezdne stromy, len, ak tak určí obnovný úrad životného prostredia:** 1. Bukovské vrchy 2.Cerova vrchovina 3.Horná Orava 4.Poľana 5.Košická kotlina 6.Medzibodrožie 7.Tribeč Niektoré PS CHVÚ premietnuté do PSL stanovujú takúto povinnosť. Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak bude plniť podmienky záväzku nad rámec všeobecne právnych predpisov resp. PSL.			
ponechať minimálne 5 m^3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so	Nestanovuje	Nestanovuje	Nestanovuje sa	Nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.						
na hniezdnych lokalitách ohroz ených druhov vtákov vylúčiť (spravidla na 5 mesiacov, v rozmedzí od 16. 2. do 31.8. podľa pokynov príslušnej organizácii ochrany prírody uvedených v doklade o výskyte druhu) lesohospodársku činnosť najmä ťažbu dreva, približovanie dreva, stavbu a rekonštrukciu lesných ciest a pohyb mechanizmov, s výnimkou ich prejazdu. Za lokalitu je považované príslušné JPRL, ktorá je predmetom záväzku, v ktorom je príslušnou organizáciou ochrany prírody evidovaný výskyt ohrozených druhov vtákov.	nestanovuje	nestanovuje	V zmysle legislatívy SR (vyhlášky MŽP SR) je **lesohospodárska činnosť v intenciách stanoveného záväzku nerealizovateľná v nasledovných CHVÚ len, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia** : 1.Bukovské vrchy, 2.Cerová vrchovina – Porimavie, 3.Horná Orava, 4.Košická kotlina, 5.Kráľová, 6.Malé Karpaty, 7.Ostrovné lúky, 8.Poiplie, 9.Tatry, 10.Tríbeč.	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

Intervencia zameraná na LEKS - územia európskeho významom

Názov intervencie: Intervencia zameraná na	Kondicionalita (GAEC)	b1) Minimálne požiadavky na hnojivá,	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	c)Podmienky údržby poľnoh. plôch	d)Platby podľa čl.28 - intervencia Podmienka	**Výsledok *****

lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – Územie európskeho významu **Oblasť podpory:** Podpora biodiverzity v lesných oblastiach **Podmienka:**		POR, AW				
pri obnovnej ťažbe lesných porastov vo fáze dorubu, ponechať minimálne o 10 ks živých stojacich stromov na 1 ha viac (prioritne v bioskupinách), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s priemernou hrúbkou kmeňa hlavnej úrovne predmetného JPRL. Smrek obyčajný je možné ponechať od 5. vegetačného stupňa. Medzi stromami ponechanými na dožitie nesmú byť invázne dreviny.	Nestanovuje	Nestanovuje	nestanovuje	Nestanovuje	Nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce
na ploche odkrytej	nestanovuje	nestanovuje	Zákon o lesoch: prirodzená	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn

obnovnou ťažbou po dorube dosiahnuť zabezpečené prirodzené zmladenie, alebo prirodzené dreviny z podsadieb na minimálne 65 % obnovovanej plochy s výnimkou plôch vzniknutých náhodnými škodlivými činiteľmi.			obnova, pri ktorej vzniká lesný porast zo semena alebo výmladkov stromov. Obhospodarovateľ lesa obnovuje lesné porasty sústavne a včas stanovište vhodnými lesnými drevinami s uprednostňovaní m prirodzenej obnovy tak, aby následný lesný porast splnil kritériá zabezpečeného lesného porastu.			presahuje uvedené rámce
ponechať časť stanovištne prirodzených pionierskych drevín na dožitie a neodstraňovať ich v rámci výchovných a obnovných zásahov pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 % pri výchovných a 3% pri obnovných zásahoch.	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce
pri obnovnej ťažbe ponechať dutinové a hniezdne stromy, ak budú takto označené príslušnou organizáciou ochrany prírody , pre druhy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV minimálne o 7 ks/ha viac, ako sa stanovuje vo všeobecných	nestanovuje	nestanovuje	Nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

právnych predpisoch, resp. v platných programoch starostlivosti o lesy s tým, že tieto stromy sa nesmú zhodovať so stromami z 1. záväzku.						
ponechať minimálne 5 m3 hrubej drevnej hmoty na hektár obnovovanej plochy ako odumreté drevo v lesných porastoch s vekom začatia obnovy. Myslí sa „hrubé odumreté drevo“, stojace alebo ležiace so strednou hrúbkou dosahujúcou minimálne hrúbku stredného kmeňa hornej etáže.	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce
Pri ťažbe používať biologicky odbúrateľný olej na mazanie reťazovej časti ťažbového stroja alebo motorovej píly.	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	nestanovuje	podmienka jednoznačn presahuje uvedené rámce

Intervencia zameraná na ochranu tetrova hlucháňa

Názov intervencie:						
Intervencia zameraná na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana	Kondicionalita (GAEC)	b1) Minimálne požiadavky na hnojivá, POR, AW	b2) Národná legislatíva (Legislatíva EU)	c)Podmienky údržby poľnoh. plôch	d)Platby podľa čl.28 - intervencia Podmienka	**Výsledok *****

lesov – ochrana tetrova hlucháňa **Oblasť podpory:** Podpora biodiverzity v lesných oblastiach **Podmienka záväzku:**						
Vytvárať mozaikovité rozmiestnenie rozvoľnených a hustejších častí lesného porastu (pracovných polí) pri realizácii pestovných zásahov v jednotlivých lesných porastoch pri dodržaní zásad prebierky s nerovnomernou intenzitou. Prebierku v určených porastoch vykonávať s dostatočnou intenzitou tak, aby sa dosiahlo znížené zakmenenie porastu v skupinách mozaiky so silnejším zásahom, maximálne prípustné je však zníženie na úroveň 0,7. Celková plošná intenzita zásahu sa môže pohybovať od 30 do 70 % plochy porastu.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Zákon o lesoch: Výchova lesa prečistkami a prebierkami sa vykonáva v rozsahu odporučenom programom starostlivosti o lesy alebo podľa návrhu hospodára (Záväzky intervencie musia ísť nad rámec PSL).	Nestanovuje sa	nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce

Pre podporu čučoriedkových zárastov vytvárať čistiny (porastové medzery) s výmerou 2 až 20 árov. Ich celková výmera však nesmie prekročiť 15% výmery porastu.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Udržiavať jarabinu a iné primiešané dreviny v podiely minimálne 10% z celkového výmery porastu (ak je ich menej, tak ponechať všetky).	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Plochy so zníženým zakmenením prepojiť nerovnomernými prepojovacími koridormi. Pre tento účel je možné využiť aj približovacie linky a spojiť tak prepojenie takýchto plôch s rozčlenením porastu. Šírka približovacích liniek sa bude pohybovať na úrovni 3-5 m podľa zvolenej technológie ťažby. Linky je potrebné viesť nerovnomerne, prípadne meniť ich šírku v jednotlivých úsekoch.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Zákon o lesoch: Zakazuje sa viesť cesty, zvážnice a približovacie linky korytami drobných vodných tokov v pozdĺžnom smere.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Lesohospodársku činnosť realizovať len v období od 1.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	V zmysle legislatívy SR (vyhlášky MŽP SR) je	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené

augusta do 31. januára budúceho roka a vylúčiť akúkoľvek rušivú činnosť mimo tohto obdobia.			lesohospodárska činnosť v intenciách stanoveného záväzku nerealizovateľná v nasledovných CHVÚ len**, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia):** 11.Horná Orava, 12.Tatry, 13.Poľana.			rámce
Ponechávať odumreté vyschnuté stojace aj ležiace stromy s hrúbkou zodpovedajúcou strednej hrúbke porastu a vyššou v počte najmenej o 10 ks na hektár viac (keď ich je menej, tak všetky), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v platných programoch starostlivosti o lesy. Stromy nesmú zasahovať do trasy liniek.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Niektoré PS CHVÚ premietnuté do PSL stanovujú takúto povinnosť. Žiadateľ bude môcť vstúpiť do opatrenia len vtedy, ak bude plniť podmienky záväzku nad rámec zákonnej legislatívy resp. PSL.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce
Pri zásahoch ponechávať cieľové stromy, ktorými sú hlboko zavetvené smreky, jedle, jarabina a brezy.	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	Nestanovuje sa	podmienka jednoznačne presahuje uvedené rámce

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby
☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

LEKS CHVÚ – 123,75 €/ha
LEKS ÚEV – 111,44 €/ha
LEKS ochrana hlucháňa hôrneho - 147,4 €/ha

Metóda výpočtu

LEKS CHVÚ a ÚEV

Výška platby vychádza z rozdielu ocenenia produkcie pri bežnom spôsobe využívania lesnej pôdy (dodržiavanie zákona o lesoch a iných príslušných národných noriem) a pri spôsobe stanovenom pre tieto operácie (podmienka ponechávania stromov pri obnove, prirodzená forma obnovy, neaplikovanie chémie a používanie ekologicky odbúrateľného oleja pri ťažbe, nerealizovanie hospodárskej činnosti v stanovenom termíne v hniezdnej lokalite) – ušlý príjem. Tento rozdiel je znížený o ušetrené náklady za nerealizované činnosti a zvýšený o dodatočné náklady pri dodržiavaní stanovených podmienok pre obhospodarovanie lesných porastov. Výška platby je stanovená na základe skutočných hospodárskych výsledkov vybraných subjektov súkromných vlastníkov lesov. Výpočet platby tvorí rozdiel z ušlých príjmov z predaja dreva, ostatnej produkcie a ušetrených nákladoch v pestovnej, ťažbovej a ostatnej činnosti.

LEKS ochrana hlucháňa hôrneho

Základná myšlienka porovnania ekonomickej náročnosti realizácie lesohospodárskych opatrení zameraných na zlepšovanie životných podmienok pre hlucháňa hôrneho vychádza z porovnania manažmentu porastov zohľadňujúceho potreby hlucháňa hôrneho s bežným manažmentovým prístupom. Pre analýzu základných parametrov uvedených prístupov bol využitý simulátor biodynamiky lesa SIBYLA Triquetra. Tento simulátor patrí do kategórie stromových rastových simulátorov, ktoré sa snažia napodobňovať rast a produkciu stromov v kontexte lesných ekosystémov.

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum.

Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Neprojektová intervencia v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)
☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)
☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Žiadateľ sa zaväzuje plniť všetky záväzky v uvedených operáciách nad rámec opatrení stanovených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch , resp. v jednotlivých programoch starostlivosti o lesy.

Napr. záväzok operácie ponechať o 10 stromov viac (operácie LEKS CHVÚ a ÚEV), ako sa stanovuje vo všeobecne záväzných právnych prepisoch, resp. v jednotlivých programoch starostlivosti o lesy. Ak napr. program starostlivosti o lesy stanovuje povinnosť ponechať 5 stromov na konkrétnej JPRL, žiadateľ je povinných ponechať spolu 15 stromov. Niektoré záväzky sa vo všeobecne právnych predpisoch a programoch starostlivosti o lesy nevyskytujú. Preto stačí, ak ich žiadateľ bude plniť v rámci samotnej podmienky záväzku (nemusí ísť nad rámec žiadnej zákonnej požiadavky).

Aké je trvanie zmlúv?

Žiadateľ sa zaväzuje plniť podmienky podpory po dobu 5 rokov od vstupu do opatrenia s možnosťou ďalšieho predĺženia.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Právo získať takéto platby je stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládnym programom. Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojenú s plnením vládneho programu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.30; R.33	Nie
70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.30; R.33	Nie
70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.30; R.33	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum. Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum. Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – Národné lesnícke centrum. Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		123,75	123,75	123,75	123,75	123,75		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.15 (jednotka: Hektáre)		22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00		110 000,00
70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		111,44	111,44	111,44	111,44	111,44		

európskeho významu (Grant - Jednotná)	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.15 (jednotka: Hektáre)		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		50 000,00
70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		147,40	147,40	147,40	147,40	147,40		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.15 (jednotka: Hektáre)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
SPOLU	O.15 (jednotka: Hektáre)		34 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00		170 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00		20 658 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29		13 091 291,45
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat

Kód intervencie (členský štát)	70.11
Názov intervencie	Podpora dobrých životných podmienok zvierat
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.18. Počet dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vypláca podpora na dobré životné podmienky zvierat, zdravie zvierat alebo posilnené opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.43 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie s cieľom obmedziť používanie antimikrobiálnych látok (prevencia/znižovanie)
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov EÚ v SPP a nariadenia EÚ, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov. Podpora bude mať charakter špecifickej platby na zviera. Intervencia je v súlade s cieľmi SPP ako i ostatnými prvkami zelenej dohody, predovšetkým so Stratégiou EÚ F2F „Z farmy na stôl“. Stratégia EK Z farmy na stôl si kladie za cieľ znížiť predaj antimikrobionálnych látok na polovicu (Predaj veterinárnych antimikrobiálnych látok na Slovensku vyjadrený v miligramoch na korekčnú jednotku populácie (mg/PCU) bol v roku 2018 na úrovni 49,3 mg/PCU, výrazne nižšej ako priemer EÚ (118,3 mg/PCU). Intervencia je taktiež v súlade s Národným akčným plánom na zníženie antimikrobionálnej rezistencie. Intervencia významne reaguje na slabú stránku v podobe vysokej koncentrácia zvierat v stajniach.

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Ovce a kozy trávia v ustajňovacom priestore významnú časť roka. V ňom realizujú všetky svoje životné potreby. Plocha, na ktorej ich realizujú je veľmi dôležitým faktorom pre pohodlie zvierat. Ustajňovacie priestory pre jednotlivé druhy a kategórie zvierat sú ustanovené nariadením vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v platnom znení. Podpora pre Zlepšenie podmienok ustajnenia zvierat je smerovaná do zväčšenia ustajňovacieho priestoru minimálne o 15% pre každý typ ustajnenia s výnimkou ustajnenia v individuálnom pôrodnom koterci. Realizáciou opatrenia sa zabezpečí zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru nad rámec štandardu. Ustajnenie na hlbokej podstielke vytvára podmienky pre „zaparenie „ medzi paznechtového priestoru a tým zvyšuje riziko vzniku ochorenia- Nákazlivé krívanie oviec. Opatrenie zabezpečí zvieratám zvýšenú starostlivosť o paznechty zvýšenou kontrolou a preháňaním cez dezinfekčný brod sa zabezpečí zlepšenie zdravotného stavu končatín. Z dôvodu prevencie bude podporované koprologické vyšetrenie na zistenie prítomnosti vnútorných parazitov. Včasné odhalenie parazitov v stáde zabezpečí lepší zdravotný stav oviec a kôz. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. postupy, ktoré zvyšujú odolnosť a životnosť zvierat.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Veľmi skorý odstav jahniat a kozliat sa vykonáva z ekonomických dôvodov vo veku 2 až 4 dní, prípadne hneď po narodení. Náhrada materinského mlieka sa realizuje pri veľmi skorom odstave využitím tekutých mliečnych prípravkov. Opatrením sa zabezpečí, že mláďatá nebudú odstavené od matky hneď po pôrode a kŕmené náhradnou výživou vo forme mliečnych kŕmnych zmesí.

V období pôrodov bude zabezpečená zvýšená starostlivosť o zvieratá. V prvých dňoch po narodení je dôležité umožniť, aby sa vyvinuli prirodzené reflexy cicania. V ďalšom období zároveň bude pre mláďatá zabezpečený prirodzený zdroj výživy vo forme mlieka cicaním od matky po dobu minimálne 40 dní od narodenia. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. krmivá v súlade s prirodzenými potrebami zvierat,
2. neskorý odstav.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Predpokladom úspechu pri odchove teliat je dobrý zdravotný stav pri správnej výžive. Výskumy ukázali, že po ukončení mledzivovej výživy kŕmenie teliat natívnym mliekom má pozitívny vplyv na tvorbu epitelových buniek mliekotvorného parenchýmu mliečnej žľazy a budúcu produkciu mlieka. Po ukončení mledzivovej výživy teliat je štandardom na Slovensku teľatá napájať mliekom pripravovaným z mliečnych kŕmnych zmesí, ktoré nahrádzajú cenovo náročné surové kravské mlieko. Pritom najprirodzenejším spôsobom výživy teliat počas mliečnej výživy je napájanie natívnym mliekom, ktoré im zabezpečuje plnohodnotnú výživu, dobrý zdravotný stav a menšiu chorobnosť. Natívne mlieko okrem pre teľa prirodzenejšieho zloženia poskytuje podstatne viac biologicky aktívnych zložiek (hormónov, imunotvorných látok, rastových stimulátorov) potrebných pre dokončenie vývoja regulačných a tkanivových systémov a dobrého zdravotného stavu po narodení. Teľatá sa budú napájať cumľom, čím sa uspokojí ich prirodzená potreba na cicanie. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. krmivá v súlade s prirodzenými potrebami zvierat,
2. podmienky umožňujúce prejav prirodzeného správania.

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

V mliekových stádach sa zväčšuje telesný rámec dojníc, čo znásobuje potrebu väčšej plochy. Zvieratá sa chovajú v ustajňovacom priestore, kde často trávia celý život. V ňom realizujú všetky svoje životné potreby. Plocha, na ktorej ich realizujú je veľmi dôležitým faktorom pre pohodlie zvierat. Ustajňovacie priestory pre dojnice v zmysle platnej legislatívy, stanovovali podmienku pre veľkosť plochy na jednu dojnicu pri voľnom ustajnení a jednoradových boxoch (s uzatvorenou prednou stenou 5,13 m^2, pri protiľahlých boxoch 4,86 m^2 a pri kotercovom ustajnení 6,25 m^2 (nariadenie vlády 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení nariadenia vlády č. 365/2014 Z. z.). Realizáciou opatrenia sa zabezpečí zlepšenie podmienok ustajnenia zvýšením ich životného priestoru nad rámec európskeho a slovenského štandardu. Opatrenie zabezpečí kravám podmienky pre ich prirodzené správanie, pocit bezpečia, pohodlia a obmedzí agresívne správanie medzi nimi a zvýši celkový komfort v chove dojníc. Zmení sa aj pomer kŕmnych miest k počtu ustajnených zvierat a na jedno kŕmne miesto bude pripadať menej kráv, čo zníži konkurenciu medzi kravami, stres a agresivitu. Kravy kŕmny režim nebudú musieť prispôsobiť na dlhé využívanie kŕmneho miesta a skracovať dobu žrania. Kravy pri prirodzenom žraní strávia pri žľabe 5 hodín denne. Pri využívaní každého kŕmneho miesta dvomi kravami (pomer kŕmnych miest k počtu ustajnených zvierat 1:2, čo umožňuje naša norma) stoja kravy pri žľabe 10 hodín denne. Pri zúžení pomeru na 1:1,5 sa táto doba skráti na 7,5 hodiny, čo umožní kravám efektívnejšie využívať čas na odpočinok (Brestenský, V. a kol. 2015, Chov hospodárskych zvierat. Publikácie NPPC-VÚŽV, 23, 367 s. ISBN978-80-89418-41-1). Podpora pre zlepšenie starostlivosti o dojnice je smerovaná do zväčšenia ustajňovacieho priestoru na dojnicu minimálne o 15 % plochy priestoru pre každý typ ustajnenia. V zimnom období bude napájanie zvierat zabezpečené temperovanou vodou za pomoci vyhrievaných napájačiek. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. starostlivosť o vodu.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Cieľom operácie je zlepšiť životné podmienky prasníc a prasničiek po pripustení zväčšením plochy minimálne o 10 % oproti štandardu a zabezpečiť zvýšenú starostlivosť o zdravie prasníc a prasiatok po narodení. Očakávané prínosy z realizácie tejto operácie budú v zlepšení pohody a zdravotného stavu prasníc, prasných prasničiek a ciciakov a znížení úhynu a stresu prasiatok pri odstave. Zväčšenie plochy koterca minimálne o 10 % oproti štandardu pri chove prasníc a prasničiek (nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, v ktorej sú implementované normy smernice Rady č. 120/2008 stanovuje rozmery plôch 2,475 m2 pre prasnice a 1,804 m2 pre prasničky s počtom v koterci do 5 ks, 2,25 pre prasnice a 1,64 m2 pre prasničky s počtom v koterci 6 - 39 ks a 2,025 m2 pre prasnice a 1,476 m2 pre prasničky s počtom v koterci 40 a viac ks) je žiaduce z hľadiska zlepšenia kŕmenia a napájania a tiež z pohľadu zlepšenia hierarchických vzťahov v stáde. Zamedzí sa tým tiež agresívnym prejavom prasníc voči sebe navzájom, ale aj voči ošetrovateľskému personálu. Taktiež sa zníži riziko poranenia prasníc. Pri väčšej chovnej ploche dochádza k výraznejším prejavom ruje, zlepšením reflexu nehybnosti prasníc, ako aj možnosti rýchlejšej inseminácie (intenzívnejšie sťahy maternice umožňujú skrátenie pripúšťania).Vážnym prelomom v živote ošípaných je odstav. Pre prasiatka vytvára až štvornásobnú záťaž, pretože strácajú matku, úplne prechádzajú na pevnú potravu, prichádzajú do nového prostredia a stretávajú sa s cudzími prasiatkami. Z uvedeného dôvodu je lepšie robiť odstav pri starších prasiatkach s vyššou živou hmotnosťou, aby odstav ľahšie prekonali. Predĺženie doby od narodenia po odstav minimálne na 30 dní je predĺženie o dva dni oproti dobe stanovenej v nariadení vlády č. 735/2002 Z. z.. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú

navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. neskorý odstav.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Cieľom operácie je zlepšiť životné podmienky zvierat v kategórii výkrmových ošípaných navýšením priestoru v koterci minimálne o 15 % nad rámec požiadaviek uvedených v nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných. V nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z. sú implementované normy smernice Rady č. 120/2008. Zároveň, (bez roštovej podlahy), alebo s obmedzením roštovej podlahy najviac na 50 % plochy ustajňovacích priestorov sa dosiahne zlepšenie podmienok týkajúcich sa wellfare.

Zlepšenie životných podmienok výkrmových ošípaných sa prejaví v znížení pôsobenia stresu, znížením agresivity (znížením ohryzovania chvostov, uší a nepokoja v koterci), zlepšením zdravotného stavu, znížením úhynov a spotreby liečiv pri odchove. V súvislosti so zväčšením životného priestoru a znížením počtu zvierat na jednotku plochy sa výrazne zníži negatívny vplyv prehustenia ošípaných, čím sa zabezpečia aj lepšie podmienky pre ochladzovanie v teplom počasí. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako väčší pridelený priestor, podlahový povrch,
2. neskorý odstav.

Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných

Cieľom operácie je zlepšiť životné podmienky zvierat v kategórii výkrmových ošípaných navýšením priestoru v koterci minimálne o 20 % nad rámec požiadaviek uvedených v nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných. V nariadení vlády SR č. 735/2002 Z. z. sú implementované normy smernice Rady č. 120/2008.

Zlepšenie životných podmienok výkrmových ošípaných sa prejaví v znížení pôsobenia stresu, znížením agresivity (znížením ohryzovania chvostov, uší a nepokoja v koterci), zlepšením zdravotného stavu, znížením úhynov a spotreby liečiv pri odchove. V súvislosti so zväčšením životného priestoru a znížením počtu zvierat na jednotku plochy sa výrazne zníži negatívny vplyv prehustenia ošípaných, čím sa zabezpečia aj lepšie podmienky pre ochladzovanie v teplom počasí. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako väčší pridelený priestor,
2. neskorý odstav.

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Od začiatku intenzívneho výkrmu kurčiat na mäso sú vysoké požiadavky na maximálny rast, nízku spotrebu krmiva a dobrú jatočnú výťažnosť, pričom tieto parametre by mal brojler dosiahnuť vo veľmi rozdielnych podmienkach prostredia a situácii na trhu. Preto je v chove výkrmových kurčiat snaha minimalizovať dĺžku výkrmu pod fyziologicky únosnú úroveň, zvyšovať zaťaženie podlahovej plochy, zvyšovať počet turnusov pri skracovaní doby asanácie prostredia medzi dvomi turnusmi, a tak zvyšovať ekonomickú efektívnosť chovu. To sa negatívne odráža na chovateľských podmienkach chovu výkrmových kurčiat, na vzniku etopatií, porúch tvorby a kvality svaloviny a zhoršením zdravotného stavu kurčiat. Cieľom je zlepšiť životné podmienky v chove kurčiat na mäso znížením zaťaženia ustajňovacej

plochy, znížením počtu produkčných cyklov a zabezpečením minimálne 38 dňovej doby výkrmu kurčiat. Účelom je kompenzovať chovateľom výkrmových kurčiat na mäso straty súvisiace so zavedením opatrení a chovateľských postupov, ktoré sú nad rámec príslušnej národnej legislatívy a v súlade s akceptovaním medzinárodných zásad týkajúcich sa životných podmienok a pohody výkrmových kurčiat na mäso. Týmto sa zabezpečí trvalo lepšia pohoda chovaných kurčiat. Stanovená dĺžka výkrmu v jednom turnuse je minimálne 38 dní, čo v porovnaní s priemernou štandardnou dĺžkou výkrmu 35 dní predstavuje predĺženie výkrmu minimálne o tri dni. Tým sa upraví regulácia výživy kurčiat tak, aby sa umožnil rovnomerný rast kostry a svalstva. V opačnom prípade dochádza poškodzovaniu behákov, skĺznutiu pätovej šľachy, posedávaním kurčiat na podlahe a zvýšením výskytu prsných otlakov. Ďalším prínosom pre chované kurčatá je zníženie zaťaženia podlahovej plochy zo strednej povolenej hustoty, 39 kg/m2 na max. 30 kg/m2 a tým zvýšenie životného priestoru pre kurčatá, čo vytvorí podmienky pre väčšou pohodu kurčiat, zníženie stresu a úhynu. Predĺženie obdobia asanácie prostredia a prípravy na nový turnus na 14 dní umožňuje zlepšenie zoohygieny a zlepšuje životné podmienky naskladňovaných jednodňových kurčiat. Cieľom je znížiť aj podávanie antimikrobionálnych látok zo skupín chinolónov a chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie a tetracyklínov. Pred samotnou indikáciou antimikrobionálnej liečby vykonávať mikrobiologické vyšetrenie aj so stanovením citlivosti na antibiotiká tzv. antibiotikogaram. Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé. Zlepšenie životných podmienok v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat.

Sprísnené štandardy výrobných metód sú v dvoch oblastiach:

1. podmienky ustajnenia, ako sú zvýšené priestorové nároky, rozloha plôch,
2. neskorý odstav – predĺženie doby výkrmu.

Výberové kritériá

V prípade predloženia požiadaviek presahujúcich možnosti rozpočtu na intervenciu môžu byť uplatnené výberové kritéria na zaradenie do podpory pre vybrané operácie. Osobitne sa môžu zohľadniť výberové kritériá s ohľadom na rozpočet v závislosti od regiónu. Prednostne sa uplatní princíp výberu subjektov zaradených do ekologického poľnohospodárstva s príslušným druhom zvierat. Výberové kritériá, tam kde to je relevantné zohľadnia aj plnenie ďalších oblastí welfare nad rámec podmienok záväzku (napr. prístup do vonkajšieho prostredia pre ustajnené zvieratá, podstielanie slamou a pod.), prípadne sa zohľadnia aj povolené čiastočné kombinácie pre ovce a kozy. Následne sa zaradia subjekty podľa počtu dobytčích jednotiek s uprednostnením stredných a malých počtov DJ. Výberové kritériá budú presne definované v národnej legislatíve.

Kombinovateľnosť

Operácie sú vzájomne plne kombinovateľné navzájom aj s ostatnými intervenciami (platba sa poskytne v plnej výške) s výnimkou prípadov nepovolenej kombinácie a čiastočnej kombinácie.

Nepovolená kombinácia na jednom zvierati v rovnakom dni obdobia záväzku:

-Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc a Zlepšenie podmienok v chove hovädzieho dobytka pasením (intervencia 31.2).

-Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných a Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných.

V prípade čiastočnej kombinácie sa platba poskytuje v zníženej výške. Čiastočná kombinácia sa uplatňuje pri kombinácií operácií Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz a Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz navzájom, prípadne v kombinácii s intervenciou Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov (intervencia 31.2), realizovaný ovcami a kozami v jednom chove.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Všeobecné podmienky oprávnenosti:

Dodržať počas obdobia záväzku minimálny počet DJ pre realizovanú operáciu.
Mať k dispozícii prístup farmára do CEHZ.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Zabezpečiť celkovú ustajňovaciu plochu na ovce a kozy ustajnené v skupinách

-0,81 m^2/ovcu, kozu

-1,38 m^2/bahnicu s jedným jahňaťom, kozu s jedným kozľaťom,

-1,5 m^2/bahnicu s dvomi jahňatami a 0,46 m^2 na tretie a ďalšie jahňa vo viacpočetnom vrhu,

-1,61 m^2/kozu s dvomi kozľatami a 0,345 m^2 na tretie a ďalšie kozľa vo viacpočetnom vrhu,

Zabezpečiť celkovú ustajňovaciu plochu na hlbokej podstielke 0,58 m^2/ jarku, kozičku.

Zabezpečiť individuálnu kontrolu a v prípade potreby úpravu paznechtov 1 x za 3 mesiace.

Zabezpečiť prevádzanie oviec a kôz minimálne 1 krát za tri mesiace cez dezinfekčný brod.

Viesť evidenciu o brodení, kontrole a úprave paznechtov.

Zabezpečiť akreditovanou inštitúciou 1 koprologické vyšetrenie zmesnej vzorky náhodne vybratých zvierat na zistenie prítomnosti vnútorných parazitov 1 krát za 6 mesiacov na každých 200 oviec a kôz. (odporúčaný postup odberu vzorky bude uvedený v usmerneniach k poskytovaniu podpory).

-Realizovať podmienky záväzku so všetkými zvieratami za vybraný druh a kategóriu za farmu. Minimálny počet 2 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku najviac na:

počet oviec a kôz samičieho pohlavia od 24 mesiacov veku k 1.5. roka podľa CEHZ

Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje:

-ovca a koza samičieho pohlavia od 24 mesiacov veku.

Platbu je možné poskytnúť, na základe počtu oviec a kôz v období od 1.5 do 28.2. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené).

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:

-Náčrtok, alebo plán ustajňovacích priestorov s uvedením rozmerov a fotografická dokumentácia.

-Viesť evidenciu o brodení, kontrole a úprave paznechtov.

-Doklady o výsledkoch koprologického vyšetrenie na zistenie prítomnosti vnútorných parazitov.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Vzdať sa veľmi skorého odstavu a zabezpečiť prístup jahniat a kozliat po dobu minimálne 40 dní po narodení k mlieku cicaním od matky.

Zabezpečiť vedenie evidencie o priebehu pôrodu – denník kotenia s informáciou o odstave.

Realizovať podmienky záväzku so všetkými zvieratami za vybraný druh a kategóriu za farmu (s výnimkou prípadu, ak došlo k úhynu, alebo k strate mlieka bahnice, na farme nemôže byť zároveň aj chov nedojných oviec a kôz zameraný na produkciu jahniat). Minimálny počet 2 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku najviac na:

počet bahníc a kôz samičieho pohlavia od 12 mesiacov veku k 1.5. roka podľa CEHZ.

Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje:

ovca a koza samičieho pohlavia od 12 mesiacov veku.

Platbu je možné poskytnúť, na základe počtu oviec a kôz v období 1.5 do 28.2. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené).

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:
Zabezpečiť vedenie evidencie o priebehu pôrodu – denník kotenia s informáciou o odstave.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Používať v období mliečnej výživy od veku 6 dní na kŕmenie teliat (jalovičiek a/alebo býčkov) minimálne 42 dní natívne mlieko, namiesto kŕmenia mliečnymi kŕmnymi zmesami a zabezpečiť napájanie saním.
-spracovať plán kŕmenia teliat natívnym mliekom na podniku (vzdať sa kŕmenia teliat mliečnymi kŕmnymi zmesami na celom podniku vo všetkých chovoch na podniku)

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet teliat do výšky počtu dojníc v podniku k 1.5. roka podľa CEHZ. Minimálny počet 2 DJ na vstup do záväzku:
-Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje teľa, ktoré sa na podniku narodilo v priebehu záväzku, jeho matka je označená ako dojnica v CEHZ, ktoré bolo na podniku minimálne 47 dní (deň narodenia sa počíta do počtu dní, deň presunu na iný podnik sa nepočíta do počtu dní).
-Obdobie záväzku sa určí v národnej legislatíve. V prípade teliat u ktorých v priebehu jednoročného záväzku nebola dodržaná podmienka držania na podniku 47 dní z dôvodu skončenia obdobia záväzku sa podpora poskytne, ak žiadateľ vstúpi do záväzku opakovane aj v nasledovnom roku.

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:
-Plán kŕmenia teliat ktorý bude obsahovať informácie o spôsobe a postupe kŕmenia teliat (napr. informácia či je mlieko po nadojení ochladzované, či je ohrievané, ošetrované (pasterizácia, okysľovanie..) a spôsob podávania teľatám – vedro s cumľom, automat a podobne).

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Zabezpečiť celkovú ustajňovaciu plochu na dojnicu:
-pri jednoradových boxoch 5,90 m^2/dojnicu,
-pri protiľahlých boxoch 5,58 m^2/dojnicu a
-pri kotercovom ustajnení 7,19 m^2/dojnicu.
Zabezpečiť v zimnom období napájanie temperovanou vodou.

Vstúpiť do záväzku so všetkými dojnicami za farmu. Minimálny počet 10 DJ na vstup do záväzku.

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na:
-počet dojníc k 1.5. roka podľa CEHZ
-Za potencionálne oprávnené zviera sa považuje:
-Dojnica, samica HD, ktorá sa otelila a mala živo alebo mŕtvo narodené teľa, nemá 100 % podiel mäsových plemien, je v CEHZ označená ako dojnica (nie je chovaná bez dojného využitia, jej mlieko sa nepoužíva len na výživu teliat).
-Platbu je možné poskytnúť na základe počtu dojníc v období od 1.5. do 31.12. roka (stiahnutie, obmena a náhrada sa vykonáva na základe údajov z CEHZ, účasti do 14 dní na výstavách a súťažiach sú povolené).

Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:
Náčrtok, alebo plán ustajňovacích priestorov s uvedením rozmerov a fotografická dokumentácia.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Zabezpečiť pre prasnice a pripustené prasničky ustajnené v skupinovom koterci plochu:

počet v skupinovom koterci ks	prasnice plocha v	pripustené prasničky

	m^2/kus	plocha v m^2/kus
Do 5	2,72	1,98
6 – 39	2,48	1,80
Od 40	2,23	1,62

Zabezpečiť odstav ciciakov najskôr 30 dní od narodenia.
Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet prasníc a prasničiek k 31.5. roka. Počet prasníc a prasničiek, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí na základe priemerných mesačných stavov za obdobie od mája do februára nasledovného roka. Minimálny počet 5 DJ na vstup do záväzku.
prasničkou samica ošípanej po dosiahnutí pohlavnej dospelosti, po pripustení a pred prvým oprasením,
prasnicou samica ošípanej po prvom oprasení.

Doplnková evidencia:
počet pripustených prasničiek na konci mesiaca (doplnkový údaj k stavu prasníc)

informácie o odstave:
poradové číslo turnusu (ak nejde o turnusový spôsob, tak každé oprasenie je evidované pod samostatným poradovým číslom), dátum naskladnenia, číslo prasnice, dátum oprasenia, dátum odstavu ciciakov.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných
Zabezpečiť obmedzenie roštovej podlahy najviac na 50 % plochy ustajňovacích priestorov pre výkrmové ošípané a plochu

Hmotnosť ošípanej kg	plocha v m^2/kus
20-30	0,35
30-50	0,46
50-85	0,63
85-110	0,75
nad 110	1,15

Do operácie môžu vstúpiť len žiadatelia s prasiatkami, ktoré pochádzajú z chovu v ktorom sa realizuje „Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ a/alebo boli zahrnuté do operácie v PRV 2014-20 „Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení“ podľa § 39 písm. c) nariadenia vlády SR č.75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet výkrmových ošípaných, ktoré žiadateľ uvedie v žiadosti o zaradenie do záväzku. Počet výkrmových ošípaných, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí na základe počtu zvierat zaradených do záväzku za výkrmové ošípané presunuté na bitúnok, exportované, použité pre vlastnú spotrebu a predané iným chovateľom na zabitie alebo dokŕmenie počas obdobia záväzku. Minimálny počet 10 DJ na vstup do záväzku.

Doplnková evidencia:
informácie o presune na bitúnok, exporte, použití pre vlastnú spotrebu a predaj iným chovateľom:

- vedenie informácie o počte výkrmových ošípaných v záväzku za operáciu z celkového presunu,
- informácie o presune ošípanej iným chovateľom – rozlíšenie odstavčiat a ošípaných z výkrmu.

Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných

Zabezpečiť pre výkrmové ošípané plochu

Hmotnosť ošípanej kg	plocha v m^2/kus
20-30	0,36
30-50	0,48
50-85	0,66
85-110	0,78
nad 110	1,2

Do operácie môžu vstúpiť len žiadatelia s prasiatkami, ktoré pochádzajú z chovu v ktorom sa realizuje „Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ a/alebo boli zahrnuté do operácie v PRV 2014-20 „Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení“ podľa § 39 písm. c) nariadenia vlády SR č. 75/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Platba sa poskytne do výšky záväzku, najviac na počet výkrmových ošípaných, ktoré žiadateľ uvedie v žiadosti o zaradenie do záväzku. Počet výkrmových ošípaných, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí na základe počtu zvierat zaradených do záväzku za výkrmové ošípané presunuté na bitúnok, exportované, použité pre vlastnú spotrebu a predané iným chovateľom na zabitie alebo dokŕmenie počas obdobia záväzku. Minimálny počet 10 DJ na vstup do záväzku.

Doplnková evidencia:

informácie o presune na bitúnok, exporte, použití pre vlastnú spotrebu a predaj iným chovateľom: vedenie informácie o počte výkrmových ošípaných v záväzku za operáciu z celkového presunu,

informácie o presune ošípanej iným chovateľom – rozlíšenie odstavčiat a ošípaných z výkrmu.

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Zaťaženie podlahovej plochy môže predstavovať max. 30,0 kg/m^2 pri hlbokej podstielke; toto zaťaženie je žiadateľ povinný dodržiavať na turnusoch, ktoré sú predmetom záväzku;

Zabezpečiť aby doba čistenia, dezinfekcie a prípravy haly na nový turnus nebola kratšia ako 14 dní a počet turnusov nesmie prekročiť 6 opakovaní za obdobie záväzku v jednej hale.

Dĺžka výkrmu nesmie byť kratšia ako 38 dní/1 turnus, pričom prvým výkrmovým dňom je deň naskladnenia (v prípade liahnutia v hale sa za naskladnenie považuje deň ukončenia liahnutia hydiny). Do výkrmových dní sa neráta deň vyskladnenia.

Zabezpečiť nepodávanie viackomponentných antibiotických liekov s výnimkou odôvodnených prípadov. Za odôvodnený prípad sa považuje, keď pred samotnou indikáciou antimikrobiálnej liečby bolo vykonané mikrobiologické vyšetrenie(možná zmesná vzorka za turnus), ktorého neoddeliteľnou súčasťou je aj stanovenie citlivostí baktérií na antibiotiká tzv. antibiotikogram. Ak je to možné na základe antibiotikogramu, vyhnúť sa podaniu antimikrobiálnych látok zo skupín chinolónov a chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie a tetracyklínov.

Platba sa poskytne najviac na počet kurčiat, ktoré žiadateľ uvedie v žiadosti o zaradenie do záväzku. Počet kurčiat, na ktoré je možno poskytnúť podporu sa určí za vyskladnené výkrmové kurčatá podľa evidencie. Nahlásený počet dobytčích jednotiek sa určí podľa počtu naskladnených zvierat za turnusy, ktoré sú predmetom záväzku. Počet zvierat oprávnených na platbu sa určí podľa počtu vyskladnených zvierat. Rozdiel v počte medzi naskladnenými a vyskladnenými kurčatami spôsobený úhynom, sa považuje za stiahnutie nahlásených počtov. Minimálny počet 35 DJ na vstup do záväzku. V prípade, ak vyskladnenie turnusu bude vykonané po skončení obdobia záväzku, bude možné poskytnúť podporu za DJ v prípade, ak

sa žiadateľ opakovane prihlási do záväzku.

Doplnková evidencia:
evidencia turnusov výkrmu hydiny samostatne za každý chovný priestor : identifikácia chovného priestoru, Turnus č., Dátum naskladnenia vajec Dátum naskladnenia, Naskladnené množstvo (ks), Plocha chovného priestoru (m2), Počet dobytčích jednotiek, Dátum vyskladnenia, Vyskladnené množstvo (ks), Úhyn (ks), Vyskladnené množstvo (kg), Konečné zaťaženie plochy chov. priestoru (kg/m2), Informácie o podávaní antimikrobionálnych látok.
Doplnkové informácie pre posúdenie plnenia podmienok:
Náčrtok ustajňovacích priestorov s uvedením rozmerov a fotografická dokumentácia.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
SMR09	Smernica Rady 2008/119/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu teliat: články 3 a 4
SMR10	Smernica Rady 2008/120/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošípaných: články 3 a 4
SMR11	Smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely: článok 4

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, nariadenia vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, nariadenia vlády SR č. 275/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá na ochranu kurčiat chovaných na produkciu mäsa.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz
Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Príloha č. 2 Ustajnenie oviec a kôz.
Podlahová plocha (m^2) - Bahnica, Koza 0,7 m^2, Bahnica s jedným jahňaťom a Koza s jedným kozľaťom 1,2 m^2, Bahnica s dvoma jahňatami 1,3 m^2, Koza s dvoma kozľatami 1,4 m^2, Jarka a Chovná kozička 0,5 m^2, Jahňa 0,4 m^2, Kozľa pred odstavom 0,3 m^2.
Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Príloha č.1 Kontroly zvierat.
2.Všetky zvieratá chované v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, musia byť dôkladne kontrolované najmenej raz denne; zvieratá chované v iných zariadeniach musia byť kontrolované podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia.
Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 15 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Nad rámec platnej legislatívy sú aj požiadavky na prevádzanie zvierat cez dezinfekčný brod, ako aj koprologické vyšetrenia. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz
Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Krmivo, voda a iné látky.
14. Zvieratá musia byť kŕmené plnohodnotnou výživou primeranou ich veku a druhu, v dostatočnom množstve na udržanie ich dobrého zdravia a na uspokojenie ich nutričných potrieb; žiadnemu zvieraťu

nesmie byť poskytnuté krmivo alebo tekutina v takej miere a spôsobom alebo s obsahom takých látok, ktoré by mu mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ho poškodiť.

Podmienka vyžaduje kŕmenia jahniat najprirodzenejšou výživou a prirodzeným spôsobom a zároveň zamedzuje skorému odstavu čo presahuje podmienky národnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

SMR 9 Minimálne normy na ochranu teliat:

m) Zabezpečiť teľatám vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám súvisiacim so správaním.

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely, Krmivo, voda a iné látky.

14. Zvieratá musia byť kŕmené plnohodnotnou výživou primeranou ich veku a druhu, v dostatočnom množstve na udržanie ich dobrého zdravia a na uspokojenie ich nutričných potrieb; žiadnemu zvieraťu nesmie byť poskytnuté krmivo alebo tekutina v takej miere a spôsobom alebo s obsahom takých látok, ktoré by mu mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ho poškodiť.

Podmienka podpory vyžaduje kŕmenia teliat najprirodzenejšou výživou a zároveň spôsobom, ktorý umožňuje uspokojenie prirodzenej potreby cicania, čo výrazne presahuje podmienky národnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Nariadenie vlády č. 322/2003 Z. z. v platnom znení, o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely. Dispozičné riešenie maštale v m^2:

Jednoradové boxy (s uzatvorenou prednou stenou) plocha .....5,13 m^2

Protiľahlé boxy (s otvorenou prednou stenou) plocha .....4,86 m^2

Skupinový koterec plocha .....6,25 m^2

Príloha č. 1 Krmivo, voda a iné látky.

16. Všetky zvieratá musia mať prístup k pitnej vode, vhodnému vodnému zdroju alebo musí byť ich potreba príjmu tekutín uspokojená iným spôsobom.

17. Kŕmne zariadenia a napájacie zariadenia musia byť naprojektované, zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 15 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Nad rámec podmienok v legislatíve sa vyžaduje temperovanie vody v zimnom období. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

SMR 10

Odstavovať ciciaky po dovŕšení veku 28 dní okrem situácie, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka, alebo pri odstavovaní o sedem dní skôr premiestniť ich do špecializovaného ustajnenia spĺňajúceho podmienky.

Zabezpečiť, aby zariadenia na chov prasničiek a prasníc chovaných v skupinách spĺňali požiadavky na voľnú plochu podlahy, povrch podlahy a požiadavky pre rozmery kotercov pre prasnice a prasničky počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením. Na farme s menej ako desiatimi prasnicami možno prasnice a prasničky počas tohto obdobia chovať v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť, a skupinové boxy nemusia spĺňať ustanovené požiadavky.

Nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, § 3 ods. 1 písm. b).

celková voľná plocha podlahy dostupná pre všetky prasničky po pripúšťaní musí byť najmenej 1,64 m^2 a pre prasnice najmenej 2,25 m^2. Ak sa tieto ošípané chovajú v skupinách s menej ako 6 jedincami, voľná

plocha podlahy sa musí zväčšiť o 10 % (plocha pre prasnicu 2,475 m^2, plocha pre prasničku 1,804 m^2). Ak sa chovajú v skupinách so 40 a viac jedincami, voľná plocha podlahy môže byť o 10 % menšia (plocha pre prasnicu 2,025 m^2, plocha pre prasničku 1,476 m^2).

§ 3 ods. 4 Počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiaceho jeden týždeň pred očakávaným prasením sa prasnice a prasničky musia chovať v skupinách.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 10 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa. Požiadavka na predĺženie odstavu je o dva dni nad rámec platnej legislatívy.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, § 3 ods. 1 písm. a).

Hmotnosť ošípanej 20 – 30 kg plocha 0,3 m^2, hmotnosť ošípanej 30 – 50 kg plocha 0,4 m^2, hmotnosť ošípanej 50 – 85 kg plocha 0,55 m^2, hmotnosť ošípanej 85 – 110 kg plocha 0,65 m^2, hmotnosť ošípanej nad 110 kg plocha 1,0 m^2.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 15 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Požiadavka na obmedzenie roštovej podlahy najviac na 50 % plochy prevyšuje podmienky národnej legislatívy, ktorá definuje šírku medzier medzi latkami roštu. Požiadavka na predĺženie odstavu je o dva dni nad rámec platnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných

Nariadenie vlády SR č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných, § 3 ods. 1 písm. a).

Hmotnosť ošípanej 20 – 30 kg plocha 0,3 m^2, hmotnosť ošípanej 30 – 50 kg plocha 0,4 m^2, hmotnosť ošípanej 50 – 85 kg plocha 0,55 m^2, hmotnosť ošípanej 85 – 110 kg plocha 0,65 m^2, hmotnosť ošípanej nad 110 kg plocha 1,0 m^2.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 20 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Požiadavka na predĺženie odstavu je o dva dni nad rámec platnej legislatívy. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Nariadenie vlády SR č. 275/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá na ochranu kurčiat chovaných na produkciu mäsa - § 3, ods. 3 povoľuje ako strednú hustotu zástavu 39 kg/m^2.

Príloha č. 1 bod: Čistenie

10. Po konečnom vyskladnení a pred naskladnením nového kŕdľa hydiny do danej chovnej budovy sa časti budov, vybavení alebo nástrojov prichádzajúcich do styku s kurčatami dôkladne očistia a vydezinfikujú. Po konečnom vyskladnení chovnej budovy sa podstielka odstráni a poskytne sa čistá podstielka.

Požadované plochy v ustajňovacích priestoroch v podpore sú o 10 % prísnejšie ako v podmienkach národnej legislatívy. Požaduje sa nad rámec legislatívy 14 dňová lehota na naskladnenie nového turnusu. Predlžuje sa dĺžka výkrmu oproti štandardu minimálne o 3 dni. Požaduje sa pred podávaním viackomponentných antibiotických liekov vykonávať mikrobiologické vyšetrenie aj so stanovením citlivosti na antibiotiká tzv. antibiotikogaram s cieľom znížiť podávanie antimikrobionálnych látok zo skupín chinolónov a chinoxalínových antibiotík, cefalosporínov 3. a 4. generácie a tetracyklínov. Postupy sú komplementárne a neprekrývajú sa.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

☑ **IACS**

☐ **Mimo IACS**

Oddiel týkajúci sa IACS

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz 212 EUR/ DJ (pri čiastočnej kombinácii 169 EUR/DJ),

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz 208 EUR/DJ (pri čiastočnej kombinácii 166 EUR/DJ),

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat 62 EUR/ DJ,

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc 245 EUR/ DJ,

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok 157 EUR/ DJ,

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 96 EUR/ DJ,

Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných 128 EUR/DJ

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny 75 EUR/ DJ.

Metóda výpočtu

Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC- Výskumný ústav živočíšnej výroby. Platby sa nebudú realizovať v úplnej vypočítanej výške.

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz - platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v ustajňovacej jednotke, aby plocha pripadajúca na zviera bola minimálne o 15 % vyššia ako štandard, čím sa na danej ploche čím sa na danej ploche vyprodukuje menej a na základe nákladov na zabezpečenie dezinfekčného prostriedku do brodov, na ošetrovanie paznechtov a vyšetrenie na parazitov.

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii - platba znížená o 20% oproti samostatnej podpore na zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz - platba vypočítaná na základe rozdielu ceny mliečneho roztoku mliečnej kŕmnej zmesi a natívneho ovčieho a kozieho mlieka.

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii - znížená o 20% oproti samostatnej podpore na vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat - platba vypočítaná na základe rozdielu ceny mliečneho roztoku mliečnej kŕmnej zmesi a natívneho kravského mlieka.

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc - platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v ustajňovacej jednotke vo voľných systémoch ustajnenia tak, aby plocha na jednu kravu bola o 15 % vyššia ako štandard, čím sa na danej ploche vyprodukuje menej mlieka.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok - platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v koterci tak, aby plocha pripadajúca na 1 prasnicu, príp. prasnú prasničku bola vyššia ako štandard o 10 %, čo spôsobuje nižší počet odchovaných odstavčiat na ustajňovacie miesto. Výška podpory je vypočítaná aj na základe ušlého príjmu zo zníženie počtu oprasení odloženým odstavom.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných - platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 15 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných - platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 20 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche.

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny - platba vypočítaná ako kompenzácia strát v dôsledku zníženia

produkcie z 1 m2 podlahovej plochy na hlbokej podstielke a predĺžení výkrmu.

Dodatočné vysvetlenie

Koeficienty prepočtu zvierat na dobytčie jednotky

Druhy hospodárskych zvierat	Koeficient [DJ]
Hovädzí dobytok starší ako dva roky a kone staršie ako šesť mesiacov	1
Hovädzí dobytok vo veku od šesť mesiacov do dvoch rokov	0,6
Hovädzí dobytok vo veku do šiestich mesiacov	0,4
Ovce a kozy	0,15
Chovné prasnice s hmotnosťou viac ako 50 kg	0,5
Ostatné ošípané	0,3
Nosnice	0,014
Výkrmové kurčatá chované na mäso	0,0046

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aké sú modely záväzkov v intervencii?

☐ založené na výsledkoch (s možnosťou vlastného výberu)

☑ založené na riadení (s možnosťou vlastného výberu)

☐ hybridné (založené na výsledkoch a založené na riadení)

Vysvetlite povinnosti/možnosti prijímateľov v súvislosti so záväzkami stanovenými v intervencii.

Poberateľ podpory je povinný prijať podmienky oprávnenosti a podmienky záväzku tak, ako sú uvedené v bode Špecifický dizajn, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencii.

Aké je trvanie zmlúv?

Záväzky sa prijímajú na obdobie jedného roka s možnosťou opakovania počas programového obdobia.

Obdobie záväzku sa určí v národnej legislatíve. Jednoročné záväzky sú osvedčeným postupom z obdobia 2014 až 2020. Umožňujú chovateľom primeranú flexibilitu.

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Národný akčný plán antimikrobiálnej rezistencie v Slovenskej republike

a) Oprávnenosť na tieto platby sa stanoví ako súčasť jasne vymedzeného vládneho programu na ochranu životného prostredia a ochrany prírody a je závislá od splnenia konkrétnych podmienok vládneho programu vrátane podmienok týkajúcich sa výrobných metód alebo vstupov - Zdravie zvierat a ich dobré životné podmienky sú navzájom prepojené, pri chove zvierat v dobrých životných podmienkach je väčšia pravdepodobnosť, že zvieratá sú a zostanú zdravé.

Dobré životné podmienky zvierat a opatrenia biologickej bezpečnosti (biosecurity) v chovoch zvierat môžu prispieť k splneniu cieľa znížiť používanie antimikrobiálnych látok v chovoch zvierat. Dôležité je zlepšenie chovateľských podmienok zvierat pomocou organizačných opatrení urobených za účelom zníženia negatívnych vplyvov prostredia, zlepšenia zdravotného stavu zvierat, zníženia počtu zákrokov veterinárneho lekára a minimalizácie použitia liečiv. Základné odporúčané opatrenia, ktoré môžu pomôcť predísť chorobám a znížiť potrebu používania antimikrobiálnych látok u všetkých druhov zvierat: zlepšenie podmienok chovu vybudovaním primeraných priestorov, vytvorením vhodného prostredia pre zvieratá v súlade s požiadavkami na dobré životné podmienky zvierat.

b) Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojené s plnením vládneho programu - Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady a stratu príjmu na základe prijatých záväzkov.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
70.11.01 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.02 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.03 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.04 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.05 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.06 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.07 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.08 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie
70.11.09 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.43; R.44	Nie

70.11.10 - Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.44	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

70.11.01 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz 212 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v ustajňovacej jednotke, aby plocha pripadajúca na zviera bola minimálne o 15 % vyššia ako štandard, čím sa na danej ploche bude chovať menej zvierat a na zabezpečenie dezinfekčného prostriedku do brodov, na ošetrovanie paznechtov a vyšetrenie na parazitov.

70.11.02 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii

Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii 169 EUR/ DJ je platba znížená o 20% oproti samostatnej podpore na zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz.

70.11.03 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz 208 EUR/DJ je platba vypočítaná na základe rozdielu ceny mliečneho roztoku mliečnej kŕmnej zmesi a natívneho ovčieho a kozieho mlieka.

70.11.04 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii

Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii 166 EUR/ DJ je znížená o 20% oproti samostatnej podpore na vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz.

70.11.05 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat 62 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe rozdielu ceny mliečneho roztoku mliečnej kŕmnej zmesi a natívneho kravského mlieka.

70.11.06 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc

Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc 245 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v ustajňovacej jednotke vo voľných systémoch ustajnenia tak, aby plocha na jednu kravu bola o 15 % vyššia ako štandard, čím sa na danej ploche vyprodukuje menej mlieka.

70.11.07 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok 157 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v koterci tak, aby plocha pripadajúca na 1 prasnicu, príp. prasnú prasničku bola vyššia ako štandard o 10 %, čo spôsobuje nižší počet odchovaných odstavčiat na ustajňovacie miesto. Výška podpory je vypočítaná aj na základe ušlého príjmu zo zníženie počtu oprasení odloženým odstavom.

70.11.08 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 96 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 15 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche.

70.11.09 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny

Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny 75 EUR/ DJ je platba vypočítaná ako kompenzácia strát v dôsledku zníženia produkcie z 1 m2 podlahovej plochy na hlbokej podstielke a predĺžení výkrmu.

70.11.10 - Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 128 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 20 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
70.11.01 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		212,00	212,00	212,00	212,00	212,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.02 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		169,00	169,00	169,00	169,00	169,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.03 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		208,00	208,00	208,00	208,00	208,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.04 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		166,00	166,00	166,00	166,00	166,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.05 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		62,00	62,00	62,00	62,00	62,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.06 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		245,00	245,00	245,00	245,00	245,00		

	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.07 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		157,00	157,00	157,00	157,00	157,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.08 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		96,00	96,00	96,00	96,00	96,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.09 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		75,00	75,00	75,00	75,00	75,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.10 - Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		128,00	128,00	128,00	128,00	128,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
SPOLU	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)		316 306,00	316 306,00	316 306,00	316 306,00	316 306,00		1 581 530,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00		232 050 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00		147 050 085,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

ANC(71) - Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí

71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)

Kód intervencie (členský štát)	71.1
Názov intervencie	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)
Typ intervencie	ANC(71) – Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.12. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora na oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, vrátane rozčlenenia podľa typu oblastí
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Platby v horských oblastiach alebo v iných oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) sú zamerané na odškodnenie poľnohospodárov za nevýhody, ktorým je ich poľnohospodárska výroba vystavená v dôsledku prírodných alebo iných špecifických obmedzení oproti oblastiach, ktoré takéto znevýhodnenie nemajú. Takáto kompenzácia straty príjmov a ďalších nákladov umožní poľnohospodárom pokračovať vo využívaní poľnohospodárskej pôdy, udržiavaní krajiny, ako aj v zachovaní a realizácii udržateľných poľnohospodárskych systémov v príslušných oblastiach s predchádzaním opúšťania pôdy a strate biodiverzity.

Oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) na výmere 1 127 776 ha predstavujú 61% z celkovej využívanej plochy poľnohospodárskej pôdy (UAA). Z celkovej výmery ANC je 637 656 ha orných pôd, 481 825 ha trvalých trávnych porastov a 8 295 ha trvalých kultúr. Priemerné zaťaženie

pôdy polygastrickými a monogastrickými zvieratami vedenými v CEHZ predstavuje 0,25 DJ/ha. Náročnosť a nákladovosť živočíšnej výroby v ANC oblastiach (materiálové náklady a náklady na prácu) a ekonomické výsledky majú v mnohých prípadoch za následok rušenie chovov zvierat. Tento proces sa ďalej premieta aj do opúšťania pôdy. Na zastavenie a zvrátenie tohto stavu reflektuje nový návrh podporného systému v ANC oblastiach. Rozčlenenie oblastí podpory v zmysle poľnohospodárskych systémov je na poľnohospodárske systémy so živočíšnym zameraním a poľnohospodárske systémy s rastlinným zameraním. Kriteriálnou hodnotou pre určenie farmy do príslušnej kategórie je chov zvierat vedených v CEHZ v stanovenom retenčnom období (od 1.6. do 30.9.). Pri hodnote rovnej alebo väčšej ako 0,25 DJ/ha ide o systém so živočíšnym zameraním a ak je táto hodnota nižšia ako 0,25 DJ/ha jedná sa o systém s rastlinným zameraním.

V ANC oblastiach budú platby diferencované podľa jednotlivých subkategórií ANC a podľa systému zamerania. Uplatnené budú tiež krátenie a degresivita platieb podľa veľkosti oprávnenej plochy.

V prípade kombinácie intervencií na jednom diely pôdneho bloku môže byť poskytnutá platba znížená-kombinačná , alebo bude poskytnutá vyššia sadzba z intervencií tak, aby sa zamedzilo dvojitému financovaniu.

Oblasti s prírodnými a inými osobitnými obmedzeniami SR

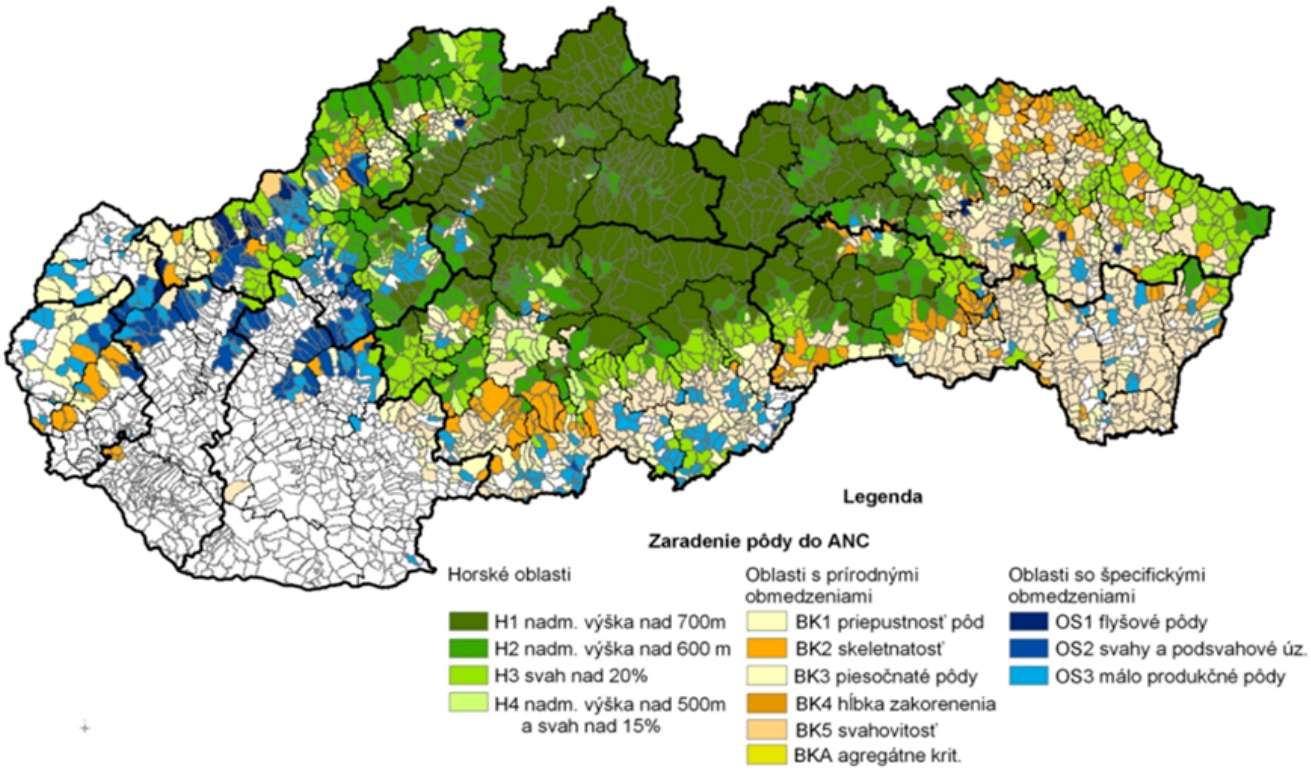

© Research institute of agriculture and food economics Bratislava

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktoré sú aktívnymi farmármi a hospodária v určených ANC oblastiach.

Konkrétne podmienky oprávnenosti:

- Žiadateľ obhospodaruje minimálnu výmeru 1 ha poľnohospodárskej plochy v ANC
- Žiadateľ podá žiadosť na minimálnu výmeru 1 ha poľnohospodárskej plochy v ANC

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Oprávneným typom podpory sú IACS záväzky.

O12 Ktorá oblasť je oprávnená?

☑Horské oblasti [podľa článku 32 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]

Horské oblasti sú členené na štyri subkategórie: H1, H2, H3, H4.
H1 Priemerná nadmorská výška obce väčšia alebo rovná 700 m n.m.
H2 Priemerná nadmorská výška obce väčšia alebo rovná 600 m n.m. a menšia ako 700 m n.m.
H3 Svahovitosť územia obce väčšia alebo rovná 20 % na ploche väčšej ako 50 % územia obce
H4 Priemerná nadmorská výška obce väčšia alebo rovná 500 m n. m. a menšia ako 600 m n. m.
v kombinácií so svahovitosťou obce väčšou ako 15 % na ploche väčšej ako 50 % územia obce.
[zoznam oblastí uvedený v Prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov link https://www.epi.sk/zz/2015-75, link na mapové podklady: https://gsaa.mpsr.sk/2022/].

☑Oblasti, ktoré čelia prírodným obmedzeniam, iné ako horské oblasti [podľa článku 32 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]

Členia sa na 6 subkategórií: BK1, BK2, BK3, BK4, BK5, BKA
BK1 Slabá priepustnosť pôdy
BK2 Skeletnatosť
BK3 Nepriaznivá textúra – piesočnaté pôdy
BK4 Plytká hĺbka zakorenenia
BK5 Extrémna svahovitosť
BKA Agregátne kritérium
[zoznam oblastí uvedený v Prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov link https://www.epi.sk/zz/2015-75, link na mapové podklady: https://gsaa.mpsr.sk/2022/]

☑Oblasti postihnuté inými osobitnými obmedzeniami jednotlivých oblastí [podľa článku 32 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013]

Členia sa na 3 subkategórie OS1, OS2, OS3
OS1 Oblasti flyšového pásma
OS2 Oblasti úpätných svahov a podsvahových depresií
OS3 Oblasti pôd s nízkou produktivitou
[zoznam oblastí uvedený v Prílohe č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 75/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov link https://www.epi.sk/zz/2015-75, link na mapové podklady:https://gsaa.mpsr.sk/2022/]

☐Všetky oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami
☐Iné

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Typ platby
☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

ANC platby do výmery 450 ha sú poskytované v plnej vypočítanej výške (100%).
Na výmere 450-900 ha sú platby poskytované v čiastočnej výške t.z. 71,5 % z vypočítanej platby.
Nad výmeru 900 ha sú platby poskytované v čiastočnej výške t.z. 60,5 % z vypočítanej platby.

Degresivita z rozsahu (% zo základnej platby):

Do 450 ha	nad 450 - 900ha	nad 900 - 1800 ha	nad 1800 ha
100%	89%	79%	67%

Platby (v EUR/ha)

Výmera	1-450 ha		nad 450 - 900 ha		nad 900 - 1800 ha		nad 1800 ha	
V %	100%	100%	63,64%	63,64%	47,80%	47,80%	40,54%	40,54%
PS	ŽZ	RZ	ŽZ	RZ	ŽZ	RZ	ŽZ	RZ
H1	226	61	143,83	38,82	108,02	29,15	91,61	24,73
H2	202	55	128,55	35,00	96,55	26,29	81,88	22,29
H3	184	50	117,10	31,82	87,94	23,90	74,58	20,27
H4	156	42	99,28	26,73	74,56	20,07	63,23	17,02
BK1	64	17	40,73	10,82	30,59	8,13	25,94	6,89
BK2	93	25	59,19	15,91	44,45	11,95	37,70	10,13
BK3	60	16	38,18	10,18	28,68	7,65	24,32	6,49
BK4	112	30	71,28	19,09	53,53	14,34	45,40	12,16
BK5	109	29	69,37	18,46	52,10	13,86	44,18	11,76
BKA	75	20	47,73	12,73	35,85	9,56	30,40	8,11
OS1	73	20	46,46	12,73	34,89	9,56	29,59	8,11
OS2	36	10	22,91	6,36	17,21	4,78	14,59	4,05
OS3	65	17	41,37	10,82	31,07	8,60	26,35	7,30

Metóda výpočtu

Výpočet platieb realizovala nezávislá autorita – NPPC -Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva.

Znížená intenzita hospodárenia v jednotlivých typoch znevýhodnenia v porovnaní s produkčnými oblasťami bola základom pre určenie základnej platby. Metodika výpočtu výšky základnej platby vychádza s predpokladu, že závažnosť prírodného znevýhodnenia sa premieta do produkčných a ekonomických parametrov výroby, čo vytvára diferencie medzi jednotlivými typmi ANC oblastí. Pre diferenciáciu príspevkov jednotlivých subtypov sa použila výnosovosť.

Pre určenie veľkosti rozdielov v úrovni hospodárenia a diferenciácie kompenzácie subjektov v jednotlivých poľnohospodárskych systémoch bol simulovaný výpočet výšky vyrovnávacích príspevkov. Použila sa metodika výpočtu vychádzajúca z porovnania pridanej hodnoty a vybraných nákladov faktorov.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 13 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

ANC oblasti boli vymedzené podľa čl. 32 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 na úrovni LAU 2, v členení na horské, ostatné a špecifické.

Výška platieb nie je závislá na intenzite výroby v danom roku. Princíp diferenciácie platieb podľa poľnohospodárskych systémov je založený na dosahovaní podnikateľských ziskov na hektár pričom subjekty s intenzitou chovu do 0,25 DJ/ha dosahujú vyššieho zisku než priemerná farma v ANC a farmy nad 0,25 DJ/ha dosahujú nižšieho podnikateľského zisku než priemerná farma. Platby v takto diferencovaných systémoch sa medziročne nemenia.

Výška platieb v ktoromkoľvek roku nesúvisí s cenami pre výrobu.

Nárok na platby majú všetci oprávnení beneficienti vo vymedzených oblastiach.

Uplatňujú sa degresívne platby stanovené formou úspory z rozsahu.

Platby zohľadňujú iba stratu príjmu a dodatočné náklady.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.4; R.7	Nie
71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.4; R.7	Nie
71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.4; R.7	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti

Vzhľadom na členenia základných kategórií ANC na jednotlivé subkategórie a poľnohospodárske systémy nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.

Indikátor výstupu (O.12) stanovuje rozčlenenie hektárov podľa typu oblastí, preto sú priemerné jednotkové sumy rozdelené:

Horské oblasti (H): 127,68 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu

Ostatné oblasti (BK): 26,36 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

Špecifické oblasti (OS): 20,44 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

ANC: 65,57 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za všetky oblasti

71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské

Vzhľadom na členenia základných kategórií ANC na jednotlivé subkategórie a poľnohospodárske systémy nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.

Indikátor výstupu (O.12) stanovuje rozčlenenie hektárov podľa typu oblastí, preto sú priemerné jednotkové sumy rozdelené:

Horské oblasti (H): 127,68 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu

Ostatné oblasti (BK): 26,36 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

Špecifické oblasti (OS): 20,44 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.

ANC: 65,57 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za všetky oblasti.

71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť

Vzhľadom na členenia základných kategórií ANC na jednotlivé subkategórie a poľnohospodárske systémy nie je vhodné používať pre plánovanie jednotnú

výšku podpory, ale je vhodnejšie použiť priemernú jednotkovú sumu.
Indikátor výstupu (O.12) stanovuje rozčlenenie hektárov podľa typu oblastí, preto sú priemerné jednotkové sumy rozdelené:
Horské oblasti (H): 127,68 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu
Ostatné oblasti (BK): 26,36 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.
Špecifické oblasti (OS): 20,44 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za túto kategóriu.
ANC: 65,57 EUR/ha vypočítaná ako vážený priemer za všetky oblasti.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	**Finančný rok**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Spolu za 2023 – 2029**
71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		127,68	127,68	127,68	127,68	127,68		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.12 (jednotka: Hektáre)		445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00		2 226 560,00
71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		26,36	26,36	26,36	26,36	26,36		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.12 (jednotka: Hektáre)		529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00		2 649 935,00
71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20,44	20,44	20,44	20,44	20,44		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.12 (jednotka: Hektáre)		152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00		762 380,00
SPOLU	O.12 (jednotka: Hektáre)		1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00		5 638 875,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00		369 717 895,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00		236 213 005,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

ASD(72) - Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek

72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)

Kód intervencie (členský štát)	72.1
Názov intervencie	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)
Typ intervencie	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.13. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora v rámci sústavy Natura 2000 alebo smernice 2000/60/ES
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.4 Podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (VPP), na ktorú sa vzťahuje podpora príjmu a ktorá podlieha kondicionalite
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Obhospodarovanie poľnohospodárskych pôd – trvalých trávnych porastov na územiach Natura 2000 (ÚEV) spadajúcich do 4. a 5. stupňa ochrany podľa podmienok stanovených pre podporu. Podpora pre poľnohospodárov spojená so smernicami 92/43/ EHS a 2009/147/ES sa v rámci tohto opatrenia poskytuje iba v súvislosti so znevýhodnením v dôsledku požiadaviek, ktoré presahujú rámec dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok stanovených v strategickom pláne v časti - Prvky spoločné pre viacero intervencií. Úplným zákazom používania chemických prípravkov a dodatkových

hnojív opatrenie významne prispieva k zlepšeniu stavu povrchových a podzemných vôd. Taktiež sa na plochách s trvalými trávnatými porastmi takmer úplne zamedzuje pôsobeniu vodnej erózie a je výrazne znížený odtok povrchovej vody.

Kombinovateľnosť:

Intervencia Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) je kombinovateľná s 70.4 Ekologické poľnohospodárstvo, intervenciou 70.07 Ochrana a zachovanie biodiverzity - operáciou Ochrana biotopu sysľa pasienkového a s intervenciou a operáciou ochrana biotopov prírodných a poloprírodných trvalých trávnych porastov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Podmienky oprávnenosti:

1. vstúpiť do podopatrenia minimálne s 1 ha trvalých trávnych porastov (LPIS) - ÚEV vo 4. a/alebo 5.stupni ochrany

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Príjemcovia podpory sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:

1. Neaplikovať na trvalých trávnych porastoch žiadne chemické látky a žiadne dodatkové hnojivá (povolené je iba hnojenie pasúcimi sa zvieratami),
2. neumiestňovať na trvalých trávnatých porastoch košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat (výnimka je možná len pre dočasné košarovanie so súhlasom príslušnej organizácii ochrany prírody).

O13 Ktorá oblasť je oprávnená?

☑Poľnohospodárska plocha Natura 2000

☐Lesnatá plocha Natura 2000

☐Iné vymedzené chránené prírodné územia s environmentálnymi obmedzeniami uplatniteľnými na poľnohospodárstvo alebo lesy, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice 92/43/EHS

☐Poľnohospodárske plochy zahrnuté do plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (rámcová smernica o vode)

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis
GAEC01	Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

zákon č.543/2002 o ochrane prírody a krajiny

Ostatné právne predpisy:

· smernica 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Intervencia zameraná na podporu oblastí NATURA 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) presahuje

rámec stanovenej národnej legislatívy a rámec normy dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu pôdy GAEC 1 stanovenej podľa hlavy III kapitoly 1 oddielu 2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Typ platby

☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu

☐ vrátane transakčných nákladov

☐ jednorazová platba

☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Natura 2000 na trvalých trávnych porastoch : 84 €/ha

Metóda výpočtu

V dôsledku podmienky vylúčenia aplikácie dodatkových hnojív i chemických prípravkov sa znižuje zisk z produkcie trávnych porastov, ktorý sa čiastočne kompenzuje úsporou z ušetrených nákladov za hnojivá a chemické ochranné prípravky. Zvýšené náklady vznikajú z dodržiavania pratotechnických opatrení súvisiacich s udržaním porastov v kultúrnom stave.

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.

Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Právo získať takéto platby je stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládnym programom. Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojenú s plnením vládneho programu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
72.1.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.4; R.7	Nie
72.1.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopov TTP	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.4; R.7	Nie
72.1.3 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.4; R.7	Nie
72.1.4 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ekologickým poľnohospodárstvom	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.4; R.7	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

72.1.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP)

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

72.1.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopov TTP

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

72.1.3 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

72.1.4 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ekologickým poľnohospodárstvom

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou - NPPC – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy.
Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
72.1.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		84,00	84,00	84,00	84,00	84,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
72.1.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopov TTP (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		21,00	21,00	21,00	21,00	21,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
72.1.3 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		10,00	10,00	10,00	10,00	10,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
72.1.4 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ekologickým poľnohospodárstvom (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		10,00	10,00	10,00	10,00	10,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.13 (jednotka: Hektáre)		1 879,00	1 879,00	1 879,00	1 879,00	1 879,00		9 395,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		157 836,00	157 836,00	157 836,00	157 836,00	157 836,00		789 180,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		100 020,70	100 020,70	100 020,70	100 020,70	100 020,70		500 103,50
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch

Kód intervencie (členský štát)	72.2
Názov intervencie	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch
Typ intervencie	ASD(72) – Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.13. Počet hektárov, na ktoré sa vypláca podpora v rámci sústavy Natura 2000 alebo smernice 2000/60/ES
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.3	Zvyšovanie príjmov poľnohospodárskych podnikov v oblastiach s obmedzeniami	Veľmi vysoká	Áno
6.1	Zlepšiť stav biotopov a druhov na územiach sústavy Natura 2000 a ďalších prírodných územiach	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.7 Percentuálny podiel dodatočnej podpory na hektár v oblastiach s vyššími potrebami (v porovnaní s priemerom)

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov EÚ v SPP a nariadenia EÚ, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov . Intervencia reflektuje Stratégiu EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť ochranu biodiverzity lesníckych oblastí. Intervencia je taktiež v súlade s Prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v SR 2021-2027

Starostlivosť o lesné pozemky v územiach Natura 2000 (ÚEV) spadajúcich do 5. stupňa ochrany a lesné pozemky mimo území Natura 2000 spadajúcich do 5. stupňa ochrany podľa podmienok stanovených pre podporu. Z výsledkov realizovanej analýzy vyplýva, že v 5. stupni ochrany v ÚEV sa nachádza 25 000 ha lesných pozemkov s lesným porastom súkromných vlastníkov lesa. Ďalších 1 000 ha území s 5.stupňom ochrany je mimo sústavy Natura 2000 (5% plôch oprávnených na podporu)

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ:
Súkromní obhospodarovatelia lesa alebo združenie súkromných obhospodarovateľov lesa s právnou subjektivitou.

Podmienky oprávnenosti:
Vstúpiť do intervencie minimálne s 1 ha lesného porastu v ÚEV a 5. stupni ochrany + 5% plôch mimo ÚEV v 5. stupni ochrany (vrstva v GIS lesov)

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Príjemcovia podpory sú povinní počas trvania záväzku dodržiavať nasledovné špecifické podmienky záväzku:
1. nezasahovať do lesného porastu a nepoškodiť vegetačný a pôdny kryt (v *prípade kalamitných situácií môže byť drevná hmota odstránená z ciest a turistických chodníkov).*

O13 Ktorá oblasť je oprávnená?
☐Poľnohospodárska plocha Natura 2000
☑Lesnatá plocha Natura 2000
☐Iné vymedzené chránené prírodné územia s environmentálnymi obmedzeniami uplatniteľnými na poľnohospodárstvo alebo lesy, ktoré prispievajú k vykonávaniu článku 10 smernice 92/43/EHS
☐Poľnohospodárske plochy zahrnuté do plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (rámcová smernica o vode)

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Zoznam príslušných GAEC a SMR

Kód	Opis

Zoznam príslušných povinných vnútroštátnych noriem

· zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,

Ostatné právne predpisy:
· zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch,
· smernica 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

Prepojenie GAEC, SMR a vnútroštátnych noriem s intervenciou

Intervencia je zameraná na podporu oblastí NATURA 2000 na lesných pozemkoch presahuje rámec stanovenej národnej legislatívy a príslušných noriem dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu stanovených podľa hlavy III kapitoly 1 oddielu 2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115.

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Typ platby
☑ jednotkové náklady na základe dodatočných nákladov a straty príjmu
☐ vrátane transakčných nákladov
☐ jednorazová platba
☐ paušálna suma

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Natura 2000 na nelsných pozemkoch: 43,20 €/ha

Metóda výpočtu

Natura 2000 na lesných pozemkoch

Výpočet ročnej kompenzačnej platby vychádza zo stanovenia všeobecnej hodnoty lesných porastov na základe postupu stanoveného vyhláškou č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, v znení neskorších predpisov. Výška kompenzačnej platby - náhrady na hektár bola určená ako podiel jednotkovej všeobecnej hodnoty lesného porastu na hektár a aktuálneho veku a lesného porastu. Vypočíta sa teda ako priemerná ročná všeobecná hodnota lesného porastu.

Pri vypracovaní metodiky sa vychádzalo zo skutočnosti, že súčet kompenzačných platieb (náhrad) za obdobie rubnej doby predstavuje všeobecnú hodnotu lesného porastu (ako úradne stanovenú cenu) vo veku rubnej doby.

Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – NLC.

Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Neprojektová intervencia v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Právo získať takéto platby je stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládnym programom. Výška platby je obmedzená na mimoriadne náklady alebo stratu príjmu spojenú s plnením vládneho programu.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.7	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch

Natura 2000 na lesných pozemkoch

Platby poskytujú na základe dodatočných nákladov a ušlého príjmu. Výpočet platby bol realizovaný nezávislou inštitúciou – NLC.

Výška podpory predstavuje 100% z vypočítanej platby.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		43,20	43,20	43,20	43,20	43,20		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
SPOLU	O.13 (jednotka: Hektáre)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40		5 712 552,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90		3 620 044,50
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

INVEST(73-74) - Investície vrátane investícií do zavlažovania

73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému

Kód intervencie (členský štát)	73.01
Názov intervencie	Zakladanie agrolesníckeho systému
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Touto intervenciou sa podporia 2 typy Agrolesníckych systémov hospodárenia na poľnohospodárskej pôde bez zámeru prevodu pozemku na lesný porast. Ide o nasledovné typy:

a.) pestovanie drevín na ornej pôde a b.) pestovanie drevín na TTP.

U oboch prístupoch v agrolesníckych systémoch sa dá realizovať líniová výsadba drevín.

Na TTP je predpoklad realizácie roztrúsenej výsadby, prípadne skupinovej výsadby drevín za účelom poskytnutia úkrytu pasúcim sa hospodárskym zvieratám a to buď pred vysokými teplotami alebo zlým počasím.

Agrolesnícke systémy prispievajú k sekvestrácii uhlíka, dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy. V tomto smere je agrolesníctvo považované za vhodné adaptačné opatrenie.

Dreviny a ich spoločenstvá na poľnohospodárskej pôde ako súčasť agrolesníckych systémov významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu a zlepšeniu štruktúry pôdy v krajine. Druhy stromov určené na založenie agrolesníkeho systému zverejňuje ministerstvo vo Vestníku, pričom dôležitou súčasťou bude aj zabezpečenie rôznorodosti drevín vo forme počtu stromov, ktoré sú navrhované v členení:

a) najviac do 30% ovocných drevín,

b) lesné dreviny v zložení najmenej troch druhov drevín, pričom dominantný druh by nemal presahovať viac ako 60% a ostatné dreviny by mali byť v rozsahu najmenej 10%.

Intervencia prispieva k dosahovaniu stanovených potrieb, ktoré reagujú na identifikované slabé stránky SWOT ako sú malo krajinných prvkov a veľké parcely s monokultúrami, pôdy ohrozené eróziou a nízky obsah organického uhlíka v pôde.

Intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.

Všeobecné dodatočné informácie

V metodických usmerneniach budú stanovené technické tolerancie presnosti pri všetkých zadaných parametroch v rámci intervencie.

Výberové kritériá

Výberové kritériá sa budú uplatňovať na základe stupňa ohrozenia pôdy, tzv. erodovateľnosti.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS.

Agrolesnícky systém bude mať dva typy hospodárenia: a.) pestovanie drevín na ornej pôde a b.) pestovanie drevín na TTP.

Podmienky oprávnenosti:

·plocha oprávneného hektára pri vstupe do záväzkuje minimálne 1ha;

·súhlas príslušnej organizácii ochrany príordy s realizáciou agrolesníckeho systému je potrebný, v prípade, ak sa výsadby drevín bude realizovať na plochách spadajúcich do oblasti Natura 2000;

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

1.výsadbu 100ks stromov na hektár na hektár realizovať v prvom roku záväzku najneskôr do 15. decembra;

2.výsadbu drevín realizovať iba v medziach schváleného zoznamu pre agrolesnícke systémy uvádzaného vo vykonávacom nariadení;

3.výsadbu drevín vo vzťahu k výberu drevín, typu a dizajnu výsadby realizovať v zmysle predkladaného plánu;

4.líniovú výsadbu stromov realizovať v maximálnej šírke do 3 metrov obrábanej OP, prípadne OP ležiacej úhorom a TTP, s minimálnou vzdialenosťou línií, resp. pásov drevín 12 m, pričom minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená na 3 m;

roztrúsenú výsadbu drevín na TTP realizovať za predpokladu, že minimálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je 8m; v prípade vytvárania skupiny drevín, táto nepresiahne počet 20 drevín, a súčasne tieto nepresiahnu 400m2 plochy na 1 ha;

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Na výsadbu a prvotnú údržbu/ochranu novo vysadených drevín. Platba len na základe dodatočných nákladov. Jednotkové náklady su dané v zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/2115, čl. 83, ods. 2, písm. a), i.).

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Agrolesnícke systémy – orná pôda:2 468 EUR/ha/stromy
Agrolesnícke systémy - trvalý trávny porast:2 498EUR/ha/stromy

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

výsadba vianočných stromčekov a výsadba rýchlorastúcich a okrasných drevín; Platba len na základe dodatočných nákladov.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa určí na základe jasne stanovených kritérií vo vládnych programoch určených na pomoc pri finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácii činností výrobcu v reakcii na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Oprávnenosť na tieto programy môže byť založená aj na jasne definovanom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027. ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období, ani nie je založená na inom, ako je stanovené v kritériu e) nižšie - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien.

d) Platby sa uskutočňujú iba za časové obdobie potrebné na realizáciu investície, v súvislosti s ktorou sa poskytujú - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie.

e) Platby nezakladajú ani nijakým spôsobom neurčujú poľnohospodárske výrobky, ktoré majú byť vyrobené príjemcami, s výnimkou ich povinnosti nevyrábať konkrétny produkt - Jednorazová platba sa vzťahuje na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

f) Platby sa obmedzia na sumu potrebnú na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie a nevzťahuje sa na ňu obmedzenia potrebné na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda (Grant – Jednotná - unit cost – 2468 EUR/ha)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná			Nie
73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná			Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda (Grant – Jednotná - unit cost – 2468 EUR/ha)

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda (Grant – Jednotná - unit cost – 2468 EUR/ha) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 468,00		2 468,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 498,00		2 498,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
SPOLU	O.21 (jednotka: Operácie)		60,00		260,00				320,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		990 200,00		2 349 100,00				3 339 300,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		627 489,00		1 488 626,00				2 116 115,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov

Kód intervencie (členský štát)	73.02
Názov intervencie	Zakladanie líniových vegetačných prvkov
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno
5.3	Zabránenie znižovania úrodnosti pôdy používaním protieróznych a pôdoochranných opatrení	Veľmi vysoká	Áno
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia prispeje k riešeniu identifikovanej slabej stránky v rámci SWOT analýzy “málo krajinných prvkov a veľké parcely s monokultúrami”. Cieľom je navádzať k postupnému zavádzaniu adaptačných

opatrení vo väzbe na zmenu klímy. Intervencia prispeje k zníženiu erózie a ochrane poľnohospodárskej pôdy a zlepšeniu pôdnej štruktúry. Zároveň sa zohľadnili potreby PAF s predpokladom vytvorenia cca 100 km stromoradí a 16 km vetrolamov. V tejto súvislosti sa zohľadňuje aj požiadavka vo vzťahu k zvýšeniu diverzifikácie poľnohospodárskej pôdy výsadbou líniovej vegetácie regionálnymi odrodami drevín.

Druhy stromov určené na založenie líniových vegetačných prvkov zverejňuje ministerstvo vo Vestníku, pričom dôležitou súčasťou bude aj zabezpečenie rôznorodosti drevín vo forme počtu stromov, ktoré sú navrhované v členení:

a) najviac do 30% ovocných drevín,

b) lesné dreviny v zložení najmenej troch druhov drevín, pričom dominantný druh by nemal presahovať viac ako 60% a ostatné dreviny by mali byť v rozsahu najmenej 10%.

Platba bude poskytnutá len na plochu vytvoreného krajinného prvku. Vytvorené krajinné prvky sa stanú automaticky po skončení záväzku krajinnými prvkami spadajúce pod GAEC 8.

Dreviny na poľnohospodárskej pôde významne prispievajú k ochrane poľnohospodárskej pôdy pred eróziu a zlepšeniu štruktúry pôdy v krajine. Taktiež prispievajú k sekvestrácii uhlíka, dreviny pomáhajú zadržiavať vodu v krajine, čím sa zabraňuje suchu a povodniam pri prívalových dažďoch, zmierňujú teplotné extrémy a celkovo prispievajú k zmierňovaniu dopadov zmeny klímy.

Intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.

Všeobecné dodatočné informácie

V metodických usmerneniach budú stanovené technické tolerancie presnosti pri všetkých zadaných parametroch v rámci intervencie.

Výberové kritériá

Výberové kritériá sa budú uplatňovať na základe stupňa ohrozenia pôdy, tzv. erodovateľnosti,

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia

Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS .

Podmienky oprávnenosti:

1.plocha oprávneného hektára pri vstupe do záväzku je minimálne 0,3 ha ornej pôdy za účelom vytvorenia líniových vegetačných prvkov, ktoré po uplynutí 5 ročného záväzku budú zahrnuté v rámci GAEC 8 (Platba bude poskytnutá len na plochu vytvoreného krajinného prvku).

2.súhlas príslušnej organizácii ochrany prírody s realizáciou líniových vegetačných prvkov je potrebný, v prípade, ak sa výsadby drevín bude realizovať na plochách spadajúcich do oblasti Natura 2000;

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

1.výsadbu drevín realizovať v prvom roku záväzku najneskôr do konca 15. decembra;

2.výsadbu drevín realizovať iba v medziach schváleného zoznamu stromov a/alebo krovín pre líniové vegetačné prvky uvádzaného vo vykonávacom nariadení;

3.výsadbu drevín vo vzťahu k výberu drevín, typu výsadby realizovať v zmysle predkladaného plánu;

4.líniovú výsadbu drevín (stromoradie) realizovať v maximálnej šírke do 2 metrov obrábanej OP, prípadne ležiaca úhorom, pričom maximálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) je stanovená

v rozsahu 3 - 4 m;
5.výsadba drevín vo forme vetrolamov realizovať v 2 radcoch stromov a kríkov v maximálnej šírke do 6 metrov OP, s maximálna vzdialenosť medzi stromami (spon stromov) stanovenou v rozsahu 3 - 4 m;
6.maximálna dĺžka línie výsadby drevín pri stromoradí a vetrolamoch je stanovená na 300m na ha.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Na výsadbu a prvotnú údržbu/ochranu novo vysadených drevín; Platba len na základe dodatočných nákladov. Jednotkové náklady sú dané v zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/2115, čl. 83, ods. 2, písm. a), i.).

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

stromoradie 20 130 EUR/ha
vetrolamy 35 200 EUR/ha

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

výsadba vianočných stromčekov a výsadba rýchlorastúcich a okrasných drevín.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa určí na základe jasne stanovených kritérií vo vládnych programoch určených na pomoc pri finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácii činností výrobcu v reakcii na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Oprávnenosť na tieto programy môže byť založená aj na jasne definovanom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027. ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období, ani nie je založená na inom, ako je stanovené v kritériu e) nižšie - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien.

d) Platby sa uskutočňujú iba za časové obdobie potrebné na realizáciu investície, v súvislosti s ktorou sa poskytujú - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie.

e) Platby nezakladajú ani nijakým spôsobom neurčujú poľnohospodárske výrobky, ktoré majú byť vyrobené príjemcami, s výnimkou ich povinnosti nevyrábať konkrétny produkt - Jednorazová platba sa vzťahuje na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

f) Platby sa obmedzia na sumu potrebnú na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie a nevzťahuje sa na ňu obmedzenia potrebné na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie (Grant -– Jednotná – unit cost – 20130 EUR/ha)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.16; R.17; R.26	Nie
73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy (Grant - Jednotná unit cost – 35200 EUR/ha))	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.16; R.17; R.26	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie (Grant -– Jednotná – unit cost – 20130 EUR/ha)

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške**.**

73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy (Grant - Jednotná unit cost – 35200 EUR/ha))

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. SP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške**.**

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie (Grant -– Jednotná – unit cost – 20130 EUR/ha) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20 130,00		20 130,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy (Grant - Jednotná unit cost – 35200 EUR/ha)) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		35 200,00		35 200,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
SPOLU	O.21 (jednotka: Operácie)		23,00		55,00				78,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		271 700,00		503 030,00				774 730,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		172 176,00		318 770,00				490 946,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy

Kód intervencie (členský štát)	73.03
Názov intervencie	Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.21. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.1	Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy	Veľmi vysoká	Áno
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno
4.3	Podpora postupov na zvyšovanie sekvestrácie uhlíka	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Zalesňovanie je považované za jedno z mnohých opatrení, ktoré sú účinné pri napomáhaní zvýšenia absorpcie CO2, a zároveň sa podporí hospodárenie v súlade s ekologickými zásadami priaznivými pre biodiverzitu.

Intervencia bude prispievať k ochrane pôdy (proti erózii)a napomáhať k zmierneniu zmeny klímy. Výsledky SWOT analýzy poukazujú na slabú stránku „vysoký podiel degradovanej poľnohospodárskej pôdy spôsobenej eróziou, následkom čoho dochádza k zhutneniu, zníženiu obsahu humusových látok v

pôde, obmedzeniu tvorby mikrobiálnej biomasy a neprirodzenému zníženiu biologickej aktivity v pôde.

Intervencia sa zameria na zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy zmiešanými drevinami pre zabezpečenie stability a ochrany územia poškodeného eróziou ako i zosunmi pôdy.

Podpora sa bude realizovať na ornej pôde vedenej v LPIS, ktorá je definovaná ako vhodná pre zalesnenie na základe typológie zalesňovania pôd (plochy s BPEJ 6.-9. skupine kvality) v súlade s národnou legislatívou. Pri zalesňovaní musia byť použité pôvodné druhy drevín a uprednostnené ich miestne proveniencie, ktoré sú vhodne adaptované na podmienky stanovišťa. Čo sa týka rôznorodosti drevín, tieto musia byť zložené minimálne z 3 druhov drevín. Druhy drevín určené na zalesňovanie ornej pôdy zverejňuje ministerstvo vo Vestníku MPRV SR.

Zalesnenie bude realizované len za podmienky predloženia súhlasu príslušnej autority (okresný úrad). Súhlas bude podmienený aj od osoby odborne spôsobilej na oblasť lesného hospodárenia a orgánu ochrany prírody.

Podľa § 37 ods. 1 písm. b) zákona č. 326/2005 Z. z. sa na pozemku, ktorý bol vyhlásený za lesný pozemok odborné hospodárenie v lesoch zabezpečuje po schválení projektu starostlivosti o lesný pozemok vypracovaného právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá má živnostenské oprávnenie25) na vyhotovovanie programov starostlivosti o lesy.

V programe starostlivosti o lesy, odborne spôsobilá osoba na základe geografického, pedologického a klimatického profilu stanoví druhové zloženie drevín s ohľadom najmä na klimatickú zmenu. K schválenie programu starostlivosti o lesy, ako aj projektu podľa § 37 ods. 1 písm. b) zákona č. 326/2005 Z. z. sa vyžaduje súhlasné stanovisko orgánu ochrany prírody.

Zalesnenie bude podliehať schvaľovacieho procesu v prípade žiadosti o prevod poľnohospodárskeho pozemku, ktorú žiadateľ plánuje zalesniť v zmysle národnej legislatíve. (EIA - v prípade, že pôjde o zalesňovanie nad 10ha (povinné hodnotenie), od 5 – 10ha (zisťovacie konanie).

Intervencia je prepojená s environmentálnymi, klimatickými a inými záväzkami týkajúce sa hospodárenia pre zabezpečenie agroenvironmentálno-klimatických cieľov.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení príjemcovia: Fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodárku činnosť na poľnohospodárskej pôde evidovanej v LPIS .

Podmienky oprávnenosti:

·vstúpiť do intervencie so súvislou plochu minimálne 0,5 ha a maximálne 10 ha ornej pôdy evidovanej v LPIS, pričom kratšia časť plochy musí merať viac ako 50m;

·zalesňovanie realizovať na ornej pôde, ktorá je definovaná ako vhodná pre zalesnenie na základe typológie zalesňovania pôd (plochy s BPEJ 6.- 9. skupine kvality) v súlade s národnou legislatívou;

·súhlas príslušnej autority (okresný úrad) s realizáciou zalesňovania;

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Podmienky záväzku:

1. výsadbu drevín realizovať v prvom roku záväzku najneskôr do konca novembra;
2. výsadba drevín iba v medziach schváleného zoznamu drevín pre zalesňovanie ornej pôdy uvádzaného vo vykonávacom nariadení;
3. plocha ornej pôdy, ktorá sa plánuje zalesniť, musí byť v zmysle národných predpisov prevedená na lesný pozemok.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☑ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**

Typ platby
☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☑ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Na výsadbu a prvotnú údržbu/ochranu novo vysadených drevín. Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a straty príjmov. Jednotkové náklady su dané v zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/2115, čl. 83, ods. 2, písm. a), i.).

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy - 2 716 EUR/ha

Dodatočné vysvetlenie

Nie je relevantné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané
Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Čo nie je oprávnené na podporu?

Výsadba vianočných stromčekov a výsadba rýchlorastúcich a okrasných drevín.

Týka sa investícia aj zavlažovania?
☐ Áno ☑ Nie
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)
Neuvádza sa
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 12 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

a) Oprávnenosť na tieto platby sa určí na základe jasne stanovených kritérií vo vládnych programoch určených na pomoc pri finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácii činností výrobcu v reakcii na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Oprávnenosť na tieto programy môže byť založená aj na jasne definovanom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy - Žiadateľ musí vstúpiť do záväzku a plniť stanovené požiadavky definované v SP SPP SR 2023 – 2027. ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

b) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období, ani nie je založená na inom, ako je stanovené v kritériu e) nižšie - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s typom alebo objemom výroby (vrátane dobytčích jednotiek), ktorú výrobca realizuje v ktoromkoľvek roku po základnom období.

c) Výška týchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien - Výška jednorazovej platby je vypočítaná NPPC-VÚPOP. Ide o jednorazovú platbu na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022. Výška platby teda nesúvisí s domácimi alebo medzinárodnými cenami platnými pre akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období alebo na základe týchto cien.

d) Platby sa uskutočňujú iba za časové obdobie potrebné na realizáciu investície, v súvislosti s ktorou sa poskytujú - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie.

e) Platby nezakladajú ani nijakým spôsobom neurčujú poľnohospodárske výrobky, ktoré majú byť vyrobené príjemcami, s výnimkou ich povinnosti nevyrábať konkrétny produkt - Jednorazová platba sa vzťahuje na výsadbu drevín v zmysle stanovených podmienok definovaných v SP SPP SR 2023 – 2027, ktorý bol schválený vo vláde SR dňa 10.2.2022.

f) Platby sa obmedzia na sumu potrebnú na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody - Platba je jednorazová a realizuje sa v prvom roku vstupu do záväzku v rámci tejto intervencie a nevzťahuje sa na ňu obmedzenia potrebné na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (Grant -– Jednotná unit cost – 2716 EUR/ha)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.16; R.17; R.18; R.26	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (Grant -– Jednotná unit cost – 2716 EUR/ha)

Platby sa poskytujú na základe dodatočných nákladov a straty príjmov. Výpočet platby vykonala odborná autorita – NPPC-NPPC-VÚPOP. Metódy výpočtu výšky podpory sú uvádzané v prílohe č.. NSP a poskytujú sa v plnej napočítanej výške**.**

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (Grant -– Jednotná unit cost – 2716 EUR/ha) (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 716,00		2 716,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
SPOLU	O.21 (jednotka: Operácie)		6,00		15,00				21,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		81 480,00		190 120,00				271 600,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		51 633,90		120 479,10				172 113,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch

Kód intervencie (členský štát)	73.04
Názov intervencie	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno
9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.

R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov na SR a taktiež na spoločnom trhu EÚ a zároveň posilniť spoločenskú udržateľnosť a environmentálnu ochranu prostredníctvom investícií vo výrobe, nových technológií, inovácií a digitalizácie.

V rámci grantov bude dôraz na investície na zlepšenie životných podmienok zvierat v chovoch, ako aj na investície súvisiace s ekologickou výrobou a výrobou produktov s označením kvality.

Investície na využitie biomasy ako zdroja energie budú šetrné voči životnému prostrediu, v súlade s politikou potravinovej bezpečnosti a s potrebou zvýšenia obsahu organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde. Primárne bude podporené spracovanie odpadov v rámci vlastnej produkcie podniku.

Podporená bude prvovýroba s dôrazom na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu a chov hospodárskych zvierat, a taktiež spracovanie vlastných produktov a odbyt svojej produkcie.

Cieľom je taktiež investičná stimulácia horizontálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov vyvažujúcej trhovú silu nadväzujúcich článkov potravinovej vertikály. Budú podporené existujúce a novovytvorené skupiny výrobcov a organizácie výrobcov.

Oprávnené investície:

1. Investície v poľnohospodárskej prvovýrobe určené na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu a súvisiace s chovom hospodárskych zvierat vrátane investícií zameraných na prevenciu, kontrolu a eradikáciu afrického moru ošípaných:
    1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, prípadne obstaranie stavieb/objektov na poľnohospodársku produkciu, t.j. stavby/objekty určené na pestovanie alebo na chov a na činnosti v poľnohospodárskom podniku priamo určené na pestovanie alebo chov;
    2. obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál, t.j. hnuteľné veci určené na pestovanie alebo chov a na činnosti v poľnohospodárskom podniku priamo určené na pestovanie alebo chov.
2. Investície do primárneho spracovania (v rámci ANNEX I) výhradne vlastných produktov prvovýroby (okrem prídavných látok ako voda, soľ, koreniny, látky na konzervovanie a pod):
    1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov určených na spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie;
    2. obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál.
3. Technologické a súvisiace stavebné investície na využitie obnoviteľných zdrojov energie (slnečná energia, geotermálna energia, biomasa, nízkopotenciálové teplo z okolia a zeme) na vlastnú spotrebu energie alebo palív vo vlastnom podniku.
4. Investície do odbytových miest/kanálov pre vlastné produkty prvovýroby a spracovania vlastných produktov prvovýroby:
    1. investície na vybudovanie prípadne obstaranie a zariadenie vlastných podnikových predajní alebo iných odbytových miest;
    2. obstaranie nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov.

5. Investície v rámci horizontálnej spolupráce:
    1. Investície do skladovacích kapacít – výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov, obstaranie techniky a technológií skladov a manipulačných hál. Obstaranie zariadení určených na pozberovú úpravu a prípravu produkcie na prvý predaj;
    2. Investície do spracovania produkcie členov - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov, obstaranie techniky a technológií určených na spracovanie nepredajnej časti produkcie;
    3. Investície do dopravných prostriedkov – obstaranie nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, manipulačných vozíkov potrebných pre logistiku produktov ŠRV a ŽV;
    4. Investície do odbytových miest - investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní alebo iných odbytových miest.
6. V prípade finančného nástroja a osobitnej formy grantu poskytovanej súbežne s finančnými nástrojmi: investície v rastlinnej aj živočíšnej výrobe zamerané na zabezpečenie výrobných faktorov, zvýšenie tvorby pridanej hodnoty v poľnohospodárskych podnikoch, ako aj udržateľné využívanie vody a pôdy.

Podmienky oprávnenosti pre oprávnené investície:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
3. Investícia je v súlade so súvisiacou legislatívou SR a EÚ.
4. V prípade investícií do výroby energie alebo palív všetka vyrobená energia resp. palivá sa spotrebujú vo vlastnom podniku (posudzuje sa len vopred podľa priemernej ročnej spotreby všetkých typov energií, palív daného podniku). Táto podmienka nie je v rozpore s požiadavkou pripojenia zariadenia do elektrizačnej resp. distribučnej sústavy.
5. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy sa min. 50% odpadového tepla využije na dodávky využiteľného tepla.
6. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy min. 50% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vedľajších produktov poľnohospodárstva a/alebo z biologicky rozložiteľných odpadov.
7. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy min. 70% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vlastného podniku.
8. V prípade investícií do výroby energie alebo palív je podmienkou súlad s národnou legislatívou v oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie a súlad so smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II).
9. V prípade investícií na zníženie spotreby energie je minimálna miera zníženia spotreby 20%.
10. Všetky podporené investície sa týkajú vlastnej poľnohospodárskej produkcie, resp. poľnohospodárskej produkcie vlastných členov.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu z oprávnených investícií:

1. ekologické investície a technológie do poľnohospodárstva (precízne poľnohospodárstvo), napr. technológie na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, mechanické ošetrovanie rastlín;
2. budovanie/rekonštrukcie skladovacích kapacít pre hospodárske hnojivá, lepšia aplikácia hnoja a splaškového kalu, budovanie kompostární;
3. technológie zamerané na ochranné a preventívne činnosti (na zabránenie a prevenciu erózie, podpora šetrných technológií a infraštruktúry pre manažment krajiny), inovatívne a digitálne investície;
4. žiadateľ má ekologickú produkciu, uplatňuje šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch podľa podmienok intervencie, je v zraniteľných oblastiach, je zapojený do intervencie " Podpora dobrých životných podmienok zvierat", do Agroenvironmentálno-klimatickej intervencie "Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat";

5. investície sa týkajú produktov so značkou kvality alebo majú iný certifikát kvality alebo chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie alebo označenie: zaručená tradičná špecialita;
6. investície zamerané na zvýšenie efektívnosti a robotizácie;
7. investície na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov;
8. investície realizované v oblastiach Prioritného akčného rámca NATURA 2000 (PAF);
9. investície do zvýšenia odolnosti voči negatívnym prejavom klimatických zmien a preventívne a ochranné investície (napr. prevencia pred jarnými mrazmi);
10. investície zamerané na biologickú ochranu chovu (napr. zameranú na prevenciu, kontrolu a eradikáciu afrického moru ošípaných, oplotenie chovov, dezinfekčné brody, dezinfekcia pre zamestnancov, priestory pre izoláciu novonakúpených zvierat a materiálov a ďalšie investície prispievajúce k biologickej ochrane zvierat);
11. investície na zníženie spotreby energie – zníženie minimálne o 30% v porovnaní so situáciou pred investíciou (na základe energetického auditu alebo ISO normy v súlade so zákonom č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti v znení neskorších predpisov);
12. investície na zlepšenie životných podmienok zvierat.

Komplementarita a demarkácie:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jednej intervencie Strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení prijímatelia pre granty, alebo koneční príjemcovia pre finančné nástroje:
1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
2. Právnické osoby združujúce poľnohospodárov (pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu a chovateľov hospodárskych zvierat), ktoré majú v predmete činnosti obchodné a/alebo logistické činnosti a tieto zabezpečujú pre svojich členov. Tieto subjekty sú schválené ako organizácia výrobcov alebo skupina výrobcov PPA alebo MPRV SR podľa platnej legislatívy SR alebo EÚ.

Oprávnený prijímateľ pre finančné nástroje: holdingový fond
Finančný sprostredkovateľ pre finančné nástroje: komerčné banky pôsobiace v SR podľa zákona č. 483/2001 Z.z.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☑ **Grant**
☑ **Finančný nástroj**

Typ platby
☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Granty:
Základná intenzita pomoci: 50%.

V osobitných prípadoch je intenzita pomoci nasledovná:

- digitálne technológie: 65%;
- predmet investície priamo súvisí s ekologickou produkciou: 65%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.
- investícia sa vzťahuje na produkty s označením kvality – politika kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politika kvality SR (Značka kvality): 60% Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.
- technológie na využívanie obnoviteľných zdrojov energie: 60%;
- investície do vlastného spracovania: 60%;
- investície žiadateľov, ktorými sú malé farmy (do 100 ha): 80%;
- preventívne opatrenia pred katastrofami, katastrofickými udalosťami a nepriaznivými poveternostnými udalosťami: 80%;
- investície do zvýšenia odolnosti voči negatívnym prejavom klimatických zmien: 60%
- investície zamerané na biologickú ochranu chovu (napr. zameranú na prevenciu, kontrolu a eradikáciu afrického moru ošípaných, oplotenie chovov, dezinfekčné brody, dezinfekcia pre zamestnancov, priestory pre izoláciu novonakúpených zvierat a materiálov a ďalšie investície prispievajúce k biologickej ochrane zvierat): 80%;
- ochranné opatrenia pred škodami spôsobenými zverou a divými zvieratami: 80%.

Finančné nástroje:
Intenzita pomoci nepresiahne 65%.
Intenzita pomoci bude vypočítaná ako ekvivalent hrubého grantu.

Dodatočné vysvetlenie

Granty:
Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Finančné nástroje:
Jednotková suma na operáciu vyplýva z nasledovného:

- Alokácia na finančné nástroje.
- Náklady za riadenie a poplatky za riadenie pre holdingový fond.
- Predpoklad využitia alokácie na osobitné formy grantov implementované spolu s finančnými nástrojmi.
- Výška multiplikátora.
- Predpokladaná priemerná výška úveru.
- Počet úverov poskytnutých konečným príjemcom.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané
Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

Pre granty je neoprávnené:

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- nákup hospodárskych zvierat, jednoročné rastliny a ich výsadba;
- úroková sadzba dlhu s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku.

Pre finančné nástroje je neoprávnené:

- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.15; R.16; R.44; R.9	Nie
73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)	Finančný nástroj	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.15; R.16; R.44; R.9	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností z obdobia 2014-2022 a skutočnosti, že prijímateľmi môžu byť aj mikro, malé a stredné podniky, ako aj veľké podniky. Podporené budú aj technológie, stavby a technika.

73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)

Výška podpory na jednu operáciu (úver) závisí od výšky úveru a tá od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)			5,00	45,00	50,00	50,00	50,00	200,00
73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)		50,00	346,00	396,00	396,00	396,00	396,00	1 980,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)		50,00	351,00	441,00	446,00	446,00	446,00	2 180,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		5 267 890,00	38 248 587,00	57 874 789,00	59 669 578,00	59 669 578,00	59 669 578,00	280 400 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		3 320 230,00	24 107 204,00	36 477 148,00	37 608 363,00	37 608 363,00	37 608 363,00	176 729 671,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)		5 267 890,00	36 980 587,00	46 462 789,00	46 989 578,00	46 989 578,00	46 989 578,00	229 680 000,00
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)		3 320 230,00	23 308 014,00	29 284 427,00	29 616 450,00	29 616 450,00	29 616 450,00	144 762 021,00
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár

Kód intervencie (členský štát)	73.05
Názov intervencie	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Áno Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno
2.3	Posilniť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie a jej odbyt s akcentom na lokálne výrobky	Vysoká	Áno
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno
9.1	Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat	Veľmi vysoká	Áno

9.2	Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie
R.44 Podiel dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vzťahujú podporované akcie zamerané na zlepšenie životných podmienok zvierat
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov v SR, a taktiež na spoločnom trhu EÚ a zároveň posilniť spoločenskú udržateľnosť a environmentálnu ochranu prostredníctvom investícií vo výrobe, nových technológií, inovácií a digitalizácie.

V rámci grantov bude dôraz na investície na zlepšenie životných podmienok zvierat v chovoch, ako aj na investície súvisiace s ekologickou výrobou a výrobou produktov s označením kvality.

Investície na využitie biomasy ako zdroja energie budú šetrné voči životnému prostrediu, v súlade s politikou potravinovej bezpečnosti a s potrebou zvýšenia obsahu organického uhlíka v poľnohospodárskej pôde.

Podporená bude prvovýroba s dôrazom na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu a chov hospodárskych zvierat, a taktiež spracovanie vlastných produktov a odbyt svojej produkcie.

Oprávnené investície:

1. Investície v poľnohospodárskej prvovýrobe určené na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu a súvisiace s chovom hospodárskych zvierat vrátane investícií zameraných na prevenciu, kontrolu a eradikáciu afrického moru ošípaných:
    1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, prípadne obstaranie stavieb/objektov na poľnohospodársku produkciu, t.j. stavby/objekty určené na pestovanie alebo na chov a na činnosti v poľnohospodárskom podniku priamo určené na pestovanie alebo chov;
    2. obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál, t.j. hnuteľné veci určené na pestovanie alebo chov a na činnosti v poľnohospodárskom podniku priamo určené na pestovanie alebo chov.
2. Investície do primárneho spracovania (v rámci ANNEX I) výhradne vlastných produktov prvovýroby (okrem prídavných látok ako voda, soľ, koreniny, látky na konzervovanie a pod):
    1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia objektov určených na spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie,
    2. obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov a manipulačných hál.
3. Technologické a súvisiace stavebné investície na využitie obnoviteľných zdrojov energie (slnečná energia, geotermálna energia, biomasa, nízkopotenciálové teplo z okolia a zeme) na vlastnú spotrebu energie alebo palív vo vlastnom podniku.
4. Investície do odbytových miest/kanálov pre vlastné produkty prvovýroby a spracovania vlastných produktov prvovýroby:
    1. investície na vybudovanie prípadne obstaranie a zariadenie vlastných podnikových predajní

alebo iných odbytových miest;

2. obstaranie nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov.

5. V prípade finančného nástroja a osobitnej formy grantu poskytovanej súbežne s finančnými nástrojmi: investície v rastlinnej aj živočíšnej výrobe zamerané na zabezpečenie výrobných faktorov a rozbeh podnikania mladých poľnohospodárov, zvýšenie tvorby pridanej hodnoty v poľnohospodárskych podnikoch, ako aj udržateľné využívanie vody a pôdy.

Podmienky oprávnenosti pre oprávnené investície:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
3. Investícia je v súlade so súvisiacou legislatívou SR a EÚ.
4. V prípade investícií do výroby energie alebo palív všetka vyrobená energia resp. palivá sa spotrebujú vo vlastnom podniku (posudzuje sa len vopred podľa priemernej ročnej spotreby všetkých typov energií, palív daného podniku). Táto podmienka nie je v rozpore s požiadavkou pripojenia zariadenia do elektrizačnej resp. distribučnej sústavy.
5. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy sa min. 50% odpadového tepla využije na dodávky využiteľného tepla.
6. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy min. 50% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vedľajších produktov poľnohospodárstva a/alebo z biologicky rozložiteľných odpadov.
7. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy min. 70% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vlastného podniku.
8. V prípade investícií do výroby energie alebo palív je podmienkou súlad s národnou legislatívou v oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie a súlad so smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II).
9. V prípade investícií na zníženie spotreby energie je minimálna miera zníženia spotreby 20%.
10. Všetky podporené investície sa týkajú vlastnej poľnohospodárskej produkcie, resp. poľnohospodárskej produkcie vlastných členov.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu z oprávnených investícií:

1. ekologické investície a technológie do poľnohospodárstva (precízne poľnohospodárstvo), napr. technológie na cielenú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín, mechanické ošetrovanie rastlín;
2. budovanie/rekonštrukcie skladovacích kapacít pre hospodárske hnojivá, lepšia aplikácia hnoja a splaškového kalu, budovanie kompostární;
3. technológie zamerané na ochranné a preventívne činnosti (na zabránenie a prevenciu erózie, podpora šetrných technológií a infraštruktúry pre manažment krajiny), inovatívne a digitálne investície;
4. žiadateľ má ekologickú produkciu, uplatňuje šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch podľa podmienok intervencie, je v zraniteľných oblastiach, je zapojený do intervencie: Podpora dobrých životných podmienok zvierat, do intervencie: Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat;
5. investície sa týkajú produktov so značkou kvality alebo majú iný certifikát kvality alebo chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie alebo označenie zaručená tradičná špecialita;
6. investície zamerané na zvýšenie efektívnosti, zníženie energetickej náročnosti a robotizácie;
7. investície na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov;
8. Investície realizované v oblastiach Prioritného akčného rámca NATURA 2000 (PAF);
9. investície zamerané na biologickú ochranu chovu (napr. zameranú na prevenciu, kontrolu a eradikáciu afrického moru ošípaných, oplotenie chovov, dezinfekčné brody, dezinfekcia pre zamestnancov, priestory pre izoláciu novonakúpených zvierat a materiálov a ďalšie investície prispievajúce k biologickej ochrane zvierat

10. investície na zníženie spotreby energie – zníženie minimálne o 30% v porovnaní so situáciou pred investíciou (na základe energetického auditu alebo ISO normy v súlade so zákonom č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti v znení neskorších predpisov);
11. Investície na zlepšenie životných podmienok zvierat.

Komplementarita a demarkácie:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jednej intervencie Strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe – mladý poľnohospodár v zmysle bodu 4.1.5.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov
[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☑ **Grant**
☑ **Finančný nástroj**

Typ platby
☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Granty:
Intenzita pomoci 80%.

Finančné nástroje:
Intenzita pomoci nepresiahne 80%.
Intenzita pomoci bude vypočítaná ako ekvivalent hrubého grantu.

Dodatočné vysvetlenie

Granty:
Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Finančné nástroje:
Jednotková suma na operáciu vyplýva z nasledovného:
- Alokácia na finančné nástroje.
- Náklady za riadenie a poplatky za riadenie pre holdingový fond.
- Predpoklad využitia alokácie na osobitné formy grantov implementované spolu s finančnými

nástrojmi.

- Výška multiplikátora.
- Predpokladaná priemerná výška úveru.
- Počet úverov poskytnutých konečným príjemcom.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

Pre granty je neoprávnené:

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- nákup hospodárskych zvierat, jednoročné rastliny a ich výsadba;
- úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.15; R.16; R.44; R.9	Nie
73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)	Finančný nástroj	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.15; R.16; R.44; R.9	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností z obdobia 2014-2022 a skutočnosti, že prijímateľmi môžu byť aj mikro, malé a stredné podniky, ako aj veľké podniky. Podporené budú aj technológie, stavby a technika.

73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP)

Výška podpory na jednu operáciu (úver) závisí od výšky úveru a tá od predmetu projektu (závisí od typu investície).

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	10,00	10,00	10,00	40,00
73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)		30,00	54,00	84,00	84,00	84,00	84,00	420,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)		30,00	54,00	94,00	94,00	94,00	94,00	460,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		3 177 393,00	5 719 304,00	12 671 868,00	12 671 868,00	12 671 868,00	12 671 868,00	59 584 169,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		2 002 637,00	3 604 746,00	7 986 787,00	7 986 787,00	7 986 787,00	7 986 787,00	37 554 531,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)		3 177 392,00	5 719 304,00	9 955 826,00	9 955 826,00	9 955 826,00	9 955 826,00	48 720 000,00
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)		2 002 637,00	3 604 746,00	6 274 928,00	6 274 928,00	6 274 928,00	6 274 928,00	30 707 095,00
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)		3 177 393,00	5 719 304,00	12 671 868,00	12 671 868,00	7 095 350,00	0,00	41 335 783,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)		2 002 637,00	3 604 746,00	7 986 787,00	7 986 787,00	4 470 071,00	0,00	26 051 028,00

73.06 - Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov

Kód intervencie (členský štát)	73.06
Názov intervencie	Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.1	Stimulácia horizontálnej a vertikálnej organizovanosti poľnohospodárskych prvovýrobcov	Vysoká	Áno
3.2	Rozvoj odbytových kanálov založených na priamom predaji a regionálnej forme predaja	Stredná	Áno
8.5	Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku	Veľmi vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie sú investície na podporu zlepšenia pozície prvovýrobcov v hodnotovom (poľnohospodársko-potravinárskom) reťazci, nadviazanie a prehĺbenie spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov v regionálnom kontexte, spolupráce odbytových organizácií prvovýrobcov a spracovateľov a obchodu, nachádzanie a rozvoj alternatívnych odbytových kanálov, zabezpečenie priameho predaja spotrebiteľovi, miestnej formy predaja a skrátenie miestnych odbytových reťazcov. V rámci tejto intervencie sa nepodporujú investície súvisiace výlučne s diverzifikáciou činností fariem smerom k vlastnému spracovaniu.

Oprávnené sú všetky spracovateľské sektory.

Oprávnené investície:

1. Investície do spracovania poľnohospodárskych produktov (všetky investície súvisiace s výrobou a výrobnými postupmi).
2. Investície do skladovacích kapacít pre vlastné produkty spracovania.
3. Investície do nákladných dopravných prostriedkov na prevoz vstupných produktov do vlastného spracovania.
4. Investície do nákladných dopravných prostriedkov na odbyt výlučne vlastných produktov spracovania, a to len v prípade mikro, malých a stredných podnikov.
5. Investície do vlastných odbytových miest a marketingu pre vlastné produkty spracovania, a to len v prípade mikro, malých a stredných podnikov.
6. Investície spracovateľov do zberu suroviny a úpravy pred prvým vlastným spracovaním.

Oprávnené projekty sú také, ktoré zabezpečujú naplnenie cieľa „zlepšenie pozície prvovýrobcov v hodnotovom reťazci“, tzn. oprávnené projekty priamo súvisia s tým, že:

- spracovateľ spolupracuje s odbytovou organizáciou (aktuálna zmluva, resp. budúca zmluva); alebo
- spracovateľ spolupracuje s prvovýrobcom na základe dvoj a viacročnej zmluvy (aktuálna zmluva, resp. budúca zmluva); alebo
- spracovateľ spolupracuje s prvovýrobcom na lokálnej úrovni (lokálny: spracovanie prebieha na území kraja alebo v susediacom kraji od miesta prvovýroby); (aktuálna zmluva, resp. budúca zmluva), alebo
- ide o investíciu prvovýrobcu a spracovateľa, z ktorej má priamy benefit aj prvovýrobca/odbytová organizácia; alebo
- sa spracováva produkcia z ekologickej prvovýroby, resp. spracovania produktov živočíšnej výroby z chovov v záväzku „dobré životné podmienky zvierat.

Podmienka spolupráce s organizáciami výrobcov vyvolá dopyt na strane viacerých spracovateľov a podnieti vytvorenie dlhodobých zmluvných vzťahov s organizáciami výrobcov, a tým zabezpečí stály odbyt pre koncentrovanú ponuku prvovýrobcov.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. zapojenie viacerých subjektov do projektu,
2. výroba produktov so značkou kvality alebo s iným certifikátom kvality alebo chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označením alebo označením zaručená tradičná špecialita,
3. zameranie na lokálne predajne a lokálne predajné miesta,
4. v prípade dopravných prostriedkov v súvislosti s oprávnenými činnosťami preferencia vozidiel s menšími dopadmi na životné prostredie (napr. s elektrickými motormi, hybridnými motormi, príp. na alternatívne palivo)

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
3. Podporená činnosť priamo súvisí alebo priamo nadväzuje na produkciu poľnohospodárskych produktov (produkty Prílohy I ZFEÚ).
4. Výstupom výrobného procesu, ku ktorému sa podpora viaže je:
    1. poľnohospodársky produkt (produkt Prílohy I ZFEÚ) alebo
    2. potravina podľa zákona o potravinách (nad rámec poľnohospodárskych produktov) alebo
    3. iný produkt pre poľnohospodársku alebo potravinársku výrobu

5. V prípade investície súvisiacej s využívaním obnoviteľných zdrojov energie všetka vyrobená energia, resp. palivá sa spotrebujú vo vlastnom podniku (posudzuje sa len vopred podľa priemernej ročnej spotreby všetkých typov energií, palív daného podniku). Táto podmienka nie je v rozpore s požiadavkou pripojenia zariadenia do elektrifikačnej, resp. distribučnej sústavy
6. V prípade investície súvisiacej s využívaním biomasy na výrobu energie alebo palív sa min. 50% odpadového tepla využije na dodávky využiteľného tepla;
7. V prípade investície súvisiacej s využívaním biomasy na výrobu energie alebo palív, min. 50% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vedľajších produktov poľnohospodárstva a/alebo z biologicky rozložiteľných odpadov;
8. V prípade investície súvisiacej s využívaním biomasy na výrobu energie alebo palív, min. 70% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vlastného podniku;
9. V prípade investície súvisiacej s využívaním biomasy na výrobu energie alebo palív je podmienkou súlad s národnou legislatívou v oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie a súlad so smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II).

Komplementarita a demarkácie:
Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jednej intervencie Strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ:

Základná intenzita pomoci: 50%.

V osobitných prípadoch je intenzita pomoci nasledovná:

- V prípade spoločnej investície prvovýrobcu a spracovateľa alebo odbytovej organizácie a spracovateľa (spoločné vlastníctvo je možné pri nehnuteľnostiach): 65%.
- Ak sa investícia týka ekologickej produkcie: 65%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto

produkty.

- Ak sa investícia vzťahuje na produkty označením kvality – politika kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politika kvality SR (Značka kvality): 60%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.
- Ak sa investícia týka integrovanej produkcie, produkcie živočíšnej výroby v schéme "dobrých životných podmienok zvierat": 60%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.

Pre oblasť výroby produktov mimo Prílohy I ZFEÚ:

- Pre kraje SR okrem BA kraja: podľa aktuálnych ustanovení GBER a regionálnej mapy pomoci.
- Pre BA kraj: rovnaké ako pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ pri rešpektovaní obmedzenia podľa nariadenia o pomoci de minimis.

Kombinovane intenzita pomoci môže byť max. 65% z oprávnených výdavkov.

Dodatočné vysvetlenie

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií alebo stavebné investície, ktoré môžu byť realizované ako spoločná investícia viacerých subjektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☑ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☑ GBER ☐ ABER ☑ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce;
- nákladné autá za účelom poskytovania služieb v cestnej nákladnej doprave za úhradu alebo prenájom.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.39	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností z obdobia 2014-2020 a skutočnosti, že prijímateľmi môžu byť aj mikro, malé a stredné podniky, ako aj veľké podniky. Podporené budú aj technológie, stavby a technika.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	25 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	4 333 000,00	4 480 000,00	4 480 000,00	15 853 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.07 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch

Kód intervencie (členský štát)	73.07
Názov intervencie	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO3 Zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
3.3	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Vysoká	Áno
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
8.5	Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku	Veľmi vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je investičná podpora zameraná na zvyšovanie pridanej hodnoty vytváranej v agropotravinárskom sektore a zlepšovanie potravinovej bezpečnosti (food security). Podporené sú investície do rozširovania existujúcich kapacít v spracovateľskom sektore, a predovšetkým sa podporia investície do spracovania ekologickej výroby, investície do výroby produktov s označením kvality, investície zamerané na zníženie nárokov na životné prostredie, zvýšenie energetickej efektívnosti, či digitalizácie a robotizácie výroby. Investície tým prispievajú k hospodárskemu rastu aj v sektore

poľnohospodárskej prvovýroby. Rozšírenie kapacít prispieva zároveň k udržaniu zamestnanosti v sektore. Zavádzanie nových technológií a inovácií v potravinárstve zvyšuje produktivitu práce a kvalitu pracovných miest. Investície prispejú k zvýšeniu konkurencieschopnosti spracovateľských podnikov, čím sa zvýši podiel sektora na tvorbe celkového HDP. Uvedeným sa dosiahne národný cieľ zvýšenia potravinovej sebestačnosti. Oprávnené sú všetky spracovateľské sektory.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. zapojenie viacerých subjektov do projektu,
2. výroba produktov so značkou kvality alebo s iným certifikátom kvality alebo chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným označeím alebo označením zaručená tradičná špecialita,
3. spracovanie produktov z ekologického poľnohospodárstva,
4. spracovanie produktov zo schém zameraných na enviroklimatické ciele,
5. digitalizácia a robotizácia,
6. investície na zníženie spotreby energie – zníženie minimálne o 30% v porovnaní so situáciou pred investíciou (na základe energetického auditu alebo certifikovaného energetického alebo environmentálneho manažérstva v súlade so zákonom č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti v znení neskorších predpisov),
7. zníženie záťaže na životné prostredie.

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
3. Investícia je oprávnená, ak sa ňou rozšíria existujúce kapacity spracovateľského podniku, nie reštrukturalizácia.
4. Podporená činnosť priamo súvisí alebo priamo nadväzuje na produkciu poľnohospodárskych produktov (produkty Prílohy I ZFEÚ).
5. Výstupom výrobného procesu, ku ktorému sa podpora viaže je:
    1. poľnohospodársky produkt (produkt Prílohy I ZFEÚ) alebo
    2. potravina podľa zákona o potravinách (nad rámec poľnohospodárskych produktov) alebo
    3. iný produkt pre poľnohospodársku a potravinársku výrobu.
6. V prípade investícií do výroby energie alebo palív, všetka vyrobená energia resp. palivá sa spotrebujú vo vlastnom podniku (posudzuje sa len vopred podľa priemernej ročnej spotreby všetkých typov energií, palív daného podniku). Táto podmienka nie je v rozpore s požiadavkou pripojenia zariadenia do elektrizačnej resp. distribučnej sústavy;
7. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy sa min. 50% odpadového tepla využije na dodávky využiteľného tepla;
8. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy min. 50% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vedľajších produktov poľnohospodárstva a/alebo z biologicky rozložiteľných odpadov;
9. V prípade investícií do výroby energie alebo palív z biomasy min. 70% vstupov do spracovania na výrobu energie pochádza z vlastného podniku;
10. V prípade investícií do výroby energie alebo palív je podmienkou súlad s národnou legislatívou v oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie a súlad so smernicou o energii z obnoviteľných zdrojov (RED II);
11. V prípade investícií na zníženie spotreby energie je minimálna miera zníženia spotreby o 20%.

Oprávnené investície:

Investície do rozšírenia vlastných kapacít podniku súvisiace so spracovaním poľnohospodárskych produktov (Príloha I ZFEÚ spracovanie aj spracovanie mimo Prílohy I ZFEÚ):

- investície v rámci vlastného výrobného procesu (všetky typy investícií súvisiace s výrobou) spracovania poľnohospodárskej produkcie,
- investície vyplývajúce z odporúčaní energetických auditov (energetický audit alebo ISO norma v súlade so zákonom č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti v znení neskorších predpisov), ako aj investície súvisiace s využívaním obnoviteľných zdrojov energie výlučne na vlastnú spotrebu v podniku (slnečná energia, geotermálna energia, biomasa, nízkopotenciálové teplo z okolia a zeme),
- investície do odbytu, marketingu a logistiky pre vlastné produkty spracovania poľnohospodárskej produkcie,
- investície do skladovania vlastných produktov spracovania poľnohospodárskej produkcie.

Komplementarita a demarkácie:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jednej intervencie Strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení prijímatelia: Fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ:

Základná intenzita pomoci: 50%.

V osobitných prípadoch je intenzita pomoci nasledovná:

- ak sa investícia týka spracovania ekologickej produkcie: 65%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.
- Ak sa investícia vzťahuje na produkty označením kvality – politika kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politika kvality SR (Značka kvality): 60%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len na takéto produkty.
- Ak sa investícia týka spracovania produktov z integrovanej produkcie, produkcie živočíšnej výroby v schéme “dobrých životných podmienok zvierat”: 60%. Nemusí sa výlučne vzťahovať len

na takéto produkty.

- Ak ide o investície do robotizácie, digitalizácie a zníženie spotreby energie: 60%.

Pre oblasť výroby produktov mimo Prílohy I ZFEÚ

- Pre kraje SR okrem BA kraja: podľa aktuálnych ustanovení GBER a regionálnej mapy pomoci.
- Pre BA kraj: rovnaké ako pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ pri rešpektovaní obmedzenia podľa nariadenia o pomoci de minimis.

Kombinovane intenzita pomoci môže byť max. 65% z oprávnených výdavkov.

Dodatočné vysvetlenie

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií alebo stavebné investície, ktoré môžu byť realizované ako spoločná investícia viacerých subjektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☐ Nie ☑ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☑ GBER ☐ ABER ☑ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce;
- investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností).

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.15; R.39	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt je priemerná a je nastavená s ohľadom na skúsenosti z predchádzajúceho obdobia 2014-2020 a na skutočnosť, že prijímateľmi môžu byť aj mikro, malé a stredné podniky, ako aj veľké podniky. Podporené budú aj technológie, stavby a technika s cieľom zvyšovania kapacity spracovania poľnohospodárskych produktov.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				350 000,00	350 000,00	350 000,00	375 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	0,00	30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	0,00	30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	10 500 000,00	17 500 000,00	24 500 000,00	22 500 000,00	75 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	6 720 000,00	11 200 000,00	15 470 000,00	14 148 000,00	47 538 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku

Kód intervencie (členský štát)	73.08
Názov intervencie	Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.2	Znižovanie emisie skleníkových plynov a amoniaku	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.16 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré využívajú investičnú podporu z SPP prispievajúcu k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, ako aj k výrobe energie z obnoviteľných zdrojov alebo k výrobe biomateriálov
R.26 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktorým plynie podpora SPP na účely produktívnych a neproduktívnych investícií v súvislosti so starostlivosťou o prírodné zdroje
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora redukcie emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva prostredníctvom investícií do zariadení a budov v živočíšnej výrobe a rastlinnej výrobe v súlade s opatreniami podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.

Podporené sú investície za účelom:

1. organizačných zmien vo výrobe a nových technických zariadení, ktoré zvýšia frekvenciu zhŕňania organických hnojív,

2. zlepšenia ventilačnej účinnosti ventilačných zariadení v zmysle aplikácie filtračných systémov na existujúci ventilačný systém v ustajnení hospodárskych zvierat,
3. zavedenia nových ventilačných zariadení spolu s filtračnými systémami v ustajnení hospodárskych zvierat,
4. výstavby nových a zmeny existujúcich technologických zariadení a stavieb pre uskladňovanie organických hnojív,
5. zavádzania techník zapracovania organických hnojív do pôdy s preferenciou najlepších dostupných techník,
6. lepšieho nakladania s organickými hnojivami.

Oprávnené investície:

1. na zvýšenie frekvencie zhŕňania hnoja a čistenie roštov v systémoch ustajnenia pre dobytok a ošípané – zabudované systémy a technológie v zmysle Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy,
2. inštalácia pásov na odstraňovanie trusu a sušenie trusu v zariadeniach na chov nosníc v klietkach a chov nosníc bez klietok,
3. zavedenie filtrovania vzduchu v budovách pre ustajnenie ošípaných a hydiny (vrátane súvisiacich investícií do ventilačných zariadení): napr. systémy nútenej ventilácie s aplikáciou filtračných zariadení na ventilačný systém vrátane zabudovania záložného zdroja energie na zachovanie kontinuity vetrania pri výpadku prúdu,
4. uskladnenie organických hnojív: prekrytie, skladovacie vaky, chladenie,
5. zapracovanie organických hnojív do pôdy: napr. linka na zapracovanie hnojovice (traktor, cisterna); technika na podpovrchové zapracovanie ako napr. injektáž; linka na zapracovanie hnoja (traktor, rozmetadlo, pluh na zaoranie, nakladač),
6. lepšie nakladanie s organickými hnojivami: separátor na využitie separátu na podstielanie, vrátane zariadenia na hygienizáciu.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. zraniteľné oblasti,
2. podniky v živočíšnej výrobe.

Príslušná legislatíva:

1. zákon č. 136/2000 Z.z. o hnojivách a vyhláška č. 215/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach,
2. zákon č. 137/210 Z.z. o ovzduší a vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,
3. Kódex správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy, Vestník Ministerstva životného prostredia SR, čiastka 2, ročník 2020.

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku.
3. Oprávnené sú investície nad rámec legislatívnych požiadaviek (nad rámec ustanovení prílohy 7 vyhlášky č. 410/2012 Z.z.):
    1. Technológie na zvýšenie frekvencie zhŕňania hnoja vedúce k zníženiu emisií o viac ako 20% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
    2. Technológie na odstraňovanie trusu a sušenie trusu v zariadeniach na chov nosníc vedúce k zníženiu emisií o viac ako 20% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu

správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.

3. Technológie filtrovania vzduchu v budovách pre ustajnenie hospodárskych zvierat vedúce k zníženiu emisií o viac ako 20% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
4. Skladovacie kapacity pre kvapalné hospodárske hnojivá: investície vedúce k zníženiu emisií o viac ako 40% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy (pevné veko alebo strecha, pružný kryt, plávajúca fólia, plávajúce plastové dlaždice, umelá kôra – ílový granulát a iné, vaky na skladovanie).
5. Novovybudované skladovacie kapacity pre kvapalné hospodárske hnojivá povolené od 1.1.2022: investície vedúce k zníženiu emisií o viac ako 60% a zároveň len techniky 1. kategórie podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy (pevné veko alebo strecha, pružný kryt, vaky na skladovanie).
6. Skladovanie kapacity pre tuhé hospodárske hnojivá: investície vedúce k zníženiu emisií o viac ako 40% podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy (pevný kryt, plastový kryt).
7. Technológie pre zapracovanie kvapalných hospodárskych hnojív do pôdy: investície vedúce k zníženiu emisií o viac ako 30% podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
8. Separátor na využitie separátu na podstielanie pri čiastočne zaroštovanej podlahe s vodným kanálom a kanálom na hnoj so šikmými stenami podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.
9. Technológie pre zapracovanie povrchovo aplikovaného hnoja pre okamžité zaoranie.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktoré chovajú hospodárske zvieratá a/alebo pestujú poľnohospodárske plodiny na poľnohospodárskej pôde.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

80%

Dodatočné vysvetlenie

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií alebo stavebné investície aj vo väčších chovoch hospodárskych zvierat. Priemerná jednotková suma je stanovená podľa obdobných investícií z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.16; R.26; R.9	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt bola stanovená s ohľadom na skúsenosti v predchádzajúcom programovom období (ceny technológií a stavebných investícií), pričom sa zohľadňuje aj intenzita pomoci, keďže ide o investície nad rámec povinných zákonných noriem.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	30,00	40,00	40,00	120,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	30,00	40,00	20,00	100,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 500 000,00	7 500 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 600 000,00	4 800 000,00	6 190 000,00	6 400 000,00	18 990 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách

Kód intervencie (členský štát)	73.09
Názov intervencie	Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.9 Podiel poľnohospodárov, ktorí prijímajú investičnú podporu na reštrukturalizáciu a modernizáciu vrátane zlepšenia efektívnosti využívania zdrojov

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

V dôsledku zmeny klímy sa na Slovensku začínajú výraznejšie prejavovať zmeny priestorového a sezónneho prerozdelenia zrážok. Z pohľadu dlhodobej udržateľnosti je preto nevyhnutné zamerať sa na prevenciu sucha a podporu produkcie v oblastiach postihnutých suchom. Využívanie vody v poľnohospodárstve (najmä v rastlinnej výrobe ako intenzifikačného faktora) je vzhľadom k podnebiu nedostatočné a neustále klesá.

Sieť funkčných závlah by mala pokrývať celkové zberové plochy plodín špeciálnej rastlinnej výroby, vrátane prognózy ich rastu, a to predovšetkým ovocia mierneho pásma, zeleniny na ornej pôde, cukrovej repy a zemiakov. Pestovanie špeciálnych plodín by teda malo byť sústredené v oblastiach, ktoré majú vhodné pôdno-klimatické podmienky, vhodné stanovištné podmienky (morfológiu terénu, hydrofyzikálne charakteristiky pôdneho prostredia, hydrologické pomery, vybudovanú sieť závlah a odvodnenia).

V roku 1989 bol vybudovaný štátny systém vysokotlakových závlah poľnohospodárskej pôdy, jeho výmera v súčasnosti činí 319 tis. ha. Podľa údajov zo š.p. Hydromeliorácie je z uvedenej výmery až 53%

systémov nefunkčných, 31,3% obmedzene funkčných a len 15% plne funkčných. Revitalizácia závlahových zariadení má zahŕňať investície na rozširovanie a budovanie nových závlahových systémov na farmách, a taktiež investície do obstarania a modernizácie zavlažovacej techniky na farmách. Tento nedostatočný závlahový systém brzdí efektivitu rastlinnej výroby, pričom v priemere rokov 2012 až 2017 sa používal len na 1,29% celkovo využívanej poľnohospodárskej pôdy.

Intervencia zahŕňa rozširovanie a budovanie nových závlahových systémov na farmách, a taktiež investície do obstarania a modernizácie novej zavlažovacej techniky na farmách (závlahové detaily). Investície budú v súlade s cieľom udržania/dosiahnutia dobrého stavu vôd z hľadiska množstva. Prioritne sa podporia závlahy pre pestovanie plodín špeciálnej rastlinnej výroby a krmovín pre živočíšnu výrobu. Závlahy zvýšia efektivitu výroby a zachovania pestovania plodín špeciálnej rastlinnej výroby. Zvýšenie efektivity výroby vedie k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov. Zvýšenie efektivity však v danom kontexte neznamená primárne zvýšenie produkcie ale elementárne udržanie produkcie. Investície budú v súlade s národnou legislatívou (v rámci povoľovacieho konania podľa zákona zákona o vodách a zákona o ochrane prírody a krajiny).

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI:

Podmienky oprávnenosti v zmysle čl. 74 nariadenia (EÚ) 2021/2115

Článok 74, bod 1: „Členské štáty môžu poskytovať podporu na investície do zavlažovania nových a existujúcich zavlažovaných plôch za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v článku 73 a v tomto článku.“.

- Táto podmienka oprávnenosti je splnená v zmysle časti oprávnené investície intervencie

Článok 71, bod 2:“ Investície do zavlažovania sú podporované iba, ak dotknutý členský štát zaslal Komisii plán vodohospodárskeho manažmentu povodia, ako sa stanovuje v smernici 2000/60/ES, v súvislosti s celou oblasťou, v ktorej sa má investícia uskutočniť, ako aj s inými oblasťami, ktorých životné prostredie by táto investícia mohla ovplyvniť. Opatrenia, ktoré sa uplatňujú na základe plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia v súlade s článkom 11 uvedenej smernice a ktoré sú pre poľnohospodársky sektor dôležité, sa upresnili v príslušnom programe opatrení.“.

- Táto podmienka oprávnenosti bola splnená uznesením vlády SR č. 319 z 11.5.2022, ktorým vláda SR schválila Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027.

Článok 74, bod 3: “Zariadenia na meranie vody umožňujúce meranie spotreby vody na úrovni podporovanej investície sú už zavedené alebo sa zavedú ako súčasť investície”. Táto podmienka bude splnená ak*:*

- Zariadenie na meranie spotreby vody, umožňujúce meranie vody na úrovni podporovanej investície, je zavedené alebo sa zavedie ako súčasť predmetnej investície.

Článok 74, bod 5: Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investície do využívania regenerovanej vody ako alternatívnej možnosti zásobovania vodou len v prípade, ak je poskytovanie a využívanie takejto vody v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741. Táto podmienka bude splnená ak:

- investície, ktoré v rámci projektu realizujú použitie regenerovanej vody ako alternatívnej možnosti zásobovania vodou (použitie recyklovanej vody), sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741.

Článok 74, bod 6: “Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu, ktorá povedie k čistému zväčšeniu zavlažovanej plochy a má vplyv na daný útvar podzemnej alebo povrchovej vody len vtedy, ak:

a) stav vodného útvaru nie je v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený z dôvodov týkajúcich sa množstva vody za horší ako dobrý; a

b) analýza vplyvu na životné prostredie preukazuje, že daná investícia nebude mať výrazný negatívny vplyv na životné prostredie; túto analýzu vplyvu na životné prostredie vykoná alebo schváli príslušný

orgán a môže sa vzťahovať aj na skupiny podnikov. "

Tieto podmienky budú splnené ak:

- v prípade investície do nových hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja): právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody,
- v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Článok 74, bod 7: Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu do vytvorenia alebo rozšírenia nádrže na účely zavlažovania len za predpokladu, že to nepovedie k výraznému negatívnemu vplyvu na životné prostredie.

Táto podmienka bude splnená ak*:*

- v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Článok 74, bod 8: Členské štáty obmedzia podporu na jednu alebo viaceré miery, z ktorých žiadna nepresahuje:

a) 80% oprávnených nákladov na investície do zavlažovania realizované v poľnohospodárskom podniku podľa odseku 4;

b) 100% oprávnených nákladov na investície do poľnohospodárskej infraštruktúry mimo poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa má využívať na zavlažovanie;

c) 65% oprávnených nákladov na iné investície do zavlažovania realizované v poľnohospodárskom podniku.

Táto podmienka oprávnenosti je splnená v zmysle časti intervencie *„Forma a miera podpory/prémie/metódy výpočtu".*

<u>Podmienky oprávnenosti v zmysle zákona o vodách:</u>

1. povolenie na osobitné užívanie vôd podľa §21 vodného zákona,
2. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) je potrebné vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona.
3. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd v oblasti, kde existuje závlahová infraštruktúra vo vlastníctve štátu, je potrebné potvrdenie správcu hydromelioračných zariadení vo vlastníctve štátu, že v danom prípade by bolo napojenie na povrchový zdroj technicky nemožné alebo ekonomicky nerealizovateľné.
4. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd, kde neexistuje závlahová infraštruktúra štátu, sa na každý projekt sa uplatnia podmienky v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, tzn. podľa rozlohy plochy pre závlahy závisí, či je povinné zisťovacie konanie a či je povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie. V rámci posudzovania vplyvov sa vždy budú posudzovať nasledovné varianty: odber povrchových vôd, odber z existujúcich hydromelioračných zariadení a odber z podzemných vôd.

Oprávnené investície:

1. Investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlahových systémov (hlavné závlahové zariadenia) na farmách:
    1. *rozširovanie, budovanie novej rúrovej siete;*
    2. *budovanie čerpacích staníc vrátane obstarania novej techniky;*

2. Investície do nových malých lokálnych zdrojov vody pre potreby závlah na farmách:
    1. *nové čerpacie stanice a napojenie infraštruktúry na zdroj štrkoviská, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné;*
    2. *modernizácia/rekonštrukcia a budovanie nových akumulačných nádrží (do 5 000 m3);*
3. Investície do rozširovania a budovania vlastných studní na farmách vrátane čerpadiel a rúrovej siete, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné.
4. Investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie).
5. Investície do nových/rozšírenie existujúcich vodozádržných opatrení na akumuláciu vôd a zdržanie dažďových vôd v otvorenej poľnohospodárskej krajine na farmách pre účely závlah.

Investície do infraštruktúry mimo závlahového obvodu alebo investície, ktorými sa zvýšia odbery vody alebo sa rozšíri priemer potrubí, sú „rozšírením závlah“.

Prepojenie závlahových obvodov, ak ide o rovnaký zdroj vody (nezmenená kvantita povolených odberov), nie je rozšírením závlah.

ZACIELENIE INTERVENCIE (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

1. bodové zvýhodnenie pre pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu, pestovateľov krmovín pre vlastnú živočíšnu výrobu;
2. bodové zvýhodnenie pre podniky postihnuté pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku (potvrdenie o postihnutí pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku vydané SHMÚ).
3. Bodové zvýhodnenie pre podniky, ktoré v rámci projektu preukážu použitie recyklovanej vody, vytvorenie opatrenia na zadržiavanie vody alebo šetrenie vody.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie): 50%
- investície do závlahových detailov (koncových zariadení na zavlažovanie), ak oprávneným prijímateľom je mladý/malý poľnohospodár: 65%

- investície do hlavnej infraštruktúry závlahových systémov: 65%

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup platobných nárokov
- nákup pôdy
- úroková sadzba dlhu s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☑ Áno ☐ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt (komplexný projekt)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.9	Nie
73.9.2 - Priemerná výška podpory na projekt (len závlahové detaily)	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.9	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt (komplexný projekt)

Priemerná výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností projektov obdobia 2014 – 2022 a skutočnosti, že sa budú implementovať projekty, ktoré budú zahŕňať komplexnú infraštruktúru pre závlahy (investície do hlavných závlahových zariadení spolu s investíciami do koncových zariadení na zavlažovanie) ako aj projekty, ktoré budú zahŕňať len investície do koncových zariadení na zavlažovanie.

73.9.2 - Priemerná výška podpory na projekt (len závlahové detaily)

Priemerná výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností projektov obdobia 2014 – 2022 a skutočnosti, že sa budú implementovať projekty, ktoré budú zahŕňať komplexnú infraštruktúru pre závlahy (investície do hlavných závlahových zariadení spolu s investíciami do koncových zariadení na zavlažovanie) ako aj projekty, ktoré budú zahŕňať len investície do koncových zariadení na zavlažovanie.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt (komplexný projekt) (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				7,00	6,00	6,00	5,00	24,00
73.9.2 - Priemerná výška podpory na projekt (len závlahové detaily) (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				3,00	2,00	2,00	2,00	9,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	8,00	8,00	7,00	33,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 500 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	1 750 000,00	8 250 000,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 502 400,00	1 220 700,00	1 220 700,00	1 064 900,00	5 008 700,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem

Kód intervencie (členský štát)	73.10
Názov intervencie	Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Sucho je prírodný fenomén, nedostatok vody je naopak výrazne podmienený antropogénnou aktivitou. Vzhľadom na očakávané dopady klimatickej zmeny na hydrologické pomery bude rásť potreba využívania hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží. Strategickým cieľom v oblasti hydromeliorácií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska na posilnenie konkurencieschopnosti nášho poľnohospodárstva a zabezpečenie potrebnej potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti prostredníctvom obnovy hydromeliorácií.

Tento nedostatočný závlahový systém brzdí efektivitu rastlinnej výroby, pričom v priemere rokov 2012 až 2017 sa používal len na 1,29% celkovo využívanej poľnohospodárskej pôdy.

Hydrozavlažovacie a zádržné zariadenia vrátane malých akumulačných vodných nádrží ako regulačný prvok poľnohospodárskej sústavy predstavujú primárne stabilizačný faktor a sekundárne aj intenzifikačný faktor poľnohospodárskej produkcie. V závlahových podmienkach v obdobiach sucha je predikcia udržania priemerných úrod zavlažovaných plodín s možným nárastom produkcie o 10% – 20% aj v priemerných rokoch.

Intervencia zahŕňa investície narozširovanie a budovanie nových závlahových systémov mimo fariem. Investície budú v súlade s cieľom udržania/dosiahnutia dobrého stavu vôd z hľadiska množstva. Závlahy zvýšia efektivitu výroby a zachovania pestovania plodín špeciálnej rastlinnej výroby. Zvýšenie efektivity výroby vedie k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov. Investície budú v súlade s národnou legislatívou (v rámci povoľovacieho konania podľa zákona zákona o vodách a zákona o ochrane prírody a krajiny).

Podmienky oprávnenosti:

Podmienky oprávnenosti v zmysle čl. 74 nariadenia (EÚ) 2021/2115

Článok 74, bod 1: „Členské štáty môžu poskytovať podporu na investície do zavlažovania nových a existujúcich zavlažovaných plôch za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v článku 73 a v tomto článku.“.

- Táto podmienka oprávnenosti je splnená v zmysle časti intervencie - oprávnené investície intervencie

Článok 71, bod 2:“ Investície do zavlažovania sú podporované iba, ak dotknutý členský štát zaslal Komisii plán vodohospodárskeho manažmentu povodia, ako sa stanovuje v smernici 2000/60/ES, v súvislosti s celou oblasťou, v ktorej sa má investícia uskutočniť, ako aj s inými oblasťami, ktorých životné prostredie by táto investícia mohla ovplyvniť. Opatrenia, ktoré sa uplatňujú na základe plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia v súlade s článkom 11 uvedenej smernice a ktoré sú pre poľnohospodársky sektor dôležité, sa upresnili v príslušnom programe opatrení.“.

- Táto podmienka oprávnenosti bola splnená uznesením vlády SR č. 319 z 11.5.2022, ktorým vláda SR schválila Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027.

Článok 74, bod 3: “Zariadenia na meranie vody umožňujúce meranie spotreby vody na úrovni podporovanej investície sú už zavedené alebo sa zavedú ako súčasť investície”. Táto podmienka bude splnená ak*:*

- Zariadenie na meranie spotreby vody umožňujúce meranie vody na úrovni podporovanej investície je zavedené alebo sa zavedie ako súčasť predmetnej investície.

Článok 74, bod 5: Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investície do využívania regenerovanej vody ako alternatívnej možnosti zásobovania vodou len v prípade, ak je poskytovanie a využívanie takejto vody v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741. Táto podmienka bude splnená ak:

- Investície, ktoré v rámci projektu realizujú použitie regenerovanej vody ako alternatívnej možnosti zásobovania vodou (použitie recyklovanej vody) sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741.

Článok 74, bod 6: “Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu, ktorá povedie k čistému zväčšeniu zavlažovanej plochy a má vplyv na daný útvar podzemnej alebo povrchovej vody len vtedy, ak:

a) stav vodného útvaru nie je v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený z dôvodov týkajúcich sa množstva vody za horší ako dobrý; a

b) analýza vplyvu na životné prostredie preukazuje, že daná investícia nebude mať výrazný negatívny vplyv na životné prostredie; túto analýzu vplyvu na životné prostredie vykoná alebo schváli príslušný orgán a môže sa vzťahovať aj na skupiny podnikov. Tieto podmienky budú splnené ak*:*

- právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona preukazuje, že realizáciou činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu vodného útvaru a vodný útvar nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody,
- ak si projekt vyžaduje, tak sa predloží: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Článok 74, bod 7: Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu do vytvorenia alebo rozšírenia nádrže na účely zavlažovania len za predpokladu, že to nepovedie k výraznému negatívnemu vplyvu na životné prostredie. Táto podmienka bude splnená*:*

- v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Článok 74, bod 8: Členské štáty obmedzia podporu na jednu alebo viaceré miery, z ktorých žiadna nepresahuje:

a) 80 % oprávnených nákladov na investície do zavlažovania realizované v poľnohospodárskom podniku podľa odseku 4;

b) 100 % oprávnených nákladov na investície do poľnohospodárskej infraštruktúry mimo poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa má využívať na zavlažovanie;

c) 65 % oprávnených nákladov na iné investície do zavlažovania realizované v poľnohospodárskom podniku.

Táto podmienka oprávnenosti je splnená v zmysle časti intervencie *„Forma a miera podpory/prémie/metódy výpočtu“.*

<u>Podmienky oprávnenosti v zmysle zákona o vodách:</u>

1. povolenie na osobitné užívanie vôd podľa §21 vodného zákona,
2. v prípade každej investície do hlavných závlahových zariadení (infraštruktúra, zdroje vody a zariadenia na čerpanie zo zdroja) vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona.
3. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd v oblasti, kde existuje závlahová infraštruktúra vo vlastníctve štátu, je potrebné potvrdenie správcu hydromelioračných zariadení vo vlastníctve štátu, že v danom prípade by bolo napojenie na povrchový zdroj technicky nemožné alebo ekonomicky nerealizovateľné.
4. V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd, kde neexistuje závlahová infraštruktúra štátu, sa na každý projekt sa uplatnia podmienky v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, tzn. podľa rozlohy plochy pre závlahy závisí, či je povinné zisťovacie konanie a či je povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie. V rámci posudzovania vplyvov sa vždy budú posudzovať nasledovné varianty: odber povrchových vôd, odber z existujúcich hydromelioračných zariadení a odber z podzemných vôd.

Oprávnené investície:

- Investície do nových malých lokálnych zdrojov vody pre potreby závlah mimo fariem:
- *nové čerpacie stanice a napojenie infraštruktúry na zdroj štrkoviská, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné;*
- *rozširovanie a budovanie nových akumulačných nádrží (do 5 000 m3);*
- *rozširovanie alebo budovanie nových studní vrátane čerpadiel a novej rúrovej siete, ak sa preukáže, že napojenie na povrchový zdroj je technicky nemožné alebo ekonomicky neúnosné.*

2.Investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlahových systémov (hlavné závlahové zariadenia) mimo fariem. Investície do infraštruktúry mimo závlahového obvodu, alebo investície, ktorými sa zvýšia odbery vody, alebo sa rozšíri priemer potrubí, sú „rozšírením závlah“:

- *rozširovanie, budovanie novej rúrovej siete;*
- *budovanie čerpacích staníc vrátane obstarania novej techniky*

Pozn.: Prepojenie závlahových obvodov, ak ide o rovnaký zdroj vody (nezmenená kvantita povolených odberov), nie je rozšírením závlah.

Zacielenie intervencie (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

1. Bodové zvýhodnenie pre projekty závlah pre podniky postihnuté pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku (potvrdenie o postihnutí pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku vydané SHMÚ).
2. Bodové zvýhodnenie pre podniky, ktoré v rámci projektu preukážu použitie recyklovanej vody, vytvorenie opatrenia na zadržiavanie vody alebo šetrenie vody.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
2. Právnické osoby (aj nepodnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe), ktoré majú v správe hydromelioračné zariadenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- investície do hlavnej infraštruktúry závlahových systémov: 75%.

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy;
- úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku.

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☑ Áno ☐ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.39	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	5 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				939 000,00	939 000,00	623 200,00	623 200,00	3 124 400,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah

Kód intervencie (členský štát)	73.11
Názov intervencie	Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.5	Zlepšenie hospodárenia s vodou a znižovanie spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Sucho v r. 2018 naplno odkrylo problém s chýbajúcimi a nefunkčnými závlahovými systémami na Slovensku. V minulosti fungovali na asi 300 tisíc hektároch, dnes je to asi len pätina.

Významný vplyv na spotrebu vody v poľnohospodárstve majú hlavne zastarané závlahové systémy. Ich rekonštrukciou a modernizáciou vedie k potenciálnej úspore vody.

Problematikou sucha a narušených kapacít vodných zdrojov sa zaoberá „Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody“, ktorého cieľom je predchádzať suchu preventívnymi opatreniami, eliminovať negatívne dôsledky zmeny klímy a zdôrazňuje implementáciu adaptačných opatrení ako napríklad modernizáciu závlahových systémov. Sucho je prírodný fenomén, nedostatok vody je naopak výrazne podmienený antropogénnou aktivitou. Vzhľadom na očakávané dopady klimatickej zmeny na hydrologické pomery bude rásť potreba využívania hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží.

Hydromeliorácie predstavujú súbor opatrení, činností, stavieb a zariadení zaisťujúcich zlepšenie prírodných podmienok využívania pôdy úpravou režimu vody v pôde. Hydromeliorácie zahrňujú hlavne

problematiku odvodnenia, závlah a protieróznej ochrany pôdy.

V súčasnosti platí na Slovensku *„Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku“* MPRV SR schválená uznesením vlády č. 573/2014 uvádza identifikáciu najnutnejšej siete závlah a odvodnenia, vychádza z kritického rozsahu závlah a odvodnenia na Slovensku.

Na Slovensku sú využívané vysokotlakové závlahy (postrekové a kvapkové). Na Slovensku sa nevyužívajú gravitačné závlahy. Podpora rekonštrukcie a modernizácie závlahovej infraštruktúry vedie k potenciálnej úspory vody v poľnohospodárstve, skutočná úspora závisí od stavu konkrétneho zariadenia. Súlad investícií s cieľmi zachovania/udržania dobrého stavu vôd je zabezpečený súladom s národnou legislatívou (v rámci povoľovacích konaní v zmysle zákona o vodách, zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákona o ochrane prírody a krajiny). Podmienkou oprávnenosti je právoplatné rozhodnutie podľa § 16a ods.1 vodného zákona, ktoré preukazuje, že stav vodného útvaru nebol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za menej ako dobrý z dôvodov týkajúcich sa množstva vody. Oprávnené sú investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcich závlahovej infraštruktúry, čím sa prispeje k efektívnejšiemu využívaniu vody v sektore a zredukovaniu potenciálnych strát.

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI:

Podmienky oprávnenosti v zmysle čl. 74 nariadenia (EÚ) 2021/2115

Článok 74, bod 1: „Členské štáty môžu poskytovať podporu na investície do zavlažovania nových a existujúcich zavlažovaných plôch za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v článku 73 a v tomto článku.“.

- Táto podmienka oprávnenosti je splnená v zmysle časti oprávnené investície intervencie.

Článok 71, bod 2:“ Investície do zavlažovania sú podporované iba, ak dotknutý členský štát zaslal Komisii plán vodohospodárskeho manažmentu povodia, ako sa stanovuje v smernici 2000/60/ES, v súvislosti s celou oblasťou, v ktorej sa má investícia uskutočniť, ako aj s inými oblasťami, ktorých životné prostredie by táto investícia mohla ovplyvniť. Opatrenia, ktoré sa uplatňujú na základe plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia v súlade s článkom 11 uvedenej smernice a ktoré sú pre poľnohospodársky sektor dôležité, sa upresnili v príslušnom programe opatrení.“.

- Táto podmienka oprávnenosti bola splnená uznesením vlády SR č. 319 z 11.5.2022, ktorým vláda SR schválila Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027.

Článok 74, bod 3: “Zariadenia na meranie vody umožňujúce meranie spotreby vody na úrovni podporovanej investície sú už zavedené alebo sa zavedú ako súčasť investície”. Táto podmienka bude splnená ak*:*

- Zariadenie na meranie spotreby vody umožňujúce meranie vody na úrovni podporovanej investície je zavedené alebo sa zavedie ako súčasť predmetnej investície,

Článok 74, bod 4: “Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investíciu do vylepšenia existujúcich zavlažovacích inštalácií alebo prvku zavlažovacej infraštruktúry len vtedy, ak:

a) sa v rámci posúdenia ex ante dospeje k záveru, že daná investícia má s ohľadom na technické parametre existujúcich inštalácií alebo infraštruktúry potenciál dosiahnuť úspory vody;

b)sa v prípade, že investícia má vplyv na útvary podzemnej alebo povrchovej vody, ktorých stav bol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený za horší ako dobrý z dôvodov súvisiacich s množstvom vody, dosiahne účinné zníženie spotreby vody, čo prispeje k dosiahnutiu dobrého stavu týchto vodných útvarov, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 smernice 2000/60/ES” ”. Tieto podmienky budú splnené ak*:*

ad a) ex ante analýza preukazujúca dosiahnutie **potenciálnej** úspory vody (tzn. zníženie strát vody) min.:

- o 6% v rámci výmeny netesných a poškodených úsekov rúrovej siete spolu s výmenou poškodených a nefunkčných uzáverov, armatúr, tvaroviek a skorodovaných častí rúr.
- o 14%, v rámci rekonštrukcie závlahových čerpacích staníc.

ad b) v prípade, že investícia má vplyv na útvary podzemnej alebo povrchovej vody, ktorých stav bol v príslušnom pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia označený **za horší ako „dobrý**“, tak ex ante analýza preukazuje, že sa dosiahne, okrem potenciálnej úspory vody podľa bodu vyššie, navyše aj **reálna** úspora vody (tzn. očakáva sa skutočné **zníženie** spotreby vody) min:

- o 4,5% v rámci výmeny netesných a poškodených úsekov rúrovej siete spolu s výmenou poškodených a nefunkčných uzáverov, armatúr, tvaroviek a skorodovaných častí rúr
- o 10,5% v rámci rekonštrukcie závlahových čerpacích staníc

Táto podmienka súvisiaca s potenciálnou a reálnou úsporou vody sa nevzťahuje na takú investíciu, ktorá sa týka len zvýšenia energetickej efektívnosti alebo vytvorenia nádrže alebo využitia recyklovanej vody a zároveň ak investícia neovplyvní útvary povrchovej alebo podzemnej vody. Vodoprávne povolenie zohľadňuje stav vodného útvaru.

Článok 74, bod 5: Členské štáty môžu poskytnúť podporu na investície do využívania regenerovanej vody ako alternatívnej možnosti zásobovania vodou len v prípade, ak je poskytovanie a využívanie takejto vody v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741. Táto podmienka bude splnená ak:

- Investície, ktoré v rámci projektu realizujú použitie regenerovanej vody ako alternatívnej možnosti zásobovania vodou (použitie recyklovanej vody) sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/741.

Článok 74, bod 8: Členské štáty obmedzia podporu na jednu alebo viaceré miery, z ktorých žiadna nepresahuje:
a) 80 % oprávnených nákladov na investície do zavlažovania realizované v poľnohospodárskom podniku podľa odseku 4;
b) 100 % oprávnených nákladov na investície do poľnohospodárskej infraštruktúry mimo poľnohospodárskeho podniku, ktorá sa má využívať na zavlažovanie;
c) 65 % oprávnených nákladov na iné investície do zavlažovania realizované v poľnohospodárskom podniku.

- Táto podmienka oprávnenosti je splnená v časti intervencie *„Forma a miera podpory/prémie/metódy výpočtu“*.

Podmienky oprávnenosti v zmysle zákona o vodách:

1. povolenie na osobitné užívanie vôd podľa §21 vodného zákona, ktoré zohľadňuje súčasný stav vodných útvarov
2. vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy k vodnej stavbe podľa § 28 vodného zákona

Oprávnené investície:
Investície do existujúcej infraštruktúry závlahových systémov (hlavné závlahové zariadenia):

- *výmena/modernizácia/rekonštrukcia rúrovej siete;*
- *modernizácia/rekonštrukcia čerpacích staníc vrátane obstarania novej techniky;*

V rámci investícií do existujúcej infraštruktúry závlahových systémov sa investície môžu týkať len existujúcich vybudovaných zariadení. Investície do infraštruktúry mimo závlahového obvodu, alebo investície, ktorými sa zvýšia odbery vody, alebo sa rozšíri priemer potrubí, sú „rozšírením závlah“. Prepojenie závlahových obvodov, ak ide o rovnaký zdroj vody (nezmenená kvantita povolených odberov), nie je rozšírením závlah.

ZACIELENIE INTERVENCIE (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

1. bodové zvýhodnenie pre pestovateľov špeciálnych plodín a plodín náročných na prácu,

pestovateľov krmovín pre vlastnú živočíšnu výrobu;
2. bodové zvýhodnenie pre podniky postihnuté pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku (potvrdenie o postihnutí pôdnym suchom v mieste hospodárenia podniku vydané SHMÚ);
3. bodové zvýhodnenie pre projekty zamerané na ambicióznejšie úspory vody;
4. bodové zvýhodnenie pre podniky, ktoré v rámci projektu preukážu použitie recyklovanej vody, vytvorenie opatrenia na zadržiavanie vody alebo šetrenie vody.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Hydromeliorácie, š.p.
2. Slovenská poľnohospodárska univerzita, ako správca hydromelioračných zariadení.
3. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
4. Právnické osoby (aj nepodnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe), ktoré majú v správe hydromelioračné zariadenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- infraštruktúrne preventívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku: 100%
- infraštruktúrne preventívne investície ak prijímateľmi sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe: 75%

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

a) nákup platobných nárokov;

b) nákup pôdy;

c) úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku

Požiadavky týkajúce sa úspor vody:

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %):

- min. 6% v rámci výmeny netesných a poškodených úsekov rúrovej siete spolu s výmenou poškodených a nefunkčných uzáverov, armatúr, tvaroviek a skorodovaných častí rúr.
- min. o 14%, v rámci rekonštrukcie závlahových čerpacích staníc.

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %:

- min. o 4,5% v rámci výmeny netesných a poškodených úsekov rúrovej siete spolu s výmenou poškodených a nefunkčných uzáverov, armatúr, tvaroviek a skorodovaných častí rúr
- min. 10,5% v rámci rekonštrukcie závlahových čerpacích staníc

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☑ Áno ☐ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

14 %

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

11 %

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.27	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				521 000,00	521 000,00	521 000,00	515 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				15,00	10,00	10,00	1,00	36,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				15,00	10,00	10,00	1,00	36,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				7 815 000,00	5 210 000,00	5 210 000,00	515 000,00	18 750 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				4 917 600,00	3 260 900,00	3 260 900,00	308 600,00	11 748 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem

Kód intervencie (členský štát)	73.12
Názov intervencie	Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.22. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na investície do infraštruktúry
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celé územie SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.1	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do modernizácie	Veľmi vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Sucho má významný vplyv na produkčný potenciál pôd. Mapy prekryvu potvrdzujú opakovaný výskyt lokálneho a celoplošného sucha. Významne sa zmenilo rozdelenie atmosférických zrážok a ich intenzita. Príčinou zvýšeného výskytu sucha v SR sú v tomto kontexte aj zvyšujúce sa teploty. Z pohľadu dlhodobého negatívneho efektu sú prívalové dažde a sucho chápané nielen ako významné pôdohospodárske hrozby, ale aj ako environmentálne hrozby. Extrémne závažné a veľmi závažné suchá sú hlavným faktorom značnej nerovnomernosti zrážkových úhrnov, čo má za následok zvýšenie ročných úhrnov potenciálnej evapotranspirácie, a to najmä na juhu Slovenska v priemere o 125 mm. Pozorovaním klimatických procesov je možné konštatovať, že došlo k radikálnemu rozšíreniu územia, na ktorom je možné badať výskyt mimoriadne závažného a veľmi závažného sucha. Vplyvom klimatických procesov súčasne narastá výskyt extrémnych denných úhrnov zrážok, čo má za následok rast výskytu lokálnych povodní najmä v južnej časti Slovenska. V súčasnosti je prioritou zadržanie vody v krajine. Táto intervencia má zabezpečiť vyrovnávanie vodnej bilancie pôdy medzi obdobiami prebytku a nedostatku vody. Intervencia prispeje k lepšiemu manažmentu vnútorných vôd v krajine, k dlhodobému udržateľnému využívaniu zrážkovej vody a dlhodobému udržaní dobrej vodozádržnej kapacity pôdy a štruktúry krajiny, čím sa zabezpečí dobrá odolnosť a pripravenosť aj na extrémy počasia.

Na zmiernenie negatívnych dôsledkov prírodných katastrofických udalostí a nepriaznivých zrážkových pomerov, ako sú dlhotrvajúce suchá a nárazové dažde na potenciál poľnohospodárskej výroby a jej

adaptácia na prebiehajúce klimatické zmeny, by mali byť podporované preventívne opatrenia investičného charakteru, ktoré by na hydromelioračných kanáloch a na ich zariadeniach zabezpečili ochranu poľnohospodárskej pôdy a priľahlej krajiny pred ich nepriaznivými účinkami. Je potrebné podporiť adaptívnu obnovu na takých hydromelioračných kanáloch, ktoré majú kapacitný potenciál aj na zadržanie vnútornej vody v danej oblasti v období sucha ako aj na privedenie vody do oblastí z nedostatkom vodných zdrojov. Investíciami sa zmení doterajšie hlavné využitie odvodňovacích kanálov z celoročného celoplošného odvádzania vôd z krajiny na celoročné zadržanie vnútorných vôd v krajine. Investície budú realizované na základe nového metodického prístupu k analýze stavu odvodňovacích kanálov a návrhu ich nového využitia a adaptácie.

Cieľom návrhu adaptívnej obnovy hydromelioračných kanálov je kontrolovateľná úroveň voľnej hladiny vody v kanáloch a podpovrchovej (podzemnej) vody, s umožnením využiť retenčnú kapacitu, blízkosť zdroja vody, využiť procesy k zmierňovaniu negatívnych vplyvov hydrologických extrémov. Danými opatreniami sa zvýši vodozádržná kapacita krajiny a zabráni sa tak aktívnemu odtoku z oblasti, zabezpečí sa výpar do atmosféry.

Berúc do úvahy identifikované stanovištné a pôdno-klimatické podmienky, sa vykoná adaptívna obnova siete hydromelioračných kanálov s doplnením zariadení o regulačné objekty, ktoré umožnia v kanály retenciu vody pre zníženie vodného deficitu v obdobiach sucha v poľnohospodárskej krajine, aktívnu reguláciu odtoku vody a privádzanie vody do oblastí s jej nedostatkom.

Sieť odvodňovacích kanálov môže po adaptácii slúžiť na využitie prebytku vnútorných vôd, alebo ich nárazovej akumulácie v prípade prívalových zrážok. Odvodňovacie kanály môžu súčasne slúžiť ako kostra krajiny pre doplnenie líniových vegetačných prvkov v krajine ako sú vetrolamy, remízky stromov a pod.

Pred realizáciou projektu prebieha schvaľovací proces, v rámci ktorého si uplatňujú záväzné požiadavky orgány ochrany prírody a orgány vodnej správy.

Súlad s environmentálnymi a klimatickými cieľmi a predchádzaniu negatívnym vplyvom na životné prostredie je zabezpečený prostredníctvom podmienok oprávnenosti, ktoré zamedzujú možnosti financovania projektov, ktoré nie sú v súlade takými cieľmi.

V rámci intervencie bude pre každý projekt požadovaný súlad s národnou legislatívou o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákonom o ochrane prírody a krajiny. V rámci intervencie bude zabezpečené, že investícia je oprávnená, len ak sa rekonštrukciou pre vodozádržné zariadenie doplní funkcia retencie vody.

PODMIENKY OPRÁVNENOSTI:

- V prípade každej investície, ak si projekt vyžaduje: stavebné ohlásenie, stavebné povolenie, povolenie orgánu štátnej vodnej správy na zmenu vodnej stavby podľa zákona o vodách; vyjadrenie a rozhodnutie/stanovisko podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
- Vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona.
- Preukázanie, že projekt prešiel posúdením v súlade s čl. (4.7), (8), (9) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorá ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky a že príslušné zmierňujúce opatrenia sú navrhnuté.
- Zhodnotenie prekryvu záplav a aridity daného územia s tým, že každý jednotlivý projekt preukáže, ako rieši (resp. eliminuje) suchá.
- Dodržanie a preukázanie súladu čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ak je to relevantné) a zabezpečenie súladu s národnou legislatívou, ktorá upravuje dodržanie podmienok povinne vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Oprávnené investície: Investície do vodozádržných zariadení: adaptívna obnova odvodňovacích kanálov zameraná na doplnenie funkcie umožňujúcu retenciu drenážnych resp. vnútorných vôd v koryte odvodňovacieho kanála a súbežne v pôdnom profile pozemkov jeho zberného územia.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Hydromeliorácie, š.p.
2. Slovenská poľnohospodárska univerzita, ako správca hydromelioračných zariadení.
3. Právnické osoby, ktoré majú v správe hydromelioračné zariadenia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- infraštruktúrne preventívne investície: 100%
- infraštruktúrne preventívne investície ak prijímateľmi sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe: 75%

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

a) nákup platobných nárokov;

b) nákup pôdy;

c) úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku;

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	**Článok**	**Uplatniteľná sadzba**	**Min. sadzba**	**Max. sadzba**
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.39	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014 - 2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov projektovaných v rámci výziev Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.22 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
SPOLU	O.22 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				939 000,00	939 000,00	939 000,00	939 000,00	3 756 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa

Kód intervencie (členský štát)	73.13
Názov intervencie	Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.7	Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podľa Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (aktualizácia 2018) klimatické modely naznačujú zmenu v rozložení atmosférických zrážok na Zemi a zmenu v početnosti a intenzite extrémnych prejavov počasia. Predpokladá sa, že nastane oveľa nerovnomernejšie rozloženie zrážkových úhrnov v priebehu roka a v jednotlivých regiónoch Slovenska. Tomu bude zodpovedať aj vývoj odtokových pomerov na Slovensku. Suché periódy môžu byť prerušované niekoľkodennými dažďami s vysokým úhrnom zrážok, prípadne silnou búrkovou činnosťou s intenzívnymi zrážkami, pričom by sa počet dní s búrkou oproti súčasnosti nemal zmeniť (15 až 30 za leto), ale veľmi silných búrok bude pravdepodobne až o 50% viac.

Adaptačné opatrenia by mali byť zamerané o.i. na kompenzáciu sucha, t.j. na zadržanie vody v krajine, resp. povodí a tiež aj na nadlepšovanie prietokov vodných zdrojov počas sucha a na minimalizovanie negatívnych dôsledkov povodní, najmä prívalových povodní v horských a podhorských oblastiach. Zadržanie povrchových vôd technickými alebo prírode blízkymi opatreniami s účelom ich akumulácie a retencie, ako aj výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia vodných stavieb a poldrov pre potreby sploštenia povodňovej vlny sú navrhovanými adaptačnými opatreniami v súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (aktualizácia 2018).

Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, ktorý bol prijatý v roku 2021, uvádza Špecifický cieľ v oblasti ochrany, manažmentu a využívania vôd nasledovne: Zlepšiť adaptačnú schopnosť krajiny v oblasti ochrany, manažmentu a využívania vôd cestou lepšieho manažmentu vody ako kľúčovej výzvy pri zmene klímy, za súčasného zvýšenia bezpečnosti obyvateľstva, ochrany kritickej infraštruktúry a krajiny, opierajúc sa okrem iného o reformu krajinného plánovania a novelizáciu zákona o vodách.

V rámci uvedeného cieľa sú nadefinované špecifické opatrenia, ktoré majú pôsobiť súbežne a synergicky. Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy definuje aj opatrenie ako je výstavba, rekonštrukcia, údržba a oprava vodných stavieb a poldrov v správe nielen správcu vodohospodársky významných a drobných vodných tokov. Tieto opatrenia budú komplementárne s inými opatreniami zadefinovanými v Akčnom pláne pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy pre špecifický cieľ v oblasti ochrany, manažmentu a využívania vôd, ako sú: uplatňovanie správnych poľnohospodárskych postupov, agrolesnícke systémy, zabezpečenie trvalého vegetačného krytu, výsadba remízok a iných prvkov zelenej infraštruktúry, uplatňovanie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, prinavracanie zvážnic do pôvodného stavu, či uplatňovanie prvkov na zmiernenie povrchového odtoku na lesných cestách, vrátane odrážok a to s cieľom odvedenia zrážkovej vody do lesných porastov.

Zároveň spomalenie odtoku vody a zadržanie vody v lese prispieva k zlepšeniu vitality lesov a udržaniu ich druhovej rôznorodosti. Vodozádržné zariadenia v lesoch môžu mať aj kapacitu na akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarmi. Aj v tejto súvislosti ide o mitigačné opatrenie, keďže požiare spôsobujú emisie metánu a ohrozujú stabilitu lesných porastov a teda aj znižujú kapacitu lesov zachytávať uhlík.

Oprávnené investície na lesnej pôde:

1. výstavba/rekonštrukcia vodozádržných zariadení v lese pre akumuláciu a spomalenie odtoku (akumulačné a sedimentačné nádrže, poldre, objekty zahrádzania bystrín (§27 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch), vrátane obnovy retenčného priestoru, vsakovacie jamy nadväzujúce na priepusty lesnej cestnej siete);
2. revitalizácia a sanácia nepoužívanej lesnej dopravnej siete (líniové rozrušenie nepoužívaných lesných ciest na podporu vsakovania vody do lesného porastu).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na neproduktívne investície a preventívne investície.
3. Obhospodarovateľ lesa hospodári v súlade s Programom starostlivosti o les.
4. Nadväznosť na § 27 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. Prírodné prvky alebo objekty využívajúce prírodné materiály.
2. Investície, ktoré je možné využiť okrem zadržania vody aj na účely protipožiarnej ochrany.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy alebo správca drobných vodných tokov, ktorého zakladateľom alebo zriaďovateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☑ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**

Typ platby
☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané
Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy
- úroková sadzba dlhu

Týka sa investícia aj zavlažovania?
☐ Áno ☑ Nie
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)
Neuvádza sa
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO: *a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP* *b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie* *c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie* *d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená* *e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky*

f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18; R.27	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností s obdobnými projektmi v predchádzajúcom programovom období 214-2020 a odráža skutočnosť, že ide o priemernú sumu vzhľadom na rôzne typy projektov, či už ide o prírodné prvky, alebo vodozádržné prvky vybudované s použitím prírodných materiálov, či opatrenia na revitalizáciu (rozrušenie) nepoužívaných lesných ciest s cieľom zvýšenia vsakovania vody do pôdy. Zohľadňuje sa intenzita pomoci

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	7 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				640 000,00	1 280 000,00	1 280 000,00	1 196 000,00	4 396 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.14
Názov intervencie	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa vzťahuje len na lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody podľa § 11 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou „Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)“.

Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na klimatické zmeny.

Investície prispejú k prechodu na Prírode blízke hospodárenie v lesoch a k zavádzaniu postupov Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe. Projekty zabezpečia na podporených plochách zmenu spôsobu hospodárenia smerom k jemnejším postupom, čo sa zrealizuje úpravou alebo zmenou Programu starostlivosti o les.

Oprávnené investície sú v súlade s hlavnými mitigačnými a adaptačnými opatreniami stanovenými v Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Intervencia pôsobí synergicky k ozdravným opatreniam v lesoch a k opatreniam za zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov.

Oprávnené investície:

1. Pestovné neproduktívne a/alebo preventívne činnosti:
    1. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín
    2. čistenie plôch po ťažbe
    3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby pri prebudove lesa na Prírode blízke hospodárenie v lesoch smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
    4. ochrana individuálna pred negatívnym pôsobením buriny a zveri na rast drevín
    5. oplôtky na plošnú ochranu drevín pred nepriaznivým pôsobením zveri
    6. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu integrovaných projektov:

1. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
2. Vyšší podiel oprávnených výdavkov na pestovné činnosti.
3. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
4. Uprednostnenie lesov v I. a II. stupni ochrany prírody.
5. Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Využitie min. 2 hlavných drevín podľa modelu hospodárenia.
4. Stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu o súlade so stanovenou Metodikou pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ktorá bude súčasťou výzvy. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude obsahovať rámcové podmienky oprávnenosti vrátane podmienok vykonávania oprávnených činností projektov a spôsobov preukazovania ich splnenia pre potreby administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude vychádzať z národnej Koncepcie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR a bude zohľadňovať usmernenia EÚ pre prírode blízke hospodárenie v lesoch a biodiverzite blízke zalesňovanie a obnovu lesov.
5. Minimálna výmera plochy lesných porastov zahrnutých do jedného integrovaného projektu je 50 ha.
6. Pri poslednej žiadosti o platbu prijímateľ predloží platobnej agentúre výpis z Programu starostlivosti o les o vykonanej úprave/zmene Programu starostlivosti o les na plochách, na

ktorých sa realizoval projekt.

7. Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete (ako súčasť komplexného projektu spolu s produktívnymi investíciami) musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.
8. Podiel oprávnených výdavkov na investície do lesnej dopravnej siete tvorí max. 20 % celkových oprávnených výdavkov integrovaného projektu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Legislatívny základ pre formy grant vo forme jednotkových nákladov: čl. 83 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 2021/2115

Základ pre stanovenie jednotkových nákladov: čl. 83 ods. 2 písm. a) bod i) a bod ii) nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách, odbornom posudku alebo overených údajoch o jednotlivých prijímateľoch z minulosti.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- **100%** na všetky oprávnené činnosti tejto intervencie v lesoch v I. a II. stupni ochrany
- **65%** na všetky oprávnené činnosti tejto intervencie v lesoch v III. a IV. stupni ochrany

Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností pestovných opatrení:

- čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha**
- spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**;
- podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých,100 ks sadeníc/ha;
- umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**;
- ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**;
- ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha**;
- ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;

- prečistky vo výške **190 €/ha**
- plecie ruby vo výške **230 €/ha**

Uplatní sa systém indexácie vzhľadom na vývoj inflácie.

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18; R.27	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška podpory na projekt bola stanovená s ohľadom na skutočnosť, že sa budú implementovať integrované projekty, t.j. neproduktívne a zároveň aj produktívne investície. Vzhľadom na uplatnenie štandardnej stupnice nákladov závisí konkrétne výška podpory na jeden projekt od veľkosti plochy zahrnutej do projektu.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	7 500 000,00	15 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	4 800 000,00	9 547 500,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.15
Názov intervencie	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia sa vzťahuje len na lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody podľa § 11 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Táto intervencia bude implementovaná súbežne spolu s intervenciou „Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)“.

Podporené budú komplexné projekty prispievajúce k zmierneniu zmeny klímy a adaptácii na klimatické zmeny. Investície prispejú k prechodu na Prírode blízke hospodárenie v lesoch a k zavádzaniu postupov Prírode blízkeho hospodárenia v lesoch do praxe.

Projekty zabezpečia na podporených plochách zmenu spôsobu hospodárenia smerom k jemnejším postupom, čo sa zrealizuje úpravou alebo zmenou Programu starostlivosti o les. Oprávnené investície sú v súlade s hlavnými mitigačnými a adaptačnými opatreniami stanovenými v Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Intervencia pôsobí synergicky k ozdravným opatreniam v lesoch a k opatreniam za zvýšenie vodozádržnej funkcie lesov.

Oprávnené investície:

1. lesohospodárske činnosti zabezpečujúce dlhodobú zmenu typu lesa vekových tried na typ lesa hrúbkových tried (les hrúbkovo a výškovo diferencovaný s druhovou pestrosťou):
    1. výchovná ťažba nad 50 rokov s cieľom dosiahnuť priestorovú diferenciáciu, statickú stabilitu a pestré štruktúry porastov
2. výstavba/rekonštrukcia lesnej dopravnej siete vrátane priečneho a pozdĺžneho odvodnenia lesných ciest:
    1. budovanie novej lesnej dopravnej siete kategórie 3L za účelom sprístupnenia porastov, v ktorých sa realizujú činnosti podľa bodu 1 a 3
    2. rekonštrukcia lesnej dopravnej siete kategórie približovacie lesné cesty 2L a 3L s cieľom zlepšenia ich technických parametrov najmä vo vzťahu k zabezpečeniu úpravy vodného režimu na nich
3. obstaranie novej lesnej techniky potrebnej pre šetrné obhospodarovanie lesov. Zahŕňa aj nákup koní pre sústreďovanie dreva v lese.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
2. Vyšší podiel oprávnených výdavkov na pestovné činnosti.
3. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
4. Uprednostnenie lesov v I. a II. stupni ochrany prírody.
5. Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu o súlade so stanovenou Metodikou pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, ktorá bude súčasťou výzvy. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude obsahovať rámcové podmienky oprávnenosti vrátane podmienok vykonávania oprávnených činností projektov a spôsobov preukazovania ich splnenia pre potreby administratívnej kontroly a kontroly na mieste. Metodika pre integrované projekty prírode blízkeho hospodárenia v lesoch bude vychádzať z národnej Koncepcie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR a bude zohľadňovať usmernenia EÚ pre prírode blízke hospodárenie v lesoch a biodiverzite blízke zalesňovanie a obnovu lesov.
4. Minimálna výmera plochy lesných porastov zahrnutých do projektu je 50 ha.
5. Pri poslednej žiadosti o platbu prijímateľ predloží platobnej agentúre výpis z Programu starostlivosti o les o vykonanej úprave/zmene Programu starostlivosti o les na plochách, na ktorých sa realizoval projekt.
6. Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete (ako súčasť komplexného projektu spolu s produktívnymi investíciami) musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.
7. Podiel oprávnených výdavkov na investície do lesnej dopravnej siete tvorí max. 20 % celkových oprávnených výdavkov integrovaného projektu.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy v I.-IV. stupni ochrany prírody.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1. lesohospodárske opatrenia na zmenu typu lesa: 25%
2. lesná dopravná sieť:
    1. fyzické osoby; MSP; obecné podniky do 249 zamestnancov a obratom do 50 mil. €: 75%
    2. ostatní prijímatelia: 65%
3. lesnícka technika: 50%

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese
5. náhodná ťažba (§22 ods. 2 písm. c) zákona č. 326/2022 Z. z. o lesoch

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška podpory na projekt bola nastavená s ohľadom na investičné podpory do lesného hospodárstva v období 2021-2022. Zohľadňuje sa skutočnosť, že integrovaný projekt bude zložený s neproduktívnych aj produktívnych investícií.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	2 500 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	1 600 000,00	6 347 500,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch

Kód intervencie (členský štát)	73.16
Názov intervencie	Projekty ozdravných opatrení v lesoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO6 Prispieť k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity, zlepšiť ekosystémové služby a zachovať biotopy a krajinné oblasti

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.6	Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev	Stredná	Áno
6.4	Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podľa Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmeny klímy (Aktualizácia 2018) riziká vyplývajúce zo zmeny klímy a potenciálne ovplyvňujúce hospodárenie v lesoch súvisia najmä so zníženou dostupnosťou vlahy v nižších vegetačných stupňoch, s nárastom frekvencie a intenzity víchric a poškodzovania porastov vetrom, nárastom frekvencie suchých a teplých periód, ktoré môžu vyvolať fyziologické oslabenie stromov a následne zvýšiť ich náchylnosť na napadnutie škodcami alebo infekciu patogénmi. Kľúčový vplyv na integritu lesov a udržateľné poskytovanie ekosystémových služieb môžu mať zmeny v populačnej dynamike viacerých škodcov, ako aj zmeny virulencie niektorých patogénov, z dôvodu, že hmyzí škodcovia reagujú na zmenené podmienky takmer bezprostredne, resp. v priebehu niekoľkých rokov môžu vytvoriť veľké populácie a rozšíriť sa mimo hraníc ich prirodzeného – dlhodobého výskytu. V prípade väčšiny našich škodcov sa predpokladá pozitívna reakcia na zmenu klímy

vo forme nárastu areálov premnoženia, vytvorenia väčšieho počtu generácií, rozšírenie hostiteľských drevín a pod. Najmä nárast teploty vzduchu môže ovplyvňovať úspešnosť uplatnenia sa populácií škodcov drevín.

Kľúčový nástroj adaptácie lesov na zmenu klímy je postupná zmena drevinového zloženia, ktorá vhodne reaguje na meniace sa klimatické podmienky. K úprave je potrebné pristupovať odlišne v dolnej (suchom podmienenej) a hornej (teplom podmienenej) časti areálu výskytu drevín. Druhovo a vekovo rôznorodé porasty majú potenciál zabezpečiť udržateľnosť produkcie a ďalších ekosystémových funkcií aj po zničení alebo poškodení niektorých drevín alebo vekových štádií škodlivými činiteľmi.

Intervencia priamo reaguje na zdravotný stav lesov a rozsah škôd v lesoch spôsobený biotickými a abiotickými škodlivými činiteľmi.

Podpora sa poskytne na komplex činností obnovy, a taktiež ochrany a obrany lesných ekosystémov voči synergickému účinku pôsobenia škodlivých činiteľov a nežiadúcim dôsledkom zmeny klímy.

Táto intervencia pôsobí synergicky s intervenciou Prírode blízke hospodárenie v lesoch v oblasti mitigácie a adaptácie lesných ekosystémov na zmenu klímy.

Podporené projekty budú mať zároveň významný prínos k zvyšovaniu kapacity lesov pre sekvestráciu CO_2, keďže zdravotný stav lesov a ich odolnosť a stabilita zohráva v tejto oblasti významnú úlohu.

Oprávnené investície:

1. postupy v obnove a výchove lesa poškodeného pôsobením škodlivého činiteľa s cieľom postupnej zmeny drevinového zloženia, ktorá vhodne reaguje na meniace sa klimatické podmienky:
    1. príprava plôch na obnovu lesa (čistenie plôch po ťažbe)
    2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín
    3. umelá obnova zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby s cieľom zmeny drevinovej skladby smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny
    4. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty, ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín
2. realizácia ochranných a obranných opatrení v lesoch, s dôrazom na zvýšenie ich odolnosti a adaptačné schopnosti na budúce klimatické podmienky, vrátane podpory obstarania potrebného technického vybavenia a výkonu činností:
    1. ochrana mladých lesných porastov proti burine (výžin) a zveri (individuálna) v záujme zachovania drevinovej rôznorodosti mladých porastov
    2. ochrana mladých lesných porastov proti zveri (oplôtky) v záujme zachovania drevinovej rôznorodosti mladých porastov
    3. inštalácia, monitorovanie a odstraňovanie feromónových lapačov
    4. inštalácia, monitorovanie a asanácia lapákov

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Využitie min. 2 hlavných drevín podľa modelu hospodárenia.
4. Oprávnené sú investície len v poškodených porastoch, čo sa dokladuje potvrdením o rozsahu

poškodenia príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva.

5. Súhlasné stanovisko Národného lesníckeho centra vo fáze prípravy projektu.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Legislatívny základ pre formy grant vo forme jednotkových nákladov: čl. 83 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 2021/2115

Základ pre stanovenie jednotkových nákladov: čl. 83 ods. 2 písm. a) bod i) a bod ii) nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách, odbornom posudku alebo overených údajoch o jednotlivých prijímateľoch z minulosti.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností:

1. čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha;**
2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**;
3. podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých,100 ks sadeníc/ha);
4. umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**;
5. ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**;
6. ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha;**
7. ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;
8. prečistky vo výške **190 €/ha;**
9. plecie ruby vo výške **230 €/ha;**
10. nákup a inštalácia feromónových lapačov vo výške **41 €/ks;**

11. kladenie lapákov vo výške **7,50 €/ks;**
12. podkôrnikový pozorovateľ* - zabezpečuje monitoring feromónových lapačov a lapákov, odstraňovanie feromónových lapačov, ako aj monitoring stavu lesa z hľadiska zabezpečenia jeho ochrany vo výške **1 685 €/človekomesiac (možné uplatniť max. počas 6. mesiacov v rámci kalendárneho roka);**
13. asanácia lapákov odkôrnením vo výške **6 €/lapák.**

*výška podpory na podkôrnikového pozorovateľa je stanovená na výmeru 2 000 ha/podkôrnikový pozorovateľ, pri nižšej výmere lesných pozemkov je potrebné výšku podpory alikvotne krátiť.

Uplatní sa systém indexácie vzhľadom na vývoj inflácie.

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia a zohľadňuje komplexnosť projektov, ktoré budú pozostávať z viacerých typov investícií.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese
5. náhodná ťažba (§22 ods. 2 písm. c) zákona č. 326/2022 Z. z. o lesoch

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované v tomto SP SPP

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	**Článok**	**Uplatniteľná sadzba**	**Min. sadzba**	**Max. sadzba**
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.17; R.18; R.27	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt je nastavená vzhľadom na podobné projekty podporené v predchádzajúcom programovom období. Vzhľadom na uplatnenie jednotkovej stupnice nákladov, výška podpory na projekt závisí od rozlohy plochy, na ktorej sa budú ozdravné opatrenia vykonávať a od typov oprávnených činností potrebných k obnoveniu poškodeného lesného porastu

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	4 000 000,00	8 000 000,00	4 000 000,00	20 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	2 560 000,00	5 015 000,00	2 560 000,00	12 695 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.17 - Projekty pozemkových úprav

Kód intervencie (členský štát)	73.17
Názov intervencie	Projekty pozemkových úprav
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO2 Posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
2.4	Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov investíciami do projektov pozemkových úprav	Vysoká	Čiastočne
7.2	Zabezpečenie lepšieho prístupu mladých poľnohospodárov k pôde	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Realizácia pozemkových úprav je dôležitá vzhľadom na zamedzenie prebiehajúcich negatívnych procesov vo vidieckej a poľnohospodárskej krajine ako sú: nezrovnalosti v evidencii pozemkového vlastníctva, čo vedie k tomu, že súčasní obhospodarovatelia pozemkov nemajú možnosť uzatvoriť korektné nájomné zmluvy k reálnym pozemkom; nízka podpora rozvoja malých podnikov osobitne SHR; nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom tvoriacich existujúcu infraštruktúru (väčšina súčasných poľných a lesných ciest nie je majetkovoprávne usporiadaná). Tieto problémy riešia práve pozemkové úpravy, ktoré prispievajú k:

1. zníženiu fragmentácie pozemkového vlastníctva;
2. obnove evidencie pozemkov a podpore hospodárenia na pozemkoch;
3. vytvoreniu novej evidencie pozemkového vlastníctva na zabezpečenie súladu medzi pozemkami produkčných celkov z LPIS a údajmi v katastri nehnuteľností so skutkovým stavom v teréne;

4. vytvoreniu podmienok pre korektné nájomné vzťahy k pozemkom ako základný predpoklad pre poskytovanie priamych platieb na pôdu;
5. podpore hospodárenia na upravených pozemkoch, čo vytvára predpoklad pre rozvoj trhu s pôdou s cieľom zlepšenia podmienok obhospodarovania pozemkov za účelom zlepšenia podnikania na pôde.

Intervencia 73.11 Projekty pozemkových úprav majú nadväznosť s intervenciou 73.18 Budovanie spoločných zariadení a opatrení – prvky zelenej a modrej infraštruktúry. Investície budovania spoločných za riadení a opatrení prostredníctvom intervencie 73.18 je možné len v katastrálnych územiach v ktorých boli ukončené projekty pozemkových úprav právoplatným rozhodnutím o schválení vykonania projektu pozemkových úprav podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a projekt pozemkových úprav bol zapísaný do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov.

Uznesením vlády SR č. 358 z 21. augusta 2019 bol schválený materiál nelegislatívneho charakteru „Návrh opatrení na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR“, na základe ktorého sa majú v priebehu 30 rokov vykonať pozemkové úpravy vo všetkých 3103 katastrálnych územiach na území SR, kde ešte pozemkové úpravy neprebehli a ich vykonanie je potrebné a účelné, je nutné začať pozemkové úpravy každoročne v cca 120 katastrálnych územiach. Medzirezortná „Komisia pre vyhodnotenie kritérií na stanovenie naliehavosti vykonania pozemkových úprav a výber katastrálnych území“ predkladá zoznam 120 katastrálnych území ročne v ktorých budú realizované projekty pozemkových úprav. Táto komisia bola zriadená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v roku 2019.

Úlohami komisie je vyhodnotiť skupiny kritérií naliehavosti vykonania pozemkových úprav podľa katastrálnych území a územných obvodov prvostupňovej štátnej správy na úseku pozemkových úprav, na základe:

1. určenej percentuálnej váhy medzi skupinami kritérií:
    1. **všeobecné povinné kritériá**, ktoré patria k rozhodujúcim v urýchlených pozemkových úpravách, sú vlastnícke kritériá. Tieto kritériá sú stále a vyhodnocujú sa z údajov katastra nehnuteľností každoročne pre každé katastrálne územie pre pozemky mimo zastavaného územia obce.
    2. **odborné výberové kritériá rezortné („užívacie“)**, napríklad: hodnotenie počtu žiadateľov o priame podpory, počtu mladých farmárov či počtu podnájomných pozemkov. Tieto odborné výberové kritériá je možné komisionálne meniť alebo dopĺňať podľa potrieb rezortu pôdohospodárstva.
    3. **odborné výberové kritériá mimorezortné**, napríklad: zameranie na najmenej rozvinuté okresy, dopravnú infraštruktúru, chránené územia, nevysporiadané vodné stavby a toky, živelné pohromy a na eróznu ohrozenosť. Tieto odborné výberové mimorezortné kritériá je možné komisionálne meniť alebo dopĺňať podľa potrieb iných rezortov.
2. posúdenia návrhov odborných výberových kritérií rezortných a mimorezortných, a
3. stanovenia kvantifikovateľného a merateľného ohodnotenia odborných výberových kritérií rezortných a mimorezortných.

Pozemkové úpravy vo všeobecnosti zahŕňajú vypracovanie a vykonanie projektu pozemkových úprav a následnú realizáciu spoločných zariadení a opatrení. Samotné vypracovanie a vykonanie projektu pozemkových úprav pozostáva z troch častí: spracovanie úvodných podkladov, spracovanie projektu a vykonanie (bližšie 9 dodacích etáp). Projekt je ukončený právoplatným rozhodnutím schválenia vykonania projektu pozemkových úprav, na základe ktorého sa projekt zapíše do katastra nehnuteľností a tým je definitívne skončený.

Intervencia projekty pozemkových úprav je komplementárna s projektami pozemkových úprav financovanými zo štátneho rozpočtu SR, vybraných katastrálnych území v rámci uznesenia vlády vlády

SR č. 358 z 21. augusta 2019.

Oprávnené aktivity:

Úvodné podklady	Operát obvodu projektu pozemkových úprav (bodové pole, hranica ob
	Aktualizácia BPEJ, mapa hodnoty a register pôvodného stavu
	Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode pozemko stability, návrh)
Návrh nového usporiadania v obvode pozemkových úprav	Zásady umiestnenia nových pozemkov
	Plán spoločných zariadení a opatrení a verejných zariadení a opatrení
	Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu
Vykonanie projektu	Postup prechodu na hospodárenie v novom usporiadaní
	Vytýčenie vybraných lomových bodov hraníc nových pozemkov
	Rozdeľovací plán vo forme obnovy katastrálneho operátu alebo geom

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Budú uplatňované kritéria spôsobilosti definované platnými právnymi, metodickými a technickými predpismi.
- Oprávnené sú len tie činnosti, ktoré zabezpečia kontinuitu pozemkových úprav v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými aktivitami v rámci intervencie.

Oprávnené investície:

- Vypracovanie projektov pozemkových úprav

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Prijímateľ finančnej pomoci: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci:

- Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Dodatočné vysvetlenie

- Priemerné jednotkové sumy vychádzajú zo skúseností z predchádzajúceho obdobia;
- priemerná výška nákladov na uskutočnenie projektu pozemkových úprav - 350 tis. EUR / katastrálne územie.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané
Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:
☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy;
- úroková sadzba dlhu
- investície do rozsiahlej infraštruktúry; rozsiahla infraštruktúra znamená infraštruktúrne projekty zahŕňajúce celé územie samosprávneho kraja, alebo väčšie. V zmysle zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a vzhľadom na časovú náročnosť vysporiadania vlastníctva pozemkov projekt pozemkových úprav spravidla zahŕňa územie jedného katastrálneho územia, čo zodpovedá rozlohe jednej obci.

Týka sa investícia aj zavlažovania?
☐ Áno ☑ Nie
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)
Neuvádza sa
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO: *a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované* *b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie* *c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie* *d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená* *e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky* *f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície*

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná			Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				359 375,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	0,00	32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	0,00	32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	11 500 000,00	21 000 000,00	8 750 000,00	8 750 000,00	50 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	7 286 500,00	13 293 000,00	5 526 500,00	5 526 500,00	31 632 500,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry

Kód intervencie (členský štát)	73.18
Názov intervencie	Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.22. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na investície do infraštruktúry
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Áno Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO5 Podporiť udržateľný rozvoj a efektívny manažment prírodných zdrojov, ako sú voda, pôda a vzduch, a to aj znížením závislosti od chemikálií

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
5.4	Stabilizácia územia a rozširovanie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.17 Podporovaná plocha na účely zalesňovania a obnovy agrolesníckych systémov vrátane rozčlenenia
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Pozemkové úpravy v predmetnom katastrálnom území možno považovať za skončené až po vybudovaní všetkých spoločných zariadení a opatrení navrhnutých v projekte pozemkových úprav, čím sa pozemky vstupujúce do pozemkových úprav stávajú lepšie prístupnými, budovaním protipovodňových objektov sa zabraňuje odplavovaniu ornice, pomocou vodohospodárskych stavieb sa regulujú vodné toky a pomocou ekologických zariadení sa zabraňuje vodnej a veternej erózií, a tým sa zvyšuje a chráni kvalita pôdy.

Spoločné zariadenia a opatrenia, ktoré budú podporené v rámci tejto intervencie:

- protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby (zatrávnenia, zalesnenia, vetrolamy, vsakovacie pásy, terasy, prehrádzky a

prieľahy, atď.),

- opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny (biokoridory, biocentrá interakčné prvky, sprievodná zeleň atď.),
- vodohospodárske opatrenia, ktoré zabezpečujú krajinu pred prívalovými vodami a podmáčaním a zabezpečujú zdroj vody na krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre),
- ďalšie spoločné zariadenia a opatrenia.

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Budú uplatňované kritéria spôsobilosti definované platnými právnymi, metodickými a technickými predpismi.
- Oprávnené sú len tie činnosti, ktoré zabezpečia kontinuitu pozemkových úprav v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.
- Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými aktivitami v rámci intervencie.
- Podpora sa vzťahuje len na neproduktívne investície.
- Podpora sa vzťahuje na vodohospodárske opatrenia, ktoré nevyužívajú na zavlažovanie povrchovú vodu (rieky), ani podzemnú vodu.
- Vodohospodárske opatrenia musia byť v súlade s cieľmi Rámcovej smernice EÚ o vode (smernica 2000/60/ES) a v súlade s príslušnými plánmi manažmentu povodí SR.

Oprávnené investície:

Investície do spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry v katastrálnych územiach Slovenska (NUTS I), v ktorých bol projekt pozemkových úprav zapísaný do katastra nehnuteľností:

1. **Protierózne opatrenia slúžiace na ochranu pôdy pred veternou eróziou a vodnou eróziou a súvisiace stavby** – ochranné zalesňovanie, ochranné zatrávňovanie, vetrolamy, sedimentačný pás, vsakovací pás, zatieňovací lesný pás, zatrávnená údolnica, záchytná protierózna priekopa, zberná protierózna priekopa, zvodná protierózna priekopa, vsakovacia protierózna priekopa, kombinovaná protierózna priekopa, stupňovitá terasa, terasový stupeň, priehlbinová protierózna terasa (prieľah, prieloh), hrádzková protierózna terasa, prehrádzka, hradenie strží a údolníc, protierózny stupeň (medza), protierózna nádrž, prenosná zábrana, veterná zábrana (prekážka), snehový mostík (lavínové zábrany), vsakovacie a kalové jamy a ďalšie.
2. **Opatrenia na ochranu životného prostredia, ktoré spočívajú hlavne vo vytvorení ekologickej stability a podmienok biodiverzity krajiny** – biocentrum, biokoridor, mokraď, remízka, stromoradie, sprievodná zeleň pozdĺž komunikácie, brehový porast vodného toku a ďalšie.
3. **Vodohospodárske opatrenia, ktoré zabezpečujú krajinu pred prívalovými vodami a podmáčaním a zabezpečujú zdroj vody na krytie vlahového deficitu** – ochranná stavba na ochranu územia pred povodňami, vodná nádrž (aj viacúčelová), ochranná nádrž, bočná suchá ochranná nádrž (polder), suchá ochranná nádrž, úprava a revitalizácia vodného toku, protipovodňová hrádza, zahrádzanie bystrín, hradenie strží a údolníc s vytvorením malých vodných plôch, zasakávací a zavodňovací pás po vrstevnici a ďalšie.
4. **Ďalšie spoločné zariadenia a opatrenia** – súvisiace najmä s ochranou povrchových vôd, rekultiváciou poľnohospodárskej pôdy a ďalšie.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

- projekty zahŕňajúce prírodné krajinné prvky, ktoré zvyšujú retenčnú kapacitu krajiny a zvýšenie

záchytu skleníkových plynov (výsadby trvalej vegetácie)

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Prijímateľ finančnej pomoci: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce. Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci: • Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy. • Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%

Dodatočné vysvetlenie

• priemerné jednotkové sumy vychádzajú zo skúseností z predchádzajúceho obdobia; • priemerná výška nákladov na projekt pre spoločné zariadenia a opatrenia - 500 tis. EUR / katastrálne územie.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

a) nákup platobných nárokov b) nákup pôdy c) úroková sadzba dlhu

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:
a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.17; R.18; R.27	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. Okrem toho priemerná výška podpory na projekt berie do úvahy, že do podpory budú zahrnuté len prvky modrej a zelenej infraštruktúry.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.22 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
SPOLU	O.22 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	40 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	6 400 000,00	6 400 000,00	6 190 000,00	6 400 000,00	25 390 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.19 - Investície do biohospodárstva

Kód intervencie (členský štát)	73.19
Názov intervencie	Investície do biohospodárstva
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva
SO9 Zlepšiť reakciu poľnohospodárstva Únie na požiadavky spoločnosti týkajúce sa potravín a zdravia vrátane požiadaviek na kvalitné, bezpečné a výživné potraviny vyrobené udržateľným spôsobom, požiadaviek týkajúcich sa zníženia plytvania potravinami, ako aj požiadaviek na zlepšenie životných podmienok zvierat a boj proti antimikrobiálnym rezistenciám.

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.4	Zvyšovanie podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v poľnohospodárstve	Vysoká	Čiastočne
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno
8.5	Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku	Veľmi vysoká	Čiastočne
9.4	Zlepšenie hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom v prvovýrobe a pri spracovaní produkcie	Stredná	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.15 Podporované investície do kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane jej výroby z biologického materiálu (v MW)
R.39 Počet vidieckych podnikov vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve s podporou SPP na ich rozvoj

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Cieľom intervencie je investičná podpora podnikateľských činností zameraných na využitie a spracovanie najmä lokálnych produktov z poľnohospodárstva a lesníctva v záujme udržateľného rozvoja a s priamym pozitívnym vplyvom na životné prostredie alebo zmiernenie zmien klímy. Podporené budú technologické investície a súvisiace investície do nehmotného majetku a súvisiace stavebné investície.

Oblasti biohospodárstva:

- znižovanie záťaže na životné prostredie vo výrobe potravín: šetrenie vody, znižovanie emisií škodlivých látok, znižovanie emisií skleníkových plynov, čistenie odpadových vôd, ekologické spracovanie odpadov, znižovanie množstva odpadov;
- znižovanie energetickej náročnosti vo výrobe potravín vrátane tepelného hospodárstva a prevádzky budov, využívania odpadného a nízkopotenciálového tepla, využívania obnoviteľných zdrojov energie vo výrobnom procese;
- ekologizácia výroby potravín: nahradenie neekologických spotrebných materiálov/ surovín ekologickými spotrebnými materiálmi/ surovinami a inovácie zamerané na zvýšenie stupňa zhodnotenia primárnych surovín, medziproduktov a finálnych výrobkov;
- cirkulárne biohospodárstvo: zhodnotenie vedľajších produktov/odpadov zo spracovania poľnohospodárskych produktov/v lesnom hospodárstve na iné finálne výrobky, alebo v rámci výrobného procesu podniku;
- zníženie miery plytvania potravinami;
- znižovanie množstva obalov vo výrobe/odbyte potravín;
- ekologické a biodegradovateľné obaly vo výrobe/odbyte potravín;
- investície do výroby produktov z biomasy, ktoré nahrádzajú produkty vyrobené z fosílnych palív, pri zohľadnení ekologických limitov a ochrany biodiverzity
- SMART (inteligentné) obaly s pridanými funkciami ochrany potravinárskych výrobkov;
- využívanie biomasy z poľnohospodárstva a lesníctva pri výrobe produktov v iných odvetviach (napr. chemický, papierenský, farmaceutický, stavebný priemysel a iné);
- využívanie inovatívnych technológií podporujúcich komplexné využitie biomasy, dendromasy, pričom v prípade výroby energie, bude vyrobená energia využitá v rámci vlastného výrobného procesu (nebude príspevkom do elektrizačnej sústavy);
- kaskádové využitie drevnej biomasy v preferenciou reťazca mechanické spracovanie - chemické spracovanie – recyklácia výrobkov po ukončení doby životnosti;
- opätovné využitie výrobkov z dreva na pôvodné účely (Remanufacturing = repasácia);
- recyklácie dreva, výrobkov z dreva alebo produktov vyrobených na báze dreva (Recycling = opätovné využitie na iné účely napr. výroba aglomerovaných materiálov z dreva a drevného odpadu);
- výroba kombinovaných kompozitných materiálov z dreva a plastu, ktoré bude možné opätovne použiť a ľahko zrecyklovať;
- diverzifikácia technológii spracovania dreva so zameraním na nízko-objemové produkčné jednotky, buď samostatné alebo ako súčasť regionálneho priemyselného systému – podpora priemyselnej symbiózy v kontexte Industry 4.0.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

- História prijímateľa
- Zameranie projektu z pohľadu vstupov v tomto poradí:

1. opätovné využitie biologickej suroviny (suroviny z poľnohospodárstva/lesníctva)
2. recyklácia biologickej suroviny (suroviny z poľnohospodárstva/lesníctva)
3. využitie novej biologickej suroviny (suroviny z poľnohospodárstva/lesníctva)

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Podpora sa vzťahuje len na hmotné a nehmotné investície do aktív podniku:
    1. technológie a stroje
    2. stavebné investície
    3. dlhodobý nehmotný majetok (ako napr. patenty, softwér, licencie, autorské práva, ochranné známky).
3. V prípade investícií na zníženie spotreby energie je minimálna miera zníženia spotreby o 20%.

Oprávnené investície:

a) Investície, kde podporená činnosť priamo súvisí alebo priamo nadväzuje na spracovanie, pričom vstupom do spracovania sú:

- produkty poľnohospodárstva, alebo
- produkty z lesného hospodárstva, alebo
- vedľajšie produkty a odpady z poľnohospodárskej výroby, alebo
- vedľajšie produkty a odpady zo spracovania poľnohospodárskych produktov, alebo
- vedľajšie produkty a odpady zo spracovania produktov lesného hospodárstva

b) Investície, kde výstupom činnosti, na ktorú sa investícia viaže, môže byť poľnohospodársky produkt (Produkt Prílohy I ZFEÚ), aj nepoľnohospodársky produkt (neuvedený na Prílohe I ZFEÚ)

c) Investície, keď účel podporovaných činností – v rámci stanovených oblastí biohospodárstva - napĺňa aspoň jedno z nasledujúcich:

- zvyšovanie efektivity výroby
- zlepšenie konkurencieschopnosti

<u>Komplementarita a demarkácie</u>:

Podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že výdavkovú položku deklarovanú v žiadosti o platbu z jednej intervencie Strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra na úrovni žiadateľa a na úrovni výdavkovej položky.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.
2. Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v spracovaní produktov poľnohospodárstva.
3. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy.
4. Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v spracovaní produktov lesného hospodárstva.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby
☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Pre oblasť výroby produktov Prílohy I ZFEÚ: 65%

Pre oblasť výroby produktov mimo Prílohy I ZFEÚ
Pre kraje SR okrem BA kraja: Podľa aktuálnych ustanovení GBER a regionálnej mapy pomoci; max. do 65%
Pre BA kraj: 65% pri rešpektovaní obmedzenia podľa nariadenia o pomoci de minimis

Dodatočné vysvetlenie

Predmetom projektu môže byť viacero technologických investícií, alebo stavebné investície, ktoré môžu byť realizované ako spoločná investícia viacerých subjektov. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☐ Nie ☑ Zmiešané
Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:
☐ Oznámenie ☑ GBER ☐ ABER ☑ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Čo nie je oprávnené na podporu?

- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- úroková sadzba dlhu;
- búracie práce
- investícia vedúca k reštrukturalizácii podniku (útlmu existujúcich podnikateľských činností)

Týka sa investícia aj zavlažovania?
☐ Áno ☑ Nie
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)
Neuvádza sa
Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO
Zelený kôš
Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO
Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované
b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie
c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie
d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená
e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky
f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.15; R.39	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška podpory na projekt je určená s ohľadom na potrebu podpory inovatívnych technológií a súvisiacich stavieb. Podpora nie je obmedzená len na mikro, malé a stredné podniky, preto uvažujeme aj so záujmom veľkých podnikov, najmä o investície do obehového biohospodárstva a do využívania obnoviteľných zdrojov energie na vlastnú spotrebu.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00	30,00	30,00	75,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	5,00	5,00	5,00	30,00	30,00	75,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	1 196 000,00	1 280 000,00	1 196 000,00	7 680 000,00	7 680 000,00	19 032 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.20
Názov intervencie	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.3	Udržateľné obhospodarovania lesov, diverzifikácia lesnej výroby a využívanie ekosystémových služieb	Vysoká	Áno
8.4	Zvyšovať efektivitu výrobných faktorov v lesnom hospodárstve	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Investičná podpora pre obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha a investičná podpora pre poskytovateľov služieb v lesníctve prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov.

Oprávnenosť investícií:

1. Lesná infraštruktúra (výstavba, rekonštrukcia lesnej dopravnej siete) vrátane priečneho a pozdĺžneho odvodnenia.
2. Investície do techniky a technológií v lesnom hospodárstve. Zahŕňa aj nákup koní pre sústreďovanie dreva v lese.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. V prípade investícií do techniky a lesnej dopravnej siete pre obhospodarovateľov lesa spoločná realizácia projektu viacerých obhospodarovateľov lesa.
2. Realizácia ostatných investícií v rámci projektu (produktívnych aj neproduktívnych) za podmienky, že výška investície na neproduktívne investície zamerané na obnovu lesa, ochranu lesa a pestovné opatrenia dosiahne výšku minimálne 35% z celkovej investície.
3. V prípade investícií do techniky a technológií pre poskytovateľov služieb spolupráca so subjektom so záväzkom uplatňovať Prírode blízke hospodárenie v lese.
4. Ekologickejšie technológie (lanovky, kone).
5. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
3. Investícia do výstavby/rekonštrukcie lesnej dopravnej siete musí zahŕňať minimálne požiadavky na priečne a pozdĺžne odvodnenie v zmysle príslušnej Slovenskej technickej normy a technické opatrenia na spomalenie odtoku.
4. Výstavba nových lesných ciest a prestavba ciest na vyššiu kategóriu je oprávnená len ak sa neprekročí optimálna hustota ciest pre daný lesný celok alebo na jedného obhospodarovateľa lesa.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.
2. Subjekty združujúce fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.
3. Subjekty spĺňajúce podmienku mikro, malých a stredných podnikov, ktoré poskytujú služby pre akýchkoľvek obhospodarovateľov lesov.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1. lesná dopravná sieť: 75%

2. investície do techniky a technológií v lesnom hospodárstve: 50%

Dodatočné vysvetlenie

- Predmetom projektu môže byť technologická investícia alebo stavebná investícia, ktoré môžu byť realizované aj ako spoločná investícia viacerých subjektov.
- Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu
4. búracie práce
5. investícia zameraná na komerčné služby v cestovnom ruchu
6. nákup zvierat na iný účel ako na prácu v lese

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície, a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi v predchádzajúcom období. Zohľadňuje sa, že v projekte môže byť súbor investícií.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

73.21 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)

Kód intervencie (členský štát)	73.21
Názov intervencie	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.23. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na neproduktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO4 Prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj podporovať udržateľnú energiu

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
4.5	Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.18 Celkové investície na zlepšenie výkonnosti lesohospodárskeho sektora
R.27 Počet operácií, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov v oblasti environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu vo vidieckych oblastiach

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Investičná podpora pre obhospodarovateľov lesov s výmerou do 500 ha prispeje k modernejším, efektívnejším a ekologickejším postupom v obhospodarovaní lesov.

Oprávnenosť investícií:

1. Podpora obhospodarovania lesa: pestovanie a ochrana lesa:
    1. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove lesa s cieľom podporiť prirodzený vznik následných porastov stanovištne vhodných drevín,
    2. čistenie plôch po ťažbe,
    3. umelá obnova lesa zahrňujúca aj podsadby, predsadby, podsejby smerom k pôvodnej drevinovej skladbe odpovedajúcej daným prírodným podmienkam, zohľadňujúc prirodzené zastúpenie drevín lesných typov daného stanovišťa alebo prirodzene klimaticky migrujúce pôvodné dreviny

4. ochrana mladých lesných porastov -vyžínanie,
5. ochrana mladých lesných porastov - ochrana voči zveri (individuálna),
6. oplocovanie mladých lesných porastov,
7. prečistky a plecie ruby s cieľom postupne vytvárať drevinovú, výškovú a hrúbkovú rozrôznenosť porastov, resp. ich častí primeranou redukciou ich hustoty ako jeden z faktorov ich stability pri udržaní ekologicky a ekonomicky optimálneho podielu spevňujúcich drevín,

2. Občianska a turistická infraštruktúra okrem komerčných služieb (náučné chodníky a značenia, pozorovateľne, odpočívárne, prístrešky, altánky, sociálne zariadenia, učebne pre lesnú pedagogiku, cyklotrasy a pod.).

Podmienky oprávnenosti:

1. Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
2. Využitie min. 2 hlavných drevín podľa modelu hospodárenia.
3. Súlad projektu s Programom starostlivosti o les, ktorý je základným predpokladom pre udržateľné obhospodarovanie lesov a tento záväzný dokument zohľadňuje pripomienky orgánu štátnej správy ochrany prírody. Súlad projektu s Program starostlivosti o les zabezpečí zároveň aj súlad projektu s klimatickými a environmentálnymi cieľmi a s udržateľnými princípmi obhospodarovania lesov podľa Paneurópskych usmernení pre zalesňovanie a obnovu lesov.
4. Využitie min. 2 hlavných drevín podľa modelu hospodárenia.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

1. Žiadateľ obhospodaruje certifikovaný les (podľa % obhospodarovanej výmery).
2. Uprednostnenie projektov s vyšším počtom hlavných drevín podľa modelu hospodárenia (podpora druhovej rôznorodosti).

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

1. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.
2. Subjekty združujúce fyzické osoby a právnické osoby, ktoré obhospodarujú lesy s výmerou do 500 ha.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non IACS

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Legislatívny základ pre formy grant vo forme jednotkových nákladov: čl. 83 ods. 1 písm. b) nariadenia

(EÚ) č. 2021/2115

Základ pre stanovenie jednotkových nákladov: čl. 83 ods. 2 písm. a) bod i) a bod ii) nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu založená na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách, odbornom posudku alebo overených údajoch o jednotlivých prijímateľoch z minulosti.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

A. podpora obhospodarovania lesa - pestovanie a ochrana lesa: 65%
B. občianska a turistická infraštruktúra 90%

Jednotkové stupnice nákladov pre výkony činností:

1. čistenie plôch po ťažbe vo výške **710 €/ha**
2. spolupôsobenie pri prirodzenej obnove vo výške **325 €/ha**
3. podsadby vo výške **1 805 €/ha** (táto suma platí pre minimálny počet 5 000 ks sadeníc/ha; pri nižšom počte sadeníc/ha sa kráti o sumu 36 € za každých, aj začatých,100 ks sadeníc/ha
4. umelá obnova lesa vo výške **1 805 €/ha**
5. ochrana mladých lesných porastov výžinom buriny vo výške **190 €/ha**
6. ochrana mladých lesných porastov proti zveri repelentom vo výške **150 €/ha**
7. ochrana mladých lesných porastov proti zveri oplocovaním vo výške **3 365 €/km**;
8. prečistky vo výške **190 €/ha**
9. plecie ruby vo výške **230 €/ha**
10. nákup a inštalácia feromónových lapačov vo výške **41 €/ks**
11. kladenie lapákov vo výške **7,50 €/ks**
12. podkôrnikový pozorovateľ* - zabezpečuje monitoring feromónových lapačov a lapákov, odstraňovanie feromónových lapačov, ako aj monitoring stavu lesa z hľadiska zabezpečenia jeho ochrany vo výške **1 685 €/človekomesiac** (možné uplatniť max. počas 6. mesiacov v rámci kalendárneho roka)
13. asanácia lapákov odkôrnením vo výške **6 €/lapák**

*výška podpory na podkôrnikového pozorovateľa je stanovená na výmeru 2 000 ha/podkôrnikový pozorovateľ, pri nižšej výmere lesných pozemkov je potrebné výšku podpory alikvotne krátiť.

Uplatní sa systém indexácie vzhľadom na vývoj inflácie

Dodatočné vysvetlenie

- Predmetom projektu môžu byť pestovné a ochranné činnosti v lese, ako aj prvky občianskej vybavenosti, ktoré môžu byť realizované aj ako spoločná investícia viacerých subjektov.
- Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Investície v lesnom hospodárstve.

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☑ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Čo nie je oprávnené na podporu?

1. nákup platobných nárokov
2. nákup pôdy
3. úroková sadzba dlhu

4. búracie práce
5. investícia zameraná na komerčné služby v cestovnom ruchu

Týka sa investícia aj zavlažovania?

☐ Áno ☑ Nie

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení, údaj o tom, aké sú požadované potenciálne úspory vody (vyjadrené v %)

Neuvádza sa

Investície do vylepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení (ktoré majú vplyv na vodné útvary, ktorých stav je horší ako dobrý), údaj o tom, aké sú požiadavky na účinné zníženie spotreby vody – vyjadrené v %

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície, a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.18; R.27	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt je nastavená s ohľadom na skutočnosť, že podpora na niektoré oprávnené činnosti sa poskytuje na základe štandardnej stupnice jednotkových nákladov a čiastočne s ohľadom na skúsenosti s podobnými typmi investícií z predchádzajúceho obdobia.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

INSTAL(75) - Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku

75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov

Kód intervencie (členský štát)	75.1
Názov intervencie	Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov
Typ intervencie	INSTAL(75) – Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.25. Počet mladých poľnohospodárov s podporou na zriadenie
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Áno Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
7.1	Generačná obnova a podpora získania a udržania mladých poľnohospodárov v sektore	Vysoká	Áno
7.3	Zlepšiť prístup mladých farmárov k financovaniu investícií a zmiernenie finančnej medzery	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.36 Počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia
R.37 Nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia vychádza z cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), konkrétne z nariadenia EÚ 2021/2115, ktorým sa stanovujú pravidlá na podporu strategických plánov vypracovaných členskými štátmi rámci SPP a financovaných z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka (EPFRV).

Jedným zo špecifických cieľov SPP je omladenie poľnohospodárskeho sektora. Táto intervencia sa jednoduchou formou implementácie podpory snaží na jednej strane prilákať nových mladých ľudí začať

podnikať v poľnohospodárstve a na druhej strane sa však vzhľadom na špecifickosť (riskantnosť) podnikania v agrosektore taktiež snaží stabilizovať mladých poľnohospodárov, ktorí už v sektore podnikajú (majú oprávnenie podnikať), avšak nie dlhšie ako 5 rokov pred prvým podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok na túto intervenciu.

Uvedenou podporou sa prispeje k:

1. zvýšeniu konkurencieschopnosti agrosektora, keďže mladí ľudia sú nositeľmi nových nápadov, inovácií, nových prístupov a riešení;
2. spomaleniu odchodu mladých ľudí do miest, čím sa zmierni vyľudňovanie vidieka, a tým jeho ďalšie zaostávanie;
3. zvýšeniu/udržaniu zamestnanosti/podnikania mladých ľudí na vidieku;
4. omladeniu, a tým oživeniu vidieka;
5. rozvoju podnikania na vidieku a tlaku na podporu ďalších investícií do infraštruktúry vidieka.

Podmienky oprávnenosti:

1. prvé založenie poľnohospodárskeho podniku počas 5 (kalendárnych) rokov [1] predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok na túto intervenciu [2].

Prvým založením poľnohospodárskeho podniku sa rozumie aj prvé prevzatie kontroly nad poľnohospodárskym podnikom, ktorého existencia môže presahovať obdobie uvedené v predchádzajúcom odseku.

- Za prvé prevzatie sa nepovažuje situácia, ak mladý poľnohospodár pred prvým prevzatím založil iný poľnohospodársky podnik.
- Za prvé založenie sa nepovažuje situácia, ak mladý poľnohospodár pred prvým založením prevzal iný poľnohospodársky podnik.

<u>Dátum založenia/prevzatia poľn. podniku</u>:

- dátum založenia nového poľnohospodárskeho podniku mladým poľnohospodárom v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. (t.j. dátum zápisu podniku do OR SR alebo do evidencie SHR).
- dátum ustanovenia mladého poľnohospodára za vedúceho predstaviteľa v existujúcom poľnohospodárskom podniku (prípad prevzatia podniku).

2. Preukázanie vzdelania pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok alebo pred II. (poslednou) žiadosťou o platbu, t.j. žiadateľ preukáže pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok alebo pred II.(poslednou) žiadosťou o platbu, že má buď:

- ukončené stredné alebo vysokoškolské vzdelanie v SR alebo obdobné vzdelanie v inom členskom štáte EÚ s poľnohospodárskym, potravinárskym, veterinárnym, lesníckym alebo environmentálnym zameraním alebo
- absolvovaný akreditovaný vzdelávací kurz v SR alebo obdobný kurz v inom členskom štáte EÚ zameraný na poľnohospodárske podnikanie a súčasne min. 18 mesačnú prax v poľnohospodárskej prvovýrobe.

V prípade nesplnenia tejto podmienky je žiadateľ povinný vrátiť I. splátku.

3. Predloženie podnikateľského plánu na obdobie max. 5 rokov, ktorý musí byť zameraný na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu [3] a ktorý obsahuje min. nasledovné informácie:

- opis situácie a zamerania poľnohospodárskeho podniku ku dňu podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok;
- opis plánovaného zamerania činnosti podniku na špeciálnu rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu a/alebo spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie, pričom vstupom aj výstupom spracovania musí byť produkt uvedený na prílohe I k Zmluve o fungovaní EÚ(spracovanie rýb,

kôrovcov a mäkkýšov je neoprávnené), dokazujúci realizovateľnosť plánu;

- opis investície, ktorá sa zrealizuje v poľnohospodárskom podniku a ktorá musí byť vo výške min. 50% nenávratného finančného príspevku a ktorá zahŕňa:
    - *investície do stavieb, techniky, technológií na farme a/alebo*
    - *mzdy (včítane odvodov) pracujúcich na farme vrátane sezónnych pracovníkov.*
    - ak je to potrebné, údaje o zámere dosiahnuť požadované vzdelanie;
    - údaje o iných plánovaných investíciách, poradenstve.

Podmienkou vyplatenia II. (poslednej) splátky podpory je správna realizácia podnikateľského plánu, ktorou sa rozumie zabezpečenie aktivít uvedených v podnikateľskom pláne. V prípade nesplnenia tejto podmienky je žiadateľ povinný vrátiť I. splátku.

ZACIELENIE INTERVENCIE (bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu):

1. vzdelanie pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok (vzdelanie/kurz + prax pri podaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok);
2. generačná obnova v prípade prevzatia podniku (napr. v prípade prevzatia poľnohospodárskeho podniku vek poľnohospodára, od ktorého mladý poľnohospodár prevzal podnik, je v roku prevzatia poľnohospodárskeho podniku min. 64 rokov. V prípade, že poľnohospodársky podnik, ktorý prevzal mladý poľnohospodár, vlastnilo viacero poľnohospodárov, musí mať v roku prevzatia poľnohospodárskeho podniku min. 64 rokov aspoň jeden z nich).
3. príspevok k prierezovým témam politiky rozvoja vidieka (vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi, spomalenie vyľudňovania vidieka, podpora podnikania žien, podpora mikro a malých podnikov a pod.: napr. projekt sa realizuje v najmenej rozvinutých okresoch; žiadateľom je žena; zvýhodnenie mikropodniku a pod.).
4. systém hospodárenia (napr. ekologické poľnohospodárstvo, zaradenie do intervencie 70.06 "*Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch*", životné podmienky zvierat a pod.: napr. žiadateľ je ku dňu podania I. žiadosti o platbu registrovaný ako prevádzkovateľ ekologickej poľnohospodárskej výroby podľa https://www.uksup.sk/ooepv-registracia-ekologickych-prevadzkovatelov. V prípade prevzatia podniku je postačujúce, ak predmetný podnik registroval pôvodný vlastník).
5. Podnikateľský plán zahŕňa predaj z dvora, spracovanie vlastnej produkcie.
6. Podnikateľská história v poľnohospodárskej prvovýrobe (rastlinná a/alebo živočíšna výroba) max. 2 roky pred podaním žiadosti (napr. Žiadateľ prvýkrát založil/prevzal poľnohospodársky podnik počas 2 kalendárnych rokov predchádzajúcich prvému podaniu žiadosti o nenávratný finančný príspevok na túto intervenciu t.j. zvýhodnenie tých mladých poľnohospodárov, ktorí podnikajú v agrosektore kratšie vzhľadom na to, že majú vyššie náklady spojené s rozbehom podnikania než tí, ktorí podnikajú dlhšie ako 2 roky pred podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok max. však 5 rokov.

KOMPLEMENTARITA S INÝMI INTERVENCIAMI Strategického plánu SPP 2023-2027:
Túto intervenciu dopĺňa:

1. intervencia na rozvoj vidieka „*Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - mladý poľnohospodár*" (ŠC 2), v rámci ktorej je vyčlenená alokácia vo výške 59,5 mil. EUR pre projekty žiadateľov, spĺňajúcich definíciu mladého poľnohospodára, vyššou intenzitou podpory;
2. intervencie na rozvoj vidieka „*Prenos inovácií a poznatkov vo forme vzdelávania*" a "*Prenos inovácií a poznatkov vo forme poradenstva"* (prierezový cieľ "modernizácia"), v rámci ktorých je vyčlenená alokácia pre mladých poľnohospodárov vo výške 20% z celkovej alokácie na vzdelávanie a poradenstvo, t. j. 2,8 mil. EUR;
3. intervencia vo forme priamych platieb „*Komplementárna podpora príjmu pre mladých*

poľnohospodárov“ s alokáciou vo výške 12,2 mil. EUR.

[1] *Napr. ak uzávierka výzvy je 15.5.2025, na podporu je oprávnený mladý poľnohospodár, ktorý založil poľnohospodársky podnik/prevzal kontrolu nad poľnohospodárskym podnikom 1.1.2020 alebo neskôr.*

[2] *Ak žiadateľ v danom období prvýkrát založil/prevzal viacero poľnohospodárskych podnikov naraz, na podporu je oprávnený len 1 poľnohospodársky podnik.*

[3] *Zameranie podnikateľského plánu na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu znamená, že hlavnou činnosťou celého podniku po zrealizovaní podnikateľského plánu bude špeciálna rastlinná výroba a/alebo živočíšna výroba.*

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnený žiadateľ: Osoba spĺňajúca podmienky definície mladého poľnohospodára uvedené v kapitole 4.1.5 “Mladý poľnohospodár”.

Na podporu nie je oprávnený žiadateľ, ktorý získal podporu z podopatrenia 6.1 PRV SR 2014-2022.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☐ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady

☑ paušálne sumy

☐ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Čl. 75(4) nariadenia EÚ 2021/2115.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

1. **50 000€/poľn. podnik** – podnikateľský plán zameraný na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu;
2. **70 000€/poľn. podnik** – podnikateľský plán zameraný na špeciálnu rastlinnú výrobu a/alebo živočíšnu výrobu **a súčasne na spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie**, pričom vstupný aj výstupný produkt spracovania musí byť produktom uvedeným na prílohe I k Zmluve o fungovaní EÚ).

V prípade nesplnenia tejto podmienky, t.j. ak podnikateľský plán obsahoval aj spracovanie vlastnej produkcie, ale žiadateľ nakoniec spracovanie nerealizoval, je žiadateľ povinný vrátiť I. splátku.

Podpora sa vypláca v dvoch splátkach:

- I. splátka: 50% po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
- II. splátka: 50% po správnej realizácii podnikateľského plánu.

Dodatočné vysvetlenie

-

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

-

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.36; R.37	Nie
75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Jednotná		R.36; R.37	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba

Podpora, pôvodne navrhnutá vo výške 70 000€, je prispôsobená cenovej hladine Slovenska meranej prostredníctvom parity kúpnej sily (PPP) a zároveň odzrkadľuje infláciu, keďže v PRV SR 2014-2022 je paušálna suma stanovená na úrovni 50 000€. V rámci konzultácií s partnermi k intervenčnej stratégii sa však zohľadnila požiadavka ASYF, SPPK a AKS na zníženie tejto podpory na 50 000€, ktorú títo najvýznamnejší zástupcovia mladých poľnohospodárov považujú za dostatočnú pre tento typ intervencie a zároveň sa tak vytvorí priestor pre podporu väčšieho počtu mladých poľnohospodárov vzhľadom na limitovaný rozpočet intervencie. Zároveň sa v rámci konzultácií s partnermi k tejto intervencii zohľadnila požiadavka ASYF zvýšiť podporu pre tých mladých poľnohospodárov, ktorých podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie, na 70 000€.

75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie

Podpora, pôvodne navrhnutá vo výške 70 000€, je prispôsobená cenovej hladine Slovenska meranej prostredníctvom parity kúpnej sily (PPP) a zároveň odzrkadľuje infláciu, keďže v PRV SR 2014-2022 je paušálna suma stanovená na úrovni 50 000€. V rámci konzultácií s partnermi k intervenčnej stratégii sa však zohľadnila požiadavka ASYF, SPPK a AKS na zníženie tejto podpory na 50 000€, ktorú títo najvýznamnejší zástupcovia mladých poľnohospodárov považujú za dostatočnú pre tento typ intervencie a zároveň sa tak vytvorí priestor pre podporu väčšieho počtu mladých poľnohospodárov vzhľadom na limitovaný rozpočet intervencie. Zároveň sa v rámci konzultácií s partnermi k tejto intervencii zohľadnila požiadavka ASYF zvýšiť podporu pre tých mladých poľnohospodárov, ktorých podnikateľský plán bude zahŕňať aj spracovanie vlastnej poľnohospodárskej produkcie, na 70 000€.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.25 (jednotka: Prijímatelia)	0,00	0,00	200,00	300,00	150,00	0,00	0,00	650,00
75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie (Grant - Jednotná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	

	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.25 (jednotka: Prijímatelia)	0,00	0,00	100,00	200,00	50,00	0,00	0,00	350,00
SPOLU	O.25 (jednotka: Prijímatelia)	0,00	0,00	300,00	500,00	200,00	0,00	0,00	1 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	8 500 000,00	14 500 000,00	5 500 000,00	14 250 000,00	14 250 000,00	57 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	5 395 375,00	9 203 875,00	3 491 125,00	9 045 187,50	9 045 187,50	36 180 750,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	8 500 000,00	14 500 000,00	5 500 000,00	14 250 000,00	14 250 000,00	57 000 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	5 395 375,00	9 203 875,00	3 491 125,00	9 045 187,50	9 045 187,50	36 180 750,00

RISK(76) - Nástroje na riadenie rizika

76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve

Kód intervencie (členský štát)	76.1
Názov intervencie	Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve
Typ intervencie	RISK(76) – Nástroje na riadenie rizika
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.9. Počet jednotiek zahrnutých v podporovaných nástrojoch SPP na riadenie rizika
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO1 Podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
1.4	Zníženie volatility príjmov prostredníctvom riadenia rizík	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.5 Podiel poľnohospodárskych podnikov s podporovanými nástrojmi na riadenie rizika v rámci SPP

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora v zmysle uvedenej intervencie bude slúžiť na zmiernenie následkov produkčného rizika poľnohospodárov, teda výpadkov v objeme produkcie (škoda na úrode) alebo zníženia alebo zhoršenia stavu hospodárskych zvierat (škoda na hospodárskych zvieratách) spôsobených následkom presne špecifikovaných nepriaznivých udalostí. V dôsledku uvedeného má dôjsť k výraznému zlepšeniu predvídateľnosti poľnohospodárskych príjmov a následného plánovania poľnohospodárskej produkcie, čím sa prispeje k zlepšeniu hospodárskej udržateľnosti výroby v poľnohospodárskych podnikoch.

Na Slovensku bolo 25 660 fariem v roku 2016 (Eurostat). Priemerná veľkosť farmy je 80,7 ha. Podiel poľnohospodárov s komerčným poistením je na Slovensku nízky. Hlavnými prekážkami sú cena poistenia, vysoká spoluúčasť pri poistnej udalosti a nesúlad medzi ponukou a dopytom po poistných produktoch (Európska komisia, 2017). V roku 2018 bolo poistených v komerčných poisťovniach 1 478 poľnohospodárskych podnikov a náhrady škôd za poistné udalosti boli vyplatené 551 podnikom (VÚEPP, 2019). V roku 2018 poistné za zvieratá a rastliny predstavovalo 7,5 mil. EUR (SWOT analýza, jún 2021). Podľa informačných listov MPRV SR z roku 2017 malo komerčné poistenie 701 fariem a celková hodnota

poistného trhu tvorila pre poistenie poľnohospodárskej produkcie a hospodárskych zvierat 7,5 mil. EUR (IL MPRV SR), kým podľa informácií slovenských poisťovní tvorilo poistenie rastlín a zvierat 10,5 mil. EUR (Analýza rizikovosti v poľnohospodárstve SR, máj 2020). Podpora poistenia cez SP SPP 2023-2027 by mala viesť k značnému nárastu poistených fariem a celkového objemu vynaložených finančných prostriedkov na poistenie úrody a zvierat oproti súčasnému stavu (Intervenčná stratégia SP SPP 2023-2027).

Prostredníctvom tejto intervencie budú poskytnuté finančné príspevky poľnohospodárom, ktorí vykonávajú poľnohospodársku činnosť (fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe) v rámci systémov poistenia poľnohospodárskej produkcie na území Slovenska. Poistenie poľnohospodárskej produkcie je v SR zabezpečené prostredníctvom komerčných poisťovní. Činnosť komerčných poisťovní v SR upravuje najmä zákon č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Táto intervencia nie je obmedzená na špecifický sektor poľnohospodárstva alebo na konkrétnu územnú oblasť v rámci SR. Táto intervencia sa vzťahuje len na príspevok na poistenie rizík poľnohospodárskej produkcie, resp. stavu hospodárskych zvierat. Táto intervencia sa nevzťahuje na oblasť poistenia rizík poľnohospodárskych príjmov. Príspevok podľa tejto intervencie nie je možné poskytnúť, ak sa pre danú poľnohospodársku produkciu v tej istej veci poskytol poľnohospodárovi príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na poistné alebo na iný kompenzačný mechanizmus pri stratách na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle kapitoly pre sektorové intervencie tohto dokumentu, platných schém štátnej pomoci alebo z iných verejných zdrojov alebo ak je evidovaná podaná žiadosť v takejto veci. Súbeh podpory poistenia poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat) podľa tejto intervencie a podpory poistenia poľnohospodárskych príjmov financovaných z verejných zdrojov v tej istej veci alebo čiastočne zhodnej veci je možný v zmysle tejto intervencie len v prípade (výnimka zo znenia predchádzajúceho ustanovenia), ak podporená poistná zmluva na poistenie poľnohospodárskych príjmov nezohľadňuje pokles príjmov poľnohospodára v dôsledku straty na poľnohospodárskej produkcii (plnenia v zmysle uvedených dvoch druhov poistných zmlúv sa musia navzájom vylučovať) a ak takýto súbeh nevylučuje normatívne ustanovenie, ktoré upravuje poskytovanie podpory poistného z verejných zdrojov pri poistení príjmov poľnohospodárov. Výška poskytnutej podpory v zmysle tejto intervencie sa pomerne kráti v prípadoch, pri ktorých sa má podporená poistná zmluva podľa tejto intervencie a iná z verejných zdrojov podporená poistná zmluva čiastočne vecne prekrývať. Poskytovateľ pri poskytovaní podpory v zmysle tejto intervencie je povinný postupovať tak, aby sa predišlo nadmernej kompenzácii strát produkcie a príjmov poľnohospodárov z poľnohospodárskej produkcie.

Podmienky oprávnenosti:

Typy oprávnených nástrojov na riadenie rizika:
V rámci tejto intervencie je možné požiadať o podporu na:

1. poistenie poľných plodín,
2. poistenie hospodárskych zvierat,
3. poistenie špeciálnych plodín, ovocia, zeleniny.

Jednotlivé druhy poistných zmlúv bude možné uzatvoriť podľa ponuky poistných produktov pre rôzne poľnohospodárske plodiny a hospodárske zvieratá. Zoznam konkrétnych poľnohospodárskych plodín alebo hospodárskych zvierat, na ktorá sa bude vzťahovať podpora poistenia bude bližšie špecifikovaný vo výzve. Prostredníctvom tejto intervencie sa podporia len riziká poľnohospodárskej produkcie (vrátane možnosti poistenia hospodárskych zvierat), a nie riziká poľnohospodárskych príjmov, napr. z dôvodu cenovej nestálosti danej kategórie poľnohospodárskeho produktu. Podporu prostredníctvom nie je možné poskytnúť na poistenie poľnohospodárskej infraštruktúry ako napr. poľnohospodárskych budov, skladov, strojov a podobne. Táto intervencia sa nevzťahuje na poistenie úrody viniča a produkcie viniča.

Stanovenie faktorov aktivujúcich kompenzáciu:

Podpora podľa tejto intervencie sa poskytuje na poistné zmluvy, ktorými sa poisťujú straty spôsobené:

1. nepriaznivou poveternostnou udalosťou a inými živelnými rizikami (napr. požiar, explózia, víchrica, prudký vietor, vyzimovanie, jarný mráz, zimný mráz, jesenný mráz, ľadovec, sucho, zaplavenie, povodeň, záplava, zosuv pôdy, pád stožiarov a iných predmetov a pod.),
2. chorobou zvierat alebo rastlín (napr. ochorenia a nákazy infekčného charakteru alebo spôsobené parazitom a pod.),
3. zamorením škodcami, akútnou otravou hospodárskych zvierat,
4. environmentálnou nehodou.

Príspevok bude možné poskytnúť na poistenia, ktoré kryjú straty s jedným rizikom a tiež aj na poistenia, ktoré kryjú straty s viacerými rizikami. Podpora môže byť poskytnutá na poistenie jedného z horeuvedených rizík, ale aj na poistenie kombinácie viacerých horeuvedených rizík. Počet rizík, ktoré je možné kombinovať nie je obmedzený, môže byť ale bližšie špecifikovaný a stanovený vo výzve. Poistné plnenie sa neposkytne za škody, ktoré vzniknú v dôsledku nesprávneho obhospodarovania pôdy (ako napr. nesprávne zvolená hĺbka osevu, nesprávne zvolený čas pre vykonanie osevu, nesprávne zvolené osivo, nedostatočné spracovanie pôdy alebo neodborná starostlivosť o porast), nesprávne zvolených odrôd, nedodržania vhodného termínu zberu úrody alebo podobných okolností.

Podpora môže byť poskytnutá výlučne na skutočne zaplatené poistné, ktorého výška je potvrdená poisťovňou, ktorá vykonáva poistenie poľnohospodárskej produkcie v SR. Príspevok sa poskytne výlučne len na poistenie poľnohospodárskej produkcie (poistenie úrody, hospodárskych zvierat), ktoré poskytujú komerčné poisťovne preukázateľne pôsobiace v SR v zmysle platnej legislatívnej úpravy SR a súvisiacej legislatívy EÚ. Poskytnutie podpory nie je podmienené tým, že poistná zmluva sa má dojednať s poisťovňou, ktorá má sídlo v SR. Poskytnutie záruk pre prípad strát alebo škody na poľnohospodárskej produkcii od iných subjektov ako komerčné poisťovne nemôže byť predmetom podpory podľa tejto intervencie.

Poistením pre účely tejto intervencie sa považuje výlučne len zmluvný vzťah, písomne zaznamenaný prostredníctvom poistnej zmluvy medzi poistiteľom (poisťovňou) a poistníkom (fyzická a právnická osoba, ktorá podniká v poľnohospodárskej prvovýrobe). V zmluve musia byť definované podmienky, za ktorých je poistiteľ povinný vyplatiť dohodnutej osobe poistné plnenie. Protihodnotou k tomuto záväzku sú platby (platba), ktoré musí poistník uhradiť poistiteľovi (poistné). Poistné zmluvy musia byť navrhnuté tak, aby zohľadňovali potreby konkrétneho predmetu poistenia. Náležitosti poistnej zmluvy sú v súčasnosti dané v ôsmej časti, pätnástej hlave Občianskeho zákonníka.

Podporené môžu byť len poistné zmluvy uzatvorené s komerčnými poisťovňami preukázateľne pôsobiacimi v SR a ktoré spĺňajú všetky predpísané náležitosti v zmysle platnej legislatívy.

Poistná zmluva musí okrem náležitostí vyžadovaných platnou legislatívou SR (Občiansky zákonník) povinne obsahovať v zmysle legislatívy EÚ podmienku, že poisťovňa poskytne odškodnenie len na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja. Poisťovne musia zabezpečiť, aby táto podmienky bola obsahom poistnej zmluvy, ktorá môže byť predmetom podpory podľa tejto intervencie.

Pojem priemernej ročnej produkcie poľnohospodára je možné definovať pre účely tejto intervencie podľa znenia platného nariadenia EÚ o Strategických plánoch SPP aj tým spôsobom, aby vychádzal z priemernej ročnej produkcie z konkrétnej parcely alebo z priemernej ročnej produkcie konkrétnej poistenej plodiny poľnohospodára. Pre poistenie zvierat je pre tento prípad možné vychádzať pri stanovení priemernej ročnej produkcie poľnohospodára aj z konkrétneho miesta poistenia s uvedením

čísla konkrétnej farmy alebo chovu a tiež aj z konkrétnej kategórie zvierat na danej farme alebo v danom chove.

Podpora môže byť v zmysle tejto intervencie poskytnutá len na podklade takých komerčných poistných zmlúv na poistenie poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat), ktoré okrem už vyššie uvedených podmienok obsahujú:

1. identifikačné údaje poistenej fyzickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe alebo právnickej osoby podnikajúcej v poľnohospodárskej prvovýrobe a výšku dojedaného poistného,
2. uvedenie miesta, na ktoré sa vzťahuje poistenie a to presnou identifikáciou parciel alebo chovu hospodárskych zvierat, alebo iným spôsobom, na základe ktorého je možné bez pochybností určiť miesto na ktoré sa vzťahuje poistenie,
3. poistné riziká, na ktoré sa vzťahuje poistenie a na ktoré je možné poskytnúť podporu v zmysle tejto intervencie,
4. dojednaný rozsah rizík, za ktorý poistenému poisťovňa poskytne v prípade poistnej udalosti poistné plnenie a ustanovenie, že výška poskytnutého poistného plnenia nemôže presiahnuť výšku škody, ktorá bola spôsobená poistnou udalosťou,
5. druh poistenia (špecifikácia konkrétneho druhu poistených poľných plodín, hospodárskych zvierat alebo špeciálnych plodín),
6. dobu trvania poistenia, ktorá môže byť pre účely poskytnutia podpory podľa tejto intervencie určená maximálne na jednoročné obdobie a to s uvedením kalendárneho roka, na ktorý sa poistná zmluva alebo jej príloha vzťahuje, pričom aj dlhodobé poistné zmluvy (na dobu neurčitú) sa považujú za takéto poistné zmluvy vhodné pre účely poskytnutia podpory podľa tejto intervencie, ak sú tieto dlhodobé poistné zmluvy na ročnej báze aktualizované, a to počas platnosti podpory v zmysle tohto dokumentu,
7. ustanovenie, v zmysle ktorého úhrnná výška poskytnutej náhrady na základe podporenej zmluvy o poistení poľnohospodárskej produkcie (vrátane poistenia hospodárskych zvierat) v zmysle tejto intervencie a prípadne inej zmluvy o poistení poľnohospodárskeho príjmu v rovnakej veci, nepresiahne výšku reálne vzniknutej škody poľnohospodára v danej veci,
8. zakotvenie práv a povinností zmluvných strán v zmysle ktorých, ak je tá istá vec poistená pre rovnaký prípad u viacerých poistiteľov a ak prevyšuje úhrn poistných súm poistnú hodnotu veci alebo ak prevyšuje úhrn súm, ktoré by z uzavretých poistných zmlúv z tej istej udalosti poistitelia boli povinní plniť (viacnásobné poistenie), je každý z poistiteľov povinný poskytnúť plnenie do výšky hodnoty veci alebo dohodnutej poistnej sumy len v pomere sumy, ktorú by bol povinný plniť podľa svojej zmluvy, k sumám, ktoré by boli úhrnom povinní plniť všetci poistitelia (§ 807 Občianskeho zákonníka),
9. ustanovenie, v zmysle ktorého sa poisťovňa zaviaže, že pri poskytovaní poistného plnenia žiadateľovi bude postupovať tak, aby sa predišlo nadmernej kompenzácii strát na poľnohospodárskej produkcii poisteného poľnohospodára (vrátane poistenia hospodárskych zvierat) a bude poskytovať poistné plnenie len do výšky skutočne vzniknutej a preukázanej škody poľnohospodára a v prípade ak má byť škoda poľnohospodára prednostne uhradené alebo už bola uhradená vcelku alebo z časti cez iný kompenzačný mechanizmus, tak poistné plnenie neposkytne v časti, v ktorej už škoda bola uhradená alebo má byť prednostne uhradená,
10. zakotvenie práv a povinností zmluvných strán v zmysle ktorých, pokiaľ je vec poistená pre tú istú dobu zároveň iným poistením proti jednotlivým osobitným nebezpečenstvám, poskytne poistiteľ plnenie z poistnej udalosti spôsobenej takým osobitným nebezpečenstvom - ak má vôbec povinnosť nahradiť škodu - pokiaľ poistený nemohol dosiahnuť plnenie z poistenia pre prípad takého osobitného nebezpečenstva (§ 808 Občianskeho zákonníka).

Pre účely poskytnutia príspevku je žiadateľ povinný predložiť originál uzatvorenej poistnej zmluvy alebo jeho overenú kópiu a originál alebo overenú kópiu potvrdenia o výške zaplateného poistného. Predloženie uvedeného dokladu bude možné realizovať alebo zabezpečiť v prípade možnosti aj elektronickou cestou.

Príspevok bude poskytnutý všetkým oprávneným prijímateľom, ktorí si podajú žiadosť o príspevok v príslušnom kalendárnom roku v termíne od 1.3. do 31.5. aktuálneho roku a spĺňajú podmienky pre poskytnutie príspevku. Výška príspevku bude určená na základe výšky zaplateného poistného. V prípade, ak by mala v danom roku výška príspevku za všetky podané žiadosti presiahnuť výšku disponibilných finančných prostriedkov, nedochádza k zníženiu počtu podporených subjektov, ale k pomernému zníženiu intenzity poskytnutej podpory.

K zníženiu intenzity poskytnutej podpory nedochádza u subjektov, ktoré predložili príslušné dokumenty, ktoré preukazujú zavedenie efektívnych proaktívnych opatrení na zníženie ich zraniteľnosti a zvýšenie ich adaptačnej schopnosti na zmenu klímy. Charakter týchto opatrení bude posudzovaní pri každom jednotlivom prípade, pri ktorom sa takéto opatrenia uplatnia.

Výskyt nepriaznivej poveternostnej udalosti, iného živelného rizika alebo vypuknutie choroby zvierat alebo rastlín, zamorenie škodcami, akútnej otravy hospodárskych zvierat alebo environmentálnej nehody (ďalej ako „nepriaznivá udalosť“) musí byť ako taký oficiálne potvrdený v súlade s podmienkami a spôsobom určenými v poistnej zmluve, na ktorú sa poskytuje podpora na poistné v zmysle tejto intervencie. Vo výzve je možné podľa potreby vopred stanoviť kritériá, na základe ktorých sa určí, že došlo k oficiálnemu uznaniu nepriaznivej udalosti.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnení prijímatelia - fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe.

Oprávnení prijímatelia musia vykonávať svoju poľnohospodársku činnosť v súlade s právom SR a právom EÚ.

Pre účely poskytnutia príspevku prijímateľovi sa oprávnenie na podnikanie v poľnohospodárskej prvovýrobe musí preukázať príslušným spôsobom v zmysle predpisov vnútroštátneho práva a práva EÚ (napríklad zápis oprávnenia na predmetnú podnikateľskú činnosť v Obchodnom registri, Živnostenskom registri, prípadne v inej legislatívne upravenej evidencii, resp. preukázanie tejto skutočnosti iným zákonným spôsobom).

Oprávnení prijímatelia musia v čase podania žiadosti aj reálne vykonávať podnikateľskú činnosť v poľnohospodárskej prvovýrobe. Pre účely potvrdenia tejto skutočnosti sú oprávnení prijímatelia povinní predložiť príslušné doklady, napr. účtovnú závierku za obdobie, ktoré bezprostredne predchádza obdobiu, za ktoré sa žiada príspevok, prípadne preukázať uvedenú skutočnosť iným spôsobom, ktorý bude špecifikovaný vo výzve. Príspevok môže byť poskytnutý len pre poľnohospodársku prvovýrobu, ktorá sa vykonáva na území Slovenska. Podrobnosti budú upravené v príslušnej výzve.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☐ jednotkové náklady
☐ paušálne sumy
☐ paušálne financovanie

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Príspevok na poistenie vo výške:

- 50% zaplateného poistného pre malé a stredné podniky
- 40% zaplateného poistného pre veľké podniky.

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma predstavuje zaokrúhlenú predpokladanú priemernú výšku preplácaného príspevku pre jednu farmu na komerčné poistné zaplatené pre poisťovne jednou farmou. Údaj je určený na základe zaplatených súm poistného na poistenie poľnohospodárskej produkcie za roky 2017 a 2018 a počtu subjektov - fariem, ktoré mali uzatvorenú poistnú zmluvu na poľnohospodársku produkciu, a teda zaplatili poistné poisťovniam za obdobie rokov 2017 a 2018. Suma je stanovená na základe údajov, ktoré sa nachádzajú v Intervenčnej stratégii Strategického plánu SPP a údajov analytickej štúdie vypracovanej pre účely MPRV SR z roku 2020.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Kompenzácia strát Aká je prahová hodnota, pri ktorej sa automaticky poskytuje kompenzácia?

Podporu je možné poskytnúť len na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu vo výške najmenej 20% priemernej ročnej produkcie poľnohospodára za predchádzajúce trojročné obdobie alebo priemeru za trojročné obdobie na základe predchádzajúcich piatich rokov s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja.

V prípade škôd na stavoch hospodárskych zvierat pod priemernou ročnou produkciou je potrebné rozumieť priemerný stav hospodárskych zvierat za horeuvedené definované obdobie.

Podmienku priemernej ročnej produkcie, resp. priemerného stavu hospodárskych zvierat poľnohospodára je možné pre účely poskytnutia podpory určiť buď pre celú organizačnú zložku poľnohospodára alebo určiť aj pre konkrétnu plodinu, konkrétny chov hospodárskych zvierat, kategóriu zvierat na danej farme alebo v danom chove, konkrétnu parcelu alebo druh poľnohospodárskej produkcie (rastlinná výroba, živočíšna výroba, špeciálne plodiny) s prihliadnutím na konkrétny poistný produkt poisťovne, pri ktorom sa poskytuje podpora.

Uvedená podmienka pre prahovú hodnotu priemernej ročnej produkcie, resp. priemerného stavu hospodárskych zvierat poľnohospodára pre poskytnutie poistného plnenia musí byť uvedená aj v poistnej zmluve, v súvislosti s ktorou sa poskytuje podpora podľa tejto intervencie.

Aká je metodika výpočtu strát a aké sú faktory aktivujúce kompenzáciu?

Zmeranie rozsahu spôsobenej straty na poľnohospodárskej produkcii v dôsledku poistnej udalosti v zmysle tejto intervencie možno prispôsobiť konkrétnym špecifikám každého druhu produktu, ktorý ponúkajú komerčné poisťovne a ktoré zároveň zodpovedajú podmienkam tejto intervencie.

Pre straty na poľnohospodárskej produkcii sa výpočty robia individuálne pre každú sledovanú komoditu, pričom kvantifikácia straty sa vykonáva pomocou údajov o výnose alebo údajov o výrobe. Straty na poľnohospodárskej produkcii a výška poistného plnenia môže byť určená v stanovených prípadoch aj pomocou „tabuľky hektárových výnosov“ v zmysle príslušných poistných produktov poisťovní.

Straty na poľnohospodárskej produkcii sa určujú obhliadkou poisťovne na mieste samom v zmysle zmluvných podmienok stanovených poisťovňami a to určením percentuálneho podielu úbytku na poľnohospodárskej produkcii. Šetrenie rozsahu škody môže byť vykonané jedným alebo viacerými

zástupcami poisťovateľa, pokiaľ nie je v zmluvných podmienkach pre poistný produkt určené inak, a to s výhradou preskúmania a schválenia poisťovateľom. Poistník sa môže na šetrení škody zúčastniť osobne alebo sa nechať zastúpiť splnomocnencom. Ak sa poistník nedostaví k šetreniu škody a nenechá sa zastúpiť, môže byť šetrenie škody vykonané aj v jeho neprítomnosti. Musí mu však byť predložený protokol o šetrení rozsahu škody na schválenie. Ak poistník nesúhlasí s výsledkami šetrenia škody, má právo požadovať opätovné šetrenie škody a tiež o zisťovanie škody znalcom v zmysle zmluvných podmienok poisťovne.

V prípade rastlinnej výroby sa poistné plnenie určí na základe prehliadky porastu a následne sa určí výška poistného, pripadne sa používa tzv. indexové poistenie. V prípade poistenia poľnohospodárskych zvierat sa určuje na základe zdravotnej dokumentácie.

Zmeranie rozsahu spôsobenej straty možno vykonať aj s využitím biologických indexov (množstvo strát na biomase) alebo ekvivalentných indexov strát na úrode, ktoré sa určia na úrovni poľnohospodárskeho podniku, miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni alebo indexov počasia (vrátane množstva zrážok a teploty alebo iných stanovených parametrov), ktoré sa určia na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni. Indexové poistenie poskytne krytie proti špecifickým nebezpečenstvám, pričom zmluvy budú spísané proti udalostiam definovaným a zaznamenaným na regionálnej úrovni, namiesto na úrovní jednotlivých fariem (napr. sucho zaznamenané na meteorologickej stanici alebo odhad oficiálneho výnosu plodín pre konkrétny okres alebo kraj, deficit zrážok alebo iné odchýlky od dohodnutých, stanovených normatívov, resp. odchýlky iných stanoviteľných alebo merateľných veličín vplývajúcich na vznik straty vplyvom extrémov vzhľadom k dohodnutým, stanoveným normatívom na meteorologickej stanici, alebo na jednotku plochy, a pod.). Index je potrebné vymedziť vzhľadom na udalosti, ktoré sú vysoko korelované z hľadiska nevýhodnej situácie s regionálnou poľnohospodárskou výrobou. V rovnakom regióne je potrebné, aby boli ponúkané rovnaké zmluvné podmienky na jednotku poistného krytia, pričom sa platí rovnaká sadzbu poistného, a ak nastane poistná udalosť, bude vyplatené poistné plnenie zodpovedajúce príslušnému tarifu. Výplaty indexového poistenia môžu byť určené hranicou, po ktorej prekročení by sa poskytlo plné poistné plnenie, alebo schémou platieb s viacerými prahovými hodnotami. Uvedená podmienka sa uplatní, ak bude zlučiteľná s poistno-technickým zabezpečením poistných produktov indexového charakteru.

Prepojenie databáz verejných inštitúcií navzájom a verejných inštitúcií a poisťovní pre potvrdzovanie poistného krytia a platieb poistného, zoznamu poľnohospodárskych pozemkov, parciel a výmer, jednotnej metodiky poisťovní a štátu pri oceňovaní škôd bude realizované v prípade, ak uvedená možnosť bude v čase realizácie tohto programového dokumentu legislatívne upravená a umožnená vnútroštátnym právom alebo právom EÚ a budú zabezpečené technické podmienky na takéto prepojenie a využitie.

Pri určení výšky straty na poľnohospodárskej produkcii je možné vychádzať aj z priemernej ročnej poľnohospodárskej produkcie poľnohospodára v zmysle úradných štatistických údajov. Priemerná poľnohospodárska produkcia pre uvedené účely musí byť stanovená v zmysle platnej normatívnej úpravy a za relevantné obdobie, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Pod pojmom strata treba rozumieť aj pojmy reálna škoda, skutočne vzniknutá škoda alebo škoda na poľnohospodárskej produkcii (vrátane škody na hospodárskych zvieratách), kde sa tieto pojmy uvádzajú v texte tejto intervencie.

Aký typ nástroja na riadenie rizika sa používa?

☑ Poistenie

☐ Vzájomný fond

☐ Iné

Na akej úrovni sa kompenzujú výrobné straty?

záhradníctvo

živočíšna výroba

rastlinná výroba

Na akej úrovni sa kompenzujú straty príjmov?

nie je špecifické pre sektory

Akými ustanoveniami sa zabraňuje nadmernej kompenzácii v rámci daného príspevku?

Podpora môže byť poskytnutá výlučne na základe predloženia originálu alebo overenej kópie uzatvorenej poistnej zmluvy a predloženia originálu alebo overenej kópie potvrdenia o skutočnej úhrade poistného na poľnohospodárske poistenie v zmysle podmienok tejto intervencie, čo vylučuje možnosť nadmernej kompenzácie tohto príspevku z dôvodu úmyselného alebo neúmyselného poskytnutia nesprávnych údajov o výške zaplateného poistného zo strany žiadateľa. Iné (vnútroštátne) systémy riadenia rizík (pomoc v zmysle platných štátnych schém alebo z iných verejných zdrojov) a sektorové zásahy nesmú financovať rovnaký predmet poistenia ako v zmysle tejto intervencie. Zabezpečenie uvedenej požiadavky sa deje v zmysle príslušných prepisov o činnosti poisťovní a predpisov upravujúcich poistné vzťahy a tiež v zmysle nižšie zakotveného postupu orgánov, ktoré sa podieľajú na implementácii tohto opatrenia.

V prípade zistenia akejkoľvek nadmernej kompenzácie sú prijímatelia povinní vrátiť takúto nadmernú kompenzáciu aj v zmysle všeobecnej právnej úpravy o povinnosti vrátenia bezdôvodného obohatenia. Uvedené sa neuplatní, keď pôjde o tzv. poistenie na riziko, a nie na vec, pričom môže ísť o ten istý predmet poistenia, ale odlišné riziko, resp. odlišné hraničné parametre daného rizika. Žiadateľ je povinný pripojiť k žiadosti čestné prehlásenie, že v rovnakej veci alebo čiastočne zhodnej veci mu nebol poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na straty na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle platných schém štátnej pomoci alebo v zmysle kapitoly 5.2 (sektorové intervencie) tohto dokumentu, prípadne iná podpora poistenia poľnohospodárskej produkcie alebo príjmu z verejných zdrojov, a že v takej veci nie je evidovaná ani podaná žiadosť. Poskytovateľ je v zmysle postupu uvedeného v časti 5.4.21.5 tejto intervencie povinný si overiť čestné vyhlásenie žiadateľa vo všetkých dostupných relevantných databázach alebo zoznamoch, ktoré sa týkajú poskytovania akejkoľvek podpory poistenia poľnohospodárskej produkcie alebo príjmov poľnohospodárov, ktorá je poskytovaná z verejných zdrojov. Pred poskytnutím príspevku v zmysle tejto intervencie poskytovateľ príspevku overí v dostupných databázach a zoznamoch, či žiadateľovi už nebol v tej istej veci alebo v čiastočne zhodnej veci poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na poistné alebo na iný kompenzačný mechanizmus podľa platných schém štátnej pomoci, v zmysle kapitoly "Sektorové intervencie" tohto dokumentu alebo z iných verejných zdrojov, alebo či žiadateľ nemá podanú žiadosť o poskytnutie takéhoto príspevku, podpory alebo inej formy pomoci. Žiadateľ je povinný pripojiť k žiadosti čestné prehlásenie, že v rovnakej veci alebo čiastočne zhodnej veci mu nebol poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na poistné alebo na iný kompenzačný mechanizmus pre straty na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle platných schém štátnej pomoci alebo v zmysle časti pre Sektorové intervencie tohto dokumentu, prípadne z iných verejných zdrojov, a že v takej veci nie je evidovaná ani podaná žiadosť.

10 Súlad s WTO

Jantárový kôš

Vysvetlenie, či sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, a ak áno, ako sa dodržiavajú (zelený kôš).

Intervencia obsahuje podmienky odlišné od ustanovenia ods. 7 a 8 prílohy 2 Dohody WTO o poľnohospodárstve.

Podporu je možné poskytnúť na krytie strát, ktoré prekračujú prahovú hodnotu 20%. Konkrétne nastavenie podmienok a výšky poskytnutej kompenzácie strát poľnohospodára bude bližšie definované v podporených poistných zmluvách, pričom poisťovne sú v zmysle zákona (Občiansky zákonník, zákon o poisťovníctve) oprávnené ponúkať len poistné produkty, ktoré sú v súlade s legislatívnou úpravou Slovenska a v súlade s právom EÚ. Podporené poistné zmluvy zároveň budú musieť povinne obsahovať definované požiadavky na obsah zmluvy, ktoré sú uvedené v texte tejto intervencie .

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.5	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného

Výška podpory závisí od rozsahu poistenia, ktorú si zvolí poľnohospodár (farma) a tiež od výšky poistenej poľnohospodárskej produkcie a počtu poistených hospodárskych zvierat.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.9 (jednotka: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
SPOLU	O.9 (jednotka: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00		40 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00		25 075 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

COOP(77) - Spolupráca

77.1 - LEADER

Kód intervencie (členský štát)	77.1
Názov intervencie	LEADER
Typ intervencie	COOP(77) – Spolupráca
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.31. Počet podporovaných stratégií miestneho rozvoja (LEADER) alebo prípravných akcií
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Áno

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Intervencia Spolupráca – LEADER sa implementuje na celom území SR vrátane prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5 000 obyvateľov. Obce nad 20 000 obyvateľov môžu byť súčasťou MAS, avšak podporené budú len subjekty na ich území. Oprávneným územím v rámci SR je územie MAS, ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER a ktorému bola schválená stratégia miestneho rozvoja a udelený štatút MAS v programovom období 2023 – 2027.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO8 Podporiť zamestnanosť, rast, rodovú rovnosť vrátane účasti žien v poľnohospodárstve, sociálne začlenenie a miestny rozvoj vo vidieckych oblastiach vrátane obehového biohospodárstva a udržateľného lesného hospodárstva

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
8.1	Podpora zamestnanosti na vidieku rastom produktivity poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov	Vysoká	Čiastočne
8.2	Budovanie kapacít a podpora miestnych komunít, rozvoj spolupráce a aktivizácie vidieckeho územia	Vysoká	Áno
8.5	Podpora zamestnanosti prostredníctvom podnikateľských aktivít na vidieku	Veľmi vysoká	Čiastočne
8.6	Podpora rozvoja miestnej verejnej infraštruktúry, miestnych základných služieb, spoločenského života	Vysoká	Čiastočne

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.37 Nové pracovné miesta podporované v projektoch SPP
R.38 Podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Prístup LEADER v rámci rozvoja vidieka predstavuje nástroj na zapájanie miestnych aktérov do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji svojho územia najmä vo vzťahu k riešeniu otázok zamestnanosti, vytvárania podmienok pre rozvoj vidieckeho hospodárstva, zvyšovania kvality života obyvateľov vidieckych obcí, ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt vidieka ako odozva na identifikované potreby územia. Predpokladom pre dosiahnutie požadovaných výsledkov implementácie intervencie LEADER je, že budú dosiahnuté výstupy prostredníctvom ktorých sa zabezpečí socio-ekomonický rozvoj vidieckych území a zvýši sa kvalita života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory podnikateľského sektora s cieľom udržania existujúcich a tvorbou nových pracovných miest. Prínosom implementácie intervencie LEADER bude, že umožní riešiť problémy a potreby v miestnom kontexte a to prostredníctvom mobilizácie všetkých relevantných politík a aktérov na území MAS.

V súlade s čl. 31 nariadenia (EÚ) 2021/1060 sa v podmienkach SR v rámci miestneho rozvoja vedeného komunitou, ktorého súčasťou je aj intervencia LEADER spadajúca pod Spoločnú poľnohospodársku politiku bude uplatňovať monofondová stratégia miestneho rozvoja, ktorá bude financovaná z prostriedkov EPFRV.

Územie Slovenska je charakteristické vidieckou sídelnou štruktúrou s veľkým počtom malých obcí.

Až 42 % populácie Slovenska žije na vidieku, a preto aj v rámci intervencie LEADER je kladený dôraz na posilnenie spolupráce medzi obcami, a to prostredníctvom ich vzájomného prepojenia v rámci MAS.

Aj napriek rozsiahlemu potenciálu, ktorý sa na slovenskom vidieku nachádza (pomerný dostatok pracovnej sily, rozsiahle prírodné bohatstvo, nevyužité materiálne zdroje, bohatá kultúrna, etnografická a historická tradícia) je stále ťažšie v súčasnosti zabezpečiť pre vidiecke obyvateľstvo životnú úroveň porovnateľnú s mestskými aglomeráciami.

Vidiecke oblasti v SR čelia štrukturálnym problémom, ako napríklad nedostatok atraktívnych pracovných príležitostí, chýbajúce zručnosti, nedostatočné investície do prepojiteľnosti, infraštruktúry a základných služieb, ako aj odchod mladých ľudí z vidieka. Práve preto sa prostredníctvom prístupu LEADER bude klásť dôraz na na posilnenie sociálno-ekonomickej štruktúry v týchto oblastiach. Zároveň poskytovanie podpory pre podniky v širšom priestore sociálnej ekonomiky na vidieku bude mať pozitívny sociálny vplyv na napĺňanie komunitného záujmu.

V rámci intervencie LEADER sa podporia stratégie miestneho rozvoja na subregionálnej úrovni t. j. podpora oblastného (miestneho) prístupu v rámci súvislého vidieckeho územia, s počtom obyvateľov MAS vyšším ako 15 000 a nižším alebo rovný 150 000 a hustotou obyvateľstva do 150 obyv./km^2.

Územie MAS, na ktoré sa vzťahuje stratégia miestneho rozvoja, pokrýva súvislé územie ohraničujúce katastre všetkých zahrnutých obcí, akceptovanou výnimkou môže byť, ak je súvislosť územia prerušená vojenským obvodom. Z podpory sú vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000. Tieto môžu byť súčasťou MAS, ale nemôžu byť príjemcom podpory. Príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, avšak subjekty z ich území môžu byť príjemcom podpory.

Implementáciu stratégií miestneho rozvoja budú vykonávať MAS. Na základe aplikačnej praxe a v spolupráci s MAS sa stanovuje minimálny počet obcí tvoriacich MAS na 15 obcí, čo predstavuje oblasti dostatočne veľké, aby sa dosiahlo „kritické množstvo“ na plnenie cieľov stratégií miestneho rozvoja, a zároveň aby oblasť bola „koherentná“ z fyzického, sociálneho a/alebo hospodárskeho hľadiska.

MAS bude združovať verejných a súkromných partnerov, tak aby boli vyvážené a zastúpené miestne záujmové skupiny, ktoré vzišli z rôznych sociálno-ekonomických sektorov, napr.:profesionálne a stavovské organizácie a zväzy, občania, obyvatelia a ich miestne organizácie, environmentálne združenia, poskytovatelia kultúrnych, zdravotníckych a obecných služieb, združenia zamerané na mladých ľudí, ženy, dôchodcov a iné ohrozené skupiny obyvateľstva, mladí ľudia a pod.

Činnosti každej MAS budú zahŕňať prácu a zapojenie sa do vidieckych komunít s cieľom identifikovať a napredovať inovatívne projekty, ktoré zvyšujú životaschopnosť a udržateľnosť danej komunity. Dôjde k silnému zameraniu animácie. MAS budú zodpovedné za výber projektov, pričom zabezpečia, aby rozhodnutia o výbere nekontrolovala žiadna záujmová skupina. Okrem toho MAS vypracujú výzvy na predkladanie žiadostí a predložia projekty na hodnotenie spolu s monitorovaním, hodnotením a

implementáciou svojich stratégií.

Dôraz na riadenie je ústredným v prístupe Leader a MAS je mechanizmom, prostredníctvom ktorého sa uplatňujú nové prístupy k riadeniu miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach. Tak ako každá organizácia je riadená určitým spôsobom, je potrebné, aby aj MAS prostredníctvom jednotlivých orgánov organizačnej štruktúry realizovala projekty a činnosti, ktoré sú rozpracované v stratégii miestneho rozvoja t.j. MAS bude mať vytvorenú minimálnu štruktúru orgánov a ich právomocí (riadiaci a implementačný proces) v zmysle podmienok riadiacej dokumentácii s cieľom nastavenia správneho riadenia svojej štruktúry a činnosti.

Angažovanosť MAS so všetkými sektormi spoločnosti na subregionálnej úrovni bude rozhodujúca pre fázu rozvoja jej stratégií, ako aj pre jej implementáciu. Požiadavkou procesu výberu stratégií bude, aby rozhodovací proces MAS nekontrolovala žiadna záujmová skupina. MAS musí zabezpečiť, aby bolo jej členstvo vždy riadené proaktívne, aby sa zabezpečil súlad so zákonnými požiadavkami, ale tiež aby bolo zastúpené čo najširšie spektrum miestnych záujmov. Rozhodovací orgán MAS bude zahŕňať široké spektrum miestnych aktérov vrátane, ale nie výlučne; zástupcovia miestnych mimovládnych organizácií, miestnych rozvojových spoločností, rozvojových agentúr, miestnych komunitných skupín, marginalizovaných komunít, mládežníckych organizácií, kultúrnych orgánov, športových organizácií, sociálnych hnutí, sietí, príslušných verejných orgánov a ostatných ekonomických partnerov z územia MAS. Každá MAS by sa mala zamerať na zabezpečenie vyváženého rodového zastúpenia. Okrem toho budú vybrané MAS pre intervenciu LEADER rešpektovať Chartu základných práv Európskej únie a všeobecné zásady práva Únie.

MAS sú pri výbere a schvaľovaní projektov autonómne. Pre všetky projekty v rámci stratégie sa budú uplatňovať SCO (zjednodušené formy vykazovania výdavkov) s cieľom minimalizovať administratívnu záťaž s prioritou na dosahovanie výstupov a výsledkov.

Projekt bude následne validovaný platobnou agentúrou (PPA) a platba bude prijímateľovi vyplatená prostredníctvom PPA.

MAS bude vykonávať v súlade s článkom 33, ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 nasledovné úlohy:

- budovanie kapacít miestnych aktérov na vytváranie a vykonávanie operácií,
- vypracovanie nediskriminačného a transparentného výberového konania projektov a podmienok účasti, ktorými sa zabráni vzniku konfliktu záujmov a zabezpečí sa, aby žiadna záujmová skupina nemala kontrolu nad rozhodnutiami o výbere projektov.
- príprava a uverejnenie výziev na predkladanie žiadostí,
- posúdenie žiadostí, výber operácií, stanovenie výšky podpory a predloženie žiadostí orgánu zodpovednému za konečné overenie oprávnenosti pred schválením,
- zodpovedá za implementáciu, hodnotenie a monitorovanie stratégie miestneho rozvoja.

MAS môžu v budúcnosti plniť aj iné úlohy nad rámec čl. 33 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060 len na základe vzájomnej dohody medzi MAS a PPA. Toto podlieha úprave SP CAP.

<u>Riadiaci orgán zabezpečí:</u>

- riadenie procesov súvisiacich s implementáciou Intervencie LEADER,
- vypracovanie riadiacej dokumentácie súvisiacej s implementáciou Intervencie LEADER v súčinnosti s platobnou agentúrou,
- koordináciu výziev na výber MAS,
- ďalšie činnosti, ktoré sú potrebné pre efektívnu implementáciu Intervencie LEADER.

Platobná agentúra zabezpečí:

- konečné overenie oprávnenosti projektu,
- kontrolu žiadostí o platbu, ak napr.: administratívnu finančnú kontrolu a vecnú kontrolu realizácie projektov,
- vykonávanie platieb,
- činnosti súvisiace s monitorovaním a hodnotením implementácie Intervencie LEADER na národnej úrovni;
- ďalšie činnosti, ktoré sú potrebné pre efektívnu implementáciu Intervencie LEADER na základe požiadaviek Riadiaceho orgánu.

Prístup zdola - nahor

Prístup zdola nahor je jednou z efektívnych možností zapojenia miestnych obyvateľov na vidieku do rozhodovacieho procesu t.j. ich aktívna účasť pri riešení ekonomických, sociálnych a ekologických problémov vidieka, resp. ich územia. Podľa tohto prístupu je potrebné budovanie kapacít, ktoré znamená: mobilizáciu miestneho obyvateľstva na vypracovaní stratégie miestneho rozvoja, vypracovanie kritérií výberu pre projekty, vyhlasovanie výziev, posúdenie žiadostí vrátane výberu operácií a stanovenie výšky podpory, monitorovanie a hodnotenie stratégie miestneho rozvoja.

Inovácie na miestnej úrovni

Uľahčovanie inovácií na miestnej úrovni prostredníctvom prístupu LEADER má dôležitú úlohu v stimulačných a novátorských prístupoch k rozvoju vidieka. Túto inováciu podnecuje aj to, že MAS sú v rozhodovaní o projektoch, ktoré chcú podporiť, slobodné a flexibilné. Od samotných MAS sa očakáva inovatívne riešenia a uplatnia nové spôsoby propagácie územia. MAS budú mať možnosť definovať, čo je inovatívne v miestnom kontexte (akákoľvek pozitívna zmena založená na tradičných, miestnych a sociálnych poznatkoch), ktoré prinášajú pridanú hodnotu pre územie, riešia miestne problémy a to na základe znalosti potrieb svojho územia (inovácie v rámci projektov). Stanovením špecifických hodnotiacich kritérií pre inovatívne projekty zo strany MAS dôjde k podpore inovatívnych projektov, ktoré odrážajú špecifický miestny kontext. Priestor na realizovanie projektov s inovatívnym charakterom môže byť tiež v rámci projektov spolupráce miestnych aktérov, v rámci ktorých budú môcť na miestnej úrovni vznikať napr. experimentálne pilotné projekty. MAS sa môžu stať platformami pre sociálne inovácie, napr. podporou projektov sociálnych podnikov, ktoré umožnia ľuďom nájsť si zamestnanie v sociálnych službách pre seniorov, ženy, hendikepované osoby a pod.

Inšpiratívne nápady môžu byť prenášané aj prostredníctvom spolupráce a zdieľania skúseností, či už na národnej alebo medzinárodnej úrovni. Úspešné nápady sa následne môžu analyzovať, zdokumentovať a prenášať prostredníctvom rôznych sietí subjektov LEADER na úrovni EÚ, regionálnej a vnútroštátnej úrovni. Zároveň aplikáciou zjednodušeného vykazovania výdavkov pre projekty sa zníži administratívna záťaž, čo bude mať vplyv nato, že potencionálnych žiadateľov nebude od predkladania inovatívnych projektov odrádzať zdĺhavé schvaľovanie projektov.

Vzhľadom na jedinečnú situáciu a potreby oblastí v ktorých MAS pôsobia, je len na konkrétnej MAS, aby zhodnotila a rozhodla, čo je v ich lokálnom kontexte inovatívne. Stanovenie špecifických kritérií hodnotenia projektov môže pomôcť MAS odrážať špecifický miestny kontext. Existuje veľký potenciál na podporu pilotných akcií a projektov s niektorými inovatívnymi nápadmi. Prostredníctvom podpory inovatívnych nápadov a pilotných projektov sa MAS môžu stať významnými aktérmi a spolutvorcami inovatívnych platforiem, ktoré prinášajú nové technológie alebo nové prístupy do územia, alebo sa dokonca môžu stať súčasťou integrácie či posilňovania špeciálnych skupín (napr. atď.)

Integrované a viacsektorové akcie

Integrované a viacsektorové akcie v rámci stratégie miestneho rozvoja budú navzájom prepojené a koordinované ako súdržný celok na národnej úrovni (stanovenie demarkácii a synergii). Stratégie miestneho rozvoja okrem oblastí podpory v rámci SP SPP stanovia aj financovanie projektov z iných EÚ fondov, regionálnych alebo miestnych samospráv čím sa zabezpečí komplementarita a synergia projektov v rámci intervencie LEADER. V rámci takto stanoveného integrovaného prístupu bude zabezpečená aj

zásada zamedzenia dvojitého financovania oprávnených výdavkov toho istého výdavku.

Vytváranie sietí

Vytváranie sietí môže zahŕňať spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov, spoluprácu medzi malými hospodárskymi subjektmi pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu a spoluprácu v oblasti lesníctva. Vytváranie sietí bude podporené aj v rámci animácií ako prostriedok prenosu osvedčených postupov a príkladov dobrej praxe, šírenia inovácií a zlepšovania spolupráce medzi ľuďmi, projektmi a vidieckymi oblasťami.

Spolupráca

Spolupráca znamená viac než len vytvorenie siete. Spolupráca medzi MAS znamená, že MAS sa podieľa na realizácii spoločného projektu s inou MAS v rámci SR alebo s MAS z členského štátu, príp. partnerstvom vo vidieckom území z tretích krajín. Projekty spolupráce musia obsahovať konkrétny spoločný projekt, ideálne riadený pod spoločnou štruktúrou.

Spolupráca by mala poskytovať prístup k novým myšlienkam, poučenie sa od iných regiónov alebo krajín, stimulovať a podporovať inovácie, získavať prostriedky a zručnosti na zlepšenie implementácie. Konkrétne projekty spolupráce by mali mať za výsledok skutočnú "pridanú hodnotu" pre územie MAS. Rozvíjanie ďalšej spolupráce medzi MAS a šírenie výsledkov dobrej praxe na národnej úrovni bude prebiehať aj prostredníctvom Siete SPP, ktorej členmi budú MAS.

Cieľom intervencie LEADER je:

- docieliť udržateľný rozvoj vidieckych oblastí,
- znížiť rozdiely v životnej úrovni medzi vidieckymi a inými oblasťami a tým zamedziť vyľudňovaniu vidieka,
- rozvíjať kapacity a spoluprácu na miestnej úrovni s cieľom spoločného riešenia miestnych problémov,
- zabezpečiť infraštruktúru a vybavenosť vidieckych oblastí, tak aby sa zabezpečil ich ekonomický rozvoj,
- rozvíjať podnikanie na vidieku s cieľom udržať alebo vytvárať pracovné miesta a poskytovať služby tak, aby sa vidiek stal atraktívnym miestom na život a prácu,
- vytvárať podmienky na spoločenský, kultúrny a športový život na vidieku,
- zlepšiť životaschopnosť lesov, ktoré prispejú k zvyšovaniu environmentálnych funkcii lesa.

K naplneniu špecifického cieľa 8 bude prispievať intervencia LEADER prostredníctvom:

- LEADER: Implementácia stratégie miestneho rozvoja a projektov spolupráce , chod MAS a animácie – cieľom je realizácia jednotlivých priorít a aktivít definovaných v stratégiách miestneho rozvoja prijímateľmi projektov v rámci územia MAS a podpora projektov spolupráce medzi územiami MAS v rámci SR alebo územiami MAS v rámci členských štátov EÚ, príp. tretích krajín.
- LEADER: Chod MAS a animácie – cieľom je podpora na prevádzkovú a administratívnu činnosť MAS ako aj na náklady v súvislosti s oživovaním (animáciou) stratégie miestneho rozvoja.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Oprávnenosť žiadateľa (prijímateľa): Oprávneným žiadateľom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja je **verejno – súkromné partnerstvo s právnou subjektivitou** (občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER. Oprávnený žiadateľ projektov bude v súlade s definovanými oprávnenými žiadateľmi v rámci stratégie miestneho rozvoja (subjekty zo súkromného, občianskeho a verejného sektora

v zmysle podmienok v riadiacej dokumentácii podľa jednotlivých oblastí podpory a/alebo aktivít), ktoré musia pôsobiť na území MAS, t.zn. mať na území trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku. MAS môžu byť oprávneným žiadateľom a realizovať aj iné aktivity v rámci stratégie miestneho rozvoja v zmysle riadiacej dokumentácii pre implementáciu LEADER.

Podmienky oprávnenosti pre MAS:

- V rámci Implementácie stratégie miestneho rozvoja a spolupráce bude MAS pridelená finančná alokácia, ktorá zahŕňa výdavky na realizáciu projektov žiadateľov v rámci územia MAS, výdavky týkajúce sa chodu MAS a animácií, výdavky na realizáciu projektov spolupráce MAS.
- Vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude vychádzať z charakteristík územia MAS: **počet obyvateľov MAS, rozloha územia MAS, počet obcí MAS.**
- Vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude uvedený v riadiacej dokumentácii pre implementáciu LEADER.

Výber MAS:

Bude vyhlásená jedna výzva na výber MAS v rámci programového obdobia 2023-2027 rozdelená do 2 fáz:

Fáza 1: Splnenie kritérií oprávnenosti (inštitucionálne a funkčné riadenie MAS)

Oprávnený žiadateľ: verejno – súkromné partnerstvo s právnou subjektivitou (občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER.

Podmienky oprávnenosti pre MAS:

a) Počet obyvateľov verejno – súkromného partnerstva musí byť vyšší ako 15 000 a nižší alebo rovný 150 000.

b) Obec nesmie byť členom dvoch a viac verejno – súkromných partnerstiev v zmysle podmienok stanovených v riadiacej dokumentácii.

c) Hustota obyvateľstva celého územia verejno – súkromného partnerstva nesmie byť vyššia ako 150 obyv./km^2.

d) Z podpory sú vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000. Tieto môžu byť súčasťou verejno – súkromného partnerstva, ale nemôžu byť príjemcom podpory. Príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, avšak subjekty z ich území môžu byť príjemcom podpory. V prípade, ak je členom verejno – súkromného partnerstva obec s počtom obyvateľov nad 20 000, do počtu obyvateľov verejno-súkromného partnerstva sa započítava len 20 000 obyvateľov.

e) Z podpory sú vylúčené všetky krajské mestá s výnimkou prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5 000 obyvateľov (vrátane).

f) Musia byť predložené všetky doklady o formovaní územia verejno – súkromného partnerstva spolu so súhlasom všetkých zahrnutých obcí t. j. uznesenie zastupiteľstva všetkých obcí vyjadrujúce súhlas so zaradením do územia a prijatie obce ako člena MAS.

g) Minimálny počet obcí tvoriacich verejno – súkromného partnerstva je 15 (obce môžu byť zastúpené aj združením, príp. mikroregiónom). Ak je obec zastúpená združením, prípadne mikroregiónom, nemôže súčasne vystupovať ako samostatný člen verejno – súkromného partnerstva.

h) Verejno – súkromné partnerstvo má odborné a administratívne kapacity potrebné na vykonávanie stanovených úloh a má vytvorenú štruktúru orgánov a ich právomocí (riadiaci a implementačný proces) stanovené v riadiacej dokumentácii. Verejno – súkromné partnerstvo musí preukázať, že má jednoznačné postupy a dostatočne kvalifikovaný personal, aby sa zabezpečilo účinné riadenie stratégie miestneho rozvoja.

i) Verejno – súkromné partnerstvo je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv.

j) Členovia verejno – súkromného partnerstva musia pôsobiť na území MAS, t.z. mať na území trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku.

k) Územie verejno – súkromného partnerstva, na ktoré sa vzťahuje stratégia miestneho rozvoja, pokrýva súvislé územie ohraničujúce katastre všetkých zahrnutých obcí, akceptovanou výnimkou môže byť, ak je súvislosť územia prerušená vojenským obvodom.

l) V najvyššom orgáne MAS musí byť zastúpený minimálne 1 mladý človek vo veku od 18 - 40 rokov a minimálne 3 ženy ako členovia orgánu.

Fáza 2: Výber stratégií miestneho rozvoja (schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS)

Oprávnený žiadateľ: verejno – súkromné partnerstvo s právnou subjektivitou (občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER.

Predloženie stratégie miestneho rozvoja obsahujúcej aspoň prvky stanovené v nariadení EÚ 2021/1060, článok 32 ods. 1.

Hodnotiace kritériá pre schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS:

a) Budovanie partnerstva a postup zapojenia komunity do vypracovania stratégie miestneho rozvoja

Hodnotí sa postupnosť krokov vedúcich k vytvoreniu partnerstva, teda čo bolo podnetom k vzniku, popis spôsobu a zdôvodnenia výberu partnerov/členov MAS. Dôraz sa bude klásť na preukázanie vyváženosti a zostavenie partnerstva z geografického, sektorového, inštitucionálneho, sociálneho a ekonomického hľadiska. V súvislosti s tvorbou stratégie miestneho rozvoja sa bude preukazovať proces zapojenia rôznych cieľových skupín vo všetkých kľúčových fázach navrhovania stratégie miestneho rozvoja.

b) Analýza potrieb rozvoja a potenciálu danej oblasti

Hodnotí sa či SWOT analýza predstavuje základ pre stanovenie problémov, ktoré MAS chce prostredníctvom stratégie miestneho rozvoja prioritne riešiť. Zároveň sa dôraz bude klásť na zhodnotenie, či problémová analýza jasne a zreteľne identifikuje kľúčové problémy územia a ich prepojenie na potreby rozvoja z pohľadu potenciálu územia.

c) Hodnotenie kvality stratégie miestneho rozvoja (vypracovanie stratégie miestneho rozvoja s jasne formulovanými cieľmi a aktivitami, ktoré budú prispievať k podpore miestneho rozvoja)

Hodnotí sa prepojenosť analýzy potrieb na identifikované rozvojové priority, strategický cieľ a špecifické ciele. Hodnotí sa, či oblasti podpory reflektuje situáciu v území (audit zdrojov) a či sa umožňuje riešenie problémov územia a jeho rozvoj podľa jeho skutočných potrieb. Posudzuje sa hlavne, či navrhované spôsoby realizácie aktivít povedú k dosiahnutiu stanovených cieľov tak, aby zaručovali dlhodobú a trvalú udržateľnosť projektov aj po ukončení ich financovania. Zvolené oblasti podpory musia reflektovať identifikované kľúčové problémy, tak aby prispeli k ich riešeniu, prostredníctvom merateľných cieľových hodnôt výsledkov.

d) Inovácie na miestnej úrovni.

Hodnotí sa inovatívnosť v miestnom kontexte, ktorá prinesie pridanú hodnotu pre územie v nadväznosti na potrebu riešenia miestnych problémov a znalosti potrieb svojho územia.

e) Monitoring a hodnotenie

Hodnotí sa monitorovací a hodnotiaci rámec vrátane nastavenia spôsobu overovania monitorovacích ukazovateľov (preukázanie dosiahnutie zmeny oproti východiskovému stavu). MAS poskytnú informácie o systémoch a mechanizmoch, prostredníctvom ktorých sa budú zhromažďovať a spracovávať finančné údaje a údaje o výkonnosti súvisiacej so stanovenými ukazovateľmi a cieľmi.

f) Prínos stratégie k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia a napĺňaniu cieľov SP SPP

g) Doplnkovosť stratégie voči iným strategickým dokumentom na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni a príspevok k napĺňaniu jednotlivých ukazovateľov SPP

h) Začlenenie mladých ľudí, žien a zástupcov iných znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov do rozhodovacích orgánov MAS

Hodnotí sa začlenenie mladých ľudí vo veku od 18 – 40 rokov, žien a zástupcov iných znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov do rozhodovacích orgánov MAS (najvyšší orgán a výkonný orgán) a to v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 2021/1060, článok 32.

Podrobné hodnotiace kritériá pre schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS budú stanovené riadiacej dokumentácii pre implementáciu LEADER.

Výber stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou sa uskutoční v priebehu 12 mesiacov od dátumu rozhodnutia o schválení SP SPP v zmysle čl. 32 (3) nariadenia EÚ 2021/1060.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Cieľom Intervencie LEADER je podporovať aktivity vychádzajúce z prístupu na miestnej úrovni, ktorých cieľom je riešiť potreby jednotlivých subregionálnych oblastí MAS. V rámci Implementácie stratégie miestneho rozvoja budú oprávnené oblasti podpory, ktoré budú po výbere stratégii miestneho rozvoja rozpracované v riadiacej dokumentácii na základe potrieb MAS. Indikatívne oblasti podpory sú stanovené s ohľadom na výstupy SWOT analýzy a preto môžu priniesť pridanú hodnotu pre vidiek v súlade s cieľmi SPP. MAS sa rozhodnú v rámci svojich stratégii miestneho rozvoja, aké oblasti podpory budú implementovať tak, aby boli v súlade s miestnymi potrebami.

Subjekty z územia MAS budú oprávnené žiadať o podporu aj na úrovni národných výziev pre jednotlivé Intervencie SP SPP za podmienky využitia len jedného zdroja financovania daného výdavku. Projekty v rámci jednotlivých oblastí podpory, ktoré si MAS vo svojej stratégii miestneho rozvoja stanovia musia byť v súlade s príslušnými článkami nariadenia EÚ 2021/2115, musia zohľadňovať dohodnuté pravidlá komplementarity medzi ostatnými fondmi a EPFRV, ako aj dodržiavať podmienku, že rovnaký výdavok nesmie byť prefinancovaný z viacerých zdrojov.

Priorita 1: Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi poľnohospodárskymi a spracovateľskými subjektmi v miestnom kontexte

Podpora miestnych mikro a malých poľnohospodárskych a spracovateľských podnikov s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť prostredníctvom investícií, nových technológií, inovácií a digitalizácie. Podpora zameraná na väčšie prínosy spolupráce v miestnom kontexte, predovšetkým prostredníctvom prepojenia produkčnej funkcie poľnohospodárstva so sociálnou funkciou miestneho územia. Partnerstvo by malo pozostávať z minimálne 2 partnerov v rámci projektu.

Podpora bude zameraná aj na zabezpečenie sociálnej integrácie ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu uplatniť v iných odvetviach – znevýhodnené a zraniteľné skupiny obyvateľstva, napr. podpora sociálneho poľnohospodárstva.

Medzi oprávnené aktivity a investície patrí napr. stroje, prístroje a technológie, triedenie a balenie, manipulačné vozíky v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie miestne výrobky, investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní a pod. Podmienkou je preukázať pridanú hodnotu a prínos pre územie MAS.

Pre MAS je stanovená podmienka - na Prioritu 1 je možné vyčleniť maximálne 15 % finančných prostriedkov rozpočtu stratégie miestneho rozvoja na implementáciu projektov.

Priorita 2: Podpora podnikateľských aktivít s cieľom rozvoja vidieckeho hospodárstva

Zameranie na tvorbu pridanej hodnoty, pracovných príležitostí a príjmov s cieľom rozvoja vidieckej ekonomiky podporou podnikateľských aktivít prostredníctvom diverzifikácie, zakladaním nových a rozvojom existujúcich podnikov vo vidieckej oblasti. Sieťovaním a spoluprácou na miestnej úrovni podporiť spoluprácu medzi malými hospodárskymi subjektmi (mikropodnikmi) v odvetví poľnohospodárstva, v sektore lesného hospodárstva, cestovného ruchu a pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu a pod. Podporené môžu byť aj podniky zriadené v zmysle podmienok o sociálnej

ekonomike a sociálnych podnikoch.

Aktivita: Diverzifikácia ekonomických činností v poľnohospodárskych a lesníckych podnikoch

Aktivita: Zakladanie a rozvoj podnikov nepoľnohospodárskeho alebo nelesníckeho podniku vo vidieckej oblasti

Aktivita: Podpora agroturistiky, vidieckeho cestovného ruchu, ekoturistiky

Aktivita: Sieťovanie a spolupráca na miestnej úrovni medzi malými hospodárskymi subjektmi (mikropodnikmi)

Priorita 3: Rozvoj obcí, miestnej infraštruktúry, základných služieb a spoločenského a komunitného života

Cieľom Priority 3 je zatraktívniť vidiecke oblasti pre život obyvateľov na vidieku, vrátane podpory podnikania a zvýšenia návštevnosti.

Dôraz sa kladie na podporu rozvoja miestnej verejnej infraštruktúry napr.: cesty III. triedy, miestne komunikácie a miestnych základných služieb (služieb v oblasti voľného času a kultúry, občianska a technická vybavenosť, smart riešenia v nadväznosti na prístup ku kvalitným verejným službám a kvalitnej infraštruktúre s cieľom rozvoja inteligentného vidieka. Podpora sociálnych inovácií na vidieku má za cieľ vytvoriť adekvátne prostredie pre možnosť pracovného uplatnenia, napomáhania integrácii do spoločnosti alebo prostredníctvom vzdelávania a voľnočasových aktivít prispievať vzťahu k vidieku a prírode. Sociálne inovácie a podpora miestnych komunít je zameraná na realizáciu aktivít vzdelávania a trávenia voľného času, ochotníckej, divadelníckej, folklórnej činnosť, zvyšovania vzdelanostnej úrovne v oblasti životného prostredia, budovania environmentálneho povedomia, ochrany prírody, ekologickej výchovy, krajinotvorby, zachovanie tradícií, podnikania a pod.

Súčasťou podpory môžu byť aj investície, ktoré plnia doplnkovú funkciu s jednoznačnou pridanou hodnotou súvisiacou s energetickou úsporou, napríklad využívanie technológií, ktoré budú viesť k úsporám energií alebo investície, ktoré súvisia so zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov zamerané na technické, energetické alebo technologické vybavenie a zariadenia objektu (napr. výmena vykurovacích kotlov, vykurovacích telies, potrubných vnútorných rozvodov a vnútorných inštalačných rozvodov – voda, elektrina, plyn a ich častí; inštalovanie solárnych panelov tam, kde je to vhodné a pod.) Avšak projekty, ktorých jediným cieľom je podpora obnoviteľných zdrojov energie, nie je v rámci priority oprávnená, nakoľko podpora bude poskytovaná prostredníctvom iných nástrojov v rámci Slovenska.

<u>Aktivita: Rozvoj miestnej verejnej infraštruktúry</u>

V prípade miestnej infraštruktúry, ktorá sa týka ciest sú oprávnené len cesty, ktoré majú spravidla miestny význam.

Podporované by mali byť tie investície, ktoré jednoznačne preukazujú dôležitosť konektivity (prepojenosti) a zabezpečenie zvýšenia dostupnosti kultúrnych, prírodných pamiatok, rekreačných zariadení a iných miestnych špecifík charakteristických pre územie. Dostupnosť lokalít bude zabezpečená zlepšením technického stavu existujúcich ciest III. triedy/miestnych komunikácií. V prípade vzdialenejších oblastí predstavujú jediný dostupný prístup do unikátnych lokalít, pričom majú potenciál zvýšiť návštevnosť, čo predstavuje stimul pre rozvoj trvalo udržateľného cestovného ruchu.

Miestne komunikácie majú uľahčovať osídlenie (prístupnosť by mala znížiť mieru odlivu spôsobeného zlou dostupnosťou územia) a musia vyhovovať potrebám miestnej dopravy, prípadne poľnohospodárskej dopravy, a pod.

Aktivita: Rozvoj miestnych základných služieb obcí.

Aktivita: Sociálny alebo komunitno-prospešný cieľ zameraný na riešenie sociálneho vylúčenia a nezamestnanosti, marginalizované komunity, začlenenie migrantov, podporu žien, mládeže a aktívne starnutie na vidieku.

Priorita 4: Podpora sociálno – ekonomického zdieľania vertikálnych služieb na území MAS

Cieľom je, aby na úrovni MAS došlo k integrácii aktivít prostredníctvom spoločného zdieľania strojov a zariadení. Zámerom je podporiť spoluprácu pri vykonávaní každodenných činností v rozsahu, ktorý nedosahujú partneri, pokiaľ pôsobia samostatne. Očakáva sa, že sa podnieti lepšia integrácia v území MAS nakoľko spoločným zdieľaním strojov a zariadení sa podporí efektivita nadobudnutých statkov v územne vymedzenej subregionálnej oblasti.

Podpora je zameraná na zdieľanie strojov a zariadení, ktoré súvisia s poskytovaním služieb verejno – prospešného charakteru, ako napr.: zariadenia na komunálnu techniku, zariadenia na údržbu zelene a zimnú údržbu ciest/miestnych komunikácií a chodníkov, a pod.

Podmienky oprávnenosti v rámci Implementácie stratégie miestneho rozvoja pre oprávnených žiadateľov projektov (podľa relevantnosti k oblasti podpory):

Podmienky oprávnenosti stanovené RO v súlade s nariadením EÚ 2021/2115 a vykonávacím nariadením EÚ a v prípade operácií, ktoré sa týkajú investícií, musia byť splnené kritériá podľa čl. 73.

Oblasť podpory **chod MAS a animácie** budú oprávnené nasledovné aktivity, ktoré súvisia s vykonávaním činností v súlade s čl. 33, ods.2 nariadenia (EÚ) 2021/1060**:**

1. prevádzkové náklady MAS spojené s implementáciou stratégie miestneho rozvoja:
    1. personálne a administratívne náklady súvisiace s administratívnou činnosťou v rámci MAS,
    2. štúdie a analýzy dotknutého územia zamerané na aktualizáciu stratégie,
    3. prevádzková činnosť,
    4. vypracovanie stratégie miestneho rozvoja,
    5. monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia stratégie miestneho rozvoja,
    6. vedenie zložiek projektov a uchovávanie dokladov,
    7. vzdelávanie zamestnancov a členov MAS zamerané na rozširovanie vedomostí a v rámci riadenia, manažmentu, zlepšenia kvality zručností ľudského kapitálu pri vykonávaní stratégie miestneho rozvoja,
    8. sieťovanie MAS,

2. animácia MAS:
    1.
    1. publicita, propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a o stratégii miestneho rozvoja,
    2. výmena informácií medzi miestnymi aktérmi,
    3. informačné akcie pre širokú verejnosť zamerané na poskytovanie informácií a zručností pri príprave žiadosti,
    4. informačné akcie pre členov MAS a verejnosť s cieľom osvojovania príkladov dobrej praxe pre účely rozširovania vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie miestneho rozvoja zamerané na: posilnenie miestneho partnerstva, aktivizáciu územia, rozvíjanie spolupráce, participatívne metódy zamerané na mobilizáciu aktérov územia, manažment pre udržateľnosť projektov a efektívne riadenie projektov a pod.,
    5. vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov.

Podmienky oprávnenosti v rámci oblasti podpory **Chodu MAS a animácii**:

Podmienky oprávnenosti stanovené RO v súlade s nariadením EÚ 2021/2115 a vykonávacím nariadením EÚ.

Celkové náklady na chod MAS a animačné náklady nesmú presiahnuť 25% celkových verejných

výdavkov na implementáciu stratégie miestneho rozvoja.

Oblasť podpory **vykonávanie projektov spolupráce**
Cieľom je stimulovať MAS k spolupráci v rámci členských krajín tak, aby sa vytvorili integrované prístupy k miestnemu rozvoju, rozšíriť miestne pohľady a zlepšiť tak vykonávanie stratégii miestneho rozvoja, priniesť do územia nové poznatky, zvýšiť inovačný charakter činností miestneho rozvoja a prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti prostredníctvom budovania kapacít a nových partnerov, šírením inovácií, know-how a nových zručností v rámci marketingu a propagácie služieb a produktov, investícií súvisiacich so zvýšením atraktívnosti a propagácii objektov kultúrneho a prírodného dedičstva, podporou vidieckej turistiky vo väzbe na lokálne, resp. regionálne špecifické atraktivity, budovaním kapacít v rámci prenosu praktických skúseností pri rozvoji vidieka, prevádzkovou činnosťou súvisiacou s realizáciou projektu spolupráce. Výber projektov spolupráce bude vykonávať MAS.

Podporené budú 2 typy spolupráce:

1. Národná – MAS, ktorá je vybraná a schválená na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v období 2023-2027 v spojení s inou schválenou MAS,
2. Nadnárodná – MAS, ktorá je vybraná a schválená na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v období 2023-2027 v spojení s inou schválenou MAS v EÚ, ktorá realizuje stratégiu miestneho rozvoja území EÚ a/alebo území tretích krajín (uplatňuje sa podmienka, že musí pôsobiť na vidieckom území).

Výber projektov spolupráce bude v kompetencii MAS v zmysle podmienok riadiacej dokumentácie.
MAS je povinná realizovať minimálne 2 projekty národnej a/alebo nadnárodnej spolupráce.

Podmienky oprávnenosti v rámci oblasti podpory vykonávanie projektov spolupráce:
Podmienky oprávnenosti stanovené RO v súlade s nariadením EÚ 2021/2115 a vykonávacím nariadením EÚ.

Ďalšie podmienky:

- MAS je povinná stanoviť bodovacie kritéria pre výber projektov, ktoré zabezpečia podporu kvalitných projektov, pričom zahrnie aj nasledovné kritériá/princípy v závislosti od typu oblasti podpory. Stanovením vlastných bodovacích kritérií pre výber projektov zo strany MAS sa zabezpečí pridaná hodnota LEADER.
- V najvyššom orgáne MAS musí byť zastúpený minimálne 1 mladý človek vo veku od 18 – 40 rokov a minimálne 3 ženy ako členovia orgánu.

Monitorovanie a hodnotenie stratégie miestneho rozvoja
Monitorovanie a hodnotenie je potrebné na posúdenie, či sú napĺňané ciele stratégie miestneho rozvoja. MAS vypracuje monitorovanie a hodnotenia stratégie miestneho rozvoja na základe vlastných stanovených ukazovateľov, ktoré majú prispieť k napĺňaniu stratégie miestneho rozvoja. Zároveň v stratégii miestneho rozvoja bude vypracovaný hodnotiaci rámec (plán, druhy a postupy hodnotenia stratégie, spôsob zapracovania výsledkov hodnotenia do stratégie).V rámci sebahodnotenia MAS nastaví postupy vrátane popisu spôsobov overovania, frekvencie a získavania monitorovacích ukazovateľov v nasledovných oblastiach:

- implementácie stratégie miestneho rozvoja vrátane 7 kľúčových znakov LEADER,
- implementačného procesu,
- riadiaceho procesu,
- propagácie a vzdelávanie členov MAS.

Riadiaci orgán na programovej úrovni nastaví povinné ukazovatele, a to základe schválených stratégií

miestneho rozvoja, ktoré identifikujú ďalšie ukazovatele výsledku do ktorých sa očakáva, že LEADER prispeje na úrovni SP SPP.

Neoprávnené výdavky:

Oblasti podpory v rámci stratégie miestneho rozvoja

- výdavky neuvedené v stratégií miestneho rozvoja príslušnej MAS;
- nákup práv na poľnohospodársku výrobu;
- nákup platobných nárokov;
- nákup pôdy v hodnote presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov;
- nákup hospodárskych zvierat, jednoročné rastliny a ich výsadba;
- úroková sadzba dlhu, s výnimkou grantov poskytovaných vo forme dotácie úrokovej sadzby alebo dotácie záručného poplatku;
- nákup pôdy (ak relevantné);
- daň z pridanej hodnoty okrem prípadov, ak nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych predpisov o DPH;
- bankové poplatky, úroky z úveru, finančné pokuty, súdne výdavky, výdavky spojené so zriadením záložného práva;
- výdavky, ktoré nespadajú pod činnosti uvedené v Klasifikácii ekonomických činností (SK NACE) v zmysle podmienok riadiacej dokumentácie;
- výdavky na vlastnú prácu žiadateľa;
- výdavky na podporu spolupráce medzi dodávateľskými reťazcami produktov rybolovu a akvakultúry;
- vzdelávacie aktivity, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl, (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia), jazykové kurzy;
- poradenské a konzultačné služby;
- zalesňovanie po ťažbe;
- investície do zariadení, ktorých hlavným účelom je výroba a čerpanie energie z obnoviteľných zdrojov;
- investície na priemyselného spracovanie dreva;
- výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii ako neoprávnené výdavky;
- výdavky vynaložené pred podaním žiadosti o NFP na MAS.

Oblasť podpory Chod MAS a animácie

- vzdelávacie aktivity, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni stredných, vyšších a vysokých škôl, (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia), jazykové kurzy,
- výdavky vynaložené pred podaním žiadosti o schválenie stratégie miestneho rozvoja a udelenie štatútu MAS (okrem výdavkov na vypracovanie stratégie miestneho rozvoja územia),
- DPH s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH,
- výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii pre implementáciu LEADER ako neoprávnené výdavky.

Oblasť podpory Vykonávanie projektov spolupráce

- vzdelávacie aktivity, ktoré sú organizované v rámci existujúceho školského systému na úrovni

stredných, vyšších a vysokých škôl, (vrátane špecializačného a kvalifikačného štúdia), jazykové kurzy;

- DPH s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH;
- výdavky uvedené v riadiacej dokumentácii pre implementáciu LEADER ako neoprávnené výdavky.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☑ paušálne sumy

☑ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Grant:

(a) úhrada oprávnených nákladov skutočne vynaložených príjemcom

(b) jednotkové náklady

(c) paušálne financovanie

(d) paušálne sumy

Sumy pre formy grantov uvedené v písmenách b), c) a d) sa určia jedným zo spôsobov uvedených v čl. 44 ods. 2 podľa čl. 83 ods. 2 nariadenia EÚ 2021/2115.

V rámci stratégie miestneho rozvoja sa budú uplatňovať nasledujúce zjednodušené formy vykazovania výdavkov:

a) štandardná stupnica nákladov tzv. katalóg cien (čl. 83, ods.2, písm. a), (i), (ii),

b) jednorázová platba schválená na základe návrhu rozpočtu, tzv. „draft budget“ (čl. 83, ods.2, písm. b),

c) paušálne financovanie (čl. 83, ods.2, písm. d).

Štandardná stupnica nákladov a jednorazová platba sa bude aplikovať v rámci Priority 1. Možnosti sú alternatívne, tzn. pre jednu operáciu sa nemôžu kombinovať.

Jednorazová platba sa bude aplikovať v rámci Priority 1, Priority 2, Priority 3 a Priority 4 (nevzťahuje sa na mäkké aktivity, ktoré súvisia napr. so vzdelávaním, školeniami a majú súvis s využívaním zamestnancov na realizáciu týchto aktivít).

Paušálne financovanie sa bude aplikovať v rámci Priority 2, Priority 3 a Priority 4, avšak vzťahuje sa na mäkké aktivity, ktoré súvisia napr. so vzdelávaním, školeniami a majú súvis s využívaním zamestnancov na realizáciu týchto aktivít.

Oblasť podpory Chod MAS a animácie: paušálne financovanie všetkých nákladov (nepriame náklady

spojené s riadením implementácie stratégie CLLD vrátane animácií) okrem priamych nákladov na zamestnancov (osobné náklady).

Oblasť podpory Vykonávanie projektov spolupráce: paušálne financovanie všetkých nákladov (nepriame náklady spojené s riadením implementácie stratégie CLLD vrátane animácií) okrem priamych nákladov na zamestnancov (osobné náklady).

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

Miera podpory bude stanovená pre jednotlivé oblasti podpory v súlade s mierami podpory za podmienok právneho rámca EÚ a SR.

V rámci stratégie miestneho rozvoja sa budú uplatňovať zjednodušené formy vykazovania výdavkov.
Paušálne financovanie všetkých nákladov - suma sa vypočíta ako 40 % priamych nákladov na zamestnancov.

Výška podpory pre projekty v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja:
Projekty zamerané na investície: 85% v súlade s čl. 73, písm. 4b nariadenia EÚ č. 2021/2115:

- mikro a malé podniky
- cirkvi a náboženské spoločnosti, fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení
- občianske združenia, sociálne podniky, neziskové organizácie

Projekty zamerané na neproduktívne investície: 100% v súlade s čl. 73, písm. 4c (iv) nariadenia EÚ č. 2021/2115:

- mikro a malé podniky
- cirkvi a náboženské spoločnosti, fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení
- občianske združenia, sociálne podniky, neziskové organizácie
- obce, obecný podnik so 100% účasťou obce, združenia obcí s právnou subjektivitou.

Projekty zamerané na investície, ktoré majú neziskový charakter: 100%

- cirkvi a náboženské spoločnosti, fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: súkromných vlastníkov a ich združení
- občianske združenia, sociálne podniky, neziskové organizácie
- obce, obecný podnik so 100% účasťou obce, združenia obcí s právnou subjektivitou

Nezisková investícia – investícia vo verejnom záujme, z ktorej prípadné príjmy sa nesmú použiť v prospech prijímateľa, ale sa musia použiť v celom rozsahu len na zabezpečenie prevádzky investície.

Výška podpory pre oblasť podpory Chod MAS a animácie: 100%.
Výška podpory pre oblasť podpory Vykonávanie projektov spolupráce (projekt musí mať neziskový charakter): MAS: 100%.

- *Maximálna výška NFP pre projekty* v rámci stratégie miestneho rozvoja je stanovená na 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt (nevzťahuje sa na projekty spolupráce MAS).
- *Maximálna výška NFP pre projekty* projekty spolupráce MAS je stanovená na 30 000 EUR.

V rámci niektorých oblastí podpory sa na projekty bude poskytovať zálohová platba do výšky 50% oprávnených nákladov.

Schéma de minimis

Pre každú pomoc poskytnutú v rámci jednotlivých priorít a oblastí podpory, ktorá nespadá do rozsahu čl. 42 ZFEÚ, bude vypracovaná schéma minimálnej pomoci v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č.1407/2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 ZFEÚ na pomoc de minimis.

Dodatočné vysvetlenie

Režim a podmienky uplatňovania výdavkov budú uvedené v riadiacej dokumentácii.

Možnosti zjednodušených nákladov

Je záujem pokračovať vo využívaní paušálneho financovania prevádzkových a animačných nákladov, ako aj rôznych ďalších možností zjednodušeného vykazovania výdavkov v rámci projektov (ako sú jednotkové náklady, paušálne sumy a metóda návrhu rozpočtu) v súlade s vyhl. č. 2021/2115:

1. Podľa článku 83 ods. 1 písm. c) paušálne platby za projekty, ktoré budú vychádzať z návrhu rozpočtu na definovaný výstup (cieľ projektu). Tento prístup uľahčí predkladateľom projektovej činnosti nižšej hodnoty zjednodušenie procesu podávania žiadostí, keďže výrazne zníži administratívnu záťaž. Ako je uvedené v článku 83 ods. 2 písm. b), sumy grantov budú založené na spravodlivej, spravodlivej a overiteľnej metóde výpočtu s použitím návrhov rozpočtov zostavených od prípadu k prípadu a odsúhlasených ex ante orgánom vyberajúcim operáciu.

2. Ďalej sa uvažuje o zavedení jedného z bežných paušálnych spôsobov financovania administratívnych nákladov a animácie. Sumy splatných grantov by sa zakladali na článku 83 ods. 2 písm. c) a používali by spravodlivú, spravodlivú a overiteľnú metódu výpočtu v súlade s pravidlami uplatňovania paušálnych sadzieb uplatniteľnými v politikách Únie na podobný typ operácie.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☑ Áno ☐ Nie ☐ Zmiešané

Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci: **Áno**

Druh nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť pri schvaľovaní: **de minimis**

Suma EPFRV (€): 63 095 100,34

Národné spolufinancovanie (€): 36 928 838,06

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☑ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Aká je pridaná hodnota prístupu v rámci iniciatívy LEADER z hľadiska rozvoja vidieka?

Pridaná hodnota prístupu LEADER pre rozvoj vidieka je v prístupe vedeného komunitou alebo prístupe „zdola nahor“ k riešeniu miestnych problémov. To zahŕňa občanov na miestnej úrovni, ktorí rozvíjajú reakcie na sociálne, environmentálne a ekonomické výzvy, ktorým dnes čelia. Pridanú hodnotu LEADER na programovej úrovni možno vyjadriť ako zlepšený sociálny kapitál, zlepšené riadenie a lepšie výsledky a vplyvy v porovnaní s výhodami, ktoré by sa dosiahli bez použitia tejto metódy.

Prvok sociálneho kapitálu stavia na už zavedených sieťach, ako aj na dôvere a spolupráci medzi MAS. Pridanú hodnotu sociálneho kapitálu možno dosiahnuť aj budovaním a rozvíjaním kapacít miestnych aktérov (príjemcov a komunít). Zahŕňa účasť všetkých zainteresovaných strán na prístupe „zdola nahor“, ktorý umožňuje zlepšenie vedomostí, zručností a rozvoj odbornej prípravy. Tento prístup môže mať lepšie výsledky pre komunity a pomáha im dosiahnuť ciele stanovené v ich stratégiách.

MAS sa vyzývajú, aby zabezpečili vyváženú účasť žien a mladých ľudí v rozhodovacích orgánoch MAS. V prípade potreby bude sieť SPP zvyšovať povedomie o zlepšení rodovej vyváženosti a účasti žien.

Otvorené a transparentné rozhodovanie ako súčasť procesu výberu stratégií a postupov MAS svedčí o dobrej správe vecí verejných. V tejto súvislosti bude potrebná silná a koherentná komunikácia vo všetkých fázach, aby sa zabezpečila implementácia a hladká interakcia medzi kľúčovými hráčmi LEADER. MAS musia zabezpečiť, aby sa všetky rozhodnutia prijímali transparentným a inkluzívnym spôsobom, pričom musia zabezpečiť, aby pri ich rozhodovaní bola zastúpená taká široká škála záujmov,

aby sa zabezpečila efektívna činnosť MAS. Zlepšené riadenie na miestnej úrovni v rámci všetkých úrovní procesu LEADER môže mať skutočné a merateľné výsledky v oblastiach, ako je budovanie kapacít pre zamestnancov MAS, vytváranie sietí a služby, ktoré MAS ponúkajú potenciálnym príjemcom. To v konečnom dôsledku povedie ku kvalitnejším projektom pre komunity prostredníctvom zvýšenej animácie, lepšej udržateľnosti a pracovných príležitostí, ktoré sa objavia v dôsledku cieľov stanovených stratégií.

Pridaná hodnota implementácie LEADER sa prejaví v zlepšenom sociálnom kapitále na miestnej úrovni prostredníctvom nasledovných aspektov:

- koordinácia rozvoja svojho územia za účasti obyvateľov aj členov MAS,
- vypracovanie stratégie miestneho rozvoja za účasti verejnosti (občania, podnikatelia, samospráva, profesné a záujmové skupiny, zástupcovia jednotlivých sektorov a pod.) a projekty, ktoré z nej vyplývajú vychádzajú priamo z komunity, podnecovanie osôb, ktoré nie sú prijímateľmi, k tomu, aby sa zúčastnili na procese rozvoja realizáciou projektov, ktoré naplnia potreby územia),
- definovanie úloh a zodpovednosti jednotlivých orgánov na miestnej úrovni s cieľom zabezpečiť realizáciu stratégie miestneho rozvoja, (zmeny správania miestnych aktérov zapojených do týchto činností, vzájomná komunikácia),
- navrhovanie a schvaľovanie jednotlivých orgánov MAS, manažment/manažéra územia, (zvýšenie dôvery medzi aktérmi na území MAS),
- zabezpečenie pravidelného monitorovania (poskytovanie informácii ako napr. zlepšiť vykonávanie činností MAS, poskytnutie informácii o projektoch priamo miestnym stakeholderom a ich prínos pre miestnu ekonomiku),
- vytváranie a podpora sieťovania a spolupráce (oblasť podpory vykonávanie projektov spolupráce) čím sa sa posilňuje vzájomná podpora a dôvera v rámci partnerstva MAS na všetkých úrovniach,
- realizácia efektívnej správu finančných prostriedkov a investícií v území, nakoľko o projektoch rozhodujú miestni aktéri prostredníctvom zapojenia socio – ekonomických partnerov v rozhodovacích procesoch (spolupráca verejného, súkromného a občianského sektora),
- posilňovanie dosahov projektov podporených stratégiou miestneho rozvoja na územie z dôvodu nižšej prahovej hodnoty na získanie prístupu k financovaniu (maximálna podpora 100 000 EUR), projekty zodpovedajú presne potrebám príslušného územia MAS, jedinečnosť projektov, jednoduchší systém rozhodovania o projektoch v porovnaní s inými režimami podpory, rozšírenie skupiny možných príjemcov a zvýšená mobilizácia na miestnej úrovni, aby sa zúčastnili na procese rozvoja územia.

Opíšte, ako sa budú zabezpečovať základné požiadavky a zásady súvisiace s prístupom v rámci iniciatívy LEADER prostredníctvom modelu vykonávania

Implementáciou Intervencie LEADER sa na miestnej úrovni budú spájať rôzne projekty a myšlienky, aktéri i zdroje, ktoré prispejú k rozvoju územia, t. z. prostredníctvom aktívnych ľudí, ktorí svoje územie a obyvateľov dôkladne poznajú, sa v území podarí realizovať projekty menšieho charakteru, ktoré by sa často prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev nerealizovali. Základné požiadavky a zásady súvisiace s prístupom LEADER budú zabezpečené nasledovným modelom:

V území vzniknú miestne akčné skupiny ako partnerstvá spájajúce subjekty verejných a súkromných záujmov, ktoré budú rozhodovať o prideľovaní finančných prostriedkov na realizáciu projektov v zmysle povinností a úloh vyplývajúcich z nariadenia(EÚ) 2021/1060. Počet obyvateľov MAS musí byť vyšší ako 15 000 a nižší alebo rovný 150 000. MAS zároveň musí byť zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv a územie MAS, na ktoré sa vzťahuje stratégia miestneho rozvoja, pokrýva súvislé územie, spoločensky súdržné, pre ktoré sa vypracuje na základe poznania silných a slabých stránok, hrozieb a príležitostí endogénneho potenciálu a identifikácie hlavných problémov stratégia miestneho rozvoja.

Zapojením miestnych aktérov ako obyvateľstva, ekonomických a záujmových skupín a reprezentantov verejných a súkromných inštitúcií sa realizácia stratégií miestneho rozvoja a následných projektov bude implementovať prístupom zdola nahor. Intervencia LEADER podporí aj novátorské prístupy k rozvoju vidieckych oblastí v SR, nakoľko MAS sú v rozhodovaní o aktivitách, ktoré chcú podporiť, slobodné

a flexibilné, za splnenia určitých podmienok EÚ a SR legislatívy. Výmena dosiahnutých výsledkov, skúseností a know-how medzi MAS, vidieckymi oblasťami, správami a organizáciami zainteresovanými na rozvoji vidieka v SR a v rámci EÚ bude dosiahnutá prostredníctvom realizácie animácií v rámci chodu MAS a projektmi spolupráce. Spolupráca medzi MAS bude dosiahnutá aj realizáciou spoločných projektov spolupráce na národnej a nadnárodnej úrovni.

Plánuje sa podpora z viacerých fondov EÚ?

☐ Áno ☑ Nie

Bude sa uplatňovať možnosť hlavného fondu?

☐ Áno ☑ Nie

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Oprávnené činnosti v rozsahu poľnohospodárstva sú v súlade s ods. 11 prílohy 2 k dohode WTO o poľnohospodárstve.

Aktivity rešpektujú všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované.

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.37; R.38	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja

Vysvetlenie, prečo jednotný princíp nie je možný:

V rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja, chod MAS a animácie bude MAS pridelená finančná alokácia, ktorá zahŕňa výdavky na realizáciu projektov žiadateľov v rámci územia MAS, výdavky týkajúce sa chodu MAS a animácií a výdavky na projekty spolupráce MAS. Jednotný princíp pre uplatnenie jednoktovej sumy sa nebude aplikovať, pretože výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS bude vychádzať z charakteristík príslušného územia MAS: **počet obyvateľov MAS, rozloha územia MAS, počet obcí MAS.**

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.31 (jednotka: Stratégie)	0,00	65,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	65,00
SPOLU	O.31 (jednotka: Stratégie)	0,00	65,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	65,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	16 670 657,00	20 004 788,00	33 341 313,00	38 342 510,00	41 676 641,00	16 670 657,00	166 706 566,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	10 529 187,00	12 635 024,00	21 058 373,00	24 217 129,00	26 322 966,00	10 529 187,00	105 291 866,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00							0,00
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)	0,00							0,00
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00							0,00
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)	0,00							0,00

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00							0,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)	0,00							0,00

77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva

Kód intervencie (členský štát)	77.2
Názov intervencie	Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva
Typ intervencie	COOP(77) – Spolupráca
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.1. Počet projektov operačnej skupiny európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP)
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.1	Zvýšenie úrovne výmeny znalostí a miery inovácií v pôdohospodárstve	Vysoká	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.2 Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)
R.28 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora implementácie projektov operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva pre pôdohospodársku produktivitu a udržateľnosť. Projekt operačnej skupiny je zameraný na rozvoj inovačných riešení v pôdohospodárstve. Inovácie sa týkajú vstupov, procesov, postupov, alebo výstupov z poľnohospodárskej činnosti, alebo vývoja, či spracovania poľnohospodárskych produktov alebo obhospodarovania lesov, ako aj tých, ktoré súvisia s inými cieľmi SPP. Témy projektov vychádzajú z aktuálnych potrieb z praxe. Projekt musí prispievať aspoň k jednému zo špecifických cieľov Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Projekt operačnej skupiny má jasne zadefinovaný akčný plán, postup riešenia a predpokladané výsledky. Operačné skupiny môžu pôsobiť na nadnárodnej úrovni, pričom sa kladie dôraz na spoluprácu s operačnými skupinami iných členských štátov, ktoré sa danej

problematike venovali. Operačné skupiny šíria plány a výsledky svojich projektov, najmä prostredníctvom národnej a európskej siete Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Šírenie povedomia, propagácia a desiminácia ako i sprievodné podujatia prenosu znalosti budú oprávnené počas celej implementácie projektu operačnej skupiny EIP. Hlavným zámerom je, aby operačné skupiny EIP boli počas implementácie projektu čo najviac aktívne, šírili povedomie o projekte, význame spolupráce či priebežných výsledkov. Do projektu operačnej skupiny môžu vstupovať i pôdohospodárski poradcovia a to už aj v štádiu – kreovania operačnej skupiny, na základe skúseností a podnetov získaných počas poskytovaných služieb. Prostredníctvom intervencie 78.2 môžu poradcovia koordinovať prípravu projektu operačnej skupiny EIP. Poradcovia môžu počas realizácie projektu pôsobiť aj ako koordinátori projektov, alebo v pozícii spolupracujúcich subjektov a externých konzultantov. Rovnako môžu vo fáze kreovania operačné skupiny ako aj vo fáze implementácie projektu využívať informácie o aktivitách európskych výskumno-inovačných partnerstiev a výstupoch podporených projektov Horizontu prostredníctvom Inovačno-transférového centra. Projekt operačnej skupiny sa zameriava na aspoň jednu z týchto oblastí:

- Prvovýroba poľnohospodárskych produktov.
- Spracovanie poľnohospodárskych produktov.
- Lesníctvo.

Pre zabezpečenie spolupráce a vytváranie operačných skupín nielen na úrovni SR bude existovať aj možnosť spolupráce s oprávnenými partnermi/odborníkmi zo zahraničia. Prioritou je podpora aktivít s dosahom na územie SR — z pohľadu investícií je nevyhnutná ich realizácia na území SR, pričom zdieľanie znalostí, networking, know-how a ďalšie rozvoj spolupráce je v tomto prípade neobmedzený (predpokladá sa však, že bude prínosom pre všetky zúčastnené strany)

Operačné skupiny so zahraničnými expertmi CAP oceňuje a tiež podporuje. V rámci projektu sú všetky náklady súvisiace s odborníkom oprávnené. Keďže štandardné hodinové ohodnotenie sa medzi európskymi krajinami líši a náklady na zahraničných expertov sú zvyčajne vyššie v dôsledku iných súvisiacich výdavkov (cestovné, náklady na ubytovanie) — tieto budú pokryté z rozpočtu projektu a maximálne oprávnené náklady projektu môžu byť prekročené.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

- Operačné skupiny budú posudzované predovšetkým podľa: personálnych kapacít (doplnkové znalosti relevantné pre cieľ projektu); vzťah k potrebám z praxe a prepojenia na špecifické ciele; miery zapojenosti členov operačnej skupiny do všetkých fáz projektu; miery využitia výsledkov projektu; spôsobu šírenia výsledkov projektu počas celého trvania projektu a aj mimo neho, najmä prostredníctvom kanálov, ktoré koncoví používatelia najviac využívajú
- Projekty budú vyberané podľa interaktívneho inovačného modelu ako je uvedené v čl. 127 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115:

a) rozvíjať inovatívne riešenia zamerané na potreby poľnohospodárov alebo lesníkov a zároveň riešiť vzájomné pôsobenie v rámci celého dodávateľského reťazca, ak je to užitočné;

b) združovať partnerov s doplňujúcimi so znalosťami, ako sú poľnohospodári, poradcovia, výskumní pracovníci, podniky alebo mimovládne organizácie, do cielenej kombinácie, ktorá je najvhodnejšia na dosiahnutie cieľov projektu,

c) spolurozhodovať a spoluvytvárať po celú dobu projektu

- Čo najväčšia integrácia poradcov
- Prioritné témy môžu byť nasledovné (príklady okrem základných nápadov na inovatívne projekty prichádzajúce prostredníctvom služieb na podporu inovácií):

o znižovanie emisií z poľnohospodárstva
o uhlíkové hospodárstvo
o spôsoby adaptácie na zmeny klímy
o udržateľné využívanie prípravkov na ochranu rastlín

- udržateľné využívanie hnojív
- možnosti zadržania vody v pôde
- efektívne využívanie vody
- zavádzanie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti
- Ochrana pôdy pred eróziou

Podmienky oprávnenosti:

- Všeobecné podmienky oprávnenosti spoločné pre viacej intervencií.
- Operačná skupina vypracuje plán inovačného projektu, ktorý je založený na interaktívnom inovačnom modeli, ako je uvedené v čl. 127 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115
- Integrácia do AKIS – registrácia projektu cez platformu Inovačného transferového centra, koordinácia s inými projektmi operačných skupín s podobným zameraním prostredníctvom Národného poľnohospodárskeho kompetenčného centra;.
- Výsledky a výstupy projektu operačnej skupiny sú voľne šíriteľné.
- Operačné skupiny EIP zabezpečia šírenie informácií o svojich plánoch a o výsledkov svojich projektov najmä prostredníctvom EU + Národnej siete SPP; koordináciu aktivít šírenia výsledkov zabezpečí kompetenčné centrum
- Projekt operačnej skupiny je zameraný na aspoň jeden špecifický cieľ SPP.
- Operačná skupina pozostáva min. z 2 neprepojených subjektov.
- Operačná skupina pozostáva min. z 1 subjektu vykonávajúceho podnikateľské činnosti v pôdohospodárstve.
- Operačná skupina má operatívny charakter, je kreovaná za účelom implementácie konkrétneho projektu s ľahko zrozumiteľnými výstupmi pripravenými na prax.
- Projekt operačnej skupiny je samostatný a ucelený projekt a je odlíšiteľný od iných prebiehajúcich aktivít spolupráce členov operačnej skupiny.

Rozsah oprávnených výdavkov projektov operačných skupín:

- Neinvestičné výdavky na založenie operačnej skupiny – sieťovanie a vypracovanie zámeru projektu.
- Investičné výdavky súvisiace s predmetom projektu, ktoré sú v súlade s investičnými intervenciami SP SPP.
- Neinvestičné výdavky súvisiace s fungovaním Operačnej skupiny EIP počas trvania projektu zahŕňajú zahraničných expertov, či výdavky na aktivity šírenia výsledkov projektu vrátane šírenia povedomia o obdobných projektoch riešených aj v zahraničí, ak je to užitočné pre Slovensko.
- Výdavky sa môžu realizovať aj v iných členských štátoch (za podmienky, že výsledky budú pre územie SR prínosom), pokiaľ sa vzťahujú na projekt operačnej skupiny vybranej na financovanie v rámci tejto intervencie

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Fyzické osoby a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, a/alebo v lesnom hospodárstve a iní aktéri, ktorí prispievajú k splneniu špecifických cieľov a prispievajú k naplňovaniu všeobecných cieľov SPP vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych organizácií, obcí, vedeckých a výskumných organizácií a poradenských subjektov v pôdohospodárstve. Oprávnení prijímatelia sú členmi operačnej skupiny.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných

povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)
Neuvádza sa
7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu
Forma podpory
☑ **Grant**
☐ **Finančný nástroj**

Typ platby
☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil
☐ jednotkové náklady
☑ paušálne sumy
☑ paušálne financovanie

Základ stanovenia

- Paušálne financovanie (flat rate financing) sa uplatní na financovanie nepriamych nákladov, a to vo výške 15% z oprávnených priamych nákladov na zamestnancov.
- Paušálne sumy (lump sums) budú stanovené spôsobom podľa čl. 83 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 2021/2115: návrhmi rozpočtov vypracovanými na základe jednotlivých prípadov a vopred odsúhlasenými poskytovateľom.

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

- Investície:
· Základná intenzita pomoci 65 %
· Neproduktívne investície: 100%
· Preventívne investície pred negatívnymi dôsledkami prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí alebo katastrofických udalostí: 100%

- Neinvestičné výdavky: 100%
Možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50% nenávratného finančného príspevku na investíciu

V prípade aktivít nad rámec výroby produktov Prílohy I ZFEÚ budú zohľadnené ustanovenia nariadení GBER a ABER.
De minimis bude uplatnená len na oblasť potravinárstva v BA kraji (kde nemôže byť uplatnená GBER).
ABER bude uplatnená pre oblasť lesníctva pre celú SR.

Dodatočné vysvetlenie

Predmetom projektu môže byť viacero druhov investícií, ako aj prevádzkové náklady. Priemerná jednotková suma je stanovená na základe skúseností z predchádzajúceho obdobia.
Pre túto intervenciu súvisiacu so strategickým prístupom AKIS sa rozpočtové prostriedky zvýšia, pokiaľ je to možné a potrebné v budúcich úpravách plánu SPP.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci
Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:
☐ Áno ☐ Nie ☑ Zmiešané
Vysvetlenie podporných činností mimo rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ

Intervencia nespadá do pôsobnosti článku 42 TFEU a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:Zmiešané – podporované činnosti môžu spadať do pôsobnosti článku 42 TFEU alebo mimo neho

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:
☐ Oznámenie ☑ GBER ☑ ABER ☑ de minimis
9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie
Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 11 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia rešpektuje všetky príslušné ustanovenia ods. 11 prílohy 2 Dohody WTO:

a) podmienky oprávnenosti sú jednoznačne nadefinované

b) výška podpory sa neodvíja od objemu produkcie

c) výška podpory sa neodvíja od cien produkcie

d) podpora sa poskytuje len na realizáciu investície a teda je časovo ohraničená

e) podpora nie je podmienená záväzkom príjemcu produkovať nejaké výrobky

f) výška podpory je nepresiahne hodnotu investície

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.1; R.28; R.3	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Výška podpory na projekt závisí od predmetu projektu (závisí od typu investície)

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.1 (jednotka: Projekty)	0,00	0,00	6,00	10,00	10,00	10,00	20,00	56,00
SPOLU	O.1 (jednotka: Projekty)	0,00	0,00	6,00	10,00	10,00	10,00	20,00	56,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	1 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	5 000 000,00	14 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	960 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	3 095 000,00	8 855 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

KNOW(78) - Výmena vedomostí a šírenie informácií

78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania

Kód intervencie (členský štát)	78.1
Názov intervencie	Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania
Typ intervencie	KNOW(78) – Výmena vedomostí a šírenie informácií
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.2 Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)
R.28 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.3 Podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré prostredníctvom SPP využívajú podporu na digitálne poľnohospodárske technológie

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Intervencia prostredníctvom rôznorodých vzdelávacích, informačných a demonštračných aktivít (dlhodobejšie prezenčné/online vzdelávacie kurzy, semináre, školenia + krátkodobé, jednorazové odborné

informačné akcie – workshopy, konferencie, demonštračné činnosti a pod.) prispeje ku kvalite ďalšieho odborného vzdelávania v sektore pôdohospodárstva.
Študijné materiály vytvorené pre tieto aktivity budú poskytnuté kompetenčnému centru AKIS pre sprístupnenie verejnosti.
Účasť na týchto aktivitách bude otvorená pre všetky subjekty a môže tak prispieť k rozvoju odborných znalostí pôdohospodárov ako i začatiu podnikania nových subjektov v pôdohospodárstve.

Rozsah tém vzdelávania: celoživotné odborné vzdelávanie zamerané na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a podnikanie na vidieku (pričom nepôjde o formálne vzdelávanie, ktoré je súčasťou školského systému).

Prioritné témy/oblasti zamerania vzdelávacích/informačných/demonštračných aktivít (príkladmo):

- vzdelávanie mladých farmárov,
- zadržiavanie vody v krajine,
- hospodárenie s pôdou prospešné pre krajinu a klímu,
- podpora vzniku odbytových organizácii výrobcov,
- precízne poľnohospodárstvo,
- sociálne poľnohospodárstvo,
- vytváranie flexibilných foriem práce v pôdohospodárstve
- možnosti začatia a rozvíjania podnikania žien v poľnohospodárstve s dôrazom na aspekt skĺbenia rodinného a profesného života
- ekologické poľnohospodárstvo,
- udržateľné využívanie prírodných zdrojov,
- ochrana životného prostredia, environmentálne vzdelávanie a budovanie povedomia,
- udržateľné, nízko-uhlíkového a obehové biohospodárstvo,
- uplatňovanie dobrých životných podmienok zvierat,
- prírode blízke hospodárenie v lesoch,
- záchrana lesných generických zdrojov,
- obnova potenciálu lesa,
- zlepšenie stavu biotopov NATURA 2000,
- vodozádržné funkcie lesov,
- zlepšenie konkurencieschopnosti a obhospodarovania lesov malých výmer,
- záchrana lesných genetických zdrojov,
- vzdelávanie v oblasti inovácií,
- digitalizácia poľnohospodárstva,
- multifunkčné poľnohospodárstvo,
- klimaticky odolné poľnohospodárstvo,
- zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov prostredníctvom zavádzania technologických a netechnologických inovácií,
- welfare riešenia v živočíšnej výrobe,
- riešenia pre adaptáciu na klimatickú zmenu,
- sieťovanie a spolupráca v lokálnych produkčných reťazcoch.
- výsledky projektov operačných skupín EIP
- zdravá výživa
- generačná výmena v pôdohospodárstve

Doplnkovosť:

- podpora v rámci tejto intervencie je synergická s ostatnými intervenciami Strategického plánu. Žiadatelia budú informovaní, že aktivitu deklarovanú v žiadosti o platbu z jednej intervencie Strategického plánu nemožno deklarovať na podporu z inej intervencie, iného fondu EÚ alebo nástroja Únie, ani z akejkoľvek národnej podpory. Administratívne kontroly na elimináciu rizika dvojitého financovania bude vykonávať platobná agentúra.
- intervencia zvyšovaním kvalifikácie subjektov pôsobiacich v sektore pôdohospodárstva prispieva k zlepšeniu implementácie ostatných intervencií SP SPP,
- z alokácie bude 20% vyčlenených na vzdelávanie mladých poľnohospodárov.
- vzdelávacie aktivity sa môžu zameriavať na šírenie výsledkov z projektov operačných skupín EIP (napr. zahrnutie tematickej prednášky/demonštrácie do vzdelávacej aktivity, pričom lektorom môže byť jeden z členov operačnej skupiny EIP)
- ako lektori vzdelávacích aktivít prípadne prijímatelia nenávratného finančného príspevku v rámci intervencie môžu pôsobiť aj poradcovia (zaradení do zoznamu poradcov spravovanom kompetenčným centrom) v rámci intervencie 78.2
- vzdelávacie aktivity sa môžu zameriavať na šírenie povedomia o výsledkoch alebo výstupoch multi-actor projektov realizovaných v rámci misií Horizontu Európa a aktivitách Európskych výskumno-inovačných partnerstiev, (napr. spolupráca s členmi partnerstva alebo spolupráca s partnermi projektov v rámci týchto partnerstiev)

- prostredníctvom kompetenčného centra budú promované projekty EIP

Prepojenia na legislatívu:

- zákon č. 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Typy podporovaných aktivít z hľadiska časového rozsahu:

- Vzdelávacie aktivity (dlhodobé vzdelávacie kurzy).
- Informačné aktivity (krátkodobé odborné informačné akcie)
- Demonštračné aktivity (napr. podpora demonštračných fariem - podporované budú predovšetkým subjekty, ktoré predstavia nové inovatívne a účinné riešenia v predmetnej oblasti, t.j. reálne farmy fungujúce v obvyklých produkčných podmienkach).

Podmienky oprávnenosti

- aktivita musí byť v súlade s aspoň jedným špecifickým cieľom SPP,
- aktivita musí spĺňať minimálny rozsah stanovený riadiacim orgánom (minimálna dĺžka trvania aktivity, minimálny/maximálny počet účastníkov) ,
- poskytovateľ vzdelávania musí mať primerané personálne kapacity v zmysle zákona o celoživotnom vzdelávaní/ jednotlivci musia mať dostatočné odborné znalosti /poradca musí byť zaradený do zoznamu poradcov spravovanom kompetenčným centrom
- súčasť platformy AKIS (spolupráca poskytovateľov vzdelávania s kompetenčným centrom)

Oprávnené výdavky:

personálne náklady, materiálno-technické náklady, náklady súvisiace s autorskými zmluvami pre študijný materiál, režijné náklady (podporné aktivity projektu), ubytovacie náklady, cestovné náklady, prenájom školiacich priestorov a potrebnej techniky projektu, investičné aktivity spojené s realizáciou demonštračnej aktivity.

Bodovacie/zvýhodňovacie kritériá pre výber projektov – princípy výberu:

Uplatnia sa výberové kritériá, prostredníctvom ktorých sa vyberú len vzdelávacie aktivity, ktoré najlepšie prispejú k stanoveným cieľom. Budú posudzované predovšetkým tieto kritériá:

- kvalita projektu a poskytovateľa vzdelávania (disponuje/vie zabezpečiť materiálne, technické a priestorové zabezpečenie vzdelávacieho programu, odbornosť poskytovateľa vzdelávania s obsahom a organizáciou vzdelávania prostredníctvom referencií a príkladov dobrej praxe);
- tematické zameranie vzdelávania (či je stanovená téma podložená prieskumom dopytu po vzdelávaní/ aktuálna a potrebná z pohľadu požiadaviek sektora, napr. prostredníctvom informácií od farmárov alebo poradcov);
- zameranie projektu na inovácie.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Príjemcovia nefinančnej pomoci (účastníci aktivít): poľnohospodári a obhospodarovatelia lesov + všetky fyzické osoby a právnické osoby, ktoré budú mať záujem o účasť na vzdelávacích/informačných/demonštračných aktivitách.

Oprávnený prijímateľ nenávratného finančného príspevku je poskytovateľ vzdelávania alebo poradca, vrátane v prípade demonštračných aktivít, ktorý poskytuje vzdelávanie bezplatne účastníkom - príjemcom nefinančnej pomoci.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☑ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Formy grantov v zmysle čl. 83, bodu 1 a,b a d:

- Refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil.
- Jednotkové náklady (pre oprávnené výdavky v rámci kapitoly 5) budú v zmysle čl. 83, bodu 2a (i) stanovené na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metóde výpočtu založenej na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách alebo odbornom posudku.
- Možnosť paušálnej sadzby (náklady okrem nákladov na zamestnancov) až do výšky 40% oprávnených priamych nákladov na zamestnancov - v zmysle čl. 83, bodu 2 c, v súlade s pravidlami uplatňovania zodpovedajúcich paušálnych sadzieb uplatniteľných v politikách Únie pri podobnom type operácie (nariadenie EÚ 1303/2013, čl. 68b).

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100% z oprávnených výdavkov.

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Pre túto intervenciu súvisiacu so strategickým prístupom AKIS sa finančná alokácia pri budúcich úpravách Strategického plánu navýši, pokiaľ to bude možné a potrebné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia je v súlade s ods. 2 prílohy 2 k dohode WTO o poľnohospodárstve (finančná pomoc sa poskytuje poskytovateľom vzdelávania, poľnohospodári dostávajú nepriamu pomoc).

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	Článok	Uplatniteľná sadzba	Min. sadzba	Max. sadzba
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.1; R.28; R.3	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. Výška podpory na jednu vzdelávaciu/demonštračnú aktivitu bude vychádzať z jej obsahu a časovej náročnosti.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.33 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
SPOLU	O.33 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	500 000,00	1 500 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	309 500,00	928 500,00	1 238 000,00	1 857 000,00	1 857 000,00	6 190 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva

Kód intervencie (členský štát)	78.2
Názov intervencie	Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva
Typ intervencie	KNOW(78) – Výmena vedomostí a šírenie informácií
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.33. Počet podporovaných akcií alebo jednotiek v oblasti odbornej prípravy, poradenstva a zvyšovania povedomia
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

1 Územná pôsobnosť a prípadne regionálny rozmer

Územná pôsobnosť: **Národná**

Kód	Opis
SK	Slovensko

Opis územnej pôsobnosti

Celá SR.

2 Súvisiace špecifické ciele, prierezový cieľ a príslušné sektorové ciele

Kód + opis ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SPP Odporúčané špecifické ciele SPP pre tento typ intervencie sú zobrazené tučným písmom.
SO7 Získavať a udržať si mladých poľnohospodárov a iných nových poľnohospodárov a uľahčiť udržateľný rozvoj podnikania na vidieku
XCO Prierezový cieľ, ktorým je modernizovať sektor podporou a zdieľaním vedomostí, inovácií a digitálnych riešení v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach a podnecovaním ich využívania

3 Potreby riešené intervenciou

Kód	Opis	Prioritizácia na úrovni strategického plánu SPP	Riešené v strategickom pláne SPP
10.3	Podpora ďalšieho vzdelávania, poradenstva, vzájomnej koordinácie a prepojenia	Vysoká	Áno
7.4	Zabezpečenie kvalitného vzdelávania a poradenstva pre mladých poľnohospodárov	Stredná	Áno

4 Ukazovatele výsledkov

Kód + opis UKAZOVATEĽOV VÝSLEDKOV Odporúčané ukazovatele výsledkov pre Vybraté špecifické ciele SPP v rámci tejto intervencie sú zobrazené tučným písmom.
R.1 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou
R.2 Počet poradcov prijímajúcich podporu na účely integrácie do poľnohospodárskych vedomostných a inovačných systémov (AKIS)
R.28 Počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou

5 Špecifická koncepcia, požiadavky a podmienky oprávnenosti intervencie

Opíšte, aké sú špecifické ciele a obsah intervencie vrátane osobitného zacielenia, zásad výberu, prepojení s príslušnou legislatívou, komplementárnosti s inými intervenciami/súbormi operácií v oboch pilieroch a ďalších relevantných informácií.

Podpora využívania odborného poradenstva v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva. Poradenstvo poskytujú poradcovia, ktorí majú vhodnú kvalifikáciu, sú pravidelne vzdelávaní a pri poskytovaní poradenských služieb sú povinní predchádzať konfliktu záujmov.

Účasť na týchto aktivitách bude otvorená pre všetky subjekty a môže tak prispieť k rozvoju odborných

znalostí pôdohospodárov ako aj začatiu podnikania nových subjektov v pôdohospodárstve.

Rozsah tém poradenstva: poradenské aktivity zamerané na poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo podľa potrieb farmárov/lesohospodárov, rovnako ako potrieb identifikovaných vo swot analýze, aktuálne a potrebné z hľadiska požiadaviek sektora a prispôsobené rôznym typom výroby vrátane:

- tém týkajúcich sa udržateľnosti,
- životného prostredia,
- ekonomických tém (napr. vytváranie organizácií výrobcov/ podpory účasti poľnohospodárov v organizáciách výrobcov)
- sociálnych (spoločenských) tém (sociálne poľnohospodárstvo, podmienky zamestnávania, vytváranie podmienok zamestnávania rodičov s deťmi predškolského veku, odpadový manažment v agro-potravinárstve, znižovanie potravinového odpadu)
- podpory inovácii - prípravnej podpory na kreovanie operačných skupín (pričom by sa mali zachytiť a využiť inovačné myšlienky na miestnej úrovni), ako aj implementácii ich projektov
- udržateľného riadenia a výkonnosti poľnohospodárskych a vidieckych podnikov
- riadenia rizík

Poľnohospodárske poradenské služby budú zahŕňať hospodársky, environmentálny a sociálny rozmer s ohľadom na existujúce poľnohospodárske postupy a poskytujú aktuálne technologické a vedecké informácie získané prostredníctvom projektov výskumu a inovácií, a to aj pokiaľ ide o poskytovanie verejných statkov.

Prostredníctvom poľnohospodárskych poradenských služieb bude ponúkaná vhodná pomoc počas celého cyklu vývoja poľnohospodárskeho podniku, a to aj pri zakladaní podniku po prvýkrát, konverzii modelu výroby podľa spotrebiteľského dopytu, inovačnej praxi, poľnohospodárskych metódach na dosiahnutie odolnosti voči zmene klímy vrátane agrolesníctva a agroekológie, v záujme zlepšenia dobrých životných podmienok zvierat a v prípade potreby aj v súvislosti s bezpečnostnými normami a sociálnou podporou.

Poľnohospodárske poradenské služby sa začlenia do prepojených služieb poľnohospodárskych poradcov, výskumných pracovníkov, organizácií poľnohospodárov a iných zainteresovaných strán, ktoré tvoria AKIS.

Doplnkovosť:

- zvyšovanie kvalifikácie subjektov pôsobiacich v sektore pôdohospodárstva prispieva k zlepšeniu implementácie ostatných intervencií SP SPP.
- koordinačná úloha poradcov v rámci operačných skupín EIP (zavedený osobitný typ poradenstva "kreovanie operačnej skupiny") – služby na podporu inovácií.
- z alokácie bude 20% vyčlenených na poradenstvo pre mladých poľnohospodárov.

Prepojenia na legislatívu:

- zákon č. 280/2017 Z. z. z o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.

Podporované aktivity:

- Individuálne poradenstvo (ukazovateľ R.1, R2 a v osobitných prípadoch aj R.28).

Zoznam poradcov bude v správe kompetenčného centra a bude pravidelne dopĺňaný (podľa aktuálnych potrieb praxe/beneficientov – tailor-made advice), aby boli k dispozícii vždy aktuálne potrebné poradenské služby. Zber a šírenie informácií medzi jednotlivými aktérmi AKIS bude zabezpečovaný prostredníctvom kompetenčného centra a Inovačno tranferového centra.

Poradca zabezpečí nestrannosť poradenstva ako aj dôvernosť poskytnutej rady.

Poradcovia budú okrem požiadaviek stanovených v jednotlivých produktoch poskytovať aj tzv.

ambulantné poradenstvo – t.j. v prípade, že beneficienti oslovia kompetenčné centrum s nejakým akútnym problémom, kompetenčné centrum im podľa oblasti zamerania odporučí poradcu, ktorého budú môcť okamžite osloviť, prípadne bude oslovený poradca priamo kompetenčným centrom.

- Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva (ukazovateľ R.2).

Oprávnení k poskytovaniu poradenských služieb budú poradcovia zaradení do registra poskytovateľov poradenstva kompetenčného centra. Pri každom poradcovi budú uvedené jeho kontaktné údaje, a taktiež oblasti zamerania/špecializácia a CV. Zaradený môže byť každý poradca spĺňajúci základné odborné kritériá v zmysle čl. 15(3), register sa bude priebežne rozširovať o nových poradcov.

Pre každého poradcu, ktorý prejaví záujem o zaradenie do registra, budú k dispozícii aktivity/školenia k zvýšeniu ich odbornosti, získaniu aktuálnych informácií či inovatívnych riešení.

Poradcovia sa budú môcť zúčastňovať na rôznorodých aktivitách vo forme konferencie, semináru, školenia, kurzu či e-learningu v SR i v zahraničí a časť aktivít bude organizovať i samotné kompetenčné centrum.

Koordinačné centrum AKIS zabezpečí pokrytie všetkých prvkov čl. 15 (4) a (2) prostredníctvom ponuky poradcov, ktorých zoznam bude verejne prístupný a zahŕňa:

1. všetky požiadavky, podmienky a záväzky týkajúce sa hospodárenia vzťahujúce sa na poľnohospodárov a iných prijímateľov stanovené v strategickom pláne SPP vrátane požiadaviek a noriem v rámci kondicionality a podmienok pre intervencie, ako aj informácie o finančných nástrojoch a podnikateľských plánoch stanovených podľa strategického plánu SPP;
2. požiadavky, ktoré stanovili členské štáty na vykonanie smernice 92/43/EHS, smernice 2000/60/ES, článku 55 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 (38), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES (39), smernice 2009/128/ES, smernice 2009/147/ES, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 (40), nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 (41) a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 (42);
3. poľnohospodárske postupy, ktoré bránia šíreniu antimikrobiálnej rezistencie, ako sa uvádzajú v oznámení Komisie z 29. júna 2017 s názvom „Európsky akčný plán „jedno zdravie“ proti antimikrobiálnej rezistencii (AMR)“;
4. predchádzanie riziku a riadenie rizika;
5. podporu inovácie predovšetkým na účely prípravy a vykonávania projektov operačných skupín EIP, ako sa uvádza v článku 127 ods. 3;
6. digitálne technológie v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach, ako sa uvádza v článku 114 písm. b);
7. udržateľné hospodárenie so živinami vrátane najneskôr od roku 2024 využívania nástroja udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku pre živiny, čo je akákoľvek digitálna aplikácia, ktorá poskytuje aspoň: - bilanciu hlavných živín na úrovni jednotlivých polí; - právne požiadavky týkajúce sa živín;

- údaje o pôde založené na dostupných informáciách a analýzach;

- údaje z integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS) relevantné pre hospodárenie so živinami; 8. podmienky zamestnávania, povinnosti zamestnávateľa, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a sociálnu podporu v poľnohospodárskych komunitách.

- Pôdohospodár nie je povinný vybrať si prioritne jednu z vyššie uvedených poradenských oblastí.
- Poradcovia musia rešpektovať dôvernosť poskytnutých rád.
- Úlohou poradcov bude v čo najvyššej miere zachytávať inovatívne nápady farmárov. Poradcovia budú preto školení v oblasti podpory inovácií. Pomôžu tak rozvinúť inovatívne myšlienky do projektu EIP - upresnením cieľov, nájdením relevantných partnerov, návrhom činností projektu a dohodou o spolupráci.

- Rozpočet - paušálna sadzba v zmysle čl. 83 (2)

- Poradcovia môžu byť financovaní aj za prácu v back-office – back-office bude tvorený odborníkmi (poradcovia, výskumní pracovníci a pod.), ktorých úlohou bude pretaviť všetky poznatky do praxe. Títo odborníci budú pomáhať terénnym poradcom ako aj všetkým aktérom AKIS.

Oprávnené výdavky:

Individuálne poradenstvo:

1.personálne náklady,

2.dopravné výdavky,

3.špecifické náklady (nevyhnutné služby, obstaranie dokumentácie....).

Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva:

1. náklady organizácií súvisiace s výberom poradcov,

2. náklady súvisiace s aktivitami zvyšujúcimi odbornosť poradcu (školenia pre poradcov, účasť na odborných podujatiach).

Podmienky oprávnenosti:

- každá poradenská služba musí byť v súlade s aspoň jedným špecifickým cieľom SPP,
- poradca musí byť súčasťou platformy AKIS (spolupráca a posilňovanie väzieb medzi poradcami a so stakeholdermi kompetenčného centra formou výmeny informácií, rozvíjaním spolupráce s odbornými kapacitami (vedcami a výskumníkmi), podpory implementácie inovatívnych riešení. Informácie budú poradcom k dispozícií prostredníctvom cloudu – SK Agriculture Data space – databáza a zdieľanie údajov v sektore pôdohospodárstva i medzirezortne.
- poradenstvo musí byť nestranné,
- poradcovia musia spĺňať základné odborné kritéria v zmysle čl. 15(3) – musia byť dostatočné kvalifikovaní (skrz intergáciu v rámci AKIS a pravidelné školenia) a pri poskytovaní poradenských služieb sú povinní predchádzať konfliktu záujmov.

Princípy výberu:

- poradenstvo je založené na aktuálnych technologicých a vedeckých informáciách získaných prostredníctvom výskumu a inovácií a znalostiach o najlepsších postupoch v tejto oblasti;
- odborné znalosti a schopnosti poradcu (uvedené v CV) a prostredníctvom nahromadených vedomostí/skúseností a absolvovaných školení
- v prípade vzdelávania poradcov bude podmienkou: kvalita a odbornosť lektora, aktuálnosť informácií získaných prostredníctvom výskumu a inovácií.

Vymedzte oprávnených prijímateľov a prípadne osobitné kritériá oprávnenosti súvisiace s prijímateľom a oblasťou

Individuálne poradenstvo:

- príjemcom finančnej pomoci budú poskytovatelia poradenstva (t.j. poradcovia),
- príjemcom nefinančnej pomoci všetky fyzické a právnické osoby (poľnohospodári, lesohospodári, potravinári, MSP na vidieku, iné podniky).

Zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva

1. výber poradcov prostredníctvo kompetenčného centra

- príjemcom finančnej pomoci bude/ú organizácia/e, oprávnená/é riadiacim orgánom k odbornej príprave poradcov,
- príjemcom nefinančnej pomoci budú poradcovia.

2. účasť poradcov na seminároch, školeniach, kurzoch, koučingu, e-learningu, konferenciách, workshopoch na farmách v SR i v zahraničí, podporujúcich zvyšovanie kvality poradcu v oblasti v ktorej poskytuje poradenské služby)

- príjemcom finančnej pomoci bude kompetenčné centrum, poskytovatelia vzdelávacích aktivít, poradcovia
- príjemcom nefinančnej pomoci budú poradcovia.

Vymedzte oprávnený typ podpory (mimo IACS) alebo záväzkov (IACS) a iné povinnosti

Non-IACS.

6 Identifikácia príslušných východiskových prvkov

[príslušné GAEC, povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia (SMR) a iné povinné požiadavky ustanovené vnútroštátnym právom a právom Únie], ak je to vhodné, opis špecifických príslušných povinností podľa SMR a vysvetlenie, ako záväzok presahuje rámec povinných požiadaviek (podľa článku 28 ods. 5 a článku 70 ods. 3 a článku 72 ods. 5)

Neuvádza sa

7 Forma a miera podpory/sumy/metódy výpočtu

Forma podpory

☑ **Grant**

☐ **Finančný nástroj**

Typ platby

☑ refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil

☑ jednotkové náklady

☐ paušálne sumy

☑ paušálne financovanie

Základ stanovenia

Formy grantov v zmysle čl. 83, bodu 1 a,b a d:

- Refundácia oprávnených nákladov, ktoré prijímateľ skutočne vynaložil.
- Jednotkové náklady (pre oprávnené výdavky v rámci kapitoly 5) budú v zmysle čl. 83, bodu 2a (i) stanovené na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metóde výpočtu založenej na štatistických údajoch, iných objektívnych informáciách alebo odbornom posudku.
- Možnosť paušálnej sadzby (náklady okrem nákladov na zamestnancov) až do výšky 40% oprávnených priamych nákladov na zamestnancov - v zmysle čl. 83, bodu 2 c, v súlade s pravidlami uplatňovania zodpovedajúcich paušálnych sadzieb uplatniteľných v politikách Únie pri podobnom type operácie (nariadenie 1303/2013, čl. 68b).

Rozsah podpory na úrovni prijímateľa

100%.

Jednotkové náklady:

- výkon poradenstva: 35 EUR/hod.

Dodatočné vysvetlenie

Jednotková suma vychádza zo skúseností z predchádzajúceho obdobia.

Pre túto intervenciu súvisiacu so strategickým prístupom AKIS sa finančná alokácia pri budúcich úpravách Strategického plánu navýši, pokiaľ to bude možné a potrebné.

8 Informácie týkajúce sa posúdenia podľa pravidiel štátnej pomoci

Intervencia nespadá do rozsahu pôsobnosti článku 42 ZFEÚ a podlieha posúdeniu štátnej pomoci:

☐ Áno ☑ Nie ☐ Zmiešané

Typ nástroja štátnej pomoci, ktorý sa má použiť na schválenie pomoci:

☐ Oznámenie ☐ GBER ☐ ABER ☐ de minimis

9 Ďalšie otázky/informácie špecifické pre typ intervencie

Neuvádza sa

10 Súlad s WTO

Zelený kôš

Odsek 2 prílohy 2 k dohode WTO

Vysvetlenie, ako sa v rámci intervencie dodržiavajú príslušné ustanovenia prílohy 2 k Dohode WTO o poľnohospodárstve, ako sa uvádza v článku 10 tohto nariadenia a v prílohe II k tomuto nariadeniu (zelený kôš).

Intervencia je v súlade s ods. 2 prílohy 2 k dohode WTO o poľnohospodárstve (finančná pomoc sa poskytuje poskytovateľom poradenstva, poľnohospodári dostávajú nepriamu pomoc).

11 Miera (miery) príspevku uplatniteľná (uplatniteľné) na túto intervenciu

Región	**Článok**	**Uplatniteľná sadzba**	**Min. sadzba**	**Max. sadzba**
SK - Slovensko	91(2)(a) - Menej rozvinuté regióny	64,00%	20,00%	85,00%
SK - Slovensko	91(2)(d) - Ostatné regióny	43,00%	20,00%	43,00%

12 Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ podpory	Miera (miery) príspevku	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov	Je jednotková suma založená na prenesených výdavkoch?
78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.1; R.28	Nie
78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt	Grant	91(2)(a)-SK-64,00% 91(2)(d)-SK-43,00%	Priemerná		R.2	Nie

Vysvetlenie a odôvodnenie v súvislosti s hodnotou jednotkovej sumy

78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022. Výška podpory na jednu poradenskú službu vychádza z obsahu poradenstva a časovej náročnosti poskytnutého poradenstva.

78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt

Priemerná výška projektu bola stanovená na základe skúseností s podobnými projektmi z obdobia 2014-2022, tzn. výpočtov priemerných hodnôt projektov implementovaných v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2022.Výška podpory na zvýšenie kvalifikácie poradcov závisí od typu vzdelávacej aktivity a jej rozsahu.

13 Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupmi

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Spolu za 2023 – 2029
78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.33 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	200,00	400,00	600,00	650,00	650,00	2 500,00
78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná)	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.33 (jednotka: Prijímatelia)	0,00	0,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
SPOLU	O.33 (jednotka: Prijímatelia)								
	O.33 (jednotka: Operácie)	0,00	0,00	250,00	450,00	650,00	700,00	700,00	2 750,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	0,00	0,00	350 000,00	650 000,00	950 000,00	1 025 000,00	1 025 000,00	4 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	0,00	0,00	222 950,00	414 950,00	600 650,00	642 350,00	642 350,00	2 523 250,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

6 Finančný plán

6.1 Prehľadná tabuľka

	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu
	[Priame platby (rok podania žiadosti N = finančný rok N + 1)]	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1	Počiatočné alokácie na priame platby (pôvodná príloha V)	Neuvádza sa	400 894 402,00	405 754 516,00	410 614 629,00	415 474 743,00	415 474 743,00	2 048 213 033,00
2	Bavlna (príloha VIII)	Neuvádza sa						
3	Počiatočné alokácie na priame platby s výnimkou bavlny (pôvodná príloha IX)	Neuvádza sa	400 894 402,00	405 754 516,00	410 614 629,00	415 474 743,00	415 474 743,00	2 048 213 033,00
4	Viazaná podpora príjmu (článok 96)	Neuvádza sa	59 983 000,32	60 411 999,65	60 839 999,61	61 117 999,61	61 117 999,61	303 470 998,80
5	Celková suma prevodu do EPFRV (flexibilita + zníženie) Výsledná suma	Neuvádza sa	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	20 000 000,00
6	Total flexibility — Article 103(1), point (a) — amount	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
7	If above 25%: of which for the environmental and climate-related objectives (Article 103(2), point (a)) — amount	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
8	If above 25%: of which for the installation of young farmers (Article 103(2), point (b)) — amount	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
9	% celkovej flexibility	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
10	Prevod odhadovaného výsledku znižovania do EPFRV, ak sa uplatňuje [článok 17 ods. 5]	Neuvádza sa	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	20 000 000,00
11	Transfer to types of interventions in other sectors (Article 88(6)) — amount	Neuvádza sa	1 002 236,00	3 002 583,00	5 009 498,00	8 018 663,00	8 018 663,00	25 051 643,00
12	Transfer to types of interventions in other sectors (Article 88(6)) — percentage	Neuvádza sa	0,25	0,74	1,22	1,93	1,93	1,22
13	Transferred from EAFRD: amount (Article 103(1), point (b))	Neuvádza sa					Neuvádza sa	
16	Upravené alokácie na priame platby (príloha V)	Neuvádza sa	394 892 166,00	397 751 933,00	400 605 131,00	402 456 080,00	407 456 080,00	2 003 161 390,00
17	Upravené alokácie na priame platby s výnimkou bavlny, pred prevodom zníženia (príloha IX)	Neuvádza sa	399 892 166,00	402 751 933,00	405 605 131,00	407 456 080,00	407 456 080,00	2 023 161 390,00

	EPZF sektorové	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu
18	Víno (príloha VII)		112 000,00	112 000,00	112 000,00	4 887 000,00	Neuvádza sa	5 223 000,00
19	Včelárstvo (príloha X)	619 473,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00	Neuvádza sa	4 619 365,00
22	Types of interventions in other sectors (Article 42 point (f)) from Direct Payments	Neuvádza sa	1 002 236,00	3 002 583,00	5 009 498,00	8 018 663,00	8 018 663,00	25 051 643,00
	EPFRV	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
23	Počiatočná alokácia z EPFRV členskému štátu (príloha XI)	259 077 909,00	259 077 909,00	259 077 909,00	259 077 909,00	259 077 909,00	Neuvádza sa	1 295 389 545,00
24	Flexibility transfer to direct payments (Article 103(1), point (b) and (2), point (b)) — amount treba zadať sumu						Neuvádza sa	
25	výsledný percentuálny podiel						Neuvádza sa	
26	Transferred from Direct Payments (flexibility and reduction estimate) (Articles 17 and 103)	1 522 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	21 522 000,00
27	Pridelené na InvestEU – (článok 81)						Neuvádza sa	
28	Alokované na program LIFE (článok 99) suma						Neuvádza sa	
28a	Alokované na program Erasmus (článok 99) suma						Neuvádza sa	
28b	Early retirement carry-over amounts (Article 155(2) point (a)) (Article 23 of Regulation (EC) No 1698/2005) - amount suma						Neuvádza sa	
30	Upravené alokácie členského štátu na EPFRV (príloha XI)	260 599 909,00	264 077 909,00	264 077 909,00	264 077 909,00	264 077 909,00	Neuvádza sa	1 316 911 545,00
	Finančný rok, požiadavky na minimálne výdavky (články 92, 93, 95, 97)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
31	Vyhradené pre iniciatívu LEADER (článok 92 ods. 1) — minimálne 5 % počas obdobia výsledný percentuálny podiel		3,99	4,79	17,14	13,96	Neuvádza sa	8,00
32	Reserved for LEADER — amount		10 529 187,00	12 635 024,00	45 275 502,00	36 852 153,00	Neuvádza sa	105 291 866,00
33	Vyhradené na ciele v oblasti životného prostredia a klímy v rámci EPFRV (článok 93) (min 35 %) — okrem najvzdialenejších regiónov výsledný percentuálny podiel	39,16	40,24	39,96	58,47	55,36	Neuvádza sa	46,66
34	Reserved for environmental and climate-related objectives under EAFRD — amount	102 053 652,50	106 276 457,37	105 538 100,26	154 400 313,50	146 199 484,50	Neuvádza sa	614 468 008,13
35	– Z toho v súvislosti s článkom 70	77 608 322,40	80 979 828,37	81 092 770,16	81 589 508,30	85 425 254,40	Neuvádza sa	406 695 683,63
36	– Z toho v súvislosti s článkom 71 (50 %)	23 621 300,50	23 621 300,50	23 621 300,50	23 621 300,50	23 621 300,50	Neuvádza sa	118 106 502,50
37	– Z toho v súvislosti s článkom 72	824 029,60	824 029,60	824 029,60	824 029,60	824 029,60	Neuvádza sa	4 120 148,00
38	- Out of which for Article 73 linked to specific objectives in Article 6(1), points (d), (e) and (f) and, as regards animal welfare, in Article 6(1), point (i)		851 298,90		43 447 875,10	29 498 500,00	Neuvádza sa	73 797 674,00
38a	- Out of which for Article 74 linked to specific objectives in Article 6(1), points (d), (e) and (f)				4 917 600,00	6 830 400,00	Neuvádza sa	11 748 000,00
39	Rozdiel v porovnaní s minimálnou sumou	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	153 548 967,38
39a	To be reserved for young farmers (Annex XII) - (Article 95) (if only Direct Payments: annual amounts to be respected)	Neuvádza sa	12 026 832,00	12 172 635,00	12 318 439,00	12 464 242,00	12 464 242,00	61 446 390,00
39b	Vyhradené pre mladých poľnohospodárov		3 420 666,50	9 634 397,00	15 651 179,50	36 026 789,50	2 465 109,00	67 198 141,50
40	Vyhradené pre mladých poľnohospodárov – potrebné na dosiahnutie minimálnych požiadaviek		3 420 666,50	9 634 397,00	15 651 179,50	30 275 038,00	2 465 109,00	61 446 390,00

41	– prostredníctvom komplementárnej podpory príjmu pre mladých poľnohospodárov (v rámci priamych platieb)	Neuvádza sa	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
42	„z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky“ – základ pre reverzný strop	Neuvádza sa	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
43	– prostredníctvom investícií mladých poľnohospodárov (vážených na úrovni 50 %) (v rámci rozvoja vidieka)		1 001 318,50	1 802 373,00	3 993 393,50	11 980 180,50	Neuvádza sa	18 777 265,50
44	„z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky“ – základ pre reverzný strop		1 001 318,50	1 802 373,00	3 993 393,50	6 228 429,00	Neuvádza sa	13 025 514,00
45	– začatie činnosti mladých poľnohospodárov (v rámci rozvoja vidieka)			5 395 375,00	9 203 875,00	21 581 500,00	Neuvádza sa	36 180 750,00
46	„z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky“ – základ pre reverzný strop			5 395 375,00	9 203 875,00	21 581 500,00	Neuvádza sa	36 180 750,00
47	Minimálna suma, ktorá sa má vyhradiť na ekoschémy (článok 97)	Neuvádza sa	99 973 041,50	100 687 983,25	101 401 282,75	101 864 020,00	101 864 020,00	505 790 347,50
48	Rebate (where relevant - optional for Member States)	Neuvádza sa						
49	Annual amounts reserved for eco-schemes under Direct Payments	Neuvádza sa	111 831 973,12	111 831 973,12	111 831 973,12	111 831 973,12	111 831 973,12	559 159 865,60
51	Celková suma na ekoschémy	Neuvádza sa	111 831 973,12	111 831 973,12	111 831 973,12	111 831 973,12	111 831 973,12	559 159 865,60
52	Rabat z rozvoja vidieka – voliteľné pre členský štát Článok 97 ods. 2 až 4	Neuvádza sa						
53	Suma vyhradená na redistributívnu platbu (článok 29) – minimálne 10 % ročne uplatňovaných na riadok 17, pokiaľ sa neuplatňuje výnimka	Neuvádza sa	40 509 076,00	40 798 771,00	41 087 800,00	41 275 301,00	41 275 301,00	204 946 249,00

6.2 Podrobné finančné informácie a rozdelenie podľa intervencie a plánovania výstupu

6.2.1. Priame platby

	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
	Kalendárny rok N = Rozpočtový rok N-1	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
	Upravené alokácie na priame platby (príloha V)	394 892 166,00	397 751 933,00	400 605 131,00	402 456 080,00	407 456 080,00	2 003 161 390,00
	Bavlna (príloha VIII)						
	Upravené alokácie na priame platby s výnimkou bavlny, pred prevodom zníženia (príloha IX)	399 892 166,00	402 751 933,00	405 605 131,00	407 456 080,00	407 456 080,00	2 023 161 390,00
	Prevod odhadovaného výsledku znižovania do EPFRV, ak sa uplatňuje [článok 17 ods. 5]	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	Neuvádza sa	20 000 000,00
	Maximálna výška orientačných finančných alokácií (článok 87 ods. 3)	185 148 712,00	187 272 483,00	189 391 390,00	190 765 641,00	190 765 640,00	
	Oddelené intervencie (článok 16 ods. 2)						
BISS (21)	**Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti**						
21.1	Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
21.1.1 - BISS (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	103,00	104,00	104,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	96,00	97,00	98,00	99,00	99,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	106,00	107,00	108,00	109,00	109,00	
	O.4 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.4 (jednotka: Hektáre)	1 837 507,00	1 837 507,00	1 837 507,00	1 837 507,00	1 837 507,00	9 187 535,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	185 148 712,00	187 272 483,00	189 391 390,00	190 765 641,00	190 765 640,00	943 343 866,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CRISS (29)	**Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti**						
29.1	Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
29.1.1 - CRISS 1 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	76,00	76,00	76,00	76,00	76,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	84,00	84,00	84,00	84,00	84,00	
	O.7 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
29.1.2 - CRISS 2 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	38,00	38,00	38,00	38,00	38,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	42,00	42,00	42,00	42,00	42,00	
	O.7 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.7 (jednotka: Hektáre)	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	558 000,00	2 790 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 509 076,00	40 798 771,00	41 087 800,00	41 275 301,00	41 275 301,00	204 946 249,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS-YF (30)	**Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov**						
30.1	Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
30.1.1 - CISYF	Plánovaná jednotková suma	101,00	102,00	102,00	103,00	103,00	

(Jednotná)	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	71,00	72,00	72,00	73,00	73,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	131,00	132,00	132,00	133,00	133,00	
	O.6 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.6 (jednotka: Hektáre)	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00	120 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)	2 419 348,00	2 436 649,00	2 453 911,00	2 465 109,00	2 465 109,00	12 240 126,00
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
Eco-scheme (31)	**Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat**						
31.1	Celofarmová eko-schéma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
31.1.1 - Celofarmová eko-schéma 1 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	53,10	53,10	53,10	53,10	53,10	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	75,86	66,38	66,38	66,38	66,38	
	O.8 (jednotka: Hektáre)	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	1 510 300,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	89 107 700,00	445 538 500,00
31.1.2 - Celofarmová eko-schéma 2 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	91,92	91,92	91,92	91,92	91,92	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	82,73	82,73	82,73	82,73	82,73	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	118,18	103,41	103,41	103,41	103,41	
	O.8 (jednotka: Hektáre)	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	146 800,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	13 493 856,00	67 469 280,00
TOTAL	O.8 (jednotka: Hektáre)	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	1 657 100,00	8 285 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	102 601 556,00	513 007 780,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
Eco-scheme (31)	**Režimy v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat**						
31.2	Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
31.2.1 - Pastevný chov 1 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	321,00	321,00	321,00	321,00	321,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)						
	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	4 173 000,00	20 865 000,00
31.2.2 - Pastevný chov 2 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	129,00	129,00	129,00	129,00	129,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)						
	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	1 664 100,00	8 320 500,00
31.2.3 - Pastevný chov 3 (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	128,00	128,00	128,00	128,00	128,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)						
	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	26 510,29	
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	3 393 317,12	16 966 585,60
TOTAL	O.8 (jednotka: Dobytčie jednotky)	52 410,29	52 410,29	52 410,29	52 410,29	52 410,29	262 051,45
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	9 230 417,12	9 230 417,12	9 230 417,12	9 230 417,12	9 230 417,12	46 152 085,60
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						

	Súčet orientačných alokácií na oddelené intervencie	339 909 109,12	342 339 876,12	344 765 074,12	346 338 024,12	346 338 023,12	1 719 690 106,60
	Viazaná podpora príjmu [článok 16 ods. 3 písm. a)] – suma – záväzný strop						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.1	Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.1.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	72,71	73,23	73,75	74,08	74,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	65,44	65,90	66,37	66,67	66,67	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	79,98	80,55	81,12	81,49	81,49	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (jednotka: Hektáre)	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	7 997 843,32	8 055 038,65	8 112 102,61	8 149 121,61	8 149 121,61	40 463 227,80
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.2	Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.2.1 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	252,23	255,61	258,98	261,17	261,17	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	227,01	230,05	233,08	235,05	235,05	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	277,45	281,17	284,88	287,29	287,29	
	O.11 (jednotka: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.11 (jednotka: Hlava)	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	110 000,00	550 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	27 745 157,00	28 116 961,00	28 487 897,00	28 728 878,00	28 728 878,00	141 807 771,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.3	Platba na ovce a kozy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.3.1 - Platba na ovce a kozy (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	23,08	23,08	23,08	23,08	23,08	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	20,77	20,77	20,77	20,77	20,77	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	25,38	25,38	25,38	25,38	25,38	
	O.11 (jednotka: Hlava)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.11 (jednotka: Hlava)	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	242 667,00	1 213 335,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	5 600 000,00	28 000 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.4	Platba na pestovanie chmeľu	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.4.1 - Platba na pestovanie chmeľu (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	720,00	720,00	720,00	720,00	720,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	880,00	880,00	880,00	880,00	880,00	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						

TOTAL	O.10 (jednotka: Hektáre)	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	200 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.5	Platba na pestovanie cukrovej repy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.5.1 - Platba na pestovanie cukrovej repy (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	513,64	513,64	513,64	513,64	513,64	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	462,27	462,27	462,27	462,27	462,27	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	565,00	565,00	565,00	565,00	565,00	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (jednotka: Hektáre)	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	110 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	11 300 000,00	56 500 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.6	Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.6.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	558,14	558,14	558,14	558,14	558,14	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	502,33	502,33	502,33	502,33	502,33	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	613,95	613,95	613,95	613,95	613,95	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (jednotka: Hektáre)	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	4 300,00	21 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	12 000 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						
CIS (32)	**Viazaná podpora príjmu**						
32.7	Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Spolu za 2023 – 2027**
32.7.1 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	550,00	550,00	550,00	550,00	550,00	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
32.7.2 - Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (Jednotná)	Plánovaná jednotková suma	745,10	745,10	745,10	745,10	745,10	
	Minimálna výška plánovanej jednotkovej sumy	670,59	670,59	670,59	670,59	670,59	
	Maximálna výška plánovanej jednotkovej sumy (EUR)	819,61	819,61	819,61	819,61	819,61	
	O.10 (jednotka: Hektáre)						
	Plánovaný výstup * Plánovaná jednotková suma						
TOTAL	O.10 (jednotka: Hektáre)	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	7 300,00	36 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	4 900 000,00	24 500 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej požiadavky na účelovú viazanosť (príloha XII) (iba podľa článku 30) (príspevok Únie)						
	Z toho potrebné prenesené výdavky {platí len pre ekoschémy a len s typom platby „kompenzačná“ [článok 31 ods. 7 písm. b)], ak intervencia obsahuje prenesené výdavky}						

	Súčet orientačných alokácií na viazané intervencie	59 983 000,32	60 411 999,65	60 839 999,61	61 117 999,61	61 117 999,61	303 470 998,80
	Súčet všetkých orientačných alokácií na priame platby	399 892 109,44	402 751 875,77	405 605 073,73	407 456 023,73	407 456 022,73	2 023 161 105,40

6.2.2. Sektorové

Finančný rok		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Celkové finančné alokácie**
Ovocie a zelenina								
49 - Operačné programy v sektore ovocie a zeleniny (Priemerná)	O.35 (jednotka: Operačné programy)	3,00	4,00	6,00	7,00	7,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	2 000 000,00	3 500 000,00	5 500 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00		25 000 000,00
Včelárske výrobky								
ADVIBEES (55(1)(a)) - poradenské služby, technická pomoc, odborná príprava, informácie a výmena najlepších postupov, a to aj prostredníctvom vytvárania sietí, pre včelárov a včelárske organizácie								
55.1.1 - Technická asistencia		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.1.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť pre vzdelávanie, poradenstvo a informovanie (Priemerná)	O.37 (jednotka: žiadosti)	310,00	500,00	500,00	500,00	500,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	211 773,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00		1 581 665,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	423 546,00	684 946,00	684 946,00	684 946,00	684 946,00		3 163 330,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	211 773,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00	342 473,00		1 581 665,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
INVAPI (55(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie								
55.1.2a - Investície do hmotného a nehmotného majetku v sektore včelárstva a ďalšie opatrenia		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.2a - Priemerná čiastka na jednu žiadost pre investície do hmotných a nehmotných aktív (Priemerná)	O.37 (jednotka: Žiadosť)	800,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	164 305,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00		1 224 305,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	328 610,00	530 000,00	530 000,00	530 000,00	530 000,00		2 448 610,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	164 305,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00	265 000,00		1 224 305,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
INVAPI (55(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie								
55.1.2b - Boj proti škodcom a chorobám v sektore včelárstva		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.2b - Priemerná čiastka na včelára bojujúceho proti chorobám včiel (Jednotná)	O.37 (jednotka: Včelári)	7 400,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	182 900,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00		1 362 900,00

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Celkové finančné alokácie
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	365 800,00	590 000,00	590 000,00	590 000,00	590 000,00		2 725 800,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	182 900,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00	295 000,00		1 362 900,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
INVAPI (55(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie								
55.1.2c - Vytváranie efektívnych pastevných podmienok včelstiev		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.2c - Priemerná výška podpory na jednu žiadosť pre zariadenie presunu včelstiev (Priemerná)	O.37 (jednotka: Žiadosť)	18,00	30,00	30,00	30,00	30,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	6 200,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		46 200,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	12 400,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00		92 400,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	6 200,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		46 200,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
INVAPI (55(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív, ako aj ďalšie akcie								
55.1.2d - Obnova včelstiev v Únii, šľachtenie a plemenitba včelstiev		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.2d - Priemerná čiastka na jedného včelára na nákup plemenného materiálu (Priemerná)	O.37 (jednotka: Včelári)	25,00	40,00	40,00	40,00	40,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	4 645,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00		34 645,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	9 290,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00		69 290,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	4 645,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00		34 645,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
ACTLAB (55(1)(c)) - akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov, úbytku včiel alebo poklesov produktivity a látok, ktoré môžu byť pre včely toxické								
55.1.3 - Podpora laboratórií		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.3.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu vzorku (Priemerná)	O.37 (jednotka: Vzorky)	300,00	500,00	500,00	500,00	500,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	3 150,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		23 150,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	6 300,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		46 300,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	3 150,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		23 150,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
COOPAPI (55(1)(e)) - spolupráca so subjektmi špecializovanými na vykonávanie výskumných programov v oblasti včelárstva a včelárskych výrobkov								
55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Celkové finančné alokácie
55.1.4.1 - Priemerná čiastka podpory na jednu žiadosť o realizáciu výskumného projektu (Priemerná)	O.37 (jednotka: Žiadosť)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		23 100,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	6 200,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		46 200,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	3 100,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		23 100,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
PROMOBEES (55(1)(f)) - propagácia, komunikácia a marketing vrátane akcií na monitorovanie trhu a činností zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov								
55.1.5 - Marketing		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
55.1.5.1 - Priemerná čiastka na jednu žiadosť v oblasti propagácie a marketingu (Priemerná)	O.37 (jednotka: Žiadosť)	12,00	20,00	20,00	20,00	20,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	43 400,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00		323 400,00
TOTAL	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)	86 800,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00		646 800,00
	Ročné orientačné finančné alokácie (celkové výdavky Únie v EUR)	43 400,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00		323 400,00
	Miera spolufinancovania EÚ v %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
Súčet orientačných alokácií a výstupov pre intervencie v oblasti včelárske výrobky		619 473,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00	999 973,00		4 619 365,00
Víno								
RESTRVINEY (58(1)(a)) - reštrukturalizácia a konverzia vinohradov								
58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
58.1.1 - Sadzba na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov (Priemerná)	O.36 (jednotka: Hektáre)		8,00	8,00	8,00	200,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		112 000,00	112 000,00	112 000,00	4 045 000,00		4 381 000,00
INVWINE (58(1)(b)) - investície do hmotných a nehmotných aktív vo vinohradníckych a vinárskych poľnohospodárskych systémoch, s výnimkou operácií relevantných pre typ intervencie stanovený v písmene a), do spracovateľských zariadení a infraštruktúry vinárskych podnikov, ako aj do marketingových štruktúr a nástrojov								
58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
58.2.1 - Podpora investícií do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva (Priemerná)	O.36 (jednotka: Prijímatelia)					50,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)					352 000,00		352 000,00

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Celkové finančné alokácie
HARINWINE (58(1)(d)) - poistenie úrody proti stratám príjmu zapríčineným nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodným katastrofám, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodami spôsobenými zvieratami, chorobami rastlín alebo napadnutím škodcami								
58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
58.3.1 - Poistenie v sektore vinohradníctva a vinárstva (Priemerná)	O.36 (jednotka: Prijímatelia)					80,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)					360 000,00		360 000,00
INFOR (58(1)(h)) - informačné akcie týkajúce sa vín Únie vykonávané v členských štátoch, zamerané na podporu zodpovednej konzumácie vína alebo propagáciu systémov kvality Únie vzťahujúcich sa na označenia pôvodu a zemepisné označenia								
58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
58.4.1 - Podpora informačných akcií, zameraných na systémy kvality Únie a podpora akcií zameraných na zodpovednú konzumáciu vína (Priemerná)	O.36 (jednotka: Akcie)					5,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)					90 000,00		90 000,00
ACTREPUT (58(1)(i)) - akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch								
58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Spolu**
58.5.1 - Podpora akcií zameraných na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch (Priemerná)	O.36 (jednotka: Akcie)					3,00		
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)					40 000,00		40 000,00
Súčet orientačných alokácií a výstupov pre intervencie v oblasti víno			112 000,00	112 000,00	112 000,00	4 887 000,00		5 223 000,00
Iné sektory								
Mlieko a mliečne výrobky								
67.4 - Mlieko a mliečne výrobky (Priemerná)	O.35 (jednotka: Operačné programy)		4,00	6,00	8,00	8,00	8,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		246 764,00	1 132 974,00	1 837 289,00	2 558 527,00	2 558 527,00	8 334 081,00
Bravčové mäso								
67.5 - Bravčové mäso (Priemerná)	O.35 (jednotka: Operačné programy)		1,00	2,00	2,00	3,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia		88 824,00	407 850,00	661 362,00	920 982,00	920 982,00	3 000 000,00

Finančný rok		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Celkové finančné alokácie
	(celkové výdavky Únie v EUR)							
Ovčie a kozie mäso								
67.6 - Ovčie a kozie mäso (Priemerná)	O.35 (jednotka: Operačné programy)		1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		44 412,00	203 925,00	330 681,00	460 491,00	460 491,00	1 500 000,00
Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI								
Zemiaky								
67.1 - Príspevok do operačných fondov skupín výrobcov alebo organizácií výrobcov - zemiaky (Priemerná)	O.35 (jednotka: Operačné programy)		2,00	4,00	4,00	4,00	4,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)		622 236,00	1 257 834,00	2 180 166,00	4 078 663,00	4 078 663,00	12 217 562,00
Celkové orientačné alokácie a výstupy pre intervencie v iných sektoroch			1 002 236,00	3 002 583,00	5 009 498,00	8 018 663,00	8 018 663,00	25 051 643,00

6.2.3. Rozvoj vidieka

	Finančný rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 (including payments of Q4 2029)	Total 2023 - 2029
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.01	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.1.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - orná pôda (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			603,00	603,00	603,00	603,00	603,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.1.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agro-lesníckeho systému - trvalý trávny porast (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			611,00	611,00	611,00	611,00	611,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Hektáre)			400,00	400,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	4 850,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			242 000,00	242 000,00	816 050,00	816 050,00	816 050,00	2 932 150,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			153 356,00	153 356,00	517 131,00	517 131,00	517 131,00	1 858 105,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.02	Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.2.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - stromoradie (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	1 552,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.2.2 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - vetrolam (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			2 005,00	2 005,00	2 005,00	2 005,00	2 005,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Hektáre)			12,00	12,00	31,00	31,00	31,00	117,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			19 530,00	19 530,00	52 642,00	52 642,00	52 642,00	196 986,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			12 376,32	12 376,32	33 359,00	33 359,00	33 359,00	124 829,64

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.03	Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohos-podárskej pôdy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.3.1 - Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľno-hospodárskej pôdy (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 152,00	1 152,00	1 152,00	1 152,00	1 152,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.3.2 - Prémia (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			153,00	153,00	153,00	153,00	153,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.3.3 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 (príjemca: ostatní) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
70.3.4 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2007 – 2013 (príjemca: ostatní) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		232,36	232,36	232,36	232,36	232,36	232,36	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Stromy)								

70.3.5 - Prémia Dobiehajúce záväzky 2004 – 2006 a 2007-2013 (príjemca: poľnohospodár) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		464,72	464,72	464,72	464,72	464,72	464,72	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.16 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Stromy)								
SPOLU	O.16 (jednotka: Hektáre)			30,00	30,00	100,00	100,00	100,00	360,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		63 030,00	101 922,00	87 448,00	162 357,00	139 836,00	131 039,00	685 632,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		39 942,10	64 588,00	55 415,80	102 885,60	88 614,10	83 039,40	434 485,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)		63 030,00	62 772,83	48 298,00	31 857,00	9 337,00	539,00	215 833,83
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.04	Ekologické poľnohospodárstvo	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.4.01 - Ekologické poľnohospodárstvo - orná pôda (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		170,00	170,00	170,00	170,00	170,00	170,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.02 - Ekologické poľnohospodárstvo zelenina (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		795,00	795,00	795,00	795,00	795,00	795,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.03 - Ekologické poľnohospodárstvo	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		735,00	735,00	735,00	735,00	735,00	735,00	

zemiaky (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.04 - Ekologické poľnohospodárstvo jahody (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		1 111,00	1 111,00	1 111,00	1 111,00	1 111,00	1 111,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.05 - Ekologické poľnohospodárstvo liečivé, aromatické a koreninové rasliny (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		417,00	417,00	417,00	417,00	417,00	417,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.06 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov rodiace (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		904,00	904,00	904,00	904,00	904,00	904,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.07 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady vyšší počet jedincov mladé (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		554,00	554,00	554,00	554,00	554,00	554,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.08 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady ostatné rodiace (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		814,00	814,00	814,00	814,00	814,00	814,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.09 - Ekologické poľnohospodárstvo TP - Ovocné sady krajinotvorné (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		497,00	497,00	497,00	497,00	497,00	497,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.10 - Ekologické poľnohospodárstvo	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		762,00	762,00	762,00	762,00	762,00	762,00	

vinohrady rodiace (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.11 - Ekologické poľnohospodárstvo vinohrady mladé (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		468,00	468,00	468,00	468,00	468,00	468,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.12 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so základným prínosom (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		96,00	96,00	96,00	96,00	96,00	96,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.13 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP so zvýšeným prínosom (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		127,00	127,00	127,00	127,00	127,00	127,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.14 - Ekologické poľnohospodárstvo OP v kombinácii s Ochranou dropa veľkého (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.15 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopov TTP (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		74,00	74,00	74,00	74,00	74,00	74,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
70.4.16 - Ekologické poľnohospodárstvo TTP v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.17 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.17 (jednotka: Hektáre)		257 130,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	270 000,00	12 870,00	1 350 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		34 016 600,00	35 799 300,00	35 992 000,00	36 093 800,00	36 279 800,00	1 652 500,00	179 834 000,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		21 556 319,42	22 686 016,41	22 808 130,40	22 872 641,06	22 990 509,26	1 047 189,25	113 960 805,80
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.05	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.5.1 - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	66,70	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		45 000,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	75 500,00	30 500,00	377 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		3 001 500,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	5 035 850,00	2 034 350,00	25 179 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		1 902 050,55	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	3 191 218,15	1 289 167,60	15 956 090,75
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.06	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.6.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		165,00	165,00	165,00	165,00	165,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.2.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zeleniny (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		422,00	422,00	422,00	422,00	422,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.2.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní zemiakov (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		310,00	310,00	310,00	310,00	310,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.2.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde pri pestovaní jahôd (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		454,00	454,00	454,00	454,00	454,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.3.1 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch rodiacich (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		530,00	530,00	530,00	530,00	530,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.3.2 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch mladých	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		245,00	245,00	245,00	245,00	245,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								

(Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.3.3 - Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch ostatných (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		322,00	322,00	322,00	322,00	322,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.4.1 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch rodiacich (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		601,00	601,00	601,00	601,00	601,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.6.4.2 - Šetrné hospodárenie vo vinohradoch mladých (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		354,00	354,00	354,00	354,00	354,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00	34 050,00		170 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51	12 790 201,51		63 951 007,55
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69	8 105 150,69		40 525 753,45
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								

70.07	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.7.1.1 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 1 (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		87,00	87,00	87,00	87,00	87,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.1.2 - Operácia Ochrana poloprírodných a prírodných trávnych porastov - typ 2 (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		202,00	202,00	202,00	202,00	202,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.2 - Operácia Ochranabiotopu dropa veľkého (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		250,00	250,00	250,00	250,00	250,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.3 - Operácia Ochrana biotopu sysľa pasienkového (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		125,00	125,00	125,00	125,00	125,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
70.7.4 - Operácia Obhospodarovanie biotopov druhov trávnych porastov v územiach európskeho významu – mozaikové kosenie (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		62,00	62,00	62,00	62,00	62,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00	208 553,00		1 042 765,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10	19 958 522,10		99 792 610,50
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45	12 647 715,45		63 238 577,25
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.08	Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.8.1 - Zatrávnenie podmáčanej ornej pôdy (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	299,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.14 (jednotka: Hektáre)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
SPOLU	O.14 (jednotka: Hektáre)		3 000,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	7 023,00	4 023,00	35 115,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		897 000,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	2 099 877,00	1 202 877,00	10 499 385,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		568 428,90	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	1 330 692,06	762 263,15	6 653 460,29
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								

70.09	Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
70.9.1 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojníc (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		400,00	400,00	400,00	400,00	400,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.2 - OD slovenský pinzgauský dobytok v chove dojčiacich kráv (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.3 - OD maďarský stepný dobytok (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		171,00	171,00	171,00	171,00	171,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.4 - OD ovce, kozy a kone (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.9.5 - OD mangalica (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		340,00	340,00	340,00	340,00	340,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
SPOLU	O.19 (jednotka: Dobytčie jednotky)		5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00	5 450,00		27 250,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00		6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00	760 440,00		3 802 200,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.10	Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.10.1 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – chránené vtáčie územia (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		123,75	123,75	123,75	123,75	123,75		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.15 (jednotka: Hektáre)		22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00		110 000,00
70.10.2 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – územia európskeho významu (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		111,44	111,44	111,44	111,44	111,44		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.15 (jednotka: Hektáre)		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		50 000,00
70.10.3 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov – ochrana hlucháňa hôrneho (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		147,40	147,40	147,40	147,40	147,40		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.15 (jednotka: Hektáre)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
SPOLU	O.15 (jednotka: Hektáre)		34 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00		170 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00	4 131 700,00		20 658 500,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29	2 618 258,29		13 091 291,45
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ENVCLIM (70)	**Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia**								
70.11	Podpora dobrých životných podmienok zvierat	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
70.11.01 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		212,00	212,00	212,00	212,00	212,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.02 - Zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		169,00	169,00	169,00	169,00	169,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.03 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		208,00	208,00	208,00	208,00	208,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.04 - Vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od bahníc a kôz v kombinácii (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		166,00	166,00	166,00	166,00	166,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.05 - Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		62,00	62,00	62,00	62,00	62,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								

70.11.06 - Zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		245,00	245,00	245,00	245,00	245,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.07 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		157,00	157,00	157,00	157,00	157,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.08 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		96,00	96,00	96,00	96,00	96,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.09 - Zlepšenie podmienok vo výkrme hydiny (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		75,00	75,00	75,00	75,00	75,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
70.11.10 - Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		128,00	128,00	128,00	128,00	128,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)								
SPOLU	O.18 (jednotka: Dobytčie jednotky)		316 306,00	316 306,00	316 306,00	316 306,00	316 306,00		1 581 530,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00		232 050 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00		147 050 085,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ANC (71)	**Prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí**								
71.1	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami (ANC)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
71.1.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - horské oblasti (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		127,68	127,68	127,68	127,68	127,68		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.12 (jednotka: Hektáre)		445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00	445 312,00		2 226 560,00
71.1.2 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami - oblasti s prírodnými obmedzeniami, inými ako horské (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		26,36	26,36	26,36	26,36	26,36		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.12 (jednotka: Hektáre)		529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00	529 987,00		2 649 935,00
71.1.3 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými ob-medzeniami - Oblasti ovplyvnené inými obmedzeniami špecifickými pre oblasť (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20,44	20,44	20,44	20,44	20,44		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.12 (jednotka: Hektáre)		152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00	152 476,00		762 380,00
SPOLU	O.12 (jednotka: Hektáre)		1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00	1 127 775,00		5 638 875,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00	73 943 579,00		369 717 895,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00	47 242 601,00		236 213 005,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ASD (72)	**Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek**								
72.1	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
72.1.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohos-podárskej pôde (TTP) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		84,00	84,00	84,00	84,00	84,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
72.1.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopov TTP (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		21,00	21,00	21,00	21,00	21,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
72.1.3 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s Ochranou biotopu sysľa pasienkového (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		10,00	10,00	10,00	10,00	10,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)								
72.1.4 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 – na poľnohospodárskej pôde (TTP) v kombinácii s	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		10,00	10,00	10,00	10,00	10,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								

Ekologickým poľnohospodárstvom (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	O.13 (jednotka: Hektáre)								
SPOLU	O.13 (jednotka: Hektáre)		1 879,00	1 879,00	1 879,00	1 879,00	1 879,00		9 395,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		157 836,00	157 836,00	157 836,00	157 836,00	157 836,00		789 180,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		100 020,70	100 020,70	100 020,70	100 020,70	100 020,70		500 103,50
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
ASD (72)	**Osobitné znevýhodnenia jednotlivých oblastí vyplývajúce z určitých povinných požiadaviek**								
72.2	Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
72.2.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		43,20	43,20	43,20	43,20	43,20		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.13 (jednotka: Hektáre)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
SPOLU	O.13 (jednotka: Hektáre)		26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00	26 447,00		132 235,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40	1 142 510,40		5 712 552,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90	724 008,90		3 620 044,50
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.01	Zakladanie agrolesníckeho systému	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.1.1 - Zakladanie agrolesníckeho systému - orná pôda (Grant – Jednotná - unit cost – 2468 EUR/ha) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 468,00		2 468,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
73.1.2 - Zakladanie agrolesníckeho systému - trvalé trávne porasty (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 498,00		2 498,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
SPOLU	O.21 (jednotka: Operácie)		60,00		260,00				320,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		990 200,00		2 349 100,00				3 339 300,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		627 489,00		1 488 626,00				2 116 115,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.02	Zakladanie líniových vegetačných prvkov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.2.1 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - stromoradie (Grant -– Jednotná – unit cost – 20130 EUR/ha) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		20 130,00		20 130,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
73.2.2 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - vetrolamy (Grant - Jednotná unit cost – 35200 EUR/ha)) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		35 200,00		35 200,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
SPOLU	O.21 (jednotka: Operácie)		23,00		55,00				78,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		271 700,00		503 030,00				774 730,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		172 176,00		318 770,00				490 946,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.03	Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**

73.3.1 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy (Grant -– Jednotná unit cost – 2716 EUR/ha) (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 716,00		2 716,00				
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operácie)								
SPOLU	O.21 (jednotka: Operácie)		6,00		15,00				21,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		81 480,00		190 120,00				271 600,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		51 633,90		120 479,10				172 113,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.04	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.4.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)			5,00	45,00	50,00	50,00	50,00	200,00
73.4.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)		50,00	346,00	396,00	396,00	396,00	396,00	1 980,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)		50,00	351,00	441,00	446,00	446,00	446,00	2 180,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		5 267 890,00	38 248 587,00	57 874 789,00	59 669 578,00	59 669 578,00	59 669 578,00	280 400 000,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		3 320 230,00	24 107 204,00	36 477 148,00	37 608 363,00	37 608 363,00	37 608 363,00	176 729 671,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)		5 267 890,00	36 980 587,00	46 462 789,00	46 989 578,00	46 989 578,00	46 989 578,00	229 680 000,00
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)		3 320 230,00	23 308 014,00	29 284 427,00	29 616 450,00	29 616 450,00	29 616 450,00	144 762 021,00
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.05	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.5.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	10,00	10,00	10,00	40,00
73.5.2 - Priemerná výška na jednu operáciu (zdroj SP SPP) (Finančný nástroj - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	116 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)		30,00	54,00	84,00	84,00	84,00	84,00	420,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)		30,00	54,00	94,00	94,00	94,00	94,00	460,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		3 177 393,00	5 719 304,00	12 671 868,00	12 671 868,00	12 671 868,00	12 671 868,00	59 584 169,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		2 002 637,00	3 604 746,00	7 986 787,00	7 986 787,00	7 986 787,00	7 986 787,00	37 554 531,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)		3 177 392,00	5 719 304,00	9 955 826,00	9 955 826,00	9 955 826,00	9 955 826,00	48 720 000,00
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)		2 002 637,00	3 604 746,00	6 274 928,00	6 274 928,00	6 274 928,00	6 274 928,00	30 707 095,00
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)		3 177 393,00	5 719 304,00	12 671 868,00	12 671 868,00	7 095 350,00		41 335 783,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)		2 002 637,00	3 604 746,00	7 986 787,00	7 986 787,00	4 470 071,00		26 051 028,00
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.06	Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.6.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				10,00	20,00	20,00	20,00	70,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	25 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	4 333 000,00	4 480 000,00	4 480 000,00	15 853 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.07	Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.7.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				350 000,00	350 000,00	350 000,00	375 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								

91(2)(a)-SK-64,00%	O.24 (jednotka: Operácie)				30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				30,00	50,00	70,00	60,00	210,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				10 500 000,00	17 500 000,00	24 500 000,00	22 500 000,00	75 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				6 720 000,00	11 200 000,00	15 470 000,00	14 148 000,00	47 538 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.08	Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.8.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	30,00	40,00	40,00	120,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	30,00	40,00	20,00	100,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 500 000,00	7 500 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 600 000,00	4 800 000,00	6 190 000,00	6 400 000,00	18 990 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.09	Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.9.1 - Priemerná výška podpory na projekt (komplexný projekt) (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				7,00	6,00	6,00	5,00	24,00
73.9.2 - Priemerná výška podpory na projekt (len závlahové detaily) (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.20 (jednotka: Operácie)				3,00	2,00	2,00	2,00	9,00
SPOLU	O.20 (jednotka: Operácie)				10,00	8,00	8,00	7,00	33,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				2 500 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	1 750 000,00	8 250 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				1 502 400,00	1 220 700,00	1 220 700,00	1 064 900,00	5 008 700,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.10	Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.10.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	2,00	2,00	10,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	5 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				939 000,00	939 000,00	623 200,00	623 200,00	3 124 400,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.11	Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.11.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				521 000,00	521 000,00	521 000,00	515 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				15,00	10,00	10,00	1,00	36,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				15,00	10,00	10,00	1,00	36,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				7 815 000,00	5 210 000,00	5 210 000,00	515 000,00	18 750 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				4 917 600,00	3 260 900,00	3 260 900,00	308 600,00	11 748 000,00

	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.12	Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.12.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.22 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
SPOLU	O.22 (jednotka: Operácie)				3,00	3,00	3,00	3,00	12,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	6 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				939 000,00	939 000,00	939 000,00	939 000,00	3 756 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								

73.13	Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
73.13.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				5,00	10,00	10,00	10,00	35,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				1 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	7 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				640 000,00	1 280 000,00	1 280 000,00	1 196 000,00	4 396 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.14	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.14.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	30,00	60,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	7 500 000,00	15 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	4 800 000,00	9 547 500,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.15	Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.15.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)				2,00	10,00	18,00	10,00	40,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	2 500 000,00	4 500 000,00	2 500 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				320 000,00	1 547 500,00	2 880 000,00	1 600 000,00	6 347 500,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.16	Projekty ozdravných opatrení v lesoch	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**

73.16.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				10,00	10,00	20,00	10,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				4 000 000,00	4 000 000,00	8 000 000,00	4 000 000,00	20 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				2 560 000,00	2 560 000,00	5 015 000,00	2 560 000,00	12 695 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.17	Projekty pozemkových úprav	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.17.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				359 375,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)				32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)				32,00	60,00	25,00	25,00	142,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				11 500 000,00	21 000 000,00	8 750 000,00	8 750 000,00	50 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				7 286 500,00	13 293 000,00	5 526 500,00	5 526 500,00	31 632 500,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.18	Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.18.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)				500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.22 (jednotka: Operácie)				20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
SPOLU	O.22 (jednotka: Operácie)				20,00	20,00	20,00	20,00	80,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)				10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	40 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)				6 400 000,00	6 400 000,00	6 190 000,00	6 400 000,00	25 390 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.19	Investície do biohospodárstva	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.19.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)			5,00	5,00	5,00	30,00	30,00	75,00

SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)			5,00	5,00	5,00	30,00	30,00	75,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	30 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			1 196 000,00	1 280 000,00	1 196 000,00	7 680 000,00	7 680 000,00	19 032 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.20	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.20.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.24 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
SPOLU	O.24 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								

	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INVEST (73-74)	**Investície vrátane investícií do zavlažovania**								
73.21	Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
73.21.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)					200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.23 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
SPOLU	O.23 (jednotka: Operácie)					10,00	20,00	20,00	50,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)					2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)					1 280 000,00	2 560 000,00	2 476 000,00	6 316 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
INSTAL (75)	**Začatie činnosti mladých poľnohospodárov a nových poľnohospodárov a zakladanie podnikov na vidieku**								
75.1	Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**

75.1.1 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			50 000,00	50 000,00	50 000,00			
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.25 (jednotka: Prijímatelia)			200,00	300,00	150,00			650,00
75.1.2 - Paušálna výška podpory na projekt - prvovýroba a spracovanie (Grant - Jednotná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			70 000,00	70 000,00	70 000,00			
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.25 (jednotka: Prijímatelia)			100,00	200,00	50,00			350,00
SPOLU	O.25 (jednotka: Prijímatelia)			300,00	500,00	200,00			1 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			8 500 000,00	14 500 000,00	5 500 000,00	14 250 000,00	14 250 000,00	57 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			5 395 375,00	9 203 875,00	3 491 125,00	9 045 187,50	9 045 187,50	36 180 750,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)			8 500 000,00	14 500 000,00	5 500 000,00	14 250 000,00	14 250 000,00	57 000 000,00
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)			5 395 375,00	9 203 875,00	3 491 125,00	9 045 187,50	9 045 187,50	36 180 750,00
RISK (76)	**Nástroje na riadenie rizika**								
76.1	Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
76.1.1 - Priemerná výška sumy preplácaného poistného (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.9 (jednotka: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
SPOLU	O.9 (jednotka: Prijímatelia)		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00		10 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00		40 000 000,00

	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00	5 015 000,00		25 075 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
COOP (77)	**Spolupráca**								
77.1	LEADER	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
77.1.1 - Priemerná suma vyplatená na stratégiu miestneho rozvoja (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)		2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	2 564 716,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.31 (jednotka: Stratégie)		65,00						65,00
SPOLU	O.31 (jednotka: Stratégie)		65,00						65,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		16 670 657,00	20 004 788,00	33 341 313,00	38 342 510,00	41 676 641,00	16 670 657,00	166 706 566,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		10 529 187,00	12 635 024,00	21 058 373,00	24 217 129,00	26 322 966,00	10 529 187,00	105 291 866,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
COOP (77)	**Spolupráca**								

77.2	Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
77.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.1 (jednotka: Projekty)			6,00	10,00	10,00	10,00	20,00	56,00
SPOLU	O.1 (jednotka: Projekty)			6,00	10,00	10,00	10,00	20,00	56,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			1 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	5 000 000,00	14 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			960 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	3 095 000,00	8 855 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
KNOW (78)	**Výmena vedomostí a šírenie informácií**								
78.1	Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
78.1.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.33 (jednotka: Operácie)			10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
SPOLU	O.33 (jednotka: Operácie)			10,00	30,00	40,00	60,00	60,00	200,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			500 000,00	1 500 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	10 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			309 500,00	928 500,00	1 238 000,00	1 857 000,00	1 857 000,00	6 190 000,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								

	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								
KNOW (78)	**Výmena vedomostí a šírenie informácií**								
78.2	Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
78.2.1 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.33 (jednotka: Operácie)			200,00	400,00	600,00	650,00	650,00	2 500,00
78.2.2 - Priemerná výška podpory na projekt (Grant - Priemerná) 91(2)(d)-SK-43,00% 91(2)(a)-SK-64,00%	Plánovaná jednotková suma (celkové verejné výdavky v EUR)			1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.33 (jednotka: Prijímatelia)			50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	250,00
SPOLU	O.33 (jednotka: Prijímatelia)								
SPOLU	O.33 (jednotka: Operácie)			250,00	450,00	650,00	700,00	700,00	2 750,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)			350 000,00	650 000,00	950 000,00	1 025 000,00	1 025 000,00	4 000 000,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)			222 950,00	414 950,00	600 650,00	642 350,00	642 350,00	2 523 250,00
	Z toho na finančný nástroj (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na finančný nástroj (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho na prenesenie (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho na prenesenie (príspevok Únie v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (uplatniteľné na článok 95 ods. 1 podľa článkov 73 a 75) (celkové verejné výdavky v EUR)								
	Z toho potrebné na dosiahnutie minimálnej finančnej alokácie stanovenej v prílohe XII (príspevok Únie v EUR)								

7. Riadiaci a koordinačný systém

7.1. Identifikácia riadiacich a koordinačných orgánov + kontrolných orgánov

Typ orgánu	Názov inštitúcie	EPZF	EPFRV	Meno zodpovednej osoby	Adresa	E-mailová adresa
Monitorovací výbor	Monitorovací výbor pre SP SPP 2023-2027	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	MPRV SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Súkromná inšpekčná organizácia	PPA	Y	Y	Jozef Kiss	Hraničná 12, 815 26 Bratislava	jozef.kiss@apa.sk
Iné poverené a sprostredkovateľské orgány, ktoré nie sú stanovené v nariadení, vrátane opisu ich úlohy.	PPA	N	Y	Jozef Kiss	Hraničná 12, 815 26 Bratislava	jozef.kiss@apa.sk
Platobná agentúra	PPA	Y	Y	Jozef Kiss	Hraničná 12, 815 26 Bratislava	jozef.kiss@apa.sk
Koordinácia AKIS vrátane poľnohospodárskeho poradenstva – príslušný koordinačný orgán	MPRV SR	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Komunikačný úradník pre plán SPP (porovnaj článok 43 ods. 2 VN).	MPRV SR	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk
Príslušný orgán	MPRV SR	Y	Y	Zuzana Nouzovská, generálna tajomníčka služobného úradu MPRV SR	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	zuzana.nouzovska@land.gov.sk
Certifikačný orgán	PricewaterhousCoopers Slovensko, s.r.o.	Y	Y	Silvia Marušincová, riaditeľka	Karadžičova 2, 815 32 Bratislava	silvia.marusincova@pwc.com
Riadiaci orgán	MPRV SR	Y	Y	Katarína Mihaľová, generálna riaditeľka sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava	katarina.mihalova@land.gov.sk

Stručný opis štruktúry a organizácie príslušného orgánu

Úlohy príslušného orgánu plní Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, konkrétne generálny tajomník služobného úradu prostredníctvom kancelárie generálneho tajomníka služobného úradu a sekcia rozpočtu a financovania, ktorá zodpovedá za určenie a odňatie určenia certifikačného orgánu a zabezpečenie toho, aby bol vždy určený certifikačný orgán.

Príslušný orgán je v zmysle čl. 8 nariadenia EÚ o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky zodpovedný za udeľovanie,

preskúmavanie a odnímanie akreditácie platobnej agentúry a vymenovanie certifikačného orgánu uvedeného v článku 12.

Príslušný orgán rozhoduje prostredníctvom formálneho aktu o udelení alebo na základe preskúmania o odňatí akreditácie platobnej agentúry vzhľadom na preskúmanie akreditačných kritérií, ktoré má prijať Komisia v súlade s článkom 11 vyššie uvedeného nariadenia. Príslušný orgán bezodkladne informuje Komisiu o akreditáciách a odňatiach akreditácie.

Prebiehajúci dohľad zo strany príslušného orgánu zahŕňa systematické kontroly, ktoré sa zameriavajú na oblasti s najväčším rizikom chýb. Prostredníctvom príslušného orgánu je zabezpečená úroveň kontrol potrebných na efektívne riadenie rizík pre finančné záujmy Únie. Príslušný orgán v novom programovom období vyberá z celej skupiny žiadateľov kontrolnú vzorku, ktorá bude v relevantnom prípade zložená z náhodne vybranej časti a časti vybranej na základe rizika.

Písomná správa o dohľade, ktorá sa predkladá každé tri roky, obsahuje aj popis stratégie, ktorou sa príslušný orgán riadi pri vykonávaní vlastného priebežného dohľadu a monitorovania dodržiavania akreditačných kritérií zo strany platobnej agentúry (organizačná štruktúra, počet zapojených zamestnancov a zavedené postupy).

V novom programovom období sa príslušný orgán vyprofiluje s cieľom, že ak mu Komisia sprístupní aj nástroj na hĺbkovú analýzu údajov na posúdenie rizík, ktoré predstavujú projekty, prijímatelia, dodávatelia a zmluvy, pričom uvedený nástroj na hĺbkovú analýzu údajov bude tiež používať príslušný orgán, aby sa zabránilo obchádzaniu pravidiel. V súvislosti s vykonávanými kontrolami a sankciami musí Komisia zaviesť určité všeobecné pravidlá. Príslušný orgán rieši prípadné nedostatky, pre ktoré vypracuje akčný plán nielen z vlastnej iniciatívy, ale aj v prípade, že si ho Komisia vyžiada. Príslušný orgán potom dohliada a monitoruje vypracovaný akčný plán v rámci plánovaných zrážok požadovaných od platobnej agentúry. V prípade akčných plánov príslušný orgán dohliada na ich aktualizáciu a dopĺňanie, vrátane zistení zistených pri certifikačnom audite. Zostavuje plán nápravných opatrení pre akreditačné kritériá, ktorý aktualizuje a dopĺňa po ukončení každého koncoročného certifikačného auditu príslušného finančného roka.

Samostatné činnosti vykonávané príslušným orgánom v podmienkach SR v roku 2022 v mene príslušného orgánu vykonáva odbor Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktorý je nezávislý od platobnej agentúry.

Ako doklad o svojej činnosti príslušný orgán používa časť vzorovej správy (usmernenie č. 3) pre certifikačné orgány, najmä kapitoly 3 (pre EPZF) a 16 (pre EPFRV), ktoré sa týkajú hodnotenia systému vnútornej kontroly platobnej agentúry a jej splnenie akreditačných kritérií.

7.2. Opis štruktúry monitorovania a podávania správ

Zber dát a ich uchovávanie bude prebiehať na viacerých úrovniach:

Non IACS EAGF:

Dáta od žiadateľov budú získavané prostredníctvom elektronického formulára žiadosti na úrovni intervencií alebo operačných programov podľa požiadaviek a ukazovateľov opísaných v kapitole 5.

Povinné ukazovatele pre Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a taktiež zvolené kvantifikované ukazovatele budú evidované v informačnom systéme PPA. Dáta od žiadateľov budú získavané prostredníctvom elektronického formulára žiadosti na úrovni intervencií podľa požiadaviek a ukazovateľov opísaných v kapitole 5.

Non IACS EAFRD:

Zber údajov bude prebiehať prostredníctvom elektronického formulára, ktorý žiadateľ vyplní na úrovni Žiadosti o podporu a v čase podania prvej ŽoP (Žiadosti o platbu).

Väčšina údajov bude zozbieraná na úrovni Žiadosti o podporu. Zbierané budú ukazovatele „R“ a „O“. R- jedinečný počet žiadateľov, započítaný pri prvej platbe. O ukazovatele sa budú vykazovať na úrovni ŽoP. Zvyšné údaje sa budú sledovať počas doby udržateľnosti cez monitorovacie správy projektu. Údaje budú uchovávané v informačnom systéme.

IACS EAGF a EAFRD

Zber údajov a ich uchovávanie bude realizované prostredníctvom Integrovaného administratívneho a kontrolného systému. Tento systém bude prevádzkovaný na základe elektronických databáz a geografických informačných systémov a bude umožňovať integráciu údajov medzi elektronickými databázami a geografickými informačnými systémami v súlade s požiadavkami a ukazovateľmi opísanými v kapitole 5.

Ďalej budú údaje zbierané prostredníctvom geopriestorovej žiadosti, ktorá obsahuje jednoznačnú identifikáciu poľnohospodárskych pozemkov, jasné vymedzenie plochy v rámci každej intervencie, informácie o plodinách a informácie zo systému monitorovania plôch. Systém monitorovania plôch sa bude uplatňovať na všetky žiadosti o pomoc a bude používaný na pozorovanie, sledovanie a hodnotenie poľnohospodárskych činností a postupov na hektároch v rámci intervencií na plochu, čím bude zabezpečené ročné podávanie správ o výkonnosti.

PPA v rámci svojich IT systémov, ktoré slúžia pre plnenie jednotlivých úloh platobnej agentúry bude aj naďalej využívať na zber dát súčasné systémy na administrovanie priamych platieb, projektových a sektorových intervencií systémy. Spracovanie žiadostí žiadateľov bude podporené dátami z Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat a GISového systému GSAA na ktorý sa postupne napojí AMS system a e-prepojenie (analytický nástroj PPA). Dáta z týchto core systémov sa budú ďalej spracúvať podľa požiadaviek na monitoring a reporting v DWH (to bude zabezpečovať SAS databázové riešenie) a pre potreby vizualizácie dát a manažérsky reporting sa bude využívať softvér MS PowerBi. Na uskutočňovanie platieb sa bude naďalej využívať systém AGIS MFR.

Údaje sa budú vykazovať za finančný rok n, t. j. od 16.10. roku n-1 do 15.10. roku n.

Za spracovanie Výročnej správy o výkonnosti zodpovedá zdieľane platobná agentúra a riadiaci orgán. Platobná agentúra zodpovedá za zostavenie správy a jej predloženie EK, spracováva účtovnú závierku a komunikuje s certifikačným orgánom. Riadiaci orgán zodpovedá za spracovanie hodnotiacej časti správy, zdôvodnenie odchýlok oproti plánovaným ukazovateľom a vypracovanie akčných plánov. Výročná správa o výkonnosti bude predkladaná vo februári nasledujúceho roka.

PPA bude zverejňovať všetky dostupné dáta v zmysle legislatívnych požiadaviek. S cieľom zvýšiť transparentnosť implementácie SPP budú agendové informačné systémy posilnené tak, aby boli dostupné

verejnosti v štruktúrovanej forme, v čo najväčšom možnom rozsahu.

V strednodobom horizonte sa predpokladá zavedenie nových aplikácií a funkcionalít v oblasti výmeny dát medzi farmárom a platobnou agentúrou a posilnenie monitorovacích systémov. Platobná agentúra upraví svoje systémy tak, aby zabezpečila, že prijímatelia budú mať prístup ku všetkým relevantným údajom, ktoré sa ich týkajú (informácie o pôde, ktorú využívajú alebo majú v úmysle využívať, s cieľom umožniť im podať presné žiadosti prostredníctvom GSAA, informácie o žiadostiach a pod.). Na webovom sídle PPA verejnosť bude mať možnosť získať informácie o prijímateľoch a výške poskytnutej pomoci v súlade s podmienkou zachovania dôvernosti osobných údajov.

7.3. Informácie o systéme kontroly a sankciách

7.3.1 IACS – integrovaný administratívny a kontrolný systém

Používa sa IACS na riadenie a kontrolu intervencií v sektore vinohradníctva a vinárstva, ako je stanovené v hlave III nariadenia (EÚ) .../... [Nariadenie o strategických plánoch SPP]? : **Áno**

Používa sa IACS na riadenie a kontrolu kondicionality? : **Áno**

V článku 65 ods. 4 písm. d) horizontálneho nariadenia sa členským štátom umožňuje vymedziť „poľnohospodársky pozemok“. Uveďte vymedzenie „poľnohospodárskeho pozemku“ vo vašom členskom štáte.

„Poľnohospodársky pozemok“ je súvislá poľnohospodárska plocha v podniku a na ktorej sa pestuje najviac jedna skupina plodín.

Ak sa však v kontexte intervencií podľa nariadenia EÚ 2021/2115 v rámci skupiny plodín vyžaduje osobitné vyhlásenie o využití plochy, je „poľnohospodársky pozemok“ súvislá plocha jednej plodiny v podniku; ak nie je uvedené inak, súčasťou je aj plocha nevyhnutne potrebná na obhospodarovanie pestovaných plodín (napr. manipulačné plochy, zberové priestory v poraste, závlahové plochy).

7.3.1.1 Všetky prvky IACS, ako sú uvedené v nariadení [horizontálne nariadenie], sú zriadené a fungujú od 1. januára 2023.

Všetky prvky IACS, ako sú uvedené v nariadení [horizontálne nariadenie], sú zriadené a fungujú od 1. januára 2023. : **Áno**

7.3.1.1.1 Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS)

Identifikačný systém pre poľnohospodárske pozemky (LPIS)

• pre celú SR bude využívaný jeden LPIS

• 3 ročný cyklus aktualizácie na základe ortozobrazenia v presnosti min. 0,25m

• využíva systém fyzických blokov

• každému dielu pôdneho bloku je automaticky priraďovaný jednoznačný identifikátor

• každý diel nesie informáciu o spôsobe užívania

• MEA(maximum eligible area) je vypočítavaná pre všetky intervencie

7.3.1.1.2 Systém podávania geopriestorových žiadostí a žiadostí na zvieratá (GSA)

Systém geopriestorových žiadostí (GSA) a systém žiadostí podľa zvierat (GSA)

• pre celú SR a pre všetky IACS intervencie je využívané jedno GSAA

• logovanie do systému sa realizuje podľa rôznej úrovne prístupu

• dostupné sú najnovšie ortozobrazenia v rámci cyklu, satelitné snímky a snímky misie Sentinel 2

• v aplikácii sú predpripravené formuláre na základe predchádzajúceho roku jednotnej žiadosti a aktuálneho stavu LPIS

• žiadateľovi sú k dispozícii upozornenia a nápovede pre korektné vyplnenie žiadosti

• príjemca si môže stiahnuť a vytlačiť svoju žiadosť v PDF a xls. forme

• aplikácia zaznamenáva a vizualizuje vykonané priestorové zmeny a zmeny deklarácie

• je možné vizualizovať historické okamihy (jednotlivé podania, zmena LPIS, vznik duplicitnej žiadosti

7.3.1.1.3 Uplatňujete automatický systém žiadostí [v zmysle článku 65 ods. 4 písm. f)] horizontálneho nariadenia?

Pri intervenciách na plochu? : **Nie**

Pri intervenciách na zvieratá? : **Áno**

7.3.1.1.4 Systém monitorovania plôch

Systém monitorovania plôch (AMS) bude implementovaný v súlade s minimálnymi požiadavkami vyplývajúcimi z vykonávacieho nariadenia Komisie. AMS bude realizovaný na podklade automatizovaného spracovania informácií z družicových snímok systému Copernicus a prípadných ďalších typov družicových záznamov. Automatizované spracovanie a vyhodnotenie družicových obrazových záznamov bude prebiehať počas viacerých fáz vegetačného obdobia v závislosti od klimatických podmienok a monitorovaných plošných intervencií. Plochy žiadateľov budú vyhodnocované z hľadiska plnenia podmienok a refundovateľnosti. Výsledky AMS budú žiadateľom priebežne oznamované, aby mohli na ich základe poskytnúť platobnej agentúre požadované dôkazy o splnení podmienok alebo vykonať potrebné úpravy žiadosti alebo stiahnutia plôch. Plochy spĺňajúce podmienky refundovateľnosti budú označené zelenou farbou a budú považované za refundovateľné. V prípade zistenia pochybností o plnení podmienok a refundovateľnosti plochy bude plocha označená systémom žltou farbou, ak bude miera neistoty plnenia podmienok do určité percenta plochy alebo červenou farbou, ak bude presiahnutý prah neistoty plnenia podmienok. V prípade červených plôch budú žiadatelia vyzvaní na predloženie relevantných dôkazov o plnení podmienok, napr. geotagovaných fotografií. V prípade nepredloženia relevantných dôkazov budú žiadatelia vyzvaní na úpravu žiadosti.

7.3.1.1.6 Prípadne systém na identifikáciu a registráciu platobných nárokov

Sú splnené požiadavky uvedené v článku 71 horizontálneho nariadenia? : **Áno**

7.3.1.1.7 Systém na identifikáciu a registráciu zvierat v zmysle článku 65 ods. 4 písm. c) [článok 66 ods. 1 písm. g) horizontálneho nariadenia]

Máte systém na identifikáciu a registráciu zvierat uvedený v článku 66 ods. 1 písm. g) horizontálneho nariadenia? : **Áno**

systém na identifikáciu a registráciu zvierat hovädzieho dobytka ustanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 : **Áno**

systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz ustanovený nariadením Rady (ES) č. 21/2004 : **Áno**

systém na identifikáciu a registráciu ošípaných ustanovený smernicou Rady 2008/71/ES : **Áno**

7.3.2 Mimo IACS

7.3.2.1 Stručný opis systému sankcií v súvislosti s intervenciami mimo IACS v súlade so zásadami účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku

EPZF mimo IACS

Sektorové intervencie

V sektore <u>ovocia a zeleniny</u> platobná agentúra uplatní sankcie podľa pripravovanej vnútroštátnej legislatívy – nariadenia vlády.

V kontrolných postupoch administratívnej kontroly je vypracovaný postup pre identifikáciu umelo vytvorených podmienok pre získanie pomoci a aj postup v prípade vyšetrovania zo strany vnútroštátneho orgánu v súvislosti s obvinením z podvodu týkajúceho sa pomoci, až do času kým nie je o obvinení rozhodnuté.

V sektore vinohradníctva a vinárstva:

1. žiadateľ je povinný v priebehu troch rokov od 1. januára roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom mu bola poskytnutá platba, dodržiavať určité podmienky kondicionality, ktoré pozostávajú z povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia a udržiavania poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave. Ak sa preukáže, že tieto podmienky neboli splnené, žiadateľovi je uložená povinnosť vyplatené finančné prostriedky vrátiť, alebo vypočítaná príslušná percentuálna sankcia.

V sektore včelárstva:

V prípade zistenia porušenia legislatívy, podvodu alebo vážneho zanedbania, za ktoré sú zodpovední

príjemcovia pomoci, vrátia neoprávnené platby podľa pripravovanej vnútroštátnej legislatívy – nariadenia vlády.

U všetkých intervencií je miera administratívnych kontrol 100%, miera KNM závisí od počtu žiadateľov. S výnimkou sektora včelárstva sa bude uprednostňovať 100% miera KNM, avšak v prípade vysokého počtu žiadateľov sa bude využívať riziková analýza.

EPFRV mimo IACS

Projektové intervencie

Nastavenie a uplatňovanie sankcií bude v programovom období 2023 – 2027 vychádzať z tzv. katalógu sankcií platnom v programovom období 2014-2022, tzn. že sankcie za porušenie pravidiel poskytnutia nenávratnej finančnej pomoci budú presne odstupňované podľa závažnosti zistenia. Závažnosť a prislúchajúca sankcia je presne špecifikovaná popisom pochybenia v sankčnom katalógu.

Sankcie sú zatriedené do 3 kategórií nasledovne:

1. Sankcie za porušenie pravidiel a postupov vo verejnom obstarávaní, a to pre zákazky vyhlásené podľa zákona o verejnom obstarávaní.

2. Sankcie za porušenie pravidiel a postupov obstarávania týkajúce sa obstarávania tovarov, stavebných prác a služieb.

Sankcie z porušenia pravidiel vo vyššie uvedených dvoch kategóriách sú v rozsahu 5%, 10%, 25% a 100%.

3. Sankcie za porušenie vybraných povinností vyplývajúce zo zmluvy o nenávratnej finančnej pomoci.

Sankcie z porušenia pravidiel podľa tejto kategórie sú v rozsahu od 0,05% do 100%..

Z preventívneho a odstrašujúceho účinku bude ponechaná možnosť vylúčenia žiadateľa z možnosti uchádzať sa o nenávratnú finančnú pomoc na určité obdobie v prípade presne špecifikovaných porušení pravidiel poskytovania nenávratnej finančnej pomoci alebo v prípade uvádzania nepravdivých údajov za účelom získania nenávratnej finančnej pomoci.

7.3.2.2. Stručný opis systému kontroly mimo IACS (metódy kontroly, krížové kontroly, trvalosť investícií a súvisiace kontroly ex post atď.)

EPZF mimo IACS

Sektorové intervencie

V rámci sektorových intervencií budú vykonávané administratívne kontroly, krížové kontroly, kontroly na mieste vykonávané PPA a kontroly na mieste vykonávané externými inštitúciami na zá-klade zmlúv o delegovaných činnostiach.

Sektor ovocia a zeleniny:

1. administratívne kontroly žiadosti o uznanie organizácií výrobcov, schválenia operačného pro-gramu a jeho zmeny, o poskytnutí zálohovej a následnej platby

Všetky záznamy o admin. kontrolách na princípe kontroly štyroch očí budú zaznamenané v informačnom systéme a predovšetkým v predmetnom protokole. V protokole budú uvedené všetky povinné náležitosti na základe európskych a slovenských predpisov. Administratívne kontroly žiadostí o poskytnutie pomoci zahŕňajú overenie výročnej správy o vykonávaní operačného progra-mu zaslanej spolu so žiadosťou o poskytnutie pomoci, hodnoty predávanej výroby, príspevkov do operačného fondu a vzniknutých výdavkov, overenie presnej korelácie nárokovaných výdavkov s dodanými výrobkami a poskytnutými službami; overenie súladu uskutočnených opatrení s opatreniami zahrnutými v schválenom operačnom programe a dodržiavania uložených finančných alebo iných stropov a maximálnych súm.

2. delegované činnosti na iné orgány v rezorte pôdohospodárstva:

a) v prípade sťahovania výrobkov z trhu - kontroly zhody s obchodnými normami ovocia a zeleniny vykonáva Štátna veterinárna a potravinová správa SR;

b) overenie realizácií opatrení operačného programu tykajúcich sa zlepšenia kvality výrobkov vykonáva Štátna veterinárna a potravinová správa SR.

3. krížové kontroly s programami rozvoja vidieka, štátnej pomoci a propagačnými programami

Krížová kontrola bude vykonávaná na základe podkladov príslušných odborných útvarov podľa žiadosti o informáciu, kde sú uvedené všetky organizácie výrobcov vykonávajúce svoj operačný program a taktiež ich členovia s identifikačnými údajmi. Predložené podklady od odborných útvarov budú obsahovať zoznamy všetkých non IACS intervencií a propagačné programy, vyplatenú štátnu pomoc organizácií výrobcov a ich členov. Na základe týchto podkladov sa overí, či žiadateľ neprijal žiadne duplicitné finančné zdroje EÚ alebo vnútroštátne finančné zdroje. Záznamom o tejto krížovej kontrole na princípe štyroch očí bude protokol, kde budú uvedené aj všetky overené výdavky žiadosti o následnú platbu OV.

4. Kontroly na mieste

Kontroly na mieste budú vykonávané pred vyplatením žiadateľa, a v súlade s požiadavkou, po preštudovaní adekvátnych príloh predložených administrátorom žiadosti. Medzi prílohy s ktorými sa každý kontrolór oboznámi pred vykonaním kontroly na mieste (v rámci opatrenia financovanie OP) partia: operačný program príslušnej OV, zoznam výdavkov- podľa opatrení, žiadosť o následnú platbu. Následne bude vykonaná kontrola na mieste, ktorá začína v sídle spoločnosti respektíve v sídle, v ktorom má daná OV vedené účtovníctvo pre celú OV.

Pri uznávaní OV, NOV (národná organizácia výrobcov) alebo ZOV (združenie organizácie výrobcov) budú KS preverované základné podmienky, ktoré musí žiadateľ splniť aby mohol danú OV založiť, súlad zistených skutočností na mieste s operačným programom predloženým pri podaní žiadosti. KS bude preverovať poľnohospodárske plochy, poľnohospodársku činnosť, produkciu a VMP žiadateľa v rámci predchádzajúcich 3 rokov s cieľom preverenia či neboli vytvorené umelé podmienky zo strany žiadateľa.

Pri schvaľovaní OP KS bude preverovať základné podmienky pre fungovanie OV, produkciu, fungovanie a VMP danej OV, primeranosť a realizovateľnosť OP vzhľadom na zistený stav OV. KS preveruje merateľnosť a primeranosť daných cieľov v OP.

Pri Financovaní OV sa bude najskôr vykonávať účtovná a evidenčná kontrola v sídle OV, preverovať základné podmienky pre fungovanie OV, produkcia a dosiahnuté VMM, operačný fond a spôsob financovania, hlasovacie práva členov, fungovanie a prispievanie členov do OV. KS po kontrole účtovníctva, overí dané opatrenia na mieste v sídle členov OV, preverí obstaranie, využi-tie a prínos daného opatrenia v rámci fungovania člena, resp. OV. Krížovou kontrolou u členov preverí správnosť a úplnosť údajov uvedených v žiadosti o následnú platbu a taktiež preverí či neboli žiadateľom vytvorené umelé podmienky.

Sektor včelárstva:

V rámci sektorovej intervencie, časť včelárstvo sa budú vykonávať kontroly na overenie splnenia podmienok na poskytnutie finančných prostriedkov. Tieto kontroly pozostávajú zo 100%-nej administratívnej kontroly u všetkých schválených žiadateľov o pomoc a z kontrol na mieste. Predmetom kontroly na mieste je overenie správneho vykonávania opatrení zahrnutých do včelárskeho programu, predovšetkým opatrení týkajúcich sa investícií a služieb ako aj toho, či skutočne vzniknuté náklady zodpovedajú finančnej podpore, o ktorú sa žiada.

Kontroly na mieste budú vykonávané minimálne pri 5 % konečných prijímateľov pomoci, ktorí podali svoje žiadosti cez schváleného žiadateľa. Vzorka na kontrolu sa vyberie rizikovou analýzou a náhodným výberom. V prípade potreby budú vykonávané neohlásené kontroly na mieste pre overenie splnenia podmienok aj v priebehu podporného obdobia.

Kontroly na mieste sa môžu nahradiť alternatívnymi kontrolami prostredníctvom vyžiadaných fotografií, videohovorov alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, ktoré by mohli slúžiť na podporu pri overovaní správneho vykonávania intervencie.

Prostredníctvom krížovej kontroly sa zabezpečí aby nedochádzalo k dvojitému financovaniu.

Sektor vinohradníctva a vinárstva:

1. administratívne kontroly žiadosti

V rámci sektorovej intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva sa budú vykonávať kontroly na

overenie splnenia podmienok na poskytnutie podpory u 100 % žiadateľov. Administratívne kontroly budú vykonávané pri schvaľovaní žiadostí, ako aj po realizácii viacročných opatrení, po prijatí žiadostí o vyplatenie podpory.

2. delegované činnosti na iné orgány v rezorte pôdohospodárstva:

Kontroly na mieste sa týkajú 100 % žiadostí o podporu a budú sa vykonávať pred schválením žia-dosti a pred vyplatením podpory. Kontroly bude vykonávať delegovaná inštitúcia – Ústredný kon-trolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave, ktorý pri kontrole na mieste odborne po-súdi podanú žiadosť a pred vyplatením podpory aj realizáciu a ukončenie opatrenia v súlade so schválenou žiadosťou.

3. krížové kontroly s inými intervenciami a schémami štátnej pomoci

Pri opatreniach v sektore vína sa overí, či žiadateľ neprijal žiadne duplicitné finančné zdroje EÚ alebo SR.

4. kontrola na mieste - PPA:

Kontroly na mieste sa týkajú 100 % žiadostí o podporu a budú sa vykonávať pred schválením žiadosti a pred vyplatením podpory. Kontroly bude vykonávať platobná agentúra a pri kontrole na mieste preverí, či žiadatelia splnili všetky podmienky a či podporované operácie aj skutočne zrealizovali v zmysle schválených žiadostí. Kontroly na mieste budú vykonávané meraním v teréne alebo meraním na podklade aktuálnych leteckých ortofotomáp.

5. kontrola plnenia podmienok kondicionality – žiadatelia budú povinní v priebehu troch rokov od 1. januára roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom mu bola poskytnutá plat-ba, dodržiavať pravidlá kondicionality, ktoré pozostávajú z povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia a udržiavania poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave. Kontrola dodržania podmienok kondicionality sa bude kontrolovať pravidelne 2x do mesiaca v IS IACS.

EPFRV mimo IACS

Administratívne kontroly/administratívne finančné kontroly

Administratívne kontroly projektových podpôr budú vykonávané v rámci hodnotenia projektov, zmenového konania a v rámci administratívnej finančnej kontroly žiadosti o platbu. Predmetom administratívnej kontroly bude každá žiadosť o NFP/žiadosť o platbu.

1. administratívna kontrola pri hodnotení žiadosti o NFP

Kontroly sa budú týkať overenia splnenia podmienok poskytnutia príspevku u 100 % žiadateľov pri jej schvaľovaní vrátane prípadného overenia splnenia podmienok verejného obstarávania/obstarávania.

2. administratívna kontrola v rámci zmenového konania

Predmetom administratívnej kontroly v rámci zmenového konania bude podľa relevantnosti kontrola podmienok poskytnutia príspevku, resp. plnenie podmienok verejného obstarávania/obstarávania.

3. administratívna finančná kontrola verejného obstarávania/obstarávania

Kontrola verejného obstarávania/obstarávania sa podľa relevantnosti bude vykonávať po podpise zmluvy o NFP za účelom overenia splnenia podmienok vyplývajúcich z národnej legislatívy pri procese verejného obstarávania/obstarávania .

4. administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu

Kontroly sa budú vykonávať na overenie nárokovateľnosti refundácie investovaných finančných prostriedkov v rámci projektu za cieľom overenia splnenia podmienok na poskytnutie podpory a dodržania zmluvných podmienok.

5. Kontrola duplicitného financovania

Kontrola sa zameraná na predchádzanie duplicitného financovania projektu z viacerých finančných zdrojov EÚ alebo vnútroštátnych finančných zdrojov. Kontrola sa bude vykonávať na základe dostupných databáz (www.crz.sk, www.crp.sk, a pod.) prípadne existujúcich interných databáz/informácii podľa ktorých bude možné identifikovať duplicitné financovanie.

V rámci Intervencie LEADER budú MAS vykonávať úlohy v súlade s článkom 33, ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060. To či MAS bude vykonávať aj ďalšie úlohy nad rámec čl. článku 33, ods. 3 nariadenia č. 2021/1060 bude predmetom vzájomnej písomnej dohody medzi MAS a PPA. Miera rozšírenia činností bude závisieť od úspešnosti výsledkov aplikácie zjednodušeného vykazovania výdavkov.

Finančná kontrola na mieste (ďalej len FKnM):

V zmysle národnej legislatívy FKnM vykonáva orgán verejnej správy oprávnený overovať finančnú operáciu alebo jej časť v rámci ktorej získava dôkazy, preveruje a zisťuje skutočnosti, ktoré považuje za potrebné na účely overenia jej súladu najmä s osobitnými predpismi alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy, rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov, vnútornými predpismi alebo inými podmienkami poskytnutia verejných financií.

KS pre výkon finančnej kontroly na mieste budú zostavované po predchádzajúcej analýze možného konfliktu záujmov a za dodržania pravidiel rotácie a princípu 4 očí.

Na vykonávanie FKnM sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly.

Výkon kontroly bude realizovaný na základe požiadavky, po preštudovaní adekvátnych príloh predložených administrátorom žiadosti. FKnM sa vykonáva ohlásená, v prípade potreby neohlásená. V prípade výberu viacerých intervencií k FKnM u jedného žiadateľa bude v prípade potreby koordinovaný súbeh týchto kontrol v jednom termíne. FKnM bude možné oznámiť, avšak tak, aby nebol účel kontroly ohrozený. Kontrolná skupina ohlási prijímateľovi FKnM najmenej tri pracovné dni vopred. Ak je už prijímateľovi oznámený úmysel vykonať FKnM, tak v prípadoch nesúladu, nebude možné späťvzatie žiadosti alebo zmenu žiadosti povoliť v predmete ktorých sa nesúlad týka.

Oprávnená osoba pri vykonávaní FKnM je oprávnená okrem iného vyžadovať a odoberať od povinnej osoby alebo od osoby, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti dodávateľom výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo akejkoľvek inej osoby, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré sú potrebné na výkon finančnej kontroly, ak ich poskytnutiu nebráni osobitný predpis (ďalej len "tretia osoba) v určenej lehote originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomnosti, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, ich výpisov, výstupov, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s finančnou kontrolou namieste a vyhotovovať si ich kópie a nakladať s nimi, vyžadovať od povinnej osoby alebo od tretej osoby súčinnosť v rozsahu oprávnení podľa zákona.

Pri FKnM budú vyhotovované fotografie s geotagovými informáciami a budú následne porovnávané s fotografiami, ktoré bude mať povinnosť prijímateľ zasielať PPA.

Pri výkone FKnM je nevyhnutné poskytnutie všetkých potrebných informácií, najmä o postupoch a všetkých kontrolách vykonávaných v súvislosti s operáciami vybranými na financovanie pre PPA pred schválením platieb.

Aplikácia, ktorá bude vyhotovená a dostupná na webovej stránke PPA zároveň žiadateľa upozorní na podmienky, ktoré musí plniť a na chyby, ktorých by sa mohol v prípade nesprávnej deklarácie dopustiť. V prípade zabránenia FKnM, kedy nebude možné overiť žiadnu podmienku vyplývajúcu zo zmluvy o NFP alebo prijímateľ nebude spolupracovať, neumožní výkon, potom sa kontrola nevykoná s označením, že došlo k zabráneniu kontroly.

Prijímateľ bude s výsledkami FKnM oboznámený vo forme návrhu Správy z FKnM.

Ak sa vykonáva administratívna finančná kontrola aj FKnM tej istej finančnej operácie alebo jej časti, je možné vypracovať spoločný návrh čiastkovej správy alebo spoločný návrh správy a spoločná čiastková správa alebo spoločná správa z administratívnej finančnej kontroly a FKnM.

FKnM je skončená dňom zaslania správy prijímateľovi. Zaslaním čiastkovej správy je skončená tá časť FKnM, ktorej sa čiastková správa týka. Ak je FKnM zastavená z dôvodov hodných osobitného zreteľa, FKnM je skončená vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov je zastavenia. Oprávnená osoba bezodkladne zašle záznam povinnej osobe; to neplatí, ak povinná osoba zanikla.

Prijímateľ bude mať právo proti návrhu správy z FKnM podať námietky k zisteným nedostatkom, s ktorými sa KS vysporiada v samotnej správe z FKnM. Zákonným postupom je zaistené právo žiadateľa vyjadriť sa k výsledkom kontroly.

Ústredie PPA vykoná supervíziu na mieste (kontrolu kvality FKnM) na úrovni minimálne 2 % minimálnej miery kontrol a supervíziu správy z FKnM.

Pre programové obdobie 2023-2027 bude obdobné nastavenie a uplatňovanie sankcií ako tomu bolo v období 2014-2022, t. j. sankcie budú stanovené pre žiadateľov/prijímateľov úplne transparentne.

Celková miera vykonávaných FKnM sa bude líšiť podľa jednotlivých intervencií a bude zohľadňovať aj princíp náhodnej a rizikovej vzorky tak, aby bol zabezpečený reprezentatívny

a adekvátny rozsah kontrol. FKnM bude realizovaná na vzorke minimálne 5% žiadateľov. Podrobnosti budú upravené v riadiacej dokumentácii.

FKnM budú vykonávané v súlade s platnými európskymi i národnými predpismi. Podmienky oprávnenosti, záväzky a ďalšie podmienky budú overované metódou fyzickej kontroly na mieste. Zároveň bude na overenie plnenia podmienok spôsobilosti, záväzkov a ďalších podmienok využívaný princíp výkonu viacerých návštev na mieste a dodatočných kontrol v priebehu roka, pokiaľ nebude možné všetko overiť počas jednej návštevy. V odôvodnených prípadoch bude na základe zmluvy o delegovaných kompetenciách využívaný princíp delegovania kontrol na mieste na štátne inštitúcie zriadené zákonom zaisťujúce zo zákona výkon najvyššej štátnej moci v špecifických oblastiach poľnohospodárskeho rezortu, ďalej špecializované akreditované subjekty v oblasti stavebníctva, nákupu strojov a príslušných technológii, oprávnenej technickej vybavenosti žiadateľa, prípadne služby výskumných vedeckých inštitúcií. Plnenie všetkých platných podmienok stanovených právnymi predpismi bude kontrolované podľa sústavy overiteľných ukazovateľov, ktoré budú určené PPA alebo delegovaným subjektom, t.j. pre výkon FKnM budú stanovené jednotné metodiky resp. manuály k výkonu FKnM pre jednoznačné postupy KS pri vyhodnocovaní správnosti a oprávnenosti transakcií realizovaných prijímateľom v priebehu realizácie operácie.

PPA bude evidovať dôvody pre výber každého prijímateľa pre FKnM.

Ex post kontroly a zabezpečenie udržateľnosti investícií

Minimálne 1% výdavkov z ukončených investičných projektov, ktoré sú v období udržateľnosti projektu bude kontrolované ex post kontrolou.

7.3.2.3 Pravidlá verejného obstarávania?

Stručné vysvetlenie toho, ako sa dodržiava súlad s pravidlami verejného obstarávania.

Proces verejného obstarávania/obstarávania bude realizovaný v súlade s platnou vnútroštátnou legislatívou a bude usmernený metodickou dokumentáciou, zverejnenou na stránke PPA. V rámci metodickej dokumentácie budú pre zjednodušenie uvedené postupy obstarávania. V zmysle digitalizačnej stratégie poskytovateľa bude použitý IT nástroj, prostredníctvom ktorého bude prebiehať celý proces obstarávania a verejného obstarávania.

Pri aplikácii zjednodušeného vykazovania výdavkov (t.j. poskytovanie grantu formami ako sa uvádza v čl. 83 ods. 1 písm. b)-d)), napr. vo forme jednotkových cien, paušálnych sadzieb, jednotkových platieb nebude potrebné zo strany beneficienta dodržiavať osobitné postupy obstarania dodávateľa.

V rámci zjednodušeného vykazovania výdavkov vykonáva kontrolu hospodárnosti a účelnosti výdavkov PPA pri výkone kontroly ex-ante (v procese konania o žiadosti o NFP) a následne sa overuje už len výstup projektu a jeho súlad s parametrami zo zmluvy o NFP.

V prípade zmien projektu, PPA overí hospodárnosť, ak zmenou projektu dochádza k úprave ceny za dodané tovary, poskytnuté služby alebo realizované stavebné práce alebo predmetom zmeny projektu sú doplňujúce tovary, služby alebo stavebné práce, ktoré neboli zahrnuté do pôvodne schváleného rozpočtu.

PPA v rámci kontroly žiadosti o platbuvykoná kontrolu, podmienok v zmluve o poskytnutí NFP a zároveň relevantnosti k forme zjednodušeného vykazovania výdavkov aj:

a) kontrolu hospodárnosti výdavkov,

b) matematickú správnosť výpočtu výdavkov,

c) finančnú správnosť výdavkov vo vzťahu k rozpočtu projektu,

d) preukázateľnosť a reálnosť predloženia dokladov súvisiacich s deklarovanými výdavkami,

e) preukázateľnosť reálneho vyplatenia výdavku prijímateľom,

f) súladu nárokovanej paušálnej sumy s dosiahnutými merateľnými ukazovateľmi - výstupmi/výsledkami/cieľmi projektu.

Pri uplatnení zjednodušeného vykazovania výdavkov nie je PPA povinná vykonávať kontrolu verejného

obstarávania/obstarávania (teda kontrolu celého procesu počnúc zverejnením výzvy až po uzavretie rámcovej zmluvy). Uvedené však neznamená, že prijímateľ, ktorý je verejným obstarávateľom v zmysle národnej legislatívy, nie je povinný postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní.

V prípade, ak pôjde o zákazky, na ktoré sa vzťahuje národná legislatíva o verejnom obstarávaní, bude skontrolovaný postup verejného obstarávania, či tento prebehol v súlade so zákonom (netýka sa zjednodušeného vykazovania výdavkov), aj keď výška grantu bude určená spôsobom ako sa uvádza v čl. 83 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 2021/20115.

Pre overenie prípadného porušenia podmienok verejného obstarávania/obstarávania, posúdenie prípadného konfliktu záujmov bude zavedený IT nástroj, ktorý by mal pomôcť s identifikáciou podozrení na porušenia.

Pri nedodržaní pravidiel týkajúcich sa verejného obstarávania, PPA zabezpečí, aby sa výška tej časti pomoci, ktorá sa nemá vyplatiť alebo sa má odňať, určila na základe závažnosti nedodržania pravidiel a v súlade so zásadou proporcionality. PPA zabezpečí, aby zákonnosť a správnosť transakcie bola dotknutá len do tej výšky, v ktorej sa časť pomoci nemá vyplatiť alebo sa má odňať.

PPA bude používať dostupné IT nástroje (napr. e-prepojenie, Arachne) na hĺbkovú analýzu údajov na posúdenie rizík, ktoré predstavujú projekty, prijímatelia, dodávatelia a zmluvy, v snahe zabezpečiť minimálne administratívne zaťaženie a účinnú ochranu finančných záujmov Únie. Uvedené nástroje na hĺbkovú analýzu údajov sa môžu použiť aj s cieľom zabrániť obchádzaniu pravidiel uvedených v príslušných nariadeniach.

Pri sťažnostiach bude PPA postupovať v zmysle národnej legislatívy. Sťažnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy a poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

7.4. Kondicionalita

7.4.1 Systém kontroly v súvislosti s kondicionalitou

7.4.1.1 Opis systému kontroly v súvislosti s kondicionalitou

Systém kondicionality nadväzuje na predchádzajúci systém krížového plnenia realizovaný v predošlom programovom období a obsahuje základné normy týkajúce sa životného prostredia, zmeny klímy, verejného zdravia, platných pracovných podmienok a podmienok zamestnávania, zdravia zvierat a rastlín a dobrých životných podmienok zvierat a pravidlá sociálnej kondicionality v oblasti zamestnanosti a zdravia a bezpečnosti práce. Podmienky jednotlivých noriem GAEC zohľadňujú o. i. osobitosti krajiny, klimatické a pôdne podmienky a vhodnú agrotechnickú prax. Súčasťou kondicionality sú aj podmienky SMR stanovené na základe smerníc a nariadení Európskeho parlamentu a Rady uvedených v prílohe 3 nariadenia EÚ o Strategických plánoch SPP. Novou kontrolovanou zložkou bude dodržiavanie podmienok v oblasti zamestnanosti, zdravia a bezpečnosti práce. Administratívna sankcia za zistené porušenie podmienok kondicionality bude uplatnená v kalendárnom roku zistenia porušenia a jej výška bude stanovená tak, aby bola primeraná a aby mala odrádzajúci účinok. Systém obsahuje aj sledovanie opakovania tých istých porušení na zohľadnenie prísnejšej administratívnej sankcie resp. prehodnotenie nedbanlivostného porušenia na úmyselné v zmysle požiadaviek platnej legislatívy.

Systém administratívnych kontrol, bude nastavený v závislosti od podmienok kondicionality.

To, čo nie je možné s istotou skontrolovať administratívne napr. pomocou relevantných dokladov od žiadateľa, bude skontrolované doplnkovo formou kontroly na mieste, prípadne systému monitorovania plôch. Kontrolná vzorka pre kontroly na mieste bude predstavovať minimálne 1% príjimateľov uvedených v odseku 1 v článku 83 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2116 a bude pozostávať zo vzorky vybranej náhodným výberom a vzorky vybranej na základe analýzy rizika. Spôsoby a metódy výkonu kontroly na mieste budú nastavené podľa jednotlivých požiadaviek a noriem.

7.4.1.2 Typy kontrol

SMR/GAEC	Typy kontrol
GAEC01 - Udržiavanie trvalého trávneho porastu na základe pomeru trvalého trávneho porastu k poľnohospodárskej ploche na vnútroštátnej, regionálnej, subregionálnej úrovni, na úrovni skupín podnikov alebo na úrovni podnikov v porovnaní s referenčným rokom 2018. Maximálne zníženie o 5 % v porovnaní s referenčným rokom.	Systém monitorovania plôch, Kontrola na mieste
GAEC02 - Ochrana mokradí a rašelinísk	Kontrola na mieste, Systém monitorovania plôch
GAEC03 - Zákaz vypaľovania strnísk na ornej pôde, pokiaľ nie je dôvodom zabezpečenie zdravia rastlín	Kontrola na mieste, Systém monitorovania plôch
GAEC04 - Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov	Kontrola na mieste
GAEC05 - Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov	Kontrola na mieste
GAEC06 - Minimálne pokrytie pôdy, aby nebola pôda počas najcitlivejších období ponechaná bez porastu	Kontrola na mieste, Systém monitorovania plôch
GAEC07 - Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou	Kontrola na mieste
GAEC08 - Minimálny podiel poľnohospodárskej plochy vyčlenenej na neproduktívne plochy alebo prvky. Minimálny podiel aspoň 4 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku vyčlenenej na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom. Ak sa poľnohospodár zaviaže vyčleniť aspoň 7 % svojej ornej pôdy na neproduktívne plochy a prvky vrátane pôdy ležiacej úhorom v rámci posilnenej ekoschémy v súlade s článkom 28 ods. 5a, je podiel, ktorý sa má určiť na dodržanie tejto normy GAEC, obmedzený na 3 %. Minimálny podiel najmenej 7 % ornej pôdy na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ak zahŕňa aj medziplodiny alebo plodiny, ktoré viažu dusík, pestované bez použitia prípravkov na ochranu rastlín, z čoho 3 % predstavuje pôda ležiaca úhorom alebo neproduktívne prvky. Pre medziplodiny by členské štáty mali použiť váhový koeficient 0,3. Zachovanie krajinných prvkov. Zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia. Prípadné opatrenia na zabránenie šírenia inváznych rastlinných druhov	Kontrola na mieste
GAEC09 - Zákaz konverzie alebo preorania trvalého trávneho porastu označeného ako citlivý z hľadiska životného prostredia v lokalitách sústavy Natura 2000	Kontrola na mieste
SMR01 - Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva: článok 11 ods. 3 písm. e) a písm. h), pokiaľ ide o povinné požiadavky kontrolovať difúzne zdroje znečistenia fosforečnanmi	Kontrola na mieste
SMR02 - Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov: články 4 a 5	Kontrola na mieste
SMR03 - Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva: článok 3 ods. 1, článok 3 ods. 2 písm. b), článok 4 ods. 1, 2 a 4	Kontrola na mieste
SMR04 - Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín: článok 6 ods. 1 a 2	Kontrola na mieste
SMR05 - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín: články 14 a 15, článok 17 ods. 1 a články 18, 19 a 20	Kontrola na mieste
SMR06 - Smernica Rady 96/22/ES z 29. apríla 1996 o zákaze používania určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove dobytka, ktorou sa zrušujú smernice 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS: článok 3 písm. a), b), d) a e) a články 4, 5 a 7	Kontrola na mieste
SMR07 - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc	Kontrola na mieste

Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS: článok 55 prvá a druhá veta	
SMR08 - Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov: článok 5 ods. 2 a článok 8 ods. 1 až 5; článok 12, vzhľadom na obmedzenia používania pesticídov v chránených oblastiach vymedzených na základe smernice 2000/60/ES a právnych predpisov o sústave Natura 2000; článok 13 ods. 1 a 3 o manipulácii s pesticídmi a o ich skladovaní a nakladaní s ich zvyškami	Kontrola na mieste
SMR09 - Smernica Rady 2008/119/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu teliat: články 3 a 4	Kontrola na mieste
SMR10 - Smernica Rady 2008/120/ES z 18. decembra 2008, ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošípaných: články 3 a 4	Kontrola na mieste
SMR11 - Smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely: článok 4	Kontrola na mieste

7.4.2 Systém sankcií v súvislosti s kondicionalitou

7.4.2.1 Opis systému sankcií v súvislosti s kondicionalitou

Systém sankcií bude stanovený legislatívou SR.

7.4.2.2. Vymedzenie a uplatňovanie „opakovania“ (výpočet a pokrytý časový úsek):

Systém sankcií bude stanovený legislatívou SR.

7.4.2.3. Vymedzenie a uplatňovanie „úmyselnosti“

Systém sankcií bude stanovený legislatívou SR.

7.4.3. Údaj o uplatnení zjednodušeného systému kontroly pre malých poľnohospodárov

Neuplatňuje sa.

7.4.4. Príslušné kontrolné orgány zodpovedné za kontroly postupov kondicionality, povinných požiadaviek týkajúcich sa hospodárenia

Príslušné kontrolné orgány zodpovedné za kontroly postupov kondicionality sú Pôdohospodárska platobná agentúra, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Štátna veterinárna a potravinová správa.

V systéme IACS bude kondicionalita kontrolovaná systémom administratívnych kontrol pre 100% žiadateľov, pre tie podmienky kondicionality, ktoré sú kontrolovateľné administratívne.

Kontrola podmienok kondicionality bude kontrolovaná aj formou kontroly na mieste na vzorke žiadateľov. Veľkosť vzorky bude stanovená legislatívou. Výsledky kontrol budú v systéme IACS resp. moduloch IACS určených na administrovanie kontrol evidované a administrované formou správ z kontroly, v rámci ktorých bude možné vyhodnotiť plnenie podmienok kondicionality v zmysle požiadaviek platnej legislatívy.

Pre podmienky, kde to bude aplikovateľné, bude postupne zavedená aj kontrola plošným monitoringom.

Na základe všetkých typov kontrol budú v prípade zistených porušení podmienok administrované sankcie u žiadateľov so zisteným porušením podmienok kondicionality v zmysle požiadaviek plat-nej legislatívy.

SMR/GAEC	Názov platobnej agentúry	Názov kontrolného orgánu	Meno osoby zodpovednej za kontrolu	Adresa	E-mailová adresa
GAEC01	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC02	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC03	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC04	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC05	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC06	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC07	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC08	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
GAEC09	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk

SMR01	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
SMR02	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
SMR03	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR04	PPA	PPA	PhDr. Pavel Kelemen	Hraničná 12, 815 26, Bratislava	pavel.kelemen@apa.sk
SMR05	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
SMR06	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
SMR07	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
SMR08	PPA	PPA	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky - Štefánia Buschbacher, Ing.	Matúškova 21, 833 16 Bratislava	Stefania.Buschbacher@uksup.sk
SMR09	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
SMR10	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk
SMR11	PPA	PPA	Štátna veterinárna a potravinová správa - RNDr. Martin Babič, PhD.	Botanická 17, 842 13 Bratislava	Martin.Babic@svps.sk

7.5 Sociálna kondicionalita

7.5.1 Opis systému kontroly v súvislosti so sociálnou kondicionalitou

Sociálna kondicionalita sa bude uplatňovať od r. 2025.

7.5.2 Opis systému sankcií v súvislosti so sociálnou kondicionalitou

Sociálna kondicionalita sa bude uplatňovať od r. 2025.

8 Modernizácia: AKIS a digitalizácia

8.1 AKIS

8.1 Celkové predpokladané organizačné usporiadanie vylepšeného AKIS

AKIS na národnej úrovni z pohľadu aktuálneho stavu možno vnímať ako systém s existujúcou štruktúrou, aktérmi a organizáciami, ktorá vykazuje absenciu vzájomného prepojenia, synergií, vzájomnej spolupráce, ako aj nedostatočný prístup k informáciám a ich výmene. Za najslabšiu stránku možno považovať nedostatočnú koordináciu jednotlivých zložiek platformy AKIS, ktorá by podporovala jednotlivých aktérov systému a uľahčovala výmenu informácií. Pre AKIS na Slovensku je charakteristické slabé vzájomné prepojenie jeho existujúcich pilierov a zaradenie nových zložiek do systému.

Ako je znázornené na nižšie uvedenej schéme, v súčasnosti existujú silné vertikálne väzby medzi jednotlivými aktérmi, zodpovednými parciálne za poradenstvo, vzdelávanie a prenos poznatkov do praxe, ktoré si jednotliví nositelia manažujú vo svojej réžii, avšak neexistuje medzi nimi žiadna horizontálna prepojenosť, čím sa tento systém stáva nevýkonným a rozdrobeným. Chýba jasná prepojenosť na celoživotné vzdelávanie, ale aj na odborné stredoškolské vzdelávanie, ktoré sa musia stať významnou zložkou celého systému.

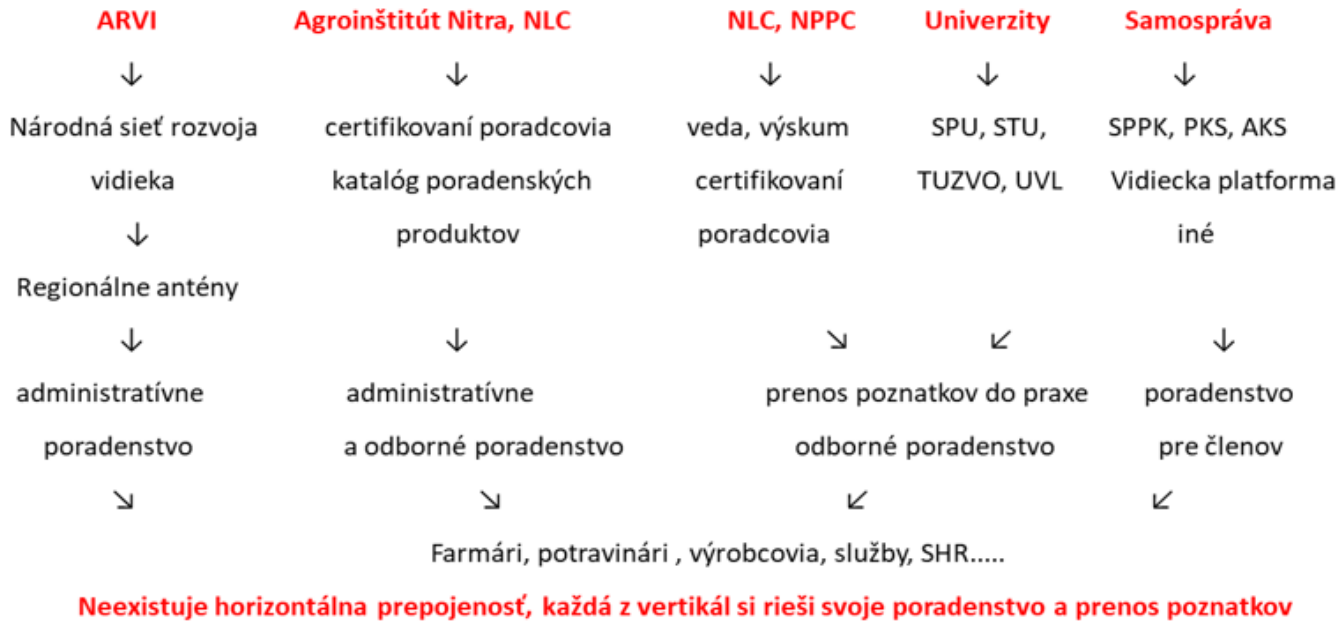

Za účelom odstránenia uvedených nedostatkov dôjde k posilneniu a centralizovaniu AKIS-u do systému, ktorý na vertikálnej aj horizontálnej úrovni využije existujúcich aktérov zastrešujúcich jeho hlavné piliere (bližší prehľad aktérov v SWOT analýze). Kľúčovým prvkom fungujúceho AKIS bude integrácia všetkých intervencií a poradcov do tohto systému.

Nový systém AKIS sa zároveň synergicky a koherentne prepojí s národnými a únijnými nástrojmi na podporu inovácií a výskumu, posilní budovanie funkčného systému holistického poradenstva a rozšíri témy poradenstva podľa potrieb, pričom sa zameria na reálne potreby, ktoré bude systematicky zisťovať cez novovzniknuté regionálne štruktúry. Súčasne vybuduje komplexnú digitálnu platformu a vytvorí nástroje, ktoré znížia administratívnu záťaž pri implementácii SPP a v neposlednom rade posilní budovanie operačných skupín EIP-AGRI.

Dosiahnutie uvedených cieľov sa zabezpečí predovšetkým:

• zlepšenou organizáciou v rámci existujúceho AKIS (vychádzajúceho zo => SWOT),

• spoluprácou poradcov, vedcov a siete SPP,
• systémom poskytovania inovačných podporných služieb,
• rozvojom digitálnych technológií v pôdohospodárstve a na vidieku.

Kompetenčné centrum, ktoré bude zriadené od 01/2023, bude priamo riadené a koordinované zo strany ministerstva. Hlavným cieľom uvedeného centra bude rozvoj a posilnenie spolupráce, väzieb a transfer aktuálnych poznatkov medzi všetkých aktérov dotknutého systému. Kompetenčné centrum sa bude skladať z existujúcich organizácií v rámci AKIS a bude výslovne zahŕňať silné väzby na všetkých poradcov, výskumníkov a existujúcu sieť SPP, ako sa uvádza v článku 114 (a).

Aby sa zabezpečilo a prehĺbilo prepojenie medzi aktérmi zapojenými v rámci AKIS, Riadiaci orgán zriadi a bude viesť (zodpovedá za) AKIS Riadiaci výbor (Steering Committee). Členmi Výboru by mali byť kľúčoví aktéri tak z výskumného sektora (vysoké školy, univerzity, výskumné pracoviská), vzdelávacích inštitúcií, relevantných orgánov štátnej a verejnej správy (napr. zriaďovatelia škôl), zástupcov Národnej siete Spoločnej poľnohospodárskej politiky , zástupcov stavovských organizácií, Operačné skupiny EIP a zástupcovia EIP siete, taktiež zástupcov neziskového sektora, no predovšetkým poradcovia a farmári/ organizácie zastupujúce farmárov (komory, združenia a pod.). V prípade potreby je možné zapojenie aj reprezentantov z Miestnych akčných skupín. Exekutívu (rolu tajomníka) bude vykonávať zástupca kompetenčného centra.

Kompetenčné centrum bude vykonávať nasledovné úlohy:

1.Vzdelávanie, tréningy a identifikované zručnosti nevyhnutné na získanie/ vypracovanie plánu poskytovaných tréningov:

a. potreba vytvorenia regionálnych štruktúr – zisťovanie reálnych potrieb v oblasti vzdelávania/ poradenstva; potreba zmapovať fragmentované oblasti vo vzdelávaní zo strany kompetenčného centra (prípadne osloviť ostatné organizácie poskytujúce vzdelávanie v agro rezorte);

b. Kompetenčné centrum v rovine vzdelávania bude zodpovedné za rozplánovanie poskytovaných tréningov/ určenie periodicity a vytvorenie plánu, ku ktorému bude patriť aj vytvorenie organizačného servisu pre rozplánovanie, poskytovanie vzdelávania a pod. Školenia by mali vychádzať z potrieb poľnohospodárov/ farmárov, aby boli čo najefektívnejšie.;

c. vyhodnocovanie vzdelávania a plnenia cieľov, vyhľadávanie príležitostí pre vzdelávanie

2.Zber relevantných dát (podnetov, potrieb a ich systematická analýza, na základe ktorej budú členom predkladané návrhy na orientáciu výziev, vyhľadávanie projektových príležitostí a eventuálne poskytovanie voucherov)

3.Prenos poznatkov (Knowledge Transfer): vybudovanie siete poradcov (kombinácia verejných a súkromných) a monitorovanie ich aktívnej práci v území, pričom sa bude rešpektovať dôvernosť poradenstva. Tu sa počíta s vytvorením regionálnych poradenských centier, ktoré by jednak pôsobili v území (územná relevancia), a zároveň by boli napojené na centrálu kompetenčného centra so silnou previazanosťou a kontaktom na aktérov Výboru.Prenos poznatkov bude zabezpečený v troch rovinách:

a) podpora procesu urýchlenia prenosu znalostí a inovácií prostredníctvom spolupráce s výskumníkmi a vedcami (zapojenie odborných kapacít – napr. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach, Technická univerzita vo Zvolene, Technická univezita v Košiciach a pod.)

Výskumní pracovníci spolu s poradcami potrebujú vybudovať back-office so špecialistami, ktorí tematickým spôsobom pokrývajú všetky poznatky pripravené na prax. Títo špecialisti môžu pomôcť terénnym poradcom s konkrétnymi otázkami a byť k službám všetkým aktérom AKIS;

b) podpora implementácie inovatívnych riešení v poľnohospodárskej praxi, vrátane technických a technologických inovácií súvisiacich napríklad aj s digitalizáciou fariem, umožňujúcich redukciu nákladov na poľnohospodársku výrobu a zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie;

c) v spolupráci s Národnou sieťou Spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zabezpečení „site visiting“.

4.Konzultácie a pomoc s prípravou projektových žiadostí:

a) zodpovední budú pracovníci Regionálnych antén / Regionálnych kompetenčných centier

b) zodpovedná bude Národná sieť Spoločnej poľnohospodárskej politiky / Regionálne kompetenčné centrá, ktoré budú poskytovať ladené workshopy, pomoc a podpora pri procese digitalizácie a pod.

5.Organizácia tématicky ladených workshopov, konferencií, návštev a pod.

6.Digitalizácia – zber a uchovávania dát v databázových systémoch, aktívna práca s údajmi a formulácií odporúčaní pre oblasti výskumu, špecifického vzdelávania. Z dôvodu úspory nákladov a času bude slovenská znalostná databáza interoperabilná s rezervoárom vedomostí EÚ pre prax (Horizont projekt Farmbook a sieť EIP-AGRI pre znalosti a inovácie).

Kompetenčné centrum bude zároveň disponovať dostatočnými odbornými, personálnymi, ako aj priestorovými kapacitami, ktorými bude možné taktiež zastrešiť nasledujúce úlohy:

- organizovanie poľnohospodárskych poradcov a poradcov pre sektor lesného hospodárstva v rozsahu zabezpečovania individuálneho poradenstva, ako aj výberu a zvyšovania kvality poskytovateľov poradenstva - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva,
- spracovanie informačných zdrojov pre potreby poradenstva v rezorte pôdohospodárstva a spravovanie databázy poradcov, pravidelné vzdelávanie a školenie poradcov - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva,
- rozšírenie pôsobnosti poradcov na oblasti a témy, ktoré v súčasnosti sú veľmi dôležité a poradenstvo ich pokrýva len z časti, napr. adaptácia na zmenu klímy a následky sucha - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva,
- vývoj a prevádzkovanie informačných nástrojov, internetových aplikácií, databáz, multimediálnych prezentácií – prostredníctvom technickej pomoci,
- zabezpečenie vzdelávacích potrieb prezenčnou formou, ako aj dištančnou formou vzdelávania prostredníctvom webinárov a online kurzov, ako aj vytvorením a realizáciou e-learningových kurzov – prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávacích aktivít,
- doplnenie vzdelania pre mladých farmárov žiadajúcich o projektové ale aj neprojektové podpory v rámci SPP, ktorí nemajú poľnohospodárske, potravinárske alebo veterinárne vzdelanie - prostredníctvom intervencie zameranej na prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávacích aktivít,
- vytvorenie spoločnej digitálnej platformy na zdieľanie informácií pre všetkých aktérov pôsobiacich v sektore, vytvorenie úložiska pre výstupy vedecko-výskumných a iných projektov vo forme správ, metodík, článkov, videí, fotodokumentácie, linkov na užitočné odkazy a pod. – prostredníctvom technickej pomoci,
- organizovanie konferencií pre poľnohospodárov, obhospodarovateľov lesov a potravinárov zameraných na šírenie povedomia o aktivitách vo výskume a práci poradcov, čím sa podporí výmena nápadov, podnieti sa záujem subjektov z praxe o aktivity operačných skupín a podporí sa aj neformálne sieťovanie – prostredníctvom technickej pomoci,
- zabezpečenie úloh zo strany národnej siete SPP v zmysle čl. 126 nariadenia EÚ – prostredníctvom technickej pomoci
- šírenie informácií o možných schémach ako sú Horizont misie a partnerstvá (očakáva sa spolupráca s národnám kontaktným bodom pre Horizont) a iné fondy,
- pomoc pri zapájaní sa aktérov v pôdohospodárstve do projektov v rámci Horizontu,
- organizovanie špecializovaných školení/workshopov/seminárov s existujúcimi OG s cieľom podporiť ich účasť na projektoch/programoch vysokoškolského vzdelávania, ak je to relevantné
- pomoc pri zapájaní aktérov v sektore poľnohospodárstva do projektov Horizontu,
- šírenie informácií o možnostiach získania finančných prostriedkov z Community programmes
- koordinácia aktivít s regionálnymi centrami Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI)“

- šírenie informácií o možnostiach získania financovania z komunitárnych programov
- koordinácia aktivít s regionálnymi centrami (v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR)

V nadväznosti na hlavné úlohy kompetenčného centra dôjde k vybudovaniu Inovačno transferového centra, predstavujúceho platformu
na podporu inovácií a s tým súvisiaci prenos a sústreďovanie poznatkov z oblasti vedy a výskumu do praxe, ako aj šírenie povedomia o aktuálnych projektoch. Pri dosahovaní svojich cieľov bude spolupracovať s rezortnými a inými vedecko-výskumnými inštitúciami
a akademickou sférou.

Niektoré z konkrétnych činností, ktoré plnia povinnosť v článku 114 písm. a), sú:
Poradcovia, vrátane registrovaných nestranných súkromných poradcov, si budú pravidelne a často vymieňať potreby z praxe s výskumníkmi. Výskumníci budú pravidelne a často prezentovať výskumníkom potreby z praxe. Poradcovia a výskumníci sa zúčastnia demonštračných podujatí, kde sa môžu stretnúť a vymieňať si kontakty s farmármi a ďalšími aktérmi AKIS. Všetky tieto akcie možno financovať v rámci rôznych intervencií SPP alebo v rámci znalostnej a inovačnej siete SPP.

Poradcovia a výskumníci poskytnú poľnohospodárom a iným aktérom AKIS školenia o osvedčených postupoch alebo výsledkoch výskumu pripravených na prax.

Sieť SPP bude pravidelne a často poskytovať výskumníkom a poradcom informácie z oddelenia znalostí a inovácií siete SPP EÚ, najmä výsledky operačných skupín členských štátov EÚ a viacstranných projektov Horizont, ktoré sú relevantné pre uplatnenie na Slovensku. Sieť SPP bude podporovať vyhľadávanie zaujímavých fariem/burz pre farmárov a poradcov.

Sieť SPP sa bude pravidelne spájať s národnými kontaktnými bodmi Horizontu s cieľom hľadať synergie s projektmi na úrovni EÚ, podporovať slovenských farmárov, poradcov a výskumníkov najnovšími informáciami. Podnikne kroky na prepojenie OP EIP s projektmi Horizontu s viacerými aktérmi, napríklad prostredníctvom sprostredkovateľských podujatí v čase zverejnenia ročných pracovných programov Horizontu. Sieť CAP sa bude snažiť aj o začlenenie slovenských poradcov do poradenských sietí EÚ a do tematických sietí, ktoré tematicky zbierajú existujúce poznatky pre prax. Predovšetkým sa bude usilovať o zapojenie slovenských operačných skupín do každoročnej výzvy na budovanie tematických sietí výlučne na EIP OG.

Kompetenčné centrum bude mať v priamej riadiacej pôsobnosti **regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá**, ktoré budú proporcionálne zriadené v jednotlivých krajoch SR a zamerajú sa na špecifické regionálne problémy. Ich úlohou bude predovšetkým:
• poskytovanie terénneho a administratívneho poradenstva,
• spolupráca s poľnohospodármi, obhospodarovateľmi lesov, potravinármi, ich zástupcami a komorami na regionálnej úrovni, organizovanie stretnutí,
• poskytovanie aktuálnych informácií z oblasti vedy, výskumu a inovácií,
• zabezpečenie úloh zo strany národnej siete Spoločnej poľnohospodárskej politiky v zmysle čl. 126 nariadenia EÚ,
• transfer vedomostí získaných z kompetenčného centra a Inovačno transferového centra,
• spolupracovať s poradcami, ktorí môžu každodenne prinášať individuálne inovatívne nápady od svojich klientov, na presadzovaní ich úloh ako „sprostredkovatelia inovácií“.
• kompetenčné centrum bude poskytovať informačné aktivoty na povzbudzovanie farmárov, aby prichádzali s inovatívnymi nápadmi a návrhmi spolupráce do regionálneho kompetenčného centra, aby im pomohlo získať kontakty na iných farmárov, poradcov, výskumníkov, osoby so špecifickými odbornými znalosťami pre projekt, s ktorými možno spustiť inovatívny projekt;

• zber a šírenie informácií podľa požiadaviek kompetenčného centra

Plánovaným vybudovaním kompetenčného centra regionálnych pôdohospodárskych kompetenčných centier, ako aj platformy Inovačno transferového centra, dôjde k vytvoreniu solídneho základu pre spoluprácu s jednotlivými aktérmi dotknutého systému, ako aj k efektívnemu prenosu relevantných poznatkov pre oblasť pôdohospodárstva k farmárom, ale aj k výmene poznatkov v praxi, ktoré okrem iného budú môcť využiť vedecko-výskumné inštitúcie. Z úloh zastrešených kompetenčným centrom je nepochybné, že jeho neoddeliteľné súčasti budú: rezortná vzdelávacia inštitúcia, poradenské centrum na národnej úrovni (regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá budú čiastočné zastrešovať regionálne poradenské centrá), samostatné oddelenie národnej siete Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Pre bližšie objasnenie plánovaného organizačného usporiadania AKIS-u a vzájomnej spolupráce jednotlivých zložiek sa nižšie uvádza schéma obsahujúca inštitucionálny základ dotknutého systému, ako aj vzájomné prepojenia/spoluprácu jednotlivých zložiek.

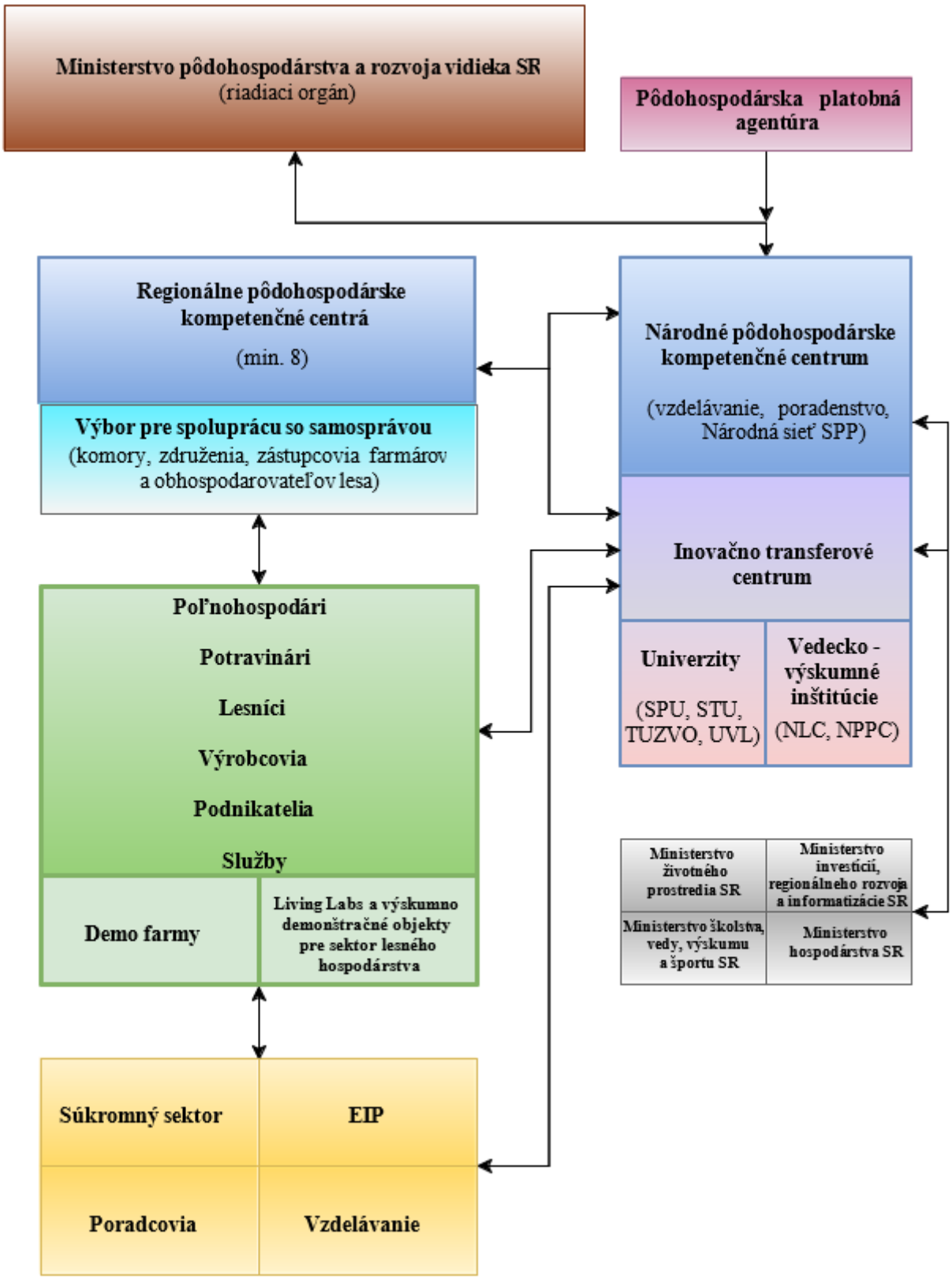

Stručný popis organizácií a ich rolí:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) - zohráva rolu garanta, Riadiaceho orgánu a implementuje Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SP SPP). Dohliada nad dodržiavaním princípov SP SPP, garantuje podporu vzdelávania, poradenstva a výskumu. Výsledky šíri prostredníctvom podriadených organizácií, na webových sídlach a prostredníctvom tlačových správ. Bude predsedať AKIS Koordinačnému výboru, ktorý bude pravidelne zvolávať tajomník výboru – kompetenčné centrum. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja SR plní funkciu Riadiaceho orgánu, pričom poskytovateľom je Pôdohospodárska platobná agentúra.

Poľnohospodárska platobná agentúra (PPA) – poskytovateľ finančného príspevku.

Kompetenčné centrum– bude priamo riadené a koordinované zo strany ministerstva. Hlavný cieľ kompetenčného centra je rozvoj a posilnenie spolupráce, väzieb a transfer aktuálnych poznatkov medzi všetkých aktérov dotknutého systému. Medzi úlohami bude o.i.:

- organizovanie poradcov,
- spracovanie informačných zdrojov pre potreby poradenstva, spravovanie databázy poradcov, vzdelávanie a školenie poradcov,
- vývoj a prevádzkovanie informačných nástrojov,
- vzdelávanie prostredníctvom webinárov a online kurzov, doplnenie vzdelania pre mladých farmárov,
- vytvorenie spoločnej digitálnej platformy na zdieľanie informácií a úložiska pre výstupy projektov,
- organizovanie konferencií na šírenie povedomia o aktivitách vo výskume a práci poradcov,
- zabezpečenie špecifických úloh národnej siete SPP súvisiacich s AKIS.

Inovačno transférové centrum (ITC) - platforma na posilnenie prenosu poznatkov a vytvorenie väzieb medzi výskumom, inováciami a praxou. Spolupráca bude prebiehať s rezortnými a inými vedecko-výskumnými inštitúciami a akademickou sférou a s terénnymi poradcami, ktorí sú najbližšie ku klientom. Inovačno transférové centrum sa stane hlavnýmnástrojom na získavanie aktuálnych informácií a poznatkov z oblasti vedy pripravených pre prax, výskumu a inovácií pre regionálne kompetenčné centrá, ako aj pre všetkých poradcov, ktorí budú môcť uvedené informácie využiť a sprostredkovať ďalej. Inovačno transférové centrum spracuje prvotné poznatky z projektov vedy/výskumu/inovácie a "best practices" od poradcov do použiteľnejšej a praktickejšej podoby, ako sú abstraktné články, odporúčania, prípadne usmernenia, mauály alebo tutoriály. V rámci úzkej spolupráce s vedecko výskumnými inštitúciami, poradcami a ďalšími relevantnými partnermi z iných ministerstiev, či národnými kanceláriami/kontaktnými bodmi pre programy LIFE a Horizont Európa sústredí aktuálne poznatky a inovácie z vedy a výskumu, ako aj z poradcov v sektore, ako aj výsledky z projektov operačných skupín EIP alebo iných projektov realizovaných v rámci LIFE, Horizont Európa, Program Slovensko ako aj programu a aktivít Európskych výskumných a inovačných partnerstiev, misií Horizont Europe a pod. Digitálna platforma AKIS bude tiež interoperabilná so znalostnou platformou/databázou EÚ, aby poskytovala komplexné zdroje vedomostí pripravené na použitie pre odborníkov z praxe, poľnohospodárov, poradcov a iné zainteresované strany. Poradcovia budú mať tieto informácie k dispozícii prostredníctvom vzdelávacích aktivít, ktoré pre nich organizuje Kompetenčné centrum. Ľahko zrozumiteľné informácie pripravené pre prax sa však budú zdieľať aj prostredníctvom newsletterov, poľnohospodárskych časopisov, takže farmári budú mať jednoduchý prístup k novinkám z agrosektora (webové stránky, sociálne siete, newslettery, žurnály, podcasty).

Poradcovia budú spolupracovať s Inovačným transférovým centrom pri poskytovaní služieb na podporu inovácií EIP podľa článku 15(4)(e). Do znalostnej databázy prispejú aj poradcovia zdieľaním inovatívnych nápadov z praxe a osvedčených postupov od farmárov/ lesníkov. Takáto spolupráca povedie k demonštračným aktivitám, ktoré môžu organizovať regionálne kompetenčné centrá, spolu s pomocou poradcov

Regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá (RKC) – v priamej riadiacej pôsobnosti kompetenčného centra. Regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá budú proporcionálne zriadené v jednotlivých krajoch SR, zamerané na špecifické identifikované regionálne problémy. Ich úlohou bude:

- poskytovanie administratívneho poradenstva,
- spolupráca s poľnohospodármi, obhospodarovateľmi lesov, poradcami, potravinármi, ich

zástupcami a komorami na regionálnej úrovni, organizovanie stretnutí,

- poskytovanie aktuálnych informácií z oblasti vedy, výskumu a inovácií, ktoré sú ľahko pochopiteľné a pripravené na použitie v praxi,
- zabezpečenie špeicifických úloh zo strany národnej siete SPP v súvislosti s AKIS,
- transfer vedomostí získaných z kompetenčného centra a Inovačno transférového centra,
- zber a šírenie informácií podľa požiadaviek kompetenčného centra.

Univerzity a Vedecko-výskumné inštitúcie – sú považované za zdroj odborných informácií,podobne ako poradcovia, ktorí prinášajú "best practices" pre klientov. Sú zapojené do rôznych výskumných a vzdelávacích schém, tak na národnej ako aj medzinárodnej úrovni. Výsledky výskumných projektov sú komunikované verejnosti, avšak je potrebné bližšie zacielenie, sensibilizáciu agrosektora a zvýšenie dopytu pre chcenie týchto nových poznatkov. V aktuálnej štruktúre sú predstaviteľmi a sú zúčastnení monitorovacieho výboru, ktorý zodpovedá v zmysle štatútu na overovaní výkonnosti programu a pod.

Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR - tieto inštitúcie budú implementovať Program Slovensko - medzi Programom Slovensko a Spoločnou poľnohospodárskou politikou sú stanovené jasné demarkácie. Vzájomné vymieňanie informácií je zabezpečené prostredníctvom pracovných skupín a takisto členstvom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v radách partnerstva (implementácie Integrovaných územných stratégií jednotlivých samosprávnych krajovv rámci Programu Slovensko) vďaka vzniku kompetenčného centra, ktorého úlohami bude o.i. aj aktívne vyhľadávanie príležitostí pre aktívne riešenie aktuálnych tém. Vzhľadom na nastavenie intervencií tak v Programe Slovensko, ako aj v SPP týkajúcich sa ekológie, enviromentu a cirkulárnej ekonominky, bude naplnenie cieľov zelenej dohody zabezpečované synergicky a so vzájomnou komplementárnosťou aktivít.

Súkromný sektor - zapojenie do jednotlivých intervencií cez projekty a partnerstvá.

EIP, Poradenstvo, Vzdelávanie – vysoko je vnímaná dôležitosť prepojenia intervencií 78.1 Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania, 78.2 Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva a 77.2 Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva. V rámci SPP sa bude klásť dôraz na posilnenie prenosu vzdelávania. Jednou z úloh kompetenčného centra bude zabezpečiť/ odľahčiť administráciu tak, aby sa poradcovia/ účastníci vzdelávania a vzdelávacie inštitúcie mohli fokusovať na zabezpečovanie aktivít a výstupov, pričom administráciu výstupov bude zabezpečovať kompetenčné centrum.

V súvislosti s riadnym fungovaním EIP, Poradenstvom a Vzdelávaním bude kompetenčné centrum zabezpečovať administráciu tak, aby poradenstvo a vzdelávanie bolo "oslobodené" od nevyhnutnej administrácie a focus poradcov, lektorov a pod. mohol byť venový práve činnostiam s vyššou pridanou hodnotou (poradstvo a zdieľanie poznatkov) – t.j. prioritne venovanie sa tématickým problémom. Záujemcovia by neboli teda odrádzaní zvýšenou administratívou, ktorá ich v súčasnom programovacom období odrádzala natoľko, že o vzdelávacie aktivity a poradenstvo bol minimálny záujem. Kľúčové je, že výskumníci spolu s poradcami a sieťou SPP **vybudujú back-office** vytvorením špecialistov pokrývajúcich všetky praktické znalosti tematickým spôsobom. Pomôže to terénnym poradcom so špecifickými tematickými otázkami a zároveň bude back-office slúžiť všetkým aktérom AKIS (poľnohospodári, výskumníci, tvorcovia politík, mimovládne organizácie atď.).

Z uvedenej schémy vyplýva, že kompetenčné centrum bude spolupracovať s kľúčovými inštitúciami, ktoré v súčasnosti zastrešujú základné piliere AKIS-u (veda, výskum, inovácie, vzdelávanie, poradenstvo, EIP). Zároveň je potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že k prenosu poznatkov dôjde obojstranne, t.j. z oblasti vedy a výskumu do praxe, ale aj z praxe do výskumu, v čom kľúčovú úlohu zohrajú plánované regionálne pôdohospodárske kompetenčné centrá. Regionálne poľnohospodárske kompetenčné

centrá budú väčšinou prvým kontaktným miestom pre farmára/lesníka pri hľadaní poradenskej pomoci (či už poradenských služieb alebo pri hľadaní technického poradenstva alebo pri hľadaní informácií o možnostiach financovania a pri hľadaní informácií o nových podmienkach, legislatívnych usmerneniach a pod.) Regionálne poľnohospodárske kompetenčné centrá budú úzko spolupracovať so združeniami farmárov/lesníkov.

Z organizačného usporiadania možno zároveň usúdiť, že úlohou kompetenčného centra, regionálnych pôdohospodárskych kompetenčných centier, ako aj samotnej platformy Inovačno transferového centra, bude predovšetkým zabezpečenie vzájomnej spolupráce jednotlivých aktérov dotknutého systému, ako aj výmena informácií a prenos poznatkov do praxe, čo v zmysle SWOT analýzy predstavuje slabú stránku súčasného stavu.

Plánované zastrešenie systému AKIS zároveň využije funkčné časti aktuálneho systému, ktoré v zmysle SWOT analýzy boli vyhodnotené ako silné stránky, konkrétne:

- fungujúce univerzity a výskumné ústavy venujúce sa pôdohospodárstvu a rozvoju vidieka - kľúčové inštitúcie pre Inovačno transferové centrum pri sústreďovaní poznatkov z oblasti vedy, výskumu, praxe a projektov)
- záujem mnohých fariem o aplikáciu najnovších poznatkov vedy a techniky v poľnohospodárskej praxi (vybudovanie regionálnych kompetenčných centier – poskytovanie aktuálnych informácií z oblasti vedy, výskumu a inovácií)
- relatívne vysoká vzdelanostná úroveň pôdohospodárov na Slovensku (vybudovanie regionálnych kompetenčných centier a s tým súvisiacim zberom informácií a poznatkov z praxe, ktoré budú následne sústreďované v rámci Inovačno transferového centra).

8.2 Opis toho, ako budú poradenské služby, výskum a siete SPP spolupracovať v rámci AKIS [článok 114 písm. a) bod ii)]

Kompetenčné centrum bude o.i. zastrešovať oblasť poradenstva, rezortného vzdelávania a aktivity národnej siete SPP. Ako platforma bude vytvorené Inovačno transferové centrum, v rámci ktorého bude prebiehať úzka spolupráca s vedecko-výskumnými inštitúciami, poradcami a univerzitami, predovšetkým s Národným lesníckym centrom, Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom, Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, Univerzitou veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach, Technickou univerzitou vo Zvolene, pracoviskami Slovenskej akadémie vied a prírodovednými fakultami ďalších slovenských univerzít. Pre zabezpečenie prepojenia na iné politiky sa predpokladá spolupráca s Ministerstvom životného prostredia SR (ochrana životného prostredia, klimatické aspekty) vrátane národného kontaktného bodu pre program LIFE, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (vzdelávacie aktivity), Ministerstvom hospodárstva SR (najmä pre témy súvisiace s obehovým hospodárstvom), Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (Plán obnovy a odolnosti SR), ako aj Národnou kanceláriou pre Horizont.

Na základe uvedeného bude Inovačno transferové centrum predstavovať jeden z hlavných nástrojov na získavanie aktuálnych informácií a poznatkov z oblasti vedy, výskumu a inovácií pre regionálne kompetenčné centrá, ako aj pre samotných poradcov, ktorí budú môcť uvedené informácie využiť a sprostredkovať pri samotnom poskytovaní poradenstva. Toto bude organizované tematickým spôsobom ako back-office so špecialistami na každú tému.

S poukazom na kapitolu 4 Strategického plánu SPP bude národná sieť SPP v programovom období 2023-2027 nadväzovať na štruktúru Národnej siete rozvoja vidieka SR a úlohy Siete SPP SR bude plniť Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum, spolu s jeho regionálnymi pôdohospodárskymi kompetenčnými centrami. Z uvedeného dôvodu možno očakávať úzku spoluprácu národnej siete SPP s poradcami a výskumníkmi na národnej a regionálnej úrovni, ktorá posilní zdieľanie a transfer poznatkov aktérom zapojených do SPP, ako aj potenciálnym prijímateľom podpôr, predovšetkým v oblasti inovačných projektov operačných skupín EIP.

Sieť SPP SR bude podporovať prenos informácií a dobrej praxe súvisiacej s inovačnými projektami operačných skupín EIP, a to s využitím svojich nástrojov – napr. pri podpore zakladania operačných skupín EIP a prenose inovácií prostredníctvom tematických pracovných skupín, informačných materiálov, seminárov, workshopov, exkurzií za príkladmi dobrej praxe, či spolupráce s EIP-AGRI.

Členstvo v Sieti je dobrovoľné. . S ohľadom na otvorenosť a rozšírenie akcií Siete sa predpokladá výrazne aktívnejšie zapojenie partnerov zapojených do znalostného a inovačného ekosystému, ako sú poľnohospodári, poradcovia, výskumníci, mimovládne organizácie, špecializovaní odborníci, najmä na regionálnej úrovni.

8.3 Opis organizácie všetkých poľnohospodárskych poradcov podľa požiadaviek uvedených v článku 15 ods. 2, 3 a 4

Základné informácie o pôdohospodárskej politike, jej smerovaní, vrátane aktivít v rámci Strategického plánu SPP, bude poskytovať pôdohospodárom ministerstvo, ktoré bude zároveň zodpovedné za zoskupenie všetkých poradcov v AKIS.

Organizácia poradenstva bude v kompetencii kompetenčného centra spolu s regionálnymi pôdohospodárskymi kompetenčnými centrami, ktoré budú mať zastúpenie v každom kraji. Tieto centrá budú pracovať s poradcami, aby boli prijímateľom k dispozícii vždy aktuálne technologické a vedecké informácie získané prostredníctvom výskumu a inovácií a to za pomoci školení/workshopov/aktivít zdieľania znalosti organizovaných kompetenčným centrom, ako aj prostredníctvom digitálnej databázy AKIS.

Kompetenčné centrum bude zodpovedné za zabezpečovanie individuálneho poradenstva, ako aj za výber a zvyšovanie kvality všetkých poskytovateľov poradenstva. Proces výberu nestranných poradcov nebude znamenať pre poradcov vyššie administratívne zaťaženie, ani nezavedie zbytočné podmienky. Ide o zaradenie poradcov do registra, s ktorými bude kompetenčné centrum priebežne komunikovať a manažovať pre nich aktivity zvyšovania kvalifikácie a prenosu znalostí od Inovačno-transférového centra a pod.

Kompetenčné centrum bude zodpovedné za:

- výber poradcov – zaraďovanie poradcov do registra na základe nariadenia 2021/2115, článku 15(3), ktorý hovorí o základných požiadavkách na výber poradcov, ktorými sú nestrannosť, povinné školenie a kvalifikácia prostredníctvom integrácie do AKIS;
- poradenstvo budú vykonávať vybraní poradcovia (spĺňajúci stanovené kritéria odbornosti) z rôznych oblastí (súkromná sféra, komory, zväzy a iné združenia), pričom výberový proces bude otvorený pre verejné i súkromné subjekty. Poradcovia budú poskytovať komplexné poradenstvo (pokrývajúce ekonomické, environmentálne i sociálne témy) využívaním aktuálnych technologických a vedeckých informácií.
- zabezpečovanie individuálneho poradenstva
- zvyšovanie kvality poskytovateľov poradenstva – bude zabezpečovať účasť poradcov na seminároch, školeniach, kurzoch, konferenciách, workshopoch na farmách v SR i v zahraničí,
- vzdelávanie poradcov bude prebiehať predovšetkým na osvojenie si nových postupov a zručností (napr. na témy ako sociálne poľnohospodárstvo či digitalizácia). Rovnako by sa poradcovia mali zúčastňovať výmenných pobytov v snahe zlepšovať vzájomné vzťahy ako i spoluprácu a výmenu skúseností s výskumnými pracovníkmi, pôdohospodármi a pod.
- kompetenčné centrum bude tvorcom a správcom katalógu poradenských služieb (zoznam ponúkaných poradenských služieb v súlade s podmienkami nariadenia EÚ) a tento katalóg bude pravidelne aktualizovaný a dopĺňaný o kľúčové novovznikajúce oblasti a nových poradcov;

katalóg bude obsahovať iba poradcov, ktorí podpísali zmluvu o nestrannosti, a ktorí sa zúčastnia povinného školenia, ako aj súbor opatrení na ich začlenenie do systému AKIS s podmienkami nariadenia EÚ (článok 15). Zoznam poradcov bude spravovať Kompetenčné centrum, ktoré zabezpečí, aby na území Slovenska a v regionálnom meradle boli v ponuke všetky povinné poradenské služby v čl. 15 ods. 4 a 2. Doplňanie/aktualizácia katalógu bude zabezpečovaná na mesačnej báze, podľa požiadaviek praxe;

- vytvorí sa možnosť „ambulantného poradenstva“ — t. j. pre ad-hoc dopyt po konkrétnej rýchlej rade/konzultácii bude zabezpečený rýchly prístup ku konkrétnym odborníkom.
- bude vytvorená možnosť “ambulantného poradenstva” – tzn. pre dopyt po ad-hoc konkrétnej rýchlej rady/konzultácie bude zabezpečený rýchly prístup ku konkrétnym expertom.

Systém prenosu znalostí v pôdohospodárstve bude podporovaný aj formou demonštračných fariem v súlade s požiadavkami poľnohospodárov, zameraný predovšetkým na praktické ukážky a prezentáciu udržateľných systémov hospodárenia a ochrany pôdy v praxi. Podporované budú najmä subjekty, ktoré budú predstavovať nové iniciatívne a účinné riešenia v predmetnej oblasti. Uprednostnia sa skutočné farmy, ktoré pracujú za normálnych výrobných podmienok. V oblasti lesného hospodárstva bude podpora zameraná na budovanie demonštračných a pilotných projektov zameraných predovšetkým na prezentáciu adaptačných opatrení v lesoch na zmenu klímy.

Poradcovia, ako členovia operačných skupín EIP integrujú inovatívne riešenia z projektov do poradenstva ďalším partnerom - pôdohospodárom.

8.4 Opis spôsobu poskytovania podpory inovácií, ako je uvedené v článku 114 písm. a) bode ii)

Zachytávanie individuálnych základných inovatívnych nápadov (recital 50) k článku 15 ods. 4 písm. e) budú vykonávať všetci poradcovia, ktorí neustále navštevujú podnikavých farmárov, ktorí majú nápady a potreby. Poradcovia by preto mali byť vyškolení v oblasti podpory inovácií, aby pomohli rozvinúť tieto nápady do projektu EIP spresnením cieľov, nájdením relevantných a doplňujúcich partnerov, vypracovaním činností a návrhu projektu a dohody o spolupráci. Na tieto účely bude vyhradený rozpočet (paušálne sumy) a bude súčasťou poradenskej intervencie.

Inovačno transférové centrum v rámci úzkej spolupráce s vedecko výskumnými inštitúciami a relevantnými partnermi z iných ministerstiev, či národnými kanceláriami/kontaktnými bodmi pre programy LIFE a Horizont Európa, bude sústreďovať aktuálne poznatky a inovácie z vedy a výskumu, ktoré budú využívať najmä poradcovia v sektore. Poznatky, najmä vedecké výstupy, budú upravené a spracované do podoby použiteľnej aj pre aktérov z praxe. Inovačno transférové centrum bude sústreďovať aj výsledky z odborných úloh iných inštitúcií v sektore, ako aj projektov Operačných skupín, či iných projektov realizovaných v rámci programov LIFE, Horizont Európa. Poznatky budú sústreďované v databázach na ktoré bude napojená digitálna platforma AKIS. Tieto poznatky budú veľmi nápomocné v procese podpory inovácií, aby sa skontrolovalo, či už pre zachytenú inovatívnu myšlienku existuje riešenie.

Kompetenčné centrum v rámci aktivít Siete SPP SR bude zabezpečovať sieťovanie aktérov z praxe s poradcami, Inovačno transferovým centrom a inými aktérmi v pôdohospodárstve a bude spolupracovať s poskytovateľmi podpory inovácií pri tvorbe projektov Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva. Na inováciách a nápadoch je potrebné aktívne pracovať na viacerých úrovniach. Aktívne sieťovanie takisto prispeje k podchyteniu inovatívnych nápadov z praxe (napr. z tematických pracovných skupín, z informačných aktivít, či exkurzií, pri poskytovaní poradenstva), umožní rýchlejšie reagovať na požiadavky poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesov.. Získavanie ideí a námetov na inovácie by malo prúdiť cez existujúcu a aktívnu sieť poradcov (ktorú bude zastrešovať kompetenčné centrum, ktoré budekoordinovať stretávania, vzdelávania, networking poradcov). Títo poradcovia, popri hlavnej úlohe,

ktorou je poradenstvo, by mali byť de facto aj diseminátormi informáciami a nápadov na jednej strane, ale taktiež kolektormi/ zberačmi "nápadov" z územia. Tieto nápady/ idei by mali byť zdielané, a v prípade rozpoznaného potenciálu ďalej rozpracovávané cez kreovanie OP EIP, alebo cez organizovanie a zabezpečenie špecializovaných workshopov s cieľom výmeny informácií, či vzdelávania v určitej téme týkajúcej sa inovačnej idei.

Ak je nápad na inováciu v území (farmár, výskumník, a pod.) bude mať možnosť kontaktovať kompetenčné centrum, ale taktiež – prostredníctvom riadiaceho výboru zapojiť/ zazdielaľ/ diskutovať ideu naprieč stakeholdermi (napr. výskumníkmi, organizáciami, lektormi, či poradcami). Výberová komisia pre projekty Operačnej skupiny bude následne rozhodovať, ktoré návrhy projektov budú vybrané, podľa zásad rovnakého zaobchádzania s prijímateľmi a podľa zásad výberu.

Kompetenčné centrum bude zabezpečovať aj sieťovanie Operačných skupín EIP.

Inovačno transférové centrum bude poskytovať odbornú pomoc pri príprave projektov Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva najmä z pohľadu hľadania dostupných výsledkov z vedy a výskumu.

Inovačno transférové centrum bude spolupracovať s regionálnymi kompetenčnými centrami na propagácií a šírení povedomia o aktuálnych poznatkoch z vedeckovýskumnej sféry ako aj na šírení povedomia o možnostiach participácie na aktivitách Operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva.

Národné pôdohospodárske kompetenčné centrum bude tiež zabezpečovať sieťovania operačných skupín EIP na národnej a medzinárodnej úrovni prostredníctvom aktivít Národnej sieti spoločnej poľnohospodárskej politiky. Pre zabezpečenie spolupráce a vytváranie operačných skupín nielen na úrovni SR ale aj možnosti spolupracovať so zahraničnými partnermi/odborníkmi projektu. Prioritou je podporovať aktivity s dosahom na území SR – z hľadiska investícií je potrebná realizácia na území SR, v prípade ak bude potrebné zdieľanie znalosti, networking, know-how tak spolupráca bude neobmedzená. Môže to mať formu nadnárodných operačných skupín (článok 127 ods. 3 alebo spolupráce medzi operačnými skupinami, ako sa uvádza v článku 126 ods. 4).

Čo sa týka konkrétnych projektov, na SR je viac nástrojov. Ak je cieľom spojiť činnosť v pohraničnej oblasti a spolupracujúce pohraničné operačné skupiny sa zaoberajú problémom/výzvou špecifickým pre túto oblasť, tak pre túto možnosť existuje nástroj "program Interreg"financovaný z ERDF, kde sa osobitná pozornosť venuje práce na takéto aktivity. Sektorové témy, na ktoré sa vzťahuje SPP, my mala podporovať SPP. Mechanizmus by mal byť rovnaký ako pri projektoch spolupráce veľmi dobre známych v rámci schém Horizont alebo EIP CAP. Úloha MA by mala pomôcť a umožniť operačným skupinám zo Slovenska byť súčasťou týchto schém prostredníctvom školení šitých na mieru, neustálej motivácie a dôrazu na benefit. Jednou z úloh RO/ kompetenčného centra bude aj organizovanie workshopu s medzinárodnou účasťou, kde by sa operačné skupiny mohli navzájom spoznať, mať priestor na vytváranie partnerstiev či dokonca zdieľanie skúsenosti. Okrem toho byť súčasťou sprostredkovania a/alebo spoluorganizovať hľadanie partnerstva (prostredníctfvom kompetenčného centra, ktoré pomáha operačným skuopinám byť v kontakte s iným operačnými skupinami alebo odborníkmi a pomáhať im spájať sa.)

Čo sa týka operačných skupín so zahraničnými odborníkmi – to CAP oceňuje a tiež podporuje. V rámci projektu sú všetky náklady súvisiace s odborníkom oprávnené pretože štandardné hodinové ohodnotenie sa medzi európskymi krajinami líši a náklady na zahraničných expertov sú zvyčajne vyššie kvôli ďalším súvisiacim výdavkom (cestovné náklady, náklady na ubytovanie) – preto tieto náklady budú pokryté z rozpočtu a môžu byť prekročené maximálne na úrovni oprávnených nákladov na projekt. Konkrétne čísla a finančné stropy (SCO) budú definované v dokumentoch výzvy.

8.5 Stratégia digitalizácie [článok 114 písm. b)]

Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 analyzuje východiskovú situáciu pripravenosti na digitalizáciu a to z pohľadu 3 základných predpokladov: ľudský kapitál, infraštruktúra, regulačný rámec. Vo vzťahu k sektoru pôdohospodárstva a rozvoja vidieka konštatuje ako slabú stránku nedostatok pracovnej sily s pokročilými digitálnymi zručnosťami, slabá úroveň digitalizácie hospodárstva, ako hrozbu uvádza prehlbujúce sa regionálne rozdiely a za silné stránky považuje rýchly nárast pokrytia

mobilným širokopásmovým internetom a investície do vysokorýchlostnej infraštruktúry. Dlhodobou prioritou je digitálna transformácia a posunutie smerom k priemyslu 4.0, čo je predpokladom skutočného ekonomického rastu Slovenska. Z pohľadu ľudského kapitálu je dlhodobou prioritou aj zabezpečenie celoživotného vzdelávania na zlepšenie digitálnych zručností. Stratégia taktiež osobitne uvádza pre sektor poľnohospodárstva ako dlhodobú prioritu zavádzanie technológií presného poľnohospodárstva.

SWOT analýza sektora pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v rámci jednotlivých špecifických cieľov bližšie identifikovala príležitosti, aj potreby vo vzťahu k potrebe digitalizácie sektora:

- Technologický pokrok automaticky prináša zefektívnenie výroby, najmä ak majú poľnohospodárske podniky dobrý prístup k financovaniu svojich investičných potrieb. Malé a stredné farmy nemajú toľko možností investovať do nových technológií v porovnaní s veľkými podnikmi. Zavádzanie nových technológií je potrebné prepojiť so zvyšovaním kvalifikácií v sektore.
- Zabezpečenie odbytu pre lokálne produkty je predpokladom pre zvýšenie produktivity malých a stredných fariem, ktoré nebenefitujú z úspor z rozsahu v porovnaní s veľkými farmami. Alternatívne formy predaja využívajúce digitálne riešenia rozširujú možnosti odbytu produkcie.
- Digitálne technológie vo vlastnom spracovaní prinesú zvýšenie tvorby pridanej hodnoty v poľnohospodárskych podnikoch. Podobne, v spracovateľských podnikoch inovatívne technológie prinesú zlepšenie využitia kapacít, čím sa lokálne podporí spolupráca medzi farmármi a spracovateľmi.
- Digitálne technológie využívané v rastlinnej aj v živočíšnej výrobe komplementárne prispievajú k cieľom v oblasti klímy, najmä pokiaľ ide o zníženie emisií skleníkových plynov, či amoniaku, udržateľnému používaniu pesticídov a efektívnejšiemu využitiu závlah.
- Digitálne technológie prispievajú k lepšiemu monitorovaniu zdravotného stavu lesov, čo umožní rýchlejšie reagovať na výskyt škodlivého činiteľa a zacieliť výkon ochranných a ozdravných opatrení. Rovnako prispejú k rýchlejšiemu a presnejšiemu spracovaniu údajov o lese, čo má priamy vplyv na optimalizáciu rozhodovacích procesov pri manažovaní lesa („smart lesníctvo“).
- Moderné technológie umožňujú šetrnejšie poľnohospodárske postupy vedúce k celkovému zníženiu použitia hnojív a pesticídov, zníženiu erózie a zefektívneniu spotreby vody, čím sa napĺňajú ciele v oblasti ochrany zložiek životného prostredia - pôdy, vody, vzduchu.
- Mladá generácia je nositeľom technologického pokroku a inovácií do odvetvia, a to vrátane nových foriem odbytu, čo prináša vysokú efektivitu, avšak prekážkou sú ich možnosti získania financií na takéto investície.
- Kvalitu života na vidieku a zastavenie vyľudňovania vidieka ovplyvňuje úroveň základných služieb, vrátane prístupu k širokopásmovému pripojeniu. Ciele pokrytia ultra rýchlym širokopásmovým pripojením sú navrhnuté v Národnom pláne širokopásmového pripojenia. SR bude ciele Národného plánu širokopásmového pripojenia napĺňať prostredníctvom investícií z Partnerskej dohody.
- Na vidieku práve digitálne riešenia prispejú k rozvoju podnikateľských aktivít malých a stredných podnikov, osobitne pri inovatívnom využití produktov poľnohospodárstva a lesníctva.

Stratégia digitalizácie vychádza zo strategického rámca pre digitálnu transformáciu rezortu pôdohospodárstva na Slovensku (digitalizácia, inovácie, konsolidácia a kybernetická bezpečnosť). Digitálna stratégia bude rozdelená do 3 úrovní:

*1.***Elektronizácia celého procesu podpory** — (elektronické podávanie žiadostí o pomoc, vyhodnocovanie, komunikácia).

V súčasnosti sa pripravuje nový systém, ktorý budú využívať PPA (Pôdohospodárska platobná agentúra), aj prijímatelia pri administrácii svojich projektov, ako napríklad:

- *Portál farmára* – Interaktívny portál formulárov s prediktívnymi funkciami pre farmárov a ostatných oprávnených žiadateľov o dotácie,
- *Denník farmára* - zachytávanie každodenných aktivít farmárov na ďalšie vyhodnotenie a

spracovanie pre neustále zlepšovanie precíznosti hospodárenia.

V rámci elektronizácie celého procesu sa bude dbať na spoluprácu a harmonizáciu s medzinárodnými a európskymi projektmi, ako sú FaST, Sen4CAP a pod.

Stratégia digitalizácie pre Pôdohospodársku platobnú agentúru bude rozdelená na tieto základné princípy:

1. **Data quality**: Zjednotenie business-critical dátových štruktúr v PPA a vytvorenie jednotnej zdrojovej databázy uchádzačov s podrobnosťami potrebnými pre všetky agendové systémy a oddelenia agentúry.
2. **Zefektívnenie procesov**: Implementácia novej IT architektúry založenej na Open Source, ktorá umožní prepojenie modulu riadenia podnikových procesov (nástroj BPM Enterprise). Účelom tohto nástroja je rýchle a efektívne modelovanie a implementácia nových typov podpory.
3. **IT know-how**: Nastavenie a vytvorenie internej kvalifikovanej odbornej skupiny IT špecialistov s požadovaným IT know-how na budovanie moderných IT riešení pre vlastné potreby platobnej agentúry.

2.**Digitalizácia v poľnohospodárstve/Digitalizácia vo farmárstve** - je mimoriadne dôležité, aby sa „územie dotýkalo technológie“, alebo akéhokoľvek technologického povedomia a možnosti testovania technologického pokroku a inovácií v každodennej praxi. Špecifickými aktivitami z pohľadu digitalizácie budú:

a. zber údajov/bezpečné ukladanie údajov

b. analýza údajov/analytické nástroje

c. používanie údajov

Pre takúto stratégiu bude vytvorený špecifický cloud – SK Agriculture Data Space, ktorý bude pozostávať z:

1. spoľahlivej databázy na použitie v analytických nástrojoch vrátane strojového učenia a umelej inteligencie; nové bezpečné prostredie na zber údajov;
2. bezpečné prostredie na zber, triedenie, analýzu údajov a prístup k analytickým nástrojom a inovatívnym technológiám, ako sú lOT, EO a pod..;
3. zapojenie sa do projektu Agriculture of Data;
4. Zabezpečenie zdieľania údajov v sektore, medzirezortne (Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo zdravotníctva SR a pod.) a medzi členskými štátmi v Európskej únii v rámci spoločných iniciatív;
5. Data Integration Platform – všetky poľnohospodárske údaje sústredené alebo odkazované do a z jedinej platformy (hub-like architecture);
6. Single-Point-of-Contact – Národný poľnohospodársky portál – redizajn, reštrukturalizácia existujúcich webových riešení vrátane Geopriestorového poľnohospodárskeho portálu, centralizovaných formulárov eGov, špecializovaných portálových riešení Farmers Portal (PPA).

Investičná podpora na digitalizáciu bude poskytovaná najmä prostredníctvom intervencií 73.4, 73.5.

Pre oblasť digitalizácie nie je stanovená samostatná alokácia. V prípade produktívnych investícií v poľnohospodárskych podnikoch budú projekty zamerané na digitalizáciu zvýhodnené intenzitou pomoci a prioritizáciou v rámci výberu operácií. Podporené budú projekty zamerané na precízne poľnohospodárstvo, robotizáciu, digitalizáciou a využívanie inovatívnych technológií.

K rozšíreniu využitia digitálnych technológií v poľnohospodárstve prispejú aj tematicky zamerané aktivity vzdelávania, poradenstva a prenosu znalostí, resp. inovačné projekty spolupráce.

V rámci sektorovej intervencie 49.2 Zlepšenie kvality výrobkov budú podporené investície do najnovších strojov a zariadení, ktoré fungujú na báze precízneho poľnohospodárstva a softvérových riešení pri agrotechnike a pozberovej úprave ovocia a zeleniny. Nezanedbateľné využitie digitalizácie je aj pri dlhodobom skladovaní produkcie v skladoch s ultra nízkou koncentráciou kyslíka.

3.**Zvyšovanie povedomia o možnostiach uplatnenia digitalizácie v sektore** — tento plán bude realizovaný prostredníctvom ambasádorov digitalizácie spolu s výsledkami projektov EIP, ktoré by poukázali na možnosti uplatnenia nových technológií v sektore a dôležitosť spolupráce.

Opis prínosu SP SPP k cieľu digitalizácie sektora:

1. Prínos intervencií k Stratégii digitálnej transformácie Slovenska 2030 je priamy: Investičné intervencie v pôdohospodárstve priamo podporujú technologický rozvoj. Zavedenie digitálnych technológií bude motivačne podporené vyššou intenzitou pomoci. Podpora pre technologicky inovatívne investície bude zabezpečená aj prostredníctvom finančných nástrojov. Pre malé podniky a mladých farmárov bude osobitne vyčlenená alokácia v rámci podpory produktívnych investícií. Osobitne sa predpokladá investičná intervencia, v rámci ktorej sa motivačne uplatní vyššia intenzita podpory pre technológie pre precíznu aplikáciu pesticídov a hnojív, či riadenie vetrania v chovoch. Vo vertikále budú preferované projekty digitalizácie a robotizácie výroby, ako aj podpora odbytu cez alternatívne odbytové kanály vrátane využívania digitálnych aplikácií.
   V rámci cieľa podpory podnikania na vidieku bude podpora smerovaná do projektov na inovatívne využívanie produktov z poľnohospodárstva a lesníctva a projektov prispievajúcich k cieľom obehového biohospodárstva, pri ktorých sú digitálne technológie ťažiskové. Očakáva sa tiež, že podpora podnikania mladých farmárov priamo vyvolá zvýšenie využitia digitálnych technológií v sektore, keďže mladá generácia je práve nositeľom inovácií. Projekty transferu inovácií do praxe v rámci operačných skupín EIP budú zahŕňať aj investície do moderných digitálnych technológií. Okrem investičných podpôr sa predpokladá aj podpora vzdelávania v oblasti pôdohospodárstva, ktoré bude o. i. zamerané na nové a digitálne technológie v sektore.
2. Investície v poľnohospodárskej prvovýrobe pôsobia synergicky k záväzkovým intervenciám, ktoré sú programované v rámci jednotlivých špecifických cieľov. Digitálne technológie umožnia splnenie podmienok záväzku, napr. vo vzťahu k zníženiu počtu aplikácií pesticídov, hnojív. Synergický efekt sa predpokladá aj s intervenciami zameranými na prenos znalostí.
3. Synergia s Plánom obnovy sa predpokladá v oblasti technologických investícií; z plánu obnovy budú podporené priemyselné technológie (ako automatizácia). Taktiež sa predpokladá z plánu obnovy aj návratná pomoc napr. v podobe mikropôžičiek pre MSP v oblasti podpory digitálnych technológií. Synergicky sa predpokladá podpora z Partnerskej dohody v oblasti podpory investícií do digitálnych technológií v MSP, taktiež aj podpora zvyšovania kvalifikácie v oblasti digitálnych zručností. V rámci Partnerskej dohody sa tiež predpokladá zavádzanie vysokokapacitných širokopásmových sietí (najmenej 100 Mbps s možnosťou rozšírenia na gigabitovú rýchlosť) v miestach zlyhania trhu, na základe mapovania aktuálneho pokrytia a komerčných plánov operátorov budú spolufinancované náklady na pasívnu časť infraštruktúry elektronickej komunikačnej siete.

Aký je prístup k zabráneniu/ zmierneniu digitálnych rozdielov medzi regiónmi, typmi podnikov a skupinami obyvateľstva?

Stratégia digitálnej transformácie označuje za hrozbu práve prehlbovanie regionálnych rozdielov vo vzťahu k pripravenosti ľudského kapitálu na digitálnu transformáciu. Aj v rámci Plánu obnovy aj Partnerskej dohody sa predpokladá podpora aktivít zvyšovania kvalifikácie a prenosu znalostí. Podobne tak, v rámci sektoru pôdohospodárstva budú podporené aktivity prenosu poznatkov realizované vo všetkých regiónoch, pričom regionálne kompetenčné centrá AKIS v každom kraji, ktoré budú bližšie k beneficientom, budú poskytovať administratívne poradenstvo vrátane informovania o možnostiach absolvovania vzdelávacích aktivít.

Najvýraznejšie rozdiely z pohľadu miery inovatívneho potenciálu sú medzi bratislavským krajom, resp. západným Slovenskom a ostatnými krajmi SR. Pre menej rozvinuté regióny je v rámci rozvoja vidieka vyčlenených cca 97% z verejných zdrojov a zároveň je Riadiaci orgán viazaný uzneseniami vlády SR pri

výbere projektov preferovať okresy, ktoré sú evidované ako Najmenej rozvinuté okresy. Ide o nepriamy príspevok strategického plánu k riešeniu regionálnych rozdielov. V zmysle Plánu obnovy sa predpokladá regionálne pôsobenie centier digitálnych inovácií, čo môže významne prispieť k zmierneniu rozdielov medzi regiónmi.

Vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi z pohľadu IT zručností žiadateľov v procese podávania žiadostí bude vychádzať z overených skúsenosti z predchádzajúceho obdobia, kedy systém IACS podpôr fungoval v režime elektronického podávania žiadostí prostredníctvom prístupu cez aplikáciu GSAA. Uvedomujúc si vekovú štruktúru žiadateľov a ich počítačové zručnosti, pričom sú badateľné rozdiely aj naprieč regiónmi, PPA zriadila na jednotlivých regionálnych pracoviskách režim technickej pomoci, v rámci ktorého zamestnanci PPA pomáhajú žiadateľom so zakresľovaním a vypĺňaním žiadostí elektronicky, pričom hlavné ťažisko zodpovednosti za zadané údaje má žiadateľ a pomoc spočíva výlučne v operáciách práce s počítačom- ako sa prihlásiť do systému, ako využívať nástroje pri zakresľovaní plôch, kde vypĺňať dokumenty a ako ich elektronicky odoslať do IACS.

Cieľom digitalizácie PPA je kompletné digitálne podávanie žiadostí pre celú agendu PPA a tiež elektronické vedenie spisovej dokumentácie. Prostredníctvom portálu farmára vznikne jednotná databáza všetkých konaní a žiadostí podaných žiadateľom na PPA, kde si v reálnom čase žiadateľ môže odkontrolovať ich stav a prostredníctvom tohto portálu (po jeho prepojení s portálom slovensko.sk priamo aj s elektronickou autorizáciou) priamo na PPA odosielať rôzne doklady, napr. geotagované fotografie preukazujúce obhospodárenie plochy, žiadosti, vyjadrenia a. i.

Rozdiely budú odbúravané aj zriadením odborno-informačných centier, ku ktorým budú mať prístup všetci (aj potenciálni) žiadatelia.

Ako SWOT analýza konštatuje, veľké podniky majú viac možností investovania do finančné náročnejších digitálnych technológií. V rámci podpory produktívnych investícií je zabezpečená osobitná alokácia pre malé farmy a umožňuje sa vyššia intenzita pomoci. Podobne je to aj v prípade podpory pre mladých farmárov. Synergické podpory zo zdrojov Plánu obnovy a Partnerskej dohody sú zamerané na MSP.

Prílohy

Príloha I o ex ante hodnotení a strategickom environmentálnom hodnotení (SEA) uvedenom v smernici 2001/42/ES

1. Zhrnutie postupu a výsledkov ex ante hodnotenia

Hodnotenie ex-ante SP SPP 2023-2027 bolo realizované v zmysle článku 139 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 2021/2115 nariadenia o strategickom pláne SPP nezávislými hodnotiteľmi v období od augusta 2019 do januára 2021.

V rámci ex-ante hodnotenia sa posúdil:

1. príspevok SP k dosiahnutiu špecifických cieľov stanoveného v článku 6 ods. 1 a 2, pričom sa brali do úvahy národné potreby a potenciál rozvoja, ako aj ponaučenia získané z vykonávania SPP v predchádzajúcich programových obdobiach;
2. vnútorná koherencia navrhovaného SP a jeho vzťah k iným príslušným nástrojom;
3. konzistentnosť alokácie rozpočtových prostriedkov s tými špecifickými cieľmi stanovenými v článku 6 ods. 1 a 2, ktoré sa riešia v SP;
4. spôsob, akým očakávané výstupy prispejú k výsledkom;
5. či sú kvantifikované cieľové hodnoty výsledkov a čiastkové ciele primerané a realistické vzhľadom na podporu plánovanú z EPZF a EPFRV;
6. plánované opatrenia na zníženie administratívneho zaťaženia poľnohospodárov a iných prijímateľov;
7. zdôvodnenie používania finančných nástrojov financovaných z EPFRV.

Hodnotenie ex-ante bolo vykonané tímom nezávislých hodnotiteľov spoločnosti PROUNION a.s. (líder skupiny) a Projektové služby, s.r.o. podľa metodiky, ktorá je plne v súlade s usmerneniami Európskej hodnotiacej siete pre rozvoj vidieka (Help desk) a nariadením (EÚ) č. 2021/2115 o SP.

Počas realizácie hodnotenia boli uskutočnené stretnutia hodnotiteľov a zástupcov RO, partnermi programu, externými spracovateľmi SWOT, Identifikácie potrieb a Intervenčnej stratégie zamerané na prípravu jednotlivých častí SP, prezentáciu a prediskutovanie spätných väzieb k hodnoteným dokumentom.

Etapy hodnotenia

Proces hodnotenia bol rozdelený do troch etáp. Na záver druhej a tretej etapy bola hodnotiteľmi predložená správa, ktorá prezentovala výsledky a odporúčania vzťahujúce sa k SP. Jednotlivé etapy sa prekrývali, hodnotitelia sa v rámci realizácie hodnotenia museli viackrát vracať späť do prvej etapy z dôvodu nedostatočnej kvality analýzy SWOT a identifikácie potrieb, ako aj do druhej etapy z dôvodu viacnásobnej zásadnejšej zmeny intervenčnej stratégie SP počas programovacieho procesu a chýbajúcich častí SP.

Etapa 1: Hodnotenie SWOT a posúdenie potrieb

V rámci hodnotenia SWOT a potrieb sa prihliadalo na východiskové hodnoty kontextu, ukazovatele kontextu, stanovila sa úroveň koherentnosti a kompletnosti analýzy SWOT a potrieb, ktoré majú riešiť intervencie v rámci špecifických cieľov a prierezového cieľa SP. Hodnotiteľ upozornil na všetky zistené nedostatky a poskytol odporúčania na dokončenie a zlepšenie popisu súčasnej situácie, tabuľky SWOT a identifikovaných potrieb v rámci viacerých výstupov od septembra 2019 do januára 2022.

Etapa 2: Hodnotenie intervenčnej stratégie SP SPP

Hodnotenie ex-ante intervenčnej stratégie SP sa zameralo na relevantnosť a koherenciu intervenčnej

stratégie. V rámci tejto časti sa posudzovalo, či intervencie navrhnuté a zoskupené okolo špecifických cieľov sú schopné riešiť identifikované potreby, či sú založené na dôkazoch z analýzy SWOT a či sú schopné dosiahnuť ciele SPP. Hodnotenie ex-ante hodnotilo, či sú intervencie konzistentné a fungujú v synergii (vnútorná koherencia) a skúmalo ich vzťah s inými relevantnými politickými nástrojmi (vonkajšia koherencia). V ďalšej časti ex-ante hodnotenia sa preskúmala účinnosť a efektívnosť. Na tento účel sa hodnotil reťazec účinkov medzi rozpočtovými vstupmi pre navrhované intervencie a ich očakávanými výstupmi, výsledkami a dopadmi. Posúdenie očakávaných účinkov pomohlo skontrolovať, či cieľové hodnoty a ročné čiastkové ciele výsledkových ukazovateľov boli vypočítané správne a realisticky na základe množstva pridelených vstupov, plánovaných výstupov a výsledkov.

Etapa 3: Hodnotenie plánovaného monitorovania, zberu údajov a implementačných opatrení SP SPP

V poslednej etape ex-ante hodnotiteľ posúdil stav prípravy nového rámca monitorovania a hodnotenia výkonnosti, väzby medzi výstupmi a plánovanými cieľovými hodnotami, ktoré predstavujú základný algoritmus pre nový model poskytovania založený na výkonnosti. Hodnotitelia objasnili ciele výkonnostného rámca v komunikácii so zástupcami RO a PPA.

Výsledky hodnotenia:

Hlavné zistenia a odporúčania z hodnotenia jednotlivých častí SP SPP boli prezentované v nasledovných správach:

- 1. priebežná správa: Ex-ante hodnotenie a SEA pre Strategický plán SPP 2021 – 2027, február 2020
- Posúdenie dokumentu „Východiská pre tvorbu intervenčnej stratégie strategického plánu SPP2023-2027“, apríl 2021
- Čiastkové posúdenie strategického plánu SPP 2023-2027, október 2021
- Odporúčania z ex-ante hodnotenia k úpravám SP SPP, december 2021
- Návrh záverečnej správy o hodnotení ex-ante SP SPP 2023 - 2027, január 2022

Pripomienky a odporúčania k úpravám analýzy SWOT a identifikovaným potrebám prezentoval hodnotiteľ na sérii pracovných stretnutí so zástupcami NPPC VÚEPP (august - september 2019 a september 2021). Pripomienky k SP SPP boli prezentované a prediskutované so zástupcami RO na sérii pracovných stretnutí organizovaných pravidelne od októbra do decembra 2021. Prevažná väčšina pripomienok k SP SPP bola akceptovaná.

2. Odporúčania ex ante hodnotenia a hodnotenia SEA a opis toho, ako sa zohľadnili

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
39. Úprava potreby 7.1 a 7.2	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021										
50. Úprava intervencie - Ekologické poľnohospodárstvo	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021								X		
58. Úprava intervencie - Komplexné pozemkové úpravy	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021								X		
1. Programovanie sektorových intervencií	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021			X							
10. Úprava cieľovej hodnoty pre intervenciu „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	28-10-2021					X					
100. CLLD	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022				X	X	X		X	X	X
101. Riadenie inovácií	Iné faktory	18-01-2022										X
102. SWOT AKIS	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022	X	X	X	X	X	X			X	X
103. Využívanie skúseností z praxe - AKIS	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022							X	X		
104. Potreby – prierezový cieľ	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022							X			
105. Registrácia v AKIS	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022							X			
106. EIP	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022							X			
107. Vzdelávanie – rozšírenie operácií	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022	X									
108. Modernizácia - AKIS	Iné faktory	18-01-2022					X					
109. Sieť SPP	Iné faktory	18-01-2022				X				X		
11. Doplnenie novej intervencie do ŠC 6 – „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021				X	X					
110. Modernizácia - digitalizácia	Iné faktory	18-01-2022							X			
111. Ukazovateľ R.3	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022										X
112. Digitalizácia PPA	Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže	18-01-2022						X				
113. Doplnenie nových potrieb	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022								X		
114. Informovanosť obyvateľstva	Odporúčania špecifické	20-09-										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	2022										
115. Monitoring a hodnotenie	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
116. Oddelené priame platby / BISS(21) / 21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti Oddelené priame platby / CIS-YF(30) / 30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
117. Oddelené priame platby / CRISS(26) / 29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
119. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
12. Chýbajúca kapitola 8 v SP	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021				X				X	X	X
120. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.1 Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
121. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
122. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.3 - Platba na ovce a kozy	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
123. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.4 - Platba na pestovanie chmeľu Viazané priame platby / CIS(32) / 32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy Viazané priame platby / CIS(32) / 32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
124. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.3 - Platba na ovce a kozy	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne	20-09-2022										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	hodnotenie (SEA)											
125. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.1. - Plánovanie a organizácia výroby	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
126. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov Opis:	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
127. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
128. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a))/ 49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
129. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a))/ 49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
13. Úprava intervencie „Operačné skupiny EIP“	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021										X
130. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / TRAINCO(47(1)(c)) / 49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
131. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / PROMO(47(1)(f)) / 49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
132. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina/ PROMO(47(1)(f)/ 49.11. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / TRACE(47(1)(h)) / 49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
133. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.4. - Ochrana pôdy	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022		X			X					
133. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.4. - Ochrana pôdy	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
134. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022		X			X			X		
135. Sektorová podpora/ 49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022				X				X		

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
136. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / ADVIBEES(55(1)(a)) / 55.1.1 - Technická asistencia	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
137. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / INVAPI(55(1)(b)) / 55.1.2 - Investície a ďalšie akcie	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
138. Sektorová podpora - Včelárske výrobky/ ACTLAB(55(1)(c))/ 55.1.3 - Podpora laboratórií	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
139. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / COOPAPI(55(1)(e)) / 55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
14. Úprava intervencie „Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva“	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021										X
140. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / PROMOBEES(55(1)(f)) / 55.1.5 - Marketing	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
141. Sektorová podpora - Sektorová podpora – víno / RESTRVINEY(58(1)(a)) / 58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
142. Sektorová podpora – víno / INVWINE(58(1)(b)) / 58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva Sektorová podpora – víno / HARINWINE(58(1)(d)) / 58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
143. Sektorová podpora – Víno / INFOR(58(1)(h)) / 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu.	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
144. Sektorová podpora – víno / ACTREPUT(58(1)(i)) / 58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
145. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
146. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania Sektorová podpora - Bravčové mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.5.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
147. Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov	Odporúčania špecifické pre strategické	20-09-2022										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.7 - Výskum a vývoj Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.11 - Propagácia a marketing Bravčové mäso / 67.5.6 - Propagácia a marketing	environmentálne hodnotenie (SEA)											
148. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
149. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / TRAINCO(47(1)(c)) / 67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
15. Vybudovanie a chod platformy AKIS	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021									X	
150. Sektorová podpora - mlieko a mliečne výrobky / INVVO(47(2)(b)) / 67.4.6 - Efektívne riadenie objemov Sektorová podpora - mlieko a mliečne výrobky / COMM(47(2)(l)) / 67.4.5 - Krízová komunikácia	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
151. Sektorová podpora – Bravčové mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
152. Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
153. Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso / PROMO(47(1)(f)) / 67.6.3 - Propagácia a marketing	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
154. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / INVRE(47(1)(a)) / 67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
155. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / INVRE(47(1)(a)) / 67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
156. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / HARIN(47(2)(i)) / 67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
157. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70)/ 70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
158. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
159. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022								X		
16. Digitalizácia	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021										X
160. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022								X		
161. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
162. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
163. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
164. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022								X		
165. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
166. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70)/ 70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
167. Rozvoj vidieka / ANC(71) / 71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC)	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
168. Rozvoj vidieka / ASD(72) / 72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022										
169. Rozvoj vidieka / ASD(72) / 72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	20-09-2022							X	X		
17. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021						X				
170. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
171. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
172. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74)/ 73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
173. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
173. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
174. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
175. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
176. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
177. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
178. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
179. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
18. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021			X							
180. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
181. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
182. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
182. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.15 - Integrované projekty správnej	Odporúčania špecifické pre strategické	21-09-2022										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície)	environmentálne hodnotenie (SEA)											
183. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
184. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.17 - Projekty pozemkových úprav	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
185. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
186. Návrh novej intervencie: Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia PPÚ vypracovaných na základe projektov ÚSES	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
187. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.19 - Investície do biohospodárstva	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
188. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície)	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
189. Rozvoj vidieka / INSTAL(75) / 75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
19. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 2	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021								X		
190. Rozvoj vidieka / RISK(76) / 76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
191. Rozvoj vidieka / COOP(77) / 77.1 - LEADER	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
192. Rozvoj vidieka / COOP(77) / 77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
193. Rozvoj vidieka / KNOW(78) / 78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
194. Rozvoj vidieka / KNOW(78) / 78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva	Odporúčania špecifické pre strategické environmentálne hodnotenie (SEA)	21-09-2022										
2. Zosúladenie zamerania finančných nástrojov	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
20. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analýza,	05-12-										X

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	hodnotenie potrieb	2021										
21. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021				X				X		
22. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021			X			X				
23. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021								X		
24. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021								X		
25. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021										X
26. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021								X		
27. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021		X	X	X	X	X			X	
28. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 6	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
29. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 7	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021		X			X					
3. Úprava intervencie "Investície do závlah a vodozádržných opatrení"	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021				X						
31. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021										X
32. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021		X			X					
33. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 9	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	05-12-2021								X		
34. Doplnenie potrieb pre prierezový cieľ do kapitoly 2 SP	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021					X					
35. Úprava zdôvodnenia potreby 4.1	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021										X
36. Presun potreby 5.4	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021				X	X	X			X	
37. Doplnenie potreby pre hospodárenie s vodou	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021										
38. Úprava zdôvodnenia potreby 6.1 a 6.4	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021										
4. Úprava intervencie "Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch"	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021										X
40. Úprava potreby 8.1 a 8.2	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021	X									
41. Úprava zdôvodnenia potreby 9.1 a 9.3	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	21-12-2021										
42. Doplnenie informácií do Intervenčnej stratégie – kapitola 2	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021		X	X							
43. Doplniť opis prepojenia intervencií na výsledkové ukazovatele	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	21-12-2021										
44. Doplnenie informácií do kapitoly 3 - KONZISTENTNOSŤ STRATÉGIE A	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	21-12-2021										

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
KOMPLEMENTARITY												
45. Zosúladenie opisu v bode 4.4 Sieť SPP s kapitolou 8	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	21-12-2021										
46. Úprava bodu 4.5 - Koordinácia, vymedzenie a komplementarity medzi EAFRD a inými fondmi Únie činnými vo vidieckych oblastiach	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	21-12-2021										X
47. Doplnenie informácií z ex-ante posúdenia finančných nástrojov do SP	Finančné nástroje	21-12-2021					X					
48. Úprava intervencie - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021										
49. Úprava intervencie - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021				X	X	X				
5. Úprava intervencie „Investície na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby“	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021		X			X					
51. Úprava intervencie - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021								X		
52. Úprava intervencie - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021										X
53. Úprava intervencie - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021										X
54. Úprava intervencie - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021				X						
55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021					X					
55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021										X
56. Úprava intervencie - Neproduktívne investície do závlah a vodozádržných opatrení	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021									X	
57. Úprava intervencie - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície)	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021								X		
59. Úprava intervencie - Investície do biohospodárstva	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021							X			
6. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 7	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021								X		
60. Úprava intervencie - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície)	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021			X							
61. Úprava intervencie – Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov	Intervenčná logika/prispievanie	21-12-2021	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	k plneniu cieľov											
62. Úprava intervencie - Spolupráca – LEADER	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021				X	X	X				
63. Úprava intervencie - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021										X
64. Úprava intervencie - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021										X
65. Úprava kapitoly 8 – bod 8.1 Modernizácia: AKIS a digitálne technológie	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	21-12-2021				X	X	X			X	
66. Úprava potreby 4.7	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022				X	X	X		X	X	
67. Lepšie zdôvodnenie pre potrebu 5.2	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022			X							
68. Stanovenie cieľových hodnôt pre R.10, R.11 a R.35	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	18-01-2022						X				
69. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.9	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	18-01-2022							X			
7. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 8	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021				X						
70. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.16, R.17, R.26	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	18-01-2022			X							
71. Doplnenie sektorových intervencií do intervenčnej stratégie pre ŠC 4, ŠC 5 a ŠC 9	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022									X	
72. Doplnenie národných cieľových hodnôt pre ciele Európskej zelenej dohody	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	18-01-2022								X		X
73. Zlepšiť odôvodnenie potrieb	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022					X	X		X		X
74. Kauzálny vzťah od vstupov, výstupov až po cieľové hodnoty výsledkov	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	18-01-2022										X
75. Doplniť R.23, R.28, R.35 a R.37 do intervenčnej stratégie SP	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022										X
76. Prehodnotenie prioritizácie potrieb	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022				X						
77. Doplnenie odôvodnenia alokácií rozpočtových prostriedkov pre ŠC o analýzu rizika navrhovaných intervencií	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022				X	X				X	
78. Úprava vybraných čiastkových cieľov – R.14, R.19, R.24, R.29, R.31, R.43, R.44	Výstupy, výsledky a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	18-01-2022		X								
79. Doplnenie zdôvodnenie hodnôt	Výstupy, výsledky	18-01-								X		

Názov/odkaz	Kategória odporúčania	Dátum	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
čiastkových cieľov do kapitoly 2 SP	a stanovenia čiastkových cieľov a cieľových hodnôt	2022										
8. Úprava intervencie „Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov vo výmerách do 500 ha a podpora podnikania v lesnom hospodárstve“	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021								X		X
80. Doplniť informácie do bodu 2.3.3 SP	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022										X
81. Pripomienka k strategickému riadeniu ŠC 8	Iné faktory	18-01-2022										
82. Odporúčanie k zavedeniu participatívneho prístupu	Iné faktory	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
83. Posilnenie tvorby malých pracovných skupín	Iné faktory	18-01-2022								X		
84. Využívanie externých zdrojov informácií	Iné faktory	18-01-2022				X						
85. Prierezový cieľ – koherencia s Horizont Európa	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	18-01-2022		X								
86. Koordinácia a zjednodušovanie	Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže	18-01-2022				X						
87. Noví podnikatelia	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022							X			
88. ŠC 7 - Prístup k pôde	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022									X	
89. Odborné vzdelávanie mladých	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022		X		X	X					
9. Úprava intervencie „Zlepšenie životných podmienok zvierat“	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	28-10-2021								X		X
90. Komunikácia s aktérmi rozvoja vidieka	Iné faktory	18-01-2022				X						
91. Podnikateľské prostredie na vidieku	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022										X
92. Regionálny rozmer ŠC 8	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022		X								
93. Prehodnotenie potrieb ŠC 8	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022								X		
94. Biele miesta - internet	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	18-01-2022										X
95. Inteligentný vidiek	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022										X
96. Vnútorná koherencia - biohospodárstvo	Vonkajšia/vnútorná súdržnosť	18-01-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
97. Udržateľné lesníctvo – ŠC 8	SWOT analýza, hodnotenie potrieb	18-01-2022			X							
98. LEADER	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022										X
99. Výpočet finančnej alokácie pre MAS	Intervenčná logika/prispievanie k plneniu cieľov	18-01-2022								X		

39. Úprava potreby 7.1 a 7.2 - Opis

Potreba 7.1 Starnutie poľnohospodárskych manažérov: generačná obnova a podpora udržania mladých poľnohospodárov v sektore je cieľ SPP. Starnutie nie je potreba ale v podstate je to len otázka formulácie. Táto potreba je všeobecná a v podstate pokrýva nasledujúce 3 potreby, ktoré sú špecifickejšie. Odporúčame zvážiť, či by nestačili nasledujúce 3 potreby (7.2 – 7.4), ktoré by naplnili cieľ generačnej obmeny

Pre potrebu 7.1 je stanovená veľmi vysoká relevantnosť. Vzhľadom na: i) priemer EÚ v oblasti generačnej výmeny, ii) reálne problémy s prístupom mladých k pôde, iii) nedostatočne analyzovaný záujem mladých o poľnohospodárstvo a iv) potenciálne alokované zdroje do opatrenia považujeme potrebu "len" za vysoko relevantnú. Podľa názoru hodnotiteľa je potreba 7.2 „čiastočne" riešená v CSP.

39. Úprava potreby 7.1 a 7.2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované. Potreby boli upravené, s názorom hodnotiteľa, že potreba 7.2 je „čiastočne riešená" v CSP nesúhlasí IPP.

50. Úprava intervencie - Ekologické poľnohospodárstvo - Opis

Navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 4, 6 a 9. Intervencia 70.5.2 vytvára priame a významné príspevky k:

ŠC 4 prostredníctvom ukladania uhlíka v pôdach a biomase – ukazovateľ R.14, ŠC 5 prostredníctvom zachovania biotopov a druhov – ukazovateľ R.31, ŠC 9 prostredníctvom trvalo udržateľného a obmedzeného používania pesticídov – ukazovateľ R.24 a rozvoja ekologických produktov – ukazovateľ R.29.

50. Úprava intervencie - Ekologické poľnohospodárstvo - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

58. Úprava intervencie - Komplexné pozemkové úpravy - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 2 a ŠC 8. Intervencia vytvára príspevky k: ŠC 2 prostredníctvom projektov pozemkových úprav (PPÚ). Tento typ operácie nevytvára priame príspevky k ŠC 5, z toho dôvodu je potrebné PPÚ evidovať v rámci ŠC 2. Ukazovateľ R.27 sa naviaže iba na časť intervencie, ktorá sa bude týkať investícií do zelenej a modrej infraštruktúry – viď. dokument tool: The link with Result indicator(s) can be established for the intervention as a whole, or for a part of the intervention if the intervention contains investment support with different targeting (although not recommended). For example, a supported operation may not necessarily contribute to all result indicators selected for the intervention as a whole. ŠC 8 prostredníctvom investícií do poľných ciest. Tento typ operácie vytvára skôr negatívne príspevky k ŠC 5 (zaberanie poľ.pôdy pre výstavbu ciest). *Opis intervencie – kapitola 5* navrhujeme doplniť ŠC 2 a ŠC 8, doplniť potrebu č. 8.1

58. Úprava intervencie - Komplexné pozemkové úpravy - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Odporúčanie bolo akceptované. Podľa pripomienky EK, aby sme mohli uznať, že intervencia má prínos s ŠC 4/5/6, tak musí celá prispievať k týmto cieľom. EK namietala hodnotu ukazovateľa R.27 s tým, že intervencie nemajú prínos k napĺňaniu tohto ukazovateľa. Preto je potrebné pristúpiť k tomu, že intervencia sa rozdelím na 3 intervencie podľa ŠC. Potom vystane problém s priradením R ukazovateľa pre projekty pozemkových úprav a pre projekty vybudovania poľných ciest, mostov, priepustov, priecestí a pod.

1. Programovanie sektorových intervencií - Opis

V rámci jednotlivých sektoroch je potrebné posúdiť vybrané intervencie z pohľadu realizovateľnosti, pretože každú intervenciu je potrebné programovať samostatne. V návrhu nariadenia je stanovené, že členské štáty si pre každý sektorový cieľ zvolený spomedzi cieľov stanovených v príslušných článkov

návrhu nariadenia zvolia v SP SPP jeden alebo viacero stanovených intervencií v návrhu nariadenia.

Sektor vinohradníctva a vinárstva

V rámci intervencie „vinohradníctvo a vinárstvo“ nie sú vybrané sektorové ciele zo zoznamu cieľov v sektore vinohradníctva a vinárstva uvedených v článku 57 návrhu nariadenia. V závislosti od výberu sektorového cieľa a príslušnej intervencie je potrené určiť jej pričlenenie k príslušnému špecifickému cieľu (ŠC 2, 3 alebo 9). Prepojenia sektorových cieľov k špecifickým cieľom SPP sú určené v článku 57. Každá vybraná intervencia (napr. reštrukturalizácia a konverzia vinohradov, poistenie úrody proti stratám príjmu, atď.) sa programuje samostatne.

Sektor včelárstva

Každá vybraná intervencia (článok 55) sa programuje samostatne. Každá intervencia vytvorí priamy príspevok (výstup), ktorý je potrebné pričleniť k príslušnému ŠC. V závislosti od výberu intervencií môže byť sektor včelárstva programovaný v rámci ŠC 3, ŠC 6 a ŠC 9 (napr. intervencia investície do hmotných a nehmotných aktív prispeje k ŠC 2, intervencia akcie na podporu laboratórií na analýzu včelárskych výrobkov ako aj propagácia, komunikácia a marketing prispievajú k ŠC 9).

Sektor ovocie a zelenina

V rámci vybraných sektorov je potrebné posúdiť vybrané typy jednotlivých intervencií a každú vybranú intervenciu je potrebné programovať samostatne (článok 47).

V intervencii „ovocie a zelenina“ je zahrnutých veľa intervencií, preto odporúčame tento výber prehodnotiť z pohľadu realizovateľnosti zo strany prijímateľov a zahrnúť iba tie intervencie u ktorých sa predpokladá ich čerpanie. Každá intervencia vytvorí priamy príspevok (výstup), ktorý je potrebné pričleniť k príslušnému ŠC. V závislosti od výberu intervencií môže byť sektor ovocia a zeleniny programovaný v rámci ŠC 3, ŠC 4, ŠC 6 a ŠC 9.

Sektor zemiaky

Vybrané intervencie je potrebné zosúladiť s článkom 66. Následne každú intervenciu je potrebné programovať samostatne.

Ostatné sektory – mlieko, ovce a kozy neboli zahrnuté do hodnotenej verzii SP SPP (verzia z 15.10.2021) ale sú spomenuté v aktualizovanej intervenčnej stratégii z 19.10.2021. V zmysle čl. 66 je potrebné aby ostatné sektory boli zdôvodnené. Zdôvodnenie je potrebné doplniť do intervenčnej stratégii.

1. Programovanie sektorových intervencií - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

10. Úprava cieľovej hodnoty pre intervenciu „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“ - Opis

Cieľová hodnota 100 ha je stanovená na základe skúseností z minulých programových období 2004-2006 a 2007-2013. V zmysle čl. 105 „Väčšie ambície v súvislosti s environmentálnymi a klimatickými cieľmi“ ako aj z pohľadu Integrovaného národného energetického a klimatického plánu odporúčame zvýšiť cieľovú hodnotu na 300 ha s adekvátnou alokáciou finančných zdrojov.

10. Úprava cieľovej hodnoty pre intervenciu „Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy“ - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Nedostatok voľných rozpočtových prostriedkov.

100. CLLD - Opis

Odporúčame, zdôvodniť výber monofodového prístupu. Taktiež odporúčame zrealizovať podrobnú nezávislú analýzu problémov nedostatočného fungovanie CLLD a navrhnúť konkrétne riešenia, aby sa v budúcnosti mohol multi-fondový prístup využiť. Napriek pomerne jednoznačnému stanovisku RO v tejto záležitosti, hodnotiteľ odporúča zvážiť využitie Operačného programu Slovensko na synergickú podporu vidieka prostredníctvom CLLD prístupu.

100. CLLD - Odôvodnenie

Akceptované a zdôvodnené

101. Riadenie inovácií - Opis

Odporúčame na ministerstve poveriť odborne kompetentnú osobu, ktorá sa uvedenej problematike bude venovať dlhodobo, na dopracovanie prierezového cieľa.

101. Riadenie inovácií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

102. SWOT AKIS - Opis

Čo sa týka celej SWOT analýzy pre prierezový cieľ je potrebné dopracovať takmer všetky jej časti vychádzajúc zo súčasného stavu, ktorý je nevyhnutné podložiť kvantitatívnymi a/alebo kvalitatívnymi dôkazmi, prepojenia relevantných silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození uvedených v SWOT analýze jednotlivých špecifických cieľov a následne previazať s relevantnými ukazovateľmi a prípadne reálnymi skúsenosťami z predchádzajúcich období.

V oblasti SWOT AKIS odporúčame doplniť logické prepojenie na jednotlivé špecifické ciele Strategického plánu.

102. SWOT AKIS - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované, v štádiu riešenia

103. Využívanie skúseností z praxe - AKIS - Opis

Tvorba SWOT k prierezovému cieľu postrádala diskusiu so širšou odbornou verejnosťou, ktorá by pomohla identifikovať skutočné nedostatky súčasného systému a priniesla by aj alternatívne názory a riešenia na uvedené problémy. Odporúčame posilnenie vzťahov a väzieb s odbornou verejnosťou a úprimne ich zapojiť do spolu-vytvárania SP.

103. Využívanie skúseností z praxe - AKIS - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

104. Potreby – prierezový cieľ - Opis

V rámci prierezového cieľa odporúčame navrhnúť relevantnejšiu štruktúru potrieb a časť potrieb dopracovať vrátane stanovenia priorít jednotlivých potrieb.

Odporúčame zamerať sa na prierezový cieľ aj pri jednotlivých ŠC a tam kde je to relevantné to vzájomne prepojiť.

Do prierezového cieľa zahrnúť aj nové prvky v rámci vzdelávania a poradenstva najmä riadenia rizík a finančných nástrojov.

104. Potreby – prierezový cieľ - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

105. Registrácia v AKIS - Opis

V rámci podmienok oprávnenosti sa uvádza, že je potrebná registrácia do AKIS. V prípade nefunkčnosti systému AKIS, odporúčame zvážiť ako dostatočnú registráciu v rámci Siete SPP. Samozrejme, v prípade, že bude Sieť SPP súčasťou fungujúceho AKIS vítame prepojenie EIP operačných skupín prostredníctvom systému AKIS.

105. Registrácia v AKIS - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - akceptované, na základe kapitoly 8.1 SP SPP 2023-2027 Sieť SPP bude súčasťou

AKIS.

106. EIP - Opis

V prípade záujmu o podporu sociálnych inovácii v rámci operačných skupín EIP odporúčame zvážiť aj zaradenie obcí ako oprávnených žiadateľov.

Odporúčame s EIP projektami začať hneď od začiatku programového obdobia, prostredníctvom otvorených výziev.

106. EIP - Odôvodnenie

Nové odporúčania

107. Vzdelávanie – rozšírenie operácií - Opis

Pre oblasť vzdelávania resp. výmenu znalostí odporúčame lepšie popísať, aké druhy aktivít budú v rámci intervencie podporované pričom je potrebné využiť maximum operácií oprávnených v rámci AKIS.

Odporúčame spustiť vzdelávanie, výmenu znalostí a poradenstvo hneď na začiatku obdobia a systém podpory nastaviť veľmi flexibilne vrátane administratívneho zjednodušenia.

107. Vzdelávanie – rozšírenie operácií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

108. Modernizácia - AKIS - Opis

Z dôvodu prípravy novej štruktúry AKIS je dôležité jasne popísať kompetencie, vzájomné vzťahy jednotlivých zložiek a ich spoločné fungovanie. Doplniť je potrebné aj vytvorenie digitálnej platformy AKIS vrátane časového plánu. Z dôvodu meškania prípravy AKISu navrhujeme pripraviť záložný plán fungovania aspoň čiastočného AKISu do úplného sfunkčnenia nového systému, pričom by sa relevantní zodpovední pracovníci začali pripravovať čo najskôr v tomto roku.

Odporúčame v maximálnej miere využiť synergie a komplementarity s programom Horizont Európa a jeho jednotlivými časťami.

108. Modernizácia - AKIS - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

109. Sieť SPP - Opis

Odporúčame, na základe doterajších skúseností, navrhnúť príspevok siete SPP k relevantným ukazovateľom napr. R.1, prípadne vytvoriť vlastné ukazovatele stanovených cieľov.

109. Sieť SPP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

11. Doplnenie novej intervencie do ŠC 6 – „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“ - Opis

Z porovnania PRV SR 2014 – 2020 s SP SPP 2023-2027 v oblasti zelenej architektúry vyplýva, že intervencie na poľnohospodárskej pôde v novom programovom období poskytnú vyšší celkový príspevok k ŠC 4, 5 a 6 v porovnaní so súčasným programovým obdobím. Pre posilnenie príspevku SP SPP v oblasti biotopov vtákov navrhujeme doplniť intervenciu „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“.

11. Doplnenie novej intervencie do ŠC 6 – „Ochrana biotopov ľabtušky poľnej“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované

110. Modernizácia - digitalizácia - Opis

Odporúčame zvážiť spracovanie stratégie pre digitalizáciu.

110. Modernizácia - digitalizácia - Odôvodnenie

Akceptované

111. Ukazovateľ R.3 - Opis

Odporúčame zdôvodniť stanovenie ukazovateľa výsledku R.3 vrátane jeho rozdelenia na jednotlivé intervencie resp. ciele SP.

111. Ukazovateľ R.3 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

112. Digitalizácia PPA - Opis

Odporúčame vsunúť časový a/alebo akčný plán digitalizácie PPA ako aj zavádzania systému FaST.

112. Digitalizácia PPA - Odôvodnenie

Zapracované, v štádiu riešenia

113. Doplnenie nových potrieb - Opis

Identifikované potreby nepokrývajú dôležité témy, ktoré sú opísané v analýze SWOT a na ktoré reagujú niektoré sektorové intervencie v sektore mlieko a bravčové mäso. Ide o témy: zlepšenie podmienok zamestnávania, výskum a vývoj, zlepšenie hospodárenia s odpadom, úspora energie. Z uvedeného dôvodu odporúčame doplniť nové potreby.

113. Doplnenie nových potrieb - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

114. Informovanosť obyvateľstva - Opis

V praxi je potrebné zásadným spôsobom zvýšiť informovanosť obyvateľstva, edukovať ich o zdravom životnom štýle, o ekologických formách hospodárenia a potrebe efektívneho využívania ekosystémových služieb poľnohospodárskej krajiny. Taktiež je potrebné zvýšenie dostupnosti občanov k relevantným údajom.

114. Informovanosť obyvateľstva - Odôvodnenie

Akceptované - Intervencia 78.1 pokrýva uvedené témy. Dostupnosť občanov k relevantným údajom bude zabezpečená prostredníctvom NPKC.

Na webovom sídle NPPC – VÚA sú informácie ohľadom využitia základných látok v ochrane rastlín s cieľom podporiť ekologické formy hospodárenia.

115. Monitoring a hodnotenie - Opis

Pri implementácii SP SPP 2023-2027 je potrebné dôsledne využívať nástroje monitoringu a objektívneho hodnotenia a na ich základe adaptovať stratégiu reflektujúc aktuálne zmeny vonkajších a vnútorných podmienok jej implementácie.

115. Monitoring a hodnotenie - Odôvodnenie

Navrhované opatrenie bolo akceptované.

116. Oddelené priame platby / BISS(21) / 21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti Oddelené priame platby / CIS-YF(30) / 30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov - Opis

Dbať na dodržiavanie veľkosti pozemkov, vhodnosť využitia, obrábania a ostatné ekologické kondicionality, vyplývajúce zo všetkých SO. Je potrebné zabezpečiť dôslednú kontrolu priamych platieb na hektár, či je hospodárenie v súlade s krajinnoekologickými podmienkami. Kontrola musí byť zabezpečená odborne spôsobilou osobou a musí byť realizovaná priamo v teréne. Je potrebné zdôrazniť aby sa nepriorizovali individuálne záujmy mladých poľnohospodárov, ale naopak, aby sa poľnohospodárske činnosti posudzovali synergicky.

116. Oddelené priame platby / BISS(21) / 21.1 - Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti Oddelené priame platby / CIS-YF(30) / 30.1 - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov - Odôvodnenie

Navrhované opatrenia boli akceptované prostredníctvom podmieneným dodržiavaním kondicionality, príspevku k stanoveným špecifickým cieľom, zriadením účinného systému riadenia a kontroly a zohľadnenia potrieb jednotlivých typov poľnohospodárov.

117. Oddelené priame platby / CRISS(26) / 29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti - Opis

Je potrebné zabezpečiť dostatočný zber dát a zabezpečiť ich účinnú kontrolu.

117. Oddelené priame platby / CRISS(26) / 29.1 - Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti - Odôvodnenie

Navrhované opatrenie bolo akceptované – členské štáty sú povinné vytvoriť mechanizmy pre robustný zber dát.

118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma - Opis

V prípade povinného opatrenia GAEC 4 (Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov) je potrebné vytvorenie nárazníkových zón na okrajoch polí, pokiaľ pole susedí s iným krajinným prvkom (napr. lesy, cesty, mokrade, zastavané oblasti).

V prípade spásania bylinných porastov je potrebné stanoviť maximálnu zaťaženosť DJ/ha.

118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma - Odôvodnenie

Neakceptované - Cieľom normy GAEC 4 je vyslovene ochrana vodných tokov riek a útvarov povrchových vôd pred znečistením. Maximálnu zaťaženosť DJ/ha nebolo v rámci celofarmovej ekoschémy považované za potrebné doplniť aj s ohľadom na potenciálne vylúčenie subjektov s vysokým počtom dobytčích jednotiek z možnosti zapojiť sa do predmetnej eko-schémy.

118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES. Celofarmová eko-schéma by sa mala stať postupne rámcom a komplexnou kondicionalitou pre všetky intervencie. Musí byť postavená na systémovom projekte pre farmy, kde sa musia vyriešiť prekryvy s inými intervenciami, ako aj na individuálnych návrhoch v ostatných vecných sektorových SO, ktoré vstupujú do schémy.

Záväzky podľa tabuľky na str. 269 SP SPP 2023-2027 musia byť posudzované podľa lokalizácie v rámci farmy, nielen na základe výmer.

Veľkosti výmer poľnohospodárskych parciel treba prispôsobiť krajinnoekologickým a geografickým

podmienkam územia.
Výsadbu a pestovanie medziplodín je potrebné prispôsobiť pôdnym podmienkam.

118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma - Odôvodnenie

Navrhované opatrenia boli akceptované prostredníctvom dodržiavania podmienok kondicionality. Základným princípom kondicionality je, že za jej dodržiavanie je zakázané prijímateľom platiť, čo sa zohľadnilo aj pri stanovení jednotlivých podmienok oprávnenosti v rámci celofarmovej eko-schémy. Celofarmová eko-schéma je koncipovaná ako široká intervencia s veľkým rozsahom pokrytia, podmienky oprávnenosti musia odrážať jej charakter a okrem iného poskytovať dostatočnú flexibilitu.
Limity pre poľnohospodárske pozemky boli stanovené s ohľadom na potrebu kompromisu medzi environmentálnymi benefitmi, najmä z pohľadu biodiverzity živočíchov (sekundárne z pohľadu erózie), a akceptovateľnosťou postupu v širokom meradle.
Taktiež bol stanovený zoznam medziplodín, ktoré by mali byť vysievané v zmesiach.

118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma - Opis

Pri výsadbe vegetácie je potrebné preferovať stanovištne vhodné druhy. Je potrebné vylúčiť medziplodiny a dusík viažuce plodiny z tejto intervencie. Pri výbere druhov je potrebné zohľadniť stav ŽP v jednotlivých regiónoch.
Bolo by vhodné nastaviť podmienky v zmysle cieľa stanoveného stratégiou biodiverzity 2030, tak aby podiel neprodukčných plôch tvoril spolu s GAEC8 10% plochy farmy.

118. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.1 - Celofarmová eko-schéma - Odôvodnenie

Navrhované opatrenia boli čiastočne akcpetované - Je potrebné rozlišovať účel použitia plodín – kým vysievanie medziplodín je v rámci eko-schémy možné využiť ako relevantný postup na účely zlepšenia štruktúry pôdy (dodanie organickej zložky), medziplodiny a dusík viažuce plodiny nie sú oprávnené na účely postupu vyčlenenia neproduktívnych plôch a prvkov nad rámec GAEC 8.
Stanovenie povinného vyčlenenia neproduktívnych prvkov a plôch na úrovni 10 % ide výrazne nad rámec kompromisu, ktorý bol v tejto súvislosti dosiahnutý.

119. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov - Opis

Je potrebné komplexné posúdenie ekologicky optimálnej priestorovej organizácie a využívania územia (ÚSES, krajinnoekologický plán).
Je potrebné dôsledne dbať na to, aby počet zvierat zachovával extenzívny charakter chovu. Príliš vysoká koncentrácia zvierat na malej ploche neguje ekologický význam tejto intervencie. Chov zvierat na pasienku prispieva k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia vo vzťahu k emisiám amoniaku.

119. Oddelené priame platby / Eco-scheme(31) / 31.2 - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov - Odôvodnenie

Intervencia je zameraná na podporu pasenia definovaných kategórií zvierat v rámci podpory dobrých životných podmienok zvierat a vyplácaná na dobytčiu jednotku. Intervencia nezahŕňa plošné aspekty pasenia.

12. Chýbajúca kapitola 8 v SP - Opis

V návrhu Strategického plánu (verzia z 15.10.2021) nie je vyplnená časť 8 Modernizácia (AKIS a digitalizácia) a zjednodušenie.

12. Chýbajúca kapitola 8 v SP - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

120. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.1 Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín - Opis

Je potrebné zabezpečiť 6 ročný cyklus v pestovaní strukovín.

120. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.1 Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín - Odôvodnenie

Cieľ viazanej podpory príjmu je založený na pozitívnom účinku širšej sektorovej stratégie pričom viazaná podpora príjmu predstavuje základnú podporu pre zabezpečenie prežitia sektora, kým sa prejavia pozitívne účinky iných podpôr. Environmentálne ciele je možné dosiahnuť prostredníctvom iných intervencií v rámci SP SPP.

121. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka - Opis

Zaviesť nízkoemisné stratégie kŕmenia hospodárskych zvierat, ktoré spočívajú hlavne vo zvýšení retencie dusíka a znížení jeho vylučovania v exkrementoch. Jedným z opatrení je taktiež zaviesť nízkoemisné systémy ustajnenie zvierat a uskladnenia a následnej aplikácie hnoja.

121. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.2 - Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka - Odôvodnenie

Cieľ viazanej podpory príjmu je založený na pozitívnom účinku širšej sektorovej stratégie pričom viazaná podpora príjmu predstavuje základnú podporu pre zabezpečenie prežitia sektora, kým sa prejavia pozitívne účinky iných podpôr. Environmentálne ciele je možné dosiahnuť prostredníctvom iných intervencií v rámci SP SPP.

122. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.3 - Platba na ovce a kozy - Opis

Je potrebné zabezpečiť optimálne/ primerané zaťaženie pasienkov, aby sa eliminovali negatívne vplyvy vyplývajúce z ich súčasného nadmerného zaťažovania.

122. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.3 - Platba na ovce a kozy - Odôvodnenie

Cieľ viazanej podpory príjmu je založený na pozitívnom účinku širšej sektorovej stratégie pričom viazaná podpora príjmu predstavuje základnú podporu pre zabezpečenie prežitia sektora, kým sa prejavia pozitívne účinky iných podpôr. Environmentálne ciele je možné dosiahnuť prostredníctvom iných intervencií v rámci SP SPP.

123. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.4 - Platba na pestovanie chmeľu Viazané priame platby / CIS(32) / 32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy Viazané priame platby / CIS(32) / 32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia - Opis

Opatrenia vyplývajú z technológií pestovania a chovu, ktoré sú popísané vo vecne príslušných SO (najmä SO4, SO5, SO6).

123. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.4 - Platba na pestovanie chmeľu Viazané priame platby / CIS(32) / 32.5 - Platba na pestovanie cukrovej repy Viazané priame platby / CIS(32) / 32.6 - Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia - Odôvodnenie

Cieľ viazanej podpory príjmu je založený na pozitívnom účinku širšej sektorovej stratégie pričom viazaná podpora príjmu predstavuje základnú podporu pre zabezpečenie prežitia sektora, kým sa prejavia pozitívne účinky iných podpôr. Environmentálne ciele je možné dosiahnuť prostredníctvom iných intervencií v rámci SP SPP.

124. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.3 - Platba na ovce a kozy - Opis

Bolo by vhodné zvýšenie podielu integrovanej produkcie (IP). Integrovaná produkcia je zameraná na ekologicky bezpečnejšie postupy pri súčasnom zachovaní stabilnej produkcie.

124. Viazané priame platby / CIS(32) / 32.3 - Platba na ovce a kozy - Odôvodnenie

Cieľ viazanej podpory príjmu je založený na pozitívnom účinku širšej sektorovej stratégie pričom viazaná podpora príjmu predstavuje základnú podporu pre zabezpečenie prežitia sektora, kým sa prejavia pozitívne účinky iných podpôr. Environmentálne ciele je možné dosiahnuť prostredníctvom iných intervencií v rámci SP SPP.

125. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.1. - Plánovanie a organizácia výroby - Opis

Podporu zamerať predovšetkým na obnovu existujúcich stavieb, nerozširovať stavby na tzv. „zelených plochách“.

125. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.1. - Plánovanie a organizácia výroby - Odôvodnenie

Neakceptujeme - organizácie výrobcov sa rozhodujú autonómne pri realizácii stavieb, podľa náročnosti technológií. Pokiaľ sú stavby zahrnuté v operačnom programe, ktorý je schválený, nie je vhodné limitovať podporu takýmto spôsobom.

126. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov Opis: - Opis

Je potrebné dodržiavať normy pre kvalitu jednotlivých výrobkov a realizovať pravidelné kontroly ich kvality.

126. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.2. - Zlepšenie kvality výrobkov Opis: - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie - kontrola kvality sa vykonáva v zmysle nariadenia EÚ č.543/2011 a zákona 491/2001 a dodržiavanie noriem kvality je povinné.

127. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania - Opis

Eliminovať negatívne vplyvy podrobnejšou špecifikáciou podmienok, za akých budú realizované potreby riešené intervenciou.

Uprednostniť podľa možností recyklovateľné ochranné odevy a pomôcky, dodržiavať stanovené postupy pre ich likvidáciu po ukončení životnosti, ako aj dodržiavať stanovené technologicko-environmentálne postupy pre servis ochranných pomôcok, tak aby sa eliminoval negatívny dopad tejto činnosti na ŽP.

127. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a)) / 49.3. - Zlepšenie podmienok zamestnávania - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie - V operačných programoch majú organizácie výrobcov jasne definované, akým spôsobom sa má zaobchádzať s ochrannými odevmi a pomôckami. Vo väčšine prípadov sa jedná o opakované použitie ochranných odevov.

128. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a))/ 49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne v rámci integrovaného manažmentu povodí, vrátane zvyšovania vodozádržnej kapacity krajiny, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES.

Rizikom pri kvapkovej závlahe môže byť vysoká náročnosť na čistotu a kvalitu vody, čo pri podcenení môže viesť k skráteniu životnosti závlahového systému.

128. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a))/ 49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania - Odôvodnenie

Navrhované opatrenie sú vzaté na vedomie. Organizácie výrobcov sú si vedomé rizika pri používaní kvapkovej závlahy a je v ich kompetencii sledovať a udržiavať životnosť závlahového systému.

129. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a))/ 49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania - Opis

Použitie primeraných kultivačných techník (napr. výsadbový systém, prerezávanie atď.), použitie vyváženého hnojenia, zavlažovacích postupov, ekologických infraštruktúr vo vnútri a mimo produkčných miest a aplikovanie metód presného poľnohospodárstva.

Plodinovo-špecifické manuály bližšie špecifikujú základný výber preventívnych opatrení, ktoré sa majú vykonať. Biologické, biotechnické a fyzikálne metódy sa musia uprednostňovať pred chemickými metódami, ak poskytujú uspokojivú kontrolu.

129. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / INVRE(47(1)(a))/ 49.5. - Zlepšenie využívania vody a náležitý manažment vody, vrátane šetrenia vodou, ochrany vody a odvodňovania - Odôvodnenie

Navrhované opatrenie sú vzaté na vedomie. Správna agrotechnická prax je súčasťou postupov u jednotlivých pestovateľov, resp. sú navrhované opatrenie implementované cez iné intervencie SP SPP 2023-2027

13. Úprava intervencie „Operačné skupiny EIP“ - Opis

V rámci uvedenej intervencie sa uvádza „Do každého projektu bude zapojený subjekt z oblasti vedy alebo výskumu ...“. Upozorňujeme, že Spoločná poľnohospodárska politika nepodporuje priamo vedu a výskum ale prenos poznatkov do praxe. Vyššie uvedené znenie je nad rámec nariadenia a môže do určitej miery skomplikovať spoluprácu napr. medzi samotnými farmármi pri prenose dobrých príkladov praxe. V zmysle návrhu nariadenia je povinný len subjekt poľnohospodársky a/alebo lesnícky, čo je plne postačujúce pre plnenie cieľov intervencie a odporúčame vypustiť zo znenia „subjekt z oblasti vedy a výskumu“. Samozrejme, že subjekty z oblasti vedy a výskumu sú oprávnené a môžu byť súčasťou operačnej skupiny.

13. Úprava intervencie „Operačné skupiny EIP“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

130. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / TRAINCO(47(1)(c)) / 49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov - Opis

Pre realizáciu týchto aktivít je potrebné zabezpečiť odborne zdatné osoby.

130. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / TRAINCO(47(1)(c)) / 49.9. - Odborná príprava vrátane odborného poradenstva a výmeny najlepších postupov - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Odborné vzdelávanie v oblasti prípravkov na ochranu rastlín je povinné podľa § 32 zákona č. 405/2011 Z. z.

131. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / PROMO(47(1)(f)) / 49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov - Opis

Združenie výrobcov do organizácií výrobcov prispeje k zníženiu nákladov jednotlivých subjektov a zaistí lepšiu stabilitu predaja výrobkov. Spolupracujúce subjekty budú mať lepšiu pozíciu pri vyjednávaní s

väčšími odberateľmi a reťazcami, keďže budú schopné zabezpečiť väčší objem produkcie.

131. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / PROMO(47(1)(f)) / 49.10. - Propagácia, komunikácia a marketing výrobkov - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie.

132. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina/ PROMO(47(1)(f)/ 49.11. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / TRACE(47(1)(h)) / 49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi - Opis

Pri realizácii je potrebné zabezpečiť systematickú kontrolu kvality.

132. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina/ PROMO(47(1)(f)/ 49.11. Sektorová podpora - Ovocie a zelenina / TRACE(47(1)(h)) / 49.12. - Vykonávanie systémov vysledovateľnosti a certifikácie, najmä sledovanie kvality výrobkov predávaných spotrebiteľovi - Odôvodnenie

Kontrola kvality sa vykonáva v zmysle nariadenia EÚ č.543/2011 a zákona 491/2001 a dodržiavanie noriem kvality je povinné.

133. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.4. - Ochrana pôdy - Opis

Zabezpečiť prístup ku kvalifikovaným poradenským službám a informačným zdrojom.
Na ochranu pôdy treba aplikovať metódy precízneho poľnohospodárstva.

133. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.4. - Ochrana pôdy - Odôvodnenie

Poradenské služby pre poľnohospodárov sú zabezpečené inými informačnými zdrojmi. Prvky precízneho poľnohospodárstva sú obsiahnuté v opatreniach pre danú sektorovú intervenciu a tak ako všetky prvky zahrnuté v NAP nemôžu byť jej súčasťou, tak tak isto ani všetky prvky precízneho poľnohospodárstva nemôžu byť zahrnuté v opatreniach pre danú intervenciu.

133. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.4. - Ochrana pôdy - Opis

Prehodnotiť výšku financovania na 100 % vzniknutých oprávnených nákladov hlavne pri investíciách do rozborov pôdy, ktoré zásadným spôsobom prispievajú k správnemu používaniu priemyselných hnojív, na stabilizáciu pôdy a biologicky odbúrateľných textílií tak, aby tieto opatrenia boli dostatočne motivačné pre farmárov.
Chýbajú ďalšie opatrenie, ktoré vychádzajú zo schváleného Národného akčného plánu (NAP): Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy.
Zabezpečiť prístup ku kvalifikovaným poradenským službám a informačným zdrojom.

133. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.4. - Ochrana pôdy - Odôvodnenie

Neakceptované - Každoročné 100 % financovanie oprávnených nákladov nie je reálne. Intervencia je v súlade s NAP Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy, avšak nemôže obsahovať ju komplexne. Poradenské služby pre poľnohospodárov sú zabezpečené inými informačnými zdrojmi.

134. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov - Opis

Pri podpore alternatívnych zdrojov energie je potrebné dôsledné posúdenie ich vplyvu na ŽP a na krajinný ráz. Aktivity v ochrane povrchových a podzemných vôd a ovzdušia nadviazať na aktivity MŽP SR.

134. Sektorová podpora – Ovocie a zelenina / CLIMA(47(1)(i))/ 49.7. - Zintenzívnenie šetrenia energiou, energetickej efektívnosti a používania energie z obnoviteľných zdrojov - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Opatrenia uvedené v tejto sektorovej intervencii boli vyšpecifikované na základe dôsledného posúdenia ich vplyvu na ŽP, ktoré ale nie je súčasťou predloženého materiálu. Nadväznosť na aktivity MŽP SR sú riešené prostredníctvom iných intervencií.

135. Sektorová podpora/ 49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika - Opis

Eliminácia rizík vyplývajúcich zo zneužitia nepravdivých informácií.

135. Sektorová podpora/ 49.14. - Predchádzanie krízam a riadenie rizika - Odôvodnenie

V intervencii nevzniká riziko zo zneužitia nepravdivých informácií.

136. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / ADVIBEES(55(1)(a)) / 55.1.1 - Technická asistencia - Opis

Vykonávanie poradenskej služby, technickej pomoci, odbornej prípravy zabezpečiť/ realizovať odborne spôsobilou osobou. Podporovať ekologickú rozmanitosť v krajine.

136. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / ADVIBEES(55(1)(a)) / 55.1.1 - Technická asistencia - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Požiadavky na odbornú spôsobilosť sú upravené zákonom. Ekologická rozmanitosť bude zabezpečená prostredníctvom zakladania porastov zabezpečujúcich prirodzenú potravu pre včely.

137. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / INVAPI(55(1)(b)) / 55.1.2 - Investície a ďalšie akcie - Opis

Potreba podporenia ochrany biodiverzity lesných ekosystémov a posúdenia vegetačného zloženia porastov príslušnou organizáciou ochrany prírody. Taktiež je potrebné minimalizovať zakladanie porastov z inváznych, nepôvodných medonosných druhov rastlín. Výsadba sa musí realizovať v súlade s krajinnoekologickými podmienkami územia.

137. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / INVAPI(55(1)(b)) / 55.1.2 - Investície a ďalšie akcie - Odôvodnenie

Aj v budúcom období plánujeme podporovať zakladanie porastov zabezpečujúce prirodzenú potravu včiel zohľadňujúc pôvodné medonosné druhy rastlín, kríkov a stromov. Na územiach s určitým stupňom ochrany nie je možné vysádzať nepôvodné druhy rastlín bez súhlasu štátnej ochrany prírody, ktorá je na Slovensku v kompetencii ministerstva životného prostredia.

138. Sektorová podpora - Včelárske výrobky/ ACTLAB(55(1)(c))/ 55.1.3 - Podpora laboratórií - Opis

Pre túto intervenciu neboli stanovené ukazovatele výsledkov. Bolo by možné ich hodnotiť prostredníctvom počtu zrealizovaných laboratórnych analýz včelárskych výrobkov s cieľom zlepšiť postavenie včelárov na trhu a prispieť ku konzumácii zdravotne nezávadného medu.

138. Sektorová podpora - Včelárske výrobky/ ACTLAB(55(1)(c))/ 55.1.3 - Podpora laboratórií - Odôvodnenie

Akceptované. Počet zrealizovaných laboratórnych analýz by predstavoval = ukazovateľ výsledkov.

139. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / COOPAPI(55(1)(e)) / 55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu - Opis

Je potrebné podporovať aj výskumy integrovaného transdisciplinárneho charakteru. Do spolupráce subjektov zaradiť aj SAV a prírodovedne orientované organizácie.

139. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / COOPAPI(55(1)(e)) / 55.1.4 - Spolupráca v oblasti výskumu - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie.

14. Úprava intervencie „Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva“ - Opis

Dokumenty uvádzajú certifikáciu poradcov. Snahou EK je zahrnúť do poradenstva čo najširšiu skupinu odborníkov (poradcov), a nie ich obmedzovať certifikáciou. Ide najmä o zavádzanie digitalizácie do poľnohospodárstva, kde v súčasnosti niektoré podmienky (napr. dlhoročná prax v oblasti IKT a digitalizácie) neznamenajú zároveň garanciu kvalitnejších odborníkov v danej oblasti. Odporúčame zvážiť certifikáciu poradcov resp. zdôvodniť systém certifikácie vrátane jeho hodnotenia, aby bol čo najviac otvorený pre všetkých kvalitných záujemcov. Upozorňujeme, že podporovaní môžu byť len nezávislí poradcovia bez konfliktu záujmov.

14. Úprava intervencie „Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva“ - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo zapracované ani zdôvodnené.

140. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / PROMOBEES(55(1)(f)) / 55.1.5 - Marketing - Opis

Pre túto intervenciu neboli stanovené ukazovatele výsledkov. Bolo by možné ich hodnotiť prostredníctvom počtu zrealizovaných marketingových akcií zameraných najmä na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov o kvalite včelárskych výrobkov a na monitorovanie trhu.

140. Sektorová podpora - Včelárske výrobky / PROMOBEES(55(1)(f)) / 55.1.5 - Marketing - Odôvodnenie

Neakceptované - Na základe vyjadrenia EK nie je potrebné pri tejto intervencii stanoviť ukazovateľ výsledkov.

141. Sektorová podpora - Sektorová podpora – víno / RESTRVINEY(58(1)(a)) / 58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov - Opis

Podpora integrovanej produkcie (IP) vo vinohradoch, ktorá zahŕňa viaceré opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na ŽP vrátane techník obhospodarovania vinohradov, najmä zavedenie pokročilých systémov udržateľnej výroby vrátane obmedzenia používania pesticídov, herbicídov a dusíkatých hnojív. Taktiež je potrebné aplikovať metódy precízneho poľnohospodárstva.

141. Sektorová podpora - Sektorová podpora – víno / RESTRVINEY(58(1)(a)) / 58.1 - Reštrukturalizácia a konverzia vinohradov - Odôvodnenie

Intervencia je zameraná na zmenu odrôd za účelom výsadby vysoko kvalitných odrôd a odrôd tradičných pre daný región, pri zachovaní pôvodnej výmery produkčného vinohradu. Cieľom konverzie na iné odrody, ako aj na rezistentné odrody (tzv. interšpecifické) je zlepšenie kvality a dosiahnutie environmentálnej udržateľnosti, s čím ďalej súvisia agrotechnické operácie, zlepšenie techník obhospodarovania vinohradov, najmä zavedenie pokročilých systémov udržateľnej výroby vrátane obmedzenia používania pesticídov.

142. Sektorová podpora – víno / INVWINE(58(1)(b)) / 58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva Sektorová podpora – víno / HARINWINE(58(1)(d)) / 58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva - Opis

Eliminácia rizík vyplývajúcich zo zneužitia nepravdivých informácií.

142. Sektorová podpora – víno / INVWINE(58(1)(b)) / 58.2 - Investície do hmotných a nehmotných aktív v sektore vinohradníctva a vinárstva Sektorová podpora – víno / HARINWINE(58(1)(d)) / 58.3 - Poistenie úrody v sektore vinohradníctva a vinárstva - Odôvodnenie

Opatrenie je vzaté na vedomie.

143. Sektorová podpora – Víno / INFOR(58(1)(h)) / 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu. - Opis

V rámci informačných akcií poukázať na riziká nekontrolovaného rozvoja intenzívneho pestovania viniča a možnosti optimálneho využívania krajiny v súlade s trvalo udržateľným rozvojom formou diverzifikácie využitia zeme.

143. Sektorová podpora – Víno / INFOR(58(1)(h)) / 58.4 - Informačné akcie týkajúce sa vína z Európskej únie podporujúce zodpovedné pitie vína alebo propagujúce schémy kvality EÚ – chránené zemepisné označenie a chránené označenie pôvodu. - Odôvodnenie

Neakceptované - Uvedená pripomienka sa danej intervencie nedotýka. V rámci reštrukturalizácie a konverzie vinohradov tu nie je predpoklad vzniku rizika nekontrolovaného rozvoja intenzívneho pestovania viniča, nakoľko finančné prostriedky sú už v súčasnosti výrazne obmedzené a kritériá oprávnenosti žiadateľa o poskytnutie finančných prostriedkov sú jasne stanovené.

144. Sektorová podpora – víno / ACTREPUT(58(1)(i)) / 58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch - Opis

Opatrenia na minimalizovanie nepriamych vplyvov smerujú k rozvoju infraštruktúry soft turizmu. Na dlhodobý rozvoj úspešného odvetvia vínnej turistiky je potrebný vhodný prieskum trhu o potenciálnom dopyte, profile návštevníkoch a spokojnosti. Aplikovať metódy precízneho poľnohospodárstva.

144. Sektorová podpora – víno / ACTREPUT(58(1)(i)) / 58.5 - Akcie zamerané na zlepšenie reputácie viníc Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch - Odôvodnenie

Intervencia podporuje činnosť medziodvetvových organizácií, najmä čo sa týka zlepšenia reputácie viníc prostredníctvom vínnej turistiky a zlepšenia vedomostí o trhu. Problematika riešenie precízneho poľnohospodárstva je riešená prostredníctvom intervencie 58.1.

145. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - Opis

Rizikom je, že sa budú uprednostňovať plodiny lukratívne na trhu, ktoré môžu maž negatívne vplyvy na ŽP.

145. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.1 - Zlepšovanie plánovania výroby a prispôsobenie sa dopytu - Odôvodnenie

Ide o sektorovú intervenciu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov a nie o intervenciu zameranú na obhospodarovanie pôdy.

146. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania Sektorová podpora - Bravčové mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.5.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania - Opis

Je potrebné uprednostniť podľa možností recyklovateľné ochranné odevy a pomôcky, dodržiavať stanovené postupy pre likvidáciu po ukončení ich životnosti. Potreba zabezpečiť usmernenia pre poskytovateľov vzdelávacích aktivít.

146. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.3 - Zlepšenie podmienok zamestnávania Sektorová podpora - Bravčové mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.5.3 Zlepšenie podmienok zamestnávania - Odôvodnenie

Akceptované – recyklovateľné odevy budú v rámci operačných programov odporúčané. Usmernenia budú riešené prostrednítvol náronej legislatívy.

147. Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.7 - Výskum a vývoj Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.11 - Propagácia a marketing Bravčové mäso / 67.5.6 - Propagácia a marketing - Opis

Je potrebné podporovať aj výskumy integrovaného transdisciplinárneho charakteru a iniciovať prieskum trhu o ochote spotrebiteľov platiť za mlieko a mliečne výrobky s označením o nižšej uhlíkovej stope. Stimuly pre spotrebiteľov – programy (napr. bonusy na vernostných kartách, zľavy atď.) na podporu environmentálne priaznivejších výrobkov alebo zvýhodniť zavádzanie nových IT technológií na zobrazovanie informácií o vplyve produktu (výroby) na životné prostredie. Zahrnúť precízne poľnohospodárstvo.

147. Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.4 - Zlepšenie kvality výrobkov Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.7 - Výskum a vývoj Mlieko a mliečne výrobky / 67.4.11 - Propagácia a marketing Bravčové mäso / 67.5.6 - Propagácia a marketing - Odôvodnenie

Akceptované - Intervenciou nie sú vylúčené výskumy podobného charakteru. Zahrnieme do typu intervencie: Propagácia a marketing. Stimuly pre spotrebiteľov by mohli byť reálne v prípade priameho predaja, samotné stimuly by však podľa nášho názoru neboli oprávnené na podporu. Precízne poľnohospodárstvo bude zahnuté prostredníctvom softvérov a IT.

148. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom - Opis

Je potrebná vyššia finančná motivácia na vstup do tejto schémy.

148. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / INVRE(47(1)(a)) / 67.4.8 - Zlepšenie hospodárenia s odpadom - Odôvodnenie

V rámci sektorových intervencií s operačným programom sú finančné prostriedky vyčlenené pre jednotlivé sektory, nie na konkrétne intervencie, nie je preto možné finančne motivovať žiadateľov na vstup do tejto intervencie.

149. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / TRAINCO(47(1)(c)) / 67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - Opis

Možné riziko predstavuje uprednostnenie a zameranie sa na ekonomické oblasti a následne sa zanedbá význam environmentálnych oblastí.

149. Sektorová podpora - Mlieko a mliečne výrobky / TRAINCO(47(1)(c)) / 67.4.12 - Odborná príprava, poradenstvo a výmena postupov - Odôvodnenie

V procese schvaľovania operačného programu môžeme v prípade príliš jednostranne zameraných oblastí alebo chýbajúcich agroenviromentálnych oblastí, žiadať o úpravu operačného programu.

15. Vybudovanie a chod platformy AKIS - Opis

Vítame vybudovanie digitálnej platformy AKIS, ktorú však nepovažujeme za potrebu a ani za intervenciu. Je to dôležitý nástroj na dosiahnutie cieľov AKISu. Zároveň však upozorňujeme, že chýbajúca platforma nie je výrazným problémom nefunkčnosti AKISu. Dlhodobým problémom je nedostatočné riadenie inovácií, vedy a výskumu, poradenstva a vzdelávania na MPRV SR a následne nedostatočná spolupráca a prepojenie jednotlivých (všetkých možných) relevantných aktérov v pôdohospodárstve vrátane

nastavenia vzájomných vzťahov (systém). V súčasnosti nie je platforma AKIS v dokumentoch dostatočne popísaná (vrátane funkcií, vzájomných vzťahov, časového harmonogramu budovania, atď.). Nepripravenosť digitálnej platformy AKIS a významná závislosť implementácie relevantných intervencií na jej existencii a funkčnosti vytvára vysoké riziko na oneskorenú implementáciu intervencií zameraných na inovácie (EIP, vzdelávanie poradenstvo, atď. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby fungoval AKIS systém aj bez platformy, pričom platforma sa môže postupne paralelne vytvárať.

15. Vybudovanie a chod platformy AKIS - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované.

150. Sektorová podpora - mlieko a mliečne výrobky / INVVO(47(2)(b)) / 67.4.6 - Efektívne riadenie objemov Sektorová podpora - mlieko a mliečne výrobky / COMM(47(2)(l)) / 67.4.5 - Krízová komunikácia - Opis

Je potrebná eliminácia rizík vyplývajúcich zo zneužitia nepravdivých informácií.

150. Sektorová podpora - mlieko a mliečne výrobky / INVVO(47(2)(b)) / 67.4.6 - Efektívne riadenie objemov Sektorová podpora - mlieko a mliečne výrobky / COMM(47(2)(l)) / 67.4.5 - Krízová komunikácia - Odôvodnenie

V rámci administratívnej kontroly by bolo administratívne náročné kontrolovať texty použité v rámci kampaní. Samotná kampaň resp. jej zacielenie bude súčasťou operačného programu, ktorý bude schvaľovaný.

151. Sektorová podpora – Bravčové mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - Opis

Je nutné vylúčiť lokalizáciu zariadení na využívanie alternatívnych zdrojov energie na lokalitách zaradených do kategórie HNV.

151. Sektorová podpora – Bravčové mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.5.5 - Šetrenie energiou, energetická efektívnosť, investície do alternatívnych druhov energií - Odôvodnenie

Opatrenie akceptované s cieľom zamedziť negatívny dopad na životné prostredie.

152. Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - Opis

Je potrebné zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov a lepší marketing.

152. Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso / INVRE(47(1)(a)) / 67.6.2 - Koncentrácia ponuky a nové odbytové kanály - Odôvodnenie

Informovanosť spotrebiteľov o kvalite produktov oviec a kôz je súčasťou propagácie a marketingu.

153. Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso / PROMO(47(1)(f)) / 67.6.3 - Propagácia a marketing - Opis

Je potrebné už v súčasnosti vytvárať v chovoch podmienky pre minimalizáciu vplyvu chladového, ale aj tepelného stresu na zdravotný stav a úžitkovosť zvierat, vrátane vplyvu na produkciu mlieka bahníc.

153. Sektorová podpora - Ovčie a kozie mäso / PROMO(47(1)(f)) / 67.6.3 - Propagácia a marketing - Odôvodnenie

Produkcia mlieka u bahníc mliekového typu je sezónna záležitosť. Vplyv tepelného stresu u dojných plemien oviec sa na pastve nedá ovplyvniť, nakoľko aj samotné vyháňanie oviec na pastvu je závislé na počasí. V zimnom období sú ovce ustajnené v maštaliach kde chladový stres je minimálny.

154. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / INVRE(47(1)(a)) / 67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov - Opis

Umiestňovanie produktov na lokálnom trhu. Združovanie do organizácií výrobcov. Vyvážený systém organického a minerálneho hnojenia. Optimálna úroveň agrotechniky, uprednostnenie minimalizačných spôsobov spracovania pôdy. Budovanie a rekonštrukcia závlahových systémov.

154. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / INVRE(47(1)(a)) / 67.1 - Investície do hmotných a nehmotných aktív umožňujúce zvýšenie efektívnosti riadenia objemov a zlepšenia kvality v sektore zemiakov - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Zemiaky sa prednostne umiestňujú na domácom trhu. V rámci sektorových intervencií je podpora poskytovaná výhradne organizáciám výrobcov. Správna agrotechnická prax rieši uvedenú pripomienku. V intervencii je uvedené ako jedna z oprávnených aj budovanie a údržba závlahových systémov.

155. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / INVRE(47(1)(a)) / 67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov - Opis

Zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov a lepší marketing.

155. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / INVRE(47(1)(a)) / 67.3 - Zvýšenie obchodnej hodnoty a kvality výrobkov v sektore zemiakov - Odôvodnenie

Zlepšenie marketingu výrobkov je riešené v intervencii vo viacerých opatreniach. Zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov nepatrí medzi oprávnené náklady intervencie.

156. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / HARIN(47(2)(i)) / 67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov - Opis

Eliminácia rizík vyplývajúcich zo zneužitia nepravdivých informácií

156. Sektorová podpora - Iné sektory zahŕňajúce výrobky uvedené v prílohe VI / HARIN(47(2)(i)) / 67.2 - Predchádzanie krízam a riadenie rizika v sektore zemiakov - Odôvodnenie

V intervencii nevzniká riziko zo zneužitia nepravdivých informácií.

157. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70)/ 70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu ku ostatným intervenciám v rámci Agrolesníckeho systému podľa ÚSES.

157. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70)/ 70.01 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému - Odôvodnenie

Je nerelevantné upravovať/dopĺňať do podmienok oblasti týkajúce sa ÚSES, nakoľko žiadateľ musí byť v súlade s národnou legislatívou.

158. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu ku ÚSES. Pri výsadbe vetrolamov a živých plotov je potrebné ošetriť drevinové zloženie jednotlivých výsadieb vyjadrením organizácii ochrany prírody, aby sa predišlo možnej introdukcii inváznych nepôvodných druhov. Potreba zabezpečiť dôsledný monitoring

158. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.02 - Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku - Odôvodnenie

Je nerelevantné upravovať/dopĺňať do podmienok oblasti týkajúce sa ÚSES, nakoľko žiadateľ musí byť v súlade s národnou legislatívou. Druhová skladba drevín bude riešená vo osobitnom vestníku MPRV SR. Monitoring zabezpečený v zmysle národnej a EÚ legislatívy.

159. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám v rámci Agrolesníckeho systému. Bolo by vhodné povoliť aplikáciu chemických látok iba v nevyhnutných prípadoch a len lokálnou aplikáciou herbicídov na invázne nepôvodné druhy. Podpora ekologického poľnohospodárstva by mala predstavovať 100% z vypočítanej platby aj pre ornú pôdu. Pri trvalých trávnych porastoch sa v intervencii uvádza len minimálne požadované zaťaženie DJ/ha, ale neuvádza sa maximálne zaťaženie DJ/ha. Potrebné je taktiež zabezpečiť systeamatický monitoring a kontorlu.

159. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.04 - Ekologické poľnohospodárstvo - Odôvodnenie

Bola dopracovaná tabuľka kombinovateľnosti ekologického poľnohospodárstva vo vzťahu k príslušným intervenciám. Aplikácia chemických látok je upravená národnou legislatívou. Percentuálny podiel podpory vychádza priamo z intervenčnej stratégie. Maximálne zaťaženie Dobytčích jednotiek na plochu nie je potrebné, nakoľko vychádza z legislatívy a Celková hustota chovu nesmie presiahnuť limitnú hodnotu 170 kg organického dusíka na jeden rok a jeden hektár poľnohospodárskej plochy. Kontrola podmienok pre ekologické poľnohospodárstvo ustanovuje národná legislatíva ako aj príslušná legislatíva EU.

16. Digitalizácia - Opis

Na Slovensku chýba Stratégia pre digitalizáciu v oblasti pôdohospodárstva, ktorá by výrazne pomohla pri príprave a realizácii SP SPP. Odporúčame začať s jej prípravou čo najskôr, pričom financovaná môže byť z technickej pomoci. Okrem iného, digitalizácia súvisí aj s povinnosťou využívať Farm Sustainability Tool (FaST) v digitálnej aplikácii od roku 2025. V rámci AKIS úplne chýba prvok prepojenia na medzinárodnú spoluprácu prostredníctvom: SPP siete, projektov programu HORIZONT Európa vrátane zapájania sa do tematických sietí, partnerských projektov (tzv. multi-aktor prístup vrátane cezhraničnej spolupráce operačných skupín), do projektov na podporu inovatívnych poradenských činností, výmeny skúseností a poznatkov v rámci európskej siete demonštračných fariem, živých laboratórií, inovačných „hubov“ vrátane digitálnych, a iných nástrojov určených priamo pre pôdohospodárstvo (najmä Cluster 6). Upozorňujeme, že Spoločná poľnohospodárska politika nepodporuje priamo vedu a výskum ale prenos poznatkov do praxe. Odporúčame v zmysle uvedeného upraviť aj iné relevantné časti (napr. zhrnutie SWOT). Vítame zapojenie stredných odborných škôl a múzeí do AKIS systému. Pri tvorbe AKIS odporúčame maximálne využiť prezentácie a podklady zo seminára SCAR AKIS zo septembra 2020 (členovia SCAR AKIS majú k nim prístup).

16. Digitalizácia - Odôvodnenie

Odporúčania boli čiastočne zapracované (FaST), ostatné zostávajú v platnosti.

160. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám a k ÚSES. Preferované plodiny pestované v týchto oblastiach (Žitný ostrov), by mali byť ovocné sady a zelenina. Potrebné zosúľadiť intervenciu s aktivitami MŽP SR.

160. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.05 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov - Odôvodnenie

Stanovené podmienky sú nad rámec národnej legislatívy. Z tohto dôvodu je nerelevantné upravovať/dopĺňať do podmienok oblasti týkajúce sa ÚSES. Cieľom intervencie nie je nariaďovať príjemcovi podpory, čo má pestovať. Zástupcovia MŽP SR ako aj príslušných enviro - organizácii boli zastúpení v pracovných skupinách.

161. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám a k ÚSES. Vhodnou pôdoochrannou agrotechnikou v medziradí vinohradov a v ovocných sadoch je potrebné uplatňovať tiež protierózne opatrenia zatrávnením a mulčovaním. Potrebné zosúľadiť intervenciu s aktivitami MŽP SR.

161. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.06 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch - Odôvodnenie

Stanovené podmienky sú nad rámec národnej legislatívy. Z tohto dôvodu je nerelevantné upravovať/dopĺňať do podmienok oblasti týkajúce sa ÚSES. Povinné zatrávňovanie medziradia ovocných sadou a vinohradou je jednou z podmienkou operácie. Zástupcovia MŽP SR ako aj príslušných enviro - organizácii boli zastúpení v pracovných skupinách.

162. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám a k ÚSES. Povoliť aplikáciu chemických látok iba v prípade lokálnej aplikácie herbicídov na základe vyjadrenia príslušnej organizácie ochrany prírody. Intervencia by mala reflektovať lokálne/plošné požiadavky ochrany prírody, t. j. pri intervencii je potrebné reflektovať schválený PAF pre Slovensko Jednotlivé ukazovatele intervencii zameraných na podporu biodiverzity započítavajú kompletné hodnoty za jednotlivé intervencie, resp. podiel TTP v rámci PP, ale nehovoria o výsledkoch intervencie, t. j. vyhodnotenie vplyvu na ŽP (podľa indikátorov stavu ŽP).

162. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.07 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity - Odôvodnenie

Stanovené podmienky sú nad rámec národnej legislatívy. Z tohto dôvodu je nerelevantné upravovať/dopĺňať do podmienok oblasti týkajúce sa ÚSES. Podmienky aplikácie POR pre operácie boli komunikované s odbornými organizáciami ochrany prírody ako aj zástupcami MŽP SR. Plochy oprávnené na podporu identifikovala a poskytla odborná organizácia ochrany prírody a MŽP SR. Indikátory biodiverzity sú sledované cez ukazovatele vplyvu a kontextu (C36).

163. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám a k ÚSES. Bolo by vhodné vytvoriť vrstvu na základe reliéfnych, vegetačných podkladov a diaľkového prieskumu zeme ako vstupu do LPIS. Integrovať opatrenia rôznych územných dokumentácii ohľadom zatrávňovania ornej pôdy. Hodnotí sa iba podiel podporenej plochy, chýbajú indikátory biodiverzity a krajiny, napr. farmland bird index, index diverzity krajiny a pod.

163. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.08 - Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie ornej pôdy - Odôvodnenie

Stanovené podmienky sú nad rámec národnej legislatívy. Z tohto dôvodu je nerelevantné upravovať/dopĺňať do podmienok oblasti týkajúce sa ÚSES. Na príprave tejto intervencie úzko spolupracovali odborní pracovníci ŠOP a MŽP SR. Podklady ako určenie lokalít pripravuje ŠOP pre vypracovanie referenčnej vrstvy v LPIS. Uvedené indikátory sa sledujú komplexne ako indikátory vplyvu a kontextu, nie pre každú intervenciu samostatne.

164. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat - Opis

Prepojiť s podmienkami animal welfare, bolo by vhodné pridať konkrétne zmeny stavov jednotlivých ohrozených druhov a tým vplyv na biodiverzitu a zachovanie genetickej diverzity.

164. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.09 - Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat - Odôvodnenie

Intervencia je kombinovateľná s intervenciami pre zabezpečenie animal welfare. Stavy chovných samíc jednotlivých plemien sú doplnené v prehľadnej tabuľke.

165. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám a k ÚSES. Ideálne rozšírenie intervencie aj na lesy v 2. stupni ochrany v rámci území NATURA 2000. K dosiahnutiu ideálneho stavu je potrebné zahrnúť do hodnotenia aj počet zapojených subjektov podľa regiónov. Aktivity v ochrane ovzdušia nadviazať na aktivity MŽP SR.

165. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70) / 70.10 - Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov - Odôvodnenie

Intervencia pre LEKS je vypracovaná v súlade s nariadením EÚ č. 2115/2022. Lesy v 2. stupni ochrany budú podporované prostredníctvom intervencie 73.14 (integrované projekty). Monitorovanie a hodnotenie SP SPP 2023-2027 bude vykonávané v súlade s Hlavou VIInariadenia EÚ č. 2115/2022. MŽP SR participovalo na tvorbe intervencie.

166. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70)/ 70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat - Opis

Jednotlivé podnikateľské plány a stavebné zámery je potrebné dôsledne posudzovať z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie ľudí. Rozhodujúce je posúdenie plôch podľa vhodnosti na pasenie a porovnať s ekologicky optimálnou organizáciou a využívaním krajiny podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES. Aplikovať pravidelný monitoring implementácie. Mali by sa vykazovať aj priestorové rozdiely v ustajnení zvierat a spotrebe antimikrobiálnych látok.

166. Rozvoj vidieka / ENVCLIM(70)/ 70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat - Odôvodnenie

Opatrenia vzaté na vedomie. Predmetom podpory nie sú stavebné zámery. Intervencia je zameraná na zvieratá, zlepšenie ich welfare prístupom do vonkajšieho prostredia a kompenzáciu zníženej úžitkovosti. Monitorovanie intervencie bude zabezpečené v súlade platnou legislatívou. V prípade operácie pre výkrm brojlerov hydiny sú doplnené podmienky ohľadom antimikrobionálnych látok. Ostatné operácie sú prioritne zamerané na zlepšenie welfare (zníženie antimikrobiálnych látok)

167. Rozvoj vidieka / ANC(71) / 71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) - Opis

Intervencia by sa mala týkať konkrétnych parciel, kde sa hospodári, nie štatistických údajov o priemerných hodnotách kritérií pre obce. Pre hodnotenie ANC je nevyhnutná, aplikácia databáz o abiotických (pôdnoekologických) podmienkach (napr. BPEJ) na parcely, táto podmienka má byť základom pre podporu. Potrebné podporovať aktivity zamerané na miestne hospodárstvo s pozitívnym dopadom na životné prostredie a dostatočný monitoring prostredníctvom ukazovateľov.

167. Rozvoj vidieka / ANC(71) / 71.1 - Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (ANC) - Odôvodnenie

Opatrenie zohľadnené nemohlo byť pretože je v rozpore s legislatívou ES. Stanovenie ANC oblastí podľa jednotlivých typov a kategórií (čl. 31 nariadenia 1305/2013) musí byť realizovaný na územne preukázateľných štatistických jednotkách. Aktivity a ukazovatee sú v súlade s nariadením EÚ č. 2115/2022.

168. Rozvoj vidieka / ASD(72) / 72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) - Opis

Riziko že finančná podpora sa minie účinku podpory biodiverzity a ŽP vzhľadom na nedefinovanie presnejších pravidiel vo vzťahu k biodiverzite. Intervenciu na zlepšenie stavu druhov a biotopov v územiach NATURA 2000 by bolo ideálne rozšíriť aj na lesy v 2. stupni ochrany v rámci CHVÚ. Povoliť aplikáciu chemických látok iba v prípade lokálnej aplikácie herbicídov na invázne nepôvodné druhy. Chýba prepojenie na Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v SR, ktorý jasne definuje potreby pre územia NATURA 2000. Podobne ako pri intervencii 70.07 chýba priama nadväznosť na indikátory biodiverzity.

168. Rozvoj vidieka / ASD(72) / 72.1 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP) - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Intervencia a jej monitoring prostredníctvom ukazovateľov je v súlade nariadením EÚ č. 2115/2022. Oprávnené plochy pre uvedenú intervencie vyplynuli z vypracovanej analýzy možností poskytovania platieb z SP SPP 2023-2027. Aplikácia chemických látok je definovaná zákonom č. 543/2002. Prepojenie intervencie na PAF bolo doplnené do kapitoly 3.1.4 podľa požiadavky. EK vypracovala "fiche" k jednotlivým ukazovateľom SPP. Z uvedeného dokumentu vyplýva aj prepojenosť jednotlivých intervencií na konkrétne ukazovatele. Intervencie podľa čl. 72 preto nie je možné prepojiť na indikátory biodiverzity.

169. Rozvoj vidieka / ASD(72) / 72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch - Opis

Povoliť aplikáciu chemických látok iba v prípade lokálnej aplikácie herbicídov na invázne nepôvodné druhy. Chýba prepojenie na Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v SR, ktorý jasne definuje potreby pre územia NATURA 2000. Podobne ako pri intervencii 70.07 chýba priama nadväznosť na indikátory biodiverzity.

169. Rozvoj vidieka / ASD(72) / 72.2 - Platba v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Intervencia a jej monitoring prostredníctvom ukazovateľov je v súlade nariadením EÚ č. 2115/2022. Aplikácia chemických látok je definovaná zákonom č. 543/2002. Prepojenie intervencie na PAF bolo doplnené do kapitoly 3.1.4 podľa požiadavky.

17. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Opis

Doplniť rok pre graf 1, na str. 33 zosúladiť tvrdenie „Najvyšší výsledok hospodárenia na podnik dosiahli podniky hospodáriace na výmere vyššej ako 4 000 ha p.p." s tabuľkou 3, doplniť opis z akého „hľadiska" bol formulovaný záver „Z tohto hľadiska sa javí smerovanie podpory do fariem pod 50 ha a bez potreby podpory resp. nižšej podpory do fariem nad 500 ha".

Uviesť referenciu pre tvrdenie na str. 37 „Rast tohto ukazovateľa nie je primárne spôsobený technologickým pokrokom, ale je ovplyvnený hlavne poklesom počtu pracovníkov, ktorý bol okrem iného spôsobený aj zmenou štruktúry výroby s preferenciou rastlinnej produkcie".

Na strane 39 je potrebné upraviť tvrdenie „Výpadok živočíšnej produkcie sa kompenzuje dovozmi" – SR je na jednotnom trhu EÚ, dovoz je z tretích krajín. V produkcii HD je pokryté 100% spotreby ale väčšina HD sa odpytuje v živom stave do zahraničia. Podľa toolkit pre ŠC 1 chýbajú nasledovné údaje: počet podnikov podľa sektorov s uvedeným aj s počtom zamestnancov a ha v časovom rade, poľnohospodársky výstup za jednotlivé sektory.

Upraviť slabú stránku „nižšie príjmy podnikov hospodáriacich v oblastiach s prírodnými obmedzeniami v porovnaní s produkčnými oblasťami vyplývajúce z rozdielnej štruktúry výroby zameriavajúcej sa na menej efektívnu živočíšnu výrobu“ - ako je uvedené v opise, výnosy v oblastiach so špecifickými obmedzeniami sú vyššie (6 %) ako v produkčných oblastiach – tab. 15 a aj tab.16 – tržby. Preto je potrebné upraviť slabú stránku aby zodpovedala uvedeným údajom. Podľa tabuliek 15 a 16 majú nižšie príjmy podniky hospodáriace v HO a BK.

Príležitosť !rast malých a stredných podnikov, rast dopytu po lokálnych produktoch“ navrhujeme dopyt nahradiť ponukou. Rast malých a stredných podnikov môže vyvolať zvýšenú ponuku lokálnych produktov – ako vyplýva z tab. 3 a textu na str. 34.

Príležitosť „rast finančných a poistných produktov pre malých a stredných poľnohospodárov“ - Finančné a poistné produkty sú intervenciami v rámci ŠC 1/ 2. Navrhujeme preformulovať: stabilizácia príjmov pre malých a stredných poľnohospodárov v prípade výskytu poistných udalostí alebo prírodných katastrof.

Ohrozenie – „nedostatočná ziskovosť malých a stredných fariem a opúšťanie týchto fariem poľnohospodárstva a vyľudňovanie vidieka“ - Opúšťanie fariem nie je popísané v opise. V zmysle toolkit by bolo vhodné doplniť informácie o opúšťaní fariem, či existuje prepojenie medzi životaschopnosťou a odolnosťou fariem a ich opúšťaním.

17. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

170. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám. Okrem ohrozenosti pôdy by bolo vhodné reflektovať veľkosti plochy poľnohospodárskych. blokov (OP aj TTP), kde je potrebné vytvárať krajinné prvky. Pri hodnotení jednotlivých ukazovateľov výsledkov R je potreba naviazať na indikátory krajiny a biodiverzity, napr. podiel krajinných prvkov na plochu, zmenená štruktúra krajiny, zmenený podiel zachytávania uhlíka a pod.

170. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.01 - Zakladanie agrolesníckeho systému - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Intervencia je kombinovateľná aj s inými intervenciami. Cieľom intervencie je umožniť žiadateľovi aj prostredníctvom tejto intervencie zapojenie sa do adaptačných opatrení na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy. ALS je druh hospodárenia na poľnohospodárskej pôde s pozitívnym vplyvom na biodiverzitu, zvýšenia kvality pôdy (retenčná schopnosť pôdy, eliminovanie zhutnenie pôdy a samotnej erózie). Indikátory sú nastavené v zmysle usmernení EK a EÚ legislatívy.

171. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám. Je potrebné nadviazanie na indikátory krajiny a biodiverzity, napr. podiel krajinných prvkov na plochu a iné. Pri zakladaní líniových vegetačných prvkov je potrebné aplikovať stanovištne vhodné druhy.

171. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.02 - Zakladanie líniových vegetačných prvkov - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Intervencia je kombinovateľná aj s inými intervenciami. Indikátory sú nastavené v zmysle usmernení EK a EÚ legislatívy. Druhová skladba bude riešené vo osobitnom vestníku MPRV SR.

172. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74)/ 73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy - Opis

Potrebné riešiť komplexne, vo vzťahu k ostatným intervenciám, v súlade s ekologicky optimálnou organizáciou a využívaním krajiny. Je to intervencia komplexného charakteru s výrazným prekryvom s mnohými ďalšími intervenciami.

172. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74)/ 73.03 - Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie. Intervencia je kombinovateľná aj s inými intervenciami.

173. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár - Opis

Malí a strední podnikatelia sa môžu združovať do organizácií výrobcov, čím si rovnomerne rozdelia náklady aj zisky. Zároveň im to zabezpečí vyššiu produkciu a tým aj lepší odbyt a stabilnejšiu vyjednávaciu pozíciu vo vzťahu k odberateľom. Uvedené ukazovatele by bolo vhodné doplniť ukazovateľmi podielu využívanej poľnohospodárskej plochy, na ktorej boli aplikované IPM a alternatívne prístupy alebo techniky.

173. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár - Odôvodnenie

Neakceptované - Ide o investičnú intervenciu, v zmysle legislatívy EÚ nie je možné z nej financovať prevádzkové náklady spolupráce. Združovanie žiadateľov do organizácií výrobcov je podporované v rámci iných intervencií. Taktiež nie je vhodné doplnenie vzhľadom na charakter intervencií. Ide o investície do prvovýroby.

173. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár - Opis

Pri posudzovaní je potrebné dôsledne uplatňovať nielen monetárne, ale predovšetkým sociálne a environmentálne aspekty. Bolo by tiež žiaduce zefektívniť ochranu rastlinnej produkcie proti chorobám a škodcom na základe presnejšej diagnostiky, realizovať odporúčania ohľadne nových inovácií pestovateľských technológií s minimálnym dopadom na ŽP a testovať alternatívne prípravky na ochranu rastlín v rôznych podmienkach. Aj pri aplikácii alternatívnych pesticídov treba aplikovať metódy precízneho poľnohospodárstva.

173. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.05 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch – mladý poľnohospodár - Odôvodnenie

Opatrenia sú akceptované. Podnikateľský plán predstavuje zhodnotenie aktuálneho stavu a plánovaného stavu po realizovaní investície. Žiadateľ má zohľadňovať všetky aspekty ktoré budú investíciou ovplyvnené. Sú uprednostňované investície do presného poľnohospodárstva), techniky na manuálne ošetrenie rastlín, čím je možné dosiahnuť zníženie počtu aplikácií prírpavkov na ochranu rastlín, a inovatívnych technológií. Sú zvýhodnené investície do presného poľnohospodárstva.

174. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov - Opis

Pri stavebných a technologických investíciách striktne dodržiavať podmienky eliminácie škôd na ŽP. Uprednostniť nákup dopravných prostriedkov s menšími dopadmi na ŽP. Je potrebné zabezpečiť dôsledné posúdenie vplyvu navrhovanej investície na ŽP.

174. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.06 - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov - Odôvodnenie

Akceptované - posudzovanie vplyvu na životné prostredie prebieha v rámci štandardného procesu upravovaného legislatívou SR. Podporené sú investície do hnuteľného majetku, ktorý je nový. Používaný majetok je oprávnený len v prípade mladých poľnohospodárov. Posudzovanie vplyvu na životné prostredie prebieha v rámci štandardného procesu upravovaného legislatívou SR.

175. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES. Je Potrebná podpora pasenia hovädzieho dobytka počas vegetačného obdobia na pasienkoch pri dodržiavaní zaťaženosti DJ/ha formou investícií do ohradníkov a napájadiel. Je nevyhnutné zabezpečiť kontrolu možného úniku znečisťujúcich látok zo skladovania hnojív do podzemných vôd.

175. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - Odôvodnenie

Vzaté na vedomie - V prípade každej intervencie sa pri stavebných investíciách vyžaduje súlad so stavebným zákonom. Investície súvisiace s pastevných chovom sú oprávnené v rámci intervencií 73.04 a 73.05. Povinnosť kontroly ustanovení vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z. ustanovuje zákon č. 364/2004 Z. z.. Zákon č. 364/2004 Z.z. ustanovuje aj, kto môže udeliť pokutu za neplnenie týchto povinností.

176. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách - Opis

Veľmi dôkladné posúdenie všetkých hydromelioračných opatrení na poľnohospodárskej pôde v súvislosti s ohrozením mokradí a ich úplná eliminácia mimo poľnohospodársku pôdu.

176. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.09 - Produktívne investície do rozširovania a budovania nových závlah na farmách - Odôvodnenie

V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd, kde neexistuje závlahová infraštruktúra štátu, sa na každý projekt uplatnia podmienky v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

177. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem - Opis

Veľmi dôkladné posúdenie všetkých hydromelioračných opatrení na poľnohospodárskej pôde v súvislosti s ohrozením mokradí a ich úplná eliminácia mimo poľnohospodársku pôdu. Aktivity v ochrane povrchových a podzemných vôd nadviazať na aktivity MŽP SR.

177. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.10 - Produktívne investície do rozširovania a budovania novej infraštruktúry závlah mimo fariem - Odôvodnenie

V prípade projektu budovania nových zdrojov vody pre závlahy z podzemných vôd, kde neexistuje závlahová infraštruktúra štátu, sa na každý projekt uplatnia podmienky v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR bolo zapojené do plánovania intervencie.

178. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah - Opis

Eliminácia všetkých hydromelioračných opatrení súvisiacich s odvodňovaním krajiny mimo poľnohospodársku pôdu. Veľmi citlivo pristupovať k obnove týchto zariadení, najmä pokiaľ sa nachádzajú v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine, nakoľko na niektorých miestach, kde tieto zariadenia už prestali plniť svoju funkcie dochádza k prirodzenej obnove bývalých mokraďných ekosystémov. Pri realizácii rekonštrukcie a modernizácie infraštruktúry závlah je nevyhnutné odborné posúdenie z hľadiska ich významu a príspevku pre biodiverzitu. Aktivity v ochrane povrchových a podzemných vôd nadviazať na aktivity MŽP SR.

178. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.11 - Produktívne investície do rekonštrukcie a modernizácie existujúcej infraštruktúry závlah - Odôvodnenie

Elimináciu hydromelioračných opatrení pokrývajú podmienky stanovené v zákone o vodách. Súlad s environmentálnymi a klimatickými cieľmi a predchádzaniu negatívnymi vplyvmi na životné prostredie je zabezpečený prostredníctvom podmienok oprávnenosti, ktoré zamedzujú možnosti financovania projektov, ktoré nie sú v súlade takými cieľmi. MŽP SR bolo zapojené do plánovania intervencie.

179. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne v rámci integrovaného manažmentu povodí, resp. projektov ÚSES. Potrebné dôsledné posúdene vplyvu na životné prostredie. Potrebná spolupráca s MŽP SR ohľadom prepojenia aktivít.

179. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.12 - Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem - Odôvodnenie

Akceptované. Intervencia je v súlade s národnou legislatívou a strategickými dokumentmi. Doplnený text do opisu intervencie: Súlad s environmentálnymi a klimatickými cieľmi a predchádzaniu negatívnymi vplyvmi na životné prostredie je zabezpečený prostredníctvom podmienok oprávnenosti, ktoré zamedzujú možnosti financovania projektov, ktoré nie sú v súlade takými cieľmi. MŽP SR bolo zapojené do plánovania intervencie.

18. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Opis

Navrhujeme presunúť opis finančných nástrojov do ŠC 2, finančné nástroje nemajú súvislosť s ŠC 1. Je aj v súlade s toolkit pre ŠC 2.

18. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 1 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Finančné nástroje sa týkajú aj ŠC 1.

180. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne v rámci integrovaného manažmentu povodí, vrátane zvyšovania vodozádržnej kapacity krajiny, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES.

180. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.13 - Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa - Odôvodnenie

Zohľadnené. Pri stavebných investíciách sa vyžaduje súlad so stavebným zákonom.

181. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES. Je potrebné zaviesť dôslednú kontrolu aplikácie prírode blízkeho obhospodarovaniu.

181. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.14 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) - Odôvodnenie

Intervencia je v súlade s národnou legislatívou (zákon o lesoch). Vykonanie oprávnených činností v projekte bude kontrolované zo strany poskytovateľa. Prijímateľ musí zabezpečiť udržateľnosť investícií po dobu 5 rokov, čo bude tiež predmetom kontrol.

182. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície) - Opis

Pri výstavbe nových lesných ciest súčasne revitalizovať staré nepoužívané cesty a zvážnice.

182. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície) - Odôvodnenie

Neakceptované - Podpora na revitalizáciu starých nepoužívaných lesných ciest je zahrnutá v rámci intervencie 73.13.

182. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície) - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES. Je potrebné rešpektovať lokálne hydrologické, pôdne a geomorfologické pomery a postupovať v zmysle najnovších vedeckých poznatkov z tejto oblasti. Je potrebné zabezpečiť dôsledné posúdenie projektov pred ich realizáciou a tiež je potrebné zabezpečiť ich dôslednú kontrolu.

182. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.15 - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – produktívne investície) - Odôvodnenie

Intervencia je v súlade s národnou legislatívou (stavebný zákon). V stavebnom konaní sa posudzuje, či dokumentácia spĺňa požiadavky týkajúce sa verejných záujmov, aj ochrany životného prostredia Súlad projektu k metodikou NLC bude posúdený vopred. Následne v súlade s popisom systému kontrol projektov bude zabezpečená kontrola vykonania činností projektu a to vrátane kontrol ex post.

183. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES.

183. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.16 - Projekty ozdravných opatrení v lesoch - Odôvodnenie

Intervencia je v súlade s národonou legislatívou a koncepciou územného rozvoj Slovenska.

184. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.17 - Projekty pozemkových úprav - Opis

Je to komplexná intervencia, mala by tvoriť priestorový a vecný rámec pre priemet všetkých ostatných intervencií v poľnohospodárskej krajine. Podľa súčasne platnej legislatívy na Slovensku je povinnou súčasťou pozemkových úprav aj spracovanie územného systému ekologickej stability, čo však intervencia nepodporuje. Pri podpore PÚ navrhujeme aj podporu tvorby dokumentácie MÚSES (miestny územný system ekologickej stability).

184. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.17 - Projekty pozemkových úprav - Odôvodnenie

Vykonanie projektov pozemkových úprav je prioritou SR, avšak vzhľadom na finančnú a časovú náročnosť týchto projektov nie je možné podmieniť realizáciu iných intervencií ukončenými projektmi pozemkových úprav na danom území. Pozemkové úpravy sa vykonávajú podľa zákona č. 330/1991 Zb. Konanie o pozemkových úpravách zahŕňa vypracovanie úvodných podkladov. Návrh miestneho územného systému ekologickej stability na účely pozemkových úprav je súčasťou návrhu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav.

185. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry - Opis

Je potreba uprednostniť územia so zlým stavom ŽP, t. j. najmä intenzívne využívané územia. Je potrebné realizovať ekostabilizačné opatrenia ako sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky v krajine a ostatnej ekostabilizačnej zelene v území.

185. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.18 - Budovanie spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry - Odôvodnenie

Projekty budovania spoločných zariadení a opatrení je možné vykonať v katastrálnych územiach, v ktorých boli ukončené projekty pozemkových úprav. Opatrenia (biocentrá …),ktoré boli v pripomienke popísané budú oprávnené v rámci intervencie 73.18.

186. Návrh novej intervencie: Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia PPÚ vypracovaných na základe projektov ÚSES - Opis

Táto intervencia predstavuje komplexnejší prístup v tomto okruhu. Je potrebné doplniť intervenciu na uplatnenie ďalšieho kľúčového aspektu PPÚ, a to VZFUÚ (Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia) vypracovaných na základe projektov ÚSES, ako aj ich zosúladenie s PUFVÚ (Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia) vyplývajúcich z územných plánov na úrovni obcí.

186. Návrh novej intervencie: Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia PPÚ vypracovaných na základe projektov ÚSES - Odôvodnenie

Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav (súčasný stav, miestny územný systém ekologickej stability, návrh) je súčasťou intervencie projekty pozemkových úprav.

187. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.19 - Investície do biohospodárstva - Opis

Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES.

187. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.19 - Investície do biohospodárstva - Odôvodnenie

Zohľadnené. Pri stavebných investíciách sa vyžaduje súlad so stavebným zákonom.

188. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície) - Opis

Pri výstavbe nových lesných ciest súčasne revitalizovať staré nepoužívané cesty a zvážnice s cieľom nezhusťovať sieť lesných ciest a eliminovať extrémny kumulatívny odtok zrážkovej vody.
Intervenciu je potrebné riešiť komplexne, podľa krajinnoekologických plánov alebo projektov ÚSES.

188. Rozvoj vidieka / INVEST(73-74) / 73.20 - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha a podpora podnikania v lesníctve (produktívne investície) - Odôvodnenie

Pripomienka ohľadom lesných ciest a zvážnic neakceptovaná - Podpora na revitalizáciu starých nepoužívaných lesných ciest je zahrnutá v rámci intervencie 73.13.
Pri stavebných investíciách sa vyžaduje súlad so stavebným zákonom.

189. Rozvoj vidieka / INSTAL(75) / 75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov - Opis

Pri rozhodovaní o prioritách investícií je potrebné brať osobitný zreteľ na vplyv na životné prostredie, resp. realizovať posúdenie vplyvov na životné prostredie dôsledne.

189. Rozvoj vidieka / INSTAL(75) / 75.1 - Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov - Odôvodnenie

Cieľom intervencie je generačná obnova poľnohospodárskeho sektora, t.j. intervencia má prilákať mladých ľudí, aby začali podnikať v poľnohospodárstve. Celkovo možno povedať, že väčšina investícií do stavieb či technológií v živočíšnej výrobe prispieva k zlepšeniu životného prostredia. MPRV SR však, bez ohľadu na to, či je daná stavba podporená zo strategického plánu alebo nie, ako rezortný orgán vypracováva stanoviská k návrhom činností a k zmenám navrhovaných činností poľnohospodárov v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

19. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 2 - Opis

Doplniť zoznam kontextových ukazovateľov použitých pre ŠC 2. Na str. 73 – je uvedené, že nedostatočný počet zvierat je dôsledok nízkej konkurencieschopnosti výroby a nízkych odbytových cien na trhu. Tvrdenie, že dosahujeme nízku produkčnú výkonnosť ŽV z dôvodu nedostatočného počtu zvierat nie je správne. Na str. 76 - nie sú uvedené údaje, ktoré by potvrdili „vysokú mieru" produkčnej výkonnosti ovčieho mäsa. Tabuľka 46 uvádza iba ks oviec. Je to potrebné viac vysvetliť. Ako je uvedené nižšie, sektor oviec je zaradený medzi sektory v ťažkostiach. Z toho dôvodu je potrebné doplniť viac údajov o sektore oviec ako napr. pri dojniciach alebo ošípaných. Na str. 76 by bolo vhodné spomenúť aj dobré nutričné vlastnosti ovčieho a kozieho mäsa, má to nadväznosť aj na F2F stratégiu.

Ohrozenie – „Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra na zavlažovanie (zníženie úrod - nedostatok krmovín/pastvy pre ŽV, nútená zmena využívania pôdy, resp. ukončenie obrábania pôdy)" je skôr slabou stránkou (interná záležitosť), ktorá je riešiteľná cez SP SPP. Navrhujem vymazať, v slabých stránkach už je uvedená infraštruktúra na zavlažovanie.

V zmysle toolit pre ŠC je potrebné doplniť informácie o operačných skupinách EIP. Zatiaľ neboli schválené žiadne operačné skupiny EIP, tým podiel poľnohospodárov v EIP je nulový. Bola vyhlásená výzva pre EIP, ktorá je v procese vyhodnocovania. Toolkit: Share of farmers in the Operational Groups (OG) running under the European Innovation Partnership on Agricultural Productivity and Sustainability (EIP-AGRI)?

19. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

190. Rozvoj vidieka / RISK(76) / 76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve - Opis

Eliminácia rizík vyplývajúcich zo zneužitia nepravdivých informácií

190. Rozvoj vidieka / RISK(76) / 76.1 - Finančné príspevky na komerčné poistné pre poistné schémy v poľnohospodárstve - Odôvodnenie

Zobrané na vedomie. Žiadateľ je povinný pripojiť k žiadosti čestné prehlásenie, že v rovnakej veci alebo čiastočne zhodnej veci mu nebol poskytnutý príspevok, podpora alebo iná forma pomoci na straty na poľnohospodárskej produkcii alebo príjme v zmysle platných schém štátnej pomoci alebo v zmysle časti 5.2 (Sektorové intervencie), prípadne iná podpora poistenia poľnohospodárskej produkcie alebo príjmu z verejných zdrojov, a že v takej veci nie je evidovaná ani podaná žiadosť.

191. Rozvoj vidieka / COOP(77) / 77.1 - LEADER - Opis

Je potrebné klásť dôraz na prepojenie všetkých zložiek udržateľnosti a pravidelný monitoring podporených opatrení a ich vplyv na ŽP. Ukazovatele by mali reflektovať aj Trvalo udržateľné ciele do roku 2030. Pri podpore investičných zámerov treba zabezpečiť dôsledné posúdenie ich vplyvu na ŽP.

191. Rozvoj vidieka / COOP(77) / 77.1 - LEADER - Odôvodnenie

Monitorovanie intervencie bude zabezpečené v súlade platnou legislatívou. Ukazovatele a indikátory SDGs 2030 na projekt budú nastavené po výbere stratégii miestneho rozvoja v súlade s legislatívou EÚ. V súlade s legislatívou SR investičné projekty musia spĺňať podmienky zákona č. 24/2006 Z. z.

192. Rozvoj vidieka / COOP(77) / 77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva - Opis

Pri podpore partnerstiev prioritne treba podporovať projekty spojené s pozitívnym environmentálnym dopadom.

192. Rozvoj vidieka / COOP(77) / 77.2 - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva - Odôvodnenie

Zohľadnené. Pri projektoch operačných skupín EIP sa bude klásť väčší dôraz na projekty, ktoré budú mať prínos k životnému prostrediu a ku klimatickým cieľom.

193. Rozvoj vidieka / KNOW(78) / 78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania - Opis

Intervencie by nemali byť zamerané len na inováciu pôdohospodárstva, ale aj na výskum, výmenu informácií a riešenia problémov ohľadom dopadu pôdohospodárstva na krajinu. Pri aplikovaní intervencie dbať dôraz na ich ekonomické a environmentálne dopady. V praxi je potrebné zásadným spôsobom zvýšiť informovanosť obyvateľstva, edukovať ich o zdravom životnom štýle, o ekologických formách hospodárenia a potrebe efektívneho využívania ekosystémových služieb poľnohospodárskej krajiny. Vzdelávanie a poradenstvo by malo byť vedené komplexne, v duchu trvalo-udržateľného rozvoja, v duchu poľnohospodárskej prosperity ale aj v duchu ochrany životného prostredia a racionálneho využívania prírodných zdrojov.

193. Rozvoj vidieka / KNOW(78) / 78.1 - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania - Odôvodnenie

V prípade intervencie 78.1 boli stanovené prioritné oblasti zamerania vzdelávacích aktivít na základe odporúčaní pracovnej skupiny podieľajúcej sa na tvorbe intervencie. Prioritné oblasti zamerania vzdelávacích aktivít uvedené berú do úvahy. Dostupnosť občanov k relevantným údajom bude zabezpečená prostredníctvom NPKC. Vzdelávanie ako i poradenstvo budú poskytované podľa požiadaviek praxe/aktuálneho dopytu od beneficientov

194. Rozvoj vidieka / KNOW(78) / 78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva - Opis

Intervencie by nemali byť zamerané len na inováciu pôdohospodárstva, ale aj na výskum, výmenu informácií a riešenia problémov ohľadom dopadu pôdohospodárstva na krajinu. Pri aplikovaní intervencie dbať dôraz na ich ekonomické a environmentálne dopady. Do vzdelávacích aktivít a poradenstva zaradiť aj environmentálne témy. Za nevyhnutnú podmienku považujeme správny výber poskytovateľov vzdelávacích aktivít podľa výsostne odborných kritérií. Potrebné je zabezpečiť aj tvorbu a dostupnosť tematicky environmentálne orientovaných databáz prístupných nielen pre jednotlivých farmárov ale aj širokú verejnosť. Do spolupráce Národného pôdohospodárskeho kompetenčného centra je potrebné zahrnúť aj vedecké pracoviská SAV a prírodovedne zamerané fakulty slovenských Univerzít.

194. Rozvoj vidieka / KNOW(78) / 78.2 - Prenos inovácií a poznatkov formou poradenstva - Odôvodnenie

V prípade intervencie 78.2 nie sú stanovené prioritné oblasti zamerania. Poradenské služby budú poskytované na základe požiadaviek praxe. Environmentálne témy budú súčasťou poradenských služieb. Poskytovateľ vzdelávania bude musieť disponovať primeranými personálnymi kapacitami v zmysle zákona o celoživotnom vzdelávaní. Tematicky orientované databázy budú zabezpečené prostredníctvom NPKC. Vedecké pracoviská SAV a prírodovedne zamerané fakulty slovenských Univerzít budú doplnené ako spolupracujúce subjekty v rámci AKIS.

2. Zosúladenie zamerania finančných nástrojov - Opis

V popise intervenčnej stratégie pre ŠC 2 – intervencia „Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch“ je potrebné zosúladiť zameranie finančných nástrojov na vybrané sektory s popisom zamerania intervencie Produktívne investície v poľ. podnikoch len na ŠRV a ŽV.

2. Zosúladenie zamerania finančných nástrojov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

20. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

V zmysle toolkit pre ŠC3 v popise chýba viacero dôležitých údajov. Odporúčame doplniť tieto údaje, hoci neboli pripomienkované zo strany EK.

Ide o údaje ako napr.

Pridaná hodnota pre prvovýrobcov v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre spracovateľov potravín v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre distribútorov potravín (business to business) v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre maloobchodníkov s potravinami (od podnikania k spotrebiteľovi) v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre stravovacie služby v potravinovom dodávateľskom reťazci

Podiel uznaných OV na hodnote predanej výroby

Atď.

20. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Požadované ukazovatele vzhľadom na krátkosť času nie je možné doplniť.

21. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

V rámci PRV SR 2007-2013 boli zakladané „odbytové organizácie výrobcov“ ako právnické osoby, zapísané v OR. Tieto organizácie neboli uznané v zmysle nariadenia EÚ č. 1308/2013. Navrhujeme celý text o organizáciách výrobcov rozdeliť na dve samostatné časti. Prvá časť budú OOV založené cez PRV (t.j. neuznané OV), ktoré neboli úspešné. Druhá časť budú OV uznané cez nar. EÚ č. 1308/2013, ktoré fungujú dobre. Odpoveď na pripomienku EK – bod 6. v rámci ŠC3 „aké opatrenia urobilo Slovensko aby zlepšilo nepriaznivý stav s OOV“ bude práve cez fungujúce OV, ktoré boli uznané cez 1308/2013. Systém podpôr je na inom princípe a v budúcom období sa budú podporovať iba uznané OV cez SOT.

21. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Neakceptované - Analýza vychádza z podkladov výročných správ PPA a podkladov Michalek, J. – Ciaian, P. – Pokrivcak, J.: The impact of producer organizations on farm performance: The case study of large farms from Slovakia. In: Food Policy. ISSN: 0306-9192.

22. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

Slabá stránka „z hľadiska vertikálnych vzťahov existujú veľmi výrazné disproporcie v ekonomickej sile medzi subjektami dodávateľsko-odberateľského reťazca (prvovýrobca-spracovateľ-obchod) vzhľadom na neporovnateľne nižšiu mieru koncentrácie poľnohospodárskej produkcie v porovnaní s ostatnými nadväzujúcimi sektormi“ - Pre túto slabú stránku je potrebné doplniť chýbajúce údaje:

Pridaná hodnota pre prvovýrobcov v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre spracovateľov potravín v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre distribútorov potravín (business to business) v potravinovom dodávateľskom reťazci

Pridaná hodnota pre maloobchodníkov s potravinami (od podnikania k spotrebiteľovi) v potravinovom dodávateľskom reťazci

22. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Neakceptované - NPPC – VÚEPP nemá k dispozícii údaje o pridanej hodnote na jednotlivých stupňoch vertikály, ale z početnosti podnikov možno predpokladať toto tvrdenie.

23. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Opis

Príležitosti sú externý faktor, ktorý nevieme priamo cez SP SPP ovplyvniť. Niektoré uvedené príležitosti (prvé 4) sú aktivitami/ intervenciami, ktoré sa budú realizovať v ŠC3. Z toho dôvodu navrhujem

preformulovať niektoré príležitosti, napr.: i.) Zlepšenie vyjednávacej pozície poľnohospodárov v potravinovom reťazci prostredníctvom posilnenia horizontálnej a vertikálnej spolupráce, ii.) Zlepšenie označovania poľnohospodárskej produkcie a jej vyhľadávanie zo strany spotrebiteľa, iii.) Edukácia spotrebiteľa o lokálnych poľnohospodárskych produktoch a potravinách, ich nutričnej hodnote a spôsobe výroby, iv.) rozvoj alternatívnych foriem predaja, ktorý reaguje na obmedzenia vyplývajúce z COVID.

23. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 3 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

24. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Opis

V pripomienkach EK je uvedené, že ide o všeobecný text, ktorý je neúplný. Podľa toolkit pre ŠC 4 by text o C.43 mal byť uvedený pod nadpisom: Dopady klimatickej zmeny na poľnohospodárstvo a lesníctvo – ohrozenia a vnútorné zraniteľnosti. V tejto časti by malo byť uvedené nasledovné: i.) predpokladané trendy zrážok, teploty, frekvencie, periodicity a závažnosti extrémnych poveternostných udalostí (napr. tepelný stres, sucho a intenzívne zrážky) a súvisiacich porúch (požiare, prepuknutie škodcov, choroby rastlín). Očakávaný vývoj tohto trendu v budúcnosti, ii.) hlavné vplyvy na sektory poľnohospodárstva a lesníctva, pokiaľ ide o straty na výnosoch a sociálno-ekonomické náklady, iii.) Identifikované oblasti, ktoré sú najzraniteľnejšie voči dôsledkom klimatických zmien a príčiny. Opatrenia a techniky, ktoré majú najvyšší potenciál zvýšiť odolnosť voči týmto hrozbám, iv.) vývoj využívania vody v poľnohospodárstve v SR a v priebehu času, v.) diverzifikácia plodín.

24. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo čiastočne akceptované. Momentálne nie je k dispozícii Očakávaný vývoj trendu v budúcnosti, Identifikované oblasti, ktoré sú najzraniteľnejšie voči dôsledkom klimatických zmien a príčiny.

25. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Opis

Strana 121 - text o hospodárení s vodou navrhujeme presunúť do ŠC 5. Strana 140 - v zmysle pripomienok EK je potrebné doplniť informácie o realizovaných projektoch PRV, ktoré prispeli k zvýšeniu vodozádržnej kapacity na lesných pozemkoch – opatrenie 8 PRV SR 2014-2020. Strana 143 - odporúčame vložiť tabuľku pre kontextový ukazovateľ C.41 – hodnoty za poľnohospodárstvo a lesy min. 6 rokov, zdroj: pôvodné číslo kontextového ukazovateľa je 43: Context indicators (2014-19) | European Commission (europa.eu).

Uvedené slabé stránky nie sú odvodené u analýzy súčasnej situácie: i.) využíva sa vo veľkej miere príliš hlboká orba, ktorá uvoľňuje skleníkové plyny do ovzdušia, ii.) uvoľňovanie CO2 z biomasy do ovzdušia pri horení. Rastliny absorbujú pri svojom raste CO2 z atmosféry, avšak z dlhodobého hľadiska pri nedokonalom spaľovaní uniká opäť do ovzdušia, iii.) nízka účinnosť výroby elektriny z biomasy. Odporúčame skrátiť dlhý zoznam príležitostí a ohrození. Ako je uvedené v pripomienkach EK k SWOT, príležitosti a ohrozenia sú externé faktory, ktoré nevieme priamo riešiť cez SP SPP. Nemali by byť v príležitostiach uvedené aktivity/ intervencie, ktoré sa plánujú realizovať v rámci ŠC 4.

25. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 4 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

26. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Opis

Str. 177 – navrhujeme doplniť tabuľku s údajmi o trende emisií amoniaku - samostatne zo zvierat a plodín. Str. 184 - v pripomienkach EK je požiadavka doplniť úroveň dusičnanov vo vodných útvaroch. Navrhujeme doplniť údaje o hodnotách dusičnanoch v sledovaných povodiach. Str. 184 - Uvedený text o ekologickom poľnohospodárstve navrhujeme presunúť do časti Pesticídy. Je to v súlade s toolkit. Prostredníctvom údajov o EP sa odpovedá na akcie, ktoré boli vykonané na zníženie spotreby pesticídov. Do výmery by mohli byť zahrnuté aj schémy AEKO. Str. 194 – k tejto časti navrhujem vytvoriť

podnadpis – spotreba hnojív. Táto časť nepatrí do Spotreby pesticídov. Navrhujeme presunúť – vytvoriť časť „ovzdušie“ – viď. toolkit pre ŠC 5. Do časti ovzdušia patrí: i. emisie amoniaku z poľnohospodárstva celkom a trend vývoja, samostatne vyčíslený amoniak za hosp. zvieratá a za plodiny,ii. spotreba organických a anorganických hnojív – dusík, iii.) emisie z tuhých častíc PM2.5.

Str. 202 – slabá stránka „vysoká zraniteľnosť voči suchu, kvôli nedostatočnému zavlažovaniu“ - v pripomienkach EK je uvedené, že zavlažovací systém nemusí byť adekvátne riešenie. Politika SPP v ŠC 5 je o znižovaní spotreby vody v poľnohospodárstve cez zmenu plodín, ktoré vyžadujú menej vody. Z toho dôvodu navrhujeme vymazať časť slabej stránky ... kvôli nedostatočnému zavlažovaniu.

26. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

27. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Opis

Str. 203 - navrhujeme skrátiť zoznam príležitostí. Príležitosti sú externý faktor, ktorý nevieme cez SP SPP ovplyvniť. Toto je potrebné brať do úvahy pri formulácii jednotlivých príležitostí. V pripomienkach EK je uvedené, že uvedené príležitosti sú hlavne zoznamom potenciálnych opatrení alebo riešení, ktoré sa môžu aplikovať. Napr. možnosť čerpania fin. podpory..., príležitosť realizovať investície..., aplikácia moderných nízko emisných technológií.., -- toto sú všetko už konkrétne aktivity, ktoré budú realizované v rámci ŠC 4/5/6. Skôr by sme odporučili formulovať príležitosti, ktoré vzniknú z riešenia slabých stránok v rámci ŠC 5, ako napr.

- Zvýšenie výmer poľnohospodárskej pôdy na ktorých sa hospodári udržateľným spôsobom
- Prepojenie ekonomickej a environmentálnej udržateľnosti poľnohospodárskej činnosti
- Zlepšenie riadenia obhospodarovania pôdy, ktoré prispeje k zlepšeniu kvality podzemnej vody a zníženiu úniku amoniaku do ovzdušia

27. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 5 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Autori SWOT nesúhlasia s odporúčaním.

28. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 6 - Opis

Str. 205 - navrhujeme doplniť Prioritný akčný rámec (PAF). V zmysle toolkit pre ŠC 6 je PAF kľúčovým referenčným bodom. Str. 205-234 - zmysle pripomienok EK je potrené štruktúrovať celý text ŠC 6 podľa hlavných tém, ktoré sú uvedené v toolkite (biodiverzita, ekosystémové služby, biotopy a krajina), doplniť ukazovatele Forest Europe o druhovom zložení drevín, obnove, prirodzenosti, introdukovaných drevinách, krajinnom modeli, ohrozených lesných druhoch, chránených lesoch – ako aj o škodách na lesoch, v zmysle toolkit pre ŠC 6 je potrebné uviesť aj Index vtáctva žijúceho v lesoch. Str. 233 Príležitosť - možnosť využitia agrolesníckych systémov pre zvýšenie diverzity krajiny uvedená v príležitostiach -v opise súčasného stavu pre ŠC 6 nie je agrolesníctvo spomenuté ani raz. Ako sa teda môže považovať za „Príležitosť“? Pri tom ale Agrolesníctvo môže mať pozitívny vplyv na biodiverzitu, napriek tomu nie je tento benefit ani raz spomenutý v opise súčasného stavu. Odporúčame doplniť.

28. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 6 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

29. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 7 - Opis

Väčšina prvkov SWOT analýzy súvisí s pritiahnutím mladých ľudí do sektoru poľnohospodárstva, avšak v niektorých prvkoch nenachádzame relevantnú zmienku v textovej časti analýzy špecifického cieľa 7 (napr. *„silnejúci záujem o ekologické poľnohospodárstvo s veľkým potenciálom pre rozvoj výroby produktov s pridanou hodnotou*“). Iné zas nemajú dostatočnú „údajovú podporu´´, pričom chýba argumentácia a dôveryhodné zdroje potvrdzujúce uvedené tvrdenia (napr. „*špecifické pracovné prostredie na vidieku, bližší styk s prírodou môže lákať mladých ľudí k podnikaniu v poľnohospodárstve*“).

29. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 7 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

3. Úprava intervencie "Investície do závlah a vodozádržných opatrení" - Opis

Intervencia „Investície do závlah a vodozádržných opatrení“ priamo prispieva k hospodáreniu s vodou a z toho dôvodu by mala byť programovaná v rámci ŠC 5. Nakoľko uvedená intervencia obsahuje produktívne aj neproduktívne investície, navrhujeme ju rozdeliť na dve samostatné intervencie. Podľa očakávaných hlavných priamych príspevkov uvedených intervencií by sa mali obe intervencie programovať v rámci ŠC 5 (viď. Toolkits pre ŠC 5).

3. Úprava intervencie "Investície do závlah a vodozádržných opatrení" - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

31. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Opis

Časť udržateľné lesníctvo

Strana 398: Odporúča sa uviesť výmeru v ha, ktorú na lesnom pôdnom fonde zaberajú Chránené územia európskeho a národného významu.

Strana 400: Odporúča sa uviesť štruktúru vlastníctva lesov na Slovensku v percentách - najskôr rozdelenie na štátne a neštátne vlastníctvo a následne neštátne vlastníctvo rozdeliť na súkromné, spoločenstiev, obecné, cirkevné , atď .)

Strana 401: V predchádzajúcej časti str. 400 „Kvalita výrobných faktorov v lesnom hospodárstve“ sa uvádza, že Slovensko má hustotu dopravne siete v lesoch na úrovni cca 20 m/ha čo je polovica v porovnaní s okolitými vyspelými štátmi, teda že táto hustota je na Slovensku nedostatočná. Ale v texte, na strane 401 na dvoch miestach, sa uvádza že „optimálna hustota lesných ciest na Slovensku“ má byť od 20 do 25 m/ha. Takže Slovensko „má“ alebo „nemá“ optimálnu hustotu lesnej dopravnej siete? Tieto texty treba zosúladiť.

Tabuľka 289: Táto tabuľka by mala byť zaradená do textu charakterizujúceho lesné hospodárstvo SR v súlade s Tool for SO8. Takýto text by mal byť zaradený na začiatku celej časti „Trvalo udržateľné lesné hospodárstvo“.

31. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Odôvodnenie

Odporúčania boli akceptované a zapracované.

32. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Opis

SWOT nemá dostatočne spracovanú oblasť rozvoja podnikateľských aktivít na vidieku s orientáciou na zamestnanosť, vyššiu pridanú hodnotu prostredníctvom inovácií, podpory biohospodárstva, inteligentných riešení a silnej korelácie na oblasť AKIS. SWOT neobsahuje popis oblasti Inteligentného vidieka. Odporúčame dopracovať resp. zdôvodniť.

32. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 8 - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované.

33. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 9 - Opis

Tabuľka v toolkite rozdeluje SČ9 do nasledovných častí: i.) Trendy v dopyte po potravinách - v rámci ktorej chýbajú nasledovné informácie: trendy spotreby na obyvateľa (mliečne výrobky, ovocie a zelenina, mäso (rozdelené na spracované mäso, červené mäso a iné mäso), strukoviny, orechy a semená atď.).
Chýbajú aj iné informácie, napr. spotreba ekologických potravín, predaj potravín cez krátke dodávateľské reťazce, trendy v spotrebe rastlinných proteínov, atď., ii.) Výživa - v rámci tejto časti chýbajú všetky

požadované informácie, ako napr. Podiel ľudí s obezitou a nadváhou, atď., iii.) Dobré životné podmienky zvierat - zmysle odporúčaní EK, ktoré sa týkali skracovania chvostov ošípaných, odporúčame doplniť popis legislatívy a súčasného stavu v tejto oblasti, iv.) Antimikrobiálna rezistencia, v.) Pesticídy (údaje a opis je OK), vi.) Potravinový odpad a obaly.

33. Doplnenie analýzy SWOT – časť ŠC 9 - Odôvodnenie

Odporúčanie sa zobralo na vedomie.

34. Doplnenie potrieb pre prierezový cieľ do kapitoly 2 SP - Opis

Do časti 2.1 Hodnotenie potrieb a intervenčná stratégia doplniť potreby pre prierezový cieľ.

34. Doplnenie potrieb pre prierezový cieľ do kapitoly 2 SP - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

35. Úprava zdôvodnenia potreby 4.1 - Opis

V opise potreby 4.1 „Prispôsobenie pôdohospodárstva na zmeny klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy“ je uvedené, že zmiernenie dôsledkov extrémov počasia sa má riešiť cez zvýšenie rozsahu zavlažovaných plôch budovaním nových a rekonštrukciou existujúcich zavlažovacích systémov. Navrhujeme uvedený opis prepracovať, nakoľko nie je v súlade so zameraním jednotlivých špecifických cieľov SPP. Potreba zvýšiť retenčnú schopnosť krajiny a bilanciu spotreby vody na úrovni poľnohospodárskych podnikov spadá pod ŠC 5. Rozširovanie zavlažovacích plôch, ktoré vedú k zvýšeniu spotreby vody v poľnohospodárstve na úrovni poľnohospodárskeho podniku spadá pod ŠC 2.

35. Úprava zdôvodnenia potreby 4.1 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované. Intervencie boli rozdelené do relevantných cieľov, opis bol upravený.

36. Presun potreby 5.4 - Opis

Potreba 5.4: „Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom za účelom stabilizácie územia“ nesúvisí priamo so ŠC 5 ale skôr so ŠC 2, preto je potrebné uvedenú potrebu spolu s opisom súčasného stavu a prvkov SWOT presunúť do ŠC 2.

36. Presun potreby 5.4 - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. IPP: Neakceptované, potrebné aj v rámci ŠC 5 a aj v rámci ŠC 2, doplnenie pre ŠC 2 je možné zvážiť v rámci reakcie na MPK. NPPC VÚEPP: súhlasíme, nakoľko daná problematika úzko súvisí s obidvomi cieľmi ŠC5 aj ŠC2.

37. Doplnenie potreby pre hospodárenie s vodou - Opis

Z analýzy SWOT vyplýva, že je potrebné zlepšiť manažment vody v krajine (zadržiavanie vody) ako aj účinnosť zavlažovacej siete, aby sa tým zlepšila vodná bilancia na úrovni poľnohospodárskeho podniku. Takýto typ potreby absentuje a navrhujeme je doplniť.

37. Doplnenie potreby pre hospodárenie s vodou - Odôvodnenie

Odporúčanie nebolo akceptované. Problematiku zadržiavania vody a vodozádržné opatrenia pokrýva potreba 4.1 a je riešená intervenciou „Investície do vodozádržných opatrení mimo fariem (73.12)“, ktorá podporí využívanie hydrozavlažovacích a zádržných zariadení vrátane malých vodných nádrží, resp. akumulačných nádrží na zadržiavanie vody v krajine apod., ako aj intervenciou „Investície do zvyšovania vodozádržnej funkcie lesa (73.13)“, ktorá rieši zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumuláciu vody v lesnej krajine (potreba 4.7).

Na úrovni poľnohospodárskeho podniku je tento typ potreby riešený v úzkej súvislosti a previazanosti s

pozemkovými úpravami v rámci potreby 5.4 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom za účelom stabilizácie územia, a preto je uvedená problematika už zahrnutá do budovania „Spoločných zariadení a opatrení - prvky zelenej a modrej infraštruktúry (73.18) “ a v rámci nich do vodohospodárskych opatrení.

38. Úprava zdôvodnenia potreby 6.1 a 6.4 - Opis

Potreba 6.1 „Zlepšiť stav biotopov a druhov s dôrazom na územiach sústavy Natura 2000 a na územiach s vysokou prírodnou hodnotou“ nie je dostatočne odvodená z informácií o stave biotopov a druhov z PAF.

Potreba 6.4 „Podporenie ochrany biodiverzity lesných ekosystémov“ sa nerieši navrhnutými intervenciami v rámci ŠC 6, pričom z pohľadu prioritizácie ide o potrebu s vysokou relevantnosťou.

38. Úprava zdôvodnenia potreby 6.1 a 6.4 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

4. Úprava intervencie "Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch" - Opis

Intervencia neposkytne priame príspevky k ŠC 4, výstavba ciest a nákup novej mechanizácie má skôr negatívny príspevok k ŠC4. Navyše intervencia kombinuje produktívne a neproduktívne investície.

Vzhľadom na to, že prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL) je stále „hospodárenie “, odporúčame naprogramovať túto intervenciu v ŠC 8 časť „Trvalo udržateľné lesníctvo“.

Z toho dôvodu odporúčame uvedenú intervenciu rozdeliť na dve intervencie (produktívne a neproduktívne investície) a obe programovať v rámci ŠC 8.

4. Úprava intervencie "Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch" - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo čiastočne akceptované a zapracované. Neproduktívne investície zostali v ŠC 4.

40. Úprava potreby 8.1 a 8.2 - Opis

Potrebu 8.1 Posilnenie podnikateľských aktivít na vidieku, považujeme v zmysle stanovenia priorít s vysokou relevantnosťou. Odporúčame zlúčiť s potrebou pre biohospodárstvo, kde naopak nevidíme dôvod na veľmi vysokú relevantnosť.

V rámci Potreby 8.1 je zmienka „SR potrebuje podporiť rozvoj infraštruktúry, dopravnej siete, vzdelanostnú a ekonomickú úroveň obyvateľstva, občiansku a technickú vybavenosť, počet zariadení pre voľný čas, školských zariadení a zariadení sociálnych a zdravotných služieb na vidieku“ len sekundárne relevantná pro potrebu 8.1. Patrí do 8.2.

40. Úprava potreby 8.1 a 8.2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

41. Úprava zdôvodnenia potreby 9.1 a 9.3 - Opis

Potreba 9.1 „Rozšírenie chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat“ sa týka „rozšírenia“ chovov zvierat s dobrými životnými podmienkami zvierat. Analýza SWOT neposkytuje dostatočné odôvodnenie potreby „rozširovať“ DŽPZ. V opise súčasnej situácie chýbajú údaje o rozsahu aplikácie opatrenia M14 v súčasnosti – t.j. počty podporených zvierat podľa jednotlivých kategórií. Uvedenú potrebu je potrebnú upraviť alebo doplniť analýzu SWOT, ktorá by podporila zadefinovanú potrebu 9.1.

Pre odôvodnenie potreby č. 9.3 „Propagácia domácej poľnohospodárskej výroby vyznačujúcej sa osobitnými kvalitatívnymi vlastnosťami a pomoc poľnohospodárom prispôsobovať svoju výrobu dopytu spotrebiteľov a trhovým signálom“ je potrebné doplniť do analýzy SWOT témy ako trendy v dopyte po potravinách a výživa (najmä informácie o podiele obyvateľstva s obezitou a nadváhou). Z týchto tém je potom možné odvodiť potrebu propagácie konzumácie zdravších, bezpečných a výživnejších potravín ako

aj zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o produktoch z podporených chovov DŽPZ. Potreba 9.3 je odvoditeľná z existujúcich prvkov SWOT (okrem slabých stránok), avšak je potrebné ešte doplniť opis súčasnej situácie o relevantné informácie. Z názvu potreby 9.3 navrhujeme vynechať slovo „domácej“ aby bolo možné potrebu riešiť v rámci SP SPP. Je potrebné sa sústrediť viac na propagáciu konzumácie zdravších, bezpečných a výživnejších potravín a nie propagáciu konkrétnych potravín.

Potreby 9.2 „Zníženie rizika pre zdravie obyvateľstva a zdravie zvierat plynúce z prítomnosti rezíduí pesticídov v potravinách a krmivách pre zvieratá“ a 9.3 Propagácia domácej poľnohospodárskej výroby vyznačujúcej sa osobitnými kvalitatívnymi vlastnosťami a pomoc poľnohospodárom prispôsobovať svoju výrobu dopytu spotrebiteľov a trhovým signálom“ sa neriešia navrhnutými intervenciami v rámci ŠC 9, pričom z pohľadu prioritizácie ide o potreby s vysokou relevantnosťou.

41. Úprava zdôvodnenia potreby 9.1 a 9.3 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované. Dostupné údaje o rozsahu aplikácie opatrenia M14 boli do SWOT analýzy doplnené. Tak isto boli do SWOT analýzy doplnené aj dostupné údaje týkajúce sa potreby 9.3. Potreba 9.3 je riešená intervenciou ekologické poľnohospodárstvo, vysvetlené v príslušnej kapitole ŠC9.

42. Doplnenie informácií do Intervenčnej stratégie – kapitola 2 - Opis

Doplniť bod 2.1.1.3 „Identification of the relevant (elements of) national plans emanating from the legislative instruments referred to in Annex XI of the CAP Strategic Plan Regulation that have been taken into account in the CAP plans’needs assessment for this specific objective“ pre ŠC 4, 5, 6 (číslovanie bodu podľa SFC: 2.1.SO4.3/ 2.1.SO5.6/ 2.1.SO5.6). Uvedený bod nie je zahrnutý do kapitoly 2, je ho potrebné doplniť pre ŠC 4, 5, 6. V bodoch bod 2.1.SOx.6 „Intervenčná stratégia“ uviesť „iba“ zoznam vybraných intervencií bez ich podrobných opisov. Opis intervencií je v kapitole 5, ide o duplicitu informácií. Zosúladiť názvy jednotlivých intervencií s kapitolu 5. Opis intervencií. Doplniť opis logiky intervenčnej stratégie/ intervenčného mixu– ako budú vybrané intervencie spolu „pracovať“ a vytvárať príspevok ku každému špecifickému cieľu a riešeniu potrieb, vrátane opisu ako vybrané intervencie sú skombinované s inými relevantnými nástrojmi mimo SP SPP (napr. národné stratégie, národná legislatíva).

42. Doplnenie informácií do Intervenčnej stratégie – kapitola 2 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

43. Doplniť opis prepojenia intervencií na výsledkové ukazovatele - Opis

bod 2.1.SOx.8 „výber ukazovateľov - Odôvodnenie výberu ukazovateľa alebo ukazovateľov výsledkov pre tento špecifický cieľ “ v rámci každého ŠC

Pre každý vybraný ukazovateľ výsledku je potrebné opísať vzťah medzi stanovenou cieľovou hodnotou (targets), potrebami a intervenčnej stratégie (zvolená kombinácia intervencií, ktorá prispieva k cieľovej hodnote). Opísať ako intervencie prispejú ku stanovenej hodnote R., akým spôsobom bola hodnota príspevku odvodená od výstupu (ukazovateľ O) a ktorá potreba/potreby bude intervenciou riešená.

43. Doplniť opis prepojenia intervencií na výsledkové ukazovatele - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

44. Doplnenie informácií do kapitoly 3 - KONZISTENTNOSŤ STRATÉGIE A KOMPLEMENTARITY - Opis

Štruktúru kapitoly upraviť v zmysle platnej SFC štruktúry.

Doplniť chýbajúci text pre body 3.1.3 „Explanation on how to achieve the greater overall contribution set out in Article 105.“ a3.1.4 „Explanation of how the environmental and climate architecture of the CAP Strategic Plan is meant to contribute to already established long-term national targets set out in or deriving

from the legislative instruments referred to in Annex XI“

44. Doplnenie informácií do kapitoly 3 - KONZISTENTNOSŤ STRATÉGIE A KOMPLEMENTARITY - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

45. Zosúladenie opisu v bode 4.4 Sieť SPP s kapitolou 8 - Opis

V časti 4.4Sieť SPP sa uvádza, že „v rámci Slovenskej republiky bude Sieť SPP SR (ďalej len „Sieť“) v programovom období 2023-2027 nadväzovať na štruktúry vybudované v predchádzajúcich programových obdobiach (Národná sieť rozvoja vidieka SR), čo umožní plynulé pokračovanie prechodu medzi programovými obdobiami. Uvedený text nie je v súlade s inými časťami dokumentu, najmä vybudovaním Národného kompetenčného centra AKIS. Uvedené odporúčame dať do súladu.

45. Zosúladenie opisu v bode 4.4 Sieť SPP s kapitolou 8 - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

46. Úprava bodu 4.5 - Koordinácia, vymedzenie a komplementarity medzi EAFRD a inými fondmi Únie činnými vo vidieckych oblastiach - Opis

V tejto časti odporúčame v rámci biohospodárstva podporu aktivít zameraných na výlučne biologický materiál, biomasu alebo na produkty a procesy založené na biologických produktoch (tzv. bio-based) čím sa odlíšia od cirkulárnej ekonomiky.

Komplementarita a synergie v oblasti digitalizácie, prenosu znalostí, inovácií je potrebné lepšie dopracovať s ohľadom na kompetencie MIRRI, MŠVVŠ, MHSR a iných relevantných rezortov. Komplementarita a synergie v oblasti zamestnanosti je nedostatočne spracovaná. Odporúčame dopracovať.

46. Úprava bodu 4.5 - Koordinácia, vymedzenie a komplementarity medzi EAFRD a inými fondmi Únie činnými vo vidieckych oblastiach - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a čiastočne zapracované.

47. Doplnenie informácií z ex-ante posúdenia finančných nástrojov do SP - Opis

Hodnotiteľ oceňuje a súhlasí so zapojením finančných nástrojov v rámci Strategického plánu SPP. Zároveň konštatuje, že v súčasnosti ešte nie je k dispozícii ex ante posúdenie finančných nástrojov a z uvedeného dôvodu nebolo možné zohľadniť všetky aspekty, ktoré budú v správe o posúdení.
V súčasnom návrhu nie sú alokované zdroje v súlade s intervenciami, ktoré s finančnými nástrojmi zatiaľ nepočítajú.

Návrh neposkytuje dostatok informácií ohľadom kombinácie finančných nástrojov s grantmi, najmä z dôvodu prípravy všetkých relevantných procesov a nástrojov. Z uvedeného dôvodu aj napriek podpore finančných nástrojov je hodnotiteľ opatrný ohľadom rýchleho nástupu finančných nástrojov s významnou alokáciou. Hodnotiteľ odporúča v prvej fáze otestovať finančné nástroje na nižšej alokácii a v prípade bezproblémovej implementácie ju následne navýšiť. Prvotné zlyhanie by mohlo demotivovať žiadateľov a znížiť záujem o finančné nástroje na dlhšiu dobu. Taktiež mechanizmus na kombináciu grantov s revolvingovým typom úveru a garančnou časťou finančných nástrojov nie je v súčasnosti pripravený a otestovaný.

Na základe ex-ante posúdenia odporúčame dopracovať SWOT analýzu, ako aj časť Identifikácia potrieb a lepšie prepojiť uvedené dokumenty s Intervenčnou stratégiou. Dopracovať je potrebné analýzu trhu, investičných potrieb, zhodnotenie pridanej hodnoty, ale aj odhad dodatočných súkromných a verejných zdrojov. Chýba popis a zdôvodnenie výberu 2 produktov finančných nástrojov.

Využívanie finančných nástrojov si bude vyžadovať investovanie aj do vzdelávania a poradenstva na úrovni podnikov aj na úrovni verejnej správy, čo je dôležité zakomponovať aj do prierezového cieľa.

Následne bude nevyhnutné reálne nastaviť podmienky fungovania finančných nástrojov na Slovensku vrátane časového harmonogramu prác nevyhnutných k nastaveniu pravidiel, postupov a kompetencií v rámci SP SPP 2023-2027.

47. Doplnenie informácií z ex-ante posúdenia finančných nástrojov do SP - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a čiastočne zapracované, v štádiu riešenia.

48. Úprava intervencie - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov - Opis

V rámci intervencie je uvedený výsledkový ukazovateľ R.30. Žiadame ho nahradiť relevantným ukazovateľom R.36 Generačná obnova: počet mladých poľnohospodárov začínajúcich svoju činnosť s využitím podpory z SPP vrátane rozčlenenia podľa pohlavia.

48. Úprava intervencie - Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

49. Úprava intervencie - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov - Opis

Navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 4. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 4 prostredníctvom zníženia emisií v ŽV – ukazovateľ R.13 – v opise intervencie je uvedené „Chov zvierat na pasienku prispieva aj k ochrane klímy a zníženiu znečistenia ovzdušia z dôvodu separácie výkalov a moču“.

49. Úprava intervencie - Dobré životné podmienky zvierat – Pastevný chov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

5. Úprava intervencie „Investície na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby“ - Opis

V rámci intervencie je plánované podporiť nákup techniky na podpovrchové zapracovanie ako napr. injektáž. Tento typ techniky priamo prispieva k zníženiu úniku NH_3 do ovzdušia, čím sa vytvára priamy príspevok k ŠC 5 (ochrana ovzdušia). Identifikovaný príspevok by bolo dobré uviesť do Intervenčnej stratégie a do popisu uvedenej intervencie.

5. Úprava intervencie „Investície na znižovanie emisií skleníkových plynov z poľnohospodárskej prvovýroby“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

51. Úprava intervencie - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* Navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 3, 4, 7 a 9. Intervencia 70.5.2 vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 3 prostredníctvom Investícií do odbytových miest/kanálov pre vlastné produkty prvovýroby a investícií v rámci horizontálnej spolupráce – ukazovateľ R.9, ŠC 4 prostredníctvom investícií (technologické a súvisiace stavebné investície) na energetickú transformáciu najmä vedľajších produktov z poľnohospodárstva a biologicky rozložiteľných odpadov a taktiež aj zariadenia na výrobu energie z iných obnoviteľných zdrojov s cieľom využitia všetkej vyprodukovanej energie vo vlastnom podniku– ukazovateľ R.15, ŠC 7 prostredníctvom investícií pre mladých farmárov (vyčlenená alokácia 85,6 mil. EUR z celkovej alokácie na túto intervenciu formou grantov aj finančných nástrojov) – ukazovateľ R.9, ŠC 9 prostredníctvom investícií, ktoré sa vzťahujú na produkty označením kvality – politiku kvality EÚ (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie, zaručená tradičná špecialita,) a politiku kvality SR (Značka kvality) a rozvoja ekologických produktov a investícií v ŽV, ktoré prispejú k zvýšeniu štandardov dobrých podmienok zvierat –

ukazovateľ R.9. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.15.

51. Úprava intervencie - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

52. Úprava intervencie - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 8. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 8 prostredníctvom investičnej podpory vidieckych podnikov – ukazovateľ R.39. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.9 (medzi oprávnených žiadateľov patria - fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov).

52. Úprava intervencie - Vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované, okrem doplnenia ukazovateľa R.9.

53. Úprava intervencie - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 8. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 8 prostredníctvom investičnej podpory vidieckych podnikov – ukazovateľ R.39. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.9 (medzi oprávnených žiadateľov patria - fyzické a právnické osoby podnikajúce v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov).

53. Úprava intervencie - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

54. Úprava intervencie - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 5. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 5 prostredníctvom investičnej podpory do mechanizácie/technológií pre zapracovanie organických hnojív do pôdy: napr. linka na zapracovanie hnojovice (traktor, cisterna); technika na podpovrchové zapracovanie ako napr. injektáž; linka na zapracovanie hnoja (traktor, rozmetadlo, pluh na zaoranie, nakladač) – ukazovateľ R.26. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ukazovateľ R.26.

54. Úprava intervencie - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 2. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 2 prostredníctvom investičnej podpory do rozširovania závlah – ukazovateľ R.9. V zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 8, by investície do zlepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení/infraštruktúry mali prispievať k ŠC 5. Investície do „nového zavlažovania“ by sa mali spájať so ŠC 2. V rámci ŠC 5 sa musí sledovať úspora spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku. Čo sa týka stanovených cieľových úspor, tie by v zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 16: „nie je vhodné požadovať potenciálnu úsporu iba 5 % tam, kde infraštruktúra a systémy na farme v súčasnosti fungujú veľmi zle, a preto je možné dosiahnuť veľké zvýšenie efektívnosti“. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ŠC 2, doplniť ukazovateľ R.9, v opise navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Využívanie vody v poľnohospodárstve

(najmä v rastlinnej výrobe ako intenzifikačného faktora) je vzhľadom k podnebiu nedostatočné a neustále klesá“. Je to v rozpore so ŠC 5. Obdobne navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Dôvodom nízkeho využívania závlahového systému je nedostatok finančných prostriedkov poľnohospodárskych subjektov“.

55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Intervencia bola upravená v zmysle pripomienok EK.

55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 2. Intervencia vytvára priame a významné príspevky k: ŠC 2 prostredníctvom investičnej podpory do rozširovania závlah – ukazovateľ R.9. V zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 8, by investície do zlepšenia existujúcich zavlažovacích zariadení/infraštruktúry mali prispievať k ŠC 5. Investície do „nového zavlažovania“ by sa mali spájať so ŠC 2. V rámci ŠC 5 sa musí sledovať úspora spotreby vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku. Čo sa týka stanovených cieľových úspor, tie by v zmysle dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 16: „nie je vhodné požadovať potenciálnu úsporu iba 5 % tam, kde infraštruktúra a systémy na farme v súčasnosti fungujú veľmi zle, a preto je možné dosiahnuť veľké zvýšenie efektívnosti“. *Opis intervencie – kapitola 5:* navrhujeme doplniť ŠC 2, doplniť ukazovateľ R.9, v opise navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Využívanie vody v poľnohospodárstve (najmä v rastlinnej výrobe ako intenzifikačného faktora) je vzhľadom k podnebiu nedostatočné a neustále klesá“. Je to v rozpore so ŠC 5. Obdobne navrhujeme upraviť resp. vymazať vetu „Dôvodom nízkeho využívania závlahového systému je nedostatok finančných prostriedkov poľnohospodárskych subjektov“.

55. Úprava intervencie - Produktívne investície do závlah a vodozádržné opatrenia - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Intervencia bola upravená v zmysle pripomienok EK.

56. Úprava intervencie - Neproduktívne investície do závlah a vodozádržných opatrení - Opis

Navrhované zmeny: *Intervenčná stratégia – kapitola 2:* navrhujeme doplniť intervenciu aj do ŠC 4. Intervencia vytvára príspevky k: ŠC 4 – intervencia je naviazaná na potrebu č. 4.1, ktorá sa týka adaptačných opatrení vo vzťahu u klimatickej zmene. V rámci ŠC 5 nie je zadefinovaná potreba, ktorá by sa týkala zlepšenia manažmentu vody (úspory vody a zadržiavanie vody v krajine). Text v opise intervencie je nastavený pre ŠC 4. Umiestnenie intervencie v ŠC 5 vychádza z dokumentu „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 8. *Opis intervencie – kapitola 5*: doplniť ŠC 4. Navrhujeme skontrolovať, či uznateľné investície sú v súlade s dokumentom „5.3.4 Tool pre investície..“ - str. 14. „investície do veľkých zavlažovacích projektov, ako sú priehrady alebo primárne zavlažovacie siete, už nemusia byť oprávnené v rámci EPFRV v závislosti od definície „veľkej infraštruktúry“ členských štátov v ich strategických plánoch SPP“

56. Úprava intervencie - Neproduktívne investície do závlah a vodozádržných opatrení - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo z časti akceptované a zapracované. Intervencia bola upravená v zmysle pripomienok EK.

57. Úprava intervencie - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) - Opis

Navrhované zmeny: *Bod - Súvisiace špecifické ciele* vymazať „prierezový cieľ a sekundárny príspevok ŠC 8“. V tomto bode sa uvádzajú iba primárne ŠC.

57. Úprava intervencie - Integrované projekty správnej praxe prírode blízkeho hospodárenia v lesoch (časť – neproduktívne investície) - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

59. Úprava intervencie - Investície do biohospodárstva - Opis

V rámci oblastí biohospodárstva je uvedená „cirkulárna ekonomika v oblasti spracovania produktov poľnohospodárstva a v lesom hospodárstve: zhodnotenie vedľajších produktov/odpadov na iné finálne výrobky, zhodnotenie vedľajších produktov/odpadov v rámci výrobného procesu podniku“.

Biohospodárstvo zahŕňa produkty, procesy a systémy založené na produkcii, spracovaní a kolobehu biologických materiálov (biomasy) aby nahrádzali fosílne palivá. Upozorňujeme, že pojem cirkulárna (obehová) ekonomika zahŕňa aj nebiologické suroviny a materiály, ktoré spadajú pod rezort životného prostredia. Odporúčame v celom dokumente využívať terminológiu biohospodárstvo alebo cirkulárne (obehové) biohospodárstvo a nie cirkulárna ekonomika.

V oblasti „investície do výroby produktov z biomasy, ktoré nahrádzajú plasty“ odporúčame zameniť „plasty“ za “produkty vyrobené z fosílnych palív”.

Oblasť „využívanie produktov z poľnohospodárstva a lesníctva pri výrobe chemických produktov“ odporúčame nahradiť textom: „využívanie biomasy z poľnohospodárstva a lesníctva pri výrobe produktov v iných odvetviach (napr. chemický, papierenský, farmaceutický, stavebný priemysel a iné)“.

V rámci bodovacích kritérií odporúčame pri slove surovina (v texte uvedené ako „opätovné využitie suroviny, recyklácia, využitie novej suroviny“) hovoriť o biologickej surovine. Recyklácia iných surovín, resp. materiálov (napr. plastov, kovu, atď.) spadá pod cirkulárnu ekonomiku a tým pádom pod rezort Životného prostredia.

V časti 5.4.3.108 Informácie týkajúce sa posúdenia štátnej pomoci je uvedená suma EPFRV (€): 17 710 000 a Národné spolufinancovanie (€): 10 290 000, čo nie je v súlade s časťou intervenčnej stratégie časť 2.1.1.44 kde je uvedená alokácia 30 mil. eur.

V zmysle finančnej tabuľky sa očakáva podpora biohospodárstva až v roku 2027. Nakoľko ide o pilotné projekty v oblasti biohospodárstva odporúčame zaradiť ich financovanie najneskôr v roku 2025.

R.39 - Rozvíjanie vidieckeho hospodárstva: počet vidieckych podnikov, vrátane podnikov pôsobiacich v biohospodárstve podporených z SPP je stanovený na 50 podnikov a 60 projektov. V tejto časti sa hodnoty ukazovateľa viažu iba na biohospodárstvo. Je potrebné zosúladiť a upraviť všetky intervencie a ostatné relevantné informácie, ktoré sú naviazané na ukazovateľ R39. Napr. ŠC 3 - Investície do rozšírenia kapacít v spracovateľských podnikoch, vertikálna spolupráca prvovýrobcov a spracovateľov, investície do biohospodárstva a LEADER.

V rámci intervencie podpora biohospodárstva sa očakávajú pilotné akcie v oblasti biohospodárstva a preto sa priemerná výška na investíciu 500 000 eur javí ako neprimerane vysoká. Chýba východzia analýza alebo zdôvodnenie pre stanovenie takejto hodnoty.

V texte sa spomína prepojenie na Stratégiu pre biohospodárstvo. Uveďte v akom štádiu je proces prípravy uvedenej stratégie?

59. Úprava intervencie - Investície do biohospodárstva - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované. Podľa EK dochádza k duplicite s intervenciou “rozšírenie kapacít v spracovateľských podnikoch”, avšak práve tu sa opierame o “definíciu” použitú vo fiche pre indikátor pre biohospodárstvo, podľa ktorého aj výroba potravín spadá pod biohospodárstvo.

6. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 7 - Opis

Vo všeobecnosti má byť ŠC 7 zameraný na mladých ale aj o začínajúcich farmárov. V intervenčnej stratégií sa v textoch uvádzajú iba mladí farmári pričom začínajúci farmári tam absentujú. Odporúčame sa zamerať aj na podporu začínajúcich farmárov a ich špecifiká.

Je potrebné si uvedomiť, že finančné nástroje môžu byť problematické pre mladých ale najmä pre začínajúcich farmárov. Odporúčame sa zamerať na špecifické požiadavky pre mladých a začínajúcich farmároch už pri príprave a nastavení finančných nástrojov.

Odporúčame v zhrnutí SWOT podporiť jednotlivé tvrdenia štatistikami, údajmi, časovým radom.

V prípade využitia Slovenského pozemkového fondu na podporu nákupu pôdy pre mladých a/alebo

začínajúcich farmárov, je potrebné lepšie vysvetliť ako a kedy bude mechanizmus fungovať.

6. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 7 - Odôvodnenie

Odporúčania ohľadom FN sú zapracované, chýba zdôvodnenie resp. zosúladenie ohľadom nových farmárov a popis fungovania SPF pre mladých.

60. Úprava intervencie - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície) - Opis

Opis intervencie – kapitola 5 - navrhujeme doplniť potrebu 4.6.

60. Úprava intervencie - Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov s výmerou do 500ha (neproduktívne investície) - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

61. Úprava intervencie – Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov - Opis

V časti potreba, ktorú rieši intervencia odporúčame doplniť Potreby 7.2 a 7.3. Ukazovateľ R.36 - Generačná obnova: počet mladých poľnohospodárov začínajúcich podnikať s podporou zo SPP v členení na mužov a ženy je stanovený na 673. Chýba zdôvodnenie ako bol uvedený ukazovateľ vypočítaný. Ide o počet mladých farmárov poberajúcich komplementárnu platbu a tých ktorí získajú grant v rámci ŠC 7 pri zamedzení duplikácií?

Strategický plán (vrátane SWOT) nedostatočne využíva skúsenosti získané z predchádzajúcich období (najmä PRV 2014-2020), na základe ktorých by sa dal vyvodiť potenciál mladých farmárov so záujmom o poľnohospodárstvo a teda aj relevantný ukazovateľ.

V prípade využitia Slovenského pozemkového fondu na podporu nákupu pôdy pre mladých a/alebo začínajúcich farmárov, je potrebné lepšie vysvetliť ako a kedy bude mechanizmus fungovať.

V časti podmienky oprávnenosti sa uvádza „opis investície, ktorá sa zrealizuje na farme a ktorá musí byť vo výške min. 50% NFP, ...“. Podmienka 50% pomerne značne obmedzuje mladých farmárov v rozhodovaní. Bude RO akceptovať zaradenie do investície aj nákup základného stáda hospodárskych zvierat?

Ďalej sa uvádza, že “Podmienkou vyplatenia II. (poslednej) splátky podpory je správna realizácia podnikateľského plánu, ktorou sa rozumie zabezpečenie všetkých aktivít uvedených v podnikateľskom pláne“. Zabezpečenie všetkých aktivít uvedených v podnikateľskom pláne sa zdá byť pomerne prísne najmä v sektore poľnohospodárstva. Uvedená podmienka znižuje ambicióznosť podnikateľských plánov mladých farmárov, ktorí pri takto stanovenej podmienke si budú podnikateľské plány nastavovať čo najjednoduchšie. Na plnenie podnikateľského plánu by sa malo prihliadať pragmaticky, s ohľadom na rôzne faktory.

Vo finančnej tabuľke s výstupom je potrebné upraviť ročnú alokáciu (znížiť na 50%) nakoľko mladí farmári budú v prvých rokoch dostávať iba prvú platbu.

SR nedefinovala pojem nového poľnohospodára, z čoho sa dá predpokladať, že sa v rámci SP nebude venovať novým poľnohospodárom (iným ako mladým). Napriek tomu v textoch sa občas vyskytuje terminológia nový farmár. Odporúčame patrične upraviť prípadne zosúladiť.

61. Úprava intervencie – Získavanie a udržanie mladých poľnohospodárov - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo čiastočne akceptované.

62. Úprava intervencie - Spolupráca – LEADER - Opis

Najväčším rizikom intervencie LEADER pre nové programové obdobie je jeho príprava a implementácia na základe skúsenosti s komplikovaným nastavovaním a realizáciou programu LEADER v súčasnom období. Je nevyhnutné jasne zdôvodniť ako bude systém fungovať, ako sa systém zjednoduší, a čo sa zmení, aby neprišlo k podobnej situácii ako je v súčasnosti. V rámci Intervenčnej stratégie sa vôbec

nespomína miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD). Odporúčame uviesť, či sa s CLLD v novom období počíta, ako, prípadne zdôvodniť prečo nie. Odporúčame doplniť aj potreby 8.1 a 8.2

V časti LEADER sa uvádza, že podľa ex post hodnotenia PRV 2007 – 2013 dosiahol program LEADER signifikantne lepšie výsledky ako podpora obcí. Čo však už neplatí pre 2014-2020. Analýza veľmi slabého rozbehu a pokroku implementácie LEADER úplne absentuje. V rámci intervencie LEADER sa uvažuje nad podporou modernizácie existujúcich zavlažovacích systémov za účelom šetrenia s vodou. Takéto investície si vyžadujú pomerne vysoké náklady a sú administratívne veľmi náročné najmä na potvrdenia v oblasti ŽP. Z uvedených dôvodov a nakoľko LEADER plánuje podporiť relatívne malé projekty je realizácia takýchto investícií prostredníctvom LEADER príliš ambiciózna a otázna. Ukazovateľ R.38 – Rozsah iniciatívy LEADER: podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja je stanovený na hodnotu 41%, 65 MAS a 2 000 000. Aj keď v PRV 2014-2020 LEADER zaznamenal veľa problémov a nenaplnili sa očakávania jeho výsledkov a dopadov, je potrebné vysvetliť stanovenie ukazovateľov a najmä zdôvodniť zníženie počtu MAS a počtu obyvateľov, ktorí majú prospech z tejto intervencie v období 2023-2027 v porovnaní s 2014-2020.

Sociálna inklúzia sa spomína iba v rámci podpory ľudských zdrojov a budovania kapacít. Z uvedeného dôvodu považujeme podporu sociálnej inklúzie v rámci SP nedostatočnú. Vzdelávanie, budovanie kapacít a podporu ĽZ odporúčame oddeliť od infraštruktúry. Text "Prístup k miestnemu rozvoju v rámci prístupu LEADER za mnohé roky preukázal svoju efektívnosť v rámci podpory rozvoja vidieckych oblastí a to v celom rozsahu zohľadňujúc multisektorové potreby endogénneho rozvoja vidieka prostredníctvom prístupu zdola - nahor„ je priamo z nariadenia a nie je úplne pravdivý. Je potrebné reagovať na situáciu a podmienky na Slovensku.

V opise sa uvádzajú niektoré obmedzenia (napr. minimálny počet obcí), ktoré môžu brániť prirodzenému vzniku menších MAS. V podmienkach oprávnenosti pre MAS sa uvádza vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS. Alokácia a výber MAS by mal závisieť najmä od kvality územnej stratégie a nie len od vzorca.

V dokumente chýba dôležitá oblasť rozširovania širokopásmového internetu na vidieku, resp. jednoznačné zdôvodnenie, že v rámci doplnkovosti medzi programami uvedenú tému plnohodnotne zabezpečí OP Slovensko v rámci Národného plánu širokopásmového pripojenia. Návrh Strategického plánu neuvádza ani intervencie súvisiace s rozvojom inteligentného vidieka vrátane prípravy a realizácie stratégií pre inteligentný vidiek (tzv. Smart Villages).

Dokument nedostatočne reflektuje na problémy v oblasti sociálnej inklúzie a na ňu nadväzujúce sociálne služby na vidieku prepojené na poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane samotného sociálneho poľnohospodárstva.

62. Úprava intervencie - Spolupráca – LEADER - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované.

63. Úprava intervencie - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva - Opis

Do uvedenej intervencie doplniť ukazovateľ R.28 Environmentálna alebo klimatická výkonnosť prostredníctvom vedomostí a inovácie: počet osôb využívajúcich poradenstvo, odbornú prípravu, výmenu vedomostí alebo zúčastňujúcich sa v operačných skupinách európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP), ktoré sú podporované z SPP v súvislosti s environmentálnou alebo klimatickou výkonnosťou. V texte je uvedené „Jednotkové náklady pre vybrané druhy neinvestičných výdavkov: Osobné náklady vo výške 25 €/hod za odbornú prácu v pozícii výskumníka, poradcu". Odporúčame doplniť výdavky aj pre farmára alebo lesníka, prípadne iného aktéra, ktorý sa venuje projektu nad rámec svojich každodenných povinností. Odporúčame uviesť či SR bude podporovať aj zakladanie OS, nakoľko v tomto období sa zakladanie OS nepodporuje. 2-fázová realizácia projektov EIP OS v PRV 2014-2020 nebola správne pochopená a spôsobuje zbytočné predlžovanie hodnotiaceho procesu. V zmysle nariadenia je v prvej fáze možná podpora zakladania OS a v druhej fáze realizácia projektov (vrátane investícií). U nás je 2-fázové

hodnotenie a nie realizácia projektov OS. Prvá fáza je hodnotenie zámeru a druhá fáza je administratívne hodnotenie projektu. Je potrebné sa poučiť z chýb z tohto PRV.

63. Úprava intervencie - Operačné skupiny Európskeho inovačného partnerstva - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované.

64. Úprava intervencie - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania - Opis

V rámci zoznamu výberových kritérií, prostredníctvom ktorých sa vyberú vzdelávacie alebo demonštračné aktivity, je potrebné zohľadniť aj keď bude žiadateľom farmár.

64. Úprava intervencie - Prenos inovácií a poznatkov formou vzdelávania - Odôvodnenie

Neakceptované.

65. Úprava kapitoly 8 – bod 8.1 Modernizácia: AKIS a digitálne technológie - Opis

Z dôvodu nejasných a v minulosti neexistujúcich a neustále sa meniacich kompetencií ohľadom riadenia inovácií, vedy, výskumu a poradenstva (AKIS) na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR je analýza a opis prierezového cieľa veľmi všeobecná a nedostatočne spracovaná. Aj napriek tomu, že čiastkovo obsahuje všetky dôležité prvky systému AKIS, nepôsobí ucelene a neposkytuje jasný obraz, ako jednotlivé časti systému AKIS na Slovensku v súčasnosti fungujú a ako sa bude AKIS v blízkej budúcnosti vyvíjať. Jedným z dôvodov je aj nedostatočné pravidelné monitorovanie predchádzajúceho vývoja implementácie relevantných opatrení a ich vyhodnocovania vlastnými kapacitami. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že Riadiaci orgán nedostatočne využíva vlastné kapacity a technickú pomoc na lepšie nastavenie jednotlivých opatrení. Pod nedostatočnú kvalitu dokumentu sa podpísala aj oneskorená a podcenená príprava budovania AKIS.

V súčasnosti stále nie je jednoznačné, kto je zodpovedný za prípravu a budovanie systému AKIS.

Popis súčasného stavu je pomerne všeobecný. Chýbajú konkrétne a praktické popisy jednotlivých častí AKIS (napr. poradenstvo, celoživotné vzdelávanie, demonštračné aktivity, atď.), ktoré by identifikovali funkčné časti ale aj medzery/problémy v uvedených systémoch, na základe ktorých by sa AKIS mohol budovať resp. zlepšovať. Dokument nedostatočne opisuje súčasné fungujúce časti systému (aj keď fragmentované a bez prepojenia) vrátane dobrých príkladov z praxe, ktoré by mohli slúžiť ako príklad na posilnenie existujúcich funkčných častí systému. (viď pripomienky ku SWOT spracované v predchádzajúcich správach)

Tvorba časti prierezového cieľa postráda diskusiu so širšou odbornou verejnosťou, ktorá by pomohla identifikovať skutočné nedostatky súčasného systému a priniesla by aj alternatívne názory a riešenia na uvedené problémy. Odporúčame poskytnúť hodnotiteľovi záznamy z uskutočnených rokovaní s partnermi rámci pracovnej skupiny pre AKIS.

Dokument nedostatočne využíva skúsenosti z minulých období tzv. „lessons learnt“ na zlepšenie menej funkčných oblastí v oblasti AKIS.

V dokumente absentuje návrh riešenia ako sa uvedené nástroje prepoja, alebo ako ich bude môcť využívať poľnohospodár, resp. aké synergické efekty budú vznikať pre farmárov.

Vítame vybudovanie digitálnej platformy AKIS, ktorú však nepovažujeme za potrebu a ani za intervenciu. Je to dôležitý nástroj na dosiahnutie cieľov AKISu.

V súčasnosti nie je platforma AKIS v dokumentoch dostatočne popísaná (vrátane funkcií, vzájomných vzťahov, časového harmonogramu budovania, atď.). Nepripravenosť digitálnej platformy AKIS a významná závislosť implementácie relevantných intervencií na jej existencii a funkčnosti vytvára vysoké riziko na oneskorenú implementáciu intervencií zameraných na inovácie (EIP, vzdelávanie poradenstvo, atď.). Je nevyhnutné zabezpečiť, aby fungoval AKIS systém aj bez platformy, pričom platforma sa môže postupne paralelne vytvárať.

V rámci AKIS nie je jednoznačne popísané ako bude systém prepojený na medzinárodnú spoluprácu prostredníctvom: SPP siete, projektov programu HORIZONT Európa vrátane zapájania sa do tematických sietí, partnerských projektov (tzv. multi-aktor prístup vrátane cezhraničnej spolupráce operačných skupín),

do projektov na podporu inovatívnych poradenských činností, výmeny skúseností a poznatkov v rámci európskej siete demonštračných fariem, živých laboratórií, inovačných „hubov“ vrátane digitálnych, a iných nástrojov určených priamo pre pôdohospodárstvo.

Digitalizácia

Na Slovensku chýba Stratégia pre digitalizáciu v oblasti pôdohospodárstva, ktorá by výrazne pomohla pri príprave a realizácii SP SPP. Odporúčame začať s jej prípravou čo najskôr, pričom financovaná môže byť z technickej pomoci. Okrem iného, digitalizácia súvisí aj s povinnosťou využívať Farm Sustainability Tool (FaST) v digitálnej aplikácii od roku 2025.

V rámci SWOT analýzy a návrhu SP sa vo viacerých častiach uvádza, že AKIS sa bude budovať na existujúcich funkčných častiach systému (napr. silnou stránkou je fungovanie NSRV) avšak z popisu jasne vyplýva budovanie úplne nového systému na základe Národného kompetenčného centra so štátnymi regionálnymi jednotkami. Je nevyhnutné jasne popísať (aj na základe analýzy SWOT), existujúce funkčné systémy, ich úlohy, zapájanie nových prvkov do systému AKIS a ich vzájomné prepojenie nielen v rámci MPRV SR a jeho organizácií ale najmä smerom k poľnohospodárom, lesníkom ale aj výskumným a akademickým organizáciám, poradcom a neziskovému sektoru.

Z popisu nie je úplne zrejmý ani rozdiel medzi Národným kompetenčným centrom a Inovačno-transferovým centrom vrátane jasných kompetencií, úloh a vzájomného prepojenia. Taktiež odporúčame lepšie popísať ako bude Národné kompetenčné centrum zabezpečovať terénne poradenstvo a manažovať poradcov. V dokumente sa neuvádza úloha Agroinštitútu š.p. v novom období, ktorý je v súčasnosti zodpovedný za registráciu poradcov a ich vzdelávanie.

V niektorých častiach sa prekrývajú aj kompetencie Inovačno-transferového centra s kompetenciami jasne stanovenými nariadením EK pre Národnú Sieť SPP (napr. šírenie povedomia o akciách).

V časti 8.1.4 sa uvádza, že „Projekty vysoko hodnotené v rámci komunitárnych programov LIFE a Horizont Európa nebudú musieť prejsť odborným výberom“.

Upozorňujeme, že by nemalo ísť o projekty ale o žiadateľov. Projekty v rámci HE s najväčšou pravdepodobnosťou nebudú realizovateľné len na úrovni SR (okrem EIC - tam je to úplne v poriadku). Naopak, žiadatelia aktívni a úspešní v EU programoch by mali mať výhodu podpory aj v rámci SP SPP.

V časti 8.1.6 sa uvádza „Stratégia digitálnej transformácie označuje za hrozbu práve prehlbovanie regionálnych rozdielov vo vzťahu k pripravenosti ľudského kapitálu na digitálnu transformáciu“, pričom identifikovanú hrozbu žiadna intervencia jednoznačne nerieši.

V texte sa uvádza, že „Vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi z pohľadu IT zručností žiadateľov v procese podávania žiadostí bude vychádzať z overených skúsenosti z predchádzajúceho obdobia, ...“. Z pohľadu PPA je to významná služba pre žiadateľov avšak nemá vplyv na znižovanie regionálnych rozdielov. Odporúčame zvážiť presunúť do relevantnejšej časti

Ďalej sa konštatuje, že „Cieľom digitalizácie PPA je kompletné digitálne podávanie žiadostí pre celú agendu PPA ...“. Napriek nevyhnutnosti digitalizácie PPA, ktorú hodnotiteľ oceňuje, z dôvodu možnej nedostatočnej pripravenosti takejto digitalizácie to môže spôsobovať komplikácie a zdržania najmä v počiatočných fázach implementácie SP SPP. Odporúčame vsunúť časový a/alebo akčný plán digitalizácie PPA.

V texte sa uvádza, že „Rozdiely budú odbúravané aj zriadením odborno-informačných centier, ku ktorým budú mať prístup všetci (aj potenciálni) žiadatelia“. Z uvedeného nie je zrejmé, či budú vznikať ďalšie centrá alebo budú súčasťou AKISu?

V časti „Zjednodušenie dizajnu intervencií“ sa uvádza zjednodušenie procesu administrovania intervencie LEADER. Vzhľadom na súčasné problémy s implementáciou prístupu LEADER je nevyhnutné popísať ako a kedy sa zavedú konkrétne zjednodušenia pre LEADER s cieľom zabrániť opakovaniu súčasnej situácie.

Čo sa týka „Integrovaných technológií na farme“ v texte sa uvádza, že „pre farmárov sa v súčasnosti zavádza nástroj udržateľnosti poľnohospodárskeho podniku pre živiny FaST“. Odporúčame uviesť časový harmonogram zavádzania systému FaST a odkedy bude systém plne funkčný pre farmárov.

65. Úprava kapitoly 8 – bod 8.1 Modernizácia: AKIS a digitálne technológie - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované, vyžaduje si ďalšiu diskusiu.

66. Úprava potreby 4.7 - Opis

Potreba 4.7 Zvyšovanie vodozádržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine: problémové je prepojenie medzi Opisom súčasnej situácie a SWOT analýzou, nebola definovaná žiadna slabá stránka, ktorá by sa týkala problematiky zadržiavania vody v lesoch. V opise nie sú uvedené informácie o vodozádržnej funkcie v lesoch.

66. Úprava potreby 4.7 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie.

67. Lepšie zdôvodnenie pre potrebu 5.2 - Opis

Potreba 5.2: Zabránenie rizika prieniku pesticídov do vody, vypracovanie systému minimalizácie vstupov chemických prípravkov do poľnohospodárskej produkcie: chýba nadväznosť na opis súčasného stavu, chýbajú údaje o obsahu pesticídov v podzemnej a povrchovej vode v analýze SWOT, z ktorých by sa dalo lepšie odvodiť potrebu 5.2

67. Lepšie zdôvodnenie pre potrebu 5.2 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

68. Stanovenie cieľových hodnôt pre R.10, R.11 a R.35 - Opis

Cieľové hodnoty a čiastkové ciele pre výsledkové ukazovatele R.10 a R.11 nie sú v SP stanovené.

68. Stanovenie cieľových hodnôt pre R.10, R.11 a R.35 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

69. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.9 - Opis

Príspevok k R.9 nie je za sektorové intervencie kvantifikovaný v SP.

69. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.9 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

7. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 8 - Opis

V dokumente chýbajú dôležité oblasti ako širokopásmový internet a s tým súvisiaci inteligentný vidiek vrátane prípravy a realizácie stratégií pre inteligentný vidiek (tzv. Smart Villages): Dokument úplne postráda aj oblasť sociálnej inklúzie a na ňu nadväzujúce sociálne služby na vidieku prepojené na poľnohospodárstvo a lesníctvo vrátane samotného sociálneho poľnohospodárstva.

Na Slovensku stále chýba stratégia na rozvoj biohospodárstva, ktorá by významne pomohla pri nastavovaní uvedenej intervencie. Odporúčame v maximálnej miere využiť informácie a skúsenosti z projektu BIOEAST-up, ktorý sa realizuje od roku 2019 a ktorého je MPRV SR členom konzorcia.

Najväčším rizikom intervencie LEADER pre nové programové obdobie je jeho príprava a implementácia na základe skúsenosti s komplikovaným nastavovaním a realizáciou programu LEADER v súčasnom období. Je nevyhnutné jasne zdôvodniť ako bude systém fungovať, ako sa systém zjednoduší, a čo sa zmení, aby neprišlo k podobnej situácii ako je v súčasnosti. V rámci Intervenčnej stratégie sa vôbec nespomína miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD). Odporúčame uviesť, či sa s CLLD v novom období počíta, ako, prípadne zdôvodniť prečo nie.

7. Úprava intervenčnej stratégie pre ŠC 8 - Odôvodnenie

Odporúčania nie sú zapracované okrem sociálnej inklúzie, ktorá je čiastočne zapracovaná.

70. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.16, R.17, R.26 - Opis

K ŠC 4 prispejú aj sektorové intervencie v sektore ovocia a zelenina, zemiakov a mlieka. Intervencie by mali prispieť k výsledkovému ukazovateľu R.16 a R.26, príspevky nie sú kvantifikované. K ŠC 5 prispejú aj sektorové intervencie v sektore ovocie a zelenina, vinohradov. Intervencie by mali prispieť k výsledkovému ukazovateľu R.17, príspevky nie sú kvantifikované.

70. Kvantifikácia očakávaných príspevkov sektorových intervencií k cieľovej hodnote R.16, R.17, R.26 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

71. Doplnenie sektorových intervencií do intervenčnej stratégie pre ŠC 4, ŠC 5 a ŠC 9 - Opis

V intervenčnej stratégie ŠC 4 v kapitole 2 nie sú zahrnuté vybrané sektorové intervencie v sektore ovocia a zelenina, zemiakov a mlieka. V intervenčnej stratégie ŠC 5 v kapitole 2 nie sú uvedené sektorové intervencie v sektore ovocie a zelenina, vinohradov. V intervenčnej stratégie ŠC 9 v kapitole 2 nie sú uvedené v sektore ovocie a zelenina, včelárstva, mlieka.

71. Doplnenie sektorových intervencií do intervenčnej stratégie pre ŠC 4, ŠC 5 a ŠC 9 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

72. Doplnenie národných cieľových hodnôt pre ciele Európskej zelenej dohody - Opis

V opise zatiaľ absentujú národné cieľové hodnoty na dopadovej úrovni vo vzťahu k spotrebe pesticídov, straty živín, rozsahu ekologického poľnohospodárstva a krajinných prvkov. Z toho dôvodu nie je možné zhodnotiť vzťah medzi programovanou vyššou ambíciou SP SPP a plánovanými národnými cieľovými hodnotami pre ciele Zelenej dohody.

72. Doplnenie národných cieľových hodnôt pre ciele Európskej zelenej dohody - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

73. Zlepšiť odôvodnenie potrieb - Opis

Väčšina cieľových hodnôt výsledkových ukazovateľov je opodstatnená vzhľadom na identifikované potreby, ktoré sú prepojené na jednotlivé výsledkové ukazovatele. Na druhej strane je potrebné uviesť, že zdôvodnenia potrieb sú vo viacerých prípadoch skôr opisom plánovaných intervencií, než skutočným zdôvodnením. Odporúčame zlepšiť viaceré odôvodnenia potrieb aby boli cieľové hodnoty výsledkových ukazovateľom lepšie zdôvodniteľné. Nedostatočné odôvodnenie cieľových hodnôt od identifikovaných potrieb bol zaznamenaný pre výsledkové ukazovatele R.1, R.2, R.16, R.24, R.34. Okrem toho boli identifikované nasledovné výsledkové ukazovatele, ktoré nie je možné prepojiť na identifikované potreby SP: R.20, R.23, R.25, R.26, R.28, R.37.

73. Zlepšiť odôvodnenie potrieb - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - Odôvodnenie k R.34 je doplnené v oddiele 2.1.8.

74. Kauzálny vzťah od vstupov, výstupov až po cieľové hodnoty výsledkov - Opis

Cieľové hodnoty výsledkových ukazovateľov boli vypočítané z očakávaných vstupov a výstupov, preto existuje priamy kauzálny vzťah medzivstupmi, výstupmi a cieľovými hodnotami. Pre prevažnú väčšinu výsledkových ukazovateľov nie sú uvedené v kapitole 2 SP informácie o očakávaných príspevkoch programovaných intervencií k jednotlivým výsledkovým ukazovateľom. Výpočet nie je zdôvodnený,

chýbajú informácie pre verifikáciu. Poskytnuté odôvodnenie cieľových hodnôt nezohľadňuje kritické faktory a musí byť v súlade s Identifikáciou potrieb. Z toho dôvodu odporúčame doplniť tieto informácie.

74. Kauzálny vzťah od vstupov, výstupov až po cieľové hodnoty výsledkov - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

75. Doplniť R.23, R.28, R.35 a R.37 do intervenčnej stratégie SP - Opis

Výsledkové ukazovatele R.23, R.28, R.35 a R.37 boli použité v opise intervencií, ale neboli zahrnuté do opisu intervenčnej stratégie SP v kapitole 2.

75. Doplniť R.23, R.28, R.35 a R.37 do intervenčnej stratégie SP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - Ukazovateľ. R.23 a jeho hodnoty boli doplnené do príslušného bodu kapitoly 2.

76. Prehodnotenie prioritizácie potrieb - Opis

Z pohľadu riešenia potrieb bol identifikovaný nesúlad medzi alokáciami rozpočtových prostriedkov a prioritizovanými potrebami. Alokácia rozpočtových zdrojov na každú intervenciu je kvalitatívne stručne zdôvodnená v intervenčnej stratégii ale nie je úplne v súlade s prioritizáciou potrieb. Najvýraznejší rozpor medzi prioritizáciou a alokáciou zdrojov je u potrieb 3.1 (80 mil. €), 6.1 (133 mil. €), 6.3 (575 mil. €) a 8.1 (150 mil. €), ktoré boli označené za potreby so strednou významnosťou ale z pohľadu alokácií finančných prostriedkoch ide o dôležitejšie potreby. Opačný nesúlad existuje medzi potrebami s vysokou relevanciou a ich príslušnými alokáciami 3.2 (25 mil. €), 4.4 (19 mil. €), 4.5 (25 mil. €), 4.7 (7 mil. €), 9.3 (0,27 mil. €). Vyššie alokácie pre uvedené potreby so strednou významnosťou považuje hodnotiteľ za správe, pretože vyplývajú zo SWOT (napr. potreby 6.1 a 6.3 sú naviazané na PAF). Takisto nižšie alokácie na uvedené potreby s vysokou významnosťou vyplývajú zo SWOT. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné prehodnotiť prioritizáciu indentifikovaných potrieb aby lepšie zohľadnila súčasný stav popisovaný v analýze SWOT.

76. Prehodnotenie prioritizácie potrieb - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

77. Doplnenie odôvodnenia alokácií rozpočtových prostriedkov pre ŠC o analýzu rizika navrhovaných intervencií - Opis

Opodstatnenie ako boli rozpočtové prostriedky pridelené na plánované intervencie je vysvetlené v rámci každého špecifického cieľa SPP. Zohľadnené boli rôzne typy sektorov, územia a príjemcov. Úloha posilnenej kondicionality sa zohľadnila pri návrhu intervencií a ich pridelení finančných prostriedkov. V SP nie je uvedená analýza rizika implementácie navrhovaných intervencií (dopyt, absorpčná kapacita, dokončenie projektov atď.).

77. Doplnenie odôvodnenia alokácií rozpočtových prostriedkov pre ŠC o analýzu rizika navrhovaných intervencií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

78. Úprava vybraných čiastkových cieľov – R.14, R.19, R.24, R.29, R.31, R.43, R.44 - Opis

Pre väčšinu čiastkových cieľov výsledkových ukazovateľov nebola použitá tzv. nábehová krivka, t.j. vychádza sa z predpokladu, že o plánované operácie bude 100 % záujem už v prvom roku implementácie SP. Ide najmä o výsledkové ukazovatele, ktoré vyjadrujú podiel využívanej poľnohospodárskej plochy (UAA) v rámci podporovaných záväzkov, ako napr. R.14, R. 19, R.24, R.29, R.31, alebo podiel DJ - R.43, R.44. Na základe skúseností z minulého programovacieho obdobia je možné predpokladať postupné zvyšovanie záujmu žiadateľov v intervenciách ako AEKO – šetrné hospodárenie na pôde, AEKO –

Precízne hnojenie na ornej pôde, Zlepšenie životných podmienok zvierat a Celofarmová eko-schéma. Z uvedeného dôvodu navrhujeme upraviť hodnoty čiastkových cieľov, aby reflektovali na postupný očakávaný nábeh čerpania v rámci relevantných intervencií.

78. Úprava vybraných čiastkových cieľov – R.14, R.19, R.24, R.29, R.31, R.43, R.44 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie.

- Intervencie 70.04 Ekologické poľnohospodárstvo, 70. 05 AEKO –precízne hnojenie orných pôd a 70.08 AEKO – zatrávňovanie ornej pôdy a ich čiastkové ciele boli upravené podľa požiadavky Ex-ante hodnotiteľa.
- Pre celofarmovú eko-schému sa nestanovuje nábehová krivka vzhľadom na charakter intervencie.

79. Doplnenie zdôvodnenie hodnôt čiastkových cieľov do kapitoly 2 SP - Opis

Jednotlivé hodnoty čiastkových cieľov nie sú v SP zdôvodnené, zdôvodnenia je potrebné doplniť do kapitoly 2 – Výber ukazovateľov výsledku – Odôvodnenie cieľov a čiastkových cieľov. Zo sumárnej tabuľky v bode 2.1.1.57 vyplýva, že pri kvantifikácii cieľových hodnôt pre projektové typy výsledkových ukazovateľov (R.1, R.2, R.9, R.18) boli zohľadnené skúsenosti z minulého obdobia, alokácia prostriedkov pre projektové opatrenia v rámci prechodného obdobia, administratívna kapacita PPA. Na druhej strane je potrebné i na základe skúseností z implementácie opatrení M1 a M2 venovať zvýšenú pozornosť na zrýchlenie implementácie intervencií, ktoré prispievajú k výsledkovým ukazovateľom R.1 a R.2. Ich hodnoty sú pre prvé roky nulové.

79. Doplnenie zdôvodnenie hodnôt čiastkových cieľov do kapitoly 2 SP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

8. Úprava intervencie „Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov vo výmerách do 500 ha a podpora podnikania v lesnom hospodárstve“ - Opis

Intervenciu možno charakterizovať ako vhodnú pre podporu udržateľnosti malých a stredných podnikateľských subjektov v lesnom hospodárstve a pre miestny rozvoj.

Pri tejto intervencii platia podobné pripomienky ako pri intervencii PBHL. V intervencii sa kombinujú operácie vyžadujúce neproduktívne investície (podpora obhospodarovania lesa) s operáciami, ktoré predstavujú investície produktívne (lesné cesty, technika a technológie), čo je potrebné rozlišovať. Preto túto intervenciu odporúčame rozdeliť na dve samostatné intervencie s ohľadom na finančné alokácie, ktoré sa v nej použijú.

8. Úprava intervencie „Zlepšenie postupov obhospodarovania lesov vo výmerách do 500 ha a podpora podnikania v lesnom hospodárstve“ - Odôvodnenie

Odporúčanie bolo akceptované a zapracované.

80. Doplniť informácie do bodu 2.3.3 SP - Opis

V SP chýbajú informácie v rámci bodu 2.3.3 „Súlad s cieľmi Únie na rok 2030 stanovenými v stratégii „Z farmy na stôl“ a „Biodiverzita EÚ do roku 2030“ a príspevok k nim“, ktoré je potrebné doplniť. Čiastkové ciele pre výsledkové ukazovatele súvisiace so špecifickými cieľmi v oblasti životného prostredia a klímy musia zohľadňovať environmentálnu a klimatickú architektúru SP a už stanovené dlhodobé národné ciele, ako sú stanovené v nástrojoch uvedených v prílohe XIII nariadenia EÚ o SP SPP (viď. odpoveď na HO 2.2).

80. Doplniť informácie do bodu 2.3.3 SP - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

81. Pripomienka k strategickému riadeniu ŠC 8 - Opis

V oblasti rozvoja vidieka sa strategický plán neopiera o žiaden národný strategický dokument. Z pohľadu tvorby politiky rozvoja vidieka absentuje na MPRV SR kompetentné oddelenie/odbor, ktorý by sa komplexne venoval politike rozvoja vidieka. Odporúčame vytvoriť nový resp. posilniť relevantný existujúci odbor/oddelenie v oblasti rozvoja vidieka a následne ho doplniť o relevantných odborníkov.

81. Pripomienka k strategickému riadeniu ŠC 8 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

82. Odporúčanie k zavedeniu participatívneho prístupu - Opis

Odporúčame na ministerstve vytvoriť systém tvorby stratégií v spolupráci s odbornou verejnosťou. Zároveň je nevyhnutné vyškoliť pracovníkov zodpovedných za riadenie politík v oblasti zapájania verejnosti do rozhodovacích procesov participatívnym spôsobom.

82. Odporúčanie k zavedeniu participatívneho prístupu - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

83. Posilnenie tvorby malých pracovných skupín - Opis

Odporúčame využívanie menších tematických pracovných skupín so zapojením odbornej verejnosti riadených facilitátorom alebo integrátorom pre rôzne oblasti ako napr. životné prostredie a klíma (špecifické ciele 4 až 6), lesy, AKIS, rozvoj vidieka, podpora generačnej výmeny, atď.

83. Posilnenie tvorby malých pracovných skupín - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

84. Využívanie externých zdrojov informácií - Opis

Odporúčame zlepšiť prístup k relevantným údajom a informáciám (napr. z iných rezortov) ale aj k podporným štúdiám, analýzam a stratégiám, ktoré exaktne podporia proces tvorby SP.

84. Využívanie externých zdrojov informácií - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - vzaté na vedomie.

85. Prierezový cieľ – koherencia s Horizont Európa - Opis

V oblasti vonkajšej koherencieje potrebné doplniť synergie medzi prierezovým cieľom a programom Horizont Európa, komplementaritu medzi OP Slovensko a SP v oblasti prístupu k širokopásmovému internetu vo vidieckych oblastiach, územnému rozvoju a sociálnej inklúzii vrátane marginalizovaných rómskych komunít a biohospodárstvo a obehové hospodárstvo.

85. Prierezový cieľ – koherencia s Horizont Európa - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

86. Koordinácia a zjednodušovanie - Opis

Odporúčame zaviesť systém plánovania celého programového a projektového cyklu s ohľadom na interné kapacity, finančné zdroje, potreby žiadateľov a v neposlednom rade na časový horizont. Zároveň odporúčame zapojiť odbornú verejnosť do prípravy výziev a zlepšiť komunikáciu so žiadateľmi prostredníctvom Siete SPP.

Je nevyhnutné, zlepšiť vzájomnú spoluprácu, koordináciu a komunikáciu medzi RO, PPA a inými účastníkmi tvorby programu (napr. jednotlivé sekcie v rámci MPRV SR, NPPC, atď.) s cieľom zrýchlenia,

zjednodušenia a celkového zlepšenia tvorby ale aj implementácie programu.

Taktiež odporúčame sa zamyslieť nad zmenou filozofie prístupu PPA k žiadateľom. Nakoľko život projektov, nie je možné vtesnať len do zákonov a usmernení, je potrebné po kvalitnej príprave výzvy a po transparentnom a objektívnom výbere najkvalitnejších projektov, zabezpečiť dostatočnú flexibilitu a podporu schválených projektov pri samotnej realizácii, na strane projektových manažérov PPA. Výsledkovo-orientovaná politika znamená sa zamerať na výsledok projektu a nie konkrétnu nákladovú položku. Dôležitý je výsledok a dopad projektu, ktorý pomáha pri rozvoji vidieka prostredníctvom vytvárania pracovných príležitostí, budovaní infraštruktúry a teda zlepšovaní kvality života, ale aj vytváraním pridanej hodnoty miestnych poľnohospodárskych produktov, ktoré zabezpečujú lepšie zdravie občanom a celej spoločnosti.

86. Koordinácia a zjednodušovanie - Odôvodnenie

V štádiu riešenia

87. Noví podnikatelia - Opis

SWOT by mala analyzovať aj ostatné skupiny vidieckeho podnikania a uviesť či sa bude venovať aj podpore nových poľnohospodárov, diverzifikácii poľnohospodárov na nepoľnohospodárske činnosti a zakladaniu podnikov s nepoľnohospodárskymi činnosťami. V prípade, ak sa Strategický plán nebude venovať niektorým oblastiam, je potrebné to zdôvodniť. Naopak, ak sa Strategický plán bude venovať niektorým z uvedených oblastí v rámci iného špecifického cieľa je potrebné to uviesť. Z intervenčnej stratégie v rámci ŠC 8 (časť LEADER) vyplýva podpora diverzifikácie príjmov poľnohospodárskych domácností na nepoľnohospodárske činnosti a podpora pri zakladaní podnikov s nepoľnohospodárskymi činnosťami vo vidieckych oblastiach. Uvedené skutočnosti je potrebné zosúladiť.

87. Noví podnikatelia - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

88. ŠC 7 - Prístup k pôde - Opis

Lepší popis fungovania mechanizmu prenájmu a predaja pôdy mladým farmárom v rámci SPF, a jeho reálne využitie v tomto období by mohlo mať veľmi významný vplyv na naplnenie uvedeného cieľa z pohľadu prístupu mladých k pôde.

88. ŠC 7 - Prístup k pôde - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

89. Odborné vzdelávanie mladých - Opis

V SWOT analýze absentujú a nie sú využité skúsenosti z minulých období PRV, vrátane ich hodnotení, pričom ide najmä o aktivity v oblasti vzdelávania mladých farmárov, ktoré môžu byť pomerne významnou a silnou stránkou ŠC 7.

Súčasné PRV a skúsenosti z jeho implementácie je možné využiť aj na vyhodnotenie vzdelávania mladých farmárov, ktoré bolo pomerne významne podporené. Výsledky z výziev, hodnotiaceho procesu, ale aj samotnej implementácie vzdelávacích projektov sú vynikajúcim zdrojom informácií na identifikáciu silných a slabých stránok a ich posilňovanie resp. odstraňovanie.

89. Odborné vzdelávanie mladých - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

9. Úprava intervencie „Zlepšenie životných podmienok zvierat“ - Opis

Zlepšenie podmienok ustajnenia mladého HD

Väčšina býkov nad 6 mesiacov je chovaných v maštaliach s výbehom. Výbeh nie je zahrnutý do metodiky prepočtu zväčšenia ustajňovacieho priestoru minimálne o 15% plochy priestoru. Chýba podmienka pre obmedzenie veľkosti skupiny (napr. do 30 ks) ako aj hmotnostnej homogénnosti (niektoré býky po skončení pastevnej sezóny môžu mať 8 – 9 mesiacov a tým vyššiu hmotnosť). Nie všetky maštale majú plochu ležoviska a kŕmne miesto.

Používanie natívneho mlieka vo výžive teliat

Spotreba mlieka teľatami 10-12 l je veľmi vysoká. V chove sa začína od 4 l a dosahuje max. 8 l. Všetky mliečne plemená sú v režime stimulácie vývinu predžalúdkov, používajú sa kŕmne zmesi (šrot), ktoré majú lepšiu štruktúru potrebnú na stimuláciu tvorby predžalúdkov. Mliečny výkrm od 15. do 56. dňa života je zakázaný, resp. iba na výnimky. Výpočty sadzieb sú rozporné, mliečnej kŕmnej dávky sa vyrobí viac než 7 l, až 10 l. Rozdiel bude menší.

Pastevný chov hovädzieho dobytka

Je potrebné citovať „Viaceré vedecké štúdie hovoria o tom, že v mlieku pasúcich sa dojníc je vyšší obsah zdraviu človeka prospešných látok“. Z našej vedomosti ide o malý rozdiel v gramoch napr. v množstve mastných kyselín. Z pohľadu zdravia dojníc nemá uvedená operácia zmysel. Ako je uvedené v texte, pasené dojnice žijú kratšie. Pasením sa vytvára negatívny vplyv na dĺžku života dojníc. Pastevný spôsob chovu zvierat prispieva skôr k ŠC 6 – biodiverzita.

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Podmienka „Do operácie môžu vstúpiť len žiadatelia s prasiatkami, ktoré pochádzajú z chovu v ktorom sa realizuje „Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení“ a/alebo boli zahrnuté do operácie v PRV 2014-20 „Zlepšenie životných podmienok prasníc a prasiatok po narodení“ podľa § 39 písm. c) nariadenia vlády SR č. 75/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov“ nesúvisí s danou operáciou a je ju možné považovať za diskriminačnú.

Výkrm hydiny

Vo výpočte sadzieb sa vychádza z baseline 33 kg/m2 zaťaženia podlahovej plochy. Nariadenie vlády SR č. 275/2010 stanovuje možnosť zaťaženia podlahovej plochy od 33 až 42 kg. Väčšina chovov dosahuje zaťaženie 35 – 39 kg/m2. Uvedený stav by sa mal zohľadniť pri výpočte sadzieb.

Používanie probiotík v prevencii chorôb ošípaných

Podľa našich vedomostí neexistuje štúdia, ktorá potvrdzuje štatisticky preukázateľné účinky probiotík v chove ošípaných. V rámci SPU boli realizované viaceré výskumy od r. 1998, v žiadnom nebol dokázaný štatisticky preukazný vplyv na chov zvierat. Ide o vysoké náklady s nízkym účinkom, efektívnosť je veľmi nízka. Probiotiká neprispeli ani k náhrade antibiotík.

9. Úprava intervencie „Zlepšenie životných podmienok zvierat“ - Odôvodnenie

Odporúčania boli z časti akceptované a zapracované. Odporúčania, ktoré sa týkalo zdravia pasúcich sa dojníc sa neakceptovalo. Návrh legislatívy považuje prístup k vonkajšiemu prostrediu a k pastve za jednu z oblastí, ktoré prispievajú k AW. Pastva je doplnená oproti predošlej legislatíve k oblastiam AW a patrí k cieľu 9 aj napriek prínosom k iným cieľom. Odporúčanie pre operáciu - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných nie je akceptované. Návrh legislatívy požaduje sprísnené štandardy výrobných metód v najmenej dvoch z určených oblastí. Podmienka zabezpečuje, že výkrmové ošípané majú zlepšené podmienky v oblasti zvýšených priestorových nárokov a zároveň v oblasti neskorý odstav.

90. Komunikácia s aktérmi rozvoja vidieka - Opis

Pri tvorbe SWOT v oblasti rozvoja vidieka chýbala komunikácia a diskusia s vidieckymi aktérmi (okrem MAS). Zároveň sa nedostatočne využívajú externé zdroje informácií ako štúdie, analýzy vrátane diplomových a dizertačných prác, účasť na relevantných konferenciách, správy z rôznych aj medzinárodných projektov, ktorých sa zástupcovia vidieka zúčastňujú. Práve užšia spolupráca a komunikácia s verejnosťou, by prispela k vyššej kvalite a pridanej hodnote SP. Na MPRV resp. VÚEPP chýba prehľad o takýchto aktivitách a udalostiach. Riešením pre tento problém by v budúcnosti mal byť práve AKIS.

90. Komunikácia s aktérmi rozvoja vidieka - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

91. Podnikateľské prostredie na vidieku - Opis

SWOT nemá dostatočne spracovanú oblasť rozvoja podnikateľských aktivít na vidieku s orientáciou na zamestnanosť, vyššiu pridanú hodnotu prostredníctvom inovácií, podpory biohospodárstva, inteligentných riešení a silnej korelácie na oblasť AKIS. SWOT neobsahuje popis oblasti Inteligentného vidieka. Odporúčame dopracovať resp. zdôvodniť.

91. Podnikateľské prostredie na vidieku - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

92. Regionálny rozmer ŠC 8 - Opis

SWOT analýza nenaznačuje žiadne, regionálne-špecifické, silné, slabé stránky alebo príležitosti či riziká. SWOT taktiež nevyvodila využiteľné závery s ohľadom na najmenej rozvinuté okresy. Odporúčame sa vyjadriť k uvedeným témam.

92. Regionálny rozmer ŠC 8 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

93. Prehodnotenie potrieb ŠC 8 - Opis

Odporúčame zvážiť prehodnotiť a upraviť potreby: napr. i) oddeliť podporu malých a stredných podnikateľov na vidieku od posilnenia verejnej infraštruktúry a služieb, ii) vytvoriť samostatnú potrebu na zabezpečenie infraštruktúry, iii) produktívnu časť investícii (v rámci potrieb 8.3 a 8.4) navrhujeme pridať k podnikateľským aktivitám na vidieku, a iv) neproduktívne investície odporúčame zahrnúť do samostatnej potreby.

93. Prehodnotenie potrieb ŠC 8 - Odôvodnenie

Doplnené odporúčanie

94. Biele miesta - internet - Opis

Odporúčame jednoznačne zdôvodniť kompetencie a príspevok SP SPP k pokrytiu bielych miest širokopásmovým internetom.

94. Biele miesta - internet - Odôvodnenie

Doplnené odporúčanie

95. Inteligentný vidiek - Opis

SP nepočíta s podporou prípravy a realizácie stratégií pre inteligentný vidiek (tzv. Smart Villages) a tak nezahŕňa ukazovateľ R.40 Inteligentnú transformáciu vidieckej ekonomiky. Hodnotiteľ odporúča zvážiť zaradenie podpory inteligentného vidieka, aspoň ako pilotnú aktivitu v rámci intervencie LEADER.

95. Inteligentný vidiek - Odôvodnenie

Nové odporúčanie - Čiastočne akceptované. Doplnené v Priorite 3 smart riešenia v nadväznosti na prístup ku kvalitným verejným službám a kvalitnej infraštruktúre s cieľom rozvoja inteligentného vidieka.

96. Vnútorná koherencia - biohospodárstvo - Opis

V oblasti biohospodárstva odporúčame operácie zamerané na OZE z biomasy nechať zaradené v ŠC 4,

a zo ŠC 8 podporovať ostatné operácie. Tým bude vytvorená vnútorná koherencia v oblasti biohospodárstva. V tejto oblasti odporúčame zosúladenie čiastkového dosahovania ukazovateľa R.39 prostredníctvom viacerých intervencií a okrem toho je potrebné počty zosúladiť aj s celkovou tabuľkou cieľových ukazovateľov. S ohľadom na definície odporúčame v celom strategickom pláne používať pojem biohospodárstvo, čo nastaví demarkačnú líniu medzi jednotlivými relevantnými programami pričom komplementarity a synergie bude potrebné hľadať iba a oblasti obehového biohospodárstva. V rámci oprávnených oblastí biohospodárstva odporúčame zvážiť návrhy hodnotiteľa. Z pohľadu priemernej výšky na investíciu (400 000 eur) chýba východzia analýza alebo zdôvodnenie pre stanovenie takejto hodnoty. V zmysle finančnej tabuľky sa očakáva podpora biohospodárstva až v roku 2027. Odporúčame zaradiť ich financovanie najneskôr v roku 2025.

96. Vnútorná koherencia - biohospodárstvo - Odôvodnenie

Nové resp. doplnené odporúčania

97. Udržateľné lesníctvo – ŠC 8 - Opis

Odporúčame zosúladiť potreby a základnú filozofiu intervenčnej stratégie (ŠC 4, 6 a 8) a následne upraviť aj ostatné časti intervenčnej stratégie. V časti oprávnenosť investícií v rámci udržateľného lesníctva odporúčame zvážiť vypustenie lesnej infraštruktúry (výstavba, rekonštrukcia lesnej dopravnej siete) a financovanie z národných resp. súkromných zdrojov.

97. Udržateľné lesníctvo – ŠC 8 - Odôvodnenie

Nové odporúčanie

98. LEADER - Opis

V oblasti LEADER, odporúčame v rámci intervenčnej stratégie doplniť ako relevantnú aj potrebu 8.1. Zároveň ju odporúčame rozdeliť na 2 potreby: podnikateľské aktivity na vidieku a infraštruktúra a služby. Obe potreby korešpondujú aj s očakávanými ukazovateľmi R.37 a R.41.

98. LEADER - Odôvodnenie

Doplnené odporúčanie

99. Výpočet finančnej alokácie pre MAS - Opis

V podmienkach oprávnenosti pre MAS sa uvádza vzorec na výpočet finančnej alokácie pre príslušnú MAS. Alokácia a výber MAS by mal závisieť najmä od kvality územnej stratégie a nie len od „vzorca“. Odporúčame zdôvodniť ako bude výber prebiehať vrátane alokovania zdrojov v závislosti od reálnych potrieb daného územia.

99. Výpočet finančnej alokácie pre MAS - Odôvodnenie

Čiastočne akceptované a zdôvodnené

3. Správa o ex ante hodnotení

Pozri priložené dokumenty

4. Správa o strategickom environmentálnom hodnotení

Pozri priložené dokumenty

Príloha II o analýze SWOT

Pozri priložené dokumenty

Príloha III o konzultácii s partnermi

Pozri priložené dokumenty

Príloha IV o osobitnej platbe na bavlnu (ak je to relevantné)

Príloha V o dodatočnom národnom financovaní v rámci rozsahu pôsobnosti strategického plánu SPP

Základ	Intervencia	Rozpočet	vyšší počet prijímateľov	vyššia intenzita pomoci	poskytovanie financovania na určité operácie v rámci intervencie	Dodatočné informácie

Odhadovaná ročná suma vnútroštátnej finančnej pomoci v sektore ovocia a zeleniny podľa príslušného regiónu a celková suma pre členský štát

2023	2024	2025	2026	2027
20 000,00	30 000,00	40 000,00	50 000,00	60 000,00

Vnútroštátna pomoc sa poskytuje regiónu Východ.
celková suma pre členský štát: 200 000,- EUR

Príloha VI o prechodnej vnútroštátnej pomoci (ak je to relevantné)

a) ročné finančné krytie pre jednotlivé sektory za každý sektor, ktorému sa poskytla prechodná vnútroštátna pomoc

Sektor	Finančné krytie pre jednotlivé sektory, v EUR				
	2023	2024	2025	2026	2027
Platba na plochu	29 278 000,00	26 350 000,00	23 422 000,00	20 494 000,00	17 567 000,00
Chmeľ	43 000,00	38 000,00	34 000,00	30 000,00	25 000,00
Platba na zvieratá	21 104 000,00	18 994 000,00	16 883 000,00	14 773 000,00	12 662 000,00
Kravy bez trhovej produkcie	1 970 000,00	1 773 000,00	1 576 000,00	1 379 000,00	1 182 000,00
Ovce a kozy	2 086 000,00	1 877 000,00	1 669 000,00	1 460 000,00	1 251 000,00

b) ak je to relevantné, maximálnu jednotkovú mieru podpory pre každý rok príslušného obdobia

Sektor	Maximálna jednotková miera podpory, v %				
	2023	2024	2025	2026	2027
Platba na plochu					
Chmeľ					
Platba na zvieratá					
Kravy bez trhovej produkcie	140,00	140,00	140,00	140,00	140,00
Ovce a kozy	91,00	91,00	91,00	91,00	91,00

c) ak je to relevantné, informácie týkajúce sa referenčného obdobia upraveného v súlade s článkom 147 ods. 2 druhým pododsekom

Sektor	informácie týkajúce sa upraveného referenčného obdobia
Platba na plochu	Bez zmeny referenčného obdobia.
Chmeľ	Referenčné obdobie 31. decembra 2006 bolo nahradené 31. decembrom 2018. Finančná obálka bude rozdelená na počet ha. Platba na chmeľ je poskytovaná na plochu chmeľnice k 31. decembru 2018. **Podmienky platby:** Platba na chmeľ sa poskytne na hektár chmeľnice registrovanej v registri pôdnych

	blokov k 31. decembru 2018, ak má výmeru najmenej 0,3 hektára.
Platba na zvieratá	Referenčné obdobie 31. marca 2007 bolo nahradené 31. marcom 2018. Finančná obálka bude rozdelená na počet DJ vypočítaný pomocou zvierat registrovaných v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat alebo v prípade mlieka na počet DJ vypočítaných na základe individuálnej kvóty. V odviazaných sektoroch je nastavená sadzba za DJ = finančná obálka pre odviazané sektory / počet VDJ na základe stavu 31.3.2018. **Tieto kategórie sú odviazané:** • Teľatá (do 6 mesiacov) = 0,2 VDJ na hlavu na základe stavu k 31.3.2018 • Dobytok (od 6 do 24 mesiacov) = 0,6 VDJ na hlavu na základe stavu k 31.3.2018 • Ostatný dobytok starší ako 24 mesiacov (okrem dojníc a kráv bez trhovej produkcie) = 1,0 VDJ na hlavu na základe stavu k 31.3.2018 • Mlieko = 0, 1998 VDJ za tonu individuálnej kvóty na mlieko, ak poľnohospodár mal kravy plemena na mlieko a mliečne výrobky na hlavu na základe stavu k 31.3.2018 • Ovce a kozy = 0,15 VDJ na hlavu na základe stavu k 31.3.2018* • (100% -91 EUR viazania *) **Podmienky platby**: • platba bude poskytnutá najmenej na 1 DJ, • všetky zvieratá, ktoré majú byť zahrnuté do platby, musia byť registrované v Centrálnom registri hospodárskych zvierat, • v prípade zvierat, ktoré sú podporované prostredníctvom odviazanej časti, musia byť zaregistrované k dátumu rozhodujúcemu pre stanovenie výšky podpory, • v prípade mlieka je počet DJ len teoretický a vypočíta sa z kvóty mlieka vrátane prevodov uskutočnených počas predchádzajúceho kvótového roka.
Kravy bez trhovej produkcie	Referenčné obdobie 31. marca 2007 bolo nahradené 31. marcom 2018. Finančná obálka bude rozdelená na počet DJ vypočítaný pomocou zvierat registrovaných v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat alebo v prípade mlieka na počet DJ vypočítaných na základe individuálnej kvóty. **Podmienky pre viazanú časť:**

	Kravy bez trhovej produkcie mlieka - viazaná časť: • počet zvierat (len dojčiace kravy, nie jalovice) je oprávnený len v prípade, že je dodržané retenčné obdobie (2 mesiace od podania žiadosti), • počet zvierat je deklarovaný na základe stavu v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat ku dňu podania žiadosti, • dojčiace kravy môžu byť počas tohto retenčného obdobia nahradené inými dojčiacimi kravami, • na viazanú zložku sú oprávnené len tie zvieratá, pri ktorých sa dodržiava nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, • platba sa poskytne najviac na počet zvierat stanovený v čl. 112 nariadenia (ES) č. 73/2009, ak deklarovaný počet zvierat prekročí strop, deklarovaný počet zvierat sa lineárne zníži.
Ovce a kozy	Referenčné obdobie 31. marca 2007 bolo nahradené 31. marcom 2018. Finančná obálka bude rozdelená na počet DJ vypočítaný pomocou zvierat registrovaných v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat alebo v prípade mlieka na počet DJ vypočítaných na základe individuálnej kvóty. **Podmienky pre viazanú časť:** Ovce a kozy – viazaná časť • počet zvierat (v súlade s čl. 100 nariadenia (ES) č. 73/2009) je oprávnený len v prípade, že je dodržané retenčné obdobie (2 mesiace od podania žiadosti), • počet zvierat je deklarovaný na základe stavu v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat ku dňu podania žiadosti, • ovce a kozy môžu byť počas tohto retenčného obdobia nahradené inými ovcami a kozami, • na viazanú zložku sú oprávnené len tie zvieratá, pri ktorých sa dodržiava nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, • platba sa poskytne najviac na počet zvierat stanovený v čl. 104 nariadenia (ES) č. 73/2009, ak deklarovaný počet zvierat prekročí strop, deklarovaný počet zvierat sa lineárne zníži, • platba na DJ v sektore oviec a kôz sa bude poskytovať viazaným spôsobom maximálne vo výške 91 EUR.

d) stručný opis komplementarity prechodnej vnútroštátnej pomoci s intervenciami v rámci strategického plánu SPP

Prechodná vnútroštátna pomoc (TNA) môže byť kombinovaná s inými oddelenými intervenciami vo forme priamych platieb (BISS, CRISS, CISYF), režimami v záujme klímy, životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj viazanou podporou príjmu. Poskytovanie TNA v sektore platby na plochu prispeje k dosiahnutiu špecifického cieľa podporiť hospodársky udržateľný poľnohospodársky príjem a odolnosť poľnohospodárskeho sektora na celom území Únie s cieľom zvýšiť dlhodobú potravinovú bezpečnosť a poľnohospodársku rozmanitosť, ako aj zabezpečiť hospodársku udržateľnosť poľnohospodárskej výroby v Únii. Prípadné poskytovanie platby na plochu vzhľadom na jej široký záber

(viac ako 6,1 tisíc žiadateľov, 1,2 milióna hektárov; zdroj: IACS 2013) prispeje k zvýšeniu príjmov poľnohospodárov poberajúcich intervencie vo forme priamych platieb. Uplatňovanie TNA v sektore platby na plochu umožní prispieť k vyrovnaniu príjmov poľnohospodárov v SK a Únii (nakoľko úroveň priamych platieb na SK je stále pod úrovňou 90 % priemeru Únie). Poskytovanie TNA v sektore chmeľu prispeje k dosiahnutiu špecifického cieľa posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu. Prípadné poskytovanie platby na chmeľ prispeje k zlepšeniu rentability pestovateľov. Poskytovanie TNA v sektore platby na zvieratá prispeje k dosiahnutiu špecifického cieľa posilniť trhovú orientáciu a zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych podnikov, a to z krátkodobého i dlhodobého hľadiska, vrátane intenzívnejšieho zamerania sa na výskum, technológie a digitalizáciu. Prípadné poskytovanie platby na zvieratá prispeje k zlepšeniu rentability chovateľov. Upravenie referenčného obdobia v sektore chmeľu a zvierat (odviazaná časť) navyše umožní lepšie zacielenie poskytovania TNA a skutočnú pomoc tým poľnohospodárom, ktorí pôsobili v daných sektoroch v relatívne nedávnom období a ktorí sú stále do určitej miery spojení s týmito sektormi. Maximálna obálka TNA (ktorá však môže byť nižšia alebo nulová z rozpočtových dôvodov) je v tabuľke vyššie.

Ďalšia príloha: Súlad s cieľmi Únie na rok 2030 a prispievanie k ich plneniu

Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 50 % zníženie strát živín bez toho, aby došlo k zhoršeniu úrodnosti pôdy

Uvedené v kapitole 2.3.3.

Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 10 % poľnohospodárskej plochy s krajinnými prvkami s vysokým stupňom diverzity

Uvedené v kapitole 2.3.3.

Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 25 % poľnohospodárskej pôdy EÚ obhospodarovanej v systéme ekologického poľnohospodárstva

Uvedené v kapitole 2.3.3.

Vnútroštátny príspevok k cieľom EÚ do roku 2030 – 50 % zníženie celkového používania chemických pesticídov a rizika predstavovaného týmito pesticídmi, ako aj používania nebezpečnejších pesticídov

Uvedené v kapitole 2.3.3.

Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2030 – 50 % zníženie predaja antimikrobiálnych látok určených pre hospodárske zvieratá a akvakultúru

Uvedené v kapitole 2.3.3.

Vnútroštátny príspevok k cieľu EÚ do roku 2025 – zavedenie rýchleho širokopásmového internetu vo vidieckych oblastiach na dosiahnutie cieľa 100 % prístupu

Uvedené v kapitole 2.3.3.

DOKUMENTY

Názov dokumentu	Typ dokumentu	Dátum dokumentu	Miestny referenčný kód	Referenčné číslo Komisie	Súbory	Dátum odoslania	Odosielateľ
Ex-ante hodnotenie SP SPP 2023-2027 - záverečná správa	Príloha I: Ex ante hodnotenie a strategické environmentálne hodnotenie (SEA) uvedené v smernici 2001/42/ES	3. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Ex-ante hodnotenie SP SPP 2023-2027	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Konzultácie s partnermi	Príloha III: Konzultácia s partnermi	3. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Konzultácie s partnermi	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.01 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného Agrolesníckeho systému	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.02 Ochrana a údržba drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.03 Ochrana a údržba drevín v rámci zalesnenej poľnohospodárskej pôdy	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.04 Ekologické poľnohospodárstvo	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.05 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia - Precízne hnojenie orných pôd - ochrana vodných zdrojov	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.06 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vinohradoch	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana

Názov dokumentu	Typ dokumentu	Dátum dokumentu	Miestny referenčný kód	Referenčné číslo Komisie	Súbory	Dátum odoslania	Odosielateľ
70.07Agroenvironmentálno-klimatická intervencia– Ochrana a zachovanie biodiverzity	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.08 Agroenvironmentálno-klimatická intervencia – Zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.09 Chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚVŽ - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.10 Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	NLC - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb lesníckych intervencií	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
70.11 Podpora dobrých životných podmienok zvierat	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚVŽ - vyhlásenie Metodika výpočtu platieb pre AW	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
71.1 Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	vyhlásenie o správnosti výpočtov Výpočet ANC platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
72.1 Platba v rámci sústavy Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde (TTP)	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	VÚPOP - vyhlásenie PLatby 2023-2027	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
72.2 Platby v rámci sústavy Natura 2000 na lesných pozemkoch	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	certifikát výpočtu lesníckych platieb Metodika výpočtu platieb	4. 11. 2022	Juhászová, Jana

Názov dokumentu	Typ dokumentu	Dátum dokumentu	Miestny referenčný kód	Referenčné číslo Komisie	Súbory	Dátum odoslania	Odosielateľ
73.01 Zakladanie agrolesníckeho systému	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Metodika výpočtu platieb VÚPOP - vyhlásenie	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
73.02 Zakladanie líniových vegetačných prvkov	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Metodika výpočtu platieb VÚPOP vyhlásenie	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
73.03 Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Metodika výpočtu platieb VÚPOP - vyhlásenie	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Kombinačná tabuľka pre plošné intervencie	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Kombinačná tabuľka pre plošné intervencie	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Opis kontrol a sankcií IACS intervencií	Kapitola 7 prílohy: Riadiaci a koordinačný systém	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Opis kontrol a sankcií IACS intervencií	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Platby v prípade kombinácií neprojektových intervencií II. piliera	Kapitola 5 prílohy: Intervencie vo forme priamych platieb, sektorové intervencie a intervencie v záujme rozvoja vidieka špecifikované v stratégii	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Platby v prípade kombinácií neprojektových intervencií II. piliera	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Prechodná vnútroštátna pomoc	Príloha VI: Prechodná vnútroštátna pomoc	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Prechodná vnútroštátna pomoc	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Programme snapshot 2023SK06AFSP001 1.2	Súhrnný prehľad údajov pred odoslaním	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Programme snapshot 2023SK06AFSP001 1.2	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
SWOT Analýza	Príloha II: Analýza SWOT	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	SWOT analýza	4. 11. 2022	Juhászová, Jana
Správa o hodnotení SEA SP SPP 2023-2027	Príloha I: Ex ante hodnotenie a strategické environmentálne hodnotenie (SEA) uvedené v smernici 2001/42/ES	4. 11. 2022		Ares(2022)7617028	Príloha II - vyhodnotenie pripomienok k oznámeniu Príloha III - vyhodnotenie pripomienok k návrhu rozsahu Príloha IV - vyhodnotenie pripomienok k rozsahu Príloha V - vyhodnotenie splnenia jednotlivých bodov rozsahu	4. 11. 2022	Juhászová, Jana

Názov dokumentu	Typ dokumentu	Dátum dokumentu	Miestny referenčný kód	Referenčné číslo Komisie	Súbory	Dátum odoslania	Odosielateľ
					Príloha VI - prehľad špecifických cieľov a intervencií Príloha VII - vyhodnotenie vzťahu medzi intervenciami a špecifickými cieľmi Správa o hodnotení SEA SP SPP 2023-2027 Príloha I - verejné zdroje		